

Hermogenis Opera ([Reprod. en fac-sim.]) ed. Hugo Rabe

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

Hermogène de Tarse (0161?-0225?). Hermogenis Opera ([Reprod. en fac-sim.]) ed. Hugo Rabe. 1913.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

*La réutilisation non commerciale de ces contenus est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source.

*La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service.

Cliquer [ici pour accéder aux tarifs et à la licence](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

*des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

*des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter reutilisation@bnf.fr.

B I B L I O T H E C A
S C R I P T O R V M G R A E C O R V M E T R O M A N O R V M
T E V B N E R I A N A

HERMOGENES

EDIDIT
H. RABE

STVTGARDIAE IN AEDIBVS B.G. TEVBNERI

HERMOGENIS
OPERA

EDIDIT
HVGO RABE

ADIECTAE SVNT II TABVLAE

EDITIO STEREOTYPA EDITIONIS
ANNI MCMXIII

STVTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMLXXXV

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

RHETORES GRAECI VOL. VI.

CIP-Kurztitelaufnahme der Deutschen Bibliothek

Hermogenes <Tarsensis>:

[Opera]

Hermogenis opera / ed. Hugo Rabe. — Ed. stereotyp.
ed. anni 1913. — Stutgardiae : Teubner, 1985.

(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum
Teubneriana)

ISBN 3-519-01760-1

NE: Rabe, Hugo [Hrsg.]; Hermogenes <Tarsensis>:
[Sammlung]

Das Werk ist urheberrechtlich geschützt. Die dadurch begründeten Rechte, besonders des Nachdrucks, der Wiedergabe auf photomechanischem oder ähnlichem Wege, der Speicherung und Auswertung in Datenverarbeitungsanlagen, bleiben, auch bei Verwertung von Teilen des Werkes, dem Verlag vorbehalten. Bei gewerblichen Zwecken dienender Vervielfältigung ist an den Verlag gemäß § 54 UrhG eine Vergütung zu zahlen, deren Höhe mit dem Verlag zu vereinbaren ist.

© B. G. Teubner, Stuttgart 1985

Printed in Germany

Druck: Beltz Offsetdruck, Hemsbach/Bergstraße

A. DE LIBRIS AB HERMOGENE SCRIPTIS.

Hermogenis nomen in codicibus opera rhetorica ferunt quinque: *Προγυμνάσματα*, *Περὶ στάσεων*, *Περὶ εὐρέσεως*, *Περὶ ἰδεῶν*, *Περὶ μεθόδου δεινότητος*. Sed iam antiquis temporibus auctores Progymnasmatum et libri *Περὶ εὐρέσεως* incerti erant.

I. Libri *Περὶ στάσεων* et *Περὶ ἰδεῶν*, si qui omnino, Hermogenis sunt; cum inquirimus in auctores ceterorum librorum, disceptatio omnis in eo vertetur, ut statuamus, sintne eiusdem auctoris atque libri *Π. στάσεων* et *Π. ἰδεῶν*. Horum autem textus codicibus traditus quatenus recedat ab auctoris ipsius verbis, conicere tantum licet. In libro tecnico *Π. στάσ.*, qui in medio rhetorum certamine erat, genuina verba plus semel mutata, aucta, deleta esse per se stat; habes exemplum luculentum p. 36, 11.

Pari modo textum operis *Π. ἰδεῶν* retractatorum manus passum esse verisimile non est, cum ei materiae non multum studerent; declarat Syrianus 1 p. 2, 1 οὐδενὶ μέγρι καὶ τήμερον εἰς αὐτὰς ὑπόμνημα γεγραφότι περιτετυχήκαμεν. — Exordium ipsam auctoris manum prodit; Hermogenes plus semel de indole, materia, ordine refert, tacet autem de partitione in libros duos. Quod in nullo codice exceptis paucis recentioribus (p. XXIII) priori libro numerus praefixus est, non gravius est, quam quod auctor p. 413, 6 in universum loquitur de libro ad finem perducto, non de altero libro. Gravius est, quod ipse in fine libri I ne verbo quidem indicat priorem librum confectum esse, restare alterum. Et quod ineunte libro II trium idearum σαφηνείας, μεγέθους, κάλλους, meminit quas iam tractavit, nil habet momenti: eodem modo p. 320, 17, ubi ideam quintam (ἥθος) aggressurus est, de quattuor ideis pertractatis verba facit. Divisio in duos libros,

quamquam Syriano et Suidae auctori, denique auctori archetypi codicum canonis Hermogeniani (**P** et **V**) praesto erat, fortasse aliena erat ab Hermogene.

II. *Προγυμνάσματα* in codicibus omnibus Hermogeni attribuuntur, eundem nominant Ioannes Sardianus (saec. X med.) et Ioannes Doxapatres (saec. XI), Aphthonii interpretes. Etiam in scholio **P** Hermogenis mentio fit (W VII 168, 16 in librum *Π. στάσ.*: ἔστι γὰρ ἡ πρώτη τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων τάξις ἢ τῶν Προγυμνασμάτων, δευτέρα ἢ παροῦσα τῶν Στάσεων, τρίτη ἢ Περί τῶν ἰδεῶν, cf. prolegomena W VII 18, 16: τρεῖς γὰρ εἰσι δητορικά, ἃς καὶ αὐτὸς Ἑρμογένης συνεγράψατο, ἢ τε τῶν Προγυμνασμάτων καὶ ἢ παροῦσα τῶν Στάσεων καὶ ἢ Περί τῶν ἰδεῶν; idem legitur W IV 32, 22; cod. Matrit. 4687 f. 138 v), nec non in anonymo commentario Messanensi (Sr = cod. S. Salv. 118).

Ex alio autem scholio **P**, quod etiam Nilus servavit, discimus de Hermogenis nomine antiquitus non constitisse, W VII 511, 1: τοὺς δὲ τόπους, ἀφ' ὧν ἂν τὰς θέσεις κατασκευάσαιμεν, αὐτὸς ἡμῖν ὁ τεχνικὸς ἐδήλωσε διὰ (**P**; ἐπὶ Nilus) τῶν Προγυμνασμάτων, ἃ με οὐ λελήθασι τινες τῷ σοφιστῇ (sic Nilus; σοφωτάτῳ **P**) Λιβανίῳ περιτιθέντες, ἄγαν ἐλλογίμως, ἵνα δὴ οὕτω φαίην. Eiusdem ambiguitatis testes sunt duo codices Prisciani; Progymnasmatum enim versioni latinae (v. infra p. XIII) teste H. Keil in Lugdunensi et Parisino 7496 subscriptum est «Prisciani sophistae ars praeexercitaminum secundum Hermogenen vel Libanium explicit feliciter». Nec norat libellum Hermogenis nomine insignitum Syrianus, quippe qui 1 p. 1, 7 et 2 p. 2, 22 libros *Π. στάσ.*, *Π. μεθ. δειν.*, *Π. ἰδ.* nominet, taceat de Praeexercitamentis. Denique ignota erant auctori canonis Hermogeniani; num quis credit eum Aphthonii libellum cum quattuor 'Hermogenis' operibus coniunxisse eis de causis, quas finxerunt Ioannes Doxapatres et Ioannes Argyropulus (*Rheinisches Museum* 67, 322. 62, 263)? Si nostrum libellum rettulisset in numero Hermogenianorum, eum arcessivisset. Opusculi auctor iam saeculo VI vel V incertus erat, alii Hermogenis nomen coniectura consecuti sunt, alii Libanii.

Videamus, possitne stare illa coniectura. Auctor lectorem relegat ad accuratorem expositionem p. 8, 14 *τοσαῦτα πρὸς τὸ παρόν· τὴν δὲ τελεωτέραν διδασκαλίαν ὕστερον εἶσῃ* et 14, 14 *ταῦτα ὡς ἐν τῷ παρόντι· τὴν δὲ τελεωτέραν μέθοδον ὕστερον εἶσῃ*, quibus nil respondet in nostro corpore Hermogeniano. Tamen possit cogitari ea, quae duobus illis locis promissa sunt, tractata fuisse in Hermogenis libro deperdito *Περὶ εὐρέσεως* (cf. p. VI). — Maioris momenti est, quod Hermogenes ne uno quidem librorum *Π. στάσ.* et *Π. ἰδ.* loco mentionem facit Progymnasmatum, Hermogenes inquam, qui non desistit lectorem delegare ad locos tractatos vel postea sive in eodem opere sive in alio (imprimis in libro *Περὶ μεθόδου δεινότητος*) tractandos. Et erat profecto occasio *Π. ἰδ.* 261, 2 *διὸ καὶ φανερωτέρας ἔχει τὰς κατηγορίας αὕτη, σχεδὸν λοιδορίας οὕσας, ὥσπερ ἐν τῷ λεγομένῳ κοινῷ τόπῳ*. Iam accedit nova offensio: ipsum illud verbum *λοιδορία*, cuius momentum hoc loco summum est, in toto Progymnasmatum libello non legitur, nedum occurrat in capite de loco communi; eorum auctor dicit *δεινοποιῶν* p. 13, 11, *ἐπιτίμησιν* 13, 21, *διαβαλεῖν* 13, 24. — Deinde disserendi ratio diversa est: Progymnasmatum auctor identidem fontium auctoritatem affert (cf. Indicem, p. 462^{II}). Etiam debitum honorem iis tribuit: 18, 20 *οὐ τῶν φανύλων τινές*, cf. 23, 20; 23, 15 *τῶν ἀκριβεστέρων τινές*. Tanta eius erat modestia, ut ne uno quidem loco eos vituperaret. Aliter egit librorum *Π. στάσ.* et *Π. ἰδ.* auctor arrogans et morosus: raro affert eos, qui ante eum artem rhetoricam docuerunt, et ibi fere obloquens (cf. p. IX). Nimirum Hermogenes timebat, ne lectores perspicerent, quam pauca ipse praestitisset, ab anonymo Progymnasmatum auctore vana et immodica sui aestimatio aliena erat. — Tum scribendi usus magis floridus est quam is, quem invenimus in libris *Π. στάσ.* et *Π. ἰδ.*; similis est sermoni anonymi auctoris *Π. εὐρέσεως*. Quantopere Progymnasmatum auctor sermoni expoliendo et adornando studuerit, vides comparatis Theonis verbis II 119, 31 Sp. *ὥστε εἰ μὲν εὐανθές τι εἴη τὸ δηλούμενον, εὐανθῇ καὶ τὴν φράσιν εἶναι· εἰ δὲ ἀνχμηρὸν ἢ φοβερὸν ἢ ὁποῖον δῆποτε, μηδὲ τὰ τῆς ἐρμηνείας ἀπάρδειν τῆς*

φύσεως αὐτῶν, quae ita in usum suum vertit noster 23, 12: ἂν ἀνθροῦν τὸ πρᾶγμα, ἔστω καὶ ἡ λέξις τοιαύτη, ἂν αὐχμηρὸν τὸ πρᾶγμα, ἔστω καὶ ἡ λέξις παραπλησία.

Differentias, quae ad doctrinam spectant, nimis aestimare non licet; rhetores illi, cum modo hunc auctorem sequerentur modo illum, certe non id spectabant, ut exaequarent, quaecunque inter se discrepabant. Quae Prog. 1, 10 sq. leguntur, parum conveniunt cum p. 407, 15. — Consentiant quidem in universum ἐγκωμίων τόποι 15, 18 sq. cum Π. στάσ. 46, 15 sq.; etiam 16, 10 τὸ δὲ κυριώτατον αἱ πράξεις, cf. Π. στάσ. 46, 16 πράξεις δὲ καὶ ἰσχυρότατον κεφάλαιον. Tamen moneo ne haec quidem omnia ad verbum inter se respondere.

Non paucis locis dubito, num vel in universum servata legantur, quae auctor exposuerat; cf. διηγήματος et γνώμης finis, κοινοῦ τύπου ultima pars.

Quo tempore Progymnasmata orta sint, accuratius circumscribere non possum: auctor Theonis Praeexercitamentis usus est, quae primo p. Chr. saeculo confecta esse iam constare videtur; ipsum Aphthonius sequitur (circ. a. 400).

Utcunque res se habet, Progymnasmatum libello non secus ac libro Π. εὐρ. codicum auctoritate Hermogenis nomen praefigendum censebam, dum quaestiones illae satis intricatae solverentur.

III. Περὶ εὐρέσεως se scripsisse Hermogenes testatur Π. ιδ. 378, 18: τοῦτο δὲ ἰδίᾳς ἐστὶ πραγματείας ἐπομένης μὲν τῷ Περὶ ἰδεῶν λόγῳ, καθάπερ ὁ Περὶ τῶν ἰδεῶν τῷ Περὶ εὐρέσεως. Eodem delegare videtur lectorem Π. στάσ. 53, 12: ἀκριβέστερον δὲ ἐν τῷ περὶ προοιμίου λελέγεται ταῦτα, quae frustra quaeres in nostro libro Π. εὐρ. p. 93 sq. Etiam Syrianius 2 p. 3, 4 sic iudicavit: καταλέλοιπε . . . καὶ τέχνην ἐτέραν περὶ τῶν μερῶν τοῦ πολιτικοῦ λόγου, ὥς αὐτὸς ἐν τῇ Τέχνῃ τῶν στάσεων αἰνίττεται λέγων . . . ἀκριβέστερον — λελέγεται, ipse eum librum non vidit. Nec quicquam proficiunt ceterorum commentatorum testimonia (cf. etiam Anon. VII 50, 26 W. Anon. Π. σχημ. III 110, 19 Sp.): unde hauserint, quae de Hermogenis vita et scriptis tradunt, nondum

constat, nolo autem repetere hoc loco, quae quondam congesta sunt (*Rhein. Museum* 62, 247).

Ex libro *Π. εὐρ.*, qui nobis in canone Hermogeniano servatus est, unum locum diversae quidem recensiois laudat Syrianus (cf. p. 208, 18), alterum Lachares (cf. p. 183, 19); Apsinem auctorem nominat uterque. Duos illos viros doctos eodem exemplari usos esse persuasum habeo (*Rhein. Museum* 67, 322 ann.), Apsinis nomen illi inscriptum erat, aperte coniectura inventum; auctoris nomen iam quinto saeculo incertum erat. — Eundem auctorem commendare videtur locus p. 204, 17 sq., quocum congruit ad verbum fere initium libelli cuiusdam Apsini attributi. Quid autem de hoc libello iudicandum sit, quae necessitudo intercedat cum Apsine, nemo quantum scio explanavit.

Nostris codicibus alia coniectura propagata est: Hermogenem esse libri *Π. εὐρ.* auctorem; nimirum legerat quispiam in libro *Π. ἰδ.* illum scripsisse *Περὶ εὐρέσεως*. Coniecturam falsam esse vel unus locus evincit 132, 2: *περὶ μὲν τῆς τῶν κεφαλαίων εὐρέσεως κατὰ τὴν Διαιρητικὴν ἐξεθέμεθα τέχνην, καὶ ὅσα ἐκάστης τῶν στάσεων ἴδια καὶ ὅσα κοινὰ καὶ τὰ τούτων διάφορα*. Auctor igitur relegat ad librum, quem scripserat *περὶ στάσεων*: quae affert, non omnia leguntur in Hermogenis libro *Περὶ στάσεων*, quippe cuius indoles alia sit; nec quadrant in ea, quae ex incerti rhetoris explicationibus tripertitis (*τί ἐστὶ κτλ., τί ἴδιον κτλ., τί τι διαφέρει κτλ.*) servata leguntur W VII 27—32, melius in WcVt (*Rhein. Museum* 64, 565 ann. 67, 331). — Ad eandem Artem relegat auctor *Π. εὐρ.* 136, 22. Tertius autem locus, qui in editionibus legebatur, 194, 2 ann., interpolatori debetur: ea verba, quibus aperte Hermogenis liber *Π. στάσ.* laudatur, a codicibus VcBa absunt.

Quae cum ita sint, vix opus est commemorare, sermonem auctoris *Π. εὐρ.* toto caelo distare ab Hermogenis genere loquendi; unam observationem afferre satis habeo. Hermogenes scribendi rationem nimis 'diligentem', non raro dixerim fastidiosam adamat, identidem lectorem delegat ad ea, quae dixit vel quae dicturus est; etiam utrumque coniunctum occurrit:

Π. στάσ. 79, 21 *περὶ ὧν ἀντίκα λέξομεν* (scil. p. 82, 4), ὡς *εἴρηται* (scil. p. 76, 14); *Π. ιδ.* 328, 21 *περὶ ὧν . . . ἀντίκα λέξομεν* (scil. p. 339), ὡς *ἔφην* (scil. p. 328, 10. 15); 357, 2. 3; cf. etiam 243, 20. 22 *ὅπερ ἔφην . . . καθάπερ εἴρηται*; 281, 1. 2 *ὅπερ ἔφην . . . ὡς ἐδείξαμεν*. Vide periodum qualis est 224, 9—23, vel 221, 6—23; quantopere torquet sententias, ut quivis intellegere possit, primum 221, 8 *μέρει μὲν τινι, μᾶλλον δὲ εἴδει*, tum 9 *λέγω τῇ περιβολῇ*, et anxie interponit *διότι δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἐν . . . λελέξεται*; tum renectit 11 *ἀλλ' ὅπερ ἔλεγον* et iterum diligenter distinguit 12 *μέρος ἢ εἶδος*, ut tandem velut flumen latum et amplum feratur ad finem l. 23 — sed nimium ingenii se a lectore exegisse ratus iterum renectit 222, 1 *ἀκριβῶς μὲν οὖν ὅπερ εἶπον κτλ.* et 4 *πλεονάζειν δ' ἔφην κτλ.*, iam denuo explicat l. 6 *τό γε μὴν πλεονάζειν λέγω οὐ τὸ . . . ἀλλ' ὅ γε λέγω τοιοῦτόν ἐστιν κτλ.* Omnino Hermogenes tam abunde verbo *λέγω*, *λέγω δέ*, *λέγω δὲ* explicationes introducit, ut facile tibi persuadeas eum acumini lectoris non multum tribuere. Eodem spectant digressiones, quibus absolutis in libro *Π. ιδ.* legere solemus *ἀλλ' ἐπανιτέον πάλιν ἐπὶ κτλ.* sim. 220, 22. 231, 26. 276, 4. 280, 23. 290, 11 cet.). — Raro talia inveniuntur in libro *Π. εὐρ.*, et qui comparaverit locos, quales sunt 108, 13 et 209, 12 (*λέγω*) vel 210, 5 (*φημί*), concedet explicationes non abundare: auctor *Π. εὐρ.* lectorem sibi sumit attentissimum — mihi quoque non pauca obscura esse nullus nego.

Auctor *Π. εὐρ.* non multa de se refert. Exercitationes se composuisse gloriatur 208, 17: *ὃ δὲ καὶ εὐρημά ἐστιν ἐμὸν ἐν μελέτῃ γενόμενον ἐμῇ καὶ ἐκδέδοται*, adde 209, 17. Nec omnino eius modestia nimia erat, 126, 10: *καὶ μὴν καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις ἐνδυμημάτων ἐμοὶ παρενρεθέντων*, 165, 1: *τέχνη δὲ θαυμασία παρ' ἡμῶν εὐρηται πρὸς τὸ κτλ.* 133, 15: *πολλῶν δὲ πολλὰ ἐκθεμένων . . . καὶ μηδενὸς δυνηθέντος σαφῶς παραστῆσαι, πειράσομαι ὅτι μάλιστα σαφέστατα διακρίναι κτλ.* Si paucos excipias velut Progymnasmatum auctorem (cf. p. V; etiam Apsinis Artis exordium I 2 p. 217 Sp.-H. conferas velim), illa virtute ceteros quoque rhetores, quos novimus, magistellos humiles, caruisse moneo, Dionysium Halicarnasen-

sem (De c. v. II 1 p. 22, 4; 8. 5, 12 Us.), ipsum denique Hermogenem, *Π. ιδ.* 216, 2: οἶμαι γὰρ θαυμάσασθαι ἂν εὐκρίτως μᾶλλον τινὰς ἡμᾶς διὰ ταῦτα καὶ τὸ μέγιστον ἐπ' εὐκρινείᾳ ἢ τινος ἐπιτιμήσεως ἕνεκα τούτων ἀξιόους νομιεῖν . . . (l. 16) χαλεπὸν δὲ . . . οὐδὲ γὰρ ἔστιν, ὅστις πρὸ ἡμῶν ὅσα ἐμὲ γινώσκειν εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν ἀκριβὲς τι περὶ τούτων πραγματευσάμενος φαίνεται, ὅσοι δὲ καὶ ἤψαντο, τεταραγμένως κτλ. 311, 8: ἵνα μὴ πάντῃ τῷ Διονυσίῳ, ὃς δοκεῖ περὶ λέξεώς τι πεπραγματεῦσθαι, ἀντιλέγωμεν. *Π. μεθ. δειν.* 429, 20: οἱ νῦν οἴονται τὸ ὑπερβατὸν πλοκὴν εἶναι . . . οὐκ ἴσασι δέ, τί ἐστὶν ὑπερβατόν κτλ.

Auctor tertium librum (p. 126, 3) dedicavit M. Iulio cuidam. Sic Varro Septumio misit tres libros De lingua latina, Ciceroni autem libros inde a quinto; Rerum rusticarum libros tres universos uxori, alterum autem solum Turratio Nigro, tertium Q. Pinnio. Phrynichus Σοφιστικῆς παρασκευῆς totum opus Commodo dedicavit, librum VIII Ἰουλιανῶ, librum XIII Βασιλείδῃ τῷ Μιλησίῳ σοφιστῇ.

IV. *Περὶ μεθόδου δεινότητος* se scripturum esse saepius Hermogenes in libro *Π. ιδ.* promittit. Eum tractatum non partem libri *Π. ιδ.* esse voluit, 378, 18: ἰδίᾳς ἐστὶ πραγματείας ἐπομένης μὲν τῷ *Περὶ ἰδεῶν λόγῳ* κτλ. (cf. Indicem, p. 466). Prave igitur subscriptum est in **P** 413, 11 ann. μεθ' ὃ ἐστὶ τὸ τρίτον τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος.

Inter opera Hermogenis nominat Syrianus 1 p. 1, 10; 2 p. 2, 22 τὸ *Περὶ μεθόδου δεινότητος*; atque adeo legit eum librum: quae affert 1 p. 34, 22 sq. (ad Herm. *Π. ιδ.* 238, 14 « . . . ἐν τῷ *Περὶ μεθόδου δεινότητος* . . . ῥηθήσεται » τὰς εἰσ-αγωγὰς τῶν ἀντιθέσεων ἐν ἐκείνῳ τῷ βιβλίῳ κατὰ τρεῖς τρό-πους φησὶ δεῖν ὁ τεχνογράφος ποιῆσθαι, ἐπιστήμην, δόξαν, ἀκοήν κτλ.), ea exstant in nostro libro 438, 15 sq. Idem Syrianus 1 p. 82, 8, quae Hermogenes *Π. ιδ.* 357, 2 promiserat, in libro *Π. μεθ. δειν.* non repperit: οὐδέν τι περὶ συνδρομῆς ἤτοι συγχωρήσεως — ἐπιλαθόμενος ὥς ἔοικεν — ἔφη (cf. p. X!). Dubium igitur non videtur, quin nostro libello usus sit.

Librum aliqua necessitudine cum Hermogene coniunctum esse vel uno loco probatur; auctor 441, 9. 14 lectorem rele-

gat ad commentarium a se scriptum in Demosthenis Leptineam: ὥσπερ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ Περὶ τῆς ἀτελείας . . . πῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἐν τοῖς περὶ τοῦ λόγου διεξήλθομεν. Ad commentarium in eandem orationem a se compositum respicit Hermogenes *II. id.* 308, 9. 12: ὁ γὰρ μὲν Περὶ τῆς ἀτελείας σχεδὸν ἅπας ἐστὶ τοιοῦτος . . . τὴν δὲ αἰτίαν, δι' ἣν τοιοῦτος, αὐτὸν ἐξηγούμενοι τὸν λόγον εἰρήκαμεν. Uterque locus ab eodem auctore scriptus est.

Libelli rationem, argumentum, dispositionem primo obtutu differre videmus ab Hermogenis scriptis genuinis; singula capita quo vinculo inter se conexas sint, quo ordine se excipiant, non perspexi, omnia scatent materia undique congesta. Atqui hic libellus non cum toto libro *II. id.* comparandus est, sed cum singulis singularum idearum quasi capitibus. Non tantae enumerationes in libro *II. id.* inveniuntur; breviora sunt, quae e. g. περὶ μεθόδων σεμνότητος discimus 246, 10—247, 10, περὶ μεθόδων περιβολῆς 282, 15—284, 20, paulo plura sunt de figuris 238, 17; 286, 24; 299, 8 cet.

Qui fit, ut libellus *II. μεθ. δειν.* aliam speciem praebeat? Hermogenes ipse declarat materiam in hac parte maiorem esse, quam quae in libro *II. id.* sicut πάρεργον tractari possit, ipse testatur eum librum aliter tractandum esse ac cetera libri *II. id.* capita (cf. Indicem, p. 466). Et poterat opinor plura praebere, cum ad id tractandum praesto esset fons abunde fluens, idem liber, quo usus est anonymus ille Artis auctor, cui Dionysii Halicarnasensis nomen iniuria datum est; cf. p. 416, 5. 417, 1. 437, 14 cet.

Sunt autem, quae gravem offensionem praebeant. Hermogenes in libro *II. id.* plus semel indicat, quid in libro *II. μεθ. δειν.* tractaturus sit: plurima id genus in nostro libello desiderantur; plura sunt, quam quae auctoris pravae memoriae tribuere possimus, quod fecit Syrianus (p. IX). — Promiserat Hermogenes 378, 14. 18 in novo libello se expositurum esse τοῖς εἰδέναι ἅπασιν τοῦ λόγου καὶ πάσαις ἐννοαῖς — πότε δεῖ καὶ ποῦ καὶ πρὸς ὅντινα καὶ πῶς καὶ ἐφ' οἷς χρῆσθαι; cf. 385, 19 περὶ προσώπων καὶ καιρῶν, etiam pluribus 379, 5—24. Iam notatu dignum est multa capita libelli *II. μεθ.*

δειν. ab interrogationibus incipere; quod alienum est a libro *II. ιδ.*, respondet autem iis, quae ex p. 378, 16 exscripsi: 416, 8 *πότε ταυτότητι ὀνομάτων χρησόμεθα κτλ.*; 419, 17 *πότε παράλειψις κτλ.* 436, 17 *πότε . . . καὶ κατὰ πόσους τρόπους;* cf. 433, 5. 434, 7. 435, 4. 447, 5 cet.; 437, 8 *τίς μέθοδος τοῦ . . . κατορθοῦν κτλ.*; cf. etiam 440, 14 *τίς δὲ ἑκατέρου τούτων ὁ καιρός;* Et ipsum verbum *καιρός*, quod maximi momenti est (cf. 385, 19) in hoc *δεινότητος* genere, saepius occurrit: 421, 21 *τὸ περιπλέκειν . . . εἰ δὲ ἐν καιρῷ γίγνοιτο, ζηλωτὸν . . . καιρὸς οὖν τῆς περιπλοκῆς κτλ.* 427, 2 *ὅταν ἑκατέρου καιρὸς ᾖ.* 434, 8 *δύο δὲ καιροὶ τῆς χρήσεως καὶ μέθοδοι* cet. — Tota igitur libri indoles obstare non videtur iis, quae auctor promiserat.

Differentiis, quae ad doctrinam spectant, caute utendum est; dubium mihi erat, quid censendum esset de hyperbato p. 430, 3, collatis iis, quae *II. ιδ.* 232, 1; 305, 16 leguntur; cohibeo iudicium.

Deinde dubitationem movet sermo brevis et pressus, sententiae concisae, coniunctiones spretae. 448, 5 *Ὅμηρος ἐποίησε, Θουκυδίδης ἐμιμήσατο, Δημοσθένης διεδέξατο, Ἰσοκράτης παρέδωκεν.* 448, 22 *Ὅμηρος τοῦτο ἐδίδαξεν, Ἡρόδοτος ἐμιμήσατο* (cf. 450, 2. 436, 6). Vel 437, 14 *Ὅμηρος αὐτὸ πεποίηκεν Ἀγαμέμνων ἐστὶν κτλ.* cf. 416, 13. 441, 19. 445, 21. 448, 7 sq. cet. Haec nullo modo congruunt cum dicendi genere anxio et nimis diligenti, quod praecipue Hermogenem adamasse cognovimus p. VIII.

Computanti, quae Hermogenem auctorem commendent, quae secus, una difficultatum tollendarum via relinquitur: genuini libri pars nobis servata est, vel partes iam ante Syriani aetatem retractatae. Sermonis autem genus, de quo supra egi, partim ex eo libro ortum videtur, quem Hermogenes in usum suum verterat; nam Dionysius personatus, qui eundem sequitur, miro modo cum illo genere dicendi congruit, sententias dico breves, quasi succisas, dissolutas, breves interrogationes interpositas. Ut unum exemplum afferam: non paucas interrogatiunculas a *τί οὖν, πῶς οὖν* incipientes invenimus in utroque libro, cf. 419, 11. 442, 2. 449,

3. 450, 8. 14; [Dion.] II 1 p. 317, 8. 322, 7. 330, 13. 332, 13. 334, 2 sim. Excerptoris autem vestigia vix deprehenduntur. — Iudicium ferant doctiores.

V. De libris deperditis. De genuino Hermogenis libro *Περὶ εὐρέσεως* egi p. VI.

Περὶ Κόλλης Συρίας β' nostrum scripsisse Suidas solus tradit; nec est, cur dubitem, quandoquidem idem Suidas refert Metrophanem scripsisse *Περὶ τῆς Φρυγίας αὐτῆς βιβλίας β'*, *Περὶ ἰδεῶν λόγου*, *Περὶ στάσεων*, *Εἰς τὴν Ἑρμογένους τέχνην* κτλ., Theodorum vero sophistam *Περὶ Κόλλης Συρίας α'*, *Περὶ ῥήτορος δυνάμεως* κτλ.

Hermogenem fuisse Demosthenis interpretem Syrianus refert 2 p. 2, 3: *εἰς τε Δημοσθένην γέγραπεν ὑπομνήματα*. 3, 3: *καταλείπει δὲ καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπομνήματα*. 1 p. 1, 10: *τὰ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπομνήματα, ὧν καὶ αὐτὸς ποιεῖται μνήμην*. Syrianum ea commentaria non legisse ex ultimis quae exscripsi verbis colligendum videtur. Ea commentaria ante libros II. *ἰδεῶν* sē scripsisse Hermogenes testatur 299, 17: *ἀλλὰ τὴν μὲν αἰτίαν . . . θεωροῦντες τὸν λόγον αὐτὸν τὸν Κατ' Ἀνδροτίωνος εἰρήκαμεν*. 308, 11: *τὴν δὲ αἰτίαν, δι' ἣν τοιοῦτος, αὐτὸν ἐξηγούμενοι τὸν λόγον <scil. Κ. Λεπτίνου> εἰρήκαμεν*. (De eadem oratione II. μεθ. δειν. 441, 13: *πῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἐν τοῖς περὶ τοῦ λόγου διεξήλθομεν*.) 354, 4: *ἐδείκνυμεν τοῦτό τε καὶ ἕτερα πλείονα ἐπόμενα τούτοις, ὅτε τὸν λόγον <scil. II. τοῦ στεφάνου> ἐθεωροῦμεν*. Quanti aestimaverit suam interpretationem, facile cognoscimus, cum legimus, quid ipse de ceteris interpretibus iudicet 216, 23; 362, 25 sq.

Qui perscrutatur scholia in Demosthenem, identidem Hermogenis praecepta reperit, interdum nomine allato, saepius tacite adhibita. Sed omnibus locis libros technicos etiamnunc servatos a scholiastis in usum vocatos repperi uno excepto, (in or. VII 1) p. 171 Dindorf: *τὸ προοίμιον κατὰ τὸν Ἑρμογένην ἐκ τῶν ἔξωθεν ἐμφαινόμενων· οὐ γὰρ δεῖ διὰ τὰς τοῦ Φιλίππου αἰτίας κωλύεσθαι τοὺς συμβούλους ὑπὲρ τῶν συμφερόντων λέγειν*. Non tractantur 'τὰ ἔξωθεν ἐμφαινόμενα' in corpore Hermogeniano nisi II. εὐρ. 177, 18; 182, 20: neutro

loco de prooemio orationis VII verba fiunt. Tamen cum locus in scholiis illis tam singularis sit, possis cogitare hanc commentariorum Hermogenis memoriam scholiastae deberi varias variorum explicationes neglegenter contaminanti.

B. DE CODICIBUS ET EDITIONIBUS.

I. Progymnasmatum textus quattuor codicibus nititur: Lb P ζ ; PhPg; codices vulgares (ς) proxime absunt a Pg. Θέσεως progymnasma etiam margini Ac ad Aphthonii caput περὶ θέσεως ascriptum est saec. XI; inde his illis intercedentibus ad On (Aphthonii Progymnasmata cum Nicolao) pervenisse videtur. — Quem codicem inspexerit Ianos Lascaris (*Centralblatt für Bibliothekswesen* 1, 410), ignoro.

Progymnasmata Priscianus latine vertit vel recensuit — pro exemplis graecis plerumque locos ex auctoribus latinis inseruit, etiam alia mutavit multa (Rhetores latini, ed. Halm; Grammatici latini, ed. Keil, vol. III; v. supra p. IV).

Non raro me lectiones recentiorum codicum LbP ζ prae-
tulisse paucis illis plagulis inspectis facile cognosces. Ex ς perpauca enotavi.

II. Ceterorum operum, 'canonis Hermogeniani', codices in duas si summum spectas classes discedunt, **V** et **P**; earum archetypum sexto fere saeculo tribuo (*Rhein. Museum* 67, 330). Utraque sua vitia habet; nec plura discimus ex Ap-
sinis loco p. 204 sq. allato. Cum **P** mihi paulo praestare videretur, in rebus dubiis eius auctoritatem secutus sum. Multos locos ex scriptoribus a rhetore minus accurate allatos in **V** correctos censui; itaque noli mirari, quod saepe lectionem classis **P** genuinam rhetoris esse iudicavi, quamquam lectioni **V** etiam textus illorum scriptorum, Demosthenis imprimis, velut novus testis accedere videbatur. — Ubi PaPc discrepant, plerumque ex **V** iudicium petii, non semper: lectiones **V** saepius in textum Pc, hic illic in Pa irrepserunt.

Corpus **P** ab origine largis scholiis, introductionibus, conspectibus, appendicibus instructum erat; **V** scholiis antiquis

caret, introductiones habet paucas. — Addo complures classium **VP** differentias, quibus consideratis plerumque singulorum codicum natura cognosci potest. Neque vero obliviscendum est multa inter codices diversarum classium postea permutata esse. — Introductio in librum *II. ἰδεῶν* W V 437 sq. incipit in **V** τὸν πολιτικὸν λόγον δεῖ καὶ τὸ δυνατόν ἔχειν, in **P** . . . τὸ μὴ ἀδύνατον ἔχειν. — Libri *II. μεθόδου δεινότητος* capita in **V** numerantur λε', in **P** autem λς'; verbis enim p. 419, 3—15 novum caput effici auctor recensitionis **P** non recte opinatus erat (414, 3—415, 3 cum exordii loco sint, neuter capitis loco numeravit). — Libri quarti *II. εὐρέσεως* in **P** numerata sunt capita ιδ'; capiti *περὶ ἀντιθέτου* p. 173, 1 numerus β' ascriptus est (verbo moneo singulos singulorum codicum librarios modo hunc numerum omittere modo illum modo omnes: de tota classe loquor). Auctor recensitionis **P** in errorem incidit, cum verba 170, 21—172, 23, quae exordii tantum loco sunt, caput primum esse iudicaret. Errore vacat classis **V**, in cuius codicibus primum est 173, 1 *περὶ ἀντιθέτου*, totius igitur libri quarti numerantur capita ιγ'.

Archetypus classium **VP** interpolationibus non erat liber, ut taceam de aliis mendis; supra attuli exemplum *II. στάσ.* 36, 11, quo loco commentatores et codex Ph genuinum textum servaverunt. In ceteris operibus recensendis praesidia tam vetera praesto non sunt; neque vero dubium videtur, quin *II. εὐρ.* 110, 10 quondam varia lectio ἢ τὴν πόλιν ascripta fuerit ad corrupta verba τὰς πόλεις; argumentum marginale irrepsit 103, 6; cf. 138, 10.

Textus a commentatoribus traditi mentionem feci. Commentaria in librum *Περὶ στάσεων*, de quo solo ea in re agitur, nobis servata saeculo quinto vetustiora non sunt; sed eorum fontes quarto et tertio saeculo orti erant. Ut alter alterius interpretationes in usum vertebat, ita Hermogenis verba explicatione egentia vel insuper laudata non semper ex ipso textu describebantur, sed ex eis commentariis, quae expilanda proposita erant. Quo factum est, ut textum traderent aliquanto vetustiore archetypo classium **VP**; is enim ante saeculum quintum ortus non est: continebat Aphthonii

Progymnasmata, quae circ. a. 400 conscripta sunt. Lectiones textus, quem tradunt veteres commentatores, Syrianus, Sopater, Georgius, Nilus, Marcellinus, anonymi complures, ut taceam de eorum commentariis, quorum fragmenta tantum exstant ampliora vel breviora, inprimis crebrae leguntur in textu codicis Ph. Sed unum dolendum est: testimonia illa quamquam usque ad tertium saeculum redeunt, textum praebent in universum summa negligentia deformem. Interpretum enim non erat verba tradita tanta observantia colere, quantum nos verbis scriptis praestamus. In his traditionis quasi rivulis interpretationes ipsae passim textui explicando insertae, difficultates circumscribendo sublatae sunt, cf. 44, 4. 65, 12. 78, 20 cet.

III. Conspectus codicum,

qui editionis parandae causa inspecti sunt.

Codices saeculo XV non inferiores, de quibus compereram, omnes examinaui.

In hoc conspectu referam de signatura, de aetate, denique ascribam, quae quisque opera Hermogeniana contineat. Significant autem

<i>Π</i>	<i>Προγυμνάσματα</i>
<i>Σ</i>	<i>Περὶ στάσεων</i>
<i>Ε</i>	<i>Περὶ εὐρέσεως</i>
<i>Ι</i>	<i>Περὶ ἰδεῶν</i>
<i>Μ</i>	<i>Περὶ μεθόδου δεινότητος</i>

P	= PaPc (primae manus lectiones!)
v.l.P	= varia lectio textui Pa et Pc m.1 ascripta ¹⁾
Pπ	= Pinax in classe P 'cursui Hermogeniano' praefixus; continet omnium capitum Aphthonii et Hermogenis titulos et initia
V	= VcAcBa (primae manus lectiones!)
ς	= Progymnasmatum codices AiNbOlPφχψ ScT, sive omnes sive complures

1) Variarum lectionum paene omnes in marginibus leguntur; nihilominus in apparatu critico 'mg.' etiam ascripsi, ubi periculum esse videbatur, ne quis oblivisceretur, cuius generis lectio allata esset.

XVI

PRAEFATIO

Ab	Ambrosianus	897	XVI	Σ
Ac		523	XI	ΣEIM ¹⁾
Ad		670	XIII	ΣEIM
Ae		122	XIV	ΣEIM
Af		123	XIV	ΣEIM
Ag		507	XIV	Σ
Ah		677	XIV	ΣEIM
Ai		221	XIV—XV	$\Pi \Sigma EIM$
Ak		687	XV	Σ
Ba	Basileensis	70	XI	ΣEI ²⁾ [saec. XV: M]
Bb	Bononiensis	univers. 3561	XV	ΣEIM
D	Dresdensis	D a 7	XIV	ΣEIM
Ea	Estensis	59	XIV, XV	ΣEIM
Eb		116. 117	XV	ΣEIM
La	Laurentianus	60, 15	XI	ΣEIM
Lb		60, 27	XIV	$\Pi \Sigma EIM$
Lc		60, 25	XV	ΣEIM
Ld		57, 5	XIV	ΣEIM
Le		58, 24	XIV, XII	ΣIME (ex- cerpta)
Lf		conv. suppr. 51	XIV	ΣEIM
Lg		conv. suppr. 64	XIV, XV	ΣEIM
Lh	Laurentianus	60, 22	XIV	ΣEI [saec. XVI: M]
Lk		S. Marc. 294	XIV—XV	ΣEIM
Ll	Laurentianus	31, 14	XV	ΣEIM
Lp	Riccardianus	39	XV	IM
Lq		40	XVI	ΣE
Lz	Leidensis	Voss. 11. II	XIII—XIV	ΣEIM
Ma	Monacensis	327	XIII, XIV	ΣEIM ³⁾
Mc		376	XV ex.	Σ
Md	Marcianus	430	a. 1338/9	ΣEIM
Me		431	a. 1342/3	ΣEIM
Mf		432	XIV	ΣEIM
Mg		XI 2	XIV—XV	ΣEIM
Mh		VIII 18	a. 1483	ΣEIM
Mr		433	XI	E (comment.; Syriani V)

1) Praeterea Progymnasmatum caput $\pi\epsilon\rho\iota$ $\theta\acute{\epsilon}\sigma\epsilon\omega\varsigma$ ad Aphthonii Progymnasmata mg. ascriptum est, m 1 opinor. — Facsimile codicis Ac: tab. II.

2) Codicis Ba pars antiqua, de cuius textu solo refero, explicit p. (404, 11.) 406, 2.

3) saec. XIII: p. 28—306, 22; saec. XIV: p. 306, 23—456.

Mz	Monacensis	123	XVI	Σ
Na	Borbonicus	II. E. 6. 7	a. 1494	ΣEIM
Nb		II. E. 9	XVI	$\Pi \Sigma EIM$
Nc		II. E. 10	XIII—XIV	ΣEIM
Nd		II. E. 8	XVI	Σ
Ne		II. E. 5	XIII	ΣEIM
Oa	Oxoniensis	misc. 268	XIV	ΣEIM
Oc		Barocc. 48	XV	Σ
Od		misc. 160	XV	ΣEIM
Of		misc. 107	XV	ΣEIM
Og		Novi Coll. 258	a. 1308	ΣEIM
Oh		misc. 214	XV	ΣEIM
Ol	Londinensis	Add. 25883	XVIII	Π
Om		Arund. 541	XIV ex.	ΣEIM
On		Add. 11889	XV	$\Pi^1)$
Op	Oxoniensis	Novi Coll. 257	XV ex.	ΣEIM
Oq	Londinensis	Burn. 78	XIV	ΣEI
Pa	Parisinus	1983	XI	$\Sigma EIM^2)$
Pb		2916	XIII	ΣEIM
P β		f. 1—38	XIII	Σ
Pc		2977	XI	$\Sigma EIM^3)$
Pd		2917	XIV	ΣEIM
Pe		2918	XIV	ΣEIM
Pf		2978	XIII	ΣEIM
Pg		2983	XI	$\Pi \Sigma EIM$
Ph		3032	X	$\Sigma \Pi M^4)$
Pi		2087	XIV	E
Pk		2984	XIV	ΣEIM
Pl		2986	XIV, XV	$\Sigma EIM^5)$
Pm		2920	XV	ΣE
Pn		2925	XV	ΣEIM
Po		2960	a. 1491	Σ
Pp		1644	XV	IM
Pq		2969	XV	ΣEIM
Pr		2970	XV	ΣE
Ps		2979	XV	ΣE
Pt		2985	XV	ΣEIM

1) Solum caput $\pi\epsilon\rho\iota$ $\theta\acute{\epsilon}\sigma\epsilon\omega\varsigma$ continet.

2) Folium intercidit inter f. 244 et 245: p. 365, 19—367, 15.
— Facsimile: tab. I.

3) Facsimile: tab. I.

4) Commentariis in Herm. Π . $\sigma\tau\acute{\alpha}\sigma$., quae codex Ph continet, nulla necessitudo est cum textu; ad haec spectat e. g. 33, 4 ann. 'schol. Ph f. 131v'; 40, 10 cet. — Facsimile: tab. II.

5) Ex duobus diversarum recensioneum codicibus compositus.

XVIII

PRAEFATIO

Pu	Parisinus	Coisl. 340	XV	ΣEIM
Pv		suppl. 671	XV	ΣEI
Pw		suppl. 1197	XV	ΣEIM
Px		Mazar. 4457	XV	ΣEIM
Py	Parisinus	2923	XI	$\Sigma^1)$
Pz	Perusinus	F 79	XIII	ΣEIM
Pβ	vide supra: Pb			
Pγ	Parisinus	2919	X	$\Sigma^2)$
Pε		2926	XVI	ΣEIM
Pζ	Avaricensis (<i>Bourges</i>)	322	XV	Π
Pθ	Parisinus	2927	XVI	ΣEIM
Pκ		2928	XVI	ΣEIM
Pλ		3001	XVI	ΣE
Pμ		Coisl. 180	XVI	Σ
Pπ	vide p. XV			
Pφ	Parisinus	2731	XVI	Π
Pχ		2929	XVI	Π
Pψ		2971	XVI	Π
R	Rehdigeranus	13	XIII—XIV	ΣEI
Sa	Lipsiensis	26	XV	ΣEIM
Sb	Scoriacensis	Φ. I. 4	XVI	ΣEIM
Sc	Matritensis	4579	XV, XIII	$\Pi \Sigma EIM^3)$
Sf	Scoriacensis	T. III. 10	XV, XII	$\Sigma IM^4)$
Sn	Scoriacensis	X. IV. 2	XVI	ΣEIM
Sr	Messanensis	S. Salv. 118	XI	Σ (comment.)
T	Taurinensis	C. I. 8	XVI	$\Pi \Sigma EIM$
U	Upsaliensis	26	XIV	I
Va	Vaticanus	107	XII	ΣEIM
Vb		104	XII	ΣEIM
Vc		Urb. 130	XI	ΣEIM
Vd	Vaticanus	103	XIII	ΣEIM

1) Textus pleni *II. σάσ.* partibus partes commentariorum trium praecipue virorum subiunctae sunt, Syriani, Sopatri, Marcellini. Omnia typis expressa sunt in editione Walziana (W IV); sed cum editionis textus imprimis in Hermogenis verbis innumeris locis consulto mutatus, ceteroquin vehementer corruptus sit, ad codicis Py lectiones refero.

2) Non plenum *II. σάσ.* textum continet; accedunt Georgii 'interpretationes'.

3) Prog. et *II. σάσ.* usque ad p. 45, 17: saec. XV; *II. σάσ.* p. 45, 17—92, *II. εδρ.*, *II. ιδ.*, *II. μεθ. δειν.*: saec. XIII.

4) *II. σάσ.* f. 1—24: saec. XV (codex initio et fine mutilus); *II. ιδ.* (codex initio mutilus) et *II. μεθ. δειν.*: saec. XII; de lectionibus Sf a p. 404, 11 ad 456 rettuli, ubi deest Ba.

Ve	Vaticanus	106	a. 1262	ΣEIM
Vf		898	XIII—XIV	ΣEIM
Vg		109	XIII—XIV	ΣEIM
Vh		Pal. 23	XIII	ΣEIM ¹⁾
Vi		Pal. 22	XIII	ΣEIM
Vk	Vaticanus	105	XIII	ΣEIM
Vl		108	XIV	ΣEIM
Vm		1500	XIV	ΣEIM
Vn		Pal. 213	XIV	ΣEIM
Vo		Pal. 254	XV	ΣEIM
Vp		Urb. 119	XIV—XV	ΣEIM
Vq	Vaticanus	110	XIII	ΣEIM
Vr		1327	XV	ΣEIM
Vs		900	XIV	ΣEIM
Vt		1022	XIV	ΣEIM
Vu		901	XIII—XIV	ΣEIM ²⁾
Vw		1828	XIV	ΣEI
Vx		Pal. 113	XV	ΣEIM
V β	Vaticanus	102	XV	ΣEIM
V γ		1328	XIII—XIV	Σ ³⁾
V δ		2228	XIV	ΣEIM ⁴⁾
V ε		Ott. 22	a. 1458	IM
V ξ		Ott. 388	XV	Σ
V τ		Barb. 133	XV—XVI	M
V ζ		Barb. 141	XV—XVI	ΣEI
Wa	Vindobonensis	18	XV	ΣEIM
Wb		238	XIV—XV	ΣEI
Wc		130	XIII—XIV	Σ ⁵⁾
Wd		317	XIV	ΣEIM

Addo conspectum commentatorum, qui in annotationibus nominati sunt.

- 1) Vh: p. 365, 19—367, 15 pro Pa.
2) Fragmenta tantum servata sunt.
3) Textus plenus; accedunt Georgii 'interpretationes'.
4) Textus plenus cum amplis commentariis. — In Rhetorum Aldinorum exemplari R. Bibliothecae Monacensis libris II. εὐρ. multae lectiones manu P. Victorii ascriptae sunt; quin ex Doxapatrae commentario sumptae sint, dubium non est, fortasse ex ipso V δ fluxerunt.
5) Textus pleni partibus subiunctae sunt partes commentariorum Ioannis Doxapatrae (= Dox. Wc) et 'ἐπεὶ εὐρὸν ἐξηγητοῦ', denique scholia verbo 'ἄλλως' significata (= schol. Wc; e. g. 28, 9 aun.).

Christophorus (cod. Messan. 119): *Περὶ στάσεων*.
 Diac. = Ioannes Diaconus: *Περὶ μεθόδου δεινότητος* (ubi addidi 'fol. 421r' sim., codicis Vδ folia intellege).
 Dox. = Ioannes Doxapatres: editum est commentarium in Aphthonii Progymnasmata (W II); edita non sunt comm. in Hermogenis *Π. στάσεων* (Wc Vt, cet.), *Π. εὐρέσεως* (Vδ)¹⁾, *Π. ἰδεῶν* (Vδ).
 Georgius (Py Vy): *Π. στάσεων*.
 Marcellinus (in codice Py; cf. p. XVIII ann. 1): *Π. στάσεων*.
 Maximus Planudes = W V 212—576, W IV 845, 20—846 (Maximus nititur corpore P).
 Nilus (Paris. suppl. 670): *Π. στάσεων*.²⁾
 Sard. = Ioannes Sardonius: commentarium in Aphthonii Progymnasmata servatum est codicibus Vω (Vat. 1408), Wc (Vind. 130), prior pars etiam Coisliniano 387.
 Sic. = Ioannes Siculus: *Π. ἰδεῶν* (W VI).
 Sopater: *Π. στάσεων*, altera recensio in Marc. 433 (W V), altera in Py (W IV).
 Syrianus: *Π. στάσεων*, *Π. ἰδεῶν*; Marc. 433 (cod. V), Messan. Salv. 118 (cod. S); accedit in libro *Π. στάσεων* recensio codicis Py (W IV).
 schol. P = W VII; multa scholia P a Walzio in vol. VII omissa sunt: quaeras in vol. V, sunt enim fere ea, quae Maximus Planudes in corpus suum recepit. — Scholia 'maiora' numeris appositis in Pa Pc ad textum relata sunt, scholia 'minora' signis variis = 'schol. sign.'
 anonymus Mr: *Π. εὐρέσεως* (Marc. 433; Messan. Salv. 118; Paris. suppl. 670 et codex Societatis Literariae Bulgaricae).
 anonymi Ph: *Π. στάσεων*.
 anonymus Sr: *Π. στάσεων*.
 'Ἐτερος ἐξηγητής': *Π. στάσεων* (Vδ Wc).

Denique allati sunt libelli, quorum auctores opera Hermogeniana in usum vocaverunt:

Anonymi *Περὶ σχημάτων* (III 110—160 Sp.).
 'Castoris' *Περὶ μέτρων ῥητορικῶν* (ed. Studemund, Vratislaviae 1888).
 Nicolai Progymnasmata (imprimis cod. Londinensis Add. 11889), quae mox publici iuris fient.

1) «v.l. Dox.» = variae lectiones, quorum Dox. mentionem facit, imprimis in commentario in librum *Π. εὐρέσεως*.

2) Glöckner cum plagulas libri *Π. στάσεων* corrigeret, ex Nili aliorumque commentariis varias lectiones ascripsit.

Ut aliquatenus iudicari possit, quinam fere codices cognitione inter se iuncti esse videantur, trium operum titulos propono, quales leguntur in codicibus. Moneo autem titulos non utique ex eodem codice descriptos esse atque textum ipsum; e. g. in Px titulus libri *Π. ἰδεῶν* non cum ceteris classis Maximi Planudae codicibus congruit, tituli enim in Px quamquam m.1, attamen postea rubro additi sunt; cf. etiam Lk, Vs, (p. XXII ann.) Vh. Tota classis Maximi Planudae ex codice Pa orta esse videtur paucis fontibus aliis adhibitis; nihilosetius tituli propius accedunt ad formam simplicem classis V, quam ad P: nimirum quivis novae recensiois auctor mutabat suum ingenium secutus, idem non raro sibi sumebant librarii.

De titulis prima manu inscriptis refero:

(p. 28) ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ (vel ῥητορικὴ) περὶ τῶν στάσεων Ba Ofm Pgtλ Vkx, (ριτορηκὴ) Aldina
(om. τῶν) Ae Adefhi Ea¹) b Labdflz Mdgh Nabcd Ocdghp
Pefkoqrνwxyzβεθκ R Sabn Vbdgilqrtβξχ Wahc, (στάσεω
[ν ex σ]) Vf
ἑρμογένους τέχνη ῥητορικῆς· περὶ στάσεων LqPs
ἑρμογένους ῥητορικὴ περὶ στάσεων Lh
ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ Vc Ak Lc Mf Pdhlm Vm, (ῥητορικῆς?)
Me
(om. τέχνη) Abg Mcz Og
ἑρμογένους τέχνης ῥητορικῆς περὶ τῶν στάσεων PaPc Ne Oa Pb
Vah, (τὸ add. ante περὶ) Vn
βιβλίον ἑρμογένους τῶν στάσεων Vs
βυβλίον ῥητορικῆς ἑρμογένους TVo
ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ περὶ τῶν στάσεων et βιβλίον ἑρμο-
γένους τῶν στάσεων Lk
ἑρμογένους (ῥήτορος add. m.2; Const. Iasaris?) περὶ στάσεων et
(m.2?) ἑρμογένους ῥήτορος τέχνη ῥητορικὴ Sc
ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ²) et ἑρμογένους τέχνη περὶ στάσεων³)
et ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ περὶ στάσεων Ve
(titulus om.: Lg Ma Pnu Vuw, m.1Wd; eras.: Vp; initium de-
est: Sf)

1) Litteris obliquis classis Maximi Planudae conspicua est.

2) Is titulus Eustathio placebat; cf. Doxapatres, *Rheinisches Museum* 64, 573.

3) Photius rhetor eum titulum probavit; cf. Doxapatres l. l. 574.

(p. 93) ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως Sb
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως· περὶ προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ ὑπολή-
 ψεως¹⁾ Pg, (om. ἐρμολόγους) Ac
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως· περὶ προοιμίων· περὶ τὸ ἐξ ὑπολήψεως
 προοιμίων Ma
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων La
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως Ba
 Ad Lf Vde
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως προοιμίων τὰ τῶν ἐξ ὑπολήψεως Vx
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως [s m.1 ex v] προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ ὑπο-
 λήψεως· τόμος α' Pt
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεως τόμος α' περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προ-
 οιμίων Ll Vχ
 ἐρμολόγους τέχνη περὶ εὐρέσεως προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ ὑπο-
 λήψεως προοιμίων Pr, (alt. προοιμίων om.) Ye
 ἐρμολόγους τέχνη περὶ εὐρέσεως περὶ προοιμίων /// τὸ ἐξ ὑπολήψεως Vx
 ἐρμολόγους τέχνη περὶ εὐρέσεως περὶ προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ ὑπο-
 λήψεως προοιμίων Mf
 ἐρμολόγους τέχνη περὶ εὐρέσεως περὶ προοιμίων τῶν ἐξ ὑπολήψεως
 τόμος α' Lh
 ἐρμολόγους τέχνη περὶ εὐρέσεως περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοι-
 μίων τόμος α' Pk Vt
 ἐρμολόγους τέχνη ῥητορικὴ περὶ εὐρέσεως τόμος α' Na
 ἐρμολόγους τέχνη ῥητορικὴ περὶ εὐρέσεως περὶ προοιμίων περὶ
 τῶν ἐξ ὑπολήψεως Ai
 ἐρμολόγους τέχνη ῥητορικὴ περὶ εὐρέσεως προοιμίων Wa
 ἐρμολόγους τέχνη ῥητορικὴ περὶ εὐρέσεως· περὶ τῶν ἐξ ὑπο-
 λήψεως προοιμίων τόμος α' R
 ἐρμολόγους τέχνης ῥητορικῆς· περὶ εὐρέσεως· περὶ προοιμίων·
 τόμος α'· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων PaPe Ld Ne Oaf
 Pb z Va h²⁾, (om. περὶ εὐρέσεως) Sa
 ἐρμολόγους τέχνης ῥητορικῆς· περὶ εὐρέσεως προοιμίων τόμος α' Pe
 ἐρμολόγους τέχνης ῥητορικῆς περὶ εὐρέσεων· περὶ προοιμίων τό-
 μος α' Lk Vs
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεων Vw
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεων τόμος α' Bb Eb Lc Mgh Nb Oq Peim xθ
 Vm pr β Wbd, Aldina; (om. ἐρμολόγους) Sn
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεων πρώτος τόμος I Vo
 ἐρμολόγους περὶ εὐρέσεων· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων
 τόμος α' Ea Lq Od Ps

1) Primi quoque capituli titulum exscripsi, ubi e re esse vi-
 debatur.

2) Praeedit in Vh (eadem manu!) alius titulus: τόμος
 πρώτος περὶ εὐρέσεων (sic).

ἐρμογένους περὶ εὐρέσεων προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως τό-
 μος α' Af Op Pd λ Vn
 ἐρμογένους ῥητορικῇ περὶ εὐρέσεων Ae
 ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῇ περὶ εὐρέσεων Ogm
 ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῇ περὶ εὐρέσεων· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως
 προοιμίων· τόμος α' Ah Lb Me Pl u, (om. τόμος α') Vq
 τόμος πρῶτος· ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῇ περὶ εὐρέσεων Nc Vi
 ἐρμογένους τέχνη περὶ εὐρέσεων· περὶ προοιμίων τόμος α' D Pn
 ἐρμογένους τέχνη περὶ εὐρέσεων· περὶ προοιμίων· περὶ τῶν ἐξ
 ὑπολήψεως προοιμίων τόμος α' Vf, (circ. III litt. eras. post
 τέχνη) Pf; (om. ult. περὶ et alt. προοιμίων) Vl
 ἐρμογένους τέχνη περὶ εὐρέσεων· περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων
 τόμος α' Lz Pw; (om. τόμος α') Md Oh Pq, (τῆς pro τῶν) Pκ
 τοῦ περὶ εὐρέσεων τόμος α'· περὶ προοιμίων τῶν ἐξ ὑπολήψεως Vg
 (titulus om.: Sc, m.1 Lg Pv Vb; initium deest: Vu)

(p. 213) περὶ ἰδεῶν Vc Ba Ah Vw
 ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῇ περὶ ἰδεῶν λόγου Pa Pc Lz Ofm, (add.
 τόμος α') Px; (τοῦ λόγου) Pθ
 ἐρμογένους τέχνης ῥητορικῆς περὶ ἰδεῶν λόγου Ne Pb Va; (τέχ-
 νης ῥητορικῆς) Lk; (ῥητορικῆς τέχνης) Oaq
 ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῆς περὶ ἰδεῶν λόγου Pt; (om. λόγου) R
 ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῇ περὶ ἰδεῶν Md Nab Ogh Vh; (om.
 ῥητορικῇ) Vl
 ἐρμογένους τέχνη ῥητορικῇ Vg; (add. αὐτὸ ἰδέαι) Pqκ
 ἐρμογένους περὶ ἰδεῶν λόγου Ae Ai Bb Eb Lcp Mg Od Pdeg TVk
 m n o p r s
 (om. λόγου) Adf Ea Labdfhl Maefh Nc Op Pfklnuwzε Sab
 Vdfiqstxβ Wb
 ἐρμογένους περὶ ἰδεῶν τόμος πρῶτος Vχ, Aldina; (om. ἐρμογέ-
 νους) Sn
 περὶ ἰδεῶν ἐρμογένους Wa
 (titulus om.: Ae, m.1 Lg Pv Sc Vbe Wd; initium deest: D Pp Sf
 U Vu)

IV. Conspectus editionum.

Hermogenis quattuor operum (praeter Progymnasmata) edi-
 tiones omnes, quantum perspicio, redeunt ad editionem Al-
 dinam; a Francisco Porto nova codicum subsidia insuper ad-
 hibita sunt, quaedam etiam a Christiano Walz.

Quattuor illorum operum Hermogenianorum editio prin-
 ceptus est Rhetorum graecorum collectio

1. Aldina; vol. I p. 19—160 ('Aldus Pius Manutius Io. Lascari Oratori Regio S. P. D; . . . Venetiis mense Novembri. MDVIII.' 'Δημήτριος Δουκῆς ὁ Κρήης Μάρκος Μουσούρω τῷ Κρητὶ εὖ πράττειν . . . τὴν Ἑρμογένους ῥητορικὴν, ἣν ἐγὼ παρ' Ἀλδῶ τυπωθεῖσαν τῷ ἡμετέρῳ μετ' Ἀλδου . . . διώρθωσα, τοῖς σοῖς ἐρμήνευσι γνωρίμοις' κτλ.

Textus editionis Aldinae proxime abesse videtur a codice Lc.

Ex numero ceterarum editionum a me inspectae sunt hae:

2. Iuntina. 'Impressum Florentiae in aedibus Philippi Iuntae Florentini. Anno . . DXV supra mille mense Iulio' cet.
3. Parisiis in officina Christiani Wechel excusi sunt Libri II. εὐρέσεων 1530; II. ἰδεῶν 1531; II. μεθόδου δεινότητος 1531; Τέχνη ῥητορικὴ τελειοτάτη (alter titulus: 'Ερμ. τέχνη ῥητορικὴ, περὶ τῶν στάσεων) 1538.
4. Parisiis apud Iacobum Bogardum: Libri II. εὐρέσεων (sine anno; exemplari R. Bibliothecae Gottingensis nostra opinor aetate inscriptum est '1544').
5. Argentorati in officina Rihelii anno 1555 II. ἰδεῶν ('Iosias Rihelius Ioanni Sturmio S.' cet.; 'Ioan. Sturmio. Dicendi modos Antonius libro tertio de oratore tradit quatuor' cet.). 1556 II. μεθόδου δεινότητος. 1558 Τέχνη ῥητορικὴ (f. 1: II. τῶν στάσεων, f. 34: II. εὐρέσεων. ' . . Didymo Obrechto . . . Conradus Dasypodius S. D.' cet.).
6. Οἱ ἐν τῇ Ῥητορικῇ τέχνῃ κορυφαῖοι. Ἀφρόνιος, Ἑρμογένης, Δ. Λογγίνος . . . Francisci Porti, Cretensis opera industriaque illustrati atque expoliti. Genevae, apud I. Crispinum. MDLXIX ('Θεοδώρῳ τῷ Βέξῃ τῶν ἐν Γενέβῃ ἐκκλησιαζόντων προσεστώτι Φραγκίσκῳ ὁ Πόρτος εὖ πράττειν . . . Ἀλδος γέ τοι . . . καὶ τοῦτον ἐξετύπωσεν· ἀλλ', ἣ δι' ἀπορίαν ἀκριβῶν ἀντιγράφων, ἣ δι' ἄλλήν τιν' ἀνάγκην καὶ ἀμηχανίαν, ἀμαρτημάτων ἀνάπλεω κατέλιπεν . . . ὅσοι δὲ μετ' ἐκείνον τετυπώκασι, τοσοῦτον δέουσι τὴν βίβλον διορθωκέναι, ὥστε πολλῷ χεῖρον αὐτὴν διατεθείκασιν . . . πολλὰ μὲν ἀντίγραφα, πάντας δὲ ῥήτορας καὶ ποιητὰς ἀνελίξας καὶ διεξελεθῶν, μόλις τὴν βίβλον διορθώσας, εἰς τὸ ἐαυτῆς σχῆμα κατὰ δύναμιν ἀποκατέστησα, τὰ μὲν διημαρτημένα καὶ παρεφθαρμένα θεραπεύσας, τὴν δὲ σύγχυσιν καὶ τὴν ἀσάφειαν διευκρινήσας, τὰ δὲ παραδείγματα, ὁλοσχερῇ καὶ ὀγιῇ μετεμβάλων . . .').
Portus codice usus est affini Basileensis Ba.
7. Argentorati excusi sunt ab Iosia Rihelio: Liber de statibus 'Latinitate donatus et Scholis explicatus atque illustratus a Ioanne Sturmio' a. 1570. (Praefatus est Ioannes Cocinus Piseensis ' . . Rhetoricas statuum partitiones, a Sturmio praeceptore in latinum conversas, explicatasque brevioribus Scholis . . .'); De ratione inveniendi a. 1570 (Ioannes Cocinus: ' . . Quamobrem neque hae scholae contemni debent, cum sint natae ex prae-

lectionibus tanti magistri . . . Multum etiam nos Francisco Porto Cretensi . . . et nobiscum omnes studiosi eloquentiae debent . . .'); De dicendi generibus a. 1571; De Ratione tractandae gravitatis occultae a. 1571.

8. 'Ερμολόγευος τέχνη ῥητορικὴ τελειοτάτη . . . Cum nova versione latina e regione contextus graeci, et commentariis Gasparis Laurentii. Coloniae Allobrogum. Apud Petrum Aubertum. Anno MDCXIV.
9. Hermogenis Progymnasmata, ed. Heeren (*Bibliothek der alten Litteratur und Kunst. Göttingen 1790. 8. Stück. 9. Stück*). Editor solo codice T usus est.
10. Heereni editio iterata est in editione 'Prisciani Caesariensis Grammatici Opera, ed. A. Krehl. vol. II. Lipsiae 1820'; paucas annotationes addidit Krehl.
11. Hermogenis Progymnasmata Graece. Recensuit et Heereni suisque notis illustravit M. Georg. Veessenmeyer. Norimbergae 1812.
12. Iam ante Heerenum Progymnasmatum editionem praeparaverat Ioannes Ward, cuius in usum Ionas Eleutherius codicem Pφ descripserat (= O D). Ex Wardii schedis textus prodiit cum praefationibus, notis, cet. in 'The Classical Journal. London 1812'; vol. V 381—394; VI 396—411; VII [1813] 417—425; VIII 155—160. Textus nititur codice Pφ, variae lectiones littera B insignitae non ad alium codicem spectant, sed aperte repertae sunt, cum Ionae apographum cum Pφ denuo conferretur. Lectiones A ex Ph oriuntur; codex Pg editori notus erat, neque vero collatus est.
13. Rhetores graeci . . . ed. Christianus Walz; vol. I. Stuttgartiae et Tubingae sumtibus J. G. Cottae . . . MDCCCXXXII (p. 9—54: Progymnasmata); vol. III . . . MDCCCXXXIV (p. 1—445: cetera opera). Walz multos codices inspexit, sed plerumque pessimos tantum et recentissimos ad textum recensendum adhibuit; eius annotatio critica fere nititur editionibus Aldina et Genevensi, codicibus (si Progymnasmata excipias) Ma et Wa, quaedam enotavit ex aliis ut ex Pc.
14. Rhetores graeci ex recognitione Leonardi Spengel. Lipsiae. Sumptibus et typis B. G. Teubneri; vol. II p. 3—18 et 133—456. MDCCCLIV.
Spengel Walzii copiis usus est, Monacensem Ma denuo contulit, examinavit lectiones eorum commentatorum, quos norat ex editione Walziana et ex scholiis codicis Ma.
Prima, quam equidem viderim, versio latina confecta est ab Antonio Bonfine Asculano (apud Seb. Gryphium Lugduni 1538); is vertit quattuor opera Hermogeniana cum Aphthonii Praeexercitamentis.
Eadem opera in latinum sermonem versa sunt a Natale De Comitibus Veneto. Basileae. Apud Petrum Pernam (sine anno).

V

Quid hac editione praestare voluerim, exponam. Ex magno codicum numero eos elegi, qui recensio-
num antiquiorum testes sive optimi sive copiosissimi esse mihi videbantur. Itaque ex classe **P** totos excussi Pa et Pc, adversarios illos quodammodo inter se, foederatos fere contra ceteros. Classis **V** adhibui testes Vc et Ba (cf. Sf), quorum alter alteri succurrit; assumpsi Ac, cuius lectiones multae ex codice quodam classis **P** (neque Pa neque Pc) fluxisse videntur, multae ex textu commentatorum negligentia depravato. Quinque illis codicibus, quibus duarum recensio-
num rami bini repraesentantur, fundamentum quoddam iaci posse mihi persuasi, cum has illas omnium codicum partes examinarem. Alii inveniuntur multi, qui ab illis non pendeant; facile lectiones omnes ex codicibus multo pluribus proponi poterant: farraginem proposuissem. Priusquam vetera in Hermogenem commentaria accuratissime examinata sunt, non possumus pro certo dicere, quid de singulis traditionis rivulis iudicandum sit. In uno libro *Π. στάσεων* paulo longius procedere poteram, cum textum commentatorum etiam codice Ph propagatum esse viderem.

Interim igitur editionem 'minorem' emitto; toto rhetorum graecorum corpore absoluto maiora spectare necesse erit.

In annotatione refero de lectionibus primae manus eorum codicum, quos editioni fundamento esse p. XXVIII vides; multis locis a librario correctis (non omnibus!) ascribo, quid manu 2 (i. e. manu non multo posterioris aetatis), etiam quid manu posteriore (i. e. duobus fere vel pluribus saeculis posteriore) correctum sit. Saepius difficile erat diiudicatu, utrum m.2 an m. post. correctum esset; nonnullis igitur locis ab aliis aliter iudicabitur. — Ascripto «m.1» (e. g. p. 405, 28) insuper moneo me iudice lectionem a primo librario scriptam agnosci. — **P** et **V** ubique intellegenda sunt de prima manu omnium codicum signis **P** (m.1Pa et m.1Pc) et **V** (m.1Vc, m.1Ac, m.1Ba) comprehensorum.

Ubi certum non esse videtur, quid scripserit primus librarius, legis «?m.1 Vc»; p. 53, 8 «... τῶτε P, m.po. Ac Ba (?m.1)» indico incertum esse, quid m.1AcBa scriptum sit.

Ubi lectio ipsa certa est, dubito autem, sitne primi librarii an alterius an posterioris, legis «(m.1?) Vc»

Quae legere non poteram, significo «?Vc»

Litterae correctae vel in rasura scriptae uncis [] saeptae sunt.

Quae in locum alium, atque in huius editionis textu leguntur, in alio codice transposita leguntur, significo «αὐτὸν ante ὑπ' Ac» vel «καὶ post ἢ Pf»

Nonnulla a librariis ipsis sive lineola sive punctis deleta sunt; 68, 16. 17: «νεκροῦς om. Ac; del. Vc»

Alia ab iis omissa erant, sed postea suppleta sunt: «ἔστιν suppl. Vc» vel «ἔστιν suppl. m.2Ac»

59, 17. 18: «17 ὁ ὄρος — 18 τέλους om. Vγ, (mg. suppl.; παρεπομένων) Ac» = 'verba illa in Ac mg. suppleta sunt (m.1 opinor), nisi quod ibi παρεπομένων scriptum est pro παρειμένων'

«supr.» = supra lineam additum.

In apparatu non refero de formis

γίγνομαι: 95, 16 Vc. 141, 15 VcBa. 142, 6 Ba. 150, 4 VcBa. 182, 10 VcBa. 184, 2 Ba. 222, 6 Vc. 230, 15 Vc. 297, 1 Vc. 417, 19 Ph. 431, 16 Ac
γίνομαι: 157, 21 Pc. 162, 11 PcAc. 176, 3 (prius) Ac. 196, 18 Ba. 206, 16 PcAcBa. 421, 22 PcSf
γινώσκεται: 421, 7 Ph
θάλαττα: 20, 11 Phg. θάλασσα: 171, 15 Ac. 271, 1 VcBa. 357, 17 VcBa. τέσσαρες sim.: 4, 16 Lb. 136, 17 Ba. 139, 19 Ac. 183, 20 Vc. ἐλάσσων: 19. 20 Pζ. 282, 5 Ac. ἡσσόνων: 184, 18 VcBa. ἀλλάσσω: (pr.) 188, 15 VcBa (alt.) 188, 15 PcVcBa. 400, 8 Ac. πλάσσειται: 161, 4 V. κηρύττω: 38, 16 Phγ. 209, 2 Ac
ἐάν: 150, 8 Ba. 189, 4 VcBa. 202, 20 V
ἄν: 116, 2 V. 117, 6 V. 132, 17 Vc. 133, 21 Ba. 142, 11 V. 154, 1 Ac. 231, 4 VcBa.

Nil refero de crasi, de elisione, de littera paragogica quae dicitur, de formis οὔτω, οὔτως; τοιοῦτο, τοιοῦτον; ταῦτό, ταῦτόν; ἐαυτόν, αὐτόν: in talibus codicem Pa secutus sum.

De librariorum prave scribendi more non refero in minutis omnibus; e. g. tacere solebam de geminis consonis semel scriptis et de simplicibus male geminatis (*ποικίλλως, κρεμμάμενος, ἀπολλοίμην, ἐπαλλιλόγησεν* cet.), de vitiis qualia sunt 34, 21 *δικανῶς* Pa; 292, 19 *διδούν* Ac; raro refero de vocalibus commutatis *ι, η; ει, η; ι, ει; ε, αι; υ, οι; ι, οι; ο, ω*. Imprimis nomina propria identidem vitiose scripta sunt (*χερόννησος, λέκτροις, σαλμῖνι, ἑκταῖος* cet.).

Textus codicibus nititur hisce:

I. *Προγυμνάσματα*

Lb Pζ
Ph Pg
p. 24—26, 9 (7): Ac On

II. *Περὶ στάσεων*

P = Pa Pc
V = Vc Ac Ba
'textus commentatorum': Ph, Py (desunt in Py 81, 15—22; 90, 5—92, 11)

III. *Περὶ εὐρέσεως* et IV. *Περὶ ἰδεῶν*

P = Pa Pc (365, 19—367, 15: Vh pro Pa)
V = Vc Ac Ba (404, 11—413: Sf pro Ba)

V. *Περὶ μεθόδου δεινότητος*

P = Pa Pc
Vc Ac Sf Ph

De eorum codicum lectionibus licet e silentio colligere: ex iis solis omnes lectiones primae manus enotavi praeter eas, de quibus p. XXVII sq. dixi.

vulg. = consensus editionum Walzii et Spengelii.

ς = Progymnasmatum codices deteriores Ai Nb Ol Pφ χ ψ Sc T,
sive omnes sive complures.

Walzianas paginas margini exteriori,
Spengelianas interiori ascripsi.

Notas codicum, abbreviationes sim. invenis p. XV sq. p. XXVI sq.

Περὶ μύθου.

Τὸν μῦθον πρῶτον ἀξιοῦσι προσάγειν τοῖς νέοις, διότι 1
τὰς ψυχὰς αὐτῶν πρὸς τὸ βέλτιον ῥυθμίζειν δύναται·
5 ἔτι οὖν αὐτοὺς ἀπαλοὺς ὄντας ἀξιοῦσι πλάττειν.

Φαίνονται δὲ τούτῳ χρησάμενοι καὶ οἱ ἀρχαῖοι, Ἡσίο- 10
δος μὲν τὸν τῆς ἀηδόνης εἰπών, Ἀρχίλοχος δὲ τὸν τῆς
ἀλώπεκος.

Ὀνομάζονται δὲ ἀπὸ τῶν εὐρόντων οἱ μὲν Κύπριοι,
10 οἱ δὲ Λιβυκοί, οἱ δὲ Συβαριτικοί· πάντες δὲ κοινῶς 11

Lb Pz

Ph, (1, 1 — 3, 1 et 21, 5 sq. multa evanuerunt) Pg

AcOn (24, 2 — 26, 9. 7)

1 sic Ph ζχψ Ai Nb Sc T; ἔρμoγένους ῥήτορος προγυμνάσματα Lb;
ἐρμoγένους τοῦ τεχνογράφου προγυμνάσματα Pφ Ol; evan. Pg
3 Priscianus definitionem praefigit: *fabula est oratio ficta verisimi-*
li dispositione imaginem exhibens veritatis (Nicolaus: μῦθος
τοῖννυ ἐστὶ λόγος ψευδὴς τῷ πιθανῶς συγκρίσθαι εἰκονίζων τὴν
ἀλήθειαν) | ἀξιοῦσι πρῶτον Lb | cf. Plat. Reip. II 377 A | διότι
Lb Ph ζ Ai, Dox.; ὡς ῥάδιον ε (Prisciani *facile* mera interpretatio
est; cf. Dox. II 142, 17 W.) 5 ἔτι οὖν Pz, (οὖν evan.) Lb; ? Pg;
οὖν om. Ph; ἔτι δὲ καὶ Dox. (Wc; καὶ om. Vδ); καὶ ἔτι ε | αὐτοὺς
post ὄντας ε (γρ καὶ ἔτι ἀπαλοῖς οὖσιν αὐτοῖς Pφχψ) | πλάττειν
Finckh, cf. Plat. Reip. II 377 B, Hermog. p. 419, 15 Sp.; τάττειν
Lb Phg ζ Ai, Dox.; προτάττειν ε 6 καὶ om. ε | Hes. Op. 203;
etiam Homerum nominant Theon II 73, 15 Sp. Philostr. mai. Imag.
I 3 (II 298, 24 K.) 7 Archil. fr. 86 Bergk⁴ 9 ὀνομάζεται Pz
10 οἱ δὲ λιβυκοί Phg, Prisc., Dox., (λυβικοὶ) Lb; om. Pz; οἱ δὲ
τυρσηνοὶ ε | πάντως Pz | ult. δὲ om. Pz

Αἰσώπειοι λέγονται, διότι τοῖς μύθοις Αἰσωπος ἐχρήτο
πρὸς τὰς συνουσίας.

Ἐπογραφὴν δέ τινα τοιαύτην ἀποδιδόσιν αὐτοῦ·
ψευδῇ μὲν αὐτὸν ἀξιούσιν εἶναι, πάντως δὲ χρήσιμον
12 πρὸς τι τῶν ἐν τῷ βίῳ· ἔτι δὲ καὶ πιθανὸν εἶναι βού- 5
λονται. πῶς δ' ἂν γένοιτο πιθανός; ἂν τὰ προσήκοντα
πράγματα τοῖς προσώποις ἀποδιδῶμεν. οἷον περὶ κάλ-
λους τις ἀγωνίζεται· ταῶς οὗτος ὑποκείσθω. δεῖ τι
13 σοφὸν τι περιτεθῆναι· ἀλώπηξ ἐνταῦθα. μιμούμενοι
τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα· ἐνταῦθα οἱ πύθνηκοι. 10

Χρῇ δὲ αὐτοὺς ποτὲ μὲν ἐκτείνειν, ποτὲ δὲ συστέλ-
λειν. πῶς δ' ἂν τοῦτο γένοιτο; εἰ νῦν μὲν αὐτὸν ψιλὸν
λέγοιμεν κατὰ ἀφήγησιν, νῦν δὲ λόγους πλάττοιμεν
τῶν δεδομένων προσώπων· οἷον, ἵνα σοι καὶ ἐπὶ παρα-
14 δέλγματος γένηται φανερόν, οἱ πύθνηκοι συνελθόντες 15

1 διὸς | αἰσωπος Lb Pz, Prisc.; om. Phs; ?Pg | ἐχρήσατο δ
αἰσωπος Dox. II 164, 10 W. | ἐχρήτο Pz, (*frequentiter solebat . . .
uti*) Prisc.; ἐχρήσατο Lb Pφ Ol, (ex cr.) Pγψ, cf. Theon II 73, 20
Sp.; ἐχρήσαντο Phg Ai Nb Sc 3 ἀποδιδόσιν Lb Phg Ai; ἀποδε-
δόκασις; διδόσιν περὶ Pz | αὐτοῦ (αὐτῷ Vδ) ἀποδιδόσιν Dox.
4 cf. Plat. l. l. Plut. De glor. Ath. 4. Eustath. Antioch. p. 70, 23
Jahn (*Rhein. Museum* 62, 630) | δὲ (pro μὲν) Pz 5 ἐν τῷ βίῳ
Lb Phg Ai; ἀναγκαίωνς | δὲ Lb Pz; om. Phgς 6 δὲ (pro δ'
ἂν) Pz | πιθαν[ό]ς Lb 7 τοῖς om.ς 8 ἀγωνίζεται ταῶνος·
οὗτος Pzς | εἶδεις | ταῶνος οὗτος ὑποκείσθω εἶδει Ward (saltem
scribendum erat εἶδει, <δει>) 8. 9 τι σοφὸν τι Phgς, (om.
τινι) Pz; τι σοφὸν (om. τινι) Lb 9 παρατεθῆναι Pz; cf. Sard.,
Dox. II 162, 4 W. περιτεθῆναι | ἀλώπηξ Walz ex Prisc. (*oportet
alicui astutiam tribuere: vulpecula est subicienda*); ἀνους· Phς,
(ανου certum) Pg; ἀνῶς· Lb Pz | ἐνταῦθα Phgς; πιθανούς Lb
Pz | μιμούμενοις; μιμούμενος (vix -νους) Pg; μιμούμεν[ε]van.]
Ai; μιμονόμενος Lb Phς, cf. Prisc. (*imitatores aliquos hominum
volumus ostendere: hic simiis est locus*); <εἰσάγομεν> μιμονμέ-
νους? 10 οἱ πύθνηκοι Phg; οἱ πιθανοίς; ὑποθήσεις Lb Pz
11 igitur Prisc. (pro δὲ) | cf. Theon II 74, 4 Sp. 12 γένοιτο
τοῦτο Sard. (We f. 65 v), Dox. II 176, 4 W. | ψιλῶςς 13 κατὰ
ἀφήγησιν λέγομεν Dox. | πλάττοιμεν Sard. (We f. 65 v), Dox. 14 σοι
Lb Pz, Sard., Dox., cf. p. 12, 13; om. Phς; ?Pg 15 γένοιτο Pz

ἐβουλευόντο περὶ τοῦ χρῆναι πόλιν οἰκίζειν· καὶ ἐπειδὴ
 ἔδοξεν αὐτοῖς, ἤμελλον ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου. γέρων
 4 οὖν πίθηκος ἐπέσχεεν αὐτοὺς εἰπών, ὅτι ῥᾶον ἀλώσονται
 περιβόλων ἐντὸς ἀποληφθέντες¹. οὕτως ἂν συντέ-
 5 μοις. εἰ δὲ ἐκτείνειν βούλοιο, ταύτη πρόαγε· οἱ πίθη-
 κοι συνελθόντες ἐβουλευόντο περὶ πόλεως οἰκισμοῦ. καὶ 15
 δὴ τις παρελθὼν ἐδημηγόρησεν, ὅτι χρὴ καὶ αὐτοὺς
 πόλιν ἔχειν· ὁρᾶτε γάρ, φησὶν, ὥς εὐδαίμονες διὰ τοῦτο
 οἱ ἄνθρωποι· καὶ οἶκον ἔχει ἕκαστος αὐτῶν καὶ εἰς
 10 ἐκκλησίαν οἱ σύμπαντες καὶ εἰς θέατρον ἀναβαίνοντες
 τέρπουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν θεάμασί τε καὶ ἀκούσμασι
 παντοδαποῖς², καὶ οὕτω πρόαγε διατρίβων καὶ λέγων,
 ὅτι καὶ τὸ ψήφισμα ἐγγράπτο, καὶ λόγον πλάττε καὶ
 παρὰ τοῦ γέροντος πιθήκου. Καὶ ταῦτα μὲν ταύτη.
 15 Τὴν δὲ ἀπαγγελίαν βούλονται περιόδῳ ἀλλοτρίαν
 εἶναι γλυκύτητος ἐγγύς.

1 ἐβουλευόντο Phg, Sard. (Wc), Dox.; ἐβούλοντο Pz; ἐβουλεύ-
 σαντο Lb, Sard. (Vw) | περὶ om. Phg 2.3 sed vetus Prisc. 3 τις
 πίθηκος Lb | ῥᾶον ἂν Dox. 4 ἀπολειφθέντες Phg, Sard. (Vw)
 5 πρόαγε Ph, Dox.; ?Pg; om. Prisc. 10 εἰ θέατρον Pz | ἀνα-
 βαίνουσι τέρποντες Sard., Dox. 11 τε om. Sard. 12 πρόαγε
 Pg, m. 1 Ph; *proferes orationem* Prisc. 13 ἐγγράπτο Ph; *scriptum*
est Prisc. 5 | πλάττε Lb Pz; om. Phg | καὶ λέγε 5 | καὶ Lb Phg, Sard.;
 om. Pz 14 τοῦ ante πιθήκου add. Phg Lb; om. Pz, Sard. (Vw) |
 post πιθήκου Sard. (certe non ex Progymnasmatum exemplari
 pleniore): οἶον ὅτι πολλῶν ἡμῖν αἴτιος ἔσται κακῶν ὁ συνοικισ-
 μός· τρόπον γὰρ τινα καὶ μαλακώτεροι γενησόμεθα· ἢ γὰρ ἂν ἡ
 δίαιτα καὶ τὸ τρυφᾶν ἐκλύειν [ἔμελλε Wc; om. Vw] πέφυκε μετὰ
 τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς. ἔπειτα καὶ σπάνις τῶν ἐπιτηδείων
 τοῖς ἐν τῷ αὐτῷ συνηθροισμένοις ἀκολουθεῖ, ἐκ τούτου καὶ λιμὸς
 ἐπιγίνεται. οὐ μὴν οὐδὲ τὰ τῆς ἀσφαλείας ἡμῖν ὑπάρξει (ὑπάρξει
 ὑμῖν Wc)· εἰ γὰρ νῦν διεσπαρμένους ἡμᾶς (ὑμᾶς Vw) χειροῦνται
 οἱ ἄνθρωποι, πῶς οὐ ῥαδίως ἀποκεκλεισμένους λήφονται; καὶ τὸ
 δεινότατον (χαλεπώτατον Wc), παγγενῇ φθαρησόμεθα οὐδὲ σπέρμα
 τοῦ γένους καταλιπόντες³ 15 ἐπαγγελίαν Pg | cf. Theon II
 74, 10 Sp. | περίοδον Pg 16 εἶναι <καὶ>?

- 16 Ὁ δὲ λόγος ὁ τὴν ὠφέλειαν δεικνὺς τὴν ἀπὸ τοῦ
μύθου ποτὲ μὲν προταχθήσεται, ποτὲ δὲ ὑποταχθήσεται.
Φαίνονται δὲ καὶ οἱ ῥήτορες αὐτῷ χρησάμενοι ἀντὶ
παραδείγματος.

Περὶ διηγήματος.

5

- 2 Τὸ διήγημα βούλονται εἶναι ἔκθεσιν πράγματος γε-
γονότος ἢ ὡς γεγονότος. ἔνιοι μέντοι τὴν χρεῖαν ἔταξαν
πρὸ τούτου.

Διαφέρει δὲ διήγημα διηγήσεως, ὡς ποίημα ποιή-
σεως· ποίημα μὲν γὰρ καὶ διήγημα περὶ πράγμα ἔν, 10
ποίησις δὲ καὶ διήγησις περὶ πλείονα, οἷον ποίησις ἢ
Ἰλιάς καὶ ποίησις ἢ Ὀδύσσεια, ποιήματα δὲ ἀσπιδο-
ποιία, νεκρομαντεία, μνηστηροφονία. καὶ πάλιν δι-
ήγησις μὲν ἢ ἱστορία Ἡροδότου, ἢ συγγραφὴ Θουκυ-
δίδου, διήγημα δὲ τὸ κατὰ Ἀρίωνα, τὸ κατὰ Ἀλκμαίωνα. 15

- 17 Εἴδη δὲ διηγήματος βούλονται εἶναι τέτταρα· τὸ μὲν
γὰρ εἶναι μυθικόν, τὸ δὲ πλασματικόν, ὃ καὶ δραμα-
τικὸν καλοῦσιν, οἷα τὰ τῶν τραγικῶν, τὸ δὲ ἱστορικόν,
τὸ δὲ πολιτικόν ἢ ἰδιωτικόν. ἀλλὰ νῦν ἡμῖν περὶ τοῦ
τελευταίου ὁ λόγος. 20

Σχήματα δὲ διηγημάτων ἔστιν εἴ· ὁρθὸν ἀποφαντι- 5

2 ποτὲ — ὅτε Lb 3 δὲ om. Lb 6 cf. Cic. De inv. I 27 Theon
II 78, 15 Sp. 7 ἔνιοι: cf. Theon II 64, 30 Sp. (Dox. II, 192, 14
W. cod. Vat. 901: οἱ δὲ περὶ Θέωνα καὶ Ἀρποκρατίωνα τὴν
χρεῖαν ἔταξαν πρὸ τοῦ διηγήματος κτλ.) | μέντοι Phξ; μὲν Lb Pg
10 cf. Marx ad Lucil. v. 338 | γὰρ Lb Pξ; om. Phg 11 ἢ om. Ph
12 ποίημα Pg 15 ἀρίωνα Lb Pξ (cf. Her. 1, 23); ὠρίωνα Pg, (alt.
ω ex ο) Ph | Thuc. 2, 102 16 narrationum Prisc. 17 πλαστικὸν
Ph | δραμα[του] del. | τι ex γι[κ]όν Ph 19 ἢ ἰδιωτικόν non no-
minat Dox. II 199, 13 (201, 30) W. | οὐ περὶ Ph 20 τελευταίου πο-
λιτικοῦ διηγήματος Pξ, (διηγηματικοῦ) Lb 21 sq. cf. p. 245. 246
Sp. | σχήματα δὲ διηγημάτων ἔστιν Lb Pξ, (εἰσὶν) Dox. II 216, 4 W.;
γυμνάσια δὲ ἔστιν Phg | ad 19—20 cf. Prisc.: nunc autem de ea,
quae ad exercitationem pertinet, dicimus; quam variis proferre
modis solemus | εἴ Pξ; om. Lb Phg, Dox., Prisc. | ἀποφατικὸν Phg

κόν, ἀποφαντικὸν ἐγκεκλιμένον, ἐλεγκτικόν, ἀσύνδε-
τον, συγκριτικόν. ὀρθὸν μὲν οὖν ἀποφαντικόν, οἷον
‘Μήδεια ἦν Αἰήτου θυγάτηρ’ αὕτη προὔδωκε τὸ χρυ-
σόμαλλον δέρας· ὀρθὸν δὲ καλεῖται, διότι παρ’ ὅλον
5 τὸν λόγον ἢ τὸν πλείω τηρεῖ τὴν πτώσιν τὴν ὀνο-
μαστικήν. ἀποφαντικὸν δὲ ἐγκεκλιμένον, οἷον ‘Μήδειαν 18
τὴν Αἰήτου θυγατέρα λόγος ἐρασθεῖσαν Ἰάσονος’ καὶ
τὰ ἐξῆς· ἐγκεκλιμένον δὲ λέγεται, διότι καὶ τὰς ἄλλας
πτώσεις προσίεται. ἐλεγκτικὸν δὲ ἐστὶ σχῆμα τόδε, οἷον
10 ‘τί γὰρ οὐκ ἔδρασε Μήδεια δεινόν; οὐκ ἠράσθη μὲν
Ἰάσονος, προὔδωκε δὲ τὸ χρυσόμαλλον δέρας, ἀπέκτεινε
δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἀψυρτον;’ καὶ τὰ ἐξῆς. ἀσύνδετον δὲ
γίνεται ὧδε, οἷον ‘Μήδεια ἢ Αἰήτου θυγάτηρ Ἰάσονος
ἠράσθη, προὔδωκε τὸ χρυσόμαλλον δέρας, τὸν ἀδελ-
15 φὸν Ἀψυρτον ἐφόνευσε’ καὶ τὰ ἐξῆς. συγκριτικὸν δὲ
ἐστὶ τὸ τοιοῦτο ‘Μήδεια ἢ Αἰήτου θυγάτηρ ἀντὶ μὲν
τοῦ σωφρονεῖν ἠράσθη, ἀντὶ δὲ τοῦ φυλάττειν τὸ χρυ-
σόμαλλον δέρας προὔδωκεν, ἀντὶ δὲ τοῦ σφάζειν τὸν
ἀδελφὸν Ἀψυρτον ἐφόνευσεν’. — Τὸ μὲν οὖν ὀρθὸν 19
20 ἱστορίαις πρέπει, σαφέστερον γὰρ· τὸ δὲ ἐγκεκλιμένον

1 ἀποφατικὸν Pg; om. Ph 2 ἀποφατικὸν Phg 3 ἦν
scripsi, cf. Prisc. fuit; ἢ Lb Phgζ, Dox. | [γὰρ del.] προὔδοκε Ph
4 vellus et sequentia Prisc. 6 ἀποφατικὸν δὲ κεκλιμένον Phg |
οἷον Lb, Dox., Prisc.; om. Phgζ 7 θυγατέρα Lb, Dox.; om.
Phgζ 9 προῖεται Ph | τὸ σχῆμα τόδε Pζ | οἷον om. Pg 10 ἔδρα-
κες Pζ | ἠράσθη Pζ | μὲν om. Dox. 11 οὐ ante προὔδωκε add.
Lb Pζ, Dox.; om. Phg, Prisc. | δὲ om. Lb, Dox. | οὐκ ante ἀπέκ-
τεινε add. Lb Pζ; om. Phg, Dox., Prisc. | ἀπέκτειν[evan.] τὸν
Ph 12 δὲ om. Prisc. | Ἀψυρτον Lb Pζ, Dox.; om. Phg, Prisc.
13 οἷον Lb Pζ; om. Phg, Dox., Prisc. | ἢ om. Pζ 13. 14 Ἰάσονος
ἠράσθη Pζ; om. Lb Phg, Dox., Prisc. 14 τὸν ἀδελφὸν Pζ,
Prisc.; om. Lb Phg, Dox. 16 ἐστὶ Lb Pζ, Dox., Prisc.; om. Phg
17. 18 sic Pζ; ἀντὶ — 18 προὔδωκεν post 19 ἐφόνευσεν (ἀπέκτεινεν
Lb) Lb Phg, Dox., Prisc. 19 Ἀψυρτον Pζ; om. Lb Phg, Dox.,
Prisc. | historiae Prisc.

μᾶλλον ἀγῶσι. τὸ δὲ ἐλεγκτικὸν ἀρμόττει τοῖς ἐλέγχοις,
τὸ δὲ ἀσύνδετον τοῖς ἐπιλόγοις· παθητικὸν γάρ.

Περὶ χρείας.

3 Χρεία ἐστὶν ἀπομνημόνευμα λόγου τινὸς ἢ πράξεως
ἢ συναμφοτέρου σύντομον ἔχον δηλώσειν, ὥς ἐπὶ τὸ 5
πλεῖστον χρησίμου τινὸς ἕνεκα.

Τῶν δὲ χρειῶν αἱ μὲν εἰσι λογικαί, αἱ δὲ πρακτικαί,
αἱ δὲ μικταί· λογικαὶ μὲν, αἷς λόγος ἔνεστι μόνον, οἷον
‘Πλάτων ἔφησε τὰς Μούσας ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν εὐ- 9
φυνῶν οἰκεῖν’· πρακτικαὶ δέ, ἐν αἷς πράξεις μόνον, οἷον 6
‘Διογένης ἰδὼν μειράκιον ἀτακτοῦν τὸν παιδαγωγὸν
20 ἐτύπτησε’. μικταὶ δὲ αἱ μῖξιν ἔχουσιν λόγον καὶ πρά-
ξεως, οἷον ‘Διογένης ἰδὼν μειράκιον ἀτακτοῦν τὸν παιδ-
αγωγὸν ἐτύπτησε λέγων· τί γὰρ τοιαῦτα ἐπαίδευες;’

Διαφέρει δὲ χρεία ἀπομνημονεύματος μάλιστα τῷ 15
21 μέτρῳ· τὰ μὲν γὰρ ἀπομνημονεύματα καὶ διὰ μακρο-
τέρων ἂν γένοιτο, τὴν δὲ χρεῖαν σύντομον εἶναι δεῖ.
γνώμης δὲ διαφέρει τῷ τὴν μὲν ἐν ἀποφάνσει ψιλῇ

1 ἀρμόζει Lb; om. Dox. 2 παθητικὸν γάρ om. Dox.; at
cf. Anon. I 2 p. 377, 1 Sp.-H. | ‘omittitur... συγκριτικόν’ Ward;
Nic. plura praebebat: τῇ δὲ κατὰ τὸ συγκριτικὸν <sc. ἀπαγγελία>
ὅπου ὁ καιρὸς δέδωκε (δίδωσι P W II 581, 6; cf. W I 129, 15.
Max. II 14, 14 W.)· πανταχοῦ (πολλαχοῦ On) γὰρ καὶ ἐν ἅπασιν
τοῖς τῆς ἱστορικῆς εἵδεσι καὶ τοῖς τοῦ πολιτικοῦ λόγον (εἵδεσι —
λόγον om. On) μέρεσι τῆς ἐργασίας δεόμεθα (μέρεσιν αὐτῷ χρώ-
μεθα P. W I 129. W II 14) 4 τινὸς om. Pz 5 ἢ τὸ συν-
αμφοτέρων Dox. 9 ἔφη Pp; dicebat Prisc. 10 ἐν om. 5 |
πράξεις T (cf. Heeren), cf. Prisc.; πράξιν Pz; πράξεις LbPhg
14 λέγων LbPz; εἰπὼν Phg; ἐπειπὼν Liban. IV 862 R., (v. l. εἰ-
πὼν) Aphth. | παιδεύεις Aphth., (mg. ἐπίτηδες) Lb 16 τὰ
μὲν γὰρ LbPz; τῷ τὰ μὲν Phg 17 εἰδέναι δεῖ Pg | post δεῖ
addit Pz ex Theone II 97, 5. 6 Sp. (om. LbPhg, Prisc.): ἔτι δὲ
ὅτι ἢ μὲν ἀναφέρεται εἰς τινα πρόσωπα, τὸ δὲ ἀπομνημόνευμα
καὶ καθ’ αὐτὸ μνημονεύεται 18 ἀποφάνσει LbPhg | ψιλῇ Pz

λέγεσθαι, τὴν δὲ χρεῖαν πολλάκις <καὶ> κατὰ ἐρώτησιν
καὶ κατὰ ἀπόκρισιν· καὶ πάλιν τῷ τὴν μὲν χρεῖαν καὶ
ἐν πράξεσιν εἶναι, τὴν δὲ γνώμην ἐν λόγοις μόνον·
καὶ πάλιν τῷ τὴν μὲν χρεῖαν τὸ πεποιηκὸς πρόσωπον
5 ἔχειν ἢ εἰρηκός, τὴν δὲ γνώμην ἄνευ προσώπου λέ-
γεσθαι.

Λέγεται δὲ περὶ διαφορᾶς χρεῶν πλεῖστα παρὰ τοῖς
παλαιοῖς, ὅτι αἱ μὲν αὐτῶν εἰσιν ἀποφαντικά, αἱ δὲ
ἐρωτηματικά, αἱ δὲ πνευματικά.

10 Ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τὸ συνέχον χωρῶμεν, τοῦτο δὲ ἐστὶν
ἡ ἐργασία. ἐργασία τοίνυν οὕτως ἔστω. πρῶτον ἐγκώ-
μιον διὰ βραχέων τοῦ εἰπόντος ἢ πράξαντος, εἴτα αὐ- 22
τῆς τῆς χρεῖας παράφρασις, εἴτα ἡ αἰτία, οἷον Ἰσο-
κράτης ἔφησε τῆς παιδείας τὴν μὲν ῥίζαν εἶναι πικρὰν
15 τὸν δὲ καρπὸν γλυκύν. ἔπαινος Ἰσοκράτης σοφὸς ἦν,
καὶ πλατυνεῖς ἡρέμα τὸ χωρίον. εἶθ' ἡ χρεῖα εἶπε
τόδε, καὶ οὐ θήσεις αὐτὴν ψιλὴν ἀλλὰ πλατύνων τὴν
ἐρμηνείαν. εἴτα ἡ αἰτία τὰ γὰρ μέγιστα τῶν πραγμά-
των ἐκ πόνων φιλεῖ κατορθοῦσθαι, κατορθωθέντα δὲ
20 τὴν ἡδονὴν φέρει. εἴτα κατὰ τὸ ἐναντίον τὰ μὲν γὰρ
τυχόντα τῶν πραγμάτων οὐ δεῖται πόνων καὶ τὸ τέλος

1 πολλάκις LbPhgζ; ἐν λόγῳ Dox. II 305,9 W. (WeVδ) | καὶ
addit Dox. (WeVδ), cf. Prisc. 2 κατὰ om. Sc, Dox., cf. Sard. |
τῷ om. Pζ | καὶ om. Lb | καὶ ἐν — 4 χρεῖαν om. Pg 3 in actu
Prisc. 4 μὲν om. Pζ | τὸ πεποιηκὸς πρόσωπον ἔχει ἢ εἰρηκός
Pζ, (τὸ om.; ἔχειν) Lb; τὸ πρόσωπον τὸ πεποιηκὸς εἰρηκέναι
Phg; quoniam usus habet omnimodo personam, quae fecit vel
dixit Prisc. 7 cf. Theon II 97 Sp. 8 ἀποφαντικά Phg
10. 11 hoc est ad operationem et ordinationem ad usus pertinen-
tium capitulorum Prisc. 11 ἐργασία δὲ ἔστω . . τοιαύτη Dox.
II 275, 23 W. 12 βραχέος Lb 13 fort. post αἰτία cetera ca-
pita (20. 8, 2. 7) enumerata erant 14 ἔφη Aphth., Dox., Nic.;
dicebat Prisc. 16 πλατύνεις Phgζ; producis vel produciens
Prisc. | εἴτα καὶ ἡ Dox. 17 πλατύνεις Pg

ἀηδέστατον ἔχει, τὰ σπουδαῖα δὲ τούναντίον'. εἶτα ἐκ
 παραβολῆς 'ὥσπερ γὰρ τοὺς γεωργοὺς δεῖ πονήσαντας
 23 περὶ τὴν γῆν κομίζεσθαι τοὺς καρπούς, οὕτω καὶ περὶ
 τοὺς λόγους'. εἶτα ἐκ παραδείγματος 'Δημοσθένης 7
 καθείρξας ἑαυτὸν ἐν οἰκῇματι καὶ πολλὰ μοχθήσας 5
 ὕστερον ἐκομίζετο τοὺς καρπούς, στεφάνους καὶ ἀναρ-
 ρήσεις'. ἔστι δὲ καὶ ἐκ κρίσεως ἐπιχειρήσαι, οἷον
 'Ἡσίοδος μὲν γὰρ ἔφη

τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρωῖτα θεοὶ προπάροισιν ἔθηκαν,
 ἄλλος δὲ ποιητῆς φησι

10

τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγάθ' οἱ θεοί.
 ἐν δὲ τῷ τέλει παρὰ κλησιν προσθήσεις, ὅτι χρὴ πεί-
 θεσθαι τῷ εἰρηκότι ἢ πεποιηκότι. — Τοσαῦτα πρὸς τὸ
 παρόν· τὴν δὲ τελεωτέραν διδασκαλίαν ὕστερον εἴσῃ.

24

Περὶ γνώμης.

15

4 Γνώμη ἐστὶ λόγος κεφαλαιώδης ἐν ἀποφάνσει καθο-
 λικῇ ἀποτρέπων τι ἢ προτρέπων ἐπὶ τι ἢ ὁποῖον ἑκα-
 στόν ἐστι δηλῶν· ἀποτρέπων μὲν ὥς ἐν ἐκείνῳ

«οὐ χρὴ παννύχιον εὖδειν βουληφόρον ἄνδρα»,
 προτρέπων δὲ ὥς ἐν ἐκείνῳ

20

«χρὴ πενίην φεύγοντα καὶ ἐς μεγακῆτεα πόντον
 ῥιπτεῖν καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἡλιβάτων»·

25 ἢ τούτων μὲν οὐδέτερον ποιεῖ, ἀποφάνεται δὲ περὶ

1 ἀηδέστερον Pg | δὲ σπουδαῖα Phg 5 ἐν om. Pz | καὶ om.
 Pz 6 cf. Dem. 18, 58 7 ἐπιχείρημα Pg 9 Hes. Op. 289 | μὲν
 (pro δ') Pz 11 Epicharm. fr. 287 Kaibel | ἅπαντα τ' ἀγαθὰ
 Phg, (τὰ ἀγ.) LbPz 13 cf. 14, 14 | τοσαῦτα — 14 εἴσῃ om. Prisc.
 16 cf. Arist. Rhet. B 21. 1394 a 22 | ἀποφάνσει Dox. II 287, 30 W.;
 ἀποφάσει LbPhg 17 pr. ἢ LbPhg; καὶ Pz 17. 18 ἔστιν
 ἑκάστον Pz 18 δηλῶν om. Phg 19 Hom. B 24 21 Theogn.
 175 | οὐ χρὴ Ph 22 οὐδέποτε τι ποιεῖ Pg

τῆς τοῦ πράγματος φύσεως, οἷον «τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται».

Ἔτι δὲ τῶν γνωμῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀληθεῖς, αἱ δὲ πιθαναί, αἱ δὲ ἀπλαῖ, αἱ δὲ συνεξευγμέναι, αἱ δὲ ὑπερβολικαί· ἀληθεῖς μὲν οἷον

«οὐκ ἔστιν εὐρεῖν βίον ἄλυπον οὐδενί»,

πιθαναὶ δὲ οἷον

«ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
οὐπώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι
τοιοῦτός ἐστιν, οἷσπερ ἥδεται ξυνῶν»,

ἀπλαῖ δὲ οἷον

«δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν»,
συνεξευγμέναι δὲ οἷον

«οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἰς κοίρανος ἔστω»,
ὑπερβολικαὶ δὲ οἷον

«οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο».

Ἡ δὲ ἐργασία παραπλησία τῆς χρείας, πρόεισι γὰρ τοῖσδε· ἐγκωμίῳ τοῦ εἰρηκότος βραχεῖ, καθάπερ ἐν

1 Dem. 1, 23 | cf. II. εὔρ. 241, 20 Sp. 4 δὲ LbPζ; om. Phg, Prisc. 7 Menandri fr. 411, III p. 120 Kock | οὐδενί LbPg, Aphth., Nic., Sard.; οὐδενός Phζ (cf. Prisc. *vita hominis*); ἐν οὐδενί PφNb; om. Sc 8 οἷον om. Lb 9 Eurip. fr. 812 N.² | ἀνὴρ LbPζ, Nic., Sard.; ξυνῶν Phg 11 ἐστιν ἕκαστος οἷσπερ εἰ, Aphth., Sard., Dox. | ἥδεται Pζ (de hac 'v. l.' in Aphthonii codd.: Dox. II 302, 18 W.) 13 Menandri fr. 19, III p. 9 Kock 14 δὲ om. Prisc. 15 Hom. B 204 | εἰς βασιλεύς add. Lb; om. Phgζ, Prisc., Aphth. (praeter Ld); cf. Sard.: . . μία μὲν ἐστιν ἡ λέγουσα «οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη», εἴτα ἑτέρα «εἰς κοίρανος ἔστω», εἴτα ἄλλη «εἰς βασιλεύς» 16 ὑπερβολικὸν Pζ | δὲ Pgζ; om. LbPh, Prisc. 17 Hom. σ 130 18 [τῇ]ς Pζ; τῇ τῆς Spengel; cf. Prisc. *meditationi usus* | γὰρ LbPζ, Prisc.; om. Phg 19 ἐγκώμια . . βραχεῖα Phg | ἐν om. Ph

χρεία, κατὰ τὸ ἀπλοῦν, κατὰ τὴν αἰτίαν, κατὰ τὸ ἐναντίον, κατὰ τὸ ἐνθύμημα, κατὰ παραβολήν, κατὰ παράδειγμα, κατὰ κρίσιν. ἔστω δὲ ἡ γνώμη ὡς ἐν παραδείγματι

«οὐ χρὴ παννύχιον εὐδῆν βουλευφόρον ἄνδρα». 5

οὐκοῦν ἐπαινέσεις διὰ βραχέων τὸν εἰρηκότα. εἴτα κατὰ τὸ ἀπλοῦν, τοῦτο δ' ἔστι τὸ παραφράσαι τὴν γνώμην, οἷον 'δι' ὅλης νυκτὸς οὐ προσήκει ἄνδρα ἐν βουλαῖς ἐξεταζόμενον καθεύδειν'. κατὰ τὴν αἰτίαν 'δεῖ μὲν γὰρ αἰεὶ διὰ φροντίδος εἶναι τὸν ἡγούμενον, ὕπνος δὲ βου- 10 λὴν ἀφαιρεῖται'. κατὰ τὸ ἐναντίον· ἐναντίον δ' ἔστι βασιλεῖ μὲν ιδιώτης, τῷ δὲ ἐργηγορέναι τὸ καθεύδειν· πῶς ἂν οὖν λαμβάνοιτο; 'εἰ τὸν ιδιώτην οὐδὲν δεινὸν δι' ὅλης νυκτὸς καθεύδειν, εὐδῆλον, ὡς τὸν βασιλέα προσήκον ἀγρυπνοῦντα φροντίζειν.' κατὰ παραβολήν 15 'ὥσπερ γὰρ οἱ κυβερνῆται ἐργηγορότερες ὑπὲρ τῆς κοινῆς διατελοῦσι σωτηρίας, οὕτω προσήκει καὶ τοὺς ἡγεμόνας'. κατὰ παράδειγμα 'καὶ γὰρ Ἐκτωρ νυκτὸς οὐ καθεύδων ἀλλὰ φροντίζων κατάσκοπον ἐπὶ τὰς ναῦς ἔπεμπε Δόλωνα'. ὕστατος δὲ ἔστι τόπος ὁ κατὰ κρίσιν. 20 τὸ δὲ τέλος παράκλησιν ἐχέτω.

2 κατὰ τὸ ἐνθύμημα om. Prisc.; deest l. 15; cf. Aphth. | τὸ Pgξ; om. LbPh 3 a iudicio, a conclusione Prisc. | δὲ ἡ^{δὲ} Pg 5 Hom. B 24 6 κατὰ LbPhξ; om. Phg 7 ἐστὶ LbPh; ἔσται Pξ; ἐπὶ Pg; est enim Prisc. | τῷ Pg 8.9 virum in summa potestate multis praesidentem Prisc. 10 αἰεὶ Pg | εἶναι Spengel 12 (μὲν om.) ιδιώτας Pξ 12 τὸ (pro τῷ) Ph 13 <κατὰ τὸ ἐνθύμημα> πῶς Ward 14 ὅλης τῆς Phg 15 προσήκειν Pgξ 18 Hom. K 299sq. 20 ὕστερός (om. δέ) Phg

Περὶ ἀνασκευῆς καὶ κατασκευῆς.

Ἀνασκευή ἐστὶν ἀνατροπὴ τοῦ προτεθέντος πράγμα- 5
τος, κατασκευή δὲ τοῦναντίον βεβαίωσις.

9 Τὰ δὲ πάνυ ψευδῇ οὔτε ἀνασκευαστέον οὔτε κατα- 28
5 σκευαστέον, ὥσπερ τοὺς μύθους, ἀλλὰ δεῖ δήπου τὰς
ἀνασκευὰς καὶ τὰς κατασκευὰς τῶν ἐφ' ἐκάτερα τὴν
ἐπιχείρησιν δεχομένων ποιεῖσθαι.

Ἀνασκευάσεις δὲ ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς, ἐκ τοῦ ἀπιθάνου,
ἐκ τοῦ ἀδυνάτου, ἐκ τοῦ ἀνακολούθου τοῦ καὶ ἐναντίου
10 καλουμένου, ἐκ τοῦ ἀπρεποῦς, ἐκ τοῦ ἀσυμφόρου. ἐκ
τοῦ ἀσαφοῦς οἷον 'ἀσαφὴς ἦν ὁ περὶ Νάρκισσον χρό-
νος'. ἐκ τοῦ ἀπιθάνου 'ἀπίθανον ἦν τὸν Ἀρίονα ἐν
κακοῖς ὄντα βουληθῆναι ἄσαι'. ἐκ τοῦ ἀδυνάτου 'ἀδύ-
νατον ἦν τὸν Ἀρίονα ἐπὶ δελφῖνος σωθῆναι'. ἐκ τοῦ
15 ἀνακολούθου τοῦ καὶ ἐναντίου καλουμένου 'ἐναντίον
ἦν τῷ σῶσαι τὴν δημοκρατίαν τὸ καταλῦσαι ἂν αὐτὴν
ἐθελῆσαι'. ἐκ τοῦ ἀπρεποῦς 'ἀπρεπὲς ἦν τὸν Ἀπόλλωνα
θεὸν ὄντα θνητῇ μίγνυσθαι'. ἐκ τοῦ ἀσυμφόρου, ὅταν
λέγωμεν, ὅτι οὐδὲ συμφέρει ταῦτα ἀκούειν. — Κατα-
20 σκευάσεις δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων.

Περὶ κοινοῦ τόπου.

29

Ὁ τόπος ὁ κοινὸς προσαγορευόμενος αὕξησιν ἔχει 6
τοῦ ὁμολογουμένου πράγματος ὡς τῶν ἀποδείξεων ἤδη

1 καὶ κατασκευῆς Pgζ; καὶ περὶ κατασκευῆς ἄμα Ph; om. Lb, Prisc. 2 προκειμένου Dox. II 319, 3. 353, 10 W.; cf. Aphth. 4 falsa vel vera Prisc. | οὔτε κατασκευαστέον post 5 μύθους Pg; om. Pζ 6 καὶ τὰς κατασκευὰς om. Dox. | τὰς om. Pg | τῶν om. Phg 8 cf. II. εὐρ. 256, 30 Sp. | δὲ codd.; igitur Prisc. 9 τοῦ — 10 καλουμένου (cf. l. 15) om. Prisc. 10 λεγομένου Dox. 11 νάρκισσον Pg 12 incredibile est Prisc. 13 cf. Herod. 1, 24 | ὄντα Pg | ἄσαι βουληθῆναι Pζ 14 τὸν — 16 ἦν om. Lb 15 καὶ om. Pg 16 ἦν om. Pg | τῷ Lb Pζ; τὸ Ph; τοῦ Pg | ἂν om. Pζ 17 ἀπόλλω Pζ | de Daphne cf. Aphth. 22 ὁ κοινὸς τόπος Pζ 23 [τοῦ]? cf. 25, 13; Theon II 106, 5 Sp.

γεγενημένων· οὐ γὰρ ἔτι ζητοῦμεν, εἰ οὗτος ἱερόσυλος, εἰ οὗτος ἀριστεύς, ἀλλ' ὥς ἀποδεδειγμένου τὴν αὐξησιν ποιούμεθα.

Λέγεται δὲ κοινὸς τόπος, διότι ἀρμόττει κατὰ παντὸς μὲν ἱεροσύλου, ὑπὲρ παντὸς δὲ ἀριστεύς. 5

Χρὴ δὲ οὕτως προάγειν· πρῶτα κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐναντίου, εἴτα ἀντὶ τὸ πρᾶγμα, εἴτα ἢ σύγκρισις, εἴτα ἢ γνώμη, εἴτα στοχαστικῶς τὸν παρελθόντα βίον ἀπὸ τοῦ παρόντος διαβαλεῖς, εἴτα ἐκβαλεῖς τὸν ἔλεον 10
30 τοῖς τελικοῖς κεφαλαίοις καλουμένοις καὶ ὑποτυπώσει τοῦ πράγματος· προοίμια γὰρ οὐκ ἔσται καθαρῶς ἐν τόπῳ, ἀλλὰ μέχρι τούτου σωθήσεται, οἶον, ἵν' ἐπὶ παραδείγματος γένηται σοι φανερόν, ἔστω τόπος κατὰ ἱε- 10
ροσύλου· οὐκοῦν τὰ προοίμια οὐ τῇ ἐννοίᾳ ἀλλὰ τῷ τύπῳ τοιάδε· 'πάντας μὲν προσήκει μισεῖν, ὧ ἄνδρες 15
δικασταί, τοὺς κακούργους, μάλιστα δὲ ὅσοι περὶ τοὺς θεοὺς τολμῶσι', δεύτερον 'εἰ μὲν οὖν βούλεσθε τοὺς ἄλλους πονηροὺς ποιεῖν, ἑατέον καὶ τοῦτον· εἰ δὲ μή, κολαστέον', τρίτον 'τῷ μὲν οὖν δοκεῖν ὁ κρινόμενος κινδυνεύει μόνος, τῇ δὲ ἀληθείᾳ καὶ ὑμεῖς οἱ δικάζον- 20
τες· τὸ γὰρ περὶ τοὺς ὅρκους πλημμελεῖσθαι οὐκ οἶδα

1 εἰ οὗτος ἱερόσυλος om. Pz 2 vel vir fortis Prisc. 5 δὲ om. Pz 6 προάγειν Pg | πρῶτα Lb Pz; om. Phg, Prisc. 9 διαβάλλεις Phg | ἐκβάλλεις Ph 10 καλουμένοις κεφαλαίοις Lb | ὑποτυπώσεις Phg 12 usque ad formulam quandam Prisc. (unde Veessenmeyer ci. μέχρι του τύπου) | ἵν' om. Pg 13 γενήσεται Pg 14 οὐ om. Pz (Prisc.: principia igitur dicenda sunt usque ad formulam hoc modo) 15 τόπῳ Lb | πάντα Pz 16 ὅσα Lb 17 οὖν om. Phg 17. 18 cf. Aesch. 1, 192 18 καὶ om. Prisc.; post 17 βούλεσθε ponere mavult Spengel | τοῦτο Ph 20 ἡμεῖς Lb, Dox. II 381, 16 W. 21 contemptio enim iurisiurandi et fidei religionisque violatio nescio an minores debeat sacrilegio poenas Prisc. | ὅρκους οὕς ὑμεῖς ὁμόσατε Dox. | τῆσδε τῆς Dox. (Ld)

εἰ φανυλοτέραν δίκην ἔχει τῆς παρανομίας'. εἴτα πρὶν
 ἐλθεῖν ἐπ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ἐναντίου διαλε-
 κτέον, ὅτι 'οἱ νόμοι τῆς τῶν θεῶν θεραπείας προϋνοή-
 σαντο, βωμοὺς ἔστησαν, ἀναθημασιν ἐκόσμησαν, θυ-
 5 σίαις ἐτίμησαν, πανηγύρεσι, προσόδοις'. εἴτα ἡ ἐπί- 31
 κρισις κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς αἰτίας 'εἰκότως' τὸ μὲν 32
 γὰρ τούτων εὐμενὲς διασφάζει τὰς πόλεις, εἰ δ' ἐτέρως
 ἔχοιεν, ἀνάγκη ταύτας διαφθείρεσθαι'. καὶ πρόβαινε
 ἐπὶ τὸ προκείμενον 'τούτων οὕτως ἐχόντων οὗτος τί
 10 ἐτόλμησε;' καὶ λέγε τὸ πεπραγμένον οὐχ ὡς διδάσκων
 ἀλλ' ὡς δεινοποιῶν, καὶ ὅτι 'ὅλη τῇ πόλει ἐλυμῆναιτο,
 καὶ τοῖς κοινοῖς καὶ τοῖς ἰδίοις' καὶ δέος μὲν, μὴ ἐπι-
 λίπωσιν οἱ καρποί, δέος δέ, μὴ τῶν πολεμίων ἡττη-
 θῶμεν' καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐξῆς ἐπὶ τὰς συγκρίσεις πρό-
 15 ιθι ὅτι 'τῶν ἀνδροφύων χαλεπώτερος, τὸ δὲ διάφορον
 ἐκ τῶν πεπονθότων' οἱ μὲν εἰς ἀνθρώπους ἐτόλμησαν,
 ὃ δὲ εἰς θεοὺς παρώνησε. τοῖς τυράννοις οὗτος παρα- 33
 πλήσιος, κακέλνοις οὐ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς χαλεπωτάτοις.
 ἐκείνων γὰρ τοῦτ' εἶναι δοκεῖ τὸ δεινότατον, ὅτι τῶν
 20 ἀναθημάτων ἄπτονται'. τὰς δὲ πρὸς τὸ ἔλαττον συγ-
 κρίσεις κατ' ἐπιτίμησιν εἰσάξεις, ἐπειδήπερ εἰσὶ καθαι-
 ρετικάι· 'οὐ δεινὸν τὸν μὲν κλέπτῃν διδόναι δίκην,
 τὸν δὲ ἱερόσυλον μή;' ἔξεστι δέ σοι καὶ τὸν ἄλλον
 11 βλὸν ἐκ τοῦ παρόντος διαβαλεῖν, ὡς 'ἀπὸ μικρῶν ἀρξά-
 25 μενος ἐπὶ τοῦτο προὔβη τελευταῖον· ὥσθ' ὁμοῦ καὶ

3 προνοήσαντες Dox. II 383, 7 W. 4 ἔστησαν καὶ Dox. |
 οὐσίαις LbPz 5 ἡ om. Pgz 9. 10 οὗτοσὶ ἐτόλμησε Pg 11 καὶ
 om. Prisc. 12 δέον Pg | ἐπιλείπωσιν Ph 13 δέον Pg; δέοι^s
 Ph 16 ἀνθρώπους LbPz, cf. Dox. II 381, 14 W.; ἄνον Phg
 17 οἱ δὲ εἰς θεοὺς Pg 17. 18 παραπλησίως Pg 19 ὅτε Ph
 20 ἄπτονται Ph 22 cf. Theon II 108, 11 Sp. 23 δέ οἱ Pg
 24 διαβάλλειν Phg | cf. Theon II 108, 17 sq. Sp.

κλέπτῃν ἔχετε καὶ τοιχωρύχον καὶ μοιχόν'. ἐξετάσεις
 34 δὲ καὶ τὴν γνώμην, ἀφ' ἧς ἦλθεν ἐπὶ τοῦτο, ὅτι 'μὴ
 βουλόμενος γεωργεῖν ἀπὸ τοιούτων πλουτεῖν ἐθέλει'.
 εἰ δὲ λέγοις κατὰ ἀνδροφόνου, καὶ τὰ παρακολουθοῦντα
 'γυνὴ ἐν χηρείᾳ, παῖδες ὀρφανοί'. χρῶ δὲ καὶ τῇ ἐκ- 5
 βολῇ τοῦ ἐλέου· ἐκβαλεῖς δὲ τὸν ἔλεον τοῖς τελικοῖς
 καλουμένοις κεφαλαίοις, τῷ νομίμῳ, τῷ δικαίῳ, τῷ
 συμφέροντι, τῷ δυνατῷ, τῷ πρέποντι, καὶ ὑπογραφῇ
 τοῦ ἀδικήματος 'μὴ μοι τὸν νῦν δακρύοντα θεωρεῖτε,
 ἀλλ' ἐκείνον τὸν καταφρονοῦντα τῶν θεῶν, τὸν προσ- 10
 ιόντα τοῖς ἀνακτόροις, τὸν ἀνασπῶντα τὰς θύρας, τὸν
 τῶν ἀναθημάτων ἀπτόμενον'. καὶ τελεύτα εἰς παρὰ-
 κλησιν 'τί μέλλετε; τί βουλευέσθε περὶ οὗ πάλαι κέ-
 κριται;' — Ταῦτα ὥς ἐν τῷ παρόντι· τὴν δὲ τελεω-
 τέραν μέθοδον ὕστερον εἶση. 15

35

Περὶ ἐγκωμίου.

7 Ἐγκωμιόν ἐστιν ἔκθεσις τῶν προσόντων ἀγαθῶν
 τινι κοινῶς ἢ ἰδίως· κοινῶς μὲν οἶον ἐγκώμιον ἀνθρώ-
 που, ἰδίως δὲ οἶον ἐγκώμιον Σωκράτους.
 Ἐγκωμιάζομεν δὲ καὶ πράγματα οἶον δικαιοσύνην 20

1 ἐξετάσεις — 3 ἐθέλει ante 13, 23 ἔξεστι ponenda? cf. 12, 8
 2 προῆλθεν Lb 3 τοῖτων Pζ; τῶν φόνων Lb Phg; per sacri-
 legia Prisc. (cf. Dox. II 392, 22 W. ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν) 4 λέγεις
 Pgz | εἰ — 5 ὀρφανοί a themate (p. 12, 13) aliena; nec magis aptus
 est Prisciani textus: praeterea a consequentibus, quod per hunc
 deminuta maiestas templorum, infamati sacerdotes, segniores ad
 offerendum ornamenta delubris redditī cives, haec enim p. 13, 12
 dicenda erant; conturbatio fort. ex Theone II 108, 23—27. 109, 3
 Sp. orta 6 ἐκβάλλεις Ph | δὲ Lb Pζ; om. Phg 6. 7 καλουμέ-
 νοις τελικοῖς (sic) Pζ 7 κεφαλαίοις — 8 πρέποντι om. Phg
 9 δακρύσαντα θεωρεῖτε Pg 13 βούλεσθε Pζ 14 ταῦτα —
 15 εἶση om. Prisc. | cf. 8, 13 | ὥς Lb Pζ; νῦν Phg 15 ὕστερον
 Phg; om. Lb Pζ 18 ἀνθρώπου — 19 ἐγκώμιον om. Phg 20 καὶ
 vulg., cf. Prisc. etiam; om. Lb Phgζ; τὰ Pφ

καὶ ἄλογα ξῶα οἶον ἵππον, ἤδη δὲ καὶ φυτὰ καὶ ὕρη
καὶ ποταμούς.

Κέκληται δὲ ἐγκώμιον, ὥς φασιν, ἐκ τοῦ τοὺς ποιη- 36
τὰς τοὺς ὕμνους τῶν θεῶν ἐν ταῖς κώμαις τὸ παλαιὸν
5 ᾄδειν· ἐκάλουν δὲ κώμας τοὺς στενωπούς.

Ἐπαίνου δὲ διαφέρει τὸ ἐγκώμιον, ὅτι ὁ μὲν ἔπαινος
καὶ ἐν βραχεὶ γένοιτ' ἂν, οἶον 'Σωκράτης σοφός', τὸ
δὲ ἐγκώμιον ἐν μακροτέρῳ διεξόδῳ. μὴ ἀγνόει δέ, ὅτι
καὶ τοὺς ψόγους τοῖς ἐγκωμίοις προσνέμουσιν, ἥτοι
10 κατ' εὐφημισμόν ὀνομάζοντες ἢ ὅτι τοῖς αὐτοῖς τόποις
ἀμφοτέρω προάγεται. τίνι οὖν διαφέρει τὸ ἐγκώμιον
12 τοῦ κοινοῦ τόπου; δοκεῖ γὰρ ἐν ἐνίοις καὶ σφόδρα
ταῦτα ἀμφοτέρω συμβαίνειν, οἶον ἀριστέως ἐγκώμιον
καὶ ὑπὲρ ἀριστέως. φασὶ τοίνυν τὴν διαφορὰν ἐν τῷ
15 τέλει φαίνεσθαι, ἐν τῇ ἐκβάσει· ἐν μὲν γὰρ τῷ κοινῷ 37
τόπῳ σκοπὸς ἐστὶ δωρεὰν λαβεῖν, τὸ δὲ ἐγκώμιον ψι-
λὴν ἀρετῆς ἔχει μαρτυρίαν.

Τόποι δὲ εἰσιν ἐγκωμιαστικοὶ ἔθνος οἶον Ἑλλήν,
πόλις οἶον Ἀθηναῖος, γένος οἶον Ἀλκμαιωνίδης. ἐρεῖς
20 δὲ τινα καὶ ἃ περὶ τὴν γένεσιν συνέπεσεν ἄξια θαύ-
ματος, οἶον ἐξ ὀνειράτων ἢ συμβόλων ἢ τινων τοιού-

1 εἶδη Pg | *arbores et semina et montes et fluvios et similia*
Prisc. 6 cf. Alex. III 2, 29 Sp. Arist. Rhet. A 9 p. 1367 b 27. 28
7 cf. 7, 15 9 cf. Theon II 112, 17 Sp. 11 προσάγεται Phg 12 ἐν
Lb, Prisc.; om. Pz; ἐν ἐνίοις om. Phg | καὶ om. Lb 13 ἀμφο-
τέρω ταῦτα Lb | οἶον LbPz; om. Phg 14 καὶ ὑπὲρ ἀριστέως
κοινὸς τόπος Dox. II 413, 26 W. 15 ἐν τῇ ἐκβάσει Lb, (ἀπο-
βάσει) Pz; καὶ τῇ ἐκβάσει Dox.; om. Phg 16 ψιλῆς Dox., m. 1
Ph; *laus autem per se testimonium virtutis habet* Prisc. 18 εἰσιν
om. Phg | cf. 46, 14 | ἐγκωμιαστικοὶ | fin. lin. | λς' ἔθνος Pg;
loca . . . haec sunt Prisc. 20 γέννησιν Ph | Menand. III
419, 25 sq.; 371, 8 Sp.: κατὰ τὴν γένεσιν . . . συνέβη τινὰ θαυ-
μάσια . . . Κύρω τὰ τῆς μητρὸς ὀνειράτα; cf. Herod. 1, 107. 108
21 τινων LbPz; om. Phg; *vel huiusmodi quibusdam praenun-*
tiationibus Prisc.

των. ἐπὶ τούτοις ἡ τροφή, οἷον ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως, ὅτι μυελοῖς λεόντων ἐτράφη καὶ παρὰ τῷ Χείρωνι. εἶτα ἡ ἀγωγή, πῶς ἤχθη ἢ πῶς ἐπαιδεύθη. καὶ μὴν καὶ φύσις ψυχῆς καὶ σώματος ἐξετασθήσεται καὶ
 38 τούτων ἐκότερον κατὰ διαίρεσιν· ἐρεῖς γὰρ περὶ μὲν 6
 σώματος, ὅτι καλός, ὅτι μέγας, ὅτι ταχύς, ὅτι ἰσχυρός, περὶ δὲ ψυχῆς, ὅτι δίκαιος, ὅτι σώφρων, ὅτι σοφός, ὅτι ἀνδρεῖος. ἐπὶ τούτοις ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων, οἷον ποῖον ἐπετήδευσε βίον, φιλόσοφον ἢ ῥητορικὸν ἢ στρατιωτικόν. τὸ δὲ κυριώτατον αἱ πράξεις· ἐν γὰρ τοῖς 10
 ἐπιτηδεύμασιν αἱ πράξεις· οἷον στρατιωτικὸν βίον ἐλόμενος τί ἐν τούτῳ κατέπραξε. τὰ δὲ ἐκτός, οἷον συγγενεῖς, φίλοι, κτήματα, οἰκέται, τύχη καὶ τὰ τοιαῦτα. ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου ὅσον ἐβίωσε, πολὺν ἢ μέτριον· ἐκότερον δὲ ἀφορμὴν ἐγκωμίων δίδωσι· τὸν τε 15
 γὰρ μακροβιώτατον ἐξ αὐτοῦ τούτου ἐπαινέσεις, τὸν τε μὴ μακρόβιον ἐν τῷ ἰμὴ μετασχεῖν τῶν νοσημάτων τῶν διὰ τὸ γῆρας γινομένων. ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς τελευτῆς, ὅπως ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος μαχόμενος· καὶ εἴ τι παρὰδοξον ἐνταῦθα, ὡς ἐπὶ τοῦ 20
 39 Καλλιμάχου, ὅτι καὶ νεκρὸς εἰστήκει· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀποκτείναντος αὐτὸν ἐπαινέσεις, οἷον ὅτι Ἀχιλλεὺς ὑπὸ θεοῦ ἀπέθανε τοῦ Ἀπόλλωνος. ἐξετάσεις δὲ καὶ τὰ μετὰ τὴν τελευτήν, εἰ ἀγῶνες ἐτέθησαν ἐπ' αὐτῷ, ὡς ἐπὶ 13

1 οἷον ὥσπερ LbPz; ὡς (om. cet.) Phg; *quomodo* Prisc. 2 Apollod. 3, 172. Menand. III 371, 24 Sp. 3 ὅπως Phg 10 ἐν — 11 πράξεις om. LbPg 11 προσελάμενος Lb 16 ἐξ — 17 μακρόβιον om. Lb 16 μακροβιώτων Dox. (Wc) | ἐπαινέσει Pz | cf. [Dion.] II 1 p. 282, 6. 18 Us. 17 τε γὰρ μὴ Pg | μακρόβιον Walz; μακροβιώτατον Phgζ | Isocr. 9, 71 | μὴ om. Pz; supr. Pg | τῶν Phg; om. LbPz, Sard. 18 τῶν Pgζ, Sard.; om. LbPh | τὸ om. Pg 21 cf. Plut. Parall. 1 p. 305 C 22 κτείναντος Lb | οἷον ὅτι LbPz, Sard.; ὡς Phg | ὁ Ἀχιλλεὺς Pz 23 τὰ om. Phg; καὶ τὰ om. Sard. 24 Hom. Ψ 262

Πατρόκλῳ, εἰ χρησμός τις περὶ τῶν ὀστέων, ὥς ἐπὶ 40
Ὀρέστου, εἰ οἱ παῖδες ἔνδοξοι, ὥς ὁ Νεοπτόλεμος. με-
γίστη δὲ ἐν τοῖς ἐγκωμίοις ἀφορμὴ ἢ ἀπὸ τῶν συγκρί-
σεων, ὥς τάξεις, ὥς ἂν ὁ καιρὸς ὑφηγῇται.

5 Παραπλησίως δὲ καὶ τὰ ἄλογα ζῶα κατὰ τὸ ἐγκω-
ροῦν. καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ γίνεται, ἐγκω-
μιάσεις. εἰς δὲ τὴν τοῦ γένους χώραν ἐρεῖς, τίνι θεῶν
ἀνάκειται, οἷον ἢ γλαῦξ τῇ Ἀθηνᾷ, ὁ ἵππος τῷ Πο-
σειδῶνι. ὁμοίως δὲ ἐρεῖς, πῶς τρέφεται, ποταπὸν τὴν
10 ψυχὴν, ποταπὸν τὸ σῶμα, τίνα ἔργα ἔχει, ποῦ χρή-
σιμα, πόσος ὁ χρόνος τοῦ βίου. καὶ συγκρινεῖς δὲ καὶ
ὅλως τοῖς ἐμπέπτουσι τῶν τόπων χρήσῃ.

Τὰ δὲ πράγματα ἐγκωμιάσεις ἀπὸ τῶν εὐρόντων,
οἷον τὴν θηρατικὴν Ἀρτεμις εὗρε καὶ Ἀπόλλων· ἀπὸ
15 τῶν χρησαμένων, ὅτι ἥρωες αὐτῇ ἐχρῶντο· μέθοδος δὲ
ἀρίστη ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐγκωμίων, ὅσα περὶ πραγ-
μάτων, τὸ τοὺς μετιόντας αὐτὰ σκοπεῖν, ὅποιοί τινές 41
εἰσι καὶ τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, οἷον οἱ θηρῶντες
ἀνδρεῖοι, εὐτολμοὶ, δξύτεροι τὰς φρένας, ἐρρωμένοι
20 τὰ σώματα. — Ἐντεῦθεν οὐκ ἀγνοήσεις, ὅπως θεοὺς
ἐγκωμιαστέον. ἰστέον δέ, ὅτι τὰ εἰς θεοὺς ὕμνους
κλητέον.

Καὶ μὴν καὶ τὰ φυτὰ παραπλησίως ἀπὸ τοῦ τόπου,

1 Herod. 1, 67 | περὶ Lb Phg, Sard.; ἐπὶ Pg 2 τοῦ ὀρέστου Pg |
ὁ om. Pg, Sard. 4 ὥς scripsi, cf. Prisc. *quas*; ἦν codd. | ἀφη-
γῇται Pz 5 παραπλησίως — τὰ om. Lb | καὶ om. Pz 7 cf. 15, 19
9. 10 ποταπὸν sic codd.; cf. 18, 12, 13 11 ὁ Pg; om. Lb Phg
12 τῶν τόπων s; τῶι τόπῳ Lb Phg; Prisc.: *omnibus accidentibus*
locis (cf. 30, 11) 14 οἷον ὅτι Nic. | εὗρε καὶ Lb Pz, Sard.; εὗρεν·
(om. καὶ) Phg | cf. Xenoph. Cyneg. 1, 1 | καὶ ἀπὸ vulg., cf. Prisc.
15 χρησῶν Pg; χρησμένων Ph | οἱ ἥρωες Phg 18 οἷον εἰ οἱ
Lb 20 ἐντεῦθεν — 22 κλητέον suspecta; cf. 15, 4 20 sq.
cf. Alex. III 4, 14—6, 9 Sp. 21 cf. Theon II 109, 24 Sp.; Plat.
Reip. X 607 A 23 ὥς ἀπὸ Pg

ἐν ᾧ φύεται· ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ᾧ ἀνάκειται, ὥς ἡ ἐλαία
τῇ Ἀθηνᾷ· ἀπὸ τῆς τροφῆς, οἷον πῶς τρέφεται. καὶ
εἰ μὲν πολλῆς ἐπιμελείας δέοιτο, τοῦτο θαυμάσεις, ἂν
δὲ ὀλίγης, καὶ τοῦτο. ἐρεῖς δὲ ὥς ἐπὶ σώματος τὴν
ἀναδρομήν, τὸ κάλλος, εἰ ἀειθαλές, ὥς ἡ ἐλαία· εἴτα
τὸ χρήσιμον, ᾧ μάλιστα ἐνδιατρίψεις. τὰς δὲ συγκρίσεις
πανταχοῦ παραληπτέον.

Καὶ μὴν καὶ πόλεως ἐγκώμιον ἐκ τούτων οὐκ ἂν
χαλεπῶς μεταχειρίσαιο· ἐρεῖς γὰρ καὶ περὶ γένους, ὅτι
αὐτόχθονες, καὶ περὶ τροφῆς, ὥς ὑπὸ θεῶν ἐτρέφθησαν,
καὶ περὶ παιδείας, ὥς ὑπὸ θεῶν ἐπαιδεύθησαν. ἐξετά-
σεις δὲ ὥς ἐπὶ ἀνθρώπου, ποδαπὴ τοὺς τρόπους ἢ
πόλιν, ποδαπὴ τὴν κατασκευὴν, τίσιν ἐπιτηδεύμασιν
ἐχρήσατο, τίνα κατέπραξε.

Περὶ συγκρίσεως.

15

8 Ἡ σύγκρισις παρείληπται μὲν καὶ ἐν τόπῳ κοινῷ
κατὰ σύγκρισιν ἡμῶν ἀυξόντων τὰ ἀδικήματα, παρεί-
ληπται δὲ καὶ ἐν ἐγκωμίῳ κατὰ σύγκρισιν ἡμῶν ἀυξόν-
των τὰ χρηστά, παρείληπται δὲ καὶ ἐν ψόγῳ τὴν αὐτὴν
παρεχομένη δύναμιν. ἐπεὶ δὲ οὐ τῶν φαύλων τινὲς καὶ 20

2 *et a pastu* Prisc., cf. Sard. | τῆς om. Pz | οἷον om. Prisc.
5 εἴτα LbPz; εἰ Phg 5. 6 εἰ τῷ χρήσιμον Pg, (εἰ τῷ) s; *et quid
utile habeat* Prisc. | διατρίψεις Pz 7 ληπτέον Pg 8 *urbium
laudes* Prisc. | cf. [Dion.] II 1 p. 275, 19 sq. Us. 11 ἐξεταστέον
Phg 12 δὲ om. Pz | πο|τ ex δ|απὴ Lb; cf. 17, 9 12. 13 ἢ
πόλιν om. Prisc. 15 om. Pz 16 Prisc. incipit: *comparatio
est vel similitum vel diversorum vel minorum ad maiora vel ma-
iorum ad minora collatio*; definitio a nostro rhetore aliena saltem
ante p. 19, 3 ponenda erat | cf. 13, 14 18 ἐν om. LbPg | cf.
17, 3 19 παρείληπται — 20 δύναμιν suspecta; ψόγος comme-
moratus non est nisi 15, 9 | ἐν om. Pg 20 ἐπεὶ Pz, (εἰ ex parte
evan.) Lb; ἐπειδὴ Phg | οὐ Pz; om. LbPhg; Prisc.: *doctissimi
oratorum* | τινὲς: cf. Theon II 112, 20 Sp.

αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἐποίησαν γύμνασμα, μικρὸν περὶ αὐτῆς λεκτέον.

Πρόεισι τοίνυν κατὰ τοὺς ἐγκωμιαστικοὺς τόπους· συγκρίνομεν γὰρ καὶ πόλιν πόλει, ἀφ' ὧν οἱ ἄνδρες, καὶ γένος γένει καὶ τροφὴν τροφῇ καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ πράξεις καὶ τὰ ἐκτὸς καὶ τρόπους θανάτων καὶ τὰ μετ' ἐκείνα. — Ὅμοίως δὲ εἰ καὶ φυτὰ συγκρίνοις, ἀντεξε- 43 τάσεις τοὺς δόντας θεοὺς, τοὺς τόπους, ἐν οἷς φύεται, τὸ ἥμερον, τὴν χρεῖαν τῶν καρπῶν καὶ τὰ ἐξῆς. — 10 Ὅμοίως δὲ εἰ καὶ πράγματα συγκρίνοις, ἐρεῖς τοὺς πρῶτους ἀψαμένους τῶν πραγμάτων καὶ τοὺς μετιόν- τας παραθήσεις ἀλλήλοις, ποιότητα ψυχῆς, ποιότητα σώ- ματος. ταῦτόν δέ σοι καὶ περὶ πάντων κείσθω θεώρημα.

Ἐνίστε μὲν οὖν κατὰ τὸ ἴσον προάγομεν τὰς συγ- 15 κρίσεις, ἴσα δεικνύντες, ἃ παραβάλλομεν, ἢ διὰ πάν- των ἢ διὰ πλειόνων· ἐνίστε δὲ θάτερον προτίθεμεν, ἐγκωμιάζοντες κάκεῖνο, οὗ τοῦτο προτίθεμεν· ἐνίστε δὲ 44 τὸ μὲν ψέγομεν ὅλως, τὸ δὲ ἐπαινοῦμεν, οἷον εἰ λέγοις σύγκρισιν δικαιοσύνης καὶ πλούτου. γίνεται δὲ καὶ 20 πρὸς τὸ βέλτιον σύγκρισις, ἔνθα ἀγῶν τὸν ἐλάττονα

1 προγύμνασμα Lb | μικρὸν Lb Phgξ; *etiam* Prisc.; μικρὸν· καὶ Pφ 3 *procedentes . . comparamus* Prisc. 4 cf. 15, 19 7 fort. ἐκείνους; *quae eam (sc. mortem) sunt consecuta* Prisc.; cf. 16, 23 | καὶ τὰ φυτὰ (om. εἰ) Phg | cf. 17, 23 8 τοὺς δόντας τοὺς θεοὺς Pξ; *praesidentia eis numina* Prisc. 9 ἥμερον Lb Pξ, Sard.; ἡμερώτερον Phg 10 πράγματι Pξ | cf. 17, 13 | συγκρίνει Phg 10—13 *dices, qui primi eas invenerunt, et eos conferes, praeterea qualitatem animi et corporis* Prisc. 12 παραθήσεις δὲ Pg (μετιόντας, παραθήσεις δὲ ἀλλήλοις ποιότητα vulg.) | cf. 17, 17 13 κείσθαι Pξ 14 μὲν om. Phg | [ὁὖν] Ph 15 ἢ Lb Pξ; τῇ Phg 16 πλειόνων Lb Pξ, Sard.; τῶν πλειόνων Pg; τῶν πλείστων Ph 16 et 17 προστίθεμεν Ph 17 ἐνίστε — 18 ἐπαινοῦμεν Lb Pξ; om. Phg 19 λέγεις Pξ 20 βέλ- 21 τιότον Ph

ἴσον τῷ κρείττονι δεῖξαι, οἷον εἰ σύγκρισιν λέγοις Ἡρακλέους καὶ Ὀδυσσέως. ἀπαιτεῖ δὲ τὸ τοιοῦτο βλ-
αιον ῥήτορα καὶ δεινότητα, δεῖται δὲ καὶ γοργότητος ἢ ἐργασία πανταχοῦ διὰ τὸ δεῖν ταχείας ποιεῖσθαι τὰς μεταβάσεις.

5

Περὶ ἡθοποιίας.

9 Ἡθοποιία ἐστὶ μίμησις ἡθους ὑποκειμένου προσώ-
που, οἷον τίνος ἂν εἴποι λόγους Ἀνδρομάχῃ ἐπὶ Ἑκ-
τορι. προσωποποιία δέ, ὅταν πράγματι περιτιθῶμεν
πρόσωπον, ὥσπερ ὁ Ἐλεγχος παρὰ Μενάνδρῳ, καὶ 10
45 ὥσπερ παρὰ τῷ Ἀριστείδῃ ἡ θάλασσα ποιεῖται τοὺς
λόγους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. ἡ δὲ διαφορὰ δήλη·
ἐκεῖ μὲν γὰρ ὄντος προσώπου λόγους πλάττομεν, ἐν-
ταῦθα δὲ οὐκ ὄν προσώπου πλάττομεν. εἰδωλοποιίαν
δὲ φασιν ἐκεῖνο, ὅταν τοῖς τεθνεῶσι λόγους περι- 15
άπτωμεν, ὥσπερ Ἀριστείδης ἐν τῷ Πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ
τῶν τεσσάρων· τοῖς γὰρ ἅμφι τὸν Θεμιστοκλέα πε-
ριῆψε λόγους.

Γίνονται δὲ ἡθοποιαὶ καὶ ὠρισμένων καὶ ἀορίστων
προσώπων· ἀορίστων μὲν, οἷον πόλους ἂν εἴποι λόγους 20
τις πρὸς τοὺς οἰκέλους μέλλων ἀποδημεῖν, ὠρισμένων
δὲ, οἷον πόλους ἂν εἴποι λόγους Ἀχιλλεὺς πρὸς Δι-
δάμειαν μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξίεναι.

Τῶν δὲ ἡθοποιῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀπλαῖ, ὅταν τις

4 cf. Herm. p. 344, 4. 24 Sp. 7 sq. cf. Aphth. 8 ἐπὶ Phgζ;
περὶ Lb | cf. 21, 14 9 aliter Aps. I 2 p. 299, 10 Sp.-H. 10 πρόσ-
ωπα Phg | ὡς (om. περ) Pζ | Menandri fr. 545, III p. 165 Kock
11 Aristides verba non servata | τοὺς LbPζ, Sard.; om. Phg
18 ὄντως Ph | ἐνταῦθα — 14 πλάττομεν mg. Ph; om. Pg 16 Arist.
II p. 301 sq. Dind. 17 cf. Aphth. II 44, 30 Sp.; Geometres
apud Dox. II 497, 5 W.; Sopater in schol. Aristid. III 674 Dind.
18 λόγους Pζ; λόγοις Phg, (ι ex υ) Lb 23 τὸν om. Pg

αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὑποκέηται λόγους διατιθέμενος, αἱ
δὲ διπλαῖ, ὅταν πρὸς ἄλλον· καθ' ἑαυτὸν μὲν, οἷον
τίνας ἂν εἴποι λόγους στρατηγὸς ἀπὸ τῆς νίκης ἀνα-
στρέφων, πρὸς ἄλλον δέ, οἷον τίνας ἂν εἴποι λόγους
στρατηγὸς πρὸς τὸ στρατόπεδον μετὰ τὴν νίκην.

Πανταχοῦ δὲ σώσεις τὸ οἰκεῖον πρέπον τοῖς ὑπο- 46
κειμένοις προσώποις τε καὶ καιροῖς· ἄλλος μὲν γὰρ νέου
λόγος, ἄλλος δὲ πρεσβύτου, ἄλλος δὲ γεγηθότος, ἄλ-
λος ἀνιωμένου.

Εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἡθικαί, αἱ δὲ παθητικαί, αἱ δὲ
μικταί· ἡθικαὶ μὲν, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ διόλου τὸ ἦθος,
οἷον τίνας ἂν εἴποι λόγους γεωργὸς πρῶτον ἰδὼν
ναῦν· παθητικαὶ δέ, ἐν αἷς διόλου τὸ πάθος, οἷον
ποίους ἂν εἴποι λόγους Ἀνδρομάχῃ ἐπὶ Ἑκτορι· μικταὶ
δὲ αἱ σύνοδον ἔχουσαι ἦθους καὶ πάθους, οἷον τίνας
ἂν εἴποι λόγους Ἀχιλλεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ· καὶ γὰρ τὸ
πάθος διὰ τὴν τοῦ Πατρόκλου σφαγὴν καὶ τὸ ἦθος,
ἐν ᾧ περὶ τοῦ πολέμου βουλεύεται.

Ἡ δὲ ἐργασία κατὰ τοὺς τρεῖς χρόνους πρόεισι· καὶ
ἄρξῃ γε ἀπὸ τῶν παρόντων, ὅτι χαλεπά· εἶτα ἀναδραμῇ

21, 5 — 25, 6 multa evanuerunt Pg

1 αὐτὸς Phg; αὐτὸν LbPg | ὑπόκειται Pg; ὑποκέκτηται Pz
2 αἱ alios Prisc. 3 ἀπὸ — 5 στρατηγὸς om. Ph 4 ἄλλον
LbPz; ἄλλους Pg, Prisc. | οἷον om. Prisc. | τίνας LbPz; ποίους
Pg 5 τὴν om. Lb 6 πρέπον· | II—III | τοῖς Ph 9 ἀνιωμένου
LbPz; δὲ λυπουμενόν Ph;? Pg 11—16 sic Lb (et Pz, at v. ann.
l. 12); primum παθητικαὶ μὲν — Ἑκτορι, tum ἡθικαὶ δὲ — ναῦν
Phg, Prisc. (Aphth. II 45, 6 Sp.: τῶν δὲ ἡθοποιῶν αἱ μὲν εἰσι
παθητικαί, αἱ δὲ ἡθικαί . . . καὶ παθητικαὶ μὲν κτλ.) 11 διό-
λου Lb; ὅλου Pz; om. Phs 12 γεωργὸς — 14 λόγους om. Pz | πρῶ-
τως Ph; πρῶτος Pg 14 cf. 20, 8 15 τὸ συναμφοτέρων ἔχουσαι
καὶ (καὶ om. Vc) ἦθος καὶ πάθος Aphth. (PahVcAcBa; καὶ ἦθος
καὶ πάθος om. Pc) | ἦθους καὶ πάθους LbPz; om. Phg, Prisc.
16 τῷ πατρόκλῳ Pz 18 βούλεται Lb 20 γε LbPhg; τε Pz

47 πρὸς τὰ πρότερα, ὅτι πολλῆς εὐδαιμονίας μετέχοντα·
εἴτα ἐπὶ τὰ μέλλοντα μετάβηθι, ὅτι πολλῶ δεινότερα
τὰ καταληψόμενα.

Ἔστω δὲ καὶ σχήματα καὶ λέξεις πρόσφοροι τοῖς ὑπο-
κειμένοις προσώποις.

5

Περὶ ἐκφράσεως.

10 Ἐκφρασίς ἐστι λόγος περιηγηματικός, ὡς φασιν, ἐναρ-
γῆς καὶ ὑπ' ὅψιν ἄγων τὸ δηλούμενον.

Γίνονται δὲ ἐκφράσεις προσώπων τε καὶ πραγμάτων
καὶ καιρῶν καὶ τόπων καὶ χρόνων καὶ πολλῶν ἐτέρων· 10
προσώπων μὲν, ὡς παρ' Ὀμήρῳ «φολκὸς ἔην, χωλὸς
δ' ἕτερον πόδα»· πραγμάτων δὲ οἶον ἐκφρασίς πεζο-
μαχίας καὶ ναυμαχίας· καιρῶν δὲ οἶον εἰρήνης, πολέ-
μου· τόπων δὲ οἶον λιμένων, αἰγιαλῶν, πόλεων· χρό-
νων δὲ οἶον ἔαρος, θέρους, ἐορτῆς. — Γένοιτο δ' ἂν 15

48 τις καὶ μικτὴ ἐκφρασίς, ὡς παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ ἡ
νυκτομαχία· ἡ μὲν γὰρ νύξ καιρὸς τις, ἡ δὲ μάχη
πρᾶξις.

Ἐπιχειρήσομεν δὲ τὰ μὲν πράγματα ἐκφράζοντες ἀπὸ
τῶν προγεγονότων καὶ ἐν αὐτοῖς γινομένων καὶ ἐπι- 20

2 ἐπὶ LbPhζ, Sard.; εἰς Pg 6 sq. cf. [Dion.] II 1 p. 372, 4 sq. Us. 7. 8 περιηγηματικός ἐναργῶς ὑπ' ὅψιν ἄγων τὸ δη-
λούμενον Theon II 118, 7 Sp. (cf. Aphth.) 7 ἐνεργῆς Pζ 8 τὸ
γινόμενον Phς 10 καὶ καιρῶν LbPζ; om. Phς; ?Pg 11 φολκὸς
Lb, Hom. B 217; φοξὸς Ph (mg.: ὀξυκέφαλος, i. e. Hom. B 219),
Pζ; φοξὸς ἔην κεφαλὴν, χωλὸς Theonis codices II 118, 13 Sp. et
Sard. 18 καὶ ναυμαχίας LbPζ, Prisc., cf. Aphth.; om. Ph |
καὶ — οἶον om. ζ 14 τόπων — πόλεων om. ζ | λιμένων — 15 οἶον
om. Ph 14. 15 χρόνων LbPζ; καιρῶν ζ 16 ἐκφρασίς Pg | τῷ
om. Theon II 119, 3 Sp. 17 Thuc. 3, 22 | καιρὸς ἐστὶν Theon
19 ἐπιχειρήσο[ο ex ω]μεν Ph 20 καὶ τῶν ἐν . . καὶ τῶν ἐπι-
συμβαίνόντων Dox. II 519, 6 W. | καὶ ἐπισυμβαίνόντων om. Pζ;
vel aguntur Prisc. (Aphth.: καὶ ὅσα ἐκ τούτων ἐκβαίνειν φιλεῖ)

συμβαινόντων· οἶον εἰ πολέμου λέγοιμεν ἔκφρασιν, πρῶτον μὲν τὰ πρὸ τοῦ πολέμου ἐροῦμεν, τὰς στρατο-
λογίας, τὰ ἀναλώματα, τοὺς φόβους, εἴτα τὰς συμ-
βολάς, τὰς σφαγάς, τοὺς θανάτους, εἴτα τὸ τρόπαιον,
5 εἴτα τοὺς παιᾶνας τῶν νενικηκότων, τῶν δὲ τὰ δάκρυα,
τὴν δουλείαν. — Ἐὰν δὲ τόπους ἐκφράζωμεν ἢ χρόνους 49
ἢ πρόσωπα, ἔξομέν τινα καὶ ἐκ τῆς διηγήσεως καὶ ἐκ
τοῦ καλοῦ ἢ χρησίμου ἢ παραδόξου λόγον.

Ἀρεταὶ δὲ ἐκφράσεως μάλιστα μὲν σαφήνεια καὶ
10 ἐνάργεια· δεῖ γὰρ τὴν ἐρμηνείαν διὰ τῆς ἀκοῆς σχεδὸν
τὴν ὅψιν μηχανᾶσθαι. ἔτι μέντοι συνεξομοιοῦσθαι τὰ
τῆς φράσεως ὀφείλει τοῖς πράγμασιν· ἂν ἀνθηρὸν τὸ
πρᾶγμα, ἔστω καὶ ἡ λέξις τοιαύτη, ἂν ἀύχμηρὸν τὸ 50
17 πρᾶγμα, ἔστω καὶ ἡ λέξις παραπλησία.

15 Ἰστέον δέ, ὥς τῶν ἀκριβεστέρων τινὲς οὐκ ἔθηκαν
τὴν ἔκφρασιν εἰς γύμνασμα ὥς προειλημμένην καὶ ἐν
μύθῳ καὶ ἐν διηγήματι καὶ ἐν τόπῳ κοινῷ καὶ ἐν ἐγ-
κωμίῳ· καὶ γὰρ ἐκεῖ, φασίν, ἐκφράζομεν καὶ τόπους
καὶ ποταμοὺς καὶ πράγματα καὶ πρόσωπα. ἀλλ' ὅμως,
20 ἐπειδὴ τινες οὐ φαῦλοι καὶ ταύτην ἐγκατηρίθμησαν
τοῖς γυμνάσμασιν, οἷς ἠκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς ῥαθυ-
μίας ἔγκλημα φεύγοντες.

1 λέγομεν Lb, Dox. 2 πρὸ Phg; περὶ Pz; om. Lb 3 συμ-
βολάς LbPz, Sard.; συμπλοκάς Phg 4 τὸ LbPz; om. Phg;
τὰ τρόπαια Theon II 119, 21 Sp. 5 τῶν δὲ <ἡττωμένων>
Heeren, coll. Prisc. *illorum vero qui victi sunt* 6 χρόνους etiam
pro τόπους Pz 7 alt. καὶ Phg, Prisc.; om. LbPz 8 παρὰ-
δόξου: *laudabili* Prisc. | μετὰ τῆς παρ' ἐαυτῶν διηγήσεως ἀφορ-
μὰς ἔξομεν λόγων καὶ ἐκ τοῦ καλοῦ καὶ ἐκ τοῦ χρησίμου καὶ ἐκ
τοῦ ἡδέος Theon (Sard.: καὶ ἐκ τοῦ ἡδέος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν παρὰ-
δόξων) 15 ἔθην ex σ]αν Lb 16 *in praeexercitamentis* Prisc.
17 tert. ἐν om. Lb 18 φασίν Sc; φησίν LbPhz; Pg 19 πο-
ταμοὺς — *forsan χρόνους vel καιρούς* Ward 20 τινες: Theon
II 118, 6 Sp. 21 οἷς Phg; om. LbPz; fort. τοῦτοίς; Prisc.:
non incongruum est eos imitari

Περὶ θέσεως.

- 11 Τῆς θέσεως ὅρον ἀποδεδώκασι τὸ τὴν θέσιν εἶναι
ἐπίσκεψίν τινος πράγματος θεωρουμένου ἀμοιροῦσαν
51 πάσης ἰδικῆς περιστάσεως. ἔοικε γὰρ ἡ θέσις καθολικῆς
συμβουλῆς τόπον ἐπέχειν οὐ πρὸς τι πρόσωπον ὑπο- 5
κείμενον, ἀλλ' ἀπλῶς κοινῶς πρὸς ὅτιον κατὰ ἀνα-
θεώρησιν μόνων τῶν προσόντων τῷ πράγματι τὴν διέξ-
οδον λαμβάνουσα· ὅταν γὰρ ἐξετάσωμεν, εἰ γαμητέον,
οὐ τῷ δεῖνι προσθέντες λέγομεν, οἶον Περικλεῖ ἢ
'Αλκιβιάδῃ, ἢ ἐπὶ τοῖσδε τοῖς συμβεβηκόσιν ἢ ταύτην 10
ἔχοντι τὴν ἡλικίαν ἢ τοιαύτη κεχρημένῳ τύχῃ, ἀλλ'
ἀπλῶς ταῦτα πάντα ἀφελόντες τὸ πρᾶγμα ἐφ' ἑαυτοῦ
θεωρήσομεν, τῶν προσόντων αὐτῷ τὴν ἐξέτασιν ποιού-
μενοι, οἶον εἰ ποιητέον τόδε ᾧτινι οὖν διὰ τὸ τοιάδε
εἶναι τὰ ἀποβαίνοντα τοῖς μετιοῦσιν· ὥς, ἐὰν ὠρισμέ- 15
νον πρόσωπον λάβωμεν καὶ περιστάσιν τινα καὶ οὕτω

2 τὸν τῆς AcOn | τῆς om. Ph | ἀποδέδωκε On; ἀπεδεδώκασιν Pz |
τὸ τὴν θέσιν Pg5AcOn; τῷ τὴν θέσιν LbPz; om. Ph 3 τινος
πράγματος LbPg5, P (W II 657, 6), Dox. II 540, 12 W.; πράγ-
ματος τινος Ph5AcOn (Apth. II 49, 14 Sp.: θεωρουμένου τινος
πράγματος) | ἀμοιροῦσα Pg5 2.3 *positio est deliberatio alicuius
rei generalis ad nullam personam certam pertinens vel aliam
partem circumstantiae, ut si tractemus, an navigandum* eqs.
Prisc.; θέσις ἐστὶν ἐπίσκεψις . . . ἀμοιροῦσα Dox. | cf. 25, 14
4 ἰδικῆς Pφ | καθολικῆς LbPzAcOn; καθ' ὅλης Phg 6 κοινῶς
Ph; om. AcOn | τὸ ὅτιον On 7 μόνον LbAc; μόνην On |
προγόνων (om. τῷ πράγματι) Ph 9 οὐ τῷ δεῖνι προσθέντες λέ-
γομεν Ac, (προσθέντες) On; *non addentes cui* Prisc.; οὕτω δεῖν
προθέντες λέγομεν Ph; οὐχ οὕτω δεῖν προσθέντας λέγειν LbPz,
(προσθέντας) Pg, (προθέντας vel προσθέντας) 5 | λέξομεν?
11 ἔχοντες On 12 ταῦτα om. On | ἀφ' OnSc; om. Nb | ἑαν-
τὸ Ph; ἑαντῶν AcOn; αὐτὸ Nb 13 θεωρήσωμεν LbPg, (so ex
σω) Ph | αὐτῷ om. Ph (cf. l. 7) | ποιούμεν⁹ Pz 14 [ᾧ]τιοῦν
Ph | τὸ om. On 15.16 ὠρισμένον πρόσωπον LbPg5; πρόσωπον
ὠρισμένον Ph5AcOn 16 λάβοιμεν PzAcOn | ἢ (pro pr. καὶ) On

τὴν διέξοδον τῶν λόγων ποιῶμεθα, οὐ θέσεις ἔσται
ἀλλ' ὑπόθεσις.

Τῶν δὲ θέσεων αἱ μὲν πολιτικά, αἱ δὲ οὐ· καὶ πο-
λιτικά μὲν αἱ ὑποπεπτωκυῖαι ταῖς κοιναῖς ἐννοαῖς, οἷον
5 εἰ ῥητορευτέον καὶ ὅσα τοιαῦτα· οὐ πολιτικά δέ, ὅσαι 52
οἰκεῖαί τινος ἐπιστήμης καὶ προσήκουσαι τοῖς περὶ αὐ-
τὰς ἀναστρεφόμενοις, οἷον εἰ σφαιροειδῆς ὁ οὐρανός,
εἰ πολλοὶ κόσμοι, εἰ ὁ ἥλιος πῦρ. αἷδε μὲν οὖν φιλο-
σόφοις ἀρμόζουσιν, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις τοὺς ῥήτορας
10 γυμναστέον. ὠνόμασαν δὲ τινὲς ταύτας μὲν πρακτικάς,
ἐκείνας δὲ θεωρητικάς· ταύτας μὲν γὰρ ἐνδέχεται καὶ
πραχθῆναι, ἐκείνων δὲ τὸ τέλος ἡ θεωρία.

Διαφέρει δὲ τόπου ἡ θέσις, ὅτι ὁ μὲν τόπος ἐστὶν
18 ὁμολογουμένου πράγματος αὔξησις, ἡ δὲ θέσις ἀμφισ-
15 βητουμένου πράγματος ζήτησις.

Τῶν δὲ θέσεων αἱ μὲν ἀπλαῖ, αἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς
τι λαμβάνονται, αἱ δὲ διπλαῖ νομίζονται. ἐὰν γὰρ λέ-
γωμεν 'εἰ γαμητέον', ἀπλῆ· ἐὰν δὲ 'εἰ βασιλεῖ γαμη- 53
τέον', πρὸς τι· ἐὰν δὲ λέγωμεν 'εἰ ἀθλητέον μᾶλλον ἢ
20 γεωργητέον', διπλῆ, δεῖ γὰρ τοῦ μὲν ἀποτρέπειν, ἐπὶ
δὲ τὸ προτρέπειν.

Διαιροῦνται δὲ αἱ θέσεις τοῖς τελικοῖς καλουμένοις

1 ποιούμεθα LbPg 3 sq. cf. 28, 15 sq. 4 ἐν ταῖς On
6 καὶ αἱ Pg | προσήκουσα Pz | αὐτὰς, (ut vid.) Pg; αὐτὴν Dox.
Π 542, 23 W. 7 οὐρανός On, Dox. (cf. Aphth. Π 49, 20 Sp.
Sop. V 4, 2. P W Π 660, 29 cet.); κόσμος LbPhgAc, Prisc. (cf.
Diog. Laert. VII 140) 8 αἱ (om. δε) On 9 τοὺς ῥήτορας
om. On 10 τινὲς: Theon Π 121, 6 Sp. 11 οὖν (pro γὰρ) Pz |
καὶ om. Pg 13 μὲν om. Pg | τόπος om. Theon Π 120, 16 Sp. |
cf. 11, 22 14 αὔξησις LbPhgAc; ἐνδειξις AcOn 15 πράγματος
ζήτησις om. Theon 16 τὸ PzAc; om. LbPhOn 17 αἱ — 19
τι om. On 18 pr. γαμητέον — 19 εἰ om. Ph 19 ἢ (pro εἰ)
On 20 τὸ AcOn 21 δὲ om. On

κεφαλαίοις, τῷ δικαίῳ, τῷ συμφέροντι, τῷ δυνατῷ, τῷ πρέποντι· οἷον ὅτι δίκαιον γαμεῖν καὶ τὸν αὐτὸν ἔρανον εἰσφέρειν τῷ βίῳ· ὅτι συμφέρον, πολλὰ γὰρ ἐξ αὐτοῦ τὰ παραμύθια· ὅτι δυνατόν, ἐκ γὰρ τῶν ὁμοίων γαμεῖν δυνατόν· ὅτι πρέπον, τῷ μὴ θηριωδῶς δοκεῖν 5 διακείσθαι. οὕτω κατασκευάσεις· ἀνατρέψεις δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων. λύσεις δὲ καὶ τὰς εὐρισκομένας ἀντιθέσεις. ἐπὶ δὲ τελευτῇ αἱ προτροπαὶ καὶ τὰ κοινὰ ἔθνη πάντων ἀνθρώπων.

Περὶ νόμου εἰσφορᾶς.

10

12 Καὶ τὴν τοῦ νόμου εἰσφορὰν τάττουσι τινὲς ἐν γυμνάσμασιν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν πραγματικῇ νόμων θέσεις 54 καὶ κατηγορίαι ἐμπίπτουσιν ποιοῦσι ζήτησιν, διαφορὰν ἐκείνην φασίν· ἐν μὲν γὰρ πραγματικῇ περιστασίς ἐστιν, ἐν γυμνάσματι δὲ οὐκ ἔστιν· οἷον ἔν σπάνει χρημάτων 15 γράφει τις ὠνητὰς εἶναι τὰς ἀρχάς, οὐκοῦν ἔχεις τὸν καιρὸν τὴν σπάνιν· ἐν γυμνάσματι δὲ τοῦτο οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἀπλῶς γράφει τις ὠνητὰς εἶναι τὰς ἀρχάς, ἄνευ καιροῦ καὶ τῆς ἄλλης περιστάσεως.

5 δοκεῖν — 27, 10 folium intercidit Pg

1 τῷ συμφέροντι τῷ δικαίῳ Pζ 2 οἷον Pζ Ac On; om. Lb Phg
3 ὅτι συμφέρει On; ὅτι συμφέρειν Pζ 4 ὅτι δυνατόν Lb Pζ;
(ὅτι om.) δυνατόν Ac, (δύναται) On; om. Phg | ἐκ — 5 δυνατόν
om. Lb 4. 5 cf. progymnasma in Oxyr. Pap. I 124: Ἀδραστος
. . γήμας ἐκ τῶν ὁμοίων | τῷ Lb Pgz; om. Ph Ac On 7 λύσεις
κτλ. om. On 8 πάντων Lb Pζς Ac; τῶν Ph 11 τοῦ νόμου
εἰσφορὰν Lb, (τοῦ om.) Phς; εἰσφορὰν τοῦ νόμου Pζ, cf. Aphth.
II 53, 17 Sp. | τινές: Theon II 128, 26 Sp. | γυμνάσμασιν Pζ,
Prisc., Sard; γυμνάσματι Lb Ph 12 cf. p. 164 Sp. 13 καὶ
κατηγορίαι ἐμπίπτουσιν Lb Pζς; om. Ph; et latioris legum et
accusationis utuntur quaestione Prisc. 14 ἐκείνην Lb; ἐκείνου
Pζ; δὲ ἐκείνην Ph, Prisc. 15 ἐν (τῷ add. Sard.) γυμνάσματι
δὲ οὐκ ἔστιν οἷον Lb Pζς, Sard.; οἷον ἐν τῷ γυμνάσματι (om.
cet.) Ph | alt. ἐν — 18 ἀπλῶς om. Prisc. 16 ἔχει Sard. 17 ἐγ-
γύμνασμα δὲ Ph | τοῦτο om. Pζ 17—19 cf. II. εὐρ. 192, 18 Sp.

Διαιρεῖται δὲ τῷ σαφεῖ, τῷ δικαίῳ, τῷ νομίμῳ, τῷ
 συμφέροντι, τῷ δυνατῷ, τῷ πρέποντι. τῷ μὲν σαφεῖ,
 ὡς παρὰ Δημοσθένει «ἀλλὰ πᾶσιν εἶναι ταῦτα γινῶναι
 καὶ μαθεῖν ἀπλᾶ καὶ σαφῇ τὰ δίκαια»· τῷ νομίμῳ δέ,
 5 ὅταν λέγωμεν ὅτι «παρὰ τοὺς ἀρχαίους ἐστὶ νόμους»·
 τῷ δικαίῳ δέ, ὅταν λέγωμεν ὅτι «καὶ παρὰ τὴν φύσιν καὶ
 παρὰ τὸ ἔθος»· τῷ συμφέροντι δέ, ὅταν λέγωμεν ὅτι
 «καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον βλάπτει»· τῷ δυ-
 νατῷ δέ, ὅταν λέγωμεν ὅτι «οὐδὲ δύναται γενέσθαι»·
 10 τῷ πρέποντι δέ, ὅταν λέγωμεν ὡς «εἰς δόξαν βλάπτει».

1 *legitimo, iusto* Prisc.; cf. l. 4. 6 3 παρὰ τῷ δημοσθένει
 Pz | πᾶσιν ἢ ταῦτ' ἀναγνῶναι Dem. 20, 93 5 sq. cf. Anaxim.
 p. 14, 23 sq. Sp.-H. | ὅτι — 6 λέγωμεν om. Phz 6 ὅτι καὶ scripsi
 coll. Prisc. *quod et*; ὅτι om. Lb Phz, Sard.; καὶ om. vulg. 9 οὐδὲ
 Lb Pz; οὐ Ph; *neque* Prisc. | γενέσθαι scripsi (*γίνεσθαι* Heeren;
 cf. Anaxim. p. 14, 23 Sp.-H., v. l.); λέγειν Lb Phz; *feri* Prisc. 10 δὲ
 om. Ph (2 μὲν et 4. 6. 7. 9. 10 δὲ om. Prisc.)

Sp.
133

^W₁ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ

1 Πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων, ἃ τὴν ῥητορικὴν συν-
 λστησι καὶ τέχνην ποιεῖ, καταληφθέντα τε ἐξ ἀρχῆς δη-
 λαδὴ καὶ συγγυμνασθέντα τῷ χρόνῳ σαφῇ τε τὴν ὥφέ- 5
 λειαν παρεχόμενα τῷ βίῳ καὶ ταῖς βουλαῖς καὶ τοῖς
 δικαστηρίοις καὶ πανταχοῦ, μέγιστον εἶναι μοι δοκεῖ τὸ
 περὶ διαιρέσεως αὐτῶν καὶ ἀποδείξεως, λέγω δὲ οὐ τῆς
 ἀπὸ τῶν γενῶν εἰς εἶδη καὶ ἀπὸ τῶν ὅλων εἰς μέρη·
 μικρὸν μὲν γὰρ οὐδὲ τοῦτο μέρος ῥητορικῆς· ἀλλ' οὐ 10
 περὶ τούτων νυνί, περὶ δὲ τῆς τῶν πολιτικῶν ζητημά-
 των διαιρέσεως εἰς τὰ λεγόμενα κεφάλαια ὁ λόγος γι-
 2 νέσθω· ἔστι δὲ σχεδὸν ὁ αὐτὸς τῷ περὶ εὐρέσεως, πλὴν
 ὅσον οὐ πάντα ἔχει τὰ περὶ εὐρέσεως.

Καὶ πρῶτόν γε, ὃ τι ἔστι πολιτικὸν ζήτημα, ῥητέον· 15

P = PaPc
 V = VcAcBa
 Ph, Py

1 de titulo v. Praef. 4 sq. cf. J. ab Arnim, Stoic. vet. fragm. I p. 21. II p. 30. 31 5 | *συγ μ. πο.* | *γυμνασθέντα* Ba; *συγ* supr. Ph 8—14 cf. II. εὐρ. 205. 206. 201 Sp. 8 *τῆς διαιρέσεως* VcBaPh | *δὴ* VcBa, Sop. 9 schol. Wc (Glöckner, *Über den Kommentar des Joh. Doxapatres*, I 31): *πρὸς τὸν Ἑρμαγόραν . . καὶ τὸν Μινουκιανὸν . . ἀποτεινόμενος* κτλ.; cf. Marc. (sic) IV 63, 10 W. de Hermagora, 63, 14 de Lolliano | *οὔτε* (pro καὶ) Sop. 10 *μὲν* om. Ac | *ῥητορικῆς μέρος* AcPhy, Syr. 13 *σχεδὸν ὁ αὐτὸς* VPhy, Syr.; ὁ αὐτὸς *σχεδὸν* P; ὁ αὐτὸς *λόγος* Sop. 14 *περὶ τῆς εὐρέσεως* Ph 15 Sop. W V 26, 24 (9, 15): *Μινουκιανοῦ ἐπιλαμβάνεται* | *γε* om. VcAc; *μὲν* Marc. IV 69, 9 W. | ὃ τί ποτέ Ac

ἔστι τοίνυν ἀμφισβήτησις λογικὴ ἐπὶ μέρους ἐκ τῶν
παρ' ἐκάστοις κειμένων νόμων ἢ ἐθῶν περὶ τοῦ νο-
μισθέντος δικαίου ἢ τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ συμφέροντος ἢ
καὶ πάντων ἅμα ἢ τινῶν· τὸ γὰρ ὡς ἀληθῶς τε καὶ
καθόλου καλὸν ἢ συμφέρον ἢ τὰ τοιαῦτα ζητεῖν οὐ
ῥητορικῆς.

Τὴν δὲ ἀμφισβήτησιν ταύτην ἀνάγκη περὶ τε πρόσ-
ωπα γίνεσθαι καὶ πράγματα· ὧν πλείστη δῆπου δια-
φορά, ἣν τοῖς ἐπιγνοῦσι ῥᾶδιον ἤδη τὰς διαιρέσεις
10 συνιδεῖν τὰς εἰς τὰ κεφάλαια τῶν ζητημάτων καὶ ὅσα
ὅλως διαιρεῖσθαι δύναται.

Τῶν οὖν προσώπων τὰ μὲν ἔστιν οἷα καὶ δύνασθαι
ἐξετάζεσθαι, τὰ δὲ οὐ, τόπον δὲ ἄλλως ἐπέχει προσώπου.
τῶν δ' αὖ ἐξεταζομένων ἰσχυροτάτην μὲν ἔχει δύναμιν
134 τὰ ὠρισμένα καὶ κύρια, οἷον ὁ Περικλῆς, ὁ Δημοσθένης
16 καὶ τὰ τοιαῦτα· δευτέραν δὲ τὰ πρὸς τι, οἷον πατήρ,
υἱός, δοῦλος, δεσπότης· τρίτην τὰ διαβεβλημένα, οἷον 3
ἄσωτοι, μοιχοί, κόλακες· τετάρτην τὰ ἡθικά, οἷον γεωρ-
γοί, λίχνοι καὶ τὰ ὅμοια· πέμπτην τὰ κατὰ συμπλοκὴν
20 δύο προσηγοριῶν, οἷον νέος πλούσιος, τούτων γὰρ ἐκά-
τερον ἰδίᾳ μὲν σμικρὸν ἢ οὐδὲν ἰσχύει, συμπλακέντα
δὲ εἰς ἓν ἄμφω δύναται κρίσιν ἀναδέξασθαι· ἕκτην τὰ

1 γὰρ (pro τοίνυν) Syr. 3 τοῦ (ante καλοῦ et συμφ.) om.
Syr. 2 p. 15, 7. 16, 22. Sop. V 27. 30 W. Marc. IV 80, 23. 81, 7
W. 4 ἢ καὶ τινῶν Sop. 5 ἢ συμφέρον PVPh; om. Py, Syr. 2
p. 17, 22 (at 35, 14) 5 σκοπεῖν Py 7 schol. P (W VII 117, 7):
τὸ δὲ 'ἀνάγκη' προσθεὶς πρὸς Μινουκιανὸν ἀποτείνεται, cf.
Sop. IV 82, 20 W. 8 καὶ πράγματα εἶναι (om. γίνεσθαι) Py
9 ῥᾶδιον Vc 10. 11 καὶ ὅλως εἰ (om. ὅσα) Marc. IV 85, 8. Sop.
V 38, 19 W. 12 μὲν etiam ante οὖν Ba | μὲν οἷα τέ ἐστι
Sop. | δύνασθαι PchSr, Syr., (τ supr.) Vc; δύναται PayAcBa
13 ἐπέχει PahyAcBa, Syr., Sop.; ἔχει Pc, (ἐπ m.2 supr.) Vc
16 τοιαῦτα PchyV, cf. Sop.; ὅμοια Pa 17 δὲ τὰ VcPy; δὲ
τάξιν ἔχουσι τὰ Sr 18 δὲ τὰ Py 19 καὶ λίχνοι Ph 22 καὶ
m.2 supr. ante κρίσιν Vc

κατὰ συμπλοκὴν προσώπου καὶ πράγματος, οἷον μει-
 ράκιον καλλωπιζόμενον φεύγει πορνείας· ἐβδόμην τὰ
 ἀπλᾶ προσηγορικά, οἷον στρατηγός, ῥήτωρ. ταυτὶ δὲ
 δῆλον μὲν ὥς καὶ καθ' ἓν ἐμπίπτει τοῖς ζητήμασι καὶ
 κατὰ πλείονα. αὐτίκα δ' Ἀημοσθένους καὶ πατὴρ ἦν δὴ- 5
 που καὶ ῥήτωρ καὶ πρεσβευτής, ἥδη δὲ καὶ στρατιώ-
 τής· ὅθεν καὶ μέλζονα ἔχει δύνάμιν τὰ ὠρισμένα καὶ
 κύρια· ἀλλὰ δεῖ περὶ ἐκάστου τῆς δυνάμεως ἰδίᾳ γνόντα
 χρῆσθαι, ὥς ἂν ὁ καιρὸς διδῷ.

Τὰ μὲν οὖν ἐξεταζόμενα τῶν προσώπων ταῦτα, καὶ 10
 δεῖ τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς ἀκολουθοῦντα τόποις χρῆσθαι
 τοῖς ἐμπίπτουσιν. οὐκ ἐπιδέχεται δὲ ἐξέτασιν τὰ τε
 ἀόριστα, οἷον τὸ τίς, καὶ τὰ ἰσάζοντα διόλου, οἷον δύο
 νέοι πλούσιοι εἰ ἐπὶ τῷ κρίνοιν ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἂν
 τις εἴπῃ κατὰ τοῦ ἑτέρου, ἔσται τοῦτο καὶ κατὰ τοῦ 15
 ἑτέρου.

4 Ὡς περ δὲ τῶν προσώπων, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων
 ἔστι διαφορά. καὶ ἰσχυροτάτην μὲν ἐξέτασιν ἐπιδέχεται
 ταῦτα, ἐφ' οἷς τις αὐτὸς ὥς ποιήσας κρίνεται, ὥς ὁ θά-
 πτων τὸ νεοσφαγὲς σῶμα ἐπ' ἐρημίας καὶ φωραθεὶς καὶ 20
 φόνου φεύγων· δευτέραν δέ, ὅταν ἑτέρου πράξαντος
 ἄντικρυς εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται τὸ κρινόμενον, οἷον
 τρισαραιστέως εἰκόνα ἔστησαν οἱ πολέμιοι καὶ κρίνεται

1 cf. 48, 18. Arist. Rhet. B 24 p. 1401 b 24. Soph. el. 5 p. 167 b
 10 3 ἢ ῥήτωρ· ταῦτα Ph 6 στρατηγός Sop. 9 χρῆσθαι
 Sop. | χρῆσθαι αὐτοῖς ὥς Py 11 ἀκολουθοῦντας Ph 12 ἐπι-
 δέχονται Pc 13 cf. 32, 14 15 εἴπῃ Pc; εἴποι Pab y V |
 ἔσται post τοῦτο Pc; post 16 ἑτέρου Py 17 ὥς περ δὲ καὶ
 Vc | οὕτως δὲ καὶ Ph, (οὕτω) Sop. V 51, 22 W.; οὕτως καὶ
 Ba 18 πλείστη (pro ἔστι) Sop. | μὲν ἔχει δύνάμιν ταῦτα Syr.
 (ex p. 29, 14?) 19 cf. 36, 12 20 τὸ om. Pch | ἐπ' ἐρημίας
 post φωραθεὶς Ph 22 εἰς τοῦτον Ba | τὸν Ph; τὸ I Ac
 23. 31, 1 προδοσίας κρίνεται V Ph; φεύγει προδοσίας Py, Syr. 2
 p. 67, 26, v.l.P, cf. 44, 7

προδοσίας· τρίτην, ἃ μεταξὺ τούτων ἐστίν, οἷον ἔγραψεν
 ὁ Περικλῆς εἰς δέον ἀνηλωκέναι πεντήκοντα τάλαντα,
 135 καὶ Ἀρχίδαμος δώρων φεύγει· τὸ γὰρ τῶν πεντήκοντα
 τάλαντων ἀναφέρεται μὲν ἄντικρυς εἰς αὐτὸν οὐδαμῶς,
 5 διὰ δὲ τὰ ἄλλα καὶ τοῦτο ἐνδέχεται ἐξετασθῆναι ὡς ἀνα-
 φερόμενον. ἀπέοικε δὲ οὐδὲν τοῦ ζητήματος τούτου καὶ
 ὁ ἄσωτος ὁ ἐπὶ τῷ πατρὶ ἀφανεῖ γενομένῳ φόβου φεύ-
 γων· καὶ οὐκ ἄγνοῶ γε, ὡς ῥήθησαν τινὲς μὴ εἶναι τὸ
 πρᾶγμα ἐνταῦθα κρινόμενον, θαυμάζω δέ, εἰ μὴ κρι-
 10 νομένου πράγματος αἰτίαν τις ἀποδώσει καὶ τὸ λεγό- 5
 μενον χρῶμα, ἀπολογήσεται δὲ οἶμαι ὁ ἄσωτος καὶ ἐρεῖ τι.

Πρᾶγμα δὲ οὐ κρίνεται κατὰ γε ἐμὲ τὸ ἐξισάζον μό-
 νον, οἷον πένης καὶ πλούσιος ἑκάτεροι ὥραίας ἔχοντες
 γυναικας κατὰ ταῦτον ἄμφω πεφωρόκασιν ἀλλήλους
 15 ἐξιόντας ἐκ τῶν ἀλλήλων οἰκιῶν καὶ μοιχείας ἀλλήλοις
 ἀντεγκαλοῦσιν· ἐνταῦθα γὰρ αὖ πάλιν τὰ μὲν πρόσωπα
 διαλλάττοντα ἐπιδέχεται ἐξέτασιν, τὰ πράγματα δὲ οὐ
 διὰ τὸ ἰσάζειν.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἔστιν ἐξ αὐτῶν ἐπιγινῶναι τὰ τε

1 ἃ PVPy; ἡ[I?] Ph; Sop. V 53, 1. Marc. IV 129, 16 W. τρίτην
 ἐξ ὑπονοίας (vel ὑποψίας) ἢ legerunt | Sop. V 55, 17 W.: πρὸς τὸν
 Μινουκιανὸν (cf. Christoph. f. 25 r, Rhein. Museum 50, 243) φι-
 λονικῶν τοῦτο ἐπινενόηκεν 2 περικλῆς ἐν τοῖς λογισμοῖς P¹ Lc,
 cf. 55, 7 | ἀνηλωκέναι Ac Ba Phy, (ἡ) P; ἀνάλωκέναι, η m.2, Vc
 3 γε καὶ ἀρχίδαμος παρὰ λακεδαιμονίοις δώρων φεύγει P | φεύγει
 δώρων Vc 5 καὶ τοῦτο post ἐνδέχεται Ac; om. Py 7 cf. 54, 14.
 44, 2 | alt. ὁ om. Py 8 schol. P (W VII 135, 17, cf. 133 ann. 351
 ann.): πρὸς Μινουκιανὸν ἀποτείνεται; Sop. V 55, 27 W. 8. 9 τὸ
 πρᾶγμα ἐνταῦθα Pch Vc Ba, Syr. (cod. V); ἐνταῦθα τὸ πρᾶγμα
 Pa Ac; πρᾶγμα ἐνταυθοῖ τὸ Py; τὸ πρᾶγμα ἐνταῦθα τὸ Pg, Syr.
 (cod. S); Sop.: τὸ πρᾶγμα τὸ κρινόμενον ἐνταῦθα 10 τοῦ πράγ-
 ματος Py 11 δὲ om. m.1 Vc 12 ἐξισάζον μόνον Pa h Ac Ba; ἐξισα-
 ζόμενον Pc Vc 12. 13 schol. P (W VII 135, 27): πρὸς Μινουκιανὸν
 ἀντιλέγει 14 κατὰ ταυτὸν post 15 ἐξιόντας Ph; κατὰ ταυτὸν ἄμφω
 om. Py 15 ἀπὸ (pro ἐκ) Ba Py; cf. 32, 16 17 δὲ πράγματα Vc

συνεστῶτα καὶ διαιρεῖσθαι δυνάμενα τῶν ζητημάτων
καὶ ὅσα μὴ συνέστηκε. τὰ μὲν γὰρ ἦτοι ἄμφω καὶ πρόσ-
ωπον ἔχοντα καὶ πρᾶγμα κρινόμενον ἢ τὸ ἕτερόν γε
πάντως καὶ τοὺς ἐξ ἑκατέρου μέρους λόγους σὺν τῷ
πιθανῷ διαφόρους τε καὶ ταῖς πίστεσιν ἰσχυροὺς, ἔτι 5
τε — ὅπερ ἐστὶ παρὰ τοῖς δικασταῖς — τὸ τῆς κρίσεως
ἀφανὲς καὶ μὴ προειλημμένον δυνάμενόν τε πέρας λα-
βεῖν συνέστηκε· τὰ δ' οὐτινοσοῦν τούτων ἐνδεᾶ ταῦτα
ἀσύστατά ἐστιν. εἰρήσεται δὲ καὶ κατ' εἶδος.

6 Καὶ πρῶτόν γε ἀσυστάτων εἶδος τὸ μονομερές, ὃ τὰ 10
τῶν λόγων μὴ ἑκατέρωθεν ἰσχυρά, οἷον πορνοβοσκὸς
δέκα νέους κωμάζοντας ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ὄρυγμα
ποιήσας ὑποδεξάμενος ἀπέκτεινε καὶ φεύγει φόνου. —
Δεύτερον τὸ ἰσάζον διόλου, οἷον δύο νέοι πλούσιοι
ώραίας ἔχοντες γυναῖκας κατὰ ταῦτόν ἄμφω πεφωρά- 15
κασιν ἀλλήλους ἐξιόντας ἀπὸ τῶν ἀλλήλων οἰκιῶν καὶ 136
μοιχείας ἀλλήλοις ἀντεγκαλοῦσι. — Τρίτον κατὰ τὸ
ἀντιστρέφον, οἷον ἀπῆται τις δάνειον καὶ τόκους, ὃ δὲ
παρακαταθήκην φάσκων ἔχειν οὐκ ὀφείλειν ἔλεγε τό-
κους· μετὰξὺ πεποιήται χρεῶν ἀποκοπὰς ὁ δῆμος, καὶ 20
ὃ μὲν ὥς παρακαταθήκην ἀπαιτεῖ, ὃ δὲ ὥς χρεὸς οὐκ

4 Christophorus (*Rhein. Museum* 50, 243): ἀποτείνεται πρὸς
Μινουκιανὸν κτλ. 7 ἀλλὰ (pro καὶ) Sop. | μὴ προειλημμένον
P Vc, Sop., (προσ-) Ph; μὴ προειλημμένον τῇ κρίσει BaPy, v.l.

P; ^βτ[ῆι] κρίσει μὴ προειλημμένον Ac | δυνάμενά? (Syr. 2 p. 37,
13: ὥστε .. δύνασθαι τὸ ζητούμενον ἐπιδέξασθαι πέρας) | δὲ (pro
τε) Ph, Marc. IV 146, 4 W. 8 δ' οὐν τινὸς τούτων AcPy, v.l.

Pa, Marc. IV 177, 25 W. | ἐνδεᾶ P 9 καὶ om. Ba 10 γε om.
Sr, Syr.; μὲν Py | ὧι καὶ τὰ Py; ἐν ὧι τὰ schol. P (W VII 149, 15)
13 φόνου φεύγει Py 14 cf. 30, 13 15 ἑκάτεροι ante ὥραιας
add. BaPy, post γυναῖκας v.l. P, cf. 31, 13; γυναῖκας ἔχοντες
ὥραιας Ac | ἄμφω γυναῖκας ἔχοντες ὥραιας κατὰ ταῦτόν Ph |
ἄμφω om. Py 16 ἐξιόντας ἀλλήλους ἐκ Py 17 κατὰ om. Ac,
Syr., Sop. 21 παραθήκην Ph | ἀπαιτεῖ Ph; ἀπῆται P V Py

ὀφείλειεν ἔτι φησίν. ἐνταῦθα γὰρ οὔτε διάφορα οὔτε
 ἰσχυρὰ τὰ τῶν πίστεων αὐτοῖς· περιπετεῖς γὰρ τοῖς
 ἑαυτῶν ἄμφω γίνονται λόγοις. — Τέταρτον κατὰ τὸ
 ἄπορον, οὗ μὴ ἔστι λύσιν λαβεῖν μηδὲ πέρας, οἷον Ἀλέξ-
 5 ανδρος ὕναρ εἶδεν ὀνείροις μὴ πιστεύειν καὶ βουλευέ-
 ται· ὃ τι γὰρ ἂν συμβουλεύῃ τις ἐνταῦθα, τὸ ἐναντίον 7
 αὐτοῦ περᾶν. — Πέμπτον κατὰ τὸ ἀπίθανον, οἷον
 εἰ Σωκράτην τις πλάττει πορνοβοσκοῦντα ἢ Ἀριστεί-
 δην ἀδικοῦντα. — Ἑκτον κατὰ τὸ ἀδύνατον, οἷον εἰ
 10 Σιφνίους ἢ Μαρωνεῖτας λέγει τις περὶ ἀρχῆς τῶν Ἑλλή-
 νων βουλευέσθαι ἢ τὸν Πύθιον ψεύδεσθαι. — Ἑβδο-
 μον κατὰ τὸ ἄδοξον, οἷον ἐκμισθώσας τις τὴν ἑαυτοῦ
 γυναικα τὸν μισθὸν οὐκ ἀπολαμβάνων δικάζεται τῷ
 μισθωσαμένῳ. — Ὅγδοον κατὰ τὸ ἀπερίστατον, οἷον
 15 ἀποκηρύσσει τις τὸν υἱὸν ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ. Ταῦτα
 γὰρ οὐκ ἂν εἴη ζητήματα.

Παρὰ δὲ ταῦτα εἶδη ἔστιν ἕτερα ἐγγύς μὲν ἀσυστά-
 των, μελετώμενα δὲ ὅμως. πρῶτον μὲν τὸ ἑτερορρε-
 πές, οἷον καταφυγόντος Κριτίου ἐπὶ τὰς Ἀρμοδίου καὶ
 20 Ἀριστογείτονος εἰκόνας βουλεύονται Ἀθηναῖοι, εἰ δεῖ

1 ἔλεγεν (om. ἔτι) Py 2.3 ἄμφω τοῖς ἑαυτῶν Pc Ac 3 γεγόνασι
 Py | λόγοις om. Ph | κατὰ om. Syr., Sop. 4 λαβεῖν P Vc;
 εὐρεῖν AcBaPhy, schol. Ph f. 131 v, Marc. IV 156, 12 W. | ἀλέξ-
 ανδρος ὁ βασιλεὺς Py 6 συμβουλεύσει Ac, v.l.Pa 7 αὐτῷ
 Ph; om. We | κατὰ om. Syr., Sop. 8 πλάττει AcPh 9 κατὰ
 om. Syr.; δὲ Sop. 10 cf. Demosth. 13, 34; 17, 23 10. 11
 [τις] ἢ μαρωνεῖτας περὶ ἀρχῆς τῶν ἐλλήνων εἴποι βουλευέσθαι
 Py | περὶ ἀρχῆς τῶν ἐλλήνων βουλευέσθαι τις λέγοι AcBa
 Ph, (λέγει, oi m.2) Vc 11 cf. Plat. Apol. 21 B 12 κατὰ om.
 Syr., Sop. | ἐκμισθώσατό Ph 13 ἀπολαμβάνων VPhy, v.l.P;
 ἀπολαβὼν P 14 κατὰ om. Syr., Sop. 15 ἀποκηρύττει τις
 τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν AcPy 17 εἶδη τῶν ἀσυστάτων ἔστιν ἕτερα·
 Ph, (εἰσὶν) Py | ἕτερα om. Sop. 19 τοῦ κριτίου AcPh 20 οἱ
 ἀθηναῖοι Ph | δεῖ P V; χρὴ Ph; χρὴ αὐτὸν Py

ἀποσπᾶν· τουτὶ γὰρ μονομερὲς μὲν οὐκ ἔστιν, ἑτερο-
 8 ρεπὲς δέ. — Εἴτα τὸ κακόπλαστον, οἷον μετὰ τὴν Νι-
 κίου ἐπιστολὴν γράφει τις Κλέωνα στρατηγεῖν, ἢ πάλιν
 πρόκειται Μαρδονίῳ ἀναχωρήσαντι μετὰ τὴν ἥτταν
 ἀπολογία παρὰ βασιλεῖ· ἢ πλάσις γὰρ ἡμάρτηται παρὰ- 5
 πλησίως ἐπ' ἀμφοῖν, ἐπεὶ τεθνᾶσί γε δήπου Κλέων
 τε πρὸ τῶν Σικελικῶν καὶ Μαρδόνιος πρὶν ἢ ἐπανελ-
 θεῖν τοὺς διαφυγόντας τῶν Περσῶν. — Ἔστιν ἐν τούτοις 137
 καὶ τὸ προειλημμένον τῇ κρίσει, οἷον μηδενὸς ἐπιγινῶ-
 ναι δυναμένου τὴν ἄνοδον τὴν ἐπὶ τὸν τύραννον ἔδειξε 10
 γυνή τις τῷ ἑαυτῆς ἀνδρὶ, ὃ δὲ ἀνελθὼν ἀπέκτεινεν
 ἐκεῖνον καὶ μοιχείας αὐτῇ ἐγκαλεῖ· θαυμάζω γάρ, εἴ
 τις αὐτῆς καταψηφιεῖται, καὶ ἐλεγχθῇ μεμοιχευμένη,
 δι' ἣν ὁ τύραννος ἀνήρηται. — Τάχα δ' ἂν καὶ παρὰ
 ταῦτα εἶδη τινὰ εὗρεθελή ἄλλα τοιαῦτα. 15

Ἀλλὰ περὶ γε τῆς τῶν συνεστώτων διαίρεσεως ἥδη
 λεκτέον. εἶδους γὰρ ἕνεκα προβλημάτων καὶ τρόπου
 περιεργον ἂν εἴη λέγειν ἐν τῷ παρόντι· τὰ μὲν γὰρ
 εἶδη καὶ τοὺς τρόπους διὰ τοῦτο μανθάνομεν δήπου,
 9 ἵνα ταῖς οἰκείαις ιδέαις τῶν λόγων χρώμενοι τὰ προ- 20
 βλήματα μελετῶμεν, οἷον δικανικῶς τὸ δικανικὸν καὶ
 συμβουλευτικῶς τὸ συμβουλευτικὸν καὶ ἐπιδεικτικῶς

1 τοῦτο Ba 2 εἴτα V Py, Sop., v.l.P; δεύτερον P; εἴτα δεύτερον Ph 8 cf. Thuc. 7, 10 | τις | cr. VII | κλέωνα στρατηγεῖν Vc; τις πέμ-
 πειν κλέωνα στρατηγεῖν Ph; τις κλέωνα στρατηγὸν πέμπειν Sr
 5 γὰρ αὕτη ἡμάρτηται Vc 6. 7 ἐπεὶ τεθνᾶσί γε δήπου κλέων
 τε καὶ μαρδόνιος, ὃ μὲν πρὸ Py 7 μαρδόνιος ἐν πλατεαῖς
 πρὶν Ph 10 ὁδὸν Pc 13 ταύτης Ph, (post καταψηφ.) Py
 15 post τοιαῦτα add. Pl, m.po.Ba: καὶ περὶ μὲν τῶν ἀσυστά-
 των τοσαῦτα 16 γε περὶ VcBaPy 17 ἕνεκα Ph | τρόπων
 AcBaPy; τρόπων οὐ Ph | Syr. 2 p. 42, 13: εἰς Μινουκιανὸν
 αἰνίττεται κτλ. 20. 21 τὰ προβλήματα μελετῶμεν om. Pc (init.
 fol.) 22 ἐπιδεικτικῶς τὸ ἐπιδεικτικόν VcPy, (τὰ ἐπιδεικτικά)
 Ac; πανηγυρικῶς τὸ ἐπιδεικτικόν P; ἐπιδεικτικῶς τὸ πανηγυρι-

τὸ ἐπιδεικτικὸν καὶ ἕκαστον ὡς προσήκει προσφόρως
 τοῖς ὑποκειμένοις· τοὺς δὲ μήπω περὶ ψιλῆς διαιρέσεως
 τῆς εἰς τὰ λεγόμενα κεφάλαια τῶν ζητημάτων ἐπε-
 σκεμμένους μηδ' αὐτὸ τοῦτο δὴ τὰς λεγομένας στάσεις
 5 τῶν προβλημάτων εἰδότας ἀμήχανον δῆπου τῶν προ-
 ειρημένων τι καλῶς γινώσκειν. διδάσκειν οὖν πρό γε
 ἐκείνων τὸν περὶ ἰδεῶν λόγον καὶ πάντη ἀνόητον, ἄλλως
 τε κἂν ἐπιχειρήσωμέν τι λέγειν περὶ αὐτῶν νυνί, πλείων
 ἂν ἡμῖν ὁ τοῦ παρέργου λόγος ἢ ὁ τοῦ ἔργου γένοιτο·
 10 πραγματείας γὰρ ἰδίας καὶ οὐ σμικρᾶς, εἰ μὴ καὶ τῆς
 μεγίστης καὶ τελεωτάτης, ἐστὶν ὁ περὶ τε τῶν ἰδεῶν
 τοῦ λόγου καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐκάστης λόγος. νῦν
 οὖν περὶ ἐκείνης τῆς διαιρέσεως λεκτέον τῆς εἰς τὰ
 κεφάλαια.
 15 Διαιρήσει τοίνυν ὀρθῶς ὁ τὴν τε διαφορὰν καὶ τὴν
 δύναμιν τῶν τε προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἔτι 10
 τὴν λεγομένην στάσιν ἐπιγνοὺς τοῦ ζητήματος. ὅθεν
 μὲν γὰρ εἴρηται στάσις, εἴτε ἀπὸ τοῦ στασιάζειν τοὺς
 138 ἀγωνιζομένους εἴτε ὅθεν οὖν, ἐτέροις ἐξετάζειν παρήμι·
 20 ὄνομα δὲ ἀφείς εἶναι τοῦτο κοινὸν ἢ καὶ συμβεβηκὸς

κόν PgVk; πανηγυρικῶς τὸ πανηγυρικόν Wc, ([πανηγυρ m. po.]
 ικῶς) Ba, cf. W VII 167, 7, Marc. IV 193, 26 W.; πανηγυρικῶς
 τὰ ἐνδοξα Sop., (add. καὶ ἐπιδεικτικῶς τὰ ἐπιδεικτικά) Ph; om.
 Syr.; Vk mg.: ἐπιδεικτικῶς. πανηγυρικῶς. Ἐν τισι δὲ τῶν βι-
 βλίων ἀποδεικτικῶς γράφεται, ἀντὶ τοῦ ἀγωνιστικῶς κτλ.

2 διαιρέσεως ante 3 τῶν AcBaPhy, cf. Sr, Syr.! 4 δὴ
 τοῦτο Sop.; δὴ om. VcAcPy 6 γ' οὖν Ph 7 καὶ om. Pab
 8 τι λέγειν ἐπιχειρήσωμεν Pc | περὶ αὐτῶν λέγειν VcBaPh |
 νῦν Py 9 Agathon. fr. 11 N.² | alt. ὁ om. VcAcPhy | ἂν etiam
 post γένοιτ' BaPy 10 μικρᾶς Pcy | alt. καὶ om. Ac 11 τε
 om. Syr. 17 εἰδῶς Syr. 2 p. 46, 25 (at 47, 6) | schol. P (W VII
 170, 13; cf. ann. 58): ἀποτείνεται δὲ πρὸς Μινονικανὸν ἐτυμο-
 λογήσαντα; cf. Marc. W IV 195, 16. Sop. IV 199, 4 W. 18. 19
 τοὺς ἀγωνιζομένους om. Syr. 2 p. 47, 12 (at 47, 17)

τῶν ζητημάτων ἀπάντων, ὅπως τοῦτο ἐπιγνωσόμεθα τὴν μέθοδον ἐνταυθοῖ προθεῖς ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τῆς διαιρέσεως τῶν κεφαλαίων ἀπὸ στοχασμοῦ, ἀναγκάως, ὥς αὐτὸ δηλώσει· ἐφεξῆς δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων λελέγεται. Ἡ δ' οὖν μέθοδος ἐστὶν ἡδε.

5

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ.

2 Παντὸς οὐτινοσοῦν προτεθέντος ζητήματος, εἰ συν-
εστήκοι, ἐπισκοπεῖν δεῖ τὸ κρινόμενον, εἰ ἀφανὲς ἐστὶν
11 ἢ φανερόν. κἂν μὲν ἀφανὲς ᾖ, στοχασμὸς ἔσται· ἔστι
γὰρ στοχασμὸς ἀδήλου πράγματος ἔλεγχος οὐσιώδης 10
ἀπὸ τινος φανεροῦ σημείου [ἢ ἀπὸ τῆς περὶ τὸ πρόσ-
ωπον ὑποψίας], οἷον πεφώραταί τις θάπτων νεοσφαγὲς
σῶμα ἐπ' ἐρημίας καὶ φόνου φεύγει· ἀπὸ γὰρ τοῦ
θάπτειν φανεροῦ ὄντος ἀφανὲς τι πρᾶγμα ζητοῦμεν
οὐσιωδῶς τὸ τίς ὁ φονεύσας.

15

1 καὶ ante ὅπως add. Ba Ph, (supr.; m.2?) Vc | τοῦτο P Ph, m.2
Vc (p. 43, 9: τὰς στάσεις; W VII 174, 10: τὴν μέθοδον ... δι' ἧς
ἐκάστην τῶν στάσεων ἐπιγνωσόμεθα); τούτων Vc Ba Py; τοῦτο^ω
Ac 2 μέθοδος: l. 6 — p. 43, 8 (cf. Sop. V 78, 28 W.); διαίρεσις:
p. 43, 15 sq. 3 τοῦ στοχασμοῦ Ph y Sr, Syr. 4 αὐτὸ Vc Py; τὸ
πρᾶγμα αὐτὸ Syr. (cf. Herm. p. 425, 14 Sp.); αὐτὸς P Ac Ba Ph,
m.2 Vc | πάντων τῶν ἄλλων Ph; τῶν ἄλλων ἀπάντων Py 5 λέ-
γεται Pc | δ' om. Ph 6 sic mg. Ba Pg Wc, (ἡ μέθοδος) Vδ; δι-
αίρεσις τῆς μεθόδου τῶν στάσεων PPπ; διαίρεσις τῶν στάσεων
Py; περὶ στάσεων (ante 5 ἢ) Ph; μέθοδος διαγνώσεως τῶν στά-
σεων DLz; om. Vc Ac; Syr. 2 p. 53, 24: ἡ δὲ μέθοδος τῆς διαι-
ρέσεως τῶν στάσεων; cf. Glöckner l. l. (p. 28, 9 ann.) I 28 7 προ-
τεθέντος Pc | συνεστήκει Pa | mg. Vc: 'εἰ συνεστήκοι' .. πρὸς
.. Μινουκιανόν 8 ἢ pro εἰ m.1 Vc 10 οὐσιωδῶς Ba Sr, m.1 Ac,
W VII 179, 24, Sop. 11 ἢ — 12 ὑποψίας om. Ph; deleverat
Glöckner, Quaest. rhet., dissertationis thes. 2 (collatis Syr. 2 p. 61,
21, Marc. IV 214, 18 W. Sop. V 85, 8 — 86, 28 W.; adde Sr) | καὶ
m.po. supr. ante ἢ Ac 12 cf. 30, 19. 49, 16. 54, 5. Auct. ad Her.
I 11, 18. Quint. IV 2, 13. Cic. de inv. I 8, 11 14 ζητοῦμεν om.
m.1 Vc

Ἄν δὲ ἡ φανερόν τὸ κρινόμενον, πάλιν ἐπισκεπτέον,
 εἰ τέλειόν ἐστιν ἢ ἀτελές· λέγω δὲ ἀτελές, ὃ προστε-
 θέντος τινὸς ὡς λείποντος ὄνομά τε εὐθὺς γίνεται καὶ
 οὐκέτι ἔχει ζήτησιν οὐδεμίαν τὸ πρᾶγμα· ἂν γὰρ ἡ
 5 τοιοῦτον, ὁρικὴν ποιήσῃ τὴν στάσιν· ἔστι γὰρ στάσις
 ὁρικὴ ὀνόματος ζήτησις περὶ πράγματος, οὗ τὸ μὲν πέ-
 πρακται, τὸ δὲ λείπει πρὸς αὐτοτέλειαν τοῦ ὀνόματος·
 οἷον ἐξ ἱεροῦ ἰδιωτικά τις ὑφείλετο χρήματα, νόμου
 κελεύοντος τὸν μὲν ἱερόσυλον τεθνάναι, τὸν δὲ κλέπτην
 10 διπλᾶ διδύναι, ὡς ἱερόσυλος ὑπάγεται, ὃ δὲ κλέπτης
 εἶναι λέγει· ἂν γὰρ προστεθῇ τὸ καὶ ἱερὰ εἶναι τὰ
 χρήματα, σαφὲς γε οὗτος ἱερόσυλος καὶ οὐκέτι ἔχει τὸ
 πρᾶγμα ζήτησιν.

139 Ἄν μέντοι φανερόν ἡ καὶ τέλειον τὸ κρινόμενον, ἡ
 15 ζήτησις περὶ τὴν ποιότητα τοῦ πράγματος ἴσταται, οἷον
 εἰ δίκαιον, εἰ νόμιμον, εἰ συμφέρον ἢ τι τῶν τούτοις
 ἐναντίων. καὶ ὄνομα μὲν γενικὸν τούτῳ ποιότητος, ἥτοι
 δὲ περὶ τι πρᾶγμα ἔχει τὴν ζήτησιν ἢ περὶ ῥητόν· καὶ
 μὲν περὶ ῥητόν, νομικὴν ποιεῖ τὴν στάσιν, περὶ ὧν 12
 20 ὕστερον ἐροῦμεν, ἂν δὲ περὶ πρᾶγμα, λογικὴν. —

2 ἡ (pro εἰ), om. πάλιν ἐπισκεπτέον, Sr | μὲν ante ὧν add. Pc
 3 τι γίνεταί Vc, (γίν.) Ba | μετὰ ταῦτα post καὶ add. Phy 4 τὸ
 πρᾶγμα om. Ph (signum ascriptum est) 5 ὁριστικὴν Ph | ποι-
 εῖται Vc; ποιεῖ Sr 6 ὁριστικὴ Ph | περὶ πρᾶγμα Marc. IV
 220, 13 W. 7 τοῦ ζητουμένου ὀνόματος Syr. 2 p. 97, 25 8 cf.
 62, 3; Arist. Rhet. A 13 p. 1374 a 4. Cic. de inv. I 8, 11. Quint.
 III 6, 41. V 10, 39 10. 11 εἶναι κλέπτης VPhy 11 προστεθῇ
 PPh; προσθῆις VPy, v.l. Pc 12 γε PPhy; τε V 13 ζήτησιν
 οὐδεμίαν Py (cf. l. 4) 16 εἰ συμφέρον εἰ νόμιμον (mg. εἰ ἐν-
 νομον) Ph; εἰ (ἡ Vc) συμφέρον εἰ (ἡ Vc, Sop.) ἐννομον VPy,
 Sop., cf. Marc. IV 224, 8. 17 W. 17 ὡς γενικὸν Sop. V 90, 18
 20. 97, 6. 9 W., Nilus | τούτων Nilus | κοινὸν Sr | W IV 223, 4:
 τοὺς περὶ Ἑρμαγόραν ἐλέγχει κτλ. 18 περὶ τι ῥητόν Ph 19 ῥη-
 τὸν ἡ Of, Marc. IV 224, 30 W. | ποιήσῃ Ph; ποιεῖται Py

Διαιρήσεις δὲ καὶ τοῦτο δίχα· ἢ γὰρ περὶ μέλλοντος
 πράγματος ἔχει τὴν ζήτησιν ἢ περὶ τινος ἤδη γεγονό-
 τος· καὶ μὲν περὶ μέλλοντος, ἔσται πραγματική·
 πραγματική γὰρ ἐστὶν ἀμφισβήτησις περὶ πράγματος
 μέλλοντος, εἰ δεῖ γενέσθαι τόδε τι ἢ μὴ γενέσθαι, 5
 δοῦναι ἢ μὴ δοῦναι, οἷον βουλεύονται Ἀθηναῖοι, εἰ
 χρὴ θάπτειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεσόντας τῶν βαρβά-
 ρων. — Ἄν μέντοι πεπραγμένον ἢ περὶ οὗ ἢ κρίσις
 ἤδη, κοινὸν μὲν ὄνομα τούτῳ δικαιολογία, ὥσπερ
 ἐκείνῳ ποιότης. πάλιν δ' αὖ καὶ τοῦτο διαιρήσεις δίχα· 10
 ἢ γὰρ ἐρεῖ τι πεποιημένον ὡς ἀδίκημα ὁ φεύγων καὶ
 κατὰ τι κεκωλυμένον ἢ οὐ· καὶ μὲν μηδαμῶς φάσκει
 κεκωλῦσθαι τὸ πεπραγμένον, ἀντίληψιν ποιεῖ· ἔστι
 γὰρ ἀντίληψις ἀνευθύνου πράγματος εἶναι δοκοῦντος
 ὡς ὑπευθύνου κατηγορία, οἷον γεωργὸς φιλοσοφοῦντα 15
 τὸν υἱὸν ἀποκηρύσσει. — Ἐὰν δὲ ὁμολογῇ τι πεποι-
 κέναι ὡς ἀδίκημα, ὄνομα μὲν πάλιν γενικὸν τούτῳ ἀντί-
 θεσις, διαιρήσομεν δὲ οὕτω καὶ τοῦτο· ἦτοι γὰρ εἰς
 ἑαυτὸν ἀναδέχεται πᾶν ὁ φεύγων τὸ γεγονὸς ἢ εἰς τι
 τῶν ἑξῶθεν αὐτὸ μεθίστησι· καὶ μὲν εἰς ἑαυτὸν ἀνα- 20
 δέχεται, ποιεῖ ἀντίστασιν· γίνεται γὰρ ἀντίστασις,
 ὅταν ὁμολογῶν ὁ φεύγων πεποιημένον τι ὡς ἀδίκημα
 13 ἀνθιστᾷ ἕτερόν τι εὐεργέτημα δι' αὐτοῦ τοῦ ἀδική-

1—9 cf. Arist. Rhet. A 3 p. 1358 b 3 sq. 2 πράγματος ante
 μέλλοντος Pf; om. VdPq, Marc. IV 225, 28. 226, 3 W. 4. 5 μέλ-
 λοντος πράγματος AcPy 6 δοῦναι ἢ P; ἢ δοῦναι τόδε τι ἢ VPh,
 Nilus, (om. τόδε) Py, (om. τι) Pf, (om. τόδε τι) schol. P W VII
 192, 18—26 | ἀθηναῖοι post 7 θάπτειν Ph 7 δεῖ Py | [III] τῶν
 Vc 9 cf. p. 37, 17 11 γὰρ om. Ac 12 οὐχί VcPhy 14 γὰρ PV
 Py; δὲ Ph 18 οὕτω: sc. δίχα, p. 37, 18. 38, 1; 10 | καὶ τοῦτο ante
 οὕτως Ba; om. Pf | ἢ γὰρ Ac 21 ἀντίστασιν ποιεῖ Pf, Marc.
 IV 240, 2 W. | γὰρ PVPy; δὲ Ph 28 ἀνθιστῇ AcBa; ἀνθί-
 στησιν VcPhy, Nilus; ἀντεισάγη Pf; Syr. 2 p. 139, 3: ἀντιτιθῇ |
 εὐεργέτημα PPh, cf. Syr.; εὐεργέτημα μεῖζον VPy, v.l.P; μεῖζον
 εὐεργέτημα Nilus, Syr. l. l. 12; p. 73, 14. 83, 15

ματος πεπραγμένον. ἂν δὲ εἰς τι τῶν ἔξωθεν, ἥτοι εἰς
αὐτὸν τὸν παθόντα ἢ εἰς ἄλλο τι· καὶ μὲν εἰς τὸν
παθόντα, ποιεῖ ἀντέγκλημα· γίνεται γὰρ ἀντέγκλημα,
140 ὅταν ὁμολογῶν ὁ φεύγων πεποιηκέναι τι ὡς ἀδίκημα
ἢ ἀντεγκαλῆ τῷ πεπονθέντι ὡς ἄξιον παθεῖν, ἃ πέπονθεν.
ἂν δὲ εἰς ἕτερόν τι μεθιστᾷ, πάλιν διαιρετέον· ἢ γὰρ
εἰς ὑπεύθυνόν τι δυνάμενον γενέσθαι πράγμα ἢ πρόσ-
ωπον μεθίστησι τὸ ἔγκλημα ὁμολογῶν τι πεποιηκέναι
ὡς ἀδίκημα καὶ ποιεῖ μετὰστασιν, ἢ εἰς οὐ δυνάμενον
10 ὑπεύθυνον γενέσθαι, ἀνεύθυνον δὲ πάντη, καὶ πε-
ποίηκε συγγνώμην. μεταστάσεως μὲν παράδειγμα ὁ
πρεσβευτής, ὃν εἴσω τριάκοντα ἡμερῶν δέον ἐξιέναι
λαβόντα παρὰ τοῦ ταμίου χιλίας δραχμὰς εἰς ἐφόδιον,
μὴ λαβὼν καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐξελθὼν, εἴτα κρινόμενος·
15 συγγνώμης δὲ παράδειγμα οἱ δέκα στρατηγοὶ οἱ διὰ
τὸν χειμῶνα μὴ ἀνελόμενοι τὰ σώματα καὶ κρινόμενοι.
εἰ δέ τις ἡμῖν τι περὶ τούτων ἀμφισβητεῖ, συγγνώμης
λέγω καὶ μεταστάσεως, ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ ἀντι-
θέσεως λελέγεται.

20 Τὰς μὲν οὖν λογικὰς τῶν στάσεων ἐκ τούτων ἐπι-
γνωσόμεθα· τὰς δ' αὖ νομικὰς οὕτω. πρῶτον μὲν περὶ
ῥητὰ ἀνάγκη τὴν ζήτησιν ἐνταῦθα γίνεσθαι· ῥητὰ δὲ
λέγω οἷον νόμους, διαθήκας, ψηφίσματα, ἐπιστολάς, 14

2 ἢ — 3 παθόντα om. Pc | ἕτερον γίνεται post τι add. Ph |
ἂν μὲν γὰρ εἰς Ph | αὐτὸν τὸν Ac 6 τι om. Sop. | μεθιστῇ Vc, Sop.,
Nilus; μεθίστησι AcPhy 7 τι om. Nilus; τι καὶ Pc 8 τὸ (pro
τι) Pc | πεποιηκέναι τι Ba 11 μὲν PBaPy; δὲ VcPh; om.
Ac | cf. Cic. de inv. II 29, 87. 42, 124 12 δ[ν er.] Pa; ὁ PfVκ
14 δὲ καὶ Py 15 δὲ om. Ac | παράδειγμα om. Pf | alt. οἱ
om. Py 17 schol. P (W VII 206, 15): πρὸς Μινουκιανὸν κτλ. |
τι Pa hAcBa; om. PcγVc; ἡμῖν τι om Vγ, schol. P 18 μετα-
στάσεως ἐνδεκα VcPh | p. 75, 11 20 οὕτως (pro ἐκ τούτων) Ba
21 μὲν οὖν Ph 22 ῥητὸν Py, Marc. IV 254, 20 W. al. | ἐν-
ταυθοῖ Py

κηρύγματα ὠρισμένα, πάντα ἀπλῶς τὰ ἐν ῥητοῖς. ταύ-
την δὲ τὴν ζήτησιν ἤτοι περὶ ἐν ἣ καὶ πλείονα γίνε-
σθαι συμβαίνει ῥητά· λέγω δὲ πλείονα, καὶ ἐν τι ῥη-
τὸν εἰς δύο μέρη διαιρῆται καὶ μέρει μὲν ὁ ἕτερος,
μέρει δὲ ὁ ἕτερος τῶν δικαζομένων χρώμενοι φαίνων- 5
ται. ἂν μὲν οὖν ἡ περὶ ἐν ῥητὸν ἢ ζήτησις, ἤτοι περὶ
τὰς τούτου διανοίας καὶ μόνας ἢ καθ' αὐτὸ θάτερον
τῶν μερῶν, ῥητὸν καὶ διάνοια γίνεταί· γίνεταί γὰρ
ῥητὸν καὶ διάνοια, ὅταν, τοῦ ἑτέρου τὸ ῥητὸν προ-
βαλλομένου καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πλείστον γε τοῦ διώκοντος, 10
θάτερον μέρος χρῆται ταῖς διανοίαις· οἷον ξένος ἐπὶ
τὸ τεῖχος εἰ ἀνέλθοι, τεθνῆται, πολιορκίας οὔσης ἀν-
ελθὼν τις ἠρόστεισε καὶ ὑπάγεται τῷ νόμῳ. ἢ τοῦτο
μὲν οὐχί, τῷ ῥητῷ δὲ παρατίθησιν τι πρᾶγμα εἰς ταῦτόν 141
ἄγων τὸ ἄγραφον τῷ ἐγγράφῳ καὶ ποιεῖ συλλογισμὸν· 15
ἔστι γὰρ συλλογισμὸς ἀγράφου πράγματος πρὸς ἐγγρα-
φον παράθεσις εἰς ταῦτόν συνάγοντός τινος τὸ ἄγρα-
φον τῷ ἐγγράφῳ· οἷον τὸν ἐξ ἐταίρας μὴ λέγειν, ἐκ
15 πόρνου τινὰ γεγονότα λέγειν κωλύει τις.

Εἰ μέντοι περὶ δύο ῥητὰ ἢ καὶ πλείονα ἢ καὶ ἐν εἰς 20

1 κηρύγματα, ὠρισμένα πάντα Nilus, schol. P W VII 213, 6 (cf. Sop. V 103, 4 W.) 2 [ἢ] καὶ Py W IV 255, 16, ἢ περὶ 256, 1; ἢ καὶ περὶ Ah Oh Vg 2.8 συμβαίνει γίνεσθαι Py 4 διήρηται BaPh, m.1 Vc | ὁ om. Ac 5 φαίνονται χρώμενοι Py 7 τὰς ante 6 περὶ Ph 7 διανοίας τούτου Ac | καὶ post ἢ Pf; om. V Ph y 8 ῥητὸν καὶ διάνοια γίνεταί PV; γίνεταί καὶ ποιεῖ ῥητὸν καὶ διάνοιαν Ph, (om. pr. καὶ) Sop., (om. γίνεταί καὶ) Pf 10 τὸ P Vc Ba Py, schol. Ph f. 142r; om. Ac Ph | schol. P (W VII 212, 15): ἵνα μὴ δόξη πάντα ἐναντιοῦσθαι Μινουκιανῶ, διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ ὥς ἐπὶ τὸ πλείστον 12 εἰ ante 11 ξένος Ph; ante ἐπὶ Vc, cf. 82, 11 | cf. Cic. de or. II 24, 100. Quint. VII 6, 6. Aps. I 2 p. 273, 2 Sp.-H. | πολιορκίας — 13 νόμῳ om. m.1 Py 14 τι om. Sr, Nilus | τὰντὸ| συν m.1, ex v | Pa; cf. l. 17 15 ἄγον Vc, (ω, supr. ο) P; συνάγον Py | τὸ ἐγγράφον τῷ ἀγράφῳ Vc, Sop. 17 συνάγοντος εἰς τὰντόν Ac Ba Ph | τινος om. Py 18 cf. Quint. VII 6, 3. Aps. I 2 p. 275, 5

δύο διαιρούμενον ἢ ζήτησις εἴη, ἀντινομία γίνεταί·
 ἔστι γὰρ ἀντινομία δύο ἢ καὶ πλειόνων ῥητῶν ἢ καὶ
 ἑνὸς διαιρουμένου μὴ φύσει ἐναντίων κατὰ περίστασιν
 δὲ μάχη· καὶ ὅλως διπλῇ τίς ἐστι ζήτησις ῥητοῦ καὶ
 5 διανοίας· οἷον ὁ ἀποκήμενος μὴ μετεχέτω τῶν πα-
 τρώων καὶ ὁ ἐπιμέλινας χειμαζομένη νηὶ δεσπότης ἔστω
 τῆς νεώς, ἀποκήμενος ἐπέμεινε χειμαζομένη νηὶ καὶ
 εἴργεται αὐτῆς ὡς πατρώας. τοῦ δὲ κατὰ διαίρεσιν
 ῥητοῦ ποιούντος ἀντινομίαν παράδειγμα τόδε· ἢ βια-
 10 σθεῖσα ἢ γάμον ἢ θάνατον αἰρεῖσθω τοῦ βιασαμένου,
 δύο τις κατὰ ταῦτόν ἐβιάσατο κόρας, καὶ ἢ μὲν γάμον
 αὐτοῦ, ἢ δὲ θάνατον αἰρεῖται.

Ἡ μέντοι ἀμφιβολία καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματός
 ἐστι φανερά· ἔστι γὰρ ἀμφιβολία ἀμφισβήτησις περὶ
 15 ῥητὸν ἐκ προσφθίας ἢ διαστάσεως συλλαβῶν γινομένη·
 ἐκ μὲν προσφθίας, οἷον ἐταῖρα χρυσία εἰ φοροίη, δη-
 μοσία ἔστω, πεφώραταί τις φοροῦσα, καὶ ἢ μὲν τὰ
 χρυσία φησὶν εἶναι δημόσια, προπαροξυτόνως ἀναγι-
 νώσκουσα τὸν νόμον, οἱ δὲ οὐ τὰ χρυσία ἀλλ' αὐτὴν
 20 δημοσίαν εἶναι, παροξυτόνως ἀναγινώσκοντες· περὶ δὲ
 διάστασιν συλλαβῶν, οἷον δύο ἡσάν τω παῖδες, Λέων

Sp.-H. 19 λέγειν post τις Ac 20 ἂν Py, ἐὰν Sop. | ῥητὰ
 ἢ ἢ Nilus | ἢ καὶ πλείονα om. m.1Py | pr. καὶ om. Ph

1 εἴη post 40, 20 ἐν (om. εἰς δύο) Ac 3 ἐναντίου Ph, m.1Vc
 4 δὲ om. Ph 5 ὁ supr Ph; om Pcy; cf. 85, 1 6 cf. Auct.
 ad Her. I 11, 19. Cic. de inv. II 51, 153 7 τῆς νεώς PcVPhy,
 mg. Pa; αὐτῆς Pa | ἐμεινε Pc | πατρώαι ante νηὶ add. VcPh,
 cf. 85, 3. Syr. 2 p. 196, 8 8 ἀπείργεται Ph 9 cf. 87, 14. Senec.
 contro. I 5 cet. 10 ἢ θάνατον ἢ γάμον Ac 11 κόρας post
 τις Syr. 2 p. 196, 11; om. VcBaPhy 13 ἀπὸ τοῦ (om. αὐτοῦ)
 VcBaPhSr 15 διαστάσεων Ac | γενομένη Py 16 cf. Theon
 II 129, 19 Sp. Cic. de inv. II 40, 118 | εἰ χρυσία VcPy 16. 18. 19
 χρύσεια Ph; cf. 91, 2 17 τις om. VPh 18 εἶναι Pcy; δεῖν
 εἶναι PahV, Syr.; cf. 91, 4 19 νόμον m.1, τόνον m.2, Vc
 20 ἀναγινώσκοντες Phy, v.l.P 20. 21 περὶ δὲ διαστάσεως
 MdOh, (ἐκ pro περὶ) DLz 21 cf. Quint. VII 9, 6

καὶ Πανταλέων· διέθετο οὕτως ἔχεται τὰ ἐμὰ παντα-
16 λεων', καὶ ἐκάτερος ἀντιποιεῖται πάντων, ὃ μὲν ὑφ'
ἐν ἀναγινώσκων Πανταλέων, ὃ δὲ διιστάς πάντα, εἴτα
Λέων.

Ταύτας μὲν οὖν οὕτως ἐπιγνωσόμεθα, τὴν δὲ μετὰ- 5
ληψιν οὐκέθ' ὁμοίως, ἀλλ' ὅταν ἡ ζήτησις ἢ περὶ τοῦ
εἰ δεῖ τὸν ἀγῶνα εἰσελθεῖν· ἐν γὰρ μεταλήψει οὔτε εἰ 142
ἔστι τι προηγουμένως ζητήσεις, καθάπερ ἐν στοχασμῷ,
οὔτε τί ἐστι, καθάπερ ἐν ὄρω, οὔτε ὁποῖόν τί ἐστιν,
ὥς ἐν τοῖς λοιποῖς, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο, εἰ δεῖ ζητῆσαι τι 10
τούτων· παραγραφὴ γὰρ ἐστι. δύο δὲ αὐτῆς εἶδη· ἡ
μὲν γὰρ ἐστὶν ἔγγραφος ἀπὸ ρήτοῦ τινος λαμβάνουσα
τὴν ζήτησιν, ἡ δὲ ἄγραφος. καὶ ἡ μὲν ἔγγραφος ἐστὶν
ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας κατὰ παραγραφὴν ἀπὸ ρήτοῦ
τινος, περὶ οὗ ἡ ζήτησις· οἷον δις περὶ τῶν αὐτῶν δι- 15
κας μὴ εἶναι, φόνου κρινόμενός τις ἀπέφυγεν, ὕστερον
αὐτῷ χρωμένῳ ἀνείλεν ὁ θεὸς ἀνδροφόνους οὐ χρῶ'
καὶ πάλιν φεύγει· κατὰ ρητὸν καὶ διάνοιαν ἡ πρώτη
ἐξέτασις, εἴθ' ἔπεται τὸ στοχαστικόν, εἰ ἐφόνευσέ που.
ἡ δὲ ἄγραφος ἐστὶ μὲν ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας καὶ 20
17 αὐτὴ κατὰ παραγραφὴν ἀπὸ ρήτοῦ, τὴν ζήτησιν δὲ οὐ
περὶ τὸ ρητὸν ἔχει, ἀλλὰ περὶ τι τῶν περὶ τὸ πρᾶγμα,

1 ante διέθετο: add. καὶ LaRVu; add. τελευτῶν PxVIWa;
add. καὶ τελευτῶν Ba, m.2Vc; add. καὶ τελευτῶν ὁ πατήρ Py
2 καὶ om. VPhy 5 γὰρ ταύτην Pa | οὖν om. Py, Nilus | δέ γε
Ba 7 τῇ post γὰρ add. Ph, (er.)Vc 8 ἔσται Pc | τι om.
Ac, Nilus | ζήτησις Ph; ἡ ζήτησις Py; ζητοῦμεν Nilus 9 ποῖον
Ph, Nilus 10 ταῖς λοιπαῖς Py; ἐν λοιπαῖς Nilus (at 75, 1 cet.) |
ζητῆσαι τι τούτων PBaPh, m.2Vc; τὸν ἀγῶνα εἰσελθεῖν VcAcPy
14 τῆς εὐθείας Ph, v.l.Pa 15 περὶ δ Ac | cf. Demosth. 20, 147.
38, 16. Quint. VII 6, 4 16 δὲ post ὕστερον add. VcPhy; cf.
Syr. 2 p. 159, 7 19 mg. ἐν ἄλλοις τὸ 'εἰ ἐφόνευσέ που' οὐκ
ἐστὶν Pa; verba desunt Py 20 ἐστὶν ἀπαγωγὴ μὲν VcPhy |
εὐθείας Ph 21 δὲ ζήτησιν Py

τόπον ἢ χρόνον ἢ πρόσωπον ἢ αἰτίαν ἢ τρόπον, ὅταν
τὸ μὲν πρᾶγμα συγχωρῶμεν, ἐν δέ τι τούτων αἰτιώ-
μεθα μεταλαμβάνοντες· οἷον ἐξῆν ἀποκτινύναι καὶ τὸν
μοιχὸν καὶ τὴν μοιχευομένην, τὸν μοιχὸν ἀποκτείνας
5 τις μόνον χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ μοιχοῦ
δακρύουσαν εὐρώην ἀπέκτεινε τὴν γυναῖκα καὶ φόνου
φεύγει· τὸν γὰρ τόπον ἐνταῦθα καὶ τὸν χρόνον αἰτιώ-
μεθα δῆπουθεν.

Τὰς μὲν οὖν λεγομένας στάσεις οὕτως ἐπιγνώσό-
10 μεθα· περὶ δὲ τῆς καθ' ἑκάστην διαιρέσεως ἤδη λε-
κτέον. εἰδέναι μέντοι χρή, ὥς τὰ περὶ στοχασμοῦ λε-
χθησόμενα, περὶ οὗ δὴ πρῶτον ἀναγκαίως λελέξεται,
σχεδὸν εἰς ἅπαντα συντελεῖ τὰ μετὰ ταῦτα· διὸ καὶ
εἰκότως μακρότερα ἔσται.

143

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ.

16

Περὶ στοχασμοῦ.

Ὁ στοχασμὸς τοίνυν διαιρεῖται, ὅτε καὶ πρόσωπα 3
ἔχοι καὶ πράγματα κρινόμενα, παραγραφικῶς ἔστιν ὅτε,
ἐλέγχων ἀπαιτήσῃ, βουλήσῃ, δυνάμει, τοῖς ἀπ' ἀρχῆς 18
20 ἄχροι τέλους, ἀντιλήψῃ, μεταλήψῃ, μεταθέσῃ αἰτίας,
πιθανῇ ἀπολογία, ποιότητι κοινῇ.

1 cf. 45, 22. 47, 10. Π. εὐρ. p. 212, 19. 28 Sp. | τόπον ἢ χρόνον
etiam post τρόπον add. P, m.2Vc | ἢ ὅταν Py 3 λαμβάνοντες
Pa | cf. Senec. contron. I 4. IX 1. Quint. VII 1, 7 | ἀποκτείνει
Py | καὶ om. Py 4 μεμοιχευμένην Pc, cf. Syr. 2 p. 154, 8 6. 7
φεύγει φόνου VcBaPhy 7 χρόνον . . τόπον Pa 10 περὶ δὲ
ἐκάστης διαιρέσεως Ac, v.l P | ἑκάστον Ph 13 τὰ om. Pcy
15 sic Vg; περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν στάσεων P; om. VPhy; exsp.
διαίρεσις τῶν κεφαλαίων, cf. 36, 3 16 περὶ διαιρέσεως στοχασμοῦ
Ba; περὶ στοχασμοῦ διαίρεσις στοχασμοῦ Ph; περὶ στοχασμοῦ καὶ
τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ Wc 17 καὶ om. Py 18 ἔχει Py 20 τῆς
αἰτίας Py

Τὸ παραγραφικὸν γίνεται κατὰ τρόπους τέσσαρας· ἦτοι ἀπὸ τοῦ λείποντος, οἷον ἀσώτου πατήρ ἀφανῆς γέγονε, καὶ φόνου φεύγει· ἀξιῶσει γὰρ δεικνύναι πρῶτον, εἰ ἀνήρηται. ἢ ἀπὸ τοῦ ὑπερβάλλοντος, οἷον δέκα νέοι συνώμοσαν μὴ γῆμαι καὶ φεύγουσι κακοῦ βίου· 5 ἕκαστος γὰρ αὐτῶν ἀξιῶσει κρίνεσθαι ἰδίᾳ. ἢ ὅτι, ἀφ' ὧν ἕτεροι πεποιθήκασιν, οὐ δεῖ κρίνεσθαι, ὥς ὁ τρισαριστεύς, οὗ εἰκόνα ἔστησαν οἱ πολέμιοι, προδοσίας φεύγων. ἢ κατὰ χρόνον, οἷον δειλοῦ παῖς ἡρόστευσε, καὶ μοιχείας κρίνει τὴν γυναῖκα· τοσούτοις γὰρ φησιν ὅστε- 10 ρον χρόνοις μὴ δεῖν κρίνεσθαι. — Τοῦτο δὲ ἀπὸ μὲν ῥητοῦ τινος εἰ γίγνοιτο, ἰσχυρόν ἐστι καὶ τελεία γίνεταί παραγραφή· ἄλλως δὲ ἀσθενὲς μὲν ἐστι, συλλαμβάνει δ' οὖν τι σμικρὸν τῷ χρωμένῳ. τοῦ δὲ ἀπὸ ῥητοῦ παραδείγμα, ὃ δὴ φάμεν τελείαν εἶναι μετέληψιν 15 καὶ παραγραφὴν· κριθεὶς τις φόνου ἀπέφυγεν, ὕστερον χρωμένῳ αὐτῷ ὁ θεὸς ἀνεῖλεν 'ἀνδροφόνοις οὐ χροῶ', καὶ πάλιν φεύγει· 'δὴς γὰρ περὶ τῶν αὐτῶν κωλύουσιν οἱ νόμοι κρίνεσθαι', παραγράφεται οὖν καὶ γίνεται τὸ πρῶτον ζήτημα νομικὸν ἐκ παραγραφῆς. 20

2 p. 31, 7 4 cf. Aps. I 2 p. 223, 25. 276, 15 Sp.-H. | post ὑπερβάλλοντος add. Ph: ὅτ' ἂν πλέον τι συνάπτεται τῇ τοῦ κρινόμενου ὑπερθέσει ἐκ τῆς τοῦ πράγματος περιστάσεως, = schol. P (W VII 261, 11) 6 αὐτῶν αὐτὸν Ph | ὅτι om. Ac 7 πεποιθήκασιν Py | cf. 30, 23. 50, 5 7. 8 ἀριστεύς Pc 8 καὶ ante προδοσίας add. PAc 10 ὕστερον post 11 χρόνοις Ac; om. Py | φήσει Spengel (at 63, 21 cet.) 12 ἰσχυρότερόν Py 13 τὸ παραγραφικόν post δὲ add. BaPh, (er.) Vc 13. 14 συμβάλλεται δ' οὖν τι καὶ σμικρὸν Vγ 14 τι τῷ χρωμένῳ καὶ σμικρὸν Ph, (om. καὶ) Vδ | χρωμένῳ [cr. IV] τοῦ [δὲ m. po. supr.] ἀπὸ Vc | τοῦ ante ῥητοῦ add. PchAc, (er.) Vc 16 οἷον κριθεὶς Py | ὕστερον om. Ph 16. 17 ὕστερον δὲ αὐτῷ χρωμένῳ Py 17 ἀνεῖλεν ὁ θεὸς AcPy 18 cf. 42, 15 18. 19 οἱ νόμοι κωλύουσιν Py 19 νομοθέται Vc | παραγράφεται οὖν ante 18 δὴς transp. ? | τὸ om. Py

Ἡ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησις διπλῇ ἐστίν· ἢ γὰρ εἰσὶν
οἱ μάρτυρες ἢ οὐ· οἷον μνωμένῳ τινὶ κόρην ἢ μήτηρ 19
ἔφη τῆς κόρης θᾶττον τεθνήξεσθαι αὐτήν ἢ ἐκείνῳ
δοθήσεσθαι, ἀπέθανεν ἐπὶ σημείοις φαρμάκων ἢ παῖς,
5 εἴτα βασανίζων ὁ πατήρ τὰς θεραπαινίδας περὶ μὲν
τῆς φαρμακείας ἀκήκοε πλεόν οὐδέν, μοιχείαν δὲ τῆς
144 γυναικὸς πρὸς τὸν μνηστῆρα, καὶ φαρμακείας κρίνει τὴν
γυναῖκα. ἐνταῦθα γὰρ εἰσὶν οἱ μάρτυρες, αἱ θεραπαι-
νίδες δηλονότι· οὐκ οὖν ἀπαιτῆσαι τοὺς μάρτυρας, ἀλλὰ
10 διαβαλεῖ, ὅτι μὴ δεῖ πιστεύειν ὅφρ' ἔχθρὸν τὸ
δοῦλον τοῖς δεσπόταις, καὶ ὅτι οὐδὲ τοὺς ἐλευθέρους
πάντας ἀξιοπίστους ὑπολαμβάνοντες σχολῇ γ' ἂν τοῖς
δούλοις πιστεύσαιμεν, καὶ πλείονα δ' ἂν εὗροις. δεῖ
δὲ καὶ ἀντιτιθέναι τοῖς μάρτυσι τοὺς μάρτυρας, πότεροι
15 μᾶλλον ἀξιοπιστότεροι, καὶ ἀντεξετάζειν, ὥς ἐν τῷ Κατὰ
Κόνωνος ὁ Δημοσθένης. τουτὶ γὰρ σοι καθόλου περὶ
μαρτύρων ἔστω τεχνικὸν θεώρημα, ἢ διαβάλλειν αὐτούς,
ὅτι πρὸς χάριν ἢ δι' ἔχθραν ἢ διὰ τινὰ οἰκειότητα αὐ-
τοῦ μαρτυροῦσιν ἢ διὰ κέρδος τι οἰκείου, ἢ διὰ τὸ μὴ
20 εἶναι δι' ἡλικίαν ἀξιοπίστους. — Εἰ δὲ μὴ εἶεν μάρ-
τυρες, ὁ μὲν φεύγων χρήσεται ἀπαιτῶν αὐτοὺς τοῖσδε·
προσώπῳ οἷον ὅτις ὁ δούς, πράγματι οἷον ὅτι δούς, 20

1 ἢ τῶν om. Py | διπλή AcPySr, Sop.; διπλή τις Py 2 οἱ
om. Sop. W IV 329, 27; cf. l. 8 | cf. Senec. contro. VI 6 3 αὐ-
τήν om. Py 5 ὁ πατήρ om. Pa 6 τῆς om. Py | πλεόν om.
Py; εἰδέναι πλεόν Ph 8 οἱ om. Py 9.10 ἀπαιτήσεις.. δια-
βαλεῖς Pc 10 ὅτι μὴ δεῖν Ac | cf. Senec. contro. VI 6 p. 262,
15 M. 12 σχολῇ γὰρ m.1Vc 13 πιστεύομεν Pa 14 καὶ
om. Py, Sop. 15 μᾶλλον om. VcBaPy, Sop. 16 ὁ om. Ac |
Dem. 54, 31 sq. 17 τεχνικόν τι Ph | θεώρημα· τουτέστιν ἢ
VcBaPh 17—19 ὅτι μὴ ante διαβάλλειν del., aut διὰ τὸ
ante μὴ εἶναι Spengel 18.19 αὐτοῖς Pc; αὐτῶ Vγ 21 αὐ-
τοὺς om. Ac 22 cf. 43, 1 | πράγματι οἷον τί δούς post 46, 1
πῶς Ph; om. Py

τόπω οἶον 'ποῦ', τρόπω οἶον 'πῶς', χρόνῳ οἶον 'πότε', αἰτίᾳ οἶον 'διὰ τί', καὶ τούτοις χρήσεται πᾶσιν ἢ τοῖς ἐμπίπτουσιν· ὁ δὲ κατηγορῶν ἀποφανεῖ τὸν διὰ τῶν πραγμάτων ἔλεγχον ἀξιοπιστότερον τοῦ διὰ τῶν μαρτύρων· οὔτε γὰρ πεπεισμένα τὰ πράγματα οὔτε χαριζόμενά τῳ λέξει, ὥσπερ οἱ μάρτυρες πολλάκις, ἀλλ' οἷα ἔστι φύσει, τοιαῦτα καὶ ἐξεταζόμενα φαίνεται'.

Ἡ βούλησις καὶ ἡ δύναμις ἀπὸ τῶν παρακολουθοῦντων τῷ προσώπῳ γίνεται, δηλονότι τῶν ἐγκωμιαστικῶν· καὶ ὅτε μὲν εἴη τὸ πρόσωπον ὠρισμένον, πάντα σχεδὸν ἐμπεσεῖται, εἰ δέ τι τῶν ἄλλων, κατὰ τὰ εὐρισκόμενα χρησόμεθα, οἶον νέος πλούσιος· ἔχεις γὰρ ἐνταῦθα ἡλικίαν καὶ τύχην ἐξετάσαι καὶ τὰ παρακολουθοῦντα τούτοις. τὰ δὲ ἐγκωμιαστικὰ δηλονότι ἐστὶ τὰδε· γένος, ἀγωγή, παίδευσις, ἡλικία, φύσις ψυχῆς καὶ σώματος, ἐπιτηδεύματα, πράξεις, ὃ καὶ ἰσχυρότατον κεφάλαιον, τύχη οἶον πλούσιος ἢ πένης καὶ τὰ τοιαῦτα. ταῦτα δὲ ἐπ' ἀμφοῖν μὲν ἰσχύει ἀφ' ἑκατέρου μέρους ἐξεταζόμενα, καὶ ἐπὶ τῆς βουλήσεως καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως, μᾶλλον δὲ τινὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ· ὥσπερ γὰρ τὰ τῆς τύχης οἰκειότερά ἐστι τῆς δυνάμεως, οὕτω καὶ τὰ τῆς ἡλικίας τῆς βουλήσεως. ὁρῶντα οὖν ταῦτα δεῖ πλεονάζειν, ἐνθα ἂν μᾶλλον οἰκειούμενόν τι αὐτῶν φαίνεται. — Βούλησιν δὲ καὶ δύναναι ἐξετάζειν οὐχὶ

2 ἢ τοῖς πᾶσιν ἢ VcBaPhy; ἥτοι πᾶσιν ἢ Vb 3 ἀποφαίνει Ph 4 τῶν om. Ac 5 πεπλασμένα Ph | cf. Arist. Rhet. A 15 p. 1376 a 19 5. 6 χωριζόμενα τῇ λέξει Ph 7 ταῦτα Py; τὰ τοιαῦτα Ph 10 τὸ om. VPhy, Marc. IV 347, 22 W. 11 ἄλλων εἴη VcBaPhy, Marc. IV 348, 24 W. 12 ἔχεις Ph, Marc. IV 348, 27 W., (σ m. 1 supr.) Ba; ἔχει PVcAcPy 15 cf. 15, 18 sq. 16 τε καὶ Ac | cf. 16, 10 16. 17 πράξεις VcBa 17 πένης ἢ πλούσιος Py | καὶ τὰ ὅμοια Ph 18 ἀφ' PPy; ἐφ' VPh 21 γὰρ om. Phy | οὕτω om. Phy 22. 24 (ἂν om.) . . φαίνεται Pc 23 αὐτῷ Py

τῶν κρινομένων μόνον προσώπων δεῖ, ἀλλ' ὅσαπερ ἂν
ἔχη τὸ πρόβλημα· αὐτίκα τὸν τοὺς ἀποκηρύκτους τρέ-
φοντα νέον πλούσιον καὶ φεύγοντα τυραννίδος ἐπι-
θέσεως ὁ κρίνων μάλιστα ἰσχύει τῆς ποιότητος τῶν
ἀποκηρύκτων ἐξεταζομένης. διὸ δεῖ σκοπεῖν ἐν ἅπασι
τοῖς στοχασμοῖς περὶ πάντων τῶν προσώπων, ἃ ἐπι-
δέχεται κρίσιν.

Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἔστι μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
τοῦ κατηγοροῦ, γίνεταί δὲ καὶ αὖξεται, ἀφ' ὧνπερ καὶ
10 ἢ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησις· ἔστι δὲ τάδε· τίς, τί, ποῦ,
πῶς, πότε, διὰ τί. — Κἂν μὲν ἦ τοῦ κατηγοροῦ μόνου
ταῦτα, τὰ ἐξῆς ἔσται κεφάλαια πάντα πλὴν τῆς μετα-
λήψεως τοῦ φεύγοντος, εἰ ἐγκωροίη πᾶσι χρῆσθαι. —
Ἐὰν δὲ κοινὰ ἦ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους — εὐρί-
15 σκεται γάρ ποτε καὶ οὕτως ἔχων στοχασμός —, ἔσται
καὶ τὰ λοιπὰ κεφάλαια κοινὰ ἀμφοῖν. παράδειγμα τοῦ
κοινὰ ἔχοντος τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους· ἀπέκειτο κατὰ
τινος γραφῇ τυραννίδος ἐπιθέσεως, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
ἀριστεύσας ἤτησεν εἰς τὸ γέρας ἀναλρεσιν τῆς γραφῆς
20 καὶ ἔλαβεν, ἐτυράννησεν ἐκεῖνος, καὶ καθελὼν αὐτὸν
οὗτος συνειδότος φεύγει· τῇ μὲν γὰρ ἀναιρέσει τῆς
γραφῆς καὶ τοῖς περὶ ταῦτα ὁ κατήγορος χρῆσεται, 22
τῷ δὲ ἀπεκτονέναι καὶ τοῖς περὶ τοῦτο ὁ φεύγων, καὶ

1 μόνων Ba, (o supr.) PaVc | ὅσωνπερ Py 1.2 ἂν [I—II]
[ἐ]χη Pc 2 cf. 48, 7 4 τῶν προσώπων ante τῶν add. Py
4.5 τῶν ἀποκηρύκτων post 4 τῆς Pc 5 ἐταζομένης Py 6 τοῖς
— 7 κρίσιν om. Py 9 αὖξάνεται P | alt. καὶ om. Pc 10 cf.
42, 22 11 κατηγορουμένου Ph, m.1VcPy | μόνου om. Phγ, m.1
Vc 12 τὰ om. Ph 13 χρῆσθαι PVSr; χρῆσασθαι Phγγ 15 ὁ
στοχασμός Py 16 κοινὰ om. Ac 18 μετεώρου τῆς δίκης οὔσης
ante ὁ add. AcBa, m.2Vc, cf. Syr. 2 p. 77, 14 19 τὴν post
γέρας add. Pc; αὐτοῦ add. Ph 20 καὶ om. Vγ | ἐτυράννησεν,
mg. νεν m.1, Ph 21 οὗτος om. VcBaPhγγ 22 αὐτὰ Ph,
m.2Vc 23 ταῦτα Py, v.l.Vk

δεῖ ἀμφοτέρους λῦσαι τὰ ἀλλήλων. — Μόνου δὲ τοῦ
φεύγοντος γενέσθαι τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἀδύνατον.

Ἡ ἀντίληψις οὐκ ἀεὶ ἐμπίπτει, ἀλλ' ἐὰν μὲν ἀφ' ὧν 146
αὐτὸς πεποίηκε κρίνηται τις, πάντως ἐμπεσεῖται καὶ ἡ
ἀντίληψις, ἐὰν δὲ ἀφ' ὧν ἄλλοι, οὐκέτι. ἔστι δὲ τοι- 5
οῦτον, οἷον ὅτι 'ἔξεστι καὶ οὐ κεκώλυται'. παράδειγμα
αὐτοῦ· νέος πλούσιος πάντας τοὺς ἀποκηρύκτους τρέ-
φει καὶ τυραννίδος ἐπιθέσεως φεύγει· ἐρεῖ γὰρ ὅτι
'ἔξεστι τρέφειν, οὐς βούλεται τις'.

Ἡ μετάληψις ἀεὶ ἐναντία ἐστὶ τῇ ἀντιλήψει, οὐκ ἐν 10
στοχασμῷ μόνον, ἀλλ' ὅλως ἔνθα ἂν εὐρίσκηται· καὶ
ἐὰν τὸ ἕτερον μέρος τῶν ἀντιδίκων ὅποτερωοῦν τού-
των χροῖσθαι, τῇ ἀντιλήψει λέγω ἢ τῇ μετάληψει, τῷ
ἐτέρῳ πάντως τὸ ἕτερον χροῖσθαι. — Γίγνεται δὲ ἡ
μετάληψις κατὰ τε ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν. καὶ ἡ 15
μὲν ἔνστασις βλαιοῦν τί ἐστι — φήσκει γὰρ μηδὲ ἐξεῖ-
ναι — ἡ δὲ ἀντιπαράστασις κατασκευάζει, ὅτι, εἰ καὶ
ἔξεστιν, ἀλλ' οὐχ οὕτως οὐδὲ ἐπὶ τούτοις, οἷον μειρά-
κιον καλλωπιζόμενον φεύγει πορνείας· βιάσεται ὁ διώ-
κων μὴ ἐξεῖναι καλλωπίζεσθαι ἀνδράσιν, εἴτα ὅτι, εἰ 20
23 καὶ ἔξεστιν, οὐχ οὕτως οὐδὲ ἐπὶ τούτοις. ποτέρῳ δὲ

1 δῆπον ante λῦσαι add. VcBa 7 τούτου Ph | πάντας post
ἀποκηρύκτους VcBa; om. Ac 7. 8 τρέφει τις τοὺς ἀποκηρύ-
κτους νέος πλούσιος καὶ Ph, (om. τις) Ac 8 φεύγει ante τυ-
ραννίδος V 10 de Minuciano cf. Georg. p. 753 Schilling 11 τῷ
στοχασμῷ Pc 12 cf. 60, 13 | ὅποτερωι Sop. 12. 13 τούτῳ Ac;
om. Py, Sop. 13 λέγω ἢ τῇ μετάληψει om. Ph 15 τε om.
AcPy 16 φησὶ VcPh 18 οὐκ, om. οὕτως οὐδὲ, VPhy | τοι
m. 2supr. | οὕτοις Vc | cf. 30, 1. 51, 13 20 ὥς μὴ VcBaPhy
21 ἀλλ' ante οὐχ add. Py, supr. Vc | τοιούτοις AcPhy, m. 2Vc,
(m. 1 ex τούτοις) Pa | ποτέρῳ δὲ π[ρ]ο postea add. m. 1 | ὅτερον Pa;
ποτέρῳ δὲ προτέρῳ (ποτέρῳ Ph) VcBaPh; π[ρ]ο m. po. add. | ὅτερον
β
δὲ π[ρ]οτέρῳ Py; π[ρ]ότερον δὲ προτέρῳ Ac, Marc. IV 380, 28 W.

πρότερον χρηστέον, τῇ ἐνστάσει ἢ τῇ ἀντιπαραστάσει, οὐ ῥάδιον εἰπεῖν· ἄλλοτε γὰρ ἄλλην διὰ τὰς φύσεις τῶν πραγμάτων λαμβάνει τάξιν. δεῖ δὲ ὁρᾶν, μὴ σφόδρα ἀναιδὲς ἔν τισιν ἢ τὸ ἐξ ἀρχῆς φάσκειν μὴ ἐξεῖ-
5 ναι, δεύτερον δὲ τιθέμενον μᾶλλον ἰσχύειν δύναται, καὶ ὥς ἂν ἡ χρεία μᾶλλον ἀπαιτῇ μεθοδεύειν.

Ἡ μετὰθεσις τῆς αἰτίας πρὸς τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
λους γίνεται· ἐκεῖνα δὲ ἦτοι ἐν λόγοις ἐστὶν ἢ ἐν
ἔργοις ἢ ἐν πάθεσι. κἂν μὲν ἐν λόγοις ἦ, κατὰ ῥητὸν
10 καὶ διάνοιαν ἢ μετὰθεσις τῆς αἰτίας εἰσάγεται, οἷον
νέος πλούσιος νύκτωρ κωμάσας ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον
ἐβόησε· ὅραρεῖτε, ὦ δεσμῶται· οὐκ εἰς μακρὰν λυθή-
σεσθε· καὶ φεύγει τυραννίδος ἐπιθέσεως· ἐνταῦθα γὰρ,
ὁμολογῶν εἰρηκέναι, τίνι διανοίᾳ εἶπε, σκοπεῖν ἀξιοῖ.
147 — Ἐὰν δὲ ἐν ἔργοις ἢ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἢ
16 μετὰθεσις τῆς αἰτίας θετικῶς ἐξετάζεται, οἷον πεφώ-
ραταί τις ἐπ' ἐρημίας θάπτων νεοσφαγὲς σῶμα καὶ
φεύγει φόνου· θέσιν γὰρ περᾶν, ἐρεῖ γὰρ ὅτι· καλὸν
τὸ τοὺς ἀτάφους θάπτειν'. — Ἐὰν δὲ ἐν πάθεσι,
20 συγγνωμονικῶς ἢ μετὰθεσις τῆς αἰτίας γίνεται, οἷον
συνεχῶς εἰς τὴν ἀκρόπολιν νέος πλούσιος ἀφορῶν δα-
κρύει καὶ φεύγει τυραννίδος ἐπιθέσεως· ἐλεήσας γὰρ
φησι· τοὺς τυραννουμένους οὕτω διετέθην'. Εἰδέναι 24

4 de Minuciano cf. P (W VII 315, 10) 5 δύνάται P 6 ἀπαι-
τῇ μᾶλλον Vc; μᾶλλον om. Py | ἀπαιτεῖ Ph | μεθοδεύοιμεν AcPy
11 νύκτωρ post δεσμωτήριον AcPh | ἐπὶ Pc Vc Ba, (εἰς supr; m.1?)
Pa; εἰς AcPhy 12 ὦ δεσμῶται PAc, cf. Syr. 2 p. 83, 29; om. Vc
BaPhy | εἰσαύθις γὰρ καὶ ante οὐκ add. Ac 16 ἐξετασθήσε-
ται Ph, Sop. | cf. 36, 12 18 φόνου φεύγει Pc | ἐρεῖ γὰρ om.
VPhy | cf. Aps. I 2 p. 235, 10 Sp.-H. 20 τῆς αἰτίας om. Vc
BaPhy | γίνεται P; εἰσάγεται VPhy | cf. Aps. I 2 p. 243, 13.
273, 12 Sp.-H. 23 mg. φήσει Ba

δὲ δεῖ, ὅτι ταῦτα μὲν πάντα ἐν πᾶσι στοχασμοῖς εὐ-
ρίσκεται, πλεονάζει δὲ ἕκαστον ἐν τῷ οἰκείῳ. — Ἐτι
ἢ μετάθεσις τῆς αἰτίας, ἂν μὲν ἀφ' ὧν ἕτεροι πεποιή-
κασιν ἢ κρίσις γίνηται, ἔσται καὶ πεπλανημένη καὶ
ἐναντία πῶς ἐαυτῇ, οἷον τρισαριστέως εἰκόνα ἔστησαν 5
οἱ πολέμιοι, καὶ φεύγει προδοσίας· ἐρεῖ γὰρ θαυμά-
ζοντας αὐτὸν ἐκείνους στῆσαι ἢ προτρέποντας τοὺς
παρ' αὐτοῖς ἢ ἐξιλεομένους αὐτὸν ἢ ἄλλως φθόνον
κινῆσαι βουλομένους· ταῦτα γὰρ πάντα εἶναι ἀληθῆ
οὐ δύναται· διό φάμεν καὶ πεπλανημένα δεῖν χρώματα 10
ἐν τῷ τοιούτῳ στοχασμῷ εὐρίσκεσθαι. ἐὰν δὲ ἀφ' ὧν
αὐτὸς πεποίηκε κρίνηται τις, ἢ ἐν τι ἐρεῖ ἢ καὶ πλε-
ονα, ἀλλ' ἀκόλουθά γε ἀλλήλοις, οἷον νύκτωρ τις με-
ταιῶν ληστείας φεύγει· ἐρεῖ γὰρ διὰ τοῦτο νύκτωρ,
ὅτι αἰσχύνεται, καὶ ὅτι οὐ βούλεται δυσοιῶνιστος εἶναι 15
μεθ' ἡμέραν προσαιτῶν τοῖς ἐντυγχάνουσι, καὶ ὅτι
μᾶλλον τηρικαῦτα διδόασιν οἱ ἄνθρωποι ἀνειμένοι ἤδη
τῇ γνώμῃ, καὶ εἴ τι τοιοῦτον· ταῦτα γὰρ πολλὰ ὄντα
οὐκ ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις.

Ἡ πιθανὴ ἀπολογία ἀναστρέφουσά ἐστι πρὸς τὰ ἀπ' 20
ἀρχῆς ἄχρι τέλους· οἷς γὰρ ὁ ἕτερος χρήσεται ὡς ση-
μείοις τοῦ εἶναι τι, τούτοις ὁ ἕτερος ὡς σημείοις χρή-

1 στοχασμοῖς om. VcBaPhyγ, Marc. IV 395, 9. 13 W. 3 ἄλλοι
AcPh 4 γίνεσθαι Ph; γενήσεται, om. ἔσται, Py | πεπλα|νη m.2
ex σ|μένη VcBa 5 cf. 44, 7 | ἀνέστησαν VcBaPh 6 οἱ πολέ-
μιοι ante 5 εἰκόνα Vc 8 ὅπ' (pro παρ') Ph | ἐξιλεούμενοι Pc |
ἄλλως πῶς Vγ; πῶς m.2 supr. Vc 10 δύνανται Pa; δύνανται Pc |
δεῖν post χρώματα VcBaPhy; om. AcVγ 12 τις ante αὐτὸς
AcPh, ante πεποίηκε VcBaPy, Marc. IV 396, 21 W. | ἢ εἰ καὶ
Ph 17 οἱ supr. Pa; om. BaPhy | ἀνειμένοι VPchγ, (ἢ supr.)
Pa; ἀνειμένη Vakδ | ἤδη om. Pa 19 ἐναντιοῦται VPh 20 ἢ
πρὸς περισσῇ mg. m.1Ba; cf. Va f. 46r, Sop. IV 402, 21 W. 21
χρήται VcBa 22 χρήσεται ante ὡς Vγ, m.2Vc; om. P

σεται τοῦ μὴ εἶναί τι, οἷον ὅπου ἀφορᾷς καὶ δακρύ-
 εις, τυραννήσεις· καὶ μὴν εἰ ἔμελλον τυραννεῖν, οὐκ
 148 ἂν ἀφεώρων, ὥστε εἶναι καταφανές· — Τὸ δὲ κεφά-
 λαιον τοῦτο ἔστιν ὅτε ἐκλείπει· καὶ ἐκλείπει γε, ὅταν 25
 5 τὰ σημεῖα, ἀφ' ὧν ἡ κρίσις, ἀναγκαίως ἐπόμενα ἢ τῷ
 πράγματι, ἐφ' ὧ ἡ κρίσις, οἷον τῷ ἐπιτιθεμένῳ τυ-
 ραννίδι ἀναγκαῖον ὅπλα παρασκευάσασθαι. σκέψαι τοί-
 νυν· σκηπτοῦ κατενεχθέντος εἰς τὴν Περικλέους οἰκίαν
 εὔρηται χίλια πανοπλῖαι, καὶ φεύγει τυραννίδος ἐπι-
 10 θέσεως· οὐ δύναται εἰπεῖν ἐνταῦθα τὸ 'εἰ ἔμελλον
 τυραννεῖν, οὐκ ἂν ὅπλα παρασκευάσάμην'. ἐν τοῖς τοι-
 ούτοις τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ὁ κατήγορος καὶ
 ὁριστικῶς ἐξετάσει ἔστιν ὅτε, ὥς ἐπὶ τοῦ καλλωπιζο-
 μένου μειρακίου καὶ πορνείας φεύγοντος· αὐτὸ γὰρ τὸ
 15 καλλωπίζεσθαι καθ' ἑαυτὸ πορνείαν ἐρεῖ ὁ κατήγορος
 βιαίως. ἡ μέντοι πιθανὴ ἀπολογία κἀνταῦθα ἐκλέλοι-
 πεν, ἀντισευνεκτέον δὲ εἰς τὸ κατ' αὐτὴν κεφάλαιον
 τὸ 'μὴ ἀντιστρέφειν τὸ πρᾶγμα'. τούτῳ γὰρ ἔστι καὶ
 μόνῳ ἰσχυρίζεσθαι ἐνταῦθα οἷον 'οἱ μὲν μέλλοντες
 20 τυραννεῖν ὅπλα παρασκευάζονται, οὐ μὴν οἱ γε παρα-
 σκευαζόμενοι καὶ τυραννίδι ἐπιτίθενται· ἔστι γὰρ καὶ

3 ἐφεώρων Ph 4 καὶ om., δὲ pro γε VcBaPhy 6 ἐφ'
 — κρίσις om. Vc | ἐπιτιθέμενῳ VδkWe, (τι m. po. supr.) Pa 7 προ-
 παρασκευάζεσθαι Py, (om. προ) VcBa | cf. Π. εὐρ. p. 179, 29 Sp.
 10 οὐ γὰρ δύναται Vδk; οὐκ ἂν δύναται Ph; οὐ δύναται γὰρ Vc
 Ba | ὅτι (pro τὸ) Vδk 12 καὶ om. V 13 ὁριστικῶς Ac, v.l. m. po. Pa |
 ἐξετάσει Py | cf. 30, 1. 48, 18 14 μοιχείας AcPh | τὸ m. po.
 suppl. Ba 17 ἀντισεκτέον VcBaPy | εἰς αὐτὸ Py | κατ' αὐ-
 τὴν VPhy, v.l. P; καθ' ἑαυτὴν Pa, (αὐτὴν) Pc 18 ἀντιστρέ-
 φειν Pc, (ἀνα supr.) Pa; ἀναστρέφειν VcBaPh; ἀντιστρέφον Ac,
 Marc. IV 408, 27; ἀναστρέφον Py | alt. τὸ om. AcPy; τὸ πρᾶγμα
 om. Marc. IV 408, 27 (410, 13: τὸ μὴ ἀντίστρε[ο m. 1 ex ἐ]φον τοῦτο)
 19 μὲν supr. Ph, om. Vδk 20 ἀναγκαίως add. ante ὅπλα Py |
 ὅπλα add. post γε Vδk

ἄλλον τινὸς ἔνεκα παρασκευάσασθαι ὅπλα', καὶ πάλιν
 'οἱ μὲν πορνεύοντες καλλωπίζονται, οὐ μὴν οἷ γε καλ-
 λωπιζόμενοι πάντως καὶ πορνεύουσιν· ἔστι γὰρ καὶ δι'
 ἄλλο τι καλλωπίζεσθαι', καὶ ἐρεῖ δηλαδὴ, ὅσα κἀν τῇ
 μεταθέσει τῆς αἰτίας.

5

Ἡ κοινὴ ποιότης οἱ ἐπίλογοί εἰσι καὶ αἱ δευτερο-
 26 λογίαι. γίνονται δὲ ἐν παντὶ ζητήματι, οὐκ ἐν στο-
 χασμῷ μόνον, ὑπὸ μὲν τῶν κατηγορῶν τοπικῶς μετὰ
 τὰς ἀποδείξεις κατατρεχόντων τοῦ ἐγκλήματος, οἷον
 κατὰ τυράννου ἢ πόρνου ἢ ὅ τι ἂν ᾗ τὸ ἐγκλημα, καὶ 10
 ἐπανακεφαλαιουμένων γε ἕκαστα τῶν ἐπικαίρων, ὥς ὁ
 Δημοσθένης, οἷον «συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι τὰ
 κατηγορημένα· ἀπέδειξα μὴδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα»
 καὶ τὰ ἐξῆς· ὑπὸ δὲ τῶν φευγόντων ἀνακεφαλαιουμέ-
 νων μὲν καὶ αὐτῶν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις, οὐχ ὁμοίως 149
 δὲ χρωμένων, ἀλλ' ἐλεινολογουμένων τε καὶ πάθη 16
 κινούντων. ἐνταῦθα καὶ παραγωγὰι χρήσιμοι τῶν παί-
 δων καὶ γυναικῶν καὶ φίλων καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἃ ὁ
 κατήγορος ἀναιρήσει δηλαδὴ τῷ συμφέροντι. κοινὰ δὲ
 ἀμφοῖν τὰ τελικὰ λεγόμενα κεφάλαια ἐνταῦθα, τὸ νό- 20
 μιμον, τὸ δίκαιον, τὸ συμφέρον, τὸ δυνατὸν καὶ ἔν-

1 ὅπλα παρασκευάσασθαι Ba, m.1Vc | παρασκευάζεσθαι Py
 2 μὲν om. Ac | γε om. V | cf. Arist. Rhet. B 24 p.1401 b 24.

13 sq. 7 γίνονται Pa; γίνεται Ac | ἀλλ' οὐκ Ph 7. 8 γρ
 οὐκ ἐν στοχασμῷ μόνον ἀλλ' ἐνθ' ἂν εὐρίσκηται Pa, (. . ἐνθα καὶ
 εὐρίσκηται) Pc; mg. ἀλλ' ὅπως ἐνθα ἂν εὐρίσκηται m.2Vc 8 μό-
 νω Ac 10 εἴη VcBaPy | καὶ om. Ba 11 ἀνακεφαλαιουμένων,
 ἐπ m.2 add., Vc; ἐπανακεφαλαιουμένον Ph 13 ἐπέδειξα οὐδὲν
 Dem. 19,177 | αὐτὸν post ἀληθὲς add. Ac, m.2 supr. Vc | ἀπηγ-
 γελκότα Pa 15 μὲν καὶ αὐτῶν ὁμοίως V; καὶ αὐτῶν μὲν ὁμοίως
 P; μὲν ὁμοίως καὶ αὐτῶν Ph; om. καὶ αὐτῶν Py, 'Metroph.'
 cet. IV 423, 9 W. 16 τε om. Pc 17 αἱ (pro καὶ) Py; καὶ αἱ
 Vδ; γὰρ καὶ Ac; δὲ καὶ Wc | τῶν τε VcBa 21 καὶ τὸ δί-
 καιον καὶ τὸ (τὸ om. Ac) συμφέρον καὶ δυνατὸν VPh | καὶ τὸ
 ἐνδοξον Py

δοξον. — Ὅλως τε οἱ ἐπίλογοι λαμβάνονται μέν, ἀφ' ὧν περ καὶ τὰ προοίμια, καὶ ἰσχύουσιν γε τὰ αὐτά· πάθους γὰρ ψυχῆς ἔνεκα εἰσάγεται ἄμφω, οἷον φόβου ἢ ὀργῆς ἢ ἐλέου ἢ φθόνου ἢ τινος τοιούτου. διαφέρει δὲ ἀλλήλων τῷ τὰ μὲν προοίμια παρασκευάζειν πρὸς τὸ δέξασθαι ἢ ἀποθέσθαι τόδε τι πάθος τῆς ψυχῆς, τοὺς δὲ ἐπιλόγους ἢ αὔξειν ἢ μειοῦν διὰ τῶν κεφαλαίων τό τε ἥδη τέλεον ἐξαίρειν. καὶ ἔτι ἐν τούτῳ διαφέρουσιν οἱ ἐπίλογοι καὶ τὰ προοίμια τῷ τοὺς ἐπιλό- 27
10 γους λελύσθαι τε ἥδη κατὰ τὸν ῥυθμὸν καὶ ἐπὶ πλεῖον ἕκαστον προάγεσθαι τῶν εὐρισκομένων, ἀλλὰ μὴ διὰ βραχέων ὥσπερ ἐν τοῖς προοιμίοις· ἀκριβέστερον δὲ ἐν τῷ περὶ προοιμίου λελέξεται ταῦτα.

Ἡ μὲν δὴ τοῦ τελείου τε καὶ ἀπλοῦ στοχασμοῦ διαί- 15
ρεσις αὕτη. εἰσὶ δὲ καὶ ἀτελεῖς τινὲς τῶν στοχασμῶν,

1 τε PVPy (p. 73, 7); δὲ Ph, Marc. IV 421, 1 W., (τε supr.) Vδ
3 ἔνεκα ψυχῆς Ac | εἰσάγονται Vγ 3. 4 φόβου ὀργῆς ἐλέου
φθόνου Py 6 δέξασθαι τι Pc | ἀπόσαςθαι Nilus 7 δέον post
ἐπιλόγους add. Ph; non expedio | prius ἢ supr. Ac, om. Pc | γρ
τῷ διὰ τῶν κεφαλαίων Pa, (τὰ διὰ) Pc; num διὰ τῆς ἀνακε-
φαλαιώσεως? 8 τότε VcPh; τότε Py; τότε P, m. po. AcBa (?m.1);
τινὲς τότε γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ ποτέ mg. P; τότε δὲ Vγδ, m. 2Vc
τελέως VPhy, v.l.P | ἐξαίρειν τελέως Ba, (ἐξαιρεῖν cr., m. 2?) Vc |
καὶ ἔτι VPhy, v.l.Pa; καὶ ἔτι καὶ v.l.Pc; καὶ ὅλως P | ἐν τούτῳ
— 9 προοίμια suppl. m. 2Vc, (. . ἐπίλογοι τῶν προοιμίων) m. po.
Ba | ἐν τούτῳ AcPhy, v.l.P; ἐν τούτοις P 9 καὶ τὰ προοίμια
PPhy; τῶν προοιμίων Ac, v.l.P (de VcBa: l. 8 ann.) 10 ἥδη καὶ
κατὰ Py | πλέον Ac 11 προάγεσθαι Py 12 ὥς (om. περ)
Py | δὲ ἡμῖν Syr. 2 p. 3, 6 13 τῷ, οἷς supr., P | non est
II. εὐρ. p. 187 Sp. | προοιμίων Ac | ταῦτα om. Py, m. 1Vc,
Athanasius (*Rhein. Museum* 64, 553 l. 29), Syr. 2 p. 3, 7 15 αὕτη
ἐστὶν Py | καὶ — στοχασμῶν Ac, (τινὲς ante καὶ; ἀτελεῖς in textu,
mg. m. po. ἀπλοῖ) Ba; καὶ ἀτελεῖς τινὲς αὐτῶν στοχασμοὶ Vδk,
(καὶ postea add., m. 1?) Ph; τινὲς καὶ ἀτελεῖς αὐτῶν στοχασμοὶ
P; (καὶ ἀτελεῖς m. 2 suppl., post δέ) τινὲς [II—III] τῶν στοχασμῶν
Vc; τινὲς αὐτῶν στοχασμοὶ (om. καὶ ἀτελεῖς) Py; καὶ ἀπλοῖ τινὲς
ἀτελεῖς στοχασμοὶ Sop. | τῶν <ἀπλῶν> στοχασμῶν?

καὶ αὐτὸ διπλοῖ τέλειοί τε καὶ ἀτελεῖς, ἐν οἷς διπλῇ καὶ τῇ διαιρέσει χρώμεθα· περὶ ὧν λεκτέον.

Ἀτελής ἐκ μόνων πραγμάτων συνεστώς ἐστίν, ὅταν τὸ πρόσωπον μὴ ᾗ κρινόμενον ἐνὸς ὄντος τοῦ πράγματος, οἷον θάπτων τις νεοσφαγὲς σῶμα ἐπ' ἐρημίας πεφώραται καὶ φόνου φεύγει. οὗτος βούλησιν μὲν καὶ δύνανται οὐκ ἔχει, τοῖς δὲ ἄλλοις διαιρεῖται πᾶσιν ὁμοίως τῷ τελείῳ.

Ἀτελής δὲ ἐκ μόνων προσώπων ἀπλοῦς οὐ γίνεται κατὰ γε ἐμὲ στοχασμός, καὶ τοῖς γε ἐπεσκεμμένοις τὰ 10 εἰρημένα ὀλίγω πρότερον περὶ τῶν κρινομένων πραγμάτων σαφέστατον εἶναι τοῦτο νομίζω. τεθείκασι δ' οὖν τινὲς ὡς ἀτελοῦς ἀπλοῦ παραδείγμα, λέγοντες μόνον 150 τὸ πρόσωπον κρίνεσθαι ἐνταῦθα· ἀσώτου πατήρ ἀφάνης γέρονε, καὶ φεύγει φόνου. πρῶτον οὖν ἐρήσομαι 15 28 αὐτούς, εἰ οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καὶ μὴν ἔστι, τὸ ἐκποδῶν εἶναι τὸν πατέρα· τοῦτο δὲ οὐ τοῦ προσώπου ἀλλὰ τοῦ πράγματός ἐστιν. ἀλλὰ μετὰθεσιν αὐτὸν τῆς αἰτίας οὐκ ἀπαιτήσομεν; ἀλλὰ καὶ τοῦτο· εἰ δὲ μή, τίς ἔσται ἀπολογία; πῶς 20 οὖν ἀγωνιεῖται μὴ ἔχων πρᾶγμα; τί δαί; τῇ πιθανῇ ἀπολογίᾳ οὐ χρήσεται; οἶμαι καὶ τοῦτο. πῶς οὖν ἀτε-

4 τὸ om. Ph y | ἢ post 3 ὅταν Py | εἴη Ph, Nilus 5 cf. 49, 16
6 ἐφωράθη VcBaPh 7 τοῖς πᾶσιν Pc 8 τοῖς τελείοις BaPy,
m.1Vc 10 στοχασμός om. Py | γε om. Py 10 sq.: p. 31, 7 sq.
12 γοῦν Ac 13. 14 τὸ πρόσωπον μόνον m.2Vc 14 οἷον ἀσώ-
του AcPhy, m.2Vc 15 φόνου φεύγει Py | οὖν PAc; μὲν Vc
BaPh; μὲν οὖν Pyγ 19 τῆς om. Ac, Marc. IV 437, 37 W. | τῆς
αἰτίας αὐτὸν VcBaPy, (om. τῆς) Sop. 20 ἔστιν Py, Sop. V
143, 8 W. | ἡ ἀπολογία VcBaPhyγ, Sop. 21 ἀγωνιεῖται om.
PySr | μὴ ἔχων πρᾶγμα· τί δαί PcVcAc, (δὲ) Ba, (δαί;) Pa; εἴ
γε μὴ ἐνὶ πρᾶγμα· τί δέ· Py, (ἔστι pro ἐνὶ) Vdk; εἴ γε μὴ ἐνὶ
(ἐνὶ Sr) πρᾶγματι τῆιδε (τῇ Sr) PySr; εἴ γε μὲν ἐνὶ πρᾶγματι· τῇ
Ph 22 οὐ om. Py | τούτῳ Vdk; cf. PyVγ: χρήσεται δὲ οἶμαι
καὶ τούτῳ | ἀτελής ὁ τοιοῦτος m.2 (καὶ τοῦτο m.1) Vc

λῆς ὁ τοιοῦτος; ἀλλ' ἦττον ἰσχύει τὰ πράγματα ἐν-
 ταῦθα ἢ ἐν τῷ θάπτοντι τὸ νεοσφαγὲς σῶμα· καὶ γὰρ
 ἐν πᾶσι στοχασμοῖς ἦττον ἰσχύει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι
 τέλους, ὅταν ἀφ' ὧν ἄλλοι πεποιήκασιν κρίνηται τις,
 5 ἄλλως τε καὶ ὅταν μὴ εἰς αὐτὸν ἀντικρὺς ἀναφέρεται,
 ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀρχιδάμου τοῦ κρινομένου δώρων, ἐπειδὴ
 ἔγραψεν ὁ Περικλῆς ἐν τοῖς λογισμοῖς εἰς δέον ἀν-
 ηλωκέναι πεντήκοντα τάλαντα.

Ἀπλοῦς μὲν οὖν στοχασμὸς ἐκ μόνων προσώπων
 10 οὐκ ἔστι κατὰ γε ἐμέ, διπλοῦς δὲ ἔστι. πρῶτον δὲ περὶ
 τοῦ τελείου διπλοῦ λεκτέον.

Διπλοῦς τέλειος γίνεται, ὅταν δύο πρόσωπα καὶ δύο
 πράγματα κρινόμενα ἔχῃ, οἷον Αἰσχίνης καὶ Δημοσθέ-
 νης ἀπὸ τῆς παρὰ Φίλιππον ἤκοντες πρεσβείας ἀντεγ-
 15 καλοῦσι δώρων ἀλλήλοις, ἐπειδὴ ὁ μὲν χρυσίον εὗρη-
 ται κατορύττων, ὁ Δημοσθένης, ὁ δὲ ἀπολογίαν παρα-
 πρεσβείας γεγραφώς, ὁ Αἰσχίνης. ἐνταῦθα ἢ μὲν τῶν 29
 ἐλέγχων ἀπαίτησις, ἐπειδὴ ἰσάζει, ἐκλέλοιπε, τοῖς δὲ
 λοιποῖς κεφαλαίοις ἐπ' ἀμφοτέρων χρηστέον διττῶς,
 20 οἷον ἔγω μὲν οὐκ ἂν ἡβουλήθην παραπρεσβεῦσαι διὰ
 τόδε, σὺ μέντοι ἐβουλήθης ἂν διὰ τόδε', καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων ὁμοίως ἐν πρὸς ἐν ἀντιτιθέντες ἐξετάσομεν· τὸ
 γὰρ διελεῖν καὶ χωρὶς μὲν ἀπολογήσασθαι δι' ὅλων

1 τὸ πρᾶγμα Nilus 5 καὶ om. AcBa | αὐτοῦς AcPh, m.2
 Vc | τὸ κρινόμενον post ἀναφέρεται add. Vc, (m.1 supr.) Ba; τὸ
 πρᾶγμα add. Nilus 6 ὡς καὶ AcPhγ | pr. τοῦ om. Ac 7 ἐν
 τοῖς λογισμοῖς post 8 τάλαντα Pγ, om. Ac; cf. 31, 2 7. 8 ἀνῆλω-
 κέναι Pa, (α m.2) Vc 9 fort. ἀτελής pro στοχασμὸς | προσώπων
 μόνων P 11 διπλοῦ τελείου Ac 12. 13 πράγματα . . πρόσωπα
 VPhγSr, W VI 54, 18 19 ἀμφοῖν Pγ | διχῶς Vc 20 ἐβουλή-
 θην VPhγ 21 ἡβουλήθης Ph | ἂν om. Vδ 22 ἐξετάσομεν
 VcBa; ἐξετάζομεν Ph

τῶν κεφαλαίων, χωρὶς δὲ κατηγορῆσαι πάλιν τοῖς αὐ-
τοῖς κεφαλαίοις οὐκ ἀγωνιστικὸν ἀλλὰ σφόδρα ὑπτιον· 151
συμπλέκειν οὖν δεῖ.

Διπλοῦς δὲ ἀτελής ἐκ μὲν τῶν πραγμάτων, ὅταν
μόνα τὰ πράγματα κρίνεται, οἷον δύο ῥήτορες πρεσβεύ- 5
σαντες παρὰ τύραννον καὶ ἐπανήκοντες ἀλλήλοις ἀντ-
εγκαλοῦσι δώρων, ἐπειδὴ ὁ μὲν χρυσίον εὔρηται κατ-
ορύττων, ὁ δὲ ἀπολογία παραπρεσβείας γεγραφώς·
ἐνταῦθα γὰρ τὰ μὲν πρόσωπα ἰσάζοντα οὐκ ἐπιδέχεται
ἐξέτασιν, τὰ δὲ πράγματα διαφέροντα ἐξετασθήσεται. 10
πάλιν οὖν ἢ μὲν βούλησις καὶ ἢ δύναμις ἐκλέλοιπε,
τοῖς δὲ ἄλλοις ὁμοίως διαιρεθήσεται κεφαλαίοις, οἷσπερ
καὶ ὁ τέλειος διπλοῦς, κατὰ ἀντεξέτασιν.

Ἐκ δ' αὖ μόνων προσώπων διπλοῦς γίνεται στο-
χασμός, ὅταν μόνα τὰ πρόσωπα κρίνεται, οἷον ἐπὶ ση- 15
μείοις φαρμάκων ἀριστεὺς ἐτελεύτα μητροῖαν ἔχων καὶ
αἰχμάλωτον παλλακίδα, καὶ ἀντεγκαλοῦσιν ἀλλήλαις·
ἐνταῦθα μόνῃ ἢ βούλησις καὶ ἢ δύναμις ἐξετάζεται, ἃ
30 δὴ καὶ φύσει τοῦ προσώπου ἐστὶν ἴδια, τὰ δὲ ἄλλα
πάντα ἰσάζει. 20

Ἔστι παρὰ ταῦτα ἕτερα εἶδη στοχασμῶν διπλῶν
τρία, οὓς καλοῦμεν συνεξευγμένους, ὅ τε ἐμπίπτων
καὶ ὁ προκατασκευαζόμενος καὶ ὁ συγκατασκευαζόμενος.
καὶ ὁ μὲν ἐμπίπτων γίνεται, ὅταν ἐν τῇ μεταθέσει τῆς
αἰτίας ὁλόκληρόν τι ζήτημα ἐμπέσῃ καὶ ἀναγκαῖον γέ- 25
νηται καὶ αὐτὸ διελεῖν τελείως, οἷον ἔδει τὸν ἀλόντα

1 τοῖς αὐτοῖς PPy, m.2Vc; αὐτοῖς τοῖς VcBaPh; αὐτοὺς τοῖς
αὐτοῖς Ac 2 ἀλλὰ καὶ Py 5 cf. 55, 14 6 ἐπανημότες Ac
9 γὰρ τὰ om. Py 10 διάφορα ὄντα Ac 11 πάλιν: cf. 54, 6 |
alt. ἢ om. Ba 13 cf. 55, 22 | ἐξέτασιν Pc 17 καὶ om. Vc
Ba 21 ἔστι καὶ Sr; ἔστι δὲ Vγ 25 τι om. Ac 26 cf. Aps.
I 2 p. 267, 6 Sp.-H.

προδοσίας δεδέσθαι παρὰ τῷ στρατηγῷ, μέχρις ἂν εἴ-
 πη τοὺς συνειδότας· ἀλούς τις προδοσίας στρατηγὸς
 ἐδέδετο παρὰ τῷ συστρατήγῳ, ὃ δὲ ἀπέκτεινεν αὐτὸν
 ὥς ἐπὶ τῇ γυναικὶ εὐρών και συνειδότος φεύγει· ἐν-
 5 ταῦθα γὰρ μετὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους χρωμένου
 τῇ μεταθέσει τῆς αἰτίας τῇ ὅτι 'μοιχὸν ἀπέκτεινα' τοῦ
 φεύγοντος, εὐρηται ζήτημα ἕτερον τὸ εἰ ἐκείνον εἰκὸς
 152 δεσμώτην ὄντα μοιχεῦσαι και εἰ τὴν γυναῖκα εἰκὸς τῷ
 τοιούτῳ ἑαυτὴν ἐπιδοῦναι, και μετὰ τὴν τούτου δια-
 10 ρεσιν πάλιν ἐπὶ τὴν τοῦ προτέρου στοχασμοῦ πιθανὴν
 ἀπολογίαν ὃ φεύγων ἤξει. — Προκατασκευαζόμενος δὲ
 γίνεται, ὅταν πρὸ τοῦ ζητήματος ἕτερον ἀναγκαῖον ᾗ
 προκατασκευασθῆναί τι πρᾶγμα στοχαστικῶς ὥς ὃν ἢ
 οὐκ ὃν, οἷον πλούσιος στρατηγὸς πένητος ἐχθροῦ παῖ-
 15 δας <τρεις> ὥς προδιδόντας συνέλαβε και τοὺς μὲν
 δύο μηδὲν ὁμολογήσαντας ἐν ταῖς βασάνοις ἀπέκτεινε, 31
 τὸν δὲ τρίτον πρὸ τῶν βασάνων ὁμολογήσαντα προδι-
 δόναι, και μὴ ἐπεξιόντα τὸν πατέρα κρίνει συνειδότος·
 ὕφ' ἑκατέρου γὰρ δεῖ πρότερον συσταθῆναι τοῦ μὲν
 20 πλουσίου τὸ εἶναι ἐκείνους προδότας, τοῦ δὲ πένητος
 τὸ μὴ εἶναι, μεθ' ὃ κατὰ συγχώρησιν δοὺς τὸ και

1 συστρατήγῳ (συ er.) Vc, (συ m.1 supr.) Ba 1. 2 εἴποι Py: ἐξείποι Py 2. 3 στρατηγὸς προδοσίας ἐδέσθη VPhγ 4 γυναικὶ αὐτοῦ Ph | καταλαβὼν Py, Marc. IV 454, 20 W., Syr. 2 p. 93, 11 6 pr. τῇ PAcPh; om. VcBaPy | alt. τῇ PVcPh, (mg.: τῇ λεγούσῃ λείπει) Ba; om. AcPy 7 ἕτερον PPy; ἄλλο VPh 10 πάλιν PVPhy; πᾶσαν Nilus, schol. P W VII 372, 11 | στοχασμοῦ om. Py, Marc. IV 455, 7. 16 W. 12. 13 ἢ προκατασκευασθῆναί τι πρᾶγμα VPhyγ, v.l.Pa; ἢ προκατασκευασθῆναί ποτε πρᾶγματι v.l.Pc; ἢ ζητῆσαι P 14 στρατηγῶν Ph | παῖδας ἐχθροῦ πένητος VcBa 15 τρεις Phy, (ante παῖδας) m.po.Vc, cf. Syr. 2 p. 93, 18; om. PV 16 μὴ Py | αὐταῖς post βασάνοις add. VPh, v.l.P, Nilus 18 ἀπέκτεινεν ante και add. VcPy, (er.) Ba 19 πρῶτον Py 21 pr. τὸ om. Py | και om. Vγδ

προδεδωκέναι ἐκείνους ὁ πένης τὸ καθ' ἑαυτὸν ἀπο-
 λογήσεται. — Συγκατασκευαζόμενος δὲ γίνεται, ὅταν
 τὰ σημεῖα τοῦ πράγματος δι' ἀλλήλων κατασκευάζεται,
 οἷον ἔδει τοὺς δεσμώτας λελύσθαι τοῖς Θεσμοφορίοις·
 μοιχείαν ὑπονοήσας τις πρὸς τὸν οἰκέτην τῆς γυναικὸς 5
 δήσας ἐκείνουν ἀπεδήμησε, λυθεὶς τοῖς Θεσμοφορίοις
 ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἀπέδρα ὁ οἰκέτης, μετὰ ταῦτα εὗρη-
 ται ὁ ἀνὴρ πεφονευμένος, καὶ συνειδότης ἡ γυνὴ φεύ-
 γει· τό τε γὰρ ὑπὸ τοῦ οἰκέτου αὐτὸν πεφονεῦσθαι
 διὰ τῆς μοιχείας κατασκευάζεται τό τε εἶναι τὴν μοι- 10
 χείαν διὰ τοῦ ὑπ' ἐκείνου αὐτὸν ἀνηρῆσθαι καὶ ὅλως
 δι' ἀλλήλων, δηλον δὲ ὅτι καὶ μετὰ τῶν ἄλλων, τῆς
 τε ὑπονοίας τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῦ λῦσαι αὐτὸν τὴν γυ-
 ναῖκα καὶ εἴ τι εἴη ἕτερον. διαφέρει δὲ τοῦ προκατα-
 σκευαζομένου, ὅτι ἐκεῖ μὲν κεχώρισται ἀλλήλων τὰ ζη- 15
 32 τήματα, ἐνταῦθα δὲ δι' ἀλλήλων κατασκευάζεται πάντα.
 Ὁ ἀπὸ γνώμης παρὰ τούτους ἐστὶ στοχασμός, ὃς
 ψιλῇ τῇ γνώμῃ ἐξετάζεται, φανεροῦ ὄντος καὶ τοῦ
 πράγματος καὶ τοῦ πράξαντος, οἷον ἐν δόξῃ μανίας
 μητρὸς τὸν μὲν νῖδον ἔτρωσε, τὸν δὲ πρόγονον ἀπ- 153
 ἐκτεινε, καὶ ἀνενεγκοῦσα φεύγει φόνου. διαφέρει δὲ 21

4 Θεσμοφορίοις m. po.; ex ois? Pa 5 [ὑπο m. po.] νοήσας Pc
 6—8 sic P; γρ καὶ οὕτως· ἔλυσε τοῖς Θεσμοφορίοις ἀποδημοῦν-
 τος τοῦ ἀνδρὸς ἡ γυνή· ἀπέδρα ὁ οἰκέτης· ἐπανιών ὁ ἀνὴρ εὗ-
 ρηται πεφονευμένος· καὶ μετὰ ταῦτα ἡ γυνὴ συνειδότης φεύγει
 mg. m.1P, m.2Vc, (ἔλυσε αὐτὸν ἐν τοῖς; συνειδότης ἡ γυνή) in
 textu Ac (cf. Syr. 2 p. 76, 17. Georgius 701 Schilling). Differunt
 VcBaPhy ab editis: 1. 7 παρὰ (pro ὑπὸ) Py; ὁ οἰκέτης post 6
 Θεσμοφορίοις Py, om. VcBa; ὁ ἀνὴρ (pro οἰκέτης) ἀπέδρα· μετὰ
 Ph; 1. 8 πεφονευμένος ὁ ἀνὴρ καὶ μετὰ ταῦτα ἡ γυνὴ συνειδότης
 Ph 9 ἀνηρῆσθαι VPh 10 καὶ τὸ (pro τό τε) VcBa 11 τὸ
 Ph, m.1Py | αὐτὸν ante ὑπ' Ac | δεδέσθαι Ac, (in ras. m. po.) Pa
 12 ἐκ (pro μετὰ) Sop. 17 τούτους m.2 ex ταῦτα VcBa 20 μὲν
 om. VcBa 21 φόνου φεύγει VPhγ

συγγνώμης ὁ τοιοῦτος στοχασμός, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐφ' ὃ
μεθίστησιν ὁμολόγηται, οἷον ἔλεος ἢ βάσανοι καὶ τὰ
τοιαῦτα, ἐνταῦθα δὲ εἰ μέμνηε ζητεῖται δῆπου ἢ οὐ.

Τάχα δ' ἂν παρὰ ταῦτα καὶ ἄλλα εἶδη στοχασμῶν
5 εὐρεθῇ, περιττὸν δὲ εἰς ἄπειρον περιεργάζεσθαι· νο-
μίζω γάρ, ὁποῖον ἂν γένηται ἄλλο, διὰ τούτων πως
συμπλεκόμενον εὐρίσκεισθαι, καὶ δῆλον, ὥς τοῖς τὰ
τοιαῦτα ἐπεσκεμμένοις οὐ χαλεπὴ γενήσεται καὶ ἡ ἐν
ἐκείνοις διαίρεσις.

10 *Περὶ ὄρου.*

Ὁ ὄρος διαιρεῖται προβολῇ, ὄρω, ἀνθορισμῷ, συλλο- 4
γισμῷ, γνώμῃ νομοθέτου, πηλικότητι, πρὸς τι, μιᾷ
τῶν ἀντιθετικῶν ἔστιν ὅτε, ἥτις εἰ ἐμπέσοι, εὐρεθῇσε- 33
ται καὶ μετάληψις καὶ ἀντίληψις εὐθὺς ἐπόμεναι, εἴτα
15 ποιότητι καὶ γνώμῃ.

Ἡ προβολὴ ἔστιν αὐτὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους·
ὁ ὄρος χωρίζει τὸ πρᾶγμα καὶ γίνεται ἐκ τῶν παρει-
μένων τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους· οἷον τυραννον
ἔπεισε φιλόσοφος ἀποθέσθαι τὴν τυραννίδα καὶ αἰτεῖ

1 ὁ τοιοῦτος PAcPy; οὗτος δ VcBaPh | mg. λείπει τὸ ἀκού-
σιον m.1Ba, (om. λείπει) Vc | [δ] Pa; ὧι Ba, (δ m.2 supr.) Vc
2 ὁμολογεῖται BaPh, v.l.P | ἢ om. Ac | ἢ αἰ Ph 3 εἰ καὶ μὴ
μέμνηεν Ph | ἢ οὐ PPh; om. V, m.1Py, v.l.P 4 στοχασμοῦ
VcBa 5 συσταίη Py, Nilus | de Minuciano: Marc. IV 472, 1. 7 W.
6 ὅτι post γάρ add. P | τι post ἂν add. AcPy | ἂν om. Ba, (ἀντι
m.2 supr.) Vc | γίγνηται VcBaPh, Nilus 7 συμπλεκόμεν^{ων} P;
συμπλεκόμενων Py | αὐτὸ post συμπλ. add. Ph, Nilus | εὐρίσκεισθαι
P 7. 8 τὰ τοιαῦτα PPh; ταῦτα VPyγ 8 καὶ om. Vc 11 ὁ om.
Pyγ 11. 12 συλλογισμῷ om. Ph (init. pag.) 15 ποιότητι κοινῇ
καὶ Ph 17 ὁ ὄρος — 18 τέλους om. Vγ, (mg. suppl.; παρεπο-
μένων) Ac; cf. 60, 4 ann. 17. 18 παρεπομένων Ph, cf. Ac (ann. 17)
18 οἷον m. po.] Pa | cf. Quint. VII 3, 7 19 ἀποθέσθαι PPy; κα-
ταθέσθαι VPhyVγ, v.l.P, cf. Marc. IV 502, 12. Syr. 2 p. 101, 25.
Anon. I 2 p. 391, 9 Sp.-H.

τὸ γέρας. ἢ προβολή 'ἐπαυσα τὴν τυραννίδα καὶ δεῖ
 λαμβάνειν με τὴν δωρεάν'. τοῦτο δὲ δηλονότι αὖξων
 ἀπὸ τῶν παρακολουθούντων τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
 λους θήσει. — 'Ὁ ὄρος ἐκ τῶν παρειμένων οὐκ ἔστι
 τοῦτο τυραννοκτονῆσαι', ἀλλὰ ὁριεῖται τοῦτο εἶναι, ὃ 5
 παρειῖται, τὸ ἀποκτείνειν αὐτόν. — 'Ὁ ἀνθορισμὸς πάλιν
 ἐκ τῶν πεπραγμένων, οἷον οὐχί, ἀλλὰ τὸ παῦσαι τὴν
 τυραννίδα'. — 'Ὁ συλλογισμὸς συνάγει ἄμφω· μηδὲν
 γὰρ ἀλλήλων διαφέρειν ταῦτα ἀγωνιεῖται ὁ τὴν δω-
 ρεάν δηλαδὴ αἰτῶν. καὶ καθόλου, ὃν τρόπον ἔφαμεν 10
 τὴν ἀντίληψιν τῇ μεταλήψει μάχεσθαι, τὸν αὐτὸν καὶ
 ὁ συλλογισμὸς τῷ ὄρω πανταχοῦ, καὶ ἔνθα ἂν ὁποτέρῳ
 γοῦν αὐτῶν ὁπότερον μέρος χρήσεται, τῷ λοιπῷ τὸ 154
 ἕτερον χρήσεται πάντως. — 'Ἡ γνώμη τοῦ νομοθέτου ὑπ'
 ἀμφοῖν πρὸς τὸ οἰκεῖον συμφέρον ἐξετασθήσεται. — 'Ἡ 15
 πηλικότης ὅτι μέγα τὸ γεγονὸς ἀποδείξει. — Τὸ δ' αὖ
 πρὸς τι, ὅτι καὶ μείζον τὸ ἄνευ σφαγῶν καὶ θορύβου
 καὶ ταραχῆς παῦσαι τὴν τυραννίδα τοῦ μετὰ τούτων.
 34 — 'Ἡ δὲ ἀντίθεσις ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἐμπέπτωκεν, ἐπὶ δὲ
 ἄλλων εὐρίσκεται ζητημάτων πολλάκις, οἷον εὐνοῦχόν 20
 τις εὐρών ἐπὶ τῇ γυναικὶ ὡς μοιχὸν ἀπέκτεινε καὶ φρό-

2 τὸ αὐτὸ Ph | αὖξων post δὲ Ph 4 ἐκ τῶν παραλελειμμένων
 Ba, m.1Vc; om. Phγ | ὄρος χωρίζει — τέλους οὐκ (cf. 59, 17. 18)
 Vγ, (παρειμένων, supr. παραλελειμμένων) Ac, m. po. Vc 5. 6 ὃ
 παραλείπεται Ph; om. Vγ 6 ὃ δὲ Ph 7 οἷον om. Ac 8 ὃ δὲ
 Ph 9 ταῦτα αὐτὸ διαφέρειν Ph, Nilus; om. PγVγ 10 ἐφά-
 σκομεν Ac | p. 48, 10 11 μάχεσθαι PAcPhγ; ἐπεσθαι Vc
 BaPγ | τὸν αὐτὸν τρόπον Pγ 12 ἔνθα ἂν P; ἂν om. Pγ;
 ἔνθα γε V; ἐνθάδε Ph 13 γοῦν PPγ; ὅν VPh 14 χρή-
 σεται VPh, Sop. 15 χρήσεται VPh, v.l. P, cf. 48, 12; χρήται
 PPγ | ἐπ Ph 17 καὶ om. PγVγ | τὸ om. Ac | δίχα Ba, (ἄνευ
 m. 2.) Vc | σφαγῆς Nilus | θορύβων VcPh 18 ταραχῶν PγVγ |
 τούτων V; ὅπλων PPhγ; γε τοῦ μετὰ τούτων καὶ ἐν ἄλλοις
 μετὰ τοιούτων mg. P 19 pr. δὲ om. VcEz 20 τῶν ἄλλων Pc

νου φεύγει· μετὰ γὰρ τὸ τίς ὁ μοιχὸς ζήτημα διὰ τῶν
 προειρημένων περανθὲν ἀντεγκαλέσει ὡς ἀξίῳ παθεῖν,
 ἃ πέπονθε. — Τούτῳ δὲ ἔπεται ἀναγκάως ἡ μετὰ-
 ληψις, ἥτις ἐστίν, ὅτι κρίνειν ἔδει καὶ κατηγορεῖν. —
 5 Μεταλήψεως δὲ εὐρεθείσης πάντως τις ἔσται καὶ ἀντί-
 ληψις, ὅτι ἐξῆν. — Ἡ ποιότης δὲ ἀπὸ τῶν παρακολου-
 θούντων τῷ προσώπῳ λαμβάνεται· κἂν μὲν ἡ ὠρισμέ-
 νον τὸ πρόσωπον, ἀπὸ πάντων δηλαδὴ τῶν ἐγκωμιαστι-
 κῶν, εἰ δὲ ἄλλως ἀόριστον, εἰ μὲν τῶν κρινομένων
 10 εἴη οἶον πατήρ ἢ τι τῶν προειρημένων ἐν τοῖς περὶ
 προσώπων, τὰ παρακολουθοῦντα σκεψάμενοι λέξομεν,
 εἰ δὲ ἀόριστον πάντη, ἀπὸ τοῦ νῦν πεπραγμένου στο-
 χαστικῶς ἐξετάσομεν, τίς ἦν τὸν παρελθόντα χρόνον
 καὶ τίς ἔσται μετὰ ταῦτα, εἰ ἀφεθείη εἶθ' ἀλολή· ἐπ'
 15 ἀμφοῖν γὰρ τὴν ποιότητα ἐξετάζομεν. — Ἡ γνώμη ὡσαύ-
 τως ὑπ' ἀμφοῖν ἐξετασθήσεται, ποία γνώμη τόδε τι
 ἔπραξε, καὶ ποία γνώμη κατηγορεῖ ἢ ἀντιλέγει καὶ τὰ
 ὅμοια. ἡ μέντοι κοινὴ ποιότης συμπεπλεγμένως ἐν-
 ταῦθα τῇ ποιότητι τοῦ προσώπου καὶ τῇ γνώμῃ ἐξε-
 20 τασθήσεται.

Ὡςπερ δὲ στοχασμῶν εἶδη πλεονα ἔστιν, οὕτω καὶ 35
 ὄρων· καὶ ἀπλοῦς μὲν ὁ προειρημένος, οἱ δὲ ἄλλοι

2 γρ καὶ περατωθέν P | ἀντεγκαλεῖ Py 3 τοῦτο VcBa 4 ὅτι
 om. Ph | ἥτις ἐστὶν ὅτι om. VPγ, Nilus; ἥτις ἐστὶ μὴδὲ (ὅτι m.po.
 supr.) Py; (ἥτις ἐστὶν om.) ὅτι οὐχ οὕτως Vγ | κρίνειν δὲ ἔδει Ph |
 καὶ κατηγορεῖν PVcPhy; om. PγVγ, v.l.P, Nilus, (mg. κατηγο-
 ρεῖν, om. καὶ) Ba; Ac: κρίνειν καὶ κατηγορεῖν, οὐκ ἀναιρεῖν ἔδει
 5 ἔσται τις Ac 7 παραλαμβάνεται Pc 7.8 τὸ πρόσωπον
 ὠρισμένον VPh 9 μὲν τι τῶν Ph | ἐξετάζομένων Ph, cf.
 29, 13 sq. 11 λέξομεν VcBa 13 ἐξετάσωμεν VcBa 14 μετὰ
 ταῦτα om. V | εἰ ἀφεθῇ Ac; εἰ δὲ ἀφεθείη Ph | εἶθ' PV; καὶ
 εἰ Phy 15 ἐξετάζομεν Ph; ἐξετάσομεν Py; ἐξετάζει PVcBa;
 ἐξετάσει Ac | ἡ δὲ Ph 16 ὑπ' P; ἐπ' VPhyγ, v.l.Pa | ἀμφοῖν
 PPyγ; ἀμφοτέρων VPh, v.l.P 21 ἔστιν PahVSr, Nilus; εἰσὶν Py;
 om. Pcγ, Sop. 22 τῶν ὄρων Sr | εἰρημένος Ph | p. 59, 18 sq.

διπλοῖ εἰσι. καὶ πρῶτός γε ἐστὶν ὁ ἀντονομάζων κα-
 λούμενος, ὅταν ὄνομα ὀνόματι ὁ φεύγων ἀντιτιθῇ,
 οἷον ὑφείλετό τις ἐξ ἱεροῦ ἰδιωτικὰ χρήματα καὶ ὥς
 ἱερόσυλος ὑπάγεται, ὃ δὲ κλέπτῃς εἶναι φάσκων διπλᾶ 155
 καταθέσθαι ἀξιοῖ. τοῦτον ὁμοίως τοῖς διπλοῖς στοχα- 5
 σμοῖς διαιρήσεις διπλοῖς τοῖς κεφαλαίοις, ἀντιτιθεὶς κε-
 φάλαιον κεφαλαίῳ, οἷον ἱερόσυλος εἶ, ἀλλ' οὐ κλέπτῃς.
 κλέπτῃς μὲν γὰρ τόδε τί ἐστὶν, ἱερόσυλος δὲ τόδε',
 καὶ τοῖς ἐξῆς ὁμοίως. καὶ ὁ φεύγων δὲ παραπλησίως
 ἀναστρέψας χρήσεται τῷ λόγῳ. 10

Δεύτερος ὁ κατὰ σύλληψιν ὀνομαζόμενος, ὅταν τοῦ
 φεύγοντος ἀντονομάζοντος ὁ διώκων καὶ τούτῳ ἀκκεί-
 νῳ ὑπεύθυνον αὐτὸν εἶναι λέγῃ τῷ ὀνόματι. πάννυ δὲ
 οὗτος ἔοικε τῷ ἀντονομάζοντι. ὅπῃ δὲ διαφέρει, θέν-
 τες τὸ παράδειγμα ὥς δεῖ λέξομεν. πρεσβεύων τις 15
 παρέθετο τῷ στρατηγῷ τὴν θυγατέρα, ἐβιάσατο αὐτὴν
 ἐκεῖνος, καὶ δημοσίῳ μὲν ἀδικημάτων ὁ πατήρ αὐτὸν
 ἐπανελθὼν κρίνει, ὃ δὲ τὰς μυρίας κατατίθεσθαι ἀξιοῖ.
 τοῦτο γὰρ ὥριστο τῷ βιάῳ. ἐνταῦθα λέγοντος τοῦ
 36 φεύγοντος ὅτι 'βιάιός εἰμι, ἀλλ' οὐ δημοσίᾳ ἡδίκηκός', 20
 ἀμφοτέροις ὑπεύθυνον αὐτὸν εἶναι φησὶν ὁ διώκων,

1 ἐστὶν om. Py Vγ 3 cf. 37, 8 | post χρήματα add. VcBaPy:
 νόμον ὄντος τὸν μὲν ἱερόσυλον τεθνάναι· τὸν δὲ κλέπτῃν διπλᾶ
 διδόναι (om. καὶ) | εἶναι κλέπτῃς λέγει καὶ διπλᾶ Py 5 κατα-
 τίθεσθαι V 6 διαιρήσεις στοχασμοῖς Pc | [τοῖς del.] διπλοῖς κε-
 φαλαίοις Ph; τοῖς om. Vδk | cf. p. 55, 22 8 μὲν om. V | τί om. V
 9 τοῖς PAcPhy; τὰ VcBa | δὲ post ὁμοίως Phy 11 δὲ ὁ AcPy
 13 λέγει BaPh, (cr. η m.1) Pa, (η m.2) Vc 14 οὗτος ex οὕτως
 Pc; οὕτως Py | ὅπῃ P VcBaPy; τίμῃ Ac; ὅτιμῃ, πῇ Ph 14. 15
 τιθέντες VcBa 15 τὰ παραδείγματα PyVγ | ὥς δεῖ Pc; [II—III]
 Pa; om. VPhy | λέξομεν Ph | p. 63, 14 17 cf. Quint. V 10, 39 |
 μὲν om. Py | αὐτὸν om. Pc 18 ἐπελθὼν VcBa | ὁ δὲ τιμωρίας
 αὐτὸν κατατίθεσθαι Ph 19 γὰρ καὶ Ba | τῷ βιάῳ PAc;
 κατὰ τοῦ βιασαμένου VcBaPhy 21 [αὐτὸν del.] ὑπεύθυνον
 αὐτὸν Ph | αὐτὸν om. Py | φήσιν Pc; φησὶν, εἰ supr. m.1, Pa

καὶ τῇ βίᾳ καὶ τῷ δημοσίῳ ἀδικήματι. ἂν γὰρ μὴ
φάσκη αὐτὸν βεβιάσθαι, δηλαδὴ ἀφίησι καὶ τοῦ δη-
μοσίου ἀδικήματος· εἰ γὰρ μὴ εἴη βία, δηλαδὴ οὐδὲ
δημόσιον ἀδίκημα. διὰ τοῦτο οὖν συμπλέκεται ἐκάτε-
5 ρον· ἄλλως γὰρ οὐ δύναται δημοσίων ἀδικημάτων
κατηγορεῖν, ἣν τῆς βίας αὐτὸν ἀνίη. τοῦτο καὶ Δημο-
σθένης ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου πεποίηκε· φάσκοντος γὰρ
τοῦ Μειδίου ὕβριν εἶναι καὶ ἰδιωτικόν, ἀλλ' οὐ δη-
μόσιον ἀδίκημα περὶ τὴν ἐορτήν, συνάγει ἐκάτερα, καὶ
10 τὸ τῆς ὕβρεως καὶ τὸ περὶ τὴν ἐορτήν ἀδικεῖν, ἵνα μὴ
[τὸ] τῆς ὕβρεως ἀφείδῃ ἀπολύσει καὶ τοῦ περὶ τὴν ἐορ-
τὴν ἀδικεῖν· μὴ γὰρ προὑφεστῶσης τῆς ὕβρεως οὐδὲ
τὸ περὶ τὴν ἐορτήν ἀδικεῖν συνίσταται. — Ἐν δὲ τῷ
ἀντονομάζοντι ἀναιρεῖ τὸ ἕτερον, οἷον 'οὐκ εἰ κλέπτῃς,
15 ἀλλ' ἱερόσυλος'. καὶ ἡ διαφορὰ, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἀκολουθεῖ
156 φύσει τὸ πρᾶγμα τῷ ἐγκλήματι, οἷον τῷ ἱεροσύλῳ
κλέπτῃ εἶναι ἀναγκαῖον, ὃ γὰρ ἱερόσυλος κλέπτῃς ἱερῶν
ἐστὶ δήπου χρημάτων· τῷ μέντοι δημοσίᾳ ἡδίκηκότι
οὐχ ἔπεται τὸ βίαιον εἶναι, ἐστὶ γὰρ καὶ ἄλλως ἀδι-
20 κῆσαι δημοσίᾳ. διόπερ ἐνταῦθα μὲν ὁ διώκων ἀμφό-
τερα συλλαμβάνων ἐρεῖ, ἐκεῖ δὲ τὸ ἕτερον χωρίζει.

1 μὴ post 2 αὐτὸν VPhy 2 αὐτὸν om. Py | ἀφίησιν αὐτὸν
Vδk 4 γὰρ (pro οὖν) Ph 4.5 ἐκάτερα Py 6 εἰ Phy 7 Dem.
21, 25 cet. 9 τὸ ante περὶ add. PPy 10 τὸ τῆς — μὴ om.
Ph | ἀδικεῖν περὶ τὴν ἐορτήν Py | ἵνα — 12 ἀδικεῖν VPhy, v.l.P;
om. P 11 deleui | ἀποδίδοσι (pro ἀπολύσει) Ph | τοῦ Spengel; τὸ
PVPhy 11.12 ἀδικεῖν περὶ τὴν ἐορτήν Phy 13 τὸ om. Ph |
ἀδίκημα Py 16 τῷ ἐγκλήματι τὸ πρᾶγμα Ac | τὸ post ἱεροσύλῳ
add. PPhy 17 κλέπτῃ V, v.l.Pc; τὸ κλέπτῃ Pc, (v. ex.) Pa;
τὸ κλαίπτῃ Ph; τὸ κλέπτῃ Py | cf. Arist. Rhet. A 7 p. 1363 b

31 | καὶ κλέπτῃς P; κλέπτῃς Ph; καὶ om. VPy; Py: ἱερῶν ἐστὶ
δήπου κλέπτῃς χρημάτων 18 δήπουθεν ἐστὶ VcBa 19 τ[ὸ ex
ωι] PaVc | βίαιον VcBaPhy; βιαίῳ PAc | post εἶναι add. VcBa:
ἀλλὰ τῷ βιασαμένῳ δημοσίᾳ ἡδίκηκέναι ἔπεται 21 συλλαβῶν Py

τοῦτο οὖν πλέον ἔχει κεφάλαιον οὗτος ἐν τῇ διαιρέσει
37 τοῦ ἀντονομάζοντος, καὶ διαφέρουσα δηλαδὴ καὶ ἡ
διαίρεσις γίνεται διὰ τοῦτο πρὸς τὸν ἀντονομάζοντα.

Τρίτος δὲ κατὰ πρόσωπα διπλοῦς· γίνεται δέ, ὅταν
πρᾶγμα δλόκληρον ὑπὸ δυοῖν ἢ πεπραγμένον ἢ ἄλλως 5
δύο προσώποις τισὶν ὑπάρχον, οἷον τὰς ἱερωσύνας
τοὺς παῖδας διαδέχεσθαι· παῖδα ἔχων ἡρόστευσέ τις καὶ
ἤτησεν ἱερωσύνην τινὸς ἀφελέσθαι καὶ αὐτοῦ παῖδα
ἔχοντος, ἔλαβε, τεθνᾶσιν ἀμφοτέροι, καὶ ἀμφισβητοῦσιν
οἱ παῖδες τῆς ἱερωσύνης· τίς γὰρ δὲ τοῦ ἱερέως παῖς 10
οὔσης τῆς ζητήσεως, τῷ μὲν ἢ ἀρχὴ ὑπάρχει, τὸ γε-
γενῆσθαι ἐν τῇ ἱερωσίᾳ, τῷ δὲ τὸ τέλος, τὸ ἱερεῖα ἔτι
ὄντα τεθνάναι αὐτῷ τὸν πατέρα. καὶ τοῦτον δὲ παρα-
πλησίως διαιρήσεις, κεφάλαιον ἀντιτιθεῖς κεφαλαίῳ.

Τέταρτος δὲ ἐμπλήτων, ὅταν ὥσπερ ἐν στοχασμῷ με- 15
ταξὺ τῶν κεφαλαίων ἄλλο ἐμπέσῃ ζήτημα δλόκληρον,
οἷον ἀμύητος ὄναρ ἰδὼν τὰ μυστήρια ἥρετό τινα, εἰ-
πὼν ἂν εἶδεν, εἰ οὕτως ἔχοι· συγκατέθετο δὲ ἐρωτηθεὶς
καὶ ὡς ἐξειπὼν ὑπάγεται· τί γὰρ τὸ ἐξειπεῖν οὔσης
τῆς ζητήσεως καὶ ταύτης μέχρι τοῦ πρὸς τι προοιούσης, 20
ἐμπεσεῖται καὶ τίς δὲ ἀμύητος ἄλλο ζήτημα. καὶ διαιρή-
σεις γε καὶ τοῦτο πᾶσι τοῖς ἐξῆς μέχρι τοῦ πρὸς τι,
εἴτα κοινὰ ποιήσεις τὰ λοιπὰ κεφάλαια.

3 γίνεται ante 2 (alt.) καὶ Py, m.1Vc; post 3 ἀντονομάζοντα
Ac, m.2Vc 4 ἐστὶν δὲ PyVγ | δὲ Pahyγ, Nilus; om. PcV 5 ἀνὰ
μέρος post πεπραγμένον add. v.l.Pa, m.2Vc; cf. (Marc.?) IV 563,
19 W.; in textum v.l. irrepsit τι (sc. τινὲς) προστιθέασιν ἀνὰ μέρος
Py | ἢ — 6 ἱερωσύνας absciss. Py | ἄλλοις Ph 10 ἀμφοτέροι etiam
ante οἱ Py (voluitne ἀμφοτέρων?) 11 τὸ V; τοῦ Py; τὸ δὲ Ph;
τῷ P 11.12 γεγενῆσθαι PahyAc 12 τῷ (pro alt. τὸ) Pc |
ἔτι om. Ph; ἔτι ὄντα om. VcBa 13 αὐτοῦ Py | τοῦτο Pc 15
p. 56, 25 17 τινα μνηθέντα Py; Syr. 2 p. 119, 9: μεμνημένον
17.18 εἰπεῖν Py; om. Vδk | εἰπὼν ἂν εἶδεν om. Nilus 18 ἔχει Vγk
19 τὸ εἰπεῖν Pc 20 προοιούσης Phy 22 γε, m.2 μὲν supr.,
Vc; om. Py | ἐφεξῆς Pc 23 ποιήσεις κοινὰ, m.2 cr., Vc

Πέμπτον εἶδος οἱ δύο καλούμενοι ὅροι, ὃ γίνεται, ὅταν περὶ δύο ὀνομάτων ἐφ' ἑνὸς προσώπου ἡ ζήτησις ἢ οὐκ ἀντονομαζομένων, οἷον τὸν καθαρὸν καὶ ἐκ καθαροῦ ἱερᾶσθαι· πατέρα τις μοιχὸν ἀποκτείνας εἴρηγεται ἱερᾶσθαι· ἡ γὰρ ζήτησις, τίς ὁ καθαρὸς καὶ τίς ὁ ἐκ καθαροῦ, καὶ χρὴ τὸ ἕτερον πρότερον τελείως ἐπελθόντα τοῖς κεφαλαίοις αὐθις ἐπὶ τὸ ἕτερον ἐξ ἀρχῆς ἵέναι. Ταῦτα περὶ ὅρου.

Περὶ ἀντιλήψεως.

Ἡ δὲ ἀντίληψις διαιρεῖται προβολῇ, μορίοις δικαί-
ου, προσώπῳ, ὅρῳ καὶ τοῖς ἐπομένοις τῷ ὅρῳ μέχρι
τοῦ πρός τι, αὐτῇ τῇ ἀντιλήψει, μεταλήψει, ἀντιθέσει,
ἐτέρᾳ μεταλήψει, θέσει, ποιότητι καὶ γνώμῃ.

Ἡ προβολὴ γίνεται, ὡς καὶ ἐν τῷ ὅρῳ. — Τὸ δὲ
μόριον τοῦ δικαίου ταὐτὸν μὲν ἐστὶ τῇ ἀντιλήψει, δια-
φέρει δέ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἄνευ τε κατασκευῆς ἀπλῶς
κατ' ἀρχὰς τίθεται καὶ ἐν παραγραφικοῦ μοίρᾳ, ἐκεῖ
δὲ ὡς ἐτέρως· οἷον ζωγράφος ναυάγια γράψας πρὸ τῶν
λιμένων ἀνέστηκε καὶ μηδενὸς καταίροντος δημοσίων
ἀδικημάτων φεύγει· ἡ μὲν προβολὴ φανερά, τὸ δὲ μό-
ριον τοῦ δικαίου, εἰ μὴ δεῖ ἐπὶ τούτοις κρῖνεσθαι, ἃ
μηδεὶς κεκώλυκε νόμος. — Τὸ πρόσωπον εἰ καὶ δεῖ,

4 τις post ἀποκτείνας VPh 5 τοῦ ἱερᾶσθαι Py 8 το-
σαῦτα Pc | ταῦτα περὶ ὅρου om. Ac 10 δὲ om. Py 11 παρ-
επομένοις Ph 12 post πρός τι add. Phy: οἷον ἀνθορισμῶι
συλλογισμῶι γνώμῃ νομοθέτου πηλικότητι πρός τι 13 καὶ om.
Pcγ 14 ὥσπερ (om. καὶ) Sop. 16 τε om. Phy 17 καὶ
κατ' Sop. | ἀρχὴν Vdk, Sop. 18 cf. 68, 12; Jaeneke, De sta-
tuum doctrina ab Hermogene tradita p. 13 | ναυάγια Pcy, (ον
supr.) Pa; ναυάγιον VPh 19 τῶν ἐμπόρων post καταίροντος
add. Vy (cf. 66, 17) 21 οὐ δεῖ με ἐπὶ (om. εἰ) Sop. V 167, 13 W.

Hermogenes ed. Rabe.

ἀλλὰ δημοσίων γε οὐ τοὺς ιδιώτας, τοὺς δὲ ρήτορας
 39 ἢ τοὺς πρεσβευτὰς ἢ τοὺς στρατηγούς ἢ τὰ ὅμοια·
 οὗτοι γὰρ καὶ δύναιντ' ἂν ἀδικεῖν δημοσίᾳ, ὅτι καὶ
 δημόσια πράττουσιν, οἱ δὲ ιδιώται οὐδέν'. — Ὁ ὄρος
 ὅτι 'ἐπ' ἄλλοις αἱ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων γραφαί, 5
 οἷον ναῦς προδοῦναι, τείχη, συμμάχους καὶ τὰ ὅμοια'.
 — Ἐπεταὶ οὖν ἀναγκάως ὁ συλλογισμὸς 'καὶ ταῦτα
 κἀκεῖνα δημόσιον ἀδίκημα καὶ οὐδὲν διαφέρει· πλειό-
 νων γὰρ ὄντων τρόπων, καθ' οὓς ἔν τις ἀδικήσκειν,
 οὐκ, εἰ μὴ κατὰ πάντας τις ἀδικεῖ, διὰ τοῦτο ἀθῶος 10
 ἔσται, ἀλλ' εἰ καὶ καθ' ἓνα, δώσει δίκην', καὶ ἐπιχει-
 ρήσει δηλαδή. — Γνώμη νομοθέτου, εἰ ἐμπίπτοι, χρή-
 σεται ἐκότερος πρὸς τὸ λυσιτελοῦν. — Ἡ πηλικότης, ὅτι 158
 μέγα τὸ γεγονός. — Τὸ πρὸς τι, ὅτι μείζον ἢ ἂ προ-
 βάλλεται, οἷον τοῦ τὰς ναῦς ἢ τὰ τείχη προδοῦναι τὸ 15
 ἐν σπάνει πάντων καταστήσαι τῶν ἀναγκαίων μηδενὸς
 καταλόντος τῶν ἐμπόρων. — Ἐν δὲ τούτοις, λέγω τῇ
 πηλικότητι καὶ τῷ πρὸς τι, τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους

1 τοὺς δὲ PAcPhy; ἀλλὰ Ba, (v.l.m.2: τοὺς ρήτορας δὲ) Vc
 2 pr. τοὺς om. VPyVγ | alt. τοὺς om. AcPyVγ 3 καὶ om.
 PyVγ | δύνανται (om. ἂν) Py 3.4 ἀδικεῖν [δημοσίᾳ οἱ καὶ m.2
 supr.] δημόσια Vc; οἱ τὰ δημόσια mg. suppl. m.2Ba | ὅτι . .
 πράττουσιν Phγ; οἱ καὶ δημόσια πράττοντες Ac, v.l.P; πράτ-
 τοντες m.1VcBa 4 τὰ δημόσια Pcy 6 cf. Aps. I 2 p. 269, 12
 Sp.-H. | post συμμάχους add. Phγ: τὰ ἀπόρητα (ἄρητα Py)
 ἐξεῖπεν 7 ἐπάγεται Sop. | δὴ οὖν Ac | εἰ καὶ ταῦτα Phγ
 8 κἀκεῖνο Nilus 9 τῶν τρόπων Ac; cf. 70, 3 10 πάντα Ac |
 τις om. Py | ἀδικῇ Ac 11 ἐν Py 12 γνώμη εἰ ἐμπίπτοι νο-
 μοθέτου AcPyγ, Nilus 13 λυσιτελές, mg.m.1 λοῦν, Ph 14 γε-
 γονός ἀποδείξει Ac | ὅτι καὶ μείζον Ac 15 τὰ om. m.1Vc, Nilus
 16 τῶν ἀναγκαίων ante καταστήσαι VkWc, supr. m.2Vc; om.
 VcBaPh 17 ἐν P; ἐπὶ VPhγγ, v.l.P; Marc. IV 609, 21 W.:
 τὸ 'ἐπὶ τούτοις' ἐξηγητέον 'ἐν τούτοις' | δ καὶ ἀληθέστερον post
 τούτοις add. Pa, (er.) Pc, m.po.Py; fort. interpretationi vel v.l.
 ἐν — ἐπὶ ascripta erant ut p. 71, 8 ann. 17.18 τῇ πηλικότητι
 λέγω VcBa

ἐμπίπτει ἀναγκαίως. — Πρὸς ἃ ἡ ἀντίληψις, ὡς ἐμάθο-
μεν ἐν στοχασμῷ, ὅτι 'ἔξεστι καὶ οὐδεὶς κεκώλυκε νό-
μος'. — Εἰθ' ἡ μετάληψις, ἐνστάσει μὲν, εἰ ἐγχωροίη, 40
ὅτι 'οὐδὲ ἔξεστιν', ἀντιπαραστήσει δὲ ὅτι 'εἰ καὶ ἔξ-
5 ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τούτοις οὐδὲ τοιαῦτα'. — Ἡ ἀντίθεσις
ἐπὶ τούτου ἀντιστατικὴ γίνεται, οἷον 'ὑπὲρ τῶν πλεόν-
των πεποίηκα, ἵνα εἰδότες, οἷσις εἰκὸς αὐτοὺς περι-
πίπτειν κακοῖς, εἰ παρὰ καιρὸν πλείοιεν, φυλάττειντο'.
— 'Ἐτέρα μετάληψις ἄλλως ἔδει συμβουλεύειν'. —
10 Καὶ τοίνυν εἰ ὁ διώκων κέχρηται μεταλήψει, χρήσεται
καὶ ὁ φεύγων πάλιν ἀντιλήψει, οἷον 'ἕκαστος, ὡς δύ-
νεται, συμβουλεύει καὶ οὐ κεκώλυται, ὁ ῥήτωρ τοῖς
λόγοις, τῇ τέχνῃ ὁ ζωγράφος'. — Καὶ γίνεται ἡ θέσις
ἀκόλουθος· ἡ γὰρ θέσις ἔστι νῦν ὅτι 'ἕκαστον δεῖ, ὡς
15 δύναται, χρήσιμον γίνεσθαι τῇ πόλει'. καὶ ὁ κατήγορος
δὲ αὐτῇ χρήσεται ἔστιν ὅτε ἀναστρέψας, οἷον εἰ μὴ
δεῖ ταῖς τέχναις ἀπλῶς καταχρησθαι ἐπὶ λύμῃ τῶν
κοινῶν. — Ἡ ποιότης καὶ ἡ γνώμη ὡς ἐξετάζεται, ἐν ὅρῳ
μεμαθήκαμεν. Ταυτὶ δὲ οὐχ ὡς διαιροῦντες εἵπομεν
20 — πολλὰ γὰρ παρεῖται —, ἀλλ' ὅσον ἐνδείξασθαι τὴν
φύσιν τῶν κεφαλαίων.

"Ἔστι καὶ ἀντιλήψεων εἶδη πλείονα· καὶ ἀπλᾷ μὲν
αὐτῶν δύο, διπλᾷ δ' αὖ προηγουμένως μὲν δύο, γί-

1 de Minuciano: Georgius 755 Schilling | ante ἡ add. ἀν-
αγκαίως Nilus; post ἀντίληψις add. ἡ οὖν ἀντίληψις Ph V γ k Sr,
m.2Vc | ὥσπερ Sr 1. 2 ἐν στοχασμῷ ἐμάθομεν V Ph y, cf. Sr |
p. 48, 3 2 κεκώλυκε νόμος οὐδεὶς Py 5 οὐδ' ἐπὶ τοιαῦτα
Ph; οὐδὲ ἐπὶ ταῦτα Py; cf. 48, 18. 21 6 τούτου P Py, Nilus;
τούτοις V Ph, v.l.P, Sop. 7 αὐτοὺς εἰκὸς Ac Ph y 8 κακοῖς
om. Ph, Nilus 9 μεταλήψει Py 10 κέχρηται Pa h V; χρήσεται
Pcy 12 συμβουλεύειν (om. καὶ) Py 13 ὁ ζωγράφος τῇ τέχνῃ
V Ph | [ἀντί]ερ.]θεσις Pa 14 νῦν om. Py, Nilus 18 πῶς Py
18. 19 μεμαθήκαμεν ἐν (τῷ add. VcBa) ὅρῳ V Ph y | p. 61, 6
19 ταῦτα Ph | εἵπομεν suppl. m.2VcBa 22 δὲ καὶ V γ We | ἀντι-
λήψεως Nilus, (ν supr.) Ac 23 αὐτῶν etiam ante alt. δύο VcBa

νουνται δ' αὖ καὶ ἐπιπλοκαί τινες, ὥς καὶ πλείους εὐ-
ρίσκεσθαι. ἀλλὰ τὰ προειρημένα γε εἶδη μόνον μαθοῦ-
σιν ὑπάρχει μὴ σφάλλεσθαι τῆς ὁρθῆς διαιρέσεως μη-
41 δὲ ἐν ἐκείνοις. διὸ καὶ περὶ τούτων λέξομεν.

Τῶν οὖν ἀπλῶν ἢ μὲν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πεπραγμένου 5
τὴν κρίσιν ἔχει, οἷον Ἀλκιβιάδης μετὰ τὰ κατὰ Κύζι- 159
κον κατελθὼν, εἴτα ἔχων ἐν ἐκπώμασι τὰ περὶ Σικε-
λίαν φεύγει δημοσίων ἀδικημάτων· αὕτη τοῖς προειρη-
μένοις μόνοις κεφαλαίοις τέμνεται κατὰ τὰ ἐμπύπτοντα.
— Ἡ δὲ ἀπ' αὐτοῦ τε τοῦ πεπραγμένου καὶ τινος 10
ἐπισυμβεβηκότος ἐτέρου τὴν κρίσιν ἔχει, ὥς ἐπὶ τοῦ
ξωγράφου τοῦ τὰ ναυάγια γράψαντος καί, ἐπεὶ μὴ
καταίρουσί τινες, κρινόμενον· καὶ αὖ ἐπὶ τοῦδε· μετὰ
Χαιρώνειαν ἔπεμψε Φίλιππος διδοὺς αἵρεσιν ἢ τοὺς
δισχιλίους αἰχμαλώτους λαμβάνειν ἢ τοὺς χιλίους νε- 15
κρούς, ἔπεισε Δημοσθένους τοὺς χιλίους ἐλέσθαι νε-
κρούς καὶ ἀποκτείναντος Φιλίππου τοὺς αἰχμαλώτους
δημοσίων ἀδικημάτων φεύγει. — Ἐν τοίνυν ταῖς τοι-
αύταις ἀντιλήψεσιν ἴδιον κεφάλαιον παρὰ τὰ προειρη-
μένα ἐστὶ τὸ παραγραφικόν, δυνάμενον καὶ πρὸ τῶν 20
ἄλλων κεφαλαίων τίθεσθαι καὶ μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ
ὅλως ὃν ἂν τρόπον λυσιτελεῖ· ἐστὶ δὲ τόδε ἐπὶ τίσι
με κρίνεις; εἰ μὲν ἐπὶ τοῖς ὕστερον πραχθεῖσιν, οὐ

2 τοῖς τὰ Vκ; τοῖς m. po. suppl. Pa | [γ m. po.] ε Pc | μόνα
om. AcPy 3 [ὁρθῆς Pa 5 [ἀπ supr.] αὐτῶν τῶν πεπραγμένων
Ph 6 τὰ κατὰ om. AcPhy, cf. l. 13 9 μόνοις VPhy, v.l.P,
(post κεφαλαίοις) Vγ, cf. l. 10. 19; om. P 10 τε om. VcPy | καί
om. Ph 12 ἐπεὶ PPh; ἐπειδὴ VPy 13 τὰ κατὰ post μετὰ add.
VγkWc, m.2Vc (Syr. 2 p. 159, 22) 14 ἔπεμψεν δ AcPh | διδοὺς
om. Ac 16.17 νεκρούς om. Ac; del. Vc 18 ἀδικημάτων PV,
Syr. 2 p. 130, 1; om. Phy 19 ἀντιλήψεσιν om. Ph 20 ἐστὶ
ante 19 παρὰ Py | τὸ om. VcBaPhyγ; ὥς Vγ | cf. II. εὐρ.
251, 6 Sp. 28, κρίνεις με Ph

δεῖ, ἐφ' οἷς ἄλλοι ποιοῦσιν, ἕτερον εὐθύνεσθαι, οὐδ'
 εἰ προσήκοντες εἶεν γένει, μήτι γε δὴ πολέμιοι καὶ
 μηδὲν προσήκοντες· εἰ δέ, ἐφ' οἷς ἐξ ἀρχῆς συνεβού-
 λευσα ἢ ἔπραξα, τότε ἔδει ἀντιλέγειν ἢ εἰργεῖν. καὶ εἰ
 5 μὲν ἀντειπὼν ἡττήθης, βιάζῃ νῦν καὶ οὐκ ἐμοῦ μόνον 42
 ἀλλὰ καὶ τῶν ψηφισαμένων ἢ καὶ μὴ κωλυσάντων
 κατηγορεῖς· εἰ δὲ οὐκ ἀντεῖπες ἢ οὐκ ἐκώλυσας, ἦτοι
 ἔχων τι βέλτιον εἰπεῖν ἢ πρᾶξαι παρῆκας τοῦτο τότε
 καὶ δύσνους ὦν ἐξελέγχει τοῖς κοινοῖς, ἢ οὐδὲν εἶχες
 10 ἀντιλέγειν καὶ τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ ὁμοίως
 ἐμοὶ τῶν ὕστερον ἀποβεβηκότων καὶ ἃ μηδενὸς προσ-
 δοκήσαντος γέρονε, καὶ ἄξιός εἰ δίκην ὑπέχειν, εἰ δὴ
 καμὲ ἀξιοῖς'. — "Ἐτι ἐν ταῖς τοιαύταις ἀντιλήψεσι πρὸ
 τοῦ ἀντιθετικοῦ τοῦ ἐμπίπτοντος συγγνωμονικῶ πάν-
 15 τως χρηστέον κεφαλαίῳ, οἷον 'οὐδεὶς οἶδε τὸ μέλλον·
 160 οὐκοῦν οὐδὲ ἐγὼ ἀγνοήσας ὑπεύθυνός εἰμι'. μεταχει-
 ρεῖται δὲ αὐτό, ὥς προσήκει, ὁ καὶ τῆς ὅλης τέχνης
 τῆς ῥητορικῆς ἐπιστήμων· οὐ γὰρ ἱκανὸν τὸ διελεῖν
 μόνον εἰδέναι, ὅπερ καὶ μόνον τουτὶ τὸ βιβλίον ἐπαγ-
 20 γέλλεται, ἀλλὰ καὶ τὸ εἰδέναι μεταχειρίζεσθαι. Καὶ
 περὶ μὲν ἀπλῶν ἀντιλήψεων ταῦτα.

1. 2 Marc. IV 636, 5 W. refert οὐδεὶς ἐφ' οἷς ἕτερος πεποίηκε
 κρίνεται 2. 3 [καὶ] μηδὲν supr., cr. m. 2, Vc; ἢ μηδὲν Ph; ἢ
 μη Ba 4 ἔδει σε Ph y | ἢ εἰργεῖν om. Pb Va; Marc. IV 636,
 13 W. 5 τί ante βιάζῃ add. m. po. Va 6 alt. καὶ om. Ph y
 7 ἀντεῖπες οὐδὲ [I—II] ἐκώλυσας Ba; ἀντεῖπ[ας] ἢ m. po.] οὐκ
 ἐκώλυσας Vc | οὐδὲ (pro ἢ οὐκ) Py 7. 8 ἦτοι μὴ ἔχων Dox.
 (in Π. εὐφ. p. 251, 6 Sp.) 8 τι om. Pa | τοῦτότε Ph 11 ἀπο-
 βεβιωκότων Dox. l. l.; at rhetor sequitur Demosthenem, De cor.
 18, 197. 199 cet. 12 καὶ om. Ac Ph y | δ[η?] Pc; δέ γε Ph
 15 cf. Π. εὐφ. p. 250, 29 Sp. 17 αὐτὸ om. Vc Ba | καὶ ὁ Pc
 20 ἀλλὰ καὶ τὸ εἰδέναι μεταχειρίζεσθαι P; om. Py; τὸ om. Ac;
 τὸ et μεταχειρίζεσθαι om. Ph; τὸ εἰδέναι om. Ba, (ἀλλὰ καὶ με-
 ταχ. punctis del., m. 2?) Vc 21 τσαῦτα Vγ Wc

Τῶν δ' αὖ διπλῶν ἢ μὲν ἐστὶ κατὰ συμπλοκὴν, ἢ
 δὲ κατὰ διαίρεσιν. καὶ κατὰ συμπλοκὴν μὲν, ὅταν δυοῖν
 ὄντοι τοῖν ἐγκλημάτοι μὴ δύνηται χωρὶς ἐκάτερον
 αὐτῶν εἶναι ἔγκλημα, μετὰ δὲ τῆς τοῦ ἑτέρου συμπλο- 5
 κῆς, οἷον ταῖς πάντων γνώμας ἀντιλέγων τις αὐτὸς
 οὐδὲν ἀποφαίνεται καὶ δημοσίων φεύγει ἐνταῦθα ὅτι
 μὲν δύο ἀντιλήψεις, δῆλον — καὶ γὰρ λέγειν καὶ μὴ λέ-
 43 γειν ἔξεστι —, καὶ αὖ ὅτι δύο ἀντιθέσεις ὁμοίως, οἷον
 'ἀντιλέγω· δεῖ γάρ, ἐφ' οἷς ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες,
 ἀντιλέγειν', πάλιν 'οὐ λέγω· οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ τῶν 10
 μὴ κατεπειρόντων λέγειν'. ἀλλ' ἴδιον τοῦ εἶδους τού-
 του τὸ δεῖν ἀπολογουμένους μὲν διαιρεῖν καὶ χωρὶς
 περὶ ἐκάτερου ποιείσθαι τὸν λόγον, κατηγοροῦντας δὲ
 συμπλέκειν. — Κατὰ διαίρεσιν δὲ διπλῇ ἀντίληψις
 γίνεται, ὅταν δύο ἐγκλήματα ἢ δυνάμενα καὶ χωρὶς 15
 ἀλλήλων κρίσιν ἐπιδέχασθαι, οἷον πολλάς τις ἀμείβων
 γυναικας καὶ πολλοὺς τιθέμενος παῖδας κακοῦ βίου
 φεύγει. ἐνταῦθα ὁμοίως μὲν ὁ κατήγορος συμπλέξει, ὁ
 δὲ φεύγων διαιρήσει, δῆλον μέντοι, ὥς καὶ καθ' ἑαυ-
 τὸ ἐκάτερον ἐπιδεχόμενον κρίσιν αὐξήσεως μὲν ἔνεκα 20
 συμπλέκεται ὑπὸ τοῦ κατηγόρου, μειώσεως δ' αὖ χά-
 ριν διαιρεῖται ὑπὸ τοῦ φεύγοντος· ἐν δὲ τῷ προτέρῳ
 οὐκ αὐτὸ τοῦτο τῆς αὐξήσεως ἢ τῆς μειώσεως ἔνεκα
 οὕτω γίνεται, ἀλλ' ὅτι μηδὲ ἄλλως κρίσιν δύναται

2 καὶ om. Py γ 2.3 δύο ὄντων ἐγκλημάτων Py 3 ὄντοι
 om. Ph | τοῖν om. Py 5 τις ἀντιλέγων VPh γ Vγ; Syr. 2
 p. 132, 3. 136, 15 6 δημοσίων ἀδικημάτων Vγ; cf. Syr. 8 καὶ
 αὖ ὅτι καὶ Py 9 [καὶ del.] ἐφ' Ph 10 καὶ πάλιν Vγ | ὄν
 (pro οὐ) Ph | οὐδὲ VcBaPy | οὐ δεῖ γὰρ Vγ 11 οὐ (pro μὴ)
 αἰρ
 VcBa 12 διελείν P 13 τὸν om. VcBa; del. Ph 14 δὲ διαί-
 ρεσιν AcPhy, Nilus 17 τιθέμενος PVPy, Sop. V 171, 25 W.;
 θετοὺς ποιούμενος Ph, m.2Ac, cf. Syr. 2 p. 136, 23 21 δὲ (om.
 αὖ) Ac

ἐπιδέξασθαι τὸ πρᾶγμα ἢ τοῦτον εἰσαγόμενον τὸν τρόπον.

Ἔφη δὲ δύνασθαι εἶναι καὶ πλείονα εἶδη ἀντιλήψεων. αὐτίκα τόδε τῶν προειρημένων διαφέρει, οἷον γραψά-
 161 μενοί τινες μοιχείας ἀλλήλους, καθυφέντες τὰς γραφὰς
 6 ἡμειψαν τὰς γυναῖκας καὶ φεύγουσι κακοῦ βίου. πρῶ-
 του μὲν γὰρ δύο πρόσωπά ἐστι τὰ κρινόμενα, ἔπειτα
 τέσσαρες ἀντιλήψεις καὶ αὗται παρ' ἀμφοῖν, οἷον γρά-
 φεσθαι τινὰ ἔξεστι καὶ πάλιν ἀναιρεῖσθαι τὰς γραφάς,
 10 ἔξεστι γαμεῖν, ὅθεν βούλεται τις, καὶ ἀποβάλλεσθαι
 τὴν οὖσαν γυναῖκα· ταῦτα πάντα οὐ κεκώλυται, καὶ 41
 τούτων γε ἑκάστην ἀνάγκη λύειν τῷ κατηγορῶ. φανερὰ
 δὲ ἡ μέθοδος ἐπ' ἀμφοῖν, ἐπὶ τε τοῦ κατηγοροῦ καὶ
 ἐπὶ τοῦ φεύγοντος, ἀπὸ τῶν προειρημένων.
 15 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα εἶδη ἀντιλήψεων, ἃ περιττὸν ἂν
 εἰρὴ λέγειν νῦν· πᾶσαν γὰρ ἀντίληψιν τοῖς προειρημέ-
 νοις ἂν τις ὀρθῶς ἐπόμενος διαιροίη.

8 p. 67, 22 | καὶ om. Py 5 μοιχείας τινὲς AcBaPh, m.1Vc |
 καὶ καθυφέντες PyVγ 7 τὰ om. Vγ 8 τέσσαρες Ba; τρεῖς PVc
 AcPy; γρ' καὶ τέσσαρας δ καὶ κρεῖττον m.2Vc; σκόπει [π er.]
 ὄσαι (sic) Ph | καὶ αὗται παρ' ἀμφοῖν PAcPh; γρ καὶ ταῦτα
 παρ' ἀμφοῖν m.1P; δύο τοσαῦτα (-ται?) παραγραφαι m.po.Pa;
 καὶ τοσαῦται παραγραφαι Vc; γρ' καὶ αὗται παρ' ἀμφοῖν καὶ
 m.2Vc; καὶ αὗται παρ' ἀμφοῖν καὶ τοσαῦται παραγραφαι Ba;
 καὶ αὐ τοσαῦται παραγραφαι παρ' ἀμφοῖν Py 9 καὶ om. V
 Py;?Ph 10 γῆμαι VcBa | καὶ om. VPhy | ἀποβάλλεσθαι V
 Py 11 κωλύεται Ph 12 ἑκάστην γε VPhy 15 ἀντιλήψεων
 om. AcPy;?Ph 16 νυνί VPh 17 sic PPy; ἐπόμενος ὀρθῶς
 ἂν τις VPh, v.l.P

Περὶ τῶν ἀντιθετικῶν,

ἀντιστάσεως, ἀντεγκλήματος, μεταστάσεως, συγγνώμης.

6 Αἱ ἀντιθετικαὶ πᾶσαι διαιροῦνται προβολῇ, ὅρῳ
 ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς ἐπομένοις τῷ ὅρῳ μέχρι τοῦ πρὸς
 τι, διανοία, αὐτῇ τῇ ἀντιθέσει, ἢ ἔστιν δμώνυμος τῇ 5
 στάσει αὐτῇ τοῦ ζητήματος, ἀντιστατικῇ ἢ ἀντεγκλη-
 ματικῇ ἢ μεταστατικῇ ἢ συγγνωμονικῇ, ἑτέρα διανοία,
 μεταλήψει, πρὸς τι, ὅρῳ βιάσῃ, θέσει, ἑτέρα μεταλήψει,
 ἀντιλήψει, ποιότητι καὶ γνώμῃ.

Ἡ προβολὴ φανερὰ ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων. τῷ δὲ 10
 ὀρικῷ ὅτε ἐμπέπτωκε ὁμοίως χρησόμεθα, καθάπερ καὶ
 45 ἐν τῇ ἀντιλήψει προελεγχται. καὶ μετὰ τὴν αὔξησιν δη-
 λαδῇ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἔστί, πρὸς ἃ τῇ δια-
 νοίᾳ ὁ φεύγων χρήσεται. — Παράδειγμα δὲ ἔστω τό-
 δε· ὀριστευὺς πορνεύοντα τὸν υἱὸν ἀπέκτεινε καὶ φεύ- 15
 γει φόνον. τὸ μὲν οὖν ὀρικὸν οὐκ ἐμπέπτωκε. μετὰ δὲ
 τὴν προβολὴν θήσει ὁ κατήγορος τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι
 τέλους, ἐπειδὴ μὴ ἐμπέπτωκε τὸ ὀρικόν. — Πρὸς ἃ ὁ
 φεύγων τῇ διανοίᾳ χρήσεται ἀξιῶν μὴ τὸ γεγονὸς μό- 162
 νον ἐξετάζειν, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἧς γνώμης, πρῶτον μὲν 20

1 τῶν om. Ac, m.1 supr. Ba 2 om. VPhy 3 πᾶσαι om. Py
 5 post τι add. Ba, m.po.Pa: τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους | ἥτις Py
 6 αὐτῇ PAc; αὐτοῦ VcBaPy; Ph | ἢ om. Pc 7 ἑτέροι P; πάλιν
 VPhy, v.l.P, Nilus 8 πρὸς τι — 9 γνώμη non legit Sopater
 nec norant eius auctores, V 177, 8.14 W. 9 ποιότητι [συγ in
 ras., καὶ supr. m.2] γνώμῃ Vc 11 ὀριστικῶι P VcPhy, Nilus;
 γρ' τῷ δὲ ὀρικῷ· ὁμοίως δὲ γρ' καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς δυοῖν (l. 16.
 18) P | ἐμπέπτωκε Py, Nilus 12 τῇ om. AcPy | p. 66, 5 14 post
 χρήσεται add. VcBaPy: ἀξιῶν μὴ τὸ γεγονὸς μόνον ἐξετάζειν
 ἀλλὰ καὶ μεθ' ἧς γνώμης, cf. l. 19 15 cf. Aps. I 2 p. 235, 17
 Sp.-H | δὲ om. Py 15.16 φόνον φεύγει PcBaPy 16 et 18
 ὀρικὸν ex cr. PaAc; ὀριστικόν PchyVcBa; cf. l. 11 19 ἀξιῶν
 Pc | ἀξι[VI—VII evan.]ο γεγονὸς μὴ μόνον Ph

ὅτι οὐ δύσνους ὦν οὐδὲ ἐπιβουλεύων τῷ παιδί, ἔπει-
 τα ὅτι ἄκων μὲν ἀναγκαίως δέ. — Εἴτα ἡ ἀντίθεσις,
 ἐνταῦθα ἀντεγκληματικὴ ἐμπέπτωκεν, ὅτι ἄξιός ἦν, καὶ
 τόπον ἔρεϊ κατὰ πόρον· ἐν πάσῃ γὰρ ἀντεγκληματικῇ
 5 ἀντίθεσις τοπικὴ γίνεταί. ἔρεϊ δέ τι καὶ ἀντιστατικόν,
 ὥς καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πεποίηκε τοῦτο τοῦ παθόντος.
 ὅλως τε πᾶσαι αἱ ἀντιθετικαὶ ἀλλήλαις ὥς ἐπὶ τὸ
 πλεῖστον συμπλέκονται, καὶ οὐ μόνον ἀλλήλαις ἀλλὰ
 καὶ ταῖς ἄλλαις στάσεσιν. — Ἡ ἑτέρα διάνοια τοῦ διώ-
 10 κοντός ἐστιν, ὅτι οὐ διὰ τοῦτο ἀλλὰ δι' ἄλλο τι. χρὴ
 δὲ γινώσκειν, ὅτι, εἰ καὶ μὴ ἐνταῦθα πάνυ οἰκεῖον τὸ
 κεφάλαιον, ἀλλ' ἐν ἑτέροις οἰκειότατόν τε ὁμοῦ καὶ 46
 χρησιμώτατον εὐρίσκεται. — Ἡ μετάληψις, ὅτι ἄλλως, οὐχ
 οὕτως ἐχρῆν. — Τὸ πρὸς τι ἀμφοῖν ἐστὶ πότερον μεῖ-
 15 ζον ἀνταποδεικνύντων τὸ εὐεργέτημα ἢ τὸ ἀδίκημα.
 — Ὁ βίαιος ὅρος ὁμοίως ἀμφοτέρων ἐστὶ. γνωριμώτε-
 ρον δὲ ἔσται τὸ κεφάλαιον ἐπὶ τοῦδε τοῦ ζητήματος·
 ἐν λιμῷ καὶ πολιορκίᾳ συμβουλεύων ὁ στρατηγὸς ἐξιέ-
 ναι καὶ μάχεσθαι οὐκ ἔπεισε, διέκοψε λαθῶν μέρος τι
 20 τοῦ τείχους, καὶ νενικήκασιν μὲν ἐξελθόντες, δημοσίῳ

1 οὐ suppl. m. po. Pc 2 εἴτα P Ac Py γ; ἔπειτα Vc Ba; ? (evan. ?) Ph
 3 ἐκ[Π evan.]πτωκεν Ph 4. 5 ἐν πάσῃ γὰρ ἀντιθέσει ἀντεγκλη-
 ματικῇ ἀντίθεσις P; (ἀντιθέσει om.) V Py, v.l. P, Sop. V 178, 17 W.;
 (ἡ ἀντίθεσις) Py; (ἐν πᾶσι γὰρ ἡ ἀντ' ἐγκληματικῇ) Ph; ἐν πάσῃ
 γὰρ ἀντεγκληματικῇ ἀντιθέσει τοπικὴ καταδρομὴ V γ; cf. 86, 19.
 92, 1 5 τι om. Vc Ba Py 6 post ὥς add. P: ὅτι τοὺς τοιούτους οὐ
 δεῖ ἐλεεῖν ἀλλὰ μᾶλλον ἀναιρεῖν; mg. P: γὰρ καὶ οὕτως· ἔρεϊ δέ
 τι καὶ ἀντιστατικόν ὥς ὑπὲρ αὐτοῦ πεποίηκε τοῦτο τοῦ παθόν-
 τος (πεπονθότος Pc) 9 ταῖς om. Marc. IV 676, 14 W., (στά-
 σεσιν ἄλλαις) Py IV 673, 29 W. 11 καὶ om. Py, cf. W IV 678,
 10 | πᾶν Ph 13 χρησιμώτερον P | ἀλλ' post ἄλλως add. Ac Ba
 Ph, v.l. Pa, Nilus, (καὶ pro ἀλλ') v.l. Pc 14. 15 ἐστὶν post μεῖζόν
 add. Ph γ 15 ἀνταποδεικνύμενον Ph 17 τούτου τοῦ Vc Ba
 19 τι P Ph γ, cf. Syr. 2 p. 140, 21. Aps. I 2 p. 232, 17 Sp.-H.;
 om. V 20 μὲν om. Pc

δὲ ὕστερον φεύγει. ὁ οὖν βίαιος ὄρος, εἰ μὴδὲ νίκη τοῦτο, ἀλλ' ἄλλως πόλεως καὶ κατασκαφή· καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ φεύγοντος ὥς ἐτέρως, εἰ μὴδὲ διακόψαι τεῖχος τοῦτό ἐστιν, ἀλλὰ στῆσαι πεπτωκός. — Ἡ θέσις οὖν ἔπεται ἀκολουθῶς ὅτι 'δεῖ τὸν στρατηγόν, καθ' ὃν ἂν 5 ἐργωρῇ τρόπον, εὖ ποιεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀκόντων ἐνδοτε τῶν πολιτῶν δι' ἄγνοιαν τοῦ βελτίστου καὶ βλάπτειν μικρὰ ἀντὶ μεγάλων· κοινὸν γὰρ τοῦτο ἐν πάσῃ ἀντιθέσει. — Ἡ ἐτέρα μετάληψις πάλιν τοῦ διώκοντός ἐστιν 'ἐχρῆν αὐτὸ τοῦτο ἀνακοινοῦν τῷ δήμῳ, τοῖς 10 ταξιάρχοις, τοῖς λοχαγοῖς'. — Ἡ ἀντίληψις 'στρατηγὸς ἦν, καὶ ἐξῆν δήπου' ἢ ὅτι 'πατρί γε ὄντι ἐξὸν ἦν μοι 163 βουλευσασθαι περὶ τοῦ παιδός'. καὶ ὅλως τοῖς ἐμπλουσι χρησόμεθα, ὥς ἂν ὁ καιρὸς διδῶ. — Ἡ ποιότης καὶ ἡ γνώμη ὥς γίνεται, ἐν ὅρῳ μεμαθήκαμεν. 15

Ἐπειράθησαν δὲ τινὲς τῶν ἐπιγραφασμένων Τέχνην 47 ῥητορικὴν τὸ περὶ διαιρέσεως μέρος αὐτῆς εἶδη τινα εἰπεῖν ἀντιστάσεων καὶ νῆ Δία γε τῶν ἄλλων ἀντιθετικῶν στάσεων, οὐχ ἵνα διάφορόν τινα οὔσαν τὴν διαίρεσιν ἐν αὐταῖς διδάξωσιν ἡμᾶς, καθάπερ ἡμεῖς ἐν 20

3 ὑπὸ om. Py | τὸ τεῖχος Py 5—7 cf. Herod. 8, 80 de dolo Themistocles 5 δεῖ [circ. IX] τὸν Pc | καθ' P; πάντα V Phγ; πᾶνθ' v.l.Pc 5.6 ἂν ἐργωροίη Ba; ἐργωρεῖ Py 8 εἶναι (pro ἐν) Ac, v.l.P | πάσῃ m.po. | Pc 8.9 πάσῃ τῇ θέσει (ἀντὶ m.po. supr.) Vc 10 αὐτὸν Ph 11 ταξιάρχαις PcyV 12 ἐξὸν pro ἐξῆν Py | ἐξ[ὸ]ν ἦν Pa; ἐξῆν Vγ | μοι Vγ; μὴ PAc; om. BaPhγγ, (μοι μὴ supr.; m.po.?) Vc 12.13 ὄντι καλον εἰ μὴ ἐξὸν ἦν βουλευσασθαι Py, (καλον, mg. μᾶλλον) Ph; W IV 683, 15 13 βουλευσασθαι, ε m.1?, Vc | cf. Quint. V 10, 40 14 ἡ — 15 μεμαθήκαμεν m.po. suppl. Py 15 p. 61, 6. 15 16 τινὲς: Minucianus apud Georgium 756 Schilling cet. | (δὲ om.) τινὲς τῶν ἀντιγράφων Sr | ἐπιγραφάντων, μένων m.2 supr., Vc 17 καὶ εἶδη Sop. 18 καὶ post γε add. Phγ 19 τὴν om. Phγ, v.l.P 20 καθάπερ καὶ VcBa, Marc. IV 684, 22 W.

τε ἀντιλήψει καὶ ἄλλοις πεποιθήκαμεν — ἥ γὰρ ἂν ἴσως
 τινὸς ἦν ἄξιον —, ἀλλ' ὅτι, φασίν, ἡ μὲν ἰδιωτική, ἡ
 δὲ δημοσία, ἡ δὲ μικτή ἐστὶ, καὶ τοιαῦτά τινα. τὸ δὲ
 αὐτὸ ἀμάρτημα κἀνταῦθα τῷ ἐν τοῖς περὶ ἰδεῶν καὶ
 5 τρόπων· τουτὶ γὰρ πάλιν τοῖς μὲν περὶ ἰδιωτικοῦ καὶ
 δημοσίου λόγου ἐπεσκεμμένοις χρήσιμον, θαυμάζω δέ,
 εἰ ἐγχωρεῖ τὸν περὶ διαιρέσεως ἔτι τοιαύτης ἀγνοοῦντα
 ἐκεῖνα εἰδέναι· μὴ γινώσκοντι δὲ τί ἂν ὄφελος γένοι-
 το τῆς διαφορᾶς τῶν ζητημάτων, ὅ τι ἰδιωτικὸν ἢ ὅ τι
 10 δημόσιόν ἐστίν;

Ἔτι τὴν συγγνώμην ἀπὸ τῆς μεταστάσεως οὐ τῷ
 ἀνευθύνῳ καὶ ὑπευθύνῳ ἐχώρισαν τινές, ἀλλὰ ἀπλῶς
 τὰ μὲν εἰς τι τῶν ἔξωθεν μεθιστάντα τὸ ἀδίκημα
 πάντα μεταστατικὰ εἰρήκασιν εἶναι, ἐάν τε χειμῶν ἐάν
 15 τε βάσανοι ἐάν τε ἄλλο τι τοιουτότροπον ἦ, τὰ δὲ εἰς
 ἰδίον τι πάθος ψυχῆς μόνον συγγνώμης εἶναι ὠρίσαντο,
 οἷον ἔλεον ἢ ὕπνον ἢ εἴ τι τοιοῦτον. καὶ ἴσως ταῦτα
 οὐ κακῶς· διαφέρει δὲ οὐδὲν πλὴν τοῦ ὀνόματος τῆς
 συγγνώμης, ᾧ κἀν ταῖς μεταστάσεσι πολλάκις ἂν τις
 20 χρήσαιο καλῶς, κἀν ταῖς ὁμολογουμέναις συγγνώμαις 48
 πάλιν αὖ τῇ μεταστάσει τοῦναντίον χρήσεται. τουτὶ

1 τῇ (pro τε) Ph | p. 67, 22. 61, 21. 53, 14 | ἄλλαις Py (at 42, 10
 cet.); ἐν ἄλλοις Ph 4 τὸ Ph, m.1Vc | cf. 34, 19. 35, 7 7 ἐγχωροίη
 Ac, mg. Py | [περὶ] Ph | post ἔτι add. mg. τρόπον Ph 9 alt. ὅτι
 om. Vγ 12 ἐχώρισάν, ἐγνώ m.2 supr., Vc 13 ἔξω Minucianus
 apud Georgium 758 Schilling. Sop. V 101, 14 W. 15 βάσανος
 Py (ex Herm. et Minuc.) 15 τι supr. Ph; om. Pyγ 16 ψυ-
 χῆς πάθος VcBa | γε πάθος μόνον P; at Minuc. l.l. | συγγνώ-
 μην VcBa; ?Ac; συγγνώμης Ph 17 οἷον om. Py | pr. ἢ om.
 Phγ | ὕπνον PahyγAc; [ὑπ m.2]νον Vc; ὄκνον, γε ὕπνον m.1,
 Ba; [οἷκτον m. po.] Pc | καὶ (pro alt. ἢ) Phγ | εἴ om. Py 19 τις
 ἂν VcAc, m.2Ph (ὡς — τίς ἂν — 20 συγγνώμαις suppl. m.2Ba)
 20 <ὡς> κἀν? 21 αὖ τῇ PV; αὐτῇ v.l.P; αὐτῇ τῇ Vγ | πάλιν
 αὖ τοῦναντίον μεταστάσει Py; τῇ μεταστάσει πάλιν αὖ τοῦναν-

δὲ οὐ τοῦ διαιρετικοῦ εἶδους οἶμαι, τοῦ δὲ τοῖς καιροῖς εἰδέναι χρῆσθαι καὶ μεθοδεύειν ὁρθῶς τὰ νοήματα.

Περὶ πραγματικῆς.

164

7 Ἡ πραγματικὴ διαιρεῖται νομίμῳ, δικαίῳ, συμφέροντι, δυνατῷ, ἐνδόξῳ, τῷ ἐκβησομένῳ.

5

Ἔστι δὲ ἡ μὲν ἔγγραφος, ἡ δὲ ἄγραφος· ἔγγραφος μὲν ἡ ἀπὸ ῥητοῦ τὸ ζήτημα ἔχουσα, οἷον ἐν τρισὶν ἡμέραις περὶ πολέμου βουλευέσθαι νόμος ἐκέλευεν, Ἑλλάτειαν ἔχοντος Φιλίππου γράφει Δημοσθένης αὐθιμερὸν ἐξιέναι· ἄγραφος δὲ ἡ μὴ ἀπὸ ῥητοῦ, οἷον ἀξιοῖ 10 μετὰ τὰ κατὰ Πύλον Κλέων Πύθιος καλεῖσθαι.

Τὸ τοίνυν νόμιμον ἐν μὲν τῇ ἐγγράφῳ μιᾷ τῶν νομικῶν ὑποπίπτει στάσεων καὶ κατ' αὐτήν γε διαιρεθῆσεται· αὐτίκα δὲ περὶ τῶν νομικῶν στάσεων λέξομεν. — Ἐν δὲ τῇ ἀγράφῳ τὸ ἔθος ὡς νόμιμον ἐξεταστέον, 15 οἷον ὅτι 'καινὰ ἀξιοῖς καὶ οἷα καὶ ὅσα οὐδεὶς πω πρότερον'. ταῦτα δὲ πάλιν ἐνστάσει καὶ ἀντιπαραστάσει μεθοδεύσομεν, ἀντιπαραστάσει μὲν, οἷον Κλέων ἀξιοῖ μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ Πύθιος καλεῖσθαι· 'καινὰ ἀξιοῖς'.

49 'καινὰ ἀξιῶ· καινὰ γὰρ καὶ τὰ πεπραγμένα'. ἐνστάσει 20 δὲ 'εἶτα μέντοι οὐδὲ καινὰ· καὶ γὰρ καὶ Περικλῆς Ὀλύμπιος ἐκλήθη'. ποτέρῳ δὲ πρότερον χρηστέον, τῇ

τίον Ph γ | τοῦναντίον [Π], m.2 γρ ἀνάπαλιν, Vc; vix san. | οὐ ante χρῆσται add. AcBaPh, (er.) Vc | ταυτὶ V

1 οὐ om. Ph | εἶναι, m.2 οἶμαι, Vc | τοῖσδε (pro τοῦ δὲ) Ph 5 τῷ om. Ph γ, Sop. 6 ἡ μὲν ἔγγραφος πραγματικὴ VPh γ, v.l.P 7.8 οἷον νόμον κελεύοντος ἐν ἡμέραις τρισὶ περὶ πολέμου βουλευέσθαι Py | cf. Aps. I 2 p. 245, 4 Sp.-H. 8 βουλευέσθαι Ph | ἐκέλευεν Ph, m.2Vc 9 αὐθιμερὸν ante γράφει VPh; Syr. 2 p. 164, 3 11 τὰ κατὰ P; om. VPh γ 13 κατὰ ταύτην Ph γ 14 p. 82, 4 sq. 16 ὅτι om. Py 19 τὸ Ph 21 alt. καὶ om. V 22 ποτέρῳ δὲ PPy; πότερον δὲ VPh | πρότερον Pcy; πότερον Pa; προτέρῳ VcBa; ποτέρῳ AcPh

ἐνστάσει ἢ τῇ ἀντιπαραστάσει, οἱ καιροὶ διδάσκουσιν, ὥς καὶ ἐν στοχασμῷ διωρισάμεθα.

Τὸ δίκαιον μιᾷ τῶν δικαιολογικῶν ὑποπίπτει καὶ κατ' ἐκείνην γε διαιρεθῆσεται, ὥς ἂν ἐγχωρῇ, τοῖς κε-
5 φαλαίοις.

Τὸ συμφέρον διττόν ἐστιν, ὅτι χρήσιμον καὶ ὅτι ἀναγκαῖον, οἷον 'χρήσιμον προσλαβεῖν Ὀλυνθίους, μᾶλλον δὲ ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ μέγας ὁ Φίλιππος ἐλὼν ἐκείνους γένηται καθ' ἡμῶν'. τοῦτο δὲ διχῶς ἐξετάσεις,
10 τί ποιοῦσιν ἡμῖν τόδε τι πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ βουλή, συμβήσεται καὶ τί μὴ ποιοῦσιν, ἐκάτερον δὲ αὐτῶν πάλιν τετραχῶς, οἷον 'εἰ μὲν ἐλόλμεθα αὐτό, τὰ μὲν ὑπάρχοντα ἡμῖν ἀγαθὰ παραμενεῖ καὶ τὰ οὐκ ὄντα
165 προσέσται, τὰ δ' αὖ ὑπάρχοντα φαῦλα ἀποτρεψόμεθα
15 καὶ τὰ οὐκ ὄντα οὐ προσληψόμεθα· εἰ δὲ μὴ ἐλόλμεθα, τὰ μὲν ὑπάρχοντα ἀγαθὰ ἀπολείται, τὰ δ' οὐκ ὄντα μὲν προσγενησόμενα δ' ἂν οὐ προσέσται, καὶ πάλιν τὰ μὲν ὑπάρχοντα φαῦλα παραμενεῖ, τὰ δὲ οὐκ ὄντα προσ- 50
έσται'.

20 Τὸ δ' αὖ δυνατόν ὑποδιαιρήσεις, πρῶτον μὲν ὅτι οὐ χαλεπὸν δεικνύς, ἐνστάσει χρώμενος· εἴτα ἀντι-

2 p. 49, 1 3 τὸ δὲ Ph, Nilus | δικαιολογικῶν m.1VcBa 4 γε om. Py 6 διπλοῦν Py | alt. ὅτι om. Py 7 ὅτι post οἷον Py, supr. m.2Vc | οἷον ὅτι χρήσιμον προσλαβεῖν Ὀλυνθίους Py, v.l.Pa, (Ὀλυνθίους) v.l.Pc | προσλαβεῖν Ac | Ὀλυνθίους VPhy 8 μέγας, m.po. μέγα φρονῶν, Vc | ὁ om. Py 8.9 λαβὼν αὐτοὺς Py | cf. Demosth. 1, 12 10 τὸ (pro τι) AcPy 11 γενήσεται Ac 12 ἤδη πάλιν Ph | οἷον om. Py | cf. Anaxim. p. 14, 6 Sp.-H. Aristid. II 503, 29 Sp. 13 περιέσται (pro παραμενεῖ) Ph | τὰ δὲ (pro καὶ τὰ) Phy 14 ἀποτρεψόμεθα Py; cf. Dem. 1, 11 17 προσγενόμενα? cf. 79, 5 20 δὲ, om. αὖ, Py, Sop. | διαιρήσεις Sop. 20 — p. 78, 1 cf. Anaxim. p. 13, 12 Sp.-H. 21 τῇ ἐνστάσει AcPy 21 — p. 78, 1 δεικνύς· εἴτα ἐνστάσει χρώμενος ὅτι, om. cet., mg. *ἀντιπαρα, Ph | τῇ ἀντιπαραστάσει Ac

παραστάσει, ὅτι, εἰ καὶ χαλεπὸν, ἀλλ' ἀναγκαῖον, καὶ
 ὅτι δεῖ ὑπὲρ τῶν χρηστῶν καὶ πόρους καὶ κινδύνους
 ὑφίστασθαι, καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ μὴ χαλεπωτέροις περι-
 πεσεῖν· εἴθ' ὅτι καὶ ῥάδιον. ἐὰν δὲ περὶ πολέμου ἢ
 τινος τοιούτου ᾗ, τὸ δυνατόν ἀπὸ τῶν παρακολουθού-
 των τοῖς προσώποις σκόπει, ὡς ἐν Ὀλυμπιακῶν δευ-
 τέρῳ ὁ Δημοσθένης, πῶς ἔχει Φίλιππος, ὅτι ἀθυμεῖ,
 πῶς τὰ ἔξωθεν, οἷον Θετταλοί, Ἰλλυριοί, τὰ χρήματα,
 «οἱ περὶ αὐτὸν ξένοι καὶ πεζέταιροι» καὶ τὰ ἑξῆς.
 τούτῳ δὲ ἀντέκειτο μὲν ἡ περὶ τῆς Ἀθηναίων δυνά-
 μεως ἐξέτασις, διότι δὲ παρῆκεν αὐτὴν ὁ ῥήτωρ, ὁ τὸν
 λόγον ἐξετάζων κατὰ θεωρίαν δείξει δηλαδὴ· ἀλλ' ἢ
 γε διαίρεσις ἀπαιτεῖ, θαυμαστὸν δὲ οὐδέν, εἰ παρεῖται,
 ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων κεφαλαίων τινὰ ἐκεῖ τε παραλέ-
 λειπται κατὰ φύσιν καὶ ἡμεῖς πολλάκις παρελείπομεν
 οὐκ ἐν πραγματικῇ μόνον ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ. τὴν μὲν
 γὰρ ὁδὸν ἡ τέχνη δείκνυσιν τῆς διαιρέσεως, τῇ δὲ φύ-
 σει τοῦ πράγματος τὴν τέχνην προσακτέον κατὰ τὸ
 ἐγκωροῦν· τὸ μὲν γὰρ τῆς εὐρέσεως ἐστὶ, τὸ δὲ τῆς
 κρίσεως· ἄλλως τε οὐχ ὅσα δ' ἂν εὗρωμεν, ἐροῦμεν, ἀλλ'
 51 ὅσα δ' ἂν κρίνωμεν εἶναι ῥητέα.

Τὸ ἐνδοξον ὁμοίως τῷ συμφέροντι, οἷον τίς δόξα
 ὑπάρχουσα ἡμῖν παραμενεῖ καὶ τίς οὐκ οὐσα περιέσται,
 εἰ ποιοῖμεν ταῦτα, περὶ ὧν ἡ βουλή; καὶ τίνα ἀπωσό-

1 ἀναγκαῖον ὅν Ph (Syr. 2 p. 182, 1 ἀλλ' οὐκ ἀναγκαῖον) 6 cf. Dem. 1, 21 sq. | τῶ Ὀλυμπιακῶ Py 7 ψυχῆς post ἔχει add. Ac Ph, v.l.P; supr. m.2Ba et (ψυχῆς δ) Vc 8 πῶς Py; ἢ ὡς PV Ph 9 Dem. 2, 17 10 τῶν Ἀθηναίων Ph 11 ἢ etiam ante ἐξέτασις Ac | δὲ om. VcBa 13 γε (pro δὲ) m.1VcBa 14 ἐκεῖ τε Ph; ἔγκειται καὶ PVPy 15 παρελείπομεν Ba, (i m.2 supr.) Vc; παραλείπομεν Phy 17.18 φύσει δὲ V 20 οὐ γὰρ (pro ἄλλως τε οὐχ) Ph 20.21 ὅσα δ' ἂν ... ὅσα δ' ἂν Vy 21 κρίνομεν, om. δ' ἂν, Py 24 ποιοῦμεν Vy, m.po.Ba

μεθα ἀδοξίαν οὔσαν καὶ τίνα οὐ προσληψόμεθα μὴ
οὔσαν, προσδοκωμένην δέ; καὶ πάλιν εἰ μὴ ποιοῖμεν,
160 τίνα αἰσχύνην οὔσαν οὐκ ἀπώσόμεθα καὶ τίς οὐκ οὔσα
καταλήφεται ἡμᾶς; καὶ τίς ὑπάρχουσα τε ἡμῖν δόξα
5 διαφεύξεται καὶ μὴ ὑπάρχουσα προσγενομένη δ' ἂν οὐ
προσέσται;

Τὸ δὲ ἐκβησόμενον καθ' ὑπόθεσιν λαμβάνεται ἐφ'
ἐκάτερα τῶν ἀποβαινόντων, οἷον ὅτι, ἐάν τε κρατήσω-
μεν ἐάν τε μή, λυσιτελεῖ τὸ βοηθῆσαι, ἥδη δὲ καὶ τὸ
10 ψηφίσασθαι μόνον· ὥς ἐν Φιλιππικοῖς οἷον «οὔτοι
παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσετε, νῆ Δία, ὥς ἔγωγε κρῖ-
νω, εὐκαταφρόνητον ἔσται, ἵν' ἢ διὰ τὸν φόβον εἰδῶς
εὐτρεπεῖς ὑμᾶς ἀπόσχηται ἢ παριδὼν ταῦτα ἀφύλακτος
ληφθῇ», καὶ πάλιν ὅτι ἡμεῶν ἐάν τε ἡττηθῶσιν
15 οἱ δεόμενοι ἡμῶν σύμμαχοι ἐάν τε κρατήσωσι, βλαβε-
ροὶ ἐφ' ἐκάτερα', ὥς ἐν τῷ Ἑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν.

Περὶ μεταλήψεως.

52

Ἡ μετάληψις πάλιν ἢ μὲν ἔγγραφος ἐστίν, ἢ δὲ 8
ἄγραφος. καὶ ἢ μὲν ἔγγραφος τελεία τέ ἐστι παραγρα-
20 φῇ καὶ τὸ πρότερον ζήτημα περὶ μίαν εὐρίσκεται στά-
σιν τῶν νομικῶν, περὶ ὧν ἀντίκα λέξομεν, ὥς εἴρηται·

2 οὔσαν, m.2 supr. μὲν, Vc | ποιοῖμεν PPh; ποιοῦμεν V
Py 3 ποῖαν (pro τίνα) Ph 4 τε om. Pcγ | δόξα om. Ac
5 post ὑπάρχουσα add. ἡμῖν Ph, μὲν m.2 supr. Vc | cf. 77, 17 |
δὲ (pro δ' ἂν) Py, m.2Vc; δὲ, mg. m.1 δ' ἂν, Ph 8 [ἐκάτερα
m. po.] Pc | ὅτι om. Py 9 λυσιτελεῖ Ba, m.1Vc 10 ἐν τοῖς Ph |
Dem. 4, 18 11 ποιήσετε Py, (αι supr.) P, (pr. s ex η; m.2?)
Vc; ποιήσητε AcBaPh | νῆ Δία P; om. VPhy, v.l.P; ἂν τοῦτο
Dem. | ὥς ἐγὼ AcPy; ὥς τοῦτο ἔγωγε Ph 13 εὐτρεπεῖς Vc
Ba;? m.1Pc | ἡμᾶς Py 15 ὑμῶν Pc; cf. Dem. 16, 30. 31
15. 16 βλαβερόν ἐφ' ἐκάτερον Ac 20. 21 τῶν νομικῶν στάσεων
Py 21 p. 82, 4. 76, 14

ἔστι δὲ ὅτε ὀρικῶς τέμνεται τὸ πρότερον ζήτημα· τὸ δὲ μετὰ τὴν παραγραφὴν καθ' ἑτέραν τινὰ διαιρεθῆσεται τῶν λογικῶν στάσεων. οἷον τὸν ἀντιλέγοντα νόμῳ εἴσω τῶν τριάκοντα τοῦ κυρωθῆναι ἡμερῶν ἀντιλέγειν, μετὰ ταῦτα δὲ μὴ ἐξέστω· πρεσβεύοντος 5 τοῦ πέννητος ὁ πλούσιος ἐχθρὸς ὢν εἰσῆνεγκε νόμον τὸν εἴσω πέντε ταλάντων οὐσίαν κεκτημένον μὴ πολιτεύεσθαι μηδὲ λέγειν, ἐπανῆκε μετὰ τὰς τριάκοντα ὁ πέννης καὶ ἀντιλέγειν βούλεται τῷ νόμῳ. ἡ προτέρα ζήτησις κατὰ ρητὸν καὶ διάνοιαν γίνεται, πότε καὶ τί- 10 σιν εἴσω τῶν τριάκοντα ἡμερῶν προστάττει ἀντιλέγειν ὁ νόμος, καὶ ὅτι οὐ τοῖς πρεσβεύουσιν οὐδὲ τοῖς ἀποῦσι καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· ἡ δευτέρα δὲ κατὰ τὴν 167 53 πραγματικὴν, εἰ νόμιμον τὸ εἰσενεχθὲν γράμμα, εἰ δίκαιον καὶ τὰ ἐξῆς. ἐμπέπτωκε δὲ ἐνταῦθα καὶ δεύτερόν 15 τι ὡς παραγραφικόν, οἷον ὅκ ἔχων τὰ πέντε τάλαντα οὐ δύνασθαι λέγειν· δηλον δέ, ὡς καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαντήσεται τῇ φύσει τοῦ πράγματος· ἔτι γὰρ τῆς ζητήσεως οὔσης περὶ τοῦ εἰ χρῆ δοκιμασθῆναι αὐτόν, οὐχ οἷον τε ἤδη ὡς κυρίῳ χρῆσθαι. 20

1 καὶ m.po. add. post ὅτε Vc | ὀρικῶς v.l.P; ὀρικῶι Ac; ὀριστικῶς P VcPhy, ?m.1Ba, Sop., Nilus | πρῶτον Ph 3 στάσιν V, v.l.P 4 εἴσω Py | τῶν om. Phyγ, Syr. 2 p. 158, 25, (supr. m.po.) Pc 4. 5 sic VPh, v.l.P, (ἀντιλέγειν ἡμερῶν) Py; τριάκοντα ἡμερῶν δέον ἀντιλέγειν πρὶν τοῦ κυρωθῆναι P, (δέον et πρὶν add. m.po.) Py 5 δὲ ταῦτα VcBa 7 ἥσσω m.po. ex εἴσω Pc Vc 8 τὰς λ' ἡμέρας Py 8. 9 ὁ πέννης ante 8 μετὰ VcBaPy; om. Ac 9 ἡμέρας add. post πέννης v.l.P, post τριάκοντα Phy 10 οἷον πότε VcBa 11 τῶν om. Pcγ | ἡμερῶν om. V 12. 13 sic Ac Phyγ, (ἀποῦ m.po.) Pc, (οὐδὲ etiam pro οὐ) Pa; οὐ τοῖς ἀποῦσιν οὐδὲ τοῖς πρεσβεύουσιν Ba, (ἀπ[Ι]οῦσιν) Vc; aut οὐ τοῖς πρεσβείας χάριν ἀποῦσιν scrib. (cf. Marc. IV 782, 7 W.) aut alterum del. 13 τοιαῦτα om. Phyγ 14 γράμμα (sic) Ac; πρᾶγμα Py 18 ἀπαντήσεται (ei m.1?) Vc; ἀπαντήσαι Ph 20 κυρίῳ Ph; κυρίως Py

Ἡ δὲ ἄγραφος διαιρεῖται προβολῇ, παραγραφικῶ τῷ
ἀπὸ τοῦ ῥητοῦ, μεταλήψει, συλλογισμῶ, ὅρῳ, ἀντιθέ-
σει, ἑτέρᾳ μεταλήψει, ἀντιλήψει, θέσει, ποιότητι καὶ
γνώμῃ. οἷον ἀριστεύσας τις ἤτησε πόλιν φόνον καὶ
5 ἔλαβεν, εὖρηται προαπεκτονῶς αὐτὸν καὶ φεύγει φό-
νον. ἡ προβολὴ ἀνδροφόνος εἰ'. — Τὸ παραγραφικὸν
'οὐ δώσω λόγον ὑπὲρ τοῦ παραδοθέντος μοι πρὸς ἀναλ-
ρεσιν ὑπὸ τοῦ δήμου'. — Ἡ μετάληψις 'οὐκ ἦν, ὅτε ἀν-
ηρεῖτο, [οὐπω] παραδεδομένος'. τὸ γὰρ κατὰ τὸν χρόνον
10 μεταλαμβάνει δηλαδὴ, καὶ τὸ μὲν πρᾶγμα συγχωρεῖ,
τὸ δὲ περὶ τὸ πρᾶγμα κρίνει· ἐν ᾧ, ὅτι οὐδ' ἂν ἔδω-
κεν ὁ δῆμος, εἰ παρῇ καὶ ἀντέλεγεν. — Ὁ συλλο-
γισμὸς ὅτι 'οὐδὲν διαφέρει ἢ νῦν ἢ τότε'. λέγομεν δὲ
οὐχ ὡς διαιροῦντες, ἀλλ' ὡς πρὸς ἐνδειξιν τῆς φύσεως
15 τῶν κεφαλαίων, ἐπεὶ πολλὰ ἔστι τοῖς διαιροῦσιν ἐν-
ταῦθα εἰπεῖν. — Ὁ ὅρος ὅτι 'πάμπολυ διαφέρει'. — Ἡ
ἀντίθεσις 'ὅπου καὶ ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεψηφίσατο, ἄξιός
ἦν'. — Ἑτέρᾳ μετάληψις ὅτι 'ἐχρῆν αὐτὸ τοῦτο εἰ- 54
πόντα σε, ὡς ἀπέκτεινας καὶ ὅτι ἄξιός ἦν ἀποσφαγῇ-
30 ναι, [καὶ] αἰτεῖν ἄφεςιν'. — Οἷς ἀκόλουθος ἡ ἀντι-
ληψις ὅτι 'ἔξῃν ὅπερ ἐβουλόμην αἰτεῖν, καὶ οὐχ ὑμᾶς
ὀριστὰς δεῖ μοι εἶναι τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐχρῆν αἰ-

1 δ' αὖ Py | προβολῇ διαιρεῖται Ba, (tum cr.) Vc 2 τοῦ
om. Ac, Sop. 3 ἑτέρᾳ — θέσει om. Pc 4 ἀριστεύς (om. τις)
V, v.l.P | καὶ om. VcBa 5 φόνον φεύγει PcVcBa 7 μοι
om. Pch, (m. po. supr.) Py 8. 9 ἀνήρητο VcBaPy, v.l.Pc
9 οὐπω P, m.2VcBa, Nilus; τούτῳ VcBa, (in ras.) Py; οὐδέπω Ph;
om. Ac, v.l.Pc 10 λαμβάνει Pc | δηλαδὴ μεταλαμβάνει V, (παρα-
λαμβάνει, μετα m.1 supr.) Ph 13 pr. ἢ om. Ba; [εἰ m. po.] Pc
13. 14 δὲ ταῦτα οὐχ Py 15—22: folium intercidit Py 17 ὅπου
Ac, Nilus; εἰ ὅπου PPh; εἰ[I]που Ba; εἰ[I]ῶπου Vc 18 αὐτὸν
Ph 19 σε supr. Ph; om. Ac, Nilus | ὡς ὅτι Ph; ὅτι Nilus |
ἀπέκτεινα AcPh; ἀπέκτοντας Nilus 20 καὶ om. Vy, m.1Ph
22 δεῖ VcBaPh; ἔδει PAc, m.2Vc

τεῖν'. — 'Η θέσις, εἰ δεῖ ταῦτα ἐπιτρέπειν ἢ οὐ δεῖ τοὺς ἀρίστους ἐπὶ τοῖς συκοφάνταις ποιεῖν'. — 'Η ποιότης καὶ ἡ γνώμη, ὥς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν.

Περὶ ῥητοῦ καὶ διανοίας.

168

9 'Η κατὰ ῥητὸν καὶ διάνοιαν ζήτησις διαιρεῖται προ-
βολῇ ῥητοῦ, τῇ διανοίᾳ, τῷ μὴ προσδιωρίσθαι, πάλιν
διανοίᾳ τοῦ νομοθέτου, συλλογισμῷ, ὄρω, ἀντιθέσει,
μεταλήψει, πρὸς τι, ὄρω βιαίῳ, θέσει, ἑτέρῳ μεταλήψει,
ἀντιλήψει, ποιότητι καὶ γνώμῃ.

'Η προβολὴ ἐστὶν αὐτὸ τὸ παρὰ τὸ ἔγγραφον γεγο-
νός, οἷον ξένος εἰ ἀνέλθοι ἐπὶ τὸ τεῖχος, τεθνάτω,
πολέμου ὄντος ἀνελθόν τις ἡρίστευσε καὶ ὑπάγεται
τῷ νόμῳ. ἡ τοίνυν προβολὴ ὅτι 'ἀνῆλθες'. — 'Η διάνοια
διττῶς ἐξετάζεται, τοῦ τε νομοθέτου καὶ τοῦ ὑπευθύ-
νου· τοῦ μὲν νομοθέτου, οἷον πότε λέγει τοὺς ἀνελθόν-
τας καὶ ἐπὶ τίνι καὶ διὰ τί, τοῦ δὲ ὑποκειμένου προσ-
ώπου τῷ ῥητῷ, οἷον 'οὐκ εἰ ἀνῆλθον δεῖ σκοπεῖν
μόνον, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἧς γνώμης, καὶ ὅτι μὴ δυσνοίᾳ'.
— Τὸ μὴ προσδιωρίσθαι τοῦ χρωμένου τῷ ῥητῷ ἐστὶν,

1 τοιαῦτα? cf. Marc. IV 793, 18 W. | ἢ οὐ Pc Ac, Marc., (εἰ supr.)
Vc, ([ῆ]) Ba, ([οὐ] m.1?) Py; ἢ εἰ οὐ Pa; ἢ εἰ (οὐ m.2 supr.) Ph
καὶ τοὺς Ac 2 ἀρίστους Vc Ba Ph y; ἀριστέας P Ac, m.2 Vc, Marc.
ἐπὶ Ph y; ὑπὸ V γ, Marc., (ἐπὶ m.1 supr.) P; [ἐπὶ], m.2 ὑπὸ supr.,
Vc; ὑπὸ m.2 ex ἐπὶ Ba | οὕτω ante ποιεῖν suppl. m.2 Vc Ph
2.3 p. 74, 15 cet. 5.6 προβολῇ τῇ ἀπὸ τοῦ ῥητοῦ Ac, v.l. Pc, (om.
τοῦ) v.l. Pa 6 τοῦ νομοθέτου etiam post τῇ add. Ba, ante τῷ (er.)
Vc | προσδιωρίσασθαι (sic) Ph 9 ἀντιλήψει om. Py | καὶ om. Pc
10 τὸ πρᾶγμα παρὰ Ph 11 ἐπὶ P Py, cf. 40, 11; εἰς V Ph; εἰς
et ἐπὶ Syr. 2 p. 194, 2.3 sq. 12 πολιορκίας οὔσης Py, cf. 40, 12
14 διττῶς Pc h y Ac, (χῶς m.1 supr.) Pa; διχῶς Vc Ba | τε om.
V | τοῦ τε (pro καὶ τοῦ) Pc 16 τίσι Va, (νι m.1 supr.) Pa,
cf. Marc. IV 806, 5 W.; τίνι δὲ Ac 17 ἀνῆλθόν P; ἀνῆλθε
Ac; ἀνῆλθες V γ 18 τὸν νόμον (pro μόνον) Py | alt. καὶ om. Ph y

οἶον 'οὐδὲν τούτων προσδιώρισεν ὁ νομοθέτης, ἀλλ' ἀπλῶς εἶπε τὸν ξένον μὴ ἀνιέναι'. — 'Ἡ δὲ ἑτέρα διάνοια κοινή ἐστὶν ἀμφοῖν· ὁ μὲν γὰρ φεύγων πρὸς τὸ μὴ προσδιωρίσθαι ἀπαντῶν χρήσεται αὐτῇ, οἶον 'οὐδὲν ὥς το δεῖν περὶ τῶν φανερῶν ὁ νομοθέτης διορίζειν κελεύων τοὺς ἐπ' εὐνοίᾳ μὴ κεκωλύσθαι'. ὁ δ' αὖ διώκων ἐρεῖ ὅτι 'ἄτοπον ἡγήσατο ἀπλῶς ἐπιτρέπειν ἀνιέναι τοὺς ξένους'. — 'Ὁ συλλογισμός, εἰ μὴδὲν διαφέρει τὸ προσδιωρίσθαι ἢ μὴ τῷ ἐγγράφῳ, ὃ καὶ ἄνευ ἐκείνου ἐστὶ φανερόν. — 'Ὁ ὅρος, ὅτι πλείστον διαφέρει καὶ πάντῃ. — 'Ἡ ἀντίθεσις αὐτό ἐστὶ τὸ γεγνηνός, καὶ πλέον ἔξει γε ὁ φεύγων ἐν αὐτῇ. — 'Ἡ μετὰ ληψις, οἶον ὅτι 'ἐτέρως ἔδει', καὶ ὥς 'ἐξῆν σοι ποιεῖν εὖ τὴν πόλιν, εἰ προηροῦ, καὶ μὴ παρανομεῖν'. — 15 Τὸ πρὸς τι, ὥς ἐν ταῖς ἀντιθετικαῖς, πότερον μείζον τὸ εὐεργέτημα ἢ τὸ ἀδίκημα· καὶ ἔστι κοινὸν ἀμφοῖν. 56 Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ κεφάλαια οὕτως ὥς ἐν ταῖς ἀντιθετικαῖς ἐξετασθήσεται.

169

Περὶ ἀντινομίας.

20 'Ἡ ἀντινομία ἐστὶ μὲν οἶον διπλοῦν τι ῥητὸν καὶ 10 διάνοια. ὥς καὶ τῇ μεθόδῳ, καθ' ἣν ἐπέγνωμεν τὰς

2 ἡ δευτέρα Py, Nilus | δὲ om. Ba 4 διωρίσασθαι v.l. Pa; διωρίσθαι Py; διορεῖσθαι, i mg., Ph 6 κωλύεσθαι VPhy 7 ἐρεῖ om. VPhy, v.l. P | ἐπιτρέπων Ph 8 τοῖς ξένοις AcPhy | οὐδὲν Ph, Nilus 9 ἢ AcBaPhy; εἰ P, (m.2?) Vc, v.l. Py 11 καὶ om. Ph; καὶ πάντῃ om. Py 12 γε ante ἔξει Nilus; om. Py | γε ὁ φεύγων ἔξει Pc 13 ὅτι om. Py; οἶον ὅτι om. VPh, Nilus | ἔδει καὶ ὥς VcBaPhy, m.2Pa, W IV 812, 27; καὶ δικαίως P, (om. καὶ) Ac; m.2Vc: γε ἐτέρως ἐξῆν σοι δικαίως εὖ ποιεῖν τὴν 14 τῇ πόλει Ph | καὶ om. Ba 15 cf. 73, 14 17 οὕτως om. VPh, Nilus | ὥς om. Pc | cf. 73, 16sq. 20 διπλοῦν τι PaBa, (τι supr.; m.1?) Vc; τι διπλοῦν PcAc; τι om. Phyγ, Nilus 21 ἐπ[έ]γνωμεν Ba; ἐπιγνώσμεθα Phγ

στάσεις, ὠρισάμην· καὶ τοῖς γε πλείστοις κεφαλαίοις κοινωνεῖ τῇ στάσει ταύτῃ διπλοῖς δηλαδὴ γινομένοις, ἔχει δὲ τι καὶ ἴδιον, ὥς φανεῖται.

Οὕτως δὲ διαιρήσεις· προβολῇ ῥητοῦ, διανοία, ἐτέρω προβολῇ ῥητοῦ καὶ πάλιν ἐτέρω διανοία. — Τῶν δὲ ἐφεξῆς κεφαλαίων τινὰ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκλείπει διὰ τὸ ἰσάζειν, οἷον ἔπεται μὲν τούτοις ὥσπερ ἐν τῷ ῥητῷ καὶ τῇ διανοίᾳ τὸ μὴ προσδιωρίσθαι καὶ ἡ ἐτέρα διάνοια τοῦ νομοθέτου καὶ ὁ συλλογισμὸς καὶ ὁ πρὸς αὐτὸν ὅρος· ἰσάζειν δὲ πῶς δοκεῖ ταῦτα ἐπ' ἄμφοῖν τοῖν μεροῖν παραπλησίως λέγεσθαι δυνάμενα, καὶ χαλεπὸν αὐτοῖς χρῆσθαι δυνηθῆναι. — Τὰ μέντοι μετὰ ταῦτα κεφάλαια δῆλὰ ἔστιν, οἷον ἀντίθεσις, μετάληψις, πρὸς τι, ὁ βίαιος ὅρος, ἡ θέσις, ἐτέρα μετά-
ληψις, ἀντίληψις, εἴτα ποιότης καὶ γνώμη. — Ἰδιον δὲ ἀντινομίας κεφάλαιον παρὰ τὴν ἐν τῷ ῥητῷ καὶ τῇ διανοίᾳ διαίρεσιν ἡ περὶ τοῦ πότερον περιέχει καὶ πότερον περιέχεται τῶν ῥητῶν ζήτησις, οἷον ποτέρου γενομένου μηδέτερον ἀναιρεθήσεται τῶν ῥητῶν· ὅπερ κεφάλαιον μετὰ τὸ πρὸς τι τεθήσεται.

Ἀπὸ δὲ τοῦ παραδείγματος ἔσται φανερὰ πάντα,

1 p. 40, 20 | ὠρισάμην Pa hy γ; ὠρισάμεθα, ην m.1 supr., Pc; διωρισάμην V | πλείστοις γε Py 3 l. 15 3. 4 ὥς φανεῖται οὕτως· ἡ δὲ διαίρεσις Ph 4 τοῦ ῥητοῦ Py 7 ἰσάζειν Ac Py, (ον supr.) P; ἰσάζον Vc Ba Ph; ἐξισάζον Vγ 8 τῷ et τῇ om. Py | p. 82, 19 10 ταῦτα δοκεῖ Vc Ba 12 καὶ — δυνηθῆναι om. Pc | χρῆσασθαι Py 13 οἷον om. V Py | δῆλὰ· ἔστιν δὲ ἀντίθεσις Ph 14 ὅρος βίαιος, om. ὁ, V Ph y, Marc. IV 820, 24 W. | ἡ θέσις P, (ἡ om.) Ac; om. Vc Ba Ph y, Marc.; θέσις post alt. μετάληψις Vγ, m.2 Ba 15 ἀντίληψις om. Vc Ba Ph y, Marc. 16 τῷ om. Pc | τῇ supr. Pa; om. Ph y 18 [Γ] τῶν Pa | ἡ add. ante ζήτησις Vc, (supr.; m.1?) Py 19 γενομένου Pa; γίνομένου Pc 21 cf. 87, 10 | ἔστι Vc Ba | ad φανερὰ πάντα mg. γὰρ ταῦτα P

οἶον ὁ ἀποκήρυκτος μὴ μετεχέτω τῶν πατρῶων καὶ ὁ
ἐπιμείνας χειμαζομένην νηὶ δεσπότης ἔστω τῆς νεώς,
ἀποκήρυκτος ἐπιμείνας πατρῶα νηὶ χειμαζομένην κω-
λύεται δεσπόζειν αὐτῆς. ἡ προβολὴ τοῦ ῥητοῦ 'ἀποκη-
5 ρύκτω ὄντι σοι οὐ μέτεστι τῶν πατρῶων'. — 'Ἡ διά-
νοια 'τότε λέγει δῆπουθεν, ὅταν ὥς κληρονομήσων,
ὅταν ὥς διαδεξιόμενός τι τῶν τοῦ πατρὸς κατὰ τοὺς
περὶ τῶν παίδων νόμους ἀντιποιῇται τις, οὐχ ὅταν ὥς
ἀλλότριος καὶ μηδὲν προσήκων'. — Εἴτα ἔπεται ἡ
10 ἑτέρα προβολὴ τοῦ νόμου, οἶον 'ἄλλως τε καὶ ὅταν
170 νόμος τοῦτο σαφῶς διδῶι τὸ κύριον εἶναι τὸν ἐπιμεί-
ναντα τῆς νεώς'. — Πρὸς ἣν ἡ ἑτέρα διάνοια 'ἀλλὰ
τηνικαῦτα δίδωσιν, ὅταν μὴ πατρῶον ἢ τὸ κτῆμα,
ὅταν ἀλλότριον, ὅταν μὴ ἀποκήρυκτός τις ἦ, ὅταν μὴ
15 νόμῳ εἰργόμενος'.

Εἴτα ἔστι τὸ μὴ προσδιωρίσθαι· ὃ ὁπότερος ἂν χρή-
σηται, καὶ τῷ ἑτέρῳ ἔστι χρήσασθαι, καὶ ἰσάζει. τάχα 58
δ' ἂν τις αὐτὸ καὶ μεθοδεύσειε διαιρῶν· νῦν δὲ ἡμεῖς

1 ὁ om. Ph y; cf. 41, 5 2 ἔσται τῆς νηὸς Ph 3 ἐπέμεινε
.. καὶ κωλύεται Py | χειμαζομένην ante πατρῶα VcBa; supr.
(m.1?) Py; om. Ph 4 δεσπότης εἶναι Ac 4.5 ἀποκήρυκτος
εἶ· οἶον ὅτι οὐ μετέστην τῶν Ph 6 τότε VcBaPh y, Nilus,
Marc. IV 822, 1 W.; τοῦτο PAc | δῆπουθεν ὁ νόμος ὅταν VcBaPh,
(om. δῆπουθεν) Nilus (cf. scholion P: ὁ νόμος δηλονότι) | κλη-
ρονόμος ὢν (om. ὥς), mg. m.1 ὥς κληρονομήσων, Py 7 δια-
δεξιόμενος Pa y; διαδεξιόμενός, mg. ἐπιδικαζό^μ, Ph | τῶν om. Ba
Py, (m.2 supr.) Vc 8 περὶ om. Py 9 ἡ om. Py 10 ῥητοῦ (pro
νόμου) Ac, Nilus | οἶον om. Ph y 11 ὁ νόμος VcBaPh | τοῦτο
σαφῶς mg. suppl. m.1Ph | σαφῶς ante τοῦτο Pc; om. Py | δίδωσι
V 11.12 ἐπιμένοντα Ac, supr. Pa 12 ὁ (pro ἣν) Nilus | ἡ om.
Pc 14 τις om. Py 16.17 εἴτα ἔστι τὸ μὴ προσδιωρίσθαι.
καὶ ἰσάζει· εἴτα ἔστι τὸ μὴ διορίσθαι. ὦι ὁ πρότερος ἂν χρή-
σεται. καὶ Ph 16 ὦι ὁπότερος ἂν PPy; ὥς ὁ ἕτερος ἂν Py;
καὶ οἷς ὁ ἕτερος ἂν Vc, (ὦ ex οἷς, m.2?) Ba; καὶ οἷς ἂν ὁ ἕτερος
Ac, v.l.Pa, (om. ἂν) v.l.Pc 18 νυνὶ Ph y

οὐ διαιροῦμεν, ἀλλὰ τὰ κεφάλαια δείκνυμεν, καὶ ἔστι φανερά. ἀκολουθῶς δὲ τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ καὶ ὁ ὅρος καὶ ὁ συλλογισμὸς ἰσάζει. — Ἡ μέντοι ἑτέρα διάνοια, ἢ ἔστι γνώμη τοῦ νομοθέτου, διαφόρως ὑφ' ἑκατέρου μέρους ἐξετάζεται ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν νόμοιν, οἷον 'διὰ 5 τί τὸν ἀποκλήρυκτον εἰργεῖ ὁ νομοθέτης τῶν πατρῶων;' ὁ μὲν διώκων ἐρεῖ ὅτι 'νομίσας οὐκ ἄξιον εἶναι τὸν ἀπηχθημένον τῷ πατρὶ τῶν ἐκείνου τινὸς μετέχειν', ὁ δὲ φεύγων 'οὐχί, ἀλλ' ἵνα καὶ καθ' ἑαυτοὺς πονοῦντες καὶ παραβαλλόμενοι τοῖς κινδύνοις κτᾶσθαι ἀναγκά- 10 ζωνται καὶ τὴν βλακείαν, δι' ἣν ἀπεκηρύχθησαν, καὶ τὴν τρυφήν ἀποθῶνται· ὁ νῦν ἐγὼ πεποίηκα ἐπιμελ- νας τῇ νηϊ'. πάλιν 'διὰ τί δίδωσι τῷ ἐπιμείναντι τὴν ναῦν;' 'ἵνα δὴ καρτεροῖεν τοῖς κινδύνοις οἱ ἐμπλέοντες' ἢ ὅ τι ἂν εὐρίσκωσιν ἀμφοτέρω. Πολλάκις δὲ διεμαρ- 15 τυράμην, ὥς οὐ διαιρῶν λέγω νῦν, ὅσον δὲ πρὸς ἐν- δειξιν τῶν κεφαλαίων ταῦτα ἐκτίθεμαι.

Ἡ δὲ ἀντίθεσις διπλῇ παρ' ἀμφοῖν, οἷον 'ἀλλὰ ἀπο- κλήρυκτος εἶ', καὶ καταδρομὴ ἐνταῦθα τοπικὴ· ὁ δὲ 'ἀλλ' ἐπέμεινα τῇ νηϊ', καὶ ἔστιν οἷον ἀντιστατικόν τι 20 ἐνταῦθα καὶ ἑκφράσις τῶν περὶ τὸν χειμῶνα. — Ἡ μετάληψις πάλιν διπλῇ· ὁ μὲν γὰρ ἀποκλήρυκτος ἐρεῖ 59 ὅτι 'οὐ δικαίως ἂν εἰργοίμην τῆς νεώς, εἰ καὶ τοιοῦτος

6 νόμος, m.1, Pc 9 καὶ om. VPhy 12 ἀπώθωνται, ὁ m.2, Vc 13 πάλιν — 14 ἵνα mg. (m.1?) Py | πάλιν διὰ τί V Py, v.l.P; διὰ τί πάλιν Ph; πάλιν δὲ, om. διὰ τί, P 14 πρὸς τοὺς κινδύνους Ph, (om. πρὸς) Ac | πλείοντες Ph (ἐκπλέοντας Marc. IV 825, 4 W.) 15 l. 1. p. 81, 14. 67, 19 16 ὅσον δὲ PPhy; ἀλλ' ὅσον V 19 τ[ε]ρ. τοπικὴ Pc 20 οἶονει Py, Marc. IV 827, 3 W. 20. 21 ἀντιστατικὴ· ἐνταῦθα δὲ καὶ ἑκφράσις τοῦ χειμῶνος Py 21 παρὰ Ba 23 οὐ P; κατ' οὐδὲν μᾶλλον Ac, v.l.Pc, (κατ' om.) VcBaPhy, cf. schol. P (W VII 651, 24), Marc. IV 827, 24 | ἂν om. Ph, Marc. | νηὸς Ph, Marc.

εἶην· οὐ γὰρ νῦν καιρὸς ταῦτα κατηγορεῖν, ὃ δὲ 'ἐφ'
 ἑτέροις ἔδει ἀνδρίζεσθαι καὶ μὴ ἐπὶ τούτοις'. — Τὸ
 171 πρὸς τι, πότερον φυλάξαι βέλτιον τῶν νόμων, εἰ ἐγκω-
 ροίῃ λέγειν, ὅτι ὁ μὲν παλαιός, ὃ δὲ νέος, καὶ ὁ μὲν
 5 ὑπὸ Σόλωνος τεθείς, ἂν οὕτω τύχη, ὃ δὲ ὑπὸ τοῦδε,
 καὶ ὁ μὲν κοινός, ὃ δὲ ἴδιος, καὶ ὁ μὲν περὶ τὰ μέ-
 γιστα ἔχων, ὃ δὲ περὶ τὰ μικρά, καὶ ὅτι τούτου μὲν
 λυθέντος μεγάλα ἢ πόλις βλαβήσεται, θάτερος δ' εἰ
 λυθείη, βραχέα ἢ οὐδέν. — Ἐπὶ τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ
 10 ἴδιον μᾶλλον ἀντινομίας κεφάλαιον, πότερον τὸ περι-
 ἔχον καὶ πότερον τὸ περιεχόμενον, οἷον ποτέρου γενο-
 μένου οὐδέτερος ἀναιρεθήσεται τῶν νόμων. κἀνταῦθα
 μὲν χαλεπῶς φανεῖται ἢ φύσις τοῦ κεφαλαίου, ἐπὶ δὲ
 τοῦ ζητήματος τοῦδε σαφέστερον ἔσται· δύο τις κατὰ
 15 ταῦτόν ἐβιάσατο κόρας, καὶ ἡ μὲν γάμον, ἡ δὲ θάνα-
 τον αἰρεῖται τοῦ βιασαμένου· ἡ γὰρ ἀξιοῦσα αὐτόν 60
 τεθνάναι ἔρεϊ, ὅτι ἀμφοτέραις δώσει δίκην, εἰ τεθναίῃ,
 εἰ δὲ δὴ γήμη τὴν ἑτέραν, θάτερον μέρος ἄκυρον ἔσται
 τοῦ νόμου. — Ὁ βίαιος ὅρος 'εἰ μὴδὲ τοῦ πατρός
 20 ἔστιν ἢ ναῦς, τοῦ δὲ κλύδωνος' ἢ 'εἰ μὴδὲ τοῦ πατρός,

1 ἦν Py | δὲ ὅτι ἐφ' Ph 2 σε ἔδει V | ἐπὶ om. Ac; ἐν Ph, Marc. 3 βέλτιον φυλάξαι VPhy, Nilus | τὸν νόμον V | εἰ —
 4 νέος om. Pc 5 τύχοι Py 6 ἄτερος Py, (ἄ m. po.) Ba | ἂν
 (pro εἰ) Ac 9 βραχὺ Py 10 cf. 84, 17 | πότερον Ph; ποῖον
 VPy, v.l.Pc, cf. schol. Pa; οἷον πότερον P 11 ποῖον (pro πότε-
 ρον) VPy, v.l.Pc, cf. schol. Pa 11.12 γινόμενον Pc 13 φαί-
 νεται V 14 τούτου Phy | cf. 41, 9 15 κόρας post 14 τις Ph
 16 αἰτεῖ Py 16.17 αὐτόν τεθνάναι Pab, (τουτον) Pc; τεθνάναι
 αὐτόν VPy 17 τεθνήξει Ph 18 δὴ om. VPy | ἔσται ἄκυρον
 VPy 19 μὴδὲ PAcPh, Nilus; καὶ μὴ VcBa, (om. μὴ) W IV
 830, 1 20 τοῦ δὲ κλύδωνος Pab; ἀλλὰ τοῦ κλύδωνος Pc, Sop.
 IV 830, 2 W., Marc. 830, 18; τοῦ κλύδωνος δὲ VPy | ἢ εἰ μὴδὲ
 Pa, (δὲ om.) Pc; ἢ, om. cet., Ph; εἰ, om. cet., Py; ὁ δὲ ὅτι
 Ac; ὅτι οὐδ' εἰ μὴ Ba; [ὁ δὲ m. 2 supr.] ὅτι [II—III] εἰ μὴ [δὲ m. 2
 supr.] Vc; ὁ δὲ εἰ μὴδὲ Vγ | πατρός ἐστίν VPy; πατρός εἴτε Ph

ἀλλ' οὐδ' ἑτέρου τινός'. — Ἡ θέσις δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, εἰ ἐμπίπτει, ἐξετασθήσεται ὡς ἐν ταῖς ἀντιθετικαῖς.

Περὶ συλλογισμοῦ.

- 11 Ὁ συλλογισμὸς διαιρεῖται προβολῇ πράγματος, τῷ
 ῥητῷ, τῷ συλλογισμῷ, ὅρῳ, γνώμῃ νομοθέτου, πηλικό- 5
 τητι, εἴτα ὅρῳ βιαίῳ, τῷ πρὸς τι, ἀντιθέσει ἔστιν ὅτε,
 ἥτις εἰ ἐμπέσοι, εὐρεθήσεται καὶ μετάληψις, ἥ ἔπεται
 πάντως ἢ ἀντίληψις, εἴτα ποιότητι καὶ γνώμῃ· καὶ
 ὅλως πλὴν τῆς ἐναλλαγῆς τῶν πρώτων κεφαλαίων ὁ
 συλλογισμὸς κατὰ τὸν ὅρον διαιρεῖται. 10
 Ἐπὶ δὲ τοῦ παραδείγματος ἔσται φανερώτερον, οἷον
 ὀνομαστὶ κωμῶδειν ὁ νόμος ἐκώλυσεν, αὐτοπροσώπους
 εἰσάγων τις τοὺς κωμῶδουμένους ὑπάγεται τῷ νόμῳ
 ὡς ὀνομαστὶ κωμῶδων. — Ἡ προβολὴ τοῦ πράγματος 172
 'παρὰ τὸν νόμον κωμῶδεῖς τοὺς πολίτας'. — Τὸ ῥητὸν 15
 61 'καὶ μὴν οὐκ ὠνόμασα οὐδένα' τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ κω-
 λυόμενον'. — Ὁ συλλογισμὸς, εἰ μηδὲν διαφέρει τοῦ-
 το ἐκείνου. — Ὁ ὅρος, ὅτι πλεῖστον διαφέρει. — Ἡ
 γνώμη τοῦ νομοθέτου κοινή, τί βουλόμενος ἐκώλυσεν
 τοῦτο ὁ νομοθέτης· ὁ μὲν διώκων ἐρεῖ ὅτι 'ἀνελεῖν 20
 βουλόμενος τὸ ἀπλῶς καὶ ἀνευθύτως διαβάλλειν ὄντινα-

1 ἀλλ' supr. Pc; καὶ Ac | οὐδετέρου P; ἑτέρου Vγ; οὐχ ἑτέρου VPy, cf. Ph: ἄλλου ἑτέρου 2 mg. m.1 ἀντιστατικαῖς Ph 5 τῷ om. Ph, schol. P (W VII 668, 8) | θέσει ante πηλικότητι add. Ph (at l. 10. p. 59, 12) 7 ἐμπίπτει Ph | ἥ — 8 ἀντίληψις mg suppl. m.1Ph; om. Pa (m.po. suppl.) 8 ἥ om. Py; καὶ vulg. | ποιότητος Ph 11 ἔστι VcBa | cf. Auct. ad. Her. I 14, 24 12 ἐκώλυσεν AcPy, schol. P (W VII 668, 24) | αὐτοπροσώπως P 13 τίς εισάγων Ph, Syr. | cf. Vit. Aristoph. p. 156 Westermann 14 ἥ om. V 16. 17 κωμῶδουμένον Ph 17 εἰ, ὅτι m.po. supr., Vc; ὅτι Py 18 ὅτι om. Vγ; εἰ Ph, Nilus, (ὅτι supr.) Pa | τὸ πλεῖστον Ba 19. 20 τοῦτο ἐκώλυσεν VPhy 20 ὁ νομοθέτης om. Ph

οὖν τῶν πολιτῶν, ἐφ' ὅτῳ ἂν οὗτοι ἐθέλωσιν ἐγκλή-
 ματι', ὁ δ' αὖ φεύγων 'οὐ διὰ τοῦτο' ἐρεῖ, 'ἀλλ' ἐπι-
 στρέφεσθαι μὲν αὐτοὺς διὰ τῆς κωμῶδίας ἐβούλετο,
 οὐκ οὖν ἀνεῖλε παντάπασιν τὴν κωμῶδιν· ὑπομνήματα
 5 δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα γεννησομένοις ἢ τοῖς τότε οὖσιν
 ἀνθρώποις λοιδορίαν περιέχοντα τῶν πολιτῶν τινος οὐκ
 ἐβούλετο εἶναι. μὴ ὄντων δὲ τῶν ὀνομάτων ἢ μὲν ἐπι-
 στροφή γίνεται διὰ τῶν προσώπων, ἢ δὲ εἰς τὸν μετὰ
 ταῦτα χρόνον μνήμη περιήρηται καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἄλλους
 10 ἀνθρώπους διαβολή'. — Ἡ πηλικότης ὡς ἐν τῷ ὄρῳ,
 ὅτι μέγα τὸ γινόμενον. — Ὁ δὲ βίαιος ὄρος, εἰ καὶ
 ὀνομαστὶ κωμῶδεῖν τοῦτό ἐστι. — Τὸ πρὸς τι καὶ τὰ
 ἐξῆς πάντα καθάπερ καὶ ἐν τῷ ὄρῳ ἐξετασθήσεται.

Πλέονα δὲ εἶδη ἔστι συλλογισμῶν, ἃ δὴ πάντα ὁμοί-
 15 ως διαιρήσεις· ὅμως μέντοι ἐκκείσθω αὐτῶν παρα-
 δείγματα. γίνονται γὰρ ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἴσου ὡς ὁ προ-
 ειρημένος, ἢ ἀπὸ τοῦ μεζονος, οἷον ἐξῆν ἀποκτινύ-
 ναι τοὺς κατιόντας φυγάδας, μαστίζας τινὰ κατιόντα
 τις φεύγει παρανόμου τιμωρίας· 'ὁ γὰρ τὸ μεῖζον',
 20 φησί, 'δοὺς καὶ τὸ ἔλαττον ἔδωκεν'. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐναν-
 τίου, οἷον τῷ ἀριστεῖ γέρας εἶναι, λιπόντα τινὰ τὴν
 τάξιν ἀπέκτεινεν ὁ στρατηγὸς καὶ φεύγει φόνου· οὐ 62
 γὰρ ἀπλῶς τῷ ἀντεγκλήματι ἀλλὰ μετὰ τῶν προειρη-

1 οὗτοι P; αὐτοὶ VPy; om. Ph | θέλωσιν Vc; θέλουσιν Ph
 4 οὐκ ἀνεῖλεν δὲ παντάπασιν Phy, (m.2 γρ οὐκ οὐκ ἀνεῖλε παντ.)
 Vc, (om. δὲ; mg.m.po. οὐκ οὐκ) Ba 5 γε οὖσιν Ac 6 πε-
 ριέχοντα VPhy, W IV 840, 2; ἔχοντα P 11 p. 60, 16. 66, 14:
 τὸ γεγονός | δὲ om. Py 13 καθάπερ καὶ P, (καὶ om.) VPy; ὅσα
 Ph 14 ἐστὶν εἶδη Ph 15 ὁμοίως Ba 16 εἴτε (pro ἥτοι) Ac | τοῦ
 om. VcBa 17 ἐξόν Ac 17.18 ἀποκτείναι, ἔννυ m.2 supr., Vc;
 ἀποκτεινύναι (sic) Ba 20 δέδωκεν Ph 21 τινὰ λιπόντα Ph;
 τινὰ om. VcBa; ἀριστεῖα λιπόντα Ac 22 ἀπέκτεινεν ὁ [στρατη-
 γὸς m.2; ex ἀριστεύς?] Vc; ὁ ἀριστεύς ἀπέκτεινε Py | φόνου
 φεύγει Ac 23 ἀντεγκλήματι PPy, W IV 842, 17; ἐγκλήματι

μένων χρήσεται. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος κατὰ τὸ ἐξ αὐ-
τοῦ ἀποβαῖνον, οἷον ἔξεστι στίλβειν τοὺς μοιχοὺς, στί-
ζων τις ἀπέκτεινε καὶ φόνου φεύγει· ὁ γὰρ τὸ πρό- 173
τερον, φησί, ὁδὸς καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀποβαῖνον ἔδωκεν'.

Περὶ ἀμφιβολίας.

5

- 12 Ἡ ἀμφιβολία διαιρεῖται προβολῇ ῥητοῦ, ἑτέρῳ τοῦ
αὐτοῦ ῥητοῦ προβολῇ κατὰ τὸ ἀμφίβολον, διανοίᾳ τοῦ
νομοθέτου, τῷ περιέχοντι καὶ περιεχομένῳ, ἀντιθέσει,
μεταλήψει, θέσει, ποιότητι καὶ γνώμῃ. — Εἰδέναι δὲ
χρή, ὅτι, εἰ μὲν αὐτοτελὲς ζήτημα ἢ ἀμφιβολία εἴη, 10
γλίσχρον αὐτὸ ἀνάγκη εἶναι καὶ κατὰ τὴν διαίρεσιν
ᾧσάυτως ὑπόψυχρον· μέρος δὲ εἰ γένοιτο ζητήματος,
χρήσιμον τὸ περὶ τὴν διαίρεσιν αὐτῆς γίγνεται. ἐν δὲ
τοῖς ἀπὸ χρησμῶν καὶ λογίων πλαττομένοις ζητήμασι
παῶσι τοῦθ' ὅπερ ἔστιν εὐρίσκεται. 15

VPh, v.l.Pa | ἀλλὰ — προειρημένων suppl. m.po.Pc | τινὰ (pro
μετὰ) Ph

2 οἷον ὅτι Py | ἐξ[ῆν m.2]||II—III|στίλβειν Vc | μαστίζειν τοὺς
*μοιχοὺς· μαστίζων, mg. m.1 *αὐτομόλους, Ph 8 μοιχοὺς etiam
post τις Py, cf. Syr. 2 p. 198, 18 | φεύγει φόνου VPhy 6 μὲν
ante διαιρεῖται Ba, (er.) Vc, post διαιρεῖται AcPhγ 8 καὶ τῷ
περιεχομένῳ Pc 9 ἀντιλήψει add. post μεταλήψει Ph, m.po.
Vc; at schol. P (W VII 689, 23) | θέσει: monet Georgius VII 695,
13 W. 'παρῆκεν αὐτὴν ἐν τῇ ἐξετάσει <92, 7> ὁ τεχνικός' 10
δεῖ Ph | περὶ post μὲν add. PAc, m.2VcBa | ἢ om. Py | εἴη ἢ
ἀμφιβολία VcBa; ἢ ἀμφιβολία γίγνεται Vγ, v.l.P, v.l.m.2Vc
11' γλίσχρον αὐτὸ PPy, (ἀχρεῖον καὶ m.2 supr.) Vc; ἀχρεῖον καὶ
γλίσχρον αὐτὸ AcVγ, v.l.P; αἰσχρόν τε τὸ ζήτημα Ph; schol.
P (W VII 684, 24): εἰ μὲν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἢ ἀμφιβολία εἴη,
ἀσθενὲς καὶ γλίσχρον ἀνάγκη εἶναι τὸ ζήτημα | εἶναι ἀνάγκη
Ac | τὴν om. Ac 12 εἰ Pc, (ὅτε m.1 supr.) Pa; ὅτε VPyVγSr;
ἢ τὰν Ph | γ[έ] ex l; m.2]νεται Ph; γένηται Ac 13 τὸ om. Ph |
αὐτῆς om. Py 14 λόγων γινωμένοις Ph 15 |π]ᾶσιν τοῦτοις
εὐρίσκεται Ph | ἔστιν m.1 supr. Pa | τοῦτο παρευρίσκεται v.l. Max.
Plan. IV 846, 10 W.; γρ' παρευρίσκεται m.2Ba

Πρὸς οὖν ἐπίσκεψιν τῶν κεφαλαίων ἔστω ζήτημα 63
 τόδε· ἑταίρα χρυσία εἰ φοροίη, δημοσία ἔστω, πεφώρα-
 ται φοροῦσά τις ἑταίρα χρυσία καὶ δημοσίαν τίς φησιν
 αὐτὴν εἶναι, ἢ δὲ οὐκ αὐτὴν εἶναι δημοσίαν φησί, τὰ
 5 χρυσία δέ. ἢ προβολὴ τοῦ ῥητοῦ 'δημοσίαν σε εἶναι
 κελεύει ὁ νόμος'. — 'Ἡ ἑτέρα προβολὴ κατὰ τὸ ἀμφίβολον
 'οὐκ ἐμὲ ἀλλὰ τὰ χρυσία'. — 'Ἡ γνώμη τοῦ νομοθέ-
 του ὑπ' ἀμφοῖν πρὸς τὸ λυσιτελοῦν ἐξετάζεται, οἷον
 'τιμωρίας ἄξιον τοῦτο ὑπέλαβεν ὁ νομοθέτης', καὶ ὁ
 10 μὲν ἔρει ὅτι 'τῆς μεγίστης', ἢ δὲ ὅτι 'τιμωρίας μὲν
 ἀλλὰ μετρίας, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων
 κατὰ λόγον τὰς τιμωρίας ἔταξε'. — Τὸ περιέχον καὶ
 περιεχόμενον, ὅτι τῆς μὲν ἑταίρας δημοσίας γενομένης
 καὶ τὰ χρυσία ἔσται δημόσια, τῶν δὲ χρυσίων μόνων
 15 γενομένων δημοσίων ἢ ἑταίρα ἀφείτῃ. — 'Ἡ ἀντίθεσις

90, 5 — 92, 11: folia exciderunt Py

2 cf. 41, 16 2 sq. χρύσεια Ph | δημόσια φησὶν εἶναι Ph 3 τις
 om. Vγ 3. 4 τίς φησιν αὐτὴν Pa Vc; τις αὐτὴν φησιν Ba Ph,
 (τις om.) Pc; φησί τις αὐτὴν Ac 4 εἶναι δημοσίαν φησὶ P;
 φησιν εἶναι δημοσίαν Vc Ac Ph; φησι δημοσίαν εἶναι Ba 5 post
 δὲ add. P: δημόσια· γέγονε γὰρ παρὰ τὸν νόμον ἢ ἀμφιβολία,
 eadem (om. δημόσια) Ph, mg. (scholion enim est!) Ac; om. V
 Vγ, v.l. P; cf. 41, 15 sq. | σε supr. (m. 2?) Ph 8 ὑπ' P; ἐπ'
 V Ph; cf. 86, 4. 5 9 εἶναι post τοῦτο supr. m. 2 Vc | ὁ νο-
 μοθέτης om. Ph 10 διώκων ante ἔρει add. Georgius W VII
 693, 26 11 ἐπὶ — 12 λόγον v.l. P; κατὰ λόγον τῶν ἄλλων ἀδι-
 κημάτων P; ἐπὶ τῶν ἄλλων κατὰ λόγον τῶν ἀδικημάτων Ph, (τὸν
 ἄλλον κατάλογον) Ac; ἐπὶ τῶν ἄλλων | ἐλαττόνων del.; τῶν supr.,
 m. 2? ἀδικημάτων, mg. κατὰ λόγον m. 2, Vc; ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀμαρ-
 τημάτων, mg. κατὰ λόγον m. po., Ba 12 τὰς, supr. καὶ (m. 2?),
 Vc 12. 13 τῶι περιέχοντι καὶ περιεχομένῳ V | καὶ περιεχόμενον
 om. Ph 14 δημόσια ἔσται V Ph 15 δημοσίων om. Ph | ἀφεί-
 ται Pc, (is supr.) Pa; ἀφίεται V Ph

εὐθὺς ἔπεται· ἔστι γὰρ οἷον ἀντεγκληματική, κατὰ ἐταί-
 ρας λόγον περαίνοντος τοπικῶς τοῦ κατηγοροῦ. — Ἡ
 πάλιν ἔπεται ἢ μετάληψις, οἷον 'εἰ καὶ ἐταίρα, ἀλλ' 174
 64 ἰδίαν ἔχουσά γε τῆς προαιρέσεως ταύτης ἐπιτιμίαν τὸ
 μὴ ὁμοίαν εἶναι ταῖς ἐλευθέραις μηδὲ τῶν αὐτῶν ἀξι- 5
 οῦσθαι', καὶ ἅμα ἐλεινολογῆσεται δηλαδὴ πενίαν προ-
 βαλλόμενος ἢ τι τοιοῦτον ὁ λέγων ὑπὲρ αὐτῆς. — Ἡ
 ποιότης καὶ ἡ γνώμη ὥς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. συμβέβηκε
 δὲ ἐν τούτῳ τῷ ζητήματι καὶ πλείονά γε τὴν ἐξέτασιν
 τῆς γνώμης εἶναι, εἰ καταφρονήσασα ἢ ἄλλως ἀγνοή- 10
 σασα τὸν νόμον ἐφόρεσε τὰ χρυσία.

1 εὐθὺς ἔπεται· ἔστι γὰρ οἷον ἀντεγκληματική Ph, (om. ἔστι
 γὰρ οἷον) Ac Vγ; ἀντεγκληματική εὐθὺς ἔπεται (om. cet.) P; εὐθὺς
 ἔπεται (om. 1 ἔστι — 1. 3 ἔπεται) VcBa | κατὰ — 1. 3 ἢ sic P,
 (εὐθὺς pro 1. 3 πάλιν) Ph, (καὶ εὐθὺς pro 1. 3 πάλιν) mg. m.2
 Vc; καὶ τόπος κοινὸς κατὰ τῆς ἐταίρας· ἐν πάσῃ γὰρ ἀντεγκλη-
 ματικῇ ἀντίθεσις τοπικὴ γίνεται· ἢ Ac, v.l.Pa, (τῆς om.) v.l.Pc,
 (ἀντιθέσει καταδρομὴ τοπικὴ γίνεται) m.po.VcBa; cf. 73, 4. 86, 19
 2 (κατὰ — κατηγοροῦ om.) ἢ εὐθὺς ἔπεται ἢ Vγ 3 καὶ ante ἢ
 add. VcBa, Nilus (schol. P W VII 689, 16: ἔπεται ἀναγκάως
 ἢ μετάληψις) 4 ἰδίαν Ph | ἔχουσάν VcBa; ἔχουσιν Ph | ἐπι-
 |τιμί, m.2]αν VcBa | τὸ Pc; supr. Pa; om. VPh 5 ὁμοίαν
 Pa; ὁμοίαι Ph | ἐλευθερίαις P, cr. m.po. 6 ἅμα P; ἅμα γε
 Ph; ἄλλα δὲ V, Nilus 7 τοι (pro τι) Ph 8 ποιότης δὲ
 Pc 10 ἢ (pro εἰ) Ph | εἰ (pro ἢ) Pc 11 subscr. τέλος τῶν
 στάσεων P; ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ VcBa; ἑρρωσο ῥητὴρ τῇ
 μελιρρότῳ τέχνη Ph; om. Ac

Sp. 177 ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ W. 65
ΠΕΡΙ ΕΥΤΡΕΣΕΩΣ

A

Περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων.

5 Ἡ πρώτη καὶ καλλίστη τῶν προοιμίων εὗρεσις καλ- 1
λίστης καὶ πραγματικωτάτης εὐρέσεως τετύχηκε τῆς ἐκ
τῶν ὑπολήψεων καλουμένης τῶν τε προσώπων καὶ τῶν
πραγμάτων· ὅπως δὲ ταῦτα ἔχει, διελὼν ἐκθήσομαι
καθ' ἑκάστον ἐν μέρει. τεθείσης γάρτοι πάσης ὑποθέ-
10 σεως ἀνασκοπεῖν ἄξιον πρῶτον τὸ πρᾶγμα τὸ γεγενη-
μένον ὁποῖόν ἐστι, καὶ περὶ οὗ ἡ κρίσις ἢ τὸ βουλευ-
τήριον συνέστηκεν· ἐν προβλήμασι γὰρ ἡ κρίνομεν ἢ
βουλευόμεθα. δεῖ τοίνυν σκοπεῖν τὸ πρᾶγμα εἴτε κα-
λὸν ἐστὶν εἴτε φαῦλον, εἴτα ἐξῆς τὰς περὶ τὸ πρόσω-
15 πον ὑπολήψεις ἐκάστου, τῶν δικαζόντων, τῶν κατηγο-

P = PaPc
V = VcAcBa

1—2 de titulo cf. Praef. 3 περὶ προοιμίων· τόμος α' P, (om. τόμος α') Ac; om. (προοιμίων titulo l. 2 add.) VcBa 4 προοιμίων om. V 5 εὗρεσις vix san.; Dox.: τινὲς ... ἢ ... προοιμίων ὑπὸ (ὑπόθεσις?) καλλίστης καὶ πραγματικωτάτης εὐρέσεως (μεθόδου supr. Vδ) τετύχηκεν' ... ἕτεροι δὲ ... ἢ ... προοιμίων μέθοδος καλλίστης ὑποθέσεως τετύχηκεν' κτλ. 6 πραγματικωτ[άτης m.po.] τετύχηκεν εὐρέσεως Pc 8 ἔχ[ει m.2] Vc 10. 11 [τὸ γεγεννημένον] Spengel; cf. 94, 6. 95, 2 11 καὶ om. Vl | [ἢ] Vc; καὶ Vg

ρουντων, των απολογουμένων, των έχοντων αυτά τα πράγματα και τα εγκλήματα, των εξωθεν εμφανιζομένων· ἐμφαίνεται δὲ πολλάκις μὲν ἔν, πολλάκις δὲ πλείονα. 66 τούτων ἕκαστον ὁποίας ὑπολήψεις ἔχει καὶ ὅπως εἰς τὰ προοίμια παραληφθήσεται, τρανῶς διηγήσομαι. 5

Πρῶτον μὲν οὖν σκοπητέον τὸ πρᾶγμα ποταπὸν ἐστὶ καὶ ποταπὸν ὑπέλληπται, χρηστὸν ἢ φαῦλον, καὶ τίνα γνώμην ἔχουσιν οἱ δικασταὶ περὶ αὐτοῦ, καὶ ὅπως διέτεθσαν ἐπὶ τῷ πεπραγμένῳ. εἰ μὲν οὖν χρηστὸν εἴη, χαίρειν αὐτοῦς εἰκὸς καὶ γεγηθέναι· καὶ τὸ προοίμιον 10 οὖν ἔσται τὸν τρόπον τοῦτον ὁρῶ μὲν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, χαίροντας ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις καὶ χάριν 178 γινώσκοντας τῷ θεῷ, ὥς ἐπ' ἐκείνου τοῦ προβλήματος· ἐβοήθησάν ποτε φυνγάδες πολεμουμένη τῇ πατρίδι καὶ νίκην εἰργάσαντο, καὶ γράφει τις αὐτοῦς κατὰγειν· 15 ὅτ' ὁ μὲν θεῷ, ὧ ἄνδρες πολῖται, χάρις πολλὴ τῷ τὴν νίκην ἡμῖν κατὰ τῶν πολεμίων παρεσκευακότι καὶ τῆς παρούσης ἡδονῆς τὰς ἀφορμὰς ἐνδύνει· ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ πολῖται μετὰ γε θεῶν γεγόνασιν ἡμῖν τῆς παρούσης θυμηδίας αἵτιοι, συμβουλευέσων παρελήλυθα κατὰγειν 20 αὐτοῦς καὶ ἀποδιδόναι τῇ πόλει, ἣν ἔσωσαν αὐτοί. τῆς δὲ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἀπλότητος μὴ φροντίσης· διδασκαλικώτερον γὰρ ἐσπούδασα τὰς τέχνας ἀφηγήσασθαι, περιελὼν τὴν ἰσχὺν τοῦ λόγου καὶ γυμνὰ τιθεῖς

3. 4 δὲ καὶ πλείονα Ac 4 τούτων δὲ LeMdOhVx | ἕκαστον] Ba 6 cf. p. 93, 8 | πρᾶγμα [I—II] Vc 8 αὐτοῦ [VI—VII] Pa 9 περὶ τῷ πεπραγμένῳ (= τὸ πεπραγμένον?) Ac 10 εἰκὸς αὐτοῦς VcBa 11 οὖν om. Ba | τοῦτον τὸν τρόπον V; τοιοῦτότροπον Le | ὁρῶμεν PVcBa | ὑμᾶς post 12 δικασταί Ba 14 cf. 100, 16. 105, 16 15 αὐτὸν ex ὁ]s Pc 17 [ὅ ex ἡ]μῖν Pa | ἐναντίων Pa 19 γε om. VcBa | θεῶν MdVb; θεὸν PaAcBa; [θεὸν] Pc; τῶν θεῶν m.1Vc 21 τῇ πόλει Ac; τὴν πόλιν VcBa, (ἢ et ei supr.) P | ἐσώσαντο αὐτοί VcAc

τὰ νοήματα, ὥς εἶναι κατάδηλα μᾶλλον. — Εἰ δὲ φαῦ-
 λον εἶη τὸ πρᾶγμα τὸ γεγενημένον, ἀνάγκη τοὺς δι-
 κάζοντας ἢ χαλεπαίνειν ἢ οἰκτείνειν ἢ ἐκάτερα πάσχειν
 ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, καὶ ὀργὴν καὶ λύπην· λέξομεν οὖν τὸ
 5 προοίμιον οὕτω λαμβάνοντες ἔπειδὴ καὶ ὑμᾶς, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, τῶν τετολμημένων ἔνεκεν ὀρῶ καὶ ἀχθο-
 μένους καὶ λελυπημένους, διὰ τοῦτο τὴν γραφὴν ἐν-
 εστησάμην· οἷον ἐνώπιόν τις τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε 67
 τὸν υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον, ἐξέθανεν ἢ
 10 μήτηρ, καὶ κρίνεται αἰτίας θανάτου· ἄχθεσθαι μὲν
 ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ δυσχεραίνειν ἐπὶ τοῖς
 γεγενημένοις οὐδὲν ἀπεικός ἐστι, καὶ τούτῳ χαλεπαί-
 νοντας ὑπὲρ ὧν ἐτόλμησε, καὶ ἐκείνους οἰκτελροντας
 ὑπὲρ ὧν ἔπαθον· αἱ δὲ ἀποδόσεις παντὸς προοιμίου
 15 αἱ ἀξιώσεις εἰσὶν. ἀπὸ δὲ τῶν εὐρέσεων αἱ προτάσεις
 γίνονται, καὶ προοιμίου δριμύτης πρότασις.
 Ἐξῆς τρεπτέον ἐπὶ τοὺς κατηγοροὺς καὶ τίνα τρό-
 πον ἀπὸ τούτων εὐρίσκεται τὰ προοίμια· οἱ γὰρ κατ-
 ηγοροῦντές τινος ὑπολήψεις ἔχουσι πολλάκις ἢ ἔχθρας
 20 ἢ φθόνου. τὸν μὲν οὖν φθόνον, εἴ τις ἐμφαίνοιτο τῷ
 179 προβλήματι, διακρουσόμεθα· δεινὸν γὰρ βασκανίαν
 ὁμολογεῖν καὶ ἐπίφθονον αἰεὶ. ἐμφαίνεται δὲ πολλάκις,
 ὅταν ἢ δόξῃ βασκαίνωμεν ἢ πλούτῳ, οἷον πρεσβεύων
 Αἰσχίνης παρὰ τὸν Φίλιππον ἐτραγώδησε, νενίκηκεν,
 25 ἐστεφάνωνται, καὶ κρίνεται παραπρεσβείας ὑπὸ Δημο-

4 ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς Ba | λέξομεν Ac 7 λυπουμένους V
 9 κατὰ — νόμον Ba, m.2P, cf. 125, 11; om. VcAc, m.1P; γε ἀπ-
 ἐκτεινε τὸν ἑαυτοῦ (ἑαυτῆς Pc) υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον
 καὶ κρίνεται P 10 ὁ πατήρ post κρίνεται add. Vw, m.po.Pa
 11 ἄνδρες om. Pc 15 εἰσὶν suppl. m.2Vc 18 εὐρίσκονται
 Ac | γὰρ om. VcBa 21 διακρουσόμεθα VcAc 23 ἢ πλού-
 τῳ om. Vn | δόξῃ ante οἷον supr. Vg

σθένους· ὁρθῶς ἐρεῖ τὸ προοίμιον ἄμειβεσθαι ὑμῶν, ὧν
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ βαρύνοντά με τοῦ στεφά-
 νου καὶ τῆς νίκης Αἰσχίνῃ τὴν κατηγορίαν ἐνστήσασθαι
 κατ' αὐτοῦ. ἡ πλούτῳ, οἷον ἀποκήρυκτος ἦν τῆς τὸν
 68 πατέρα τροφάς, ὃ δὲ αὐτῷ ξίφος ἔδωκεν, ἐμισθοφό- 5
 ρησεν, ἐπανῆκε πλούσιος, ὃ πατήρ δεόμενος τροφῶν
 προσῆλθε τῷ παιδί, ὃ δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ξίφος ἔδωκεν,
 ἀπέκτεινεν ἑαυτὸν ὃ πατήρ, καὶ κρίνεται ὁ παῖς αἰτίας
 θανάτου· ὑπὲρ πλούτου τις πρόφασις, καλὸν οὖν
 διακρούσασθαι καὶ λέγειν ὅτι ὅτι τῆς περιουσίας αὐτῷ 10
 βαρύνων τὸν ἄγων ἐνεστήσάμην'. — Τὰς δὲ ἔχθρας
 ποτὲ μὲν ὁμολογήσομεν, ποτὲ δὲ ἀρνησόμεθα, τοῦτο
 ποιοῦντες οὐχ ὅταν βουλόμεθα, ἀλλ' ὅτε δεῖ ὁμόσε
 χωρεῖν ταῖς ἀρνήσεσι καὶ ταῖς ὁμολογίαις. ἔσται δὲ
 οὕτως· ἂν ἔχωμεν πρὸς ἔνδοξον πρόσωπον καὶ ὑπερ- 15
 ἔχον καὶ ἐπαινούμενον οἷον στρατηγὸν ἢ Περικλέα ἢ
 νομοθέτην, τότε ἀρνησόμεθα, ἢ πρὸς κοινὸν εὐεργέτην
 ἢ πρὸς τινα δι' ἐξουσίαν ὤμῳ καὶ ἀπάνθρωπον. πρὸς
 νομοθέτην μὲν λέξομεν, ὅτι αἰσχρὸν ἀπεχθάνεσθαι
 κοινῷ εὐεργέτῃ, ὡς ὁ Δημοσθένης «μηδεὶς ὑμῶν, ὧν 20
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ μήτε ἰδίᾳς ἔχθρας ἐμὲ μηδε-
 μιᾷς ἕνεκα ἄλλης ἥκειν Ἀριστοκράτους κατηγορήσονται
 τουτοῦ». πρὸς δὲ ὑπερέχον πρόσωπον, ὅτι δέος τοῖς
 εὐδοκιμοῦσι προσκρούειν, οἷον ἡνέχθη σκηπτὸς ἐπὶ τὴν

3 τὴν om. Vc 4 πλούτου V (ω m. po. Ba); cf. p. 95, 23
 5 ἐπέδωκεν Ac 6 ὃ δὲ πατήρ Ac 7 αὐτὸ om. Vc Ac | ἐπέδωκεν
 Ac 10 καὶ om. P 12 ὁμολογήσομεν Vc | ἀρνησόμεθα Vc, (in
 ras.) Pa 13 ὅτε βουλόμεθα V | ὅτ' ἂν δεῖ V 15 ἂν ἔχωμεν, sc.
 ἔχθρας; altera pars: p. 97, 18 sq. 16 ἢ Περικλέα om. Vs; haec
 et 17 ἢ πρὸς κοινὸν εὐεργέτην del. Brinkmann 18 πρὸς m. 2,
 ὡς m. 1 Vc 20 Dem. 23, 1 21. 22 μήτε μιᾷς PV 23 ἕνεκα V | κατηγορήσαντα Vc 23 τοῦ[του] m. po.] Pa | τὸ ὑπερ-
 ἔχον Pc 24 cf. 51, 8

Περικλέους εἰκόνα, καὶ συμβουλεύει τις μηκέτι αὐτὸν
 Ὀλύμπιον καλεῖν, οἷον ὅκ' ἔχθρας ἔνεκεν, ὧ ἄνδρες 69
 Ἀθηναῖοι, τῆς πρὸς Περικλέα τὴν συμβουλὴν ταύτην
 180 ἐνεστησάμην, ἀλλ' εὐνοίας πλέον, δεδοικώς, μή τι παρὰ
 5 τῶν θεῶν ἄνθρωπος ὦν πάθῃ. ἐξ ἀπονοίας δὲ ὦμόν
 δι' ἐξουσίαν, οἷον πένης καὶ πλούσιος ἔχθροί, ὑπέσχετο
 ὁ πλούσιος θρέψειν τοὺς πολίτας, εἰ λάβοι τὸν πένη-
 τα πρὸς ἀναλρεσιν, ἔδωκεν ὁ δῆμος, οὐκ ἔθρεψεν ὁ
 πλούσιος τοὺς τοῦ πένητος υἱεῖς, ἀπέθανον λιμῶ, καὶ
 10 κρίνεται φόνου· οὐκ ἀπεχθανόμενος ἰδίᾳ τῷ πλουσίῳ
 τὴν ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἐνεστησάμην γραφήν, ἀλλ' ἀγαν-
 ακτῶν ἐπὶ τοῖς νόμοις καὶ τῇ πόλει. καὶ μυρίου τις
 ἂν εὖροι ἀριστεῖς ἢ πλουσίους ἢ στρατηγοὺς ἢ δημ-
 αγωγούς, οἷς ἀντιλέγοντας ἢ κατηγοροῦντας ἀναγκαῖόν
 15 ἔστι τὰς ἔχθρας τὰς ἰδίας παραιτεῖσθαι, καταφεύγειν
 δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς νόμους καὶ τοῦ κοινῇ τῇ
 πόλει συμφέροντος ἔνεκεν λέγειν ἐνίστασθαι τὸν ἀγῶ-
 να. — Ὁμολογεῖν δὲ δεῖ τὰς ἔχθρας, ἐὰν προαδικηθέν-
 τες ἀμυνώμεθα· ἀνεπίφθονον γὰρ τιμωρίαν κατὰ τῶν
 20 ἡδικοτήτων λαμβάνειν, ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῇ
 Κατ' Ἀνδροτίωνος ἐποίησε λόγῳ «ὅπερ Εὐκτῆμων, ὧ
 ἄνδρες δικασταί, παθὼν ὑπ' Ἀνδροτίωνος κακῶς ἅμα
 τῇ τε πόλει βοηθεῖν ᾤετο δεῖν καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ
 λαβεῖν, τοῦτο κἀγὼ πειράσομαι ποιεῖν, ἐὰν ἄρα οἷός
 25 τε ᾧ»· καὶ ἐν τῷ Κατὰ Νεαίρας πάλιν ὁμοίως.

1 εἰκόνα PV; οἰκίαν Vg, m.1Vln | αὐτὸν μηκέτι V 2 Ὀλύμ-
 πιον καλεῖν, β et α supr. (m.1?) Vc; καλεῖν Ὀλύμπιον Ba 7 ἐν
 λιμῶ θρέψειν Md Oh | cf. 259, 5 Sp. 10 νῆ δία m.po.Ba 12 ἐπὶ
 τῇ πόλει καὶ τοῖς νόμοις Vδ, cf. l. 16 16 κοινῶ V 17 εἰ-
 νεκεν Ac | ἐνεστήσασθαι Vδ, (γρ' ἐνίστασθαι) Vk; haec v.l. in
 textum P irrepsit p. 98, 3 19 κατὰ om. v.l.Dox; παρὰ Og, m.po.
 Pa 20 ὁ om. AcBa 21 πεποίηκε Ba 23 τε τῇ Ac | οἶεται V
 Dem. 22, 1 25 Dem. 59, 1

Καὶ περὶ τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ τινος ὑπόληψις
 εὐρίσκεται πολλάκις εὐνοίας ἢ κέρδους. τὸ μὲν οὖν
 70 κέρδος αἰὲν παραιτητέον καὶ τὸν μισθὸν, πλὴν εἰ μὴ
 πιθανῶς λέγοιμεν μισθὸν ἔχειν [παρὰ] τῶν βοηθου-
 μένων τὴν σωτηρίαν, οἷον ἐὰν ὑπὲρ ἀριστέων λέγωμεν 5
 ἢ ὑπὲρ τυραννοκτόνων ἢ καθάπαξ δημοσίᾳ τὴν πόλιν
 εὖ ποιησάντων· οἷον ἐπὶ τῶν τριάκοντα τυράννων ἐξ-
 ετίθεσαν Ἀθηναῖοι τὰ γένη, Μεγαρεῖς ἀναιρούμενοι
 ἔτρεφον, παυσαμένης τῆς τυραννίδος ἤκουσιν ἀποδι-
 δόντες τὰ γένη, καὶ γράφει τις τὸ κατὰ Μεγαρέων 181
 ἀνηρησθαι πινάκιον· ἄριστον γὰρ ἐνταῦθα διομολογή- 11
 σασθαι μισθὸν ἔχειν τὴν τῶν φιλτάτων σωτηρίαν λέ-
 γοντα οὕτως· μισθὸν μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 παρὰ Μεγαρέων αὐτὸς τε διομολογῶ μέγιστον εἰληφέναι
 τῶν παρόντων λόγων καὶ ὑμεῖς δ' ἂν διομολογήσαιτε, 15
 τὴν σωτηρίαν τῶν φιλτάτων'. — Τὴν δὲ εὐνοίαν φανε-
 ρῶς ἔστιν διομολογεῖν ἄνευ κέρδους, ὅταν ὑπὲρ τῶν
 δημοσίᾳ τὴν πόλιν εὐεργετησάντων λέγωμεν, οἷον μελ-
 λόντων μονομαχεῖν ἀδελφῶν δύο κατὰ τὸν νόμον τὸν
 περὶ τῶν ἀριστέων· περὶ τοῦ γέρωτος ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος, 20
 καὶ γράφει τις λελύσθαι τὸν νόμον· οἷον· φιλεῖν μὲν
 τοὺς ἀδελφοὺς οὐκ ἂν ἀρνηθεῖν ἔγωγε κοινούς σω-

1 καὶ suspect. | πρὸς (pro περὶ) Ac 2. 3 τὸ . . κέρδος Vc, v.l.P; τοῦ . . κέρδους PAc, m.1Ba 3 καὶ Vc, v.l.P; ἐνστήσασθαι P, (κνρῶσαι καὶ m.po. supr.) Ba; om. Ac | μισθὸν, m.2 ἀγῶνα supr., Pb 4 παρὰ om. Om 5 γρ τὴν τῶν φιλτάτων σωτη-
 ρίαν P 6 (δημοσίᾳ om.) τῇ πόλει, m.2 δημοσίᾳ τὴν πόλιν, Vc
 7 εὐεργετησάντων Vt 10 cf. Thuc. 1, 139; Plut. Pericl. 30; cf. p. 106, 1 (ubi καθαιρεῖν; at ἀναιρεῖν etiam Diod. XII 39, 4)
 13 οὖν om. Pc 15 διομολογήσῃτε VcBa, (αἱ) P; διομολογήσετε Ac
 16 πάντες ante τὴν add. Ac, πάντως VcBa, εἰκότως Od 17 ἄνευ
 κέρδους suspecta 19 cf. Aps. I 2 p. 234, 15 Sp.-H. 20 τῶν
 om. Pc | cf. 116, 17 22 κοιν[οὺ ex ὁ]ς σωτηρ[ί]ας Pa

τῆρας τῆς πόλεως γεγενημένους'. ἢ ἂν ὑπὲρ συγγενῶν
ποιώμεθα τοὺς λόγους· ἀνεπίφθοнос γὰρ ὁ ὑπὲρ τῶν
προσηκόντων λόγος· ὥς καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Πρὸς
Λεπτίνην εἶπεν «ἄνδρες δικασταί, μάλιστα μὲν εἵνεκα
5 τοῦ νομίζειν συμφέρειν λελύσθαι τὸν νόμον, εἴτα καὶ 71
τοῦ παιδὸς εἵνεκα τοῦ Χαβρίου ὁμολόγησα τούτοις,
ὥς ἂν οἴός τε ᾧ, συνερεῖν». Οὕτω περὶ τῶν κατηγο-
ρούντων καὶ τῶν ἀπολογουμένων.

Περὶ δὲ τοὺς τὰ ἐγκλήματα ἔχοντας ἢ χρησταὶ ὑπο-
10 λήψεις συνίστανται ἢ πονηραί. ἐὰν μὲν οὖν κατηγοροῦ-
μεν, τὰς φύσει προσούσας φάυλας βεβαιώσομεν, οἷον
«τὴν μὲν ἀσέλγειαν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὴν ὕβριν,
ἣ πρὸς ἅπαντας ἀεὶ χρῆται Μειδίας, οὐδένα οὐθ' ὑμῶν
οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν ἀγνοεῖν οἶομαι»· τὰς δὲ
15 χρηστὰς προσούσας ὑπολήψεις διαλύσομεν, οἷον «οὐκ
ἀγνοῶ μὲν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι τὸν Χαρίδημόν τι-
νες εὐεργέτην οἶονται· ἐγὼ δὲ ἐάνπερ ἂ βούλομαί τε
182 καὶ οἶδα τούτῳ πεπραγμένα δυνηθῶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν,
οἶομαι δεῖξιν οὐ μόνον οὐκ εὐεργέτην, ἀλλὰ καὶ κακο-
20 νούστατον καὶ πολὺ τάναντία ἢ προσῆκεν ὑπειλημ-
μένον». — Ἐὰν δὲ ἀπολογώμεθα, τούναντίον ποιήσο-
μεν, τὰς μὲν χρηστὰς βεβαιοῦντες ὑπολήψεις, τὰς δὲ
φάυλας διαλύοντες, οἷον δέκα νέοι τὴν τάξιν λιπόντες
ἔφυγον, τῷ ἐνὶ ἀπαντήσασα ἡ μήτηρ ἀπέκτεινεν αὐ-
25 τόν, οἱ ἐννέα στραφέντες ἠρίστευσαν, καὶ κρίνεται ἡ
γυνὴ φόνου· ἐνταῦθα γὰρ μία μὲν ὑπόληψις περὶ τὴν 72

2 ἀνεπίφθοнос² Pa 4 εἵνεκα P 5 λελύσθαι τῇ πόλει
τὸν Vc, v.l. P, Dem. 20, 1 | καὶ supr. Pa; δὲ καὶ Vb 11 φύ-
σει[I] Pc 12 Dem. 21, 1 13 πάντας V 16 μὲν οὖν Ac,
Dem. 23, 6 | ᾧ ἄνδρες δικασταί P; om. Dem. 19 αὐτὸν m.2
supr. post δεῖξιν Vc 24 καὶ τῷ Vc

γυναικα χρηστή, ὅτι τῆς νίκης αἰτία, ἣν χορὴ βεβαιῶσαι
κατὰ τὰ προοίμια λέγοντα οὕτως ὅτι μὲν οὐκ ἄλλος
τις ἡμῖν τῆς νίκης αἴτιος μᾶλλον τῆς γυναικὸς ἐγέ-
νετο, πάντας ὑμᾶς ἐλπίζομεν ἐγνωκέναι· μία δὲ φάυλη,
ἣ τοῦ δοκεῖν παιδοκτόνον αὐτὴν εἶναι, ἣν χορὴ θερά- 5
πεῦσαι λέγοντα οὕτως ἐλ μὲν οὖν τοῖς κατηγοροῖς
πειθόμενοι τὴν γυναικα ταύτην παιδοκτόνον ὑπολή-
ψεσθε, οὐκ ὀρθῶς ποιήσετε· εἰ δὲ τὰ πεπραγμένα σκο-
πήσετε καὶ τὰ τοῦ τετελευτηκότος δίκαια ἐγκλήματα,
φανεῖται ἡ γυνὴ οὐκ ἀγαθὸν υἱὸν ἀλλὰ προδότην πο- 10
νηρὸν ἀποκτείνασα'.

Ἐμφαίνεται δὲ καὶ ἔξωθεν πρόσωπα, ὥς ἔφαμεν,
πολεμίων μάλιστα πολλάκις, ἀφ' ὧν οὕτω ληψόμεθα
τὰ προοίμια ζητοῦντες ἐπὶ τῇ παρούσῃ κρίσει, τί ἂν
βούλονται τέλος οἱ πολέμιοι γενέσθαι, λέγοντες οὕτως 15
ὥς ἐν ἐκείνῳ τῷ προβλήματι· φυγάδες πολεμουμένη τῇ
πατρίδι ἐβοήθησαν καὶ νίκην εἰργάσαντο, καὶ γράφει
τις αὐτοὺς κατὰγειν· τοῖς μὲν οὖν πολεμίοις δι' εὐχῆς
ἐστὶ μὴ καταδέξασθαι τοὺς πολίτας ἡμᾶς ἐνθάδε, ἵνα
ᾤμεν αὐτοῖς ληφθῆναι ῥάδιοι· ἡμᾶς δὲ οὐκ ἄξιον ποι- 20
εῖν, ἃ δοκεῖ τοῖς πολεμίοις'.

Ταῦτά σοι περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων πεπλή-
ρωται, τοῦτον εὐρισκόμενα τὸν τρόπον ἀπανταχῇ.

3 ὑμῖν P Vc Ac | μᾶλλον ἢ τῆς Ba 7.8 ὑπολήψεσθε V, (αι supr.)
Pc; ὑπολήψασθε Pa 8.9 σκοπήσετε V, (αι supr.) Pc; σκο-
πήσατε Pa 12 καὶ om. m.1Vc | p. 94, 2 18 γὰρ πολλάκις δὲ
καὶ συμμάχων P (at coniungendum ἐμφαίνεται . . . πολλάκις)
16 cf. 94, 14 18 καλεῖν m.1Ba, (γὰρ κατὰγειν) Vc | οἷον τοῖς
Ba, W VI 542, 15 19 καταδέξασθαι Ba 20 cf. 260, 5 Sp.

183 *Περὶ τῶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως προοιμίων.* 73

Ἐξῆς λεκτέον περὶ τῶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως προοιμίων 2
πάνυ παγκάλην καὶ ποικίλην ἔχόντων τὴν τέχνην. εὐρί-
σκεται δὲ καὶ ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐξῆς μαθημάτων, οὐκ
ἐν πᾶσι δὲ προβλήμασιν οὐδὲ πάντα ἐν πᾶσιν· εὐθιχτα
μὲν γὰρ ἔστιν εὐρεθέντα καὶ δριμέα, πολλάκις δὲ φαί-
νεται τῶν ἐξ ὑπολήψεως ἡ ἀρετή, διότι πανταχῇ φαί-
νεται.

Ἔστι δὲ τῶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως εἶδη τρία, ὧν καὶ τὰ
10 παραδείγματα θήσομεν. καὶ πρῶτον ἔστιν ὅτε δύο πε-
πραγμένων ἀδικημάτων, ὧν καὶ τὸ ἕτερον ἀναδέξασθαι
δύναται κρίσιν, ὑποδιαίρουντες ποιήσομεν προοίμιον
οὕτως· οἷον κατέσκαψάν τινες πόλιν ἐν πολέμῳ καὶ
ἐγεώργησαν αὐτήν, οὐκ ἀνῆκεν ἡ γῆ καρπούς, καὶ κρί-
15 νονται ἀσεβείας· ἐνταῦθα δύο ὄντων ἀδικημάτων ἰσο-
στασίῳ, τοῦ τε κατασκάψαι τὴν πόλιν καὶ τοῦ γεωρ-
γῆσαι, ποιήσομεν ἐξ ὑποδιαίρεσεως προοίμιον οὕτως
ἔῃ μὲν οὖν καὶ διὰ τὸ κατασκάψαι τὴν πόλιν ἔδοσαν
αὐτοὶ δίκην, ὁρθῶς ἂν ἐγένετο· νῦν δὲ πολλῷ πλέον,
20 ὅτε καὶ γεωργῆσαι διέγνωσαν ἢν κατέσκαψαν πόλιν·
οὐ μέντοι ἡ ἐνὸς πράγματος εἰς λεπτὸν τομὴ προοίμιόν
ἔστιν ἐξ ὑποδιαίρεσεως, ἀλλὰ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
λους ἐξ ὑποδιαίρεσεως κατασκευή· οἷον ἔπεισεν ἐν λι- 74
μῷ καὶ πολιορκίᾳ ῥήτωρ τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν ἀποκτεῖ-

4 καὶ supr. Vδ, om. We 5 εὐθιχτα^η P Vc; εὐθιχτα prae-
ferunt Dox., schol. P (W VII 710, 8) 6 μὲν om. Pc | πλεονάκεις
Ald.; πλειστάκεις m.po.Vc 6. 7 | φαίνεται δὲ πολλάκις m.po.]
Pc | ἐμφαίνεται Ba 7 cf. 93, 5. 100, 23 7. 8 φαίνεται P 9 ὑπο-
[διαίρεσεως m.po.] Pc | τὰ om. VcBa 10 ad ὅτε mg.: γὰρ ἢ γὰρ
δύο πεπραγμένων Pa, (ἦτοι) Pc 10. 12 ὅτ' ἂν . . . ποιήσωμεν Ac
11 καὶ om. Vc 14 τοὺς καρπούς Ac; cf. 106, 6 15 δὲ δύο Pc |
ὄντων τῶν Vδ 19 δίκας V 21 λεπτὸν: cf. p. 222, 24 Sp.

ναι, γέρον λαθῶν ἡρίστευσεν, αἰτεῖ εἰς τὸ γέρας τὸν
 ῥήτορα· ἐνταῦθα τὸ ἀδίκημα ἔν, τὸ τὰ γένη διαφθα-
 ρῆναι, ἐξ ὑποδιαίρεσως δὲ εἰ λέγοι 'εἰ γὰρ μόνους
 τοὺς πατέρας ἔπεισεν ἀποκτεῖναι ἢ μόνας τὰς γυναι-
 κας, ἄξιός ἦν θανάτου', οὐ προοίμιον λέγει, ἀλλὰ κατα- 5
 σκευάζει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρη τέλους.

Δεύτερον ἐξ ὑποδιαίρεσως μάθημα οὕτως εὗρίσκε-
 ται, ἐν ᾧ ποιοῦμεν προοίμιον. ἐνίοτε τοῖς προσώποις
 καὶ πρὸ τῶν πραγμάτων ἰδία παρακολουθοῦσιν ὑπο-
 λήψεις, οἷον Αἰσχίνη, Δημοσθένης, δεύτεραι δὲ αἱ ἐπι- 10
 συμβαίνουσαι ἀπὸ τῶν πραγμάτων. ὅταν οὖν εὗρωμεν 184
 ἐν προβλήματι τὰς ὑπολήψεις ἑκατέρας περὶ τὸ ἐν
 πρόσωπον, τὴν τε φύσει προσοῦσαν καὶ τὴν ἐπιγενο-
 μένην, ὑποδιαίρουντες λέγομεν ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ προ-
 βλήματι· Δημάδης πρεσβεύσας παρὰ τὸν Φίλιππον, 15
 καὶ ἐρομένου ποταπαί εἰσιν αἱ Ἀθηναίαι τοῦ Μακεδόνα,
 ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτὰς κατέγραψε καὶ ἐπανελθὼν
 ὕβρεως κρίνεται· οἷον 'καὶ διὰ τὸν ἄλλον μὲν βίον, ᾧ
 Ἀθηναῖοι, τὸν προσόντα Δημάδη καὶ τὴν προδοσίαν
 ἄξιον ἦν κολάσαι τοῦτον, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ διὰ τὰ 20
 νῦν αὐτῷ γεγενημένα, ἐξ ὧν αἰσχύνῃν ὁμοῦ καὶ ζημίαν
 περιῆψε τῇ πόλει'. γίνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν
 τοῦτο πολλάκις, ἂν ἔχωμεν ἢ μάγον ἢ τελώνην ἢ πορ-
 νοβοσκόν· οἷον πορνοβοσκὸς τὰ τῶν Μουσῶν ὀνόματα
 75 ταῖς ἐταίραις τίθεται καὶ κρίνεται ἀσεβείας· λέγομεν 25

1 καὶ αἰτεῖ Ba 2 ἐνταῦθα δ[ε] Pa 3 δὲ εἰ Ac, (εἰ supr.)
 Vc; οὖν εἰ PcBa; οὖν (δὲ εἰ supr.) Pa | λέγ[ο] ex ε[ι] Pa 5 οὖν
 add. ante λέγει PcAc, supr. Pa 8 ἐν ᾧ PV; ἐν om. m.1Vdk;
 ὁ (om. ἐν) v.l.P | ἐνίοτε δὲ V 10 καὶ post αἰσχίνῃ add. (m.1?)
 Vc | αἱ ἐπισυμβαίνουσαι AcBa, v.l.P; ἐπισυμβαίνουσιν (om. αἱ)
 PVc 11 πλάσματων m.1VcAc 13.14 ἐπιγενομένην V 15 τὸν
 om. Pc 16 [καὶ] Spengel 18.19 ᾧ ἄνδρες ἀθηναῖοι Ac 20 ἦν
 om. Pc 21 γινόμενα Pc

γὰρ οὕτως ἄξιον μὲν ἦν τὸν πορνοβοσκὸν καὶ διὰ
τὸν ἄλλον μισεῖσθαι βίον πονηρὸν ὄντα καὶ δὴ καὶ
τιμωρίας ἄξιον, οὐχ ἥκιστα δὲ νῦν, ὅτε καὶ ἡσέβησεν
εἰς τὰς θεάς'.

5 Τρίτον ἐξ ὑποδιαίρεσεως μάθημα εἰς προοιμίῳν εὐ-
ρεσιν, ὃ καλεῖται τοῦ ἀθρόου πρὸς τὸ μέλλον [ὑπο-
διαίρεσις]. γίνεταί δέ, ὅταν κακοῦ τινος τολμηθέντος
λέγῃς δεῖν τὸν εἰργασμένον δοῦναι τιμωρίαν καὶ διὰ
τὸ τετολμημένον καὶ ἵνα μὴ πάλιν τολμηθῇ. δεῖ δὲ τὸ
10 τοῦ ἀθρόου πρὸς τὸ μέλλον ποιεῖν τότε, ὅταν ἢ τὸ
μηδεπώποτε γεγονὸς τοῦτο συμβᾶν παθεῖν πάλιν φυ-
λαττώμεθα ἢ ὅταν τὸ αὐτὸ πράττεται πολλάκις. τὰ δὲ
παραδείγματα σαφεστέραν ποιεῖ τὴν τέχνην· πολλοὶ
τυραννοῦσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, καὶ γράφει τις
15 ἐλαύνειν τὸ γένος· ἐνταῦθα καλλίστην χώραν ἔχει τὸ
προοίμιον, ἐὰν λέγωμεν οὕτω· καὶ τῶν γεγενημένων μὲν
εἵνεκα τυραννίδων καλῶς ἂν ἔχοι μισοῦντας τὸ γένος
τῆς πόλεως ἐκβάλλειν τιμωροῦντας αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν
185 ἐπάθομεν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τοῦ μέλλοντος πρόνοιαν
20 ποιουμένους, ἵνα μὴ τοῖς ὁμοίοις περιπίπτωμεν ἀέλ'.
καὶ πάλιν· ἐμίχθη τις ταριχευομένῳ σώματι, καὶ γρά-
φει τις λελύσθαι τὸν τῆς ταριχείας νόμον· καὶ γὰρ
ἐκεῖ δυνάμεθα λέγειν ἵνα μὴ πάλιν γένηται'.

3 καὶ om. Pc 5. 6 ἐξ — εὐρεσιν om. Mr 6 καλεῖται τὸ τοῦ
Ac Mr 6. 7 [ὑποδιαίρεσις] Spengel 7 τινὸς m. 2 suppl. Vc
8 δεῖ Vδ 9 τολμηθῇ πάλιν V 11 μὴ m. po. supr. ante πα-
θεῖν Va 11. 12 φυλαττώμεθα παθεῖν (om. πάλιν) Pc; (πάλιν
add. m. 2) παθεῖν [πάλαι del. m. 2] φυλαττώμεθα Vc 13 οἷον
πολλοὶ Ac 15 ἐκβάλλειν Ac; cf. Aps. I 2 p. 241, 7 Sp.-H. | ἔχει
χώραν Pc 16 μὲν om. P 17 εἵνεκεν Vc Ac 18 αὐτοὺς Ac;
αὐτοῖς P Vc; ? m. 1 Ba 21 pr. καὶ om. Ba | cf. Herod. 2, 89.
Demetr. De eloc. 239 | τεταριχευμένῳ Ac 21. 22 καὶ γράφει
τίς suppl. m. 2 Pc

76 *Περὶ τῶν ἐκ περιουσίας προοιμίων.*

8 Τὰ ἐκ περιουσίας καλούμενα προοίμια ἰδίαν εὐρεσιν
ἔχει ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ ἐν ταῖς ἀπολογίαις, σαφῇ
δὲ αὐτὰ ἐν ἑκατέροις ποιήσω. ἔαν γὰρ κατηγοροῦντές
τινος φόνου δυνώμεθα λέγειν ὅτι 'ἡδυνάμην αὐτὸν
καὶ δημοσίων ἀδικημάτων κρίνειν', ἐκ περιουσίας ποι-
οῦμεν τὸ προοίμιον, καὶ δημοσίων ἀδικημάτων κρί-
νοντες δυνώμεθα λέγειν ὅτι 'ἡδυνάμην αὐτὸν καὶ ἀσε-
βείας κρίνειν', ἐκ περιουσίας προοιμιαζόμεθα· οἷον
ἀριστεὺς ἄχειρ προσῆλθε στρατηγῷ δεόμενος τροφῶν,
ὃ δὲ εἶπεν 'ἀχρήστους ἢ πόλις οὐ τρέφει', κατὰ κρη-
μνοῦ ὥσεν ἑαυτὸν ὁ ἀριστεύς, καὶ κρίνεται ὁ στρατη-
γὸς αἰτίας θανάτου· λέγομεν γὰρ ἐκ περιουσίας ὅτι
'ἡδυνάμην αὐτὸν καὶ δημοσίων ἀδικημάτων εἰσαγαγεῖν
γραψάμενος, ὅτι κοινὸν εὐεργέτην τῆς πόλεως ἀπώλε-
σεν'. ἢ ἐκεῖνο τὸ πρόβλημα· ἢ Φύη μετὰ τὴν κατάλυ-
σιν τοῦ Πεισιστράτου κρίνεται δημοσίων ἀδικημάτων·
λέγομεν γὰρ 'ἡδυνάμην μὲν οὖν καὶ ἀσεβείας αὐτὴν
γραψάμενος εἰς ὑμᾶς ἀγαγεῖν, ὅτι τὸ σχῆμα τῆς Ἀθη-
νᾶς ἀσεβῶς ὑπεκρίνατο'. — Ἰστέον δέ, ὅτι μικροτέρου
77 κρίνοντας δεῖ λέγειν ὅτι 'καὶ μείζονος ἡδυνάμην', μὴ
μέντοι μείζονος κρίνοντας λέγειν ὅτι 'καὶ τοῦ μικρο-
τέρου ἡδυνάμην'· ἄτεχνον γὰρ τὸ τοιοῦτον.

Ἐν δὲ ταῖς ἀπολογίαις εὐκαταληπτότερον τὸ ἐκ περι-

2 εὐρεσιν, m. po. ὑπόθεσιν, Vc 4 αὐτὰ suppl. (m. 1 ?)
Vc 10 τῷ στρατηγῷ Ba 11 οὐ suppl. m. po. Pc 14 εἰς-
αγ[ω]ν[η]ν γράψαι[σθαι] Vc 16 ἢ ὥς V (cf. 113, 24) | ἢ φυλή
m. 2 mg. Ba, v.l. Dox.; ἢ φύ[λ]η Vc 18 γὰρ οὕτως ὅτι Ba | αὐ-
τ[ῇ]ν Pa, (η m. 2 ex o) Pc; δίκην v.l. P; δίκην αὐτὴν VcBa; αὐ-
τὴν καὶ ἀσεβείας δίκην Ac 20 ὑπεκρίνατο Vc 21 καὶ om. Vc
Ac; καὶ τοῦ Ba

ουσίας μάθημα· πᾶς γὰρ ὁστισοῦν μετὰ τὴν εὐεργεσίαν
 186 κρινόμενος ἄριστα ποιήσει προοίμιον ἐκ περιουσίας
 λέγων ἑγὼ μὲν καὶ γέρας ὑπελάμβανον ἐπὶ τοῖς
 πεπραγμένοις λήψεσθαι, μή τί γε δὴ καὶ κρίσεις ὑπομε-
 5 νεῖν, οἷον ὁ στρατηγὸς ὁ τὰς τριήρεις νικώμενος κατα-
 φλέξας καὶ νικήσας καὶ κρινόμενος δημοσίων ἀδικημά-
 των, ἢ ὁ ῥίψας ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν ἀσπίδα καὶ ἀπο-
 κτείνας τὸν πολέμιον. καὶ καθάπαξ ῥαδίου τοῦ μαθή-
 ματος ὄντος χρειώδους δὲ ἀνδεκτέον.

10 *Περὶ τῶν ἀπὸ καιροῦ προοιμίων.*

Τὸ δὲ ἀπὸ καιροῦ καλούμενον προοίμιον ἄφατόν 4
 τινα τὴν ὑπερβολὴν τῆς δυνάμεως ἔχει, ἐὰν εὗρεθῇ.
 ἔστι δὲ τοιοῦτον τῇ δυνάμει, ἐὰν δυνώμεθα τὴν ἀξίω-
 σιν, ἣν εἰσφέρομεν, τρόπον τινὰ ἤδη δεῖξαι καὶ γεγε-
 15 νημένην. ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ τῆς ἰσχύος τοιοῦτον· οἷον
 ἐφυγαδευθήσαν τινες καὶ ἔκτισαν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς
 πατρίδος ἐτέραν πόλιν, ἐν ᾗ ὦκουν, πολέμου ἐνστάν-
 τος ἐκείνοις, ὅθεν ἐξεβλήθησαν, ἐπανελθόντες ἐβοήθη-
 σαν αὐτοῖς, καὶ γράφει τις αὐτοὺς καταδέχεσθαι· λέ-
 20 γομεν γὰρ ἑγὼ δοκεῖν ἐγὼ γράφω τὸ ψήφισμα τή-
 μερον τοὺς πολίτας καταδέχεσθαι, τὸ δὲ ἀληθὲς ἤδη
 τούτους δεδέγμεθα, ὅτε συμμάχους ὄντας αὐτοὺς κατ-
 ελθεῖν εἰάσαμεν. ἀλλὰ καὶ Μεγαρεῖς ἐπὶ τῶν τριά- 78
 κοντα τυράννων ἐκτιθέντων Ἀθηναίων τὰ γένη ἀναι-
 25 ρούμενοι ἔτρεφον αὐτά, καταλυθείσης τῆς τυραννίδος

8 ἐν (pro ἐπὶ) Ac 10 om. Vc 14 καὶ om. Vc 15 αὐτοῦ
 ex τούτου Vc 16 [τοῖς ὁρίοις, ex τοῦ ὅρους?] Vc 18 cf. 94, 14
 20. 21 τήμερον τὸ τοὺς Ba 22 τότε ὅτε ὡς συμμάχους Ba | αὐ-
 τοὺς ante ὄντας Vc, et ante ὄντας et post 23 εἰάσαμεν Pc
 23 ἄλλο, sc. πρόβλημα, Sturm (potius καὶ ἄλλο) | p. 98, 7

ἤκουσιν ἀποδιδόντες τὰ γένη, καὶ ἀξιοῖ τις καθαιρεῖν
τὸ περὶ τῶν Μεγαρέων πινάκιον. καὶ ἔτι ἐν τοῖς τὴν
πόλιν κατασκάψασι καὶ σπείρασιν αὐτήν· θέλοντες γὰρ
αὐτοὺς ἀσεβεῖς ἀποδείξαι φάμεν ὑπὸ τῶν θεῶν ἐλη-
λέγχθαι καὶ πρὸ τῶν ἡμετέρων λόγων, ὅτι εἰσὶν ἀσε- 5
βεῖς, ἐξ ὧν ὡς ἐναγεστάτοις οὐδὲ τοὺς καρποὺς ἀν-
ῆκεν ἢ γῆ. καλεῖται δὲ τοῦτο καὶ ἀγχίστροφον ἐπι- 187
χείρημα.

Τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ἐπιπεπλεγμένων προβλημάτων οὐκ
ἀναγκαῖον ἐνόμισα προσθεῖναι μάθημα· ἢ γὰρ καλόν 10
ἐστὶ καὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως ὅν φαίνεται, ἢ προκατά-
στασις ὅν διηγηματικόν, οὐ προοίμιον εὐρίσκεται.

**Περὶ παντὸς προοιμίου, καὶ ἐκ πόσων μερῶν
συνέσθηκεν.**

5 Σύγκειται δὲ πᾶν προοίμιον ἐκ προτάσεως, ἥτις 16
ἐστὶν ἐκ τῶν μαθημάτων εὐρισκομένη τῶν προκειμέ-
νων, ἐξ ὧν δὴ τοι καὶ γίνεται, ἐκ κατασκευῆς, ἐξ ἀπο-
δόσεως, ἥτις ἐστὶν ἀξιώσις, ἐκ βάσεως, ἢ συνάγει τὴν
πρότασιν καὶ τὴν ἀπόδοσιν.

Ἐὰν μὲν οὖν θελήσωμεν πολιτικώτερον στήσθαι τὸ 20
προοίμιον, εἰς τὴν ἀξίωσιν ψιλὴν αὐτὸ στήσομεν. ἐὰν
δὲ προστιθῶμεν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀξιώσεως ἀπτόμε-

1 ἡκούσιν Pa 1. 2 τὸ περὶ τῶν μεγαρέων καθαιρεῖν Ba
2 p. 101, 13 4 ἀσεβεῖς αὐτοὺς Pc | ἐπιδείξαι Vc Ac | τοῦ θεοῦ
Ba 5. 6 ἀσεβεῖς εἰσὶν Pc 9 ἐπὶ Pa, (?m.1) Pc; κατὰ V, v.l. Pc,
W VII 62, 30 11 cf. 109, 3 18 καὶ om. Vc, (m.2 suppl.) Pa
(sed in titulo marg. καὶ m.1Pa); cf. 95, 17 14 συνίσταται Ba
15 πρῶτον μὲν ἐκ in lemmate Mr (lectionum l. 17 δεύτερον ἐκ
... τρίτον ἐξ ... 18 τέταρτον ἐκ unum testem Ma novi) 16 ἐκ
[Π—III]τῶν Pa 18 ἡ ἀξίωσις Pa Vc Ba 20 ἐθέλωμεν Pc
Ac, (o) Ba

νοι τοῦ πράγματος αὐτοῦ, πανηγυρικωτέρα γίνεται ἡ 79
 βάσις, καὶ μάλιστα, ἂν μὴ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους
 ἀπλῶς εἴπωμεν ἀλλ' ἐπιφωνηματικῶς. ποιεῖ δὲ πανη-
 γυρικὴν τὴν βάσιν καὶ ἡ εὐρυθμία, ἵνα τὸ πανη-
 5 γυρικὸν ἢ διπλοῦν, ἢ ἐν τῷ λόγῳ διὰ τὴν εὐρυθμίαν
 ἢ ἐν τῷ νῷ διὰ τὴν ἐν τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους
 φιλοτιμίαν. — Δεῖ δὲ τὸ προοίμιον ἐν μὲν τοῖς πολι-
 τικοῖς ἡρμηνεῦσθαι μακροτέροις τοῖς κώλοις καὶ σχοι-
 νοτενέσιν, ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς συνεστραμμένοις καὶ
 10 εὐκόλοις μᾶλλον. — Περιβολὴ δὲ αὐτάρκης προοιμίων
 διπλασιάζει ὄνομα καὶ διπλασιάζει κῶλον καὶ προτά-
 σεως ἀπὸ αἰτίας κατασκευή. καὶ ὄνομα μὲν, ἂν λέγωμεν
 «πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι
 πᾶσι καὶ πάσαις, τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν» καὶ
 15 «ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας καὶ δόξης».
 188 κῶλον δὲ ὡς ἐν τῷ Κατὰ Ἀριστοκράτους «ὑπὲρ τοῦ
 Χερρόνησον ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς καὶ μὴ παρακρουσθέν-
 τας ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς». προτάσεως δὲ ἐξ
 αἰτίας κατασκευή, ἂν λέγωμεν — πολλαχῇ δὲ δυνάμεθα
 20 εἰπεῖν — 'τὰ μὲν τούτῳ τετολμημένα λέληθεν ὑμῶν
 οὐδένα' τοῦτο ἢ πρότασις, ἢ δὲ κατασκευὴ ἐξ αἰτίας
 'ἐπεὶ μὴδὲ οὕτως ἐστὶ μικρὰ τὰ τετολμημένα, ὥς δύ- 80
 νασθαι καὶ λαθεῖν'. λεκτέον δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος·

2 τὸ VcAc 3 δὲ πολλάκις V, v.l.P 5 διὰ PaV; κατὰ Pc
 6 ἐν τοῖς Pvc; εἰς τὰ m.2Vc; εἰς τὸ AcBa; om. v.l.P 8 ἡρμη-
 νεύεσθαι Mr 10 εὐκόλοις, ω supra κ(m.po.), Pa 11 pr. καὶ om. Ba
 12 ἀπὸ τῆς Ac; ἐξ VcBa | κατασκευή[I] P; κατασκευὴν V; de utra-
 que lect. cf. Dox. | καὶ om. VcAc | ὀνόματος Ac, v.l.Dox. 13 Dem.
 18, 1 | ἄνδρες om. VcBa | δικασταὶ AcBa | αἰτῶ Ac, m.1Vc
 14 πάσαις ὅσῃν εὐνοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ Dem. 15 εὐσεβείας
 τε καὶ V, Dem. 16 κώλων Ac; κῶλον v.l.Dox. | Dem. 23, 1
 17 ὑμᾶς ἔχειν PcV | ἀσφαλῶς ὑμᾶς ἔχειν Ba 19 κατασκευὴ Sc;
 κατασκευὴν PV 20 πεπραγμένα Pc 22. 23 ὥς [μὴδὲ del.] δύ-
 νασθαι (καὶ er.) Vc 23 ἐπὶ [III] παραδείγματος Vc

πωλοῦσι τὰ τέκνα οἱ νησιῶται, καὶ γράφει τις παρὰ Ἀθηναίοις ἐπανεῖναι τὸν φόρον· οἷα μὲν οὖν, ὧς Ἀθηναῖοι, πάσχουσιν οἱ νησιῶται κακὰ προφάσει τῶν φόρων, λέληθεν οὔτε ὑμᾶς οὔτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων οὐδένα· τοῦτο ἢ πρότασις· καὶ γὰρ οὐδὲ οὕτως ἐστὶ 5 μέτριον, ὃ τολμῶσι περὶ τὰ φίλτατα, ὥστε λαθεῖν ἐνεῖναι δύνασθαι· τοῦτο ἢ κατασκευὴ τῆς προτάσεως· εἴτα ἢ ἀπόδοσις ὑμᾶς δὲ προσήκει πρόνοιαν ποιουμένους τῆς ὑμετέρας εὐδοξίας ἐπανεῖναι τοῖς ἀθλίοις τὸν φόρον καὶ μηκέθ' οὕτως ὀχληροὺς καθίστασθαι'. ἐὰν μὲν 10 οὖν πολιτικῶς ἐθελήσῃς στήσαι, οὕτω στήσεις τὴν ἀξιόωσιν· εἰ δὲ βούλει, πρόσθες καὶ τὴν τῆς ἀξιώσεως αἰτίαν, τουτέστιν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, αὐτὸ λέγω τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους γυμνόν· καὶ ἐὰν θελήσωμεν εἰπεῖν τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τολμῶντες ἐπιφωνηματικῶ- 15 τερον, ἔσται καὶ οὕτως πανηγυρικὴ ἢ βάσις 'δι' ὃν ἀναγκαζόμεναι δυστυχοῦσιν ἀπαιδίαν αἱ νῆσοι'.

Περὶ καταστάσεως ἡγουν διηγήσεως.

1 *Διήγησις ἐστὶ παντὸς μὲν προβλήματος αὐτὸ τὸ 20 πρᾶγμα, ἐξ οὗ συνέστηκεν ἡ ὑπόθεσις. καὶ διὰ τοῦτο*

1 cf. Pollux Naucratis. apud Philostr. V. S. II 12. Aps. I 2 p. 261, 20 Sp.-H. 2 αὐτοῖς ante τὸν add. Ba, m.2 suppl. Vc | οὖν om. V 4 ἄλλον m.1, τῶν ἄλλων m.2, Vc 8 ποιου- μένους post 9 εὐδοξίας VcAc 11 οὖν om. V | γε καὶ στήναι P 12 τῆς om. Ba 14 καὶ ἐὰν δὲ Ba, (καὶ om.) Vc | ἐθελή- σωμεν AcBa 15 τὰ Vc | cf. 107, 3 16 πανηγυρικὴ καὶ οὕ-τως Ba | δν P; οὗς V; Dox.: γράφεται καὶ 'δι' ὄντινα', φόρον δηλόν γε δτι 17 ἀπ[αι] m.po.]δίαν Pa | subscr. τέλος τοῦ α' τό-μου P; τόμος α' Vc; om. AcBa 18 τόμος β' περὶ ἐδρέσεως PV 19 προκαταστάσεως AcBa | ἡγουν διηγήσεως om. V 18. 19 τό-μος β' περὶ διηγήσεως Mr 20 μὲν ἐστὶ παντὸς Ba

διήγησιν μὲν εὐρεῖν οὐ δύσκολον· φαίνεται γὰρ τοῦ
 πράγματος πλατυνομένου τοῖς τρόποις, οἷς ἐκθήσομαι·
 τὴν δὲ προκατάστασιν τῆς διηγήσεως τὴν καὶ προδιή-
 γησιν καλουμένην ἄξιον ἐξετάσαι, πόθεν ληφθήσεται
 5 καὶ ἀπὸ τρόπων ὁπόσων, καὶ εἰ ὁμοίως ἐν πᾶσι προ-
 βλήμασιν ἢ αὐτὴ ἢ καθ' ἕκαστον εἶδος ζητήματος ἰδί-
 ας εὗρεσις προκαταστάσεως γίνεται.

Ὡς ἐν κεφαλαίῳ μὲν οὖν εἰπεῖν πάσης διηγήσεως
 ἐν παντὶ προβλήματι ζητητέον τὰ πρεσβύτερα μὲν, χρή-
 10 σιμα δὲ τῇ ὑποκειμένῃ ἀξιῶσει ἢ κρίσει, ἀκχεῖθεν λαμ-
 βάνειν ἄξιον, καὶ προκαταστήσαντας ὥς προσήκει τὴν
 προδιήγησιν οὕτως εἰς αὐτὴν χωρῆσαι τὴν ἐμφαινομέ-
 νην ἐν αὐτῷ τῷ προβλήματι διήγησιν· ἄτεχνον γὰρ
 καὶ ἰδιωτικὸν τὸ τῆς διηγήσεως αὐτόθεν ἄρχεσθαι,
 15 ὅθεν καὶ τὸ πρόβλημα λέγει. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν προβλη- 82
 μάτων εἶδη ποικίλα καὶ τῶν πραγμάτων αἱ ζητήσεις
 διάφοροι, ποικίλας καὶ τὰς εὗρέσεις παραδώσομεν, ὥστε
 τεθείσης ὑποθέσεως αὐτίκα εἰδέναι, ἐφ' ὃ τρεπτέον
 ἐστὶν εἰς εὗρεσιν τῆς προκαταστάσεως τεχνικόν.

20 **Περὶ μετοικιῶν καὶ τῆς ἐν τούτοις εὗρέσεως.**

Οἱ περὶ μετοικίας βουλευόμενοι δυοῖν τούτοις ἔνε- 2
 κεν θατέρον τὴν βουλὴν ἔχουσιν· ἢ γὰρ προσόντος

1 μὲν om. V 2 p. 119, 23 3 καὶ om. m.1Pa 7 καὶ οὐχ
 ἢ αὐτὴ add. ante γίνεται Ac; Dox.: τινὲς ἐσφαλμένον ἐνόμισαν
 εἶναι τὸ παρὸν χωρίον· καὶ δεῖ (sic Vd) μᾶλλον εἶπον οὕτως αὐτὸ
 ἀναγινώσκεσθαι 'καὶ εἰ' τις εὗρεσις προκαταστάσεως καὶ οὐχὶ αὐ-
 τὴ γίνεται' ἢ οὕτως 'καὶ εἰ ὁμοίως ἐν πᾶσι προβλήμασιν ἢ αὐτὴ
 εὗρεσις προκαταστάσεως γίνεται ἢ καθ' ἕκαστον εἶδος ζητήματος
 ἰδίᾳ τις' 11 προσήκε V 12 διήγησιν Pa 13 γὰρ om. m.1Ac
 15 λέγειν VcAc; λέγεται Va 15. 16 προβλημά m.po. |των Pc
 18 τῆς ὑποθέσεως Vc 19 τεχνικὴν Vc; schol. P: ἐφ' ὃ τεχνι-
 κὸν τρεπτέον ἐστὶ, δηλονότι θεώρημα κτλ. 20 τούτοις, i. e. τοῖς
 προβλήμασι; cf. etiam 75, 1 ann. 21 μετοικεσίας Mr

ἀγαθοῦ καὶ ἀφανισθέντος λύπη τῶν ἀπολωλότων βου- 190
λεύονται μετοικεῖν, οἷον Ἀυδοὶ μὴ ῥέοντος τοῦ Πακτω-
λοῦ τὸν χρυσὸν ἢ Αἰγύπτιοι μὴ ὑπερβαίνοντος τοῦ
Νείλου καὶ ἄρδοντος τὴν γῆν· ἢ προσεπιγενομένου
κακοῦ ἀπροσδοκήτου, οἷον σείεται Σικελία συνεχῶς 5
καὶ βουλεύονται μετοικεῖν, ἢ πάλιν ῥεῖ ἐπὶ τὴν Κατά-
νην ἀπὸ τῆς Αἴτνης τὸ πῦρ καὶ βουλεύονται μετοικεῖν.

Εἰ μὲν οὖν ἀγαθοῦ τιнос ἐπιλείποντος βουλευόμεθα
μετοικεῖν, τὴν προκατάστασιν λέξομεν λαβόντες ἐν-
τεῦθεν οἱ πρόγονοι τὰς πόλεις ἔκτισαν ἢ τὴν πόλιν 10
ἐνταῦθα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἐπαρθέντες ἢ τούτῳ τῷ
ἀγαθῷ. μέχρι μὲν οὖν πάγιον ἦν καὶ βέβαιον, εἰκότως
ἐμένομεν· καὶ γὰρ ἀπελαύομεν τῶν ἀγαθῶν· ἐπεὶ δὲ
οἴχεται, μετοικισθῆναι δίκαιον· εἰ δὲ κακὸν ἐπιγένηται
83 τι, λέξομεν τὴν προκατάστασιν ὥς οἱ πρόγονοι μηδε- 15
μιᾶς ἐλπίδος ἐμφαινομένης τοιούτου κακοῦ ἔκτισαν
ἐνταυθοῖ τὴν πόλιν· εἰ γὰρ ἥδεσαν, οὐκ ἂν ἔκτισαν·
ὁ δὲ ἀξιῶν μένειν ὁμοίως καὶ αὐτὸς ἀναβήσεται ἐπὶ
τὰς κτίσεις τῶν προγόνων, ὧν πρεσβύτερον οὐδέν,
λέξει δὲ ἀγαθοῦ μὲν τινος λείποντος ὥς οὐ διὰ τοῦ- 20
το ἔκτισαν ἐνταυθοῖ τὴν πόλιν οἱ πρόγονοι οὐδὲ τού-
τῳ μόνῳ ἐπαρθέντες, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πολλοῖς, ὧν προσ-
όντων οὐ δεῖ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐνὸς ὀδύρεσθαι· ἐὰν
δὲ κακοῦ ἐπιγενομένου, λέξει ὅτι οὐχ ὥς ἀπαθῇ καὶ

2 οἷον suppl. m.2Vc 4 προσεπιγινομένου PcV 5 ἀδοκή-

του, γε ἀπροσδοκή, P; ἀπροσδοκήτως Ac 6 cf. Thuc. 3,116 |
cf. p. 228, 14 Sp.; Aps. I 2 p. 255, 7 Sp.-H. 8 γὰρ ἐπιλιπόντος P
10.11 οἱ πρόγονοι τὴν πόλιν ἔκτισαν ἐνταῦθα? 14 ἐπιγίνεται
VcAc 16 ἐμφαινομένης Ac 18 εἰς VcAc 19 τῶν προγόνων
om. V 20 ἐπιλιπόντος AcBa | οὐ om. Pc 24 ἐπιγινομένου
VcAc | schol. P: λείπει τὸ δημηγορῇ καὶ προσεπακνουστέον

ἀθάνατον ἔκτισαν οἱ πρόγονοι τὴν πόλιν, ἀλλ' ὥς
ὑποκειμένην καὶ αὐτὴν πάθεσιν ἀνθρωπίνους'.

Θῶμεν δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος· βουλευόνται Αἰ-
γύπτιοι μετοικεῖν τοῦ Νείλου μὴ ἐπαναβαίνοντος ἔτι·
5 ἐρεῖς οὕτω 'δοκῶ τοι καὶ τοὺς προγόνους οὐδενὶ τῶν
ἄλλων ἐπαρθέντας τὴν Αἴγυπτον οἰκῆσαι, ἐπεὶ μήτε
ὄρων ἀσφάλεια μήτε ποταμῶν ἄλλων κάλλος ἐν Αἰ-
γύπτῳ φαίνεται μήτε πρὸς φυτεῖαν ἐπιτήδειος — οὔτε
γὰρ εἰσιν ἐλαῖαι παρ' ἡμῖν οὔτε ἄμπελοι —, τῇ δὲ
191 τοῦ ποταμοῦ χαίροντας φορᾷ καὶ τῇ παραδόξῳ γεωρ-
11 γία'. ὁ δὲ ἀξιῶν μένειν ἐρεῖ ὥς 'οὐ διὰ τὸν ποταμὸν
μόνον οἱ πρόγονοι τὸν οἰκισμὸν ἐποιήσαντο τῆς Αἰ-
γύπτου, ἀλλὰ πολλὰ αὐτῆς καὶ ἄλλα θαυμάσαντες, τὴν
κρᾶσιν τὴν τῶν ἀέρων, τὸ τῶν πεδίων εὐήλατον, τὸ
15 εἰς τὰ ἄλλα τῆς γῆς εὐφορον, τὴν τῆς θαλάσσης γειτ-
νίασιν καὶ τὴν τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὰ ἄλλα χρεῖαν, καὶ
οὐ διὰ τὴν ἀρδεῖαν μόνον, ἣν καὶ αὐτὴν ἔχειν ἔστιν
ἀνθρώποις γε οὔσι καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ· οὐ γὰρ ἔξω
που τῶν ὄρων οὐρανοῦ τὰς πόλεις ὑπετίθεσαν'. —
20 Καὶ πάλιν· ῥεῖ τὸ πῦρ ἐπὶ τὴν Κατάνην ἀπὸ τῆς Αἴτ- 84
νης καὶ βουλευόνται μετοικεῖν· ὁ μὲν ἀξιῶν μετοικεῖν
ἐρεῖ τὸν τρόπον τοῦτον 'οὐδὲ γὰρ τοὺς προγόνους μοι
δοκῶ κτίσαι τὴν Κατάνην ὑπὸ τὴν Αἴτνην φέροντας,
εἰ τοιαύτας ἔσεσθαι συμφορὰς προσεδόκησαν, ἀλλὰ νο-
25 μίζοντας ἐν ὀρίοις στήσεσθαι τὸ πῦρ. μέχρ' ὅτε οὖν

3. 4 οἱ αἰγύπτιοι PaAcBa 5 ἐρεῖ οὕτως V | τι Pa; μοι Sc
(cf. l. 22) 6 εἰς τὴν αἴγυπτον κτίσαι Vc, (om. εἰς) Ba 7 mg.
m.1 ἄλλον Pa, γρ' καὶ ἄλλο Pc 8 ἐπιτήδειον Vc, (ut vid.) m.1
Ba 10 χαίροντας Sc; χαίροντες PV 11 νοτισμὸν? cf. l. 17
13 καὶ ἄλλα om. V 14 τὴν om. V 16 alt. καὶ — 17 μόνον
om. Pc 18 ἐν ἀντοῖς Pc 19 ὑπε|I—II|τ|ίθεσαν Vc 20. 21
ἀπὸ τῆς αἴτνης om. VcAc 25 ὄροις Pc | οὖν om. Pc

ἐφύλαττε τοὺς ὄρους, καὶ ἡμεῖς ἐμένομεν· ἐπεὶ δὲ ὑπερβαίνει καὶ κατατρέχει τὴν πόλιν, μετοικιζώμεθα'. ὁ δὲ ἀξιῶν μένειν οὕτως· οὐδὲ γὰρ τοὺς προγόνους τοὺς κτίσαντας τὴν Κατάνην ἐνταῦθα ἔλαθε πλησίον οὐσα ἢ Αἴτνη, καὶ ὥς πυρὸς ἔχει ρύακας, καὶ ὥς φύσις αὕτη πυρὸς ὑπερβαίνειν τε τοὺς ὄρους, ἐν οἷς ἂν ἐστήκη, καὶ ρεῖν· ἀλλ' οὐχ ὥς ἀθάνατον οὐδ' ὥς ἀπαθῆ κακῶν ἐσομένην καὶ ἀπείρατον πυρὸς ἔκτιζον τὴν Κατάνην· πολλοῖς γάρτοι καὶ μὴ Κατάνην οἰκοῦσιν ἡνώχλησε πῦρ τοῖς μὲν αὐτόματον, τοῖς δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς, τοῖς δὲ καὶ ἐξ οὐρανοῦ'.

3

Περὶ νόμων εἰσφορᾶς.

Αἱ δὲ τῶν νόμων εἰσφοραὶ μετὰ περιστάσεως καὶ αἱ λύσεις τῶν νόμων μετὰ περιστάσεως προδιηγῆσαι ἔξουσιν τοιαύτας καὶ λαμβανομένας οὕτως· ἐὰν μὲν λύω- 15
μεν τὸν νόμον, λέγοντες ὅτι 'τοῦτον ἐχρῆν μηδὲ γε- 192
85 γράφθαι τὸν νόμον τὴν ἀρχήν'· οὐδὲ γὰρ ἔστι τούτου
τι πρεσβύτερον οὐδὲ τῇ ἀξιῶσει μᾶλλον ἀρμόδιον τοῦ
φάσκειν λελύσθαι τὸν νόμον τοῦ μηδὲ τὴν ἀρχὴν αὐ-
τὸν γεγράφθαι. κατασκευασθήσεται δὲ προχωρῶν ὁ λό- 20

2 μετοικιζώμεθα Ac, (ῶ) Vc, (ῶ) Pc 3 alt. τοὺς om. Vc
4 τὴν om. V 5 cf. Thuc. 3, 116 5. 6 φύσις πυρὸς ἐστὶν
αὕτη (mg. σις αὕτη πυρὸς, m.2?) Vc 6. 7 ἐστήκει PAc, (si in
ras.) Vc 7 οὐκ, om. ὥς, V 10 τὸ πῦρ Vc 11 καὶ om. VcBa
12 add. καὶ θέσεως ἢ διαθέσεως Pa, (er.) Pc; add. καὶ θέσεως ἢ
διαλύσεως Va; add. (sic) περὶ νόμων θέσεως ἢ διαθέσεως Ac 13 et
14 αἱ ante μετὰ m.po. supr. Ac 15 ὥς λαμβάνομεν οὕτως? 17 τὸν
νόμον post 16 ἐχρῆν Ac 17. 18 τι τούτου Pc 18 τὸ (οὐ m.po.)
Pa; τ[ῶ m.2] Pc 19 δεῖν ante λελύσθαι add. Pe, εἰς τὸ add.
mg. m.po. Pa | τῶ, sed ω er., Pa; τὸ VcAc; ἢ τὸ Ba 20 δεῖν
γεγράφθαι Pe

γος ἐκ τῶν συμβάντων· οὐ γὰρ ἂν τοιῶνδε καὶ τοι-
 ῶνδε ἐπειράθημεν κακῶν· ἐπεὶ δὲ ἐτέθη καὶ ἐπάθομεν
 τὰ καὶ τὰ, λῦσαι δίκαιον· δῆλον γάρ, ὥς λύσει τις
 νόμον ἐν προβλήματι κακοῦ τινος ἀπαντήσαντος ἐξ αὐ-
 5 τοῦ τοῦ νόμου, καὶ ὥς ἂν μηκέτι τοῦτο γίγνοιτο σκο-
 πούντων τινῶν· οἷον Λακεδαιμόνιοι μετὰ τὰ ἐν Μα-
 ραθῶνι βουλευόνται λύειν τὸν τῆς πανσελήνου νόμον,
 οἷον ἔδει μηδὲ κείσθαι τοῦτον τὴν ἀρχὴν ἐν Λακε-
 δαίμονι τὸν νόμον· οὐ γὰρ ἂν δόξης ἀπεστερήμεθα
 10 τοιαύτης καὶ τροπαίων καὶ κατορθωμάτων καὶ τῶν
 συμβεβηκότων· δεῖ γάρ, ὥς ἔφην, περιστάσιν ἔχειν
 τὰς λύσεις τῶν νόμων ἢ τὰς εἰσφοράς· αἱ γὰρ ἄνευ
 αἰτίας καὶ περιστάσεως εἰσφοραὶ νόμων ἢ λύσεις γυμ-
 νάσματά ἐστι μόνα, ὅθεν οὐδὲ διηγῆσεις ἔχει.
 15 Ἐὰν δὲ γράφωμεν νόμον καὶ εἰσφέρωμεν, ἡ προ-
 κατάστασις τῆς διηγῆσεως γενήσεται ἡ αὐτή, οἷον· τοῦ-
 τον ἐχρῆν πάλαι κείσθαι τὸν νόμον, ἐξ ἀρχῆς. οὐ γὰρ
 ἂν τούτου κειμένου ταῦτα ἡμᾶς συνέβη παθεῖν, ἃ πε-
 πόνθαμεν μὴ κειμένου τοῦ νόμου· οἷον Ἀλκιβιάδης
 20 μετὰ τὰ κατὰ Κύζικον εἰσφέρει νόμον μηδένα στρατη-
 γὸν ἀπὸ στρατοπέδου ἀνακαλεῖσθαι· φήσκει γὰρ· τὸν
 νόμον τοῦτον ἐχρῆν πάλαι γεγράφθαι καὶ γεγενῆσθαι
 κύριον· οὐ γὰρ ἂν ἔβλαψε μὴ ἀνακαλουμένους ὑμᾶς
 Ἀλκιβιάδην ἐκ Σικελίας· ἢ ὥς ἐκεῖνο τὸ πρόβλημα·
 25 τοὺς μοιχοὺς χρήματα ἐκτινύναι, πολλοὶ μοιχεύουσι 86

3 γὰρ, supr. δὲ, P; δὲ Ac 5 μη[κέτι m.2 supr.] Vc 6 ἡμῶν
 Ac 8 μὴ, om. δὲ, Pc | τὴν ἀρχὴν om. V 10. 11 [καὶ τῶν
 συμβεβηκότων]? (fort. v. l. aberravit, quae ad l. 1 ascripta erat)
 11 p. 112, 14 14 cf. 26, 14 | εἰσίν (om. μόνα) Dox. II 554, 10 W.
 15 16 ἡ κατάστασις Vc 16 γενήσεται τῆς διηγῆσεως V | αὕτη
 m 2 ex ἡ αὕτη Pc | οἷον om. V 17 τὸν νόμον κείσθαι Pc
 21 φησὶ Ac 23 ἔβλαψε ex ἔβλεψα Pa | μὴ om. m.1Ac

καὶ καταβάλλουσι χρήματα, καὶ γράφει τις κτείνειν
 τοὺς μοιχοὺς· ἐνταῦθα γὰρ καὶ εἰσφορὰ νόμου καὶ
 λύσις ἐστὶ· καὶ προκατάστασις γενήσεται τῆς διηγῆ-
 σεως, ὅτι μήτε ἐκείνουν ἐχρῆν γεγράφθαι τὸν νόμον
 τὸν περὶ τῶν χρημάτων καὶ ὅτι τοῦτον ἐχρῆν γε- 193
 γράφθαι τὸν νόμον ἀρχῆθεν τὸν ἀξιοῦντα κτείνειν 6
 τοὺς μοιχοὺς.

Περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης.

- 4 Ὅμοίως κὰν πολεμεῖν γράφωμέν τισιν ἢ καταλύειν
 πόλεμον, χρησόμεθα ταῖς προκαταστάσεσιν οὕτως· ἂν 10
 μὲν γράφωμεν πολεμεῖν τισιν, εἰς τὰ πρεσβύτερα τῶν
 ἐγκλημάτων ἀνατρέχοντες καὶ λέγοντες ὅτι 'τούτοις
 πάλαι ἐχρῆν πολεμεῖν· ἐχθροὶ γὰρ καὶ πρὸ τούτων
 τῶν ἀδικημάτων ἄλλα εἰς ἡμᾶς πολλὰ εἰργασμένοι',
 εἴτα καταβαλίνοντες εἰς τὰ νῦν γεγενημένα. τὰ μὲν γὰρ 15
 πρεσβύτερα τῶν ἀδικημάτων προκατάστασις ἐστὶ τῆς
 διηγῆσεως, ἃ δὲ νῦν διὰ τὸν πόλεμον γράφεις, ἢ διή-
 γησις· οἷον ἐχρησεν ὁ θεὸς τῷ Κροίσῳ τοὺς ἀρίστους
 ἐλέσθαι τῶν Ἑλλήνων συμμάχους, εἴλετο Λακεδαιμο-
 νίους, καὶ συμβουλεύει τις Ἀθηναίους Κύρῳ συμμαχεῖν 20
 'εἰδὲ Κροίσῳ καὶ πάλαι πολεμεῖν· ἐξ οὗ γὰρ τὴν ἀρχὴν
 διεδέξατο παρὰ Ἀλυάττου τοῦ πατρὸς, καὶ τοῖς Ἑλλη-

1 καταβάλλονται Vc 2 γὰρ om. VcAc 4—7 sic Pa, (ἀρ-
 χῆθεν om.) Pc, (γράφεσθαι τὸν περὶ τῶν χρημάτων νόμον; 5 ὅτι
 om.) Ba; ὅτι μήτ' ἐκείνουν ἐχρῆν γεγράφθαι τὸν νόμον ἀρχῆθεν
 ... μοιχοὺς· καὶ ὅτι τοῦτον ἐχρῆν γεγράφθαι τὸν περὶ τῶν χρη-
 μάτων νόμον m.1Vc; ὅτι μήτε ἐκείνουν ἐχρῆν γεγράφθαι τὸν περὶ
 τῶν χρημάτων νόμον ἀρχῆθεν τὸν ἀξ. κτ. τ μοιχοὺς m.1Ac 8 om.
 Ac 9 καὶ m.1Pa 12 ἀνατρέχοντες ante 11 εἰς V | τούτους
 Ac 14 πᾶσι om. Pc 16 ἐστὶ om. V 17 δια supr. (m.1?) Pa
 18 cf. Herod. 1, 53 19 τῶν ἐλλήνων ἐλέσθαι Pc, cf. p. 115, 6
 20 καὶ om. Pc 21 οἷον εἰδὲ Vc 22 ἀλυάττου⁸⁰ P; ἀλυάττω

σιν ἐπεβούλευε, καὶ τοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Δωριεῦσι καὶ
 Ἰωσι καὶ Αἰολεῦσι· πρὸ γὰρ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάν- 87
 τες Ἕλληνες ἦσαν ἐλεύθεροι, καὶ τοῦτο πλατυνόμενον
 προκατάστασις ἔσται καὶ προδιήγησις· εἴτα ἡ διήγησις
 5 ἔπει δὲ καὶ νῦν, χρήσαντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ τοὺς ἀρί-
 στους τῶν Ἑλλήνων ἐλέσθαι συμμάχους, εἴλετο Λακε-
 δαιμονίους καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν ὕβρισε, πολεμῶμεν
 αὐτῷ συμμαχοῦντες Κύρῳ. — Καὶ πάλιν ἄρματι νι-
 κήσας Ἀλκιβιάδης Ὀλύμπια, ἐρομένων Ἡλείων ὅθεν
 10 εἶη, τῆς ἀρίστης ἔφη πόλεως, ἐμαστίγωσαν αὐτόν,
 ἐπανελθὼν γράφει στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς Ἡλείους· ἡ
 προκατάστασις τῆς διηγέσεως ἐχρῆν Ἡλείοις πάλαι
 194 πολεμεῖν· ἐχθροὶ γὰρ ἡμῶν εἴσι καὶ βοηθοῦντες ἀεὶ
 Λακεδαιμονίοις καὶ Κορινθίοις, καὶ ναῦς διδόντες καὶ
 15 χρήματα εἰς τὸν καθ' ἡμῶν πόλεμον. [ὅθεν καὶ Θου-
 κυδίδης εἶρηκεν «Ἡλείους δὲ ναῦς ἤτησαν κενὰς καὶ
 χρήματα».] εἴτα ἡ διήγησις ἔπει δὲ καὶ νῦν ἐνίκησα
 τὸν ἀγῶνα καὶ ἠρώτησαν ὅθεν εἶην, ἐγὼ δὲ τὰ βέλ-
 τιστα ἀπεκρινάμην, οἱ δὲ ἐμαστίγωσάν με τὴν πόλιν
 20 ὕβριζοντες, στρατεύειν ἐπ' αὐτοὺς ἄξιον'.

Ἐὰν δὲ καταλύωμεν πόλεμον, ἡ προκατάστασις γε-
 νήσεται τῆς διηγέσεως ὅτι ἡμῶν ἀρχὴν ἐχρῆν κε-

V (-άτω Ac); ex Herod. 1, 6, de eodem exemplo cf. Dion. Hal.
 De c. v. 4 II 1 p. 18 Us. | τοῦ τούτου πατρὸς Ac

1 ἐπεβούλευσε V 2 γὰρ PV; δὲ Herod. 3 Ἕλληνες ἦσαν
 AcBa, Herod.; ἦσαν Ἕλληνες PVc 4 ἐστὶ^α Pc | καὶ [προ m.2
 supr.] διήγησις Vc 7 ἡμῶν m.1Pa 10 ἐφ' ἧ^ω πόλεω^ω Pa
 11 καὶ ἐπανελθὼν Vc | γράφει ἐπανελθὼν Pc 13 ἡμῶν om.
 Ba 15 delevi (ut p. 143, 4) | ὅθεν P; οὕτω V, v.l.P; ἐνθεν
 v.l.Dox. 16 Thuc. 1, 27 | κενὰς Pa; [s m. po.] Pc VcBa 17 ἡ
 om. (καὶ supr.?) Vc 18 ἂν εἶην Pa 20 στρατεύεσθαι^{ειν} Vc;
 cf. l. 11 21 ἡ om. Ac; [I] Vc 22 τῆς διηγέσεως supr. (m.1?) Ac
 8*

κινῆσθαι τοῦτον τὸν πόλεμον', καὶ προσχρησόμεθα ταῖς ἀπὸ τῆς ἱστορίας αἰτίαις, ἐὰν ἔχωμεν· οἷον σέεται ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Πελοποννησιακῷ Ἀῆλος, καὶ γράφει τις καταλύειν τὸν πόλεμον ἐν τοῖς Ἑλλήσι λέγων ὅτι 88 'μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐχρῆν κενινῆσθαι τοῦτον τὸν πόλεμον ἐν 5 ἡμῖν συμμάχους γε ὄντας καὶ φίλους καὶ τοῖς βαρβάροις ἀεὶ μαχομένους πρότερον, ἀφ' οὗ καὶ ἐνδοξότεροι διατελοῦμεν ὄντες πολέμου', τοῦτο ἢ προκατάστασις· εἴτα ἢ διήγησις 'ἐπεὶ δὲ καὶ νῦν Ἀῆλος σέεται χαλεπαίνοντος τοῦ θεοῦ ἐπὶ ταῖς ἡμετέραις διαφοραῖς, κατα- 10 λύσωμεν τὸν πόλεμον'. — 'Ἐὰν δὲ μὴ βοηθώμεθα ἀπὸ τῆς ἱστορίας, ἢ προκατάστασις διαβολὴν ἔξει τοῦ πολέμου ὅτι 'οὐκ ἐχρῆν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν τὸν πόλεμον τοῦτον ἄρασθαι καταλιπόντας εἰρήνην· χαλεπὸν γὰρ πρᾶγμα πόλεμος καὶ δύσκολον' καὶ ὅσα ἔχει ἐν αὐτῷ κακά, 'ἢ 15 δὲ εἰρήνη καλόν' καὶ ὅσα ἔχει ἐν αὐτῇ καλά· οἷον πολεμοῦντων τινῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος, καὶ γράφει τις λελύσθαι τὸν πόλεμον· ἐνταῦθα γὰρ ὃν ὑπεθέμην τρόπον προδιηγούμενοι κακίσομεν τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην ἐπαινεσόμεθα, εἴτα χωρήσομεν εἰς τὴν διήγη- 20 σιν, τὴν ἔκλειψιν διηγούμενοι τοῦ ἡλίου καὶ ὅτι διὰ τοῦτο προσήκει καταλύσθαι τὸν πόλεμον.

1 χρησόμεθα Pc 2.8 cf. Thuc. 2, 8 4 τὸν om. Ac 6.7
 συμμάχοις γε οὔσι καὶ φίλοις . . . μαχομένοις Ba, m po. PcVc 7 ἐν-
 δοξοὶ Vcδ Ac; γρ καὶ ἐνδοξοὶ διατελοῦμεν ὄντες· τὸ (sic) πολέμου
 δηλονότι μὴ προκειμένου Pc, (προ[ι]κειμένου) Pa; γρ' καὶ ἐν
 δόξῃ διατελοῦμεν ὄντες πολέμου Dox. 8 ὄντες Pa; ὄν[te]ς m.po.
 Pc | πολέμου P; [circ. VII] Vc; om. AcBaVδ 10.11 καταλύ-
 σωμεν Ac 12 τῆς om. Ba 14 ἄρασθαι v.l.P; αἰρεῖσθαι PV |
 μὲν γὰρ V 15 δύσκολος Pc 17 ὁ ἥλιος ἐξέλιπεν AcBa; cf.
 98, 20 18 l. 11 19 διηγούμενοι Pa | κακίσ[ο]μεν Vc 20 ἐπαι-
 νεσ[ό]μεθα Vc | χωρήσ[ο]μεν Vc

195

Περὶ ἀσεβείας ἢ φόνου.

Ἐὰν δὲ ἀσεβείας κατηγορῶμέν τινος, πρὸ τοῦ κατ- 5
 ηγορουμένου ἐγκλήματος τὰ πρεσβύτερα ζητοῦντες ἀδι- 89
 κήματα προδιηγησόμεθα, καὶ εἴ τι ἀσεβὲς φθάνοι ἄλλο
 5 προειργασμένος. κἂν μὲν ἱστορίαν ἔχωμεν, ἀπ' ἐκείνης
 ζητήσομεν· ἂν δὲ ἰδιωτικὸν ἢ τὸ πρόβλημα, κατὰ παρά-
 λειψιν διασύροντες φήσομεν ἔγω τὸν μὲν ἄλλον βίον
 παραλιμπάνω λέγειν ὥς ἀσεβὴς καὶ ἐναγὴς καὶ κατὰ
 πάντα ἀποτρόπαιος, ὥς ἂν μὴ δοκόλην ἐνοχλεῖν ὑμᾶς
 10 μάτην, περὶ ὧν νῦν οὐ δικάζετε, περὶ τούτων ἀκού-
 οντας, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αὐτῷ τολμηθὲν ἀσέβημα
 διέξειμι πρὸς ὑμᾶς· οἷον μνόμενός τις ἐμάνη καὶ
 ἀσεβείας κρίνεται· ἢ αὐτὴ γὰρ προδιήγησις ἀρμόσει
 τῷ προβλήματι, εἴτα καταβησόμεθα εἰς τὴν διήγησιν
 15 ἔπειδὴ γὰρ ὁ καιρὸς ἐνέστη τῶν μυστηρίων καὶ ἔδει
 μυεῖσθαι καθαρὸς εἰσιόντας εἰς τὸ ἀνάκτορον, τηρι-
 κάδε καὶ οὗτος οὔτε καθηράμενος ἀπὸ τῶν ἀσεβημά-
 των οὔτε ἀγνεύσας οὔτω· καὶ τὰ ἐξῆς. ἐν δὲ τοῖς ἀπὸ
 ἱστορίας οὔτω κρίνονται Ἀθηναῖοι ἀσεβείας ἐπὶ Ποτι-
 20 δαίᾳ· ὅτι Ἀθηναῖοι ἀρχῇθεν ἀσεβεῖς, καὶ ὅτι Λακεδαι-
 μόνιοι διὰ τοῦτο πρὸς αὐτοὺς τὸν πόλεμον ἐξηγηνό-
 χασι, καὶ ὅτι πρῶτον μὲν τὸ Κυλώνειον ἄγος οὐκ

1 καὶ Vc | ἢ φόνου om. Ba 3. 4 ἀδικήματα PaV; ἐγκλή-
 ματα Pc 4 προηγησόμεθα Pa 4. 5 φθάνοι . . προειργασμένος
 Ba, (φθάνει) Vδ; φθάνουσιν . . προειργασμένοι PVcAc 6 εἴη
 Pc 10 δοκιμάζετε Ac 11 τολμηθὲν αὐτῷ Ac | ἀδίκημα Ba
 13 καὶ αὕτη (αὕτη AcBa) γὰρ ἢ VVδ; Dox.: τινὲς παρέλκειν
 ἐνόμισαν τὸν 'καί' . . . ξνιοι δὲ . . . 'καὶ τούτω γὰρ τῷ προβλή-
 ματι ἀρμόσει ἢ παροῦσα προδιήγησις' 16. 17 τηνικαῦτα δὲ καὶ
 Vc 18 οὔτω om. Ba 19 cf. Aps. I 2 p. 230, 4 Sp.-H. | οἱ Ἀθη-
 ναῖοι Ba 19. 20 ποτίδαιαν m.1VcAc 20 [Ἀθηναῖοι m.po.]
 Vc | sq. Thuc. 1, 66. 126 cet. 21 τὸν supr. Vc; om. PAc

ἤθελον ἐλάσαι, εἶθ' ὅτι τὰς τριακοντούτεις σπονδὰς
ἔλυσαν, εἶθ' ὅτι πόλεις ἀσεβῶς Ἑλληνίδας τὰς μὲν
ἀνέστησαν τὰς δὲ ἐξώρισαν. εἶτα καταβησόμεθα εἰς τὴν
διήγησιν καὶ νῦν Ποτίδαιαν ἄποιον Κορινθίων οὖ-
σαν καὶ τὰ ἐξῆς.

5

90 Ἐὰν δὲ ἀπολογώμεθα, ἀνάπαλιν ποιήσομεν, εἴ τι
πρεσβύτερον ἔχοιμεν τῆς κρίσεως βοηθοῦν ἡμῖν ἀπὸ
ἱστορίας εὐσεβῶς πεπραγμένον, λέγοντες, εἰ δὲ ἰδιω-
τικὸν εἴη τὸ πρόβλημα, κατὰ παράλειψιν εἰσάγοντες,
ὥσπερ ἐν ταῖς κατηγορίαις ἔφαμεν.

10

Ὅμοίως καὶ φόνου κατηγοροῦμεν ἢ βίας ἢ τοιούτων
ἀδικημάτων, τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ πρεσβύτερα βίαια
ζητήσομεν, εἰ ἔχοιμεν, ἀπὸ ἱστορίας, εἰ δὲ μή, κατὰ 196
παράλειψιν τιθέντες καὶ ἐν ταῖς ἀπολογίαις ὁμοίως
τὰς ἐπιεικείας ἢ ἀπὸ ἱστορίας βοηθούμενοι τιθέντες 15
ἢ κατὰ παράλειψιν εἰσάγοντες. ποιοῦσι δὲ τὰς τοιαύτας
προδιηγήσεις ἐπὶ μὲν τῶν πόλεων αἱ πράξεις, ἐπὶ δὲ
τῶν ἀνδρῶν οἱ βίοι προχωροῦντες εἰς τὰς τῆς διηγῆ-
σεως χρειάς.

Περὶ δημοσίων ἀδικημάτων.

20

6 Καὶ δημοσίων ἀδικημάτων κατηγοροῦμεν, ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων ληψόμεθα· οἷον τριακόσιοι νύκτωρ τὰ δε-
σμὰ ῥήξαντες αἰχμάλωτοι ἀπὸ τῶν πολεμίων φυγόντες
ἦλθον εἰς τὴν πατρίδα, νόμου κελεύοντος νύκτωρ μὴ
ἀνολίγασθαι τὰς πύλας οὐκ ἀνέφωξεν αὐτοῖς ὁ στρατη- 25

2 τὰς ἑλληνίδας τὰς Pc 8 ἀνέσκαψαν, γρ ἀνέστησαν, Pc
6 εἴ τι, supr. ὅτι, Pa 8 τῆς ἱστορίας Ac | εὐσεβὲς VcAc
10 ὥσπερ καὶ Sc | p. 117, 6 12 βίαια om. Sc; βία, m. po. σ
add., Pa 14 θέντες PV; correxi 15 βοηθούμενα m. 1Pc; βοη-
θουμένων Pa V; correxi 17 διηγῆσεις m. 1Pa 18 χωροῦντες
Vc 20 om. VcBa 22 cf. 121, 9 23 φεύγοντες Vc 25 θύ-
ρας Ba

γὸς καὶ κρίνεται δημοσίων ἀδικημάτων· ἐνταῦθα γὰρ
καὶ ὁ κατήγορος ἀπὸ πρεσβυτέρων ἀδικημάτων ἄρξεται
λέγων ὅτι ἡμεῖς μὲν αὐτὸν ἐχειροτονήσαμεν στρατηγὸν
πάντων προτιμήσαντες, ὃ δὲ δύσνους ὢν ἀρχῆθεν περὶ
5 τὴν πόλιν ἐπέδειξε τοῦτο καὶ ἐν τῇ στρατηγίᾳ· οὕτω
γοῦν φαύλως ἐστρατήγησεν, ὥστε καὶ ἡττήθημεν καὶ 91
ἦτταν βαρεῖαν, ἐν ᾗ τριακοσίους πολίτας αἰχμαλώτους
συνέβη γενέσθαι μετὰ τὸν τῶν ἄλλων φόνον· εἴτα ἐπὶ
τὴν διήγησιν χωρήσομεν ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ τύχη παρέσχε
10 τοῖς πολίταις τόλμαν ῥῆξαι τὰ δεσμὰ δυνηθῆναι καὶ
λαθεῖν καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐὰν δὲ ἀπολογώμεθα· οὕτως ἐγὼ περὶ τὴν πόλιν
εὐνους ἀρχῆθεν ἐγενόμην, ὥστε καὶ τοῦ πολέμου κατα-
λαβόντος ὑμᾶς τῆς ἐμῆς εὐνοίας ἔχοντες δείγματα πάν-
15 τας παραλιπόντες τοὺς ἄλλους ἐμὲ στρατηγὸν ἐχει-
ροτονήσατε'.

Τυραννοκτόνοι δὲ πάντες καὶ ἀριστεῖς ὁμοίως προ-
διηγῆσαι ἔξουσι τοὺς βίους, ἀφ' ὧν χωροῦμεν ἐπὶ
τὰς διηγῆσεις τῶν πραγμάτων, ἐφ' οἷς αἱ κρίσεις.

197

Περὶ διηγῆσεως.

21 Ταυτὶ μὲν οὖν περὶ τῶν προκαταστάσεων τῶν ἐν 7
ταῖς διηγῆσεσι καὶ ὅθεν δεῖ ἀρχομένους μὴ ἀκεφάλως
ἐμβάλλειν τοῖς πράγμασι. Πητέον δὲ ἐξῆς, τίσι πλατύ-

2 καὶ ὁ κατήγορος: perg. l. 12 | τῶν πρεσβυτέρων Ba 3 στρα-
τηγεῖν AcBa, v.l. P, m.2Vc; cf. l. 15. p. 121, 13 6 γὰρ (pro
γοῦν) Ac 9 χωρήσ[ο]μεν Vc 11 λαθεῖν: exsp. φυγοῦσιν ἐπ-
ανελθεῖν 12 ἀπολογώμεθα πρὸς αὐτὸν Ac 13 οὕτως etiam
ante εὐνους P 14 ὑμᾶς πολλὰ τῆς ἐμῆς εὐνοίας Sc; ὑμᾶς τῆς
εὐνοίας (m.2 πολλὰ et ἐμῆς supr.) Vc | παραδείγματα Pc 15 παρα-
λιπόν[τ]ε ex α]ς Pa | στρατηγεῖν, m.1, P 18 χωρῶμεν Vc |
ἐφ' αἷς ἢ κρίσις Ac 21 ταῦτα AcBa, m.2Vc 22 λέλεκται
ante καὶ add. Vc

νεται ἢ διήγησις τρόποις. ἡμεῖς μὲν οὖν φαμεν πρῶ-
τον χρῆναι τῶν λεγομένων ἕκαστον καὶ τρισὶ καὶ τέ-
92 τρασι κώλοις πλατύνεσθαι ἢ καὶ πλείοσιν ἐκφέρεσθαι
πολλάκις· οὐ γὰρ ἐστενοχώρηται τῆς διηγήσεως ἢ δύ-
ναμιν ῥητῶ μέτρῳ, καθάπερ καὶ τὸ προοίμιον, ἀλλ' 5
ἐξουσίαν ἔχει καὶ μέτρον τὴν βούλησιν ἢ τὴν δύναμιν
τοῦ λέγοντος οἶον ἔγω περὶ τὴν πόλιν εὖνους οὐ τή-
μερον, οὐδὲ νῦν ἡρξάμην ἀγαπᾶν τὰ κοινά, ἀλλὰ τῆς
πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας πάλαι καὶ πρόπαλαι πολλὰ ἐξενή-
νοχα δείγματα· καὶ ὅτι τὰ πρὸς ὠφέλειαν ὑμῖν ἀνα- 10
σκοπῶ, μυριάκις δηλώσαί μοι δοκῶ· τὸ γὰρ αὐτὸ
πρᾶγμα πολλάκις ἐρμηνευθὲν κόσμον ἐνεδείξατο τοῦ
λόγου. τρέφει δὲ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ῥήτορος μά-
λιστα ἐν ταῖς περιγραφαῖς τοῦτο ἀσκούμενον· ἐξ ἀνάγκης
γὰρ ποικίλων ὀνομάτων καὶ διαφόρων εὐποροῦ- 15
μεν ζητούντων ἡμῶν ποικίλοις καὶ πολυτρόποις ὀνό-
μασι μεταποιεῖν τὰ κῶλα.

Πρῶτον μὲν οὕτω μηχανύεται ἐξ ἐρμηνείας. ἔπειτα
δὲ καὶ τὸ παραλειφθὲν ζητήσαντες λέξομεν ἀκεῖνο ἐν
κώλοις ὅσοις ἂν δυνώμεθα, οἶον ἑτόδε μὲν οὐκ ἐποί- 20
ησα οὐδὲ εἰργασάμην, ἐκεῖνο δὲ οὐ διεπραξάμην'.

Ἐπειτα μέντοι καὶ τοῦ πεπραγμένου τὴν αἰτίαν ζη-
τήσομεν, καὶ ὅταν εὕρωμεν, ὅσοις ἂν δυνώμεθα κώλοις

1 μὲν om. V | ὅτι post φαμεν add. P 2 χρῆ m.po. ex χρῆ-
ναι Pc 3 ἢ om. Vc 7 cf. 119, 12 10 ὁμῶν Pc 10. 11

ἀνασκοπῶ[m po.] Pc; ἀνασκοπῶν Pa; ἀνασκοπῶν V 13. 14
μάλιστα om. Mr 14 γε ἐν ταῖς γραφαῖς P; γε καὶ συγγραφαῖς
καὶ γραφαῖς Ba; ἕνια τῶν βιβλίων 'περιγραφαῖς' ἔχει· ἕνια δὲ
'συγγραφαῖς'· καὶ ἄλλα 'γραφαῖς'· ὁ μὲν οὖν ἐξηγητὴς 'περι-
γραφαῖς' ἀναγνοῦς κτλ. Dox. 15. 16 mg. m. 1 εὐπορήσομεν Pa;
[I—II] εὐπορ[οῦ] m.po.] μὲν Vc 18 οὖν οὕτως Ba 20 δυν[ώ]
m.po. ex ησ[ό] μ[ε]θα Ba 21 δὲ οὐδὲ Ac 23 ἂν om. Vc

ἕκαστα ἀφηγησόμεθα· οὐδεὶς γὰρ νοῦς οὕτω καλὸς εἰς κατασκευὴν διηγήσεως ὥς αἰτία.

Πλατύνουσι δὲ διήγησιν καὶ οἱ λογισμοί, εἰ πρὸ τῶν πράξεων λέγοιμεν βεβουλευσθαι, ὥς, εἰ μὲν τόδε ποιήσαιμι, τόδε ἀπαντήσεται, καὶ προστιθέναι τὰς αἰτίας· εἰ δὲ τόδε ἐργασαίμην, τόδε ἀπαντήσεται.

198 Καὶ παραδείγματος ἕνεκεν καὶ σαφηνείας τῶν θεω- 93
ρημάτων καὶ ἐπὶ προβλήματος λέξομεν· ἔστω δὲ ὁ στρατηγὸς ὁ μὴ ἀνοίξας τὰς πύλας. ἀπὸ τοῦ παρα-
10 λειφθέντος πρώτου ἡμεῖς γὰρ ἐνστάντος τοῦ πολέμου καὶ καταρραγείσης τῆς μάχης καὶ κινηθείσης ἡμῖν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς φιλονεικίας ἄλλον μὲν οὐδένα τῶν πάντων στρατηγὸν ἐχειροτονήσαμεν οὐδὲ ἐπεστήσαμεν τοῖς πράγμασιν οὐδὲ τὸ στρατόπεδον ἐπιστεύσαμεν, εἴτα
15 τὸ πραχθὲν τοῦτον δὲ στρατηγεῖν ἡξιώσαμεν καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως ἐπιστεύσαμεν καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἔχειν καὶ τάττειν ὅπως ἐθελήσειεν ἐπετάξαμεν, εἴθ' ἡ αἰτία ὅτι μὴ τὴν ἀλήθειαν προδῶσόντος αὐτοῦ τὴν πόλιν καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀγαπήσοντος, ἀλλ'
20 ὥς εὐνοϊκῶς προστησομένου τῶν ἡμετέρων πραγμάτων. ὁ δὲ ταῦτα πιστευθεὶς· πάλιν ἐκ τῶν παραλειφθέντων ὅτι ἐστρατήγει καλῶς οὐτε ἐξηγεῖτο τῶν πραγμάτων σεμνῶς· εἴθ' ἡ αἰτία τοῦ παραλειφθέντος ὅτι δύνουσι γὰρ ἦν περὶ τὴν πόλιν καὶ ἄδικος πάνυ· ἀλλὰ καὶ
25 αἴτιος ἡμῖν ἥττης ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς καλῶς ποιῶν καὶ κηδόμενος τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων καὶ ἐπαν-

1 οὕτω νοῦς V 8 οἱ Pc, (supr.) Pa; om. V 6 τάδε ἀπαν-
τήσεται Ba 7 ἕνεκα Ba | τῆς σαφηνείας Vc 8 p. 118, 25
10 συστάντος Sturm 11 τῆς om. Ba 12.13 ἀπάντων Ac 17 θε-
λήσειεν VcBa 18 αἰτία τοῦ πραχθέντος Ac, v.l.P | μὴ τὴν
ἀθηνᾶν Ac 23 σεμνῶς Ba, m.2VcAc; om. VcAc; ὁρθῶς P
25 post ἐγένετο Vc m.1 mg.: ἡ διήγησις ἀντ[mg. decurt.]

ορθούμενος τὰ τῆς πόλεως πταίσματα κατὰ νοῦν
ἐποίησε τοῖς πολίταις ῥῆξαι τὰ δεσμὰ καὶ φυγεῖν δυ-
νηθῆναι καὶ σωθῆναι πρὸς ἡμᾶς¹, εἴτα ἀπὸ τῶν λο-
γισμῶν ἔνταῦθα ὁ στρατηγὸς ἐλογίσατο, ὥς, εἰ μὲν
ἀνοίξει τὰς πύλας, σωθῆναι τε παρασκευάσει τοὺς 5
94 τριακοσίους καὶ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τῆς προδοσίας
ἔσται καὶ τῆς ἥττης ἡμῖν ἀπαντήσῃ παραμυθία, εἰ δὲ
μὴ ἀνοίξειεν, ὥς πληρώσει τε τὴν ἐπιθυμίαν καὶ πάν-
τες τεθνήξουν καὶ εἰς στενὸν κομιδῇ καταστήσεται τὰ
ἡμέτερα — τοῦτο, ὃ καὶ πράττειν προείλετο². καὶ παρα- 10
τηρητέον, ὅτι καὶ τὰ πραττόμενα καὶ τὰς αἰτίας τῶν
πραττομένων καὶ τὰ παραλειπόμενα καὶ τὰς αἰτίας τῶν
παραλειπομένων καὶ τοὺς λογισμοὺς καὶ πάντα ἐν πολ- 199
λοῖς κώλοις καὶ ποικίλοις λέγειν δυνάμεθα.

Εἰ δὲ τρόπος ἐν διηγῇ τῶν πεπραγμένων πλατύ- 15
νοιτο, διασκευάζεται τὸ πρόβλημα, οὐ διηγείται· αἰτία
μὲν γὰρ διήγησιν, τρόπος δὲ διασκευὴν κατασκευάζει.
τρόποι δὲ διηγῆσεως τρεῖς, ἀπλοῦς, ἐγκατάσκευος, ἐν-
διάσκευος. ὅταν μὲν οὖν ᾗ τὰ πράγματα πολλὰ καὶ
ποικίλα καὶ ἱκανὰ καὶ βαρὴ τοὺς ἀντιδίκους, ἡμῖν δὲ 20
βοηθῇ, ἀπλῇ χρυσόμεθα τῇ διηγῇ· οὐ δεῖται γὰρ

1 ταύτης τὰ πταίσματα Ac 2 τοῖς πολίταις om. Vc Ba | ῥῆξαι
τὰ δεσμὰ τοὺς πολίτας Ac 3 ἡμᾶς Vc | τῶν om. Pa 7 ἀπαν-
τήσοι Vc 10 ἡμέτερα <πράγματα>? cf. p. 121, 20. 26 | δ Pa, (er.)
Pc; om. V | προείλ[ε] m. po.] Pc 13 [λο m. po. ex παραλο]γισμούς
Pc 13. 14 πλείοσι Ba 14 καὶ ποικίλοις om. Vc 15 πραττο-
μένων Vc 16 οὐ P Ac; καὶ οὐ Vc; οὐχ ἀπλῶς Ba Vδ; καὶ οὐχ
ἀπλῶς Sc; Dox.: ἐν τισι τῶν βιβλίων οὐ τέθναι τὸ 'οὐχ ἀπλῶς'
κτλ. 16. 17 γρ καὶ οὕτως (om. καὶ οὕτως Pc)· αἰτία μὲν γὰρ
διήγησιν ἐγκατάσκευον· τρόπος δὲ διήγησιν ἐνδιάσκευον (Pc hic
quoque ἐγκατάσκευον) κατασκευάζει mg. P, cf. Dox. v.l.; cf.
p. 123, 9 18 διηγῆσεων V 19 ἡ post 20 ποικίλα Pc | ἱκανὰ
ἡ καὶ Ac 20 βαρ[η] m. po.] Vc

ἰσχυρῶν λόγων τὸ αὐτομάτως ἰσχύον πρᾶγμα. ἐὰν δὲ
 σύντομος ἢ καὶ πολιτικὴ ἢ διήγησις, τῷ ἐγκατασκευῶ
 χρησόμεθα τρόπῳ ταῖς αἰτίαις κατασκευάζοντες αὐτήν,
 ἵνα γένηται ῥητορικωτέρα τῇ προσθήκῃ τῶν αἰτιῶν
 5 εἰς τὴν κατασκευὴν βοηθουμένη. ἐὰν δὲ ἢ σύντομος
 καὶ παιδροτέρα, τῷ ἐνδιασκευῶ χρησόμεθα τρόπῳ μὴ
 φειδόμενοι μηδὲ τῶν ἀπὸ τοῦ τρόπου κατασκευῶν.
 ἐνδιάσκευος γάρτοι διὰ τοῦτο κέκληται, ὅτι τοῖς ἀπὸ
 τῆς διασκευῆς μέρεσι βοηθεῖται. ἔφαμεν δὲ ἤδη φθά-
 10 σάντες, ὅτι αἰτία μὲν κατασκευάζει, τρόπος δὲ δια-
 σκευάζει.

Ἀπλῇ μὲν οὖν διήγησις παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ 95
 Κατὰ Κόνωνος αἰκίας «ἐξήλθομεν εἰς Πάνακτον ἔτος
 τουτὶ τρίτον. καὶ μεθ' ἡμῶν ἐσκήνωσαν οἱ Κόνωνος
 15 υἱεῖς καὶ προσοφύρουν τε ἡμῖν καὶ τὰς ἀμύδας κατερ-
 ρήγνυνον»· οὐ γὰρ εἶχε μᾶλλον δεινῶσαι τῷ λόγῳ ἢ τὰ
 πράγματα λέγων αὐτὰ ὁ ῥήτωρ ψιλὰ, ἃ ἔπραττον ἐκεί-
 νοι· γυμνὰ γάρτοι λεγόμενα πλεον ἰσχὺν ἔλαβεν, ἢ εἴ-
 τις αὐτὰ ἐκόσμει λόγοις.
 20 Ἐγκατάσκευος δὲ ἐστὶν ἡ Κατὰ Ἀριστοκράτους. φά-
 σκων γὰρ Χερρόνησον κινδυνεύειν τῇ πόλει τὰς αἰτίας

1 ὅταν Ba 2 ἢ om. Mr | τῷ om. VcAc 6 σφοδρότερα
 Dox. 7 διασκευῶν Ba, (δι m.po. in ras.) Pc 8 γάρτοι καὶ
 Vc 10 διήγησιν κατασκευάζει Vc; γὰρ καὶ οὕτως (om. καὶ οὕ-
 τως Pa)· ὅτι αἰτία μὲν διήγησιν ἐγκατάσκευον· τρόπος δὲ διήγησιν
 ἐνδιάσκευον κατασκευάζει mg. P, cf. Dox. v.l.; cf. p. 122, 16 12 ἢ
 διήγησις Pa 13 Dem. 54, 3. 4 | [ἀρίστ m.po.]ωνος Pa 14 ἀρίστω-
 νος PV (κόνωνος m.2VcBa, m.po.P); Dox.: ἐν τισι τῶν βιβλίων
 'οἱ τοῦ κόνωνος υἱοί' γέγραπται κτλ. | pr. καὶ om. P 16 δηλώ-
 σαι, εἰν m.2, Vc | τὸν λόγον P, m.2Vc 17 ὁ ῥήτωρ post ψιλὰ Pc,
 post 16 εἶχεν Ba 18 mg. πλείονα m.po.Ma | ἰσχύος Portus
 19 λόγος Pa; λόγοις Pc 20 δὲ διήγησις ἐστὶν Ba | ἢ vix san.
 21 τὴν πόλιν Vc

λέγει, δι' ὧς ἐσφύζετο, καὶ τὰς αἰτίας, ἐξ ὧν ἀπολεῖται·
 «ἔστι γὰρ τοῦτο, τελευτήσαντος Κότυος Βηρισάδην καὶ 200
 96 Ἀμάδοκον καὶ Κερσοβλέπτην τρεῖς ἀνθ' ἐνὸς Θράκης
 γενέσθαι βασιλέας· συμβέβηκε γὰρ ἐκ τούτου αὐτοῖς
 μὲν ἀντιπάλους εἶναι τούτους, ὑμᾶς δὲ ὑπέρχεσθαι 5
 καὶ θεραπεύειν». καὶ καθάπαξ ἡ διήγησις πᾶσα διὰ
 τῆς θεωρίας πεπλήρωται ταύτης.

Ἐνδιάσκεινον δὲ ἐκείνο τὸ μέρος τῆς διηγήσεως ἐν
 τῷ Περὶ τῆς παραπρεσβείας παρὰ τῷ Δημοσθένει
 «θέαμα δεινόν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐλεεινόν· ὅτε 10
 γὰρ νῦν ἐπορευόμεθα εἰς Δελφούς, ἐξ ἀνάγκης ἦν
 ὁρᾶν ταῦτα πάντα, οἰκίας κατεσκαμμένας, τέλῃ περι-
 ηρημένα, χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γύναια δὲ καὶ
 παιδάρια ὀλίγα καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκτρούς».

Τὸ δὲ ἄριστον καὶ ἀναγκαιότατον εἶδέναι, ὅτι τῶν 15
 διηγήσεων αἱ μὲν πλείσται πᾶσιν ὑποπίπτουσι τοῖς
 τρόποις, ὥστε τινὰ μὲν αὐτῶν μέρη ἀπλᾶ εἶναι, τινὰ
 δὲ ἐγκατάσκεινα, τινὰ δὲ ἐνδιάσκεινα, ὥς φαίνεται ἡ
 διήγησις αὕτη παρὰ τῷ Δημοσθένει, μᾶλλον δὲ αἱ
 πλείους· τὸ μὲν γὰρ λέγειν ὑμεῖς τοῦτον ἐχειροτονή- 20
 σατε πρεσβευτὴν οὐχ ὥς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέ-
 τερα, ἀλλ' ὥς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλλους· τῆς ἐγκατα-
 σκεύου μέρος ἐστί, τὸ δὲ λέγειν ὅδε τῇ πρώτῃ τῶν
 ἐκκλησιῶν πάντα εἰπὼν κατὰ Φιλοκράτους, τῇ δ' ὕστε-
 ραίᾳ μεταβαλλόμενος δηλὸς ἐστὶ προδιδόναι' ἀπλῶς 25

1 ὧς m.2 ex ὧν Vc | αἰτίας om. Vc | ἐξ ὧν Pc V, v.l.Pa; δι' ὧς Pa
 2 ἔστι τοίνυν ὃ ἄ. Ἀθ. τοῦτο, τὸ τελευτήσαντος Dem. 23, 8
 7 ταύτης πεπλήρωται Pc 9 Dem. 19, 65 | περὶ τῆς P; om. Vc; περὶ om. Ba (cf. 127, 11. 23 cet.); τῆς om. Ac 10 δει-
 νὸν post ἀθηναῖοι Ac | ἄνδρες om. Ba 17 τὰ (pro alt. τινὰ) Vc 18 τινὰ δὲ ἐνδιάσκεινα om. Pc | τινὰ Pa Ba; τὰ Vc Ac 20 cf. Dem. 19, 12 22 τῶν om. Ba 23 τῷ Ba | λέγειν suspect. | cf. Dem. 19, 15 25 μεταβαλλόμενος V

λέγει καὶ ἀπλῶς διηγεῖται, ἐπὶ τέλει δὲ ἐδεξάμεν ὅτι ἐνδιασκεύως τὰ περὶ Φωκέας διηγείται.

Ἀκμὴ δὲ διηγήσεως τριχῶς γίνεται, ἥτοι τοῦ πράγ- 97
ματος αὐτοῦ ἢ τῆς ἀξιώσεως ἢ τῆς αἰτίας τῆς ἀξι-
5 σεως συνεχῶς διαφόροις κώλοις καὶ ποικίλοις λεγομέ-
νης, ἢ καὶ τῶν δύο ἢ καὶ τῶν τριῶν πολλάκις ὁμοίως
παραλαμβανομένων· οὕτω γὰρ ἡ ἀκμὴ μείζων γίνεται
201 καὶ ποικίλη μᾶλλον, ἐὰν τὸ πρᾶγμα τρισὶ κώλοις ἢ
τέτρασιν εἴπωμεν, ἐπὶ τέλει δὲ καὶ τὴν ἀξίωσιν καὶ
10 τῆς ἀξιώσεως τὴν αἰτίαν. οἶον ἐνώπιόν τις τῆς μητρὸς
ἀπέκτεινε τὸν υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον, ἐξ-
έθανεν ἢ μήτηρ, καὶ κρίνεται ὁ πατήρ αἰτίας θανάτου·
καὶ συλλαβὼν τὸν υἱὸν ἔπαιεν, ἐτίτρωσκεν, ἐφόνευεν
ὁμοῦ τῇ γυναικί, ὥς ἀλλοτρίους, ὥς ἐχθρούς, ὥς ἕκ
15 τινος τῶν πολεμίων γεγονότας· τὸ πρᾶγμα τοῦτο· εἴτα
ἢ ἀξίωσις 'τίς οὐκ ἀγανακτεῖ, τίς οὐκ ὀργίζεται, τίς
οὐ χαλεπαίνει τοῖς γεγεννημένοις; τίς οὐκ ἀπαιτεῖ τὴν
προσέηκουσαν τιμωρίαν', εἴτα ἢ αἰτία 'δι' ὃν πεπλήρω-
ται μiasμάτων ἢ οἰκία, δι' ὃν ἄθεσμοι φόνοι, δι' ὃν
20 ἀσεβεῖς σφαγαί, δι' ὃν γένος ὅλον ἔρριπται πεφονευ-
μένον, παρ' οὗ ἥκιστα τις ἂν προσεδόκησεν;'

1 λέγει^{σθ} . . διηγεῖται Pa | p. 124, 8 4. 5 τῆς ἀξιώσεως P Ba,
(ex τῶν ἀξιώσεων) Ac; om. Vc 5 κώλοις om. Pc | καὶ ποικίλοις
om. Vc Ba 5. 6 γινομένης Ac 7 μείζων ἢ ἀκμὴ γενήσεται
Vc Ba, (γίνεται) Ac 8 ἐνθα (pro ἐὰν) Vc | | τρι]σὶ Pa 8. 9 εἴπω-
μεν (ω m. 2 ex o Vc) ἢ τέτρασιν (τέσσαρσιν Ba) V 9 pr. καὶ om.
Ac 10 τὴν τῆς ἀξιώσεως αἰτίαν Vc | cf. 95, 8 17 ἀπαιτεῖ
<τοῦτον> . . . δι' ὃν? 18 αἰτία τῆς ἀξιώσεως Vc 18. 19. 20
ὃν ex ὧν Vc 21 subscr. τέλος τοῦ β' τόμου P; om. V

98

Γ

1 Τὸ τρίτον μοι σύνταγμα τουτὶ γέρονεν, ὃ κράτιστε
 Ἰούλιε Μάρκε, περὶ ὧν ἤδη σοι φθάνω καὶ δι' ἑμαν-
 τοῦ πολλάκις τεχνολογήσας, τοῦ κορυφαίου τῆς ρητο-
 ρικῆς μέρους· ἔστι δὲ ἢ τε τῶν κεφαλαίων εἰσαγωγή 5
 καὶ οἱ τρόποι τούτων καὶ δι' ὧν γίνονται, εἴτα περὶ
 τῶν λύσεων καὶ ἐξ ὧν συνίστανται, εἴτα ἐπιχειρη-
 μάτων καὶ τῶν τόπων, ἐξ ὧν λαμβάνονται, εἴτα ἐργα-
 σιῶν, αἱ καθ' ἕκαστον τῶν ἐπιχειρημάτων ἐκλαμβά-
 νουσιν ἐργάζονται, καὶ μὴν καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις ἐνθυ- 10
 μημάτων ἐμοὶ παρενρεθέντων, ἀφ' ὧν τὸ ἀκρότατον
 τῆς δριμύτητος καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εὕρεσκειται·
 περαιτέρω δὲ τούτων προβαίνουσιν τὴν ρητορικὴν οὐχ
 εὕρηκαμεν, ἀνακυκλουμένην δέ γε. πρὸ δὲ τούτων
 βραχέα μοι περὶ προκατασκευῆς εἰπεῖν ἔδοξεν. 15

99

Περὶ προκατασκευῆς.

202

2 Ἡ προκατασκευὴ πρεσβύτερόν ἐστι μέρος λόγου τῆς
 κατασκευῆς, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ὄνομα. ἔργον δὲ αὐτῆς τὸ
 προεκτίθεσθαι τὰ κεφάλαια καὶ τὰ ζητήματα, οἷς περι-
 πλακεῖς ὁ λόγος συμπληρώσει τὴν ὑπόθεσιν, οἷόν ἐστιν 20

1 τόμος γ'. περὶ εὐρέσεως P Vc Ac; περὶ εὐρέσεως· τόμος τρί-
 τος Ba; τόμος γ' περὶ τῆς τῶν κεφαλαίων εἰσαγωγῆς Pπ 8 Ἰού-
 λιε μάρκε P Ba; μάρκε Ἰούλιε, mg. m.2 γρ καὶ μάρκε αἴλιε, Vc;
 μάρκε m.1, Ἰούλιε m.2 suppl., Vbδ; θεόφιλε Ac | τινὰ τῶν βι-
 βλίων προσκείμενον ἔχει τὸ 'καὶ δι' ἑμαντοῦ' κτλ. Dox. 6 τινὰ
 τῶν βιβλίων 'καὶ οἱ τούτων τρόποι καὶ δι' ὧν γίνεται' ἔχει
 . . . ἀλλ' ἄμεινον 'καὶ οἱ τρόποι ταύτης' κτλ. Dox. 7 γίνονται
 Ba 7. 8 περὶ ἐπιχειρημάτων Sc; [circ. III] ἐπιχειρημάτων Vc
 12 ἀρχαιοτέροις P 15 ἔδοξεν εἰπεῖν Pc 17 ἢ om. Pc | εἶχε
 τὸ παλαιὸν 'πρεσβύτερόν ἐστι μέρος τῆς διηγήσεως τοῦ λόγου
 τῆς κατασκευῆς ὡς δηλοῖ' Dox. 18 δὲ [II—III] αὐτῆς Vc

ἐκεῖνο παρὰ τῷ Δημοσθένει «δίκαιον δέ ἐστιν ἴσως
ἐμὲ τρία ὑμῖν ὑπεσχημένον, ἓν μὲν ὥς παρὰ τοὺς νό-
μους τὸ ψήφισμα εἴρηται, δεύτερον δὲ ὥς ἀσύμφορόν
ἐστὶ τοῦτο τῇ πόλει, τρίτον δὲ ὥς ἀνάξιος ἐστὶ τού-
5 των τυχεῖν Χαρίδημος, ἀπάντων τούτων ὑμῖν αἴρεσιν
δοῦναι, τί πρῶτον ἢ τί δεύτερον ἢ τί τελευταῖον βου-
λομένοις ὑμῖν ἐστὶν ἀκοῦσαι»· ταῦτα γάρτοι προειπὼν
πᾶσαν ἡμῖν ἐπὶ κεφαλαίου τὴν τομὴν ἐσήμανε τοῦ λό-
γου, εἶτα καθ' ἕναστος αὐτῶν λαβὼν διεπεράνατο ταῖς
10 κατασκευαῖς τὰς ἀρμοιτούσας ἐκάστῳ τῶν ἐπιχειρήσεων
προσαγαγὼν δυνάμεις. καὶ μὴν καὶ ἐν τῷ τῆς Παρα-
πρεσβείας λόγῳ προκατασκευῆς ἔχει χώραν καὶ δύνα-
μιν τὸ λέγειν αὐτὸν «σκέψασθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, τί-
νων προσήκει λόγον παρὰ πρεσβευτοῦ λαβεῖν· πρῶτον
15 μὲν τολύνην ὣν ἀπήγγειλε, δεύτερον δὲ ὣν ἔπεισε, τρί- 100
τον δὲ ὣν προσετάξατε αὐτῷ, μετὰ ταῦτα τῶν χρόνων·
ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, εἰ ἀδωροδοκῆτως ἢ μὴ ταῦτα
πάντα πέπρακται»· καὶ γὰρ ἐνταῦθα ἐπὶ κεφαλαίων τὰ
ἐγκλήματα προὔθηκεν, ὣν καθ' ἕναστος ἐξελέγξει καὶ
20 ἀποδείξει. εἰ δὲ ζητοῖς, εἰ τούτοις τέτμηκε τοῖς κεφα-
λαίοις τὸν λόγον ἢ εἰ τούτοις μόνοις ἢ εἰ τῇ τάξει
ἐχρήσατο τῆς ἐπαγγελίας ἐν τῇ κατασκευῇ, λόγον ἴδιον
ζητεῖς θεωρίας καὶ τέχνην τοῦ τῆς Παραπρεσβείας καὶ
οἰκονομίαν, οὐκ ἀναιρεῖς τὸ μὴ οὐ προεκτίθεσθαι τὰ

1 ἐκεῖνω m.1Pa | Dem. 23, 18 2 ὑπεσχημένον εἰπεῖν Ba 3 δὲ
om. Pc 4 ἔσται VcAc | alt. ἐστὶ om. VcAc 4.5 τούτου AcBa
7 ἡμῖν PcAc 8 κεφαλαίων Spengel, cf. l. 18 10 ἐκάστῳ^η
Pa 11 alt. καὶ om. Pa 12 τὸ [I] Vc | cf. II. ἰδ. p. 281, 22 sq.
Sp.; Aps. I 2 p. 247, 12 Sp.-H. 14 τῇ πόλει post προσήκει
add. Ba, Dem. 19, 4 16 τὸν χρόνον V 18 πάντα om. Pc
20 [ἀ m.1 ex ὃ]ποδ-ίξει Pc | τετ-[I]μηκε Pa 24 ἀναιρεῖς m.po.
Pc; ἀν εἰρεῖς PVMr (οὐκ ἀν m.1, οὐκουν m.2VcBa)

κεφάλαια τὸν ῥήτορα, ὃ τῆς προκατασκευῆς ἐστὶν ἴδιον· πολὺ δὲ δῆπουθεν διενήνοχε τεχνολογῆσαι διδασκαλι- 203 κήν θεωρίαν ἢ θεωρῆσαι δικανικὴν ἀνάγκην λόγου πρὸς τὸ χρήσιμον τῶν ζητουμένων διοικονομουμένου· ἐπεὶ κἀκεῖνό σοι ἀστεῖον καὶ χάριεν προειρηθῆσαι, ὥς 5 τετηρήκαμεν τὴν προκατασκευὴν ταύτην οὐ μιᾷ χώρᾳ συνεξευγμένην ἀλλὰ διπλῇ· ποτὲ μὲν γὰρ μετὰ τὰ προοίμια τάττει τὴν προκατασκευήν, ὥς ἐν τῷ τῆς Παραπρεσβείας λόγῳ, ποτὲ δὲ μετὰ τὴν διήγησιν, ὥς ἐν τῷ Κατὰ Ἀριστοκράτους λόγῳ. 10

Καὶ τοῦτο μὲν ἐξήρακεσεν ἂν εἰπεῖν ἄλλῳ, ὅτι διττὴν ἔχει χώραν, σοὶ δὲ οὐκ ἀποκρύψομαι παραστήσαι, τί ποτε τῷ ῥήτορι ἐνενόησα. καὶ γὰρ οὖν καὶ αὐτῷ διαπορήσας μοι παρέστη γενομένῳ τοῦ πράγματος ἐν ἐπιστάσει καὶ εὖρον τὸν ῥήτορα, εἰ μὲν ἀπατήσειν μὴ 15 μέλλοι τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ πληρώσειν τὴν ἐπαγγελίαν καθαρῶς, μετὰ τὴν διήγησιν τιθέντα τὴν προκατασκευὴν καὶ ἅμα συνάπτοντα καὶ ἐπάγοντα τὴν κατασκευήν, 101 ὥστε ἔτι τῆς μνήμης οὔσης ἐναύλου τῆς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν μηδὲν ψεύδεσθαι δοκεῖν, ἀλλ' ὥς ἐπηγγεί- 20 λατο τιθέντα τὴν κατασκευὴν οὕτως· ὅταν δὲ μέλλῃ δικαίως μὲν δοκεῖν ἐπαγγέλλεσθαι, τὴν ἐπαγγελίαν δὲ παρ' οὐδὲν τίθεσθαι, τηνικαῦτα μετὰ τὰ προοίμια προκατασκευάζοντα καὶ μεταξὺ τὴν διήγησιν τάττοντα, εἴθ' οὕτω τῆς μνήμης διὰ τῆς διηγήσεως ἐξελόντα τὴν 25 ἐπαγγελίαν κατασκευάζοντα ὕστερον, ὥς βούλεται· καθά-

1 κατασκευῆς Pc 4 τῷ ζητουμένῳ Ac 5 ἀστεῖόν σοι Ac |
προειρηθῆσαι Spengel 11 ἄλλ[ωι, ex οἷς?] Vc 14 πάρεστι V |
γενομέν[ω m.πο.] Ba 18 pr. καὶ — κατασκευὴν om. Pc 21 τιθέ-
ναι? 24 καὶ μὴν καὶ ὥς 8τι δύναται μηκίστην ταύτην ποιεῖ
post τάττοντα add. Ac, (ποιοῦντα) v.l.P

περ οὖν ἐν τῷ τῆς Παραπρεσβείας ἐάλωκε λόγῳ· καὶ
 γὰρ ἐνταῦθα φήσας δεῖν πρῶτον εὐθύνας ἀπαιτεῖν
 ὧν ἀπήγγειλε, τὸ ἀνεύθυνος ἐπὶ λόγοις· μετὰ πολλὰ
 τέθεικε κεφάλαια, καὶ ὅλως τὴν τάξιν τῆς ἐπαγγελίας
 5 συγγέας οὐχ ὥς ἐπηγγείλατο κατεσκεύασεν. εἰ δὲ εἰς
 τὸν λόγον αὐτὸν θέοι λέγειν, καθ' ἕκαστον τῶν μερῶν
 ἰδίας ἔχει τέχνας καὶ ἀπορρήτους, οὐ μέντοι τὰ τῆς
 οἰκονομίας ἐκείνης ἴδια κοινὰ διδασκαλίας τεχνῶν τοι-
 οῦτων δύναται γενέσθαι.

204 Εὐρον καὶ ἄλλο προκατασκευῆς εἶδος παρευρεθὲν
 11 τοῖς ἀρχαίοις, ὃ κεφαλαίων μὲν ἐπαγγελίαν οὐκ ἔχει,
 ἀπόδειξιν δὲ παρίστησι τοῦ κατὰ τοὺς νόμους δοκεῖν
 εἰσέρχεσθαι τὴν κρίσιν. προκατασκευὴ δ' ἂν καλοῖτο
 καὶ τοῦτο εἰκότως, ὅτι λόγος ἐστὶ πρὸ τῶν κεφαλαίων
 15 λεγόμενος εἰκόσι λογισμοῖς πᾶσαν τὴν κατασκευὴν προ-
 καλούμενος. καὶ τούτῳ κέχρηται πολλοὶ τῶν ἀρχαίων,
 ἀλλὰ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου. τῆς γὰρ 102
 στάσεως οὔσης ὀρικῆς, καὶ τεμνομένων τῶν ὄρων οἷς
 ἴσμεν τόποις, κέχρηται νοήμασι τοῖς διδοῦσι κατὰ τῶν
 20 οὕτως ἀδικησάντων περὶ τὴν ἐορτὴν ἐξουσίαν εἶναι
 προβολῆς τοῖς κατηγορεῖν ἐσπουδακόσιν, εἰ παρὰ τὰ
 διωρισμένα τις ἐκ τῶν νόμων ἐν τοῖς Διονυσίοις ποιεῖ,
 καὶ τοῦτο ἀποδείξας καὶ ἀναγνοὺς ἐκ νόμων οὕτως
 ἐχώρησεν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὄρου· καίτοι τό γε τὴν
 25 κατηγορίαν ἐκ νόμων εἰσιέναι ταύτην οὐδὲν ἔμελλε

1 τῆς P^VcAc; περὶ Ba | p. 127, 14 | ἐφωράθη m. 2Ba, v.l. P
 3 Dem. 19, 182 (cf. p. 144, 5); cf. Aesch. 3, 205 | ἀνεύθυνον Ac,
 ?m. 1Vc 4 cf. schol. Demosth. p. 351, 19 Dind. 7 ἰδίας τὰς
 τέχνας ἔχει Ac, (om. τὰς) Ba; [III] ἰδίας ἔχει τέχνας Vc 12 τοὺς
 om. AcBa 15 λεγόμενος PaV; καλούμενος Pc 17 Dem. 21, 9
 19 τόποις P^V; κεφαλαίοις ascript. m. po. V 19. 20 γρ καὶ οὐ-
 τως· τοῖς διδοῦσιν ἐξουσίαν κατὰ τῶν οὕτως ἀδικησάντων P
 20 ἐξουσίαν etiam ante 19 κατὰ (er.) Vc

διοίσειν οὔτε τῇ κατασκευῇ τοῦ ὄρου οὔτε τῇ νίκη
 τοῦ τὸ πραχθὲν ἀσέβειαν εἶναι δοκεῖν, οὐχ ὕβριν. —
 Καὶ μέντοι καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρχου λόγῳ
 τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῆς προκατασκευῆς ἐχρήσατο. καὶ γὰρ
 ἐκεῖνος πορνείας γραφὴν ἐνστησάμενος καὶ τοῦ τὰ 5
 πατρῶα κατεδιδόκεναι τὸν Τιμάρχον προκατασκευῇ
 κέχρηται τῇ διδούσῃ κατὰ τῶν ἀσελγῶς ζησάντων ἐξ-
 ουσίαν εἶναι κατηγορίας καὶ γραφῆς· καίτοι τοῦτο
 οὔτε τοῦ στοχασμοῦ τῶν κεφαλαίων ἄπτεται οὔτε πρὸς
 τὴν νίκην αὐτῷ τοῦ τὸν κρινόμενον αἰρήσειν συναγω- 10
 νύζεται· καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα διδόσιν οἱ νόμοι τὴν
 εξουσίαν τοῖς βουλομένοις κατηγορεῖν κατὰ τῶν οὕτω
 ζησάντων, οὐδὲν τι παρὰ τοῦτο μᾶλλον ὁ Τιμάρχος
 ἐλήλεγκεται τοιοῦτος ὢν ἐκ τούτων τῶν νοημάτων, οἷον
 αὐτὸν ἐν τοῖς κεφαλαίοις ἀποδείξει, ἀλλ' ἔστιν ἀπηλ- 15
 λοτριωμένη τῶν ζητημάτων ἢ τοιάδε προκατασκευή. —
 103 Εἰ δέ μοι λέγοι τις, ὥς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Κατὰ 205
 Τιμοκράτους λόγῳ μεταξὺ τῶν δύο νομίμων, τοῦ τε
 παρὰ νόμῳ εἰσενηνοχέειν τὸν νόμον <Τιμοκράτην δει-
 κνύντος καὶ τοῦ τὸν εἰσενηνεγμένον εἶναι παράνομον> 20
 τὸν ὑπὸ Τιμοκράτους γραφέντα, μέσῳ κέχρηται τούτῳ
 τῷ νοήματι ἐν τοῖς κεφαλαίοις, ὅτι κατὰ τῶν μὴ ποιη-
 σάντων, ἃ προστάττουσιν οἱ νόμοι, νομοθετοῦντες καὶ

1 [συν m.2]οίσειν VcBa; cf. schol. P: συνοίσειν ὠφελήσειν
 2 καὶ m.po. add. ante οὐχ Pa 3 Aesch. 1, 13 sq. 7 τῇ δηλού-
 ση m.1Vc, v.l.P | et 13 ζη[τη] er. [σάντων Pa 8 cf. 131, 7 10 αὐ-
 τῷ PcV; αὐτὸν Pa 13 τοῦτο m.2 (ex τούτων?) Vc 17 λέγει
 V 19. 20 addidit Portus, (παράνομον εἶναι) m po.Pa 21 τὸν
 ὑπὸ τιμοκράτους γραφέντα del. m.po.Pa, om. Portus | τοῦ τιμο-
 κράτους VcAc | post γραφέντα mg. m.po.Ba: καὶ τοῦ ὅτι ἐναν-
 τίος ἐστὶν ὁ νόμος τούτου τοῖς πάλαι κειμένοις (cf. Dem. 24, 32)
 22. 23 ποιησάντων m.1, ποιεῖν m.po, Pc 22. 23 cf. Dem. 24, 18
 23 καὶ post νόμοι add. m.2Ba | νομοθετοῦντες PaAc; νομοθε-

τὸ πῶς, διδόασιν ἐξουσίαν κατηγορίας τοῖς βουλομένοις,
 ἐρῶ τὰς αἰτίας, καθ' ἃς ἐκεῖ μὲν κεφαλαίων μέρος ἐγέ-
 νετο, προκατασκευῆς δὲ ἐνταῦθα. ὅταν μὲν γὰρ ἄλλης
 στάσεως ὁ λόγος ἢ κεφαλαίοις ἄλλοις διαιρουμένης,
 5 τῷ νομίμῳ δὲ οὐ κατασκευασθησομένης, τότε προκατα-
 σκευὴ τὸ νόμιμον γίνεται, ὡς ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρχου
 στοχασμοῦ τῆς στάσεως οὔσης προκατασκευὴ τὸ νόμι-
 μον ἐγένετο καὶ ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου ὅρου οὔσης τῆς
 στάσεως ἀπὸ τῆς προκατασκευῆς τὸ νόμιμον ἐγένετο.
 10 οὔτε γὰρ ὅρος οὔτε στοχασμὸς τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ
 τέμνονται. ὁ δὲ Κατὰ Τιμοκράτους λόγος πραγματικῆς
 ὦν τῆς κατὰ νόμου εἰσφορᾶς ὀφείλων τῷ νομίμῳ κατα-
 σκευασθῆναι τὸ ἐκ τοῦ νόμου βοηθοῦν μέρος αὐτῷ
 τετήρηκε τῷ νομίμῳ. ἄξιον δὲ κακεῖνο τηρῆσαι τῶν
 15 ῥητόρων ἐν τούτοις, ὅτι καινοὺς ἀγῶνας εἰσιόντες ὁ
 μὲν πορνείας, ὁ δὲ τῆς περὶ τὰ Διονύσια προβολῆς,
 οἷς οὐκ ἦσαν Ἀθηναῖοι συνειθισμένοι τῷ μηδένᾳ τοι-
 οὔτον πρότερον εἰσελθεῖν, ἀναγκαίως ἐχρήσαντο ταύτῃ 104
 τῇ προκατασκευῇ, ὡς ἂν μὴ προσκρούοιεν τοῖς δικα-
 20 σταῖς ἐκ τοῦ τὰ πρὸς μηδενὸς ἄλλου γενόμενα τολμᾶν
 εἰσάγειν, ἀλλὰ προσεκτικὸς καὶ διδασκαλικὸς τῆς κατ-
 ηγορίας ὁ λόγος γένοιτο τοῖς δικασταῖς μαθοῦσιν, ὅτι,
 περὶ ὧν πρῶτον δικάζουσιν, ἐκ νόμων ὥρμηται καὶ
 ἀπὸ τῆς τῶν νόμων βουλήσεως.

τοίντων PcVcBa | τὸ scripsi coll. schol. P (W VII 742, 1); τοῦ
 P Ba; om. Ac, m.1Vc | νομοθετοῦντες — πῶς om. Portus, del.
 (ὁρθῶς supr.) m.po.Pa | καὶ τοῦ πῶς del. m.po.Ba

2. 8 ἐγένετο PaV; εἰσάγεται Pc 6 νόμιμον m.po. (ex νόημα?)
 Vc 13 αὐτῷ μέρος Vc 14 νόμῳ Pc 15 sic Dem. 19, 120
 ἀγῶνας καινοὺς (cf. schol. Dem. p 396, 3 Dind.) 16 cf. Dem.
 21, 1 17 οἱ Ἀθηναῖοι VcAc | εἰθισμένοι Ba; συν[ει] ex η[θ]ισμένοι
 Vc 17. 18 τοιο[ῦτο]ν Pc; τῶν τοιούτων VcAc 18 ἐχρήσατο Pc
 20 γινόμενα Vc 23 ὧν P; οὗ V | ὥρμηται AcBa; (ν ex.) Vc
 24 κολάσεως, m.1 βουλή supr., Pc

106

Περὶ κεφαλαίων.

- 4 Περὶ μὲν τῆς τῶν κεφαλαίων εὐρέσεως κατὰ τὴν
 διαιρετικὴν ἐξεθέμεθα τέχνην, καὶ ὅσα ἐκάστης τῶν 206
 στάσεων ἴδια καὶ ὅσα κοινὰ καὶ τὰ τούτων διάφορα·
 νυνὶ δὲ πρόκειται δεῖξαι, πῶς τῆς διαιρετικῆς τέχνης 5
 ὑποβαλλομένης τῶν κεφαλαίων ἕκαστον ἡμεῖς ἐκλάβον-
 τες αὐτὸ κατασκευάσομεν· τὸ γὰρ πᾶν τῆς ῥητορικῆς
 ἰσχυρὸν ἐν τούτοις ἴσταται καὶ τὸ τῆς νίκης κράτος
 ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν κεφαλαίων διαφαίνεται.
 Κεφάλαιον τοίνυν ἦτοι παρ' ἡμῶν αὐτῶν εἰσάγομεν, 10
 ὃ δεῖται κατασκευῆς, ἢ παρὰ τῶν ἐχθρῶν τίθεται, ὃ
 δεῖται λύσεως. οἷον ἐὰν μὲν ἀπολογώμεθα ἐν τοῖς στο-
 χασμοῖς, τὴν τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν ἡμεῖς εἰσάγομεν
 λέγοντες 'ἐλέγχους πάρασχε', εἴτα κατασκευάζομεν ἐκ
 τῶν ἐπιχειρημάτων συνιστάντες ὅτι 'δεῖ παντὸς πράγ- 15
 ματος ἐλέγχους παρέχεσθαι καὶ παντὸς ἐγκλήματος'.
 107 ἐὰν δὲ κατηγορῶμεν, ἀνάγκη τοῦ ἐχθροῦ τὸ κεφάλαιον
 τιθέντος καὶ λέγοντος 'ἐλέγχους πάρασχε' ἡμᾶς λύειν

1—148, 15: ordinem commentarii Mr secutus sum; cf. Spengel, Praef. p. XI, *Münchener Gel. Anzeigen* 1835 p. 265. Ordo Ba: π. κεφαλαίων, π. βιαίου, π. ἐπιχειρημάτων, π. ἐνστάσεως καὶ ἀντι-
 παραστάσεως. P Vc δ Ac: π. βιαίου, π. κεφαλαίων, π. ἐπιχειρη-
 μάτων, π. ἐνστάσεως κ. ἀντ.; Dox.: μήπω τοίνυν ἀμεινον ἢ (ἢν
 Vδ) λέγειν λήθη τῶν ἀντιγράφων τὸ περὶ βιαίου προταγῆναι τοῦ
 περὶ τῶν κεφαλαίων, ὀφείλον ὑπὸ τὴν ἐνστάσιν <καὶ> ἀντιπαρά-
 στασιν ταχθῆναι μετὰ τὸν περὶ κεφαλαίων λόγον. Portus: π.
 εἰσαγωγῆς κεφαλαίων, π. ἐπιχειρημάτων, π. εἰσαγωγῆς καὶ λύσεως
 κεφαλαίων κατ' ἐνστάσιν καὶ ἀντιπαράστασιν, π. λύσεως κεφα-
 λαίων κατὰ βιαίον ὅρον 3 ἐξεθέμεν AcBa, v.l.Pa, W VII 55,
 10 | μέθοδον (pro τέχνην) W VII | liber ille deperditus est; cf.
 etiam Herm. p. 28, 12. 36, 3. 43, 15 sq. 4 τούτ[ων ex οἷς] Pc
 10 αὐτῶν om. Ac | εἰσάγεται v.l.P, m.2VcBa 12 μὲν οὖν Ac
 14 cf. 141, 22 sq. 15 συνιστάντες Pa; συνιστῶντες PcAc, (ἀν
 m.2 supr.) Vc, (ex cr. m.po.) Ba 16 παρὰσχεσθαι m.2 ex παρ-
 έχεσθαι Vc (cf. p. 133, 1) 17 τὸ κεφάλαιον τοῦ ἐχθροῦ Vc

λέγοντας 'οὐ δεῖ ἐλέγχους παρέχεσθαι παντὸς πράγμα-
 τος' καὶ εἰς τοῦτο κατασκευῆς εὐπορῆσαι τῆς ἀπὸ τῶν
 ἐπιχειρημάτων, ἵνα δείξωμεν, ὅτι μὴ δεῖ τοὺς ἐλέγχους
 ἀπαιτεῖν. καὶ ἐν ταῖς πραγματικαῖς, εἰ τύχοι, ἢ τιθέ-
 5 μεθα κεφάλαιον λέγοντες 'οὐ δεῖ καινοτομεῖν' ἢ 'οὐ
 δεῖ παρὰ τὰ δόξαντα λέγειν' ἢ 'οὐ δεῖ ἔθος καταλύ-
 ειν', καὶ ὅ τι ἂν τούτων εἰσάγωμεν, ἐκ τῶν ἐπιχειρη-
 μάτων εἰς τὰς κατασκευὰς βοηθούμεθα δεικνύντες, ὅτι
 μηδὲν τούτων δεῖ ποιεῖν, ἢ καινοτομεῖν ἢ τὰ δόξαντα
 10 λύειν ἢ ἔθος παραβαίνειν· ἢ τεθὲν παρὰ τῶν ἀντιδί-
 κων λεγόντων, ὅτι οὐ δεῖ ταῦτα ποιεῖν, ἡμεῖς αὖθις
 δεόμεθα λύσεως, ἵνα δείξωμεν, ὅτι δεῖ καινοτομεῖν
 καὶ τὰ δόξαντα λύειν καὶ ἔθος παραβαίνειν, καὶ εἰς
 τὴν τούτων κατασκευὴν βοηθούμεθα τοῖς ἐπιχειρήμασι.
 15 Πολλῶν δὲ πολλὰ ἐκθεμένων περὶ ἐπιχειρήματος καὶ
 πολὺν ἀναλωσάντων λόγον καὶ μηδενὸς δυνηθέντος
 207 σαφῶς παραστήσαι, πειράσομαι ὅτι μάλιστα σαφέστατα
 διακρίναι, τίς εὕρεσις ἐπιχειρήματος, ὃ κατασκευάζει
 τὸ κεφάλαιον ἢ τὴν λύσιν, καὶ τίς εὕρεσις ἐργασίας,
 20 ἢ κατασκευάζει τὸ ἐπιχείρημα, καὶ τίς εὕρεσις ἐνθυμή-
 ματος, ὃ κατασκευάζει τὴν ἐργασίαν. ἐὰν μὲν οὖν ἡμεῖς
 εἰσάγωμεν κεφάλαιον, ἀπλῆς δεήσει τῆς θέσεως καὶ
 τῆς εἰς τοῦτο κατασκευῆς εὐπορήσομεν ἀπὸ τῶν ἐπι-
 χειρημάτων μετὰ προτάσεως. τὸ δὲ ἐντελέστερον, ἐὰν 108
 25 τιθῇται ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν καὶ εἰσάγῃται· τότε γὰρ δεῖ
 κοσμήσαι τὸ κεφάλαιον προτάσει, ὑποφορᾷ, ἀντιπρο-

1 παρασχέσθαι Vc 2 εὐπορήσομεν Ba, v.l. Pa 5 cf. 76, 16 sq.
 137, 11 cet. 5 ἢ — 6 λέγειν m. po. suppl. Ac 6 γρ' παραβαίνειν
 P 9 pr. ἢ — 10 παραβαίνειν suspecta 11 ὅτι om. V 15 ἐπι-
 χειρήματος Pc Ac, (ων m. 1 supr.) Pa; ἐπιχειρημάτων Vc Ba 19 τὸ
 κεφάλαιον ἢ m. po. suppl. Pc 23 καὶ τὴν τούτου κατασκευὴν
 εὐρήσομεν Vc 25 ἐπὶ Ba

τάσει, λύσει τῇ καὶ ἀνθυποφορᾷ καλουμένη. ὃ δὲ τού-
των ἕκαστόν ἐστι, σαφῶς παραστήσω· πρότασις μὲν
γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς ὑποφορᾶς, ὑποφορὰ δὲ ὁ
τοῦ ἐχθροῦ λόγος, ἀντιπρότασις δὲ ἡ τῆς λύσεως ἐπαγ-
γελία, εἴτα ἡ λύσις, ἣν ποιοῦμεθα ἐκ τῆς τῶν ἐπιχει-
ρημάτων κατασκευῆς. οἷον εἰ τύχοι κατατρέχει Χερρό-
νησον Φίλιππος, γράφει Δημοσθένης διορύξαι τὸν
Ἰσθμόν· ἑτάχα τοίνυν καὶ τοιοῦτος ἦξει λόγος παρὰ
τῶν ἀντιδίκων· τοῦτο ἡ πρότασις, ὥς χαλεπὸν διορύ-
ξαι Χερρόνησον· τοῦτο ἡ ὑποφορὰ, ἔστι δὲ τοῦτον
αὐτῶν οὐ χαλεπὸν διαλύσαι τὸν λόγον· τοῦτο ἡ ἀντι-
πρότασις, τὸ γὰρ διορύσσειν πρᾶγμα ῥᾶδιον· τοῦτο ἡ
λύσις, ἥτις δεῖται ἐπιχειρημάτων. Τὸ μὲν οὖν πλήρες
κεφάλαιον οὕτω. — Αἰλεῖ δὲ πολλάκις ἡ πρότασις
οὐδὲν βλάπτουσα τὴν ὑποφορὰν — κόσμος γὰρ ἐστὶ
τοῦ λόγου καὶ πλεον οὐδὲν πολλάκις· ἔσθ' ὅτε γὰρ
καὶ θεωρίας ἐνδείγματα καλλίστης ἐμφανίζουσιν ἢ τε
πρότασις καὶ ἡ ἀντιπρότασις, εἰ τῆς ἐρμηνείας τοῖς ὀνό-
μασι προσέχοιμεν, ἐξ ὧν τὸ εἶδος τῆς ὑποφορᾶς ὅπως
διασύρεται καὶ διαδείκνυται θεωροῦμεν —, οἷον «ἀγαν-
ακτῆσει τοίνυν αὐτίκα δὴ μάλα, ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι,
εἰ μόνος τῶν ἐνταυθοῖ πολιτευομένων λόγων εὐθύνας
ὑφέξει». εἰ μὲν γὰρ ἔλεγε ἑπυνθάνομαι τοίνυν αὐτὸν
109 περιάγοντα κατὰ τὴν ἀγορὰν λέγειν, ἃ καὶ νῦν ἴσως
πρὸς ὑμᾶς ἐρεῖ ἀγανακτῶν, εἰ μόνος τῶν ἐνταυθοῖ
πολιτευομένων λόγων εὐθύνας ὑφέξει, μετὰ προτάσεως

6 συνεχῶς κατατρέχει p. 144, 15 (Aps. I 2 p. 226, 19. 233, 18. 254, 20. 255, 10 Sp.-H.) 10 χερρόνησον m.1, τὸν ἰσθμόν m. po. Pa | τούτων VcAc 11 αὐτὸν Ba 12 τοῦτό ἐστιν Ac 14 οὕτω m. po. ex τοῦτο Ba 15 cf. 135, 19 18 ἡ om. Pc 20 Dem. 19, 182 21 ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι m. po. suppl. Ba 22 ἐνταυθα Ba 24 κατὰ m. po. suppl. Vc 25 ἡμᾶς Ba | ἐνταυθα PcVcAc

ἐκεῖτο· ἐν οἷς γὰρ λόγοις ἐλπίζεται ἡ ὑποφορά, τοῦτό
 ἐστὶν ἡ πρότασις· τὸ δὲ λέγειν «ἀγανακτήσει τολύνην,
 εἰ μόνος τῶν ἐνταυθοῖ πολιτευομένων λόγων εὐθύνας
 ὑφείξει» τοῦτό ἐστὶν ἡ ὑποφορά. — Ποτὲ δὲ ἡ ἀντι-
 5 πρότασις λείπει, τουτέστιν ἡ τῆς λύσεως ἐπαγγελία,
 οἷον «ἔστι δὲ οὐκ ἄδηλον, ὧ Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι
 Λεπτίνης, κἄν τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ, δίκαιον
 μὲν οὐδὲν ἐρεῖ περὶ αὐτοῦ» μέχρι τούτου ἡ πρότασις·
 «φήσει δὲ ἀναξίλους τινὰς ἀνθρώπους εὐρομένους ἀτέ-
 10 λειαν ἐκδεδυνέναι τὰς λειτουργίας» τοῦτο ἡ ὑποφορά·
 «ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάντας ἀφαι-
 ρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀδίκων ἐστίν, ἐάσω» τοῦτο
 εὐθέως ἡ λύσις. λείπει δὲ ἡ ἀντιπρότασις· ἣν δὲ ἂν
 πληρῆς, εἰ ἔλεγε ἄλλῃ δὲ ὑμᾶς, ὧ Ἀθηναῖοι, μηδαμῶς
 15 ἀποδέχεσθαι τοῦτον τὸν λόγον· τὸ γὰρ τινῶν κατηγο-
 ροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν ἀδίκων'. —
 Καὶ ἡ ἀντιπρότασις μέντοι λείπουσα οὐδὲν τῷ νοήματι
 λυμάννεται, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τῇ προτάσει,
 ἥτις μόνον κόσμος ἐστὶ τῷ λόγῳ· ἐπεὶ πολλάκις καὶ
 20 χωρὶς προτάσεως καὶ ἀντιπροτάσεως εὐρίσκομεν παρὰ
 τοῖς ἀρχαίοις, οἷον «ἀλλ' ἀδίκως, φησὶν, ἡρξας» ἡ
 ὑποφορὰ χωρὶς προτάσεως· «εἴτα παρών, ὅτε με εἰσῇ- 110
 γον οἱ λογισταί, οὐ κατηγόρεις;» ἡ λύσις χωρὶς ἀντι-

2 λέγειν ὅτι Pc 3 ἐνταυθα Vc 6 Dem. 20, 1 | ὧ ἄνδρες
 ἀθηναῖοι Ba 9 εὐραμένους VcBa · 12 τῶν — ἐάσω om. V

13 εὐθέως PaV; ἐκ τοῦ εὐθέως Pc 14 πληρῆς Pa; (ε m.2 ex η)
 Vc; πλήρης Ac | ἔλεγε Pc; ἔλεγε[I] Vc 16 πάντων Ac 17 ἡ
 m.2 suppl. Vc | τῶν νοημάτων τί m.1Vc 18 αὐτοῦ Pc 19 μό-
 νος m.2 suppl. Vc | p. 134, 15 | καὶ PV; κεφάλαια? 20 προτά-
 σεως καὶ om. m.1Vc 21 Dem. 18, 117 (ἡρξας; om. φησὶν) 22 εἴ-
 τα — 23 ἀντιπροτάσεως m.po. suppl. Ac | μὲν (pro με) Ba 23 διὰ
 τί ante οὐ add. Ba, m.2Vc, m.po. Ac (cf. l. 22 ann.); cf. 148, 12

προτάσεως. — Τὸ δὲ πλήρες ἀπὸ τῶν ἀρχαίων οὕτω
 «Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων,
 ὥς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὐσαν, ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δι-
 καίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ὑμετέραν οὐσαν οὔτε 209
 λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιού- 5
 τους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύομεν» τοῦτο ὅλον
 πρότασις· εἶτα ἡ ὑποφορὰ «ὥς ληστὰς ἀφελόμενος ταύ-
 την τὴν νῆσον κτήσαιοτο, καὶ προσήκει αὐτὴν ἑαυτοῦ
 εἶναι», τοῦτο ἡ ὑποφορὰ· «τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὥς
 οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἔστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι» 10
 τοῦτο ἡ ἀντιπρότασις· «ἅπαντες γὰρ οἱ λησταὶ τοὺς
 ἄλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ἐχυ-
 ροὺς ποιοῦμενοι ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν.
 ὃ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ
 ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φάλη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ 15
 ἀλλότρια εἶχον, ταῦτα ἔαν ἑαυτοῦ γίνεσθαι» τοῦτο ἡ
 111 λύσις· καὶ ἡ τοῦ κεφαλαίου εἰσαγωγὴ ἐκ τῶν τεττά-
 ρων πεπλήρωται, προτάσεως, ὑποφορᾶς, ἀντιπροτάσεως,
 λύσεως.

120 *Περὶ ἐνστάσεως καὶ ἀντιπαραστάσεως.* 20

6 Ἰστέον, ὅτι τὴν ἐνστασιν καὶ ἀντιπαραστάσιν ἐναν-
 τία κεφάλαια τῆς ἀντιλήψεως ἢ διαιρετικῇ παρέδωκε
 τέχνη· οἷον ἔξῃν μοι κτεῖναι τὸν νόον· τὸ κεφάλαιον,

1 τὸ — 19 λύσεως potius p. 134, 13 tractanda erant 2 Dem.
 7, 2. 3 5 πρότερον post δὲ add. Ba 7 ἡ πρότασις Ba 8 προ-
 σ[ῆ]κο m. po.]ν Ba; προσήκειν Sc, Dem. 9 τοῦτο P Vc Ac; μέχοι
 τούτου Ba, mg. P 10 οὐδὲ (pro οὐ) Vc | (alt.) ἔστι Ac; om. Pc
 12. 13 ἐχυροὺς Pc Vc Ac, (ὁ m. po.; ex ε?) Pa; ὄχυροὺς Ba 13 κα-
 κ[ῶ]ς m. 2, ex ἀ] Vc 15 λέγει Vc 16 τοῦτο m. po. ex τούτου
 Pa 21 sq. cf. 67, 2. 4 21 τὴν post καὶ supr. m. 2 Ba 22 τῆς
 om. Vc Ba 23 cf. 125, 10. 95, 8. 74, 12 | ἀντιληπτικῶς ante τὸ
 add. Sc, mg. (vix v. l.) P; ἀντιληπτικὸν m. po. Pa Vc

εἶτα ἢ ἔνστασις 'οὐκ ἐξῆν', εἶτα ἢ ἀντιπαράστασις 'εἰ
δὲ καὶ ἐξῆν, ἀλλ' οὐκ ἐνώπιον τῆς μητρός'. καὶ πάλιν
'ἀνεύθυνος ἐπὶ λόγοις' τὸ κεφάλαιον, 'ἀλλ' οὐκ ἀν-
εύθυνος' ἢ ἔνστασις, 'εἰ δὲ καὶ ἀνεύθυνος, οὐχ ἵνα
5 ὑβρίζῃς τὴν πόλιν' ἢ ἀντιπαράστασις.

Χρὴ δὲ ἡμᾶς καθ' ἕκαστον τῶν κεφαλαίων ἐν πάσῃ
στάσει πειρᾶσθαι τὰς μάχας καὶ τὰς κατασκευὰς κατ'
εἰκόνα τῆς ἐνστάσεως καὶ ἀντιπαραστάσεως εἰσάγειν.
πάντως γὰρ δυοῖν θάτερον, ἢ τὸ τῆς ἐνστάσεως ἢ τὸ
210 τῆς ἀντιπαραστάσεως, βιαιότατον τὸν ῥήτορα ἀποδείξει,
11 οἷον ἐὰν λέγωμεν ὅτι 'δεῖ καινοτομεῖν', κεφάλαιον,
εἶτα λέγωμεν ὅτι 'καινοτομεῖν προσήκει ἐπὶ τῷ συμ-
φέροντι'. τοῦτο γὰρ ἀντιπαραστατικῶς εἰσάξομεν· εἶτα
ὅτι 'μηδὲ καινόν', τοῦτο ἐνστατικῶς. καὶ πάλιν ὅτι
15 'δύσκολον τόδε ποιῆσαι', κεφάλαιον· 'ἀλλ' οὐ δύσκο-
λον', ἐνστατικῶς· 'εἰ δὲ καὶ δύσκολον, ποιητέον', ἀντι-
παραστατικῶς. Ἄμα γάρτοι καὶ ἡ εὐπορία τῶν νοημά-
των καὶ τῶν ἐπιχειρημάτων ἀμύθητος καὶ πολλὴ γί-
νεται ζητούντων ἡμῶν, εἴτε τὴν ἔνστασιν πρῶτην θε-
20 ημεν εἴτε τὴν ἀντιπαράστασιν, καὶ εἰς ἐκείνην πρῶτον
τὴν προκειμένην ἀπὸ τῆς περιστάσεως ζητούντων τὰ
ἐπιχειρήματα, εἶτα εἰσαγόντων τὴν ἑτέραν καὶ πάλιν
εἰς ἐκείνην ἀπὸ τῆς αὐτῆς περιστάσεως ζητούντων τὰ 121
ἐπιχειρήματα, καὶ εἰς ἅπειρον οὗτος ὁ λογισμὸς τὰ

1 [I] οὐκ Vc; ἢ οὐκ AcBa; εἰ οὐκ Sc | εἶτα ἢ ἀντιπαράστασις
P, suppl. m.2Vc; (om. εἶτα) ἢ ἀντιπαράστασις post 2 μητρός
add. V 3 cf. 144, 5 | ἐπ' ὀλίγοις m.1VcBa 4 ἀλλ' οὐχ Pc; cf.
48, 18. 73, 13 ann. 10 ἀποδείξει τὸν ῥήτορα V 11 cf. 133, 5
cet. 12 εἴτε(?) m.1VcBa | λέγομεν m.1Vc | ὅτι om. Ac | ἀλλ'
ante ἐπὶ add. Sc, m.po.Vc 13 εἰσάξομεν Ba 14 καινόν PAc;
καινοτομεῖν VcBa 16 καὶ om. Pc 18 καὶ τῶν ἐπιχειρημάτων
om. Vc 21 ζητητέον V; om. Sc

νοήματα ἐξάγει· εἰ γὰρ ἡ ἔνστασις εὗροι δύο ἐπιχειρημάτων πλῆρεις καὶ ἡ ἀντιπαράστασις δύο καὶ εἰς ἕκαστον ἐπιχείρημα ἐργασίαν δῶμεν καὶ καθ' ἑκάστην ἐργασίαν αὐθις ἐνθύμημα, τῷ ὄντι εἰς ἄπειρον ὁ τοιοῦτος λογισμὸς τὰ νοήματα ἐξάγει. τοῦτο δὲ ἀπορήσασα ὀλιγάκις ἢ τέχνη πάσχει. ἤδη δὲ ἠρκέσθησαν οἱ παλαιοὶ πολλάκις καὶ δίχα τῶν ἐπιχειρημάτων ἐν ταῖς λύσεσιν αὐτῷ τῷ ἐνστατικῷ καὶ ἀντιπαραστατικῷ χρήσασθαι μόνοις, ὥς μυριάκις ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐπιδείξομεν. τάξιν δὲ οὐκ ἀεὶ τὴν αὐτὴν ἔχει, τί πρῶτον θετέον, ἔνστα- 10 σιν ἢ ἀντιπαράστασιν, ἀλλὰ τὸ παραδοξότερον αὐτῶν καὶ βιαιότερον δεύτερον τάττεται, πάσχει δὲ τοῦτο ποτὲ μὲν ἡ ἔνστασις, ποτὲ δὲ ἡ ἀντιπαράστασις.

104

Περὶ βιαιού.

8 "Ἔστι καὶ τρίτον εἶδος λύσεως, τὸ παραδοξότατον 15 καὶ ἰσχυρότατον καὶ νικητικώτατον, ὃ καὶ βιαιὸν κέκληται· γίνεται δέ, ὅταν εἰς τὸ ἐναντίον περιστάναι δυ- 211 νάμεθα τὸν λόγον ἐξ αὐτῶν αἰροῦντες τὸν ἀντίδικον, οἷς θαρρῶν εἰσέρχεται, ὥς ὁ Δημοσθένης «ἀλλὰ ἀγανακτήσει Φίλιππος, ἐὰν τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρή- 20 νην καταψηφίσῃσθε». δι' ἃ γὰρ ἐκεῖνος οἴεται σωθῆσθαι, διὰ ταῦτα δείκνυσιν αὐτὸν ἀπολωλέναι δίκαιον· ὃ μὲν γὰρ φήσιν δεῖν φυλάττεσθαι τοὺς Ἀθηναίους,

4 ἐργασίαν om. VcBa | ἐνθύμηματα VcBa 5 ὥς ἔφθην εἰ-
πὼν ante τὰ add. Ac | ἀπορήσασα post ὀλιγάκις VMr; del.?
7 δι[χα] Vc; ex διὰ Ac; διὰ ex δίχα Ba 8. 9 ἔχρησασθαι καὶ
ἀντιπαραστατικῷ μόν[οις] Vc 9 παλαιοῖς Pc 10 τί — 11 ἀντι-
παράστασιν suspecta (σῆ^μ mg. P; fort. nota mg. irrepsit: ση-
μείωσαι· τί πρῶτον κτλ.) 11 παραδοξότατον Pc 12 δεύτερον
P, v.l.Vc; πρῶτον V (ἀρμοζόντως m.2 supr.) Vc | αὐτὸ V 15 δὲ
καὶ Vc 17.18 τὸν λόγον δυνάμεθα Ac 19 Dem. 19, 134 21 ἐκεῖ-
νο[s] Vc; ἐκεῖνον Ac 23 φησὶ Ac, (εἰ supr) Pa Vc

μὴ εἰς ὀργὴν προκαλέσονται Φίλιππον, ὃ δὲ δείκνυσιν
αὐτὸν τιμωρίας ἄξιον ἐξ αὐτοῦ τούτου μάλιστα, διότι
τοῖς Ἀθηναίοις τοιαῦτα ψηφίσασθαι παρακελεύεται, δι'
ἃ μὴ χαλεπάλνει Φίλιππος· ἐπιφέρει γὰρ οὕτως «ἐγὼ 105
δὲ, εἰ τοῦτό ἐστιν ἀληθές, οὐκ ἔχω σκοπούμενος εὐ-
ρεῖν, ὃ τι μείζον τούτου κατηγορήσω. εἰ γὰρ ὁ τῆς
εἰρήνης χρήματα ἀναλώσας ὥστε τυχεῖν αὐτῆς, οὗτος
οὕτω νῦν γέρονε φοβερός καὶ μέγας, ὥστε τῶν ὄρκων
καὶ τῶν δικαίων ἀμελήσαντας ὑμᾶς ἤδη τί Φιλίππῳ
10 χαριεῖσθε σκοπεῖν, τί παθόντες ἂν οἱ τούτων αἰτιοί
τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκότες εἶεν;» ἢ ὅταν ἐναν-
τία δείξῃ ποιοῦντα τὸν ἀντίδικον, ὧν φησὶν εἰργάσθαι,
ὥς ἐπ' ἐκείνης τῆς ὑποφορᾶς «ἂν τολνὺν ἀντὶ Πυλῶν
καὶ Φωκέων ὡς Χερρόνησος περίεστι τῇ πόλει λέγῃ,
15 μὴ ἀποδέξῃσθε, ὧ Ἀθηναῖοι, μηδὲ πρὸς οἷς ἐκ τῆς
πρεσβείας ἠδίκησθε, καὶ ἐκ τῆς ἀπολογίας ὄνειδος
προσκατασκευασθῆναι τῇ πόλει»· καὶ γὰρ ἐκεῖ κεχρη-
μένος τῇ ἐνστάσει φανερώς, ὅτι μὴ διὰ Φωκέας Χερ-
ρόνησος σῶζεται ἢ πρὸ τεττάρων μηνῶν σφζομένη, μέτ-
20 εἰσιν ἐπὶ τὸ βίαιον δεικνὺς τὸ ἐναντίον, οὗ φησιν ὁ
ἀντίδικος, ὅτι μὴ μόνον αὐτὴν οὐκ ἔσφρζε διὰ Φωκέας,
ἀλλ' ὅτι καὶ κινδυνεύειν αὐτὴν ἐποίησε διὰ Φωκέας
21 ἀπολωλότας «εἴτα καὶ νῦν ἐν μέζονι κινδύνῳ τὴν
Χερρόνησον εὐρήσετε ἢ τότε· πρότερον γὰρ εὐπορώτερον

1 ἐκκαλέσονται Pc | τὸν φίλιππον V 4 χαλεπαίνει, m.po. supr.,
Ba | Dem. 19, 134 7 ἔνεκα post εἰρήνης add. v.l.P 9 [τι
m.po.] Ba; om. Sc | φιλίππον Ba 10 χαριεῖσθαι PBa 11 ἂν
εἶεν Pc 12 εἰργάσασθαι sic Pa 14 χερρόνησος ὡς V, Dem.
19, 78 15 μηδὲ om. m.1Vc; μηδ' ὑπομείνητε Dem. 16 παρα-
πρεσβείας Ba 17 προσκατασκευασθῆναι m.1PcVc 21 μὴ PVc
Ac; οὐ Ba 22 ἀλλὰ τι, m.2 ὅτι supr., Vc 23 Dem. 19, 79
24 πρότερον Ac, m.2Vc

ἂν δίκην ἔδωκε Φίλιππος ἑξαμαρτῶν εἰς αὐτήν» καὶ
 106 τὰ ἐξῆς· πλὴν ὅτι τῆς ἐνστάσεως πολὺ διαφέρει τὸ
 βίαιον· ἢ μὲν γὰρ ἐνστάσις ἀναιρεῖ τὸ λεγόμενον ὥς
 οὐκ ὄν, τὸ βίαιον δὲ παρίστησι τοῦ λεγομένου τὸ
 ἐναντίον. ἐναργῶς δὲ ἐμήνυσεν ἐνταῦθα ἑκάτερα, τῷ 5
 μὲν εἰπεῖν, <ὅτι> οὐ διὰ Φωκέας Χερρόνησος σῶζεται
 τὴν ἐνστάσιν πληρώσας, τῷ δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ κινδυ-
 νεύει διὰ Φωκέας Χερρόνησος, τὸ βίαιον παραστήσας.

111

Περὶ ἐπιχειρημάτων.

5 Εἴτε οὖν εἰσάγοιμεν ἡμεῖς κεφάλαιον εἴτε τεθὲν 10
 λύοιμεν, δεῖ ζητεῖν τὰ ἐπιχειρήματα ὅθεν εὐρεθήσεται
 καὶ ἀπὸ τρόπων ὁπόσων. εἴτε γὰρ κατασκευάζοιμεν εἴτε
 λύοιμεν, ἀπὸ τῶν αὐτῶν αἱ γενέσεις τῶν νοημάτων
 τοῖς ἐπιχειρήμασι καὶ παρὰ ταῦτα οὐδεὶς ἂν εὐρεῖν
 ἕτερον δύναιτο. εὐρίσκεται τοίνυν πᾶν ἐπιχείρημα γι- 15
 νόμενον ἀπὸ τῆς περιστάσεως· περιστάσις δὲ ἐστὶ τὸ
 πᾶν ἐν ἡμῖν καὶ λόγοις καὶ πράγμασι καὶ δίκαις καὶ
 ὑποθέσεσι καὶ βίῳ, τόπος, χρόνος, τρόπος, πρόσωπον,
 αἰτία, πρᾶγμα· προστιθέασι δὲ οἱ φιλόσοφοι καὶ ἑβδο-

1 ἂν om. Ba 5 ἐνταῦθα ἐμήνυσεν V 6 addidi | σῶζεται
 χερρόνησος Pc 7 καὶ om. V 10 εἴτε τεθὲν P; εἴτε καὶ θέντες
 Ac; εἴτε θέντες Sc, (ex ἡ τεθέντος) Mr; [I—II] εἴτε θέντες (m.
 po. γρ' εἴτε τεθὲν) Vc; [ἡ m.po.]τεθ[έ]ν [III] Ba; Dox.; ἐν τισι
 τῶν βιβλίων 'ἡ τεθέντος' εὕρον, ἐν ἑτέροις δὲ 'εἴτε θέντες', ἐν
 ἄλλοις δὲ 'ἡ εἰ τεθέντες', ἐν ἐνίοις δὲ 'ἡ εἰ τεθὲν λύοιμεν' κτλ.
 11 λύοιμεν Pc 12 ἀπὸ τρόπων ὁπόσων (γρ καὶ ἀπὸ τινων) P,
 (τρ in ras.) Ba; ἀπὸ τίνων (om. τρόπων) Ac, m.1Vc | γὰρ m.po.
 suppl. V 12. 13 εἴτε γὰρ ἀνασκευάζοιμεν εἴτε κατασκευάζοιμεν
 Sc | εἴτε λύοιμεν om. VcBa 13 alt. τῶν om. v.l.Dox. 16 τὸ
 — 17 ἡμῖν vix sana 17. 18 καὶ πράξεσι καὶ βίῳ καὶ δίκαις καὶ
 ὑποθέσεων περιστάσεσι Dox. W II 215, 1 18 cf. 43, 1 19 schol.
 P (in Herm. II. ιδ. p. 276, 9 sq. Sp.) W VII 921, 2: ὁ φιλόσοφος
 Πορφύριος . . . ἐπτά .

μόν τι, τὴν ὕλην, ἣν ὁ ῥήτωρ οὐκ ἰδίᾳ χωρίσας ἔχει,
 πιθανῶς δὲ ἐπιμερίζει τῶν ἄλλων ἐκάστῳ, ὅτῳ ἂν καὶ
 δύνηται. εἴτε οὖν ἀξιοῖμεν γενέσθαι τι, φήσομεν ἐπι-
 χειροῦντες δεῖν αὐτὸ γενέσθαι, καλὸν γὰρ εἶναι ἢ διὰ
 5 τὸν τόπον ἢ διὰ τὸν χρόνον ἢ διὰ τὸν τρόπον ἢ διὰ
 τὸ πρόσωπον ἢ διὰ τὴν αἰτίαν ἢ διὰ τὸ πρᾶγμα· εἴτε
 ἀντιλέγοιμεν ἀξιοῦντες μὴ δεῖν γενέσθαι, φήσομεν μὴ
 δεῖν αὐτὸ πραχθῆναι, φαῦλον γὰρ εἶναι ἢ διὰ τὸν τό-
 πον ἢ διὰ τὸν χρόνον ἢ διὰ τὸν τρόπον ἢ διὰ τὸ
 10 πρόσωπον ἢ διὰ τὴν αἰτίαν ἢ διὰ τὸ πρᾶγμα· εἴτε ἐπὶ 112
 213 τοῦ παρελθόντος εἴτε ἐπὶ τοῦ μέλλοντος· ‘πραχθήσε-
 ται τόδε διὰ τὸν τόπον ἢ χρόνον’ καὶ τὰ ἐξῆς ἢ ‘οὐ
 πραχθήσεται διὰ τὸν τόπον ἢ χρόνον’ καὶ τὰ ἐξῆς. —
 Καταμάθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ παραδειγματῶν, ἀφ’ ὧν πάν-
 15 τα σαφῆ γίνεται. οἷον ἐπὶ τοῦ στοχασμοῦ πρῶτον ἐμ-
 πίπτει κεφάλαιον παραγραφικόν, εἶτα ἡ τῶν ἐλέγχων
 ἀπαίτησις, εἰ μὴ τι πρὸ αὐτοῦ παραδόξως ἕτερον εὑ-
 ρεθείη, καθὰ συμβαίνει πολλάκις· ἔστι δὲ πρόβλημα
 ὁ Περικλῆς ὁ κρινόμενος προδοσίας, ὅτι μὴ ἐδήσεν
 20 αὐτοῦ τοὺς καρπούς Ἀρχίδαμος. εἴτε γὰρ ἀπαιτοίη
 τοὺς μάρτυρας ὁ Περικλῆς, ἐπιχειρήσει λέγων τῇ τῶν
 ἐλέγχων ἀπαιτήσῃ πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ πράγματος ὅτι
 ‘δεῖ ἐλέγχους παρέχεσθαι προδοσίας’ τὸ κεφάλαιον ὁρί-

5 ἢ διὰ τὸν τρόπον om. VcBa; sup. post τόπον m.2Vc 7 [δεῖν]
 γενέσθαι? 7. 8 φήσομεν ἐπιχειροῦντες μὴ δεῖν Sc, v.l.Pc, (φή-
 σομεν καὶ) v.l.Pa; cf. l. 3 9 ἢ διὰ τὸν χρόνον ἢ διὰ τὸν τρό-
 πον post 10 αἰτίαν VcBa 10 εἴτε — 11 μέλλοντος suspecta
 12 ἢ διὰ τὸν τρόπον ἢ Ba | τὸν om. Pc | ἢ οὐ om. Ac 13 διὰ
 — ἐξῆς om. Ac 16 cf. 43, 18 | κεφάλαιον om. VcBa | εἶτα om.
 VcBa 17 παραδοξότερον εὑρεθείη Mr 19 cf. 146, 2 20 τοὺς
 καρπούς αὐτοῦ Pc, m.1Vc 21 cf. 132, 13 sq. 22 ἀπὸ τοῦ
 πράγματος post 142, 1 ἐπιχείρημα transp., 23 τὸ κεφάλαιον ὁρί-
 σας post 22 μὲν? cf. 142, 14 sq. 143, 9 23 παρασχεσθαι V (m.1Pa?)

σας, εἴτα ἐπιφέρων ἐπιχείρημα 'παντὸς γὰρ πράγματος
 κρινομένου δεῖ τοὺς ἐλέγχους παρέχεσθαι· δίκαιον γὰρ
 τοῦτό γε· εἴτα ἀπὸ τοῦ προσώπου ὅτι 'καὶ δεῖ Περι-
 κλέα μὴ ἄνευ μαρτύρων κρίνεσθαι προδοσίας· εἴτα
 ἀπὸ τοῦ τόπου ὅτι 'καὶ μὴ δεῖ ἐν δημοκρατίᾳ ἄνευ
 μαρτύρων τὰς κρίσεις γίνεσθαι· εἴτα ἀπὸ τῆς αἰτίας
 ὅτι 'καὶ διὰ τοῦτο δεῖ μάρτυρας παρέχεσθαι τοῦ Περι-
 κλέους τῆς προδοσίας καὶ ἀπαιτεῖν, ἵνα τοῦτο προ-
 γνωκότες οἱ κατήγοροι μὴ συκοφαντῶσι προπετῶς,
 113 γινώσκοντες ὅτι συκοφαντίας ἀλώσονται προπετῶς κατ- 10
 ηγοροῦντες, ἐὰν μὴ παρέχωσι μάρτυρας· εἰ δὲ ἀντι-
 λέγοιμεν μὴ δεῖν μάρτυρας παρέχεσθαι, καὶ τότε ὁμοίως
 ἐπὶ τὴν περίστασιν βαδιούμεθα λέγοντες καὶ πρῶτον
 μὲν τὸ κεφάλαιον ὀρίζοντες 'οὐ δεῖ μάρτυρας παρ-
 ἔχεσθαι τῆς προδοσίας τῆς Περικλέους', εἴτα <ἐπιφέ- 15
 ροντες> ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ πράγματος 'πᾶν γὰρ πρᾶγμα,
 ᾧ πρόσεστιν ἀδίκημα, κρύφα πράττεται πρὸς τῶν πο-
 νηρῶν, ἵνα μὴ κατάφωροι γινόμενοι διδῶσι τιμωρίας·
 εἴτα ἀπὸ τοῦ προσώπου ὅτι 'καὶ μαρτυρεῖν οὐδεὶς ἐθε-
 λήσει κατὰ Περικλέους φοβούμενος τὸ ἀξίωμα τοῦ 20
 ἀνδρός· εἴτα ἀπὸ τῆς αἰτίας ὅτι 'καὶ μὴ δεῖ μάρτυρας
 ζητεῖν πάντων τῶν ἀδικημάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν εἰ- 214
 κότων κρίνειν· εἰ δὲ μή, πειράσσονται πάντες ἄνευ

2 παρασχέσθαι VcBa 7 δεῖ post μάρτυρας Ac; supr. Pa |
 παρασχέσθαι Ac 7. 8 τῆς προδοσίας τῆς περικλέους V 8 καὶ
 ἀπαιτεῖν om. Ac 9 προπετῶς, φανῶς m.2 supr., Vc 11 εἰ δὲ
 μὴ εὐποροῦμεν μαρτύρων καὶ τότε Ac, v.l.P, (μάρτυρας) m.1
 VcBa; εἰ δὲ μὴ εὐποροῦμεν μαρτύρων καὶ ἀντιλέγοιμεν Sc
 13 τὴν om. Ac | λέγοντες — 14 μὲν om. VcBa 14 τὸ κεφάλαιον
 λέγοντες (om. καὶ πρῶτον μὲν et ὀρίζοντες) Ac 14. 15 παρα-
 σχέσθαι V | παρασχέσθαι μάρτυρας Ac 15 alt. τῆς om. Ac |
 addidi 16 ἐπιχείρημα post πράγματος VcBa 18 γινόμενοι
 Pc 21 καὶ om. Ac 22 ἀπὸ add. ante πάντων Pa | καὶ om. VcBa

μαρτύρων ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἀδικήμασιν ὥς ἐξ οὐδενὸς
 ἄλλου ἀλωσόμενοι πλὴν τούτου· εἶτα ἀπὸ τοῦ τόπου
 ὅτι 'καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅπου καὶ ἡ ἀλήθεια τῶν πραγμά-
 των πλέον ἰσχύει τῶν μαρτύρων'. [ὥς ἐν τῷ Κατὰ
 5 Τιμάρχου φησὶν Αἰσχίνης, ὅτι καὶ τοὺς ξένους οὐκ
 ἀπὸ τῶν μαρτύρων ἐν τοῖς δήμοις, ἀλλ' ἀπὸ τῆς
 ἀληθείας εὐρίσκετε.] καὶ ἐπὶ τῆς βουλήσεως ὁμοίως τὸ 114
 κεφάλαιον ὀρίσαντες ὅτι 'οὐκ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦ-
 ναι Περικλέα' τρεψόμεθα πάλιν ἐπὶ τὰ ἐπιχειρήματα
 10 ἀπὸ τοῦ πράγματος 'οὐκ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦναι
 Περικλέα· φαῦλον γὰρ πρᾶγμα ἢ προδοσία καὶ ὃ μη-
 δεὶς ἂν ἡδέως ὑποσταίῃ νοῦν ἔχων', καὶ ὅτι 'ἀντὶ
 πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν οὐκ ἂν πονηρὸν πρᾶγμα
 εἰλόμην'. εἶτα ἀπὸ τοῦ προσώπου 'οὐκ ἂν ἡθέλησα
 15 προδοῦναι, Περικλῆς ὢν, φιλόπολις ἀεὶ καὶ φιλαθή-
 ναιος καὶ κρείττων χρημάτων'. εἶτα ἀπὸ τῆς αἰτίας
 'οὐκ ἂν ὑμᾶς προὔδωκα· οὐ γὰρ ἐδεόμην χρημάτων
 πλούσιος ὢν, οὐδὲ ἐμισούμην παρ' ὑμῶν ἀλλ' ἐθαν-
 μαζόμην'. εἶτα ἀπὸ τοῦ χρόνου ὅτι 'μηδὲ προδοῦναι
 20 ἂν ἡθέλησα νῦν, ἔχων τηλικαύτην δόξαν καὶ τοσαύτην'.
 καὶ ἡ δύναμις ὅτι 'οὐκ ἂν ἡδυνήθην προδοῦναι', καὶ
 πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ πράγματος ὅτι 'προδοσία πρᾶγμα
 δύσκολον καὶ οὐ ῥαδίωςπραχθῆναι δυνάμενον'. εἶτα
 ἀπὸ τοῦ προσώπου ὅτι 'καὶ Περικλεῖ δύσκολον, ὅς ἐν

3 alt. καὶ om. VcBa 4—7 delevi | verba ab Aeschine aliena
 (nec 1, 153 nec 1, 89 sq. conferri possunt) declamationem sa-
 piunt 7 καὶ ἡ βούλησις VcBa | cf. 46, 8 | ὁμοίως om. Pa
 8 ὅτι — 9 Περικλέα om. Ac 9 τρεψόμεθα P | τὸ ἐπιχείρημα
 Ac 10 πρῶτον ἀπὸ Ac | ὅτι οὐκ Ac 11 περικλέα om. PAc
 12 ἡδέως om. Pc 13 ἂν τι Ac 14 τοῦ om. Ac 15 cf. Thuc.
 2, 60 18 ὑμῶν Ac, (ι supr.) P; ὑμῖν VcBa 19 οὐδὲ VcBa
 21 alt. καὶ om. V 22 τὸ πρᾶγμα (om. ἀπὸ) V 24 καὶ om. Ac

προσχήματι τιμῆς ἀεὶ πρὸς Ἀθηναίων φυλάττεται, κρύ-
 φα μηδὲν πρᾶξαι δυνάμενος· εἴτα ἀπὸ τοῦ χρόνου
 ὅτι 'καὶ τότε δύσκολον, ὅτε ἡ πόλις ἐφυλάττετο, μήτε
 εἰσιόντος τινὸς μήτε ἐξιόντος'. — Καὶ ὁ Δημοσθένης
 ἐν τῷ Περὶ παραπρεσβείας 'ἀνεύθυνος, φησὶν, ἐπὶ λό- 5
 115 γοις', εἴτα 'οὐκ ἀνεύθυνος', καὶ πρῶτον ἔλαβεν ἀπὸ
 τοῦ πράγματος 'οὐδὲν γὰρ πρᾶγμα ἀνεύθυνον, ᾧ πρόσ-
 εστιν ἀδίκημα'. εἴτα ἀπὸ τοῦ προσώπου ὅτι 'καὶ ῥή-
 τωρ ἀνεύθυνος ἐν λόγοις οὐκ ἂν εἴη· ἕκαστος γὰρ ὧν 215
 ἔστι κύριος, τούτων τὰς εὐθύνας δίδωσιν'. εἴτα ἀπὸ 10
 τοῦ τόπου ὅτι 'καὶ ἐν δημοκρατίᾳ οὐδεὶς ἀνεύθυνος
 ἐν λόγοις', «οἷς γὰρ ἐστιν ἐν λόγοις ἡ πολιτεία, πῶς,
 ἂν οὗτοι μὴ ᾧσιν ἀληθεῖς, ἀσφαλῶς ἔστι πολιτεύεσθαι;»
 καὶ καθάπαξ, ὥς ἔφραμεν, πάντα τὰ κεφάλαια οὕτω καὶ
 ἀνασκευασθήσεται καὶ κατασκευασθήσεται. οἷον συν- 15
 εχῶς κατατρέχει Χερρόνησον Φίλιππος, καὶ γράφει Δη-
 μοσθένης διορύξαι τὸν Ἰσθμόν. κεφάλαιον 'καινὰ γρά-
 φεις, καινοτομεῖν δὲ οὐ δεῖ'. πρῶτον ἀπὸ τοῦ πράγ-
 ματος 'πονηρὸν γὰρ ἡ καινοτομία'. εἴτα ἀπὸ τοῦ προσ-
 ῶπου ὅτι 'καὶ μὴ δεῖ καινοτομεῖν Ἀθηναίους, τοὺς 20
 συνετοὺς καὶ τοῖς ἀρχαίοις ἀεὶ καὶ νόμοις καὶ ἔθεσι
 χρωμένους'. εἴτα ἀπὸ τοῦ καιροῦ ὅτι 'καὶ μὴ δεῖ ἐν
 πολέμῳ καινοτομεῖν· ἀγαπητὸν γὰρ, εἰ καὶ τὰ συνήθη
 φυλάττων τις ἐν ἐκείνῳ σωθήσεται'. καὶ πάλιν 'δεῖ

1 Ἀθηναίων v.l.P, m.po.V; Ἀθηναίους ὧν PV 4 Dem. 19, 182;
 cf. 129, 3 5 φησὶν om. VcBa 6 εἴτα PAc; ἢ VcBa 9 ἐν
 VcBa, Dem., (m. 1 ἐπὶ supr.) Pa; ἐπὶ PcAc 12 pr. ἐν Pa; ἐπὶ Pc |
 Dem. 19, 184 | ἐν λόγοις ἐστὶν Pc 13 ἔστι om. v.l.P 14 p. 140,
 12 sq. | οὕτως τὰ κεφάλαια V 15 γρ καὶ πάλιν οἷον συνεχῶς
 Pa, (οἱ pro οἷον) Pc | cf. 134, 6 16 [I] Φίλιππος Vc 17 τὸ κεφά-
 λαιον VcBa 18 cf. 149, 15 sq. 21 τοῖς P; τοὺς V 22 καὶ om.
 VcBa 24 καὶ πάλιν m.2VcAc, v.l.P; om. PV | δεῖ V, v.l.Pa; δεῖν P

καινοτομεῖν, ἡ λύσις ἀπὸ τοῦ πράγματος 'καλὸν γὰρ 116
τὸ καινοτομεῖν καὶ ὁ βίος ἀεὶ καινοτομεῖται τοῖς πράγ-
μασι καὶ διὰ τοῦτο βελτίων γίνεται'. εἴτα καὶ ἀπὸ
τοῦ προσώπου 'δεῖ καινοτομεῖν Ἀθηναίους' ὡς νεω-
5 τεροποιοὶ γὰρ καὶ παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἐπαινούμεθα'.
εἴτα ἀπὸ τοῦ καιροῦ ὅτι 'καὶ δεῖ ἐν πολέμῳ καινοτο-
μεῖν' καινοτόμον γὰρ πρᾶγμα ὁ πόλεμος καὶ ἀφ' ἑαυ-
τοῦ τεχνᾶται τὰ πολλά'. κεφάλαιον ἕτερον ἐμπίπτει
πάλιν ὅτι 'δύσκολον διορύξαι Χερρόνησον'. ἀπὸ τοῦ
10 πράγματος 'αὐτὸ γὰρ τὸ διορύσσειν δύσκολον'. εἴτα
ἀπὸ τοῦ προσώπου ὅτι 'καὶ Ἀθηναίοις δύσκολον τοῖς
ἀήθεσιν'. εἴτα ἀπὸ τοῦ τόπου ὅτι 'καὶ μακρὰν τῆς πα-
τρίδος δύσκολον'. εἴτα ἀπὸ τοῦ καιροῦ ὅτι 'καὶ ἐν πο-
λέμῳ δύσκολον ταῦτα ποιεῖν'. ἡ λύσις 'οὐ δύσκολον'.
15 τό τε γὰρ πρᾶγμα ῥάδιον καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ,
216 εἴτα ὅτι 'καὶ Ἀθηναίοις πάντα ῥάδια'. Αἱ μὲν οὖν γε-
νέσεις τῶν ἐπιχειρημάτων αὗται.

Πολλάκις δὲ ἀπὸ μιᾶς γενέσεως καὶ δύο καὶ τρία
εὐρίσκεται ἐπιχειρήματα, οἷον ἀπὸ τοῦ προσώπου, ὅτι
20 μὴ ὁ δεῖνα τόδε ἐποίησεν· ἔστι γὰρ τοῦτο τοῦ ποι-
οῦντος. εἴτα, ὅτι μὴδὲ κατὰ τῶνδε ἐποίησεν· ἔστι γὰρ
ἀπὸ προσώπου, καθ' ὧν δοκεῖ πεποιηκέναι. εἴτα, ὅτι
μὴδὲ ὑπὲρ τῶνδε ἐποίησεν· ἔστι γὰρ ἀπὸ προσώπου

1 εἴτα ἐπιχείρημα ante ἀπὸ add. V, v.l. Pa 3.4 εἴτα ὅτι καὶ
δεῖ καινοτομεῖν ἀθηναίους ἀπὸ τοῦ προσώπου ὡς V 5 τοὺς ἐχ-
θροὺς Vc 6 καὶ om. VcBa 7.8 ἀπ' αὐτοῦ VcBa; at 174, 8 8 καὶ
κεφάλαιον V | ἕτερον om. VcBa 9 εἴτα ante ἀπὸ add. Ac,
m.2Vc 10 εἴτα καὶ Ac 12 μακρὰν ἀπὸ τῆς V 15 τό γὰρ διο-
ρύσσειν πρᾶγμα ῥάδιον p. 134, 12 | καὶ om. V 16 ῥάδιον ποι-
εῖν Ac | οὖν P; om. VcBa; γὰρ Ac 19 τοῦ om. VcBa 20 τοῦ-
το P; τὸ πρόσωπον v.l. P, m.2Vc; ἀπὸ προσώπου Sc; om. V
21 μὴ (om. δὲ) Pc 22 καὶ ἀπὸ προσώπου τῶν καθ' VcBa
23 πεποίηκεν Pc

117 τῶν, δι' οὓς κρίνεται τις. οἷον ἐπὶ παραδειγμάτων ὅτι
 'οὐκ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦναι Περικλέα, τὸν συνετόν,
 τὸν οὕτω λαμπρόν καὶ μέγαν καὶ στρατηγὸν ἔνδοξον',
 ἀπὸ τοῦ Περικλέους τοῦτο· ὅτι 'μηδὲ εἰκὸς ἐθελῆσαι
 προδοῦναι Ἀθηναίους, τοὺς τιμῶντας αὐτόν' ἄλλο πρόσ- 5
 ωπον· ὅτι 'μηδὲ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦναι Λακεδαι-
 μονίοις, τοῖς ἐχθροῖς, τοῖς ἐπιβουλεύσασιν αὐτῷ' καὶ
 τοῦτο ἄλλο πρόσωπον. καὶ πάλιν 'δεῖ καινοτομεῖν Ἀθη-
 ναίους' ἀπὸ τοῦ προσώπου, 'ἀεὶ γὰρ Ἀθηναῖοι καινο-
 τόμοι', καὶ 'δεῖ καινοτομεῖν κατὰ Φιλίππου τι ποιοῦν- 10
 τας· καινοτόμος γὰρ καὶ Φίλιππος, δεῖ δὲ μιμεῖσθαι
 τὰς τῶν πολεμίων ἐπιτηδεύσεις ἐν τῷ πολέμῳ' καὶ
 ταῦτα ἄλλα πρόσωπα. καὶ πάλιν ὅτι 'χαλεπὸν διορύσ-
 σειν Χερρόνησον', καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ τόπου ἐπιχείρημα
 'μακρὰν γὰρ Ἀθηναίων Χερρόνησος' καὶ πάλιν 'χαλε- 15
 πὸν διορύξαι Χερρόνησον· μέγας γὰρ ὁ τόπος, ὃν ἀξι-
 οῦσι διορύξαι, πέντε καὶ τετταράκοντα σταδίων'. εὐ-
 ρίσκεται δὲ πολλάκις οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς αἰτίας, οἷον
 συμβουλεύει ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν τῇ θαλάττῃ μυεῖν, 'ἀλλὰ
 θέος, μὴ ἐπιστήσεται βασιλεὺς μυοῦσιν ἡμῖν'. 'ἀλλ' 20
 οὐκ ἐπιστήσεται', ἀπὸ τῆς αἰτίας, 'ἵνα μὴ δόξη περὶ
 τοὺς θεοὺς ἀσεβῆς εἶναι, κωλύων γενέσθαι μυστήρια'.
 καὶ πάλιν 'οὐκ ἐπιστήσεται, ἵνα μὴ ἀσεβήσας ἡττηθῇ'.
 ἔστι γὰρ ἰδίον μὲν τὸ 'ἵνα μὴ δόξη ἀσεβῆς εἶναι', 24
 118 ἴδιον δὲ 'ἵνα μὴ ἀσεβήσας ἡττηθῇ', ἐπεὶ καὶ ἐν εἰρήνῃ 217

2 cf. 141, 19 | τὸν συνετόν om. AcBa (sed ad λαμπρόν mg.
 m.1: συνετόν [καὶ m.po.] Ba) | post συνετόν add. Vc, v.l.P:
 ἀθηναίους τοὺς φίλους λακεδαιμονίοις τοῖς ἐχθροῖς 3 [II—IV]
 τὸν Vc 4 τοῦ om. v.l.Pc 7 ἐπιβουλεύουσιν Sc 8 cf. 133, 5
 cet. 18 τοῦτο V | ἄλλο πρόσωπον VcBa; ἄλλου προσώπου Ac,
 m.2Vc | cf. 145, 9 15 τῶν ἀθηναίων Ac 20 ἐπιστήσεται V |
 ἡμῖν Pc 23. 24 ἡττηθῇ καὶ διατοῦτο· ἔστι γὰρ ἄλλο μὲν VcBa
 25 δὲ τὸ ἵνα Pc

φυλάσσεται τις ἀσεβῆς εἶναι δοκεῖν, καὶ μὴδὲν διὰ τοῦτο φανερόν ἤδη φοβῆται κακόν. καὶ ὅλως εὐρίσκεται ἐπὶ πάντων, πλὴν οὐκ αἰεί, σπανιάκις δέ γε.

Ὡς περ τοίνυν τοῦτο ἴσμεν, ὅτι πολλάκις ἢ μία γενεαίς τοῦ ἐπιχειρήματος δύο καὶ τρία παρατυχόν εὐρίσκει ἐπιχειρήματα, οὕτως ἴστέον, ὅτι καὶ πολλάκις ἐν ἐπιχείρημα εὐρίσκεται κοινόν καὶ δύο καὶ τριῶν γενέσεων, ὥς δύνασθαι τὸ αὐτὸ δοκεῖν εἶναι καὶ καιροῦ καὶ τόπου ἢ αἰτίας καὶ πράγματος ἢ προσώπου καὶ τόπου, οἷον ὅτι 'μὴ δεῖ τῶν κρίσεων ἐλέγχους παρεῖσθαι παρ' ὑμῖν τοῖς δημοκρατουμένοις'. τοῦτο γάρ ἐστι κοινόν καὶ τοῦ προσώπου τῶν δημοκρατουμένων καὶ τοῦ τόπου, ἐνθα ἐστὶν ἡ δημοκρατία· καὶ πάλιν 'δεῖ λόγων εὐθύνας εἶναι παρ' ὑμῖν τοῖς δημοκρατου-
15 μένοις'. κοινόν γάρ ἐστιν, ὥς ἔφην, ἀμφοῖν.

Ταῦτα δὲ πάντα ἐξεθέμην, ὅπως εἰδείημεν καὶ τὰς εὐπορίας μὴ περιττὰς εἶναι δοκεῖν, ἃς ὑποβάλλει τὰ ἐπιχειρήματα, ὅταν ἐξῇ πολλὰ λαβεῖν, καὶ τὰς ἀπορίας, καὶ ὅτι μὴ παρ' ἡμᾶς ἀπαντᾶν τὰ νοήματα προσήκει
20 νομίζειν, καὶ μάλιστα ὅταν ἐν νόημα καὶ ἐν ἐπιχείρημα ἐπικρατῇ πολλῶν γενέσεων. τὸ πρᾶγμα γάρ ἐστι 119 τὸ πάσχον τὴν ἀπορίαν ἢ δεχόμενον τὴν εὐπορίαν, ὃ μέντοι τεχνίτης εἰς τὴν θεωρίαν ἀποβλέπων εἴσεται, περὶ τί συμβαίνει ἢ ἀνάγκη· ὥστε εἰδέναι τοῦτο καὶ

2. 3 'εὐρίσκεται ἐπὶ πάντων (m.2 corr.) Vc 5 τοῦ νοήματος? | παρὰ τυχόν v.l.P, v.l.Dox. (cf. 184, 15); παρὰ τὸ τυχόν PV 6 καὶ om. Vc Ba 10 μὴ Ba, m.po.Pa; καὶ PAc; [II—III] Vc; cf. 141, 23. 142, 12. 143, 3 | cf. 144, 11 12 καὶ κοινόν καὶ Pc 18 cf. 144, 11 19 μὴ P; μὴδὲ Ac; μὴ δεῖ Vc Ba | ἀπαντᾶν P; ἀπαντα V, v.l.Pc | προσήκει om. Vc Ba 21 ἐπικρατῇ P, (-τεῖ) Ac; κοινόν ἢ Vc, (γρ ἐπικρατεῖ) Ba; mg. m.1 καὶ ἐν ἐπιχείρημα κοινόν ἢ πολλῶν γενέσεων Pa, (γρ' καὶ; πολλῶν ἢ κοινόν) Pc 22 ἀναδεχόμενον V; γρ καὶ ἀναδεχόμενον καὶ ἐπιδεχόμενον mg. P 24 συμβαίνειν ἀνάγκη Ac

μὴ λυπεῖσθαι αὐτὸν καθάπερ ἀνόητον, εἰ μὴ δυναμέ-
 νης τῆς τέχνης ὑποβαλεῖν τῷ πράγματι ἐπιχειρήματα
 αὐτός ἐστιν ἐν στενῷ κομιδῇ τῆς εὐπορίας τῶν νοη-
 μάτων. ἔστι δὲ τῷ τρόπῳ τῆς μεταποιήσεως καὶ τὰ
 πλήθη συστεῖλαι τῶν νοημάτων καὶ τὰ ἄπορα ἐκτεῖναι 6
 καὶ πολλὰ ποιῆσαι ταῖς κατὰ τὴν ἐρμηνείαν θεωρίαις·
 ἐπεὶ μὴδὲ Δημοσθένους ἠδέσθη πολλάκις ἐνὶ χρησάμε-
 νος ἐπιχειρήματι καὶ ποτὲ μὲν αὐτὸ τρέψας καὶ μετα-
 ποιήσας, ὥς ἐν τῷ τῆς Παραπρεσβείας πρώτῳ μετα- 218
 στατικῷ, ποτὲ δὲ μὴδὲ ἐργασάμενος, ὥς ἐν τῷ Περὶ 10
 τοῦ στεφάνου «ἀλλ' ἀδίκως, φησὶν, ἤρξας. εἴτα παρὼν,
 ὅτε με εἰσῆγον οἱ λογισταί, διὰ τί οὐ κατηγόρεις;»
 ἠρκέσθη γὰρ τῷ ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐπιχειρήματι νικῆσαι
 τὴν ὑποφορὰν ἕνῃ οὐκ κατηγορεῖς, δέον ὅτε ἐκρινό-
 μην καὶ τὰς εὐθύνas ἐδίδουν; 15

122

Περὶ ἐργασίας ἐπιχειρημάτων.

7 Ὡς περ τοίνυν τῆς λύσεως εὐρεθείσης καθ' ἕκαστον
 κεφάλαιον ἦτοι ἐκ τῆς ἐνστάσεως ἢ ἀντιπαραστάσεως
 δεόμεθα τῶν ἐπιχειρημάτων εἰς κατασκευὴν τῆς λύ-
 σεως, οὕτω δεησόμεθα πάλιν ἐργασίας εἰς τὴν κατα- 20
 σκευὴν τοῦ ἐπιχειρήματος. ἐργάζεται δὲ πᾶν ἐπιχείρη-
 μα ἀπὸ τούτων, ἃ δοκοῦσιν εἶναι τινὲς ἐπιχειρήματα,
 οἷον ἀπὸ παραβολῆς, ἀπὸ παραδείγματος, ἀπὸ μικρο-

2 ὑποβάλλειν Ac 3 ἀπορίας vulg. 9 cf. Dem. 19, 8 cet.
 (schol. P = W V 400, 6) | ἐν er. Ba 9. 10 πρώτοι μεταστατικῶι
 VcBa; τῶι πρώτῳ τὸ μεταστατικόν PAc 10 μὴ Vc | Dem. 18, 117
 12 εἰσῆγαγον Pc | διατί P; om. V, Dem. (cf. 135, 23) 15 ἐδί-
 δουν m.1Ba; ἐδίδων PAc; ?m.1Vc 17 vix san. 18 ἢ Pa V;
 καὶ Pc | τῆς post ἢ add. Ac, supr. Pa 19 τὴν κατασκευὴν Ac
 22 schol. P: Μινουκιανὸν λέγει· καὶ Μητροφάνην (de interpretis
 auctoritate dubitat Glöckner, Quaest. rhet. 44)

τέρου, ἀπὸ μείζονος, ἀπὸ ἴσου, ἀπὸ ἐναντίου. καὶ ἡ
 μὲν γένεσις τῶν ἐπιχειρημάτων ἀπὸ περιστάσεως, ταῦ-
 τα δὲ οὐ καθ' ἕκαστον κεφάλαιον ζητηθήσεται, ἀλλὰ
 καθ' ἕκαστον ἐπιχείρημα. ὥσπερ δὲ κεφαλαίου τεθέν-
 5 τος εἰς τὴν λύσιν ἢ κατασκευὴν πολλάκις μὲν πολλῶν
 εὐποροῦμεν ἐπιχειρημάτων, πολλάκις δὲ ὀλίγων, οὕτω
 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιχειρήματος πολλάκις μὲν ἀπὸ τῆς ἐρ-
 γασίας εἰς κατασκευὴν εὐρέθη τοῦ ἐπιχειρήματος πλε-
 ονα, πολλάκις δὲ ἐλάττονα. οἷον τὸ ἐπιχείρημα ἔστω
 10 εἰ τύχοι ἀπὸ προσώπου· πολλάκις μὲν εἰς κατασκευὴν
 τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ ἀπὸ τοῦ προσώπου εὐρηται ἐρ-
 γασία ἐκ παραδείγματος μόνον, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ
 παραδείγματος καὶ ἐκ παραβολῆς, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ
 τούτων καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ πλειό-
 15 νων. — Ὡς μὲν δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος. 'οὐ δεῖ
 219 καινοτομεῖν', κεφάλαιον. ἡ λύσις ὅτι 'δεῖ καινοτομεῖν,
 εἰ συμφέρει'· ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ προσώπου ὅτι 'καὶ δεῖ 123
 καινοτομεῖν Ἀθηναίους ὄντας· καινοτόμοι γὰρ ἔσμεν'.
 εἰτα ἐργασία ληφθεῖσα ἐκ παραδείγματος εἰς κατα-
 20 σκευὴν τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου ὅτι Ἀθηναῖοι και-
 νοτόμοι 'καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐκαινοτόμησαν τόδε καὶ
 τόδε'· καὶ πολλάκις οὐχ ἔν εὐρίσκεται παράδειγμα ἀλλὰ
 πλείονα, καὶ τοῖς μὲν ἀπείροις ἔδοξε πολλὰ εἶναι ἐπι-
 χειρήματα, ἡμῖν δὲ οὐκ ἐπιχειρήματα ἀλλ' ἐργασία, καὶ

2 περιστάσεως P 5—9 et 12—14: πολλάκι P 7 ἐπὶ τοῦ
 ἐπιχειρήματος P Ba, m.1 Vc; ἐπιχειρήματος εὐρεθέντος (om. ἐπὶ
 τοῦ) Ac, m.2 Vc, v.l. P 11 alt. τοῦ om. Vc Ba 12 μόνου Vc Ba | καὶ
 om. Pc 15 cf. 137, 11. 144, 18 16 ὅτι καὶ δεῖ V 17 ἐὰν συμφέ-
 ρει V | τοῦ om. Pc | καὶ om. Pc 20 τοῦ[του]? 22 sic V Vδ;
 ἐν παράδειγμα οὐχ εὐρίσκεται P; Dox.: τὰ πλείω τῶν βιβλίων
 ἀντὶ τοῦ 'εἰς ἔν εὐρίσκεται ἐπιχείρημα' 'οὐχ ἔν εὐρίσκεται παρά-
 δειγμα' ἔχει 22. 23 ἀλλὰ καὶ πλείονα Pc 24 cf. 148, 22 | ἐργα-
 σία Vc Ba

ἐργασία ἀπὸ παραδείγματος μίαν, καὶ ἢ τὰ παραδείγ-
ματα πολλά. καὶ ὁ Δημοσθένης εἶπε πού λέγων «οὐ
δὴ θαυμαστόν, εἰ στρατευόμενος ἐκεῖνος καὶ παρῶν
ἐφ' ἅπασιν ἡμῶν μελλόντων καὶ ῥαθυμούντων περι-
γίνεται», τοῦτό ἐστιν ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ πράγματος· 5
εἴτα ἐργασία κέχρηται ἀπὸ τοῦ ἐναντίου «τοῦναντίον
γὰρ ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ὧν δεῖ ποιοῦντες ἡμεῖς
τοῦ πάντα ἃ προσήκει ποιοῦντος περιῆμεν». ἂν δὲ λέ-
γῃς «καλὸν τὸ τιμᾶν γονέας», ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ
πράγματος, ἐπιφέρει δὲ «καὶ γὰρ τὰ θηρία τοῦτο ποιεῖ», 10
ἐκ παραβολῆς ἐργασίαν τῷ ἐπιχειρήματι δίδως. καὶ
λέγῃς ἐπιχείρημα πάλιν «ἔξεστι τῇ πόλει παρ' ἐαυτῇ
124 ποιεῖν, ἃ βούλεται», εἴτα ἐπιφέρει «καὶ γὰρ ἐν ταῖς
οἰκίαις ἔξεστιν ἐκάστῳ δεσπότη ποιεῖν, ἃ βούλεται»,
ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ μικροτέρου λέγεις. 15

Περὶ ἐνθυμήματος.

8 Τὸ δὲ ἐνθύμημα δόξαν δριμύτητος ἀποφέρεται μεί-
ζονα γνωσθέν, ὃ τί τέ ἐστι καὶ ὅπως εὐρίσκεται καὶ
ὅπου. καὶ γὰρ ἡ τάξις αὐτῇ τὴν τῆς δριμύτητος δόξαν
ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ προστίθῃσι· δεῖ γὰρ τεθέντος κεφα- 20
λαίου λῦσαι πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως ἢ ἀντιπαρα-
στάσεως, εἴτα προσλαβεῖν τὸ ἐπιχείρημα εἰς κατασκευὴν
ἀπὸ τῆς περιστάσεως, εἴτα ἐργάσασθαι ἀφ' ὧν τὴν 220

2 Dem. 2, 23 5 τοῦ om. Pc 9 ὅτι καλὸν Pc | τοῦ om. Pc
10 ἐπιφέρει V 12 τῇ om. VcBa 13 ὃ V | ἐπιφέρει V 14 ὃ
V 15 τοῦ om. Ac 16 capita π. ἐνθυμήματος, (π. ἐπενθυμή-
ματος,) π. τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους (150, 16 — 162, 17) post
caput π. διασκευῆς (166—170) transp. Mr | ἐνθυμημάτων Ac
17 cf. Aps. I 2 p. 289, 18 Sp.-H. | δὲ om. Mr | ἐν ἐαυτῷ ἀποφέρε-
ται v.l.P 19 αὕτη PV 22 εἴτα — 23 περιστάσεως m.2 suppl.
Vc 22 τῆς λύσεως post κατασκευὴν add. Ba, (m.2) Vc, v.l.P |
ἐργάσασθαι VcBa

ἐργασίαν ἔφραμεν γίνεσθαι τοῦ ἐπιχειρήματος, εἴτα τὸ
 ἐνθύμημα ἐπενεγκεῖν τῇ ἐργασίᾳ. οἶον κεφάλαιον ὑπο-
 κείσθω 'χαλεπὸν διορύξαι Χερρόνησον', εἴτα ἡ λύσις
 ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως ὅτι 'οὐ χαλεπὸν τὸ διορύξαι', εἴτα
 5 ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ πράγματος 'γῆν γὰρ ὀρύξομεν,
 παιδιὰ δὲ τὸ ὀρύσσειν', εἴτα ἐργασία ἐκ παραδείγμα-
 τος ὅτι 'καὶ βασιλεὺς Περσῶν δεηθεὶς ποτε διώρυξε
 τὸν Ἄθω', εἴτα ἐνθύμημα εἰς τοῦτο 'καίτοι ἐκεῖνος μὲν
 διώρυσεν ὕρος, ἡμεῖς δὲ γῆν ὀρύξομεν'. ὥσπερ γὰρ
 10 ἡ ἐργασία κατασκευάζει τὸ ἐπιχείρημα, οὕτω καὶ τὸ 125
 ἐνθύμημα κατασκευάζει τὴν ἐργασίαν, καὶ πάλιν ὥσπερ
 καθ' ἕκαστον ἐπιχείρημα ζητοῦμεν ἐργασίαν, οὕτω καθ'
 ἐκάστην ἐργασίαν ζητοῦμεν ἐνθύμημα. ὥστε εἰς ἄπει-
 ρον προχωρεῖν δύνασθαι τὴν δριμύτητα, εἰ ἡ λύσις
 15 μὲν εὐπορήσειεν ἐνστάσεώς τε καὶ ἀντιπαραστάσεως,
 τούτων δὲ ἐκάστη πάλιν ἐπιχειρημάτων δύο ἢ τριῶν,
 τῶν δὲ ἐπιχειρημάτων ἕκαστον ἐργασιῶν ὁμοίως δύο
 ἢ τριῶν, τῆς δὲ ἐργασίας ἐκάστης ἰδιον ἐνθύμημα εὐ-
 ρύσεως πάλιν.
 20 Ἰστέον δέ, ὅτι καὶ πολλάκις ἐργασία μία πολλὰ εὐ-
 ρίσκει ἐνθυμήματα, καὶ εἰ ζητοῖη τις οὕτω καθ' ἐκά-
 στην ἐργασίαν τὸ ἐνθύμημα, ἀπὸ τῶν αὐτῶν περιστά-

1 p. 148, 21 3 cf. 146, 13 | ἡ om. Ac 4 τῆς om. Vc | ὅτι
 om. VcBa 9 διώρυξεν Portus | ὀρύξομεν γῆν Pc 10 καὶ om.
 V 14 χωρεῖν VcBa | εἰ Ba; καὶ Ac; καὶ εἰ PVc | schol. P:
 προσεπακουστέον τὸ μάλιστα . . . καὶ στικτέον ἀπὸ τοῦ 'εἰ καὶ ἡ
 λύσις' μέσας ἄχρι τοῦ 'εὐρύσεως πάλιν', ἐκεῖσε δὲ στικτέον τε-
 λέαν 15 εὐπορήσει AcBa | τε om. V 16 et 18 ἡ καὶ Pc 19 ad
 πάλιν m.2Vc: λείπει et mg. κείμενον· εἰς ἄπειρον προχωρεῖ ὁ
 λόγος; schol. P (W VII 767 ann. 23): τινὲς . . . φάσκουσιν ἑλλι-
 πῶς ἔχειν τὸ χωρίον λείποντος τοῦ 'πλείων ἢ δριμύτης γίνεται'
 . . . ἀλλὰ μόνον προσυπακούειν δεῖ τῷ 'εἰ καὶ ἡ λύσις' τὸ μά-
 λιστα κτλ. 21 καὶ om. V 22 καὶ πάλιν ante ἀπὸ add. VcBa,
 πάλιν καὶ Ac

σεων ζητήσει, ἀφ' ὧν ἐζήτησεν ἂν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ τεθέντος κεφαλαίου. ἔτι δ' λέγω σαφέστερον ἐκδη-
σομαι, ὅτι καθ' ἑκάστην ἐργασίαν τὰ ἐνθυμήματα εὐ-
ρίσκεται σχῆμα μὲν ἔχοντα συγκριτικόν, εὗρεσιν δὲ ἐν
τῇ συγκρίσει ἀπὸ τοῦ τόπου ἢ χρόνου ἢ τρόπου ἢ
προσώπου ἢ αἰτίας ἢ πράγματος· συμβήσεται γὰρ οὕ-
126 τως ἐν ἐργασίᾳ μιᾷ καὶ δύο καὶ πλείονα εὗρεθῆναι τὰ
ἐνθυμήματα, ἅπερ εὗρεθέντα δόξαν ἐπενθυμημάτων
παρέχει.

9 Ἐπενθύμημα γὰρ ἐστὶ κυρίως ἐπὶ φθάνοντι ἐνθυ- 221
μήματι ἕτερον ἐπεννοούμενον ἐνθύμημα· οἷον τὸ παρὰ- 11
δειγμα 'καὶ γὰρ βασιλεὺς διώρυξε τὸν Ἄθω', εἴτα τὸ
ἐνθύμημα, ὃ ῥητέον ὅτι συγκριτικῶς πᾶν εὐρίσκεται
συγκρινόμενον ἀπὸ τῆς ἐργασίας καὶ πρὸς αὐτὸ τεῖνον,
οἷον 'καίτοι ἐκεῖνος μὲν ὄρος διήρει, δυσκολώτερον 15
πρᾶγμα, ἡμεῖς δὲ γῆν διασκάψομεν, πρᾶγμα οὐ δυσ-
χερές', εἴτα ἀπὸ τῆς αἰτίας 'καίτοι ἐκεῖνος μὲν ἵνα
πλεονεκτήσῃ, ἡμεῖς δὲ ἵνα μὴ πάσχωμεν κακῶς πλεον-
εκτούμενοι'. τοῦτο ἐνθύμημα μὲν ἐστὶν ἀπὸ τῆς αἰτίας
εὗρεθὲν, ἐπιφερόμενον δὲ τῷ πρώτῳ ἐνθυμήματι τῷ 20
ὅτι 'ἐκένω μὲν δυσχερέστερον, ἡμῖν δὲ ῥάδιον' ἐπενθυ-
μήματος δόξαν ἤνεγκε.

Καὶ μὴν ἔστι καὶ ἄλλο ἐνθύμημα εὗρεῖν εἰς τὴν αὐ-

1 ζητήσοι P | τὸ ἐπιχείρημα V, v.l.P | alia v.l.: γὰρ εἴπερ ζη-
τοίη τις οὕτω καθ' ἑκάστην ἐργασίαν τὸ ἐνθύμημα πάλιν ἀπὸ
τῶν αὐτῶν περιστάσεων ἀφ' ὧν ἐζήτησε τὰ ἐπιχειρήματα· τοῦτο
δὲ ἐστὶ σαφέστερον Pc, (om. γὰρ) Pa 7 τὰ om. Ald. 8 ἐπεν-
θυμημάτων P 10 περὶ ἐπενθυμήματος supr. P Mr 11. 12 cf.
151, 3 13 πᾶν ex πάντα Pa 14 καὶ om. V 15 διήρει ὄρος
Ac 19 μὲν om. Ac 20 εὗρεῖν V 21 ἐκεῖνο Ac, m.po.Vc | ἡμῖν
PBa, ?m.1Vc; τοῦτο Ac, m.po.Vc | post ῥάδιον add. εὗρεθὲν Vc,
ἔπερ εὗρεθὲν Ba 21. 22 δόξαν ἐπενθυμήματος VcBa 23 καὶ
μὴν ἐστὶν (om. alt. καὶ) VcBa; (pr. καὶ om.) ἐστὶ μὴν καὶ Ac

τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἔκαλ' ὁ μὲν ταῦτα ἐποίει
ἐπείγοντος αὐτὸν τοῦ πολέμου παρέργῳ χρώμενος τῷ
πράγματι, ἡμεῖς δὲ ἐν ἔργῳ τοῦτο θέσθαι δυνάμεθα'. 127
οὐκ ἀγνοητέον δέ, ὥς ἡ τοῦ λόγου μεταχειρίσις τὸ ἐν-
5 θύμημα τὸ δεύτερον εὐρεθὲν ποιεῖ δοκεῖν ἐπενθύμημα
εἶναι, εἴ τις τὸ πρῶτον εἰπὼν ἐνθύμημα καὶ παυσά-
μενος, εἴτα αὐτὸ ἐπαναλαβὼν πάλιν συνάψει, καὶ τὸ
δεύτερον προστιθεὶς τῷ πρώτῳ καθάπερ αὐτῷ λειπόν-
τι προσεξευρών, οὐκ ἄλλο εὐρών· οἷον ἔκαλ' ὁ μὲν
10 Περσῶν βασιλεὺς ἵνα πλεονεκτήσῃ διώρυξεν, ἡμεῖς δὲ
ἵνα μὴ πλεονεκτώμεθα', εἴτα ἐπαναλαβόντες πάλιν φα-
μὲν ὥσπερ ἐπενθυμούμενοι ἔκαλ' ὁ μὲν ἐπειγόντων αὐ-
τὸν μειζόνων ὅμως τοῦ πλεονεκτεῖν ἔνεκεν ἐποίει τὰ
χαλεπώτερα, ἡμεῖς δὲ οὐδενὸς ἄλλου καλοῦντος ἡμᾶς,
15 ἢ ἵνα μὴ ζημιωθῶμεν, τὸ πρᾶγμα οὐχ ὑποστησόμεθα;
Πολλάκις δὲ καὶ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων ἐπενθυ-
μήματος ἰδίαν εὐρεσιν κατασκευάζει, τοῦ ἐνθυμήματος
καθ' ἑαυτὸ μὲν οὐκ ἀπαρίσταντος, προσθήκης δέ τινος
222 ἄλλης περιτιτοτέραν δριμύτητα χαριζομένης αὐτῷ τῷ
20 ἐνθυμήματι· οἷον εἰ λέγοι τις ἔδεικναι τὸ ἀδικεῖν πα-
τρίδα', εἴτα ἐργάσασθαι ἐκ τοῦ ἐναντίου ἔχρη γὰρ ἀδι-
κεῖν πολεμίους', εἴτα ἐνθύμημα θεῖη ὅτι ἔχρη γὰρ ἀδι-
κεῖν ὁ πολίτης ἀδικῶν τοῦ πολεμίου, ὅτι ὁ μὲν διὰ
τὸ γένος συγγνώμην ἔχει, ὁ δὲ ἐπιτείνει διὰ τὸ πολί-
23 τος εἶναι τὸ μισεῖσθαι, τούτῳ εἰ προσγένοιτο τῷ ἐν-

8 τοῦτο ἔχειν θέσθαι Ac 4 δὴ Ac 6 εἶναι etiam post ἐνθύ-
μήμα add. V 7 αὐτῷ Pa 8 αὐτ[ῶ] ex ὁ, m.1? Vc; αὐτῷ
ante 9 οὐκ Ac 9 προσεξευρών VcBa 9.10 καὶ βασιλεὺς μὲν
περσῶν Ac, (om. περσῶν) VcBa 10 διώρυξεν Ac 15 ἢ om. V
16 πολλάκι P | καὶ post πραγμάτων V, cf. schol. P (W VII 767,
14) 17 κατασκευάζει Ac 22 χαλεπώτερος Ac 25 τοῦτο m.po.Pa

θυμήματι τὸ 'καὶ μάλιστα ἐὰν ὁ πολίτης φαίνεται τού-
τους ἀδικῶν, οὓς ἐδόκει πρότερον εὖ πεποιημέναι',
128 λοιπὸν τοῦτό ἐστι τὸ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ αὐτοῦ πράγ-
ματος ἀληθινὸν ἐπενθύμημα μετὰ προσθήκης τινὸς
περιτιτοτέρων δριμύτητα χαριζόμενον αὐτῷ τῷ ἐνθυμή- 5
ματι· καὶ λοιπὸν οὕτω γίνεται καὶ καλεῖται ἐν ἐνὶ καὶ
τῷ αὐτῷ προβλήματι διπλῇ συγκριτικῇ ἐπίτασις περι-
τοτέρων δριμύτητα χαριζομένη αὐτῷ τῷ ἐνθυμήματι.

10 *Περὶ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους.*

Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐστὶ μὲν τὸ συνεκτικῶ- 10
τατον πάντων τῶν κεφαλαίων — ἔνθεν γὰρ καὶ τὰ
ἄλλα γίνεται κεφάλαια —, ἔχει δὲ οὐ τὴν αὐτὴν κατα-
σκευὴν τῶν ἐπιχειρημάτων, οἷαν καὶ τὰ λοιπά· οὐ γὰρ
ἡ περίστασις κατασκευάζει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους,
ἀλλ' ὥσπερ ἴδιος ἐπιχειρημάτων τόπος ἐστὶ τῶν ἀπ' 15
ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἡ ὑποδιαίρεσις καλουμένη. ἐστὶ δὲ
ἡ ὑποδιαίρεσις ἡ τοῦ ἀθροῦς πράγματος εἰς λεπτὸν
τομὴν εὐρισκομένη πολλή, καὶ γίνεται οὕτως, εἴ τις τὰ
ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ὀρίσας ἐαυτῷ ὁλοσχερῶς καὶ
ἀπαραλείπτως καθ' ἕκαστον ὄνομα τῶν λεγομένων ἐν 20
αὐτοῖς δύναιτο ὑποδιαίρειν οὕτω πλάττων 'εἰ γὰρ μὴ
τόδε ἐποίησας ἀλλὰ μετριώτερον', 'εἰ γὰρ μὴ τοσαῦτα

1 φαίνεται P Ac (ἀριστεύς ἢ supr. m.po.Pa Ac); ἀριστεύοι (m.
po. φαίνεται) Ba, (m.po. ἀποφαίνοι?) Vc | δὲ ante τούτους supr.
m.po.Ac 2 δοκεῖ Ac 3 καὶ λοιπὸν Ba, ?m.1Vc | ἐστὶ om. m.1
Ac, v.l.P | γὰρ καὶ λοιπὸν τοῦτο τὸ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ αὐτοῦ πράγμα-
τος Pa, (om. γὰρ καὶ) Pc 5 χαριζόμενον, m.2 supr., Vc 9 τοῦ
Ac 10 τὸ (pro τὰ) Ac 13 οἷαν m.2 ex οἷα Vc; ο[ἷο]ν Ba | γὰρ
οὐ γὰρ ἡ προ' κατασκευάζει P 14 τὸ VcBa 15 τῶν Pa; τοῖς
VcBa 22 ad ἐποίησας (oportebat referri ad μετριώτερον) mg.
P: οὐκ ἔδει εὐθύνας ὑποσχέιν; cf. 157, 17

223 ἐποίησας ἀλλὰ ἐλάττωνα'. οἷον τρεῖς τις ἀπέκτεινε κατὰ
τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον νίεις καὶ ἀξιοῖ δημοσίᾳ τρέ- 129
φεσθαι νόμου κελεύοντος τὸν ἄπαιδα δημοσίᾳ τρέ-
φεσθαι. γενόμενος ἐν τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους οὕτω
5 διασκοπήσεις· ὅπου τρεῖς ἀπέκτεινεν νίεις, τὸ τρεῖς
ὑποδιαίρησεις 'εἰ γὰρ ἓνα ἀπέκτεινε', τὸ νίεις ὑπο-
διαίρησεις 'εἰ γὰρ μὴ αὐτοῦ παῖδα', τὸ ἀπέκτεινεν ὑπο-
διαίρησεις 'εἰ γὰρ ἀπεκήρυξεν'. αὐτὰ δὲ ταῦτα νοεῖται
μὲν οὕτως, ἰσχύει δὲ λαμβάνει ἀπὸ τοῦ λόγου· ἐπεὶ
10 δύναται καὶ ὥς πνεῦμα ἀποταθῆναι κατὰ τὸ τοῦ ἀν-
τιθέτου σχῆμα, δύναται δὲ καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι
τὸ πνεῦμα ἕκαστον αὐτῶν, εἰ θέλοις, καὶ κατὰ περίοδον
ἀπολαμβάνειν. καὶ δύναται ὥς πνεῦμα ἀποταθῆναι κατὰ
τὸ τοῦ ἀντιθέτου σχῆμα οὕτως οἷον 'εἰ γὰρ μηδὲν
15 προσήκοντας ἀπέκτεινας, εἰ γὰρ ἀλλοτρίους, εἰ γὰρ
ὀθνεύους, εἰ γὰρ ξένους, οὐκ ἂν ἡγανάκτησα καὶ τότε;
οὐκ ἂν ἐδυσχέρανα; οὐκ ἂν ἀπήτησα τιμωρίαν; νυνὶ
δὲ φιλτάτους, οὓς ἐγέννησας, οὓς ἔθρεψας, ὑπὲρ ὧν
ἔδει μάχεσθαι, ὑπὲρ ὧν ἔδει δεδιέναι μή τις αὐτοὺς
20 ἄλλος ἀποκτείνῃ, φθάσας τοῦτο ἐποίησας· ἄρα τὸ τοι-
οῦτον ἄγος καταδεξαίμην; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν'. εἰ δὲ
βούλει, καὶ συνάγεται ὧδε ἄλλος μὲν οὖν τις δικαίως
ἂν ὑπόσχοι τιμωρίαν, εἰ καὶ τινα τῶν μὴ προσηγόντων
ἀπέκτεινεν· οὗτος δὲ ἰδίους νίεις τρεῖς ἀποκτείνας
25 ἀφελήσεται;· δύναται δὲ καὶ ἐκάστη ὑποδιαίρεσις ὀρι-
σθεῖσα χώραν προσωποποιίας ἀναδέξασθαι. ποίκιλλε δὲ 130

6 νίεις m.1Ac; εἰς P, m.1VcBa 7 παῖδας Sc 10 πνεύματα
V 12 εἰ θέλοις αὐτῶν Ac | κατὰ om. V 13 καὶ — 14 οὕτως
om. m.1VcBa 17 οὐκ — τιμωρίαν om. Pa 20 ἄρ' ἂν Spengel
21 καταδέξαιμι Ba, m.1Vc; κατεδέξαίμην (sic) Pa 22 οὖν om. V
23 ὑπόσχοιτο Ac 24 ἀποκτείνουεν P | ἰδίους νίεις τρεῖς Vc;
τρεῖς ἰδίους νίεις Ac | νιούς Pc

τοῖς σχήμασιν οἷον 'εἰ γὰρ ἕνα ἀπέκτεινας, οὐκ ἂν εἶπον καὶ τότε, ὅτι φόβος ἀσεβῆς σοι τετόλμηται;'

Γίνεται δὲ ὑποδιαίρεσις ποτὲ μὲν αὐτοῦ τοῦ πράγματος εἰς λεπτὸν τεμνομένου, ποτὲ δὲ ἐκ τῶν ὁμοίων λαμβανομένη. καὶ ἀπ' αὐτοῦ μὲν τοῦ πράγματος οὕτως, 5 οἷον προσῆλθε μάγος πατρὶ αἰτῶν θυγατέρα πρὸς γάμον, οὐκ ἔδωκεν, ἐρᾷ εἰδώλου ἢ κόρης, καὶ κρίνεται ὁ μάγος φαρμάκων. ἐνταῦθα ὑποδιαίρουντες τὸν τοῦ εἰ- 224 δώλου ἔρωτα λέγομεν 'ἐρᾷ εἰδώλου· εἰ γὰρ ἀνδρὸς ἦρα τινός, οὐκ ἂν ἐπὶ σὲ ἦγαγον τὴν αἰτίαν; εἰ γὰρ 10 σοῦ αὐτοῦ ἦρα, οὐκ ἂν ἐπήγαγον ἐπὶ σὲ τὴν αἰτίαν;' ταῦτα ὑποδιαίρεσις ἐστὶν ἐκ τῶν μικροτέρων· τὸν γὰρ τοῦ εἰδώλου ἔρωτα ὑποδιαίρουμεν ἀπὸ τῶν μικροτέρων εἰς ἄλλους. — Ἀπὸ δὲ τῶν ὁμοίων οὕτως 'εἰ γὰρ μὴ ἦρα, ἀλλ' ἐνόσει νόσον ἄλλην τῷ σώματι, οὐκ ἂν 15 καὶ τότε σε ἔκρινα;' — Καθόλου δέ, ὥς ἔφαμεν, καὶ τῶν ὁμοίων καὶ τῶν ἰδίων αἱ λεπταὶ ὑποδιαίρεσεις ἀναδέχονται τὰς προσωποποιίας ἀναγκαίας οὔσας, ἄς, εἰ θέλοις, καὶ περιόδοις καὶ παντὶ τρόπῳ ἔξεστί σοι μηχανύειν. 20

Ἔστι δὲ ὑποδιαίρεσις καὶ ἐκ τοῦ μελίζονος ἐνίοτε λαμβανομένη, ἵνα μὴ αἰεὶ τοῖς λεπτοῖς προσέχωμεν· συμβάλει δὲ τοῦτο, ὅταν ἀξιώμεθα τι παρασχεῖν ἐπὶ μισθῷ φαινομένῳ ἢ χάριτι λέγοντες ὅτι 'οὐδ' εἰ μεί-

3 ἀπ' αὐτοῦ V, v.l. P 4 λεπτὰ V; cf. 101, 21. 154, 17 157, 2 ! ποτὲ — 5 λαμβανομένου suppl. m.po.Pc 5 λαμβανομένη scripsi (cf. l. 22); λαμβανομένου P V 7. 8 ὁ μάγος m.po., ?m.1, Pa 8 ὑποδιαίρουντες τὸ εἶδωλον λέγομεν (γρ τὸν τοῦ εἰδώλου ἔρωτα) Ac 9 ἐρᾷ εἰδώλου suspect. 11 ἐπηγάγομεν VcBa 13.14 εἰς ἄλλους ἐκ τῶν μικροτέρων VcBa; suspect. 16 p. 155, 25 18 ἄς om. V 19 δὲ post εἰ add. Ac, post θέλοις m.po.Vc 21 δὲ om. Ac 23 ὅταν PAc; ἡνίκα VcBa

ζονα ἐδίδου'. οἶον πέπομφεν ἑκατὸν τάλαντα Φίλιππος
 πρίασθαι βουλόμενος τὸν Δημοσθένην· εἰς λεπτὸν ὑπο-
 τεμῶν ἐρεῖς 'οὐδὲ ἄλλον τινὰ τῶν τυχόντων ἔδωκα ἄν,
 μὴ τί γε Δημοσθένην'. τὰ δὲ ἑκατὸν τάλαντα ἐκ τοῦ 131
 5 μείζονος 'οὐδὲ εἰ μύρια διδοίη τάλαντα οὐδ' ἂν πόλεις
 οὐδ' ἂν ἔθνη, ἀντὶ Δημοσθένους λήψομαι'.

Ἄλλ' ἵνα μὴ προσκορὲς ᾗ τὸ ἐξ ὑποδιαίρεσεως ἀεὶ
 τῷ αὐτῷ σχήματι εἰσαγόμενον, ἀλλαττέσθω τὰ σχήματα
 ποτὲ μὲν οὕτω λεγόντων 'εἰ γὰρ τόδε ἐποίησας, οὐκ
 10 ἔδει σε δοῦναι τιμωρίαν;' ποτὲ δὲ οὕτως 'ἐγὼ μὲν γὰρ
 καὶ ἐπ' ἐκείνῳ σε τιμωρίαν ἀπήτησα ἄν, καίτοι μικρὸν
 ἦν καὶ μετριώτερον ἦν', ποτὲ δὲ οὕτως 'ἄλλος μὲν
 οὖν τις ἐμίσησεν ἄν καὶ διὰ τόδε'. ἔστι δὲ τούτων
 καλλίων ἢ μεταχειρίσις, εἰ ἀναστρέφοι τις καὶ ὅλον τὸ
 15 πρᾶγμα, οὐκ ἀπὸ τοῦ πράγματος εἰς τιμωρίαν ἔλκων,
 ἀλλ' ἀναστρέφων τὴν τιμωρίαν, οἶον 'εἰ καὶ τι τού-
 του μετριώτερον ἐποίησας', ἵνα ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ
 225 πράγματος ἀρχόμενοι εἰς ἀξίωσιν καταβαίνωμεν, ποτὲ
 δὲ ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως ἀρχόμενοι εἰς τὸ πρᾶγμα ἀνερ-
 20 χώμεθα.

Ὅταν δὲ αἱ ὑποδιαίρεσεις ἄλογοι γίνωνται φασκόν-
 των ἡμῶν 'εἰ γὰρ τόδε ἐποίησας, οὐκ ἂν ἔκρινόν σε;',

1 ὁ φίλιππος V 2 cf. 161, 9 3 ἐρεῖς om. VcBa | ἔδωκα
 ἄν τῶν τυχόντων VcBa | γε καὶ τῶν ἐπιτυχόντων ἢ παρατυχόν-
 των P 4 τί Pa 11 σε ante καὶ Ac | ἐκείνο VcBa 12 alt.
 ἦν om. VcBa | [καὶ μετριώτερον ἦν]? | ἄλλο[ν m.po.] Vc 13 διὰ
 om. VcBa | τούτου V, v.l.P 14 ἦ om. VcBa, v.l.P 16 οἶον
 om. VcBa 17 ἔδει σε δοῦναι δίκην post ἐποίησας suppl. m.2
 Vc; mg. m.1P: ἐλλίπῳς τὸ (scr. τοῦ) 'ἔδει σε δοῦναι δίκην'· ὃ
 δεῖ προτετάχθαι (προσ τετάχθαι?) ἐπὶ τοῦδε; cf. 154, 22 18 τὴν
 ἀξίωσιν VcBa 19. 20 ἀνερχώμεθα Ba, (ὡ m.2 ex ó) Vc; ἐρχώ-
 μεθα Ac, v.l.P; ἐπανερχώμεθα P 22 ἐποίησ Pa; ἐποίησας, m.2
 supr., Vc

διὰ τὸ ἀλόγως ἂν κρῖναι δόξαι οὕτω σχηματίζεις 'εἰ
 τόδε ἐποίεις, οὐκ ἂν ἔκρινον;' ὥς ὁ συνθάψας τὴν
 χλαμύδα τῷ ἔρωμένῳ καὶ μὴ κομίσας ἐκ τῆς ἀλλοδα-
 πῆς ἐντειλαμένου ἐκείνου· ἐνταῦθα γάρ, ἐπεὶ μωρόν
 132 ἐστὶ τὸ λέγειν 'ἔκρινε ἂν σε, εἰ καὶ ἐδάκρυες συνεχῶς',⁵
 ἐρεῖς ὅτι 'εἰ ἐδάκρυες, οὐκ ἂν ἐφρόντισα; εἰ παρ-
 καθέξου τῷ τάφῳ, οὐκ ἂν ἐμήνιον;' καίτοι καὶ τότε,
 εἰ δύνασαι, βίασαι ἀναιρεῖν, ὃ ἔδωκας. καὶ καθόλου
 πᾶσαν ὑποδιαλρέσιν ἂν πειραθείης συγχωρήσας ἀνελεῖν,
 εἴτα ἀνελῶν ἐπενέγκοις, πολλαπλασιάζεις τὸν λόγον¹⁰
 δοριμέως λέγων οὕτως 'εἰ μὲν τόδε ἐποίησας, συγγνώ-
 μης ἄξιός· ἐπεὶ δὲ τόδε, οὐκέτι· καίτοι οὐδὲ τότε·
 οὕτω γὰρ καὶ αἱ προσωποποιίαι χώραν ἔξουσιν μυρίαν.
 ἵνα δὲ μὴ προσκορῆς εἶναι δόξης διὰ τῆς προσωπο-
 ποιίας πληρῶν λόγους, θαυμαστὸς φανήσῃ ῥήτωρ τὸ¹⁵
 γνῶρισμα αὐτῆς ἀφαιρῶν καὶ χρώμενος αὐτῇ· εἰ γὰρ
 μὴ λέγοις 'εἶπον ἂν', ἄλλο τι φαίνεται πρότερον ἢ
 προσωποποιία.

11 Πρόσκειται τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ὥσπερ ἰδιόν
 τι ἐπὶ τῷ τέλει καὶ τὸ πλαστὸν ἐπιχείρημα καλούμενον.²⁰
 τινὲς δὲ οὕτως αὐτὸ ἐκάλεσαν πλαστὸν οὐκ εἰδότες,
 ὅτι καὶ πᾶσα ὑποδιαλρέσις πλαστή ἐστὶ. τὸ γὰρ μὴ γε-

1 μὴ post τὸ supr. m.po.VcBa | ἂν om. m.1VcBa | γὰρ μὴ ἂν
 ἀλόγως P 2 ἐποίησας Ac | ἔκρινον [I—II] ὥς Pa; cf. m.1 mg.
 P: παρήσεις τὴν σὲ ἀντωνυμίαν 5 τὸ om. Ac | συνεχῶς Ac
 6 συνεχῶς etiam ante οὐκ m.1Vc 7 ἐμηνίων V 8 ἀναίρειν P;
 ἀνελεῖν V (q m.2 supr. Vc) | δέδωκας Pc 10 εἰ post ἀνελῶν
 add. Ma, m.po. pro 9 ἂν Ba | πολλαπλασιάζεις, εἰς m.2,Vc; πολλα-
 πλασιάζει m.po. ex οἷς Ba; πολυπλασιάζεις Ac 10.11 δοριμέως
 πολλάκις τὸν λόγον Ac, (om. πολλάκις) VcBa 14 δοκῆς V
 14.15 τῶν προσωποποιῶν P 19 inter scholia tantum est ti-
 tulus περὶ τοῦ καλουμένου πλαστοῦ Pc 21 ἐκάλεσεν αὐτὸ Pc

νόμενον πλαττόμενον δὲ ὥς καὶ γενέσθαι δυνάμενον
 τῆς αὐτῆς ἂν εἴη δῆπουθεν εὐρέσεως. καὶ τὸ μὲν κυ- 133
 ρίως πλαττόμενον ἐπιφερόμενον δὲ πᾶσι τοῖς ἀπ' ἀρχῆς
 ἄχρι τέλους οὕτως εὐρίσκεται καθολικῶς· εἰ μὲν ἐπ'
 226 ἀγαθῷ τινι πραχθέντι δωρεὰν αἰτεῖς καὶ πλάττεις, οὐ-
 6 τως εἴτα δὲ εἰ πρὶν ἢ ποιῆσαι τὸ ἀγαθὸν ἤτουν δω-
 ρεάν, οὐκ ἂν μοι ἔδοτε; οὐκ ἂν ἐψηφίσασθε ἐπαγγελ-
 λομένῳ ποιῆσειν; καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐρεῖς 'δεινὸν δὲ ἐπαγ-
 γελλομένῳ μὲν ποιῆσειν ψηφίσασθαι, μὴ δοῦναι δὲ
 10 πεποιηκότι'. εἰ δὲ ἐπὶ κακῷ τινι πραχθέντι πάλιν τι-
 μωρίαν ἀπαιτεῖς καὶ πλάττεις, ὁμοίως 'εἰ δὲ πρὶν ἢ
 γενέσθαι τὸ κακὸν ἔγνωμεν, ὅτι ἔσται, οὐκ ἂν ἐφιλο-
 τιμησάμεθα κωλύσαι; δεινὸν δὲ μέλλον μὲν γίνεσθαι
 κωλύειν, γενόμενον δὲ μὴ τιμωρεῖσθαι'. καὶ ἐφεξῆς
 15 τούτῳ τῷ σχήματι τῆς ζητήσεως χρώμενος πολυτρόπως
 εὐρήσεις τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους καταστῆσαι.

Τὰ δὲ πλαστὰ χώραν ἔχει μετὰ τὴν ἀθρόαν εἰσβο-
 λὴν τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, χώραν δὲ ἔχει καὶ ἐν
 ταῖς ἐργασίαις ταῖς ἀπὸ παραδείγματος, εἰ λέγοιμεν
 20 ἐπὶ τῷ πράγματι τῷ καλῶς πραχθέντι ἢ κακῶς τὸ
 πλαστὸν ἐπιφέροντες· οἷον 'οὐ δεῖ ἐχθρῷ ἐπιτάττοντι
 πείθεσθαι', τοῦτο τὸ ἐπιχειρημὰ ἐστίν· ἢ ἐργασία ἐκ

2 ἂν ἢ Ac | καὶ τὸ μὲν P; τὸ μὲν γὰρ V, v.l.Pa, (γὰρ om.) v.l.Pc

4 εἴτεπ' Ac 5 αἰτοίης Ac, m.2Vc, v.l.P | πλάττεις Pa, (m.2 supr.) Vc

6 εἴτα δὲ εἰ P; εἰ δὲ V; cf. Arist. Rhet. B 23 p. 1397b 28: 'Ἰφι-
 κράτης ἐν τῇ πρὸς Ἀρμόδιον δτι εἰ πρὶν ποιῆσαι ἡξίου τῆς εἰκόνης

τυχεῖν ἔαν ποιήσω, ἔδοτε ἂν· ποιήσαντι δ' ἄρ' οὐ δώσετε; μὴ τοί-
 νυν κτλ. 6. 7 τὴν δωρεάν V 8 πείσειν Pa (πείσειν coniec-

tum propter Herm. 59, 19) | δὲ om. Ac 10 πεποιήκότι Pa 12 γε-

νέσθαι P; ποιῆσαι V 13 γενέσθαι P 15 χρώμενος Pa Ac,

(s m.2 ex v) VcBa; om. Pc 16 m.po. κατασκευάσαι supr. Ba

20 πράγματι Vδ; παραδείγματι PV | τὸ om. V 22. 160, 1 ἐκ

παραδείγματος om. V, v.l.P

παραδείγματος 'οὐδὲ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐπέσθησαν
 τῷ Ξέρξῃ γῆν αἰτοῦντι καὶ ὕδωρ, ἀλλ' ἐξελθόντες
 134 πολλὰ καὶ καλὰ ἔπραξαν'. εἶτα πλαστὸν φέρε 'εἰ δὲ
 τότε συνεβούλευε τις δοῦναι γῆν καὶ ὕδωρ, οὐκ ἂν
 κατελεύσθη; ἐγὼ μὲν οἶμαι'. ἐπὶ δὲ τῷ κακῶς οἶον 'οὐ
 δεῖ πιστεύειν Φιλίππῳ χαριζομένῳ· ἀπατεῶν γὰρ ἐστίν'.
 εἶτα ἐργασία ἐκ παραδείγματος 'οὐδὲ γὰρ τοῖς Ὀλυν-
 θίοις συνήνεγκε πεισθεῖσιν αὐτῷ, ἀλλὰ Ποτίδαιαν λα-
 βόντες ἅπαντα προσαπώλεσαν'. εἶτα πλαστὸν φέρε 'εἰ
 δὲ τότε, ὅτε τὴν Ποτίδαιαν ἐλάμβανον, εἶπέ τις αὐ- 10
 τοῖς θεόθεν, ὅτι προσαπολοῦσι καὶ τὴν Ὀλυνθον, ἄρα
 ἂν ἐδέξαντο; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν'.

Ἔτι παραπειράσθαι δεῖ τὰ πλαστὰ καὶ ἀπὸ τῶν
 ἐναντίων ζητεῖν πλάττειν, καὶ τοῦτο μυριάκις εὗρίσκει-
 ται· οἶον εἰ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ αἰτολῆς γέρας, λέγε 'εἰ δὲ 227
 κακόν τι ἐπεποιήκειν, οὐκ ἂν τιμωρίαν ἔδωκα;' ὥς ὁ 16
 Δημοσθένης ἐν τῷ Πρὸς Λεπτίνην· διεξεληθὼν γὰρ
 τὰς πράξεις τοῦ Χαβρίου λέγει ἐκ τοῦ ἐναντίου πλάτ-
 των 'ἀλλ' εἰ μὲν μίαν ἀπώλεσε ναῦν, περὶ θανάτου
 ἂν ἐκινδύνευσεν'. τοῦτο μέντοι καὶ διπλὴν ἔχει τὴν τῆς 20
 πλάσεως θεωρίαν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐναντίου γενόμενον
 τῷ μικροτέρῳ συμπλέκεται. ἢ ἐάν τινα κελεύης δοῦναι
 τιμωρίαν ἐπ' ἀδικήματι· ἔνεστι γὰρ λέγειν 'εἰ ἂν ἔβλα-
 ψεν εὐηργέτησε, δωρεὰς ἂν ἔλαβε· δρᾶσας δὲ κακῶς

2 γρ ἀπαιτοῦντι P 4 συνεβούλευσε (om. τις) Mr 5 ἐπὶ δὲ
 P; ἢ ἐπὶ V | κακῶς παραχθέντι Ac; cf. schol. P: ἐπακουστέον τῷ
 (scr. τὸ) παραχθέντι 7 ἐργασία post παραδείγματος VcBa; om.
 Ac 10 τὴν om. VcBaMr 11 θεόθεν om. VcBa 15 καὶ αἰ-
 τολῆς V 16 καὶ κακόν Vc 19 cf. Dem. 20, 79 | θάνατον P
 20 ἂν om. Pc | ἐκινδύνευσεν Ac, (σ. er.) Vc | μὲν (om. τοι) V 21 γι-
 νόμενον VcBa 22 κελεύεις P | ἢ respicit ad l. 15 εἰ μὲν 23
 ἔνεστι, ξ m.2, Vc 24 εὐεργέτησεν Vc

οὐ κολασθήσεται; παντὸς δὲ τοῦ λεγομένου ζήτει τὸ
ἐναντίον καὶ πολλάκις εὐρήσεις τοῦτο παρ' ὅλον τοῦ
πλαστοῦ τὸν λόγον, μεμνημένος ὅτι ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ 135
ἢ ἀθρόον τὸ πραχθὲν ὥς οὐ γενόμενον πλάττεται ἢ
τὸ ἐναντίον αὐτοῦ· οἷον ἐπὶ τυραννοκτόνου 'εἰ δὲ πρὶν
ἢ ἀποκτεῖναι ἐπηγγελλόμεν', τοῦτο τοῦ ἀθρόου πλάσμα
ὥς μὴ γενομένου, καὶ ἄλλο ἐκ τοῦ ἐναντίου 'εἰ δὲ μὴ
κατώρθωσα ἀλλὰ ἐλήφθην, τί ἂν ἔπαθον;' καὶ εἰ Δη-
μοσθένην αἰτοίῃ Φίλιππος ἢ τι τοιοῦτον, διάπλασον
10 ἐκ τοῦ ἐναντίου 'εἰ δὲ ὑμεῖς ἐβούλεσθε λαβεῖν τι τῶν
Φιλίππου, πότε ἂν συνεχώρησεν ὑμῖν;

Εἰ δὲ καὶ εὐτελέστερόν τι συνεχώρει ἢ φύσις, οὐκ
ἂν ὥκνησα διὰ τὸ σαφέστερον. σὺ δὲ παράπεμπε τῷ
νῷ τὰς θεωρίας τῷ ῥητορικῷ σου κοσμῶν λόγῳ τὴν
15 τέχνην. ἴσθι μέντοι, ὥς τοῖς ἀρχαίοις ἐντυγχάνοντες
καὶ μάλιστα τῷ καθηγμένῳ μυρία καλὰ εὐρίσκομεν·
ὅσα δὲ πρὸς τὸ κατεπεῖγον τῆς ὑπαγορεύσεως ἐπιτρέχει
τῇ ψυχῇ, δίδωμι.

Δυσχερεῖ λύσιν ἔχει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τῆς 12
20 πραγματικῆς. εὐρήται οὖν καὶ μέθοδος πρὸς ταῦτα,
228 ὥστε τῷ λύνοντι τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους εὐπορίαν 136
εἶναι, καὶ τοῦτο τὸ μάθημα σαφέστατα ἐκθήσομαι. εἰ ἂν

3 τὸ om. VcBa 5 οἷον οἱ τυραννοκτόνοι V | cf. 159, 6 6 ἢ
om. V | ἐπηγγελλόμεν Pc | πλάσις V 7 ἐκ P; ἀπὸ V 8 cf. 157, 1
9 δίπλασον Ac 10 ἐβούλεσθε Ac 11 συνεχώρησεν ἂν V |
ὑμῖν om. VcBa 12 τι om. V 12. 13 non expedit; Sturm:
quodsi natura rei argumentum aliquod leve suppeditet, non ve-
rerer illo uti, ut res evaderet manifestior 14 λόγῳ κοσμῶν V
16 μάλιστα γε V | εὐρίσκομεν, m.2 supr., Vc 19 titulum add. P:
περὶ τῶν ἀπαρχῆς ἄχρι τέλους τῆς πραγματικῆς; om. V nec no-
rat Anon. III 111, 5 Sp. | τὰ post τέλους add. Ac, v.l. P 20 μέθ-
οδος καὶ πρὸς ταῦτα VcBa; καὶ πρὸς ταῦτα μέθοδος Ac 21 τὸ
λύον v.l. P

μὲν τὸ πρᾶγμα παρ' ἡμῶν ἢ γεγονὸς καὶ ὑπὸ τῶν
ἐχθρῶν εἰς τὴν ἡμετέραν βλάβην εἰσαγόμενον, οὕτως
αὐτὸ λύσομεν· ζητοῦντες τῶν ἀντιθετικῶν στάσεων τὰ
λυσιτελοῦντα ἡμῖν θήσομεν, ὥσπερ ποιοῦμεν καὶ ἐν
τῇ ἀντιλήψει, πολλάκις δὲ θήσομεν καὶ τῶν ἄλλων 5
στάσεων τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ἡμετέραν ὠφέλειαν.
καὶ μεταληπτικὰ δὲ εἰάν τις τὸ κεφάλαιον τοῦ πλαττο-
μένου, θήσομεν ἔσθ' ὅτε καὶ οὕτω λύσομεν ὅτι 'οὐδὲν
πρὸς ἡμᾶς τὸ γενόμενον'. καὶ μάλιστα εἰάν τις ἐκ φύσεως
ἢ τι γενόμενον καὶ διὰ τοῦτο ἀξιῶμέν τι γενέσθαι, ὃ 10
ἐνιστάμενος ἔρει ὅτι 'οὐ δι' ἡμᾶς γίγνεται ἀλλὰ διὰ
τὴν αὐτοῦ φύσιν'. οἷον ῥεῖ ἀπὸ τῆς Αἵτνης ἐπὶ τὴν
Κατάνην συνεχῶς τὸ πῦρ, καὶ συμβουλεύει τις αὐτοῖς
μετοικίσεσθαι· τοῦτο τοίνυν λέξει ὁ φεύγειν συμβου-
λεύων ὅτι 'κινδυνεύομεν ἐπιόντος ἡμῖν τοῦ πυρὸς καὶ 15
ἀπαίρωμεν ἐνθ' ἐνδὲ· ἀπαντήσομεν οὖν οὕτως 'οὐ δι'
ἡμᾶς ῥεῖ τὸ πῦρ ἀλλὰ διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν'.

Περὶ τάξεως ἐπιχειρημάτων.

13 Ἡ δὲ τάξις τῶν ἐπιχειρημάτων διπλή. εἰ γὰρ τύχοι
137 τὰ μὲν αὐτῶν ἀποδεικτικὰ εἶναι πολιτικῆς ἐρμηνείας 20
μόνης δεόμενα, τὰ δὲ πανηγυρικά, τηρήσεις τὰ πανη-
γυρικά τελευταῖα πρὸς τὸ δοκεῖν αὖξιν προχωροῦντα

1 ἢ Ac, m.2Vc; εἴη PVcBa 3 αὐτὰ VcBa 4 καὶ ποιοῦμεν
VcBa 6 λυσιτελοῦντα PcAc 8 δὲ καὶ Ba, ?m.1Vc 9 γινό-
μενον Ac 10 τι PAc; τὸ VcBa | γιγνόμενον Vc, (γιν-) Ac | ἀξιοῦ-
μεν PcBa, (ω m.2) Vc 11 οἷον δτι Ac 12 cf. 110, 6 13 αὐ-
τοῖς Pc 14 τοίνυν P; εἰ Ac; om. VcBa | φεύγειν^{εἰς} Ac 16 ἀπαί-
ρωμεν VcBa, (o ex o) Pa, (ω ex o) Pc | οὖν om. V 18 cf.
164, 10 app. 19 δὲ PAcPπ; om. VcBa | διάταξις Ac 20 δει-
κτικὰ m.1Ba 21 μόνης om. PAcMr 22 δοκοῦν Pc | παραχω-
ροῦντα Pc

τὸν λόγον ἐπὶ τὸ ἀκμαιότερον, ἵνα τὰ τῆς τέχνης κατ' οἰκείαν τάξιν προχωροῦντα δόξαν ἀκμῆς τῷ λέγοντι παρὰσχῇ ὥς ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν θερμότητος ἐπὶ τὸ ἀκμαιότερον προαγομένῳ· ἄλλως τε δὲ καὶ ἡδίων τοῖς
 5 ἀκούουσιν ὁ ἀπὸ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐπὶ τὰ πανηγυρικώτερα χωρῶν, οὐχ ὁ ἀπὸ τῶν πανηγυρικῶν ἐπὶ τὰ ἀποδεικτικά.

229 Αὕτη μὲν ἰδέα πρώτη. δευτέρα δὲ ἐκείνης σοφωτέρα ἰδύοντα τὰ ἐπιχειρήματα, ὅποσα ἐστὶ καὶ οἷα, τὸ προ-
 10 κλητικώτερον τοῦ ἐξῆς κεφαλαίου τελευταῖον τιθέναι, ἵνα, ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἐπιχειρήματος ἀνισταμένου τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἐφεξῆς, ὕψος ἐν ὃ λόγος γένηται καὶ σῶμα, μὴ διασπώμενος ἐν ταῖς ὑποφοραῖς, ἀλλὰ αὐτὸς αὐτοῦ δοκῶν ἔχεσθαι καὶ ἀνίστασθαι δι' αὐτοῦ.
 15 ὥσπερ οὖν ἴσμεν καὶ ἐν ταῖς ἀντιλήψεσι τὸ ἀντιπαρ-
 στατικὸν μετὰ τὴν ἐνστασιν τελευταῖον τιθέμενον, ἐπειδὴ ἐγερτικόν ἐστὶ τοῦ ὄρου, οἷον 'ἐξῆν ἀποκτεῖναι τὸν υἱόν', ἢ 'ἐνστασις 'οὐκ ἐξῆν'· εἰ δὲ καὶ ἐξῆν, οὐκ ἐπὶ τῷ αἵτιον γενέσθαι σε τῇ μητρὶ θανάτου', ἵνα
 20 εὐθέως ὁ ὄρος ἀπαντήσῃ, τί τὸ αἵτιόν ἐστι θανάτου γενέσθαι. εἰ γὰρ καὶ ἀντιπαράστασις ἐστὶν ἡ ἀπαντή-
 σασα οὐκ ἐπιχειρήμα, ὅμως εἰς παραδείγματος λόγον

† προσαγομένῳ VcBa | τε PAcMr; om. VcBa, v.l.P 5. 6
 πανηγυρικώτατα VcBa, (τετρα m.1 supr.) Pa 8 πρώτη P; μία
 V, v.l.P 12 τοῦ v.l.Dox.; τὸ V; κατὰ τὸ P | ὕψος, ἐν P, m.2Vc,
 m.po.Ba; ὕψεν Ac; ὕψ' ἐνός Ba, (ut vid.) Vc; cf. Dox.: τριχῶς
 δὲ εὖρον τὴν γραφὴν ἐν τοῖς βιβλίοις· τὰ μὲν . . . 'κεφαλαίου,
 τὸ ἐφεξῆς, ἐν ὕψος ὁ λόγος' . . . τὰ δὲ . . . 'κεφαλαίου κατὰ τὸ
 ἐφεξῆς, ὕψος ἐν λόγος' . . . ἑτέρα δὲ . . . 'κεφαλαίου τοῦ ἐφεξῆς,
 ἐν ὕψος ὁ λόγος' κτλ. 13 καὶ V, cf. v.l.Dox.; om.P | διασπώ-
 μενον Ac, (σ m.1 supr.) Vc 15 cf. 136, 20 sq. 18 ἡ ἐνστασις
 P; ἡ (om. ἐνστασις) AcBa, (ut vid.) Vc; εἶτα Sc | ἐξῆν· εἶτα·
 εἰ Ac; fort. ἐξῆν· <εἶτα ἡ ἀντιπαράστασις> 'εἰ δὲ . . .'

138 θήκαμεν, ὅτι χρὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων οὕτω
τιθέναι τελευταῖον τὸ τοῦ μέλλοντος κεφαλαίου προ-
κλητικόν· ἐπεὶ καὶ ἡ ἐνστάσις καὶ ἡ ἀντιπαράστασις
τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον, οὐκ ἀεὶ τῆς ἐνστάσεως ἢ τῆς
ἀντιπαραστάσεως πρώτης τιθεμένης, ἀλλ' ἐναλλάξ τοῦ- 5
το πασχούσης ἐκάστης, ὃν τρόπον φάμεν δεῖν ἀνασκο-
πεῖν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων· καὶ γὰρ τούτων ἐκάστη
ἢ διὰ τὸ ἀκμαιότερον δευτέρα τεθήσεται ἢ διὰ τὴν
τοῦ μέλλοντος κεφαλαίου προσδοκίαν.

Περὶ ὄρου.

10

14 Ὅρος καὶ ἀνθορισμὸς καὶ συλλογισμὸς καὶ λύσις τοῦ
συλλογισμοῦ τέσσαρα μὲν ἔστιν ὀνόματα, τῇ δὲ δυνά-
μει δύο· ὃ τε γὰρ τὸν ὄρον ἔχων καὶ τὸν συλλογισμὸν
τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα δύνα-
ται, ὃ τε τὸν ἀνθορισμὸν καὶ τὴν λύσιν τοῦ συλλο- 15
γισμοῦ τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα

4 alt. τῆς om. VcBa 8 ἢ om. VcBa | cf. 138, 10 10 Dox.: τινὲς
πρὸ τοῦ περὶ τάξεως ἐπιχειρημάτων (p. 162, 18) ἀνέγνω τὸ περὶ
ὄρου κτλ. 18 ὁ post καὶ supr. m.2Ba | Dox.: διάφορον . . τὴν
γραφὴν εὔρον . . τὰ μὲν . . . ὃ τε γὰρ τὸν ὄρον ἔχων καὶ τὸν
συλλογισμὸν τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα δύ-
νεται· τὰ δὲ οὕτως ὃ τε γὰρ τὸν ὄρον ἔχων καὶ τὸν ἀνθορι-
σμὸν τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα δύναται·
. . . τὰ δὲ . . . ὃ τε γὰρ τὸν ὄρον ἔχων καὶ ὁ τὸν ἀνθορισμὸν
τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα δύναται· ὃ τε
τὸν συλλογισμὸν καὶ ὁ τὴν λύσιν τοῦ συλλογισμοῦ τοῖς αὐτοῖς
ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα δύναται· . . ὁ μὲντοι ἐξη-
γητὴς οὕτως ἀνέγνω τὸ παρὸν ῥητὸν ὃ τε γὰρ τὸν ὄρον ἔχων
καὶ τὸν συλλογισμὸν τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκ-
ότερα δύναται ὃ τε τὸν ἀνθορισμὸν καὶ τὴν λύσιν τοῦ συλλογισμοῦ
τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκότερα δύναται· . .
μήπω γοῦν ἄμεινον οὕτως ἔχειν τὴν γραφὴν ὃ τε γὰρ τὸν ὄρον
ἔχων καὶ τὴν λύσιν τοῦ συλλογισμοῦ τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασιν
ἐκότερα κατασκευάζειν δύναται· κτλ. 14 κατασκευάσαι V 15 ὁ
post καὶ add. Ac, m.2Ba 16 κατασκευάζειν V, v.l.P; om. P

230 δύνανται. τέχνη δὲ θαυμασία παρ' ἡμῖν εὑρηται πρὸς
 τὸ μήτε πεφύρθαι τὸν λόγον μήτε ἄπορον εἶναι διηρη-
 μένης τῆς διανοίας, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων,
 ἵνα ὁ τε τὸν ὄρον μελετῶν καὶ ὁ τὸν ἀνθορισμὸν ἀντι-
 5 τιθεὶς τούτῳ τὰ πρὸ τοῦ πράγματος εἰωθότα συμβαλ- 139
 νειν λέγωσι, καὶ ὁ μὲν τὸν ὄρον κατασκευάζων οὕτω
 ζητῇ 'τόδε πρὸ τοῦ πράγματος ἔδει γενέσθαι, οὐ γέ-
 γονεν', ὁ δὲ τὸν ἀνθορισμὸν κατασκευάζων ἵνα οὕτω
 λέγῃ 'ἔδει τόδε γενέσθαι πρὸ τοῦ πράγματος, γέγονε'.
 10 ταῦτα μὲν ἀπὸ τῶν πρὸ τοῦ πράγματος· οἷον μαινό-
 μενος ἀπέκτεινε τύραννον, σωφρονήσας αἰτεῖ τὸ γέρας,
 ἐνίσταται τις αὐτῷ 'οὐ τοῦτό ἐστι τυραννοκτονία'. ὁ
 δὲ φησι 'τοῦτό ἐστι τυραννοκτονία'. ἔδει ἀνελθεῖν εἰς
 τὴν ἀκρόπολιν, ἀνῆλθον· ἔδει ἀποκτείνειν, πεφόνευκα',
 15 ταῦτα πρὸ τοῦ πράγματος. ὁ δὲ τὸν ἀνθορισμὸν κατα-
 σκευάζων ἐρεῖ οὕτως 'ἔδει βουλευσασθαι πρῶτον τὸν
 μέλλοντα τυραννοκτονεῖν, σὺ μαινόμενος οὐκ ἐβουλεύ-
 σω· σωφρονούντων γὰρ ἔργον ἐστίν', ὥστε τῶν ὀφει-
 λόντων τι πρὸ τοῦ πράγματος γενέσθαι παρὰ τοῦ τυ-
 20 ραννοκτόνου λείπει· 'ἔδει εἰδέναι τὸν τυραννοκτόνον,
 τί ποιεῖ, σὺ δὲ οὐκ ᾔδεις'. ὁ δὲ συλλογισμὸς ἀπὸ τῶν
 ἐπισυμβαινόντων τῷ πράγματι ἐπικατασκευασθήσεται,
 οἷον 'οὐδὲν διαφέρει, εἴτε ἐμαινόμεν εἴτε ἐσωφρόνουν·

1 δύνανται Ac | a nobis Laurentius, apud nos Sturm (at cf. Sturmii commentarium) 3 τῆς om. V | καὶ om. V | τῶν P; om. V, v.l. P 4 ὁ om. Pc 7 ζητεῖ V, (ἡ supr.) Pa | οὐ PAc; om. VcBa; καὶ Sc; Dox.: ἐπαισται . . . ἡ γραφή· προσθετέον γὰρ τῷ 'γέγονε' τὴν 'οὐ' ἄρνησιν κτλ.; cf. 59, 16 sq. 9 οὐ γέγονε Pa Vc, (οὐ in ras.; m. po.?) Ba; οὐ om. PcAc; Dox.: ἀφαιρετέον τοῦ 'γέγονε' τὴν 'οὐ' ἄρνησιν κτλ. 10 ἀπὸ τῶν om. VcBa | πρὸ om. Pc 14 τὴν om. V 15 ἀνθορισμὸν V; ὄρον P; Dox.: ἐπαισται ἡ γραφή· ἀντὶ τοῦ ἔχειν γὰρ 'ὁ δὲ τὸν ὄρον κατασκευάζων ἐρεῖ οὕτως' ἔχει 'ὁ δὲ τὸν ἀνθορισμὸν κατασκευάζων' κτλ. 16 δεῖ VcAc, m.1Ba | βουλευέσθαι Ac

ἃ γὰρ ὥς σωφρονοῦντος ἀποκτείναντος ἑμοῦ ἐπισυνέβη
 ἂν ἀγαθὰ, ταῦτα καὶ νῦν γέρονεν· ἔδει τὸν τύραννον
 ἀνηρῆσθαι, ἀνήρηται· ἔδει ἐλευθερίαν γενέσθαι, γέ-
 ρονεν· ἔδει μηδέναι εἶναι ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως, οὐδεὶς
 ἔστιν· ὁμοίως καὶ ὁ τὴν λύσιν τοῦ συλλογισμοῦ ἔχων 5
 ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβαινόντων, εἴ τι μὴ ἐπιγέρονε,
 140 λαμβάνων ὥς ἐπιχείρημα φήσιν ὅτι ἄπολὸν διαφέρει· ἃ
 γὰρ ἂν ἐπισυνέβη σωφρονοῦντός σου κτείναντος, ταῦ-
 τα οὐ γέρονε νῦν μαινομένου ἀποκτείναντος· οἷον ὁ
 σωφρονῶν ἀποκτείνας εὐθέως τιμᾶται, σὺ δὲ μετὰ τὸν 231
 φόνον ἐθεραπεύον λατροῖς ὑποκείμενος καὶ μάγοις· 11
 ὥστε τῇ μὲν δυνάμει τὰ αὐτὰ εἶναι κἀκεῖνα, οἷα τὰ
 ἐνθάδε, μόνῃ δὲ τῇ διαστάσει τῶν χρόνων <διαφέρειν.
 ἐξ οὗ συμβαίνει> μὴ διαμαρτεῖν τὰς δριμύτητας πρὸς
 τε εὐπορίαν τοῦ ἐπιχειροῦντος καὶ πρὸς διάκρισιν τῶν 15
 τε ἄνω κεφαλαίων καὶ τῶν ἐφεξῆς, ὥς ἂν μὴ τοῖς
 αὐτοῖς περιπίπτωμεν τῷ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἔχειν
 ἐκότερα.

Περὶ διασκευῆς.

15 Διασκευὴ δὲ τοῦ προβλήματος ἢ διατύπωσις ἐστὶ 20
 τοῦ πράγματος, ὥσπερ ἐν ποιητικῇ ἢ καθ' ἕκαστον

1 ἑμοῦ καὶ ἀπ. P 8 ἐπισυνέβη ἂν V | σου suppl. m. po. Pc | ἀπο-
 κτείναντος Ac, m. 1Pc 10 σῶφρων VcBa 13 τοῦ χρόνου V | add.
 m. po. V; schol. P (W VII 790 ann.): . . . τῇ δὲ διαστάσει μόνον τῶν
 χρόνων διαφ' et insequens scholion: ἡ μόνῃ δὲ τῇ διαστάσει τοῦ
 χρόνου διαφ' . . . ἐξ οὗτινος χρόνου συμβαίνει ἰσχυρὰς εἶναι τὰς
 ἐργασίας τῶν κεφαλαίων 17 αὐτὰς om. Pc 20 ἢ διασκευὴ Pa
 PπAc | δὲ om. Ac | διασκευὴ δὲ ἐστὶν ἐν προβλήματι ἢ διατύ-
 πωσις τοῦ VcBa; γρ' καὶ οὕτως· ἢ διασκευὴ τοῦ πράγματος ἢ
 διατύπωσις ἐστὶν καὶ οὕτω γρ'· ἢ διασκευὴ ἐστὶν ἐν προβλήματι
 ἢ διατύπωσις τοῦ πράγματος mg. P 21 καθάπερ Ac

τῶν γενομένων ἀφήγησίς τε καὶ διατύπωσις, διὰ μὲν
 τῶν πεπραγμένων τοῦ διασκευάζοντος ὀφείλοντος πλα-
 τῦναι τὸ πρᾶγμα μόνον, οὐ μέντοι γε οὔτε αἰτίαις
 οὔτε λογισμοῖς τοσοῦτον οὔτε ἄλλῳ τινὶ ἐπιχειρήματι,
 5 ἀλλὰ μόνῳ τῷ τρόπῳ. διασκευάζεται μὲν γὰρ πάντως
 ἐν τι τῶν τῆς περιστάσεως, καὶ ὃ τι δᾶν ἐκείνων ἦ, 141
 τῷ τρόπῳ πάντως πλατύνεται, καὶ μετὰ τοῦ τρόπου
 καὶ προσωποποιίαις καὶ οἷα εἰκὸς ἦν τελεῖσθαι ἐφ'
 ἐκάστου τῶν πραττομένων καὶ λεχθῆναι δυναμένων
 10 παρὰ τῶν ἐμφαινομένων προσώπων ἐν τῇ διατυπώσει.
 ἔξεστι δὲ τὸν διασκευάζοντα πιθανῶς τολμᾶν καὶ λέ-
 γειν, ὅσα εἰκὸς ἐπισυμβαίνειν εἴωθε τοῖς πράγμασι
 παρὰδοξα ἢ θαυμαστά, καὶ ταῦτα λαμβάνοντα ἐκ τοῦ
 εἰκότος· ὃ γὰρ ἂν δυνηθῇ ποτε ἐπισυμβῆναι τοιούτῳ
 15 πράγματι, λέγειν ἔξεστιν, ὡς ἐπισυνέβη καὶ τότε, πᾶν
 δὲ τὸ παρὰ τὸ εἰκὸς ἢ λεχθῆναι ἢ πραχθῆναι λεγό-
 μενον εἰς κακόζηλον ἐξάγει τὴν διασκευήν.

Γίνεται δὲ ἡ διατύπωσις τοῦ πράγματος ἢ ἐκ τῶν
 παρελθόντων ἢ ἐκ τῶν παρόντων ἢ ἀπὸ τῶν μελλόν-
 232 των, ἢ οἷα πάλαι ἐγένετο ἢ ὅποια νυνὶ γίνεται ἢ ὅποια
 21 κατὰ τὸ μέλλον γενήσεται, ἡμῶν καὶ ταῦτα διατυπούν-
 των. συνελόντι δὲ εἰπεῖν ἡ διασκευὴ ποιητικῆς ἔχει

1 γενομένων Pa | τε Pc Ac; τις Vc Ba, (τε supr.) Pa, cf. 168, 2
 5 πλατύνεται post τρόπῳ add. Ac 6 δ' om. Sc 7 πάντως Ac,
 v.l. P; om. P Vc Ba 8 οἷα [I] Pc | τελεῖσθαι om. V 9. 10 γρ καὶ
 οἷα εἰκὸς ἦν ἐφ' ἐκάστῳ τῶν πραττομένων καὶ λεχθῆναι δυνα-
 μένων ἔξει παρὰ τῶν κτλ. P; eadem in lemmate (at δυναμένων
 ἐξ αἰτίας τῶν, om. παρὰ) Mr 10 ἔξει ante παρὰ add. V, cf.
 v.l. P 11 τὸν om. V | καὶ post λέγειν Vc Ba 12 εἰκὸς suspect.
 13 λαμβάνοντ[α m.2 ex ο]ς, m.2 εἰν supr., Vc 16 ἢ λεχθῆναι ἢ
 om. (ἢ λεχθῆν ἢ πραχθῆν m.2 supr.) Vc | (ἢ om.; λεχθῆν ἢ πραχ-
 θῆν ἢ λεχθῆναι ἢ m.2 supr.) πραχθ[ῆναι m.2] λεγόμενον Ba |
 πεπράχθαι Vc | cf. 202, 4 18 ἡ — πράγματος post 19 μελλόν-
 των V 20 ὅποια . . . ὅποια P Ac; ποῖα . . . ποῖα Vc Ba 22 συν-
 ελόντι V, (τα m.1 supr.) Pa; συνελόντα Pc

φιλοτιμίαν· οὐδὲν γὰρ ἕτερον ἢ ποιητικὴ ἔχει πλὴν
ἐκάστου τῶν γενομένων ἀφήγησιν τινα καὶ διατύπωσιν.

Χρὴ δὲ τὸν μέλλοντα μελετᾶν οἰκονομεῖν εἰδέναι. εἰ
142 μὲν γὰρ εὐρίσκειτο διήγησις καὶ ἐκ τῶν παρελθόντων
καὶ ἐκ τῶν μελλόντων ἢ ἀπὸ τῶν παρόντων μόνων ἢ 5
καὶ τῶν δύο καιρῶν ἢ καὶ τῶν τριῶν, ἔξεστι τὸν παρ-
ελθόντα ἀπολαμβάντα ἐν τῇ διηγῆσει ἐνδιασκεύως ἀπο-
πληρωῶσαι τὸ ἄνω μέρος, οὐ μέλλοντα ἐνοχλήσειν τοῖς
κάτω μέρεσι τοῖς αὐτοῖς διὰ τὴν τῶν μελλόντων δια-
τύπωσιν. εἰ δὲ εἴη τὸ πρᾶγμα ὀφείλον διασκευασθῆναι 10
καὶ ἄνω καὶ κάτω ἐν ταῖς διηγῆσεσι, μνήμην αὐτοῦ
ποιησόμεθα κατασκευάζοντες ταῖς αἰτίας, αἷς ἔφαμεν
τὴν διήγησιν κατασκευάζεσθαι, τοὺς δὲ τρόπους αὐτοῦς
τῇ διασκευῇ φυλάξομεν. ἐὰν δὲ παντάπασιν ἢ ἄπορον
εἰς διατύπωσιν τὸ πρᾶγμα, τότε μεταχειρίσις ἐστίν 15
οἰκονομίας ἀρίστη τὸ μηδὲ ἐν τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
λους γενομένους ἀποχρησασθαι ταῖς ὑποδιαίρεσεσιν,
ἀλλ' ἀθρόως εἰπόντες τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ καὶ πλάσαντές
τινα πλαστὰ καὶ ἐπὶ ἀθρόῳ τῷ πράγματι ἐπειπόντες
τὰς καθ' ἕνασιν ὑποδιαίρεσεις τοῖς ἐπιούσι φυλάξο- 20
μεν τῇ κατασκευῇ χρώμενοι ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς δια-
σκευῆς, καὶ τοὺς ὑπομερισμούς, οὓς ἐμέλλομεν ἐν τοῖς
ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ποιεῖν ὡς κατασκευάζοντες, τού-

1 cf. 166, 21 4 καὶ — 5 μελλόντων ante διήγησις V; ego po-
tius post 6 καιρῶν transposuerim 5 alt. τῶν om. VcBa | μόνων
Pc, m.2Vc; μόνον V, (ων supr.) Pa 6 pr. καὶ PAc; ἐκ VcBa |
alt. καὶ om. V 7 ἐν τισι διηγῆμασιν Mr 8 ἐνοχλεῖν Ba 10 τὸ
πρᾶγμα τὸ Ac 11 αὐτοῦ μνήμην V 12 τοῖς τρόποις οἷς Vc
Ba | ἔφαμεν P | p. 122, 15 sqq. | αὐτοῦς PAc; τούτους VcBa
15. 16 Dox.: τινὲς . . . 'οἰκονομία μεταχειρίσεως ἀρίστης τὸ . . .'
17 γενομένους Pa 18 ἐκεῖ τὸ πρᾶγμα VMr 19 καὶ om. V
20 et p. 169, 1 φυλάξωμεν VcBa 22 ἐν om. VcBa

τους φυλάξομεν τῇ διασκευῇ ὡς διατυποῦντες, μόνῃ
 τῇ τῶν κῶλων ἁρμονίᾳ χρώμενοι διαφερούσῃ — ἄλλα
 γὰρ ἐστὶ κατασκευαζόντων κῶλα καὶ ἄλλα διασκευαζόν-
 των —, προσέτι δὲ καὶ τὰς περὶ τὴν κατασκευὴν περι-
 5 ὁδους ἀφαιροῦντες· ἀλλότριον γὰρ περίοδος διασκευῆς. 143
 ὅθεν γίνεται καὶ ἡ τῶν προσωποποιῶν εὐπορία· εἰ
 γὰρ καὶ ἀποροίῃ τὸ πρᾶγμα διασκευῆς ἀθρόως, ὁ ὑπο-
 233 μερισμὸς προσωποποιίας οὐκ ἀπορεῖ. — Χρὴ δὲ εἰδέ-
 ναι, ὅτι καὶ πᾶς ὑπομερισμὸς τὰ αὐτὰ λέγει τῇ δια-
 10 σκευῇ ἀνεμποδίστως· δεῖ γὰρ πάντως ἐκ τῆς ὑποδιαί-
 ρεσεως εἰς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐπανελθεῖν, ἀλλὰ καὶ καθ’
 ἐκάστην ὑποδιαίρεσιν τοῦτο ποιεῖν ἀνεπαχθές ἐστὶν αἰ.
 Ταυτολογεῖ δὲ διασκευῇ καὶ ἡ τῶν καλουμένων χω-
 ρίων ἀγωγί, καὶ ἐκείνῃ ἀνεπιλήπτως. ἀνάγκη γὰρ ἀπὸ
 15 τοῦ παραδείγματος ἢ τοῦ μυθικοῦ ἢ τοῦ ἱστορικοῦ μετα-
 βαίνοντα εἰς τὸ ἴδιον πρᾶγμα τὸ αὐτὸ λέγειν πολλά-
 κισ· οἷον ὡς ἐπὶ παραδείγματος τοῦτο ἐπιθεῖν τινα
 σαφέστερον, ἐπίπρασεν Ἀλέξανδρος τοὺς Θηβαίων
 αἰχμαλώτους, πριάμενοι Λακεδαιμόνιοι τριακοσίους κατ-
 20 ἐσφαξαν ἐπὶ τὸ ἐν Λεύκτροις τρόπαιον καὶ κρίνονται
 τῶν εἰς τοὺς Ἑλλήνας ἀδικημάτων. ἐὰν γὰρ διασκευά-
 ζοντες λέγωμεν ‘τριακοσίους ἐθύσατε ὡς ἱερεῖα ὡμῶς
 καὶ ἀνηλεῶς τοῖς βωμοῖς ὡς σφάγια’, ταῦτα πάλιν
 διασκευάσομεν, καὶ ἐν ταῖς διατυπώσεσιν αὐταῖς ὡς

1 τυποῦντες Pa 2 χρῆσάμενοι VcBa 3 κῶλα post διασκευα-
 ζόντων V 7 schol P (W VII 802, 3): δεῖ προσυπακούειν τὸ
 ἐπιφερόμενον κτλ.; Dox.: λείπει, φησὶν ὁ ἐξηγητής, τὸ ἐπιφερό-
 μενον κτλ. 13 διασκευῇ V; Dox.: ὁ μὲν οὖν ἐξηγητής ‘ταυτολο-
 γεῖ δὲ διασκευῇ καὶ ἡ . . . ἀγωγή’ . . . τὰ δὲ ἀκριβέστερα τῶν βι-
 βλίων ‘ταυτολογ[εῖ] δὲ διασκευῇ τῇ . . . ἀγωγή’ 15 pr. ἢ om.
 VcBa 15. 16 ἐπαναβαίνοντα VcBa 21 γὰρ om. Ac 24 αὐ-
 ταῖς om. VcBa

ἔφραμεν λέγοντες ὡς προσῆκον δεδακρυμένους, θρηνοῦ-
 τας, ἐστεφανωμένους, καὶ οἷα ἐποιοῦν περιπτυσσόμενοι
 ἀλλήλους καὶ οἷα ἔλεγον ἰκετεύοντες καὶ ὀδυρόμενοι·
 μέχρι τούτων ἢ διατύπωσης ἢ ἀπὸ τοῦ πράγματος. ἐὰν
 144 δὲ ἐπιδείξωμεν ἐθέλης χωρίον ἀπὸ ἐνὸς ὀνόματος, λήψη
 πρόφασιν ἱστορίων, ὡς ἐνταῦθα τριακοσίους ἐθύσατε,
 διεφθείρατε τὸν ἀριθμὸν ὑμῶν τὸν ἐπαινούμενον τῶν
 τριακοσίων τῇ τούτων τελευτῇ· μετὰ γὰρ τὸ εἰπεῖν
 ὡς ἀνηλεῶς ἀπεκτείνετε καὶ διασκειάσαι δύνασαι εἰ-
 πεῖν ὅτι ἀπέθανον ὑμῶν καὶ ἐν Θυραίᾳ τριακόσιοι, 10
 ἀλλὰ πολέμου νόμῳ· ὑμεῖς δὲ ἱερείων νόμῳ τούτους
 κατεσφάξατε καὶ πάλιν ἄλλο χωρίον ἀπέκτεινεν ὑμῶν
 καὶ βασιλεὺς τριακοσίους ἐν Πύλαις, ἀλλ' οὐκ ἔθυσεν·
 ὑμεῖς δὲ παρεστήσασθε τριακοσίους ἱερεῖα τοῖς βωμοῖς·
 καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν διασκευὴν χωρήσομεν, εἰ τύχοι παρὰ- 234
 δειγμα, καὶ ἐν Κλέωνος μνημονεύσης τὸ περὶ Πύλον καὶ 16
 Σφακτηρίαν χωρίον ἐπιδείξωμεν, καὶ κεῖθεν ἐπαναδραμεῖν
 εἰς τὴν διασκευὴν δύνασαι πάλιν ἀνεμποδίστως.

Περὶ λόγου σχημάτων.

1 Ἐπειδὴ οὖν καὶ περὶ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ περὶ
 τῶν ἐργασιῶν καὶ περὶ τῶν ἐνθυμημάτων τῆς εὐρέ-

1 Dox.: ἕνα τῶν βιβλίων 'ἃ προσῆκον' ἔχει κτλ. | προσῆκεν
 Ac 2 περιπτύσσοντες VcBa 5 θέλης VcBa; ἐθέλους Ac 8 τὸ
 PVc; τοῦ AcBa 9 ὡς om. V 10 ὅτι P; πάλιν VcBa; om.
 Ac | ἡμῶν m.1Ba | cf. Herod. 1, 82 18 καὶ om. V | πύλοι P
 14 βωμοῖς P; θεοῖς V 15 χωρήσομεν VcBa 18 γὰρ ἀνεπιλή-
 πτως Pa | cf. 150, 16 ann. | subscr.: τέλος τοῦ γ' λόγου Ac
 19—20 τόμος δ'· περὶ εὐρέσεως· περὶ λόγου σχημάτων P, (om.
 περὶ εὐρέσεως) Ac; περὶ τῶν τοῦ λόγου σχημάτων· τόμος δ' (om.
 περὶ εὐρέσεως) VcBa 21 ἐπεὶ (om. δὲ) VcBa | περὶ τῶν (ante
 ἐργασιῶν) om. Pc

σεως πάντα εἰς τέλος πεπλήρωται, ἀναγκαῖον εἰπεῖν
καὶ περὶ τῶν τοῦ λόγου σχημάτων, καθ' ἃ προσήκει
ἕκαστον αὐτῶν ἐκφέρεσθαι. ὅσα μὲν γὰρ τῶν ἐπιχει-
ρημάτων ἢ τῶν ἐργασιῶν πολιτικά ἐστὶ τῷ νῷ καὶ
5 ἀποδεικτικά, προσήκει ταῦτα στρογγύλως καὶ κατὰ ἀν-
τίθετα καὶ κατὰ περιόδους ἐκφέρεσθαι, ὅσα δὲ πανη-
γυρικά τῷ νῷ, ἥτοι παραδειγματικά ἢ ἐκ παραβολῆς
λαμβάνόμενα, ταῦτα δεῖ πνευματικῶς ἀποτείνεσθαι καὶ
ἀκμαίως· τὰ γὰρ ἐνθυμήματα πάντα στρογγύλως κατὰ
10 τὴν σύγκρισιν ἐκφερόμενα δριμύτητος δόξαν πλείονα
ἀποφέρεται, ἢ εἴ τις αὐτὰ ἀπλῶσαι θελήσειε τῷ λόγῳ.
καίτοι καὶ τούτῳ τῷ σχήματι ὁ Δημοσθένης ἐκαλλω-
πίσατο πολλάκις, ὥς ἐν τοῖς βιβλίοις εὐρίσκομεν· ὥς
ἐκεῖνο ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφάνου «ὕμεις τοίνυν, ὧ 146
15 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θαλάττης
ἀρχόντων καὶ τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς κατεχόντων ἁρ-
μοσταῖς καὶ φρουραῖς, Εὐβοίαν, Τάναγραν, τὴν Βοι-
235 ωτίαν ἅπασαν, Μέγαραν, Αἰγίναν, Κλεωνάς, τὰς ἄλλας
νῆσους, οὐ ναῦς, οὐ τεῖχη τῆς πόλεως τότε κεκτημένης,
20 ἐξήλθετε εἰς Ἄλλαρτον καὶ πάλιν οὐ πολλαῖς ἡμέραις
ὑστερον εἰς Κόρινθον, τῶν τότε Ἀθηναίων πολλὰ ἂν
ἐχόντων μνησικακῆσαι καὶ Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις

4 εἰσι Mr 5. 6 κατὰ τὰ ἀντίθετα V 6 κατὰ τὰς περιόδους
Ac | κατὰ om. Pc 7 ἥτοι P; ἢ V 8 ἀποτείνοντας VcBa;
ἀποτείνονταξ Ac 9 ἐκφέρειν post ἀκμαίως add. V 8. 9 γρ ταῦτα
δεῖ πνευματικῶς ἀποτείνειν καὶ ἀκμαίως ἐκφέρειν· γρ καὶ οὕ-
τως· ταῦτα δεῖ πνευματικῶς ἀποτείνοντας καὶ ἀκμαίως ἐκφέρειν
P; cf. schol. P (W VII 817, 6. 828 ann.); sed schol. sign. P: . .
ὅτι δεῖ ταῦτα ἐρμηνεύεσθαι καὶ ἀποτείνεσθαι πνευματικῶς καὶ
ἀκμαίως 10 τὴν om. Pc 11 cf. 152, 4. 150, 17 | ἐθέλησειε Ac
13 ταῖς βίβλοις αὐτοῦ Ac; τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ Vδ 13. 14 ὥς ἐν
ἐκείνῳ ἐν VcBa 14 Dem. 18, 96. 97 17 τάναγραν καὶ τὴν
VcBa 18 πᾶσαν VcBa

τῶν περὶ τὸν Λεκελεικὸν πόλεμον πραχθέντων· ἀλλ' οὐκ ἐποιοῦν ταῦτα, οὐδ' ἐγγὺς τούτων. καίτοι τότε ταῦτα ἀμφοτέρω, Αἰσχίνῃ, οὐθ' ὑπὲρ εὐεργετῶν ἐποιοῦν οὐτ' ἀκίνδυνα ἐώρων· ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα προῖεντο τοὺς καταφεύγοντας ἐπ' αὐτούς, ἀλλ' ὑπὲρ εὐδοξίας 5 καὶ τιμῆς ἡθέλον τοῖς δεινοῖς ἑαυτοὺς διδόναι, ὀρθῶς καὶ καλῶς βουλευόμενοι». καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ μὲν ἐπιχειρήμα ἦν 'καλὸν τὸ μὴ μνησικακεῖν τοῖς ἀδικήσασιν, ἐὰν κινδυνεύωσιν', ἡ ἐργασία δὲ αὐτοῦ 'οὐδὲ γὰρ Θηβαίοις οὐδὲ Κορινθίοις ἐμνησικακήσατε, ἀλλὰ κἀκείνοις 10 ἐβοηθήσατε'. τὸ δὲ ἐνθύμημα 'καίτοι Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων καὶ φοβερῶν ὑμῖν ὄντων 147 τῶν πραγμάτων', ἔλαθε δὲ ἀπλώσας αὐτὸ ἀπὸ τοῦ καὶ τὴν τάξιν ὑπαλλάξαι· δεινὸς γὰρ αἰεὶ σοφίσασθαι τὰς τέχνας καὶ ἀποκρύπτειν ὁ ῥήτωρ, καὶ ἄλλοτε μὲν ἄλλως 15 ἐποίει, τῇ τάξει δὲ ἐνταῦθα· ὅθεν καὶ τολμήσας ἀπλώσσαι τὸν λόγον τοῦ νθυμήματος, εἶτα προσελθὼν τῇ ἐργασίᾳ καὶ πάλιν ἀναγκασθεὶς ἐκ τῆς τέχνης μνησθῆναι τοῦ ἐνθυμήματος τῷ νῶ συνέστρεψεν αὐτὸ τῷ εἰπεῖν «καίτοι τότε ταῦτα ἀμφοτέρω οὐθ' ὑπὲρ εὐεργε- 20 τῶν ἐποιοῦν οὐτ' ἀκίνδυνα ἐώρων» καὶ προσήγαγε τὴν ἐπίτασιν τῷ ἐπιχειρήματι· τὸ δὲ «οὐδὲ ἀκίνδυνα ἐώρων» τὸ ἐνθύμημά ἐστιν, ὃ φθάσας ἤπλωσεν ἤδη.

1 πεπραγμένων VcBa 2 τότε om. Pc 5 ἐφ' ἑαυτούς Sc
6 τοῖς δεινοῖς om. Pc | ἐκδιδόναι VcBa 8 μὴ suppl. m.po.Pa
9 κινδυνεύωσιν Pa 9.10 κορινθίοις οὐδὲ θηβαίοις VcBa
11 p. 171, 15 12 ὄντων ὑμῖν Vc 13 τῶν om. Ba | ἀπλῶς m.1
Pc 17 προσελθὼν VcBa 19 l. 2 | αὐτὸ ἐν τῷ V 21 οὐτ' ἀκίν-
δυνα ἐώρων om. V 22 δὲ [circ. VI] Vc; δὲ εἰπεῖν Ba, (τὸ δὲ
εἰπεῖν τὸ οὐτ') Ac 23 cf. 171, 15. 172, 13

Ἀντίθετόν ἐστι σχῆμα λόγου διπλασιάζον πάντα τὸν 2
 ὑποκείμενον νοῦν τοῦτον τὸν τρόπον, εἴ τις τοῦ κατὰ
 φύσιν ζητουμένου τὸ ἐναντίον λαμβάνων καταβαίνοι
 5 εἰς τὸ ὑποκείμενον· οἷον 'ἐπειδὴ ἡμέρα ἐστὶ, δεῖ ποιῆ-
 σαι τόδε', τοῦτο τὸ ζητούμενον, τὸ δὲ ἀντίθετον αὐ-
 τοῦ 'εἰ μὲν γὰρ μὴ ἦν ἡμέρα ἀλλὰ νύξ, ἴσως ἐχρῆν
 μὴ ποιεῖν', εἴτα καταβαίνει εἰς τὸ ἴδιον 'ἐπειδὴ δὲ
 ἡμέρα ἐστὶ, ποιῆσαι προσήκει'. οἷον καὶ ἐν τοῖς προ-
 10 βλήμασι 'δεῖ καινοτομεῖν· πόλεμος γὰρ ἐστὶ', τοῦτο τὸ 148
 κατὰ φύσιν· τὸ δὲ ἀντικείμενον αὐτοῦ 'εἰ μὲν γὰρ μὴ
 ἦν πόλεμος ἀλλ' εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ἔδει μὴ καινοτομεῖν'.
 Ἀρετὴ δὲ τοῦ ἀντιθέτου, ὅτι καὶ ἀπλούμενον τῇ
 πλήθει τῶν κώλων πνεῦμα γίνεταί καὶ συστρεφόμενον
 15 τῇ ἐρμηνείᾳ περιόδου τάξιν ἐπέχει, οἷον 'εἰ μὲν γὰρ
 ἦν ἐν ἡσυχίᾳ τὰ καθεστηκότα καὶ ἀπραγμοσύνη κατεῖ-
 χεν ἡμᾶς καὶ μήτε ἄτοπον μήτε φοβερόν ἐφειστήκει
 παρὰ τῶν πολεμίων μηδέν, ἀδείας δὲ ἤμεν ἐπειλημμέ-

2—11 (coll. 175, 13) cf. J. ab Arnim, Stoicorum vet. fragm. II p. 107 cet. A. Rüstow, *Der Lügner*, 75 sq. | cf. Π. μεθ. δειν. p. 439 Sp. 2 λόγον VcBa, m.po.Pa, v.l.P, schol. P (W VII 807, 11), Jo. Sard. (in Aphth. II 33, 10 Sp.); λόγος PVδ, m.2Vc, m.po.Ba, Diac. f. 453r, (ou in ras. supr., m.2?) Ac | ἀντίθετόν ἐστι σχῆμα τὸ διπλασιάζον πάντα τὸν ὑποκείμενον ὅρον κτλ. Anon. III 112, 4 Sp. | διπλασιάζον m.1Ba, m.po.PaAc; διπλασιάζων PVcδAc, m.po.Ba; Dox.: ὁ μὲν ἐξηγητὴς 'ἀντίθετόν ἐστι σχῆμα λόγου' ἀναγνοῦς . . . τὰ δὲ πλείω τῶν βιβλίων οὐκ ἔχει 'σχῆμα λόγου', ἀλλὰ 'ἀντίθετόν ἐστι σχῆμα, λόγος διπλασιάζων πάντα τὸν ὑποκείμενον νοῦν' κτλ., cf. Dox. (in Aphth. II 33, 10 Sp.) II 405, 1 W. 7 μ|ή, m.po.? tum II l. er.] Vc 8 ποιῆσαι VcBa | καταβαίνει Ac 8. 9 ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ἡμέρα V 9 προσήκειν P 10 δεῖν P | cf. 133, 5 cet. 11 mg. m.1 γρ' το ἀντίθετον αὐτῶν Pc; mg. m.1 τὸ δὲ ἀντίθετον αὐτῶ Pa | μὴ Pc VcBa; οὐκ Pa Ac 17 φοβερόν PAc, Anon. III 112, 14 Sp., schol. P (W VII 808, 10); πονηρόν VcBa 18 οὐδέν, μη supr. (m.1?), Vc | ἀδείας P, Anon. III 112,

νοι καὶ ἐξουσίας τοῦ πράττειν ὅσα βουλομένοις ἡμῖν
 ἐτύγχανεν, ἔδει φυλάττειν τὰ καθεστηκότα καὶ παρα-
 κινεῖν μηδὲ ἐν μηδὲ καινοτομεῖν, ἀλλὰ τοῖς ἀρχαίοις
 ἐμμένειν ἔθεσί τε καὶ ψηφίσμασι καὶ νόμοις· ἐπεὶ δὲ
 πόλεμος κεκίνηται καὶ πλησίον οἱ πολέμιοι καὶ ἐφέστη- 5
 κε τὰ δεινὰ καὶ ταραχὴ τοσαύτη τῶν πραγμάτων, τί-
 νος ἔνεκεν οὐ καινοτομήσομεν, αὐτοῦ τοῦ πολέμου
 ταύτην ἔχοντος τὴν φύσιν, ἀφ' ἑαυτοῦ τεχνᾶσθαι τὰ
 πολλὰ καὶ τὸν τῶν ἀνθρώπων μεταποιεῖν ἐπὶ τὸ και-
 νότερον βίον; τοῦτο ἔκταθ' ἐν τοῖς κώλοις ἐγένετο πνεῦ- 10
 μα, δύναται δὲ συστραφὲν εὐρύθμως γενέσθαι περι-
 οδος, οἷον 'ἂν γὰρ ἐφυλαξάμεθα ἂν ποιεῖν εἰκότως εἰ-
 ρήνης ὑπαρχούσης, ταῦτα βέλτιον ἐργάσασθαι πολέμου
 καθεστηκότος'. — Καὶ οὔτε ἰσχυρότερον οὔτε ἀναγκαιό-
 τερον εὐρίσκεται σχῆμα τοῦ ἀντιθέτου παρὰ τοῖς ἀρ- 237
 χαίοις ῥαδίως οὐδέν. καίτοι γε παντὸς ἀντιθέτου τῆς 16
 μιᾶς προτάσεως περιττῆς οὔσης τῇ ἀληθείᾳ τοῖς ἀκού-
 ουσιν ὅμως τὸ λεγόμενον οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος δοκεῖ
 149 λέγεσθαι, ποιεῖ δὲ αὐτὸ δοκεῖν ἀναγκαῖον εἶναι ἢ τοῦ
 κατὰ φύσιν προσδοκία· ἐν ᾧ γὰρ τὴν πρότασιν ὁ ῥή- 20
 τωρ λέγει τοῦ ἀντιθέτου, ἐν τούτῳ τὸ κατὰ φύσιν
 ἤδη τοῖς ἀκούουσι κοεῖται τῷ τῆς ἀποδόσεως νοήματι.
 — Τὸ δὲ σχῆμα οὕτως ἐστὶν ἀξιόραστον, ὥς μὴ πε-

14 Sp., schol. P; ἐπ' ἀδείας VVδ; Dox.: ἔνια τῶν βιβλίων οὐκ
 ἔχει 'ἐπ' ἀδείας'. ἀλλ' 'ἀδείας' χωρὶς τῆς ἐπὶ προθέσεως· ἐν οἷς
 δ' ἂν 'ἐπ' ἀδείας' ἔχοι, μέσην στιγμὴν θετέον εἰς τὸ 'ἡμεν', καὶ
 τὸ ἐξῆς οὕτως ἀναγνωστέον 'ἐπ' ἀδείας δὲ ἡμεν, καὶ ἐξουσίας
 ἐπειλημμένοι'.

1 ἐξουσία[I] Vc 2 μὴ post καὶ add. schol. P (W VII 808,
 14) 3 μηδὲν V 4 ἐπειδὴ δὲ Sc 11 δὲ καὶ Sc 11. 12 καὶ
 περιόδος Ba 12 ποιεῖν ἂν Ac; ἂν om. VcBa, schol. P | εἰκότως
 om. PcAc 16. 17 γε τῆς προτάσεως πάντως τοῦ ἀντιθέτου πε-
 ριττῆς m.1VcBa

ρίοδον ποιεῖν μόνον καὶ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ καθάπαξ
πάντα νοῦν κοσμεῖν. κοσμεῖ δὲ καὶ προοίμιον πολλὰ-
κίς, εἴ τις τούτῳ τῷ σχήματι τὸ προοίμιον ἐξενέγκοι,
ὥς ὁ Δημοσθένης «εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγμα-
5 τος προϋτίθετο, ὧς Ἀθηναῖοι, λέγειν»· καὶ γὰρ ἐνταῦθα
τὸ κατὰ φύσιν ἐστὶν «ἐπειδὴ δὲ περὶ ὧν πολλάκις ἤδη
πρότερον εἰρήκασιν οὗτοι, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν,
ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν συγγνώμης
τυγχάνειν», τὸ δὲ ἀντίθετον 'εἰ μὲν περὶ καινοῦ τι-
10 νος πράγματος προϋτίθετο λέγειν, ἐπισχεῖν ἔδει τοῖς
πρεσβυτέροις παραχωροῦντα πρῶτον εἰπεῖν'.

Ἰστέον δέ, ὅτι περὶ ῥητορικοῦ ἀντιθέτου διελέχθη-
μεν· ἐπεὶ οἱ φιλόσοφοι ἐναντίον καὶ ἀντίθετον οὐ δι-
αιροῦσι, παρ' ἡμῖν δὲ τὸ ἀντίθετον σχῆμά ἐστι τοῦ
15 λόγου, τὸ δὲ ἐναντίον δριμύτης νοήματος ἀπὸ τῆς ἐρ-
γασίας λαμβανομένη οἷον «οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ
στρατευόμενος ἐκείνος καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασι καὶ μη-
δέναι καιρὸν μηδ' ὥραν παραλείπων ἡμῶν μελλόντων
καὶ ψηφισομένων περιγίνεται»· τοῦτο γάρ, εἰ μὲν ἀν- 150
20 τίθετον ἐβούλετο ποιῆσαι, οὕτως ἂν μετεχειρίσατο 'εἰ
μὲν γὰρ μήτε πονῶν μήτε παρῶν τοῖς πράγμασι περι-

1 μόνον ποιεῖν VcBa | alt. καὶ om. VcBa 3 τοιοῦτοι (om. τῶ) VcBa | τὸ m.2 suppl. Ac 4 Dem. 4,1 5 προϋκείτο Sc, m.2Vc | λέγειν ὧς Ἀθηναῖοι· ἐπισχεῖν ἔδει τοῖς πρεσβυτέροις παραχωροῦντα πρῶτον εἰπεῖν· καὶ γὰρ VcBa, cf. l. 10 6 τὸ m. po. etiam post ἐστὶν Ac | ἐπεὶ (om. δὴ) VcBa 7 νῦν VcBa 8 πρῶτον VcBa 10 προϋτίθετο — 11 εἰπεῖν om. VcBa, cf. l. 5 | προϋκείτο λέγειν ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι Sc | τοὺς πρεσβυτέρους m.2Ac 12. 13 διελέχθημεν Ac, m.2PaVc 14 οἱ φιλόσοφοι: cf. 173, 3 sq 16 Dem. 2, 23 | ἐστὶν om. Vc 17 ἐκείνος om. Pc | ἐκείνος καὶ πονῶν ἐκείνος αὐτὸς καὶ παρῶν VcBa; cf. 150, 2. 17, 21 18 παραλείπων sic Pa; παραλιπών Vc 19 ψηφισομένων P; ῥαιθυμούντων VcBa; ψηφισομένων καὶ πυνθανομένων Ac, v.l.P, Dem. 19. 20 ἐβούλετο ἀντίθετον Pc 21 περιεγίγνετο Ba, (-γίν-) Ac, (-γί|γν-) Vc

εγένετο ἡμῶν, θαυμαστὸν ἦν'. τὸ γὰρ ἀντιθέτον ταύ-
την ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν 'εἰ μὲν γὰρ μὴ 238
ἐρίγνετο, ὃ ἐρίγνετο'. τὸ δὲ ἐναντίον ἀναστρέφει τὸ
πρᾶγμα ἀπὸ τῶν δρώντων εἰς τοὺς πάσχοντας καὶ ἀπὸ
τῶν πασχόντων εἰς τοὺς δρώντας, ὃ πεποίηκεν ἐν- 5
ταῦθα ὁ ῥήτωρ «τοῦναντίον γὰρ ἦν θαυμαστόν, εἰ
μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς, ὧν τοῖς πολεμοῦσι προσήκει,
τοῦ πάντα ἂν δεῖ ποιοῦντος περιῆμεν»· πολὺ γὰρ διενή-
νοχε λέγειν ὅτι 'θαυμαστὸν ἦν, εἰ Φίλιππος μὴ πονῶν
ἡμῶν περιῆν', ὃ τοῦ ἀντιθέτου ἐστὶν ἰσχύς, ἢ λέγειν 10
πάλιν 'εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς Φίλιππου περιῆμεν',
ὃ ἐστὶν ἐνάργεια τοῦ ἐναντίου. Καὶ περὶ μὲν ἀντιθέ-
του τοσαῦτα εἰρήσθω.

Περὶ περιόδου.

3 Ἡ δὲ περίοδος οὐχ ἐνὶ ὑποπίπτει σχήματι, ὥστε 15
αὐτὸ παραδοῦναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ ποικίλοις, ἂν παρὰ
τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντες ἐν τηρήσει πεποιήκαμεν. ἔστι
μὲν οὖν περίοδος κυρίως ἢ τοῦ ὅλου ἐπιχειρήματος
ἀναγκαστικὴ σύνοδος καὶ κλεῖς τρόπον τινά, καὶ ἀληθι-
νὴ περίοδος τοῦτό ἐστιν ἢ ἀπαρτίζουσα τὸ ἐπιχείρημα 20
151 καὶ συνάγουσα, ὡς τό γε ἐτέρωθι λέγειν περιοδικῶς
ἐστὶ λέγειν, οὐ περίοδον ποιεῖν, ἀλλὰ ἐρμηνεύειν περι-
οδικῶς καὶ σχῆμα περιόδου λαμβάνειν. ἢ δὲ ἀληθινὴ
περίοδος οὐ τῷ σχήματι μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ νῷ συν-

1 ἂν ἦν Ac 2 λέγειν^ο P | γὰρ om. V 3 ἀναστρέφεται Mr
5 Dem. 2, 23; cf. 150, 6 7 ὧν δεῖ post μηδὲν add. V | ὧν
— προσήκει om. VcBa 8 δεῖ P Ac; προσήκε Ba, (-ήκει cr. m.2)
Vc; γρ τοῦ πάντα ἂν δὴ προσήκεν ποιοῦντος περιῆμεν P 11 πο-
νοῦντες Ac 12 τοῦ ἀντιθέτου Ac 21 ὡς τό γε P; ὥστε τὸ
Ac, (τῷ) VcBa | ἐτέρωθι Pc, (ὡς supr.) Pa; ἐτέρωθί πως V,
v.l.P 22 ἐστὶ etiam ante ποιεῖν VcBa 22. 23 περιοδικῶς
ἐρμηνεύειν Ac

ἀγει τὸ ἐπιχείρημα, ὃ τινὲς καὶ ἐνθύμημα καλοῦσιν· οὐ
πᾶσα δὲ δύναται ἂν ἐνθυμηματικὴ περίοδος εἶναι, εἴ
μὴ καὶ γνωμικὴ ἢ τὸ καθόλου εἰς τὸ ἴδιον κατάγουσα
καὶ τὸ ἴδιον εἰς τὸ καθόλου ἀνάγουσα.

5 Τηρήσαντες οὖν εὗρομεν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰς μετα-
βολὰς τῶν πτώσεων ὀνομαστικῆς καὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς
καὶ αἰτιατικῆς ποιούσας περιόδους οἷον «ὁ γὰρ οἷς ἂν
239 ἐγὼ ληφθῆην ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗ-
τος ἐμοὶ πολεμεῖ, κἂν μήπω βάλλῃ μηδὲ τοξεύῃ», τοῦτο
10 κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν· κατὰ δὲ τὴν γενικὴν «ὧν οὖν
ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις
χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ
νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν»· καὶ κατὰ τὴν δοτικὴν
«οἷς γὰρ οὔσιν ἡμετέροις ἔχει χρῆσθαι, τούτοις πάντα
15 τὰ ἄλλα ἀσφαλῶς κέκτῃται»· κατὰ δὲ τὴν αἰτιατικὴν
«εἴθ' ὃν ἡ τύχη καὶ τὸ δαιμόνιον φίλον μὲν ἀλυσιτελῆ,
συμφέροντα δ' ἐχθρὸν ἐμφανίζει, τοῦτον ἡμεῖς φοβού-
μεθα;» τὸ γὰρ κλητικὸν σχῆμα πνεύματός ἐστι μέρος
ἀποστροφῆς ἐργαζόμενον καὶ καταδρομὴν «εἴτα, ὦ — 152
20 τί ἂν εἰπὼν σέ τις ὁρθῶς προσείποι;» καὶ πάλιν «ἀπό-
κριναι γὰρ δεῦρο ἀναστάς μοι. οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν
οὐ φήσεις ἔχειν, ὃ τι εἶπης.»

Εἰσὶ δὲ καὶ ἀποδεικτικαὶ τοῖς σχήμασιν οἷον «ἐν

1 ὅπερ τινες VcBa | καὶ om. Mr 2 δύναται ἂν VcBa 3 ἢ
om. V 7 περιόδους ex περιόδον Vc | Dem. 9, 17 9 ἐμὲ Pa |
μηδὲ PaV; καὶ Pc 10 Dem. 2, 4 12 τοῦτον V 13 καὶ κατὰ
PAc; κατὰ δὲ VcBa 14 Dem. 10, 12 | ὑμετέροις m.1Ba 14. 15
τὰλλα πάντα VcBa 16 Dem. 14, 36 | εἴτα δὲ οὖν ἢ VcBa
17 ἐχθρὸν δὲ συμφέροντα VcBa 19 καταδρομὴν P; καταφορὰν
V, v.l.P | Dem. 18, 22 | εἴτα Pc, (οἷον supr.) Pa; οἷον V 20
Dem. 19, 120 20. 21 ἀπόκριν[αι m.2] VcBa 21 γὰρ m.2 suppl.
Vc | ἀπειρίαν γε V 22 οὐ φήσεις PAc; φήσεις οὐκ VcBa
23 Dem. 20, 2

μὲν γὰρ τῷ γράψαι μηδὲν εἶναι ἀτελῆ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι.» ταύτης τὸ σχῆμα καλὸν μὲν ζηλοῦν καὶ ἀπὸ τῆς ἐρμηνείας, κρείττον δέ, εἰ τὸ ἐλλεῖπον ἀπὸ κοινοῦ ποιεῖ τις ἐν ταῖς μεταποιήσεσιν, ἵνα τὸ ἐν τῇ προτάσει εἰρημένον ἐν τῇ ἀποδόσει λείπῃ μὲν μὴ λεγόμενον, φαίνεται δὲ ὡς λεγόμενον, ὡς καὶ ἐνταῦθα τὸ 'ἀφείλετο' ἐν τῇ προτάσει λέλεκται, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει συνυπακούεται.

Ἔστι καὶ ἐπιτιμητικὴ περίοδος τῷ σχήματι, ὅταν λέγωμεν «εἰθ', ἃ Φίλιππος ἂν εὕξαιτο τοῖς θεοῖς, ταῦθ' ὑμῶν τινες ἐνθάδε ποιοῦσιν;» ἀλλὰ καὶ πάλιν «εἴτα οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδ' ἃ πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, 153 ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;» γίνεται 240 δὲ καὶ ἐκ συμπλοκῆς δύο ἀδικημάτων οἷον «νῦν δέ, 15 ἃ μὲν πλεύσασιν ἢν σῶσαι, βαδίζειν κελεύων ἀπολώλεκεν οὗτος, ἃ δ' εἰποῦσι τάλῃθ' ἢ, ψευδόμενος».

Καθόλου δὲ περὶ σχήματος περιόδου λεκτέον. περίοδος ἐστὶ σχῆμα αὐτοτελὲς ὅλου τοῦ ἐπιχειρήματος ἐν ἐρμηνείας ῥυθμῷ συντόμως ἀπηρτισμένον, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ συντόμως ὑπερβατὰ καλῶς σχηματίζει τὰς περιόδους· «ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην», ἔστι γὰρ τὸ ἐξῆς 'ὁ γὰρ ταῦτα πράττων, οἷς ἂν ληφθείην ἐγώ'.

Ἰστέον δέ, ὡς τὴν περίοδον ἤτοι ἰσοσκελῆ καὶ ἰσόπλευρον ἀπὸ τῶν κώλων εἶναι δεῖ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν 25

2 προγράψαι Ac 3 ὑμῖν τὸ δοῦναι ὑμᾶς Ac, m.2Vc | τὸ[I] VcBa | ἡμῖν Ba 4 δὲ ante τὸ add. VcBa 7 μὴ suppl. m.po. Pc | φαίνεται Ba, (η supr.) Vc 8 l. 2 | ἐν μὲν Ma 10 δὲ καὶ V 11 Dem. 8, 20 | τῷ θεῷ VcBa 12 ἐνθάδε ποιοῦσιν τινες VcBa | Dem. 1, 24 14 τολμήσετ' P; cf. 180, 11 15 Dem. 19, 181 17 εἰποῦσιν ἀληθῆ Ac 19 δὲ ἐστὶ Ba 22 Dem. 9, 17 | οἷον ante ὁ add. Ma

ἢ συντομωτέραν ἐν τῇ ἀποδόσει· ἀτονία δὲ ῥήτορος τὴν ἀπόδοσιν τῆς περιόδου μακροτέραν ποιῆσαι τῆς προτάσεως. καὶ καθάπαξ εἴ τις ἐκλεξάμενος τὰ παρὰ τῶν ἀρχαίων σχήματα τῶν περιόδων μιμοίτο, ἐν ταῖς μετα-
 5 ποιήσεσι πλῆθος ἂν εὔροι περιόδων. καὶ γὰρ τὸ ἐκ παραβολῆς σχῆμα ἄριστον «ὥσπερ γὰρ εἴ τις ἐκείνων προήλω, σὺ τάδε οὐκ ἔγραψας ἄν, οὕτως ἂν σὺ νῦν δίκην δῶς, ἄλλος οὐ γράψει». καὶ διαπορητικῶς ἔστι περιοδεῦσαι, ἂν ἄρξηται τις, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ
 10 Κατὰ Τιμοκράτους· ἑξ ἄρα, νῆ Δία, διὰ τί τοῦτο 154 οὐχὶ καλῶς ἔχειν δόξαι τισὶ τὸ ψήφισμα; πότερον, ὅτι παρὰ τοὺς νόμους; καὶ μὴν μόνον ἔστι κατὰ τοὺς νόμους. ἀλλ' ὅτι τάξεως λύσις; καὶ μὴν τοῦτο, ὡς οὐκ ἄλλο, θεμέλιος εὐταξίας. ἀλλ' ὅτι τόδε' καὶ ἀπο-
 15 δώσεις αὐτό. γίνεταί δέ, ὅταν καὶ δύο καὶ τρία νοήματα ἔχῃς, οἷον εἴ τις ἐκείνην θελήσειε μεταποιῆσαι τὴν περίοδον, περιοδικὴν μᾶλλον οὔσαν ἢ περίοδον, «νῦν δέ, ἃ μὲν πλεύσασιν ἦν σῶσαι, βαδίζειν κελεύων
 241 ἀπολώλεκεν οὗτος, ἃ δ' εἰποῦσι τάληθ' ἢ, ψευδόμενος»,
 20 καὶ πάλιν ἑξ ἄρα, νῆ Δία, διὰ τί φείσαιο τις Αἰσχίνου; πότερον ὅτι τὴν ἔξοδον ἐπετάχυνε; καὶ μὴν πλεῖν ἔδει καὶ μὴ βαδίζειν. ἀλλ' ὅτι τάληθ' ἢ πρὸς ὑμᾶς ἔφησε; καὶ μὴν ψευδόμενος πάντα ἀπολώλεκεν'. — Ἡ δὲ τῆς μεταποιήσεως ἀρετὴ τοῦ ὑποτεθέντος

3 τὰ om. VcBa 4 τῶν om. Ac 5 καὶ γὰρ καὶ VcBa 7 ἂν ἔγραψας V, Dem. 22, 7 7. 8 δίκην δῶις νῦν Pc 9 γὰρ ἐάν ἀπαρχῆς ἄρξηται τις διαπορεῖν P | cf. Dem. 24, 81 10 τί γε ἄρα V 11 τὸ ψήφισμα ante δόξαι VcBa, post δόξαι Pc 13 καὶ μὴν καὶ P 16 ἐκείνων Pc | ἐθελήσειε V 17 οὔσαν μᾶλλον Ac 18 Dem. 19, 181 | μὲν om. Pc 19 οὗτος om. VcBa 20 [καὶ πάλιν] Spengel | γὰρ ἂν PAc; γε ἄρα VcBa | διὰ τί om. VcBa 21 ἐτάχυνε Ac

νοήματος πᾶν σχῆμα οὕτως ἐφαρμόσαι δύναται· ὁ μᾶλλον ἐκπλήττει γινόμενον ἐξ αὐτοσχεδίου ἢ γραφῇ παραδιδόμενον.

Γίνεται δὲ καὶ μονόκωλος περίοδος, γίνεται δὲ καὶ δίκωλος καὶ τρίκωλος ἢ ἐκ τριῶν κώλων συνεστηκυῖα 5 καὶ τετράκωλος ἢ ἐκ τεττάρων. κῶλον δέ ἐστιν ἡ ἀπηρτισμένη διάνοια. ἡ μὲν γὰρ μονόκωλος ἐκείνη, ἐπειδὴ κρέμαται ἡ διάνοια αὐτῆς μέχρι τοῦ τέλους τῷ ὑπερ-
155 βατῷ οὕτω σχηματισθεῖσα σχοινοσπενῶς διείληπται «εἴτα οὐκ αἰσχύνηςθε, εἰ μὴδ' ἂν πάθοιτ' ἄν, εἰ δύναιτ' 10 ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;» δίκωλος δὲ ἐκείνη ἢ προτάσεως μονοκώλου κειμένης ἀπόδοσιν ἀπαιτοῦσα μονόκωλον· μάλιστα δὲ αἱ γνωμικαὶ πάσχουσιν αὐτό· ἔστι δὲ γνωμικὴ περίοδος αὕτη «τὸ γὰρ εἴ
15 πρᾶττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρο- νεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται». τρίκωλος δὲ ἐκείνη, ὅταν δύο κώλων διαφόρων προτεθέντων ἀρκῇ μονόκωλος ἑκατέροις ἀπόδοσις, οἷον «ὦν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην
20 προσήκει λαβεῖν», μέχρι τούτου ἢ πρότασις, εἴτα ἐπήρκεσεν ἑκατέροις τοῖς κώλοις ἢ ἀπόδοσις μονόκωλος «τούτων οὐχὶ νῦν ὀρθῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν».

1 δυνήσεται Pc | Dox.: ἐνιοι . . 'ὁ οὐ μᾶλλον' κτλ. 4, 5 cf. Demetr. De eloc. 16, 17 5 καὶ τρίκωλος δὲ V 6 alt. ἢ om. V 7 μὲν om. Pc 8 τοῦ om. Vc 9 σχηματισθείσης PAc | Dem.

1, 24 11 καιρὸν ἔχοντες ποιῆσαι Ac | τολμήσετε Pc; cf. 178, 14 13, 14 τοῦτο δὲ μάλιστα πάσχουσιν αἱ γνωμικαὶ VcBa 14 Dem. 1, 23 | cf. 9, 1 15 τὴν ἐαυτοῦ post ἀξίαν add. Ba, (del.) Vc

17 προτεθέντων PAc 18 ὑπόθεσις Pc | οἷον om. Pc | Dem. 2, 4 19 πολιτευομένοις VcBa 20 τούτου, ὡν m.2 supr., Vc | εἴτα post 21 κώλοις VcBa 21 ἀμφοτέροις VcBa | ἢ om. VcBa 22 τούτων P; τοῦτον Ac; τοῦτό ἐστιν Ba; τοῦτό ἐστι τοῦτω ex ὅτω, m.2? Vc

τετράκωλος δὲ ἐκείνη ἢ ἐν τῇ πρώτῃ, προτάσει ἀπό-
δοσιν ἰδίαν ἔχουσα καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ἀπό-
δοσιν ἰδίαν ἔχουσα, οἷον «ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι
μηδένα εἶναι ἀτελῇ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέ-
242 λειαν, ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι
δοῦναι ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι». τῆς τετρακώλου 156
δὲ ταύτης καὶ ἡ χρεια καλλίστη ἐν ταῖς μεταποιήσεσιν,
ὅτι καὶ δύναται στρέφεσθαι· τετράκις γὰρ μετα-
σχηματιζομένη ἐκ τῶν προτάσεων καὶ τῶν ἀποδόσεων
10 ἀλύπως δύναται λεχθῆναι τετράκις· εἰ δὲ δεῖ καὶ
χιασθῆναι αὐτήν, τότε δὴ τότε δύναιτο ἔν τις αὐτήν
ἐκ τῆς τῶν νοημάτων ἀνάγκης καὶ πλεονάκις στρέφειν·
οὐ πᾶσα δὲ χιασθῆναι δύναται τετράγωνος περιόδος.
ἔστω δὲ πρῶτον αὕτη ἢ πολλάκις μὲν ἀναστρεφομένη,
15 μηδὲ ἅπαξ δὲ χιαζομένη, οἷον «ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι
μηδένα εἶναι ἀτελῇ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν,
ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι
ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι». δύναται δὲ αὕτη ἀθρόως
ἀναστραφεῖσα καὶ ἄλλως γενέσθαι· ἡ γὰρ δευτέρα πρό-
20 τας καὶ ἀπόδοσις γίνονται πρῶται οἷον ἐν μὲν γὰρ
τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς
τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι ἀφείλετο, ἐν δὲ τῷ γράψαι

1 ἐκείνη Ac, v.l.P; om. P VcBa | τῇ πρώτῃ V, v.l.P; ἐκα-
τέρᾳ P 2 τῇ δευτέρᾳ προτάσει V, v.l.P; τῇ ἀποδόσει P
2. 3 ἀπόδοσιν VcBa, v.l.P; πρότασιν P | ἀπόδοσιν ἰδίαν ἔχουσα
om. Ac 3 Dem. 20, 2 6 ὑμᾶς P VcBa; ὑμῖν Ac | ὑμῖν P; ἡμῖν
VcBa; ὑμᾶς Ac | τετραγώνου VcBa, v.l.P (cf. l. 13) 7 καὶ om.
VcBa 10 γὰρ καὶ πολλάκις P (ad 12 πλεονάκις referendum?)
11 τότε δὴ τότε: fort. ex loco p. 185, 13 laudato figuram petiit |
ἔν om. PAc 12 καὶ om. Pc 13 γὰρ Ac | περίοδος τετράγωνος
Pc | τετράκωλος Ac 14 πρώτη VcBa | ἡ — 15 οἷον om. VcBa
15 γράφειν Ac 18 ἡμῖν VcBa | δὲ V, v.l.P; γὰρ P | αὕτη V, v.l.
Pc; αὕτη ἢ v.l.Pa; om. P 19 καὶ V, v.l.P; om. P | δευτέρα
om. Pc 21 δοῦναι om VcBa 22 ἡμῖν Ba, ?m.1Vc | ἀφείλετο
om. Pc | προσγράψαι Pc

μηδένα εἶναι ἀτελῇ τὴν ἀτέλειαν τοὺς ἔχοντας· ἢ τὰς
 δύο προτάσεις ἐκλαβὼν συντίθῃμι ἔν μὲν γὰρ τῷ γράψαι
 μηδένα εἶναι ἀτελῇ καὶ ἐν τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοι-
 πὸν ἐξεῖναι δοῦναι καὶ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν
 157 ἀτέλειαν καὶ ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι· ἢ τὰς ἀπο- 5
 δόσεις ποιῶ προτάσεις καὶ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν
 ἀτέλειαν καὶ ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι ἐν τῷ γράψαι
 μηδένα εἶναι ἀτελῇ καὶ ἐν τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοι-
 πὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμῖν. — Καὶ αὕτη ἐστὶ καὶ οὕτως
 γίνεται ἡ πολλακίς μὲν ἀναστρεφομένη, μηδὲ ἅπαξ δὲ 10
 χιαζομένη. ἐκείνη δὲ ἡ παρὰ τῷ Δημοσθένει καὶ χιασθῆναι
 δύναται «ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν
 ἀξίαν πεποίηκε τὴν ἑαυτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος
 παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅσῳ χεῖρον
 ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείονα 243
 αἰσχύνῃν ὠφλήκατε», καὶ μυριάκις ἔστι μεταποιεῖν τὴν 16
 ἀναδεχομένην τοῦτο τὸ σχῆμα. πῶς δὲ ἀναδέχεται
 τὸν χιασμόν; ὅταν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν
 ἀμφοτέραι ἀρμόζωσιν αἱ ἀποδόσεις καὶ ἐναλλάξ, οἷον
 «ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν 20
 πεποίηκε τὴν ἑαυτοῦ», τοῦτο ἢ πρότασις, ἀρμόζει δὲ αὐτῇ
 ἑκατέρω ἀπόδοσις, εἴτε βούλοιτό τις λέγειν «τοσούτῳ

1 ἔχοντας ἀφείλετο Sc 2 ἐκβαλὼν VcBa | μὲν om. V | γρά-
 φειν Ac 3 ἐν τῷ om. VcBa | προσγράφειν Ac 4 δοῦναι ὑμῖν
 Ac 5 τοῦ PaBa, m.1Vc | ἡμῖν VcBa 5.6 ἢ τὰς ἀποδόσεις P;
 ἢ πάλιν τὰς δύο ἀποδόσεις V; γρ ἢ πάλιν τὰς ἀποδόσεις Pa,
 (καὶ pro ἢ) Pc 7 τοῦ PaBa, m.1Vc | ἡμῖν VcBa 8 εἶναι m.2,
 εἰδέναι m.1Vc 9 δοῦναι ὑμῖν om. VcBa 10 πολλακί Ba,
 m.1Vc 11 sic P, (ἢ et καὶ om.) Ac; ἐκείνη δὲ καὶ χιασθῆναι
 δύναται παρὰ τῷ δημοσθένει VcBa 14 ὦ Ἀθηναῖοι om. Vc
 Ba, Dem. 2,3 15 κέχρησθε PAc 18 τοῦτον τὸν Pc 19 ἀρμό-
 σωσιν VcBa 20 Φίλιππος om. VcBa | πλείω VcBa 21 ἀρμό-
 σει VcBa 22 τοσούτῳ — 183,1 νομίζεται et 183,2 τοσούτῳ —
 ὠφλήκατε locum mutaverunt Ac

θαυμαστότερος ἐκεῖνος παρὰ πᾶσι νομίζεται» εἴτε βού-
 λοιτο λέγειν «τοσούτῳ πλείονα ὑμεῖς αἰσχύνῃν ὠφλή-
 κατε»· καὶ πάλιν «ὑμεῖς δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅσῳ χειρόν
 ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασιν» ἢ πρότασις ἢ
 6 δευτέρα πρὸς ἀμφοτέρα ἀρμόσει, εἴτε βούλοιτό τις 158
 λέγειν «τοσούτῳ πλείονα αἰσχύνῃν ὠφλήκατε» εἴτε βού-
 λοιτο λέγειν «τοσούτῳ θαυμαστότερος ἐκεῖνος παρὰ
 πᾶσι νομίζεται». καὶ ὅλως ἄπειρος ὁ περὶ τούτου λόγος.

Περὶ πνεύματος.

10 Δεῖ τοίνυν τὸν μέλλοντα λέγειν, τὰ ποῖα τῶν νοημά- 4
 των κατὰ πνεῦμα ἐξενεχθήσεται, πρῶτον εἰπεῖν, τί ἐστὶ
 πνεῦμα καὶ πόσα εἶδη αὐτοῦ καὶ πόθεν γίνεται καὶ πῶς
 συντίθεται. πνεῦμα μὲν οὖν ἐστὶ σύνθεσις λόγου διά-
 νοιαν ἀπαρτίζον ἐν κώλοις καὶ κόμμασι, μετρούμενον
 15 πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ
 λέγοντος.

Ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ κώλον καὶ κόμματος ἔφαμεν,
 ἰστέον ἐν συντόμῳ, ὅτι δεῖ καὶ κόμμα καὶ κῶλον
 ἀπαρτίζειν τὴν διάνοιαν· διαφέρουσι δὲ τοῖς μέτροις,
 20 ὅτι τὸ μὲν ἀπὸ τεττάρων καὶ πέντε συλλαβῶν μέχρι
 τῶν ἑξ κόμμα ἐστὶν [ἐπωδῶ μετρούμενον], τὸ δὲ

2 ὑμεῖς post αἰσχύνῃν V; om. Sc, cf. p. 182, 2 3 ὦ ἀθηναῖοι
 om. VcBa 4 κέχρησθε PAc 8 ἄπειρος m.1Pc | τούτων m.2
 ex ou] Ba 12 πόθεν P; πῶς V, v.l.P 13 οὖν om. Pc; μὲν
 οὖν om. VcBa 14 ἀπαρτίζουσα Sturm; cf. Dox. II 253, 5 W.
 15 διάνοιαν Pc 19 cf. W VII 931, 15 (schol. P in Herm. II.
 id.; auctor est Lachares; cf. Studemund, *Pseudo-Castoris excerpta
 rhetorica*, p. 8): τὰ περὶ τοῦ κόμματος Ἀψίνου . . οὗτος γὰρ
 κατὰ μὲν τὴν διάνοιαν οὐδὲν διαφέρει νομίζει τὸ κῶλον τοῦ
 κόμματος, μόνῳ δὲ διαχωρίζεσθαι τῷ μέτρῳ τῶν συλλαβῶν· ἀπὸ
 γὰρ τεσσάρων κτλ. | δὲ suppl. m.po.Pc | δὲ ἀλλήλων τοῖς V, v.l.Pa
 20 (ὅτι om.) τὸ μὲν γὰρ VcBa | μέχρι PAc, W VII 931, 19; καὶ
 μέχρι VcBa 21 ἐπωδῶ μετρούμενον om. W VII

ὑπὲρ τὰς ἐπτὰ καὶ ὀκτὼ καὶ δέκα καὶ ἐγγίξον ἤδη τῷ
 τριμέτρῳ καὶ μέχρι τοῦ ἡρωικοῦ προχωροῦν κῶλον γί-
 νεται ὁρθὸν καὶ τεταμένον. ὁ δὲ τῶν συλλαβῶν ἀριθμὸς 244
 περινενοῖται ἤδη. τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ ἡρωικὸν σχοινοτενὲς κέ-
 κληται, χρήσιμον προοιμίῳις μάλιστα καὶ ταῖς τῶν προοι- 5
 μίῳν περιβολαῖς. οἱ δὲ φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ τὸν κῶλον εἴ-
 159 ναι, τὸ δὲ ὑποκάτω κόμμα. ταῦτα μὲν οὖν κῶλά ἐστὶν
 «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος καὶ κατα-
 σκευάζων ἐπιτελίσματα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν», εἶτα ἐπιφέρει
 κόμματα «καὶ καταλαμβάνων Ὀρεὸν καὶ κατασκάπτων 10
 Πορθμόν», εἶτα διαδέχεται καὶ κῶλον πάλιν «καὶ
 καθιστὰς ἐν μὲν Ὀρεῶ Φιλιστίδην τύραννον», εἶτα
 κόμμα πάλιν «ἐν δ' Ἐρετρίας Κλείταρχον» ἢ κῶλον
 ἐπὶ τὸν ἴσον. καὶ διόλου τὸ πνεῦμα τούτοις συνέχεται —
 οὔτε γὰρ ἀριθμῶ οὔτε ἔξει ὑποπίπτει, ἀλλὰ τὸ παρα- 15
 τυχὸν λέγεται —, δι' ἄλλων μέντοι οὐ γίνεται. —
 Ἰστέον δέ, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν πέντε συλλαβῶν, ὡς ἔφαμεν,
 καὶ τεττάρων δέ γε καὶ ἡττόνων συνίσταται τὸ κόμμα·
 εἰ γὰρ ἀπαρτίζοιτο διάνοια, καὶ ἐν δύο συλλαβαῖς
 κόμμα ἔστι — κόμμα δὲ ἔστι σύνθεσις διανοίας μικρο- 20
 τέρα κῶλου —· ἐπεὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ μετ' ὀλίγον καὶ

1 exsp. ὑπὲρ τὰς ἔξ | ult. καὶ et τῷ om. W VII 3 ὁ — 4
 περινενοῖται suppl. m.2Ba; om. W VII 931, 31 4 ἤδη P AcMr,
 cf. schol. P W VII 822, 2; om. VcBa 4. 5 κέκληται — 6 περι-
 βολαῖς om. W VII 931, 22 5 ὅπερ χρήσιμον ἐν Anon. III 113,
 29 Sp. 6 οἱ δὲ P VcBa; ἔνιοι δὲ W VII 931; οἷον Ac 8 Dem.
 18, 71 9 ἐπιτελίσματα Pa 11 καὶ om. AcMr | κῶλα Vc 14 καθό-
 λον VcBa 15 ἔξει Ac; λέξει Pc VcBa, (λ er.) Pa; schol. P W VII
 822: τῇ δυνάμει τοῦ λέγοντος | ὑποπίπτει τὸ πνεῦμα VcBa
 16 λέγεται VcBa; γίνεται P Ac 17 ὡς om. VcBa 18 p. 183, 20 |
 συνίσταται Pc, (post κόμμα transp.) Ac; συνίστασθαι (post κόμμα
 transp.) VcBa; om. Pa | συνίσταται τὸ κῶλον συλλαβῶν W VII
 931, 25 20 ἔσται W VII | κόμμα δὲ ἔστι om. Pa; κόμμα γάρ
 ἔστι? 21 ὀλίγον P

εἰς τοιαῦτα καταλήξει κόμματα, ὅταν λέγῃ «πότερον
ταῦτα ποιῶν ἡδίκηει καὶ παρεσπόνδει καὶ τὴν εἰρήνην
ἔλυεν ἢ οὐ;» καὶ γὰρ αἱ ἐπὶ τέλει δύο συλλαβαὶ «ἢ
οὐ» κόμμα ἐστίν, ἐρωτῶντος ὁλοκλήρως ἀνθρώπου τὴν
5 διάνοιαν.

Εἶδη δὲ πνευμάτων δύο· ἦτοι γὰρ ἐν νόημα λαβόν-
τες καὶ τοῦτο ἐργαζόμενοι τῇ ἐρμηνείᾳ πλεόσι κώλοισι,
ὥς ἔφην, διαρκοῦμεν τὸ ἐν ἐπεκτείνοντες, οἷον «ὅτε
γὰρ περιῶν ὁ Φίλιππος Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, 160
10 τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατεστρέφετο καὶ δυνάμεις
πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτόν, καὶ τινες τῶν
ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες
245 ἐκείσε διεφθείροντο, ὧν εἷς οὗτος ἦν, τότε δὴ τότε
πάντες, ἐφ' οὓς ταῦτα παρεσκεύαζεν ἐκεῖνος, ἐπο-
15 λεμοῦντο. εἰ δὲ μὴ ἡσθάνοντο, ἕτερος οὗτος λόγος,
οὐ πρὸς ἐμέ», τοῦτο γὰρ σύμπαν ἐνός ἐστι νοήματος
ἐρμηνεία τοῦ ὅτι πάλαι Φίλιππος τοῖς Ἑλλησιν ἐπ-
εβούλευεν· ἢ ὅταν πολλὰ πράγματα ἀθρόως ἔχοντες
εἰπεῖν καθ' ἕναστον κῶλον πρᾶγμα ἀπαρτίζωμεν, ὥς
30 ἐν ἐκείνῳ «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος
καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ
καταλαμβάνων Ὠρεὸν καὶ κατασκάπτων Πορθμόν», καὶ
διόλου τοῦτο τὸ πνεῦμα συναπαρτίζει τῷ πράγματι

1 sc. p. 184, 8 sq.: Dem. 18, 71 4. 5 ἐρωτῶντος τοῦ ρήτορος
ὁλοκλήρως μετὰ τῶν δύο συλλαβῶν τούτων τὴν προκειμένην πᾶ-
σαν διάνοιαν W VH 931, 29 4 τὴν om. VcBa 7 ἐργασάμενοι
VcBa 8 p. 183, 15 | Dem. 18, 44 9 περιῶν PMr | ὁ om. Vc
10 δὲ suppl. m. 2Vc 12 ἐκ τῶν V; om. (mg. γὰρ τῶν πολεμίων) P
13 αἰσχίνης post ἦν add. VcBa | δὴ τότε hic om. Dem.; v. p.
181, 11 ann., 190, 2 15 λόγος οὗτος VcBa | ὁ λόγος Pc 17 ὅτι
εἰ πάλαι VcBa 19 <ἐν> πρᾶγμα? | ἀπαρτίζομεν VcBa 19. 20 ὥς
ἐκεῖνο Ac, m. 2Vc | p. 184, 8 21 καὶ μεγάροις ἐπιχειρῶν post
ἀττικὴν add. Ac, post 22 Ὠρεὸν Sc 23 τούτου VcBa | τὸ om.
Ac | συναπαρτίζεται VcBa; συναρτίζει Ac

καὶ κῶλον. καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἄλλο εἶδος πνεύματος.

Ἐλέγχεται δὲ τὸ πνεῦμα καὶ γίνεται τῇ ἐπιμονῇ τοῦ σχήματος· δεῖ γὰρ ἐπιμείναντα τῷ σχήματι τῇ ὁμοιότητι τοῦ σχήματος δεῖξαι τὴν τέχνην. συνδεῖται δὲ τὸ πνεῦ- 5
μα καὶ συντίθεται μάλιστα καὶ εὐτονον γίνεται τοῖς
συνεχέσι συνδέσμοις τοῖς συμπλεκτικοῖς, καὶ πᾶσχει δέ
161 γε κοσμούμενον ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καὶ παρὰ-
δειγμα οὐκ ἔθνηκα· οὐδὲν γὰρ ἔστιν, ὅ τι μὴ οὕτως ἔχει.

Σχήματα δὲ πνευμάτων, ὅσα καὶ λόγων· ἔξεστι γὰρ 10
ᾧθεν βούλει σοι τὸ πνεῦμα λαβόντι καὶ λέγοντι μόνον
ἐπιμεῖναι, ὅτῳ δ' ἂν ἐπιμείνης, πνεῦμα ποιεῖς. με-
τρίως δὲ ἀπὸ τῶν παραδειγμάτων τὰς τηρήσεις ἀναγκαῖον
ἐκθεῖναι. ἔστι γὰρ αὐτῶν τὸ μὲν ἀποφαντικὸν κατὰ
τὴν ὁρθὴν πτώσιν οἷον «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖ- 15
νος σφετεριζόμενος»· ἀπὸ γὰρ τοῦ 'σφετεριζόμενος' ἡ
ἐπιμονὴ γενομένη τὸ σχῆμα προήγαγεν. — Ἔστι καὶ
κατ' ἐρώτησιν, ἐάν τις λέγῃ 'τίς γὰρ ὁ τὴν Εὐβοίαν
ἐκεῖνος σφετεριζόμενος; τίς ὁ καταλαμβάνων Ὀρεόν;
τίς ὁ κατασκάπτων Πορθμόν; τίς ὁ κατασκευάζων ἐπι- 20
τελισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν;' καὶ διόλου ἀλλάξας τὸ σχῆμα 246
σῶρον ἐποίησας τὸ πνεῦμα, καὶ αὐτὰ λέγῃς τὰ ῥήματα,
μόνον. ἀντὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ ὁ τὸ τίς παραλαβὼν διὰ
τὸ σχῆμα μόριον. — Ἔστι καὶ ἐλεγκτικόν, ἐάν τις λέγῃ

1 κῶλον PAc, Anon. III 114, 26 Sp.; τοῖς κῶλοις VcBa; τὸ
κῶλον m.2Vc | ταῦτα v.l.P; τοῦτο PV 3 καὶ γίνεται om. Ac
4 ἐπιμείναντι Ac 5 τοῦ σχήματος om. VcBa 9 ὁ (om. τι) V |
ἔχει οὕτως Ac 12 ἐπιμεῖναι καὶ P 18 δὲ καὶ ἀπὸ Ac 14 ἀπο-
φαντικὸν V | cf. 4, 21 sq. 15 οἷον om. V | p. 184, 5 17 παρ-
ήγαγεν Ac; πεποίηκεν VcBa | δὲ ante καὶ add. V 18 τις om. V |
λέγῃς VcBa 20 κατακόπτων (pro κατασκάπτων) Ba 23. 24 μόνα
ἀντὶ τοῦ ὁ ἄρθρου τὸ τίς μόριον παραλαμβάνων διὰ τὸ σχῆμα
VcBa | διὰ τὸ om. Ac 24 σχῆμα καὶ μόριον Ac, v.l.P (at recte hic

'οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος; οὐχ οὗτός
 ἐστιν ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν;' καὶ
 τὰ ἐξῆς ὁμοίως. — Καὶ δεικτικὸν γίνεται πάλιν τοῦ
 οὐχὶ ἀφαιρεθέντος οἷον 'οὗτος ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετε-
 5 ριζόμενος, οὗτος ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν 162
 Ἀττικὴν.' — Καὶ ἡ ἔνστασις μέντοι τοῦ πνεύματος ποιεῖ
 σχῆμα κάλλιστον, ἐὰν λέγωμεν 'οὐ τὴν Εὐβοίαν ἐσφε-
 τερίζου; οὐ κατεσκευάζεις ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν;' —
 Καὶ καθόλου ἀποστροφὴ πᾶσα εἰς πρόσωπον ἐπιμείναςα
 10 πνεῦμα ἐγένετο, καὶ εἰς ἐμαντὸν ἐπιστρέψας λέγω 'ἐγὼ μὲν
 ἤμην ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος, ἐγὼ δὲ ὁ κατασκευ-
 άζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ἐγὼ δὲ ὁ καταλαμβά-
 νων Ὠρεόν, ἐγὼ δὲ ὁ κατασκάπτων Πορθμόν'· δύναται
 γὰρ πού ἐν προβλήματι καὶ Φίλιππος λέγειν ταῦτα. —
 15 Ἡ ἀρνητικὸν πάλιν πνεῦμα, ἐὰν τις λέγῃ 'οὐκ ἐγὼ τὴν
 Εὐβοίαν ἐσφετερίζομαι, οὐκ ἐγὼ κατεσκευάσα ἐπιτελ-
 χισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν'. — Ἔστι καὶ ἀποτρεπτικὸν
 σχῆμα, ὃ ἐπιμεῖναν πνεῦμα γίνεται, ὅταν λέγῃ «μή
 μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους λόγους μηδὲ τὰς ἐπιστο-
 20 λιμαίους ταύτας δυνάμεις πρόφερε».

Ἰστέον δέ, ὅτι ἐπὶ πάντων τούτων αἵ τε τῶν ἀριθμῶν
 ἀλλαγαὶ ἐνικῶν καὶ πληθυντικῶν ἀλλάσσουσι καὶ μετα-
 σχηματίζουσιν αἵ τε τῶν γενῶν καὶ τῶν πτώσεων καὶ

scholiasta P interpretatur: τὸ τίς παραλαβὼν μόριον, διὰ τὸ
 σχῆμα) | δὲ καὶ VcBa | cf. 5, 1. 9 | ἐὰν λέγῃς V

2 καὶ — 3 ὁμοίως om. Vc 3 ἐξῆς ὡσαύτως· ὁμοίως καὶ Ac
 4 οὗτός ἐστιν ὁ V 5 ἐπὶ om. Pa 9 ἐπιστροφή Pc 10 ἀπο-
 στρέψω λέγων V 13 ἐγὼ — Πορθμόν om. VcBa 15 πνεῦμα
 πάλιν Ac; [πνεῦμα]? 16 κατεσκευάζων VcBa 17 ἀπαγορευτι-
 κὸν VcBa 18 ἐγένετο Vc 19 Dem. 4, 19 (ξένους pro λόγους)
 19. 20 ἐπιστολιμαίας VcBa 21 sq. cf. Alex. III 33, 15 sq. Sp. II.
 ὕψ. 23 | τούτων πάντων V | αἵ τε αἱ Pc 22. 23 σχηματίζουσιν
 VcBa 23 καὶ αἱ τῶν Ac, m.2Vc | alt. τῶν om. Vc

αἱ τῶν ἐγκλίσεων. ἀριθμῶν μὲν, ὅποταν τις λέγῃ 'οὐ-
 τός ἐστιν ὁ τόδε ποιῶν', ποτὲ δὲ λέγῃ 'οὗτοί εἰσιν οἱ
 καταλαμβάνοντες Ὁρεόν, οὗτοί εἰσιν οἱ κατασκάψαντες
 163 Πορθμόν'. γενῶν δέ, ἂν ποτὲ μὲν ἀρσενικὸν ὄνομα προ-
 θῆς, ποτὲ δὲ θηλυκόν, ποτὲ δὲ οὐδέτερον, εἴτα ἐπιμείνῃς· 5
 γένους γὰρ ἀλλαγὴ σχήματός ἐστιν ἐναλλαγή. πτώσεων 247
 δέ, ἐὰν ποτὲ μὲν ὀνομαστικῶς, ποτὲ δὲ γενικῶς, ποτὲ
 δὲ κατὰ τὴν δοτικὴν, ποτὲ δὲ κατὰ τὴν αἰτιατικὴν
 ἐξενέγκῃς τὸ σχῆμα· καὶ τὰς πτώσεις ἐνικῶς μὲν ἐκφέρων
 ἄλλο πνεῦμα ποιεῖς, πληθυντικῶς δὲ ἄλλο. καὶ κατὰ 10
 τὰς ἐγκλίσεις ὁμοίως. — Ταῦτα μὲν οὖν φύσιν ἔχει
 τοιαύτην καὶ πάντα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστον λέγωμεν·
 πᾶσα γὰρ πτώσις, πᾶσα ἐγκλισις, πᾶς ἀριθμός, πᾶν
 γένος, πᾶσα μετοχή, πᾶσα ἀντωνυμία μεταποιούμεναι
 καὶ μεταλλαττόμεναι τὰ σχήματα ἀλλάττουσιν. 15
 Ἐκεῖνο δὲ ἄξιον εἰδέναι, ὅτι προχωροῦν τὸ πνεῦμα
 ἐν τῷ σχήματι εἰς συχνὰ κῶλα ὀφείλει καὶ μεταπεσεῖν
 εἰς ἄλλο σχῆμα λόγου προχωροῦν καὶ τῷ δευτέρῳ
 πάλιν ἐπιπίπτειν εἰ τύχοι τὸ τρίτον· ἢ γὰρ κοινωνία
 ἢ τοιαύτη καὶ ἢ διαδοχὴ ὥραϊον ποιεῖ τὸν λόγον ἐν 20
 τῷ πνεύματι, οἷον ἐὰν ἀπὸ τῆς ἀποφάνσεως εἰς τὴν

1 αἱ om. Ba; αἱ τῶν om. m.1Vc | λέγῃ τις Ac; λέγωμεν Ba, (ἡς
 m.2) Vc 1. 2 τὸ οὐτός VcBa 2 καὶ ὅτε (om. δὲ) Ac | λέγει Ac;
 λέγεις VcBa 3 κατασκάπτοντες Ac, (ψαν m.1 supr.) Pc 4 [II—III]
 πορθμόν Vc | ἀρσενικὸν ὄνομα VcBa; θηλυκόν (om. ὄνομα) PAc
 5 θηλυκόν VcBa; ἀρσενικόν PAc 6 ἐναλλαγή P; ἀλλαγὴ V
 7 ποτὲ δὲ γενικῶς — 8 δοτικὴν om. Pc 9 τὸ σχῆμα καὶ Ac,
 (m.1 cr. τὰ σχήματα) Pc; τὰ σχήματα καὶ Pa; om. VcBa | καὶ
 τὰς πτώσεις· PAc; τὰς πτώσεις· καὶ VcBa 11 ταῦτά Pa |
 ἔχει φύσιν VcBa 15 τὰ om. Ac 17 ἐν om. VcBa 17. 18
 καὶ μεταπεσεῖν καὶ εἰς VcBa 18 λόγου πάλιν VcBa | προχωρεῖν
 Ba, m.1Vc; om. Ac 19 εἰ τύχοι ἐπιπίπτειν VcBa, (ἐμπ-) Ac
 20. 21 τὸν ἐν πνεύματι λόγον Ac 21 ἀποφάνσεως V | cf. De-
 metr. De eloc. 279

πεῦσιν καταστῆς, ὥς δ' Δημοσθένης τὰ πρῶτα κῶλα
 ἀπεφήνατο «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζό-
 μενος», εἶτα κατέβη εἰς τὴν πεῦσιν «πότερον ταῦτα
 ποιῶν ἠδίκηει καὶ παρεσπόνδει;» ἢ τὸ ἔμπαλιν, ἂν
 5 ἐρωτήσας εἰς τὸ δεικτικὸν μεταβάλης ἢ εἰς ἄλλο τι.
 πλὴν ἰστέον, ὅτι καλὸν ἐπιμένειν ταῖς πνεύματι ἐν 164
 τῷ ἐνὶ σχήματι καὶ εἰς διαδοχὴν ἄλλου προχωρῆσαι.
 πολλάκις γὰρ τοῦτο οὕτω περικαλλῆ τὸν λόγον ἐποίη-
 σεν, ὥστε καὶ εἰς τρίτον σχῆμα μεταβαίνοντας ἀνα-
 10 στῆσαι τοὺς ἀκούοντας, ὥσπερ ἀκμαζούσης τῆς τοῦ
 λέγοντος φορᾶς, ἣν παρίστησι τοῖς ἀκούουσιν ἡ τοῦ
 σχήματος μεταβολή. τοὺς πολλοὺς δὲ καὶ ἠπάτησεν ἡ
 θεωρία ὥς ἀκμὴ οὖσα. ὁ δὲ ἀκμαῖος λόγος οὐχ ὁ αὐτός
 ἐστὶν ἐν λόγῳ καὶ νοήματι, ἀκμὴ δὲ ἄλλο τι διανοίας ἐστὶ
 15 καὶ ἄλλο λόγου· ἀκμὴ γὰρ ἐστὶ λόγου τῶν κατὰ πνεῦμα
 σχημάτων μεταβολή, νοημάτων δέ, ὅταν πληρώσας τις
 248 ἐν νόημα ἐν πνεύματι εἰς ἄλλο νόημα λαθὼν μεταβῇ
 καὶ κεῖνο ποιῇ πνεῦμα, εἶτα ἀπ' ἐκείνου εἰς ἄλλο πνεῦμα.
 καὶ οὕτως ἐκ τῶν ἀδήλων ἄλληλα διαδεχομένων ἡ
 20 ἀκμὴ γίνεται. ὥς δ' ἐπὶ παραδείγματος τὸ Δημοσθενι-
 κὸν ρητέον, ὅπως εἰδείμεν, ὅτι ἡ τῶν πνευμάτων συν-
 θήκη ἀκμὴ ἐστὶν· «ὅτε γὰρ περιῶν ὁ Φίλιππος Ἰλλυ-
 ριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων
 κατεστρέφετο καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο
 25 ὑφ' ἑαυτὸν, καὶ τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς

1 μεταστῆς? 2 Dem. 18, 71 | ἐκείνην Vc 3 μετέβη? 6 κάλ-
 λιον VcBa 9 ὥς (om. τε) VcBa 10 ὥσπερ PaV; ὥστε Pc
 13. 14 λόγος ἐν λόγῳ καὶ ἐν πράγματι οὐχ ὁ αὐτός (om. ἐστὶν) Vc
 Ba 15 pr. τοῦ λόγου V | μὲν γὰρ V 18 ποιεῖ PAcBa 19 ἀδή-
 λως ἄλλήλων Ba, m.1Vc; ἀδήλων (m.po.: ἄλλήλων) εἰς ἄλληλα Pc;
 ἀδήλως εἰς ἄλληλα PaAc | ἢ om. VcBa 20 ὥς ἐπὶ παραδείγ-
 ματος δὲ Ac 22 Dem. 18, 44—49 (cf. 185, 8) | περιῶν P | ὁ om. Pc
 23 pr. καὶ PaV; ἢ Pc 25 ἑαυτῷ Ac, m.2Vc | τῆς πόλεως Ac

εἰρήνης ἐξουσία βαδίζοντες ἐκείσε διεφθείροντο, ὧν
 εἷς οὗτος ἦν, τότε δὴ τότε πάντες, ἐφ' οὓς ταῦτα
 παρεσκευάζετο ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο. εἰ δὲ μὴ ἡσθάνοντο,
 ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ», μέχρι τούτου τὸ
 πνεῦμα· εἴτα τὸ «οὐ πρὸς ἐμέ» θελήσας ἐργάσασθαι 5
 165 ἄλλο πνεῦμα ἐποίησεν «ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ προὔλεγον
 καὶ διεμαρτυρόμην καὶ παρ' ὑμῖν ἀεὶ καὶ ὅποι πεμ-
 φθείην· αἱ δὲ πόλεις ἐνόσουν», καὶ τοῦτο μέχρι τῶν
 προδοτῶν προχωροῦν ἐν πνευμά ἐστιν· εἴτα λέγει «καὶ
 τὰ ἄλλα πλὴν ἐκείνους ὅμως ἄλλους οἰομένους πωλεῖν 10
 πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακότας ἡσθῆσθαι», ἀπὸ γὰρ
 τούτου καταλιπὼν πάλιν τὸ 'ἐγὼ οὐκ αἴτιος' ἐργάζεται
 πνευμά· τι ἄλλο, ὅτι οἱ προδότηι πρὸ τῶν ἄλλων
 ἑαυτοὺς πιπράσκουσιν «ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων, ἃ
 τότε ὠνομάζοντο, νῦν κόλακες καὶ θεοὶς ἐχθροὶ καὶ 15
 πάντα ἃ προσῆκεν ἀκούουσι», καὶ τὰ παραδείγματα
 ληφθέντα εἰς κατασκευὴν ἐστὶ τούτου, καὶ ἔστω ἐνταῦθα
 «ἐπεὶ διὰ γε ὑμᾶς καὶ πάσαι ἂν ἀπωλώλειατε»· ὥστε ἡ
 τῶν τριῶν πνευμάτων σύνθεσις ἀκμὴ γέγονεν ἐντελὴς
 ἐκ νοημάτων οὕσα. — Ἐπὶ τούτῳ προσθετέον ἐκεῖνο, 20
 ὅπερ ἐστὶ λαμπρὸν πάνυ καὶ ποιεῖν καὶ εἰδέναι, ὅτι 249

3 παρεσκευάζεν VcBa 4 οὗτος λόγος Ac 4.5 τὸ ἐν πνεύμα
 schol. P (W VII 828, 20) 6 καὶ P; om. V, schol. P, Dem. 18,
 45 7 διεμαρτυράμην V, schol. P 9 Dem. 18, 46 | γὰρ τοῖς δὲ
 προσεστηκόσι (προεκησθηκόσι Pa) καὶ τὰλλα· πλὴν ἑαυτοὺς οἰομένοις
 πωλεῖν P 10 ἐκείνους om. VcBa | ὅμως om. V | οἰόμενοι VcBa
 11 πεπρακότες ἡσθῆσθαι VcBa 12 οὐκ ἐγὼ V 13 τι om. Ac
 15 καὶ τοῦ θεοῦ ἐ. VcBa 17 ἐνταῦθα πληρώσας VcBa 18 γὰρ
 καὶ οὕτως· καὶ ἔστω ἐνταῦθα πληρώσας· γὰρ καὶ οὕτως καὶ τὰ
 παραδείγματα ληφθέντα εἰς κατασκευὴν ἐστὶ τοῦ ἄλλ' οὐκ ἐστὶ
 ταῦτα οὐκ ἐστὶ mg. P; γὰρ τοῦ ἄλλ' οὐκ ἐστὶ ταῦτα οὐκ ἐστὶν· ἐπεὶ
 διὰ γε ὑμᾶς καὶ πάσαι ἂν ἀπωλώλεια[evan.] m.2Vc | καὶ P; om.
 V, Dem. 18, 49 | ἀπολώλεια Ba; ἀπολώλ[ει; m.2?]τε Vc 20 τού-
 τοις Pa 21 πάνυ καὶ τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ποιεῖν Ba, ([I] καὶ et
 καὶ τὸ ποιεῖν er.) Vc

ἀκμῆς γινομένης ἀπὸ τῶν νοημάτων δεῖ τελευταῖον
 τηρεῖν τὸ ποριμώτερον — δεῖ γὰρ αἰεὶ τὸν λόγον
 αὔξειν —, ποριμώτερον δέ ἐστι τὸ ἐκ παραδειγμάτων 166
 τὴν σύστασιν λαβεῖν δυνάμενον ἢ παραβολῶν. οὕτω
 5 γὰρ τῆς τέχνης τὴν τάξιν σε διδασκούσης καὶ ἐπὶ τὸ
 κρεῖττον κατ' ὀλίγον προαγομένης καὶ ἀναγούσης
 εὐδοκιμεῖν ἢ ψυχὴ δοκεῖ, τῆς τέχνης δι' ᾧ προσῆκεν
 ὁδευούσης· καὶ γὰρ ὁ Δημοσθένης τὰ περὶ τοὺς
 προδότας παραδείγματα τελευταῖα ἐφύλαξε, καὶ Ὅμηρος
 10 τὸ κατὰ κῶλον πνεῦμα ἐν πράγμασι πληρώσας ἐπὶ τὴν
 παραβολὴν ἤλθεν

«ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ'
 ἀνῆρ·

ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
 15 νευόντων· ὥς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν»,
 εἶθ' ἡ παραβολὴ

«ὥς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρη πυκινοῖσι λίθοισι
 δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
 ὥς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.»

20 *Περὶ τάσεως.*

Τάσις δέ ἐστι λόγου, ὅταν ὑπεράλῃ τῷ μέτρῳ τὸ 5
 πνεῦμα μακρότερον γινόμενον ὑπὲρ τὸ δύνασθαι ἐν ἰδίῳ
 ληφθῆναι τοῦ λέγοντος πνεύματι. τοῦτο γὰρ ἐστίν

1 γινομένης VcBa 3 ἐκ PV; ἀπὸ schol. P 6 ἀναγούσης
 PaAc; ἐναγούσης Pc; προαγούσης Ba; ?m.1 (ἀν m.po.) Vc 8 εὐ-
 οδουμένης Ac; εὐοδούσης schol. Pa, (mg. ad scholion γρ' ὁδευ-
 ούσης) Pc | καὶ γὰρ καὶ VcBa | Dem. 18, 48 9 ἐδίδαξε Pc 10.11
 versuum ordo cum his pugnat 12 Hom. II 215 | δ' ἄρ' Pa
 17 Hom. II 212 18.19 V; om. P 20 περὶ τάσεως λόγου V
 21 δὲ PPπ; om. V | μέτρῳ τοῦ λόγου τὸ Pc 22 γινόμενον τοῦ
 δύνασθαι Ba, (τοῦ ex cr.; m.2?) Vc

ἡ τάσις τὸ ἀποτετάσθαι ἐπὶ μήκιστον ἢ χορὴ τὸ πνεῦ-
 167 μα. καταφορὰ δὲ ἐστὶν ἡ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τάσις. τί-
 δὲ διαλλάττει; ὅτι ἡ τάσις καὶ ἐν ἀπολογίαις εἶναι
 δύναται, ἡ καταφορὰ δὲ οὐκ ἂν γένοιτο ἐν ἀπολογία.

Περὶ διλημμάτων.

250

6 Τὸ δὲ διλήμματόν ἐστι σχῆμα μὲν λόγου, δριμύτητος 6
 δὲ δόξαν ἔχον καὶ ἀληθείας. ἐστὶ δὲ τοιοῦτον, ὅταν
 δύο ἐρωτήσεις ἐρωτῶντες τὸν ἀντίδικον πρὸς ἑκατέραν
 ὦμεν εἰς λύσιν παρεσκευασμένοι. δεῖ δὲ τὰς ἐρωτήσεις
 ἐναντίας ἀλλήλαις εἶναι ὥς πάντως ἢ ταύτην ἢ ἐκείνην 10
 ἀποκριθῆσομένου τοῦ ἐχθροῦ· εἰ μὲν οὖν ἔχοιμεν ἀμφο-
 τέρας λύσαι, δεῖ ἐρωτᾶν κατὰ διλήμματος, εἰ δὲ μή,
 μὴ προτείνειν τὸ σχῆμα. ἐὰν γὰρ τῶν ἐρωτήσεων ἡ
 ἑτέρα ῥαδίᾳ ἢ τῷ ἐχθρῷ πρὸς ἀπόκρισιν, σοὶ δὲ δύσ-
 λυτος, πάντως ἡττήσῃ· ἐρωτᾷς γὰρ ἢ ὥς οὐκ ἀπο- 15
 κριθῆσομένου ἢ ὥς, εἰ καὶ ἀποκρίναιτο, λύσαι· εἰ δὲ ἀπο-
 κρινόμενός σε νικήσειεν, ἐαυτῷ αἴτιος ἐγένου τῆς ἡττης.
 168 οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἀπλάϊς ἐρωτήσεσι, μὴ τί γε κατὰ διλήμ-

1 μακρότερον Portus 2 τῇ P; om. V, W VII 903, 24, Anon. III
 115, 15 Sp. 3 ἀπολογία Pc 6 τὸ δὲ PPp, m.2Vc; om. V | σχῆμα
 μὲν PaPp, m.2Vc; ^β μὲν ^βσχῆμα Pc; μὲν om. V, cf. schol. P; γρ τὸ δὲ
 διλήμματος ἐστὶ μὲν σχῆμα λόγου Pa, (om. γρ; om. μὲν) Pc
 7 δὲ om. V, schol. P (W VII 834, 7) | ἀληθείας Ac; mg. ἐχρῆν
 ἀληθείας εἰπεῖν οὐχὶ ἀλή ^θκτλ. schol. P; ἀλήθειαν PVcBa 8 cf.
 Aps. I 2 p. 285, 12 Sp.-H. | ἑκατέραν PaAc, (σ m.1 supr.) Pc; ἑκα-
 τέρας VcBa 10 ἀλλήλ[αις, ex ων?] Pa 11 ἀποκρινόμενου P |
 εἰ μὲν οὖν P; καὶ εἰ μὲν V 12 διλήμματα^α P; διλήμματα Vc
 Ba; ?Ac 14 ἢ post 13 γὰρ V | ῥαδίᾳ μὲν τῷ Ac 15 ἡττή-
 σει P; ἡττηθήσῃ Ac, v.l.P; ἡττησάι VcBa 15. 16 ἀποκριθῆσο-
 μένου τοῦ ἐχθροῦ ἢ V (cf. l. 11) 16 καὶ om. VcBa | ἀποκρίνοιτο
 V | τοῦ ante λύσαι add. VcBa; λύσων? 17 σε om. Pc | νικήσει
 σεαυτῷ Sc 18 γε ταῖς κατὰ Ac 18. p. 193, 1 διλήμματόν Pc

ματα ἐρωτᾶν δεῖ. εἰ μὴ τότε, ὅταν ἢ μὴ ἔχῃ, τί ἀποκρίνεται, ἢ ὅταν μέλλῃ τοῦτο ἀποκρίνεσθαι, ὃ σοὶ συμφέρει· καθόλου γὰρ ὁ ἐρωτῶν ὥς εἰς νίκην τῇ ἐρωτήσῃ θαρρῶν ἐρωτᾷ.

5 Τὸ δὲ διλήμματόν ἐστι τοιοῦτον οἷον 'πότερον παρῆς τούτοις γινομένοις καὶ συνευφραίνου ἢ οὐ παρῆς;' ἐάν τε γὰρ εἴπῃ 'παρήμην καὶ συνευφραίνωμην', παρεσκέυασται ὁ ῥήτωρ εἰπεῖν 'πῶς οὖν κατηγορεῖς τούτων, οἷς συνευφραίνου;' ἐάν δὲ λέγῃ 'οὐ παρή-
10 μην', ἀπαντήσεται αὐτῷ ὅτι 'δίκης ἄξιος τοῖς ἀγαθοῖς τοῖς τῆς πόλεως μὴ συμπαρόν'. καὶ πάλιν 'ἥδεις τὰ μέλλοντα ἢ οὐκ ἥδεις;' ἐάν τε γὰρ εἴπῃ 'ἥδειν', ἀπαντᾷ 'τί οὖν οὐ προέλεγες;' ἐάν τε εἴπῃ 'οὐκ ἥδειν', 'τί οὖν ἡμῶν ὥς μὴ εἰδότες κατηγορεῖς; εἰ μὲν γὰρ ἥδεις,
15 προειπεῖν ὠφείλες· εἰ δὲ οὐκ ἥδεις, τί τῶν ἄλλων ὥς μὴ εἰδότες κατηγορεῖς, τῆς ἀγνοίας τῶν μελλόντων κοινῆς οὔσης πρὸς πάντας ἀνθρώπους;'

Γίνεται δὲ τὰ διλήμματα ἥτοι τῶν δύο ἐρωτήσεων δι' ἓν πέρας ἐρωτωμένων οἷον 'εἴτε καλὴν ἔγγραψας εἴτε
251 αἰσχροῖαν, οὐκ ἔδει γῆμαι'. ἔν γὰρ πέρας συνάγεται ἐξ
21 ἀμφοτέρων, τὸ μὴ δεῖν γῆμαι, διὰ μὲν τὸ καλὴν κοινήν, διὰ δὲ τὸ αἰσχροῖαν ποινήν· καὶ τὰ μὲν κοινὰ 169
διλήμματα ταῦτά ἐστιν· ἢ ὅταν τῶν ἐρωτήσεων ἐκάστη

1. 2 ἀποκρίνοιτο Ac 2 ὅταν om. V | μέλλ[η] m. 2 | Vc; μέλλει Ba; μέλλοι Ac | σοὶ om. Pa 3 ὥς om. Pa | εἰς om. m. 1 Pc 5 οἷον om. Ac | cf. Dem. 18, 217 9 συνευφραίνου VcBa | δὲ P; τε V | εἴπῃ V 10 ἄξιος εἰ Sc 11 τοῖς om. VcBa | cf. Dem. 18, 196; Herm. p. 69, 15 12 μέλλοντα ἔσεσθαι V 13 ἐρεῖ ante alt. τί suppl. m. 2 Vc (ἐρεῖ ὅτι τί Sc) 14 ὥς ἡμῶν (om. μὴ) V | γὰρ ὥς εἰδότες Pa 16 μὴ om. V 18 [δὲ τὰ] Pa; τὰ om. Pc 19 cf. Antisthenes, Diog. Laert. VI 3. Bion, D. L. IV 48 20 mg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἐστὶ τὸ πέρας P 21. 22 διὰ μὲν — ποινήν suspecta | τοῦ καλὴν . . . τοῦ αἰσχροῖαν P 22 καὶ — 23 ταῦτα post p. 194, 1 δέχεται VcBa 23 ἐστὶν om. VcBa

ιδίας αποδόσεως δέηται, τοῦτο δὲ τὸ διλήμματος σεσόφισται καὶ Δημοσθενικόν ἐστι σχῆμα.

Περὶ παρηγήσεως.

7 Παρήγησις δέ ἐστι κάλλος ὁμοίων ὀνομάτων ἐν διαφόρῳ γνώσει ταῦτόν ἡχούντων. γίνεται δέ, ὅταν 5 δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας λέξεις ἢ ὀνόματα εἴπῃ τις ὅμοια μὲν ἡχοῦντα, διάφορον δὲ τὴν δῆλωσιν ἔχοντα, ὡς παρὰ τῷ Ξενοφῶντι «πείδει τὸν Πειθίαν» καὶ παρὰ τῷ Ὀμήρῳ «ἀλλ' Εὐπείδει πείθοντο», καὶ μάλιστα ἐναργῶς

10

170 «ἦτοι ὃ γ' ἐς πεδίον τὸ Ἀλήιον οἶος ἄλᾳτο

ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων».

ἐνταῦθα γὰρ ὅμοια μὲν ἀλλήλοις ἡχεῖ τὸ 'Ἀλήιον' καὶ τὸ 'ἄλᾳτο' καὶ τὸ 'ἀλεείνων', ἀλλὰ τὸ μὲν ἐστι τόπου ὄνομα, τὸ 'Ἀλήιον', τὸ δὲ 'ἄλᾳτο' πρᾶγμα, τὸ 15 δὲ 'ἀλεείνων' πρᾶγμα μὲν καὶ αὐτό, ἄλλο δὲ παρὰ τὸ σεσημασμένον. καὶ ὁ Θουκυδίδης «καὶ μὴν τότε Αἴγυπτος ὑπὸ βασιλεῖ ἐγένετο πλὴν Ἀμυρταίου τοῦ

2 σχῆμά ἐστιν V | Δημοσθενικόν: cf. 69, 11 ann.; W IV 632, 18. 633, 1 | ὅπερ καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῇ τέχνῃ <cf. Herm. II. στ. 68, 19 sq.> ὡς παραγραφικὸν μεμελέτῃται post σχῆμα add. P (παρημῶν — μεμελέτῃται lemma) Mr, (τῇ διαιρετικῇ τέχνῃ ὡς παραγραφικὸν ἀντιληπτικῶς μ.) Ac; mg. m.1 γρ καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῇ διαιρετικῇ τέχνῃ ὡς παραγραφικὸν ἀντιληπτικῶς μεμελέτῃται P; interpolationem om. m.1VcBa (m.2 add.: ὅπερ . . . τῇ <διαιρετικῇ m.po. add. Vc> τέχνῃ ὡς παραγραφικὸν ἀντιληπτικῶς μ.) 4 δὲ P; om. VPr 5 γίνεται δὲ V, schol. P (W VII 837, 1); οἶον P 6 δύο ἢ V, schol. P; om. P | ἢ καὶ τέσσαρας V | εἴποι P 8 Xen. Hell. VII 1, 41 (Πεισίαν . . . πείδει) | π[ει m.2; ex v?|θίαν Vc; πιθίαν AcBa 9 τῷ om. V | Hom. ω 465 | ἀλλ' οὐκ P | πεπίθοντο VcBa, schol. P | κάλλιστα (x m.1 ex μ) Pa, (μ m.po.) Pc 11 ὁ καππεδίον schol. P, Hom Z 201 13 ἀλήιον πεδίον VcBa 17 τὸ suppl. m.2Vc | |προ supr. m.po.]σεσημασμένον Pc | Thuc. 1, 110 18 ἀμυρταίου Ba, (ρ ex ν) Vc

ἐν τοῖς ἔλεσι βασιλέως· τοῦτον δὲ διὰ μέγεθος τοῦ
ἔλους οὐκ ἠδύναντο εἰεῖν καὶ ἅμα μαχιμώτατοί εἰσι
τῶν Αἰγυπτίων οἱ Ἑλαιοι· ἔλος μὲν γὰρ ὁ τόπος,
εἰεῖν δὲ τὸ πρᾶγμα, Ἑλαιοι δὲ οἱ ἐνοικοῦντες.

252

Περὶ κύκλου.

6 Κύκλος ἐστὶ σχῆμα λόγου καὶ αὐτὸ ἐρμηνείας ἰδίου 8
κάλλος ἐμπεριέχον. γίνεται δέ, ὅταν, ἀφ' οὗ ἀρξῇται τις
ὀνόματος ἢ ὀήματος, εἰς τὸ αὐτὸ καταλήξῃ πάλιν μήτε 171
πτῶσιν ἀλλάξας μήτε σχῆμα μήτε χρόνον μήτε ἀριθ-
10 μὸν μήτε ἄλλο τι· οἷον «σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτῃς ὁ
πατήρ, εἶπερ ἦν ὁμοῖος σοί»· ἀπὸ γὰρ οὗ ἤρξατο μο-
ρίου, τῆς ἀντωνυμίας, εἰς <τὸ> αὐτὸ κατέληξεν. ἐγχαρεῖ
δὲ καὶ περιοδικῶς αὐτὸ λεχθῆναι δύνασθαι, καὶ μὴν
καὶ διηγηματικῶς, ὥς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Πρὸς Λεπτί-
15 νην «λέγεται τοίνυν τειχίζειν ἐκεῖνος εἰπὼν οἴχεσθαι
προσβεύων εἰς Λακεδαίμονα», καὶ διελθὼν τὰ κατὰ
τὸν Θεμιστοκλέα πάλιν ὁμοίως ἐπαύσατο «καὶ πάντες
ἴστε, ὃν τρόπον ἐξαπατηῆσαι λέγεται»· τὸν γάρτοι
κύκλον οὐχ ὁ ῥυθμὸς ἐλέγχει ἀλλὰ ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ
20 τελευτή.

Εἴρηται δὲ κύκλος ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ γραφομένων
κύκλων· ὥσπερ γὰρ ἐκείνων διὰ τὸ ἐξ ἴσου πανταχόθεν

1 τοῦτο Ba | μέγεθος τε Ac, Thuc. 2 ἠδύναντο PcVcBa |
εἰεῖν post 3 ἔλαιοι VcBa 6 λόγον post 7 ἐμπεριέχον PAc
7 ἐμπεριέχ[ο ex ω]ν Vc | ἀρξῇται PcAc 9 ἐναλλάξας Ac | μήτε
σχῆμα μήτε χρόνον om. schol. P (W VII 838, 8) 10 Dem. 10, 73
12 τὸ Spengel | κατέληξεν Ac; ἔληξεν P; καὶ κατέληξεν VcBa
15 ἐκεῖνος τειχίζειν V, Dem. 20, 73 16 προσβεύων Pa | τὰ Pa
Ac, (ὁ m.1 supr.) Pc; τὸ VcBa 17 τὸν om. Pc | καὶ ante πάλιν
add. Pa V | ἐπαύσατο ὁμοίως Pc 18 τοι om. Pc 19. 20 καὶ τὸ
τέλος V 22 ἐπ' ἐκείνων VcBa 22. 196, 1 πανταχόθεν λαμ-
βάνεσθαι ὅθεν (om. cet.) VcBa

περιφερὲς ἢ ἀρχὴ ἀδηλος, ὅθεν ἂν ἐτελήσωμεν τεκ-
μήρασθαι οὐ δυναμένων τὴν ἀρχήν, οὕτω δὲ καὶ τού-
των, ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν ὀνομάτων ἀμφιβόλου τῆς
ἀρχῆς καθισταμένης, ὅθεν εἶναι δύναται. διόπερ εἰ
θέλομεν, αὐτὸ τοῦτο ἀφοριζόμενοι τὸ τί ἐστὶ κύκλος, 5
172 ποιῆσαι τὸ σχῆμα τοῦ λόγου ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ λέγειν
τοῦ κύκλου, ἔσται δὲ οὕτω· κύκλος ἐστὶ τὸ ἀφ' ὧν ἂν
ἄρξηται τις ὀνομάτων ἢ ῥημάτων εἰς τὰ αὐτὰ κατα-
λήγειν δύνασθαι πάλιν· τοῦτο γὰρ ἔστιν ὁ κύκλος.

Περὶ ἐπιφωνήματος.

10

9 Τὸ ἐπιφώνημα λόγος ἐστὶν ἔξωθεν ἐπὶ τῷ πράγματι
παρ' ἡμῶν λεγόμενος. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ προσέχεσθαι τῷ
ὑποκειμένῳ ὥς ἐκείνου μέρος ὅντα, ἵνα μὴ ἀπάδη, δεῖ
δὲ αὐτὸν καὶ ἔξωθέν τι προσειληφέναι, ἵνα ἢ καὶ ἡ 253
τοῦ ἐπιφωνήματος φύσις φανερά. τὸ δὲ προσλαμβανό- 15
μενον ἔξωθεν τετολμῆσθαι δεῖ ἀσφαλῶς· διὰ τοῦτο
γάρτοι καὶ ἐπιφώνημα λέγεται, οὐχ ὅτι αὐτὸ τὸ πε-
πραγμένον λέγεται, ἀλλ' ὅτι τῷ γιγνομένῳ ἐπιφωνεῖται·
μέχρι γὰρ ἂν τις κατὰ κῶλον μεμετροημένως διατυποῦν
ἐθέλῃ τὸ γινόμενον, τὸ πρᾶγμα λέγει, ἐὰν δὲ παυσά- 20

1 τελήσωμεν Pc 2 δυναμένων m.po.] Ba | εὑρεῖν post ἀρχήν
add. V | οὕτω (δὲ om) καὶ ἐπὶ τούτου VcBa; γρ οὕτωσι δὲ καὶ
τούτων m.2Vc 3 νομάτων Pa 4 δυνάται, m.1 supr., Pc;
δύναιτο Ac | διόπερ PAc; διὸ καὶ VcBa 5 ὁ κύκλος V
7 ἔσται δὲ P; λελέχθω V, v.l.P 8 ἢ ῥημάτων V, v.l.P, schol.
P (W VII 840, 3 sq.), cf. p. 195, 8; om. P 9 ἐστι[II] κύκλος Pc
10 ἐπιφωνημάτων PaPπAc 11 τὸ PPπ; om. V, Dox. II 253, 9
W. | ἐστὶ λόγος V, Dox. 14 δὲ om. P | ἢ post 15 φύσις V
17 τοι om. VcBa | τὸ om. Pa 18 τῷ πεπραγμένῳ ἐπ. Ac 19 μὲν
γὰρ vulg. | ἂν m.2 suppl. Vc | τις ante διατυποῦν V 20 γένό-
μενον Pa | ἐθέλει Ba, (ἡ m.2) Vc

μενος ἐπενέγκῃ τι τῷ παντὶ ὥς παρ' αὐτοῦ ἐξῶθεν,
τοῦτο ἐπιφώνημα λοιπὸν ἐστίν, οἷον

«σὺν δ' Εὐρώς τε Νότος τ' ἔπεσε Ζέφυρός τε δυσαῆς
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων» 173

5 καὶ «σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον»,
μέχρι τούτων ἢ διατύπωσις, τὸ δὲ «ὄρωρει δ' οὐρα-
νόθεν νύξ» ἐπιφώνημα λοιπὸν ἐστίν· ἥ μὲν γὰρ ἐκ
τῶν νεφῶν σκότος γίνεται, προσέχεται τῇ ἀληθείᾳ καὶ
ἴδιον τοῦ πράγματος ἐγένετο, ἥ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγει
10 τὴν νύκτα γεγονέναι, δις ἐτόλμησε, καὶ νύκτα εἰπὼν τὸ
ἄλλο σκότος καὶ ἐξ οὐρανοῦ γεγονέναι, ὅθεν οὐδέποτε
γίνεται σκότος οὐδὲ νύξ. Καὶ τὸ μὲν ἀληθινὸν ἐπιφώ-
νημα τοῦτό ἐστιν.

2 λοιπὸν om. VcBa 3 Hom. ε 295 | ἔπεσε VcBa; ἔπεσον
Ac, m.2Vc; ὄρωρ' ἐπαῖξας P; om. schol. P (W VII 841, 8)
5 Hom. ε 293 | νεφέεσι Pa, (alt. σ supr.) Pc; νέφεσσι Vc 7 εἰ
μὲν VcBa 9 γίνεται V | εἰ (ἢ m.po) δὲ Ba, (εἰ in ras.) Vc |
λέγεις VcBa 10 δεῖ σε τολμήσαντα καὶ νύκτα εἰπόντα τὸ σκό-
τος VcBa, (τὸ ἄλλο σκότος) schol. P 11 καὶ τὸ ἐξ V | εἰπεῖν
post γεγονέναι add. V, schol. P 12 σκότος ἐπιγίνεται Ac

ad 9—12 m.2Vc: γρ ἡ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγει τὴν νύκτα γεγο-
νέναι δις ἐτόλμησε· καὶ νύκτα εἰπὼν τὸ ἄλλο σκότος καὶ τὸ ἐξ
οὐρανοῦ γεγονέναι — τοῦτό ἐστιν

ad 7—12 m.1Pa ascripta sunt: <v.l. I> ἡ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγοι-
το τὴν νύκτα γεγονέναι. δις ἐτόλμησεν· καὶ νύκτα εἰπὼν τὸ ἄλλο
σκότος· καὶ τῷ ἐξ οὐρανοῦ γεγονέναι εἰπεῖν· ὅθεν οὐδέποτε γί-
νεται σκότος οὐδὲ νύξ· <v.l. II> γρ καὶ οὕτως· ἡ μὲν γὰρ ἐκ
τῶν νεφῶν σκότος γίνεται. προσέχεται τῇ ἀληθείᾳ· καὶ ἴδιον
τοῦ πράγματος ἐγένετο· ἡ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγοιτο τὴν νύκτα γε-
γονέναι. δις ἐτόλμησεν· καὶ νύκτα εἰπὼν τὸ ἄλλο σκότος· καὶ ἐξ
οὐρανοῦ γεγονέναι εἰπὼν, ὅθεν οὐδέποτε γίνεται σκότος οὐδὲ
νύξ· <v.l. III> γρ καὶ οὕτως· ἡ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγει τὴν νύκτα γε-
γονέναι. δεῖ σε τολμήσαντα καὶ νύκτα εἰπόντα τὸ σκότος· τὸ καὶ
ἀλλὰ καὶ ἐξ οὐρανοῦ γεγονέναι εἰπεῖν· ὅθεν οὐ γίνεται σκότος
οὐδὲ νύξ· — sic Pa; in Pc legitur v.l. I (add. γρ). sed lectionis
II finis (inde a δις ἐτόλμησεν) et lectionis III initium (usque ad
νύκτα γεγονέναι) intercederunt et in v.l. III γέγονεν εἰπεῖν legitur

12 καὶ et μὲν om. VcBa

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἐπιφωνήματος εἶδος τρόπον τινὰ
 γινόμενον, ὃ καὶ ἀκμήν ἐκάλεσαν τινές, οὐκ ὁρθῶς ὀρί-
 ζοντες ἐν ἐνὶ κώλῳ ἀκμήν, ἐπεὶ μηδέ, ὅθεν γίνεται, δύ-
 ναταί τις εἰδέναι. ἔστι δὲ τοῦτο τοιοῦτον, ὅταν πνεύ-
 174 ματος κατὰ μέρος ἀποταθέντος ἐν πολλοῖς κώλοις ἐπὶ 5
 τέλει πάλιν ἐν κῶλον τεθῇ, συλλήβδην ὥς εἰπεῖν πᾶν
 τὸ πνεῦμα δυνάμενον ἀφορίσασθαι καὶ ἔχειν ἐν ἑαυτῷ·
 οἶον

«Αἶας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε, βιάζετο γὰρ βελέεσσι»
 καὶ ὅλον τὸ παρ' Ὀμήρῳ πνεῦμα· κατὰ μέρος γὰρ εἰπὼν 254
 τὰ συμβάντα τῷ Αἴαντι καὶ ἐπισυμβαίνοντα ἐπὶ τέλει 11
 πάλιν ὥσπερ ἐν ἐνὶ κώλῳ πάντα ἐπαλιλλόγησεν εἰπὼν
 «πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο».

Ἔστιν ἐπιφωνηματικὰ καὶ τὰ ἀπὸ τῶν τροπῶν ὀνόματα
 ἐλκόμενα λοιπὸν εἰς τὸ πρᾶγμα, τολμηρῶς ἡμῶν βιαζο- 15
 μένων τὰ ἐκ τοῦ ἀλλοτρίου πράγματος εἰς τὸ ἡμέτερον
 μεταφέρειν ὥς τὸ ἀσφαλὲς ἐχόντων διὰ τὸ καὶ εἰς τὴν
 παραβολὴν αὐτὰ προειρηκέναι· οἶον ἐάν τις ναυάγιον
 ἐκ παραβολῆς εἰπὼν ἐν λόγῳ, εἴτα μεταβαίνων εἰς τὰ
 πράγματα ἐθελήσῃ λέγειν κατ' ὄνομα ἕκαστον τῶν ἐκ 20
 τῆς ναυαγίας σημαίνων τὸ ὑποκείμενον, οἶον ἐν χειμῶνι
 καὶ νῦν ἔστι τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ κλύδωνι, καὶ
 σαλεύεται τὰ καθεστηκότα καὶ δεῖται τοῦ κυβερνήσον-

8 cf. 189, 14 sq. 5 ἐν om. VcBa 7 τὸ αὐτὸ Ac 9 Hom.
 Π 102 10 ὅλον τὸ . . πνεῦμα Vδ, m.2Vc, (τὸ ὅλον τὸ) Ac; ὅλον
 τῷ . . πνεύματι PVcBa | λέγεται post πνεύματι add. VcBa
 11 καὶ ἐπισυμβαίνοντα om. VcBa 11. 12 πάλιν ἐπὶ τέλει Ac
 12 ἐν om. Ac 13 Hom. Π 111 14 ἔστι δὲ Ac | ἔστι δὲ καὶ
 ἐπιφωνηματικὰ τὰ VcBa 15 ἐλκόμενα Ac, v.l.Pc, v.l. m.2Vc;
 ἐκλαμβανόμενα PVcBa; mg. ἐλκομένων Pa 16 τὰ PAc; αὐτὰ
 VcBa | πράγματα P, ?m.1Ac 17 ὥς τὸ PVcBa; τὸ δὲ Ac, cf.
 schol. P (W VII 845, 19) 20 ἐθελήσειεν V 21 τῆς om. Ac |
 σημαῖνον Ac

τος αὐτά'. καὶ πάλιν αὐτοῦ μεμνησόμεθα τούτου ἑξῆς
ἐν τῷ περὶ τροπῆς λόγῳ.

Περὶ τροπῆς.

175

Τροπή δέ ἐστι τὸ μὴ ἐξ ὑποκειμένου πράγματος ἄλλο- 10
6 τρίου δὲ σημαντικὸν ὄνομα θεῖναι κοινὸν εἶναι δυνά-
μενον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἔξωθεν ἐμφαινομέ-
νου, ὃ καλεῖται καὶ μεταφορὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς,
οὐχ ὥς ἐκεῖνοι λέγουσι τὸ ἀπὸ τῶν ἀψύχων ἐπὶ τὰ
ἔμψυχα καὶ τὸ ἀνάπαλιν· ἀλλὰ καθόλου ἢ ῥητορικῇ
10 πολυπραγμονοῦσα μὴδὲν μήτε ἐμψύχων μήτε ἀψύχων,
οὕτω χρῆται τοῖς ἄλλοτρίοις ὀνόμασιν, οἷον «προπέπο-
ται τὰ τῆς πόλεως πράγματα», ἀντὶ τοῦ προδεδόται,
καὶ 'τιθασεύουσιν'· ἐμφαίνεται γὰρ ἐκένω τε τῷ ὀνό-
ματι τὸ συμπόσιον μὴ ὑποκείμενον καὶ τούτῳ τὰ θηρία
15 τιθασεύόμενα τῷ λόγῳ μὴ ὑποκείμενα. τούτου δὲ τοῦ
255 εἰδους εἴ τις ἐφαψάμενος πληρώσειε καὶ τὸ ἐφεξῆς
τῆς τροπῆς ὄνομα, ὥς πᾶσαν ἐνθεῖναι τὴν παραβο-
λήν, ἀρετὴν ἐποίησεν, εἰ δὲ ἐλλείψειε, κακοζηλότερόν
ἐστίν· οἷον «ἐχθρόν ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον
20 ἡσκήσαμεν», εἰπὼν ὄνομα καὶ λαβὼν ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος
εὐθέως ἀπέδωκεν «ἢ φρασάτω τις ἐμοί, πόθεν ἄλλοθεν
ἰσχυρὸς ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν γέγονε Φίλιππος» καὶ τὰ
ἑξῆς ὁμοίως. — Δεῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι, ὅσα μὲν ἐστὶ 176
συντελικὰ τῆς τροπῆς, εὐθύς ἀποδοθήσεται, ὅσα δὲ

1 τούτου μεμνησόμεθα V | 1. 17 4 δὲ P; om. VPπ 7 παρὰ
om. Pa 8. 9 ἐμψύχων ἐπὶ τὰ ἔμψυχα VcBa 9 ἀνάπαλιν· καθό-
λου γὰρ V, v.l.P 11 Dem. 3, 22 13 Dem. 3, 31 | τιθασεύουσιν
ἀντὶ τοῦ κολακεύουσιν Sc | τε om. Ba 14 μὴ suppl. m.2VcBa |
μὴ ὑποκείμενον om. Ac, v.l.P 15 τιθασεύόμενα om. Ac 19 Dem.
3, 28 | ἐφ' ἡμᾶς ἐχθρόν P | τοιοῦτον, m.1 τηλικούτον supr., Vc
20 ἡσκήσαμεν Ac | εἰπὼν γὰρ Ac 22 γέγονε φίλιππος ἢ παρ'
ἡμῶν αὐτῶν V 24 εὐθέως V

γελοιότερα, διὰ πολλοῦ, τῷ χρόνῳ λανθάνοντα καὶ τῷ
 μὲν τεχνίτῃ κατὰδηλα ὄντα, τοῖς ἀτέχνοις δὲ μὴ
 φαινόμενα. τοῦτο μὲν οὖν σεμνὸν ὃν εὐθέως ἀπεδόθη·
 τὸ δὲ «προπέπεται τὰ τῆς πόλεως πράγματα» εἰ μὲν
 εἶχεν ἐγγὺς παρακειμένην τὴν ἀπόδοσιν, γελοιότερον 5
 ἂν ἦν, διὰ πολλοῦ δὲ λανθάνον οὐ φαίνεται· ὑπο-
 βάλλων γὰρ ἐρεῖ ὥδέ που «μεθύει τῷ μεγέθει τῶν
 πεπραγμένων Φίλιππος», ὥρμητο δὲ τὸ τοῦ μεθύειν
 ὄνομα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 'προπέπεται', ἐδόκει δὲ εἶναι
 γελοιότερον εὐθέως παρακείμενον τῷ 'προπέπεται' τὸ 10
 'μεθύει'. τῷ μέντοι 'μεθύει' παρακείμενον τὸ 'ὄνει-
 ροπολεῖ' σεμνὸν ὃν ἐκόσμησε τὸν λόγον· κοινὸν γὰρ
 ἔστι τῶν μεθυόντων τὸ ὄνειροπολεῖν.

Περὶ σεμνοῦ λόγου.

11 Σεμνὸν δέ, εἴ τί πού ἐστιν ἐν τοῖς οὖσι, τί ἄλλο 15
 177 μᾶλλον ἐστιν ἢ λόγος; καὶ τὸ μὲν σεμνὸν τοῦ νοῦ σε-
 μνῶς οὐχ ἐρμηνεύεται ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμεως
 ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οἷον «ὁ
 μὲν δὴ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων»
 καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· ὅπου δ' ἂν ὁ νοῦς αἰσχροὺς ἦ, 20

1 λανθάνεται Pc 1.2 τῷ μὲν τῷ Vc 2 δὲ μὴδὲ PaBa 3 ὃν
 om. VcBa 4 Dem. 3, 22 5 εὐθέως V (cf. 10) 6 ἦν ἂν P | διὰ om.
 Ba | δὲ τεθὲν λανθάνον V, v.l.P | οὐ Pc, (δὲ m.1 supr.) Pa; οὐδὲ
 V, v.l.Pa 6.7 ὑποβάλλων: at in alia oratione leguntur! 7 ὥδέ
 om. V | Dem. 4, 49 (ἐκείνον μεθύειν κτλ.) 8 ὥρμηται VcBa, m.1
 Pa | τοίνυν (pro δὲ) Ac | τοῦ om. Ac 9 δὲ Ac; γὰρ PVcBa
 10 τῷ m.2 ex δ] VcBa 11 pr. μεθύειν Ac | τῷ m.2 ex δ] Vc;
 τὸ Ba | alt. μεθύειν Pc 12 ὃν PAc; ἂν VcBa 13 τῶν με-
 θυόντων Ac, v.l.Pa; τῆς μέθης PVcBa 15 εἴ Vδ; ἦν PcVcBa;
 ἦν Pa 15.16 σεμνὸν δέ τι. ἢ νοῦ ἐστιν ἢ λόγου· καὶ τὸ Ac,
 v.l.P; alia v.l.P: γρ καὶ οὕτως· σεμνὸν δὲ ἢ νοῦ ἐστιν ἢ λό- 15 τί
 ἂν ἄλλο VcBa 18 Plat. Phaedr. 246 E 20 δὲ (om. ἂν) VcBa |
 εἰ Ba; εἴη Sc; ?m.1Vc

ἐκεῖ χρειά τῆς σεμνότητος τοῦ λόγου, ἵνα τὸ νοού-
 256 μενον αἰσχροῦς οὕτως ἐξενέγκῃ τις τῷ λόγῳ εὐφυνῶς,
 ὄνομα ἀντ' ὀνόματος ἀμείβων, ὥς μὴ δόξαι τιςὶν αἰ-
 σχρὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα διὰ τὴν τοῦ λόγου σεμνότητα,
 5 ὥς παρὰ τῷ Μενάνδρῳ· πυθομένου γάρ τινος κόρης, πῶς
 εἴη διεφθαρμένη, σεμνῶς ἀφηγήσατο πρᾶγμα αἰσχροῦν
 ὀνόμασι βελτίστοις· Διονυσίων ἦν πομπή, ὃ δέ μοι
 ἠκολούθησε μέχρι [τὰ] πρὸς τὴν θύραν, ἔπειτα φοιτῶν
 καὶ κολακεύων τὴν μητέρα ἔγνω με· τὸ γὰρ ἐφθάρθαι
 10 καὶ ὑβρίσθαι σεμνῶς ἔγνω με· εἰπὼν ἐκόσμησε πρᾶγμα
 αἰσχροῦν σεμνοτέρῳ λόγου συνθέσει. γίνεται μὲν οὖν
 ἢ ὀνόματι ἡμῶν ἀντ' ὀνόματος χρωμένων, ἢ πολλάκις
 οὐδὲ λέγεται τὸ πρᾶγμα, εἰὰν αἰσχροῦν ἢ πάνυ, ἀλλὰ τὰ
 πρὸ τοῦ πράγματος εἰωθότα γίνεσθαι λέγονται καὶ τὰ
 15 ἐπισυμβαίνοντα τῷ αἰσχροῦ πράγματι, ἅπερ ἐξ ἀνάγκης
 ἐναργῶς καὶ σεμνῶς δηλοῖ καὶ αὐτὰ τὰ σιγώμενα, σε-
 μνῶς μὲν ὅτι μὴ λέγεται, ἐναργῶς δὲ ὅτι τοῖς ἐκατέρω- 178
 θεν νοεῖται· ὥς παλ' παρ' Ὀμήρῳ

«λῦσε δὲ παρθενικὴν ζώνην, ἐπὶ δ' ὕπνον ἔχευεν.
 20 ἢ δ' ὑποκυσσαμένη»

τέκετο, ὃν ἔφη τεκεῖν· ἐνταῦθα γὰρ τὴν συνουσίαν
 ἐδήλωσε τῷ καὶ τὰ γενόμενα πρὸ τῆς συνουσίας εἰπεῖν

1 ἐκεῖ V; τότε P 2 ἐξενέγκοι Pc, (η supr.) Pa | τῷ λόγῳ om.
 Ac 3 ὄνομα ὀνόματι V 5 Men. fr. 558, III p. 170 Kock
 6 [I—II]πρᾶγμα Ac 7 με VcBa 8 τὰ PV, Anon. III 118, 1 Sp.;
 αἶρ
 τοῦ Sc; del. m.2Vc 9 διεφθάρθαι Pc; ἐσχίσθαι Ba; ἐ[φθ m.2]
 θαι Vc 11 συνθήκη V | μὲν οὖν P; οὖν οὕτως V, v.l.P 12 ἢ
 om. VcBa | χρωμένων ante ἀντ' Pc 14 γίνεσθαι καὶ λέγεσθαι
 Pa; λέγεσθαι καὶ γίνεσθαι (β α supr. m.1) Pc 16 δηλοῖ P; μη-
 νύει V 19 Hom. λ 245. 254 | παρθενίην Ba, ex cr. Vc | κατὰ
 (pro ἐπὶ) Ac 22 γὰρ καὶ VcBa

«λύσε δὲ παρθενικήν ζώνην» καὶ ἐπενεγκεῖν, ἃ μετὰ τὴν συνουσίαν γίνεται, «ἢ δ' ὑποκυσσαμένη».

Περὶ κακόζηλου.

12 Τὸ δὲ κακόζηλον γίνεται ἢ κατὰ τὸ ἀδύνατον ἢ κατὰ τὸ ἀνακόλουθον, ὃ καὶ ἐναντίωμα ἐστίν, ἢ κατὰ 5 τὸ αἰσχροὺν ἢ κατὰ τὸ ἀσεβὲς ἢ κατὰ τὸ ἄδικον ἢ κατὰ τὸ τῇ φύσει πολέμιον, καθ' οὓς τρόπους καὶ ἀνασκευάζο- 179 μεν μάλιστα τὰ διηγήματα ἐκβάλλοντες ὥς ἄπιστα. διὰ 257 τοι τοῦτο φαμεν καὶ τὰς διασκευὰς μέχρι τοῦ εἰκότος προχωρεῖν, ὥς, εἰ παρὰ τὸ εἰκὸς εὐρεθείη τι, πάντως 10 καὶ κακόζηλον ἐσόμενον καὶ ἐμπεσούμενον τῇ ἀνασκευῇ· καὶ γὰρ ἐκεῖ λέγομεν 'οὐκ εἰκὸς τόδεπραχθῆναι', ἢ ὅτι ἀδύνατον ἢ ὅτι αἰσχροὺν καὶ τὰ ἐξῆς. γίνεται δὲ τὸ κακό- 15 ζηλον ὁμῶς καὶ τροπικῇ λέξει μιᾷ χρησαμένων, εἴτα τὸ πλήρες τῆς τροπῆς ἀποδοῦναι μὴ δυναμένων.

Ἰστέον μέντοι, ὅτι τὰ κακόζηλα ἔστι πολλάκις ἰᾶσθαι τῇ προκατασκευῇ καὶ προθεραπείᾳ· τὰ γὰρ προμα- 20 λαχθέντα τῇ ἐρμηνείᾳ νοῦν εἰσάγει, ὅθεν καὶ τὸ τόλμημα προσδοκᾶται τοῖς ἀκούουσιν, ὃ καὶ πρὶν λεχθῆναι ἀσφαλὲς εἶναι δοκεῖ, γυμνὸν δ' ἂν τεθῇ πρὸ 25 τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου, κακόζηλον ἔδοξεν ἢ τῷ νῷ

1 παρθενίην VcBa | τῷ add. ante καὶ PAc, post καὶ Sc
2 τέκετο add. Ac; τέκετο δν ἔφη τεκεῖν add. VcBa, cf. p. 201, 21
7 τῇ om. PcAc | cf. 11, 8 9 τοῦτο τοι Ac; τοῦτο γὰρ (om. τοι) VcBa | p. 167, 16 10 προχωρεῖν V, v.l.P; om. P 11 pr. καὶ om. V | τῇ ἀνασκευῇ ἐμπεσούμενον V 14 μιᾷ om. Pc | χρω- μένων VcBa; χρησαμένων ἡμῶν Ma 16 cf. Π. μεθ. δειν. p. 430 Sp. Π. ὕψ. 32, 3 17 mg. ἐν ἄλλοις τῇ προθεραπείᾳ καλουμένη P | τῇ add. ante καὶ Vc, (m.1 supr.) Ac; post καὶ Ba | καλου- μένη post προθεραπείαι add. V 18 ὅθεν et τὸ om. Ac 19 δ P; διότι VcBa; ὅτι v.l.P; om. Ac 21 προκατασκευῆς Ac

ἢ τῷ λόγῳ. καὶ σκόπει, πῶς καὶ Ὅμηρος ἐποίησεν· ὥς
γὰρ λέξειν ἔμελλεν

«ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο»,

φοβούμενος τούτου τὸ ἀδύνατον προκατασκευάζει τοι-
5 οὔτον ἄνδρα τῷ λοιπῷ διηγήματι, ὥς μηδὲ τὸν περὶ τού-
του λόγον ἄπιστον καταστήναι λεχθέντα, τῷ τε τροφᾷ
αὐτῷ παραθεῖναι μείζονας ἢ κατὰ ἄνθρωπον τῷ τε
ἀποδοῦναι αὐτῷ ῥόπαλον βαστάζειν, οἷον οὐκ ἄνθρωπος,
καὶ λίθον καὶ τῷ τὴν ιδέαν αὐτοῦ διελθεῖν ὥς μεγά-
10 λην καὶ φοβεράν καὶ τῷ εἰπεῖν

180

«οὐδὲ ἐώκει

ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίψι ὑλήεντι»·

πάντες γὰρ οἱ περὶ τούτου προγυμνασθέντες λόγοι
πιστὸν ἐποίησαν εἶναι δοκεῖν τὸ παράδοξον τὸ περὶ
15 τοῦ Κύκλωπος ῥηθὲν τὸ

«ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο»·

εἰ γὰρ καὶ τοιοῦτος ἦν, οἷον αὐτὸν προκατεσκεύαζεν,
οὐδὲν ἦν τὸ καὶ τοιοῦτον αὐτὸν ποιῆσαι δυνηθῆναι.
258 Γίνεται δὲ τὸ κακόζηλον καὶ κατὰ τὸ εὐτελὲς πολλάκις,
20 ὥς ἐκείνο

«οἴμοι, δράκων μου γίνεται τὸ ἥμισυ».

θεραπεύεται δὲ τὰ κακόζηλα οὐ τῇ προδιορθώσει μόνῃ
ἢ τῇ προκατασκευῇ, ὥς ἐδείξαμεν, ἀλλὰ καὶ τῇ ἐπιδιορ-

1 καὶ σκόπει om., ὥς pro πῶς VcBa 3 Hom. ι 481 4 sq.
cf. schol. Odys. ι 187 6 λεχθέντα καταστήναι Ac 8 ῥόπαλον
αὐτῷ δοῦναι V | ἀνὸς² P; ἄνως Vc, m.1Ba; ἀνὸν Ac 11 Hom.
ι 190 14, 15 τὸ ῥηθὲν παράδοξον περὶ τοῦ (τοῦ om. Ac) κύ-
κλωπος τὸ V 16 cf. l. 3 18 <τι> τοιοῦτον? 19 γὰρ (pro δὲ)
Ac 21 Eurip. fr. 930 N.²; cf. II. ίδ. p. 407, 10 Sp. 22 τὸ κα-
κόζηλον² Pc 23 καὶ (pro ἦ) Ac | p. 202, 16

θώσσει καλουμένην. δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὰ εὐτελῶς εἰρημένα
ἢ σεμνότης διορθοῦται, ὥς παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ

«οἷμοι, δράκων μου γίνεται τὸ ἥμισυ»,

τοῦτο γὰρ κοινῶς καὶ εὐτελῶς εἰπὼν ἐθεράπευσε τῇ
ἐπιφορᾷ

5

«τέκνον, περιπλάκηθι τῷ λοιπῷ πατρί»·

τοῦτο δὲ οὐ μόνον σεμνῶς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἐπιφω-
181 νηματικῶς διὰ τὸ τετολμῆσθαι. οὗ τὸ ἐναντίον, ἐὰν συμβῇ
τινι μετὰ σεμνότητα εἰς αἰσχρὸν κατενεχθῆναι, κακό-
ζηλον ἐγένετο, ὥς ἐτέρωθι ὁ αὐτὸς

10

«ἦ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν»,

τοῦτο σεμνῶς εἰπὼν ἐπήνεγκεν εὐτελεῖς καὶ κοινὸν καὶ
κακόζηλον

«κρύπτουσ', ἃ κρύπτειν ὕμματα ἄρσένων χρεῶν». 15

Περὶ ἐσχηματισμένων προβλημάτων.

13 Τῶν ἐσχηματισμένων προβλημάτων τὰ μὲν ἐστὶ κατὰ
τὸ ἐναντίον, τὰ δὲ πλάγια, τὰ δὲ κατὰ ἔμφασιν.

I 2 p. 330, 1—331, 6 Sp.-H.: Ἀψίνου περὶ τῶν ἐσχηματισμέ-
νων προβλημάτων.

Τῶν ἐσχηματισμένων προβλημάτων τὰ μὲν ἐστὶ κατὰ τὸ ἐναν-
τίον, τὰ δὲ πλάγια, τὰ δὲ κατ' ἔμφασιν.

7 τοῦτο δὲ P; καὶ τοῦτο V | εἴρηκεν Vc; εἰρ^η Ba 11 θνή-
σκουσ' Pc, Eurip. Hec. 568; πίπτουσ' Pa VMr 12 εὐσχημόνως
Pa Ba, m.1Vc 13 cf. Elsperger, Philologi suppl. XI 87 15 ὁμ-
μασιν Ba; ?m.1Vc 16—206, 11 cf. II. ἰδ. p. 286, 5—8. 386, 26 sq.
Sp.; [Dion.] II 1 p. 295 sq. Us.; Fuhr, Nov. Symb. Joachim. 1907
p. 112 16 περὶ τῶν Sc 17. 18 κατὰ τὸ ἐναντίον P, Aps.; ἐναν-
τία (om. κατὰ τὸ) V 18 πλάγια V, Aps.; κατὰ τὸ πλάγιον P |
ἔμφασιν V, Aps.; τὴν ἔμφασιν P

Ἐναντία μὲν οὖν ἐστίν, ὅταν τὸ ἐναντίον κατα-
σκευάζωμεν, οὗ λέγομεν· οἷον ἤτησαν Ἀθηναῖοι παρὰ
Λακεδαιμονίων εἰρήνην, οἳ δὲ ἀντήτησαν Περικλέα,
βουλευομένων τῶν Ἀθηναίων αὐτὸς ὁ Περικλῆς ὑβριο-
παθῶν ἐπὶ τῇ βουλῇ ἀξιοῖ ἀπέρχεσθαι· ὁμολογουμένως
γὰρ ὁ Περικλῆς, εἰ καὶ λέγει 'πέμψατέ με', σχήματι 182
μόνον λόγον λέγει, ἐπεὶ καὶ μεταχειρίσεσι χρῆται ταῖς
κατασκευαζούσαις, ὅτι οὐ χρὴ πεμφθῆναι αὐτόν.

Πλάγιον δέ ἐστιν, ὅταν μετὰ τοῦ κατασκευάζειν τὸ
ἐναντίον καὶ ἄλλο τι περαίνει ὁ λόγος· οἷον πλούσιος ἐν
λιμῷ ὑπέσχετο θρέψειν τὴν πόλιν, εἰ λάβοι τὸν πένητα
πρὸς σφαγὴν, οὐκ ἔδωκεν ὁ δῆμος, ὁ πένης ἑαυτὸν
προσαγγέλλει. ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἐναντίον βούλεται ὁ
πένης, οὐπερ λέγει· ἀποθανεῖν γὰρ οὐ βούλεται, κατα-
σκευάζει δὲ ἐκ πλαγίου καὶ τὸ μὴ εἶναι τὸν σῖτον καὶ
τὸ εἰ ἔστιν ἀπλῶς λαβεῖν.

Ἐναντία [sic codices] μὲν οὖν ἐστίν, ὅταν τὰ ἐναντία κατα-
σκευάζωμεν, οὗ λέγομεν· οἷον ἤτησαν Ἀθηναῖοι παρὰ Λακεδαι-
μονίων εἰρήνην, οἳ δὲ ἀντήτησαν Περικλέα, βουλευομένων τῶν
Ἀθηναίων αὐτὸς ὁ Περικλῆς ἀξιοῖ ἀπιέναι· ὁμολογουμένως γὰρ
ὁ Περικλῆς, εἰ καὶ λέγει πέμπεσθαι, ἀλλὰ σχήματι λόγον χρῆται.

Πλάγιον δέ ἐστιν, ὅταν μετὰ τοῦ κατασκευάζειν τὸ ἐναντίον
καὶ ἄλλο τι περαίνει ὁ λόγος· οἷον πλούσιος ἐν λιμῷ ὑπέσχετο
θρέψειν τὴν πόλιν, εἰ λάβοι πένητα πρὸς σφαγὴν, οὐ δέδωκεν ὁ
δῆμος, ὁ πένης ἑαυτὸν προσαγγέλλει. ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἐναντίον
ὁ λόγος βούλεται καὶ ἐκ πλαγίου κατασκευάζει τὸ μὴ εἶναι σῖτον
καὶ εἰ ἔστιν ἀπλῶς λαβεῖν ἄνευ τριαύτης ἀντιδόσεως.

1 ἐναντία V, Aps.; ἐναντίον Pc; ἐναντίον Pa (m.1 supr.) |
τὸ ἐναντίον post 1. 2 κατασκευάζωμεν Pc 2 λέγωμεν Pa, Ap-
sinis B | ἀθηναῖοι V, Aps.; οἱ ἀθηναῖοι P | cf. 207, 2 5 ὁμο-
λογουμένως PAc, Aps.; ὁμολογημένως VcBa 6 γὰρ om. Ac
7 χρῆσεται V 10 περαίνει PaBa, ?m.1Vc 11 πένητα m.2 suppl.
Vc | cf. 97, 6 13 γὰρ P, Aps.; γὰρ καὶ V | cf. [Dion.] II 1
p. 329, 15 Us. 15 schol. P: παρὰ τῷ πλουσίῳ δηλονότι μὴ εἶναι
σῖτον | τὸν Pa V; om. Pc, Aps., cf. schol. P

Κατὰ ἔμφασιν δέ ἐστιν, ὅταν λέγειν μὴ δυνάμενοι διὰ τὸ κεκωλῦσθαι καὶ παρρησίαν μὴ ἔχειν ἐπὶ σχήματι ἄλλης ἀξιώσεως ἐμφαίνωμεν κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ λόγου καὶ τὸ οὐκ ἐξὸν εἰρησθαι, ὥς εἶναι τε νοῆσαι τοῖς ἀκούουσι καὶ μὴ ἐπιλήψιμον εἶναι τῷ λέγοντι· οἷον τὸν μαινόμενον φεύγειν ὁ νόμος ἐκέλευε, φήμης οὔσης, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικί, ἀξιοῖ ὁ παῖς ὥς μαινόμενος φεύγειν· ἐνταῦθα γὰρ τῷ μὲν δοκεῖν περὶ τῆς φυχῆς διαλέγεται καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἐπερείδεται, διόλου δὲ ἐμφαίνει τὴν μοιχείαν τοῦ πατρὸς κατὰ τῆς γυναικός.

Τὰ μὲν οὖν πλάγια καὶ τὰ ἐναντία ἐν τούτῳ διαλλάττει μόνου, ὅτι τὰ μὲν ἐναντία ἐν μελετᾷ, τὰ δὲ πλάγια καὶ διπλοῦν ἐκφέρει τὸν νοῦν, πολλάκις δὲ καὶ 183 πλείονα. ἡ μέντοι μεταχειρίσις ἡ αὐτή, ἀφ' ἧς τὸ με- 15 λετᾶν εἰδέναι γίγνεται. μελετῶνται γὰρ τῶν τοιούτων προβλημάτων αἱ ὑποφοραὶ ἀπὸ τῆς κατασκευῆς ἐκφερόμεναι καὶ κεῖθεν πάλιν ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων, ὅσα ἂν εὐρίσκηται. ὁ γὰρ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λόγος ἰσχυροποιούμενος, ἀσθενεστέρας ἀναγκάζων εἶναι τὰς λύσεις, ἐκεῖ 20

Κατ' ἔμφασιν δέ ἐστιν, ὅταν λέγειν μὴ δυνάμενοι τῷ κεκωλῦσθαι καὶ παρρησίαν μὴ ἔχειν ἐν σχήματι ἄλλης ἀξιώσεως ἐμφαίνωμεν κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ λόγου· οἷον τὸν μαινόμενον φεύγειν ὁ νόμος ἐκέλευε, φήμης οὔσης, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τῇ γυναικὶ τοῦ υἱοῦ, ἀξιοῖ ὁ παῖς ὥς μαινόμενος φεύγειν· ἐνταῦθα γὰρ τῷ μὲν δοκεῖν περὶ τοῦ φεύγειν διαλέγεται καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἐπερείδεται, διόλου δὲ δοκεῖ ἐμφαίνειν τὴν τοῦ πατρὸς μοιχείαν τὴν κατὰ τῆς γυναικός.

1 λέγειν V, Aps.; τι λέγειν P; ad λέγειν suppl. ἀντι m.2Vc
3 ἐμφαίνωμεν P, Aps.; ἐμφαίνωμέν τι V, v.l.P 4 τὸ P VcBa;
δ Ac, (om. καὶ) v.l.Pc 6 ὁ P, Aps.; om. V | cf. W VII 24, 15 sq.
12 ἐν om. VcBa 14 δὲ Pc; om. Pa V 16 γὰρ P Ac; δὲ VcBa
18 καὶ κεῖθεν — ἐπιχειρημάτων P, (ἐκ om.) V; κακῶν ἐπιχειρημάτων (om. cet.) Sc; γὰρ καὶ τῶν ἐπιχειρημάτων m.2Vc

δείκνυσιν βούλεσθαι πλέον τὸν σοφιστὴν ἢ κατὰ τὸ δοκοῦν
 εἰσάγεσθαι, οἷον ὁ Περικλῆς ἐν τῷ αὐτὸς ἀξιοῦν ἀπελθεῖν
 260 εἰς Λακεδαίμονα. ὁ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων ταῦτα ἐκ τῆς
 ὑποφορᾶς κατασκευασθῆναι ποιήσει, ἃ Περικλῆς εἶπεν
 5 ἂν αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ πάντως ἢ εἴ τις αὐτὸν ἄλλος μὴ
 διδόναι Λακεδαιμονίοις ἡξίου· φήσει τοίνυν ἔσως παρελ-
 θών, ὥς οὐ δεῖ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτάττουσι πείθεσθαι· δει-
 νόν τε γὰρ εἶναι τὸ πρᾶγμα καὶ ἡλίθιον, εἴ τις χαριεῖται
 κελεύουσιν ἐχθροῖς· φίλοις γὰρ ἐπιτάττουσι δεῖ πείθε-
 10 σθαι καὶ οὐ πολεμίοις, καὶ ὅτι οὐδὲ οἱ πατέρες ὑμῶν
 ὑπήκουσαν μηδενί, μήτε Ξέρξῃ μήτε Μαροδονίῳ μήτε Λα-
 ρεῖῳ μήτε ἄλλῳ τινί, καὶ ὅτι μηδὲ ὑμεῖς μήτε Λακεδαιμο-
 νίοις πολλὰ ἐπιτάττουσι περὶ Ποτιδαίας καὶ περὶ Αἰ-
 γινητῶν καὶ περὶ Μεγαρέων. καὶ καθάπαξ μία μετα- 184
 15 χείρισις ἐν τοῖς ἐσχηματισμένοις ἢ τῶν ὑποφορῶν
 κατασκευή.

Ἔστι καὶ ἄλλη μεταχείρισις, τὸ περιτιθέντα ἑτέρῳ τὸν
 λόγον εἰσάγειν τὰ νοήματα, οἷον ἄλλος μὲν οὖν ἂν
 εἶπέ τις μὴ πέμπεσθαι κελεύων αὐτὸν Λακεδαιμονίοις, ὥς
 20 οὐ χρή πολεμίοις ἐπιτάττουσι πείθεσθαι· δεινόν τε γὰρ
 εἶναι τὸ πρᾶγμα καὶ ἡλίθιον καὶ μήτε τοὺς πατέρας μήτε

1 τῷ βούλεσθαι VcBaMr | πλέον εἶναι P; εἶναι om. VMr |
 γρ δείκνυσιν τὸ ἐκεῖ βούλεσθαι πλέον εἶναι τὸν σοφιστὴν κτλ. P
 2 cf. 205, 3 | αὐτὸν PAc | ἀξιῶν VcBa 4 ἀνθυποφορᾶς VcBa |
 ἃ — 5 αὐτὸς Pa, (om. ἂν) Pc; ἄπερ ἂν αὐτὸς ὁ περικλῆς εἶπεν V
 5 ἢ om. AcBa, (er.?) Vc | μὴ om. V 7 ἐπιτάττουσι τοῖς ἐχθροῖς
 Ac (om. τοῖς) VcBa | cf. 100, 20 | similia Diodorus XII 39, 5 8 τε
 V; om. P, Anon. III 118, 26 Sp. 8.9 εἶναι . . . δεῖ: vix utrum-
 que sanum 9 ἐπιτάττουσι Pc 10 οὐδὲ PAc, Anon.; μηδὲ Vc
 Ba | ἡμῶν V, Anon. 12 ἡμεῖς V, Anon. 13 ποτιδαίας (non
 ποτιδαιατῶν) etiam Anon. | cf. Thuc. 2, 139 15 ἀνθυποφορῶν
 VcBa; cf. l. 4 17 τὸ PAc; τῷ VcBa 18.19 εἶπεν ἂν V 19 μήτε
 V 21 εἶναι καὶ τὸ πρᾶγμα ἡλίθιον V

ὕμᾱς ποτε τοιοῦτόν τι πεπραχέναι, καὶ τὰ αὐτὰ νοήματα, ἔγῳ δὲ οὐ φημι ταῦτά. ἔστι δὲ καὶ ἐν ἄλλῳ μεταβαλεῖν σχήματι, ἐάν τις λέγῃ ἔγῳ δέ, εἰ μὲν ἄκοντά μέ τις ἡξίου βιαζόμενος ἀπειθεῖν πρὸς Λακεδαιμονίους, εἶπον ἂν τάδε καὶ τάδε, καὶ τὰ αὐτὰ νοήματα, ἄπερ, εἰ καὶ 5 μὴ ἐσχηματισμένως ἐμελετῶμεν, ἐλέγομεν ἄν· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐσχηματισμένα καλεῖται τὰ τοιαῦτα προβλήματα, ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ δεῖ λέγεσθαι νοήματα, ἄπερ, εἰ καὶ μὴ ἐσχηματισμένως ἐμελετῶμεν, εἶπομεν ἄν. δεῖ δὲ μεταχειρίσεως καὶ τοιούτου σχήματος ἀσφαλοῦς εὐποροῦσθαι, 10 ἵνα μὴ λύοντες τὰς ἐμφάσεις γυμνοὺς εἰσάγωμεν τοὺς λόγους ὡς ἄντικρυς μὴ θέλοντες. Καὶ ταυτὶ μὲν περὶ πλαγίων καὶ ἐναντίων.

Τὸ δὲ κατὰ ἔμφασιν σχῆμα τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον καὶ προειρηκάμεν. μελετᾶται δὲ ἐνίοτε μὲν σχήματος εὐρέσει 15 κάκεινο τοιούτου, ἵνα τις ἄντικρυς λέγων τὸ πρᾶγμα 185 μὴ δοκῇ λέγειν, ὃ δὴ καὶ εὐρημά ἐστιν ἐμὸν ἐν μελέτῃ γενόμενον ἐμῇ καὶ ἐκδέδοται· οἷον φήμη ἦν, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τοῦ νιόυ τῇ γυναικί, ἔγκυος ἐγένετο ἡ γυνή, ἔχρησεν ὁ θεὸς τὸ γεννηθῆσόμενον φονέα ἔσεσθαι 20

18—p. 209, 11 et 210, 8 sq. cf. Syr. 1 p. 36, 22: ἐσχηματισμένα δὲ ζητήματά εἰσιν ὡς <τά S> παρὰ Ἀψίην τῷ Γαδάρει ἐν ἐκείνῳ <τε S> τῷ ζητήματι· φήμη ἦν, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τῇ τοῦ

1 ὕμᾱς Ld, (ἡ m.1 ex ὅ) Pa; ἡμᾱς PcV | τὰ αὐτὰ V (ἀντῶν m.2Vc); τοιαῦτα Pc; τὰ^{οι}τα Pa; schol. P solam lectionem τὰντα novit 2 τὰ αὐτά V | μεταβάλλειν (sic) Pa; μεταβάλλειν Pc 5 ult. καὶ om. Ac 6 εἶπομεν VcBa 8 τὰ μὲν αὐτὰ V 9 ἐμελετῶμεν om. VcBa | ἐλέγομεν ἄν VcBa 10 καὶ om. VcBa 11 γυμνοὺς post 12 λόγους Ac 14 καὶ om. VcBa 15 p. 206, 1 | καὶ αὐτὸ post μὲν add. V 16 κάκεινο om. V 17 δόξῃ VcBa | ἐμὸν om. VcBa Ld 18 γέγεννημένον Ac; λεγόμενον (m.2 γέγονεν supr.), m.1 mg. γρ γενόμενον, Vc | ἐμοὶ Ld | οἷον om. VcBa 19 τῇ ante τοῦ V, Anon. III 119, 16 Sp., Diac. f. 431 v 20 ἔσεσθαι φονέα V

τοῦ πατρὸς, οὐ βούλεται ἐκτιθέναι τὸ γεννηθὲν ὁ παῖς
 261 καὶ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποκηρύσσεται. ἐνταῦθα γὰρ ὁ παῖς
 πρὸς τὴν ἀποκήρυξιν ἀπολογούμενος ὀφείλει τὴν ἐντρέ-
 χουσάν φήμην τῆς μοιχείας κατὰ ἔμφασιν δηλοῦν, ὥς
 5 ἀνεπιλήπτως ἐλέγχειν τὸν πατέρα καὶ εὐσχημόνως, φα-
 νερώς δὲ μὴ λέγειν ὅτι 'μοιχεύει τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν'
 καὶ δηλοῦν, ὅτι τοῦτο γίνεται. οὕτως οὖν εὐπορήσαμεν
 σχήματος τοιούτου καὶ ἄντικρυς εἰπόντες αὐτὸ λέγειν
 οὐκ ἐδόξαμεν· ἔστι δὲ τόδε 'σὸν εἶναι λόγισαι, πάτερ, τὸ
 10 παιδίον, οὐκ ἐμόν· ἐκτίθης, ὃ ἐγέννησας, ῥίπτεις παι-
 δίον, οὗ γέγονας πατήρ'. — Δεῖ δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις, τοῖς
 κατ' ἔμφασιν λέγω, καὶ ὀνομάτων εὐπορῆσαι διττὰ δη-
 λῶσαι δυναμένων, καὶ τὸ ἀνεύθυνον καὶ τὸ σεσημασμέ-
 νον· οἷον φήμη ἦν, ὅτι σῦνεστι τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ ὁ πα-
 15 τήρ, ἀπόρρητόν τι ἢ μήτηρ εἰποῦσα τῷ νίῳ ἀπήγξατο,
 πυνθάνεται ὁ πατήρ τὸ ἀπόρρητον καὶ οὐ λέγοντα τὸν
 νῖον ἀποκηρύσσει, οἷον ἡμῖν ἐξενήνεκται καὶ περὶ τοῦδε
 προοίμιον δεύτερον τόδε 'τῆς μὲν οὖν ἀποκηρύξεως
 ταύτης ἔλαττον ἐμοὶ μέλει· λυποῦμαι δὲ ὑπὲρ τοῦ
 20 πατρὸς, εἰ μετὰ τοσαύτην εὐθυμίαν γένους μόνη

παιδὸς (V; νίῳ S) γυναικί, 'καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος ἐβόων
 'πάτερ', σὺ δὲ ἦς οὐδαμοῦ· καὶ πάλιν ἐν τῇ περὶ τῆς ἐκθέσεως
 τοῦ παιδίου φιλονεικίᾳ, ὅπερ ὁ θεὸς ἀνείλε τὸν πατέρα φρονέσειν
 'σὸν εἶναι νόμισον, ὦ πάτερ, τὸ παιδίον, οὐκ ἐμόν. [ἐκτιθεῖς δὲ
 ἔσπειρας ῥίπτεις] ἐκτίθης (ἐκτιθεῖς V), ὃ ἐγέννησας, ῥίπτεις τὸ
 παιδίον (οὐκ ἐμόν — παιδίον V; om. S), οὗ γέγονας πατήρ'

3 ὀφείλει καὶ V 5 καὶ ante ἐλέγχειν V 6 δὲ P; τε V |
 μοιχεύεις? | pr. τὴν om. Ac 7 οὖν om. Ac | εὐπορήσαμεν P (sc.
 ἐν τῇ μελέτῃ, cf. 208, 17); εὐπορήσομεν VcBa; εὐπορήσοιμεν Ac
 10 ἐκτιθεῖς m.1VcBa 10. 11 τὸ παιδίον Pa, Syr. 13 pr. τὸ
 om. P 15 εἰποῦσα ἢ μήτηρ Vc 17 ἀποκηρύττει Pc 18 τόδε
 P; τοῦτο Ac; om. VcBa; ἔστι δὲ τόδε Sc, m.2Vc; τοῦτο καὶ πρό-
 βλημα ἕτερον Ma

Hermogenes ed. Rabe

14

συνέσται τῇ θυγατρὶ καὶ συζήσεται· κοινὰ μὲν γάρ
 186 ἐστὶ καὶ τοῦ ἄλλου βίου τὰ τοιαῦτα ὀνόματα τοῖς
 ἀνθρώποις, δοκεῖ δὲ μάλιστα ἴδια εἶναι τῇ ὑποκει-
 μένῃ ἐμφάσει ὥς δηλῶσαι δυνάμενα καὶ τὸ ἀνεύθυνον
 καὶ τὸ σεσημασμένον, τό τε 'συνέσται' φημι καὶ τὸ 'συζή- 5
 σεται'. — Ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς συνθέσεως πάλιν ἀκολουθία
 συγκειμένη μὲν ἄλλο δηλοῖ, διαιρουμένη δὲ ἄλλο
 ἐμφαίνει· οἷον φήμη ἦν, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τῇ τοῦ
 υἱοῦ γυναικί, μοιχὸν καταλαβὼν ἐγκεκαλυμμένον ὁ
 υἱὸς ἀφῆκε καὶ ἀποκηρύσσεται ὑπὸ τοῦ πατρός· ἐρεῖ 10
 γὰρ 'ὅπου καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος ἐβόων 'πάτερ'·
 τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ πατρὸς εὐθέως τῷ μοιχῷ παρα-
 κείμενον ἐν τῇ συνθέσει ἐποίησε τὴν ἔμφασιν. καὶ τὸ
 ἐπενηνεγμένον δὲ ὁμοίως ἔχει· καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος
 ἐβόων 'πάτερ'· σὺ δὲ ἦς οὐδαμοῦ· τῷ γὰρ μοιχῷ καὶ 15
 τῷ πατρὶ προστεθὲν εὐθέως τὸ 'σὺ δὲ ἦς' τῇ συνθέσει
 τὴν ἔμφασιν ἐδήλωσε, τὴν ἀσφάλειαν δὲ ἔχει ἐκότερον
 ἀπὸ τοῦ 'οὐδαμοῦ'.

Περὶ τῶν συγκριτικῶν προβλημάτων.

262

14 Τὰ συγκριτικὰ προβλήματα εἰ μὲν στοχασμῷ περι- 20
 187 πέσοι ἢ ὄρω, ῥαδίαν ἔχει τὴν διάρρῃ· διπλοῖς γὰρ

2. 3 τοῖς ἀνθρώποις τὰ τοιαῦτα ὀνόματα V 4 καὶ τὸ Pc V; τό
 τε Pa 5 ult τὸ om. V 8 οἷον | ὅτι er. | φ. Vc | cf. 208, 19 ann.
 9 schol. P (W VII 951, 24; in Π. ἰδ. 286, 7 Sp.): 'καὶ τὰ ἐσχη-
 ματισμένα τῶν ζητημάτων οὐ σαφῶς λέγει τὰ πράγματα· ὡς τὴν
 ὑπόθεσιν ὁ Ἀσπασίος ἐμφαντικῶς λίαν διηγήσατο· λέγει γὰρ
 οὕτως 'κατείληπτο (Pc; κατείληπται Pa) γὰρ ἐγκεκαλυμμένος ὁ
 μοιχός· ἐγὼ δὲ ἐβόων πάτερ, σὺ δὲ ἦσθα οὐδαμοῦ'. Vide ad
 208, 18 10. 11 ἐρεῖ γὰρ v.l. P; εἴρηται PV (schol. P: εἴρηται,
 φησί, παρ' ἐμοῦ ἐν τῇ μελέτῃ οὕτως) 15 ὦ πάτερ Pc, Eustath.
 in Iliad. K 330 | οὐδαμῶς Pc 16 τὸ δὲ σὺ εἰς Ba | ἐν τῇ V
 19 τῶν om. AcPπ 20 τὰ PPπ; τὰ δὲ V 21 καὶ ante τὴν
 add. PAc

τοῖς κεφαλαίοις καθ' ἕκαστον χρώμεθα, ἐν μὲν τοῖς στο-
 χασμοῖς ταῖς βουλήσεσι καὶ ταῖς δυνάμεσι, λέγοντες ἔμὲ
 μὲν οὐκ εἰκὸς βουλευθῆναι τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε, σὲ δὲ
 εἰκὸς βουλευθῆναι τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε, καὶ πάντα ἐκ-
 5 φέρειν εἰς δέον τὰ ἐπιχειρήματα· εἴτα πάλιν ἔμὲ μὲν οὐκ
 εἰκὸς δυνηθῆναι τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε, σὲ δὲ εἰκὸς
 τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε, καὶ τοῦτο κατασκευάζοντες καὶ
 τὸ χρῶμα τὸ μὲν ἡμέτερον τιθέντες καὶ κατασκευάζοντες,
 τὸ δὲ παρὰ τοῦ ἐχθροῦ τεθὲν λύοντες τοῖς ἐπιχειρήμασι,
 10 καὶ τὴν πιθανὴν ἀπολογίαν τὴν ἐκείνου μὲν λύοντες,
 κρατύνοντες δὲ τὴν ἡμετέραν.

Καὶ μὴν καὶ τὰ ἐν τοῖς ὅροις ὁμοίως διπλῶς μελε-
 τῶντες λέγομεν, οἷον· τοῦτό ἐστι τὸ ἐργάσασθαι τι,
 ὃ πεποίηκα ἐγώ, εἴτα ἐνεργεῖν, ἅπερ εἰργάσω, εἴτα
 15 ἐπενεργεῖν· σὺ δὲ τούτων ἐποίησας οὐδέν, εἴτα ἀνθυπ-
 ενεργεῖν ἐκεῖθεν τὰ ἐκείνῳ πεπραγμένα καὶ λέγειν,
 ὡς ταῦτα οὐδέν ἐστι.

Χρησόμεθα δὲ τοῖς ἐπιχειρήμασι καὶ ταῖς ἐφόδοις ταῖς
 μελετητικαῖς καὶ ἐν τοῖς διπλοῖς ὅροις, αἷς ἐδιδάξαμεν
 20 δεῖν χρῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ἀπὸ τε τῶν πρὸ τοῦ

1 alt. τοῖς om. Ac 3 σὲ — 4 alt. τόδε om. Pc 4 βουλη-
 θῆναι τόδε P; om. VcBa; βουλευθῆναι om. Ac 4. 5 ἐκφέρουντες?
 5 τὰ ante εἰς Ba; om Vc | γρ εἴτα ἀνάπαλιν P 6 [δυν m.1]
 ηθῆναι Ac; βουλευθῆναι Sc 7 τόδε ποιῆσαι Pc; ποιῆσαι τόδε
 V; τόδε ποιῆσαι δυνηθῆναι Pa 9 παρὰ τοῦ ἐχθροῦ PV; mg.
 ἐν ἄλλοις παρ' ἐκείνου P 10 μὲν ἐκείνου Ac 12 διπλῶς om. Ac
 14 ὃ — alt. εἴτα sic Pc; ὃ πεποίηκα ἐγώ· | circ. XXV; m. po.: καὶ
 εἰπεῖν ἅπερ εἰργάσατο· εἴτα Pa; ὅπερ ἐποίησα ἐγώ (καὶ εἰπεν mg.
 m.1Ba)· εἴτα ἐνεργεῖν ἅπερ εἰργάσατο (καὶ εἰπεῖν ἅ εἰργάσατο εἴτα
 ἐπ m.2 supr. Vc)· εἴτα VcBa; ὅπερ ἐποίησα ἐγώ· καὶ εἰπεῖν ἅ εἰρ-
 γάσατο· εἴτα Ac 16 ἐκείνῳ PaV; αὐτῷ Pc 18 δὲ καὶ τοῖς
 Ac 18.19 καὶ ταῖς μελετητικαῖς ἐφόδοις Ac 18—20 καὶ ταῖς
 μεθόδοις ταῖς μελετητικαῖς αἷς ἐδιδάξαμεν δεῖν χρῆσθαι ἐν τοῖς
 διπλοῖς ὅροις καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ἀπὸ VcBa 20 τοῖς om. Pc

πράγματος καὶ ἀπὸ τῶν μετὰ τὸ πρᾶγμα συμβαινόντων·
 ἐκεῖθεν γὰρ ἡ ἀπλὴ εὐπορία ἐνταῦθα διπλὴ γίνεται.
 188 Εἰ δὲ πραγματικὴ ἀμφισβήτησις παρεμπέσοι, τότε
 δεῖ ζητεῖν, τίνα ἐστὶ τὰ συγκρινόμενα, δύο ἢ καὶ πλείονα,
 καὶ οὕτως ἐκ τῶν παρακολουθούντων ἐκάστῳ τὰς
 συγκρίσεις ποιήσεις. μάλιστα δέ, εἰ πρόσωπον συγκρί-
 νοιτο, τότε ἔχειν δεῖ τὴν ἀπὸ τῶν ἐγκωμίων καὶ ψόγων
 σύγκρισιν, καὶ γένη καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ πράξεις καὶ
 τύχας καὶ ἅπαντα τὰ συγκρινόμενα. ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ
 τὰ ἐκ τῆς ἄλλης περιστάσεως· ὅ τι ἂν εἰς σύγκρισιν 10
 ἐμπέσῃ, τὰ παρακολουθούντα ἐκάστοις συγκρίνομεν·
 παρακολουθεῖ δὲ ἄλλα μὲν τόποις, ἄλλα δὲ χρόνοις,
 ἄλλα δὲ ἐκάσταις τῶν ἄλλων περιστάσεων.

3 ζήτησις Ac | παρεμπέση Pc; περιπέσοι VcBa; cf. 210, 20
 6 ποιείσθαι V | πρόσωπα? 6.7 γρ εἰ πρόσωπον συγκρίνοιτο ἔχον
 τὴν ἀπὸ τῶν κτλ. P 9 pr. καὶ et τὰ om. VcBa | γρ καὶ συγκρίνο-
 μεν Pa, (om. καὶ) Pc | ἔχει om. Sc 10 τὰ om. Ba, ?m.1Vc |
 ἄλλης om. Ac | περιστάσεως Pc, m.1Pa; περιουσίας V; schol. P
 praefert περιστάσεως; aliud schol. P: ἐκ τῶν ἄλλων περιστατι-
 κῶν | ὅ,τι γὰρ ἂν Ac, (om. ἂν) v.l.P 11 ἐμπέση^{οι} Pa; ἐμπέσοι
 PcAc; ἐμπέσοι ἢ VcBa | καὶ τὰ VcBa 13 subscr. τέλος τῶν
 εὐρέσεων P; τέλος τοῦ τετάρτου τόμου VcBa; om. Ac

Sp. 265 ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ W. 189
ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ ΛΟΓΟΥ

⟨A⟩

Εἴπερ ἄλλο τι τῷ ῥήτορι τὰς ἰδέας οἶμαι τοῦ λόγου 1
5 τῶν ἀναγκαιοτάτων εἶναι γινώσκειν, ὅπῃ ποτὲ ἔχουσι
καὶ ὅπως γίνονται. καὶ γὰρ τὸ τὰ τῶν ἄλλων εἰδέναι
κρίνειν, καθ' ὃ τι τε καλῶς ἂν ἔχοι καὶ ἀκριβοῶς καὶ
καθ' ὃ τι μή, εἴτ' οὖν τῶν ἀρχαίων εἴη τινὸς εἴτε καὶ
τῶν νεωτέρων, οὐκ ἄνευ τῆς περὶ ταῦτα ἐπιστήμης
10 γένοιτ' ἂν· εἴτε καὶ αὐτὸς τις γενέσθαι βούλοιτο λόγων
ἐργάτης καλῶν τε καὶ γενναίων καὶ παραπλησίων τοῖς
τῶν ἀρχαίων, τό γε τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἀναγκαιοτάτον,
εἰ μέλλοι μὴ σφόδρα πόρρω τ' ἀκριβοῦς τις ἀπενεχθή-
σεσθαι. ἢ γάρτοι μίμησις καὶ ὁ ζῆλος ὁ πρὸς ἐκείνους
15 μετὰ μὲν ἐμπειρίας ψιλῆς καὶ τινος ἀλόγου τριβῆς γινό-
μενος οὐκ ἂν οἶμαι δύναίτο τυγχάνειν τοῦ ὀρθοῦ, καὶ

P = PaPc (p. 386, 8 — 387, 23 Sp.: Vh pro Pa; folium deest Pa)
V = VcAcBa (p. 417, 28 Sp. usque ad finem: Sf pro Ba)

1—3 de titulo v. Praef. 4 καὶ ante τὰς add. Ac, Syr.,
m.2Vc, m.po.P 5 ὅπῃ ποτὲ PcAc, Syr., (πο er.) Pa; ὅπῃ
m.po.; ex ως?] τε Vc; ὅπως τε Ba 8 τινὸς εἴη εἴτε (καὶ om.)
Ac 10 τῶν λόγων Ac 13 πόρρω τ' ἀκριβοῦς τις Ac, (τοῦ ἀκρ.)
Syr., (om. τις) VcBa; τ' ἀκριβοῦς τις πόρρω P 15.16 γενό-
μενος Pc

πάνυ τις ἔχῃ φύσεως εὔ· τούναντίον γὰρ ἴσως ἂν αὐτὸν
καὶ σφάλλοι μᾶλλον τὰ τῆς φύσεως πλεονεκτήματα χω-
ρὶς τέχνης τινὸς ἀλόγως ἄττοντα, πρὸς ὃ τι καὶ τύχοι·
μετὰ μέντοι τῆς περὶ ταῦτα ἐπιστήμης καὶ γνώσεως ὅτε
τις τοὺς ἀρχαίους ἐθέλοι ζηλοῦν, καὶ μετρίως ἔχῃ φύ- 5
σεως, οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι τοῦ σκοποῦ. κράτιστον μὲν γάρ,
εἰ καὶ τὰ τῆς φύσεως συλλαμβάνοιτο· πλείονι γὰρ ἂν
οὕτως ἀγαθὸν τις ἐργάσαιτο· εἰ δὲ μή, ἀλλ' ὅ γε μαθη-
τόν ἐστι καὶ διδασκόν, οὐκ ἐν ἄλλοις ἐφ' ἡμῖν δὲ ὄν, πει- 266
ρατέον κτᾶσθαι· τάχα γὰρ ἂν οὕτω καὶ τοὺς εὔ πεφυ- 10
κότας οἱ μὴ τοιοῦτοι μελέτῃ καὶ τῇ κατ' ὁρθὸν ἀσκήσει
παρέλθοιεν. οὕτω δὲ ὄντος μεγάλου τε καὶ ἀναγκαίου
τοῦ περὶ τῶν ἰδεῶν λόγου καὶ τοῖς ἐργάζεσθαι ταῦτα
καὶ τοῖς εἰδέναι κρῖνειν βουλομένοις, τοῖς δὲ ἄμφω καὶ
πολὺ μᾶλλον, οὐ χρὴ θαυμάζειν, εἰ μὴ ῥᾷδιον αὐτὸν 15
μηδ' οἷον ἀπλῆς τινος δεῖσθαι πραγματείας ὄντα εὐρύ-
σκοιμεν· ἐπεὶ μηδὲ ἄλλο τι τῶν χρηστῶν ἐκ τοῦ ῥᾴστου
περιγίνεσθαι πέφυκε, λόγων δὲ καλῶν τε καὶ γενναίων
καὶ πάσης ἀπλῶς ἰδέας αὐτῶν εἰ μέλλοι τι χρησιότερον
ἀνθρώποις οὔσι καὶ ζῷοις λογικοῖς γενήσεσθαι, θαυμά- 20
ζοιμ' ἂν.

Μέλλων δὲ ἐπ' αὐτὸ χωρεῖν ἤδη τὸ διδάσκειν περὶ
ἐκάστου τούτων, τοσοῦτον προδιορισάμενος αὐτὸ ποιή-
σω, ὅτι νῦν ἐστὶν ἡμῖν οὐ περὶ τῆς Πλάτωνος ἢ Δημο-

2 σφάλλοι Vc 5 ἔχῃ^{οι} Pa; ἔχοι PcAc 6 ἀμαρτάνοι Pa;
ἀμαρτάνοι (η m.2) Vc; ἀμαρτοί PfSc 7 πλείονι PAc, (m.2 γρ'
καὶ πλείον) Ba, (πλείονως m.po. supr.) Vc 9 Syr. 1 p. 6, 6 su-
spicatur haec ex Dion. Hal. Π. μιμ. petita esse; cf. Dion. Π 1
p. 201 Us. 10 ἂν Ac; om. P Vc Ba 12 οὕτως (δὲ om. m.1) Vc
16 ὄντα om. Ac 17 cf. p. 8, 11 sim. 18 παραγίνεσθαι Pa V
20 γενήσεσθαι λογικοῖς Pc 23 αὐτὸ προδιορισμένος (γρ προδι-
ορισάμενος) P (alt. v. l. γρ προσδιορισάμενος Pa) | αὐτὸ, οὗς m.
po. supr., Pa; om. Pb Va

σθένους ἢ τοῦ δεινός ιδέας ὁ λόγος· λελέξεται μὲν γὰρ
ἐν ὑστέρω καὶ περὶ τούτων, τὸ δὲ νῦν οὐ περὶ τούτων,
ἀλλ' αὐτὸ ἕκαστον καθ' αὐτὸ πρόκειται, ὁποῖόν τί ἐστι
σεμνότης δεῖξαι καὶ ὅπως γίνεται, ὁποῖόν τί ἐστι τρα-
5 χύτης ἢ ἀφέλεια καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων εἶδη. ἐπειδὴ
δὲ ἐκείνων δῆπουθεν ἔνεκα — λέγω τῶν κατ' ἄνδρα εὐ-
δοκιμούντων — καὶ ταύτης δεόμεθα τῆς πραγματείας, 191
ἀνάγκη προχειρισάμενους ἡμᾶς τὸν μάλιστα τῶν ἄλλων
ποικίλως χρησάμενον τῷ λόγῳ καὶ σχεδὸν ἐξ ἀπάσης
10 ιδέας συμμιγεῖ διὰ τούτου περὶ ἀπασῶν εἰπεῖν τῶν
ιδεῶν· ἀνάγκη γὰρ τὰ τε μέρη καθ' ἕκαστον καὶ τὸ ὅλον
εἶδος τοῦ τοιούτου δεικνύντας, ὅθεν τε καὶ ἐξ ὧν συν-
έστηκεν, ὁποῖόν τί ἐστι καὶ δι' οὗ τοιοῦτον, περὶ πάσης
τε ιδέας λόγων ἀκριβῶς εἰπεῖν καὶ τίς ἢ μῖξις αὐτῶν
15 καὶ πῶς μιγνυμένων τῶν αὐτῶν τοτὲ μὲν ποιητικός,
τοτὲ δὲ οὐ ποιητικός, καὶ τοτὲ μὲν πανηγυρικός, τοτὲ δὲ
267 συμβουλευτικός ἢ δικανικός ἢ ὅλως τοιόσδε ἢ τοιόσδε ὁ
λόγος γίνεται.

Ἔστιν οὖν ὁ μάλιστα παρὰ τοὺς ἄλλους τοῦτον μετα-
20 χειρισάμενος τὸν τρόπον τὰ περὶ τοὺς λόγους καὶ κατα-
ποικίλλας τὸν αὐτοῦ διηνεκῶς οὐκ ἄλλος τις κατ' ἐμὴν
δόξαν ἢ Δημοσθένης· διὰ τοίνυν τούτου καὶ τῶν παρὰ
τούτῳ λεκτέον ἂν εἴη δῆπουθεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ιδεῶν ἀπασῶν τοῦ λόγου. ἐπιτιμήσῃ δὲ μηδεὶς μήτε τῇ

1 ἢ τοῦ δεινός om. Syr. 2 p. 398 sq. Sp. 4 ἐστι om. V

9 ποικίλως V, Syr.; om. m.1Pa; ποικίλως (ω m.po. supr.) Pc
10 συμμιγῇ V, Syr., m.2Pc 15 τῶν om. Pc, Syr. 16 οὐ VcBa,
m.po.P; ὡς Ac, m.1P, m.2VcBa; P mg.: τοτὲ (ποτὲ Pa) δ' αὐ
οὐ ποιητικός; Syr. 1 p. 10, 3 ὡς ποιητικός (cod. S οὐ, supr. ὡς),
sed addit ὡς οὐ ποιητικὸν δέ· καὶ γὰρ τὴν οὐ ἄρνησιν τῷ ὀντὶ
προσετίθεσαν κτλ. 19 τοῖς ἄλλοις m.1VcBa 22 cf. l. 10; τού-
του, v.l. τοῦτο, Sic. 24 ἐπιτιμήσῃ Ac; -σεις Pc; -σ[η] Pa, (ex
ei m.2) Ba; -σει Vc

μεθόδῳ ταύτῃ μήτε τῇ κρίσει, πρὶν ἄπασιν ὁμιλῆσαι τοῖς
 ῥηθησομένοις· οἶμαι γὰρ θαυμάσασθαι ἂν εἰκότως μᾶλ-
 λὸν τινὰς ἡμᾶς διὰ ταῦτα καὶ τὸ μέγιστον ἐπ' εὐκρι-
 νείᾳ ἢ τινος ἐπιτιμῆσεως ἕνεκα τούτων ἀξιόους νομι- 5
 εῖν, μόνον εἰ προσέχειν τοῖς ἐφεξῆς ἐθελήσαιεν. ὁ τοί-
 νυν Δημοσθένης ὅτιπερ κεφάλαιον ἦν τὸν πολιτικὸν
 192 ἡκριβωκῶς τὸ μὲν ὥς διὰ πάντων ἦκει πανταχοῦ ταῖς
 μίξεσι μήθ', ὅτε συμβουλευοί, πάντῃ χωρίζων τοῦ δικα-
 νικοῦ τε καὶ πανηγυρικοῦ τὸν λόγον αὐτοῦ μήθ', ὅτε
 τι τῶν ἄλλων ποιεῖ, τὰ λοιπὰ ἀφιεῖς, τάχ' ἂν οὐ τῶν 10
 σφόδρα γένοιτο χαλεπῶν εὑρεῖν τοῖς οὐχ ἀπλῶς αὐτὸν
 μετιοῦσιν· οἷς μέντοι καθάπερ εἰ στοιχείοις τισὶ χρησά-
 μενος εἴδεσι λόγου τοιοῦτον εἴργασται τὸν ἑαυτοῦ, ἀ δὲ καὶ
 τὸν πανηγυρικὸν αὐτὸν καὶ τὰλλα πάντα τῶν λόγων εἶδη
 ποιεῖ συνιστάμενα πρὸς ἄλληλα, τοῦτο δὲ παργχάλεπον 15
 εὑρεῖν ἔμοιγε εἶναι δοκεῖ. χαλεπὸν δὲ οὐδὲν ἦττον καὶ
 τὸ εὐρόντα εἰπεῖν καὶ δεῖξαι τι σαφεὲς περὶ αὐτῶν· οὐδὲ
 γὰρ ἔστιν, ὅστις πρὸ ἡμῶν ὅσα ἐμὲ γινώσκειν εἰς τήνδε
 τὴν ἡμέραν ἀκριβὲς τι περὶ τούτων πραγματευσάμενος
 φαίνεται, ὅσοι δὲ καὶ ἤψαντο, τεταραγμένως καὶ λίαν ἀπι- 20
 στοῦντες σφίσιν αὐτοῖς περὶ ὧν εἶπον εἰρήκασιν, ὥστε
 αὐτοῖς συγκεχύσθαι τὰ πάντα. πρὸς γὰρ αὐτοῖς ἄλλοις
 καὶ οἱ δόξαντές τι λέγειν περὶ τάνδρ' τὸ κατὰ μέρος θε-

5 ἐθελήσαιεν VcBa; -σειεν Pa, (αι m.2 supr.) Pc; -σειαν Ac
 6 τῶν πολιτικῶν PV; corr. Portus 8 συμβουλευέει Dox. 10 ποιῇ
 Vc, m.1Ba 11 χαλεπὸν Pa 12 καθάπερ VcBa; κα[Π—ΠΙ]θ' ἀπερεῖ
 Pa; cf. 217, 12 13 εἴδεσι om. Lbd 14 αὐτοῦ Pc | τῶν om.
 V; γρ καὶ τὰλλα τῶν λόγων m.po.Ac 15 δὲ Ba, (m.po. δὲ)
 Vc | (τοῦτο suppl. mg.) [δὲ παργχάλεπον Pa 15—17 cf. Plat.
 Tim. 28 C; cf. 217, 9; 247, 5 16 ἦττον m.2 suppl. Pc 17 αὐ-
 τοῦ Ac 19 περὶ τούτων post 20 φαίνεται Ac 23 Syr. 1
 p. 13, 6: εἰς τοὺς ὑπομνηματίσαντας τῶν Δημοσθενικῶν λόγων
 ἐνίοις ἀποτείνεται . . . Βασιλικόν τε καὶ Ζήνωνα καὶ τοὺς ὁμοίους

ωρήσαντες καὶ τοῦτο ὅπως ἐδύναντο, τῶν δ' ἐν τῷ καθ-
 268 ὅλου βραχέα ἢ οὐδὲν φροντίσαντες, λέγω περὶ αὐτῆς
 σεμνότητος, περὶ αὐτῆς ἀφελείας, τῶν ἄλλων ἰδεῶν,
 τάχα ἂν περὶ Δημοσθένους τι διδάσκοιεν ἡμᾶς καὶ τού-
 5 του νῆ Δία τῶν μερῶν, ὧν τὰς θεωρίας συγγράψαι
 φασί, περὶ μέντοι παντὸς τοῦ λόγου καὶ πάσης ιδέας, εἴτε
 ἐν μέτροις εἴτε ἐν ποιήσει εἴτε ἐν τῷ καταλογάδην εἴ-
 δει, παντάπασιν ἡμᾶς ἀδιδάκτους εἴσαν τὸ ὅσον ἐπ'
 αὐτοῖς. χαλεπὸν μὲν οὖν ὅπερ ἔφην ταῦτα καὶ εὐρεῖν 193
 10 καὶ εὐρόντα διδάξαι σαφῶς μετ' εὐκρινείας, ἀλλὰ μὴ
 κατ' ἐκείνους· πειρατέον δὲ ὅμως, καθ' ἣν προϋθέμεθα
 ὁδόν. τὰ γάρτοι τοῦ Δημοσθενικοῦ λόγου καθαπερεὶ
 στοιχεῖα καὶ ἀρχὰς εἰ δυνηθείμεν ἀκριβῶς αὐτὰ ἕκα-
 στα ἐφ' ἑαυτῶν πόσα τέ ἐστι δεῖξαι καὶ ὅποια καὶ ὅπως
 15 γίνεται τίς τε ἢ πρὸς ἄλληλα μῖξις αὐτῶν καὶ τί δύ-
 νανται τόνδε ἢ τόνδε μιγνύμενα τὸν τρόπον, τάχα ἂν
 περὶ ἀπάντων τῶν λόγων εἰρηκότες εἴημεν. ἢ μὲν οὖν
 ὑπόσχεσις' κατ' αὐτὸν φάναι τὸν ῥήτορα 'οὕτω μεγάλη,
 τὸ δὲ πρᾶγμα ἥδη τὸν ἔλεγχον κἀνταῦθα δώσει, κριτῆς
 20 δὲ ἡμῖν ὁ βουλόμενος ἔστω'.

Φημὶ τοίνυν, ὅτι τὸν Δημοσθενικὸν λόγον τὰ ποι-
 οῦντά ἐστιν, εἰ μέλλοι τις ὥς ἐν ἅπαντα ἀκούσεσθαι,
 τάδε· σαφήνεια, μέγεθος, κάλλος, γοργότης, ἥθος, ἀλή-

1 τοῦ[το m.po. suppl.] Pa | ἡδύναντο Vc 2 λέγω δὲ Ac 3 καὶ
 τῶν Vg 5 γράψαι Ba, (συγ m.2) Vc 6 τοῦ supr. Pa; om. Ac 8 τὸ
 om. Md 9 p. 216, 16 | καὶ om. Vf 10 σαφῶς διδάξαι VcBa
 13 τὰς ἀρχὰς VcBa 15. 16 δύναται V, Syr. 18 ὑπό[σχ m.1]
 εἰσις Pd, cf. Dem. 4, 15. Anon. W VII 34, 21; ὑπόσχεσις, θ' supr.
 m.2, Of: ὑπόθεσις PV 22 ἐν ἅπαντα Ac, Syr., m.po.Vc, v.l.
 m.2Ba; ἐν ἅπαν P; ἐν ἅπασιν VcBa 23 cf 225, 9; «ἀλήθεια
 genus hic est cum ceteris, infra p. 350, 30 tertia est species τοῦ
 ἡθους, cf. p. 375—384, ut ἀλήθεια hic aut vacet, aut parum
 sibi constet autor» Spengel; posteriorem sententiam amplector,
 cf. 410, 13. 412, 7 Sp.; etiam Syr. 1 p. 14, 7 illud ἀλήθεια legit

θεια, δεινότης· λέγω δὲ ὡς ἐν ταῦτα πάντα οἶονεἰ συμπε-
 πλεγμένα καὶ δι' ἀλλήλων ἤκοντα· τοιοῦτος γὰρ ὁ λό-
 γος ὁ Δημοσθενικός. τούτων δὲ τῶν ἰδεῶν αἱ μὲν ἐφ'
 ἑαυτῶν εἰσι καὶ καθ' ἑαυτὰς συνιστάμεναι, αἱ δὲ ἔχου-
 σιν ὑφ' ἑαυτὰς τινὰς ἄλλας ἰδέας ὑποβεβηκυίας, δι' ὧν 5
 δὴ γίνονται, αἱ δὲ κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις μέρει τινὶ ἢ
 καὶ μέρεσιν· ὅλως τε αἱ μὲν γένη εἰσὶν εἰδῶν, αἱ δὲ
 ὥσπερ κατὰ διαφορὰν τινὰ κοινωνοῦσιν ἑτέραις ἰδέαις
 τοῖς ἄλλοις κεχωρισμέναι πᾶσιν, αἱ δὲ ὅπερ ἔφην μέ-
 νουσιν ἐφ' ἑαυτῶν οὐδενὸς ἄλλου προσδεόμεναι. προῖ- 10
 οῦσι δ' ἔσται φανερώτερον, ὃ λέγω, ὅτε καὶ καθ' ἑκάστην 269
 194 αὐτῶν προχειρίζομεθα.

Πρῶτον δ', ἐξ ὧν ἅπας λόγος πέφυκε γίνεσθαι καὶ ὧν
 ἄνευ οὐκ ἂν ποτε συσταίῃ τι λόγων εἶδος, ῥητέον, ἵν' ἐκ
 τούτων εὐμαθέστερον ἔχοντες μᾶλλον παρακολουθοίη- 15
 μεν, ὅτε καὶ τὰς ὑποβεβηκυίας τινὰς τῶν προειρημένων
 ἰδεῶν προτιθέντες, ἐξ ὧν πεφύκασι γίνεσθαι, λέγομεν.

Ἄπας τοίνυν λόγος ἔννοιάν τε ἔχει πάντως τινὰ ἢ
 ἐννοίας καὶ μέθοδον περὶ τὴν ἔννοιαν καὶ λέξιν, ἢ τού-
 τοις ἐφήρμοσται. τῆς δ' αὖ λέξεως ἐχούσης πάντως τινὰ 20
 καὶ αὐτῆς ἰδιότητα πάλιν αὖ σχήματά τέ ἐστὶ τινὰ καὶ
 κῶλα συνθέσεις τε καὶ ἀναπαύσεις καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν
 τούτοις συνιστάμενον ὁ ῥυθμός· ἢ γὰρ ποιά σύνθεσις
 τῶν τοῦ λόγου μερῶν καὶ τὸ ὧδί πως ἀναπεπαῦσθαι
 τὸν λόγον ἀλλὰ μὴ ὧδί ποιεῖ τὸ τοιόνδε ἀλλὰ μὴ τοι- 25
 όνδε εἶναι τὸν ῥυθμόν.

1 οἶον Vc, (εἰ m.2 add.) Ba 2. 8 ὁ δημοσθενικός λόγος Pc
 5 ἐφ' Pc | ἰδέας om. Ac | ὑποβεβηκυίας αὐταῖς Vd 7 καὶ om.
 Pc 8 cf. 225, 13. 226, 1 14 ἄνευ οὐκ ἂν Lb; οὐκ ἄνευ (om. ἂν)

PV | τι om. VcBa 14. 15 cf. 220, 21 15 παρακολουθ^{οι}εῖμεν
 (οι m.po.) Ac 16 p. 217, 23. 218, 5 17 γενέσθαι Vc, (l m.2) Ba |
 λέγομεν Sc 18 τινὰ πάντως Ac | ἢ καὶ Ba 21 τέ om. Ac

Ἐπεὶ δὲ ἴσως ἐστὶν ἀσαφὲς τὸ προειρημένον, παρα-
δείγματι αὐτὸ σαφηνιοῦμεν. ἔστω γὰρ βούλεσθαι ἡμᾶς
ποιῆσαι γλυκύτητα. οὐκοῦν ἔννοιαί μὲν γλυκύτητος αἴ-
τε μυθικαὶ καὶ αἱ ταύταις ὅμοιαι καὶ τινες ἕτεραι,
5 περὶ ὧν ὕστερον λέξομεν ἐν τῷ περὶ αὐτῆς τῆς
γλυκύτητος λόγῳ. ἀλλ' ἔννοιαί μὲν αὗται, μέθοδοι
δὲ τὸ προηγουμένως καὶ σὺν ἀφηγήσει αὐτὰς διεξιέναι,
ἀλλὰ μὴ ἐξ ὑποβολῆς ἢ πως ἑτέρως. λέξεις δὲ ἢ διὰ
ἐπιθέτων καὶ ὅση δοριμεῖα καὶ τῆς ποιητικῆς ἢ μὴ
10 διηρημένη μὴδὲ πλατεῖα φύσει αἴ τε τῆς καθαρότητος
ἅπασαι. τῆς δ' αὖ λέξεως σχήματα μὲν τὰ κατ' ὀρθό-
τητα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τὰ χωρὶς ἐπεμβολῆς, κῶλα δὲ 195
τὰ ὀλίγῳ τῶν κομματικῶν μείζονα ἢ καὶ τὰ κομματικὰ
αὐτά, συνθήκη δὲ κατὰ μὲν τὰ τοῦ λόγου μέρη μᾶλλον
15 ἢ ἀνειμένη διὰ τὴν τοιαύτην λέξιν, οὐ μὴν ἢ γε διεστη-
κυῖα πάντῃ — δεῖ γάρ τι καὶ κατὰ τὸν ῥυθμὸν ἔχειν τὴν
γλυκύτητα ἡδονῆς —, κατὰ δὲ τὰς βάσεις ὅση δακτυλική
270 τε καὶ ἀναπαιστική. τὸν δὲ περὶ ῥυθμοῦ τι λέγοντα
καὶ συνθήκης ἀνάγκη καὶ περὶ συλλαβῶν καὶ στοιχείων
20 διαλαβεῖν· ἐκ γὰρ τούτων καὶ τῆς ἀναπαύσεως ὁ ῥυθ-
μὸς· δῆλον δὲ ἔσται μᾶλλον ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ῥηθη-
σομένων τοῦτο. ἀλλὰ συνθήκη μὲν αὕτη γλυκύτητος,
ἀνάπαισις δὲ ἢ βεβηκυῖα μᾶλλον. ὁ δὲ ῥυθμὸς ὥσπερ
εἰδὸς τι ἐπακολουθεῖ τῇ τε συνθήκῃ τῇ ποιᾷ καὶ τῇ
25 ἀναπαύσει ἄλλο τι ὃν παρὰ ταῦτα, καθάπερ οἰκίας ἢ

1 ἐπειδὴ δὲ ἐστὶν ἴσως ἔτι ἀσαφὲς V | τὸ εἰρημένον Ld Vδ 4 τε
om. V | ἕτεραι PAc; ὅμοιαι hic quoque VcBa; Syr.: καὶ εἴ τινες
ἕτεραι ταύταις ὅμοιαι 5 p. 357 Sp. 6 μέθοδος Vδ 10 διηρημένη
v.l. PBa, Sic. VI 126, 2 W., Dox.; διηρημένη PV, Syr. 15. 16
πάντῃ διεστηκυῖα V, Syr. 16 γάρτοι Pc, (ex cr.) Pa | καὶ τὰ
κατὰ Pc 17 ὅση PV; ἢ Syr. 24 τε PAc; γε VcBa 25 ὧν
Pa 25 sq. cf. Dion. De c. v. 6. II 1 p. 24, 4 sq. Us.

πλοίου τῶν τοιῶνδε λίθων ἢ ξύλων τόνδε πως ἢ τόνδε τὸν τρόπον συνεθέντων καὶ μέχρι τοῦδε παυσάμενων τοιόνδε τὸ εἶδος ἢ τοιόνδε γίνεται, ἄλλο τι παρὰ τὴν συνθήκην καὶ τὴν ἀνάπαισιν ὄν.

Πάντα μὲν οὖν εἶδη λόγων ἐν τούτοις τεθεώρηται 5 καὶ διὰ τούτων γίνεται, ἐννοίας, μεθόδου, λέξεως, σχήματος, κώλου, συνθήκης, ἀναπάσεως, ῥυθμοῦ. ἐγὼ δ', ὅτι μὲν καὶ τούτοις ἐπὶ τοῖς προειρημένοις δεῖ σαφηνείας τινός, οὐκ ἄγνοῶ, οὐδ' ὥς οἴονται τινὲς γενέσθαι ἂν ἴσως ταῦτα σαφῇ διὰ τῶν παραδειγμάτων, εἰ προ- 10 τεθείη· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν δεῖν παραδειγμάτων αὐτοῖς 196 ὁμολογῶ, τὸ δέ, εἰ τεθεῖεν νυνὶ παραδείγματα, γενέσθαι ἂν σαφές, περὶ οὗ ὁ λόγος, οὐκέτ' ἂν συγχωρήσαιμι· ἐπεὶ τοῦναντίον, εἰ νῦν καὶ ἐνταῦθα καὶ καθ' ἕκαστον τῶν προειρημένων τεθείη τὰ παραδείγματα, μηκύνειτό 15 τε ἂν δι' αὐτὸ μᾶλλον ὁ λόγος καὶ ταραχὴ τις ἂν πλείων εἰκότως γίνετο· ἔπειτα μέντοι καὶ τὸ παρὸν οὐ περὶ γλυκύτητος προὔκειτο λέγειν — ὕστερον γὰρ ἀκριβέστερον καὶ περὶ ταύτης ἐροῦμεν —, ἀλλ' ὅσον ἐμφῆναι, διὰ τίνων γένοιτ' ἂν ἀκριβὲς ἐν αὐτὸ ἕκαστον λόγων εἶδος, 20 ἢν' ἀπὸ τούτων, ὅπερ ἔφην, εὐμαθέστερον ἔχοντες ῥαδίως ἐπόιμεθα τοῖς ἐφεξῆς. οὐκοῦν ἐκεῖσε ἐπάνειμι.

Ἐχόντων γὰρ τούτων ταύτη καὶ πάσης ἰδέας λόγων συνισταμένης διὰ τῶν προειρημένων, ἀκριβῶς μὲν διὰ

1 τῶν Vaδ, v.l.Dox.; ἢ τῶν PcV, (ἢ er.) Pa | πως om. Ba
2 συνεκτεθέντων Ba 8 ἐπὶ V, v.l.P; καὶ P 9 γένεσθαι Pa
10 αὐτὰ V 10.11 παρατεθείη v.l.P; προστεθείη Ld 12 τεθεῖ
m.2]εν Ba; τεθείη Ac | νῦν Ac 15 τὰ er. Pa; om. Ac 16 alt.
ἂν om. Ac 17 γίνοιτο Ac, (ε. supr.) Pa; γένοιτο PcVcBa
18 προὔκειται sic VcBa 19 καὶ om. Ac 20 γένοιτο, om. ἂν,
V 21 p. 218, 15 24 l. 6

271 πάντων ἑνὸς εἶδους οἰκεῖον εἰργασμένον λόγον, οἷον
 ἐννοίας, μεθόδου, λέξεως καὶ τῶν λοιπῶν, σφόδρα χαλεπὸν
 μᾶλλον δὲ ἀδύνατον εὐρεῖν παρὰ τινι τῶν ἀρχαίων,
 τῷ δὲ πλεονάζειν τοῖς οἰκείοις ἐκάστης ἰδέας τὸ τοιόνδε
 5 ἢ τοιόνδε ἕκαστον αὐτῶν εἶναι συμβέβηκεν. ἔξαιρῶ
 μέντοι τοῦ λόγου τὸν ῥήτορα· οὐ γὰρ κατὰ ταῦτ' ἐκείνοις
 μιᾷ τινι τῶν προειρημένων πλεονάσας ἰδέα καὶ αὐτός,
 ἀλλὰ μέρει μὲν τινι μᾶλλον δὲ εἶδει μιᾶς πλείονι χρη-
 σάμενος τῶν λοιπῶν, λέγω τῇ περιβολῇ (διότι δὲ τοῦτο
 10 πεποιήκεν, ἐν τῷ περὶ μεγέθους ἡμῖν καὶ τῆς περι-
 βολῆς αὐτῆς ἀκριβῶς λελέγεται), ἀλλ' ὅπερ ἔλεγον, τούτῳ
 γάρ, ὃ δὴ πολλοστόν ἐστι μέρος ἢ εἶδος ἰδέας μιᾶς, πλεί-
 ονι χρησάμενος τῶν λοιπῶν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπασιν ἐκά-
 στῳ τὸ κατ' ἀξίαν νείμας καὶ τὰ μὲν ὑψηλὰ σφόδρα
 15 καὶ λαμπρὰ τῶν νοημάτων μεθόδοις τισὶν ἢ σχήμασιν 197
 ἢ τινι τῶν ἄλλων καθαιρῶν, τὰ δ' αὖ λεπτὰ καὶ μικρὰ
 διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐγείρων τε καὶ ὀρθῶν καὶ ἕκαστα
 τῶν ἄλλων κατὰ ταῦτ' αἰγνὺς τοῖς οὐκ οἰκείοις οὐδὲ
 ἰδίοις αὐτῶν μέρεσι καὶ καταποικίλλων, οὕτω τὸν λόγον
 20 αὐτοῦ πάντα πεποιήκεν ἀρμόττειν αὐτοῖς καὶ τὸ ὅλον
 ἐν εἶναι πασῶν αὐτῷ δι' ἀλλήλων ἡκουσῶν τῶν ἰδεῶν,
 ὥστ' ἐξ ἀπάντων τῶν καλῶν ἐν τοῦτο κάλλιστον εἶδος
 ἀπειργάσθαι λόγων τὸ Δημοσθενικόν.

1 πάντων τῶν Pe | οἰκεῖον Pa Ac, (ἰων m.2) Pc Ba, (mg. τῶν οἰκείων, m.2?) Vc; om. Syr. 2 μεθόδων Vc Ba | λέξεων V
 4 τὸ Vc Ba | ἰδίοις Ac 7 p. 217, 23 8 πλείονι V 9 λέγω δὴ
 Pa | διὰ τί Vc Ba 10 p. 324, 28 Sp. 11 τοῦτο Vc, (m.2, ex
 τούτῳ) Ba 12.13 πλείονι V, (ei supr.) Pa 14.15 ὑψηλὰ καὶ
 σφόδρα λαμπρὰ Ac 17 τε ei. Pa; om. Vc Ba | διορθῶν Vc Ba |
 καὶ (ante ἕκαστα) Pc; om. Pa V 18 κατὰ ταῦτ' Pc, (m. po. καὶ
 ταῦτα) Pa; κατὰ ταῦτα Vc, (m. po. καὶ) Ba; κατὰ ταῦτα καὶ Ac;
 γρ καὶ ταῦτα αἰγνὺς καὶ οὕτως καὶ ἕκαστα τῶν ἄλλων κατὰ
 ταῦτ' καὶ αἰγνὺς Pa, (ult. καὶ om.) Pc 20 ὑποστικτέον εἰς
 τὸ αὐτοῦ Dox. 21 ἐν m. po. suppl. Vc Ba | αὐτῶν Vc Ba 22 εἰ-

Ἀκριβῶς μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, οὐκ ἦν εὐρεῖν παρ' οὐδενὶ τῶν ἀρχαίων τὸ τοιοῦτον, ὅτι καὶ φύσει δῆπου-θεν ἀμάρτημά ἐστι τὸ μονοειδῆ καὶ μὴ ποικίλον ἐργά-ζεσθαι λόγον· πλεονάζειν δ' ἔφην ἄλλον κατ' ἄλλο τι καὶ ταύτῃ συμβαίνειν τὸ τοιόνδε ἢ τοιόνδε αὐτῶν 5 ἐκάστω τὸν λόγον γίνεσθαι. τό γε μὴν πλεονάζειν λέγω οὐ τὸ τοῖς πλείοσι χρῆσθαι τῶν εὖ ποιούντων ιδέαν ἐκάστην, οἷον μεθόδῳ, σχήματι, συνθήκῃ, ἀναπαύσει καὶ τοῖς τοιούτοις· τάχα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο ἂν εἴη τι, ἀλλ' ὃ γε λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν τὸ τοῖς κυριωτάτοις ιδέας ἐκά- 272 στης μάλιστα χρῆσθαι· τοῦτο γὰρ καὶ τὴν ιδέαν ὥς ἐπὶ 11 198 τὸ πλεῖστον ποιεῖ καὶ τὸ πλεονάζειν τοῦτ' ἦν τὸ τοῖς κρατίστοις χρῆσθαι τοῦ εἶδους. ἔστι δ' ὅτε, εἰ ταῦτα παραλείπει τις τοῖς ἄλλοις χρώμενος ἅπασιν, εἰ καὶ πλεονάζει κατ' ἐκεῖνα, ἀλλὰ γοῦν ἥττον ἂν τυγχάνοι 15 τοῦ εἶδους ὁ λόγος ἐκείνου, ὅπερ ἦν οἰκεῖα, οἷς ἐχρή-σατο. περὶ τοίνυν τῆς δυνάμεως λεκτέον ἂν εἴη τῶν ποιούντων ὥς ἔφαμεν τὰ εἶδη τοῦ λόγου.

Ἔστιν οὖν πρῶτον μὲν καὶ ἰσχυρότατον ἀπανταχοῦ ἡ ἔννοια, μετὰ δὲ ταύτην ἡ λέξις, τὸ σχῆμα δὲ τρίτον, 20 λέγω τὸ τῆς λέξεως, ἐπεὶ τό γε τῆς ἐννοίας, ὅπερ ἦν μέθοδος, τέταρτον λέγω — οὐ κατὰ δύνάμιν τῶν ἐν δει-

δος ante 23 λόγων Pa 23 ἀπειργάσθαι V; ἀπεργάσασθαι Pc; ἀπειργάσασθαι Pa | cf. p. 337, 23 Sp.

1 p. 220, 24 4 τὸν ante λόγον add. Ba, (supr.) Ac | p. 221, 4 5 συμβαίνει V | τὸ etiam post ἢ add. VcBa 6 τῶν λόγων Ac 7 εὖ V; εἰ μ. m. po. Pa; er. Pc; om. Ld; cf. l. 13 κρατίστοις? 9 pr.

καὶ om. VcBa 14 παραλείπει^{οἱ} P; παραλείπει Vc; παραλείποι

AcBa | εἰ [δὲ er.] καὶ Vc 15 πλεονάζει^{οἱ} Pa | τυγχάνη VcBa 16 οὐκ add. ante ἦν Pe, post ἦν Ld, m. po. supr. post οἷς Vc; οἷς [III—IV] Pa 18 p. 220, 5 19 ἔστιν [er. III] ὅν Vc; ἔστι [I] μὲν οὖν Ba; ἔστι τοίνυν Vδ 21. 22 ἦν ἡ μέθοδος V | cf. 218, 19. 219, 6

νότητι· ἐκεῖ γὰρ κινδυνεύει τὰ πρῶτα ἀποφέρεσθαι,
 ὥς ἐν τῷ περὶ δεινότητος ἔσται φανερώτερον —· συνθήκη
 δὲ καὶ ἀνάπανσις ἔστω τελευταῖα, γένοιτο δ' ἂν ἴσως
 ποτὲ καὶ οὐ τελευταῖα καὶ μάλιστα ἐν τῇ ποιήσει· χω-
 5 ρὶς μὲν γὰρ θατέρον θάτερον μικρὰ ἂν ἢ οὐδὲν πρὸς
 εἶδος λόγου συμβάλλοιτο, μετ' ἀλλήλων μέντοι καὶ τοῦ
 ῥυθμοῦ πολλὰ καὶ οὐ μικρά. καὶ τάχα ἂν ἡμῖν παῖδες
 μουσικῶν ἀμφισβητήσειαν, εἰ καὶ πρὸ τῆς ἐννοίας
 θετέον αὐτά· δύνασθαι γὰρ φήσουσι τὸν ῥυθμὸν καὶ
 10 καθ' ἑαυτὸν χωρὶς ὅλως ἐνάρθρου φωνῆς, ἡλικα οὐδεμία
 λόγων ἰδέα· καὶ γὰρ ἡδίους ποιῆσαι τὰς ψυχὰς ὑπὲρ
 ἅπαντα πανηγυρικὸν λόγον εἶναί φασι τοὺς ῥυθμοὺς 199
 ἐπιτηδεύουσιν καὶ τοῦναντίον αὖ λυπηράς, ὥς οὐδεμία
 ἐλεεινολογία, δύνασθαι δὲ καὶ θυμὸν κινῆσαι μειζόνως
 15 ἢ πάντα σφοδρὸν καὶ καταφορικὸν λόγον· ὅλως δὲ περὶ
 πάντων ἐφεξῆς οὕτως ἡμῖν ἴσως ἂν ἐρεσχηλήσωσιν.
 ἡμεῖς δὲ οὐ διοισόμεθα πρὸς αὐτούς, ἀλλ' ἔστω μὲν, εἰ
 βούλοιτό τις, πρῶτον, εἰ δὲ βούλοιτο, τελευταῖον ἢ μέσον
 τῇ δυνάμει τῶν προειρημένων ὁ ῥυθμός. ἐγὼ δέ, ὅποιοι
 20 τινές εἰσιν ἐκάστης ἰδέας οἰκεῖοι, καθ' ὅσον ἐγχωρεῖ λέ-
 21 ξει περὶ χωρὶς τοῦ περιάδειν προσαρμόσαι τινὰ ῥυθμόν,
 τοῦτο δείξειν φημί· καὶ εἴ γε δύναιντο κἀνταῦθα οἱ
 ῥυθμοί, ὅσα κἀν τῇ ἄλλῃ μουσικῇ, κείσθωσαν πρῶτοι,
 εἰ δὲ μὴ τοσοῦτον δύναιντο, τετάσσονται ἡμῖν, ὅπως ἂν
 25 οἴμαι καὶ δυνάμεως ἔχωσι. φημί γάρ· ἔστι μὲν οὗ καὶ ὁ
 ῥυθμὸς πολὺ συνεισήμεγκε τῷ τοιόνδε γίνεσθαι τὸν

2 ἐν τοῖς Vc | δεινότητος μεθόδων Syr. | φανερώτατον Pc
 6 συμβάλλοιτο V 8 μὴ post εἰ supr. m.2Pe 11 τὰς om. PAc
 16 πάντ[ων m.po. ex α] VcBa | ἂν ἐρεσχηλήσουσιν Radermacher
 ad Demetr. p. 68, (om. ἂν) Syr. 23 ῥῆση Ba, m.1Vc 25 γὰρ
 ὥς ἔστι Sc, ὥς m.po. add. Vc | μὲν οὖν οὐ Pa 26 συνήμεγκε
 Pc | τὸ Ba, (ex τῷ) Vc, (ᾧ supr.) Ac | γίνεσθαι τοιόνδε VcBa

λόγον, ἀλλὰ μὴ τοιόνδε, οὐ μὴν τοσοῦτόν γε, ὅποσον ἐκείνοι φασι.

Μικρὰ δὲ ἀναλαμβάνοντες περὶ ἀπάντων τῶν προειρη-
μένων ὡς ἐν κεφαλαίῳ, ἐπ' αὐτὸν ἤδη τὸν περὶ τῶν
ιδεῶν λόγον χωρήσομεν. τίνα μὲν γὰρ ἐστὶ τὰ τὰς 5
ιδέας ποιοῦντα τοῦ λόγου, καὶ ποία τις ἡ τούτων δύ-
ναμις, καὶ τίνων ὁ Δημοσθενικὸς λόγος συνέστηκε, καὶ
δι' ἣν αἰτίαν τοῦτον προχειρίσασθαι δεῖν τὸν ἄνδρα
κρίνομεν, εἴρηται. ἐπεὶ δὲ χωρὶς μὲν αὐτὴν καθ' αὐ-
τὴν οὐκ ἔστιν εὐρεῖν οὐδεμίαν ἐξεργασμένην ιδέαν 10
διαρκῶς — πλὴν εἰ τὸ ἐκάστου ἔργον ιδέαν λέγοι τις
οἶον Πλατωνικὴν ἢ Δημοσθενικὴν —, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴν
μὲν καθ' ἑαυτὴν ὅπερ ἔφη σεμνότητα ἢ τι τῶν ἄλλων
200 ἀδύνατον παρὰ τινι τῶν ἀρχαίων εὐρεῖν ἦν διηνεκῶς,
μῖξιν δὲ οὔτε λόγου οὔτε ἄλλου τινὸς τῶν πάντων οἶόν 15
τέ ἐστὶ γινῶναι καλῶς ἥτοι ποιήσασθαι μὴ πρότερον
αὐτὰ ἕκαστα, ἐξ ὧν ἡ κρᾶσις γέγονεν ἢ γένοιτο ἄν,
ἐπιγινόντα — οἶον λευκοῦ καὶ μέλανος φύσιν, ἐξ ὧν τὸ
φαιόν, εἰ κραθεῖν, γίνεσθαι πέφυκεν — ἐπειδὴ οὖν τοῦθ'
οὕτως ἔχει, ἀνάγκη πάντων τούτων ἀπαλλαγέντας — τῶν 20
κατ' ἄνδρα λέγω, Πλάτωνος, Δημοσθένους, Ξενοφών-
τος, τῶν ἄλλων ἀπάντων — ἐπὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς ἰέναι οἶονεῖ
στοιχεῖα λόγου καὶ περὶ ἐκάστου χωρὶς διαλαβεῖν. ῥά-

1 ἀλλὰ μὴ Pa V; ἢ Pc | ὅσον V 4 ὡς om. Vc | κεφαλαίοις
Ac 5 χωρήσομεν Vc, (-ομεν cr.) Pc | τὰ m.po., ex ἡ]s Pa Ba
5 sq. p. 218, 18 sq. 7 τίνος Vc Ba | p. 217, 21 8 p. 215, 19 9 ἐκρί-
ναμεν Syr. | καὶ καθ' Vc Ba 11 [I] εἰ [μὴ m.po.] τὸ Pa 12 ἢ
Ac; καὶ Pa Vc Ba; ἢ καὶ Pc 14 ἦν om. Ac 16 ἥτοι Pc Ac, (ἢ
m.po. supr.) Pa, (cr. m.po.) Ba, (ex ἡ τῶι cr. m.1) Vc 18 cf.
e. g. Plat. Tim. 68 C 19 ἐπεὶ Ac 20 ἔχει Ac, v.l.P; om. P;
ἔχει Vc Ba | πάντων post τούτων Ac; om. Pc 20. 21 λέγω δὴ
τῶν κατ' ἄνδρα Pc 22 οἶονεῖ P Ac; οἶον Vd; om. Ba, (m.1
suppl. οἶον) Vc

διον γὰρ τοῖς γε ἐντεῦθεν ὁρμωμένοις καὶ περὶ τῶν
καθ' ἓνα καὶ γινῶναι καὶ εἰπεῖν, τὰς ἀκριβεστάτας μίξεις
αὐτῶν καταθεωμένοις, ἐάν τέ τις τοὺς ἀρχαίους ἐάν τε
274 καὶ τῶν νεωτέρων τινὰς ἐξετάζειν καὶ ζηλοῦν βούληται.

5 Οὐκοῦν ἐφ' ἃ προϋθέμεθα ἐξ ἀρχῆς ἐλθόντες λέγωμεν
τὰς ιδέας, ἐξ ὧν ἔφην τὸν Δημοσθενικὸν συγκεῖσθαι
λόγον· τὰς δὲ ὑποβεβηκυίας αὐταῖς ἢ καὶ συμπληρού-
σας αὐτὰς ιδέας ἰδόντες εὐκρινές τι ἂν περὶ ἐκάστης λέ-
γοιμεν. ἦσαν δὲ δήπουθεν αἶδε· σαφήνεια, μέγεθος,
10 κάλλος, γοργότης, ἡθος, ἀλήθεια, δεινότης. περὶ τοίνυν
τούτων λεκτέον καὶ πρῶτον γε περὶ σαφηλείας καὶ τῶν
ιδεῶν, αἱ ποιοῦσιν αὐτήν. θαυμάζειν δὲ οὐ χρή, ἐάν
τινες ιδέαι κοινωνοῦσαι κατὰ τι ἑτέραις εὐρίσκωνται,
οἷον ἢ κατ' ἔννοιαν ἢ κατὰ λέξιν ἢ τι ἕτερον, ὥσπερ ἢ
15 καθαρότης τῇ ἀφελείᾳ κατὰ τε ἄλλα τινὰ καὶ κατὰ τὸ
τῆς ὁρθότητος σχῆμα κεκοινωνήκεν, οἷον «Σαννίων ἔστι
δήπου τις ὁ τοὺς τραγικοὺς χοροὺς διδάσκων»· καὶ γὰρ 201
καθαρὸν τοῦτο καὶ ἀφελές. καὶ πάλιν ἡ τραχύτης καὶ
ἡ ἀκμὴ κοινὰς ἔχουσι τὰς ἐννοίας· αἱ γὰρ ἐπιτιμήσεις
20 οὐσαι τραχύτητος ἴδιαι ποιοῦσι τὴν ἀκμήν, ὅτε κώλῳ
καὶ σχήματι μακρῷ ἐξαγγελθεῖεν. οὕτω δὲ δήπουθεν
καὶ λαμπρότητι ἡ ἀκμὴ κοινωνοῦσα εὐρίσκεται. ἀλλ'
οὐ χρή τοῦτο θαυμάζειν· τῷ μὲν γὰρ ὅλῳ ἐκάστη
ιδέα ἑτέρα τῶν ἄλλων· εὐρίσκεται, μέρη δὲ τινα οἷον

1 p. 213, 6 sq. 2 pr. καὶ supr. Pa, om. Va | ἀκριβεστέρους V;
ἀκριβεστάτους Pc 4 ἐξετάζειν <ἦ>? 5 λέγομεν V, (ω supr.)
Pa 6 p. 217, 23 7 αὐτ[αῖ] m. po.]s Ba 9 p. 217, 23 ann.
10. 11 τούτων τοίνυν VcBa 11 περὶ VcBa; om. PaAc, (m.2
suppl.) Pc 13 τι om. VcBa | ἕτερον PaAcBa, (αἰς m.2 supr.)
Pc, (mg. m.2 τι ἑτέροις) Vc; cf. 218, 6. 8 | εὐρίσκονται Ba,
m.1Vc 14 οἷον om. Vδ 15 τὸ suppl. m.2Pc; om. Va 16 οἷον
om. Ba | Dem. 21, 58 | ἔστι om. Pa 21 ἐξαγγελθείη VcBa, (εν
supr.) Pa

διαφορὰς οὐσίας τινὰς ἔχειν ἑτέραις τὰ αὐτὰ ἰδέαν
 ἡντιναοῦν οὐ κεκώλυνται, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος τῷ μὲν
 ὄλῳ ἕτερόν ἐστι τῶν ἄλλων ζώων, τῷ δ' εἶναι ἄνθρωπον
 πολλοῖς κοινωνεῖ, καὶ τῇ τοῦ λογικοῦ δὲ διαφορᾷ
 κοινωνεῖ δῆπου τοῖς θεοῖς. καὶ τοῦτο κατ' ἀρχὰς εὐθύς
 διωρίσαμεν, ὡς εἰσὶ τῶν ἰδεῶν τινες, αἱ κατὰ τι κοι-
 νωνήκασιν ἑτέραις.

Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλλης, ἐπὶ δὲ τὸν περὶ σαφη-
 νείας ἤδη λόγον ἱτέον, ἣν δὴ καὶ πρώτην ἐθέμεθα,
 διότι καὶ παντὶ λόγῳ τούτου δεῖ μάλιστα, τῆς σαφη-
 νείας, ἥπερ ἐναντίον ἐστὶ δῆπουθεν ἢ ἀσάφεια, ἥ
 ὑποβέβηκε τὸ καθαρόν καὶ εὐκρινές.

202

Περὶ σαφηνείας.

275

2 Σαφήνεια τοίνυν λόγου ποιεῖ εὐκρίνεια καὶ καθα-
 ρότης. γίνεταί δὲ καθαρὸς μὲν λόγος ἅπασι σχεδὸν τοῖς
 προειρημένοις, ἐννοία, μεθόδῳ, λέξει καὶ τοῖς λοιποῖς·
 εὐκρίνεια δὲ τὸ μὲν πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον,
 τάχα δ' ἂν τι καὶ τῶν ἄλλων εὐκρίνεια ποιούη.

Ἀλλὰ πρῶτόν γε περὶ καθαρότητος λεκτέον, ἥ πάλιν
 ἐναντίον ἐστὶν ἢ περιβολὴ κατὰ τι — οὐ γὰρ κατὰ
 πάντα —, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ μεγέθους καὶ ἀξιώματος
 λόγῳ λέξομεν.

1 οὐσίας VcBa | τινὰς VcBa, m.2Pc; τινὸς PAc | τὰς αὐτὰς
 VcBa | γε οἷον διαφορὰς οὐσίας τινὰς ἔχειν τὰς αὐτὰς ἰδέαν ἡν-
 τιν' οὐ κεκώλυνται: ~ γε διαφορὰς οὐσίας τινὰς (τινὸς Pc) ἔχειν
 ἑτέρας τὰς αὐτὰς ἰδέαν ἡντιναοῦν οὐ κεκώλυνται mg. P 3 τὸ δ' Ba,
 m.1Vc 5 τοῖς θεοῖς, m.po. supr., Vc | εὐθύς om. Pc 6 δι-
 ωρισάμεν Vδ | p. 218, 6 10 διὰ Ba | δὴ Pc 13 ἥ ὑποβέβηκε
 τὸ καθαρόν καὶ εὐκρινές add. V, sicut l. 11. 12; utrobique del. ? |
 ἰδέα πρώτη mg. Pa | cf. Aristid. II 499 Sp. 15 ὁ λόγος Vδ
 18 ποιούη Ac; ποιεῖ PVc, (ἦι m.po.) Ba 22 p. 277, 19

Περὶ καθαρότητος.

Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσὶ καθαραὶ αἱ κοιναὶ πάντων καὶ 3
 εἰς ἅπαντας ἀνελθοῦσαι ἢ δόξασαι ἀνελθεῖν, σαφεῖς ἀφ'
 ἑαυτῶν οὔσαι καὶ γνώριμοι καὶ μηδὲν ἔχουσαι βαθὺ
 5 μηδὲ περινενοημένον, ὅποια ἦν καὶ ἡ προειρημένη, οἷον
 «Σαννίων ἔστι δήπου τις ὁ τοὺς τραγικοὺς χοροὺς
 διδάσκων» καὶ πάλιν «λέγονται οἱ τριάκοντα χρήματα
 δανείσασθαι παρὰ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ»
 καὶ ὅσαι τοιαῦται. χρὴ δὲ αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς ὁρᾶν
 10 τὰς ἐννοίας ταύτας, ἀλλὰ μὴ ὧν ἕνεκα παρελήφθησαν,
 ἐπεὶ ἄλλο τι ὑπονοήσομεν εἶναι αὐτὰς καὶ οὐ καθαρὰς, 203
 καίτοι ὅτι μάλιστα καθαρωτάτας οὔσας, εἰ καθ' ἑαυτὰς
 θεωροῖντο. αὐταί γε μὴν σχεδὸν καὶ πάντῃ εἰσὶν
 ἕνεκά γε τῆς ἐπιβολῆς καθαραί, οἷον «ἀδελφὰς ἔχομεν
 15 γυναικάς ἐγὼ τε καὶ Σπουδίας οὐτοσί» καὶ πάλιν
 «κοινωνός εἰμι τοῦ δανείσματος τούτου, ὧ Ἀθηναῖοι».
 καὶ ὅλως πολλὰ ἐν ἰδιωτικοῖς καθαρῶν ἐννοιῶν ἔστι
 παραδείγματα, οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις.
 Μέθοδος δὲ καθαρότητος σχεδὸν μία. γίνεται γὰρ
 276 μάλιστα καθαρὸς ὁ λόγος, ὅταν ψιλὸν τὸ πρᾶγμα τις ἀφη-
 21 γῇται ἢ ἄρχηται γε ἀπ' αὐτοῦ ψιλοῦ τοῦ πράγματος καὶ
 μηδὲν ἔξωθεν συνεφέλκηται, οἷον ἢ γένος εἶδει προσ-
 λαβὼν ἢ ὅλον μέρει ἢ ἀόριστον ὠρισμένῳ ἢ κρίσιν δι-
 καστῶν ἢ ποιότητα πράγματος ἢ τὴν πρὸς ἕτερον δια-
 25 φορὰν ἢ τι τοιοῦτον· περιβάλλει γὰρ ἅπαντα ταῦτα
 καὶ εἰσὶν ἐννοιαὶ περιβολῆς αὐταί, ἡ ἔστιν ἐναντία κα-

1 hic om. P, sed mg. ad p. 226, 15 Pc, ad p. 226, 13 Pa; περὶ
 καθαρότητος ἢ καθαρῶν ἐννοιῶν V 5 μηδὲ Pa V; καὶ Pc | καὶ
 supr. Pa, om. Va | p. 225, 16 6 Dem. 21, 58 | τις om. VcBa;
 δήπου τις om. Ac 7 Dem. 20, 11 14 Dem. 41, 1 16 Dem.
 56, 1 | ἄνδρες post ὧ add. Ac, supr. Pa 18 οὐδὲ (pro καὶ) Ac
 20 ὁ om. V 21 γε om. Ac, Syr.

θαρότητι. περιβάλλει δὲ καί, ὅσα φύσει παρακολουθεῖ
 τοῖς πράγμασιν, εἰ προσλαμβάνονται, οἷον τόπος ἢ χρό-
 νος ἢ πρόσωπον ἢ τρόπος ἢ αἰτία ἢ τι τοιοῦτον. ἀπηλ-
 λάχθαι οὖν δεῖ τούτων ἀπάντων τὸν καθαρὸν λόγον
 κατὰ τὴν μέθοδον ἥτοι παντάπασί γε ἢ οὕτως ὥστε 5
 μηδὲν τούτων πρὸ αὐτοῦ τοῦ πράγματος τετάχθαι· ἐπεὶ
 204 καὶ ταῦτά τις προσλαμβάνων ἢ τινὰ τούτων ὅμως δύνα-
 ται ποιεῖν φαίνεσθαι καθαρὸν τὸν λόγον διὰ τῶν ἄλλων,
 ἃ δὴ τὴν καθαρότητα ποιεῖ, οἷον σχημάτων, λέξεων καὶ
 τῶν λοιπῶν, καὶ τις τοιαύτη ἐστὶ μέθοδος καθαρότητος· 10
 δόξει μὲν γὰρ λέγειν καθαρῶς, οὐ μὴν ὥς ἀληθῶς γε
 ἐρεῖ, περιβάλλει δὲ οὐδὲν ἥττον. καὶ τοῦτο ἰδεῖν ἔστι
 παρὰ τῷ ῥήτορι μάλιστα, ἐπεὶ καὶ τὸ «ὑβρισθεῖς, ὦ
 Ἀθηναῖοι, καὶ παθὼν ὑπὸ Κόνωνος τουτουὶ τοιαῦτα»
 καὶ τὰ ἐφεξῆς τά τε προειρημένα παραδείγματα σχεδὸν 15
 πάντα ἔνεκα μὲν τῆς ἐπιβολῆς καθαρῶς εἰσῆκται· ἀπὸ
 γὰρ αὐτῶν ἤρκεται ψιλῶν τῶν πραγμάτων καὶ φαντα-
 σίαν ἔχει καθαρότητος καὶ ἰδιωτισμοῦ· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα
 ἐφ' ἐκάστῳ ῥηθέντα περιβολὴν ἐποίησε λεληθυῖαν. δῆ-
 λον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι καὶ φαινόμενός τις ἔστι λόγος 20
 καθαρός, οὐ μὴν ὥς ὄντως γε τοιοῦτος. — Μεθόδου
 καθαρᾶς καὶ τὸ ἀφηγηματικῶς, ἀλλὰ μὴ ἄλλως πως
 εἰσάγειν τὰ πράγματα· μέθοδος γὰρ τις οἶμαι καὶ
 ἢ ἀφήγησις, ἀλλ' οὐ σχῆμα, ὥς οἴονται τινές· ἐπεὶ
 καὶ ἐν πολλοῖς σχήμασιν ἀφηγήσαιο ἔν, καὶ γὰρ ὁρθώ- 25

2 προσλαμβάνοιτο Ac, (ν supr.) Pa 3 ἢ τρόπος om. VcBa
 5 ἢ om. Ac | ἢ οὕτως γε? 8 τὸν om. V 11 sic Pc; ὥς γε
 ἀληθῶς VcBa; ὥστε (τε supr. Pa) ἀληθῶς γε Pa, (γε om.) Ac
 12 ἐρεῖν Pc, (ν supr.) Pa | περιβαλεῖ? 14 ἀθηναῖοι P Ac; διασταῖ
 VcBa, Dem. 54, 1 20 λόγος ἔστι m.1Vc 21 ὥς — τοιοῦτος·
 Ac; om. P VcBa; P mg.: γε οὐ μὴν ὄντως γε ὁ τοιοῦτος μεθό-
 δου καθαρᾶς καὶ τὸ ἀφηγηματικῶς 23 ἐστὶν m.2 ex τις Pc
 24 ἢ om. m.1Vc | Aristid. II 500, 12 Sp. 25 pr. καὶ om. V

277 σας καὶ πλαγιάσας καὶ μερίσας καὶ συμπλέξας, καὶ ὅλως
πολλοῖς σχήμασιν ἀφήγησις γίνεται, οὐ μὴν ἅ γε ὄντως
ἐστὶ σχήματα, σχήμασιν ἄλλοις τισὶ γίνεσθαι πέφυκεν.
εἴη ἂν οὖν μέθοδος τις καὶ ἡ ἀφήγησις. εἴτε δὲ
5 μέθοδος εἴτε σχῆμα, εἰδέναι δεῖ, ὥς χρήσιμον τοῦτο τῇ
καθαρότητι. Ἄλλ' ἐννοίας μὲν καὶ μεθόδους καθα-
ρότητος ταύτας εὐρίσκομεν.

Λέξεις δὲ καθαρὰ ἡ κοινὴ καὶ εἰς ἅπαντας ἤκουσα 205
καὶ μὴ τετραμμένη μηδ' ἀφ' ἑαυτῆς οὔσα σκληρά, ὥς
10 τὸ ἀταρπός, οἷον «προσέβη τρηγεῖαν ἀταρπύν» καὶ τὸ
«κατεσθίων κατέφαγε» καὶ τὸ «ἐκνευρισμένοι» καὶ τὸ
«πεπρακὼς ἑαυτόν» καὶ τὸ «περικόπτων καὶ λωποδυτῶν
τὴν Ἑλλάδα καὶ ἁρπάζων», ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα
ἐναργῆ μὲν ἐστὶ καὶ μέγεθος ἔχοντά πως, οὐ μὴν
15 καθαρὰ· διὸ τοῖς πολλοῖς αὐτῶν καὶ σαφηνισμοῦ τιнос
δεῖ, ὥς τῷ «ἐκνευρισμένοι» ἐδέησε τοῦ «περιηρημένοι
χρήματα, συμμάχους» εἰς σαφήνειαν. πολὺ δὲ τὸ κα-
θαρόν τῆς λέξεως παρ' Ἰσοκράτει.

Σχῆμα δὲ καθαρότητος ἡ ὁρθότης· «ἐγὼ γάρ, ὧ
20 Ἀθηναῖοι, προσέκρουσα ἀνθρώπων πονηρῶ καὶ φιλαπεχ-
θήμονι». δεῖ δέ, ὅπερ ἔφην καὶ μικρῶ πρότερον, αὐτὰ
ἕκαστα ἐφ' ἑαυτῶν ὁρᾶν, περὶ ὧν ὁ λόγος, ὥσπερ
κἀνταῦθα ὁρᾶν τὸ σχῆμα δεῖ μόνον εἰ καθαρόν, ἀλλὰ

3 εἰς Ac 4 ὥς post τις add. VcBa, v.l.P; ante μέθοδος
Ac | ἡ om. Ac 5 χρή Ac 9 cf. 258, 7 10 Hom. ξ 1 11 sq.
de his τραχύτης exemplis cf. 258, 10 sq. | ἐσθίων Dem. 25, 62 |
Dem. 3, 31 12 Dem. 19, 13 | cf. Dem. 9, 22 13 ἁρπάζων: om.
Dem.; aut Hermogenes per errorem ex or. 8, 55 petivit aut
scrib. <τὸ> ἁρπάζων | γὰρ πάντα V; γε ταῦτα πάντα καὶ τὰ
τοιαῦτα P 16 τ[ὸ] m.po. ex ὁ Ba; τὸ P VcAc | Dem. 3, 31 |
γὰρ post ἐδέησε add. Pe, m.po.Pa 19 sq. cf. Demetr. De eloc.
198 sq. | οἷον ἐγὼ Ac | Dem. 24, 6 21 p. 227, 9 23 εἰ PcAc,
m.2 Pa; ὥς VcBa; om. m.1 Pa

μὴ τὰ ἐφεξῆς εἰρημένα· οὐ γὰρ εἶασεν ἐκεῖνα μείναι
τὸν λόγον ἐφ' ἐαυτοῦ καθαρὸν. τοιαῦτα δ' ἐστὶ καὶ
206 τὰ προειρημένα, τὸ «Σαννίων ἐστὶ» καὶ τὸ «ἀδελφὰς
ἔχομεν γυναικάς» καὶ τὰ λοιπά. ἡ οὖν ὁρθότης τὸ
σχῆμα, ὅσον ἐφ' ἐαυτῷ, καθαρὸν, τεκμήριον δέ· εἰ 5
γὰρ πλαγιάσας, κἂν ἀφηγῇ, πάντως περιβαλεῖς· ἐννοίας
γὰρ ἄλλας ἐφέλκονται οἱ πλαγιασμοί. ὥσπερ δὲ ὁ 278
πλαγιασμός τῇ ὁρθότητι σχῆμα ἐναντίον, οὕτως ἡ
περιβολὴ τῇ καθαρότητι εἶδος ὅλον εἶδει ὅλῳ ἐναντίον.
ἐκεῖθεν δὲ ἔσται δῆλον, ὃ λέγω. τὸ γὰρ «ἦν Καν- 10
δαύλης» καὶ τὸ «Κροῖσος ἦν» καὶ τὰ τοιαῦτα οὕτω
μὲν εἰσφερόμενα κατ' ὁρθότητα καὶ καθαρὸν ποιεῖ
τὸν λόγον καὶ σαφῆ, εἰ δὲ πλαγιάσας, οὐ τοιαῦτα ἔσται,
οἷον 'Κροίσου ὄντος' καὶ 'Κανδαύλου ὄντος' εἰ λέγοις·
ταραχὴ γὰρ τις εὐθὺς ἐγγίνεται διὰ τὸ δεῖν πάντως 15
ἐπακολουθῆσαί τι ἕτερον νόημα καὶ ἡ περιγραφὴ τῆς
ὅλης ἐννοίας μακρὰ καὶ οὐ πάνυ σαφής, οἷον 'Κροίσου
ὄντος Λυδοῦ μὲν γένος, παιδὸς δὲ Ἀλυάττεω, τυράννου
δὲ ἐθνῶν τῶν ἐντὸς Ἰλίου ποταμοῦ'. ὁρᾷς, πῶς ἔτι
κρέμαται ἡ διάνοια; καὶ μᾶλλον γε οἶμαι τοῦτο γενή- 20
σεσθαι, εἰ καὶ τὰ ἐφεξῆς τις τῷ αὐτῷ σχήματι
ἐξαγγείλῃεν. οὐ μὲν ἔν γε τῇ ὁρθότητι τοῦτο ἦν,
ἀλλὰ κατὰ βραχὺ αἱ ἐννοιαὶ διανεπαύοντο ἐφ' ἐαυτῶν
περιγραφόμεναι, οἷον «Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος,
παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραννος δὲ ἐθνέων». ὅλως οὖν 25

2 ἀφ' Ald. 3 p. 227, 6. 14 | Dem. 21, 58 | Dem. 41, 1
4 οὖν om. Pc 6 γὰρ om. Pc 9 ὅλοι (γρ λόγων) P; [I] θ[λ]ω
Vc; λόγου Ac; cr. V litt. evan. Ba 10 Her. 1, 7 11 Her. 1, 6
12 ἐκφερόμενα Vδ | καὶ om. VcBa 17 πάνυ τίς ἔσται σαφής
VcBa, (τί) Ac, (τι) v.l.P 21 τὰ om. VcBa 22 ἐξαγγείλῃ m.1
VcBa, v.l.P 23 ἀλλὰ καὶ κατὰ βραχέα VcBa, v.l.Pc, (βραχέων)
v.l.Pa, (βραχὺ) Ac 24 Her. 1, 6 25 sq. cf. 231, 21

πᾶν ὅπερ ἀπήλλακται περιβολῆς σχῆμα καθαρὸν ποιεῖ
 τὸν λόγον. αὐτίκα τὸ «ἐπειδὴ γὰρ οὐ καθεστηκός 207
 χορηγοῦ» καὶ τῇ ἐννοίᾳ καὶ τῷ σχήματι περιβεβλημένον
 ἐὰν θελήσῃς τοῖς σχήμασι τῆς καθαρότητος μεταβαλεῖν,
 5 τὸ μὲν κατ' ἐννοιαν αὐτοῦ περιβεβλημένον οὐκ ἀφαι-
 ρήσῃ, τὸ μέντοι κατὰ τὰ ἐπόμενα καὶ πάνν, οἷον
 'τρίτον ἔτος τουτὶ ἡ Πανδιονὶς φυλὴ χορηγὸν οὐκ
 εἶχε, παρῆν δὲ ἡ ἐκκλησία, ὁ δὲ ἄρχων ἐπεκλήρου τοὺς
 αὐλητάς. λόγοι οὖν ἐγίνοντο καὶ λοιδορεῖν'. καὶ ὅλως
 10 πάντα ὁμοίως περιγράφων εἰ λέγοι τις τὰ ἐννοήματα,
 σαφέστερόν τε καὶ οὐ περιβεβλημένον οὐδὲ ἔχοντά τι
 μέγεθος καὶ τόνον ὅσον ἐπὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς περὶ ταύ-
 την ποιήσῃ τὸν λόγον. — Θαυμάζειν δὲ οὐ χρή τὸν τρό-
 279 πον τῆς διδασκαλίας τοῦτον, εἰ πρὶν διδάξαι τι περὶ
 15 τῆς περιβολῆς ὥς πρὸς εἰδότηας περὶ αὐτῆς διαλέγομαι.
 οὐ γὰρ ἔστιν ἑτέρως διδάξαι τι περὶ τούτων, οὐδὲ εἰ
 ἑτέρωθεν ποθεν ἠρξάμεθα, ἀλλὰ μὴ καθάπερ νῦν ἀπὸ
 τῆς σαφηνείας. σχεδὸν γὰρ ἅπασαι αἱ ἰδέαι τῶν λόγων
 δι' ἀλλήλων εὐρίσκονται τε καὶ γίνονται καταφανεῖς
 20 ἦτοι κατὰ ἀφαίρεσιν καὶ χωρισμόν, ὥσπερ ἐνταῦθα πε-
 ποιήκαμεν, οἷον ὅτε ἐλέγομεν, ὅτι σχήματά ἐστι καθαρὰ
 ὅσα τῶν τῆς περιβολῆς ἐστὶν ἀπηλλαγμένα, ἢ κατὰ
 πρόσθεσιν, ὥσπερ ὅτε ἔφαμεν σαφήνειαν ὑπ' εὐκρινείας
 γίνεσθαι καὶ καθαρότητος, καίτοι μηδὲν εἰρηκότες πω
 25 περὶ τούτων· λελέξεται δὲ ἡμῖν δηλαδὴ ἐν τῷ δέοντι
 καὶ περὶ τῆς περιβολῆς. Ἀλλὰ νῦν ἐκεῖσε ἐπανιτέον.

2 Dem. 21, 13 5. 6 ἀφαιρήσει, eis supr., Pa; (η m. po.) Ba
 8 καὶ ὁ (pro ὁ δὲ) Ba 9 ἐγένοντο Pa 10 εἰ etiam ante πάντα
 Ac 15 διαλέγομαι m. 2 cr. ex διαλεγοίμεθα VcBa 18 πᾶσαι
 Ac 21 l. 1 23 p. 226, 14 24 πω PcAc, (π m. po. ex τ)
 Pa; om. VcBa 25 p. 277 | δηλαδὴ V, v.l.P; om. P 26 ἡμῖν
 post νῦν add. P

208 ἐναντίον γὰρ καθαρότητι καὶ τὸ ὑπερβατόν, φεύγειν
οὖν ἐν αὐτῇ καὶ τοῦτο δεῖ.

Μετὰ δὲ τὸν περὶ σχημάτων λόγον τῆς καθαρότητος
ὁ περὶ τῶν κώλων εἶη ἔν. δῆλον δὲ ἀπὸ τῶν προειρη-
μένων, ὅποια εἶναι καὶ ταῦτα δεῖ, ὅτι μικρὰ καὶ κομ- 5
ματικά καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀπαρτίζοντα τὰς ἐννοίας· τὰ γὰρ
μακρὰ τῶν κώλων καὶ αἱ περιοδοὶ οὐ καθαροῦ λόγου.

Συνθήκη δὲ καθαρὰ πρῶτον μὲν ἡ ἀπλὴ καὶ μηδὲν
περὶ συγκρούσεως τῶν φωνηέντων μικρολογουμένη·
ἐπιμελὲς γὰρ ἤδη τοῦτό γε καὶ λόγου κεκαλλωπισμένου 10
μᾶλλον ἢ ἀπλοῦ τε καὶ καθαροῦ. ἔπειτα ἡ λογοειδε-
στέρα, οἷον λαμβική τις ἢ τροχαϊκή· ἦττον γὰρ ἡ τοι-
αύτη διήρται, ὥσπερ τὸ «ἐγὼ γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, προσ-
έκρουσα ἀνθρώπῳ πονηρῷ». οὐ δεῖ δὲ τὸ ἀκριβὲς
ἀπαιτεῖν ἐνταῦθα, οὐδὲ γὰρ οἷόν τε· ἀλλ' ἐξαρκεῖ τὸ 15
τέως μάλιστα καὶ κατ' ἀρχὰς τῶν κώλων τοιούτους
εἶναι τοὺς πόδας καὶ τὸ πλείους κατὰ τὴν ὅλην
συνθήκην τοῦ λόγου τοὺς τροχαίους καὶ ἰάμβους τῶν
δακτύλων τε καὶ ἀναπαίστων ἢ τῶν τοιούτων [ἦττους] 19
εὐρίσκεσθαι. καὶ γὰρ ὅλως δεῖ μεμῖχθαι τινὰς αὐτοῖς 280

1 καθαρότητι Pa | cf. II. ἰδ. p. 337, 26 Sp., II. μεθ. δειν. p. 438
Sp.; Theon II 82, 19 Sp. 7 μικρὰ, supr. m.2, Pc 8 ἡ om.
Lachares (Hermae vol. 30, 295) 9 συγκρούσεως, ου m.2 supr.,
Pc | μικρολογουμένη Pa; σμικρολογουμένη Ba 10 γὰρ ἤδη PV;
δὴ καὶ Lach. | γε om. Lach. 13 διήρται m.2 Ac, v.l. P; utram-
que interpretatur Syr.; cf. 270, 8 | ὥς ποῦ Pa; ὥσπερ, ὥς που m.
po. supr., Vc | Dem. 24, 6 | ὧ αἰ Lach. 14 δὲ καὶ τὸ Lach.
15 οὐ γὰρ Lach. | γε ἐξαρκείτω P 16 καὶ om. Lach. 17 τὸ
om. Lach.; ex του cr. m.po. Pa 18 σύνθεσιν (om. ὅλην) Lach. |
τροχαϊκοὺς καὶ μέσους τῶν Lach. 19 ἦττους om. Lach. 20 γὰρ
om. Lach.

καὶ ἑτέρους πόδας, ἵνα μὴ τελέως ἕμμετρος ὁ λόγος γέ-
 νηται, ἀλλ' ἔχη μὲν τι καὶ μέτρον, λέγω δὴ τοῦ φυσι- 209
 κοῦ, μὴ μέντοι παντάπασιν μέτρον ἤ. τὸν γάρτοι
 ῥυθμὸν τὸν ἐν τῷ λόγῳ τῷ πεζῷ, ὃν ἡ ποιὰ συνθήκη
 5 ποιεῖ μετὰ τῆς ἀναπαύσεως, οὐδὲν ἄλλ' ἢ μέτρον τε καὶ
 μὴ μέτρον εἶναι δεῖ, καὶ μέτρον δηλαδὴ τοιόνδε μὲν
 κατὰ τόδε τὸ εἶδος τοῦ λόγου, τοιόνδε δὲ κατὰ τόδε,
 ὥσπερ ἐνθάδε λαμβικὸν ἢ τροχαϊκὸν εἶναι δεῖ. τὸ γοῦν
 «οὗτος ἀστρατείας ἐάλω καὶ κέχρηται συμφορᾷ» βρα-
 10 χεῖαν μὲν ἔχει σύγχυσιν τοῦ μέτρον ἐν τῷ 'ἀστρατείας'
 τῆς $\overline{\alpha\varsigma}$ συλλαβῆς μακρᾶς οὔσης, τοῦτο δὲ εἴ τις παρε-
 μυθήσατο, καθαρὸν εὐρίσκει τὸ μέτρον τροχαϊκὸν
 τετράμετρον καταληκτικόν. Ἀλλὰ περὶ μὲν συνθήκης
 ταῦτα τῆς ἐν καθαρότητι.
 15 Ἡ δὲ ἀνάπαισις δῆλον καὶ τῶν προειρημένων ὡς οἰκεία
 τις εἶναι τῇ συνθήκῃ κατὰ ἀνάγκην ὀφείλει, ἰστιάσα τὸν
 λόγον ἐν λαμβικῷ τινι ἢ τροχαϊκῷ μέρει λόγου καὶ κατα-
 λήξει τινὶ ἢ τροχαϊκῇ ἢ λαμβικῇ, ὅσαι εἰσὶ καταλήξεις
 τροχαϊκῶν τε μέτρων καὶ λαμβικῶν, ἵνα δὴ καὶ ὁ ῥυθμὸς
 20 τοιοῦτος γένηται· μεταξὺ γὰρ ὅπερ ἔφην εἶναι δεῖ τὸν
 ἐν πεζῷ λόγῳ ῥυθμὸν μέτρον τε τοῦ φύσει καὶ μὴ μέ-
 τρου. ἀλλ' ἀκριβεῖ μὲν ὅπερ ἔφην λόγῳ τοιαύτην εἶναι

1 cf. Arist. Rhet. Γ 8. Dion. De c. v. 25. II 1 p. 125 sq. Us. |
 τέλειον Lach. 1. 2 γένηται Pc, (i supr.) Pa; γίνηται V; γίννη-
 ται Lach. 2 ἔχ[η] ex οι] Pa; ἔχει Ba, Lach. | δὴ Pc, (ε supr.)
 Pa; δὲ V, Lach., Syr. 3 μὴ μέντοι δὴ π. Lach. 4 (τὸν om.)
 ἐν τῷ παιζῶν λόγῳ Lach.; cf. l. 20. 21 5 ποιεῖ om. Lach. | τε
 — 6 μέτρον om. Lach. 6 δεῖ PV; δοκεῖν Lach. 9 Dem. 21,
 58; cf. p. 289, 4 | ἥλω H. Becker, Hermogenis de rhythmo
 oratorio doctrina, p. 37 9. 10 γὰρ βραχεῖαν μὲν ἔχει τὴν σύν-
 θεσιν τοῦ λόγου P 11. 12 παραμυθήσεται Sf, v.l. P 17 καὶ
 PV; ἢ Syr. 18 pr. ἢ om. V, Syr. 19 μέτρων om. VcBa
 20 l. 2. 6 21 τ[οῦ] Pa; om. Pc 22 ὅπερ ἔφην suspect.

δεῖ τὴν ἀνάπαισιν τῆς καθαρότητος. — Εἰδέναι μέντοι
 χρή, ὅτι πάντα ταῦτα, ἢ συνθήκη ἢ κατὰ τοὺς πόδας —
 οὐ γὰρ ἢ γε ἑτέρα — καὶ ἔτι ἢ ἀνάπαισις τό τε ἐξ ἀμ-
 210 φοῖν τούτοις ἐκτελούμενον ὁ ῥυθμός, καίπερ οὕτως
 ὄντα δυσχερὴ καὶ εἰς τοσοῦτον ἀκριβολογηθέντα ἡμῖν, 5
 ὅμως βραχέα σφόδρα συλλαμβάνει πρὸς καθαρότητα,
 συλλαμβάνει γε μὴν τι, εἰ καὶ βραχύ. ταῦτόν δὲ σχεδὸν
 συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἰδεῶν, λέγω τῶν πλείστων,
 εἰ καὶ μὴ πασῶν, ὃ καὶ κατ' ἀρχὰς εὐθύς, ὅπου καὶ
 τῶν μουσικῶν ἐμνήσθην, διεμαρτυράμην, ὅτι ἔλαττον 281
 τῶν ἄλλων, ἃ δὴ ποιεῖ τὰ τῶν λόγων εἶδη, ἰσχύουσιν 11
 ἐν αὐτοῖς αἷ τε ἀναπύσεις καὶ οἱ ῥυθμοὶ καὶ νῆ Δία γε
 καὶ αἱ κατὰ τοὺς πόδας συνθήκαι. τὴν γὰρ ὅλην δύνα-
 μιν τῶν ἰδεῶν αἷ τε ἔννοια ἔχουσι καὶ αἱ λέξεις μέθοδοί
 τε καὶ κῶλα καὶ σχήματα. δύναται μέντοι τι ποιῆσαι 15
 καὶ ῥυθμός καὶ ἀνάπαισις καὶ συνθήκη· ἐν δὲ ἐνίαις
 τῶν ἰδεῶν καὶ πολὺ δύναται ταῦτα, ὥσπερ ἀμέλει ἐν
 τῷ κάλλει καὶ τῷ κεκαλλωπισμένῳ λόγῳ· δῆλον δὲ ἔσται
 τοῦτο ἀκριβῶς, ὅτε περὶ κάλλους λέγοιμεν. ἐν μέντοι
 ποιήσει καὶ πάνυ πολὺ ἰσχύει ταῦτα, συνθήκη καὶ 20
 ῥυθμός καὶ ἀνάπαισις, καὶ περὶ τούτου γε οὐδὲν ἡμᾶς
 πλέον δεῖ ζητεῖν· δῆλον γὰρ αὐτὸ νομίζω πᾶσιν εἶναι.
 Περὶ μὲν οὖν καθαρότητος ἀρκεῖ τοσαῦτα.

2 ταῦτα πάντα Ac 4 τούτοις Pc, (ων supr.) Pa (cf. 218, 23);
 τούτων V | ἐκτελούμενον VcBa; ἐκτελούμενον Pa; ἐν τελούμενον
 Pc; ἀποτελούμενον Ac 6 πρὸς PaV; εἰς Pc 7 εἰ suppl. m.2Ba
 8 λέγω δὲ Sf 10 p. 223, 8 sq. 16 ὁ ῥυθμός Ac | ἀνάπαισις
 καὶ ῥυθμός Pc 19 p. 340 Sp. 20 πάνυ om. VcBa | πολὺ om.
 Ac 21 π[α]ρ[α], cr. m.po., Ba | τοῦτό AcBa 21. 22 πλέον
 ἡμᾶς δεῖ Pc; ἡμᾶς δεῖ πλέον Ac 23 ἀρκεῖ om. V

Περὶ εὐκρινείας.

Ἡ δὲ εὐκρίνεια ἔχει μὲν τινα καὶ φύσει σαφηνείας 4
 ἐργαστικά, τό γε μὴν πλείστον σχεδὸν ἐπίκουρός ἐστι 211
 τῆς καθαρότητος πρὸς ὅπερ ἐκείνη ποιεῖν βούλεται· ἢ
 5 μὲν γὰρ βούλεται σαφῆ ποιεῖν τὸν λόγον, ἢ καθαρότης,
 ἢ δέ, εἴ τι πάσχοι ὑπεναντίον αὐτῇ κατ' ἀνάγκην τινά,
 αἰδὴ πολλὰ περὶ τοὺς λόγους εἰσὶ διαμαρτίαι, διορθοῦνται,
 ἢ εὐκρίνεια. καὶ τὸ πλείστον γε ὅπερ ἔφην ἔχει περὶ
 τὴν μέθοδον· τό τε γὰρ τάξι, τί πρῶτον καὶ τί δεύτε-
 10 ρον ἀπαιτεῖν χρὴ τοὺς δικάζοντας, εὐκρινείας δὲν μέθοδος
 οἷμαί τις ἐστίν. οὐ γὰρ εἰ καὶ δεινῶς τι ποιεῖ, ὅταν
 λέγῃ «τίνων προσήκει τῇ πόλει λόγον παρὰ πρεσβευτοῦ
 λαβεῖν» καὶ ὅτι «πρῶτον μὲν ὧν ἀπήγγειλεν, εἴτα ὧν
 ἐπεισε» καὶ τῶν ἑξῆς, οὐ τοῦτο νυνὶ σκεπτέον, ἀλλ'
 15 ὅτι διὰ δεινότητα συγγεῖν μέλλων τὰ πράγματα καὶ
 282 ἀναστρέφειν τὴν τάξιν τὴν ἐν αὐτοῖς ὅμως τῷ γε ὥς
 αὐτὸς εἰπεῖν ἐβούλετο προσήγαγε σαφήνειαν διὰ τῆς
 μεθόδου. τὸ δὲ μὴ τόδε τοῦδε πρῶτον εἰπεῖν, εἰ καὶ
 τῇ τάξει πρῶτον ἦν, ἀλλὰ τόδε, πολλάκις καὶ σα-
 20 φέστερον ὁμοῦ καὶ δεινότερον ἐποίησε τὸν λόγον,
 ὥσπερ τὸ «δεῖ δὲ ὑμᾶς πρῶτον ἀπάντων ἀκοῦσαι καὶ 212
 μαθεῖν, τί ποτ' ἐστὶ τὸ Χερρόνησον ὑμᾶς ἀσφαλῶς

5 ποιῆσαι Pc | ποιεῖν ante σαφῆ VcBa, ante ἢ Ac 6 τι
 πάσχοι, εἰ supr., Pa; τι [II] | π[άσχ]οι Ba 7 οἶαι Sf | εἰσὶν
 ἀμαρτίαι V 8 p. 226, 17 9 Dox. (partim ex Sic. VI 178, 15 W.):
 τινὲς παρέλκειν εἶπον ἐνταῦθα τὸν τε σύνδεσμον ἢ ἀντὶ τοῦ καὶ
 κείσθαι. ἐν δὲ ἐνίοις τῶν βιβλίων ἀντὶ τοῦ καὶ συμπλεκτικοῦ
 συνδέσμου τὸν γε παραπληρωματικὸν εὔρον 12 Dem. 19, 4; cf.
 p. 127, 13 sq. | λόγ[ο]ν PcVcBa | λόγον τῇ πόλει Ac 14 τὰ (pro
 τῶν) Vc 16 τό V, (m.2 ex τῷ) Pa 18 τὸ V; τῷ P | μὴ post
 καὶ add. Vc 19 τὸ ἀπήγγειλεν post ἦν add. V, cf. l. 13 | τὸ[δε
 m.2] Pc 21 Dem. 23, 8

ἔχειν πεποιηκός» καὶ ὅτι ἡ πρὸς ἀλλήλους τῶν Θρακῶν
 διαφορά. ἡ γὰρ ἂν ἀσαφὲς αὐτῷ τὸ κατασκευαζόμενον
 ἔμεινεν, εἰ Χαρίδημον πρῶτον διέβαλεν, ὅτι κατα-
 σκευάζει Κερσοβλέπτη τὴν ἀρχήν, εἴθ' οὕτως ἐπήγαγε
 τὸ «τί ποτ' ἔστι τὸ τὴν Χερρόνησον ἀσφαλῶς ἔχειν 5
 πεποιηκός». νῦν δὲ τοῦτο ἐκείνου προθεῖς εὐθὺς καὶ
 ἐν προοιμίοις, ὅτι ἐστὶν αὐτῷ ἡ σπουδὴ ὑπὲρ τοῦ
 Χερρόνησον ἔχειν αὐτοὺς ἀσφαλῶς καὶ μὴ παρα-
 κρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, καὶ μετὰ
 ταῦτα εὐθὺς κατ' ἀρχὰς τοῦτο σαφηνύσας διὰ τοῦ 10
 κατασκευάσαι τὴν ἀσφάλειαν εἶναι τῆς κτήσεως ἐν τῇ
 τῶν Θρακῶν διαφορᾷ εὐκρινῇ τε καὶ σαφῇ πεποίηκε
 τὸν λόγον· εἰ δ' ὅτι καὶ δεινόν, ἑτέρου λόγου.

Ὅπερ μὲν οὖν ἔφην, εὐκρίνεια τὸ πλεῖστον ἐν τού-
 τοις ἐστίν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἄλλων γίνεται 15
 λόγος εὐκρινῆς. καὶ εἰσὶν ἔννοιαι μὲν εὐκρινεῖς αἱ κατα-
 στατικαὶ πᾶσαι καὶ εἰς ἀρχὴν ἀνάγουσαι τὸν λόγον, οἷον
 «ἔστι δ' ἀναγκαῖον, ὥ Ἀθηναῖοι, καὶ προσῆκον ἴσως,
 ὥς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πράγματα
 ὑμᾶς ὑπομνήσαι, ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν 20
 ἕκαστα θεωρῇτε», καὶ αἱ διατυποῦσαι τὰ μέλλοντα
 213 ῥηθήσεσθαι καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς τάξιν, οἷον «δίκαιον δέ
 ἐστὶν ἴσως ἐμὲ τρία ὑπεσχημένον ὑμῖν ἐπιδείξειν, ἐν
 μὲν ὥς παρὰ τοὺς νόμους τὸ ψήφισμα εἴρηται, δεύ- 24
 τερον δὲ ὥς ἀσύμφορόν ἐστι τῇ πόλει, τρίτον δὲ ὥς 283

1. 2 διαφορά τῶν Θρακῶν Syr. 3 ἔμεινεν Pa | διέβαλεν V,
 ex cr. Pa; διέβαλλεν Pc 4. 5 ἐπήγαγεν ὅτι ποτέ Vc 7 ἡ
 σπουδὴ αὐτῷ VcBa | Dem. 23, 1 9. 10 μετ' αὐτὰ Ac; μετὰ
 ταῦτα πάλιν Pc 18 δέ τι vel δ' ἔτι? | δεινότερον, ἄλλου λόγου
 Vc 14 p. 235, 8 17 καὶ om. Ac 18 Dem. 18, 17 | καὶ om.
 Ba 21 καὶ γὰρ διατυποῦσι V, v.l.P 22 Dem. 23, 18 23 ὑπεσχη-
 μένον post ὑμῖν Vc, ante τρία AcBa

ἀνάξιός ἐστι Χαρίδημος τούτου τυχεῖν, ὃ τι βούλεσθε, τοῦτο πρῶτον διδάσκειν ὑμᾶς», εἴτ' ἐπήγαγεν ὅτι «περὶ τοῦ παρὰ νόμου βούλεσθε πρῶτον; τοῦτο τοίνυν ἐροῦμεν». πολλάκις δὲ διεμαρτυράμην τοῦτο, ὥς οὐδὲν
 5 δεῖ κατηγορεῖν τῶν λεγομένων, εἰ καὶ ἄλλο τί ἐστὶν ἅμα τῇ εὐκρινείᾳ· καὶ γὰρ ἐνταῦθα πολὺ τὸ τῆς δεινότητος, ἀλλ' οὐ περὶ ταύτης νῦν. — Καὶ μὴν καὶ αἱ συμπληρώσεις ταῖς ἐννοίαις καὶ ταῖς μεθόδοις εὐκρινῇ ποιοῦσι τὸν λόγον, τὰ μὲν ἀναπαύουσιν τὰ
 10 παρελθόντα, τῶν δὲ ῥηθησομένων πάντως ἔχουσαι κατασκευάς τινας, ἀφ' ὧν εἰς ἀρχὴν ὁ λόγος ἀνάγεται. οἶον «ἐν μὲν τοίνυν πολίτευμα τοῦτο τοιοῦτο τοῦ νεανίου τούτου· ἕτερον δὲ ἀναμειννήσκεσθε», εἴτ' ἀρχὴν ἔλαβεν ὁ λόγος, οἶον «ὅτε γὰρ Πύθωνα Φίλιππος
 15 ἔπεμψε τὸν Βυζάντιον» καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πάλιν «οὐ τοίνυν μόνον μὴ Λεύκων ἀδικηθῇ δεῖ σκοπεῖν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος εὖ μὲν ἐποίησεν ὑμᾶς» καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πολλὰ τούτου παραδείγματα. Ἐννοιαὶ μὲν οὖν εἰσὶν εὐκρινείας αὗται.
 20 Μέθοδοι δὲ αἷ τε προειρημέναι καὶ ἔτι τὸ κατὰ φύσιν 214
 τὴν τῶν πραγμάτων χρῆσθαι τῷ λόγῳ τὰ πρῶτα τιθέντας πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα δεύτερα καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως, ὅπερ ἐστὶ πολὺ παρὰ τῷ Ἰσοκράτει· οὐ μὴν δεινοῦ γε τύπου ταῦτα οὐδὲ Δημοσθενικοῦ· διόπερ ὥς

1 τούτου τυχεῖν om. V | γρ ὥς ἀνάξιός ἐστι τούτου τυχεῖν χαρίδημος ἀπάντων τούτων αἵρεσιν ὑμῖν δοῦναι τοῖς ἀκουσμένοις· τί πρῶτον· ἢ τί δεύτερον· ἢ τί τελευταῖον βουλομένοις ἀκούειν ὑμῖν ἐστίν· εἴτ' ἐπήγαγεν mg. P, cf. Dem. 2 τούτ[ω] πρῶτον Vc; πρῶτον τοῦτο Sf | ἡμᾶς Pc | εἴτ' ἐπήγαγεν PaAcBa, v.l.P (ann. l. 1); om. PcVc 3 πρῶτον τοίνυν τοῦτο Ba 4 p. 235, 11. 236, 13 12 Dem. 18, 136 15 Dem. 20, 41 17 ἡμᾶς VcBa 18 καὶ om. Sf | τὰ παραδείγματα Sf 21 τὴν om. PAc 21. 22 τιθέντα Vc 24 τοῦτο?

ἑτέρως δ' ῥήτωρ ποιῶν τά γε εὐκρινοῦντα τὴν σύγχυσιν
 αὐτῶν παραλαμβάνει, καθάπερ ὀλίγῳ πρότερον ἐδεί-
 ξαμεν. συμβαίη δ' ἂν ἴσως ποτὲ καὶ τὸ τὴν οὖσαν τάξιν
 τοῖς πράγμασι φυλάττειν δεινότητος εἶναι· φανερόν δὲ
 ποιήσομεν ἀκριβῶς τοῦτο ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος. 5
 — "Ἐτι κατὰ φύσιν τὴν τῶν πραγμάτων ἐστὶν εὐκρινὲς
 τὸ τὰς ἀντιθέσεις πρώτας τῶν λύσεων τιθέναι. καὶ 284
 τοῦτο ὁ μὲν Ἰσοκράτης σχεδὸν ἀεὶ ποιεῖ, οὐ μὴν ὅ γε
 ῥήτωρ ἀεὶ, ἀλλ' ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῇ τάξει
 τίθησιν, ὅπως ἂν αὐτῷ λυσιτελῇ, πρῶτον ἢ τελευταῖον 10
 ἢ μέσον, οὕτω καὶ τὰς ἀντιθέσεις λύει τοτὲ μὲν προτι-
 θείς τὰς λύσεις αὐτῶν, τοτὲ δὲ ἐπάγων, ἔστι δ' ὅτε μέ-
 σας τῶν λύσεων ἐκείνας τιθεῖς. ὁ δὲ περὶ ἀντιθέσεων
 εἰσαγωγῆς λόγος ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος ἡμῖν
 ἀκριβῶς ῥηθήσεται. Ἀλλὰ μέθοδοι μὲν εὐκρινείας αὐταί. 15

Λέξεις δὲ εὐκρινῆς, ἥπερ καὶ καθαρὰ.

Σχήματα μὴν εὐκρινείας τὸ κατ' ἄθροισιν ὠρισμέ-
 νον, οἷον ἔνταυθοῖ δύο εἴρηκε, τόδε καὶ τόδε· οὔτε
 γὰρ ἀπήτησεν ὁ ἀκούων πλείονα τῶν δύο καὶ τὸ δεύ-
 τερον πρόοιδε ῥηθησόμενον· ὥστε, ἀφ' οὗπερ κατ' 20
 ἄθροισιν ἔλεγε, προδιηυκρίνει. — Τοιαῦτα δὲ σχήματα
 215 καὶ ὁ μερισμὸς καὶ ἡ ἀπαρίθμησις· τὸ μὲν γὰρ ἐφέλκε-
 σθαι ἄλλα νοήματα περιβάλλει τὸν λόγον, τῷ δ' εὐθὺς

2 p. 235, 15 sq. 3 τὸ om. Syr. | cf. 445. 446 Sp. 4 δεινό-
 τη⁹, ex -τα, P 5 τοῦτο ἀκριβῶς Sc; ἀκριβῶς om. VcBa
 6 ἐστὶν P, m.2Vc; καὶ Ac; om. VcBa 11 [καὶ] Vc; τὲ Ba
 13. 14 ἀντιθέσεων εἰσαγωγῆς Portus, (-γῶν) Sf; ἀντιθέσεως εἰς-
 αγωγῶν PVcAc, Syr., (ex εἰσάγων cr. m.2) Ba 14 prospici
 p. 444, 12 Sp. putat Syr. 17 σχήματά <γε>? | μὲν Pa 18 cf.
 Dem. 23, 51 | εἰρήκει Sc 19 ἀπήνησεν Pc 21 προδιευκρίνει
 PcSf (cf. p. 239, 2) 22 pr. καὶ om. PcVcBa | τὸ VcAc; τῷ
 PSf, (m.2, ex τὸ) Ba 23 περιβάλλει — p. 239, 2 νόημα m.2 suppl.
 Pc (23 τὸ δὲ, p. 239, 1 ἐμφαίνεται) | τῷ Pa, m.2Ba; τὸ V

ἀρχομένου τοῦ λέγοντος ἐμφαίνεσθαι τοῖς ἀκούουσιν,
 ὅτι ἔπεται καὶ ἄλλο τι νόημα, προδιευκρίνεται τὸ πᾶν·
 ἂν τε γὰρ εἴπῃ «πρῶτον μὲν τόδε», ὅτι καὶ δευτέρον
 τι ἔρει προεπίστανται, εἴαν τε τὸ «ἔδει μὲν, ὥ Ἀθηναῖοι,
 5 τοὺς λέγοντας» καὶ τὰ ἐξῆς, ἀναμένουσιν ὁμοίως, ἕως
 ἂν ἀνταποδῶ τὸν σύνδεσμον. εὐκρινείας οὖν καὶ ταῦτα.
 — Ἐτι [καὶ] κατὰ τὸ σχῆμα εὐκρινῆς γίνεται ὁ λόγος, ὅταν
 ὁ λέγων οἶον ἑαυτὸν ἐρωτῶν εἴτα ἀποκρίνηται κατὰ
 διάστασιν τινα, ὥσπερ ἐν τοῖς τοιοῖσδε «τίνος οὖν ἕνεκα
 10 ταῦτα λέγω;» καὶ πάλιν «πῶς οὖν;» καὶ πάλιν «διὰ
 τί;» καὶ τὰ τοιαῦτα. πολλοῖς τοιούτοις ἐν τῷ Κατὰ
 Ἀριστοκράτους τὸ παράνομον ἐξετάζων κέχρηται ἀναγ-
 καίως· σαφηνείας γὰρ μάλιστα κατ' ἐκεῖνο τὸ χωρίον
 δεῖ τῷ λόγῳ. — Καὶ μὴν καὶ αἱ ἐπαναλήψεις μάλα χρήσι-
 285 μοί πρὸς εὐκρίνειαν καὶ σαφήνειαν. ἐπειδὴν γὰρ τι
 16 προδῆς σχῆμα τῶν ἐφελκομένων ἕτερον νόημα, εἴτ'
 ἀναγκασθῆς ἐπεμβαλεῖν ἄλλα τινὰ νοήματα πρὶν ἀπο-
 δοῦναι τὸ ἀκόλουθον, ἀνάγκη ἐπαναλαβεῖν καὶ διευ-
 κρινῆσαι, ἵνα μὴ σοι ἀσαφὴς καὶ συγκεχυμένος γένηται
 20 ὁ λόγος, ὥσπερ εἶωθε ποιεῖν καὶ ὁ Δημοσθένης, οἶον
 «τὸ μὲν οὖν τὴν Φιλίππον ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ 216
 τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς
 οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι· διὰ τί;» φησὶν, ὅτι τὸ καὶ
 τό'· πολλὰ εἰπὼν κατασκευαστικὰ τῆς προτάσεως οὐκ

2 προδιευκρίνεται Pc, (ῆν) Pa; προδιευκρινεῖται Sf (cf. p. 238, 21) 4 τι om. Ac | προ[Ι]επίστανται Vc | Dem. 8, 1 | ὧ ἄνδρες Ἀθ. Ac 6 τὸν δὲ σύνδεσμον Sf 7 καὶ Pc V, supr. Pa; om. Sf 8 ὁ om. Ac | ἀποκρίνεται Ba, (ε) Vc 9 Dem. 4, 3 | ἕνεκεν Ac 10 Dem. 19, 124 sim. | πῶς — πάλιν om. Ac | Dem. 2, 3 cet.; infra l. 23 11 καὶ ὅσα τοιαῦτα? 12 ἀναγκασθῆς ὁ δημοσθένης Sf | δέ, supr. γάρ, Vc 16 προ[Ι]θῆς Vc Ba 21 Dem. 2, 3 22 ὅτι διὰ τὸ Pc, (δια m. 1 supr.) Pa 24 καὶ ante πολλὰ add. Ac, m. 2 Pc Ba

ἐπήγαγεν εὐθύς τὸ ἐξῆς νόημα τὸ «ἃ δὲ καὶ χωρὶς
τούτων ἔνι», ἀσαφῆς γὰρ ἂν οὕτως ὁ λόγος τῆς ἀκο-
λουθίας μὴ φαινομένης ἐγένετο· ἐπαναλαβὼν οὖν καὶ
πρῶτον εἰπὼν τὸ «ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω», εἴθ'
οὕτως ἐπαγαγὼν τὸ «ἃ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι», 5
εὐκρινῇ καὶ σαφῇ πεποίηκε τὸν λόγον. πάλιν ἐν τῷ
Κατ' Αἰσχίνου «τίνος οὖν», φησὶν, «ἔνεκα ταῦτα λέγω;
ἐνὸς μὲν, ὃ Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ πρῶτον, ἵνα μηδεὶς
ὑμῶν, ἐπειδάν τι λέγοντος ἀκούῃ μου, θαυμάσῃ», εἴτα
πολλὰ ἐπεμβάλων καὶ μεστῶσας τὸν λόγον ἀναγκαίως 10
τῇ ἐπαναλήψει κέχρηται, ἵνα διευκρινήσῃ «πρώτου μὲν
οὖν τούτου καὶ μάλιστα, οὐπὲρ εἶπον, ἔνεκα ταῦτα
διεξηλήθον· δευτέρου δὲ τίνος καὶ οὐδὲν ἐλάττωνος ἢ
τούτου;» πολλὰ τούτου παραδείγματα ἔχεις παρὰ τάνδρῃ.
Ταῦτα καὶ περὶ σχημάτων εὐκρινείας. 15

217 Κῶλα μέντοι καὶ συνθῆκαι ἀναπαύσεις τε καὶ ὁυθ-
μοὶ εὐκρινείας οἱ αὐτοὶ εἰσι καὶ καθαρότητος.

Καὶ περὶ μὲν σαφηνείας τοσαῦτα. καὶ γινώσκειν γε
χρή, διίσχυρισαίμην γὰρ ἂν, ὅτι λόγος σαφῆς μὴ ταῦτα
ἢ τούτων τι ἔχων οὐκ ἂν γένοιτο, λέγω τῶν ἥτοι τὴν 20
καθαρότητα ποιούντων ἢ τὴν εὐκρίνειαν. ἐναντίον δὲ 286
εὐκρινείας σύγχυσις, ἢ δὴ γίνεται, ὅταν χωρὶς τῶν
ποιούντων εὐκρίνειαν περιβάλλῃ τις καὶ μεστὸν ποιῇ
τὸν λόγον, ἥπερ καὶ κακία ἐστὶ λόγου· οὐ γὰρ ἢ γε
ἀπλῶς ἀσάφεια κακία ἂν εἴη λόγου, ἐπεὶ αἶ γε ἐμφάσεις 25

1 Dem. 2, 4 5 ἐπαναγαγὼν Ac, (να supr.) Pa 6 καὶ πάλιν
Sf; πάλιν οὖν Pc 7 Dem. 19, 25 | ἔνεκεν Vc 9 ἀκούει μου
θαυμάζ[η m.2] Ba 11 Dem. 19, 27 12 δέ τίνος PAcBa; εὔρεται
καὶ δευτέρῳ (-ῳ Pc) δὲ τίνος (δέ τίνος Pc) mg. P | οὐδενὸς P
17 καθαρότητι (om. καὶ) V 18 γε om. VcBa 23 τὴν εὐκρίνειαν
Vc | περιβάλλῃ Ac | ποιεῖ Pc; ?m.1Ac 24 καὶ om. Pc | [τοῦ ex.]
λόγου Vc

οἶον «οἱ δὲ συνειπόντες ὅτου δήποτε ἔνεκα — ἐῷ
 γὰρ τοῦτό γε» καὶ τὰ ἐσχηματισμένα τῶν ζητημάτων
 οὐ σαφῶς λέγει τὰ πράγματα, καὶ οὐ κατὰ κακίαν
 φήσομεν προάγεσθαι δήπου οὐδὲ εἶναι τοῦ λόγου
 5 κακίαν.

Λεκτέον δ' ἂν εἴη μετὰ ταύτην περὶ μεγέθους
 λόγου· δεῖ γὰρ τῷ σαφεῖ μεγέθους τινὸς καὶ ὅγκου·
 παράκειται γὰρ τῷ σφόδρα σαφεῖ τὸ εὐτελὲς καὶ τα-
 πεινόν, ὃ δὴ ἐναντίον ἐστὶ τῷ μεγέθει.

10 **Περὶ ἀξιώματος τοῦ λόγου καὶ μεγέθους.**

Μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας λόγον ἀκόλουθον ἂν εἴη 5
 περὶ μεγέθους εἰπεῖν λόγου, διότι καὶ ἀναγκαῖόν ἐστι
 τῷ σαφεῖ μέγεθος τε προσεῖναι πάντως καὶ ὅγκον τινὰ
 καὶ ἀξίωμα· παράκειται γὰρ τῷ σφόδρα σαφεῖ τὸ εὐτε- 218
 15 λές, ὃ δὴ καὶ ἐναντίον ἐστὶ τῷ μεγέθει. ὅπερ οἴμαι καὶ
 ὁ ῥήτωρ ἐπιγινούς διὰ μὲν τὸ πάντως δεῖν σαφῆ τὸν πο-
 λιτικὸν εἶναι λόγον διόλου κέχρηται τοῖς ποιούσι τὴν
 σαφήνειαν, διὰ δὲ τὸ κινδυνεύειν ἔνεκα ταύτης ἐκπλ-
 πτειν αὐτῷ τὸν λόγον εἰς τὸ εὐζωνότερον κατέμιξεν αὐτῇ
 20 τὰ ποιοῦντα τὸ μέγεθος καὶ διαφερόντως πεπλέονακε
 τῇ περιβολῇ. ἀλλὰ διότι μὲν ταύτῃ πεπλέονακεν,
 αὐτίκα ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ αὐτῆς εἰρήσεται· νυνὶ δὲ
 ἀναγκαῖόν ἐστι δήπουθεν πρῶτον περὶ τε αὐτοῦ τοῦ
 μεγέθους καὶ τῶν ποιουσῶν ἰδεῶν τὸ μέγεθος εἰπεῖν,

1 Dem. 18, 21 3 τὰ πράγματα λέγει Ac 4 τοῦτο (pro τοῦ)
 Ac 5 φήσομεν etiam post κακίαν V 6—9: cf. 11—15 10 ἰδέα
 ᾧ mg. P, (om. ἰδέα) Ac | τοῦ P; om. VPπ | περὶ μεγέθους καὶ
 ἀξιώματος τοῦ λόγου Sf 13 τε PV; τι Sf 16 δεῖν πάντως Ac
 19 αὐτῇ PSf; τῇ σαφηνείᾳ αὐτῇ VcBa; αὐτῇ τῇ σαφηνείᾳ
 Ac, v.l.P 22 p. 289. 290 23 τοῦ om. PAc

Hermogenes ed. Rabe.

ὧν δὴ μία ἐστὶ καὶ ἡ περιβολή, ἵνα μὴ συγχέηται ἡμῖν ὁ λόγος.

Μέγεθος τοίνυν καὶ ὄγκον λόγον καὶ ἀξίωμα 287 ποιοῦσιν ἰδέαι αἰδέ· σεμνότης, περιβολή, τραχύτης, λαμπρότης, ἀκμή, καὶ ἔτι ἡ σφοδρότης βραχεῖ τῷ 5 διαλλάττουσα τῆς τραχύτητος, ὥς ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ αὐτῆς ἔσται φανερόν. τούτων δὲ ἡ μὲν σεμνότης ἐφ' ἑαυτῆς ἐστὶ καὶ ἡ περιβολή, αἱ δὲ ἄλλαι πᾶσαι συμ- πλέκονται τε καὶ πάλιν οὐ συμπλέκονται κατὰ τι πρὸς ἀλλήλας, μέρεσὶ τισι κοινωνοῦσαι καὶ πάλιν ἐτέροις 10 κειχωρισμέναι· διὸ περὶ μὲν τῆς σεμνότητος ἤδη λελέξε- ται, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν μετὰ τὰ περὶ ταύτης. ἡ δὲ περιβολή ἐφ' ἑαυτῆς μὲν ἐστίν, ὥσπερ ἔφη, ἐν ὑστέρῳ δὲ ὁ περὶ αὐτῆς εἰρήσεται λόγος διὰ τὸ πλεονάζειν μὲν ἐν αὐτῇ τὸν ῥήτορα, τὴν δὲ αἰτίαν ἡμᾶς, δι' ἣν ταύτη 15 πλείονι χρῆται κατὰ τὸν ὄγκον, ἄλλως μὴ δύνασθαι γινῶναι, πρὶν περὶ τραχύτητός τι μαθεῖν καὶ λαμπρό- τητος ἀκμῆς τε καὶ σφοδρότητος.

Ἀλλὰ πρῶτόν γε περὶ σεμνότητος, ἣ τάχα ἂν ἐναντίον εἴη ἀφέλεια, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ ἡθους λέξομεν. 20

219

Περὶ σεμνότητος.

6 Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσὶ σεμναὶ μάλιστα μὲν αἱ περὶ θεῶν ὥς περὶ θεῶν λεγόμεναι· ἐπεὶ τὸ

«ἣ ῥα καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἦν παράκοιτιν»

4 τραχύτης m.2 ex θρασύτης Pc 6 p. 261, 1 7 εἶναι Ba
8 et 18 [ἐ m.2]φ Ba 15 ἐν om. Sf | p. 289 17 πρὶν ἂν
Pc 19 ἂν om. Vc Ba 20 p. 351 Sp. 21 cf. Aristid. II 459 Sp.
22 ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ εἰσὶ mg. P 22. 23 θεῶν ὥς περὶ suppl.
m.2Ba; om. Ac; λεγόμεναι ὥς περὶ θεῶν, cr. m.1, Vc 23 ἐπεὶ
καὶ τὸ Ba | cf. p. 359, 3 Sp. 24 Hom. Ξ 346

καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐχ ὥς περὶ θεῶν εἴρηται, διὸ πόρρω
 μοι δοκεῖ σεμνότητος εἶναι καὶ κατὰ τὴν ἐννοιαν, πλέον
 δὲ μετέχειν ἡδονῆς καὶ γλυκύτητος· ἀνθρωποπαθῶς
 γὰρ καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν ποιητικῶς λέλεκται, τὸ πλεῖστον
 5 δὲ ἡδονῆς ἢ ποιήσεις οἶμαι στοχάζεται. περὶ θεῶν δὲ ὥς
 περὶ θεῶν τὰ τοιαῦτα λέγεσθαί φημι, οἷον «ἀγαθὸς ἦν,
 ἀγαθῷ δὲ οὐδείς περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος» καὶ
 πάλιν «βουληθεῖς γὰρ ὁ θεὸς ἀγαθὰ μὲν πάντα,
 288 φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ δύναμιν» καὶ πάλιν
 10 «παρалаβὼν γὰρ ὁ θεὸς πᾶν, ὅσον ἦν ὁρατόν, οὐχ
 ἡσυχίαν ἄγον, ἀλλὰ κινούμενον πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως». καὶ
 ὅλως πολλὰς ἂν εὗροις τοιαύτας ἐννοίας παρὰ τῷ
 Πλάτῳ, καὶ γὰρ αὐταὶ εἰσιν ἐκ τοῦ Τιμαίου· παρὰ
 μέντοι τοῖς ῥήτορσιν ἥκιστα, ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν *Δηλιακῷ*
 15 *ὑπερίδου* ποιητικῶς μᾶλλον καὶ μυθικῶς εἴρηται· τὸ
 δὲ αἴτιον οὐχὶ νῦν ἀνάγκη λέγειν. — Τὰς μέντοι
 μετὰ γε τὰς τοιαύτας οἷον δευτέραν ἢ τρίτην σεμ-
 νότητος ἐχούσας τάξιν ἐννοίας καὶ μάλα ἂν εὗροις
 παρὰ τῷ *Δημοσθένει* καὶ τινὰς αὐτῶν <καὶ> παρὰ τοῖς 220
 20 ἄλλοις. ἀλλὰ πρῶται μὲν ὅπερ ἔφην καὶ μάλιστα εἰσιν
 ἐννοιαὶ σεμναὶ αἱ περὶ θεῶν ὥς περὶ θεῶν λεγόμεναι,
 καθάπερ εἴρηται· δεύτεραι δὲ μετ' ἐκείνας σεμναὶ αἱ
 περὶ τῶν θείων ὥς ὄντως πραγμάτων, οἷον ὠρῶν φύ-
 σεις εἰ ἐξετάζοι τις, ὅπως τε καὶ καθ' ἃς αἰτίας γίνονται,
 25 καὶ τὴν τοῦ παντὸς περιφορὰν καὶ φύσιν ἢ κινήσεις
 γῆς ἢ θαλάττης εἰ ζητοίη τις, ὅπως γίνονται, ἢ σκη-

1 καὶ ὅσα τοιαῦτα om. Sf 2 καὶ om. Sf; supr. Pa 3 cf.
 p. 359, 4 sq. Sp. | τε καὶ Ac 4 γὰρ καὶ V, v.l.P; ταῦτα λεγόμενα καὶ P 6 Plat. Tim. 29 E 8 ib. 30 A 9 δὲ μὴ δὲ Pa
 10 Plat. Tim. 30 A 14 καὶ om. Ac 15 τοῦ ὑπερίδου VcBa; τῷ ὑπερίδῳ v.l.Pa; τῷ ὑπερίδῳ Ac 19 alt. καὶ add. Sf 20 p. 242,
 22 26 γίνονται Pa; γίνεται V

πτῶν φορὰς ἢ ὅλως τοιαῦτα. ταῦτα δὲ εἰ μὲν οὕτως
 ἐξετάζοιτο κατὰ τὰς αἰτίας, σεμνὸν μόνον, οὐ μὴν καὶ
 πολιτικὸν δύναται ποιεῖν τὸν λόγον· ποῦ γὰρ ἂν εἴη
 πολιτικὸν τὸ «ὃ ἥλιος ἀπελαννόμενος τὴν χειμερινὴν
 ὥρην» καὶ τὰ ἐξῆς εἰρημένα παρὰ τῷ Ἡροδότῳ; ἢ 5
 πάλιν παρὰ τῷ Πλάτῳ τόδε, οἷον «ἢ γε τοῦ παντὸς
 περιόδου κυκλοτερὴς οὔσα καὶ τὰ γένη πάντα συμ-
 περιεληφυσία σφίγγει πάντη καὶ κενὴν χώραν οὐδεμίαν
 ἑᾷ λείπεσθαι· διὸ δὴ πῦρ μὲν εἰς πᾶν διελέλυθεν,
 ἀήρ δὲ δεύτερον, ὡς λεπτότητι δεύτερον ἔφνυ, καὶ τὰ 10
 ἄλλα ταύτῃ» καὶ τὰ ἐξῆς; ποῦ δ' αὖ λόγου πολιτικοῦ
 τὸ ζητεῖν, ὅπως κινεῖται γῆ, καὶ ὅτι ἐπικλύσει ἢ ὑπο-
 νοστήσει ὕδατος, ἢ πάλιν περὶ σκηπτῶν φορὰς ἢ τὰ 289
 τοιαῦτα; ταῦτ' οὖν ὅπερ ἔφην εἰ μὲν οὕτως ἐξετάζοιτο,
 221 σεμνὸν μόνον, οὐ μὴν πολιτικὸν ποιεῖ τὸν λόγον· διὸ 15
 καὶ μετὰ τὰς πρώτας σεμνότητος ἐννοίας εὐθύς εἰσιν
 αὐταὶ δεύτεραι. εἰ μέντοι κατὰ ἔκφρασιν αὐτῶν τῶν
 γενομένων λέγοι τις αὐτά, ἀλλὰ μὴ τὰς αἰτίας ζητῶν,
 καθ' ὅς γίνεται, πολιτικὸν ὁμοῦ καὶ σεμνὸν ποιεῖ τὸν
 λόγον, ὡς ὁ Ἀριστείδης ἀντιλέγων τῷ Καλλιξένῳ συμ- 20
 βουλεύοντι μὴ θάπτειν τοὺς δέκα στρατηγούς, ἐπειδὴ
 ἀνηγρέθησαν μιᾷ ψήφῳ· χειμῶνος γὰρ ἔκφρασιν πεποιήται
 εἰς ἀπολογία τὴν ὑπὲρ αὐτῶν, οἷον «σκηπτὸς ἦν, ὃ
 Καλλίξενε, σκηπτὸς ὃ ταῦτα κωλύσας οὔτε λόγῳ ῥητὸς

1 τὰ τοιαῦτα vulg. 3 δύναται Pc | π[οῦ] Vc; πῶς Ba
 4 Herod. 2, 24 | τὸ δ' PAc; τοῦ Ba; [τὸ] Vc 5 ὥρην (α supr.)
 Pa; ὥραν PcAc 6 πάλιν τὸ V (δ ex ω VcBa); γε ἢ πάλιν τὸ
 παρὰ τῷ Πλάτῳ Pc, (om. τὸ) Pa | Plat. Tim. 58 A 8 πάντα
 Pc 12 καὶ suspect. | Thuc. 3, 89 14 οὕτως μετὰ αἰτίας ἐξε-
 τάζοιτο Ac 15 μὴν καὶ vulg., cf. l. 2 18 γενομένων Sf; λεγο-
 μένων PV; γινόμενων? 19 γίνονται Ac 20 ὃ om. VcBa | ἐν
 ante τῷ add. V; supr. Pa; cf. Philostr. V. S. II 9, 3 22 τῇ
 μιᾷ VcBa

οὔτε ἔργῳ φορητός· ἄρτι μὲν γὰρ συνιούσης τῆς
 ναυμαχίας ὤδινεν ἢ θάλασσα καὶ κατέβαινεν Ἑλλησπον-
 τίας λαμπρός» καὶ τὰ ἐξῆς. — Τρίτη δὲ σεμνότητος
 ἐννοιῶν τάξις, εἰ περὶ πραγμάτων, ἃ δὴ φύσει μὲν
 5 ἐστὶ θεῖα, τὸ πλεῖστον δ' ἐν ἀνθρώποις θεωρεῖται,
 λέγοι τις, οἷον εἰ περὶ ψυχῆς, ὅτι ἀθάνατος, ἢ περὶ
 δικαιοσύνης ἢ σωφροσύνης ἢ τῶν τοιούτων διεξίλοιμεν
 ἢ περὶ τοῦ βίου παντὸς ἢ τί νόμος ἢ τί φύσις ἢ τὰ
 τοιαῦτα· οἷον ὅτι «νόμος ἐστὶν εὖρημα μὲν καὶ δῶρον 222
 10 θεῶν» καὶ τὰ ἐξῆς καὶ πάλιν ὅτι «ἔστιν ὁ μὲν νόμος
 κοινὸν καὶ τεταγμένον καὶ ταῦτόν πᾶσιν, ἡ φύσις δὲ
 ἄτακτον καὶ κατ' ἀνδρα ἰδίου τοῦ ἔχοντος» καὶ «πέρας
 μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου θάνατος» καὶ
 «πᾶς ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος φύσει καὶ νόμοις διοι-
 15 κεῖται». ἀπλῶς δὲ εἰπεῖν πάντα. ὅσα ἐν τῷ καθόλου καὶ
 γενικῶς λέγεται, σεμνὰς ἔχει πως τὰς ἐννοίας, καὶ
 μάλιστα εἰ μένων ἐπὶ τοῦ καθόλου τις διὰ παντὸς αὐτὰ
 ἐργάζοιτο· εἰ γὰρ προσλάβοι τὸ κατ' εἶδος, ἄλλο τι
 20 ποιεῖ, οἷον «πονηρόν, ὃ Ἀθηναῖοι, πονηρόν ὁ συνο-
 20 φάντης ἀεὶ καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ φιλαλτιὸν
 ἐστὶ· τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τᾶνθρώπιόν ἐστιν»·
 ἕτερον γὰρ τι πεποίηκε προσλαβὼν τὸ κατ' εἶδος· ἐκ
 γὰρ τοῦ καθόλου καὶ τοῦ ἐπὶ μέρους συντεθέντων ὅ
 τε πολιτικὸς καὶ ὁ περιβεβλημένος λόγος, οὐ μὲν αὐτὸ

4 εἰ Ac, v.l.P, ex cr. VcBa; ἢ P 6 sic V, v.l.P; οἷον εἰ
 λέγοι τις P | p. 251, 16: Plat. Phaedr. 245 C | ἢ VcBa; εἰ PAc
 9 οἷον ὅτι om. VcBa | Dem. 25, 16 | μὲν om. Pc | δῶρημα Pc
 10 θεοῦ Ac | τε καὶ VcBa | Dem. 25, 15 | ἔστιν om. Ac 11 ἐν
 πᾶσιν Pa 12 καὶ ἀνάμалον post ἄτακτον add. Sf | Dem. 18, 97;
 eodem exemplo Demosthenis σεμνότητα illustrat Philostr. V. S.
 I 17, 1 13 ὁ θάνατος Pc 14 Dem. 25, 15 17 μένων P; μό-
 ρον V | τὸ (pro τοῦ) Ac 19 Dem. 18, 242 21 κίναδος PAc
 23 pr. τοῦ V; τῶν Pc; τῶν τοῦ Pa 24 λόγος post πολιτικὸς Ac;
 om. Sf

τοῦτο εἰπεῖν ὁ σεμνὸς γίνεται. — Τετάρτην γε μὴν σεμνότητος ἔχουσιν ἔννοιαι δύνανται αἱ περὶ ἀνθρω- 223 πίνων μὲν κατὰ μόνας πραγμάτων, μεγάλων δὲ καὶ ἐνδό- ξων, οἷον τὰ περὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ἢ τῆς Πλα- ταιᾶσιν ἢ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας εἴ τις λέγοι καὶ 5 τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῶν τοιούτων. εἰ δέ τι ταύταις καὶ μυθικὸν ὥς παρὰ τῷ Ἡροδότῳ σεμνὸν ἅμα ἡδονῇ ἔποιτο, οἷον Ἰακχος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐτέρου λόγου. Ἄλλ' ἔννοιαι μὲν αὗται σεμνότητος.

Μέθοδοι δὲ σεμναὶ αἱ κατὰ ἀπόφασιν καὶ χωρὶς 10 ἐνδοιασμοῦ ἐξ ἀφηγήσεως λεγόμεναι. ὥς γὰρ εἰδότες ἀκριβῶς δεῖ λέγειν καὶ μετ' ἀξιώματος, ἀλλ' οὐκ ἐνδοι- ἀξουντας, ὅτε τούτου φροντίζοιμεν, τῆς διαρκοῦς λέγω σεμνότητος, ἀλλὰ μὴ ἄλλου τινός· τὸ γὰρ «εἴτε ἦρωες ἦσαν εἴτε θεοί» σεμνὸν ὃν πλέον ἔχει τοῦ πολιτικοῦ 15 τε καὶ πιθανοῦ κατὰ τὴν ἐνδοίασιν. — Καὶ μὴν καὶ αἱ ἀλληγορικαὶ μέθοδοι, ὅτε διαρκοῖεν, σεμνὸν ποιοῦσι τὸν λόγον, ὥς ἐν τῷ «ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐ- ρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων φέρεται» καὶ τὰ ἐξῆς· λέγω δὲ τοῦτο, εἰ μὴ ἐκὼν τις διὰ τῶν εὐζώνων 20 καὶ εὐτελεῶν τινος ἀλληγοροίῃ· τότε γὰρ οὐκέτι σεμνόν, ἄλλης δέ τινος ἐννοίας ποιεῖ τὸν λόγον καὶ σχεδὸν τῆς εὐτελοῦς. — Καὶ μὴν καὶ τὸ δι' ἐμφάσεων μυθικῶς τι καὶ τελεστικῶς ἐν ταῖς σεμναῖς τῶν ἐννοιῶν ὑποσημαί- νειν μεθόδου σεμνῆς· ὥς γὰρ αὐτοὶ μὲν εἰδότες, οὐκ

2 σεμνότητος ἔννοιαν ἔχουσι Pc; ἔχουσι σεμνότητος ἔννοιαι V
4 τὰ scripsi; τὸ PV 4.5 ἐν πλαταιαῖσιν P 7 ταύτης Pc
8 Her. 8, 65 | ὁ Ἰακχος Pe 9 cf. p. 357, 29 Sp. 10 ἀπόφασιν
PaAc; ἀπόφασιν PcVcBa 13 λέγω τῆς διαρκοῦς V 14 Dem.
23, 70 15 σεμνὸν ὃν <κατὰ τὴν ἐννοίαν>? 17 αἱ om. AcBa
18 τὸ (pro ἐν τῷ) Ac | Plat. Phaedr. 246 E 21 τε καὶ Syr.
22 τι om. Ac; τὲ Sf

291 ὄντες δὲ οἷοί τε λέγειν εἰς τοῦμφανὲς αὐτά, ἐνδεικνύ-
 μεθα διὰ τῆς μεθόδου ταύτης μέγεθος τι καὶ σεμνό-
 τητα ἐννοίας, ὥσπερ ὁ Πλάτων ὅταν λέγῃ τὸ «ὄντως
 ὄν» καὶ «ἀγαθὸς ἦν» καὶ τὰ τοιαῦτα· ἤδη δέ που καὶ 224
 5 ἀνέπτυξε τὴν μέθοδον ταύτην εἰπὼν ὅτι «τόδε τι εὐ-
 ρεῖν τε χαλεπὸν καὶ εὐρόντα εἰς πάντας λέγειν ἀδύνα-
 τον». ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν φύσει σεμνῶν ἐννοιῶν χρήσιμοι
 πρὸς αὐξησιν σεμνότητος καὶ αἱ τοιαῦται μέθοδοι, ἐν
 δὲ ταῖς πολιτικωτέραις οὐκέτι αἱ ἐμφάσεις σεμνότητος,
 10 ἑτέρου δέ τινος ἐργαστικά. Μέθοδοι μὲν οὖν αὗται
 σεμνότητος καὶ ἔννοιαι.

Λέξεις δὲ σεμνὴ πᾶσα μὲν ἡ πλατεῖα καὶ διογκοῦσα
 κατὰ τὴν προφορὰν τὸ στόμα, ὥστε οἷον στομφάζειν
 καί, ὅπερ ἐπιτηδεύουσι τινές, τοῦτο ἀναγκάζεσθαι ποιεῖν
 15 τῇ φύσει τῶν λέξεων αὐτῶν. τοιαῦται δὲ καὶ ἄλλαι μὲν
 τινες, ἐξαιρέτως δὲ αἵ τε τῷ ᾠ καὶ τῷ ᾠ πλείστῳ χρώ-
 μεναι, ὥς που καὶ ὁ Πλάτων τὴν οἰωνιστικὴν φησιν
 ὠωνιστικὴν ὀνομάσαι τινὰς ἀποσεμνύνοντας τῷ ᾠ. καὶ
 περὶ τοῦ ᾠ λέγοιτ' ἂν τι τοιοῦτον· ὁ γὰρ Θεόκριτος
 20 ἀχθόμενόν τινα πεποίηκε δωριζούσαις γυναιξὶ διὰ τὸ
 πλατύνειν τῷ ᾠ τὰ πλείστα χρωμέναις τὴν φωνήν. μά-
 λιστα δὲ τὰ στοιχεῖα ταῦτα τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠ διαίρει τε
 καὶ διογκοῖ τὸν λόγον, εἰ κατὰ τὰς τελευταίας συλ-

2 τι PAc; τε VcBa 3 Plat. Tim. 29 E 5 ib. 28 C 10 οὖν
 om. VcBa 12 πᾶσα μὲν ἡ om. Pc 13 ὥστ[ε, ex o?] Pa; ὥς
 τὸ Pc | οἷον om. P 16—248, 9 cf. Dion. De c. v. 14. Π 1 p. 51,
 7 sq. Us. 16 τε om. Ac | πλείστῳ, m.1 supr., Pa 17 Plat.
 Phaedr. 244 D 18 τῷ Va, m.po.PaBa; τὸ PV 19 sq. cf. De-
 metr. De eloc. 177 19 λέγοιτ' ἂν τι(ς m.2 supr.) τοιοῦτόν τι
 Ba 20 Theocr. 15, 88 | δωριζούσαις Syriani V; δωριζούσας
 m.1Ba 21 χρωμέναις Vc, ?m.1Ba; χρωμέναις m.po.Ba, (ex χρώ-
 μενος?) Ac | τῇ φωνῇ, m.1, P 22 ταῦτα post ᾠ VcBa
 23. 248, 1 εἴη συλλαβὰς VcBa

225 λαβὰς εἴη τῶν λέξεων, οἷον «ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμῶν
 ἐν οὐρανῷ Ζεὺς». — Δεύτεραι δὲ σεμνότητος λέξεις
 καὶ αἱ διὰ τοῦ ὁ στοιχείου κατὰ μόνας εἰς τι μακρὸν
 καταλήγουσαι, οἷον Ὁρόντης, καὶ αἱ ταῖς μακραῖς τε
 καὶ διφθόργοις πλεονάζουσai καὶ αἱ τὰ τελευταῖα ἐν 5
 ταύταις ἔχουσai, πλὴν τῆς εἰ διφθόργου· καὶ εἰ καθ'
 αὐτὸ δὲ τὸ ἰ τιθοῖτο, ἥκιστα σεμνὴν ποιεῖ τὴν λέξιν
 πλεονάσαν, συστέλλει γὰρ μᾶλλον καὶ σεσηρῆναι ποιεῖ,
 διογκοῖ δὲ οὐδαμῶς τὸ στόμα. — Καὶ μὴν καὶ αἱ τρο- 292
 πικαὶ λέξεις σεμναὶ καὶ διωγκωμέναι, κίνδυνος δὲ ἐν 10
 ταύταις οὐ μικρὸς περὶ τὴν χρῆσιν. αἱ μὲν γὰρ με-
 τρίως ἔχουσai ποιοῦσι τὸν λόγον σεμνόν, οἷον «τὴν
 ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα» ἀντὶ τοῦ τὰ ἀγαθὰ
 ἐλπίζοντας· ὁρᾷς, ὅτι διὰ τὸ σφόδρα ἔχειν μετρίως τὸ
 'προβαλλομένους' οὐδὲ ἐμφαίνεται ἡ τροπή; αἱ με- 15
 τρίως μὲν οὖν ἔχουσai τοιαῦταί εἰσιν. εἰ δὲ ὑπερβαῖέν
 τι τοῦ μετρίου, τραχύνουσι τὸν λόγον, οἷον «αἱ δὲ
 πόλεις ἐνόσουν»· διὸ καὶ ἐξηγήσεως αὐτῷ ἐδέησε· τὸ
 γὰρ «τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν ὁμο-
 δοκούντων» καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ 'ἐνόσουν' ἐστὶν ἐξηγητικά. 20
 εἰ δὲ ἐπὶ πλεον ὑπερβαῖεν αἱ τροπαί, σκληρότερον ποι-
 226 οῦσι τὸν λόγον, ὥσπερ τὸ 'ἐκνευερισμένοι' καὶ τὸ
 «πεπρακὼς ἑαυτόν» καὶ τὸ «λωποδυτῶν τὴν Ἑλλάδα».
 περὶ αὐτῶν δὲ τούτων εἰ προέλθοιεν, καὶ παχύτερον καὶ
 σχεδὸν εὐτελέστερον αὐτὸν ποιοῦσι. παρὰδειγμα τούτου 25
 Δημοσθενικὸν μὲν οὐκ ἂν λάβοις, οὐδὲ γὰρ ἔστι· παρὰ

1 Plat. Phaedr. 246 E 8 καὶ om. Ma 6 καὶ om. Ba 7 τάτ-
 τοιτο Syr. 8 πλεονά[σα] er.[σαν] PaV 12 Dem. 18, 97 13 τὰ
 om. VcBa 15 αἱ om. V 16 οὖν om. Pa 17 Dem. 18, 45
 20 εἰσὶν Ac 22 ὥσπερ καὶ τὸ Pc | Dem. 3, 31 | ἐκνευερισμένον
 VcBa 23 Dem. 19, 16 | Dem. 9, 22

δὲ τοῖς ὑποξύλοις τουτοιῖσι σοφισταῖς πάμπολλα εὖροις
 ἄν· τάφους τε γὰρ ἐμψύχους τοὺς γῦπας λέγουσιν,
 ὧν περ εἰσὶ μάλιστα ἄξιοι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ψυχρεύ-
 ονται πάμπολλα. ἐκτραχηλίζουσι δ' αὐτοὺς αἱ τε τραγω-
 5 δαίαι πολλὰ ἔχουσαι τούτου παραδείγματα, καὶ ὅσοι τῶν
 ποιητῶν τραγικώτερόν πως προαιροῦνται, ὥσπερ Πίν-
 δαρος. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τούτων οὕτω χρωμένων τῷ λόγῳ
 — τῶν τραγωδοποιῶν δὲ λέγω καὶ Πινδάρου — τάχ' ἂν
 ἔχοιμέν τι λέγειν, οὐ τοῦ παρόντος δὲ ὃν καιροῦ εἰς τὸ
 10 δέον ἀναβεβλήσθω· ὑπὲρ μέντοι τῶν ἐν πολιτικῷ λόγῳ
 τοιαύταις χρωμένων παχύτησιν οὐδεμίαν ἀπολογίαν εὐ-
 ρίσκω. — Ἔτι δὲ σεμνὴ λέξις ἢ τε ὀνομαστικὴ καὶ αὐτὰ
 τὰ ὀνόματα. ὀνομαστικὴν δὲ λέγω τὴν τε ἀπὸ τῶν ῥη-
 293 μάτων εἰς ὀνόματα πεποιημένην καὶ τὴν διὰ μετοχῶν 227
 15 τε καὶ ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν τοιούτων. ὥς ἐλάχιστα γὰρ
 ἐν σεμνότητι δεῖ χρῆσθαι τοῖς ῥήμασιν, ὥσπερ ὁ Θου-
 κυδίδης σχεδὸν μὲν διόλου βούλεται ποιεῖν τοῦτο, κατα-
 φανῶς δὲ αὐτὸ ἐν τῇ τῆς στάσεως ἐκφράσει τῶν Κερ-
 κυραίων πεποίηκε· πλὴν γὰρ τοῦ 'ἐνομίσθη' τᾶλλα
 20 πάντα σχεδὸν ἔστιν ὀνόματά τε καὶ ὀνομαστικά, οἷον
 «τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνο-
 μίσθη, μέλλησις δὲ προμηθῆς δειλία εὐπρεπής, τὸ δὲ
 σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα» καὶ τὰ ἐξῆς· εἰ δέ
 τι ἐν τούτοις καὶ σκληρότης ἢ τραχύτης ὑπέστιν,

1 τούτοις VcAc 1. 2 ἂν εὖροις Pc 2 Gorgiae fr. 14 Sauppe;
 Diels, *Die Fragmente der Vorsokratiker*² 556; Norden, *Die
 antike Kunstprosa* I 384 sq. 3 καὶ μάλιστα Sf 5 τούτου om.
 Pc; τούτων Sf 6. 7 ὁ πίνδαρος Ac 7 μὲν [II—III]των Pa;
 μὲν τῶν Va 8 δὲ om. Va, er. Pa; δὴ Sf 10 τῶν VcBa; τού-
 των PcAc, (τού er.) Pa 12 cf. Aristid. II 468, 8. 10 Sp. | ὀνο-
 μαστικὴ PV 13 ὀνομαστικὴν Syr.; ὀνομαστικὴν PV 17 μὲν
 γὰρ Pc | τοῦτο ante ποιεῖν Pc, ante βούλεται Sf 19 Thuc. 3, 82
 20 ὀνομαστικά PV 21 ἀκόλαστος Pc 22 εὐπρεπής Pc

ἑτέρου λόγου. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρὰ τῷ Δη-
μοσθένει ῥηθέν τε ὁμοῦ καὶ θεωρηθὲν ὑπ' αὐτοῦ, λέγω
τὸ «οὐ γὰρ τὰ ῥήματα τὰς οἰκειότητος ἔφη βεβαιοῦν»,
εἰδ' ἢ θεωρία «μάλα σεμνῶς ὀνομάζων». Λέξεις μὲν
οὖν αὗται σεμναί. 5

Σχήματα δὲ σεμνά, ἅπερ καὶ καθαρά, ἢ ὀρθότης
λέγω καὶ εἴ τι τοιουτότροπον. — Καὶ μὴν καὶ αἱ ἐπι-
κρίσεις, εἴτ' ἐννοιαὶ τινες εἴτε σχήματα εἶεν, σεμναί,
οἷον «λόγῳ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον ὃ τε νόμος
κελεύει ἀποδοῦναι καὶ χρή», καὶ ὁ ῥήτωρ «ὀρθῶς καὶ 10
καλῶς βουλευόμενοι». πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἀξιωμα-
τικά καὶ σεμνά. αἱ δὲ μετ' ἐνδοιάσεως ἐπικρίσεις ἡθι-
καί, ἀλλ' οὐ σεμναί, οἷον «δεῖ δέ με ὥς ἔοικε καίπερ
228 οὐ φιλολοδορον ὄντα». καὶ ὅλως πᾶσα ἐνδοίασις ἡθι-
κώτερον ποιεῖ τὸν λόγον· δεῖ γὰρ ἀποφαίνεσθαι τὸν 15
μέλλοντα ἀξιώμα τι τῷ λόγῳ προστιθέναι καὶ σεμνό-
τητα, οἷον «οὐκ ἦν τοῦ πρὸς ἡμᾶς πολέμου πέρας οὐδ'
ἀπαλλαγὴ Φιλίππῳ»· ἐὰν γὰρ εἴπῃς «οὐκ ἦν οἶμαι πέρας»
καὶ τὰ ἑξῆς, ἡθος ποιεῖς. — Καὶ μὴν καὶ τὸ εἰς τὴν αὐ-
τοῦ γνώμην ἀναφέρειν τι τῶν ῥηθησομένων ἀξιωματι- 20
κὸν καὶ σεμνόν, οἷον «βούλομαι τόδε εἰπεῖν» καὶ ὁ 294
Θουκυδίδης «Ἀγαμέμνων τέ μοι δοκεῖ τῶν τότε δυνά-
μει προὔχων». — Ἦκιστα δὲ αἱ ἀποστροφαὶ τε καὶ
ὑποστροφαὶ λόγου σεμνοῦ ἢ καθαροῦ· τούναντίον γὰρ
καὶ καθαιροῦσιν αὐτοῦ καὶ διαφθείρουσι τὸ σεμνὸν 25
αὗται καὶ πάλιν αὖ τὸ καθαρὸν ὡσαύτως, διακόπτουσαι

3 Dem. 18, 35 5 σεμναὶ αὗται V 7 αἱ om. Ac 8 σεμνά
PV; ι add. m. po. Pc 9 Plat. Menex. 236 D 10 Dem. 18, 97
13 Dem. 18, 126 16 περιτιθέναι, m. 1 πρὸ supr., Pc 17 Dem. 18,
145 | τοῦτο VcBa 21 cf. Dem. 9, 20 sim. 22 Thuc. 1, 9 24 ἢ
PV; καὶ Syr. | γὰρ P; δὲ V 26. p. 251, 1 διακόπτουσαι τε
ὡσαύτως P

τε κατὰ τὰς ἐπεμβολὰς καὶ ἀναχαιτίζουσιν τὸ ἄφαιτον
αὐτοῦ καὶ ἐλεύθερον καὶ πρὸς τὸ κοινότερον καὶ πο-
λιτικώτερον ἄγουσιν, καθάπερ τὸ «κἂν μεγάλην πόλιν
οἰκῶσι κἂν μικράν» μεταξὺ τοῦ «ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώ-
5 πων βίος φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται» πεποίθηκε τεθέν·
οὐ γὰρ ὅμοιον ἦν [ἦ] οὕτως εἰπεῖν, ὥς προείρηται, ἢ
κατὰ τὴν ὑποστροφὴν διακόψαντα, οἷον «ἅπας ὁ τῶν
ἀνθρώπων βίος, κἂν μεγάλην πόλιν οἰκῶσι κἂν μικράν,
φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται»· ἀλλὰ τοῦτο μὲν γοργὸν
10 ἅμα τῷ πολιτικῷ καὶ σεμνόν ἐστιν, ἐκείνο δὲ καθαρώς
σεμνὸν ἂν ἦν καὶ ἀμιγές. δεῖ οὖν, εἰ μὲν διόλου μέλλοι
σεμνὸς ἡμῖν ὁ λόγος μένειν, ἐκείνως ἀλλὰ μὴ οὕτως 229
αὐτὸν ἐργάζεσθαι, εἰ δὲ τοῦναντίον, ὥς ἐτέρως δηλαδὴ.

Κῶλα δὲ σεμνά, ἅπερ καὶ καθαρά, λέγω τὰ βραχύ-
15 τερα· ὥσπερ γὰρ ἀφορισμοὺς αὐτὰ εἶναι δεῖ· οἷον
«ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος· τὸ γὰρ αἰκλίνητον ἀθάνατον»
καὶ «νόμος ἐστὶν εὖρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα
δὲ ἀνθρώπων φρονίμων» καὶ τὰ ἐξῆς. γένοιτο δ' ἂν
που καὶ μακρότερον ἐν σεμνότητι κῶλον κατὰ ἀνάγκην
20 τινά.

Συνθῆκαί γε μὴν σεμναὶ αἱ τῆς μὲν συγκρούσεως
ἔνεκα τῶν φωνηέντων μὴ μικρολογούμεναι, τῷ δὲ ὅλῳ
δακτυλικαί τε οὔσαι καὶ ἀναπαιστικάι παιωνικάι τε καὶ
ἔστιν ὅτε ἰαμβικάι σπονδειακαί τε καὶ μᾶλλον· διὸ καὶ

8 Dem. 25, 15 4 sq. Aristid. II 462, 13 Sp. de eodem exemplo
6 ἢ Ba; εἰ PAc; er. Vc; cf. 266, 13 | εἰπεῖν Ba, (ex εἶπεν)
Vc; εἶπεν PAc | προείρηται: 1. 3 12 ὁ λόγος PcV; ὅλος
Pa | [ἂν er.] ἀλλὰ Ac 16 Plat. Phaedr. 245 C 17 Dem. 25,
16 21 μὲν (pro γε μὴν) Lachares (Hermæ vol. 30, 295) 22 [εἴ]-
νεκα Lach. | μικρολογούμεναι Ac 22—24 ὅλῳ δακτύλῳ. δα-
κτυλικαί τε οὔ, m.1!σαι καὶ ἀναπαιστικάι· καὶ παιωνικάι· ἔστιν
ὅτε καὶ ἰαμβικάι· σπονδειακαὶ δὲ μᾶλλον Lach. 23. 24 τε ἔστιν
ὅτε καὶ Sf (cf. Lach.) 24 τε PV; δὲ Sf, Syr., Lach. | pr. καὶ

αἱ ἐξ ἐπιτροίτων ἀρμότιουσιν τῷ σεμνῷ. τροχαῖκαὶ μέντοι
καὶ ἰωνικαὶ ἐναντία σεμνότητι. τεκμήριον δὲ τούτου 295
πεποίηκεν ἐναργὲς ὁ διαφθεύρας τόδε τὸ ἔπος

«σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον»

230 καὶ διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν λέξεων ἀπὸ τοῦ δακτυλικοῦ 5
ἐπὶ τὸ ἰωνικόν τε καὶ τὸ συγγενὲς τῷ ἰωνικῷ τροχαῖ-
κὸν μεθαρμόσας αὐτὸ οὕτως

«σείων μελίην Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον»·

δύο γὰρ εἰσιν ἐνταῦθα ἰωνικαὶ συζυγίαι καὶ μετὰ ταῦτα
τὸ ἰδυφαλλικὸν καλούμενον μέτρον ἐκ τριῶν συγκείμε- 10
νον τροχαίων, δι' ὧν ἐκλάσθη πᾶς ὁ ῥυθμὸς βιασθεὶς
πρὸς τὸ ἐναντίον ἐλθεῖν δακτυλικοῦ καὶ σεμνότητος.
καὶ ἐπ' ἄλλων δ' ἂν ἴδοις οὐκ ὀλίγων ὁμοίως ταῦτόν
γινόμενον μόνων τῶν λέξεων καὶ τοῦ ῥυθμοῦ μεταγόν-
των αὐτὰ εἰς πολὺ τούναντίον, οἶον 15

«ὥς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου καίτο τανυσθεὶς,
βεβρυχῶς, κόνιος δεδραγμένος αἵματοέσσης»·

εἰ γὰρ μεταθείης τὰς λέξεις, ποιήσεις αὐτὸ τροχαῖκόν
ἐπίμικτον κατὰ ταῦτα

«ὥς ὁ πρόσθ' ἵππων ἔκειτο καὶ δίφρου τανυσθεὶς, 20
αἵματοέσσης κόνιος δεδραγμένος, βεβρυχῶς»·

om. Vc, Syr. 1 p. 45, 9 et 21, Lach. | <καὶ> σπονδειακαί [τε]
<τι> καὶ μᾶλλον H. Becker, Hermogenis de rhythmo oratorio
doctrina, p. 49—52

1 αἱ PaSf, (m.2 supr.) Pc; om. V 2 σεμνότητι V, Syr., (os
supr.) P 4 Hom. X 133 4. 8 cf. Demetr. De eloc. 189 6 τε
PAc, Syr.; om. VcBa 8 κατ' ὦμον δεξιόν Ac | v. 8 mg. suppl.
m.2Ba 9 ταύτας Syr. 11 τροχαίων Sic. VI 242, 13 W.; τρο-
χαῖκῶν PV 13 sq. cf. Dion. De c. v. 4. II 1 p. 16, 7 sq. Us.
14 μόνον Ba, (ω ex o) Vc 16 Hom. N 392 20. 21 om. Ba
20 sic Vc, Castor, cf. Sic. VI 243, 14 W. (Συριανὸς καὶ Ἰωάννης

ὅμοιον γὰρ τοῦτο ἐκείνῳ

«οἱ μὲν ἐπ' ἄκραισι πυραῖς νέκυνες ἔκειντο
γῆς ἐπὶ ξένης ὀρφανὰν αἶαν προλιπόντες
ἦβην τ' ἐρατεινὴν καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.» 231

καὶ πάλιν

«ἀλλ' ἔχον ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερσητὶς ἀληθής,
ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει
ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἔροιο»·

εἰ γὰρ μεταμειφθεῖεν κἀνταῦθα αἱ λέξεις, ἔσται τετρά-
10 μετρον.

Περὶ δὲ ἀναπαύσεως σεμνῆς ὁ αὐτὸς λόγος, ὅσπερ
296 ἦν ἡμῖν καὶ περὶ καθαρότητος. δεῖ γὰρ ἵστασθαι τὸν
λόγον ἐπὶ τινος τῶν οἰκείων ποδῶν τῇ σεμνότητι, χωρὶς
μέντοι καταλήξεως, ἵνα μὴ εἰς τροχαῖον ἐμπέσῃ ἡ βιά-
15 σις μὴδ' ἀρπασθῇ ὁ ῥυθμὸς ἀλλὰ βεβηκῶς ᾗ. μάλιστα
δ' ἂν βεβήκοι, εἰ πρῶτον μὲν εἰς ὄνομα καταλήγοι ἢ
ὀνομαστικόν τι μὴ ἔλαττον ὢν τριῶν συλλαβῶν, οἷον
«εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα»· ἔπειτα εἰ πλείους εἶεν κατὰ

ὁ Καισαρεὺς — οὕτως φασὶν εἶναι τὰ μέτρα (ὥς — τανυσθεῖς);
καὶ δίφρου καίτο τανυσθεῖς P, Dion.; τανυσθεῖς καίτο καὶ δί-
φρου Ac, schol. P (W VII 985, 3)

1 δὲ pro γὰρ? | τούτῳ ἐκείνῳ Ac 2 'Σωτάδεια' Dion. De
c. v. 4. II 1 p. 17, 2 Us. | ἐνθ' add. ante οἱ Pe, m. 2Pc, Dion.;
om. PV, Castor; schol. W VII 985, 14: ἐν πᾶσι τοῖς βιβλίοις ἢ
χρήσις συγκέχνηται· οὕτως οὖν ἀκουστέον 'οἱ μὲν ἐπ' ἄκραις πυ-
ραῖσι νέκυνες ἔκειντο γῆς ἐπὶ ξένης' | νέκυνες om. Castor 3 ξείνης
ἐπὶ γῆς Pe | ὀρφανὰ τείχεα Dion.; schol. W VII: ὀρφανὰ τείχεα
προλιπόντες καὶ ἐρατεινὴν ἦβην | post 3 add. Dion.: 'Ελλάδος ἰσθμῆς
καὶ μυχὸν ἐστίης πατρώης 4 ἐρατ[ε]ιν er. | ἦν Ba; ἐρατὴν Pe
6 Hom. M 433; Dion. De c. v. 4. II 1 p. 15, 9 Us. | τάλαν m. 1VcBa |
ἀληθῆς P, m. 2AcBa, m. po. Vc; ἀλητὶς Va, m. 1Ac, ?Ba; om. m. 1Vc
9. 10 τετριμμένον Sf, (ex τετράμετρον; κεκλασμένον m. po. supr.)
Vc 12 p. 233, 16 15 βεβηκὸς Ba | εἴη V 17 ὀνομαστικόν
P Ac; cf. <Damascii> Προθεωρία, Rhein. Museum 65, 618 l. 29 |
τῶν τριῶν Ac 18 Dem. 18, 1

τὴν ἀνάπαυσιν αἱ μακρὰ τῶν συλλαβῶν, ἵνα δισπόν-
 δειος ἢ τις τῶν ἐπιτρίτων πλὴν τοῦ τετάρτου τὴν
 βάσιν ποιῇ, οἷον «ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος φύσει
 καὶ νόμοις διοικεῖται»· διαφερόντως δὲ σεμνὴν ἔχει
 τὴν βάσιν ὁ ῥυθμός, εἰ ἢ ἀνάπαυσις καταλήγοι ἢ παρα- 5
 λήγοιτό γε στοιχείῳ τινὶ πλατεῖ καὶ διογκοῦντι κατὰ
 232 τὴν προφορὰν τὸ στόμα, καθάπερ ἔφην ὀλίγῳ πρότε-
 ρον ἐν τῷ περὶ λέξεως σεμνῆς.

Ἐκ δὲ τῶν προειρημένων δῆλος ἂν εἴη καὶ ὁ ῥυθμός
 ὁποῖος. εἰδέναι μέντοι χρή, ὅτι, εἰ καὶ δι' ὅλων ἔξ ἐπι- 10
 τρίτων ἢ δακτύλων ἢ τινων τοιούτων ὁ λόγος συν-
 τεθείη, αἱ δὲ ἀναπαύσεις μὴ καταλήγοιεν οὕτως, ὥστε
 καὶ τὰ ἐφεξῆς ἔχειν τοὺς οἰκείους πόδας τῇ σεμνότητι,
 οἱ ῥυθμοὶ οὐκέτι γίνονται σεμνοί. ταῦτό δὲ τοῦτό
 φημι καὶ περὶ πάσης ἰδέας· εἰ γὰρ καὶ συντεθείη τις 15
 λόγος δι' ὠντινωνοῦν ποδῶν, οἱ δὲ ποιούσιν εἶδος
 ὁτιοῦν λόγου, αἱ δὲ ἀναπαύσεις μὴ δι' αὐτῶν πληρου-
 μένων γίνονται, λέγω τῶν ποδῶν, ἀλλὰ μεταξὺ δια-
 κόπτοντο οἱ πόδες, μεθίστανται οἱ ῥυθμοὶ καὶ μᾶλλον
 ἑτέρου τινὸς εἶδους οἰκείοι εὐρίσκονται, ἢ οὐπερ οἱ 20
 πόδες ἦσαν, δι' ὧν ὁ πᾶς λόγος συνέκειτο.

Περὶ τραχύτητος.

297

7 Τῶν ποιουσῶν μέγεθος λόγου καὶ ὄγκου ἔφην μετὰ
 σεμνότητα ὑπάρχειν τὴν τραχύτητα· μετ' οὖν τὸν περὶ

3 Dem. 25, 15 5. 6 παραλήγοι τότε vulg.; cf. p. 341, 26 Sp.
 7 p. 247, 12 10 καὶ εἰ VcBa | ἔξ om. Pe (cf. l. 16. 21) 11 δα-
 κτύλων H. Becker; δακτυλικῶν PV | ὁ om. Ac 13 τῆς σεμ-
 νότητος Sf, cf. 253, 12. 254, 20 14. 15 ταῦτόν δέ φημι τοῦτο AcBa
 18 ἀρροττόντων τῇ ἰδέᾳ post ποδῶν add. Ald., (τῶν ἀρμ.) Portus
 23 ποιουσῶν PPr, m. 1Ba, (ντων m. 1 supr.) VcSf, cf. 241, 24 et
 264, 8 (ubi ἰδεῶν additur); ποιούντων AcSc, v. l. P | p. 242, 17
 24 τὴν σεμνότητα Ma | ὑπάρχειν Sc; ποιεῖν PVSf (si ποιεῖν ge-
 nuinum est, l. 23 τῶν ποιουσῶν del.; cf. 242, 3)

σεμνότητος λόγον ἔποιτ' ἂν λέγειν περὶ τραχύτητος. ἡ
 τραχύτης τοίνυν καὶ νῆ Δία γε ἡ λαμπρότης θεωροῦν-
 ται μὲν καὶ καθ' ἑαυτὰς ἑκατέρω, ὥσπερ καὶ ἡ σεμνό-
 τητος, εἰσὶ δὲ καὶ τῆς ἀκμῆς ἐργαστικάι ὥσπερ ὑπο-
 5 βεβηκυῖαι αὐτῇ· οὐ μὲν ἐν ἅπασί γε αὐτῇ δι' ὧν γί-
 νονται ὑποβεβήκασιν, οἷον ἐννοία, μεθόδω, λέξει καὶ 233
 τοῖς λοιποῖς, ἀλλὰ τινὰ μὲν αὐτῶν ἐστὶν ἴδια, τινὰ δὲ
 καὶ τῆς ἀκμῆς συνεργά· οἷον ἔννοιαι μὲν καὶ λέξεις
 τραχεῖαι γένοιντ' ἂν καὶ ἀκμαῖαι, κῶλα δὲ τραχέα οὐκ-
 10 ἐτι ἀκμαῖα· πάλιν σχήματα μὲν καὶ κῶλα λαμπρὰ
 ποιεῖ καὶ ἀκμήν, οὐ μὲν ἔννοιαί γε λαμπραὶ ποιοῦσιν
 ἀκμήν. διὰ τοῦτο τοίνυν οὐχὶ προτάξαντες τὴν ἀκμήν
 εἴτα ὥς διὰ τῆς λαμπρότητος καὶ τραχύτητος γινομένην
 δείκνυμεν, καθάπερ τὴν σαφήνειαν ἐδείκνυμεν ὅτι ἐν-
 15 κρίνειά τε ποιεῖ καὶ καθαρότης, ἀλλ' ἰδίᾳ περὶ ἐκάστης
 λέγομεν αὐτῶν· τὰ τε ἄλλα γὰρ καὶ ὅτι οὐ μόνον διὰ
 τούτων ἡ ἀκμή ἀλλὰ καὶ διὰ τινων σφοδρότητος ἰδίων
 γίνεται, ὥς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς λόγῳ φανείται· ὥστε
 ἀναγκαῖον χωρὶς περὶ ἐκάστης εἰπεῖν. καὶ πρῶτόν γε
 20 περὶ τῆς τραχύτητος, ἥ δὲ ἐναντίον ἐστὶ γλυκύτης· ὁ
 γὰρ τραχὺς λόγος πικρός τε καὶ ἄγαν ἐπιτιμητικός
 ἐστίν· ἀλλὰ περὶ μὲν γλυκύτητος καὶ ἡδονῆς ἐν τῷ
 περὶ ἀφελείας ἡμῖν λελέξεται, νυνὶ δὲ λέγοιμεν ἂν περὶ
 τῆς τραχύτητος.

25 Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσὶ τραχεῖαι πᾶσαι αἱ τῶν μειζόνων
 προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσai ἀπὸ τινος τῶν ἐλαττόνων
 προσώπων ἀπαρκαλύπτως, ὥσπερ τὸ «εἶπερ τὸν ἐγκέ-

2 γε post ἡ AcBa; om. Sf. 5 utrob. αὐτήν V | γε αὐτῇ|| Pc
 6 καὶ om. Ac 11 καὶ PaV; τὴν Pc 14 p. 226, 14 16 γὰρ
 om. Pe | ὅτι om. V 18 p. 270, 2 sq. 21 ἅμα ante καὶ add.
 v.l.P 22 p. 357 Sp. 23 ἂν m.2 supr. Vc, om. Ba 27 Dem.
 7, 45

φαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρυλαις
καταπεπατημένον φορεῖτε» καὶ τὸ «ἀλλὰ μανδραγόραν
234 πεπωκόσιν ἢ τι φάρμακον ἄλλο τοιοῦτον εἰκόκαμεν ἀν- 298
θρώποις» καὶ πάλιν ἐν Ἐπιστολαῖς «εἰ δὲ τὸ περι-
φανὲς ἀξίωμα τῆς βουλῆς ἢ τὸν Ἄρειον πάγον προσ- 5
βλέπετε, τῆς Ἀριστογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες
ἐγκαλύψασθε» καὶ «ὕμεις δὲ ἐκνενευρισμένοι καὶ περι-
ηρημένοι χρήματα, σύμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσ-
θήκης μέρει γεγέννησθε, ἀγαπῶντες», φησὶν, «εἰ θεωρικὰ
ἢ βοῖθια πέμψουσιν ὑμῖν εἰς τὰς ἐορτάς» καὶ πάλιν 10
«παντάπασι γὰρ ἐκλελύσθαι μοι δοκεῖτε καὶ παθεῖν
ἀναμένειν τὰ δεινὰ, ἑτέρους δὲ πάσχοντας ὀρῶντες οὐ
φυλάττεσθε» καὶ τὸ «οὔτοι σωφρόνων οὐδὲ γενναίων
ἐστὶν ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων
τῶν τοῦ πολέμου εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν»· 15
τουτὶ δὲ ἤδη τῇ μεθόδῳ καὶ λειότερον γέγονεν — ἐν
γὰρ τῷ καθόλου εἴρηται καὶ οὐχ ἀπλῶς ἐπετίμησε —,
πλήν ἢ γε ἔννοια τραχεῖα. τοῖς δὲ κώλοις ἄμφω τὰ
τελευταῖα ταυτὶ παραδείγματα καὶ ἀκμῆς οὐ πόρρω, ὥς
ἐν τῷ περὶ ἀκμῆς ἔσται φανερόν· οὐ μὴν τὰ γε πρῶτα 20
τοιαῦτα ἦν παραδείγματα, ἀλλὰ καθαρῶς τραχέα. δυσ-
χερεῖς δὲ παρὰ τῷ Δημοσθένει καθαρὰν εὐρεῖν τρα-
χύτητα, διὸ καὶ ἐφιλοτιμήθημεν τῶν φανεισῶν μηδε-
235 μίαν παραλιπεῖν· δυσχερεῖς δὲ εὐρεῖν, διότι πανταχοῦ
αὐτὰς ὁ ἀνὴρ τῷ τε συμπλέκειν τισὶ καὶ ταῖς μεθόδοις 25
λειοῖ· ἐπεὶ καὶ τοῦτο, ὃ καὶ αὐτό ἐστὶν ἐν Ἐπιστο-

2 Dem. 10, 6 3 εἰκόκατε VcAc 4 εἰς ἐπιστολάς PAc | Dem.
Epist. 3, 42 5. 6 προβλέπετε Pc 7 ὕμεις δ' ὁ δῆμος p. 338, 8
Sp., Dem. 3, 31 9 γεγέννησθε (cr. ex γενήσεσθε m.1) Vc, (?m.1) m.po.
Ba 11 Dem. 19, 224 13 Dem. 3, 20 | γενναίων οὐδὲ σωφρόνων
Pc 14 ἀνθρώπων ἐστὶν Sf 16 [τε del.] λειότερον Pc 18. 19
ταυτὶ τὰ τελευταῖα V 20 [ἔστ m.po.]αι Ba 25 cf. 258, 3

λαῖς «τὸ γὰρ τῷ τοιούτῳ τοῦτον κεχρησθαι τὸν τρόπον
 ἐμοὶ μὲν ἂν εὖ οἶδ' ὅτι συμφορὰ φανείη, κακία δὲ
 οὐδεμία, ὑμετέρα δὲ ἀγνωμοσύνη», τραχὺ μὲν ἔστι τῇ
 ἐννοίᾳ, μεθοδευθὲν δὲ οὕτω καὶ συμπλακὲν τῷ πρὸ
 5 αὐτοῦ τε καὶ μετ' αὐτὸ λειότερόν πως γέγρονε· καίτοι
 καὶ τὸ ἐπαρόμενον ἔχει τι τραχύτητος, ἔστι δὲ τὸ «ἦν
 299 τῷ μεταγνῶναι λύσαιτε». καὶ μὴν καὶ τὸ «ὦ — τί ἂν
 εἰπὼν μήτε ἀμαρτάνειν δοκίην μήτε ψευσαίμην; —
 λίαν ὀλίγωροι, οὔτε τοὺς ἄλλους οὔτε ὑμᾶς αὐτοὺς
 10 αἰσχύνεσθε, ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα ἀφήκατε, ἐπὶ τού-
 τοις Δημοσθένην ἐκβεβληκότες;» τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον
 ἔχειν τέ τινα διόρθωσιν καὶ μετρίαν λειότητα κατὰ τὴν
 διαπόρησιν. ὅλως τε τοιούτων μὲν παραδειγμάτων οὐκ
 ἀπορήσεις — λέγω τῶν ἐχόντων τινὰ διόρθωσιν, πολλὰ
 15 γὰρ ἔστι τοιαῦτα καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι καὶ παρὰ τοῖς
 ἄλλοις —, καθαρῶς δὲ τραχύτητα παρὰ γε τούτῳ δυσ-
 χερὲς εὑρεῖν· πάννυ γὰρ τῷ τοιούτῳ σπανίως χρῆται,
 πλὴν εἰ μή τις οἴοιτο ταῦτόν εἶναι σφοδρότητά τε καὶ
 τραχύτητα· ἀλλ' ὅπη μὲν ἀλλήλων ταῦτα διαφέρει, μι-
 20 κρόν ὕστερον φανεῖται. παραδείγματα δὲ τῆς ἀπαρα- 236
 μυθήτου τραχύτητος παρὰ μὲν τῷ ῥήτορι καὶ πάννυ
 ὥς ἔφην ἔστι σπάνια, ὁ δὲ Ἀριστογείτων σοὶ ἄφθονα
 παρέξεται νῆ Δία, εἰ βούλοιο καὶ παρ' ἐκείνου λαβεῖν
 τὰ παραδείγματα, πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ παρὰ τῷ Δειν-
 25 ὄρχῳ. Ἀλλὰ περὶ μὲν ἐννοιῶν τῶν ποιουσῶν τὸν τοι-
 οῦτον λόγον τοσαῦτα.

1 Dem. Epist. 2, 8 | τὸ[I] γὰρ Vc Ba 3 οὐ μία Pc 5 μεθ' ἐαν-
 τὸ P 6 καὶ om. Pc | τῷ[II] ἐπ. Vc 7 λύσαιτε Pc, (α supr.) Pa;
 λύσετε Ac; λύσατε Ba, (s supr.) Vc | Dem. Epist. 3, 37 8 ἀμαρ-
 τεῖν Ac | μεμψαίμην Ac 12 τινά τε V 16 καθαρῶς sic PV;
 cf. p. 258, 5 | τοῦτο m.1Ba 18 μή P; γέ v.l.P; om. V 20 p. 260.
 18 22 ἔστιν ὥς ἔφην Vc Ba, (ὥσπερ) Ac 23 δία ταύτης γε εἰ Ac

Hermogenes ed. Rabe.

Μέθοδος δὲ τραχύτητος μία τὸ ἀπαρακαλύπτως καὶ ψιλῶς κατ' ἐπιτίμησιν, ἀλλὰ μὴ ἄλλως πως μηδὲ συμπλέκοντα τοῖς λειαινουσι τὴν τραχύτητα εἰσάγειν τὰς τοιαύτας τῶν ἐννοιῶν. παραδείγματα δὲ αὐτῆς αἱ μικροὶ πρότερον ῥηθεῖσαι καθαρώς εἶναι τραχύτητες· τραχεῖαι 5 γὰρ ἐννοιαὶ τραχέως ἐκεῖ καὶ μεθωδεύθησαν.

Λέξεις δὲ τραχεῖαι ἢ τετραμμένη καὶ [ἡ] ἀφ' ἐαυτῆς σκληρά, οἷον ἐστὶ καὶ τὸ «καταπεπατημένον φορεῖτε» καὶ τὸ «ἐκκλέυσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναπεπτωκότες κἀθησθε» καὶ τὸ «ἐκνευρισμένοι» καὶ τὸ «κατεσθίων 10 κατέφαγε» καὶ τὸ «διορωρυγμένοι κατὰ πόλεις» καὶ τὸ «περικόπτων καὶ λωποδυτῶν τὴν Ἑλλάδα» καὶ ὅσα 300 τοιαῦτα. αὗται μὲν οὖν διὰ τὸ τετράφθαι εἰς τραχεῖαι· ἀφ' ἐαυτῶν δὲ σκληραὶ αἱ τοιαῦται, οἷον «ἄταρ 237 πός», «ἔμαρπτεν», «ἔγναψε» καὶ ὅσαι τοιαῦται. ἔχει δέ 15 τι τοιοῦτο καὶ τὸ «περικόπτων» καὶ τὸ «ἐκνευρισμένοι», εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, ὅσον αἱ προειρημέναι. Ἀλλὰ λέξεις μὲν αὗται τραχεῖαι.

Σχήματα δὲ τραχέα μάλιστα μὲν τὰ προστακτικά, οἷον «τῆς Ἀριστογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες ἐγ- 20 καλύψασθε», ἔπειτα τὰ κατ' ἐρώτησιν ἐλεγκτικά, οἷον «εἴτα Ὀλύνθιοι μὲν ἴσασι τὸ μέλλον προορᾶν, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι ταῦτό τοῦτο οὐχὶ φυλάξεσθε;» καὶ

1 cf. 262, 4 5 p. 255, 27. 256, 21 6 καὶ om. Ac | ἐμεθωδεύθησαν m.1Vc 7 alt. ἢ om. Syr. | cf. 229, 9 sq. | ἐφ' Syriani V, <Damascii> Προθεωρία (Rhein. Museum 65, 618 l. 19) 8 καὶ om. Sf | Dem. 7, 45 9 Dem. 19, 224 | ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Ac 10 pr. τὸ om. Ba | Dem. 3, 31 | Dem. 25, 62 11 Dem. 9, 28 | διορωρυγμένοι Vc 12 Dem. 9, 22 14. 15 Hom. ξ 1 cet.; cf. p. 229, 10 15 Ξ 346 cet. | ἐγναμψε Ba; cf. Hom. Ω 274 (v.l.) | ὅσα τοιαῦτα Ba 16 l. 12. 10 20 Dem. Epist. 3, 42 | ἀναμνησθέντες κρίσεως AcBa 20. 21 ἐγκαλύψασθε PaV; αἰσχύνθητι Pc 21 ἐγκλητικά, mg. m.1 ἐλεγκτικά, Ba 22 Dem. 23, 109 23 φυλάξαισθε Pa; φυλάξεσθε^{αι} Pc

πάλιν «οὐχ ὁρᾶτε, ὥς ἐναργὲς καὶ σαφεὲς τούτων παρά-
δειγμα οἱ ταλαίπωροι γεγόνασιν Ὀλύμπιοι;» καὶ πάλιν
«βουλευέσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ»
καὶ τὰ ἐξῆς· εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τῆς ἐννοίας ταύτης τὴν
5 μέθοδον καὶ τὸ παράδειγμα εἶναι, προηγουμένως δὲ
λέγειν αὐτό τις θείη τὸν Δημοσθένην ἢ τινα ἕτερον
καὶ καθ' ὑποκειμένου, ἀλλὰ μὴ ὥς εἰπόντος τινὸς ἀνα-
μιμνήσκοντα, σφόδρα ἔσται τραχεῖα καὶ διαφερόντως
γε κατὰ τὰ σχήματα. Δέχεται μέντοι ἡ τραχύτης κατὰ
10 δεύτερον καὶ τρίτον λόγον σχεδὸν ἅπαντα τὰ σχήματα,
ὥσπερ οἶμαι καὶ αἱ ἄλλαι ιδέαι· ἀλλὰ τὰ γε οἰκεῖα αὐ-
τῆς ταῦτα.

Κῶλα δὲ τραχεῖα τὰ βραχύτερα καὶ ἃ μὴδὲ κῶλα, 238
κόμματα δὲ καλεῖν ἄμεινον, οἷον «οὐκ ἐμβησόμεθα;
15 οὐκ ἔξιμεν; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσούμεθα;» καὶ
πάλιν «πότε οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, πότε ἃ χρὴ πράξομεν;
ἐπειδὴν τί γένηται; ἐπειδὴν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ᾗ; νῦν
δὲ τί χρὴ τὰ γινόμενα ἡγεῖσθαι;»
301 Συνθήκη δὲ τραχεῖα ἡ συγκρούσεις τε φωνηέντων
20 ἔχουσα καὶ ἐξ ἀνοικείων ἑαυτοῖς καὶ ἀνακολούθων πο-
δῶν συγκειμένη, ὥς μηδαμῇ προσβάλλειν τινὰ ἥχον
μέτρου μὴδ' ἔχειν τινὰ ἡδονὴν κατ' αὐτὴν τὴν συνθί-
κην μὴδ' ὅλως εὐρυθυμίας ἐμφασιν, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον
οἷον ἄρρυθμόν τινα καὶ δύσσηχον, τραχύνουσαν τὴν
25 ἀκοήν. ποιεῖ δὲ μάλιστα τοῦτο ἡ ἀνάπαυσις ἢ ποιά,

1 Dem. 19, 263 3 Dem. 8, 74 | ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι Ac
4 ἀφέλοιτό VcBa | ταύτην Ac 8 τραχεῖα PeSc; τραχέα PV
11 αἱ om. Vc 13, 14 γε καὶ ἃ μὴδὲ κῶλα καλεῖν ἄμεινον Pa,
(om. καὶ) Pc 14 Dem. 4, 44 | ἐκβησόμεθα PcAcBa, Castor
16 Dem. 4, 10 17 νυνὶ Ac; νῦν, m.1 supr., Pa 19 τε τῶν
φωνηέντων Vc 20 ἐαυτ[ῆ]ς Ba 22 ἡδονὴν post συνθήκην Ac
25 ἢ ποιά om. VcBa

ὥσπερ καὶ ταῖς ἄλλαις ιδέαις ἔφαμεν ὅτι ἡ ἀνάπαυ-
σις ἢ ποιὰ μετὰ τῆς συνθήκης τῆς ποιᾶς τὸν ῥυθμὸν
ἀπεργάζεται.

Ἡ οὖν ἀνάπαυσις ἢ ἐν τραχύτητι κατὰ τοὺς πόδας
239 ὥσπερ καὶ ἡ συνθήκη ἀνακόλουθος ἔστω, νῦν μὲν ἐπὶ 5
τοῦδε, νῦν δὲ ἐπὶ τοῦδε τοῦ ποδὸς ἀναπαυομένου τοῦ
κώλου.

Καὶ γίνεται οὕτω τραχύς καὶ ὁ ῥυθμὸς καὶ δύσηχός
τις ὅλος καὶ οἶον μηδὲ ῥυθμὸς τις ὢν. — Ταῦτα δὲ
ποιεῖ καὶ τὸν ἐν σφοδρότητι ῥυθμόν. ἀλλ' ἤδη γε περὶ 10
πάσης σφοδρότητος λεκτέον, ἵνα καὶ ὅπη γε διαφέρει
τῆς τραχύτητος ἐπιγνῶμεν. ἀντίκειται δὲ ταύτῃ πάντως
μὲν καὶ ἡ γλυκύτης καθάπερ καὶ τῇ τραχύτητι, ἰδίως
δὲ τῇ σφοδρότητι ἐναντίον ἢ ἐπιείκεια, περὶ ἧς καὶ
αὐτῆς ἐν τῷ περὶ ἥθους λελέγεται. 15

Περὶ σφοδρότητος.

8 Ἡ δὲ σφοδρότης ἐννοίας μὲν ἔχει καὶ αὐτὴ τὰς ἐπι-
τιμητικὰς καὶ ἐλεγκτικὰς καθάπερ ἡ τραχύτης· ἀλλ' ἡ
μὲν τραχύτης κατὰ μειζόνων προσώπων καὶ αὐτῶν δὲ
τῶν δικαστῶν ἢ ἐκκλησιαστῶν γίνεται, ὡς ἐδείξαμεν, 20
ἡ δὲ σφοδρότης κατὰ ἐλαττόνων προσώπων, οἶον κατὰ
τῶν ἀντιδίκων ἢ καθ' ὧν ἂν καὶ οἱ ἀκούοντες δέξαιντο
ἡδέως, οἶον εἰ κατὰ Φιλίππου λέγοι ὁ Δημοσθένης ὅτι
240 «βάρβαρος, ὄλεθρος Μακεδόνων», καὶ τῶν τοιούτων. καὶ 302

1 p. 218, 23 2 ἢ ποιὰ om. Ac, v.l.P 8 γρ τραχύς τις καὶ
ὁ ῥυθμὸς Pa 9 ὅλος VcBa; ὁ λόγος PAc | alt. τις om. Pc
10 γε καὶ περὶ V 11 πάσης (γρ αὐτῆς) P | ὅπη V, (ὡς supr.) P |
γε om. V 13 cf. 255, 20 14 τῇ Vc; καὶ τῇ Ac, (καὶ ex.) Pc,
(καὶ supr.) Pa; om. Ba 15 p. 369 Sp. 16 cf. Aristid. II 492
Sp. 18 ἀλλ' — 19 τραχύτης om. Pc 20 τῶν om. Pc | p. 255,
25 sq. 23 κατὰ φιλίππου εἰ V | λέγει^{οι} Pa 24 Dem. 9, 31

ταύτη γε πρῶτον διαφέρει τραχύτητος ἢ σφοδρότης,
κατ' ἐννοιαν. διὸ καὶ φανερωτέρας ἔχει τὰς κατηγορίας
αὕτη, σχεδὸν λοιδορίας οὕσας, ὥσπερ ἐν τῷ λεγομένῳ
κοινῷ τόπῳ· ἐπιδέχεται γὰρ τὰ πρόσωπα ταῦτα τὸ τοι-
5 οὔτον εἶδος, ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι, λέγω τὰ τῆς τραχύτητος.
παράδειγμα σφοδρότητος σχεδὸν μὲν ἅπας ὁ Κατὰ
Ἀριστογέλτονος τοῦ Δημοσθένους λόγος, ἐπιφανέστερον
δ' αὐτοῦ τὸ «οὔτος οὖν αὐτὸν ἐξαιτήσεται; ὁ φαρμακός, ὁ
λοιμός, ὃν οἰωνίσαιτ' ἂν τις μᾶλλον ἰδὼν ἢ προσειπεῖν
10 βούλοιτο;» πολλὰ δ' ἂν τις καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῦ
λόγων λάβοι τοιαῦτα, οἷον «ἔπειτα ὦ κατάρατε καὶ
γραμματοκύφων» καὶ πάλιν «ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος,
περίτριμμα ἀγορᾶς, ὄλεθρος γραμματεῦς» καὶ πάλιν
«τί οὖν, ὦ ταλαίπωρε, συκοφαντεῖς; τί λόγους πλάτ-
15 τεις; τί σαυτὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις;» καὶ «σοὶ μὲν γὰρ
ἦν κλέπτῃς ὁ πατήρ, εἶπερ ἦν ὁμοῖος σοί», καὶ ὅλως,
ὅπερ ἔφη, μυρία τούτου καὶ ἐν δικανικοῖς καὶ ἐν
συμβουλευτικοῖς ἔστι παραδείγματα. Ἀλλ' ἐννοιαὶ μὲν
αὗται σφοδρότητος. εἰ δέ τις αὐτὰς καὶ τραχείας ὀνο-
20 μάζειν βούλοιτο ἢ πάλιν τὰς τραχείας σφοδράς, οὐδὲν
ἔμοιγε διοίσει· πλὴν ὅτι γε διαφέρουσιν ἀλλήλων καὶ
ὅτι πλέον ἔχει τι ἢ σφοδρότης τῆς τραχύτητος καὶ ὥς
οὐκ ἂν δύναιτο σφοδρότητι χρῆσθαι ἐπὶ τοῦ μείζονος 241
ἢ κατὰ σὲ προσώπου, πλὴν εἰ οἱ ἀκούοντες ἡδέως δέ-

2 γε σφοδροτέρας ἔχει P 6 παραδείγματα VcBa; παρά-
δειγμα δὲ Sf | μὲν σχεδὸν V 8 αὐτοῦ τὸ scripsi; αὐτοῦ τοῦτο
Pe, m.po. Ba; αὐ τοῦτο PV (δὲ τοῦτο, om. αὐ, Sf) | Dem. 25, 80
9 οἰωνήσεται^{αι} (m.2 cr.) Vc; οἰωνίσεται^{αι} (m.2 cr.) Ba | ἰδὼν μᾶλλον
V; μᾶλλον om. Pc 11 Dem. 18, 209 12 Dem. 18, 127 14 Dem.
18, 121 15 Dem. 10, 73 17. 18 ἐν συμβ. ἐνεστι Ac 21 ὅτι
PAc; ὁ VcBa | ἀλλήλοισ^{ωv} Pc 22 τι om. VcBa | ὥς om. Pc
23 ἐπὶ του? 24 εἰ μὴ Ac

χοιντο, δῆλον ἐκ τούτων καὶ ὅτῳ μικρὸν αἰσθήσεως τῆς περὶ λόγους μέτεστι.

Μέθοδος δὲ σφοδρότητος σχεδὸν ἡ αὐτή, ἥπερ καὶ τραχύτητος· τὸ γὰρ ἀπαρκαλύπτως καὶ φανερώς ἔστι τε ψιλῶς ἀλλὰ μὴ συμπλέκοντά τισι τῶν ἀνειμένων 5 ἐννοιῶν λέγειν τὰς τοιαύτας ἐννοίας μὴδ' ἄλλως πως σφοδροῦ λόγου. παραδείγματα δὲ αὐτοῦ τὰ προειρημένα 303 πάντα.

Καὶ μὴν καὶ λέξεις σφοδρά, ἥπερ ἦν καὶ τραχεῖα. ἐνταῦθα δὲ καὶ ποιεῖν ὀνόματα ἴσως ἐγχωρεῖ τραχεῖα, 10 ὥσπερ ὁ ῥήτωρ ἐποίησε τὸ 'λαμβειοφάγος' καὶ τὸ 'γραμματοκύφων' καὶ εἴ τι τοιοῦτο, ἐν τραχύτητι δὲ οὐχ εὖρον ὄνομα οὕτω πεποιημένον. καὶ ταύτη ἂν οὖν ἴσως διαφέρει ἡ σφοδρότης τραχύτητος.

Σχῆμα δὲ σφοδρὸν τὸ κατὰ ἀποστροφὴν, οἷον «παρὰ 15 σοὶ κατέλυν, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὔξενεις αὐτῶν». καὶ ἡ ἐρώτησις δὲ ἡ τοῦ ὑποκειμένου προσώπου ἀποστροφή ἐστὶ καὶ ἔχει πρὸς τῇ σφοδρότητι καὶ ἐλεγκτικόν τι, διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα σχήματα ἐπὶ τῶν οὐκ ἐν- 242 δεχομένων ἀντίρρησιν παραλαμβάνεται, οἷον «ἀλλὰ τί 20 ἔχρῃν, Αἰσχίνη, ποιεῖν τὴν πόλιν, ἀρχὴν καὶ τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὁρῶσαν αὐτῷ κατασκευαζόμενον Φίλ-

2 τοὺς λόγους V 4 p. 258, 1 5 συμπλέκοντάς τι Vc, ?m.1 Ba, (τισι) Sc 6 mg. ἐν ἄλλοις τὸ ἐννοίας οὐ πρόσκειται P 11 Dem. 18, 139 | λαμβειοφάγος PcAc, (εἰ m. po. ex ι) Pa; λαμβειοφάγος Sf; λαμβοφάγος Vc, (εἰ m.2 supr.) Ba; cf. 263, 4 ann. 12 Dem. 18, 209 13 οὕτω om. Sc; αὐτῷ Sf 14 διαφέρει Pa Ba | τῆς τραχύτητος Ac 15 cf. Aristid. II 494, 13 Sp. | Dem. 18, 82; cf. p. 344, 18 Sp. 16 κατέλυν VcBa | αὐτῶν VcBa; αὐτόν P; αὐτῷ Ac; mg. ἄλλοι καὶ σὺ προὔξενεις αὐτῶν· οἷον σὺ ὁ προὔξεις αὐτῶν· δηλονότι ὁ πρόξενος Pa, (om. οἷον — αὐτῶν) Pc; cf. p. 382, 2 Sp. 19. 20 οὐκ ἐπὶ m. po., ex ν? | δεχομένων Pa; οὐ δεχομένων V 20 Dem. 18, 66, cf. 62

ιππον;» «πότερον αὐτήν, *Αἰσχίνη*, ἐχρῆν τὸ φρόνημ' ἀφείδαν καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς ἐν τῇ *Θετταλῶν* καὶ *Δολόπων* τάξει» καὶ τὰ ἐξῆς. — Σφοδρὸν σχῆμα καὶ τὸ δεικτικόν, οἷον «ὁ βάσκανος οὗτος *λαμβειοφάγος*»
 5 καὶ πάλιν «ὁ γὰρ τὰ ψευδῇ δεῦρ' ἀπαγγέλλας» καὶ τὰδε, φησί, καὶ τὰδε ποιήσας, εἴτ' ἐπήγαγε τὴν δεῖξιν «οὗτός ἐστιν ὁ τὰ *Θηβαίων* νῦν ὀδυρόμενος πάθη». — Φανερόν δὲ ἐκ τούτων, ὅτι καὶ κατὰ <τὰ> σχήματα ἡ σφοδρότης διαφέρει τῆς τραχύτητος, οὐ μόνον κατὰ
 10 τὰς ἐννοίας καὶ κατὰ τὰς λέξεις, ὥς προείρηται.

Καὶ μὴν ἴσως καὶ κατὰ τὰ κῶλα διαφέρει· σφοδρὰ μὲν γὰρ καὶ τὰ μὴδὲ κῶλα, κόμματα δέ, ἃ καὶ ἡ τραχύ-
 τῆς ἔχει, πλέον γε μὴν γίνεται τὸ σφοδρὸν ἐν ἐκείνοις, ἃ μὴδὲ κόμματα ἐστίν, ἀλλ' ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατ'
 15 ὄνομα ἀναπαύει τὸν λόγον, οἷον «ὁ *φαρμακός*, ὁ λοι-
 304 μός» καὶ πάλιν «ἀλλὰ μὴ *σπερμολόγος*, *περίτριμμα* 243
ἀγορᾶς, *ῥλεθρος γραμματεὺς*» καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Περὶ δὲ συνθήκης σφοδρᾶς ἢ ἀναπαύσεως ἢ ῥυθμοῦ οὐδὲν δεῖ πάλιν διεξιέναι· δῆλα γὰρ τὰ τοιαῦτα πάντως
 20 μὲν πού καὶ ἀπὸ τῶν προειρημένων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ τραχύτητος ἱκανῶς εἴρηται· τὰ αὐτὰ γὰρ περὶ τούτων κἀνταῦθα κἀκεῖ.

Ἔπεται τῷ περὶ τραχύτητος καὶ σφοδρότητος ὁ περὶ λαμπρότητος λόγος, ἧ πάλιν ἀντίκειται τρόπον μὲν τινα

1 ἐχρῆν *αἰσχίνη* Sf, Dem. 18, 63 4 Dem. 18, 139 | *λαμβιοφάγος* PcAc, (ει m.po. ex ι) Pa; *λαμβοφάγος* Vc; ὁ *λαμβειοφάγος* Sc, (ο m.2 suppl. post ει) Ba; *λαμβ[ει] m.1 ex ι|ογράφος* Sf (*λαμβειογράφος* Demosthenis Σ, *λαμβογράφος* A) 5 Dem. 18, 41
 8 τὰ Sf, m.po.Vc; om. PV 10 κατὰ om. V | p. 261, 1. 262, 13
 11 τὰ om. VcBa 12 τὰ οἷον μὴδὲ VcBa, (om. τὰ) Ac; γε οἷον P | p. 259, 13 14 τὸ Ac; om. P VcBa | καὶ κατ' vulg. 15 Dem. 25, 80 16 Dem. 18, 127 | *ἐπίτριμμα* Pc 18 ῥυθμῶν P 19 γὰρ V; δὲ Pc, (γὰρ supr.) Pa 21 p. 259, 19

καὶ πᾶς ὁ κατὰ γοργότητα προῶν λόγος, ἰδίως δὲ εἰπεῖν λαμπρότητι ἐναντίον ἐστὶ τὸ κομματικὸν καὶ διαλεκτικὸν καὶ ὅλως τὸ ἀγωνιστικὸν εἶδος τῶν λόγων. ἀλλὰ περὶ γε τῆς λαμπρότητος ἤδη λεκτέον.

Περὶ λαμπρότητος.

5

9 Μετὰ τὸν περὶ σεμνότητος τε καὶ τραχύτητος λόγον ἔτι τε σφοδρότητος ἀναγκαῖον εἰπεῖν περὶ λαμπρότητος. τῶν γὰρ ποιουσῶν τὸ μέγεθος τε καὶ τὸ ἀξίωμα τῷ λόγῳ ἰδεῶν ἐν τοῖς μάλιστα ἐστὶν ἡ λαμπρότης. τὰ τε ἄλλα γὰρ ἀναγκαῖα ἢ ἰδέα τῷ ἀξιωματικῷ λόγῳ 10 καὶ ὅτι δεῖ τῷ σεμνῷ τε καὶ τραχεῖ καὶ σφοδρῷ προσεῖναι τι πάντως καὶ φαιδρότητος, ἵνα μὴ πάντῃ ἀύστηρὸς ᾖ· φαιδρότητος δὲ οὐ τῆς ἐν ὠραῖσιν, ἢ δὴ 244 γλυκύτητος τε καὶ ἀφελείας ἐστίν, οὐδὲ τῆς κατ' ἐπιμέλειαν συνθήκης κάλλος ἐχούσης τι — καίπερ γὰρ ὃν 15 κομμωτικὸν τὸ τοιοῦτο καὶ πλεονάζον παρὰ τῷ ῥήτορι ὅμως λεπτὸν ἐστὶ καὶ οὐκ ἔχει διάγραμμα οὐδὲ μέγεθος —, οὐκ οὖν ταύτης δεῖ τῆς φαιδρότητος τῷ μεγέθει ὥς καθ' αὐτό, ἀλλὰ τῆς ἀξιωματικῆς· ταύτην δὲ ποιεῖ ἡ λαμπρότης, περὶ ἧς ῥητέον. περὶ γὰρ τοῦ ἐναντίου 20 εἶδους τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ περὶ σφοδρότητος εἰρή- 305 καμεν, ὅτι ἐστὶ τὸ κομματικὸν καὶ διαλεκτικὸν καὶ ὅντως ἀγωνιστικὸν εἶδος τοῦ λόγου καὶ ὅλως τὸ γοργόν.

2 λαμπρότητι V, (ος supr.) Pa; λαμπρότητος (ι supr.) Pc | κομμ[ω m.2 ex α]τικὸν Pc 3 εἶδος etiam post διαλεκτικὸν Ba, (er.) Vc | cf. l. 23 3. 4 = l. 7 4 γε περὶ V 9 τοῦ λόγου^ω P 12 [φαι]δρότητος Pa; σφοδρότητος Sc 13 φαιδρότητος ex ἡ φαιδρότης PVcBa | δὴ om. Ac 14 τε om. Syr. 15 κάλλ[ου ex ο]ς Vc 16 κομματικὸν Ac, (ω m.2 ex α) Pc, (α m. po. ex ω) Ba 20 δὲ pro γὰρ? 21 l. 2 22 κομμ[ω m.2 ex α]τικὸν Pc 22. 23 οὕτως Ac

Γίνεται τοίνυν λόγος λαμπρὸς κατὰ ἔννοιαν μὲν,
 ὅταν πεπολῆθῃσιν ἔχῃ τινὰ ὃ λέγων, ἐφ' οἷς ἂν λέγῃ,
 <ἦ> διὰ τὸ ἔνδοξα εἶναι ἢ διὰ τὸ καλῶς πεπολῆσθαι
 αὐτῷ ἢ διὰ τὸ χαίρειν τοῖς λεγομένοις τοὺς ἀκούοντας
 5 ἢ καὶ διὰ πάντα ταῦτα· ὅλως τε ἐπὶ τοῖς διαπρεπέσι
 τῶν ἔργων καὶ ἐφ' οἷς ἔστι λαμπρύνεσθαι ὡς ἀληθῶς,
 ὅπερ φησὶν Ἡρόδοτος ἐλλάμψασθαι, ἐπὶ τούτοις ἐστὶ
 καὶ ἡ λαμπρότης· οἷον «οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν
 οὐδὲ πλίνθοις ἐγώ, οὐδ' ἐπὶ τούτοις μέριστον τῶν
 10 ἑμυτοῦ φρονῶ· ἀλλ' ἐὰν βούλῃ τὸν ἐμὸν τειχισμὸν»
 καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν «αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγέ-
 νετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη, τὰ πρὸ
 τούτων εἰς ἔχθραν καὶ μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων
 ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων. τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε
 15 περιστάντα τῇ πόλει κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν 245
 ὥσπερ νέφος», καὶ πάλιν «ταῦτα ἐποιοῦν οἱ ὑμέτεροι
 πρόγονοι, ταῦθ' ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι, οἱ Λακεδαι-
 μονίους» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν «ὑμεῖς τοίνυν, ὦ Ἀθη-
 ναῖοι, Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων καὶ
 20 τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς κατεχόντων ἀρμοσταῖς καὶ φρου-
 ραῖς, Εὐβοίαν, Τάναγραν, τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν» καὶ
 τὰ ἐξῆς μέχρι τοῦ «ἐξήλθετε εἰς Ἀλίαρτον». πολλὰ δὲ
 καὶ τοῦ τοιούτου παραδείγματα ἐν τῷ Περὶ τοῦ στε-
 φάνου διὰ τὸ φύσει ἀξιωματικὸν τοῦ λόγου καὶ λαμ-
 25 πρόν. Ἀλλ' ἔννοιαί μὲν αὗται καὶ αἱ τοιαῦται λαμπραί.

2 τινὰ ἔχῃ Ac 3 ἦ add. Sf | ἔνδοξον V, (α sup.) Pc 4 αὐ-
 τῷ Pc 5 καὶ om. VcBa | δὲ (pro τε) Ac 7 Her. 1, 80 cet.
 8 Dem. 18, 299 11 Dem. 18, 188 13 καὶ ἀπιστίαν om. VcBa
 14 τὸν τε Pc 15 ἐπιστάντα PV 16 Dem. 18, 98 | ἡμέτεροι Pc
 Ac 18 Dem. 18, 96 22 δὲ om. V 23 καὶ om. Spengel | λό-
 γον post τοιούτου add. PAc | παραδείγματος Vc | ὑπὲρ (pro
 περὶ) Ac

Μεθοδεύσεις δὲ λαμπρῶς, ὅταν προηγουμένως εἰσ-
 ἄγῃς τὰς ἐννοίας, ὅταν ὡς θαρρῶν μετὰ ἀξιώματος
 ἀλλὰ μὴ ἐνδοιάζων, ὅταν ἀφηγούμενος καὶ μὴ δια- 306
 κόπτων τὰς ἀφηγήσεις, εἰ σοι τούτου μέλοι, τῆς διαρ-
 κοῦς λέγω λαμπρότητος· ἐπεὶ τὸ «αὕτη τῶν περὶ Θήβας 5
 ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατὰστασις πρώτη. τοῦτο
 τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον
 παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος» τοῦτο λαμπρὸν ἔπαι-
 246 λον, εἴτα διακοπὴν καὶ μεταξὺ τῶν δύο κώλων προσ-
 λαβὼν τὸ «τὰ πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ μῖσος καὶ 10
 ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων» ἐνεπο-
 δίσθη κατὰ τὴν μέθοδον πρὸς τὸ ἄγαν εἶναι λαμπρόν·
 οὐ γὰρ ὅμοιον δῆπουθεν ἦν ἀπολελυμένως εἰπεῖν,
 ὥσπερ καὶ τὸ παρὰδειγμα ἐθήκαμεν, ἢ διακόψαντα
 ἐκείνως οἶον «αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμά- 15
 των ἀρχὴ καὶ κατὰστασις πρώτη, τὰ πρὸ τούτων εἰς
 ἔχθραν καὶ ἀπιστίαν καὶ μῖσος τῶν πόλεων ὑπηγμένων
 ὑπὸ τούτων. τοῦτο τὸ ψήφισμα» καὶ τὰ ἐξῆς. τοιοῦ-
 τόν ἐστι καὶ τὸ «πλεονέκτημα, ὃ Ἀθηναῖοι, μέγα
 ὑπῆρξε Φιλίππῳ· παρὰ γὰρ τοῖς Ἑλλήσιν, οὐ τίς ἐστιν, 20
 ἀλλὰ πᾶσι»· διέκοψε γὰρ καὶ οὐκ εἶασε φανῆναι τοῦ
 λόγου τὸ ἄγαν λαμπρὸν τῇ διακοπῇ καὶ ὑποστροφῇ.
 — Ἔτι μεθόδου λαμπρῶς καὶ τὸ τὰ ἐνδοξα ἐνδοξο-
 τέρως λέγειν, ὥσπερ ἐκεῖνο εἴρηται τὸ «οὔ, μὰ τοὺς
 ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων» καὶ 25
 τὰ ἐξῆς. τοῦτο γὰρ παρὰδειγμα μὲν ἐνδοξον, οἶον

4 μέλει Ac 5 p. 265, 11 7 παραστάντα Ac 9 cf. 399, 7
 Sp. 9. 10 προσλαβὼν Ba 13 cf. 251, 6 | γὰρ ἢ ἀπολελυμένως
 P 17 καὶ μῖσος καὶ ἀπιστίαν V | ὑπηγμένων τῶν πόλεων Pc
 18. 19 τοιοῦτόν ἐστι om. Pc 19 Dem. 18, 61 23 ἔτι δὲ Vc
 24 Dem. 18, 208

ἔορθῶς συνεβούλευσα ὑπὲρ ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων
κινδυνεύειν· οὕτω γὰρ ἐποιοῦν καὶ οἱ ἐν Μαραθῶνι
προκινδυνεύσαντες· ὃ δὲ εἰς ὄρκον αὐτὸ ἀναγαγὼν
ἐνδοξότερον αὐτὸ ἐποίησε καὶ λαμπρὸν ὅυχ ἡμαρτον 247
5 ταῦτα συμβουλεύσας, οὐ, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προ-
κινδυνεύσαντας· καὶ τὰ ἐξῆς.

307 Δέξεις δὲ λαμπρά, αἵπερ ἐλέγοντο εἶναι καὶ σεμναί.

Σχήματα δὲ λαμπρά, ὅσα καὶ εὐειδῆ, οἷον αἱ ἀναι-
ρέσεις, ὡς τὸ «οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ
10 πλίνθοις ἐγώ, οὐδὲ ἐπὶ τούτοις» καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ
πάλιν αἱ ἀποστάσεις, οἷον «αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγέ-
νετο πραγμάτων ἀρχή» καὶ τὰ ἐξῆς. ὅλως δὲ τὰ ἀσυν-
δέτως εἰσαγόμενα, εἰ μακρὰ εἴη τὰ κῶλα, ποιεῖ λαμπρὸν
τὸν λόγον, ταῖς ἐννοίαις καὶ ἀκμαῖος ἦ· καὶ γὰρ ἡ
15 ἀκμή, περὶ ἧς αὐτίκα λέξομεν, τοῖς τῆς λαμπρότητος
σχήμασι τε καὶ κῶλοις γίνεται, μεθ' ὅσων ἄλλων πέ-
φυκε γίνεσθαι. εἰδέναι μέντοι χρή, ὅτι, ἐὰν μετὰ κατα-
στάσεως εἰς ἀρχὴν ἀνάγῃ τὸν λόγον ὀρθώσας, καὶ
ἀποστήσῃς, ἥττον γίνεται λαμπρός, εἰ μὴ πλαγιάσας
20 εὐθὺς ἢ τι ἕτερον σχῆμα περιβλητικὸν ἐπαγαγὼν κατ'
ἀνάγκην μακρὰν ἀποτείνῃς ῥῆσιν, οὐκ ἐχούσης ἀνά-
παυσιν τῆς ἐννοίας καὶ κατὰ τοῦτο γινομένου πως
τοῦ λόγου λαμπροῦ, οἷον «ὕμεις τοίνυν, Λακεδαι-
μονίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων» καὶ τὰ ἐξῆς· εἰ
25 γὰρ μὴ ἐπλαγίασεν εὐθὺς ἐν τῷ «Λακεδαιμονίων γῆς

1 συνεβούλευσα Reiske; οὐν ἐβούλευσα PV 2 καὶ om. VcBa
3 τῶν Ἑλλήνων προκινδυνεύσαντες Ac, v.l.P | ἀγαγὼν Ba 4 αὐ-
τὸ om. Ac 5. 6 προκινδυνεύσαντας om. V 7 p. 247, 12 9 p. 265,
8; Dem. 18, 299 11 οἷον om. VcBa | p. 265, 11; Dem. 18, 188
12 ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη· ὅλως Sf 14 ταῖς ἐννοίαις suppl.
m.2Vc 16 cf. 270, 13. 272, 12 18 ἀναγῆς Sf; ἀνεγῆς Sy-
riani V (ἐνέγκεις S) 21 ἀνάγκην τινὰ μακρὰν ἀποτείνεις Sf
23 p. 265, 18; Dem. 18, 96

καὶ θαλάττης ἀρχόντων» καὶ κατ' ἀνάγκην περιέβαλεν
 ἀπὸ τοῦ πλαγιασμοῦ, ἐπέμεινε δὲ τῇ ὀρθώσει, καθαρὸς
 248 ἂν μᾶλλον ἐγένετο ὁ λόγος καὶ οὐ λαμπρός. τεκμήριον
 δὲ τούτου τὸ «λέγονται χρήματα οἱ τριάκοντα δανεί-
 σασθαι παρὰ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ»· 5
 καίπερ γὰρ ἀσυνδέτως εἰσαχθὲν ὅμως διὰ τὸ ἐπιμεῖναι
 τῇ ὀρθότητι καθαρὸν μὲν καὶ ἀπλοῦν ἔμεινε, λαμπρὸν
 δὲ οὐδαμῶς. ἔτι καὶ ταύτῃ διαφέρει τὰ τοιαῦτα τῶν
 λαμπρῶν, ὅτι αἱ μὲν λαμπρότητες οὐ μᾶλλον πραγμά-
 των εἰσὶν ἀφηγήσεις ἢ ποιότητές τε πραγμάτων καὶ αὐ- 10
 ξήσεις, ὁ δὲ καθαρὸς λόγος σχεδὸν ἐναντίος ὢν τῷ
 λαμπρῷ ὅμως ταῖς μὲν ἀποστάσεσι καθάπερ ἐκεῖνος εἰς-
 ἀγεται, μετὰ μέντοι ὀρθότητος διαρκοῦς, καὶ πραγμά- 308
 των τινῶν ἀφήγησιν ἔχει, ἀλλ' οὐκ αὔξησιν τινα τού-
 των οὐδὲ ποιότητα, ὅπερ ἐστὶ τῆς λαμπρότητος. τοι- 15
 οὔτόν ἐστι καὶ τὸ «Σαννίων ἔστι δῆπου τις ὁ τοὺς
 τραγικοὺς χοροὺς διδάσκων» καὶ τὸ «λέγεται ποτε ἐπὶ
 τῆς παλαιᾶς ἐκείνης εὐδαιμονίας Ἀλκιβιάδης» καὶ τὸ
 «λέγονται χρήματα οἱ τριάκοντα δανείσασθαι» καὶ ὅσα
 τοιαῦτα. Ἀλλὰ σχήματα μὲν ταῦτα λαμπρότητος. 20

Κῶλα δὲ τὰ μέλλοντα ποιήσιν τὸν λόγον λαμπρὸν
 μακρότερα εἶναι δεῖ· καὶ τούτου παραδείγματα πάντα,
 ὅσα κἂν τῷ περὶ ἐννοιῶν λαμπρότητος εἰρήκαμεν.

Συνθῆκαι δὲ λαμπραὶ μάλιστα μὲν αἱ σεμναί, περὶ
 ὧν εἴρηται, χρῆσθαι μὴν ἔστιν ὅτε οἶόν τε καὶ τροχαῖ- 25
 καὶς συνθήκαις, καὶ οὐδέν γε βλάπτεται ὁ λαμπρὸς λό-

2 [δι del.] ὀρθώσει Pa 4 Dem. 20, 11 5 πειραιεῖ καὶ τὰ
 ἐξῆς V, v.l.P 6 γὰρ om. Ac 11 ἐναντί[o ex ω]s Pc 14 ἀφή-
 γησιν τινῶν Pc 16 Dem. 21, 58 17 Dem. 21, 143 18 ἀλκι-
 βιάδης γενέσθαι Ma 19 Dem. 20, 11 | χρήματα om. Pc 20 ἀλλὰ
 om. Pc 25 p. 251, 21 | μὲν VcBa 26 συνθήκαις P; ἀναπαύ-
 σεσιν V; γρ ἀνάπαυσιν (sic) Pa

γος τῇ συνθήκῃ ταύτῃ, μόνον εἰ ἡ ἀνάπαυσις γένοιτο 249
σεμνή· τὸν γὰρ ῥυθμὸν αἱ τοιαῦται ἀναπαύσεις μακρῶν
τῶν κώλων γινομένων ποιοῦσι σεμνόν τε καὶ λαμπρόν,
καὶ ἐκ τροχαίων συγκείμενος ἦ.

5 Ἀλλὰ περὶ μὲν λαμπρότητος τοσαῦτα. περὶ δὲ ἀκμῆς
ἂν εἴη λέγειν ἐπόμενον, ἥ πάλιν ἐναντίον εἶδος δηλαδὴ
κατὰ μὲν τὰς ἐννοίας, ὅσαι σφοδρότητί τε καὶ τραχύ-
τητι ἐναντιοῦνται, κατὰ δὲ τὰ λοιπά, ὅσα τῇ λαμπρό-
τητι.

10 *Περὶ ἀκμῆς.*

Ὅπως μὲν ἡ σεμνότης καὶ μετ' ἐκείνην ἡ τραχύτης 10
ἢ τε σφοδρότης καὶ ἔτι λαμπρότης αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς
γίνονται καὶ τῷ λόγῳ μέγεθος σὺν ἀξιώματι καὶ ὅγκῳ
προστιθέασιν, ἱκανῶς ἡμῖν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημέ-
15 νοις μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας δέδεικται λόγον. ἔποιτο
δ' ἂν τῷ περὶ τραχύτητός τε καὶ σφοδρότητος καὶ ἔτι
309 τῷ τῆς λαμπρότητος ἀναγκαίως ὁ περὶ ἀκμῆς λόγος,
ἥ κατὰ μὲν τὰς ἐννοίας ἐναντιοῦται πάλιν, ὅσα τῇ τε
σφοδρότητι καὶ τραχύτητι, κατὰ δὲ τὰ λοιπά, ὅσα καὶ
20 λαμπρότητι. λέγειν δὲ περὶ ἀκμῆς ἔπεται μετὰ τὰ προ-
ειρημένα ἀναγκαίως τὰ τε ἄλλα καὶ ὅτι διὰ τούτων
πως γίνεσθαι πέφυκεν ἡ ἀκμή, ὥς ἐνεδειξάμεθα καὶ
τοῦτο κατ' ὀλίγον μὲν πως καὶ ἐν τῷ περὶ τραχύτητος, 250
δεδίξομεν δὲ καταφανέστερον ἐνταῦθα ἀναγκαίως ἐν τῷ
25 περὶ αὐτῆς λόγῳ τῆς ἀκμῆς, μᾶλλον δὲ εὐθὺς ἐξ ἀρ-
χῆς φανερόν ἐσται.

3 γενομένων V 4 τροχαίων Sic. VI 278, 30 W.; τροχαίων
PV 6 ἐστὶ δηλαδὴ V 7 ὅσαι PAc; αἱ Ba; [ὅσαι] Vc; fort.
ὅσα . . ἐναντιοῦται, cf. l. 18 8 ὅσα VcBa; ὅσαι PAc 12 ἡ
ante λαμπρότης supr. m.2Ba 16 [II]τῷ Vc; [τῷ m.πο.] Ba |
καί [ἐ add. m.2]τι [τῷ m.2 supr.] Ba 17 ἀναγκαίως Ba 22 πέ-
φυκε γίνεσθαι Ac | p. 255, 4 23 βραχύτητος Ac

Ἐννοιαὶ μὲν γὰρ ἀκμῆς καὶ ἔτι μέθοδοι αἱ αὐταί, αἵπερ ἦσαν τῆς τε τραχύτητος καὶ τῆς σφοδρότητος.

Δέξεις δὲ αἱ τε αὐτῶν τούτων τῶν ἰδεῶν καὶ ἔτι αἱ τῆς λαμπρότητος μεμιγμέναι, οἷον «νόσημα γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἐμπέπτωκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ χα- 6 λεπὸν καὶ πολλῆς τινος εὐτυχίας καὶ τῆς παρ' ὑμῶν ἐπιμελείας δεόμενον»· ἡ γὰρ τροπὴ τραχέος οὖσα καὶ σφοδροῦ λόγου ἢ «νόσημα γάρ» ἑτέρως πως διήρται ὥς ἐν λαμπρότητι καὶ οὐ μᾶλλον τραχύτητα ἐνταῦθα ἐμφαίνει ἢ λαμπρότητα. περὶ δὲ τῶν τοιούτων ὀνο- 10 μάτων ἱκανῶς οἶμαι ἐν τῷ περὶ σεμνότητος ἡμῖν εἰρησθαι.

Καὶ μὴν καὶ σχήματα ἀκμαστικά, ὅσα καὶ ἐν λαμπρότητι καὶ σφοδρότητι. κατὰ μὲν γὰρ λαμπρότητος σχῆμα ἀκμὴ γέγονεν ἐν τῷ «ἐξέστητε, ὦ Ἀθηναῖοι, 15 τῆς τάξεως, ἐφ' ἧς ὑμεῖς οἱ πρόγονοι κατέλιπον» καὶ πάλιν «πλεονέκτημα, ὦ Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλ- 251 ἱππῶ»· ἐξ ἀποστάσεως γὰρ εἰσῆκται. κἀκεῖνα δὲ τοιαῦτα· «μή μοι σφῆξέσθω μῆδ' ἀπολλύσθω μῆδεις, ὃν ἂν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα βούληται» καὶ τὸ «πολλὰ ἂν εἰπεῖν 20 ἔχοιεν Ὀλύνθιοι νῦν, ἂ τότε εἰ προείδοντο, οὐκ ἂν ἀπώλοντο» καὶ «ἔως ἂν σφῆζεται τὸ σκάφος, ἂν τε μείζον ἂν τ' ἔλαττον ἦ, τότε χρὴ καὶ ναύτην καὶ κυ- 310 βερνήτην καὶ πάντα ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι,

2 τε om. Ac 4 Dem. 19, 259 6 ἡμῶν Ba 8 v. l. διήρται Syr., qui utramque interpretatur; cf. 232, 13 9 τραχύτητι m.1 Vc, ?Ba 10 λαμπρότητι m.1Vc | p. 248, 17 sq. 14 γὰρ PV; in ras. Sf; οὖν Syr. 15 Dem. 10, 46 17 Dem. 18, 61 18 cf. 267, 11 19 Dem. 19, 296 | μῆδεις ἂν Sc, (ἔαν) Sf 20 τὸ supr. Pa; om. V | Dem. 9, 68 | ἂν om. Pc 20. 21 ἔχοιεν εἰπεῖν P; cf. 271, 13 21 οἱ Ὀλύνθιοι Ac | προῖδοντο m.1V 22 Dem. 9, 69 24 ἐξῆς PaAc; ἐξῆν Pc; εὐθύς VcBa

ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδὴ». ταῦτα δὲ καὶ πλέον ἔχει τι· οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀποστάσεως εἰσῆκται ὥσπερ τὸ «πλεονέκτημα, ὦ Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ» καὶ τὸ «ἐξέστητε, ὦ Ἀθηναῖοι, τῆς
 5 τάξεως», ἀλλ' ἀπροσδοκῆτως ἐξ ἐπεμβολῆς. διὸ καὶ μειζόνως ἐκλάμπει καὶ πλέον ἔχει τὸ φαιδρὸν ἢ ἀκμή· κυρίως γὰρ τοῦτ' ἂν ἀπόστασις εἴη, ἐὰν δὲ καταστήσας εἰς ἀρχὴν ἀνάγῃ τὸν λόγον, ἦττον ἐμφαίνεται τὸ ἀποστατικόν, οἷον τοσοῦτον ὑπειπὼν «πλεονέκτημα, ὦ
 10 Ἀθηναῖοι» καὶ τὰ ἐξῆς· προσδοκήσασι γὰρ ἡμῖν ἐνταῦθα ἡ ἀπόστασις ὥφθη· ἐκεῖ δὲ οὐ πάνυ τι τὸ ἀποστατικόν, οἷον «νῆ Δία, ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ γενέσθαι καὶ τὸ μὴ γενέσθαι· πολλὰ ἂν εἶπεῖν ἔχοιεν Ὀλύμπιοι» καὶ τὰ ἐξῆς. — Ἀλλ' ὅπερ ἐλέγομεν, κατὰ
 15 μὲν λαμπρότητος σχήματα οὕτως ἀκμή γίνεταί· κατὰ δ' αὖ σφοδρότητος αἱ ἀποστροφαὶ δηλονότι καὶ οἱ ἔλεγχοι ποιοῖεν ἂν τὴν ἀκμήν, οἷον τὸ «πότερον αὐτὴν 252
 ἐχρῆν, Αἰσχίνῃ, τὸ φρόνημα ἀφείδαν καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς ἐν τῇ Θετταλῶν» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν
 20 «οὐ λέγειν εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα, Αἰσχίνῃ, δεῖ, οὐ, ἀλλὰ πρεσβεύειν εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα». οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἴ ποὺ τις ἀποστροφή, καίτοι λεγόντων ἡμῶν σφοδρότητος εἶναι τὸ σχῆμα, ὅμως καὶ ἦθος ἔχει
 25 τι, ὥσπερ τὸ «καί μοι μηδὲν ὀργισθῆς· οὐδὲν γὰρ ἐρῶ σε φλαῦρον»· μεθωδευθῆ γὰρ οὕτως, ὥστε μὴ δόξαι

3 p. 270, 17. 15 | μέγα ὦ Ἀθηναῖοι Pc 8 ἀναγὰγης Ac (cf. 267, 18) 11 οὐ Pc Ac, (del.) Vc Ba; καὶ m. po. ex οὐ Pa | πᾶν-
 τι [Π] τὸ Vc 12 Dem. 9, 68 15 ἡ ἀκμή Ac 16 σφοδρότητ^ο
 [α er.] Pa; σφοδρότητος Pc 17 ἂν om. Vc Ba | Dem. 18, 63
 20 Dem. 19, 255 22 καὶ ἦθος ἔχει etiam post ἀποστροφή Ac
 23 τὸ om. Pa | cf. p. 372, 22 Sp. | ἦθους Sc 24 Dem. 20, 102
 25 ἐμεθωδευθῆ Ac

πικρῶς λέγεσθαι διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ προσώπου τοῦ
 Λεπτίνου καὶ μηδὲν γε ἥττον ἔχειν τὴν σφοδρότητα.
 ἐμφαίνεται γὰρ καὶ ἐν τῷ ἡθελ. ὅτι δὲ καὶ ἡθελος ποιεῖν
 σφοδρότητα οὐδὲν κωλύει, ἀλλ' εἰρωνεῖται δηλοῦσι πᾶσαι, 311
 οἷον «πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ πράγματα 5
 ἔχει;» καὶ πάλιν «τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριτα-
 γωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψέ σε» καὶ μυρία ἄλλα. ἀκείνους
 μέντοι ἡθελῶς ἅμα καὶ σφοδρῶς εἴρηται τὸ «σὺ δὲ
 ὁμοιος, Αἰσχίνης; ὁ δὲ ἀδελφὸς ὁ σός; ἀλλὰ πρὸς τοὺς
 ζῶντας, ὃ χρηστὴ» καὶ τὰ ἐξῆς. 10

Ἀλλὰ σχήματα μὲν ἀκμῆς ταῦτα· τὰ δὲ ἄλλα πάντα
 ἀπλῶς τὰ αὐτὰ ἔχει τῇ λαμπρότητι, οἷον κῶλα, συν-
 θήκας, ἀναπαύσεις, ῥυθμούς. Καὶ περὶ μὲν ἀκμῆς το-
 σαῦτα.

Ἀπορήσεις δ' ἂν τις ἐκ τούτων εἰκότως, ποῖόν τί 15
 253 ἔστι τὸ «μέχρι τούτου Λασθένους φίλος ὠνομάζετο Φιλ-
 ίππου» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ τὸ «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν
 ἐκείνος σφετεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα
 ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πό-
 τερον ἀκμαστικά ἢ λαμπρὰ ἢ τὸ συναμφοτέρων ἔστιν, 20
 ὃ καὶ μᾶλλον· φαίμεν οὖν ἂν, ὅτι, καθάπερ ἐδιδά-
 ξαμεν ἐν τε τῷ περὶ λαμπρότητος καὶ ἐνταῦθα πάλιν
 ἐν τῷ περὶ ἀκμῆς, πάντως τῇ ἀκμῇ λαμπρότητος ἴδια

3 ποιεῖ Pc 5 Dem. 3, 27 6 Dem. 18, 129 9 ante ἄλλα
 add. Sf: ἄλλος δὲ τις τῶν νῦν ρητόρων· ἐγὼ μὲν οὐ φημι, cf.
 Ba mg. m.po. (. . φημί τινα), Dem. 18, 318 16 Dem. 18, 48
 17 Dem. 18, 71 | τὸ om. VcBa 18 ἐκείνην VcBa 19 καὶ τὰ
 ἐξῆς om. VcBa 20 τοῦ συναμφοτέρων Ac; τὸ συναμφοτέρων^{οὔ} P;
 γε ἢ τοῦ συναμφοτέρων εἰσὶν Pa | ἔστιν om. Sf 21 [δ] VcBa |
 τίθεμαι post μᾶλλον add. Sf; ὃ καὶ μᾶλλον τίθεμαι? vix [δ καὶ
 μᾶλλον], coll. 66, 17 ann. | φαίη μὲν οὖν ἂν τις V, v.l.P (cf. 273,
 15) 22 τε om. VcBa | p. 267, 15 23 l. 12

πολλὰ πρόσσεστιν, οἷον τὰ κῶλα μακρὰ ὄντα καὶ οἱ
 ῥυθμοὶ καὶ τὰ ἐξῆς τούτων, πολλαχοῦ δὲ καὶ τὴν λέξιν
 ἔφαμεν καὶ τὸ μέγιστον τὰ ἀποστατικὰ τῶν σχημάτων·
 ὥστ', εἰ λέγοιμεν ταῦτα μεμῖχθαι ἐξ ἀμφοῖν, ἔκ τε
 5 λαμπρότητος καὶ ἀκμῆς, τὸ «μέχρι τούτου Λασθένους»
 καὶ τὰ τοιαῦτα εἰς ταῦτόν ἐμπλπτειν καὶ μηδὲν ἥττον
 ἐμφαίνεσθαι αὐτὰ ἀκμαστικά, εἴ γε πάντως ἔχει ἡ ἀκμὴ
 πολλὰ τῶν ἰδίῳ λαμπρότητος· αἶ τε γὰρ ἔννοιαι τού-
 των, οἷον τὸ «μέχρι τούτου Λασθένους φίλος ὠνομά-
 10 ζετο Φιλίππου» καὶ πάλιν τὸ «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν
 ἐκείνος σφειτερίζομενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτελίσμα
 ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν» καὶ ὅσα τοιαῦτα σφοδρὰ πως εἶναι
 312 δοκεῖ κατὰ προσώπων λεγόμενα, ὅπερ ἴδιον ἀκμῆς, τὰ
 τε σχήματα αὐτὰ καὶ τὰ κῶλα ὄντα λαμπρὰ μετ' ἐκεί-
 15 νων τῶν ἐννοιῶν τὴν ἀκμὴν ποιεῖ. ὥστε καὶ φαίνεται 254
 τις ἂν· τί χρὴ λέγειν, ὅτι μέμικται λαμπρότης ἐνταῦθα
 καὶ ἀκμῆ, φύσει δέον αἰεὶ ταῦτα μεμῖχθαι, ὅτε ἀκμαῖος
 ὁ λόγος εἴη; ἀλλ' εἰδέναι χρὴ, ὅτι πρῶτον μὲν ἐνταῦθά
 φαμεν ἀκμὴν καὶ λαμπρότητα συνεληλυθέναι, οὐχί γε
 20 τραχύτητα ἢ σφοδρότητα ὁμοῦ λαμπρότητι γεγενῆσθαι,
 ἃ ποιεῖ τὴν ἀκμὴν· οὐ γὰρ ἀκμὴ καὶ λαμπρότης συν-
 ελθοῦσαι ἀκμὴν ποιοῦσιν, ἀλλ' ἔννοιαι τραχεῖαι καὶ
 σφοδραὶ καὶ μέθοδοι τοιαῦται λέξει καὶ κώλοις λαμ-
 πρότητος καὶ εἴ τιτι ἐτέρῳ κραθεῖσαι ποιοῦσι τὴν
 25 ἀκμὴν. διὸ οὐδὲ ἀντακολουθοῦσιν ἀλλήλαις, ἀλλ' ἡ

1 μακρὰ V; λαμπρὰ P | p. 268, 21 § p. 270, 14. 267, 11
 7 ἀποφαίνεσθαι V | ἀκμαστικά <ἢ λαμπρά>? | ἡ ἀκμὴ post γε V
 9. 10 p. 272, 17. 16 12 σφοδραὶ Syr. 13 δοκοῦσι V, Syr. 15 ἐν-
 νοιῶν V, v.l.P; τῆς τραχύτητος ἐννοιῶν P | τὴν om. VcBa | καὶ
 om. Syr. 17 (καὶ om.) ἀκμῇ Syr. 19 γε PV; δὲ Ma; om. Sc
 20 τραχύτητι^α Pa; τραχύτητά^β Pc | σφοδρότητι^α P | λαμπρότητα Pc,
 (i sup.) Pa 21. 22 συνελθοῦσα P

Hermogenes ed. Rabe.

μὲν ἀκμὴ πάντως ἔχει τι καὶ λαμπρότητος, οὐ μὴν ἢ
 γε λαμπρότης ἔχει τι ἀκμῆς, εἰ μὴ τις ἐρίζων βιάως
 λέγοι ταῦτα, ἃ ἦν ἴδια λαμπρότητος, τὴν μακροκωλίαν
 λέγω καὶ τὰ ἀποστατικὰ σχήματα καὶ εἴ τι ἕτερον, διὰ
 τὸ ἐπ' ἀμφοῖν εὐρίσκεισθαι ἰσάζειν καὶ μηδὲν μᾶλλον 5
 ἐντεῦθεν ἐκεῖ ἢ ἐκεῖθεν ἐνθάδε μετεννηχθῆναι. ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ἐστὶ σαφὴς λῆρος· φανερὰ γὰρ ταῦτά γε
 καὶ τῇ ἀλσθήσει ψιλῇ, ὥς ἴδια μὲν ἐστὶ λαμπρότητος,
 ἀκμὴ δ' οὐδὲ ἔχει γενέσεως ὑπόστασιν καθ' ἑαυτήν,
 ἀλλ' ἢ μίξις τῶν ἀπὸ τῆς τραχύτητος ἢ σφοδρότητος 10
 καὶ τῶν ἀπὸ τῆς λαμπρότητος ποιεῖ τὴν ἀκμὴν. διό,
 καθάπερ ἔφην, οὐδὲ ἀντακολουθοῦσιν· ὅπερ μὲν γὰρ
 ἂν ἀκμαῖον ἦ, πάντως καὶ λαμπρόν ἐστὶ καὶ ἥτοι
 255 σφοδρόν γε ἢ τραχὺ ἢ τὸ συναμφοότερον· οὐ μὴν 6 τι
 ἂν ἢ τραχὺ γε ἢ σφοδρόν ἢ καὶ λαμπρόν, ἀνάγκη αὐ- 15
 τὸ καὶ ἀκμαῖον εἶναι· ἔχει γὰρ ταῦτα καὶ καθ' ἑαυτὰ
 ὑπόστασιν καὶ χωρὶς τῶν ἑτέρων. δύναται μέντοι τις
 οὕτω λέγειν, ὅτι οἶόν τέ ἐστὶν ἀπὸ ταύτης τῆς ἐννοίας
 οἶον τῆς τραχείας ἢ σφοδρᾶς ἀκμὴν ποιῆσαι ἢ πάλιν
 ἀπὸ τούτου τοῦ κώλου οἶον τοῦ λαμπροῦ ὁμοίως ἀκμὴν 313
 ποιῆσαι, οὐ μὴν ἰδιά γε ταῦτα ἀκμῆς. πρὸς οὖν τοὺς 21
 ταῦτα τιθεμένους ἀκμὴν εἶναι, ἐπεὶπερ ἔφην ἄμφω
 συνεληλυθέναι, ἀκμὴν καὶ λαμπρότητα, πρῶτον μὲν,
 ὅπερ εἶπον, ὑποληπτέον, ὅτι οὐκ ἐξ ἀκμῆς καὶ λαμ-
 πρότητος ἢ ἀκμὴ γίνεται, ἀλλ' ἐξ ὧν εἴρηται· ἔπειτα 25
 ὅτι ταῦτα, τὸ «μέχρι τούτου Λασθένους» λέγω καὶ τὸ

3 ᾧ P; δ' V | p. 268, 22. 267, 11 5 καὶ om. Pc 6 ἐνθάδε
 Pa V; ἐντεῦθεν Pc 8 ἐστὶ λαμπρότητος V, (τῆς λαμπ.) v.l. P;
 ἐστὶν ἢ λαμπρότης P 9 οὐδὲν VcBa 10 p. 273, 23 18 ἂν
 om. V | εἴη Ac 16 alt. καὶ om. Ac 20 ὁμοίως om. VcBa
 22. 23 p. 273, 19 sq. 26 p. 272, 16 sq.

«ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος» καὶ τὰ
τούτων ἐξῆς ὅσα τε αὐτοῖς ἐστὶν ὅμοια, μεμῖχθαι λέγω
διόλου ἀρξάμενα ἀπὸ τῶν ἐννοιῶν· καὶ γὰρ λαμπραὶ
εἰσι καὶ σφοδραὶ ἐννοιαὶ καὶ μᾶλλον γε λαμπραί, εἴ
⁵ τις σὺν ἐπιστήμῃ αὐτὰς θεωροίη. σκεψώμεθα δέ, ποίας
ἐννοίας ἔφαμεν εἶναι λαμπράς. αἷς πέποιθεν ὁ λέγων
δηλονότι. οὐκοῦν ἐνταῦθα βουλόμενος συστήσαι ὁ
ῥήτωρ, ὅτι, εἰ τῆς Φιλίππου μερίδος ἡ πόλις ἐγένετο,
οὐκ ἂν συνήνεγκεν, ἐπιστάσαστο μὲν αὐτὸ <καὶ κατὰ
¹⁰ ἔθνη> καὶ κατὰ πόλεις, ἐκ Θετταλῶν τετραδαρχουμένων
καὶ ἐκ τῶν ἄλλων, οἷον «καὶ γὰρ εἰ μὲν ὥς ἐκράτησε
Φίλιππος ὄρχετο εὐθέως ἀπὸ τῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἦγεν
ἡσυχίαν, μηδέν μῆτε τῶν ἑαυτοῦ συμμάχων μῆτε τῶν
ἄλλων Ἑλλήνων ἀδικῶν, ὅμως ἦν ἂν τις κατὰ τῶν ²⁵⁶
¹⁵ ἐναντιωθέντων, οἷς ἔπραττεν ἐκείνος, μέμψις καὶ κατη-
γορία· εἰ δὲ ὁμοίως ἀπάντων τὸ ἀξίωμα, τὴν ἡγεμονίαν»
καὶ τὰ ἐξῆς. συνέστησε μὲν οὖν αὐτὸ καὶ κατὰ πόλεις,
ὥσπερ ἔφη, καὶ κατὰ ἔθνη. συνιστὰς δὲ αὐτὸ καὶ ἀπὸ
τῶν κατ' ἄνδρα «οὐδείς», φησί, «τὸ τοῦ προδιδόντος
²⁰ συμφέρον ζητῶν χρήματα ἀναλίσκει». εἴτ' αὖ πάλιν
τοῦτο συστήσαι θέλων ἔχει παραδείγματα σαφῆ καὶ
πολλὰ καὶ γνώριμα πᾶσι. διὸ καὶ πεποιθήσει λέγων
ἐλλαμπρύνεται τῷ λόγῳ. καὶ οὐκ οἶδά γε, εἴ τι παρὰ-
δειγμα τούτου λαμπρότερον ἔχομεν τοῦ «μέχρι τούτου
³¹⁴ Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου» καὶ τὰ ἐξῆς, εἰς
²⁶ τοσοῦτον μῆκος τῶν κώλων προελθόντων, ἅτε τῇ ἐν-

2 λέγουσι v.l.P 4 αἱ ἐννοιαὶ Ma 5 δέ· ποίας γὰρ VcBa
6.7 p. 265, 2 8 ἐγένετο VcBa 9 συνεισένεγκεν Ac 9.10 ad-
didi coll. l. 18 11 Dem. 18, 65 17 τε καὶ Ac | αὐτ[ό] VcBa
18 ὥσπερ ἔφη om. Ac | l. 9 | φησί etiam post αὐτὸ Ba, (er.)
Vc 19 Dem. 18, 47 21 Dem. 18, 48 | πω ante σαφῆ add.
Ba, (er.) Vc 28 p. 265, 6 25 τὰ P (cf. 246, 19); τῶν V 26 τε
μῆκος V

νοία πεποιθότως χρωμένου τοῦ ῥήτορος, καὶ τῶν ἐπ-
 αναφορῶν διὰ τὸ κατὰ συζυγίαν ἐξενεχθῆναι θαυμαστὸν
 κάλλος ἐργασαμένων· ἀκριβέστερον δὲ καὶ περὶ τούτου
 ἐν τῷ περὶ κάλλους ἡμῖν λελέγεται. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξ
 ἀρχῆς ἐπανιτέον, ὅτι λαμπρὰ μὲν διὰ ταῦτα ἡ ἔννοια·
 οὐ γὰρ Εὐθυκράτους καὶ Λασθένους καὶ τῶν ἄλλων
 προδοτῶν προῦκειτο δῆπουθεν αὐτῷ κατηγορεῖν, ἀλλὰ
 συστῆσαι τὸ προειρημένον. λαμπρὰ μὲν οὖν διὰ ταῦτα.
 σφοδρὰ γε μὴν δηλονότι διὰ τοῦτο, ὅτι κατὰ προσώ-
 πων δοκεῖ λέγεσθαι τῶν προδοτῶν. καίτοι οὐχὶ τοι-
 257 οὔτον ἀπλῶς εἶναι δεῖ τὸν κατὰ προδότου λόγον, ἀφ-
 ηγηματικὸν καὶ ἥττον ἔχοντα τὸ σφοδρόν· ὅμως γε μὴν
 ἔχει τι τῆς σφοδρότητος καὶ οὕτως. — Καὶ αἱ μὲν
 ἔννοιαι τοιαῦται, καθ' ἃς καὶ μόνας τάχα ἂν τις ἐν-
 ταῦθα φαίη μεμῖχθαι τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν ἀκμήν.
 15 τὰ δὲ ἐξῆς δῆλα μὲν ὥς πάντως ἐστὶν ἴδια λαμπρό-
 τητος καὶ ὥς, εἴπερ λαμπρὰ ἡ ἔννοια, ὥσπερ καὶ ἔστι
 λαμπρά, καθάπερ καὶ ἐδείκνυμεν, ἐκείνης ἂν εἴη καὶ
 ταῦτα, μέθοδον λέγω καὶ σχήματα καὶ τᾶλλα πάντα·
 διὰ δὲ τὸ καὶ τὴν ἀκμήν ἀπὸ τούτων συνίστασθαι
 20 ἀνάγκη φάσκειν ἐνταῦθα κοινὰ αὐτῶν γεγενῆσθαι καὶ
 τὰ τοιαῦτα. — Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐ-
 βοίαν ἐκείνος»· τοῦ γὰρ ὅτι τὴν εἰρήνην λέλυκε Φίλ-
 ιππος τὰ λεγόμενα πάντα συστάσεις εἰσὶ καὶ πίστεις,
 αἷς πεποιθὼς ὥς γνωρίμοις καὶ φανεραῖς ἐλλαμπρύν-
 25

1—3 ταῖς ἐπαναφοραῖς . . ἐργασαμένου v.l.P 8 ἐργασαμένου
 Ba, m.1VcAc | καὶ om. V | τούτων VcBa 4 p. 302, 10 7 δῆ-
 θεν Pc 8 προειρημένον V, v.l.Pa; προκείμενον P 13 τι [III] σφ.
 Vc | οὗτος P 16 ὥς post ἐστὶν Ac; om. VcBa 18 pr. καὶ supr.
 Pa; om. V | p. 275, 4 sq. . 19 σχῆμα PAc 20 τὸ καὶ Pc; καὶ
 τὸ Pa V | ἐκ (pro ἀπὸ) Sc 22 τὰ τοιαῦτα P; ταῦτα V | p. 272,
 17 23 ἐκείνος σφραγιζόμενος Sf 25 γνωρίμοις Pa; γνωρί-
 μαις VcBa

νεται. ἀλλ' ὅμως ἐνταῦθα πλεον τὸ ἀκμαιόν ἐστιν,
 ὥσπερ ἐκεῖ πλεον ἦν τὸ λαμπρόν· φανερώς γὰρ ἐν-
 ταῦθα λέγει κατὰ προσώπου καὶ οὐχ ὥς ἐκεῖ ἀφηγεῖ-
 ται καὶ οὐ κατηγορεῖ. ἔτι μέντοι καὶ διὰ τοῦτο πλεο-
 5 νάζειν τῇ ἀκμῇ δοκεῖ, ὅτι σχήματι κέχρηται ἐλεγκτικῶ
 πρὸς τὸν Αἰσχίνην, λέγω τῇ ἐρωτήσει, ὅπερ ὃν σφο-
 315 δρότητος ἢ μὲν ἀκμὴ δέχεται, ἢ λαμπρότης δὲ οὐ.
 καὶ μὴν καὶ τὸ μὴ ἀπλῶς εἰς μῆκος ἀπολελύσθαι τὰ
 κῶλα, ἀλλ' εἶναι μὲν τὸ ὅλον ἐν, δοκεῖν δὲ <δια>κε-
 10 κόφθαι ταῖς συμπλοκαῖς καὶ γεγενῆσθαι κομματικόν,
 οὔτε λαμπρότητος ὃν οὔτε ἀκμῆς σφοδρότητος δὲ μᾶλ- 258
 λον, τῷ τὴν σφοδρότητα τῆς μὲν λαμπρότητος ἀπηλ-
 λάχθαι πάντη, τῇ δὲ ἀκμῇ κατὰ τι κοινωνεῖν ἀκμαιό-
 τερον μᾶλλον ἢ λαμπρότερον πεποίηκε φαίνεσθαι τὸν
 15 λόγον. — Εἰ δὲ καὶ περιβεβλημένως, μᾶλλον δὲ μεστῶς
 προήχθη, τοῦτο πάλιν ἑτέρου λόγου.

Ταῦτα περὶ ἀκμῆς. ἔποιτο δ' ἂν εἰπεῖν ἤδη καὶ περὶ
 τῆς περιβολῆς· αὕτη γὰρ λοιπὴ τῶν ποιουσῶν τὸ μέ-
 γεθος ἰδέα καταλείπεται, ἥπερ ὅτι ἐναντία ἦν ἡ καθα-
 20 ρότης, ἐν τῷ περὶ σαφηνείας εἰρήκαμεν.

Περὶ περιβολῆς. ἐν ταύτῳ καὶ περὶ μεστότητος.

Μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας λόγον ὑποθέμενοι περὶ 11
 μεγέθους εἰπεῖν καὶ ὅγκου καὶ ἀξιώματος τοῦ ἐν λόγῳ
 ἔφαμεν τοῦτο ποιεῖν σεμνότητά τε καὶ τραχύτητα καὶ

6 λέγων Ac, (ν m.po.) Ba | cf. 262, 17 9 addidi 18 πάν-
 τῇ Pa 19 ἐναντίον Sf, cf. 226, 20 21 alt. περὶ om. PPπ | με-
 στότης
 στῶσεως, cr. m.1 rubro, Pa (sed mg. m.1 μεστῶσεως); μεστότης
 sic Pπ | cf. Aristid. II 472 Sp. 22 p. 241, 11. 242, 13 24 p. 242, 4

ἔτι αὖ σφοδρότητα λαμπρότητα τε καὶ ἀκμὴν καὶ τε-
 λευταῖον ἐπὶ πᾶσι τὴν περιβολήν. οὐκοῦν περὶ τῶν
 ἄλλων ἀπασῶν εἰπόντες ἰδεῶν, αἰ τὸ μέγεθος ἐποιοῦν,
 ἀναγκαίως ἂν ἤδη λέγοιμεν καὶ περὶ τῆς περιβολῆς.
 τὰ τε γὰρ ἄλλα ἀξία σπουδῆς ἢ περὶ αὐτῆς ἐπιστήμη 5
 καὶ ὅτι πλείονι ταύτῃ τῶν ἄλλων ἰδεῶν ἀπασῶν, καθ'
 ὅς λόγου μέγεθος γένοιτ' ἂν, ὁ ῥήτωρ κέχρηται. ἀλλὰ
 τὴν μὲν αἰτίαν, δι' ἣν οὕτω πεποίηκεν ἐκεῖνος, ὕστερον
 259 λέξομεν· οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ νυνὶ λέγειν, πρὶν περὶ αὐ-
 τῆς τι προδιδᾶσαι τῆς περιβολῆς· περὶ αὐτῆς δ' ἂν ἤδη 10
 ταύτης εἴη λεκτέον. ὅτι δὲ ἐναντίον αὐτῇ ἡ καθαρότης,
 ἐν τῷ περὶ σαφηνείας εἴρηται.

Γίνεται τοίνυν περιβολὴ κατ' ἐννοιαν μὲν, ὅταν ἦτοι 316
 ἔξωθεν τι προσλαμβάνῃς τούτῳ, περὶ οὗ ὁ λόγος, οἷον
 γένος εἶδει «πονηρόν, ὃ Ἀθηναῖοι, πονηρόν ὁ συνο- 15
 φάντης ἀεί, τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τάνθρωπιόν
 ἐστίν», ἢ ἀόριστον ὠρισμένῳ, οἷον «πολλὰ μὲν οὖν
 ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα Αἰσχίνου,
 δύο δέ, ὃ Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα», ἢ ὅλον μέρει, οἷον
 «ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταυτησί καὶ 20
 πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης, παρὰ τὴν χαλκὴν τὴν με-
 γάλην Ἀθηνᾶν ἐκ δεξιᾶς ἔσθηκεν»· οὐ γὰρ ἡ ἀκρόπολις
 γένος οὐδ' ὁ ἐκ δεξιᾶς τῆς Ἀθηνᾶς τόπος εἶδος τῆς
 ἀκροπόλεως ἐστίν οὐδὲ ἀόριστόν τι καὶ ὠρισμένον, ἀλλ'

1. 2 τελευταῖον P; τελευταῖαν Ba 5 ἄλλα γὰρ VcBa 5 καὶ
 ὅτι τὸ ἐξαίρει (sic) τὴν ὑπεριότητα post ἐπιστήμη add. Ac, (om.
 καὶ) v.l.P 6 πλείονι V, v.l.P; πλείον P; cf. 242, 16 9 p. 289, 12
 10. 11 εἴη ταύτης λεκτέον ἤδη Ac 12 p. 226, 20 | εἴρηται λόγῳ
 Ac 13 ἦτοι: cf. 281, 1 | cf. Aristid. II 472, 27 sq. Sp. 14 τού-
 του m.1VcBa 15 Dem. 18, 242 16 ἀεί καὶ φιλαίτιον Ac |
 κίνα[ι del.]δος P; κίναιδον Ac 17 ἢ om. Ac | Dem. 18, 3
 18 ἔγωγ[ε]τ er.] ἐλ. Pa 19 οἷον om. VcBa 20 Dem. 19, 272 |
 ταύτης Pc

ὅλον καὶ μέρος καὶ προσελλήπται τῷ μέρει τὸ ὅλον.
 ποιεῖ δὲ καὶ τὸ κατ' ἄθροισιν προσλαμβανόμενον ἔξω-
 θεν, εἰ καὶ μὴ προσληφθεῖη τὸ ἀόριστον, ὅμως περι-
 βολήν τινα, οἷον «δύο δὲ καὶ μεγάλα, ἐν μὲν τόδε,
 5 ἕτερον δὲ τόδε», καὶ πάλιν «τρία γὰρ τὰ μέγιστα
 ὀνειδῆ κτᾶται, φθονερούς ἀχαρίστους ἀπίστους εἶναι
 δοκεῖν» καὶ πάλιν ἐνταῦθα δύο εἴρηκεν, ἐν μὲν τόδε,
 ἕτερον δὲ τόδε. πολλὰ παρὰ τῷ ῥήτορι καὶ τούτου καὶ
 τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων τὰ παραδείγματα. — Εἰδέναι 260
 10 δὲ χρή, ὥς αἱ τοιαῦται προσλήψεις καὶ εὐκρινείας
 εἰσὶν, οὐ περιβολῆς μόνον ποιητικάι· κατὰ μὲν γὰρ τὸ
 προειδέναι τοὺς ἀκούοντας, περὶ ὧν ἀκούσονται,
 ποιεῖ τὴν εὐκρίνειαν, καθὼς δὲ ἔξωθεν προσελλήπται,
 περιβάλλει. θαυμάζειν δὲ οὐ χρή, εἰ δοκοῦσά πως ἢ
 15 εὐκρίνεια τῇ περιβολῇ ἐναντιοῦσθαι διὰ ταῦτοῦ πράγ-
 ματος δύναται γίνεσθαι, οἷον διὰ τῆς τοῦ κατ' ἄθροι-
 σιν προσλήψεως· οὐ γὰρ οὕτως ἐστὶν ἐναντία τὰ τῶν
 317 λόγων εἴδη, καθάπερ ἄλλα τινά, ὥς μὴ δύνασθαι συν-
 νάσκειν, οἷον ὥσπερ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ ἢ ὁ θά-
 20 νατος τῇ ζωῇ ἢ ἡ νύξ τῇ ἡμέρᾳ ἢ ὅσα τοιαῦτα, ἀλλὰ
 τοῦναντίον πέφυκε δύνασθαι συννάσκειν τὰ ἐναντία
 ταῦτα καὶ τότε μᾶλλον θαυμαστὸς ὁ λόγος γίνεται, ὅταν
 διὰ τῶν ἐναντίων ἰδεῶν εὖ κεκραμένος περαίνηται.
 δυσχερὲς δὲ ἡ μῖξις, καὶ σχεδὸν οὐδεὶς οὕτω καλῶς
 25 οὐδὲ τῶν ἀρχαίων αὐτῇ κέχρηται ὥς ὁ ῥήτωρ, μετὰ
 γε Ὀμηρον. πῶς γὰρ οὐ δυσχερὲς μῖξαι καθαρότητα
 μὲν περιβολῇ καὶ τῷ περιττῷ καὶ μεστῷ τὴν σαφή-

4 Dem. 18, 3 | δύο m.po., δὲ om., Pa 5 Dem. 20, 10 8 ἕτε-
 ρον δὲ τόδε om. Pc 12 p. 236, 21 16 γένεσθαι P 21 μὲν
 δύνασθαι VcBa; δύνασθαι μὲν Ac | τὰ ἐναντία om. VcBa
 22 μάλιστα Ac 23 κεκραμέν[o ex ω]s VcBa

νειαν, σεμνότητι δὲ τὸ λεπτόν καὶ τὴν χάριν τῷ δι-
 ηρμένῳ πρὸς μέγεθος, σφοδρότητι δὲ τὴν ἀφέλειαν
 καὶ τῇ τραχύτητι τὸ μεθ' ἡδονῆς· ἔνθα δὲ τόλμης δεῖ,
 κάλλος καὶ τὸ κεκοσμημένον ἅμα πιθανότητι, λαμπρό-
 τητι δὲ τὸ γοργόν τε καὶ ἀγωνιστικὸν καὶ οἶον εὖζωνον
 χωρὶς εὐτελείας καὶ ταπεινότητος, τῷ δὲ ἀκμαίῳ πάλιν
 261 τὸ πιθανὸν καὶ τὸ τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἐνδιαθέτου ἐμ-
 φαντικὸν ὅσα τε ἄλλα τῶν εἰδῶν τοῦ λόγου τῆς ἐναν-
 τίας ἀλλήλοις δοκεῖ πως εἶναι φύσεως. τούτου γὰρ οὐκ
 οἶδ' εἴ τι γένοιτ' ἂν ἐν λόγῳ χαλεπώτερον, ἄλλως τε
 καὶ τούτοις ἅπασιν αὐτοῖς τε ἐκάστοις καὶ ταῖς μί-
 ξεσιν αὐτῶν εἰ μέλλοι τις εἰς θεὸν χρήσεσθαι. ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ἀκριβῶς δεῖξαι καὶ διὰ παραδειγμάτων ἐτέ-
 ρου δεῖται καιροῦ τοῦ περὶ μεθόδου δεινότητος ὅτε
 λέγοιμεν. νῦν δὲ εἰς τοσοῦτον εἰρήσθω, τοῦ μηδένα
 15 θανμάξειν, ὃ δὴ σμικρότατόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, εἰ περι-
 βολὴ δύναται διὰ ταύτου γίνεσθαι καὶ εὐκρίνεια· σχε-
 δὸν γὰρ ταῦτα οὐδὲ ἐναντία ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον
 αἰ τοῖς περιβλητικοῖς ἅπασιν, ὅτε ἀξιοθελὴ καὶ μεστὸν
 ποιεῖ τὸν λόγον, παρεῖναι τι τῶν εὐκρινοῦντων, ὥς ἂν
 20 μὴ συγγένοιτο μηδ' ἀσαφὴς ὁ λόγος γένοιτο, ὅπερ καὶ
 ἐν τῷ περὶ εὐκρινείας ἐδείξαμεν.

Ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τὸν τῆς περιβολῆς

1. 2 διηρημένῳ PcBa, (alt. η er.) Pa 3. 4 δοκεῖ πταῖσμα
 εἶναι γραφικόν· ἔδει γὰρ εἰπεῖν 'ἔνθα δὲ δεῖ τοῦ ἀμελοῦς' κτλ.
 schol. P (W VII 1022, 1) 4 κάλλο[ι]s VcBa | μὴ κεκοσμημένον
 Syr. 5 ts om. Syr. 10 mg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ ἄλλως P
 12 χρήσεσθαι Pa; χρήσασθαι Pc 13 παραδείγματων P 14 [τοῦ]?
 16 εἰ om. Pc 16. 17 εἰ ἡ περιβολὴ VcBa 17 καὶ εὐκρίνεια γί-
 νεσθαι V | γε δὲ σμικρότατόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ἡ περιβολή· εἰ
 δύναται διὰ ταύτου γίνεσθαι P 20 ποι[εῖ] Vc; ποιοίη Sf | προσ-
 εἶναι? 21 γένοιτο V 22 p. 240, 23 23 δὲ Sf | ἐξ ἀρχῆς
 om. Sf

318 λόγον. ἦτοι γάρ, ὅπερ ἔφην, ὅταν προσλάβῃ τις τῶν
 ἔξωθέν τι, ποιεῖ κατ' ἔννοιαν περιβολήν, ὡς ἐδείξαμεν,
 ἢ ὅταν μὴ ψιλὰ λέγῃ τὰ πράγματα μηδὲ καθ' ἑαυτά,
 ἀλλὰ μετὰ τῶν παρακολουθούντων, οἷον τόπου, χρόνου,
 5 αἰτίας, τρόπου, προσώπου καὶ ἔτι γνώμης τῆς τοῦ
 προσώπου πάντων τε ἀπλῶς τῶν τοιούτων, οἷον 'ὑπε-
 σχόμην χορηγήσειν'. πότε; 'τρίτον ἔτος τουτί'. ποῦ;
 'ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ'. διὰ τί; 'οὐ καθεστηκός χορηγοῦ 262
 καὶ διὰ τοῦτο λόγων καὶ λοιδορίας γινομένων.' πῶς
 10 ὑπέσχου; 'ἐθελοντής'. τίς ὢν; 'οὐ πάνυ πλούσιος.
 μανία γὰρ ἴσως ἐστίν', ἔφη, 'τὸ παρὰ τὴν δύναμιν τι
 ποιεῖν'. τοῦτο δέ ἐστι τῆς τοῦ προσώπου προσλήψεως
 ἴδιον. τίτι γνώμη; 'διὰ φιλοτιμίαν'. προηγουμένως
 μὲν οὖν κατ' ἔννοιαν ἀπὸ τούτων γίνεται περιβολή.
 15 δύναται δὲ καὶ αὐξέσθαι ἕκαστα τούτων καὶ μᾶλλον
 ποιεῖν ἐμπερίβολον κατ' ἔννοιαν τὸν λόγον καὶ ἐξ ἐτέ-
 ρων, οἷον 'ὑπεσχόμην χορηγήσειν πένης ὢν'. τοῦτο
 μὲν ἦν τοῦ προσώπου ψιλόν· ἡύξεται δὲ πῶς; πρῶτον
 μὲν ἀπὸ τῆς πρὸς ἕτερον διαφορᾶς, οἷον 'μηδενὸς
 20 ὑπισχνουμένου', εἴτα ἄλλη αὐξήσις 'μηδὲ τῶν πλου-
 σίων', εἴτα ἑτέρα 'καὶ οὐδὲ τῶν ἄλλων λειτουργιῶν
 ἀτελὲς μεμενηκώς, ἀλλὰ πολλὰ λελειτουργηκώς καὶ ἐν
 ἐπιδόσεσι καὶ ἐν τριηραρχίαις'. καὶ ὅλως καθ' ἕκαστον
 ἐθέλων αὐξεῖν εὖροις ἂν πολλὰ καὶ ἐνθυμήματα καὶ

1 p. 278, 13 | προσλαμβάνη Ac 2 ἔννοιαν μὲν VcBa | p. 278,
 14 sq. 3. 4 cf. Aristid. II 479, 32 Sp. (499, 8 sq.) 5 καὶ — 6
 προσώπου Sf, v.l.P, (om. τῆς) VcBa; om. PAc 6 cf. Dem. 21, 13
 9 γινομένης V, Dem. 11 cf. Dem. 21, 69 12 λήψεως Vc
 16 ποιεῖν ἐμπερίβολον Sf; ποιεῖν ἐν τῇ περιβολῇ P, (τῇ supr.)
 Vc, (τῇ om.) AcBa; ἐμπερίβολον ποιεῖν v.l.P 18 στίζεται καὶ
 ἡύξεται δέ πως mg. P (sic in textu AcBa, m.1Vc) 22 cf. Dem.
 21, 161 23 ἐπιδόσει V, (σεσι supr.) Pa

παραδείγματα καὶ ὠρισμένα καὶ ἀόριστα· οὐ γὰρ μόνον ἀπὸ τῶν προειρημένων περιβάλλοι τις ἄν, ἀλλὰ καὶ ἐπιχειρῶν πανταχόθεν, οἷον ἀπὸ τοῦ ὁμοίου, ἀπὸ τοῦ ἐναντίου, τοῦ γένους, τοῦ εἴδους, τοῦ ὅλου, <τοῦ μέρους> ἔτι ἀπὸ τοῦ μελζονος, ἴσου, ἐλάττονος. ταῦτα δὲ ἴσως οὐδὲ προσλήψεις εἰσὶν, ἀλλὰ πίστεις μᾶλλον, 263 τὰ διὰ τούτων ἐνθυμήματα λέγω καὶ παραδείγματα γινόμενα, καὶ δεῖται λόγου τοῦ περὶ πίστεων. — Ἐτι περιβάλλει κατ' ἐννοιαν καὶ τὸ μὴ αὐτὰ τιθέναι μόνον 319 τὰ πραχθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκβάντα ἄν, εἰ μὴ τοῦτο 10 ἐγένετο, καὶ δέον τινὰ προᾶξαι ὅτι παρῆκεν, ὥς εἰ λέγοιμεν ὅτι «πάντα τὰ ἄλλα ἀφείς καὶ παριδὼν ἐπεραινεν, ἐφ' οἷς ἐμισθώθη». Ἀλλὰ κατ' ἐννοιαν μὲν οὕτω γίνεται περιβολή.

Μέθοδοι δὲ ποιοῦσι περιβολὴν αἶδε· τὸ ἀναστρέφειν 15 τὰ πράγματα καὶ τὰ δεύτερα πρῶτα λέγειν, εἴτ' ἀναγκάζεσθαι ἐπεμβάλλειν τὰ πρῶτα καὶ τῷ σχήματι χρῆσθαι τῷ κατ' ἐπεμβολήν, οἷον «ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἤκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύτης τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, ἥσπερ εἰσὶν αἱ νῦν εὐθυναί»· εἴτ' ἐπενέβαλε τὰ πρῶτα «οὔτε μικρὸν 20 οὔτε μέγα οὐδ' ὅτιοῦν εὐρημένοι τῶν [ὑπὸ τούτου ῥηθέντων], ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, λεχθέντων καὶ προσδοκηθέντων» καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι τοῦ «προσῆμεν τῇ βουλῇ». τὸ γοῦν ἀναστρέφειν τὰ πράγματα περιβάλλει κατὰ μέθοδον, ἵν' ὅπερ ἔφην ἀναγκάζεται ἦτοι ἐπεμ- 25

3 πανταχόθεν ἐπιχειρῶν? 4 addidi 8 πίστεως V 11 & ante δέον add. Sf, m.2VcBa, v.l.P | ὥς Pa, (ex.) Pc; om. VcBa; οἷον Ac, (post λέγοιμεν) Sf 12 Dem. 18, 149 13 καὶ κατὰ Ac 15 ἀντιστρέφειν Vc, (α ex τι) Ba 16 δεύτερα πρῶτα V, v.l.P, schol. Demosth. p. 351, 1 Dind.; πρῶτα δεύτερα P 17 ἐμβάλλειν Pc 18 Dem. 19, 17 20 νῦν om. Pc 21 εὐρημένοι, α m. po. supra η, Vc 21. 22 [ῥηθέντων m. po.] Pa | ὑπὸ τούτου ῥηθέντων om. Dem. (v. l. ad 22 λεχθέντων?) 23 πρόσκειμεν Vc, v.l.P

βάλλειν, ὥς ἐνταῦθα, ἢ ἐπισυνάπτειν ἀναγκαίως τὰ
 πρῶτα, οἷον «ἀλλ' ἐν τῷ πανδοκείῳ τῷ πρὸ τοῦ Διοσ- 264
 κορείου (εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς ἀφίκεται, οἶδεν ὃ λέγω)
 ἐνταῦθα ἐγίνοντο οἱ ὄρκοι»· μέχρι μὲν δὴ τούτου ἐπεμ-
 5 βολή τις γέγονεν ἢ τοῦ «εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς ἀφ-
 ἴκεται, οἶδεν ὃ λέγω». τὸ δὲ ἐξῆς ἐπισυνῆπται, καὶ κατὰ
 τοῦτο δὲ πεποίηκε τὴν περιβολήν, οἷον «ὅτε δεῦρ' ἤδη
 τὸ στράτευμ' ἄγων ἐβάδιζε Φίλιππος», εἴθ' ὕστερον ἢ
 ποιότης καὶ αὐτὴ περιβάλλουσα μετὰ αὐξήσεως, οἷον
 10 «αἰσχυρῶς, ὧ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναξίως ὑμῶν». εἰ δέ τι,
 καὶ τῷ δι' ἐπικρίσεως εἰπεῖν τὴν ποιότητα πεποίηκεν ὁ
 ῥήτωρ ἕτερον, ἄλλου λόγου· ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπεμβληθὲν
 ἐν ἀρχῇ τὸ «εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς ἀφίκεται, οἶδεν ὃ
 λέγω» οὐ μόνον περιβολὴν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ γοργό-
 320 τητα, ὁμοῦ <δὲ> διακόψαν τὸν λόγον καὶ ἀληθινοῦ
 16 πῶς τύπου δοκεῖ εἶναι. ἀλλ' οὐ νῦν περὶ τούτου. —
 Τό τε οὖν ἀναστρέφειν τῶν πραγμάτων τὴν τάξιν μέθ-
 οδος περιβολῆς, ὥς εἴρηται, καὶ τὸ τὰς κατασκευὰς
 τῶν προτάσεων καὶ τὰς πίστεις τάς τε τούτων αὐξήσεις
 20 πρῶτας τιθέναι τῶν προτάσεων αὐτῶν, ὥς ἐν τῷ Περὶ
 τοῦ στεφάνου· μερικῆς γὰρ οὔσης ἐν αὐτῷ προτάσεως
 τῆς ὅτι «συμφέροντα ἔθηκε νόμον τὸν περὶ τῶν τριηρ-
 αρχιδῶν» καὶ κατασκευαζομένης ταύτης ἔκ τε τοῦ παῦσαι
 τοὺς πένητας ἀδικουμένους καὶ τοῦ κωλύσαι τοὺς πλου-
 25 σίους ἀπὸ μικρῶν ἀναλωμάτων ἀτελεῖς γινομένους καὶ
 τὴν πόλιν ὑστερίζουσιν τῶν καιρῶν, σκόπει, πῶς εἰς-

2 οἷον m.po. suppl. Pa | Dem. 19, 158 2.3 διοςκορείου V
 4 ἐνταῦθα ἐγίνοντο — 6 λέγω m.po. suppl. Vc 7 δὲ om. VcBa
 11.12 cf. p. 383, 1 Sp. 15 addidi 16 δοκεῖ τύπου VcBa
 17 οὖν om. Pc 18 p. 282, 14 22 τὸν περὶ τῶν Ac, m.2Vc;
 (τῶν om.) P; (περὶ om.) m.1Vc; (τὸν περὶ om.) Ba 26 γὰρ τῶν
 καιρίων m.2Ba 26 sq. cf. Aristid. II 478, 13 Sp.

265 ἀγεί τὰς κατασκευὰς καὶ τὰς αὐξήσεις τῆς προτάσεως
 πρώτας αὐτῆς ἐκείνης· «ὁρῶν γάρ», φησί, «τὸ ναυτι-
 κὸν ὑμῶν καταλυόμενον καὶ τοὺς μὲν πλουσίους ἀτε-
 λείς ἀπὸ μικρῶν ἀναλωμάτων γινομένους, τοὺς δὲ
 μέτρια ἢ μικρὰ κεκτημένους τῶν πολιτῶν τὰ ὄντα 5
 ἀπολλύντας, ἔτι δ' ὑστερίζουσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν
 τῶν καιρῶν, ἔθηκα νόμον» καὶ τὰ ἐξῆς. πολὺ δὲ ἐν-
 ταῦθα καὶ τὸ τῆς δεινότητος, ὥς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς
 λόγῳ δείξομεν. ὅμοιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ «εἰ μὲν περὶ
 καινοῦ τινος πράγματος προὔτιθετο, ὃ Ἀθηναῖοι, σκο- 10
 πεῖν»· τοῦ γὰρ προοιμίου ἢ μὲν πρότασις, ὅτι δεῖ νεω-
 τέρου ὄντος καὶ πρώτου λέγοντος ἀνέχεσθαι, αἱ δὲ
 ταύτης κατασκευαί, ὅτι μηδὲν οἱ πρεσβύτεροι τῶν δεόν-
 των εἰρήκασιν ἐπὶ πολλῶν ἐκκλησιῶν, καὶ εἴ τινες
 ἄλλαι· ὅς δὴ κατασκευὰς προὔταξε τῆς προτάσεως. οὗ 15
 τούναντίον Ἰσοκράτης ἐν τῷ Ἀρχιδάμῳ ποιήσας ἡττόν
 τε ἐμπερίβολον καὶ πόρρω δεινότητος πεποίηκε τὸν
 λόγον, οἷον «ἴσως τινὲς ὑμῶν θαυμάζουσιν, ὅτι τὸν
 ἄλλον ἅπαντα χρόνον τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐμμε-
 μενηκώς» καὶ τὰ ἐξῆς. Ἀλλὰ μέθοδοι μὲν αὗται, καθ' 321
 ὅς περιβάλλεται λόγος. 21

Ἀέξεις δὲ καθ' ἑαυτὴν ἰδίᾳ περιβολῆς, ὥσπερ ἦσαν
 ἄλλαι τινὲς ἰδία τῶν ἄλλων ἰδεῶν, οὐκ ἔστι κατὰ γε
 ἐμέ, εἰ μὴ τις τὰς ἰσοδυναμούσας ἑτέραις λέξεσι διὰ
 τὸ ἐκ παραλλήλου δύνασθαι τίθεσθαι περιβολῆς ἰδίᾳς 25

2 Dem. 18, 102 7 mg. τῶν καιρίων m.2Ba | δὴ V, (ἐ supr.)
 Pa 9 λέξομεν Sc, (δεῖ supr.) Pc | Dem. 4, 1; cf. p. 412 Sp.
 10 πράγματος om. VcBa 10.11 λέγειν ὃ Ἀθηναῖοι (om. σκοπεῖν)
 Ac 12 καὶ νεωτέρου ὄντος πρώτου Ba, (καὶ etiam ante πρώ-
 του) Vc 18 Isocr. 6, 1 | ὁμῶν τινες Pa 24 εἰ μὴ P; πλὴν εἴ
 VcBa; πλὴν εἰ μὴ Ac, v.l.P | cf. Aristid. II 485, 26 sq. Sp.
 25 δύνασθαι om. Pc

λέγοι, οἷόν ἐστι καὶ τὸ «τί ἐροῦμεν; καὶ τί φήσομεν;» 266
καὶ τὸ «ἂ ἐγὼ προορώμενος, ὧ Ἀθηναῖοι, καὶ λογιζό-
μενος γράφω ψήφισμα» καὶ τὸ «εἰσὶ κρίσεις καὶ ἀγῶ-
νες πικρὰ καὶ μεγάλα ἔχοντες ἐπιτίμια» καὶ τὸ «ὅτι
5 τότε μὲν ὁ δῆμος δεσπότης καὶ κύριος ἦν πάντων
τῶν ἀγαθῶν». καὶ ὅλως μυρία ἐστὶ τούτου γε παρὰ
τῷ ῥήτορι τὰ παραδείγματα, ἃ καὶ ἐξετάζοντες τινές,
ὥς ἂν ἐξετάσαιεν αὐτοὶ τοὺς λόγους, εἰρήκασι περι-
βολῆς εἶναι ἴδια. ἀλλ' ἡμεῖς τό γ' ἡμῖν δοκοῦν περὶ
10 τούτων εἰρήκαμεν. πλεονασμὸν μὲν γὰρ ἴσως ἔχει τινὰ
καὶ ἥτοι ἔλεγχον ἢ αὐξησιν ἢ σαφήνειαν ἢ τι τῶν
τοιούτων, περιβολὴν δὲ εἰ καὶ ἐμφαίνει, ἀλλ' οὖν οὐ
κατὰ τὴν λέξιν· οὐδεμίαν μὲν γὰρ λέξιν αὐτὴ καθ'
ἐαυτὴν ἔχει περιβολήν, τῇ δὲ πρὸς ἀλλήλας οἶμαι συμ-
15 πλοκῇ καὶ τὴν ἐμφασιν τοῦ περιβεβλησθαι ποιοῦσιν.
οὐκ οὖν περιβλητικὸν τὸ «τί ἐροῦμεν» οὐδὲ τὸ «τί φή-
σομεν» οὐδὲ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων αὐτὸ καθ' αὐ-
τὸ οὐδέν, ἀλλ' ἢ ἐκ παραλλήλου θέσεις αὐτῶν πεποί-
ηκεν ἴσως τινὰ ἐμφασιν περιβολῆς· τοῦτο δὲ οὐχὶ λέ-
20 ξεως δῆπουθεν, ἀλλ' ἴσως μεθόδου. ἐπεὶ καὶ ἐννοίας
ὅλας ἐκ παραλλήλου τίθεμεν, ὅταν ἐπιμένωμεν, ἀλλ'
οὐκ οἶμαι τοῦτο εἶναι περιβολῆς ἴδιον, δεινότητος δὲ
μᾶλλον τῆς κατὰ μέθοδον· ταῖς γὰρ ἐπιμοναῖς ἐφ' ὧν
ἰσχύομεν πραγμάτων χρώμεθα, ὥς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ

1 καὶ τί P Ac; ἢ τί Sf, Dem. 8, 37; καὶ τὸ τί VcBa (cf. l. 16.
286, 14. 19) 2 Dem. 18, 27 3 τὸ ψήφισμα Sf 4 πικρὰ Dem.
18, 14; μικρὰ PV | τὰ ἐπιτίμια vulg., cf. Dem. | Dem. 13, 31
5 μὲν τότε ὁ δῆμος Pc; μὲν ὁ δῆμος τότε Ac 6 τῶν ἀγαθῶν
om. Dem. 13, 31; irrepsit ex Dem. 3, 30 | γε P; om. V, v.l.P
8 cf. p. 284, 24 ann. | cf. 217, 1 8.9 εἶναι περιβολῆς VcBa
10 μὲν om. VcBa | ἔχοι Pc, (εἰ supr.) Pa 13 μὲν m.1 supr. Pa;
om. Sf 16 alt. τί om. Ba 18 σύνθεσις Ba

267 Περὶ τοῦ στεφάνου «πότερον», φησί, «τὴν πόλιν ἐχρῆν, Αἰσχίνην, τὸ φρόνημα ἀφείσαν καὶ τὴν ἀξίαν τὴν αὐ- 322 τῆς» καὶ τὰ ἐξῆς. ταύτῃ γὰρ τῇ ἐννοίᾳ πλείον ἢ τε- τράκις ἐν ταύτῳ τόπῳ κέχρηται καὶ τὸ μέγιστον διὰ ταῦτοῦ σχήματος, λέγω δὴ τοῦ κατ' ἐρώτησιν ἐξ ἀπο- 5 στροφῆς· διὰ γὰρ τὸ ἔνδοξον τῆς ἐννοίας ἐπιμένει καὶ δεινῶς ἐπίκειται τῷ ἐχθρῷ, ταῖς συνεχέσιν ἐρωτήσεσιν οὐδὲ ἀναπνεῖν ἔων. καὶ ἐν οἷς μὲν ἂν ἰσχυρίζεσθαι δύνηται, τοῦτο ποιεῖ, ἐν οἷς δ' ἂν ἀσθενῆς ὁ λόγος ἦ, ὥς ἑτέρως· ἅπαξ γὰρ καὶ δι' ἐλαχίστων εἰπὼν ἀπαλ- 10 λάσσεται· φανεῖται δὲ τοῦτο ἐν τῷ περὶ δεινότητος. ταῖς τε οὖν ἐπιμοναῖς ἐφ' ὧν ἰσχύομεν πραγμάτων χρώμεθα καὶ τοῦτο ἦν μεθόδου δῆπουθεν· ὥστε εἴη ἂν καὶ τὸ «τί ἐροῦμεν; καὶ τί φήσομεν;» μέθοδος τις, ἣν οὐ φαῦλον συγχωρῆσαι ποιεῖν περιβολήν· καὶ ἔστω 15 ἐν τῷ περὶ μεθόδου περιβολῆς καὶ ἡ ἐπιμονή, καίτοι οὐ πανταχοῦ, ἔνθα ἂν εὐρεθείη, περιβολήν ποιεῖ· ἀλλ' οὖν συγχωρεῖσθω διὰ τε τὰ προειρημένα, τὸ «τί ἐροῦμεν; ἢ τί φήσομεν;» λέγω, καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτα οἷον «καίτοι ὀπηνίκα ἐφαίνετο ταῦτα πεποιηκῶς καὶ τοῦ- 20 τον τὸν τρόπον κεχρημένος τοῖς πρὸς ἐμέ»· καὶ γὰρ ἐνταῦθα ὁμοίως περιττεύει τὸ ἕτερον κῶλον ἐκ παρ- αλλήλου τεθέν, ὥσπερ ἐκεῖ ἡ λέξις.

268 Σχήματα δὲ περιβλητικὰ πρῶτα μὲν εἰσι καθόλου

1 περὶ P; ὅπερ V | Dem. 18, 63 | ἐχρῆν τὴν πόλιν Vc 5 δὴ om. VcBa 8 καὶ om. V | αἷς Ba | μὲν οὖν ἂν V 8. 9 ἰσχυρί- ζεσθαι δύναται Vc 9 τὰντὸ Ba 11 τοῦτο om. P; γρ φανεῖται δὲ τοῦτο ἐν τῷ περὶ δεινότητος μεθόδου mg. Pa, (γρ om.; μεθόδου δεινότητος) Pc 14 p. 285, 1 | καὶ τί Pc Vc; ἢ τί Ba, Dem. 8, 37; καὶ τὸ Pa; καὶ τὸ ἢ τί Ac 17 ποιεῖ περιβολήν V 18 συγχε- χωρήσθω V | προειρημένα καὶ τὸ Pc 20 Dem. 18, 14 22 ὁμοῦ P; γρ ὁμοίως περιττεύει τὸ ἢ τί φήσομεν mg. Pc, (om. τὸ ἢ τί φ.) Pa 24 ἔστι V

πάντα τὰ ἐφελκόμενα δευτέρας ἢ καὶ τρίτας ἐννοίας·
 πρὸς δὲ τούτοις ἕτερόν τι, περὶ ὧν καθ' ἕκαστον ἐροῦ-
 μεν. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῶν οὐ δυναμένων στῆσαι
 τὰς ἐννοίας αὐτὰς ἐφ' ἑαυτῶν, ὅπερ δὲ ἔφην ἐφελκο-
 5 μένων ἑτέρας ταῖς πρώταις λέξομεν. ἔστι τοίνυν ἢ τε
 ἀπαρίθμησις τοιαύτη, οἷον 'πρῶτον μὲν τόδε, δεύτερον
 δὲ τόδε'. τοῦτο δὲ καὶ εὐκρινείας καὶ ἀφελείας ἐστίν,
 εἰ σύνεγγυς λάβοι τὴν ἀνταπόδοσιν· τὸ γὰρ διὰ μακροῦ
 περιβλητικόν. εἰ δὲ καὶ ἐξ ἐπαναλήψεως γένοιτο, ἔνεκα
 10 μὲν τῆς ἐπαναλήψεως εὐκρινῆ ποιεῖ τὸν λόγον, τὴν δὲ
 323 περιβολὴν διὰ τὸ διὰ μακροῦ ἀποδεδοῖσθαι πάντως ἔχει,
 οἷον «πρῶτον μὲν, ὧ Ἀθηναῖοι, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν,
 ἐπειδὴν τι λέγοντος ἀκούῃ μου, θαυμάξῃ»· εἴτα πολλὰ
 εἰπὼν ἐξ ἐπεμβολῆς ἐπανελάβε πάλιν «πρῶτον μὲν
 15 τούτου καὶ μάλιστα, οὐπερ εἶπον, ἔνεκα ταῦτα διεξῆλ-
 θον», εἰθ' οὕτως ἀπέδωκε τὸ ἀναγκαίως ἐπόμενον τῷ
 σχήματι, οἷον «δευτέρου δὲ τίνος» καὶ τὰ ἐξῆς. — Ἡ
 τε οὖν ἀπαρίθμησις ἐστὶ σχῆμα περιβλητικόν καὶ τὰ
 εἰκότα ταύτη, τό τε ἀπαριθμητικὸν λέγω, οἷον «πρῶ-
 20 τον μὲν, ὧ Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ
 πάσαις, ὅσῃν εὐνοίαν» καὶ τὰ ἐξῆς, «ἔπειθ' ὅπερ ἐστὶν
 ὑπὲρ ὑμῶν», καὶ τὸ κατὰ προτίμησιν λεγόμενον, οἷον
 «μάλιστα μὲν εἵνεκα τοῦ νομίζειν συμφέρειν λελύσθαι 269
 τὸν νόμον, εἴτα καὶ τοῦ παιδὸς εἵνεκα τοῦ Χαβρίου».
 25 Ἐφέλκεται ἐννοίας καὶ τὰ καθ' ὑπόθεσιν σχήματα,
 καὶ μάλιστα εἰ μετὰ μερισμοῦ τις ὑποτιθεῖτο, οἷον «εἰ

1 καὶ om. Pc 8 μὲν om. VcBa 4 δὲ om. Pc 5 τε: cf.
 l. 18 6 p. 238, 22 7 pr. καὶ om. Pc 10 p. 240, 6 12 οἷον om.
 VcBa | Dem. 19, 25 18 μου om. Pc 14 Dem. 19, 27 16 ἀν-
 αγκαῖον ὡς PAc 19 Dem. 18, 1 21 ὅσῃν εὐνοίαν om. Sf
 22 ἡμῶν Pc 23 Dem. 20, 1 | οὖν post μὲν add. P 24 ἔνεκα
 Ac 25 ὑπόσχεσιν Ba 26 Dem. 19, 42

μὲν γὰρ ἐνταῦθα ἦν ἤδη τὰ πράγματα, Αἰσχίνῃ, ὥστε
 μηδ' αἰσθανομένοις τοῖς Θηβαίοις πλέον εἶναι μηδέν,
 τί οὐ γέγονεν;» εἶτ' ἐξ ἀνάγκης ἐπηκολούθησε τὸ «εἰ
 δὲ παρὰ τὸ προαισθῆσθαι κενώλνται, τίς ὁ ἐκλαλήσας;
 οὐχ οὗτος;» ὅτε μέντοι τις ἄνευ μερισμοῦ ὑποθετικῶ
 σχήματι χρήσαιοτο, πάντως μὲν ἔρεῖ τι καὶ κατὰ ἀνάγκην
 ἐφεπόμενον ἕτερον νόημα, οὐ μὴν ὁμοίως ποιήσῃ περι-
 βολήν· οὐ γὰρ ὡσαύτως ἐμφαίνεται, ὅτι κατ' ἀνάγκην
 ἠκολούθησεν, ὥσπερ ἐν τῷδε «εἰ γὰρ τὸ κωλύσαι τὴν
 πόλιν μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων ποιήσασθαι
 τὴν εἰρήνην ἐπεπράκειν ἐγὼ Φιλίππῳ», εἶτα τὸ ἐπό-
 μενον ἐξ ἀνάγκης «σοὶ τὸ μὴ σιγῆσαι λοιπὸν ἦν».

Ἐφέλκονται νοήματα καὶ οἱ πλαγιασμοί, οἷον «τοῦ
 γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου» κατὰ τόδε καὶ τόδε,
 εἶτα τὸ ἐφελκόμενον «ὕμεις μὲν οὕτω διέκεισθε». περι-
 βέβληται δὲ τοῦτο μειζρόνως οὐ μόνον κατὰ τόδε τὸ
 σχῆμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἔννοιαν καὶ κατὰ μέθοδον καὶ
 270 κατ' ἄλλα σχήματα πλείονα, οἷον τὸ ἐξ ἐπεμβολῆς τὸ
 «οὐ δι' ἐμέ, οὐ γὰρ ἔγωγε» καὶ τὸ ἀπαριθμητικὸν οἷον
 «πρῶτον μὲν ὕμεις οὕτω διέκεισθε» καὶ ἄλλα συχνά.
 ἀλλ' οὖν ὃ γε πλαγιασμοὺς πλείστον ἔχει τῆς περιβολῆς,
 ὥσπερ καὶ τῷδε «πολλῶν, ὧν Ἀθηναῖοι, λόγων γινο-
 μένων ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν» καὶ τὰ
 ἐξῆς, καὶ πάλιν «ἐπεὶ γὰρ οὐ καθεστηκότος χορηγοῦ
 τῇ Πανδιονίδι φυλῇ» καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὅλως τε μυρία τούτου παραδείγματα παρὰ τῷ ῥή-
 τορι καὶ καθόλου τῆς περιβολῆς· οὐ γὰρ ἔστιν, ὃ τι

4 αἰσθ^{αι} προέσθαι Pc 9 Dem. 18, 23. 22 10 τοῦ κοινοῦ Sf 11. 12
 λει
 ἐπόμενον Pa 13 Dem. 18, 18 18 alt. τὸ om. V 22 Dem. 9, 1 |
 λόγων om. VcBa 24 ἐπειδὴ γὰρ οὐ Sf, Dem. 21, 13; ἐπείπερ οὐ
 VcBa

μὴ περιβέβληται τῶν τούτου, λέγω δέ, εἰ μὴ κομμα-
 τικόν τις ἀπολαβὼν λέγοι, ὡς ἀπερίβλητόν γε καὶ κα-
 θαρὸν εἶη, ὥσπερ τὸ «Σαννύων ἔστι δῆπου τις ὁ τοὺς
 τραγικοὺς χοροὺς διδάσκων. οὗτος ἀστρατείας ἐάλω»,
 5 ἀλλὰ τὸ διαρκὲς εἰ θεωροῖη· ἐπεὶ εὐθὺς ἐνταῦθα τὸ
 «κέχρηται συμφορᾷ» ποῦ ἔτι καθαρὸν πλὴν τοῦ κώλου;
 καὶ ὅλως τὰ γε ἐφεξῆς ἅπαντα πῶς οὐ περιβεβλημένα;
 μυρία τολύνην ὅπερ ἔφην παρὰ τῷ ῥήτορι τὰ παρα-
 δείγματα τῆς περιβολῆς, ὅπου γε καὶ ἐν ιδιωτικοῖς οὐ-
 10 δὲν ἦττον πλεονάζει τῇ ιδέᾳ ταύτῃ, ἔνθα καὶ μᾶλλον
 οἶμαι δεῖ τῆς καθαρότητος διὰ τὸ ἐν ἡθελὶ τὸ πλεῖστον
 αὐτῶν εἶναι. τὸ δ' αἴτιον τοῦ πλεονάζειν αὐτὸν τῇ
 περιβολῇ — καὶ γὰρ ἐπηγγειλάμην εἶναι ἐν τῷ περὶ
 αὐτῆς λόγῳ —, ὅτι μεγέθους μὲν αὐτῷ μέλει καὶ ἀξιῶ-
 15 ματος, τῶν δὲ ἄλλων ἰδεῶν, αἵ ποιοῦσι τὸ μέγεθος
 τῶν τοῦ ῥήτορος λόγων, ἐν μὲν ιδιωτικοῖς σχεδὸν οὐ-
 325 δεμία πλὴν σφοδρότητος ἀρμόττει καὶ ταύτης οὐ κα-
 θαρᾶς, ἀλλὰ μετὰ τινος παραμυθίας, τῶν δὲ ἄλλων
 οὐδεμία· οὔτε γὰρ τραχύτητι οὔτε σεμνότητι οὔτε λαμ-
 30 πρότητι οὔτε ἀκμῇ χρῆσταιτο ἄν τις ἀκριβῶς ἐν ιδιω- 271
 τικοῖς, σφοδρότητι μέντοι ἔστιν ὅπου καὶ ταύτῃ μετὰ
 ἡθελὶ τινὸς ὡς ἐν τῷ «ἀλλ' ὦ χαλεπώτατε Βοιωτέ»
 δύναται χρῆσθαι, καὶ εὖροις ἄν τούτου πολλὰ παρα-
 δείγματα. ἡ μέντοι περιβολὴ ἡδυνήθη ἀρμόσαι σχεδὸν
 25 διόλου καὶ τοῖς ιδιωτικοῖς, ὡς αὐτὸ δῆπου δείκνυσι
 τὸ ἔργον, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις τῶν ἀγώνων δύνανται

2 [γ ex τ] Pa 3 Dem. 21, 58; cf. 233, 9 ann. 5. 6 τὸ καὶ
 κέχρηται Syr. 6 ἔτι PV, Syr.; ἐστὶ ScVu 7 γε VcBa; τ' P
 Ac; om. Sf 8 p. 288, 26 11 δεῖ om. Ac 13. 14 p. 242, 15.
 278, 8 14 αὐτῆς PaV; περιβολῆς Pc 16 τοῦ ῥήτορος om. Syr.
 21 ταῦτα Pc 22 Dem. 39, 34 24 ἡδυνήθη Ac, (ἐ supr.) Pa;
 ἐδυνήθη PcVcBa

μέν πως καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ποιουσῶν τὸ μέγεθος ἰδέαι
 διὰ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων συμπαραλαμβάνεσθαι,
 καὶ μάλιστα εἰ τὸ λέγον πρόσωπον ἀξίωμα ἔχοι, ὥς
 ἐν τῷ Ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, καὶ εἰ καθόλου λέγοιτο, εἰ
 ἐνδέχοιτο ἐπιφοράν· ἀκμὰς γὰρ τότε μάλιστα ἐγγωρεῖ 5
 ποιεῖν, ὥς ἐν τοῖς Κατὰ Φιλίππου. οὐ μὴν οὐδὲ ἐν-
 ταῦθα ἐκείναις μᾶλλον ἔστι πλεονάζειν, οἷον σεμνότητι
 ἢ τραχύτητι ἢ σφοδρότητι ἢ λαμπρότητι ἢ ἀκμῇ, ὥσπερ
 τῇ περιβολῇ. τοῦτ' οὖν τὸ αἴτιον τοῦ πλεονάζειν τὸν
 ῥήτορα ταύτῃ παρὰ τὰς ἄλλας, ἅτε τὴν ἄκραν ἐπιστή- 10
 μην ἔχοντα περὶ τοὺς λόγους. Ἀλλ' ὅθεν ἐξέβημεν,
 πάλιν ἐπανιτέον ἐπὶ τὰ σχήματα τῆς περιβολῆς.

Ἐφέλκεται γὰρ νοήματα καὶ τὸ ἐπιτρέχον καλούμε-
 νον σχῆμα ἐκ τοῦ παρασυναπτικοῦ, οἷον «ἐπειδὴ γὰρ
 ἐκκλησία μὲν οὐκέτ' ἦν ὑπόλοιπος οὐδεμία διὰ τὸ 15
 προκατακερῆσθαι» καὶ τὰ ἐξῆς. — Ἔτι ἐφέλκονται
 νοήματα καὶ αἱ ὑποστάσεις, οἷον «ἐξήλεγξα τὸν Φίλ-
 ιππον φανερώς οὕτως, ὥστε τοὺς ἐκείνου συμμάχους
 272 αὐτοὺς ἀνισταμένους ὁμολογεῖν» καὶ πάλιν «ὅσῃν εὐ-
 νοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι» καὶ 20
 τὰ τοιαῦτα. — Ἔτι ἐφέλκονται νοήματα καὶ οἱ μερισμοί,
 οἷον «ἃ μὲν οὖν πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν 326
 ἐμὲ προὔλαβε καὶ κατέσχε Φίλιππος, ἐάσω· ἃ δ', ἀφ'
 ἧς ἡμέρας ἐπὶ ταῦτα ἐπέστην ἐγὼ, διεκωλύθη, ταῦτα

1 ἰδέ[αι, ex ὧν?] Vc 4 alt. εἰ PVcBa; ἢ Va, m. po. PaVc;
 καὶ εἰ Ac; P mg.: γρ καὶ (καὶ om. Pc) εἰ ἐνδέχοιτο ἐπιφοράν·
 γρ καὶ ὅτι (ὅτι om. Pc) εἰ ἐνδέχοιτο ἐπιφοράν; Sc: καὶ καθόλου
 λέγω ὅτι εἰ ἐνδέχοιτο ἐπιφοράν et mg. m.1: γρ' ὁ κρείττον ἐστὶ
 καθόλου εἰ λέγοιτο εἰ ἐνδέχοιτο ἐπιφοράν 5 ἐπιφοράν, scholiasta
 κατὰ supr., Vc, 5. 6 cf. p. 402, 6 sq. Sp. 11 ἔχοντα m. po. ex
 ων] VcBa 13 ἐφέλκονται Pc, (ε supr.) Pa 14 Dem. 19, 154
 17 Dem. 18, 136 19 Dem. 18, 1 21 cf. Aristid. II 482, 10 Sp.
 22 Dem. 18, 60 | καὶ τοῦ δημηγορεῖν Pc

ἐρῶ». ἐπεὶ δὲ πολὺ τὸ σχῆμά ἐστι τὸ τοῦ μερισμοῦ
 σχεδὸν ἐν παντὶ τῷ λόγῳ, οὐ μόνον ἐν τῷ Δημοσθε-
 νικῷ, ἀξιόν τι καὶ πλεῖον εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ. μερισμὸς
 γὰρ πᾶς ἔμφασιν μὲν πάντως ἔχει περιβολῆς διὰ τὸ
 5 ἐφέλκεσθαι τι· ἦτοι δὲ φανεράν ἔχει τὴν περιβολὴν ἢ
 μέχρι μὲν ἐμφάσεως περιέβαλεν, ἕτερον δὲ τι ἐποίησε.
 διὰ μακροῦ μὲν γὰρ ὅτε ἀπολαμβάνοι τὴν ἀνταπόδοσιν,
 περιβάλλει πάντως, οἷον «τὸ μὲν οὖν τὴν Φιλίππου
 ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέ-
 10 πειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς» μέχρι τοῦ «ἀ δὲ καὶ
 χωρὶς τούτων ἔνι»· ἐνταῦθα γὰρ ἡ ἀνταπόδοσις. τοῦτο
 δὲ τὸ παράδειγμα καὶ μεστόν, οὐ μόνον περιβεβλημένον
 ἐστίν. ἔστι γὰρ ἡ μεστότης οὐδὲν ἄλλ' ἢ περιβολὴ
 πλεονάσασα ἐν αὐτῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι περιβολὴ
 15 περιβεβλημένη· μικρὸν δὲ ὕστερον σαφέστερον περὶ
 αὐτῆς ἐροῦμεν καὶ μετ' ἐναργεστέρων παραδειγμάτων.
 ἀλλ' οὖν ὅ γε μερισμὸς διὰ μακροῦ μὲν ἔχων τὴν ἀντα-
 πόδοσιν περιβάλλει τὸν λόγον, ὥς ἐλέγομεν, διὰ ἐλα-
 χίστου δὲ γοργὸν ποιεῖ, οἷον «ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἦκε
 20 δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις» καὶ πάλιν «εἴτα 273
 κατηγορεῖ μὲν ἐμοῦ, κρίνει δὲ τουτονί». εἰ μέντοι
 κατὰ συζυγίαν παραληφθείη, καὶ καλὸν ὁμοῦ καὶ ἐπι-
 μελῇ τὸν λόγον ἐποίησεν, οἷον «παρὰ μὲν γὰρ τὰς
 τῶν χορηγιῶν δαπάνας μικρὸν ἡμέρας μέρος ἢ χάρις
 25 τοῖς θεωμένοις γίνεται, παρὰ δὲ τὰς τῶν εἰς τὸν πό-

1 pr. τὸ om. Pc 2 pr. τῷ postea add. m.1 Pa; om. Vu; τφ? |

καὶ οὐ Vc 3 πλέον Ac | αὐτῆς Pc 4. 5 τὸ καὶ ἐφέλκεσθαι V
 8 Dem. 2, 3. 4 12 δὲ, m.1 γὰρ supr., Pa 13 p. 293, 7
 16 ἐναργεστέρων Ba; ?m.1Vc 18 l. 7 19 cf. 316, 9 | Dem. 18,
 169 20 ἀγγέλλων Pa | ὡς πρὸς Ba, (πρὸς ex.) Vc | Dem. 18, 15
 22 συζυγίαν, ας supr., Pa | cf. 305, 13 23 Dem. 20, 26

λεμον παρασκευῶν ἀφθονίας πάντα τὸν χρόνον ἢ σω-
τηρία τῇ πόλει· δύο γὰρ κῶλα συντεθέντα δύο κώλοις
ἐτέροις συνευγμένους ὥσπερ ἐν στροφῇ καὶ ἀντι-
στροφῇ τὴν ἀνταπόδοσιν ἔχει· ἐνταῦθα δὲ τὸ κάλλος 327
καὶ αἱ παρισώσεις ἐποίησαν, οὐ μόνον ὁ κατὰ συζυγίαν 5
μερισμός. ἔτι δ' οἱ μερισμοὶ ποιοῦσι μεστὸν <τὸν>
λόγον, ὅταν τε αὐτοὶ αὐτοῖς ἐπεμβάλλωνται, οἷον «εἰ
μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος, ὃ Ἀθηναῖοι» καὶ τὰ
ἐξῆς· πρὶν γὰρ ἀνταποδοῦναι, ἐπενέβαλεν ἕτερον με-
ρισμὸν «εἰ μὲν ἤρεσκε τί μοι τῶν ὑπὸ τούτου ῥηθέν- 10
των, ἡσυχίαν ἂν ἦγον· εἰ δὲ μή, τότε ἂν καὶ αὐτὸς
ἐπειρώμην ἃ γινώσκω λέγειν», εἰθ' ὕστερον ἢ ἀντα-
πόδοσις «ἐπειδὴ δὲ ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι,
συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν»· μεστὸς οὖν ἐγένετο διὰ
τοῦτο ὁ λόγος. ὅταν τε οὖν αὐτοὶ <αὐτοῖς> ἐπεμ- 15
βάλλωνται οἱ μερισμοί, μεστότητα ποιοῦσι, καὶ ὅταν
ἀλλήλων ἐξηρησμένοι ᾖσιν, οἷον «τοῦτο τοίνυν τὸ ψή-
274 ρισμα τῷ μὲν ἐνὶ τῷ Κερσοβλέπτῃ συμπράττοντι
τὴν ἀρχὴν Χαριδήμῳ ἀσφάλειαν διδόν, τοῖς δὲ τῶν
ἐτέρων βασιλέων στρατηγοῖς φόβον καὶ δέος, μή τινα 20
αἰτίαν ἔχωσι, παριστάν», εἶτα πρὶν ἀπολῦσαι τὴν διά-
νοιαν ἐπισυνῆψεν ἐξαρήσας τοῦ προτέρου ἄλλον με-
ρισμὸν «τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τὸν δ' ἔνα ὄντα ἰσχυρὸν
καθίστησι»· μεστὸν οὖν ἐποίησε τὸν λόγον. ὅλως οὖν

1 ἀφθονίας παρασκευῶν Pc 2 δύο γὰρ κῶλα PV; ἀλλὰ
Syr. 3. 4 ἀντιστροφῇ Sf, v.l. P 6 τὸν m. po. supr. Pa; om. PV
7 τε er. Vc; at l. 15 | ἐν αὐτοῖς Ba, (ἐν er.) Vc | Dem. 4, 1
9 ὑπενέβαλεν Pc 10 τί με Pc | τούτων AcBa, m. 1 Vc 12. 13 γρ
ἢ ἀπόδοσις Pa (cf. l. 24 ann.) 13 ἐπει δὲ Pc 14 οὖν m. po.
suppl. Pc | [καὶ del. m. 1] διὰ Pc 15 αὐτοῖς add. Sf, cf. l. 7
17 Dem. 23, 103 21 ἔχουσι P | ἀναπαῦσαι? 23 γρ τὸν δὲ
ἔνα ὄντα (sic) mg. P 24 ad λόγον mg. γρ ἢ ἀπόδοσις Pc (cf.
l. 13 ann.)

ἡ μεστότης γίνεται, ὅταν σχήματα περιβλητικὰ δι' ἀλ-
 λήλων πλεονάσῃ κατὰ ἐπεμβολήν ἢ κατὰ ἐξάρτησιν, ὡς
 προείρηται, ἢ εἰ καὶ ἑτέροις περιβλητικοῖς ἕτερα τοι-
 αῦτα οὕτωςί πως συμπλακείῃ, οἷον μερισμῷ τῷ καθ'
 5 ὑπόστασιν ἢ ἄλλῳ τῷ ἄλλο τοιοῦτον ἐπεμβληθὲν ἢ
 ἐξαρτηθὲν, ὡς ἐδείξαμεν ὀλίγῳ ἔμπροσθεν. ἔστι γὰρ ἡ
 μεστότης οὐδὲν ἄλλ' ἢ πλεονάσασα περιβολή· τὰ γὰρ
 ποιοῦντα τὴν περιβολήν, εἰ πλείονα παραληφθείῃ κατὰ
 ταῦτόν, οἷον ἐπεμβολαὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, μεστὸν ποιοῦσι
 10 τὸν λόγον. μεγάλης δὲ εὐτονίας καὶ δυνάμεως ἐν τοῖς
 328 τοιούτοις ἔστι τὸ σαφὲς καὶ μὴ συγκεχυμένως εἰπεῖν,
 τῷ ῥήτορι δὲ πολὺν τούτου τὸ περιόν. Ταῦτα περὶ τε
 μερισμοῦ καὶ μεστότητος.

Ποιεῖν δὲ ἔφαμεν περιβολήν σχήματα οὐ μόνον τὰ
 15 ἐφελκόμενα ἕτερα νοήματα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἅττα, περὶ ὧν 275
 ἀνάγκη καὶ αὐτῶν εἰπεῖν. τό τε οὖν κατὰ ἄρσιν καὶ
 θέσιν περιβάλλει τέλειον ποιοῦν τὸν λόγον, οἷον «οὐχ
 ὡς τῶν ἀποδοσσομένων τὰ ὑμέτερα», εἴτα ἡ θέσις «ἀλλ'
 ὡς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλλους». τοῦτο τὸ σχῆμα
 20 οὐκ ἔθεμεν ἐν τοῖς ἐφελκόμενοις ἄλλα νοήματα, ὅτι
 καθ' αὐτὴν ἡ ἀναλρεσις δύνανται τίθεσθαι καὶ οὐκ ἀν-
 αγκαίως αὐτῇ ἔπεται ἡ θέσις, οἷον «οὐ δι' ἐμέ, οὐ
 γὰρ ἔγωγ' ἐπολιτευόμεν πῶς τότε, πρῶτον μὲν ὑμεῖς
 οὕτω διέκεισθε»· οὐδὲν γὰρ ἐπηκολούθησε θετικὸν τῇ
 25 ἀναιρέσει. — Τό τε οὖν κατ' ἄρσιν καὶ θέσιν περι-

2. 8 ὥσπερ εἴρηται Ac 8 p. 292, 7. 17 | εἰ V, v.l.P; om. P 4 τ[ὸ]

Ac 5 ἄλλό τι ἄλλωι V 7 ἀλλ' V, v.l.P; om. P; cf. 291, 13 8 πλεί-
 ονα Pa; πλείονα V | γε παραληφθείη [I] τὰ κατὰ ταυτόν Pa; γε
 παραληφθείη τὰ κατ' αὐτόν Pc 18 [cr. III] μερισμοῦ Pa
 14 p. 287, 2 15 νοήματα Pc Vc Ac, v.l.Pa; ἐννοήματα Pa Ba,
 v.l.Pc 16 τε: cf. l. 25 17 Dem. 19, 12 20 καὶ post ὅτι m.po.
 supr. Pc 22 Dem. 18, 18 23 γὰρ δὴ vulg. | ποτέ Ac, ?m.1Vc

βάλλει σχῆμα τέλειον ποιῶν τὸν λόγον καὶ τὸ ἐξ ἀναιρέσεως συμπλεκτικόν· περιουσιαστικὰ γὰρ τὰ οὕτω προφερόμενα νοήματα δοκεῖ πως εἶναι, οἷον ὅτι μόνον τάδε, ἀλλὰ καὶ τάδε· «οὐ γὰρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκει τις, τοῦτο ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ 5 καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω.» — Καὶ μὴν καὶ τὸ κατὰ συστροφὴν λεγόμενον σχῆμα σφόδρα ἐμπερίβολον, οἷον «εἰ γὰρ ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν «ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθῇην, ταῦτα πράττων» καὶ τὰ ἐξῆς. 10

Ἡ δὲ ἐπεμβολὴ καὶ ὅλως τὸ πρὶν ἀναπαῦσαι τὴν ἔννοιαν ὑποστρέφειν καὶ ἐπεμβάλλειν ἑτέρας ἐννοίας ὅτι περιβολῆς ἴδιον, ἱκανῶς καὶ ὀλίγῳ ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ μεστότητος καὶ ἐν τῷ περὶ καθαροῦ λόγου καὶ ὅλως ἐν πλείοσιν εἰρήκαμεν, καὶ παραδείγματα δὲ αὐ- 15 τοῦ τεθείκαμεν οὐκ ὀλίγα. εἰδέναι μέντοι χρή, ὅτι αὐ- 276 ται αἱ ἐπεμβολαὶ καὶ ὑπτιότητα ἐξαιροῦνται τὴν ἐν 329 ταῖς ἀφηγήσεσι, διακόπτουσαι τὸν λόγον καὶ ποιοῦσαι κατ' αὐτὸ τὸ διακόψαι γοργότερον· οἷον «τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου», εἴτα διέκοψε τὴν ἀφήγησιν 20 ἐπεμβάλων τὸ «οὐ δι' ἐμέ, οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην πω τότε», εἴτα ἤκε πάλιν ἐπὶ τὴν ἀφήγησιν «πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε» καὶ τὰ ἐξῆς. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ «ἔστι τολύνην οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον, ὥς τότε δημηγορῶν ἔφη, ἐπιβουλεύ- 25 οντα τοῖς Ἑλλησι». καὶ ὅλως, εἴ γε βραχεῖαι εἶεν αἱ

4 τάδε V; ὁτάδε P | alt. τ[ά m.po. ex ὁ]δε Ba; ὁτάδε P; τόδε Vc
Ac | Dem. 1, 1 | μόνον post τι Ac 8 Dem. 1, 8 9 Dem. 9, 17
13. 14 p. 292, 6. 230, 7 sq. 15 cf. 239, 16. 240, 10 16 οὐκ ὀλίγα
om. Pc 19 Dem. 18, 18 20 πολέμου συστάντος VcBa, (β et α
supr.) Pc 22 πότε m.1Vc, ποτέ Ac 24 Dem. 19, 10 25 δς
Ba, ?m.1Vc

ἐπεμβολαί, ἀλλὰ μὴ μακραί, μᾶλλον γοργὸν ἢ περι-
 βεβλημένον ποιοῦσι τὸν λόγον, οἷον «τοῦ τ' ἐκεῖνον,
 ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι»· ὁρᾷς,
 πῶς εὐκίνητος καὶ γοργὸς ὁ λόγος ἐστίν; ἐγένετο δὲ
 5 διὰ τὴν ἐπεμβολὴν τὴν οὖσαν βραχεῖαν «ὅπερ καὶ ἀλη-
 θὲς ὑπάρχει», οὐ μὴν ἀπήλλακταί γε πάντῃ περιβολῆς
 οὐδ' αὖ οὔτως, ὥσπερ οὐδ', ὅτε μακραί εἶεν αἱ ἐπεμ-
 βολαί, ἀπηλλάχθαι γε ἔωσι τὸν λόγον γοργότητος καί-
 τοι μᾶλλον τότε ποιοῦσαι περιβολὴν ἢ γοργότητα. Καὶ
 10 τὰ μὲν κατὰ τὰς ἐννοίας καὶ μεθόδους καὶ σχήματα,
 καὶ εἴπερ ἄρα λέξεις γένοιτ' ἂν ὥς ἐδείξαμεν περιβολῆς,
 διαρκῶς ἀποδέδεικται.

Κῶλὰ γε μὴν ἢ συνθήκας ἢ ἀναπαύσεις ἢ ῥυθμούς
 οὐκ ἔχομεν ἴδια περιβολῆς εἰπεῖν· πάντα τε γὰρ κῶλα
 15 ὥς ἔπος εἰπεῖν καὶ πάντας δέχεται ῥυθμούς τοὺς ἐν
 πάσαις ἰδέαις καὶ πάσας συνθήκας καὶ πάσας ἀναπαύ-
 σεις. διότι καὶ τὴν περιβολὴν ἐκεῖναι δέχονται πᾶσαι,
 πλὴν ἴσως τῆς καθαρότητος· ἐξίσταται γὰρ αὐτῆς ἡ 277
 καθαρότης, εἰ περιβληθείη, καὶ ὅλως, ὅπερ ἔλεγον κἂν
 20 τῷ περὶ αὐτῆς, ἐναντία ἐστὶ τῇ περιβολῇ· διὸ καὶ κατὰ
 πολλὰ ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἀλλήλαις γίνονται ἢ τε περι-
 βολὴ καὶ ἡ καθαρότης, εἰ καὶ μὴ κατὰ πάντα. εἰ δ'
 330 ἐγχωρεῖ κατ' ἐννοιαν περιβάλλοντα τοῖς ἄλλοις καθαρὸν
 ποιεῖν τὸν λόγον ἢ τὸ ἀνάπαλιν, οὐ δεῖ θαυμάζειν·
 25 ἔστι γὰρ καὶ καθαρῶς δοκοῦντα λέγειν περιβάλλειν
 ταῖς ἐννοίαις τὰ παρακολουθοῦντα πάντα ἐξετάζοντα,

1 cf. 315, 2 2 Dem. 2, 5 | ἐκεῖνο PcAc 3 φλαῦρον Ac,
 cf. 305, 22 5 alt. τὴν post βραχεῖαν V | τραχεῖαν m.1Pc 7 αὖ
 om. V; ante ὅτε transp.? 9. 10 τὰ μὲν κατὰ τὰς ἐ. PAc; τὰς
 μὲν ἐ. VcBa, v.l.P 11 λέξεις Pc | p. 284, 24 13 (γε om.) μὲν
 Ba, m.1Vc 15 τοὺς om. m.1Vc 19 p. 226, 20. 230, 9 22 κατὰ
 Ac; om. P VcBa 26 cf. 228, 1 sq. | ἐξετάζοντας m.1Pc

καὶ τὸνναντίον αὐτὸ περιβεβλημένως δοκοῦντα λέγειν
καθαρόν ἐκφέρειν τὸ ἐννόημα καὶ ψιλόν· καὶ τοῦτο
οἶμαι σαφῶς ἐν τῷ περὶ καθαρότητος ἡμῖν δεδεῖχθαι.

Περὶ ἐπιμελείας καὶ κάλλους.

12 Μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας τε καὶ ἀξιώματος τοῦ κατὰ 5
μέγεθος λόγον ἀκόλουθον ἂν εἴη λέγειν περὶ ἐπιμελείας
τε καὶ κάλλους τοῦ κατ' αὐτόν· δεῖ γὰρ τῷ σαφεῖ τε
καὶ ὕγκον ἔχοντι καὶ ἀξίωμα λόγῳ πάντως καὶ κάλλους
τινὸς καὶ εὐρυθμίας, εἴπερ μὴ ὡς ἀγλευκῆς τις γενή-
σεσθαι μέλλοι. τούτῳ δ' ὅτι μὲν ἐναντίον ἐστὶ τὸ ἀμε- 10
λὲς καὶ ἄρρυθμον καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν εὐτελές, δῆ-
λον· εἰ δέ που καὶ τὸ τοιοῦτο χρήσιμον, ὥσπερ ἐν
τραχύτητί τε καὶ σφοδρότητι, ἑτέρου λόγου. Ἀλλὰ περὶ
κάλλους τε λεκτέον καὶ τῆς ἐπιμελείας.

Κάλλος τοίνυν τὸ ἐν λόγῳ κυρίως μὲν εἴη ἂν τὸ ἐκ 15
278 πάντων τῶν ποιούντων τὰς ιδέας αὐτοῦ πάσας, οἷον
ἐννοιῶν, μεθόδων, λέξεων καὶ τῶν λοιπῶν, εὐάρμοστον
καὶ σύμμετρον μετὰ τινος ἐμφαινομένης δι' ὅλου τοῦ
λόγου ποιότητος ἥθους μιᾶς πρεπούσης τῇ ιδέᾳ, καθά-
περ ἐν σώματι χρῶμα. λέγω δὲ ταῦτόν, εἴτε κατὰ μίαν 20
αὐτῶν ἐκάστην ἐργάζεσθαι τις προαιροῖτο εἴτε καὶ πά-
σας μιγνύς, ὡς πεφύκασιν μίγνυσθαι, τὸν ποικίλον τε
καὶ Ἀημοσθενικὸν καὶ ὡς ὅντως πολιτικὸν μετιῶν λό-
γον, εἴτε καὶ τινὰς αὐτῶν τισὶ συναρμόττειν. ἐπειδὴ
γὰρ καθόλου τὸ κάλλος ἐστὶ συμμετρία μελῶν καὶ με- 25

2 νόημα Pc 4 καὶ Vc | mg. ιδέα γ' P | cf. Aristid. II 499 Sp.
9 ὡς et τις om. Syr. 13 νῦν post ἀλλὰ add. Vu, post 14 λεκτέον
Ac 15 κυρίως μὲν: cf. 297, 24 sq. 21 τις ἐργάζεσθαι VcBa
23 ὡς om. Pc | πολιτικὸν ὡς ὅντως V 25 cf. Aristot. Top. Γ 1
p. 116 b 21. Plat. Phileb. 64 E sq. Cic. Tusc. IV 13, 31

ρῶν μετ' εὐχροίας, δι' ὧν δὴ λόγος τις γίνεται, εἴτε
 331 ἰδεῶν ὅλων μιγνυμένων εἰς ταὐτὸν εἴτε καὶ τῶν συμ-
 πληρούντων ἑκάστην ἰδέαν — ταῦτα γὰρ οἶον μέλη καὶ
 μέρη ἐστὶν αὐτοῦ —, δεῖ δὴ πονθεῖν, εἰ μέλλοι καλῶς
 5 ἔσεσθαι, ἅν τε ποικίλος ἅν τε μονοειδὴς ἦ, συμμετρῶν
 ἔχειν τούτων, ὃ ἐστὶν εὐαρμοστίαν, καὶ τινὰ ἐπανθεῖν
 αὐτῷ οἶον εὐχροίαν, τὴν ἐμφαινομένην διόλου μίαν τοῦ
 ἡθους ποιότητα, ἣν δὴ καὶ φύσει τινὲς χρῶμα λόγου
 ὀνομάζουσι. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ κάλλος, ὃ μοι δοκεῖ καὶ
 10 ὁ Πλάτων εἰπεῖν φάσκων δεῖν ἔχειν τὸν λόγον κεφαλὴν
 τε καὶ ἄκρα καὶ μέσα πρέποντα ἀλλήλοις τε καὶ τῷ
 ὅλῳ σώματι, ἀλλὰ μὴ χύδην ἕκαστα βεβλήσθαι, εἰ καὶ
 καλὰ εἴη καθ' ἑαυτά· οὐ γὰρ δύνασθαι ποτε οὕτω γε- 279
 νέσθαι καλὸν λόγον. καὶ τοῦτο αἰτιᾶται γε τοῦ Λυσίου
 15 Ἑρωτικοῦ, ὡς ταῖς ἐννοίαις οὐκ εὐαρμόστως αὐτοῦ
 χρησαμένου οὐδὲ τῇ τάξει, οὐ μὴν τὰς ἐννοίας γε αὐ-
 τὰς αἰτιᾶται οὐδὲ τὴν λέξιν· ἐπεὶ ταῖς γ' ἐννοίαις καὶ
 αὐτὸς χρῆται ταῖς αὐταῖς, τὴν δ' αὖ λέξιν καὶ πάννυ
 ἐπαινεῖ, σφόδρα εὖ φάσκων τοῖς τε ὀνόμασι καὶ τοῖς
 20 ῥήμασι τὸν λόγον ἀποτετορνεῦσθαι καὶ οὐκ ἀγεννῶς
 εἰρησθαι τὸ ἐπὶ τῷ ῥήτορι. ἀλλὰ περὶ μὲν Λυσίου καὶ
 τοῦ Λυσίου λόγου εἴτ' οὖν παντὸς εἴτε καὶ αὐτοῦ μόνου
 τοῦ Ἑρωτικοῦ τὰ νῦν ἀναβεβλήσθω, ἐπὶ δὲ τὸ προτεθὲν
 ἐπανιτέον. κάλλος γὰρ λόγου κυρίως μὲν ὃ προείρηται
 25 εἶναι λέγεται ἅν· ἐπεὶ δ' ἔστι τινὰ ἃ δὴ σαφῶς ἐκπρέπει
 τῶν ἄλλων πολλάκις ἐν τῷ λόγῳ οἶον κόσμος τις ἐπι-

1 δὴ Δc; δὲ VcBa; om. P 3 γὰρ er. Pa; om. VcBa 4 κάλ-
 λος Pa 10 Plat. Phaedr. 264 C 11 alt. τε om. Pc 12 Plat.
 Phaedr. 264 B 13 καὶ καθ' Vc 14 Plat. Phaedr. 234 E sq.
 18 γε etiam post χρῆται VcBa 20 Plat. Phaedr. 264 B 24 κάλ-
 λος [μὲν del.] γὰρ VcBa | p. 296, 15 25 εἶναι post ἅν er., ante
 λέγεται m.2 suppl. Vc

κείμενος ἔξωθεν κομμωτικός, ὃ μόνον καὶ τὸ τοῦ κάλ-
 λους τινὲς τοῦ ἐν λόγῳ ἀπέδοσαν ὄνομα, περὶ οὗ καὶ
 Ἰσοκράτης φησὶν, ὅτι τοὺς ἀκούοντας ἐπισημαίνεσθαι
 280 καὶ θορυβεῖν ποιεῖ (περὶ παρισώσεων καὶ τοιούτων
 τινῶν λέγων ταῦτ' εἶρηκεν ἐν Παναθηναϊκῷ), φαίνεται 5
 δὲ οὐκ ὀλίγῳ καὶ τούτῳ χρησάμενος ὁ Δημοσθένης, καὶ
 ἀναγκαῖον ὃν οὐδενὸς ἦττον τῶν τε προειρημένων
 ἰδεῖν τοῦ λόγου καὶ τῶν ῥηθήσεσθαι μελλουσῶν — 332
 ἐπειδὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, δεῖ δὴ καὶ περὶ τούτου τοῦ
 κάλλους εἰπεῖν. — Εἰδέναι οὖν χρὴ πρῶτον, ὅτι τὸ 10
 τοιοῦτον κάλλος περὶ τὴν λέξιν μόνον ἐστὶ καὶ τὰ ἐπό-
 μενα τῇ λέξει, σχήματα λέγω καὶ κῶλα συνθήκας τε
 καὶ ἀναπαύσεις καὶ τὸ ἐκ τούτων γινόμενον τοὺς ῥυθ-
 μούς· ἔννοια δὲ αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἢ μέθοδοί τινες
 τοῦ τοιούτου κάλλους οὐκ εἰσι, πλὴν εἴ τις λέγοι τὴν 15
 δριμύτητα, περὶ ἧς ὀλίγον ὕστερον ἐροῦμεν, ὅτε περὶ
 ἀφελείας τε καὶ γλυκύτητος λέγομεν. Ἀλλὰ πρῶτόν γε
 περὶ τῶν λέξεων· περὶ γὰρ τῶν ὁμολογουμένων πρῶ-
 τον λεκτέον.

Λέξεις τοίνυν καλὴ πᾶσα, ἥπερ καὶ καθαρὰ. αἱ γὰρ 20
 τραχεῖαι καὶ τροπικαὶ ἐναργεῖς μὲν εἶεν ἂν καὶ ἴσως
 καὶ ἄλλο τι, ὥσπερ καὶ τὸ «ἐμὲ γοῦν, ὃ Ἀθηναῖοι,
 διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτὸν ἐλάνθανε» καὶ τὸ

1. 2 τινὲς καὶ τὸ τοῦ κάλλους [τινὲς del.] τοῦ Pc 2 καὶ etiam
 ante περὶ PBa 3 Isocr. 12, 2 4 'περὶ — 5 Παναθηναϊκῷ
 non Hermogenes ipse addidisse videtur' Spengel 5 ἐν τῷ
 VcAc 7 ὃν om. VcBa | φαίνεται post ὃν m.2 supr. Pc 9 ἐπεὶ
 δὲ V 11 μόνον Pc 12 σχῆμα m.1Pa 15 εἴ PV, Syr.; εἴ
 μή v.l.P 16 ὀλίγωι P | p. 339 18.19 πρῶτως VcBa | cf.
 Arist. Eth. Nic. A 2 p. 1095 b 2 21 ἐναργεῖς VcBa | ἂν εἶεν
 schol. Ac; ἂν εἶεν ἂν Pc | alt. καὶ om. V | cf. 229, 8. 14 22 Dem.
 19, 13 | καὶ με (om. τὸ) V 23 [τ]ὸ Pc; ἡ V, (τὸ m.1 supr.) Pa

ἔκνευενυρισμένοι' καὶ ὅσαι τοιαῦται, καλαὶ δὲ ὥς ἐν
 τοιούτῳ κάλλει οὐκ εἰσι. ταῦτά τοι καὶ ὁ Ἰσοκράτης
 μάλιστα κάλλους πεφροντικῶς ἥκιστα ἐχρήσατο ταῖς
 τροπικαῖς. πλεῖον δὲ τὸ τῆς ἐπιμελείας καὶ τοῦ κάλλους
 5 ἔχουσιν αἱ μικραὶ τῶν λέξεων καὶ δι' ὀλίγων συγκεί- 281
 μεναι συλλαβῶν, οἷον «περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς
 ἐμοῦ δεῖ».

Σχήματα δὲ καλὰ, <ᾗ> καὶ ἐκπρεπῆ ποιεῖ τὸν κόσμον
 καὶ σαφῶς τὸ κεκαλλωπίσθαι ἐνδείκνυται, αἵ τε παρι-
 10 σώσεις, αἵπερ καὶ πλεονάζουσι παρὰ τῷ Ἰσοκράτει· εἰσὶ
 δὲ καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι, οὐ μὴν τοσαῦταί γε οὐδὲ τοι-
 αῦται, μάλιστα δ' ἐκείναι παρ' αὐτῷ σπάνιαι, ὅσαι τὸ
 καθ' αὐτὰς ἀκριβὲς ἔχουσιν, οἷόν ἐστι καὶ τὸ «τῇ τε
 πόλει βοηθεῖν οἴεται δεῖν καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λα-
 15 βεῖν, τοῦτο κἀγὼ πειράσομαι ποιεῖν»· τοιαύτην γὰρ
 παρίσσωσιν καὶ οὕτως ἐπιτετηδευμένην οὐδεμίαν εὐρεῖν
 333 ἑτέραν ἔχομεν παρὰ γε τῷ ῥήτορι. ἀλλὰ τὴν μὲν αἰ-
 τίαν, δι' ἣν ἐνταῦθα ἐπετηδευσεν οὕτω κεκοσμημένον
 προσκόρως τὸν λόγον εὐθὺς ἐν προκαταρκτικοῖς παρα-
 20 σχέςθαι, θεωροῦντες τὸν λόγον αὐτὸν τὸν Κατ' Ἀνδρο-
 τίωνος εἰρήκαμεν· ὅτι δ' οὖν σπανίως χρῆται τῷ τοι-
 ούτῳ, φανερόν, οὐ μὴν ταῖς γε παρισώσειςιν αὐταῖς
 σπανίως, ἀλλὰ χρῆται μὲν αὐταῖς μετρίως, μετὰ μέντοι
 τινὸς παραμυθίας· ἦτοι γὰρ διακόπτων αὐτὰς ἐξ ἐπεμ-
 25 βολῆς τινος καταμίγνυσιν τῷ λόγῳ ἢ ἐναλλάττων τὰς
 συλλαβὰς τὰς κατὰ τὸ τέλος παρισούσας τὰ κῶλα ἢ
 ταῖς κατὰ κῶλον ἅπαν παρισώσειςιν, οὐχὶ ταῖς κατὰ τὸ

1 Dem. 3, 31 | ὅσαι τοιαῦται Pa 2 ὁ om. VcBa 6 Dem.
 18, 1 8 ᾗ m.2 add. Pc | cf. 297, 25 | ποιεῖν Pc 9 αἵ τε: cf.
 302, 9 13 τῷ VcBa | Dem. 22, 1 | τε om. V 14 ὡς Vc, cf.
 300, 3 22 δῆλον Pc 26 τὸ om. VcBa

τέλος συλλαβαῖς ἴσαις χρώμενος, ὥσπερ ἐχρήσατο ἴσαις
 ταῖς γε κατὰ τὸ τέλος συλλαβαῖς ἐν τῷ «ἅμα τῇ τε
 282 πόλει βοηθεῖν ᾧετο δεῖν» καὶ οἷα μυρία τις ἂν λάβοι
 παρ' Ἰσοκράτους. οὐκ οὖν ὁ Δημοσθένης οὕτως, ἀλλὰ
 κατ' ἐκείνους τοὺς τρεῖς τρόπους, ἢ διακόπτων ὥς ἐλέ- 5
 γομεν ἢ ἐναλλάττων τὰς παρισούσας συλλαβὰς ἢ κατὰ
 κῶλον παρισῶν ἅπαν. διακόπτει μὲν οὖν τὰς παρι-
 σώσεις κατὰ ἐπεμβολὰς οὕτως «τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀπο-
 λωλεκένοι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἂν τις ἀμε-
 λείας θείῃ δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπον- 10
 θέναι», καὶ ἡ ἐπεμβολὴ «πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν
 συμμαχίαν τούτων ἀντιῶροπον, ἂν βουλόμεθα χρῆσθαι»,
 εἰδ' οὕτως ἀπέδωκε τὸ ἴσον κῶλον τῷ ἐξ ἀρχῆς «τῆς
 παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην». δια-
 κόπτει μὲν οὖν οὕτως κατ' ἐπεμβολήν. ἐναλλάττει δὲ 15
 τὰς συλλαβὰς τὰς κατὰ τὸ τέλος ποιούσας τὰς παρι-
 σώσεις οὕτως, οἷον «τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ
 πρῶτον κλέμμα μὲν Φιλίππου, δωροδόκημα δὲ τῶν
 ἀδίκων τούτων τοιοῦτον ἐγένετο»· εἰ γὰρ ἐκείνως εἶπε
 'τὸ μὲν τοίνυν Φιλίππου μὲν ἐν τῇ πρεσβείᾳ κλέμμα, 20
 τουτωνὶ δὲ δωροδόκημα', σαφὲς ἂν ἡ πρὸς κάλλος
 ἐγένετο ἐπιβουλὴ τοῦ λόγου· διὰ τοῦτο οὖν ἐνήλλαξεν. 334
 ὅμοιον τούτῳ κἀκεῖνο τὸ «καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελ-
 κότα καὶ κεκωλυκότα ἐμοῦ τὸν δῆμον ἀκοῦσαι τἀληθῆ

8 οἷεται Ba, cf. 299, 14 5 p. 299, 24 9 ἡμετέρας Pa | ἀμε-
 λείας ἂν τις V, Dem. 1, 10 10 τοῦτο πάλαι, m.2 cr., Vc | πε-
 πουθεναι τοῦτο Pa 11 τέ om. Vc, m.1Pc | ἡμῖν V, (ὅ m.1
 supr.) Pa; ὅμῖν Pc 13 τὸ (pro τῷ) Ba, (τῷ m.2) Vc 17 Dem.
 18, 31 19 ἀδικούντων τούτων Ac | ἐκεῖνος m.1Pa 20 pr. μὲν
 supr. Pa; om. Ac 21 σαφὲς V, (ὡς supr.) P; σαφῶς Syr.
 22 ἐπιβο[υ ex.]λή Vc; cf. 304, 5 sq. 23 Dem. 19, 8 | τὸ καὶ
 τὸ Pa

καὶ μηδὲν ὧν προσετάξατε ὑμεῖς πεποιηκότα καὶ ἀν- 283
 ηλωκότα τοὺς χρόνους»· τὰ γὰρ παρισϋντα εἰ κατὰ
 τὸ τέλος ἔθηκεν, ἐκπρεπῶς μὲν ἂν ἐκεκαλλώπιστο αὐ-
 τῷ ὁ λόγος, πόρρω δὲ ἂν ἦν τοῦ πιθανοῦ, οἷον εἰ
 5 οὕτως εἶπε· καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα καὶ τὸν
 δῆμον ἀκοῦσαί μου τᾶληθῇ κεκωλυκότα καὶ τοὺς χρό-
 νους κατανηλωκότα καὶ μηδὲν ὧν προσετάξατε πεποι-
 ηκότα· ἔφυγεν οὖν τὸ τοιοῦτον. πολλὰ δ' ἔστιν αὐτοῦ
 παραδείγματα, εἴ τις ἐθέλοι ζητεῖν· ἐπεὶ καὶ τὸ «ταῦτα
 10 γράψαντος ἔμοῦ τότε καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον, οὐ
 τὸ Φιλίππῳ ζητοῦντος» τοιοῦτόν ἐστιν. ἀλλ' οὗτος μὲν
 ἔφυγε τὴν τοιαύτην παρίσσειν ἅτε τὴν τελείαν περὶ
 λόγους ἐπιστήμην ἔχων, ὁ δ' Ἰσοκράτης οὐκ ἂν ἔφυγεν,
 ἀλλὰ καὶ μὴ οὔσαν φύσει παρίσσειν ἐβιάσατο ἂν γε-
 15 νέσθαι διὰ τὸ μέλειν αὐτῷ κάλλους μᾶλλον καὶ ἐπι-
 μελείας ἢ πιθανότητος καὶ ἀληθείας. ταῖς μέντοι καθ'
 ὅλον κῶλον παρισώσεσι καὶ πάννυ χρῆται ὁ Δημοσθένης·
 τὰ γὰρ τοιαῦτα τοῦ κάλλους οὐκ ἀπηλλαγμένα τὸ γορ-
 γὸν οὐδὲν ἦττον ἔχει καὶ ἀληθές, οἷον «τὸ λαβεῖν
 20 οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ χάριν
 τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων γράφῃ;» τρισὶ γὰρ κῶ-
 λοις καὶ δι' ὅλων ἴσοις κομμάτιον ἐν ἐπήγαγε τὸ «παρα-
 νόμων γράφῃ» καὶ πεποίηκε κάλλος δαιμόνιον ὁμοῦ
 τῷ γοργῷ καὶ σφοδρῷ κατὰ τὴν ἀποστροφὴν. πολλαῖς
 25 καὶ τοιαύταις Ἰσοκράτης κέχρηται παρισώσεσι, πλὴν 284

1. 2 ἀνηλωκότα Pc, (α supr.) Pa; ἀναλωκότα AcBa, (η supr.
 m.2) Vc 3 ἐπρεπῶς Pc | μὲν om. Pa 6 καὶ — 7 κατανηλω-
 κότα om. Pc 7 κατανηλωκότα Pa; καταναλωκότα V 11 φι-
 λίππῳ V, Dem. 18, 30; φιλίππου P 19 Dem. 18, 119 21 et
 23 γράφει Ba 21 τρισὶ — 23 γράφῃ m.2 suppl. Vc 25 τοιαύ-
 ταις καὶ Ac

οὐ κατ' ἀποστροφὴν· σχεδὸν γὰρ οὐδ' ὅλως ἔστι παρ' αὐτῷ τὸ σχῆμα τοῦτο. γίνονται δὲ αἱ παρισώσεις καὶ κατ' ἀρχὰς καὶ κατὰ τέλος· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οἶον «προσθήκει προθύμως», καὶ ὁ Πλάτων «Πανσανίου δὲ 335 παυσάμενον, διδάσκουσι γὰρ με ἴσα λέγειν οἱ σοφοί»· 5 κατὰ τέλος δὲ ὅπως αἱ παρισώσεις γίνονται, δέδεικται ἔμπροσθεν, οἶον «τῇ τε πόλει βοηθεῖν ὥς τε δεῖν καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λαβεῖν» καὶ τὰ ἐξῆς.

Αἱ τε οὖν παρισώσεις καλλωπίζουσιν, ὅπερ ἐλέγομεν, καὶ αἱ κατὰ κῶλον ἐπαναφοραί, οἶον «μέχρι τού- 10 του Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, ἕως προὔδωκεν Ὀλυνθον, μέχρι τούτου Τιμόλαος, ἕως ἀπώλεσε Θήβας»· ἐπαναφέρει γὰρ ἐπὶ ταῦτό μέρος τοῦ λόγου. διαφέρει δὲ παρισώσεως τῆς κατ' ἀρχὰς τὸ σχῆμα τοῦτο, ἢ ἐκεῖ μὲν συλλαβὴ ἔστιν ἢ αὐτὴ ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν κώ- 15 λωιν, εἰ δὲ καὶ πλείους, ἀλλ' οὐ λόγου τι μέρος ὁλόκληρον, ἐνταυθοῖ δὲ ὅλη τις λέξις· καὶ ὁ μὲν ἂν ἢ ἐπαναφορά, καὶ παρίσωσις ἔστιν ἢ κατ' ἀρχάς, ὁ δ' ἂν παρίσωσις ἢ κατ' ἀρχάς, οὐκέτι καὶ ἐπαναφορά. οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἴ τι καὶ λαμπρόν ἢ ἀκμαῖον ἔχει 20 τὸ προειρημένον παράδειγμα· συγγένεια γὰρ λαμπρότητι πρὸς κάλλος ἐν ἅπαντι σχεδὸν πράγματι, διὰ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἀκμήν· τὰ γὰρ ἀκμαῖά τε καὶ ὥραῖα — καὶ σώματα καὶ ὃ τι βούλει — πάντως καὶ λαμπρὰ καὶ καλὰ, 285 οὐ μὴν τὸ ἀνάπαλιν· καλὸν γὰρ δύναται τι καὶ μὴ 25

4 Dem. 1, 1 | Plat. Symp. 185 C 6 τὸ τέλος Ac | δέδ[ει m.po.]
κται Vc 7 Dem. 22, 1 | οἶεται V; cf. 299, 14. 300, 3 9 ὥσπερ
vulg. | p. 299, 9 10 Dem. 18, 48 14 τοῦτο om. Pc 16 τί Vc
Ba; γίνεται PAc 19 καὶ om. V 20 cf. 275, 24 | ἢ P; καὶ
V 21. 22 κάλλει πρὸς λαμπρότητα vulg. 22 πράγματι σχεδόν
Ac | γε παραδείγματι P 23 cf. 274, 1. 13 24 καὶ (ante
λαμπρὰ) om. P

ἀκμαῖον εἶναι μηδὲ λαμπρόν. αἱ μέντοι ἐπαναφοραὶ εἰ
κατὰ κόμμα γίνονται, γοργὸν ποιοῦσι τὸν λόγον, ἀλλ'
οὐ καλόν, οἷον «προσιῶν μὲν τῇ βουλῇ, προσιῶν δὲ
τῷ δήμῳ»· ἐνταῦθα δὲ καὶ ἡ ταχεῖα τοῦ μερισμοῦ
ἀπόδοσις τὸ γοργὸν ἐποίησεν.

Ἔτι κάλλους ποιητικὸν τὸ τοιοῦτο σχῆμα, ἡ ἀντι-
στροφή. ἔστι δὲ τοῦτο ἐναντίον πως τῇ ἐπαναφορᾷ
κατὰ τὸ τέλος ἐχόντων τῶν κώλων τὴν αὐτὴν λέξιν,
καὶ διαφέρει γε πάλιν καὶ τοῦτο τῆς παρισώσεως τῷ
336 αὐτῷ, ὥπερ καὶ ἡ ἐπαναφορὰ. παραδείγμα τοῦ σχή-
ματος, οἷον «ἂν μὲν γὰρ ὅσα ἂν τις λάβῃ καὶ σώσῃ,
11 μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν· ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ,
συνανάλωσε καὶ τὸ μεμνησθαι τῇ τύχῃ τὴν χάριν» καὶ
πάλιν «πράττεται τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρειν·
15 ἄφρωνος Αἰσχίνης. ἀντέκρουσέ τι καὶ γέγονεν, ὃ οὐκ
ἔδει· πάρεστιν Αἰσχίνης» καὶ πάλιν «πρὸς μὲν τὸ τὰ
τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ
προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἐκεῖνος ποι-
ήσαιτο ἄσμενος πρὸς Ὀλυμπίους, ἐναντίως ἔχει». σπά-
20 νιον δὲ καὶ τοῦτο παρὰ τῷ ῥήτορι τὸ σχῆμα. καὶ αὐ-
τὸ μέντοι, εἰ κατὰ κόμμα γένοιτο, γοργὸν ποιεῖ τὸν
λόγον, ἀλλ' οὐ καλλωπίζει, οἷον «ταξιάρχους παρ' ὑμῶν,
ἱππάρχους παρ' ὑμῶν». εἰ δ' ἔχει τι καὶ ἐναργείας κἀν-
ταῦθα κἀν τῇ ἐπαναφορᾷ, ἐτέρου λόγου.

25 Καὶ μὲν καὶ ἡ ἐπαναστροφή τὸ σχῆμα τῶν καλλω- 286

2 γένοιτο VcBa; cf. l. 21 3 Dem. 19, 10 6 καὶ τὸ Ac |
cf. 304, 21 8 τὸ om. V | τὴν τοιαύτην Pc 10 ὥπερ Ac, (ὡς
supr.) P; ὥπερ VcBa | παραδείγματα? 11 Dem. 1, 11 13 συν-
ανήλωσε Sc 14 Dem. 18, 198 15 ὃ P; οἷον V, m. po. Pc
16 Dem. 1, 4 17 τοῦ om. Ac 19 ἔχει m. 1 Pc 20 pr. καὶ om. Vc
Ba 21 [κόμμα m. po.] VcBa | λέγοιτο P Ba; cf. l. 2 22 p. 316,
13 | Dem. 4, 27 23 εἰ m. po.] Pa | γὰρ ἐναργείας κάλλος P
24 κἀν τῇ ἐπαναφορᾷ κἀνταῦθα Vc 25 τὸ er. Pa

πιζόντων· γίνεται δέ, ὅταν τὸ τέλος τοῦ κώλου ἑτέρου κώλου τις ἀρχὴν ποιήσῃται, οἷον «οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναιτ' ἂν διώκειν δι' ἐμέ, ἐμὲ δέ, εἵπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράφατο». ἐκφανὲς δὲ τὸ τῆς ἐπιβουλῆς γίνεται καὶ τὸ τοῦ ἐπιτηδεύματος, ὅταν τις μίαν λέξιν μερίσας τὰς τελευτάδας αὐτῆς συλλαβὰς ἀρχὴν τοῦ ἐπιφερομένου ποιήσῃται κώλου, ὥς ὁ Θουκυδίδης 'Σαμία μία ναῦς' καὶ «αὐτίκα βοή ἦν», καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ «Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε». τὸ οὖν «τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, 10 εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἰθωνι σιδήρῳ»

ἐπαναστροφῇ ὃν οὐκέθ' ὅμοιον τοῖς προειρημένοις οὐδ' ὁμοίως ἐπιβεβουλευσθαι δοκεῖ, διότι μὴ συλλαβαῖς, ἀλλὰ μὴδὲ λέξει, κόμματι δὲ ὅλῳ ἀνέστραπται.

Ἔτι τῶν ἐπιφανῶς καλλωπιζόντων ἐστὶ μετὰ ἑναρ- γείας καὶ τὸ κλιμακωτὸν καλούμενον σχῆμα, ὃ δὴ σπάνιον παρὰ τῷ ῥήτορι, μᾶλλον δὲ οὐδὲ σπάνιον, ἀλλ' ἅπαξ ἢ δις εἰρημένον· ἔστι δὲ οὐδὲν ἄλλο ἢ πλεονάζουσα ἀναστροφή, οἷον «οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ, οὐδ' ἔγραψα μέν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ, οὐδ' ἐπρέσβευσα μέν, οὐκ ἔπεισα δέ». εἰ δ' αἰ ταχεῖαι τῶν μερισμῶν ἀποδόσεις καὶ αἰ βραχυκωλαί πεποιθήκασιν εἶναι καὶ γοργὸν τὸν λόγον ἢ εἰ διὰ τὰς πολλὰς ἀναιρέσεις γέγονέ πως καὶ εὐειδής, ἑτέρου λόγου. καίτοι πως καὶ τὸ εὐειδές ἐστὶ τοῦ κάλλους ἴδιον καὶ αἰ ἀν-

2 Dem. 18, 13 4 ἐκφανὲς Diac. f. 449 r 5 δὲ P Ac, Syr.; δὲ καὶ VcBa, cf. Diac. | τῆς ἐπιτηδεύσεως Syr. 8 cf. Thuc. 8, 16 | Thuc. 3, 22 9 Hom. B 758 | cf. II. μεθ. δειν. p. 437, 29 Sp. | τὸ γόυν Ba; om. Vc 10 Hom. T 371 | cf. II. μεθ. δειν. p. 433, 29 Sp. 12 οὐκέθ' Pc; οὐκ ἔσθ' Pa V 14 ὅλ[ωι m. po.] Pc | ἀντέστραπται Ac; ἀνέστρεψεν Pc 15 sq. cf. Demetr. De eloc. 270. Quint. IX 3, 55 19 Dem. 18, 179 21. 22 cf. 303, 4

αιρέσεις γε αἱ αὐταί. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ ἦν ἴδιον, πολ-
 λάκις ἐμαρτυράμην, ὥς τῶν χαλεπωτάτων ἐστὶν εὐρεῖν
 ὁτιοῦν παρὰ τῷ ῥήτορι τοιοῦτον, οἷον ἐπὶ πολὺ μιᾶς
 ιδέας εἶναι· ποικιλώτατος γὰρ ὁ ἀνὴρ ἀπάντων καὶ
 5 σχεδὸν ἐν ἅπαντι μέρει τῶν ἐκείνου πάντ' ἂν εὗροις,
 οὕτω τῇ κράσει καὶ τῇ μίξει τῶν ιδεῶν κάλλιστα κέ-
 χρηται· διήκουσι γὰρ δι' ἀλλήλων σχεδὸν ἅπασαι παρὰ
 γε τούτῳ καὶ καθάπερ ἐκ συμφθάρσεως ἔν τι λόγου
 πεποιήκασιν εἶδος, τὸ κάλλιστον δὴ τοῦτο καὶ πολιτι-
 10 κὸν ὥς ἀληθῶς καὶ Δημοσθενικόν. περὶ δὲ πολιτικοῦ
 λόγου, πληρώσαντες τὸν περὶ ιδεῶν γενικῶν λόγον,
 ἀκριβέστερον λέξομεν.

Ἔτι κάλλους ποιητικοὶ καὶ οἱ κατὰ συζυγίαν μερι-
 σμοὶ διὰ τὰς ἰσοκωλίας, ὥς ἐν τῷ περὶ τῆς περιβολῆς
 15 ἐδείκνυνται.

Καὶ τὸ ὑπερβατὸν δέ, εἰ μὴ κατὰ παρένθεσιν γί-
 νοιτο ἀλλὰ καθ' ὑπέρθεσιν, κάλλος ποιεῖ. ἔστι δὲ τὸ
 μὲν καθ' ὑπέρθεσιν ὑπερβατὸν τοιοῦτον, οἷον «τὴν
 τοῦ διαπραξασθαι ταῦθ', ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μα-
 338 κεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἤρη-
 21 μένος». τὸ δὲ κατὰ παρένθεσιν ἐξ ἐπεμβολῆς γίνεται, 288
 οἷον «τοῦ τ' ἐκείνου, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φανῶλον
 φαίνεσθαι». τί δὲ ἐργάζεται ἡ ἐπεμβολή, εἰρήκαμεν ἐν

1 cf. 267, 8 | γε PAc; τε Ba; om. m.1Vc | αἱ om. Ac | γε
 αἱ om. vulg. 2 cf. 216, 7 sq. 224, 10. 279, 21 sq. 4 εἶναι
 ιδέας Pc | ὁ om. Ba, (ὁ ἀνὴρ m.2 ex ἀνὴρ) Vc 6 καὶ (om. τῇ)
 κράσει καὶ (om. τῇ) μίξει VcBa 7 γὰρ καὶ δε' Ac 9.10 cf.
 221, 22 11 ιδεῶν γενικῶν P (cf. p. 397, 29 Sp.); ιδεῶν τῶν γε-
 νικῶν Ac; τῶν ιδεῶν τὸν γενικὸν Ba, m.1Vc 14 p. 291, 22
 16 cf. 232, 1; Π. μεθ. δειν. p. 438, 4 Sp.; Theon II 82, 21 Sp.
 16.17 γένοιτο VcBa 17 κάλλος — 18 ὑπέρθεσιν m.po. suppl. Ba
 18 Dem. 2, 15 22 Dem. 2, 5 | ἐκείνου^{ος} Pa; (ν m.po. ex σ) Pc;
 ἐκείνου[I] Ba | φανῶλον Ac, cf. 295, 3. 308, 2 23 p. 295, 1

Hermogenes ed. Rabe.

τῷ περὶ περιβολῆς, ὅτι, βραχεῖα μὲν εἶπερ εἶη, γοργότητα, μακροτέρα δὲ εἰ γένοιτο, περιβολήν, εἰ δὲ πλεονάσεις, μεστότητα.

Ἔτι σχήματα καλλωπίζει πως καὶ τὰ καινοπρεπῆ, οἷον «ὕμεις δ' ὁ δῆμος» καὶ πάλιν «καὶ εἰ μὴδὲ δι' ἓν ἄλλο» ἀντὶ τοῦ 'εἰ καὶ διὰ μὴδὲν ἄλλο' καὶ πάλιν «Θετταλοὶ δὲ οὐδένα πάποτε θντινα οὔ».

Καὶ μὴν καὶ αἱ διὰ δύο ἀποφάσεων γινόμεναι καταφάσεις κάλλους ἴδιον σχῆμα, οἷον «οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι» ἀντὶ τοῦ θέλοντα, καὶ ὁ ῥήτωρ «ἔστι δὲ οὐκ ἄδηλον τοῦθ', ὅτι Λεπτίνης»· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὅτι 'δῆλόν ἐστιν' ὁ δὲ «οὐκ ἄδηλον» ἔφη.

Ἔτι κάλλους ἴδιον καὶ τὸ πολύπτωτον καλούμενον σχῆμα, εἰ κατὰ κῶλον ἐκφέροιτο, οἷον «αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη. τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε περιστάντα τῇ πόλει κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος» καὶ τὰ ἐξῆς. κατὰ μέντοι κόμμα εἰ γένοιτο, πλεον ἔχει τὸ γοργόν, οὐ μὴν οὐδ' οὕτως ἀπήλλακται τοῦ κάλλους, οἷον «οὔτοι γὰρ ἡγοῦνται, τούτοις πείθεσθε, ὑπὸ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῆτε». Καὶ σχήματα μὲν καλλωπίζει τὸν λόγον τοσαῦτα.

289 Κῶλα δὲ κεκαλλωπισμένα φύσει μὲν τὰ μετρίως μακρότερα, εἰ τῇ συνθήκῃ μὴ διεστήκοι μὴδ' εἶη σύγ-

1 ποιεῖ m. po. add. post γοργότητα Ba 2 p. 292, 6 5 Dem. 3, 31 | Dem. 23, 125 (vix Dem. 19, 95, quem locum Alex. III 38, 12. 13 Sp., confusum cum Dem. 19, 281, indicare videtur) 6 εἰ καὶ μὴ δι' ἓν ἄλλο schol. Lucian. 239, 22 R. | καὶ μὴ διὰ μὴδὲν Ba, (μὴ er.) Vc 7 Dem. 23, 112 | θντιναδὲν Ac 9 Hom. A 224 10 Dem. 20, 1 14 Dem. 18, 188 16 τ[ῷ] m. po. | Pc | ἐπιστάντα PV 19 Dem. 19, 298 20 πείθεσθαι (ε supr. Ba)· ὑπὸ δὲ VcBa 22 τὸν om. V

κρουσίς τις ἐν αὐτοῖς φωνηέντων, ἀλλὰ συνέχοιτο παν-
 ταχόθεν τοῖς συμφώνοις, οἷά ἐστι καὶ τὰ Ἰσοκράτους,
 οὗ γε οὐ μόνον τὰ κῶλα συνέχεται τοῖς συμφώνοις,
 339 ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ λόγος· τοσοῦτον αὐτῷ τῆς εὐφωνίας
 5 καὶ τοῦ κάλλους μεμέληκε. ταυτὶ μὲν οὖν ὅπερ ἔφην
 ὄντως καλλωπίζει τὰ κῶλα. δοκεῖ δέ πως κάκεῖνα τὰ
 κῶλα ἐπιμέλειαν ἔχειν καὶ τινὰ κόσμον ὑφειμένον μὲν
 καὶ οὐ μάλα τι κομματοκόν, ὅμως γοῦν κοσμεῖ τὰ ἐξ
 ἐπιπλοκῆς βραχείας, ὅταν δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἐξ ἐπ-
 10 εμβολῆς λέγεται πεπλεγμένα, τῆς ὅλης διανοίας μὴ
 καθ' ἕκαστον αὐτῶν πληρουμένης, δι' ὧν δὲ ὡς μιᾶς,
 οἷον «οὐ τοίνυν μόνον μὴ Λεύκων ἀδικηθῇ δεῖ σκο-
 πεῖν, ᾧ φιλοτιμίας ἔνεκα ἢ περὶ τῆς δωρεᾶς σπουδῇ
 γένοιτ' ἄν, οὐ χρείας, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος εὖ μὲν
 15 ἐποίησεν ὑμᾶς εὖ πράττων, εἰς δέον δὲ νῦν γέγονεν
 αὐτῷ τὸ παρ' ὑμῶν λαβεῖν τότε τὴν ἀτέλειαν» καὶ πάλιν
 «ἔστι δὲ οὐκ ἄδηλον, ᾧ Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι Λε-
 πτίνης, ἅν τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ, δίκαιον
 μὲν οὐδὲν ἔρεῖ περὶ αὐτοῦ, φήσῃ δ' ἀναξίους τινὰς
 20 ἀνθρώπους εὐρομένους ἀτέλειαν ἐκδεδυκέναι τὰς λει-
 τουργίας, καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ»· ὁρᾷς
 γάρ, ὅπως βραχεία ἐστὶν ἅπαντα πλὴν τῶν τελευταίων 290
 ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν παραδειγματοῖν τὰ κῶλα, καὶ ὡς αἱ
 ἐπεμβολαὶ οὐδ' ἐπεμβολαὶ δοκοῦσί πως εἶναι καὶ ὥσπερ
 25 ἐξ ἀκολουθίας τινὸς ἐπεμβεβλημένοι, ἀλλ' οὐ κατα-

1. 2 πανταχόθεν Pc; πάντοθεν Pa V 5 οὖν om. Ac 6 οὗ-
 τως Ac, m.2 Vc 8 κομματοκόν Pc Ac | κόσμον, τὰ? | καὶ ante τὰ
 m.2 supr. Vc 11 γινομένης ἢ πληρουμένης Pc 12 Dem. 20, 41 |
 μόνον m. po. suppl. Vc 13 ἢ om. Pa | τὰς δωρεάς Vc 15 ἡμᾶς
 V 17 Dem. 20, 1 | ᾧ δικάσται Ac 19 τινὰς om. V 20 εὐ-
 ρομένους Pa; εὐραμένους Ac, (α m.2 ex o) Vc 23 τῶν παρα-
 δειγμάτων Vc Ba 24 εἶναι λείως· καὶ Ac

κόρως ἐκφερόμεναι· οὐ γὰρ ὁμοιον ἦν οὕτως εἰπεῖν
 «τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαί-
 νεσθαι» ἢ ὥς ταῦτ' ἔχει τὰ προειρημένα παραδείγματα.
 διόπερ ἐν ἐκείνῳ μὲν τὸ τῆς γοργότητος πλεον ἐστίν,
 εἰ καὶ ἐπιμελείας ἔχει τι, ἐνταῦθα δὲ ἀνάπαλιν τὸ τῆς
 ἐπιμελείας πλεον, εἰ καὶ γοργότητος ἔχει τι. τοῦ δὲ
 τοιούτου κάλλους καὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης πολλὰ μὲν
 καὶ ἄλλα ἔστι Δημοσθενικὰ παραδείγματα ἐν ἅπασιν
 αὐτοῦ τοῖς λόγοις, ὃ γε μὴν Περὶ τῆς ἀτελείας σχεδὸν 340
 ἅπας ἐστὶ τοιοῦτος· πολὺ γὰρ ἐν τούτῳ τὸ ἐπιμελὲς 10
 καὶ κεκοσμημένον· τὴν δὲ αἰτίαν, δι' ἣν τοιοῦτος, αὐ-
 τὸν ἐξηγούμενοι τὸν λόγον εἰρήκαμεν.

Ἐκ μέντοι τῶν προειρημένων δῆλον δὴ καί, συνθή-
 κης ὁποίας δεῖ τῷ περικαλλεῖ λόγῳ, καὶ ὅτι μάλιστα
 μὲν τῆς ἄνευ συγκρούσεως τῶν φωνηέντων, ἔπειτα τῆς 15
 μὴ πόρρω μέτρου τινὸς οὔσης καὶ μέτρου γε τοῦ οἰ-
 κείου κατὰ τοὺς πόδας τῷ λόγῳ καὶ τῷ εἶδει τοῦ λόγου
 δηλονότι, ὃ ἂν ἐργαζώμεθα. ἄλλο μὲν γὰρ σεμνοῦ λό-
 γου μέτρον οἰκεῖον, ὥς ἐν τῷ περὶ σεμνότητος ἐλέγομεν,
 ἄλλο δὲ ἄλλης ιδέας, ὥς καθ' ἐκάστην εἰρήκαμεν. εἴπερ 20
 δέ τινος ἄλλου, ὁ περικαλλῆς λόγος τῆς συνθήκης δεῖ-
 ται· κατὰ γὰρ ταύτην τὸ πλεῖστον αὐτοῦ ἐκφαίνεται,
 καὶ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ κόσμος ἐνταῦθα ἐκπρεπής. διόπερ
 291 δεῖ μάλιστα, καλὸν ὅτε ποιοῖμεν λόγον, μέτρου πλη-
 σίον εἶναι τὸν ῥυθμόν, μὴ μέντοι μέτρον ἄντικρυς· 25
 κακία γὰρ τοῦτό γε. διὰ πλειόνων δὲ μέλλων ἀκριβο-

1 cf. 305, 22 | ποῦ (pro οὐ) Ac 2 ἐκεῖνον^{ος} P | φαῦρον Ac,
 cf. 305, 22 5 ἐνταυθοῖ V 6 γοργότης Vc 7 ἐπ. τῆς τοιαύ-
 της Sc 18 ἤδη Ac, m.2Vc 15 pr. τῆς om. VcBa 18 ὅτι ἂν Pa
 19 p. 251, 23 sq. 20 καὶ ἄλλο δὲ VcBa 23 γρ ἐκπρέπει P 24 ποι-
 οῖμεν VcBa, Syriani V, (οὐ supr.) P; ποιοῦμεν Ac, Syriani S | cf.
 233, 1 sq. 25 cf. Arist. Rhet. Γ 8 p. 1408 b 30. Dion. De c. v. 25

λογεῖσθαι περὶ τούτων παραιτοῦμαι μηδένα δυσχερᾶναι
 τῇ λεπτολογίᾳ· τὸν γὰρ περὶ ῥυθμῶν τι λέγοντα καὶ
 ταῦτα τῶν κεκαλλωπισμένων ἀνάγκη πλείονι τῇ ἀκρι-
 βείᾳ τε καὶ λεπτότητι χρήσασθαι. Ἄλλ' ὅθεν ἐξέβην,
 5 ἐπανιτέον. γίνεται γάρ, ὥς ἐλέγομεν, τοιοῦτος ὁ ῥυθ-
 μὸς κατὰ τὴν συνθήκην, οἷος ἐγγὺς εἶναι τοῦ καὶ ἔμ-
 μετρόν πως τὸν λόγον φαίνεσθαι καὶ ἡχόν τινα τοι-
 οῦτον ἀποτελεῖν, εἰ πρῶτον μὲν, ὅπερ ἔφην, μὴ συγ-
 κρούοι τὰ φωνήεντα· ἔπειτα εἰ οἱ πόδες, ἐξ ὧν σύγκειται
 10 ὁ ῥυθμὸς, οἰκείως ἔχοιεν πρὸς ἀλλήλους καὶ μὴ ἀν-
 αρμοστοῦντες τραχύτητα ποιοῖεν· τρίτον, ὃ καὶ μέγιστον,
 εἰ τὰ μέρη τοῦ λόγου, δι' ὧν σύγκειται ὁ ῥυθμὸς, μὴ
 ἰσοσύλλαβα μηδὲ ἰσόχρονα μηδὲ ἰσότονα εἶη, ἀλλὰ τὰ
 μὲν ἐλαττόνων, τὰ δὲ πλειόνων καὶ συλλαβῶν καὶ
 341 χρόνων, καὶ τὰ μὲν ὀξύτονα, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα, καὶ εἰ
 16 δι' ἀλλήλων ποικίλως συντιθοῖτο ταῦτα, ὥστε μεταξὺ
 τῶν μακρῶν λέξεων τὰς μικρὰς καὶ τῶν μικρῶν τὰς
 μεγάλας κεῖσθαι· αὕτη γὰρ μάλιστα ἐπιμελής τε καὶ
 κεκοσμημένου λόγου συνθήκη.
 20 Ἀναπαύσεις δὲ λόγῳ περικαλλεῖ πρόπουσιν οὐχ αἱ
 βεβηκυῖαι· σεμνότερον γὰρ τοῦτό γε καὶ σεμνῶ κάλλει
 ἀρμόττει, οἷον «ἐκδεδυκέναι τὰς λειτουργίας»· σεμνὴ
 γὰρ ἢ ἀνάπαυσις καὶ βεβηκυῖα· ἐμέλησε γὰρ τῷ ῥήτορι
 τοῦ μὴ διόλου καλλωπίζειν δοκεῖν. τό γε μὴν ἐπιφερό-
 25 μενον ἔχει τι τοῦ περικαλλοῦς, εἰ καὶ αὐτό πως βεβη-
 κέναι δοκεῖ, «καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ»·

1 τούτῳ^ω Pc 5 p. 308, 16 8.9 συγκρούηι Pc; συγκρούοιτο
 Vc 9 οἱ om. Ac 10 cf. 259, 20 11 sq.: cf. Dion. De c. v. 12.
 Π 1 p. 44, 6 sq. Us. 14 πλειόνων VcBa 16 συντίθονται Ac
 17 γρ τὰς βραχείας Pa 18 ἐπιμελοῦς? cf. 291, 22 19 κεκοσμη-
 μένη V 21 cf. 253, 15 22 et 26 Dem 20, 1

292 εἰς γὰρ βραχύτερόν τι μέρος τοῦ λόγου κατέληξε καὶ
 ἔνεκα μὲν τῆς ἐννοίας ἔστηκεν ὁ ῥυθμός — πεπλήρωται
 γὰρ πως ἡ ἐννοια καὶ βέβηκε —, κατὰ δὲ τὴν λέξιν
 οὐχ ὡσαύτως καίτοι εἰς φωνῆεν τὸ $\bar{\omega}$ καταλήγων, ὅπερ
 καὶ αὐτὸ σεμνοῦ ἦν ῥυθμοῦ. βεβηκὼς μὲν γὰρ τελέως 5
 γίνεται ῥυθμός, εἰ ἅμα τῇ ἐννοίᾳ πληρουμένη καὶ <εἰς>
 μέρος λόγου τι μακρόν καὶ εἰς μακρὰν τὴν τελευταίαν
 καταλήγοι συλλαβήν, οἷον «ὥστ' ἐξ ἀπάντων ῥαδίαν
 τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι»· οὐ βε-
 βηκὼς δὲ ῥυθμός ἀλλ' οἷον κρεμύμενος καὶ ἀνηρτημένος 10
 ἐξ ἐναντίας τῶν προειρημένων, ὅτε τῆς ἐννοίας μὴ
 πεπληρωμένης πω, μεταξὺ δὲ πως διαναπαυομένης ἢ
 κατάληξις εἰς βραχὺ μέρος γίνοιτο λόγου καὶ ἦτοι βρα-
 χεῖαν ἔχοι τὴν τελευταίαν ἢ πάντως βραχείᾳ παραληγο-
 μένην, οἷον «ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάν- 15
 τας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀδίκων ἐστίν, ἐάσω»
 καὶ πάλιν «ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον τοῦθ', ὅτι Λεπτίνης»
 καὶ πάλιν «κἄν τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ» καὶ
 πάλιν «δίκαιον μὲν οὐδὲν ἔρεῖ»· ταῦτα γὰρ πάντα
 ῥυθμοὶ τινὲς εἰσιν οὐ βεβηκότες ἀλλ' ἀπηρτημένοι, ὥς 20
 εἴρηται, καὶ χρήσιμοί γε οὗτοι τῷ κεκοσμημένῳ λόγῳ· 342
 κατ' αὐτὸ γὰρ τὸ μὴ βεβηκέναι καὶ εὐειδῆ ποιοῦσι
 293 τὴν ἀνάπαυσιν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ «ῥημολόγησα τοῦ-

1 τοῦ om. V, v.l.P 4 καταλήγων V 5 cf. 247, 22 | μὲν om. VcBa 6 ὁ ῥυθμός V | καὶ PV; εἰς H. Becker; unde καὶ εἰς scripsi 8 Dem. 1, 1 11 ὅτ' ἄν VcBa 11. 12 μήπω πεπληρωμένης μεταξὺ δὲ διαναπαυομένης VcBa 13 τι m.2 supr. post βραχὺ Vc | [circ. III] λόγον Vc 14 ἐχ⁹¹ Pa 15 Dem. 20, 2 | κατ-ηγχοροῦντων m.1Pc 16 ἐστίν: de clausula cf. H. Becker, Hermogenis de rhythmo oratorio doctrina, p. 73 ann. 17 Dem. 20, 1 | ὅ | fin. folii, om. τι, Pc 20 ἀνηρτημένοι Ba, ?m.1Vc; cf. l. 10 22 μὴ om. Pa 23 καὶ ante τοιοῦτόν add. P 23 sq. cf. Demetr. De eloc. 245 | Dem. 20, 1

τοις, ὡς ἂν οἷός τε ᾧ, συνερεῖν»· ἡ μὲν γὰρ ἔννοια
 βέβηκεν, ὁ ῥυθμὸς δὲ οὐ· οὐδὲ γὰρ τοῦτο ὁ ῥήτωρ
 ἐβούλετο, ἐπεὶ τοῦ χάριν οὐκ εἶπεν ὁμολόγησα τού-
 τοις, ὡς ἂν οἷός τε ᾧ, συνειπεῖν¹; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦ-
 5 μαι, ὅτι διὰ τὸ μὴ ὅμοιον ἂν γενέσθαι τὸν ἥχον, εἰς
 μακρὰς πάσας εἰ κατέληγεν, ὅ ἐστι τοῦ βεβηκότος
 ῥυθμοῦ. οὐ μὴν ἀλλ' εἴτε βεβηκὼς εἴτε μὴ ὁ τοιοῦτος
 εἴη ῥυθμός, ἵνα μὴ πάντῃ τῷ Διονυσίῳ, ὃς δοκεῖ
 περὶ λέξεώς τι πεπραγματεῦσθαι, ἀντιλέγωμεν, δῆλον
 10 ὡς τοῦ κάλλους ἐστὶν ἴδιος. ἔτι δὲ μειζόνως τὸ ἐκ-
 πρεπὲς τῆς τοιαύτης ἀναπαύσεως τοῦ ῥυθμοῦ φανερόν
 γίνεται, εἰ μονοσύλλαβον εἴη τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ
 λόγου, οἷον «περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἑμοῦ δεῖ» καὶ
 «Θετταλοὶ δὲ οὐδένα πάποτε ὄντινα οὐ». τεκμήριον
 15 δὲ ἐναργέστερον τούτου τὰ μέτρα καὶ τὰ ποιήματα· καὶ
 γὰρ τῶν ἐπῶν τὰ εἰς μονοσύλλαβόν τι μέρος λόγου
 ἰστάμενα εὐειδέστερά πως καὶ κρουστικώτερά εἰσιν, ἀλλ'
 οὐ σεμνότερα, οἷον «ἔτι δ' ἀμβροσίῃ νύξ» καὶ «κάρη
 τάμοι ἀλλότριος φῶς» καὶ «Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν» καὶ
 20 ὅσα τοιαῦτα. Ταῦτα περὶ τοῦ ἐπιθέτου κάλλους ἐν λόγῳ.
 Ὁ δὲ λεγόμενος ὠραῖος λόγος καὶ ἡ ἀβρότης οὐ τού- 294
 του τοῦ κάλλους, τοῦ δ' ἐν γλυκύτητι μᾶλλον ἢ ἐν
 ἀφελείᾳ γινομένου ἐστίν· ἐν δὲ τῷ περὶ ἐκείνων φα-
 νεῖται σαφέστερον. νυνὶ δὲ ἤδη μετὰ τὸν περὶ κάλλους
 25 περὶ γοργότητος ἂν εἴη λέγειν.

¹ συνειπεῖν (etiam mg. m.1 γρ συνειπεῖν!) [ἐγὼ μὲν γὰρ
 ἡγοῦμαι del. m.1] ἡ μὲν γὰρ P ⁶ εἰ om. Ac ⁷ γρ ῥυθ-
 μός Pa ⁸ Syr. 1 p. 69 ad Dion. Hal. De c. v. refert, cf.
 Usener ad cap. 17. II 1 p. 68, 21 sq. ⁹ τι περὶ λέξεως Syr.
¹² [I]μέρος Vc ¹³ Dem. 18, 1 ¹⁴ Dem. 23, 112 ¹⁶ του
 λόγου Pc ¹⁷ ἐστὶν V ¹⁸ ἐστὶ Va | ἀμφιλύκη Hom. H 433
 (ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίῃ νύξ vulg. ex Hom. δ 429. 574) | Hom. E
 214. π 102 ¹⁹ Hom. o 410 ²⁰ γὰρ περὶ V ²³ cf. 339

Περὶ γοργότητος.

1 Καλὸς μὲν οὖν ἅμα ὄγκῳ καὶ ἀξιώματι λόγος καὶ
 ἔτι σαφὴς ὅπως γίνεταί, ἐν τοῖς πρὸ τούτων εἰρήκαμεν.
 δεῖ δὲ τῷ τοιούτῳ λόγῳ πάντως καὶ γοργότητος, ἵνα 5
 μὴ ἄργον αὐτῷ καὶ σαφεὲς μόνον τὸ μέγεθος ἢ καὶ τὸ
 κάλλος, ἀλλὰ καὶ γοργόν· γοργότητι γὰρ ἐναντίον τὸ
 ἀνειμένον καὶ ὕπτιον.
 Ἡ τοίνυν γοργότης θεωρεῖται μὲν καὶ ἐν λέξει καὶ
 ἐν μεθόδῳ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς πλήν ἐννοίας, εἰ μὴ τις 10
 ἄρα τὰ ὀξέα τῶν νοημάτων γοργὰ λέγοι· περὶ δὲ ὀξύ-
 τητος ἐν τῷ περὶ ἀφελείας τε καὶ δριμύτητος λέξομεν
 καὶ ἔτι ἐν τῷ περὶ δεινότητος. ἀλλ' ἢ γε λέξεις, ὅποια
 ποτ' ἂν ἦ, βραχέα συντελεῖ πρὸς γοργότητα. ἢ τ' αὖ
 μέθοδος ἢ ποιούσα τὴν γοργότητα σχεδὸν ἔστι μία ὥς 15
 ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ διὰ τοῦ τμητικοῦ γίνεται τύ-
 που· οὗτος δ' ἐν σχήμασιν ἔστι καὶ κώλοις, ἐν οἷς
 θεωρεῖται, ἔτι μέντοι καὶ συνθήκη καὶ ἀναπαύσει καὶ
 τοῖς ῥυθμοῖς. ἔννοια δὲ ὅπερ ἔφην οὐκ ἔστιν οὐδεμία,
 296 ἥτις καθ' ἑαυτὴν ποιεῖ τὸν λόγον γοργόν, πλήν εἰ τὴν 20
 ὀξύτητά τε καὶ δριμύτητα ὥς ἔλεγον γοργότητος ἰδίαν
 θήσεται τις· περὶ δὲ ταύτης ὅπερ ἔφην ἔν τε τῷ περὶ

1 βιβλίον β' P; τόμος β' VcBaPπ; τόμος δ' περὶ ἰδεῶν (sic! cf. ann. 2) Ac 2 om. Ac | mg. ἰδέα δ' Pa 4 καὶ ἐν Ac 5 λόγῳ post πάντως Ac; om. Sc 6 ἢ V; εἴη ἢ P 12 τε om. V | p. 328, 5. cf. 339 14 ἢ τὸ ἀνάπαλιν ἐναντιοῦται post γοργότητα add. V, m.po.Pa; at 319, 11 | αὖ PAc; οὖν VcBa 15. 16 ὥς ἐπὶ om. VcBa 18 ἔτι μέντοι καὶ P; καὶ ἔτι μέντοι νῆ δία Ac; ἔτι μέντοι νῆ δία καὶ VcBa 19 sq. l. 10 sq. 20. 21 γε πλήν εἰ μὴ τὴν ὀξύτητά τε mg. P 21 τε om. Ac | ἰδέαν VcBa 22 θήσεται V, v.l.P; θήσεται P | τε om. VcBa

ἀφελείας ἔν τε τῷ περὶ δεινότητος ἡμῖν λελέξεται.
 νυνὶ δὲ περὶ μεθόδου τῆς ποιούσης γοργὸν τὸν λόγον
 344 πρῶτον λέξομεν, σχεδὸν οὐ πόρρω τινὸς ὀξύτητός τε
 καὶ δριμύτητος οὐδὲ ταύτης οὔσης.
 5 Μέθοδος τοίνυν ὅπερ ἔλεγον γοργότητος μία, τὸ
 ταῖς ἀπαντήσεσι ταχείαις χρῆσθαι καὶ βραχείαις ταῖς
 τε ἀντιθέσεσιν ὡσαύτως, οἷον «τί γὰρ καὶ βουλόμενοι
 μετεπέμπεσθε ἂν αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν
 εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἅπασιν. ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον;
 10 ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε» καὶ πάλιν «ναί,
 φησὶν· ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλόν, τὸ μηδεμίαν γρα-
 φὴν φυγεῖν; καὶ νῆ Δία εὐδαιμόν γε. ἀλλὰ τί μᾶλλον
 ὁ πολλάκις μὲν φυνών» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν
 «κακοδαιμονοῦσι Βυζάντιοι; σφόδρα γε· ἀλλ' ὅμως δεῖ
 15 σῶς αὐτοὺς εἶναι· συμφέρει γὰρ τῇ πόλει»· ταῦτα γὰρ
 πῶς εἰσι καὶ ὀξέα. — Περὶ δὲ συνδρομῆς εἴτε συγγω-
 ρήσεως καὶ ὅσα εἶδη αὐτῆς καὶ ὡς δεῖ παραλαμβάνειν
 ἕκαστον, ἐν τῷ περὶ δεινότητος ἡμῖν ἀκριβῶς λελέ- 297
 ξεται. — Ἡ δὲ ἀποστροφὴ οἷον «παρὰ σοὶ κατέλουν,
 20 Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὔξενεις αὐτῶν» δοκεῖ μὲν πῶς
 εἶναι μέθοδός τις, οὐ μὲν ἔμοιγε φαίνεται, ἀλλ' εἶναι
 μᾶλλον σχῆμα· εἴτε δὲ σχῆμα εἴτε μέθοδός τις ἐστὶν
 ἢ ἀποστροφή, τῶν ποιούντων ἐστὶ καὶ αὐτὸ γοργὸν τὸν

2 νῦν Vc 3 πρῶτον λέξομεν Pc; λέξομεν^β πρῶτον Pa; πρῶ-
 τον ante 2 τῆς V 5 p. 312, 15 6 cf. p. 20, 4 7 Dem. 18,
 24 8 ἂν om. Ba, (suppl. m.2) Vc | ἐπὶ τὴν om. Pc 10. 11 ναί
 φησιν Ac, Dem. 18, 251; om. Pc; ναί om. Pa Vc Ba 14 κακο-
 δαιμονοῦσι γὰρ Vc Ba, Dem. 8, 16 14. 15 αὐτοὺς δεῖ σῶς V,
 Dem. 16 ἐστὶ V | εἴτε P Vc Ac: ἦτοι Ba, v.l.P 17. 18 cf.
 p. 379, 5; 452, 1 Sp. 19 Dem. 18, 82; cf. 262, 15 20 αὐτὸν
 P; αὐτῶι Ac 22 εἴτε δὲ σχῆμα om, εἴτ' οὖν σχῆμα m.po. supr.,
 Pa 23 αὐτ[ῇ] Va

λόγον, καὶ μάλιστα εἰ συνεχῶς γίνοιτο· ἡ γὰρ μετά-
 βασις ἢ νῦν μὲν ἐπὶ τοὺς δικαστάς, νῦν δὲ ἐπὶ τὸν
 ἀντίδικον ἢ ὀντινοῦν κινεῖ πως καὶ γοργὸν ποιεῖ τὸν
 λόγον. Ἀλλὰ μέθοδος μὲν αὕτη γοργότητος ἢ καὶ μέθ-
 οδοί.

5

Σχήματα δὲ τὰ μὲν ὁμολογουμένως ἐστὶ φύσει γοργὰ
 καὶ τμητικά καὶ αὐτῆς γε εἵνεκα τῆς γοργότητος παρα-
 λαμβάνεται, τὰ δὲ τὴν συμβαίνουσαν τῷ λόγῳ πολλακίς
 διὰ τινος ἀνάγκας ὑπτιότητα ἐξαιρεῖσθαι πέφυκε. καὶ
 πρῶτόν γε περὶ τούτων λέξομεν.

10

Ἐξαιρεῖται τοίνυν ὑπτιότητα λόγου σχῆμα τὸ καθ' 345
 ὑποστροφὴν καὶ ἔστι σφόδρα χρήσιμον τοῦτο ἐν ταῖς
 ἀφηγήσεσιν, οἷον «ἔστι τοίνυν οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθη-
 ναίων αἰσθόμενος Φίλιππον», εἰδ' ὑπέστρεψεν ἐξ ἐπ-
 εμβολῆς «ὥς τότε δημηγορῶν ἔφη», εἶτα πάλιν ἦλθεν 15
 ἐπὶ τὴν ἀφήγησιν «ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἕλλησι». τοι-
 οὔτόν ἐστι καὶ τὸ «τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πο-
 λέμου», εἰδ' ἡ ὑποστροφή «οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ ἔγωγ'
 ἐπολιτευόμην πω τότε», εἶτα πάλιν ἡ ἀφήγησις «πρῶ-
 τον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε», καὶ τὰ ἐξῆς δὲ τοι- 20
 αὐτά ἐστι. τοῦτο τὸ σχῆμα <καὶ> κατ' <ἐπι>πλοκὴν
 τινὲς ὠνόμασαν. ἔτι ἐξαιρεῖται τῶν ἀφηγήσεων τὴν
 ὑπτιότητα καὶ τὸ ἐπιτρέχον λεγόμενον σχῆμα, οἷον
 298 «ἐπειδὴ γὰρ οὐ καθεστηκότος χορηγοῦ» καὶ τὰ ἐξῆς.

1 cf. 20, 4 2 ἐπ[ι] m.2 ex εἰδ' ἡ τὸν Pc 6 καὶ γοργὰ
 Pc 9 ἀνάγκας m. po. suppl. Pc 10 λέγομεν, ξο supr., Pc
 12 χρήσιμον σφόδρα Pc 18 Dem. 19, 10 14. 15 εἰδ' ὑποστροφὴν
 (voluitne ὕστερον? cf. 292, 12) ὑπέστρεψεν ἐξ ἐπιπολῆς Pc 17 Dem.
 18, 18 17. 18 πολέμου συστάντος V 18 ἡ om. VcBa 20 δὲ
 om. Pc 21 καὶ κατ' ἐπιπλοκὴν Anon. III 139, 19 Sp.; κατὰ
 πλοκὴν vel καταπλοκὴν PV 22 τῶν ἀφηγήσεων om. Pc 24 Dem.
 21, 13

ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ περιβάλλει, αἱ δὲ ὑποστροφαί, ἂν
 μὴ ὦσι μακραί, ἦττον περιβάλλουσι, καὶ εἰρήκαμεν
 τοῦτο κἂν τῷ περὶ περιβολῆς. — Ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὥσπερ
 ἰάματά ἐστιν ὑπιότητος καὶ δύναται ταύτόν, ὅπερ εὐ-
 5 κρίνεια ἐν σαφηνείᾳ· ἐκέλευε τε γὰρ τὰ συγκεχυμένα
 διευκρινεῖ πρὸς σαφήνειαν, ὡς ἐδείκνυμεν ἐν τῷ περὶ
 σαφηνείας, ταῦτά τε τὰ σχήματα τὸν ὑπτιάζοντα λόγον
 ὀρθοῖ καὶ γοργὸν ποιεῖ. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τοῖς περὶ
 σαφηνείας ἔχει καὶ τὰ μέλλοντα ῥηθήσεσθαι· ὥσπερ
 10 γὰρ ἐκεῖ ἢ μὲν καθαρότης καθ' ἑαυτὴν ἐποίει τὸν σαφῆ
 λόγον, προσεδεῖτο δὲ τῆς εὐκρινείας, εἴ που συγγέοιτο
 ὁ λόγος, εἰς ἐπανόρθωσιν, οὕτω κἀνταῦθα πάλιν ἔστι
 μὲν τὸ ποιοῦν τὴν γοργότητα μάλιστα εἶδος λόγου τὸ
 τμητικόν, εἰ δέ ποτ' ἐκπίπτει κατ' ἀνάγκην τινὰ εἰς
 15 ὑπιότητα, δεῖ τῶν προειρημένων σχημάτων, ἃ δὴ πέ-
 φυκεν ὀρθοῦν καὶ διεγείρειν τὸν λόγον ἀπὸ τῆς ὑπιό-
 τητος. τμητικὸς δὲ λόγος καὶ γοργὸς μάλιστα ἐν τοῖς
 σχήμασι καὶ τοῖς ῥυθμοῖς θεωρεῖται. εἰδέναι δὲ χρή,
 346 ὅτι ὁ λόγος ὁ τμητικὸς ποτὲ μὲν ἔστιν, οὐ μὴν δοκεῖ
 20 γε εἶναι τμητικός, ποτὲ δὲ δοκεῖ μὲν εἶναι τοιοῦτος,
 οὐ μὴν τέμνει γε ὡς ἀληθῶς τὰ πράγματα, ποτὲ δὲ
 ἀμφοτέρω, καὶ τέμνει καὶ δοκεῖ τέμνειν. κείσεται δὲ
 αὐτοῦ καὶ παραδείγματα καθ' ἕναστον τούτων ὀλίγον
 ὕστερον, ἔνθα καὶ σαφέστερόν τι περὶ τούτων ἐροῦμεν.
 25 Νῦν δὲ πρῶτον περὶ τῶν σχημάτων λέξομεν, ἃ τμη-

2. 3 p. 290, 13. 294, 11 sq. 3 περὶ om. Pa | τῆς περιβολῆς V
 4 δύνανται Pc, (alt. ν supr.) Pa 6 p. 239, 18 8 τὰ om. Pc
 9 εἰρήσεσθαι Ba | ὡς (om. περ) VcBa 10 ἑαυτὸν V 10. 11
 p. 235, 5: σαφῆ ποιεῖν τὸν λόγον 12. 13 πάλιν· ἔστι μὲν οὖν
 Ac 14 ἐκπίπτει Pc 17 ὁ λόγος Ac 18 εἰδέναι — 19 ἔστιν
 m.2 suppl. Vc 20 γε om. PcAc | τμητικὸς P; τοιοῦτος V
 23 ὀλίγω P 24 p. 317, 14 | τι om. Ac 25 νυνὶ V

τικὰ ὄντα κατ' ἀνάγκην ἐστὶ καὶ γοργά. σχήματα μὲν
 οὖν τοῦ εἵδους τάδε. τὸ ἀσύνδετον κομματικόν, οἷον
 299 «προσῆλθε τῇ βουλῇ, προβούλευμα ἐγράφη». τὸ κατ'
 ὄνομα κομματικόν, οἷον 'Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτί-
 δαιαν, Μεθώνην, Παγασάς', καὶ αἱ πυκναὶ καὶ δι' 5
 ἐλαχίστον ἐξαλλαγαί, οἷον «τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λα-
 βών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτίδαιαν, Μεθώνην
 αὖθις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη» καὶ τὰ ἐξῆς, οἳ τε δι'
 ἐλαχίστον μερισμοὶ τὴν ἀνταπόδοσιν ἔχοντες, οἷον
 «ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς 10
 πρυτάνεις, ὡς Ἑλλάτεια κατελέληπται». τὸ κατ' ἐπανα-
 φορὰν κομματικόν, οἷον «ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ
 σπαντὸν καλεῖς». τὸ κατ' ἀντιστροφὴν κομματικόν «ταξι-
 άρχους παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας παρ' ὑμῶν». αἱ ταχεῖαι
 καὶ δι' ἐλαχίστου συμπλοκαί, οἷον «καὶ σπουδαῖα νο- 15
 μίζων, ὧ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, περὶ ὧν
 βουλευέσθε, ἐφ' ᾧ παρελήλυθα», καὶ ὁ Θουκυδίδης
 «καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, ὧ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμῶν οἱ
 πρεσβύτεροι». εἰ δὲ πολλαὶ γένοιντο αἱ συμπλοκαὶ μὴ
 καθ' ἐκάστην πληρουμένης τε καὶ ἱσταμένης τῆς δια- 20
 νοίας, ἀλλ' εἰς μίαν ὡς περιόδον τινα πασῶν ἐμπερι-
 λαμβανομένων, τοῦ μὲν τμητικοῦ οὐδὲν ἦττον ἔμφασις
 300 ἔσται, τοῦ δ' αὖ γοργοῦ καὶ αὐτοῦ μὲν ἔμφασίς τις,
 μετρία δέ πως, περιβολὴ δὲ μᾶλλον γενήσεται ἢ γορ- 347

3 Dem. 24, 11 4 cf. Dem. 1, 8. 9; 18, 69 6 Dem. 1, 12
 9 λόγον post ἐλαχίστου add. P 10 Dem. 18, 169 12. 13 ἐπὶ
 τὴν δημοκρατίαν καλεῖς add. Aesch. 3, 202; cf. Dion. De c. v. 9.
 Π 1 p. 34, 8 Us. Demetr. De eloc. 268 13. 14 οἷον ταξιάρχους
 Pc 18 Dem. 4, 27 14 ἄρχοντας PV; ἱππάρχους vulg., cf.
 303, 23 15 Dem. 10, 1 15. 16 νομίζω VcBa 17 ἐφ' ᾧ παρ-
 ελήλυθα: om. Dem., cf. p. 318, 26; fortasse rhetori obversabatur
 or. 5, 9 18 Thuc. 2, 11 19 αἱ om. Pc | καὶ μὴ Syr. 21 ὡς
 om. Sc 22 ἦττον m.po. suppl. Vc

γότης, οἷον «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος
καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ
καταλαμβάνων Ὀρεόν» καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι τοῦ «πότερον
ἡδίκει καὶ παρеспόνδει καὶ ἔλυσεν τὴν εἰρήνην ἢ οὐ;»
5 Ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανιτέον.

Σχήματα μὲν γοργότητος ταῦτα, καὶ νῆ Δία τοῦ τε
φαινομένου μὲν τμητικοῦ, μὴ ὄντος δὲ τοιούτου λόγου
καὶ τοῦ ἀμφοτέρω φαινομένου τε καὶ τέμνοντός γε ὥς
ἀληθῶς ἐν βραχέσι τὰ πράγματα. τοῦ μέντοι τέμνοντος
10 μὲν, μὴ μέντοι γε δοκοῦντος τέμνειν οὐ ταῦτα, ἀλλ' οἷ
τε πλαγιασμοὶ καὶ τὰ κατὰ συστροφὴν καὶ ὅσα τοιαῦτα·
πολλὰ γὰρ δι' ἐλαχίστων ἐν ἐκείνοις λέγεται τοῖς σχή-
μασιν οὐ παραδηλούντων ἡμῶν, ὅτι τέμνομεν τὰ πράγ-
ματα. παραδείγματα δὲ αὐτῶν θήσομεν ἐκάστου, ἵνα καὶ
15 σαφὴς ὁ λόγος ᾖ. — Τοῦ μὲν οὖν τέμνοντος τὰ πράγ-
ματα λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντος τέμνειν παράδειγμα τὸ
«πολλῶν, ὧς Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων ὀλίγου δεῖν
καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν» καὶ τὰ ἐξῆς· τοῦτο μὲν οὖν
ἐκ πλαγιασμοῦ τοιούτου ἐγένετο. τοῦ δ' αὖ κατὰ συ-
20 στροφὴν σχήματος ἐν τούτῳ τῷ εἶδει παράδειγμα τόδε
«ὁ γὰρ Μεσσηνὴν Λακεδαιμονίοις ἀφείναι κελεύων πῶς
ἂν Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παρα-
διδούς τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτα εἶναι πεποιηκέναι
σκήψαιτο;» πολλὰ γὰρ δι' ὀλίγων ἐν ἀμφοτέροις εἴρη- 301

1 Dem. 18, 71 2 καὶ μεγάροις ἐπιχειρῶν post ἀττικὴν add.
Ac 3 καὶ κατασκευάζων πορθμὸν post ὠρεόν add. Pc | πότε-
ρον Ac, cf. 318, 7; πότερα P Vc Ba 5 ἰτέον V 6 μὲν γὰρ
Ac Ba 16 λόγον — τὸ om. Vc Ba (λόγον — παράδειγμα m.2
suppl. Vc) | οὐ μὴν P, m.2 Vc; καὶ μὴ Ac | τὸ Ac; οἷον P;
τόδε Sc 17 Dem. 9, 1 | λόγων ὧς ἀθηναῖοι Ac 20 τόδε P;
οἷον Ac; om. Vc Ba 21 Dem. 6, 13 | μεσσηνὴν Vc Ba | ἀφ-
είναι Vc, (εἰ, m.1 ἔε supr.) Ba; cf. p. 394, 12 Sp. 22. 23 παρα-
δούς V 23 τῷ m. po. Pc; τὸ P V

ται, οὐ μὴν ἐμφάνεται γὰρ τὸ τέμνεσθαι. παραδείγματα δὲ τοιαῦτα μυρία ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι. — Τοῦ δ' αὖ δοκοῦντος μὲν τέμνειν τὰ πράγματα, οὐ μὴν τέμνοντός γε ὡς ἀληθῶς, ἀλλὰ τούναντίον καὶ περιβάλλοντος λόγου παράδειγμα τὸ «ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφειτεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτελίσμα ἐπὶ τὴν 348 Ἀττικήν» καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι τοῦ «πότερον ταῦτα ποιῶν». ἐνταῦθα γὰρ δοκεῖ μὲν πολλὰ λέγειν καὶ νῆ Δία ταχέως ἀφ' ἑκάστου αὐτῶν ἀπαλλάττεσθαι, διὸ καὶ γοργότητα ἔχει τινὰ ὁ λόγος καὶ τομὴν ἐμφάνει, οὐ μὴν 10 πολλὰ γε ὡς ἀληθῶς λέγει πράγματα οὐδὲ ταχέως ἀφ' ἑκάστου αὐτῶν ἀπαλλάττεται, ἀλλὰ τούναντίον καὶ ἐπιμένει περιβάλλον· γένη γὰρ εἶδεσι καὶ ὅλα μέρεσι καὶ ὀρίστα ὠρισμένοις καὶ ἕτερα ἅττα περιβλητικὰ προσλαμβάνων περὶ ἑκάστου ὡς ἰδίαν ἔχοντος ὑπό- 15 στασιν ἐμφάνει, παραδηλῶν ταῖς συμπλοκαῖς καὶ μεταβάσεις ποιούμενος ἀπὸ πραγμάτων ἐπὶ ἕτερα πράγματα. διὸ πολλὰ ἔδοξεν εἶναι δύο ὄντα σχεδὸν τὰ πάντα· ἔστι γὰρ ἢ τε Εὐβοία καὶ τὸ Βυζάντιον, εἰ δὲ βούλει, ἔστω καὶ πλείονα, οὐ μὴν τοσαῦτά γέ ἐστιν, ὅσα ἐμφάνεται 20 εἶναι διὰ τὰς συμπλοκάς. παραδείγματα δὲ καὶ τούτου τοῦ μὴ τέμνοντος μὲν τὰ πράγματα λόγου, δοκοῦντος δὲ λέγεσθαι τμητικῶς μυρία ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι. — Τοῦ δ' αὖ καὶ ὄντος τμητικοῦ λόγου καὶ δοκοῦντος εἶναι παράδειγμα τὸ «καὶ σπουδαῖα νομίζων, ὧ Ἀθη- 25 302 ναῖοι, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, περὶ ὧν βουλευέσθε»·

2 τὰ παρὰ Ba 5 τὸ m.po. suppl. Vc; τόδε Pc | cf. 317, 1
9 ἐφ' Ba | ἀπαλλάττεσθαι m.2 ex πολιτεύεσθαι Pc 10 τινὰ
ἔχει Ac 13 παραβάλλον m.1Vc 15 προσλαμβάνων PaV; περι-
βάλλον Pc 16 ταῖς πλοκαῖς Pc 20 καὶ P; om. V, v.l.P
21 δὲ om. V 25 παραδείγματα τὸ Pc | Dem. 10, 1 | νομίζω Ba,
m.1Vc; cf. 316, 15. 16 ann. 26 βουλευέσθε σκοπεῖσθαι VcBa, v.l.P

σπάνιον δὲ τὸ τοιοῦτον παρὰ γε τῷ Δημοσθένει. —
 Τὰς μέντοι αἰτίας, δι' ἃς νῦν μὲν οὕτως, νῦν δὲ ἐκεί-
 νως χρῆται τῷ λόγῳ τῷ τμητικῷ, καὶ ὥς δεῖ καὶ ἡμᾶς
 αὐτῷ χρῆσθαι, ἐν τῷ περὶ δεινότητος μεθόδου ἐροῦ-
 5 μεν· ἐκείνης γὰρ ἴδιον τὸ εἶδέναι, καὶ τούτοις καὶ
 τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εἶδεσι πότε καὶ ποῦ καὶ πρὸς ὄν-
 τινα καὶ πῶς προσήκει χρῆσθαι. Ἄλλ' ἐπὶ τὸν περὶ
 γοργότητος λόγον πάλιν ἐπανιτέον. μέθοδον μὲν γὰρ
 καὶ σχήματα, δι' ὧν γοργὸς ὁ λόγος γίνεται, εἰρήκαμεν·
 10 ἀπὸ δὲ τῶν σχημάτων δῆλὰ πως καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἀέξιος μὲν γὰρ ὅπερ ἔφην βραχεία, ἥτις ἂν εἴη, τοι-
 349 ᾧδε ἢ τοιάδε, συντελεῖ πρὸς γοργότητα, οὐ μὴν ἄλλ' αἰ
 βραχεῖαί γε ἐπιτηδειότεραι.

Κῶλα μὴν τοῦ λόγου τοῦ γοργοῦ πάντως εἶναι βρα-
 15 χέα δεῖ.

Συνθήκη δὲ γοργότητος ἢ ὀλιγάκις ἢ μὴδ' ὅλως
 ἔχουσα σύγκρουσιν φωνηέντων· οὐ γὰρ δὴ κεχηνέναι
 δεῖ τὸν γε ὥς ἀληθῶς γοργὸν λόγον, πλὴν εἰ τραχύ-
 νεσθαι δέοι. πλεονάζειν μέντοι πάντως ἐνταῦθα τοὺς
 20 τροχαίους καὶ τὰς τροχαϊκὰς συζυγίας προσήκει· καὶ
 τούτου τεκμήρια ἐναργῆ πολλὰ καὶ τῆς τραγωδίας,
 ἔνθα ἐπείγεσθαι ὁ λέγων δοκεῖ, τροχαϊκῶς συντεθέντα
 καὶ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ. ὁ δὲ Ἀρχίλοχος αὐτὸ καὶ
 σαφέστερον ἐποίησε καὶ γοργότερον· οἱ γὰρ τετράμετροι
 25 αὐτῷ διὰ τοῦτ' οἶμαι καὶ γοργότεροι καὶ λογοειδέστεροι
 τῶν ἄλλων εἶναι δοκοῦσι, διότι τροχαϊκῶς σύγκεινται·

4 μεθόδου δεινότητος Sc 4.5 p. 396 Sp. 6 εἶδεναι ἅπασιν
 Pc 7 πῶς καὶ ἐφ' οἷς p. 396, 18 Sp. | κεχηνέναι Pc 8 μέ-
 θοδοι Pc 11 βραχεία Ba (cf. 312, 14); βραχεῖα PAc, m.1Vc
 14 <γε> μὴν? 18 λόγον γοργὸν VcBa 21 ἐναργῆ om. Pa
 23 αὐτῷ VcBa 25 αὐτοῦ H. Becker

303 τρέχει γὰρ ὥς ὄντως ἐν τούτοις ὁ ῥυθμός. εἰ δὲ μὴ
 ἀκριβεῖς οἱ τροχαῖοι παρὰ τῷ ῥήτορι ἐν ταῖς γοργό-
 τησιν εὐρίσκονται, πολλάκις διεμαρτυράμην, ὅτι ἐν οὐ-
 δὲν μονοειδὲς ἔστιν εὐρεῖν παρ' αὐτῷ, ἀλλὰ ποικίλλει
 νῦν μὲν ἐννοίαις σεμναῖς γοργὸν ἢ τινα ἄλλον ἐπιτιθεῖς 5
 ῥυθμὸν ἢ μέθοδον ἢ τι τῶν ἄλλων, νῦν δὲ τὸ ἀνά-
 παλιν. καίτοι τὸ «ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἦκε δ' ἀγγέλ-
 λων τις ὥς τοὺς πρυτάνεις, ὥς Ἑλλάτεια κατελέληπται»
 τάχ' ἂν ἔχοι τι πλεον εἰς γοργότητα καὶ διὰ τὴν ἐπι-
 βολὴν τοῦ ῥυθμοῦ τροχαϊκὴν οὖσαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. 10
 Ἀνάπαυσις δὲ γοργή ἢ εἰς τροχαῖον φύσει καταλη-
 γουσα καὶ μὴ βεβηκυῖα· οὐ γὰρ δύναται ὁ ῥυθμὸς γορ-
 γὸς εἶναι βεβηκώς. περὶ δὲ βεβηκότων ῥυθμῶν καὶ
 τῶν οἰονεὶ κρεμαμένων καὶ ἀνηρημένων ἐν τῷ περὶ
 κάλλους ἀκριβέστερον εἴρηται. 15

Περὶ ἡθους.

350

2 Σαφὴς μὲν δὴ καὶ ἀξιωματικὸς καὶ ἔτι αὖ καλὸς τε
 καὶ γοργὸς ὅπως γίνεται λόγος, ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἡμῖν
 δεδῆλωται· ἔποιτο δ' ἂν ἐκείνοις ὁ περὶ ἡθους ἀναγ-
 καίως. χρησιμώτατον γὰρ εἶπερ ἄλλο τι καὶ τοῦτο δὴ 20
 τὸ ἡθικὸν εἶδος τοῦ λόγου εἰδέναι τε ὅπως γίνεται καὶ
 ποιεῖν δυνάμενον τοτὲ μὲν ὅλῳ τῷ λόγῳ ἀποδιδόναι τὸ
 τοιόνδε ἡθος, εἰ τοῦτο θέοι, τοτὲ δ' αὖ καταμιγνύναι
 τοῖς προειρημένοις εἶδεσιν ἅπασιν, οἷον σφοδρότητι ἢ
 304 σεμνότητι ἢ κάλλει καὶ τοῖς λοιποῖς. λέγω γὰρ ἡθος 25

3 cf. 305, 1 ann. | ὅτι om. Pc 5 ἐπιθεῖς P 7 Dem.
 18, 169 8 εἰλήπται Pc 9 τάχα δ' ἂν Pa | ἔχη VcBa | καὶ
 om. Ba 12 μὴ m.po. suppl. Pa 13 καὶ post εἶναι add. Ma
 15 p. 310, 5 sq. 16 mg. ἰδέα ε' P 23 τοῦτο P; τούτου V |
 δέοιτο Ac 25 δὲ (pro γὰρ) Ac

νῦν οὐχ ἀπλῶς τοῦτο μόνον τὸ δι' ὅλου τοῦ λόγου ἀναγ-
καίως ἔχον ἐμφαίνεσθαι καθάπερ εἰ σώματος χρῶμα,
ἀλλὰ καὶ τὸ ἐγκαταμίγνυσθαι πεφυκὸς πανταχοῦ, καὶ
ἐν σφοδρότητι καὶ ἐν τραχύτητι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπα-
5 σιν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ γένοιτ' ἄν, εἰ τοῖς ὑποκειμένοις
προσώποις οἰκέλους καὶ πρέποντας τοὺς λόγους περι-
άπτοι τις, οἷον στρατηγοῖς ἢ ῥήτορσιν, ἢ τοῖς ἰδίως ὀνο-
μασθεῖσιν ἡθικοῖς, οἷον λίχνοις ἢ δειλοῖς ἢ φιλαργύροις
ἢ τοῖς τοιούτοις· καὶ μαθησόμεθα γε τοῦτο, οἷά τινα
10 εἶδη τίσιν ἀρμόττει προσώποις, ἐν τῷ περὶ δεινότητος·
τοῦτο δέ, περὶ οὗ νυνὶ λέγομεν, αὐτό τε καὶ τὰ εἶδη
αὐτοῦ, δύναται μὲν καὶ δι' ὅλου ποτὲ λόγου παραλαμ-
βάνεσθαι ὥσπερ καὶ ταῦτα, οἷον σεμνότης, τραχύτης
καὶ τὰ λοιπά, δύναται δὲ καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καθάπερ
15 κἀκεῖναι καὶ μερικῶς πού γίνεσθαι χρήσιμα, ὥσπερ
ἔστι πολλάκις εὗρεῖν παρὰ τῷ ῥήτορι. σαφὲς δὲ ὃ λέγω
μᾶλλον γενήσεται ἐπισκεψαμένοις τὸν λόγον τὸν περὶ
αὐτοῦ.

Ἦθος τοίνυν ἐν λόγῳ ποιεῖ ἐπιείκεια καὶ ἀφέλεια,
20 καὶ πρὸς τούτοις τὸ κατ' αὐτὸν ἐμφαινόμενον ἀληθὲς
καὶ ἐνδιάθετον. ἡ δὲ βαρύτης ὑπόκειται μὲν ὑπὸ τὸν
ἡθικὸν λόγον, οὐ μὴν συμπληροῖ γε αὐτόν, ὥσπερ ἡ
351 τε ἀφέλεια καὶ ἡ ἐπιείκεια, τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ ἐνδιά-
θετον, οὐδέ γε καθ' ἑαυτὴν δύναται θεωρεῖσθαι, ὥσπερ
25 ἐκείνων τῶν ἰδεῶν ἐκάστη, ἀλλὰ δεῖ αὐτῇ ἀφελείας ἢ

2 p. 296, 20: καθάπερ ἐν σώματι 4 σφοδρότησι . . τραχύ-
τησι Ac Ba 5 γὰρ om. Pc | γίνοιτο V 7 ἢ καὶ τοῖς V 8 γε-
ωργοῖς post οἷον m.2 supr. Pc 9 οἷον Syr. 10 cf. p. 396 Sp.
11 νῦν Ac | τε V; γε P 14 alt. καὶ om. Ac Ba, supr. m.1Pa |
τὰ om. Ba 15 κἀκεῖναι Pa; κἀκεῖνα Ac | χρήσιμον V 16 εὗ-
ρεῖν πολλάκις Pc 22 γε om. Syr. 23 τὸ om. Sc

ἐπιεικείας ἢ τινος τῶν ἄλλων ἡθικῶν τι πάντως προσ-
εῖναι. σαφέστερον δὲ καὶ τοῦτο περὶ ἐκάστης αὐτῶν
λέγοντες ἐνδειξόμεθα. καὶ πρῶτόν γε περὶ ἀφελείας.

305

Περὶ ἀφελείας.

3 Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσὶν ἀφελείας ἀπλῶς μὲν εἰπεῖν αἱ 5
καθαραί· αἱ γὰρ ἀπάντων ἀνθρώπων κοινὰ καὶ εἰς
πάντας ἀνελθοῦσαι ἢ δόξασαι ἀνελθεῖν καὶ μηδὲν ἔχου-
σαι βαθὺ μηδὲ περινενοημένον δῆλον ὥς ἀφελεῖς ἂν
εἴησαν ἡμῖν καὶ καθαραί, οἷον «ἐμὲ μὲν φαῦλον ἡγείσθε,
τουτοὺ δὲ ἄφετε»· καὶ τοῦτό γε ὁμολογούμενον, ὥς 10
αἱ τε καθαρὰ ἔννοιαὶ πάντως ἂν εἴεν καὶ ἀφελεῖς αἱ
τε αὖ ἀφελεῖς καὶ καθαρὰ. ἰδίως δ' ἂν λέγοιντο ἀφ-
ελεῖς αἱ τῶν ἀπλάστων ἡθῶν καὶ ὑπὸ τι νηπίων, ἵνα
μὴ ἀβελτέρων λέγῃ τις, οἷον τὸ περὶ πραγμάτων δι-
εξιέναι τινῶν καὶ λέγειν αὐτὰ μηδεμιᾶς ἀνάγκης οὔσης 15
μηδὲ ἐπερωτῶντός τινος, ὥς τὰ πολλὰ ἔχει τῶν Ἀνα-
κρέοντος καὶ πάλιν τὰ Θεοκρίτου ἐν τοῖς βουκολικοῖς
καὶ ἄλλων οὐκ ὀλίγων, οἷον

«κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα, ταὶ δέ μοι αἴγες
βόσκονται κατ' ὄρος» 20

καὶ τὰ ἐξῆς. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ περὶ καθαρότητος ἡμῖν τὰ
παραδείγματα ἦν πολιτικώτερα καὶ ἀγωνιστικώτερα,

3 καὶ — ἀφελείας om. Ba 4 cf. Aristid. II 512 Sp. 5 ἀφ-
ελεῖς VcBa 6 πάντων V 7 ἀπαντας V | ἀνθρώπους ante ἀν-
ελθοῦσαι add. Pc 8. 9 γε δῆλον ὥς ἀφελεῖς ἂν εἴεν καὶ καθαρὰί
P 9 καθαρὰ ἔννοιαὶ Ac | Dem. 19, 8 | φλαῦρον Ac 11 τε
VcBa; γε PAc 12 αὖ PaV; οὖν Pc 13 ὑπὸ τινῶν Ac 15 τι-
νῶν: exsp. εὐτελῶν, cf. 324, 12 sq. 16 τῶν PAc; τοῦ Ba, m.1
Vc 17 τὰ PaV; τοῦ Pc 19 Theocr. 3, 1 | κωμάσδω, ζω supr.,
P; κωμάζω V 21 p. 227, 6

ὥσπερ ἴσως καὶ τὸ προειρημένον τὸ «ἐμὲ μὲν φαῦλον
 ἡγεῖσθε, τουτουὶ δὲ ἄφετε», τῶν δὲ ὡς ἐν τῇ ἄλλῃ
 λογογραφίᾳ καθαρῶν τε καὶ ἀφελῶν ἐννοιῶν οὐκ ἐπ-
 5 ἐμνήσθημεν, ἀνάγκη τι πλέον εἰπεῖν ἐνταῦθα περὶ αὐ-
 τῶν· χωρίζομεν γὰρ οὐδαμῇ ὡς ἑτέρας τὰς καθαρὰς
 οὕσας ἐννοίας παρὰ τὰς ἀφελεῖς οὐδ' αὖ τὰς ἀφελεῖς 306
 352 παρὰ τὰς καθαρὰς. λέγω δέ, ὅτι τῶν καθαρῶν τούτων
 καὶ ἀφελῶν ἐννοιῶν αἱ μὲν μᾶλλον ἀρμόττουσι τῷ πολι-
 τικῷ λόγῳ, αἱ δὲ ἥττον, αἱ δὲ οὐδ' ὅλως, ἅς καὶ μᾶλ-
 10 λον εἴποι τις ἂν ἰδίας εἶναι τῆς ἀφελείας, ὡς προείρη-
 ται, καίπερ οὐδὲν ἥττον οὕσας καθαρὰς, λέγω δὲ ταύ-
 τας, αἱ καὶ παλδων γένοντο ἂν νηπίων, ὡς ἔλεγον, καὶ
 ἀνδρῶν ἐγγυὲς ἡκόντων φρενῶν γε ἔνεκα τοῦ νηπίου
 καὶ γυναικῶν ὡσαύτως καὶ γεωργῶν ἀγροίκων καὶ ὅλως
 15 ἀληθὲς εἰπεῖν ἀφελῶν καὶ ἀκάκων ἀνθρώπων, οἷον «ὡς
 καλὸς μοι ὁ πάππος, ὦ μῆτερ», καὶ πάλιν «αὐτοὶ τε
 πονηροί», φησὶ λέγων τοὺς Ἀσσυρίους ὁ Κῦρος, «καὶ
 ἐπὶ πονηρῶν ἵππων ὀχοῦνται»· ὁρᾷς, ὅσον τὸ ἀφελὲς
 τῆς γνώμης; καὶ μὴν καὶ τὸ
 20 «ἀδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἡ πίτυς, αἰπόλε, τήν»
 καὶ τὰ πολλὰ τῶν βουκολικῶν, ἵνα μὴ τὰ πάντα λέγω,
 τοιαῦτά ἐστι. καὶ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι δὲ ὡσαύτως·
 παρὰ τε αὖ τῷ Μενάνδρῳ μυρία ἂν εὗροις τοιαῦτα

1 προειρημένον Ac; προκείμενον P Vc Ba; cf. 276, 8 ann. |
 p. 322, 9 | φλαῦρον Ac 2. 3 ἀλληλογραφίαι V, Sic. VI 381, 11 W.
 ('Συριανοῦ'); cf. p. 418, 6 Sp. 5 χωρίζομεν Vc Ba; χωρίζω μὲν
 P Ac | cf. p. 322, 11 10. 11 ὥσπερ εἴρηται Ac | p. 322, 13 15 ἀλη-
 θὲς Pa | Xen. Cyr. I 3, 2 16 ib. 4, 19 17 φησι Pa V, (m. 2 in ras.)
 Pc; εἰσι Ald. | ὁ Κῦρος om. Pc 20 Theocr. 1, 1 | ἡ ἀδύ P | ἡ αἰ Pc;
 αἰ Pa (mg. m. 1 ἡ πίτυς) 22 καὶ [II—III] Vc 23 αὖ om. Pc
 21*

καὶ γυναικάς λεγούσας καὶ νεανίσκους ἐρώντας καὶ
μαγείρους καὶ τινὰς ἄλλους. ὅλως τε διὰ τὸ ὑποπίπτειν
τῷ ἡθικῷ λόγῳ πάντα τὰ τῶν τοιούτων προσώπων
ἡθῆ, οἶον λίχνων, γεωργῶν, τῶν ὁμοίων, ταῦτα δὴ
πάντα ἢ τὰ γε πλεῖστα αὐτῶν ὑποκείσθαι τῇ ἀφελείᾳ 5
δεῖ, ἃ καὶ ἰδίως ἡθικὰ καλεῖται. δεῖ δὲ τοῦτο ἐπ-
εσκέφθαι, ὅτι αἱ οὕτως λεγόμεναι καθαφαῖ ἔννοιαι οὐ-
307 σαι ἀφελεῖς, εἰ μὲν τις ἡθὸς τι ὑποκρίνοιτο τῶν λεγο-
μένων ἰδίως ἡθικῶν προσώπων, ἀναγκαῖαι παραλαμ-
βάνεσθαι καὶ χρήσιμοι, αἱ ἄλλως δὲ οὐκ ἐπιτήδριοι 10
τῷ λόγῳ τῷ πολιτικῷ. — Ἐτι ἀφελεῖς ἔννοιαι καὶ αἱ
πλησιάζειν πως δοκοῦσαι τῷ εὐτελεῖ· γίνονται δὲ αὐ-
ται, ὅταν περὶ εὐτελῶν καὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων
λέγῃ τις, ὡς ἐν τῷ Κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν
«ἢ τὰ καταχύσματα» φησὶ «κατέχευε» καὶ πάλιν ἐτέρωθι 353
«τὴν ῥοδωνιὰν ἐκτίλλειν» καὶ ἐν τῇ Πρὸς Εὐβουλίδην 16
ἐφέσει τὸ λέγειν, ὅτι ταινίας ἐπὶ πρᾶσκεν ἐν τῇ ἀγορᾷ
ἢ μῆτηρ. ὅλως τε πολλὰ τοιαῦτα ἔστιν ἐν ἰδιωτικοῖς,
παρὰ δὲ τῷ Λυσία καὶ μᾶλλον· ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις
σπάνιά γε τὰ τοιαῦτα καὶ μετὰ τινος παραμυθίας εἰς- 20
άγεται, ὥσπερ τὸ «ἄνευ τοῦ προσώπου κωμάζει» προσ-
λαβὼν τὸ ἐνδιάθετον οἶον «τοῦ καταράτου Κυρηβίω-
νος» καὶ τὸ «ὅς ἐν ταῖς πομπαῖς» ἡρῆται πως ἀπὸ τοῦ
ἄγαν εὐτελοῦς. καὶ τοῦτο δὲ τὸ «ἄλλ' ὡς ἡ μῆτηρ σου
τοῖς μεθήμερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ τῷ πρὸς τῷ 25

2 καὶ παρθέτους θρυπτομένας post μαγείρους add. P Ac, m.2
Vc; γὰρ οἶον καὶ παρθέτους θρυπτομένας mg. P 4 δὲ P; δὲ V
6 ἃ om. V | ἡθῆ[II—III], supr. m.2 γὰρ ἡθικά, Vc 10 αἱ om.
Ac | αἱ δὲ ἄλλως Ald. 15 τὰ om. Ac | αὐτοῦ κατέχευε Syr.,
Dem. 45, 74 16 Dem. 53, 16 17 Dem. 57, 31. 35 18 τοῖς
ἰδιωτικοῖς Syr. 20 τὰ om. VcBa 21 τοῦ om. VcAc | κωμάζει
Dem. 19, 287, (ν supr.) Pa; κωμάζειν PcV 21. 22 προσλαβὼν V
24 σου om. Pc, Dem. 18, 129

Καλαμίτη ἥρω χρωμένη τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριτ-
 αγωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψέ σε;» καὶ τοῦτο ἔστι μὲν
 τοῦ αὐτοῦ τύπου, εἰ καὶ σφοδρῶς εἰσῆχθη — εὐτελὲς
 γὰρ τὸ πρᾶγμα —, ἀλλὰ καὶ τῷ «τοῖς μεθήμερινοῖς»
 5 εἰπεῖν «γάμοις» καὶ αὐτῇ τῇ σφοδρότητι καὶ τῇ εἰρω- 308
 νείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς παραμυθίαν ἔλαβε. καὶ
 μὴν καὶ τὸ «τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας θλίβων» καὶ τὰ
 ἐξῆς μέχρι τοῦ «ὑπὸ τῶν γραδίων οὕτω προσαγορευό-
 μενος» τοιοῦτόν ἐστι, παραμεμύθηται δὲ τῷ καὶ αὐτὸν
 10 ὥσπερ καταγινώσκοντα τῶν εἰρημένων εἰπεῖν, ὅτι ὑπὸ
 τῶν γραδίων οὕτω προσηγορεύετο. ἐκεῖνα μέντοι διὰ
 τὸ ἄγαν εὐτελὲς καὶ ὠβελισάν τινες καὶ ὑπεξείλοντο,
 ἴσως ὀρθῶς ποιῶντες, λέγω τὸ «κύαμους ἐφθόους βο-
 ῶσα καὶ κατὰ πᾶν τὸ θέρος ἐπλανᾶτο» καὶ τὰ ἐξῆς.
 15 ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν μὲν ἰδιωτικοῖς λόγοις
 ἴσως ἂν ἀρμόσειεν, ἐν δημοσίῳ δὲ καὶ τηλικούτου
 ἔχοντι ἀξίωμα λόγῳ ἢ προσώπῳ ἢ πράγματι πῶς ἂν
 ἀρμόττοι; τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ Κατὰ Νεαίρας
 ὠβελισμένον ὑπὸ τινων τὸ «ἀπὸ τριῶν τρυπημάτων
 20 τὴν ἐργασίαν πεποιῆσθαι» λέγειν· λίαν γὰρ εὐτελὲς
 354 ἐστι, καὶ εἰ σφοδρὸν εἶναι δοκεῖ. — Ἔτι ἀφελεῖς ἔν-
 νοιαι καὶ αἱ ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν ἀπὸ τῶν ἀλόγων
 ζώων λαμβανόμεναι, οἷον «ὁ βοῦς κέρατι παίει, ὁ ἵππος
 ὀπλῇ, ὁ κύων στόματι, ὁ κᾶπρος ὀδόντι.» καὶ εἰ ἀπὸ

8 καὶ εἰ Ac 4 τῶι P; τὸ V 5 εἰπεῖν om. Pc 7 τὸ om.
 Pc 8 μέχρι τὸν Ba, m.1Vc | οὕτω om. Ba, m.1Vc, Dem. 18,
 260 8.9 προσαγορευόμενο[s] VcBa 10 καταγινόντα Ac 11 προσ-
 ηγόρευτο Ac 12 καὶ ὠβελισάν τινες καὶ om. Sc; καὶ ὠβελί-
 σαντές τινες (alt. καὶ om.) Portus 13 λέγω om. Sc, (suppl. m.2)
 Vc | Dem. 18, 129 ante <καὶ> τοῖς μεθήμερινοῖς haec inserit
 Boeckh; cf. W. Nitsche, *Berliner Philol. Wochenschr.* V [1885]
 708 | ad βοῶσα mg. P: γρ κατὰ τὴν ἀγοράν 18 ἀρμόσοι VcBa
 19 τριῶν V, ex cr. m.2Pc, v.l.P; τινων Pa; ?m.1Pc 22 αἱ
 om. V 23 Xen. Cyr. II 3, 9

309 τῶν φυτῶν δέ τις ἐπιχειροῖη, παραπλησίως ταῦτόν ποιήσῃ· ταῦτα δὲ καὶ πλεόν ἔχει τι κατ' ἔννοιαν τοῦ ἀφελοῦς, ἐγγὺς γάρ ἐστι γλυκύτητος, διὸ καὶ πλεονάζει παρὰ τοῖς ποιηταῖς. εἰ δ' ἔχει παρ' ἐκείνοις ταῦτα καὶ μέγεθος, οὐ δεῖ θαυμάζειν· μάλιστα μὲν γὰρ οὐ κατὰ 5 πλῆθος ὥσπερ ἐνταῦθα τοῖς τοιούτοις χρῶνται παραδείγμασιν, ἐν δέ τι ἀπολαβόντες λέγουσι, τοῦτο δὲ οὐκ-ἐτι ἔᾱ γενέσθαι πάντη τὸν λόγον ἀφελῇ· ἔπειτα δὲ καὶ φύσει μέλει τοῖς ποιηταῖς ἀμφοτέρων, τοῦ τε ἡδέος καὶ τοῦ μεγέθους, διὸ ἢ λέξεσιν ἢ σχήμασιν αὐτὸ 10 ἐξάλλουσι καίπερ ὥς ὃν κατ' ἰδίαν φύσιν ἀφελὲς καὶ ἡδύ. — Καὶ περὶ μὲν γλυκύτητος αὐτίκα λέξομεν· τὸ δὲ προειρημένον παρὰδειγμα καὶ μᾶλλον ἐγένετο ἀφελὲς διὰ τὸ πλεονάσαι τοῖς κατὰ μέρος, ὥς καὶ μικρῷ πρότερον ἐλέγομεν. μέθοδος δέ τις αὕτη ἀφελείας ἀλλ' 15 οὐκ ἔννοια, τὸ πλεονάζειν τοῖς κατὰ μέρος ἐπεξιόντας· ἐπεὶ καὶ τὸ «εἰ μὴ καὶ τοὺς θερυστὰς καὶ τοὺς ἄλλοι τι μισθοῦ πράττοντας» εἰ ἀφέλοι τις τὸ ἀόριστον, ἐπιμεῖναι δὲ τοῖς κατὰ μέρος, ἀφελῇ ποιήσῃ τὸν λόγον, οἷον εἰ οὕτω λέγοι 'εἰ μὴ καὶ τοὺς θερυστὰς καὶ τοὺς 20 σκαπανέας καὶ τοὺς ἀμαλλοδέτας καὶ τοὺς ποιμένους καὶ τοὺς νομέας'· εἰ γὰρ οὕτως ἐπιμεῖναι τις τοῖς κατὰ μέρος, πάννυ ἂν ἐργάσαιοτο ἀφελῇ τὸν λόγον. — Ἔτι ἀφελὲς τε καὶ ἡθικὸν κατ' ἔννοιαν καὶ τὸ δι' ὅρκων πιστοῦσθαι ὁτιοῦν ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν πραγμάτων, οἷον 25 «καλῶ δὲ τοὺς θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ὅσοι τὴν χώ-

2 καὶ om. VcBa 3 γὰρ ἤδη γλυκύτητός ἐστιν V 8 γί-
νεσθαι V 9 τοῦτο δὲ ἡδέος Ba 11 ἀ[φ m. 2 ex τ]ελὲς Pc
15 l. 6 16 ἐπεξιόντας Pa 17 Dem. 18, 51 | alt. καὶ om. VcBa
18 ἀφέλοιτό Pc 24 ἀσφαλὲς Ac 26 Dem. 18, 141 | δὲ καὶ τοὺς
Ac | ὅσοι — p. 327, 1 Ἀττικήν om. V, cf. Diae. f. 462 v

ραν ἔχουσι τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον» 310
 καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν «πρῶτον μὲν, ὃ Ἀθηναῖοι, τοῖς
 355 θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις· καὶ μυρία τοιαῦτα
 ἔχεις παρὰ τάνδρῃ, πάντα δὲ ταῦτα ἡθικὰ καὶ ἀφελῇ
 5 τὰ τῶν ὀρκων. καὶ εἰ τοὺς ἀκούοντας δὲ ὀρκίζοι ἢ
 τὸν ἀντίδικον, ὡσαύτως· οὐ γὰρ ἀγωνιστικὰ ταῦτά
 γε, οἷον «πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μὴ ἀποδέξῃσθε» καὶ
 ὅσα τοιαῦτα, ἀλλὰ ἡθικὰ τῇ πίστει καὶ πιθανά. εἰ
 μέντοι μεθοδεύοι τινὰ πίστιν ἀγωνιστικὴν ἢ καὶ ὅτι-
 10 οὔν ἕτερον ὥστε μεταπεσεῖν εἰς ὄρκου σχῆμα, τὸ τοι-
 οῦτον ἄλλο τι λέγω καὶ οὐκ ἀφελὲς οὐδὲ ἡθικόν· οὐδὲ
 γὰρ ὄρκος ἔτι ἐκείνῳ γε ἂν εἴη, ἀλλὰ μεθωδεύθη μὲν
 πως ἄλλο τι ὃν ὥστε εἰς τοῦτο ἀφικέσθαι, φυλάττον
 δὲ τὴν οἰκείαν δύναμιν προσλαμβάνει τι καὶ ἕτερον
 15 διὰ τῆς μεθόδου, οἷον «οὔ, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι
 προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων» καὶ τὰ ἐξῆς· τοῦτο
 γὰρ ἔνδοξον ὃν παράδειγμα καὶ πίστις τοῦ, ὅτι σύν-
 ηθες τῇ πόλει ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας
 ἀγωνίζεσθαι καὶ κινδυνεύειν, μεθοδευθὲν οὕτως ὥστε
 20 μεταπεσεῖν εἰς ὄρκον πεποίηκε λαμπρότητα καὶ μέγε-
 θος ἀλλ' οὐκ ἀφέλειαν οὐδὲ ἡθος. Ταῦτα μὲν οὖν
 ταύτῃ· ἐπανιτέον δὲ ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς. ἔννοιαί μὲν γὰρ
 ἀφελεῖς αὗται καὶ αἱ τοιαῦται.

Μέθοδοι δὲ ἀφελείας, αἵπερ καὶ καθαρότητος, καὶ

2 καὶ τὰ ἐξῆς om. VcBa, Diac. | Dem. 18, 1 | ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι Ac 6 ἀγωνιστικὸν τοῦτό VcBa, Diac. 7 Dem. 19, 78
 8 ἀλλὰ καὶ ἡθικὰ VcBa 9 μεθοδεύοι Ac; μεθοδεύει VcBa;
 μεθοδεύοις P, m.2Vc, Diac. | τινὰ ἀπόδειξιν· πίστιν VcBa
 12 εἴη ἂν Pc 15 Dem. 18, 208 16 sq. cf. Π. ὕψ. 16. Aristid.
 Π 461, 14 sq. Sp. Plut. De glor. Ath. c. 8 (τοῦτο λαμπρότατον
 ... πεποίηκεν, cf. l. 20) 23 ἀφελείας V, v.l.P | καὶ αἱ τοιαῦται
 om. VcBa 24 ἀφελείας om. VcBa

ὅσα γε ἐκεῖ εἰρήκαμεν, ταῦτα ὁμοίως ἀνταῦθα δοκείτω
 311 λέγεσθαι, ὅτι δύναται τις καὶ μὴ ὄντα τινὰ ὅσον γε τῶν
 ἐννοιῶν ἕνεκα ἀφελῆ λόγον ὅμως καὶ διὰ γε τῶν ἄλλων
 ποιεῖν εἶναι δοκεῖν ἀφελῆ, οἷον σχημάτων, λέξεων καὶ
 τῶν λοιπῶν. αὐτίκα ἢ ὀξύτης καὶ τὸ ὀξέως τι εἰπεῖν
 ἦτοι ἀπαντῶντα λόγῳ τινὶ ἢ ὀπωσοῦν, ὅπερ τινὲς εἶδος
 δριμύτητος ὠνομάκασιν, οὐ μόνον οὐκ ἀφελές, ἀλλὰ
 καὶ ἐναντίον ἐστὶ τῷ ἀφελεί· δεινότητος γὰρ ἴδιον τὸ
 τοιοῦτον· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ ἐπιπόλαιός ἐστι βαθύτης
 ἢ ὀξύτης αὕτη — εἴτε καὶ δριμύτης, διαφέρει δὲ ὀνό- 10
 ματος ἕνεκα ἡμῖν οὐδέν —, ἀλλὰ τῷ ψιλὸν καὶ ὥσπερ
 ἔφην ἐξ ἐπιπολῆς εἰσάγεσθαι τὸ νόημα καίπερ ὃν βαθὺ 356
 ἀφελές ἔδοξεν εἶναι. πολὺ δὲ τοῦτο παρὰ τῷ Ξενο-
 φῶντι. σαφέστερον δὲ περὶ αὐτῆς μικρὸν ὕστερον ἐν
 τῷ περὶ γλυκύτητος λέξομεν. 15

Λέξις γε μὴν ἀφελῆς τὸ μὲν πλεῖστον ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῇ
 καθαυτῇ, εἰς δὲ τινὲς καὶ ὥσπερ ἴδιαι τῆς ἀφελείας,
 ὡς τὸ 'ἀδελφίζειν' παρὰ τῷ Ἰσοκράτει καὶ ὁ 'κλαυ-
 312 σίγελως' παρὰ τῷ Ξενοφῶντι καὶ ἄλλαι τινὲς τοιαῦ-
 ται· ἡθικαὶ γὰρ αὗται καὶ ἄγαν ἀφελεῖς. καὶ μὴν καὶ 20
 αἱ θριμεῖαι, περὶ ὧν καὶ ἐν τῷ περὶ δριμύτητος καὶ
 ὀξύτητος αὐτίκα λέξομεν, ὡς ἔφην· αὗται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ
 πλεῖστον γλυκύτητα ποιοῦσιν ἐν ἀφελείᾳ, ἢ δὲ γλυκύ-
 της οἷον κάλλος τι τῆς ἀφελείας ἐστί, περὶ ἧς καὶ αὐ-

1 p. 228, 8 3 ὁμοίως Pc 6. 7 δριμύτητος ὠνομάκασιν εἶ-
 δος Pc 9 cf. 339, 19 11 ἀλλῇ Vc | τῷ PAc; τὸ VcBa 12 ἐπι-
 β πολῆς Pa; de v.l. ἐπιβολῆς cf. schol. P (W VII 1062, 6) 13 cf.
 339, 24 15 λέξομεν post 14 ὕστερον V 16 λέξ[ι ex ει]ς . .
 ἀφελ[ή] ex ει]ς Ba, (m. 2 cr.) Vc | μὲν Ba 16. 17 ἐστὶν ἢ καὶ κα-
 θαυτῇ V 18 ὥσπερ Syr. | Isocr. 19, 30 | τῷ om. Syr. | Xen.
 Hell. VII 2, 9 19 καὶ — τοιαῦται om. VcBa 21 pr. καὶ om.
 VcBa 22 p. 339 24 cf. 329, 21

τῆς μετ' οὐ πολὺν λέξομεν· καὶ πρῶτόν γε περὶ ταύτης, εἴθ' ὕστερον περὶ τῆς δριμύτητος εἴτε ὀξύτητος. Ἀλλὰ πάλιν ἐπὶ τὸν περὶ ἀφελείας λόγον ἰτέον. λέξις μὲν γὰρ ἡ τοιαύτη ἰδίᾳ ἀφελείας.

5 Σχήματα δὲ ἀφελῆ καὶ κῶλα ταῦτά, ἅπερ ἦν καὶ καθαρὰ· συνθῆκαί τε ὥσανύτως, ἀφελέστεραι δὲ αἱ μᾶλλον λελυμέναι, οἷον «ἀκούσατέ μου ἀπολογουμένου δικαίως», καὶ οἷα εἰσιν αἱ πλείσται παρὰ τε τῷ Ξενοφῶντι καὶ τῷ Σωκρατικῷ Αἰσχίνῃ καὶ μέντοι καὶ τῷ

10 Νικοστράτῳ.

Ἀπὸ δὲ τούτων δῆλος ὁποῖός ἐστι καὶ ὁ ῥυθμὸς ἐν ἀφελείᾳ· ἡ γὰρ ποιὰ συνθήκη κἀνταῦθα τὸν ῥυθμὸν ποιεῖ.

Ἀνάπauσις δὲ καὶ βάσις ἀφελῆς ἢ βεβηκυῖα· καίπερ 15 γὰρ οὕσα σεμνὴ αὕτη ἢ ἀνάπauσις ὅμως μᾶλλον ἀρμόττει τῆς οἷον ἀρπαζομένης καὶ ἐκκρεμοῦς· κεκαλλωπισμένη γὰρ μᾶλλον ἐκείνη. ἀφελῆς οὖν ἢ ἐδραία μᾶλλον βάσις τοῦ ῥυθμοῦ καὶ ἢ βεβηκυῖα ἀνάπauσις. εἴρηται δὲ ἀκριβῶς περὶ τούτων ἡμῖν ἐν τῷ περὶ κάλλους.

20 Ἐπηγγελιάμην δὲ εἶναι τι καὶ περὶ γλυκύτητος καὶ 357 ὥρας, ἃ δὴ ὥσπερ ἐπίτασίν τινα τῆς ἀφελείας ἐλέγομεν εἶναι· λεκτέον οὖν ἂν εἴη τι περὶ αὐτῶν. ἐφ-
εξῆς δὲ ταύτῃ λέξομεν καὶ περὶ τῆς δριμύτητος εἴτε 313 ὀξύτητος.

1 ταύτης P; αὐτῆς V 2 εἴτα καὶ ὀξύτητος VcBa, v.l.P, (εἴτε) Ac 3 ἰτέον λόγον VcBa 4 ἰδίᾳ om. VcBa 5 ἀφελῆ om. VcBa

7 Dem. 18, 6 9 σῶκρατικῷ Pa, (ἰσοκ. m.πο.) Pc; ἰσοκρατικῷ Ac; ἰσοκράτει καὶ VcBa 11 δῆλον V; cf. 254, 9 12 cf. 218, 23 | τὸ εὐρυθμον VcBa 15 cf. 253, 15 16 καὶ P; ἢ V 18 [I—II] ῥυθμοῦ m.2Ba; εὐρύθμον PV 19 p. 309, 20 21 τῆς ἀφελείας τινὰ Pc | cf. 328, 24 23 ταύτῃ P; ταύτης V | τῆς om. Ac

Περὶ γλυκύτητος.

4 Ἐννοιαὶ δὲ γλυκεῖαι τε καὶ ἡδονὴν ἔχουσαι μάλιστα
 μὲν πᾶσαι αἱ μυθικαί, οἷον «ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφρο-
 δίτη, εἰσιτιῶντο οἱ τε ἄλλοι θεοὶ καὶ ὁ τῆς Μήτιδος
 υἱὸς Πόρος» καὶ τὰ ἐξῆς, ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ Συμποσίου 5
 ταῦτα Πλάτωνος· καὶ πάλιν τὸ περὶ τῶν τεττίγων ῥη-
 θέν ἐν Φαίδρῳ «ὥς ποτε ἦσαν ἄνθρωποι οὔτοι πρὶν
 Μούσας γεγονέναι» καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι
 τὰ ἐν τῷ Κατ' Ἀριστοκράτους εἰρημένα, οἷον «ἐν τού-
 τῳ μόνῳ τῷ δικαστηρίῳ θεοὶ δίκας δοῦναι καὶ λαβεῖν 10
 ἤξιωσαν παρ' ἀλλήλων» καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι τοῦ «δικάσαι
 δὲ Εὐμενίσσι καὶ Ὀρέστη τοὺς δώδεκα θεούς». ἀλλ' ἐν-
 ταῦθα μὲν, ἐπέπερ ἐν τῷ πολιτικῷ λόγῳ τὰ μυθικὰ
 ὑπτιότητα ποιεῖ, διὰ τῶν τῆς γοργότητος ἰδίων τὸ λίαν
 ὕπτιον ὁ ῥήτωρ παρεμυθήσατο τεμὼν τὰ πράγματα· 15
 ὅσαι δὲ καὶ ἄλλαι εἰσὶ μέθοδοι, καθ' ἃς δεῖ χρῆσθαι
 τοῖς μυθικοῖς, ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ δεινότητος
 ἡμῖν λελέξεται. ἀλλ' ἐκείσε ἐπάνειμι. — Πρῶτον μὲν
 γὰρ ὅπερ ἔφην καὶ μάλιστα γλυκύτητα καὶ ἡδονὴν ἐν
 314 λόγῳ αἱ μυθικαὶ τῶν ἐννοιῶν ποιούσι· κατὰ δεύτερον 20
 δὲ λόγον τὰ διηγήματα, ὅσα ἐγγὺς μύθων ἐστίν, οἷον
 τὰ περὶ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου εἰ διεξίει τις ἢ εἴ τι
 τοιοντότροπον. — Τρίτην δὲ ἔχει τάξιν τὰ κατ' ὀλί-
 γον μὲν πως τοῦ μυθικοῦ κοινωνοῦντα διηγήματα,
 μᾶλλον δὲ ἢ κατὰ τοὺς μύθους πιστευόμενα, οἷά ἐστιν 25

1 cf. Aristid. II 499 Sp. 2 ἡδονὴν μᾶλλον ἔχουσαι εἰσιν μάλιστα VcBa 3 Plat. Symp. 203 B 5 πόρος Ba, (ὁ m.2 supr.) Vc, πῶρος Ac 7 οὔτοι ἄνθρωποι V, Plat. Phaedr. 259 B 9 Dem. 23, 66 14 cf. 314, 6 sq. 16 καὶ om. VcBa 18 ad λελέξεται Pc: γε εἶδει (sic) 19 l. 2 | γλυκύτητα ποιεῖ καὶ VcBa 20 ποιούσι om. VcBa 20. 21 δὲ δεύτερον Pc 21 εἰσιν VcBa 22 εἴ om. V

ἅπαντα τὰ Ἡροδότου· μυθώδη γὰρ ὀλίγα ἔχει, οἷον
 358 τὰ περὶ τοῦ Πανὸς ρηθέντα καὶ τοῦ Ἰάκχου καὶ ἴσως
 ἄλλα τινὰ σφόδρα γε ὀλίγα· τὰ μέντοι ἄλλα καὶ πι-
 στεύεται γεγονέναι καὶ ἀπήλλακται τοῦ μυθικοῦ, δι-
 5 ὅπερ οὐδὲ ὁμοίως τοῖς φύσει μυθικοῖς μετέχει τῆς γλυ-
 κύτητος. — Ἔτερον δὲ παρὰ ταῦτα εἰδὸς ἐστὶν ἡδο-
 νὴν ἔχον καὶ γλυκύτητα ἐννοιῶν, ὅπερ ἄλλοτε ἄλλην
 ἔχει δύναμιν· τοῦτο γὰρ πολλάκις μὲν καὶ τὰ μυθικὰ
 αὐτὰ ὑπερβάλλει τῇ ἡδονῇ, πολλάκις δὲ καὶ τῶν τρι-
 10 τὴν ἐχόντων τάξιν ἐλαττοῦται, ἔστι δὲ τοῦτο τοιοῦτον.
 πάντα, ὅσα ταῖς αἰσθήσεσιν ἡμῶν ἐστὶν ἡδέα, λέγω δὲ
 τῇ ὄψει ἢ ἀφῇ ἢ γεύσει ἢ τινὶ ἄλλῃ ἀπολαύσει, ταῦτα
 καὶ λεγόμενα ἡδονὴν ποιεῖ. ἀλλ' αἰ μὲν εἰσὶν αἰσχροὶ
 τῶν κατὰ ἀπόλαυσιν ἡδονῶν, αἱ δ' οὐ τοιαῦται. καὶ
 15 τὰς μὲν οὐκ αἰσχροὺς ἔστιν ἀπλῶς ἐκφράζειν, οἷον κάλ-
 λος χωρίου καὶ φυτείας διαφόρους καὶ ῥευμάτων ποι-
 κιλίας καὶ ὅσα τοιαῦτα· ταῦτα γὰρ καὶ τῇ ὄψει προσ-
 βάλλει ἡδονὴν ὀρώμενα καὶ τῇ ἀκοῇ, ὅτε ἐξαγγέλλει
 τις, ὥσπερ ἡ Σαπφὼ «ἀμφὶ δὲ ὕδωρ ψυχρὸν κελαδεῖ 315
 20 δι' ὕσδων μαλίνων» καὶ «αἰθυσομένων δὲ φύλλων
 κῶμα καταρρεῖ» καὶ ὅσα πρὸ τούτων τε καὶ μετὰ ταῦτα
 εἴρηται. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρὰ τῷ Πλάτῳ ἐν
 Φαίδρῳ, οἷον «νὴ τὴν Ἥραν, καλὴ γε ἡ καταγωγὴ· ἢ
 τε γὰρ πλάτανος αὕτη μάλα ἀμφιλαφὴς τε καὶ ὑψηλή»

1 πάντα τὰ τοῦ Ac | Ἡροδότου PAc, m.2Vc; μυθικά m.1Ba, ?Vc 2 Her. 6, 105. 8, 65 | καὶ ἴσως καὶ Syr. 8 γε PAc; δὲ VcBa; om. Syr. | καὶ om. Ba 9.10 τῶν τὴν τρίτην V 10 (τοῦ om.) τὸ Ba 11.12 δὲ τῇ om. VcBa 12 prim. ἢ om. VcBa; ἢ τῇ Ac 12.13 ταῦτα γὰρ καὶ Ac 18 ἐξαγγέλλοι Ac 19.20 Sapph. fr. 4 Bergk¹ 20 ὕσδων Pc, (ὑ m.po. in ras.; in schol. m.1 ὕσδων) Pa; ὅσδων Ac, (cr.) Vc, (ὄζ[ω] ex ο[ν] m.1 supr.) Ba 21 κῶμα om. Ac, v.l.P; κῶμα Ba 22 τὸ om. VcBa 23 οἷον om. Pc | Plat. Phaedr. 230 B 24 αὕτη καὶ μάλα Pc

καὶ τὰ ἐξῆς. ταῦτα μὲν οὕτως ἄν τις ἐκφράζων ἡδονὴν ποιολή καὶ γλυκύτητα. ὅσαι δὲ εἰσιν αἰσχυραὶ τῶν κατὰ τὰς ἀπολαύσεις ἡδονῶν, ἐοικυῖαν ἔχουσιν αὐταῖς καὶ τὴν διὰ τῆς ἀκοῆς τέρεψιν καὶ γλυκύτητα· οἷς γὰρ ἕκαστος χαίρει πραττομένοις, ἐκείνοις οὗτος καὶ λεγο- 5 μένοις ἡσθήσεται, ὁ μὲν ἀκόλαστος ἀκολάστοις, ὁ δὲ 359 σωφρονῶν δηλαδὴ σώφροσι, καὶ ὁ ποιῶν δὲ ὡσαύτως ποιήσῃ· ἐπεὶ καὶ τὸ

«ἦ ῥα καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἦν παράκοιτιν» ἡδονὴν μὲν ἔχει καὶ οὐκ ὀλίγην γε, σώφρονα μὴν ταύ- 10 τὴν καὶ μέγρι τοῦ μετρίου ἤκουσαν, τῇ δὲ λέξει καὶ πολὺ τῆς ἡδονῆς ἀφέστηκεν· οὐ γὰρ τραχέως μόνον, 316 ἀλλὰ καὶ σκληρῶς εἴρεται τὸ ‘ἔμαρπτε’· καὶ τὸ ‘ἀγκὰς’ δὲ αὐτῇ τῇ προφορᾷ καὶ τῷ φθόγγῳ, εἰ τὸ τῆς ἐν- νοίας τις ἀφέλοι, ὁρᾷς, ὡς μεγέθους μᾶλλον ἐστίν, οὐχ 15 ἡδονῆς; ὅ γε μὴν ἀκόλαστος πάντως τι καὶ πλεον ἀκοῦ- σαι βούλοιτ’ ἂν ἢ καὶ εἰπεῖν, ὅ τι ποιολή, ὡς ἐν κωμω- δίᾳ, οὐ μὴν ὅ γε σώφρων. τὸ μέντοι

«τοῖσι δ’ ὑπὸ χθῶν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην» καὶ τὰ ἐξῆς μείξονα ἔχει τὴν ἡδονήν, διότι καὶ μυθι- 20 κὸν καὶ φύσει ἡδὺ τῇ ἄλλῃ ἀπολαύσει τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ αἰσχυρὸν ἦν ἐργάσασθαι τὰς τοιαύτας ἐννοίας τε καὶ ἡδονάς. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ

1 μὲν οὖν οὕτως Ac 4 δι’ ἀκοῆς Pc 4. 5 Syr. 1 p. 77, 8: Σωκράτης . . . ὁ λόγος, τοιοῦτος ὁ λόγος· οἷος ὁ λόγος, τοι- αῦται αἱ πράξεις; cf. Clem. Al. III 70, 20 St. cet. 5 ἐκείνοις om. Syr. 7 σώφρων Ba | σωφρονικοῖς VcBa; γε ὁ δὲ σώφρων δηλαδὴ σωφρονικοῖς P 9 Hom. Ξ 346 10 cf. 242, 24 sq. | μὲν om. VcBa 12 οὐδὲ γὰρ Pc 13 cf. 258, 15 14 οὐχ ἡδὺ post φθόγγῳ add. Sc; οὐχ ἡδὺ, καὶ vulg. 15 ἀλλ’ οὐχ VcBa 16 τι PAc; ποῦ VcBa 19 Hom. Ξ 347 20 διότι τι PaAcBa 22 τὸ ἐργάσασθαι V | τε om. VcBa

«πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὔρεϊ ἴσον,
 κυρτωθέν, κρύψεν δὲ θεὸν θνητὴν τε γυναῖκα».
 καὶ ὅλως μυρία τούτων παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἔστι παρα-
 δείγματα. καθόλου τε πᾶσαι αἱ ἐρωτικαὶ ἔννοιαι γλυ-
 5 κείαι εἰσιν, ἐμπίπτουσι δὲ αὐταὶ σχεδὸν ἐν ἅπασιν τοῖς
 προειρημένοις κατ' ἔννοιαν γλυκύτητος εἶδεσι καὶ εἰσὶν
 αὐτῶν ὥσπερ μέρη· διὸ οὐδὲ ἀπεδώκαμεν τάξιν ἰδίαν
 ταῖς τοιαύταις τῶν ἐννοιῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοσοῦτον αὐτῶν
 ἐμνήσθημεν. καὶ οἷς χαίρομεν δὲ λόγοις εἴ τις χρῶτο,
 10 οἷον ἐγκωμίους τοῖς εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἢ εἰς τοὺς προγό-
 νους τοὺς ἡμετέρους ἢ εἰς τὰ παιδικὰ τὰ ἡμέτερα, δη-
 λον ὡς ἡδονὴν ποιεῖ. πολιτικὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἡδονὴ καὶ
 διαχεῖ γε πολλάκις τοὺς ἀκούοντας μᾶλλον ταῦτα τῶν
 φύσει ἡδέων. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα ἐκείνης τῆς δυνάμεως,
 360 ἥς ἦν τὰ ἐξαγγελλόμενα ἅπαντα, ὅσα ταῖς αἰσθήσεσιν
 16 ἡμῶν τέρψιν φέρει. — Ἔτι ποιεῖ γλυκύτητα καὶ τὸ 317
 τοῖς ἀπροαιρέτοις προαιρετικόν τι περιτιθέναι, οἷον
 «τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδὲν με ἐθέλει
 διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῇ πόλει ἄνθρωποι». ἀμφισβητή-
 20 σαιε δ' ἂν τις, πότερον κατὰ λέξιν ἢ κατ' ἔννοιαν ἐν-
 ταῦθα γέγονεν ἢ γλυκύτης· καὶ ἴσως μᾶλλον κατ' ἔν-
 νοιαν· τροπὴ μὲν γάρ τις ἔστιν ἐνταῦθα ἐν τῷ «οὐδὲν
 με θέλει», ἐκ μεταφορᾶς δὲ γέγονεν ἢ περὶ τὴν λέξιν
 τροπὴ καὶ οὐχ ὡς ἐν τῷ «μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδὴ»·
 25 ἐνταῦθα γὰρ τὸ 'ῥέε' τέτραπται μᾶλλον ἢ ἐκεῖ τὸ

1 Hom. *l* 243 3 τούτου Pc 3. 4 τὰ παραδείγματα Pc Vc
 Ba 5 πᾶσι Ac 7 ἀποδεδώκαμεν Vc Ba 9 δὲ χαίρομεν Ac
 13 μᾶλλον post γε Vc Ba; ταῦτα τῶν φύσει ἡδέων μᾶλλον Pc
 14 γὰρ (pro δὲ) Ac 15 τὰ om. V 18 Plat. Phaedr. 230 D |
 ἐθέλει (θέλει Pc) με P 22 τις post ἔστι Ac; om. Vc Ba 24 [οὐχ
 ὡς m.2] Vc; ὡς οὐκ Ba 24 Hom. *A* 249

‘ἐθέλει’, καὶ ἰδίον τι σημαίνονμενον ἔχει ἢ λέξις ἢ
‘ἐθέλει’. τάχα οὖν εἴποι τις ἂν ἡλληγορησθαι αὐτό,
ἀντὶ τοῦ ‘οὐδέν με δύναται διδάσκειν’ τοῦ «οὐδέν
με θέλει» ῥηθέντος. ἡμεῖς μέντοι τοῦτο, ὃ τί ποτ’ ἂν
ῆ, συγχωροῦντες εἶναι, τοσοῦτον διορίζομεθα, ὅτι καθ- 5
όλου τὸ περιτιθέναι τοῖς ἀπροαιρέτοις προαιρετικόν
τι γλυκύτητα ποιεῖ, ὥσπερ ἔν τε τῷ προειρημένῳ δη-
λοῦται καὶ ὅταν τὴν λύραν ἐρωτᾷ ἢ Σαπφῶ καὶ ὅταν
αὐτὴ ἀποκρίνηται, οἷον «ἄγε χέλυ διὰ μοι λέγε, φω-
νάεσσα δὲ γίνεο» καὶ τὰ ἐξῆς. ὁ δὲ Ἡρόδοτος καὶ 10
μᾶλλον τοῦτο συνίστησι τὸ παρ’ ἡμῶν λεγόμενον· σχε-
δὸν γὰρ δι’ ὅλου τοῦ λόγου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν
τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Ξέρξου πραχθεῖσιν ὑπερ-
εβάλετο τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυκύτητι, οἷον «ἐνετέλλετο
318 δὲ λέγειν ῥαπίζοντας τάδε βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα· 15
ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε,
ὅτι μιν ἡδίκησας οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον παθόν.
καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεται σε, ἣν τε βούλη 361
ἦν τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδείς ἀνθρώπων
θύει ὥς ὄντι δολερῶ καὶ ἀλμυρῶ ποταμῶ»· ἐνταῦθα 20
γὰρ πρὸς τὸ ὕδωρ ὥς αἰσθησὶν τινα ἔχον καὶ προ-
αίρεσιν διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην ὑπερέβαλεν
ἡδονῇ, καθ’ ὃ ἐλέγομεν θεωρημα. τὰ μέντοι παρὰ τοῖς
ποιηταῖς ἐξουσίᾳ λέγεται ποιητικῇ, ἀλλ’ οὐχ ὥσπερ εἰ-
ρήκαμεν, οἷον «ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός» καὶ 25

1. 2 γρ ἔχει ἢ λέξις τοῦ ῥέειν ἥτοι ἐθέλει Pc, (ῥέειν ἢ τὸ ἐθέ-
λειν) Pa | ἢ ἡθέλειν Ba, m.1Vc 2 ἡλληγορεῖσθαι Ba, m.1Vc;
ἡλληγορεῖσθαι Ac 7 τε om. V 9 Sapph. fr. 45 B⁴ 14 Her.
7, 35 17 παθόν V 18 βούλει VcBa 19 τὲ (pro δὲ) Ac
28 mg. ἐν ἄλλοις οὕτως· καθ’ ὃ ἐλέγομεν· θεωρήματα μέντοι παρὰ
τοῖς ποιηταῖς Pa, (καθ’ ὃ ἐλέγομεν om.) Pc | l. 4 sq. 25 Hom.
φ 388

«αὐτόματα δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ» καὶ «γηθοσύνη
 δὲ θάλασσα διίστατο» καὶ ὅσα τοιαῦτα· οὐχ ὥς κατ'
 ἀπροαιρέτων γὰρ λέγεται, ἀλλ' ὥς καὶ δυναμένων τὸ
 πρακτέον εἰδέναι· δέδοται γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα τοῖς
 5 ποιηταῖς. ἀπήλλακται μέντοι γε οὐδ' οὕτω γλυκύτητος,
 ἀλλὰ ποιεῖ μὲν κἀνταῦθα οὐδὲν ἥτιον τὴν ἡδονὴν τὰ
 τοιαῦτα νοήματα, μετριωτέραν δὲ ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις.
 ταῦτόν δὲ συμβαίνει καί, εἴ τις τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰ
 ἀνθρώπου ἴδια περιθείη, ὥσπερ ὁ Ξενοφῶν λέγων τὰς
 10 κύνας ἐπισκυθρωπάξειν καὶ πάλιν μειδιᾶν καὶ ἀπιστεῖν
 τοῖς ἵχνεσιν ἢ πιστεῦειν, καὶ ὅταν εἴπῃ «θρασεῖαι δὲ 319
 αἱ οὐκ ἐῷσαι τῶν συνεργῶν τὰς σοφὰς εἰς τὸ πρόσθεν
 ἰέναι, ἀλλὰ ἀνείργουσι θορυβοῦσαι»· καὶ γὰρ τὸ «τῶν
 συνεργῶν» καὶ «τὰς σοφὰς» καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ εἰ-
 15 ρημένα ἀνθρώπων ἴδια καὶ οὐ κυνῶν. καὶ ὅλως πολλὰ
 τοιαῦτα λάβοις ἂν ἐκ τοῦ Κυνηγετικοῦ παραδείγματα,
 ἐν ᾧ δὴ καὶ φύσει τὸ κατ' ἔννοιαν ἔχον τὴν ἡδονήν·
 καὶ κατ' ἄλλα μὲν γάρ, κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν καὶ μᾶλλον,
 ὅτι φύσει τὸ πρᾶγμα ἡδὺ τὸ τῆς θήρας καὶ τῇ ὄψει,
 20 ὥς που καὶ τοῦτο αὐτὸς ἐπεσημύνατο ὁ Ξενοφῶν εἰ-
 362 πὼν ἡδιστον εἶναι θεαμάτων ἰδεῖν τὸν λαγὼν ἐξανιστά-
 μενον, φεύγοντα, μεταδιωκόμενον, ἀλίσκόμενον. Ἀλλὰ
 περὶ μὲν ἐννοιῶν γλυκύτητος καὶ ἡδονῆς τοσαῦτα.

Μέθοδοι δὲ αὐτὴν ποιοῦσιν, αἵπερ καὶ τὴν καθα-
 25 ρότητα καὶ τὴν ἀφέλειαν, περὶ ὧν εἴρηται.

1 ἂς ἔχον ὄρει post οὐρανοῦ add. VcBa, cf. Hom. E 749 | Hom.
 N 29 3 γὰρ P; μὲν V 4 καὶ om. Pc 7 ἄλλοις ζώοις V 8 τις
 om. VcBa 9 ἀνθρώπων l. 15 10 σκυθρωπάξειν Pc | Xen.
 Cyneg. 3, 5 | ib. 4, 3 (ἐμμειδιῶσαι πρὸς τὰ ἵχνη) 10.11 ib. 3, 7
 11 καὶ om. VcBa | ib. 3, 7 12 ἀνείργουσαι Pa 14 καὶ τὸ
 τὰς Ac | alt. καὶ om. VcBa | τὰ om. VcBa 17 ἡδονὴν πολὺ
 Ald. 20 Xen. Cyneg. 5, 33 25 p. 227, 19. 327, 24

Λέξεις δὲ γλυκεῖα ἢ τε τῆς ἀφελείας ἰδίᾳ παρὰ τὴν
καθαρὰν ῥηθεῖσαν εἶναι καὶ ἔτι ἡ ποιητική. ταύτη τοι
καὶ Ἡρόδοτος τῆς γλυκύτητος μάλιστα πεφροντικῶς
ἐχρήσατο μὲν καὶ μεθόδοις καὶ ἐννοίαις, αἵσπερ καὶ
ἡμεῖς ἐχαρκτηρίζομεν τὴν γλυκύτητα, λέξει τε ἐκάστη 5
ἰδίᾳ τῆς ἀφελείας πολλαχοῦ, ὥσπερ ἐλέγομεν, ἐκεῖθεν
δὲ μάλιστα διαρκῆ ἔσχε τὴν γλυκύτητα, ὅτι καὶ αὐτὴν
εὐθὺς τὴν διάλεκτον ποιητικῶς προεβλέτο εἰπεῖν· ἡ γὰρ
Ἰὰς οὕσα ποιητικὴ φύσει ἐστὶν ἡδεῖα. εἰ δὲ καὶ ἄλ-
320 λων διαλέκτων ἐχρήσατό τισι λέξεσιν, οὐδὲν τοῦτο, 10
ἐπεὶ καὶ Ὅμηρος καὶ Ἡρόδοτος καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι τῶν
ποιητῶν ἐχρήσαντο μὲν καὶ ἄλλαις τισὶ λέξεσιν ἐτέρων
διαλέκτων, τὸ πλεῖστον μὴν ἰάζουσι, καὶ ἔστιν ἡ Ἰὰς
ὅπερ ἔφην ποιητικὴ πως, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡδεῖα. —
Τὸ δ' αὐτὸ αἴτιον οἶμαι τοῦ καὶ τὰς παραπλοκάς τῶν 15
ποιημάτων ἐν λόγῳ ἡδονῇ ἔχειν, οἷον «σύν τε δύ'
ἐρχομένῳ βουλευσόμεθα, ὃ τι ἐροῦμεν» καὶ πάλιν ἐν
Πολιτείᾳ πέμπτῳ «ἀλλὰ μὴν καὶ καθ' Ὅμηρον τοὺς
τοιούτους δίκαιον τιμᾶν τῶν νέων, ὅσοι ἀγαθοί· καὶ
γὰρ Ὅμηρος τὸν εὐδοκιμήσαντα ἐν τῷ πολέμῳ νῶτοι- 20
σιν ἔφη διηνεκέεσσι γεραίρεσθαι Αἴαντα, ὡς ταύτην
οὕσαν οἰκείαν τιμὴν τῷ ἡβῶντί τε καὶ ἀνδρείῳ, ἐξ ἧς
ἅμα τῷ τιμᾶσθαι καὶ τὴν ἰσχὺν ἀνξήσει» καὶ πάλιν

2 ῥηθεῖσαν Pa | p. 328, 17 | ταύτης VcBa; ταυτά? cf. 299, 2.
338, 24 5 p. 331, 1. 334, 10 | τε Ac, (δὲ supr.) Pa; δὲ Pc,
m.2Vc; om. VcBa 6 καὶ ἰδίᾳ Ac; ἰδίαι μὲν VcBa | πανταχοῦ
Pc | l. 1 10 τοῦτο P VcAc; τοιοῦτον Ba 13 γε μὴν Ac, v.l.P

14 ὅπερ Pa 15 sq. cf. p. 450, 21 Sp. 16 Plat. Symp. 174 D;
Hom. K 224 17 ἐρχομένων Ba, (alt. ν er.) Pa Vc | βουλευσόμεθα
V | ὅτι Ac 18 Plat. Reip. V 468 CD | τὸ τοὺς VcBa 21 αἴ-
αντα ante γεραίρεσθαι Ac, m.2Vc; om. P; post νῶτοισιν Plat.
Hom. H 321 | τοιαύτην V 22 τε om. Ac 23 τιμὴν (pro
ἰσχύν) Ac

τοῦτο «ἀλλ' οὐ πεισόμεθα Ἡσιόδῳ, ἐπειδὴν τινες τοι-
ούτου γένους τελευτήσωσιν, ὥς ἄρα

363 οἱ μὲν δαίμονες ἄγνοι ἐπιχθόνιοι τελέθουσιν,
ἐσθλοί, ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων;

5 πεισόμεθα μὲν οὖν». ἔστι δὲ πολλὰ καὶ παρὰ τῷ
Ξενοφῶντι τοιαῦτα καὶ παρ' ἄλλοις συγχοῖς, καὶ ἀφθο-
νία παραδειγμάτων ἐστίν, εἴ τις ἐκλέγειν παρ' ἐκάστου
βούλοιτο. ὁ δὲ Πλάτων καὶ ἀφειδέστερον ἐν τῷ Συμ-
ποσίῳ καταχρησάμενος τῷ τοῦ Ἀγάθωνος προσώπῳ ὥς 321

10 ποιητοῦ τῇ παραπλοκῇ ταύτῃ ἐχρήσατο· οὐ γὰρ ἀπ'
ἄλλοτρίων ποιημάτων τινά, ἀλλ' αὐτὸς ποιήσας παρ-
έπλεξε, προδιορθωσάμενος μέντοι, ἵνα μὴ πάντῃ αὐτεξ-
ούσιον εἶναι δοκῇ τὸ λεγόμενον, οἷον «ἐπέρχεται δέ
μοί τι καὶ ἐμμέτρως εἰπεῖν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ποιῶν»,
15 εἴτα τὸ μέτρον ἐπήγαγεν

«εἰρήνην μὲν ἐν ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην,
νηνεμίαν δ' ἀνέμοις, κοίτην ὕπνον τ' ἐνὶ κήδει».

καὶ ἐν τῷ Φαίδρῳ δὲ παραπλησίως πρόσωπόν τι ὑπο-
βαλὼν ἀόριστον μὲν, ἀλλ' οὖν ὥς ἑτέρου λέγοντος ἐν-
20 θουσιῶν δὴ μέτρον ἐφθέγγετο

«ὥς λύκοι ἄρνα φιλεῦσ', ὥς παῖδα φιλοῦσιν ἐρασταί»·
οὐ μέντοι οὐδὲ τοῦτο εἶασεν ἀπαραμύθητον, ἀλλ' ἐπ-
ήγαγέ τι ἐπιδιορθωτικὸν καὶ τούτῳ. εἰδέναι μέντοι χρή,

1 ἐν τούτῳ V | πεισόμεθα Ba 1.2 τοῦ τοιούτου Ac, Plat.
Reip. V 468 E 3 Hes. Op. 121 | τελέθουσιν P (= Plat. l. l.);
καλέονται V (= Plat. Crat. 398 A) 5 πεισόμεθα Vc; πεισόμεθα
Ba | τῷ om. V 18 Plat. Symp. 197 C 14 καὶ ἐμμέτρως τι Pc |
οὕτως m.1Vc 17 νηνεμίαν ἀνέμων κοίτην ὕπνον τε νηκηδῆ
(v.l. νηκηδεῖ et νικηδεῖ) Plat. | ἀνέμων V | γὰρ δὲ καὶ οὕτως ὕπνον
τὲ νηκηδῆ P 21 φιλεῦσ' PV; ἀγαπᾶσ' Plat. Phaedr. 241 D
23 διορθωτικὸν Ac

ὅτι αὐταὶ αἱ παραπλοκαί, εἴτε ἰδίων εἴτε ἀλλοτρίων
εἶεν ποιημάτων, εἰ μὴ οὕτω παραπλέκονται, ὥστε ἐν
δοκεῖν εἶναι σῶμα αὐτῶν τε καὶ τοῦ πεζοῦ λόγου, ἀλλ'
ἐκ διαστάσεως λέγοντο, ὥσπερ οἱ νόμοι καὶ τὰ ψηφί-
σματα ἐν τοῖς λόγοις ὅτε ἀναγινώσκονται, οὐ ποιοῦσιν
ἀκριβῆ τὴν γλυκύτητα ἀλλ' ἄλλο τι, οἷον «παρανα-
γνωθὶ δὴ μοι καὶ σὺ τὰς ῥήσεις, ἃς ἐλυμήνω·

ἦκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
καὶ

κακαγγελεῖν μὲν ἔσθι μὴ θέλοντά με». 10

καὶ πάλιν τὰ ἐξ Ἀντιγόνης Σοφοκλέους ἐν τῷ Περὶ 364
322 τῆς παραπρεσβείας εἰρημένα, οἷον

«ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν»

καὶ τὰ ἐξῆς· τάχα μὲν γὰρ φαίη τις ἂν καὶ ταῦτα ἔχειν,
εἰ καὶ βραχύ, ἀλλ' οὖν ἔχειν τι καὶ γλυκύτητος, δηλόν 15
γε μὴν, ὅπερ ἔφη, ὅτι ἦτοι πάντα τὰ τῆς ἡδονῆς δια-
φθίρεται τῷ λόγῳ, εἰ ἐκ διαστάσεως παραπλέκοιτο
αὐτῷ τὰ ποιήματα, ἢ οὐκ ἀκριβῆ γε αὐτὴν ἴσχει. —
'Αλλ' ἐπανιτέον πάλιν ἐπὶ τὸν περὶ λέξεως γλυκειάς
λόγον. γλυκεῖα γὰρ λέξεις καὶ ἡ διὰ τῶν ἐπιθέτων ὀνο- 20
μάτων, οἷον «ἄγετε δὴ, ὦ Μοῦσαι λίγεια». καὶ κατ'
αὐτὴν δὲ τὴν πόλῃσιν φύσει οὔσαν γλυκεῖαν παρὰ τὸν
ἄλλον λόγον ἐκφαίνεται τὰ ἐπίθετα καὶ γλυκύτερά πως
ὄντα καὶ πλείονα ποιοῦντα τὴν ἡδονήν. ταῦτά τοι καὶ
ὁ Στησίχορος σφόδρα ἡδὺς εἶναι δοκεῖ διὰ τὸ πολλοῖς 25

8 αὐτῶν τε εἶναι σῶμα VcBa 6 Dem. 18, 267; Eur. Hec. 1;
fr. adesp. 122 N.² 10 κάκ' ἀγγέλλειν Pc 11 Dem. 19, 247;
Soph. Ant. 175 | περὶ om. Pc 15 γέ τι Ac 16 γε PaV; τὲ
Pc 17. 18 αὐτῷ παραπλέκοιτο Ac 19 πάλιν post λέξεως Vc
Ba 20. 21 ὀνομάτων suspect. 21 Plat. Phaedr. 237 A 24 ταύ-
τηι Ac (cf. 336, 2)

χρησθαι τοῖς ἐπιθέτοις. καὶ ἡ δριμεῖα δὲ λέξις τῶν
γλυκύτητα ποιουσῶν ἐστὶ, περὶ ἧς αὐτίκα εἰρήσεται.

Σχήματα δὲ γλυκύτητος, ἅπερ καὶ ἀφελείας ἐλέγο-
μεν εἶναι καὶ ἔτι καθαρότητος, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰ
5 τοῦ κάλλους καὶ τοῦ λόγου τοῦ κεκαλλωπισμένου.

Συνθήκη δὲ ἡδεῖα, ἥπερ καὶ καλή, δηλονότι ἡ σφό-
δρα ἐγγὺς ἄγουσα τὸν λόγον τοῦ καὶ ἔμμετρον εἶναι·
δεῖ γὰρ καὶ κατὰ τὴν συνθήκην προσβάλλειν τινὰ ἡδο-
νὴν τῇ αἰσθήσει τὴν γλυκύτητα. πόδες μέντοι πλεονά-
10 ζειν ἐν αὐτῇ ὀφείλουσιν οἱ τῆς σεμνότητος οἰκεῖοι.

Καὶ αἱ ἀναπαύσεις δὲ ὡσαύτως ἐν ἡδονῇ ἔχοντι
λόγῳ σεμναὶ ἔστωσαν καὶ βεβηκυῖαι· βεβηκέναι γὰρ δεῖ
τὸν ῥυθμὸν ἐνταῦθα, ὥσπερ ἐλέγομεν καὶ ἐν ἀφελείᾳ.

365 Περὶ δριμύτητος καὶ τοῦ ὀξέως λέγειν ὠραίου 323

15 τε καὶ ἄβροῦ καὶ ἡδονὴν ἔχοντος λόγου.

Ἐφην εἶναι τι καὶ περὶ δριμύτητος καὶ ὀξύτητος ὥς 5
προσηκούσης τῷ ἀφελεί τε καὶ ἡδονῇ ἔχοντι λόγῳ· ἧς
ὅποῖαι μὲν εἰσιν αἱ ἔννοιαι, καὶ ὀλίγῳ πρότερον εἰρή-
καμεν ἐν τῷ περὶ ἀφελείας, ὅτι εἰσὶν οἶον ἐξ ἐπιπολῆς
20 βαθεῖαι· ἴσως οὖν τοῦτο οὐδὲ ἔννοια, μέθοδος δὲ τίς
ἐστὶ τὸ μὴ περινενοημένως λέγειν, ἀπλῶς δὲ καὶ ἀνει-
μένως τὰ περινενοημένα· διὸ καὶ ἴδιον τοῦτο ἀφελείας,
λέγω τὸ τῆς τοιαύτης μεθόδου. καὶ πολλά γε ἔφην τού-
του τὰ παραδείγματα εἶναι παρὰ τῷ Ξενοφῶντι, ἀναγ-
25 καίως, διὰ τὸ ἀφελὲς τῆς συγγραφῆς. — Ἐτερον δὲ

1 δὲ om. VcBa 3 [ἀφ m.po.]ελείας Pc 6 ἡ ἡδεῖα VcBa;
ιδία Ac | cf. 308, 15 7 ἄγουσα PAc; οὔσα VcBa 10 cf. 251,
23 11 αἱ om. PcAc 12 ὑποβεβηκέναι VcBa, v.l P 13 p. 329,
14 16 p. 328, 22. 329, 2 19 p. 328, 9 | εἰσὶν οἶον P, cf. Syr.;
οἶον εἰσιν VcBa; εἰσὶν οἶον αἱ Ac 24 τὰ om. Ac | τὰ etiam
ante παρὰ Vc | p. 328, 13

παρὰ ταύτην τὴν δριμύτητα εἶτε καὶ ὀξύτητα δριμύτη-
 τός ἐστιν εἶδος, περὶ οὗ δυσχερὲς ἀποφύνασθαι, ὅτι
 περὶ λέξιν ἢ περὶ ἔννοιαν γίνεται· οὕτε γὰρ ὥς ἐστιν
 ἔννοια οὐδ' ὥς οὐκ ἐστιν, ἀσφαλὲς εἰπεῖν· κατὰ λέξιν
 μὲν γὰρ θεωρεῖται, ἡ λέξις δὲ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἢ ποι- 5
 οῦσα τὴν δριμύτητα οὐδὲν ἔχει δριμύτητος, εἰ τῆς ἐν-
 νοίας αὐτὴν χωρίσειέ τις, περὶ ἣν γίνεται, ἢ τῶν πρὸ
 αὐτῆς ῥηθέντων. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἰδέαις τοῦτο οὐκ
 ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἡ καθαρὰ λέξις καθαρὰ δῆπουθεν
 ἐστιν, εἰ καὶ σεμνὴν τις ἔννοιαν δι' αὐτῆς ἐξαγγέλλοι 10
 καὶ εἰ μὴδὲν πρὸ αὐτῆς εἴη λελεγμένον, καὶ ἡ σεμνὴ
 λέξις σεμνή, καὶ εἰ μὴ σεμνὴν τις ἔννοιαν δι' αὐτῆς
 φράζοι καὶ εἰ μὴδὲν προειρήκοι, καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἰδεῶν
 ὡσαύτως· ἡ δὲ τῆς δριμύτητος λέξις οὐ τοιαύτη, ἀλλ'
 324 αὐτὴ μὲν καθ' ἑαυτὴν οὐδὲν ἔχει τοιοῦτον, ἔννοιαν δέ 15
 τινα σημαίνουσα, ἥς οὐκ ἔστι κυρία, ἢ τισιν ἄλλοις
 ἐφεπομένη κατὰ τινα οἶονεὶ χαριεντισμὸν γίνεται δρι-
 μεῖα καὶ ποιεῖ τὴν δριμύτητα. σαφέστερον δὲ ἔσται
 τοῦτο διὰ τῶν παραδειγμάτων. κυρίως μὲν οὖν ἔν-
 νοιαν σημαίνει λέξις οὐ κυρίως ἐκείνης οὔσα ἢ τοι- 20
 αύτη, οἷον ὁ Ξενοφῶν λέγων τὰς αἰτίας, δι' ἃς πρὸ 366
 τοῦ δέοντος ἀναχωροῦσιν αἱ κύνες ἐκ τῶν διωγμῶν,
 φησὶν, ὅτι αἱ μὲν διὰ μαλακίαν, αἱ δὲ διὰ ἀήθειαν, αἱ
 δὲ διὰ τὸ καὶ τό, αἱ δὲ διὰ φιλανθρωπίαν ἀναχωροῦσι,
 φησί· τὴν γὰρ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους συνήθειαν καὶ 25
 τὸ συνεῖναι ἀνθρώποις ἀσπάζεσθαι φιλανθρωπίαν ὠνό-

2 exsp. πότερον 3 οὐδὲ V 5 γὰρ m.2 suppl. Vc | pr.
 ἢ post δὲ Pc 7 αὐτῆς Pc | ἢ om. Ba 8. 9 οὐκ ἐστι
 τοῦτο V 10 ἐξαγγέλλοι — 12 αὐτῆς om. Ba 18. 19 τοῦτο ἔσται
 Ac 20 ἐκείνη Ac 21 Xen. Cyneg. 3, 8 22 δι' ἀσθένειαν
 Diac. f. 421 r; δι' ἀ[π]ήθειαν Pa 24 alt. διὰ om. Pa | διὰ τὸ
 φιλάνθρωπον Sc, Diac., Xen. 26 cf. Plat. Defin. 412 E

μασεν, οὐ κυρίως μὲν ἐπὶ τούτου τοῦ πράγματος οὐ-
σης τῆς λέξεως — ἐπ' ἄλλου γὰρ τάττειν εἰώθαμεν
τὴν φιλανθρωπίαν —, κυρίως μέντοι πως σημαίνων
τὸ πρᾶγμα· καὶ γὰρ τάχα τούτου μᾶλλον ἂν εἴη κυ-
5 ριωτέρα ἢ λέξεις, ἢ ἐπὶ τοῦ ἐλεεῖν καὶ οἰκτεῖρειν ὅτε
τιθοῖτο, ἐφ' οὗπερ καὶ φύσει τάττομεν τὸ τῆς φιλαν-
θρωπίας ὄνομα. καὶ ὁ Σοφοκλῆς δὲ φίλανδρόν ποῦ τὴν
Ἀταλάντην εἶπε διὰ τὸ ἀσπάζεσθαι σὺν ἀνδράσιν εἶναι,
ἡμῶν πάλιν ἐπ' ἄλλου πράγματος ταττόντων τοῦνομα
10 τοῦτο, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς φιλανθρωπίας. καὶ τὸ παρὰ
τῷ Εὐριπίδῃ δὲ τοιοῦτόν ἐστι,

«μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, γύναι,
ὑπερβάλῃς»,

φησί· σχεδὸν γὰρ τούναντίον νῦν ἢ λέξεις αὕτη σημαί- 325
15 νει ἢ τῆς φιλανδρίας, ἢ ἥπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν χρῆσθαι·
τὴν γὰρ ἀκολασίαν βούλεται νῦν δήπου σημαίνειν καὶ
τὸ μοιχεύεσθαι. καὶ λόγον μέντοι τινὰ εὖνουν λέγουσι
τὸν εὐνόητον καὶ σαφῆ· καὶ ὁ Εὐφορίων «ἄτρεα δῆ-
μον Ἀθηναίων» ἀντὶ τοῦ ἄτρεστον καὶ ἄφοβον. ὅλως τε
20 πολὺς ὁ κίνδυνος ἐν ταῖς τοιαύταις δριμύτησιν ἐκπε-
σεῖν εἰς ψυχρότητα· ἐπεὶ καὶ οἱ τὰ σπουδαῖα γελοῖα
ταυτὶ συντιθέντες τοῦ γελοίου γ' ἔνεκα οὐδὲν ἄλλ' ἢ
ταῖς τοιαύταις χρώμενοι δριμύτησιν εὐδοκιμοῦσιν· εὐ-
λαβεῖσθαι οὖν χρή. Καὶ πρῶτον μὲν τοῦτο εἶδος δρι-

1 ἐπὶ om. VcBa 3 σημαῖνον VcBa 4 τάχα post μᾶλλον
Pc | τοῦτο m.2Vc; ἐπὶ τούτου Ac 6 φύσει καὶ V 7 Soph. fr.
1006 N.² 10 παρ' (om. 11 τῷ) Pc 13 ὑπερβάλῃ Ba, (λλῆς m.2
supr.) Vc; ζήτει παρελθεῖν Eur. Andr. 230 15 ἢ om. Ba, supr.
Vc 18 fr. 159 Scheidweiler (diss. Bonn. 1908); cf. Meineke,
Anal. Alex. p. 126 20. 21 ἐμπεσεῖν PcAc 21 'fort. σπουδο-
γέλοια vel σπουδαιογέλοια' Meineke; εἰ δὲ δεῖ 'γελοῖα' γράφειν
μόνον, ὅπερ ἐμοὶ κάλλιον δοκεῖ, ῥάδιος ἢ ἐρμηνεία Sic. VI 408,
29 W.

μύτητος, παράδειγμα δὲ αὐτοῦ παρὰ τῷ ῥήτορι οὐκ ἔστιν.

Ἔτερα δὲ αὐτῆς εἶδη τρία, οἷς ὁ ῥήτωρ χρῆται, ἃ δὴ πάντα κατ' ἀκολουθίαν τινῶν προορηθέντων ἀπὸ τινος 367 λέξεως γίνεται, διαφέρει δὲ πῶς ἀλλήλων. τὸ μὲν γὰρ 5 καθ' ὁμοιότητα λέξεως ἐμφαίνει τινὰ δριμύτητα, οἷον «μέλλει πολιορκεῖν τοὺς Ἑλληνας, ἐκδίδωσι. μέλει γὰρ τινι τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων;» τοῦτο ἐγὼ μὲν σφόδρα εὐλαβῶς εἶχον θεῖναι ὥς παράδειγμά τινος δριμύτητος· ἐπεὶ δὲ τῶν σφόδρα εὐδοκιμησάντων 10 τινὲς κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπους καὶ νῦν δὲ εὐδοκιμούντων ἐπὶ θεωρίᾳ λόγων ἐν οἷς ἀπολελοίπασι 326 βιβλίοις οὕτω τεθεωρήκασιν καὶ τοῦτο καὶ τεθείκασιν γε ὥς παράδειγμα τοιαύτης δριμύτητος, εἰρήσθω καὶ ἡμῖν, καίτοι τάχ' ἴσως οὐδ' ἡ τοιαύτη δριμύτης, εἴπερ οὕτω 15 γίνοιτο, ἐκφεύγει τὴν ψυχρότητα· ἀλλ' οὖν εἰρήσθω. καὶ τοῦτο μὲν οὕτω καθ' ὁμοιότητα λέξεως γίνεται, ὥς προείρηται.

Ἔτερον δὲ εἶδος δριμύτητος τὸ ἐκ παρονομασίας, οὐκ ἔξ ὁμοιότητος, ὅταν κυρίῳ τινὶ ὀνόματι ἢ ῥήματι 20 χρησάμενοι εἴτ' εὐθὺς ἐπόμενοι τούτῳ χρησώμεθα καὶ ἐφ' οὗ μὴ κύριόν ἐστι πρᾶγματος, οἷον «εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐφιστάντας εἰρήνην ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τείχεσιν ἤδη προσαγάγῃσιν», εἴτ' εἰπὼν, δι' ὧν ἡγρεῖται Φίλιππον πολεμεῖν τῇ πόλει καὶ ὅτι 25

3 κέχρηται V 4 τινῶν PV; τῶν? 4. 5 ἀπὸ τινων λέξεων Ald. 7 Dem. 8, 27 8 τισι Vc | τούτων τῶν Sc 9 εἶχον om. Ac 11 δὲ ἔτι V 13 pr. καὶ om. Sc 13. 14 γε καὶ τεθείκασιν γε πῶς καὶ παράδειγμα τοιαύτης Pa, (om. γε πῶς καὶ) Pc 14 δριμύτητος τοιαύτης (m. 1 cr.) Pa 15 cf. 341, 20 20 κυρίως Ac 21 ἐπομένῳ VcBa 22 Dem. 9, 17 23 φήσαμεν Ac 24 ἂν om. Ba, (add. m. 2) Vc | ἤδη τοῖς τείχεσιν Pc

πάνθ', ὅσα νῦν πράττει καὶ κατασκευάζεται, ἐπ' αὐτοὺς
κατασκευάζεται, ἐπάγει δριμέως «εἴτα τὸν τοῦτο τὸ
μηχάνημα ἐπὶ τὴν πόλιν ἱστάντα εἰρήνην ἄγειν ἐγὼ
φῶ πρὸς ὑμᾶς; πολλοῦ γε καὶ δεῖ». καὶ πάλιν «ἐγὼ
5 δὲ οὐ τοῦτο δέδοικα. εἰ Φίλιππος ζῇ ἢ τέθνηκεν, ἀλλ'
εἰ τῆς πόλεως τέθνηκε τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν καὶ
τιμωρεῖσθαι»· τοῦτο δὲ καὶ ἐναργῆ ποιεῖ τὸν λόγον,
οὐ μόνον δριμύν· τροπῆς γάρ ἐστιν ἐγγύς, οὐ μὴν τρο-
πή γέ ἐστιν ἄντικρυς διὰ τὸ παρωνομάσθαι· ἐπεὶ καὶ
368 καθ' ἑαυτὸ εἰ λέγοι τις τὸ «τέθνηκε τῆς πόλεως τὸ
11 τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν», πάνυ ποιήσῃ σκληρὸν κατὰ
τὴν τροπὴν τὸν λόγον, ἐκ παρωνομασίας δὲ εἰσαχθὲν
ἅμα τῇ ἐναργείᾳ καὶ τὴν δριμύτητα ἔχει.

Λοιπὸν εἶδος δριμύτητος τρίτον ἐστίν, ᾧ καὶ αὐτῷ 327
15 ὁ ῥήτωρ κέχρηται. γίνεται δέ, ὅταν τροπῇ τινι χρησά-
μενοι μὴ σφόδρα αὐστηρᾷ μηδὲ σκληρᾷ κατ' ἀκολου-
θίαν ἐκείνης ἐτέραν ἐπενέγκωμεν τροπὴν σκληροτέραν
μέν, οὐ μὴν δοκοῦσάν γε εἶναι τοιαύτην διὰ τὸ ἀκόλου-
θον τοῦ προειρημένου, οἷον «ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν
20 ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει καὶ σφόδρα γε ἡν-
θησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾷ-
ται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ»· τὸ γὰρ ἥνθησε' τροπι-
κὸν μὲν, οὐ μὴν αὐστηρὸν οὐδὲ σκληρόν, τὸ δὲ
'καταρρεῖ' σκληρὸν ἰσχυρῶς, οὐ μὴν τοιοῦτον ἐφάνη διὰ

1 νυνὶ V 2 Dem. 9, 18 4 Dem. 19, 289 5 εἰ m.po. suppl.
Pa 7 καὶ om. Ac 8 μόνον Pc V; μὴν Pa 9 καὶ om. Ac
10 ἑαυτὸν Pc 13 ἐνεργεῖαι P 16 ἀτηρᾷ Ac (quod interpretatur
Syr.), cf. l. 23; ἀ[υστ^η m.2]ρᾷ Ba; ἀτ[η] m.2]ρᾷ Vc 19 Dem. 2,
10 20 βραχὺν (sic) Ba 22 γὰρ PV; δὲ Syr. 23 ἀτηρὸν Vc
Ac; ἀ[υστ^η m.2]ρὸν Ba | οὐδὲ Pa Ac; καὶ Pc Ba; I litt. ex., supr.
(m. 1?) ὁ[υ]δε, Vc | οὐ σκληρὸν δέ (om. οὐ μὴν αὐστηρόν) Syr.
24 τοιοῦτό (-τόν Ac) γε V

τὸ ἐξ ἀκολουθίας εἰρησθαι· ἐπὶ γὰρ τῶν ἀνθέων τῶν μαραινομένων τὸ καταρρεῖν σχεδὸν κυρίως λέγεται, ἥδη δὲ αὐτοῦ τὴν ἄγαν σκληρότητα καὶ τὸ παρακείμενον αὐτῷ ἀφείλε, λέγω τὸ «τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται». ὅμοιον τούτῳ καὶ τὸ Εὐριπίδου ἐν Πολυίδῳ

5

«εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἵπτατο
ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἄν
τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασι τεθνηκέναι»·

τῷ γὰρ 'οἰκῶν' παράκειται τὸ 'ἡρμήνευσεν ἄν', καθ' αὐτὸ δ' ἄν ἦν σκληρόν πως. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς δρι- 10
μύτητός τε καὶ ὀξύτητος ὥς προσηκουσῶν τῇ τε ἀφε-
λείᾳ καὶ τῇ γλυκύτητι.

Ὁ δὲ περὶ ἡδονῆς οὗτος καὶ γλυκύτητος ἡμῖν ρηθεὶς
328 λόγος ἅπας ὁ αὐτὸς ἄν εἴη δήπου τῷ περὶ ἀβρότητος
καὶ περὶ τοῦ ὠραίου λεγομένου λόγου καὶ εἴ τι τοι- 15
ουτότροπον· ταῦτα γὰρ οἶμαι πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα
ὀνόματι διαλλάττει μόνῳ, ἔστι δὲ τὰ αὐτά. ὅταν γὰρ
ἦτοι ἐρωτικόν τι ἐννόημα λέγωμεν ἢ καὶ τῶν ἄλλων 369
τι τῶν ἰδίων γλυκύτητος μεθοδεύωμεν τε οὕτως καὶ
ἐρμηνεύωμεν δι' ἐπιθέτων καὶ ποιητικῶν ὀνομάτων 20
παρισσώμεν τε τοῖς σχήμασιν ἢ τοῖς κώλοις ἢ καὶ ἄλλῳ
τινὶ κάλλους ἰδίῳ σχήματι ἐξαγγέλλωμεν συντιθεμέν
τε οὕτως καὶ τοὺς μὲν ῥυθμοὺς ποιῶμεν σεμνοὺς ἅμα
καὶ καλοὺς, τὰς δὲ ἀναπαύσεις σεμνὰς ὁμοῦ καὶ ἀφε-
λεῖς, ὠραῖος καὶ ἀβρὸς κατ' ἀνάγκην ἡμῖν ὁ λόγος γλ- 25
νεται· ὥστε οὐκ οἶδα, εἴ τι διαλλάττει ἡδονὴ καὶ ὦρα

4 λέγω om. Ba, supr. Vc 5 πολυείδωι Vc, m.1Ba 6 Eur.
fr. 636 N.* | ἵπ[τ]ατο Pc; ἵππατο Ac; ἵπτατ' VcBa; ἔπτατο Mat-
thiae 8 κύμασι[ν ex.] Vc 9 ἄν om. V 13 ἡμῖν om. Pc
15 περὶ om. Pc 17 διαλλάττειν Ac | εἶναι (pro ἔστι) Ba | γὰρ
om. Ac 21 τοῖς σχήμασιν PV; ταῖς συλλαβαῖς? cf. 300, 6

ἢ ἐν λόγῳ ἀβρότητας ἢ γλυκύτητος ἢ τινος ἄλλου τοι-
ουτοτρόπου.

Ἀλλὰ περὶ μὲν ἀφειλείας καὶ γλυκύτητος τοσαῦτα·
ἐξῆς δ' ἂν εἴη λέγειν περὶ ἐπιεικειάς.

5

Περὶ ἐπιεικειάς.

Ἐπιεικὴς καὶ ἡθικὸς λόγος γίνεται κατ' ἔννοιαν μὲν, 6
ἦτοι ὅταν ἐκόντα τις αὐτὸν μειονεκτοῦντα δεικνύῃ, ὥς
ἐν τῷ Κατὰ Κόνωνος, ὅτι παρὸν αὐτῷ καὶ λωποδυσίῳ
καὶ ὕβρεως δίκας λαβεῖν ὅμως αἰκίας δικάζεται· ἢ ὅταν
10 εἰς ἴσον ἑαυτὸν τις ἄγῃ τοῖς πολλοῖς καίπερ οὐκ ὦν τῶν 329
πολλῶν εἷς, σχεδὸν δὲ καὶ τοῦτο ταῦτόν ἐστι τῷ προ-
ειρημένῳ· καθόλου γὰρ ἡ ἐπιεικεία παρατεθραυσμένον
ἔχει τὸ δίκαιον διὰ φιλανθρωπίαν, ὥς ἔφη Πλάτων,
καὶ τὸ μὴ ὄντα οὖν τῶν πολλῶν ἕνα ἑαυτὸν ἐν τοῖς
15 πολλοῖς ἀριθμεῖν οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐκόντα μειονεκτεῖν
ἐστίν· ὅμως δὲ κείσθω καὶ κατ' εἶδος ἕκαστον, δεύτε-
ρον οὖν εἶδος τῆς ἐπιεικειάς τὸ τοῖς πολλοῖς ἑαυτὸν
συναριθμεῖν. πολὺ τὸ τοιοῦτον ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου
καὶ πρῶτόν γε τὸ «ἐγὼ δ', ὅπερ ἂν καὶ ὑμῶν ἕκαστος
20 ὑβρισθεὶς προέλλετο πρᾶξαι, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐποίησα».
εἰ δὲ καὶ δεινῶς ἐνταῦθα, ἑτέρου λόγου· τοῦτο γὰρ
φύσει τῆς δεινότητος ἴδιον τὸ εἰς δέον εἰδέναι χρῆσθαι
370 τοῖς τε ἄλλοις καὶ τοῖς εἵδεσι τοῦ λόγου, ὥσπερ ἐν-
ταῦθα εἰς δέον κέχρηται τῇ ἐπιεικειᾷ καὶ τῷ ἡθει, ἐπεὶ
25 καὶ τὸ διδόναι τι πλεον τῷ ἐχθρῷ ἐκόντα ἐπιεικές.

7 δεικνύει Ba, -[η] Pa 8 Dem. 54, 1. 24 13 φησι VcBa |
cf. Plat. Leg. VI 757 E 15 ἀλλ' PAc; om. Ba, (supr. m.2) Vc;
γε οὐδὲν ἄλλο ἢ mg. P 16 καὶ om. VcBa | ἕκαστα Ba 17 τῆς
om. V 18 καὶ πολὺ τὸ Ac 19 Dem. 21, 1 21. 22 γὰρ καὶ
φύσει V 22 cf. 368, 24 sq. 25 διαδιδόναι mg. m.1Ba | ἐκόντα
om. Pc

ἀλλ' ὄρα, μεθ' ὅσης δεινότητος ὁ ῥήτωρ τοῦτο ποιεῖ·
 τῷ γοῦν Χარიδῆμω δίδωσι τὸ ὥς πολίτη ἐξετάζεσθαι,
 ἵνα μᾶλλον οὕτω παράνομον ἐξελέγξῃ τὸ ψήφισμα· τὰ
 γὰρ κατὰ τοὺς νόμους τοῖς πολίταις διώρισται· καὶ
 σκόπει, πῶς ἐπισημαίνεται τὸ τῆς ἐπιεικειᾶς ἐν τῷ «καὶ 5
 θεάσασθε», φησὶν, «ὦ Ἀθηναῖοι, ὥς ἐπιεικῶς καὶ ἀπλῶς
 χρήσομαι τῷ λόγῳ, ὅς εἰς μὲν ταύτην τίθεμαι τὴν τά-
 ξιν αὐτόν, ἐν ᾗ πλείστης ἂν τυγχάνοι τιμῆς» καὶ τὰ
 ἐξῆς. — Ἐτι ἐπιεικοῦς λόγου καὶ τὸ λέγειν, ὥς παρὰ
 γνώμην δικάζεται καὶ ὥς ἀναγκάσαντος τοῦ ἐχθροῦ εἰς 10
 330 δικαστήριον ἦκει δέον ἐπὶ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐπι-
 τηδείων διακεκρίσθαι, οἷον «εἰ μὲν ἐβούλετο Ἄφοβος
 τὰ δίκαια ποιεῖν» καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιεικειᾶς συστατικά,
 καὶ τὸ «οὐδένα πώποτε τῶν πολιτῶν οὔτε γραφὴν γρα-
 ψάμενος οὔτ' ἐν εὐθύναις λυπήσας» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ 15
 τὸ «ἐπειδὴ γὰρ οὐχὶ τῶν πεπολιτευμένων οὐδὲ τῶν
 ἐνοχλούντων ὑμᾶς ὦν πρᾶγμα τηλικούτου φημὶ δείξειν
 πεπραγμένον» καὶ τὰ ἐξῆς. — Καὶ τὸ φάσκειν δὲ
 ἀπείρως ἔχοντα λόγων εἰς δικαστήριον εἰσιέναι δύνα-
 ται μὲν τι καὶ ἄλλο ἐμφαίνειν καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπιεικὲς 20
 ἢ ὅλως τό γε ἡθικὸν τῷ ἠναγκάσθαι λέγειν· τὸ γὰρ
 μὴ βουλόμενον ἦκειν ἅμα συνεμφαίνεται. καθόλου τε,
 ὅπερ ἔφην ἀρχόμενος τοῦ περὶ ἐπιεικειᾶς λόγου, πάντα,
 ὅσα ἐστὶ προσώπου συστατικά ὥς ἐκόντος μειονεκτοῦν-
 τος, ἡθικὸν ποιεῖ τὸν λόγον καὶ ἐπιεικῆ κατὰ τὴν ἔν- 25

2 Dem. 23, 20 sq. 3 ἐλέγξι Ac 5 ἐν τῷ om. Ac 6 φησὶν
 om. Ald. | ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Ac; om. Dem. 23, 24 8 τυγχάνη
 Pa 11 ἦκειν Vc 12 Dem. 27, 1 14 Aesch. 1, 1 | πολιτενο-
 μένων VcBa 16 Dem. 23, 4 | πολιτενομένων V 18 πεπραγ-
 μένον om. Ba, m.1Vc 19 cf. Dem. 59, 14. 41, 2. 58, 2 cet. | εἰσ-
 ιέναι εἰς δικαστήριον V 20 μέντι[ι ex oi] Ba | ult. καὶ om. Pc
 21 τὸ ἠναγκάσθαι VcBa 23 p. 345, 7 24 προσώπου ἐστὶ Pc

νοιαν. — Τούτοις δὲ ἅπασι τοῖς εἰρημένοις καὶ ὅτε
 φεύγοι τις δύναται χρῆσθαι ἀναστρέψας, οἷον ὡς παρὸν
 371 αὐτῷ διώκειν ὃ δὲ φεύγει καὶ ὅτι διὰ τοῦτο κατα-
 φρονηθείη, ὅτι χρηστός ἐστὶν ἢ τῶν πολλῶν εἷς, καὶ
 5 ὡς οὐδένα μέντοι πώποτε ἐδίωξεν αὐτὸς καὶ ὡς ἄκων
 ἦκοι· καὶ ὅλως, ὅπερ ἔφη, ἅπασι τοῖς προειρημένοις
 καὶ εἰ φεύγει τις χρῆσθαι δύναται. πολλὰ τῶν τοιού- 331
 των ἐν ἰδιωτικοῖς τὰ παραδείγματα καὶ πλείονά γε
 παρὰ τῷ Ἀνσίᾳ καὶ τῷ Ὑπερίδῃ· φύσει γὰρ οἱ ἄνδρες
 10 ἠθικώτεροι, ταῖς δὲ μεθόδοις καὶ μᾶλλον.

Μέθοδος δ' ἐπιεικείας πρῶτον μὲν ἢ σφοδρὰ ἐοικυῖα
 ταῖς ἐννοίαις ταῖς ἐπιεικέσι τὸ ἐκόντα ἐλαττοῦν τὰ ἐαυ-
 τοῦ χρηστὰ ἢ, ὅσα ἔχει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ σφοδρὰ, ταῦτα
 ἐκόντα μειοῦν καὶ μὴ λέγειν σφοδρῶς. καὶ τὰ μὲν ἐαυ-
 15 τοῦ ἐλαττοῦ ὁ Δημοσθένης κατὰ μέθοδον οὕτως·
 παρὸν αὐτῷ λέγειν ἀξιωματικῶς, οἷον «μετὰ ταῦτα δὲ
 τοὺς ἀποστόλους ἅπαντας ἀπέστειλα, καθ' οὓς Χερρό-
 νησος ἐσώθη καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ πάντες οἱ σύμμα-
 χοι», ὃ δὲ εἶπεν ὡς ἐτέρως, οἷον «τῆς μέντοι διακο-
 20 νίας τῆς ἐφ' ἐκάστῳ τῶν πεπραγμένων καὶ ἐμαυτῷ μετ-
 εῖναί φημι». ὁρᾷς, ὡς ἐν ἀμφοτέροις μὲν ταῦτόν ἐστι
 πρᾶγμα δηλούμενον, ὅτι ἔγὼ συμβεβούλευκα καὶ ἐγὼ
 ἔγραψα, ὅσον δὲ τοῦτο ἐκείνου ἐπιεικέστερον εἴρηται
 καὶ ταπεινότερον; ἀλλ' οὗτος μὲν εἰς δέον ἐκατέρω

1 ἅσι Ac | προειρημένοις Pc, cf. l. 6 3.4 καὶ καταφρονη-
 θεῖη Ac 5 cf. 346, 14; reus dicit 'οὐδένα μέντοι πώποτε ἐδίωξα
 αὐτός' 7 φεύγοι V | δύναται χρῆσθαι Pc 12 ταῖς ἐπιεικέσιν
 ἐννοίαις Syr. 14 μὲν: cf. 349, 2 15 κατὰ μέθοδον ὁ δημο-
 σθένης PcAc | οὕτως Ac; οὕτως [εἰ er.] Vc; οὕτως εἰ P, (εἰ
 er.) Ba 16 Dem. 18, 80 17 ἀπέσταλκα ἅπαντας Pc 18 ἐσώ-
 θη Pc 19 ὡς om. VcBa | Dem. 18, 206

χρηται, οὐ κατ' ἐπιείκειαν ἀλλὰ δεινότητα, ἐκεῖνο μὲν ἐλαττώσας, τουτὶ δὲ ἀνυψήσας. βουλόμενος μέντοι τις ἐπεικῇ ποιεῖν λόγον καὶ ἡθικὸν οὕτως ἄν οἶμαι μεθοδεύσειε. σπάνια δὲ τῆς τοιαύτης μεθόδου τὰ παραδείγματα· οὐκ οὖν ἔγωγε ἐδυνήθην ἐκ τοῦ παραχρημα λαβεῖν τι παρὰ τοῦ ῥήτορος ἢ ἄλλου του τοιαύτης μεθόδου παράδειγμα. αἱ γὰρ εἰρωνεῖαι οὐκ εἰσιν ἐπιείκειαι, ἀλλ' ἡθικὸς μὲν ὁ λόγος, βαρὺς δὲ καὶ οὐκ ἐπεικῆς, οἷον «μανία γὰρ ἴσως ἐστὶ τὸ ὑπὲρ δυνάμιν 372 τι ποιεῖν» καὶ πάλιν «βούλει ἑμαυτὸν μέν, ὃν ἄν σὺ 10 λουδοροῦμενος καὶ διασύρων καλέσῃς, Βάταλον», καὶ πολλὰ ἔστι τοιαῦτα· ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα βαρέα μὲν καὶ διὰ τοῦτο ἡθικά, οὐ μὴν ἐπεικῇ γε οὐδ' ἐπεικῆς τὸ ἥθος ἔχει. σπάνια οὖν ὅπερ ἔφην τῆς τοιαύτης μεθόδου τὰ παραδείγματα, καὶ παρασχεῖσθαι μὲν 15 τι τοιοῦτον ἐγὼ σοι νῦν ὅπερ ἔφην οὐ δεδύνημαι, «ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἡπείγειν» ὥς ἀληθῶς· ἐνδείξασθαι μέντοι σαφῶς τὴν φύσιν αὐτοῦ δεδυνῆσθαι νομίζω, ὥστε τάχα οὐ χαλεπῶς καὶ παραδείγματα ἴδια τοῦ εἰδους εὔροι τις ἄν ζητῶν, εἰ φροντίσειεν. εἴη δ' ἄν 20 οὐκ ὀλίγα παρὰ τῷ Πλάτῳ, ἐνθα ἄν ὁ Σωκράτης ἔχη τι λέγειν περὶ αὐτοῦ, καὶ οἶμαί γε εἶναι τι τοιοῦτον ἐν τῷ Χαρμίδῃ καὶ ἐν τῷ Συμποσίῳ μετὰ τοὺς

1 κέρηται V | δεινότητά Pa; δεινότητ[ι ex.] Pc; δεινότητι V
2 τουτὶ Pa; ταυτὶ Pc; τοῦτο V | exsp. ἀνυψήσας . . ἐλαττώσας
3 τὸν λόγον PaAc 4 τοιαύτης V 5 ἡδυνήθην V 7 παρα-
δείγματα P 9 Dem. 21, 69 10 Dem. 18, 180 12 ἐστὶ τὰ
τ. VcBa | mg.: εὔρηται καὶ οὕτως· ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα
τὸ τὰ ἀξιωματικὰ τῶν νοημάτων ἑτέρως καὶ ἐπεικέστερον λέγειν
βαρέα (βαρέα Pa)· καὶ διὰ τοῦτο ἡθικά P; τὸ τὰ — λέγειν mg.
(m.1?) Ac 13 καὶ διὰ τοῦτο καὶ V 16 τι PcAc; τοι PaVcBa |
ἔγωγε V 17 Hom. 2 54 (ἡπείγειν) 18 σαφῶς om. Ac 19 τάχ'
ἄν οὐ V 22 τι γε εἶναι Pc 23 Plat. Charm. 175 A; Symp.
222 C; cf. [Dion.] Π 1 p. 335, 4 sq. Us. | τοὺς τ' Ba, (τ' er.) Vc

Ἀλκιβιάδου λόγους καὶ πολλαχοῦ μέντοι. — Ἀλλὰ τὰ
 μὲν καθ' ἑαυτὸν οὕτως ἄν τις ἐλάττω ποιοίη τῷ ἐπι-
 εικεῖ κατὰ μέθοδον λόγῳ· τῶν δὲ δεόντων ῥηθῆναι
 κατὰ τοῦ ἐχθροῦ σφοδρῶς ἐλάττωσις ἐκ μεθόδου κατὰ
 5 δύο γίνεται τρόπους. ἢ γὰρ ἐνδείκνυται ὁ ποιῶν τοῦτο,
 ὅτι ἐκὼν ἐπιεικέστερον λέγει, ἢ ἄνευ ἐνδείξεως αὐτὸ
 ποιεῖ. καὶ ὅτε μὲν ἐνδείκνυται, ἔχει τι τῆς σφοδρό-
 τητος, εἰ καὶ βραχύ, ἀλλ' οὖν ἔχει γε ὁ λόγος, οἷον
 «καὶ μοι μηδὲν ὀργισθῆς· οὐδὲν γὰρ ἐρῶ σε φλαῦρον»
 10 καὶ πάλιν «τὸ δὲ τοῦ θέντος τὸν νόμον τὰ μὲν ἄλλα 333
 ἔγωγε οὐκ οἶδα οὐδὲ λέγω φλαῦρον οὐδὲν οὐδὲ σύν-
 οἶδα, ἐκ δὲ τοῦ νόμου σκοπῶν εὐρίσκω τούτου πολὺ
 κεχωρισμένον» καὶ τὰ ἐξῆς. ὅτε δὲ μηδὲν ἐνδείκνυται,
 παντάπασιν ἐπιεικῆς κατὰ γε τοῦτο ὁ λόγος γίνεται,
 15 οἷον «τίνος οὖν ἔνεκα, εἰ τὰ μάλιστα μὴ τινὲς ἀλλὰ
 πάντες ἦσαν ἀνάξιοι, τῶν αὐτῶν ἡξίωσεν ὑμᾶς τε καὶ
 373 κείνους;» ὁρᾷς, πῶς ἔχων εἴπερ ἐβούλετο εἰπεῖν σφο-
 δρῶς οἷον «τίνος ἔνεκα, εἰ τὰ μάλιστα μὴ τινὲς ἀλλὰ
 πάντες ἦσαν ἀνάξιοι, τὴν αὐτὴν ἀτιμίαν ὑμῶν τε κατ-
 20 ἔγνω καὶ κείνων; ὁμοίως γὰρ ἀμφοῖν ἀφαιρεῖται τὴν
 μὲν ἀτέλειαν ἐκείνων, ὑμῶν δὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ διδόν-
 ναι, ὅτῳ ἂν βούλησθε', ὃ δ' ἐπιεικῶς σφόδρα καὶ ἡθι-
 κῶς ἔφη «τῶν αὐτῶν ἡξίωσεν ὑμᾶς τε καὶ κείνους»;
 τοιοῦτο δ' ἐστὶ καὶ τὸ ἐν συμβουλευτικοῖς «δοκοῦσι δέ
 25 μοι Λακεδαιμόνιοι δεινῶν ἔργων ἀνθρώπων ποιεῖν»·

2 ποιῇ Ac; ποιεῖ Ba; ποι[οίη m.2] Vc | ἐν τῷ V 3 δεόν-
 των (om. δὲ) Ba; (δὲ m. po. supr.) δ[εό]ντων Vc; δὲ ὄντων Va
 7 ἐνδεικνύοιτο VcBa 8 ὁ λόγος P^V; γε ὅλως P 9 Dem. 20,
 102 10 Dem. 20, 13 | τὸ δὲ om. Ac 12 πολὺ τούτου V 13 ἐν-
 δεικνύοιτο VcBa 14 γίνεται V, v.l. Pa; δείκνυται P 15 Dem.
 20, 2 | εἵνεκα Ba 16 ἡμᾶς VcBa 18 εἵνεκα Ba | εἰ τὰ μάλιστα
 om. Pc 22 ὅτῳ ἂν P; ἄν τῳ V, v.l. P | βούλεσθε m.1 Vc 24 (συμ
 add. m.2) βουλευτικοῖς Pc | Dem. 16, 16

τό τε γὰρ ἐνδοιάσαι καὶ μὴ ἀποφήνασθαι, ὅτι δεινοὶ
 Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ «δοκοῦσί μοι» εἰπεῖν τό τε μὴ
 καθάπαξ δοκεῖν αὐτοὺς εἶναι δεινοὺς εἰπεῖν αὐτὸν ἀλλὰ
 334 δεινοῖς ἐοικότας ἀπλῶς, ἔργον δέ τι δεινῶν ἀνθρώπων
 διαπράττεσθαι, σφοδρὰ ὑφιέντος ἦν τὸ ἐπιφορικὸν καὶ 5
 σφοδρόν, ἡθικὸν δὲ καὶ ἐπεικῇ λόγον παρεχομένου.
 δῆλον δ' ἐστὶ τοῦτο ἐκ τῶν Κατὰ Φίλιππου ῥηθέντων
 ἐναντίως τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ λέγοντος ἐκεῖ τοῦ ῥήτορος,
 οἷον «μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος»· πρῶτον
 μὲν γὰρ 'πανοῦργος' φησὶν, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς 'δεινός', 10
 σφοδρότερον δὲ τὸ 'πανοῦργος' ὄνομα τοῦ 'δεινός'
 δῆπουθεν· ἔπειτα οὐδὲ δοκεῖν αὐτῷ πανοῦργον εἶναι
 τὸν Φίλιππον ἔφη οὐδὲ ἐνδοίασεν ὥσπερ ἐκεῖ, ἀλλ'
 ἀπεφήνατο· ἔπειτα οὐκ ἐοικέναι πανούργοις ἢ δεινοῖς,
 ὥσπερ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι 15
 τὸν Φίλιππον καὶ δεινὸν καὶ πανοῦργον. οὐκοῦν ταῦτα
 μὲν καὶ σφοδρὰ καὶ τραχέα, ἐκεῖνα δὲ ἡθικὰ καὶ ἐπι-
 εικῇ καὶ σαφῶς ὑφιέντος τῆς σφοδρότητος τοῦ ῥήτορος.
 εὗροις δ' ἂν οὐκ ὀλίγα παραδείγματα τῆς τοιαύτης
 μεθόδου, καθ' ἣν τὰ κατὰ τῶν ὑποκειμένων προσώπων 20
 ῥηθέντα ἂν ἐλαττώσειέ τις (οὐ γὰρ τῆς ἐτέρας λέγω,
 καθ' ἣν τὰ ἰδιά τις ἂν ἀγαθὰ μειώσκειν), ὥς ἐν τε
 συμβουλευτικοῖς καὶ τῷ Πρὸς Λεπτίνην· καίπερ γὰρ
 ὢν ἀγωνιστικὸς οὗτος ὁ λόγος ὅμως πολὺ τὸ ἥθος ἐν 374
 τοῖς περὶ τὸ πρόσωπον ἔχει καὶ κατὰ τὴν μέθοδον καὶ 25
 ἴσως καὶ τὰ λοιπά, ὥσπερ καὶ οἱ συμβουλευτικοί.

Ἄλλ' ἐκέισε ἐπανιτέον. μέθοδος γὰρ ἐπεικειάς πρῶ-

3 ἀλλ[ὰ m.po., ex o?o?] Vc; ἀλλὰ μὴδε Sc 7 δῆπου τοῦτο
 VcBa 9 Dem. 1, 3 11 τοῦ (pro τὸ) Pc 15 cf. p. 349, 25
 17 pr. καὶ om. V 19 ἄρ', v supr. m.2, Vc 21 γε λέγω V
 22 cf. 348, 4 | ὥς om. VcBa 23 καὶ PaV; καὶ Pc 24 οὗτος
 om. Pc 25 pr. καὶ om. Ac | τὴν om. Pc 26 καὶ κατὰ τὰ Ac

τη μὲν ἢ προειρημένη, μετὰ δὲ ταύτην ἢ ἐκ παραλεί-
 ψεως· δοκεῖ γάρ πως ἐπιεικὲς εἶναι τὸ ἐκόντα παρα-
 λείπειν, ὅσα τις εἰπεῖν ἔχει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ καὶ ὑπὲρ 335
 ἑαυτοῦ. καὶ πολὺ γε τὸ ἀξιοπίστον διὰ τὴν ἐμφαινομένην
 5 ἐπιεικείαν αἱ παραλείψεις ἔχουσι· γίνονται δὲ ὡς ἔφην
 ἐπ' ἀμφοῖν, καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς ὑπὲρ
 ἡμῶν, καὶ γίνονται γε διχῶς, καθάπερ καὶ τὴν μείωσιν
 τῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐλέγομεν γίνεσθαι διχῶς· ἢ γὰρ
 ἄντικρυς παραλείπει ἢ εἰπὼν οὐδὲν προστίθῃσιν, ἐν-
 10 δέκνυται δὲ μόνον καὶ ὥσπερ τινὰ πρόσληψιν ἀορίστου
 ποιεῖται, οἷον «καὶ περὶ ὧν μὲν ἔστι τις ἀμφισβήτη-
 σις, ὡς ἄρα ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰρηκεν, ἐάσω» καὶ πάλιν
 'παραλείπω τὰ πολλὰ διὰ τόδε', φησί, 'καὶ τόδε'. —
 Ἦτοι οὖν οὕτως ἢ τῇ μεθόδῳ μόνῃ χρῆται παρα-
 15 λειπτικῇ, τὰ πράγματα δὲ οὐδὲν ἥττον λέγει, οἷον
 «καὶ οὐδὲν ἂν εἰποιμι τούτων, οὔτε εἴ τινας ἐκ τῶν
 πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτε εἴ τισι πενομένοις θυγατέρας
 συνεξέδωκα» καὶ πάλιν «Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Με-
 θώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις
 20 ἐπὶ Θράκης ἔω» καὶ τὰ ἐξῆς. τούτων τοίνυν ἢ μὲν καὶ
 λέγουσα τὰ πράγματα παράλειψις, οἷον «Ὀλυνθον μὲν
 δὴ» καὶ τὰ ἐξῆς, ἀξιοπιστίαν μόνον μετὰ τοῦ ἡθους
 ποιεῖ, ἢ δὲ οὐδὲν ἔχουσα τοιοῦτον, οἷον «καὶ περὶ ὧν
 μὲν ἔστι τις ἀμφισβήτησις, ὡς ἄρα ὑπὲρ τῆς πόλεως
 25 εἰρηκεν, ἐάσω», μετὰ τῆς ἀξιοπιστίας καὶ τοῦ ἡθους 336

4 τὴν ἐπαινουμένην Pc 8 τῶν P; τὴν V | p. 349, 5 | δι-
 χῶς γίνεσθαι Pc 10 ἀόριστον ex ἀορίστου Pc 11 Dem. 18,
 131 13 καὶ παραλείπω V | cf. Dem. 10, 10. 18, 258 sim. 16 Dem.
 18, 268 17 τιδὲ^{ων} Pa; τι[σιν m.2] Pc | πενομένοις^{ας} Pa; πενομέ-
 ν[οις m.2] Pc 18 συνεκδέδωκα V | καὶ πάλιν καὶ Pc | Dem. 9,
 26 19 pr. καὶ om. VcBa 20. 21 γε ἢ μὲν λέγουσα P 23 l. 11
 25 εἰρήκαμεν Pc

ἔτι καὶ περιβολὴν ποιεῖ διὰ τὴν τοῦ ἀορίστου πρόσ-
ληψιν· τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀορίστου ἢ τινος 375
τοιούτου προσλήψεις εἰσὶ κατὰ παράλειψιν μεθοδεύ-
θῆσαι.

Τρίτη δὲ ἐπιεικείας μέθοδος ἡ τὸν καθαρὸν ποιοῦσα 5
λόγον, διότι ἡ αὐτὴ καὶ τὸν ἀφελῆ· ὅτι γὰρ τὸν ἐπι-
εικῇ δόξαντα ἂν εἶναι λέγειν πολὺ τὸ ἀφελὲς ἐμφαινό-
μενον ἔχειν δεῖ, καὶ ὁ κατὰ μικρὸν λόγον θεωρίας ἐπ-
αῖων συναίσθιοιτ' ἂν.

Καὶ μὴν καὶ ἡ λέξις τοῦ ἐπεικοῦς λόγου ἡ καθαρὰ 10
καὶ ἀφελῆς σχήματά τε καὶ κῶλα καὶ συνθήκη κατὰ
ταῦτά αἴ τε ἀναπαύσεις καὶ οἱ ῥυθμοὶ ὡσαύτως, εἰ δὴ
τι καὶ ταῦτα δύναται συλλαμβάνειν πρὸς ἐπεικοῦς
λόγου ἔμφασιν.

Περὶ ἀληθινοῦ λόγου.

15

7 Ὁ ἐνδιάθετος καὶ ἀληθὴς καὶ οἷον ἔμψυχος λόγος
τὸ μὲν πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον καὶ τὰ σχήματα
τὴν τε λέξιν καὶ ὅσα τούτοις ἔπεται, γίνεται μὴν καὶ
κατ' ἐννοίαν· αἱ γὰρ ἀφελεῖς πᾶσαι πάντως εἶεν ἂν τοῦ
ἐνδιαθέτου, ἢ πῶς ἂν ἔτι τὸ ἥθος ἔχειν δύναιντ' ἂν 20
ἀκριβῶς; τάχα δ' ἂν καὶ αἱ ἐπεικεῖς τούτου τοῦ εἶδους
εἶεν. Ἰδιαί γε μὴν εἰσιν ἐννοιαὶ παρὰ τὰς προειρη-
μένους τοῦ οἷον ἐμψύχου λόγου αἱ σχετλιαστικαί, οἷον
337 «αὐτὸς ὃν οἶμαι θαυμασιὸς στρατιώτης, ὃ Ζεῦ»· μετὰ
γὰρ τὴν γενομένην κατὰ τὴν εἰρωνεῖαν βαρύτητα ἐπ- 25

1 καὶ om. Pc 2 alt. ἡ om. Vc 5.6 cf. 227, 19. 327, 24
7 δόξαντα Ac | λέγειν PV; λόγον? 8 λόγο[v ex v] Pc | θεωρίαν
V 10 pr. ἡ del. (m.1?) Pc 11.12 κατ' αὐτὰ Pc 16 mg. ἰδέα
ς' Pa; cf. 217, 23. infra p. 412, 7 Sp. | λόγος post ἀληθὴς Pc
20 ἐνδιαθέτου λόγου vulg. | δύναιτ' VcBa 21 ἀκριβές VcBa |
αἱ om. Pc | τοιούτου τοῦ Ba | [εἶδ m.2]ους Pc 24 Dem. 19, 113

ήγαγε τὸ «ὦ Ζεῦ», ἑτέρα δέ τις αὕτη δῆπουθεν παρὰ
τὴν προειρημένην ἐστὶν ἔννοια τὸ «ὦ Ζεῦ» σχετλιαστική.
τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ «ἀλλ' Ἀνδροτίων ὑμῖν πομπείων
ἐπισκευαστής, Ἀνδροτίων, ὦ γῆ καὶ θεοί», ἀλλ' ἴσως
5 τοῦτο κατὰ τὴν μέθοδον, οὐ κατὰ τὴν ἔννοιαν· τὸ
μέντοι «καὶ Χαρίδημον εἰ χρὴ φρουρεῖν, βουλευέσθε;
376 Χαρίδημον; οἴμοι» ἔχει τινὰ καὶ ἰδίαν ἐν τῷ 'οἴμοι'
ἔννοιαν. καὶ μυρία τούτου παρὰ Δημοσθένους λάβοις
ἂν παραδείγματα.

10 Ἀλλ' ἔννοιαί μὲν αὗται λόγου ἐνδιαθέτου, γνώριμοί
τινες οἶμαι καὶ σαφεῖς ὁφθῆναι. εἰ δὲ καὶ μέθοδος εἴη
τις ὁ σχετλιασμός περὶ ἔννοιαν οὐ τοιαύτην, οἷον οὐ
φύσει σχετλιαστικήν, ὥς τὸ «ἀλλ' Ἀνδροτίων ὑμῖν πομ-
πείων ἐπισκευαστής, Ἀνδροτίων, ὦ γῆ καὶ θεοί», σα-
15 φῆς δῆπου ἢ μέθοδος καὶ οὐδὲν ἔχουσα δυσχερὲς πρὸς
καταμάθησιν. — Αἱ μέντοι λοιπαὶ μέθοδοι τοῦ ἀλη-
θινοῦ λόγου σχεδὸν ἄρρητοί εἰσιν. εἴτε γὰρ εὐχὰς ποι-
ολή τις εἴτε ἄλλο τι τοιοῦτον, οὐχ ἀπλῶς διὰ τῶν εὐ-
χῶν ἢ διὰ τῶν ὁμολῶν ταύταις ἐνδιάθετος ὁ λόγος
20 γίνεταί, ἀλλ' ἔστι ταῦτα μὲν ἀπλῶς κατὰ ἀφέλειαν
ἠθικά, ἕτερα δὲ παρὰ ταῦτά ἐστιν οἶμαι τὰ ποιῶντα
οἷον ἐμψυχον εἶναι δοκεῖν τὸν λόγον. ἀντίκα τὸ «πρῶ-
τον μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ
πάσαις» εὐχή τις ἐστὶ δῆπουθεν, ἀλλὰ τι παραπλήσιον 338
25 ἔχει τῷ «ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα τῶν φόβων εἴημεν» ἐν
Σικελικοῖς ὑπὸ Ἀριστείδου εἰρημένῳ· λέγω δὲ οὐχ ὥς
τούτου βελτίονος ὄντος, ὢν ὁ Δημοσθένης εἶπε —

2 ἔννοιαν Pc 3 Dem. 22, 78 6 μέντοι ἐφροῦρει, om. καὶ —
βουλευέσθε, V | βουλεύεται vulg., Dem. 23, 210 13 ὥς τὸ P Ac;
οἷον VcBa 22 οἷον om. Pc | Dem. 18, 1 23 ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι Ac 25 Arist. I 567 Dind. | τῷ φόβῳ VcBa 26 εἰρη-
μένον Pc 27 ὁ om. Pc

Hermogenes ed. Rabe.

μαινοίμην γὰρ ἄν, εἰ τοῦτο λέγοιμι —, ἀλλ' ὅτι τοῦτο
 ἐκείνου ἀληθινώτερόν ἐστιν· οὐ γὰρ ἀπῆται τὸν Δημο-
 σθένην ὁ καιρὸς εὐθὺς κατ' ἀρχὰς ἀληθινόν πως ἀλλ'
 ὅλως ἡθικόν πως τὸν λόγον παρασχέσθαι, καὶ ἐδείκνυ-
 μεν τοῦτό τε καὶ ἕτερα πλείονα ἐπόμενα τούτοις, ὅτε
 τὸν λόγον ἐθεωροῦμεν. εὖροις δ' ἂν οὐκ ὀλίγα τοι-
 αῦτα οὕτως ἀληθινῶς εἰρημένα καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι.
 καὶ μὴν καὶ τὸ «καλῶ δὲ τοὺς θεοὺς πάντας καὶ πάσας,
 ὅσοι τὴν χώραν ἔχουσι τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὸν Ἀπόλλω
 τὸν Πύθιον» καὶ τὰ ἑξῆς ὅρκος ἐστὶ δῆπουθεν· ἀλλὰ
 σκόπει, εἰ ὅμοιον τοῦτο ἐκείνῳ τῷ «ἐπεὶ εἰ μὴ διὰ τὸ
 τούτους βούλεσθαι σῶσαι, ἐξώλης ἀπολοίμην καὶ προ-
 ὄλης, εἰ προσλαβὼν ἀργύριον πάνυ πολὺ μετὰ τού-
 των ἐπρέσβευσα»· ἐνταῦθα μέντοι καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῆς
 ἀφελείας πεποιήκε πλέον τὸ ἐνδιαθέτου τὸ «πάνυ πολὺ». 15
 Ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανιτέον, ὅτι αἱ μέθοδοι τοῦ
 ἐνδιαθέτου λόγου σχεδὸν μὲν ἄρρητοί εἰσιν· ὅμως δὲ
 ἡμῖν τι τολμητέον εἰπεῖν καὶ περὶ τούτων, εἰ πως αὐ-
 τὰς ἐνδείξασθαι δυνηθείημεν. λέγω τοίνυν, ὅτι σχεδὸν
 μία μέθοδος ἐστὶν ἅπαντος ἐνδιαθέτου λόγου, τὸ μὴ
 339 προλέγειν, μήθ' ὥς ὕμνουσί τις, ἀλλ' ἀπλῶς οἶον ἐμ-
 πίπτειν εἰς τὸν ὅρκον, μήθ' ὥς εὔξεταί τις, ἀλλ' ἀπλῶς
 παραπεσὼν εὔχεσθαι, οἶόν ἐστι καὶ τὸ «ὥς μηδὲ νῦν
 ὠφελον», οἶον «ἡνίκα τὰς δίκας τοῖς ἐπιτρόποις ἐλάγ-
 χανον, μειρακύλλιον ὦν κομιδῇ καὶ τοῦτον οὐδ' εἰ γέ- 25

1 ἄν om. Pc 2 ἐστὶν om. Ac 2.8 δημοσθέν[ην m.2 ex ικόν]
 Pe 4 ὅλως Pa; ἄλλως Sc | ἡθικῶς τὸν Ba, (όν π add. m.2) Vc
 7 καὶ om. VcBa 8 Dem. 18, 141 10 ἐστὶ om. Ac 11 Dem.
 19, 172 14 cf. 326, 15 15 alt. τὸ om. VcBa, v.l.P 16 p. 353,
 16 18 τι om. Pc 23 Dem 21, 78 24 εὔχεσθαι ὠφελον Ac
 24 et p. 355, 1 ὠφελον VcBa; ὠφελον Pa 25 μειράκιον (γε
 μειρακύλιον) P

γονεν εἰδῶς οὐδὲ γινώσκων, ὥς μὴδὲ νῦν ὄφελον». καὶ μὴν καὶ τὸ θαυμάζειν τι πράγμα ἡθικὸν ποιεῖ
 τὸν λόγον καὶ ἐνδιάθετον· ἀλλ' ἐὰν μὲν προείπῃς, ὅτι
 θαυμάζεις, οὐκέθ' ὁμοίως τὸ ἐνδιάθετον τοῦ λόγου
 5 σφάζεται, ἀλλ' ἀπλῶς μέντοι ἡθικὸς καὶ ἴσως ἀφελὴς
 οὕτως ὁ λόγος γένοιτ' ἂν καὶ κατὰ τοῦτο μόνον ἔχων
 τι τοῦ ἀληθοῦς, οὐ μὴν ἀκριβές γε τοῦτο· ἂν δ' ἀφέ-
 λης μὲν τὸ λέγειν, ὅτι θαυμάζεις, ψιλὰ δὲ καὶ καθ'
 ἑαυτὰ λέγῃς ἢ θαυμάζεις πράγματα, ἐνδεικνύμενος τοῦτο
 10 αὐτὸ τὸ θαυμάζειν, πλείον ποιήσεις τὸ ἐνδιάθετον καὶ
 ὥς ἀληθῶς ἔμψυχον, οἷον «καὶ τοιαῦτα συνειδῶς βε-
 βιωμένα ἑαυτῷ ὁ ἀκάθαρτος οὕτοσι τολμήσει βλέπειν
 εἰς ὑμᾶς καὶ τὸν βεβιωμένον αὐτῷ βίον αὐτίκα δὴ
 μάλα ἐρεῖ μακρᾷ τῇ φωνῇ, ἐφ' οἷς ἔγωγε ἀποπνίγομαι·
 15 οὐκ ἴσασιν οὗτοί σε» καὶ τὰ ἐξῆς· τὸ γὰρ «ἐφ' οἷς 340
 ἔγωγε ἀποπνίγομαι· οὐκ ἴσασιν οὗτοί σε» σφόδρα πολὺ
 τὸ ἐνδιάθετον ἔχει ὥς δὴ θαυμάζοντος τὸν λέγειν τολ-
 378 μῶντα τὰ τοιαῦτα· καὶ πάλιν «βουλεύεσθε, ὦ Ἀθη-
 ναῖοι, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ, τί χρὴ ποιεῖν; οὐκ
 20 ἀναστήσεσθε;» καὶ τὰ ἐξῆς. ἀπλῶς τε, ὅπερ ἔφην κἂν
 τοῖς προειρημένοις, αὕτη μία μέθοδος λόγου τοῦ μέλ-
 λοντος ὥς ἀληθῶς ἔμψυχου φανείσθαι, τὸ μὴ προλέγειν
 μέν, ὥς ἔχοι τι πάθος ἐν τῇ ψυχῇ, οἷον θαῦμα ἢ φό-
 βον ἢ ὀργὴν ἢ λύπην ἢ ἔλεον ἢ πεπολίθησιν ἢ ἀπι-
 25 στίαν ἢ ἀγανάκτησιν ἢ τι τῶν τοιούτων, πεποιθότως

5 ἡθικῶς . . . ἀφελῶς m.1Vc | ἢ καὶ ἴσως Ac; καὶ ἴσως καὶ
 Ba 6 οὗτος V | ἔχον VcBa 9 λέγεις VcBa 11 Dem. 19, 199
 14 λαμπρᾷ VcBa (cf. 273, 1 ann.) | μακρᾷ τῇ φωνῇ om. Ac
 16 πολὺ om. VcBa 17. 18 τοῦ λέγειν τολμῶντος V 19 τί χρὴ-
 σεσθε καὶ τί δεῖ ποιεῖν Ac, Dem. 8, 74 20. 21 κἂν τοῖς προ-
 ειρημένοις ἔφην V 21 p. 354, 20 22 ἔμψύχῳ Ba 23 μὲν
 om. VcBa | ἔχοις Ba; ἔχεις Vc; ἔχει vulg. 25 τοιοῦτον, om.
 τῶν, VcBa | πεπονθότως Ac, (ν m.1 ex ι) Pa, (m.2 cr.) Pc

γε μὴν προάγειν τὸν λόγον, ὥς ἂν ὁ καιρὸς ἀπαιτῇ,
οἷον μετ' ὀργῆς ἢ θαυμασμοῦ ἢ τινος ἄλλου τῶν προ-
ειρημένων. μετ' ὀργῆς μὲν, ὥς ἐν τῷ «ἔπειτα ὦ κατὰ-
ρατε καὶ γραμματοκύφων» καὶ πάλιν «καὶ τοιαῦτα
συνειδὼς ἐάντῳ ὁ ἀκάθαρτος οὐτοσί» καὶ τὰ τοιαῦτα. 5
ἐλέου δέ, ὅταν λέγῃ «τοὺς ταλαιπώρους Φωκέας» καὶ
πάλιν «ἀλλ' ὁ μὲν ἄθλιος ἄνθρωπος ἠτίμωται τε καὶ
ὑβρίζεται». θαυμασμοῦ δὲ παράδειγμα, οἷον «ἐγὼ σοι
ξενίαν Ἀλεξάνδρου;» καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ τὸ προειρημέ-
341 νον δὲ τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον «βουλευέσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, 10
τί χρὴ ποιεῖν, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ;» τοῦ δὲ σὺν
φόβῳ λόγου προϊδόντος παρὰ μὲν τοῖς ῥήτορσιν οὐκ ἂν
ἴσως εἴη παράδειγμα, αἱ μέντοι κωμωδίαί καὶ αἱ τρα-
γωδίαί μυρία ἔχουσι τοιαῦτα. ἀγανάκτησιν δὲ ἐμφαίνει
τὰ τοιαῦτα «Χαρίδημον; οἷμοι» καὶ πάλιν «Ἀνδροτίων, 15
ὦ γῆ καὶ θεοί». πεποιθότως δὲ ἐρεῖς, ὅταν λέγῃς
«ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντῆς πάσχειν ὅτιοῦν ἔτοιμος, ἐάν
μὴ ταῦτα οὕτως ἔχῃ». τοῦ δ' αὖ κατὰ πεπολίθησιν ἐν-
διαθέτου λόγου τὸ καὶ ταῖς ἀπαντήσεσι ταῖς πρὸς τὰς
ἀντιθέσεις ἢ καὶ ἄλλως χωρὶς καταστάσεως ταχείαις 20
χρησθῆναι, οἷον «ποῖ δὴ προσορμιούμεθα; ἤρετό τις», εἴτα
ἢ ἀπάντησις χωρὶς καταστάσεως «εὐρήσει τὰ σαθρά, ὦ
Ἀθηναῖοι» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν «κακοδαιμονοῦσι 379
Βυζάντιοι; σφόδρα γε· ἀλλ' ὅμως αὐτοὺς δεῖ σῶς εἶναι·
συμφέρει γὰρ τῇ πόλει». αὕτη μέντοι ἡ μέθοδος καὶ 25

1 γε om. VcBa 2 ἄλλου om. PAc 3 Dem. 18, 209 4 Dem.
19, 199 | καὶ τὰ τ. P 6 Dem. 19, 128 7 Dem. 19, 284 | τε om.
V 8 Dem. 18, 51 10 p. 355, 18 11 ὅτι Ac | ἔχοντές τε Pa
13 παραδείγματα V | alt. αἱ om. Ac 15 p. 353, 7. 4 | Dem.
23, 210 | Dem. 22, 78 17 Dem. 4, 29 | παρασχεῖν VcBa 21 Dem.
4, 44 | [ἤ]ρετό Pa; ἔροιτό Ac; εἴρετό Ba, (ἢ m.2 supr.) Vc 22 εὐ-
ρήσετε τὰ Sc, (om. τὰ) Ac 24 βυζάντιοι PAc; γὰρ ἄντοι VcBa,
Dem. 8, 16; cf. p. 313, 14 25 γὰρ τοῦτο Ac

γοργότητός ἐστιν ἰδία· περὶ δὲ συνδρομῆς — εἴτε συγ-
χωρήσεως δεῖ λέγειν — καὶ τῷ περὶ γοργότητος ἔφην
ἔρειν ἀκριβέστερον, ὅτε περὶ μεθόδου δεινότητος λέ-
γοιμι· ἐκείνης γὰρ ἰδία ταῦτα. Ἐπανιτέον δ' ἐφ' ὅπερ
ἐλέγομεν. καθόλου γὰρ τὸ χωρὶς καταστάσεως εἰς ἀρχὴν
ἀσυνδέτως ἀνάγειν τὸν λόγον ἐνδιαθέτον καὶ ἀλη-
θινόν, οἷον «νῆ Δία, ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ γενέσθαι καὶ 342
τὸ μὴ γενέσθαι», εἴτα ἐξ ἐπεμβολῆς οὐ καταστήσας
ἐπήγαγεν ἀσυνδέτως καὶ σφόδρα ἐνδιαθέτως «πολλὰ
10 ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν Ὀλύμπιοι νῦν, ἃ τότε εἰ προείδοντο,
οὐκ ἂν ἀπώλουντο, πολλὰ Φωκείς, πολλὰ τῶν ἀπολω-
λότων ἕκαστοι». καὶ τὸ ἐφεξῆς δὲ τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον
«ἀλλὰ τί τούτων ὄφελος;» εἴτ' ἐπήγαγεν ὁμοίως ἐξ ἀσυν-
δέτου μὴ καταστήσας σφόδρα ἐνδιαθέτως «ἕως ἂν σῶ-
15 ζηται τὸ σκάφος, τότε χρὴ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην
καὶ πάντα ἄνδρα ἐξῆς πρόθυμον εἶναι, ἐπειδὴν δὲ ἡ
θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδή». τοῦτο δ' ἂν
οἰηθείη τις ἴσως σχῆμα καὶ οὐ μέθοδον εἶναι, ἔστι δὲ
οὐ τοιοῦτον ἀλλὰ καθαρώς μέθοδος· οὐ γὰρ ἀπλῶς τὰ
20 ἀσύνδετα λέγω ποιεῖν τὸν ἐνδιαθέτον λόγον, ἀλλὰ τὰ
χωρὶς τε καταστάσεως καὶ τὰ ὡς ἀπαντήσεις· αἱ δὲ
ἀπαντήσεις οὐ σχήματα ἀλλὰ μέθοδοι τινές εἰσι δῆ-
πουθεν ἢ πάντως γε ἔννοιαι. — Ἔστι δὲ παρὰ τὰς
προειρημένους ἑτέρας τις μέθοδος ἐνδιαθέτου λόγου καὶ
25 μάλιστα τοῦ δοκοῦντος σὺν ὀργῇ προῖέναι, τὸ μὴδὲ
τὰς ἀκολουθίας σφάζειν τῶν τοῦ λόγου σχημάτων ἀλλ'
οἷον ἐξίστασθαι δοκεῖν ὑπὸ τοῦ πάθους, οἷον ἐστι καὶ

2 ὡς ante δεῖ m.po. supr. Pc 3 p. 313, 16 4 ὥπερ Pc
5 p. 356, 20 6 ἄγειν VcBa 7 Dem. 9, 68 | γὰρ ἔδει γὰρ τὸ γε-
νέσθαι P 10 εἰ om. Ba 12 ἐξῆς VcBa 13 τοῦτ' Vc
16 ἐξῆς om. Pc 25 καὶ τὸ VcBa

τὸ «ἐπειδὴ τοίνυν ἡ μὲν εὐσεβὴς καὶ δικαία ψῆφος 380
 ἅπασιν δέδεικται, δεῖ δέ με ὥς ἔοικε καίπερ οὐ φιλο-
 λοίδορον ὄντα» καὶ τὰ ἑξῆς πάντα μέχρι τοῦ «οὐκ
 343 ἀπορῶν δ', ὅ τι χρὴ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν εἰπεῖν,
 ἀπορῶ, τοῦ πρώτου μνησθῶ». οὐδαμοῦ γὰρ ἀποδέδοται 5
 τὸ ἀκόλουθον τῷ σχήματι, ἀλλ' ἐπὶ πολὺ τὸ οἶον ἀκρό-
 χολον· διὸ καὶ μάλλον ἔμψυχος καὶ ἀληθὴς ὁ λόγος
 εἶναι δοκεῖ. δῆλον δ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ παραδείγματος, ὅτι
 καὶ τὸ ταῖς λοιδορίαις ἄνευ τοῦ ἐπισημαίνεσθαι χρῆ-
 σθαι λόγου ἀληθοῦς καὶ ἐνδιαθέτου, οἶον «εἰ γὰρ 10
 Αἰακὸς ἢ Ῥαδάμανθυς ἢ Μίνως ἦν ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ
 μὴ σπερμολόγος, περὶ τριμῆς ἀγορᾶς, ὅλεθρος γραμμα-
 τεύς». μέθοδος δέ τις οἶμαι καὶ αὕτη, δι' ἣν οὗτ' ἐπ-
 αχθὴς εἶναι δοκεῖ ὁ λοιδορούμενος σαφῶς ἐνδεικνύμε-
 νος αὐτῷ τῷ μὴ ἐπισημαίνεσθαι, ὥς ὑπ' ὀργῆς προήχθη 15
 καὶ οὐκ ἐσκεμμένος ἦκει τὰς λοιδορίας ἀλλ' αὐτόθεν
 ἐπελθὼν αὐτῷ δι' ὀργὴν ταῦτα εἴρηκεν, ὅ τε λόγος τὸ
 πιθανὸν πλεον ἐκ τῶν τοιούτων μεθόδων ἴσχει διὰ
 τὴν διάθεσιν καὶ τὸ ἐμψύχως προῆχθαι. ἐὰν δὲ ἐπιση-
 μήνῃ ὥσπερ ὁ Αἰσχίνης, οἶον ὅτε μοι εἰπεῖν κίναι- 20
 δον αὐτόν', οὔτε ὁμοίως ἔσῃ πιθανὸς δόξεις τε ὥς
 ἀληθὴς εἶναι φιλολοίδορος· οὐ γὰρ πεπονθότος ἐστὶ
 τὴν ψυχὴν οὐδ' ἐμπαθὴς ἔχοντας τὸ ἐπισημαίνεσθαι
 οὐδ' οἶον ἐξεστηκότος ὑπὸ τοῦ πάθους οὐδ' ἀγνοοῦν-
 τος, ἃ λέγει, ἀλλὰ νήφοντας καὶ γινώσκοντας ταῦτα καὶ 25

1 Dem. 18, 126 2 καίπερ — 3 ὄντα om. V 3 Dem. 18, 129
 5 πρῶτον m.1Pc 6.7 ἀκρόχολον Ac, (ὁ in ras.) Pc Vc, (ἀ m.po. ex ὁ) Pa; ἀκράχολον Ba 10 Dem. 18, 127 15 τὸ Vc
 Ba 16 πρὸς m.po. ante τὰς add. Pc; mg. m.1Pc: προσεπ-
 ακουστέον τὸ πρὸς P 17 ἐπελθὼν Vc | ὀργῆς Ac 19 [διὰ m.2]
 θεσιν Pc 20 οἶον om. V | cf. Aesch. 2, 88 23 τ[ὸ] Vc; τῷ
 Ba 25 ταῦτα om. Pc

ἐπεσκεμμένον καὶ τοῦτο ἐσπουδακός τοιδορήσασθαι
 τῷ ἐχθρῷ, καὶ οὐκέτι οὐδὲ πιθανός ἐστι τῷ μηδ' ἐν-
 διαθέτως μηδ' ἐμψύχως λέγειν· ὁ γὰρ ἐνδιακειμένως 344
 τι λέγων σφόδρα γ' ἑαυτὸν γοῦν πεπεικέναι δοκεῖ, διὸ
 5 καὶ πιθανός ἐστιν, ὁ δ' ὡς ἐτέρως οὐκ ἔχει τὴν πιθα-
 νότητα ὁμοίαν. — Ἔτι μέθοδος ἀληθινοῦ καὶ οἷον ἐμ-
 381 ψύχου λόγου, σχεδὸν μὲν ἡ αὐτὴ οὕσα τῇ προειρημένῃ
 ἔχουσα μέντοι διαφορὰν τινα, ἔστι τὸ κὰν τοῖς ἄλλοις
 καὶ μὴ μόνον ἐν ταῖς τοιδορίαις δοκεῖν αὐτόθεν πως
 10 κινούμενον λέγειν ἀλλὰ μὴ ἐσκεμμένον, οἷον ἄλλὰ γὰρ
 μικροῦ με παρῆλθε' καὶ πάλιν «ἀλλὰ γὰρ ἐμπέπτωκα
 εἰς λόγους, οὓς αὐτίκα μάλα ὕστερον ἀρμόσει λέγειν».
 πολλὰ καὶ τῆς τοιαύτης μεθόδου τὰ παραδείγματα παρὰ
 τῷ ῥήτορι. Ἀλλὰ περὶ μὲν ἐννοιῶν καὶ μεθόδων τοῦ
 15 ἐνδιαθέτου λόγου τοσαῦτα.

Λέξεις δὲ πᾶσα μὲν ἡ τραχεῖα καὶ σφοδρὰ καὶ πεποι-
 ημένη διάθεσιν ἔχει τὴν μετ' ὀργῆς καὶ μάλιστα ἐν
 ταῖς ἐπιφοραῖς, ἐν αἷς καὶ αἰ μὴ συνήθεις αὐτόθεν δὲ
 ποιηθεῖσαι καιρὸν ἔχουσιν, ὥσπερ τὸ ἱαμβιοφάγος'
 20 καὶ τὸ «ἔπειτα ὦ κατάρατε καὶ γραμματοκύφων» καὶ
 πᾶσαι αἰ τοιαῦται καιρὸν ἔσχον αὐτόθεν δόξασαι ἀπό-
 τινος διαθέσεως λέγεσθαι. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἐπιφορῶν
 ἰσχύουσιν ὅπερ ἔφην αἰ τραχεῖαι καὶ σφοδραὶ καὶ ποι-
 οῦσί γε τὸν ἀληθῆ καὶ οἷον ἔμψυχον λόγον· οὐ μὴν, 345
 25 ἔνθα γε ἄλλο τι πάθος ψυχῆς παραδηλοῦμεν, ὁμοίως

2 μὴ (om. δ') Ac 4 γ' om. V, Syr. | γοῦν om. VcBa 5 | ὁ
 m.po. ex οὐ|δ' Pc 8 ἔστι δὲ PaV 10 cf. Dem. 21, 110 11 Dem.
 18, 42 14 καὶ περὶ μεθόδων VcBa 16 alt. καὶ om. V 19 Dem.
 18, 139 | ἱαμβιοφάγος P; ἱαμβιοφάγος Ac; cf. 262, 11. 263, 4
 19. 20 ἱαμβ. καὶ τὸ γραμματοκύφων οἷον ἔπειτα ὦ V 20 Dem.
 18, 209 25 τῆς ψυχῆς Ac | παραδηλοῦμεν VcBa; παραδηλοί-
 ομεν Ac

ἔτι χρήσιμον ἂν εἴη τὸ τοιοῦτον, ἐν δέ γε ἐλεεινολογία καὶ παντάπασιν ἥκιστα ἐπιτήδειον. ἐνταῦθα γὰρ — ἐν τοῖς πάθεσι λέγω — καθαρότητος μᾶλλον δεῖ καὶ ἀφελείας καὶ γλυκύτητός τε καὶ ἡδονῆς· παράκειται γὰρ τῷ πάθει ταῦτα, ὥσπερ ὁ Ξενοφῶν πεποίηκεν ἐν τῷ 5 περὶ Ἀβραδάτην πάθει καὶ τὴν Πάνθειαν, ἐνθα ἔφη πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ «ἡ χεὶρ ἐπηκολούθησεν»· ἀπροαιρέτω γὰρ προαιρετικὸν περιθεῖς τῇ ἡδονῇ τὸ πάθος ἡύξησε. ποῦ δὲ καὶ τίσι πράγμασι τίνα ἀρμόττει λόγων εἶδη, πολλάκις διεμαρτυράμην, ὅτι ἐν τῷ περὶ 10 μεθόδου δεινότητος λέγειν χρή καὶ ὅτι ἀκριβέστερον ἐκεῖ λέξομεν.

Σχήματά γε μὴν ἐνδιαθέτου κατ' ἐπιφορὰν λόγου, ἅπερ ἦν καὶ τοῦ σφοδροῦ, αἷ τε ἀποστροφῆς, οἷον «παρὰ 382 σοὶ κατέλουν, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὔξενεις αὐτῶν», καὶ 15 αἱ μετ' ἐρωτήσεως ἀποστροφῆς τὰ τε ἄλλα καὶ διὰ τὸ ἐλεγκτικὸν ἔχουσιν πλέον τὸ ἐνδιάθετον, οἷον «τί γὰρ δήποτ', Εὐβουλε, Ἠγησίλεω μὲν κρινομένῳ, ὃς ἀνεψιὸς ἐστὶ σοί, καὶ πάλιν Θρασυβούλῳ πρῶην τῷ Νικηράτου θείῳ» καὶ τὰ ἑξῆς. μυρία δὲ τοῦ σχήματος τούτου 20 παραδείγματα. τὸ μέντοι «σὺ δὲ ὅμοιος, Αἰσχίνη; ὁ 346 δὲ ἀδελφὸς ὁ σός; ἄλλος δέ τις τῶν νῦν ῥητόρων;» καὶ τὰ ἑξῆς μετὰ βαρύτητος διὰ τὴν εἰρωνείαν εἰσαχθὲν ἔχει μὲν οὐκ ὀλίγον τοῦ ἐνδιαθέτου κατὰ τὸ τῆς λέξεως σχῆμα, τὸ δὲ ὅλον ἐστὶν ἡθικόν, βαρύτητος 25

1 γε om. V 4 pr. καὶ om. Ac 6 πανθίαν PAc 7 χεὶρ τοῦ νεκροῦ Xen. Cyr. VII 3, 8 8 προαιρετικόν τι Sc; cf. 333, 17 10 cf. 280, 14. 319, 6 11 δεινότητος μεθόδου Pa; δεινότητος om. VcBa | ἀκριβέστερόν γε V 13 καὶ κατ' Syr. 14 cf. 262, 15 | <ἀπλαῖ> ἀποστροφῆς? | Dem. 18, 82 15 αὐτόν P; αὐτῶι Ac; γε καὶ σὺ προὔξενος αὐτῶν Pa 16 cf. 262, 17 17 Dem. 19, 290 21 τὰ παραδείγματα VcBa | Dem. 18, 318 | σοὶ VcBa; καὶ σοὶ Ac 22 pr. δὲ om. Ac 23 cf. 272, 8 24 ὀλίγην Vc

τῷ ἐνδιαθέτῳ μιχθείσης κατὰ τὴν μέθοδον τὴν περὶ
τὴν ἔννοιαν. — Ἐνδιάθετον μέντοι σχῆμα καὶ τὸ
δεικτικόν, διότι καὶ σφοδρόν, οἷον «οὗτός ἐστιν ὁ τὰ
Θηβαίων νῦν ὀδυρόμενος πάθῃ». — Ἐτι ἐνδιάθετον
5 ἔχει σχῆμα καὶ ἡ τοιαύτη διαπόρησις, οἷον «εἶτα, ὦ —
τί ἂν εἰπὼν σέ τις ὀρθῶς προσείποι;» γέγονε δὲ τοι-
οῦτον διὰ τό, ὥς καὶ τοῖς περὶ μεθόδου τῆς ιδέας
ταύτης εἰρήκαμεν, λέγω τὸ μὴ προσημῆναι μέν, ὥς
ἀπορεῖ, ἐνδείξασθαι δέ, ὃ ἔχει πάθος, αὐτῷ τῷ λόγῳ.
10 τοῦτο δὲ εἴτε σχῆμα εἴτε μέθοδος ἐστίν, ὥς ἐλέγομεν,
ἀλλ' οὖν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐνδιαθέτων σχημάτων κείσθω.
— Καὶ ἡ ἀποσιώπησις δὲ ἐνδιαθέτου λόγου καὶ ὥς
ἀληθῶς οἷον ἐμψύχου. παραδείγματα ταύτης «ἀλλ'
ἐμοὶ μὲν — οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς οὐδὲν εἰπεῖν
15 ἀρχόμενος τοῦ λόγου» καὶ ἐν τῷ Ἰπὲρ Μεγαλοπολιτῶν
«οὐ γὰρ περὶ τούτων· ἀλλ' ἐάσω τό γ' ἐπελθὼν εἰπεῖν
μοι». — Καὶ μὴν καὶ αἱ ἐπικρίσεις τοιαῦται, οἷον
383 «πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ», καὶ πάλιν σχετλιάσας εἶτα
ἠϋξῆσε τὸ ἐνδιάθετον τῇ ἐπικρίσει, οἷον «δεινὸν μέν,
20 ὦ γῆ καὶ θεοί, πῶς γὰρ οὐ; κατὰ τῆς πατρίδος». αἱ 347
δὲ ἐνδοιαστικαὶ ἐπικρίσεις ἥττον ἔχουσι τὸ ἐνδιάθετον,
ἡθικαὶ μέντοι οὐδὲν ἥττον εἰσι καὶ μᾶλλον προσήκουσι
τῇ βαρύτητι, οἷον «μέλλων δὲ τοῦ τε ἰδίου βίου παν-
τὸς ὥς ἔοικε λόγον διδόναι τήμερον» καὶ τὰ ἐξῆς. ὃ
25 λέγω δέ, αὐτίκα ἔσται φανερόν ἐν τῷ περὶ βαρύτητος.

2 ἐνδιαθέτου VcBa 3 [Π]σφοδρόν Pc | cf. 263, 4 | Dem. 18,
41 5 διατήρησις Ba | Dem. 18, 22 | εἶτα om. Pc 6.7 τοῦτο,
οἱ m.2 supr., Vc 7 δι' ἃ ὥς Ba, (τὸ m.po. supr.) Vc 8 p. 355,
22 | λόγῳ· Ac 13 οἷον om. Vc | παράδειγμα Ac | Dem. 18, 3
14 εἰπεῖν οὐδὲν Pc 16 Dem. 16, 18 17 αἱ etiam ante τοι-
αῦται Ac, (αἱ er.) Pc 18 Dem. 18, 47 19 Dem. 18, 139
21 cf. 250, 12 21.22 ἐνδιάθετον καὶ ἡθικαὶ Vc 23 Dem. 18, 8
25 δὲ λέγω Ald. | p. 367, 19 | τῷ PAc; τοῖς VcBa

τὴν δὲ ἐπικρίσιν ἴσως οὐδὲ σχῆμα ἀλλ' ἔννοιάν τινα
 θετέον· ὃ μέντοι πέφυκε ποιεῖν, εἰρήκαμεν. — Ἐτι ἐν-
 διάθετον σχῆμα καὶ ἡ τοιαύτη ἐπιδιόρθωσις ἡ ἀνέξη-
 σεως ἔνεκα παραλαμβανομένη, οἷον «ὁψὲ γάρ ποτε —
 ὁψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρόωγον» καὶ πάλιν «ὥς
 ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων». — Πολὺ
 καὶ τοῦτο παρὰ τῷ ῥήτορι ἐνδιαθέτου λόγου σχῆμα
 καὶ ὁ ἀπόλυτος καλούμενος μερισμός· ἔστι δὲ σχεδὸν
 ταῦτόν τῃ ἐπικρίσει, οἷον «εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς οἷς
 ἐτιμᾶσθε ἡδίκηκέ τις ὑμῶν καὶ ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ
 μᾶλλον μισοῖσθ' ἂν διὰ ταῦτα δικαίως ἢ σφῶϊσθε;»
 εἰτά ἐστὶν ὁ ἀπόλυτος μερισμός, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐπικρίσις
 ὣν, οἷον «ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῶ»· μὴ λύσας γὰρ τὸν
 μὲν σύνδεσμον ἐπήγαγεν εὐθύς «βιάσονται τολύνην ἴσως
 μεγαλόφωνοι καὶ ἀναιδεῖς ὄντες» καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ
 15 πολλὰ αὐτοῦ παρὰ τῷ ῥήτορι ἐστὶ τὰ παραδείγματα,
 λαμβάνεται μέντοι ἐπὶ τῶν φύσει δμολογουμένων πραγ-
 μάτων ἢ ἀποδεδειγμένων ἢ ἔμφασίν γε τοῦ ὁμολο-
 348 γῆσθαι ἢ ἀποδεδεῖχθαι ἐχόντων καὶ ποιεῖ ἅμα τῷ ἐνδια-
 θέτῳ πλεον τὸ ἥθος διὰ τὴν ἔμφασιν. τοιοῦτον δ' ἂν
 εἴη καὶ τὸ ἐν τῷ Κατὰ Τιμοκράτους προοίμιον τὸ «τοῦ
 μὲν ἀγῶνος, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῦ παρόντος οὐδ' ἂν
 αὐτὸν οἶμαι Τιμοκράτην εἰπεῖν» καὶ τὰ ἐξῆς σύμπαντα
 384 τοῦ προοιμίου· οὐδαμοῦ γὰρ ὁ σύνδεσμος οὗτος ἐλύθη,
 καὶ παρέσχε μυρία τοιαῦτα πράγματα ζητοῦσι περὶ 25

1 cf. 250, 8 4 Dem. 18, 130 5 Dem. 2, 2 7 λόγον post
 σχῆμα AcBa; om. Vc 8 μερισμός καλούμενος VcBa 9 Dem
 19, 238 10 ταῦτα AcBa; τὰ Vc; τότε ταῦτα Pc, (τότε supr.)
 Pa 11 ἂν καὶ διὰ VcBa 14 ἴσως om. Ac 18. 19 ὁμολο-
 γεῖσθαι V | ὁμολογήσθαι ἢ om. Pa 21 Dem. 24, 1 22 δικασταί
 P; ἀθηναῖοι Ac; om. VcBa | οὐδ' — 23 εἰπεῖν om. V 28 οἶ-
 μαι αὐτὸν Pc 25 τοιαῦτα: exsp. τοῦτο | Sic. VI 435, 17 W.:

αὐτοῦ τοῖς λαλέμοις τούτοις, οἳ φασιν ἐξηγεῖσθαι τὸν
 ῥήτορα καὶ δὴ καὶ βιβλία καταλιπεῖν ἐτόλμησαν τῶν
 εἰς αὐτὸν ἐξηγήσεων, ἃ καὶ νῦν ἐξελλίττοντες οἱ πολλοὶ
 τῶν διδασκάλων οἴονται τινες εἶναι καὶ τοὺς συνόντας
 5 πείθουσιν, ὅμοιοι, φασίν, ὁμοίους. ποῦ γὰρ αὐτοῖς
 ἰδεῖν τι τοιοῦτον, ὅτι ἔλαβεν ὡς ὁμολογούμενον ὁ ῥή-
 τωρ βουλούμενος τοῦτο ἐνδείξασθαι τὸ αὐτὸν αὐτῷ Τι-
 μοκράτην αἴτιον εἶναι τοῦ ἀγῶνος καὶ μὴ δι' ἔχθραν
 ἰδίαν εἰσιέναι τὸν εἰσάγοντα αὐτὸν Διόδωρον; ὅπερ
 10 γὰρ εἶωθεν ὡς τὰ πολλὰ ποιεῖν ἐν προοιμίαις, τὸ τὰ
 ζητούμενα ὡς ὁμολογούμενα εἰσάγειν, τοῦτο κάνταῦθα
 πεποιήκε διὰ τοῦ ἀπολύτου μερισμοῦ. ἔστι γὰρ τοῦ σχή-
 ματος ἡ χρῆσις αὕτη πολλή καὶ ἐν τῇ κοινῇ καλουμένῃ
 καὶ ἀνὰ χεῖρα ὁμιλίᾳ. διὰ δὲ τοῦτο καὶ πολιτικὸν τὸ
 15 σχῆμα, οἷον 'τούτου μὲν χάριν οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀντείποι'.
 Ἄλλὰ σχήματα μὲν ταῦτα τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου.

Κῶλα δὲ καὶ συνθήκη ἀνάπαυσις τε καὶ τὸ ἐκ τού-
 των οἱ ῥυθμοὶ καὶ πάντα ταῦτα παραπλήσια τοῖς ἐν
 σφοδρότητι, πλὴν ὅτε οἷκτον κινοίη τις ἐλεεινολογού- 349
 20 μενος· τότε γὰρ ἀφελεστέρων δεῖ τούτων ἀπάντων καὶ
 χρή γε τοῖς περὶ ἀφελείας ῥηθεῖσιν ἔπεσθαι ἐν τοῖς τοι-
 ούτοις. ἀκριβέστερον δὲ καὶ περὶ τούτων, ὅπερ ἐπηγ-
 γειλάμην πολλάκις, ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος ἡμῖν
 λελέξεται.

αἰνίττεται εἰς Διονύσιον καὶ Βασίλειον καὶ Μινουκιανόν, μᾶλλον
 δὲ Βασίλειον (de his dubito; de Basilico: Syr. 1 p. 13, l. 9;
 v. supra 216, 23 ann.)

5 cf. Hom. p 218, Plat. Gorg. 510 B, al. 6 ὁμολογούμενον
 τὸ ζητούμενον Ac, Syr. 10 γὰρ om. VcBa 12.13 ἡ χρῆσις
 τοῦ σχήματος V 14 χεῖρας Sc, (s m.po.) Pc 15 ἀντείπηι P |
 cf. Dem. 20, 8 sim. 17 καὶ ἀνάπαυσις V 19 σφοδρότησι Vc,
 m.1Ba | cf. 263, 11 21 cf. 329, 14 23 cf. 360, 10 cet.

Περὶ βαρύτητος.

8 Ἡ βαρύτης ἐννοίας μὲν ἔχει τὰς ὀνειδιστικὰς ἀπά-
 σας, ὅταν εὐεργεσίας τις ἑαυτοῦ λέγων τὸ μηδενὸς ἢ
 ἐλαττόνων ἡξιῶσθαι ἢ καὶ τούναντίον, ὅτι καὶ τιμω- 385
 ρίας ἀντὶ τιμῆς ἡξίωται, ὀνειδίζῃ· οὕτω γὰρ καὶ μάλι- 5
 στα βαρὺς ὁ λόγος γίνεται, εἰ παρατιθείη τις τοὺς οὐ-
 δὲν ἢ μικρὰ εὐεργετήσαντας ἢ καὶ τούναντίον ἡδικη-
 κότας, εἴτα τυχόντας, ὧν αὐτὸς οὐκ ἡξιῶθη. ταῦτόν δὲ
 συμβάλει, καὶν εἰ λέγοι τις ὅτι τὸν δεῖνα μὲν φανῶλον
 ὄντα τούτων ἡξιῶσατε, ἐμὲ δὲ ὡς ἐτέρως προαιρού- 10
 μενον τῶν ἐναντίων. παραδείγματα τῶν ἐννοιῶν τού-
 των πολλὰ ἐν τε τῇ Ἰπέρῳ τῶν Λυκούργου παίδων ἐπι-
 στολῇ καὶ ἐν τῇ Ἰπέρῳ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου· ἐν μέντοι
 ταύτῃ καὶ τὸ προοίμιον εὐθὺς τοιοῦτόν ἐστιν ἅπαν,
 οἷον «ἐνόμιζον μέν, ἀφ' ὧν ἐπολιτευόμην, οὐχ ὅπως 15
 μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν τοιαῦτα πείσεσθαι» καὶ τὰ ἐξῆς.
 — Γίνονται μέντοι βαρύτητες καὶ τῶν ἐπιεικῶν πως
 εἶναι δοκουσῶν ἐννοιῶν μεθοδευθεῖσαι πως, ὅταν δῆ-
 θεν μειονεκτῇ τις ἐκῶν ἢ συγχωρῇ πλεονεκτεῖν τῷ
 ἐχθρῷ, ἢ καὶ τῶν ἐναντίων ἀπὸ τοῦ λόγου φαίνεται 20
 350 ἑαυτὸν ἢ τὸν ἐχθρὸν ἀξιῶν καὶ ὀνομάτων καὶ πραγ-
 μάτων. τοιαῦται δὲ αἱ εἰρωνεῖαι, μέθοδοί τινες οὔσαι
 δῆπουθεν, οἷον «ἐμοὶ δὲ ὅς, εἴτε τις, ὧ Ἀθηναῖοι,

1 cf. Aristid. II 469 Sp. 3 τὸ P; τοῦ Ba, (ὑ ex.) Vc; τῷ
 Ac; τὸ τοῦ? 4 pr. καὶ om. VcBa 5 τῆς τιμῆς ἢς Ac, (ἢς
 om.) VcBa 9 καὶ (pro καὶ) Ac | φανῶλον Ac 11 δὲ τῶν Pc
 12 Dem. Epist. 3, 3 cet. 15 Dem. Epist. 2, 1 19 cf. 345, 7 |
 συγχωρῇ Pa V 20 ἢ etiam post ἐναντίων add. (mg. m.1 ἢ
 ἀντὶ τοῦ εἴπερ) Ba; ex. Vc; cf. p. 365, 11 | φαίνεται Ba, m.1 Vc
 21 ἀξιοὶ VcBa 22 cf. 348, 9 | δέ τινες Ba 23 Dem. 21, 69 |
 δὲ ὡς Ac; δέος P, m.1 Vc, (m.1 γε' δὲ δς) Ba; cf. 366, 6 | γε
 ἐμοὶ δὲ ὡς — μανίαν· καὶ οὕτως ἐμοὶ δὲ δς — μανίαν mg. P |
 ὧ om. VcBa

βούλεται νομίσαι μανίαν· μανία γὰρ ἴσως ἐστὶ τὸ ὑπὲρ
 δύνάμιν τι ποιεῖν· πᾶν γὰρ βαρέως ἐνταῦθα τὴν
 φιλοτιμίαν ἑαυτοῦ μανίαν ὠνόμασε. κἀκεῖνο δὲ τὸ
 «πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ πράγματα
 5 ἔχει;» τοιοῦτόν ἐστι, καὶ πολλὰ ἔχομεν τοιαῦτα παρα-
 δείγματα. τὸ δὲ τοιοῦτον ἅπαν εἶδος ὡς ἔφην μεθ-
 όδου μᾶλλον ἐστίν· αἱ γὰρ εἰρωνεῖαι μέθοδοί τινές
 εἰσι δηλαδή, αἱ δὲ ποιοῦσιν ἐνταῦθα τὴν βαρύτητα,
 ἀλλ' οὐκ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἔχει τι βαρὺ ἢ ἔννοια· καὶ
 10 ποιοῦσί γε τὴν βαρύτητα ὡς ἔφην ἐν τῷ τούναντιον
 αὐτῷ, ἢ λέγει ὁ τῇ εἰρωνείᾳ χρώμενος, ἐνδείκνυσθαι
 386 διὰ τῆς μεθόδου, οἷον «τότε τοίνυν ὁ Παιανιεὺς ἐγὼ
 Βάταλος Οἰνομάου τοῦ Κοθωκίδου σοῦ πλείονος ἄξιος
 ὢν ἐφάνην τῇ πόλει»· διὰ γὰρ ἀμφοτέρων τῶν ὀνο-
 15 μάτων, τοῦ τε Βατάλου καὶ τοῦ Οἰνομάου, τὰ ἐναν-
 τία τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῖς δηλοῦται· τό τε γὰρ Βάταλος
 ὄνομα ἐπὶ μαλακίᾳ λεγόμενον, ἐφ' οἷς ἀνδρείως προὔστη
 τῶν κοινῶν, τέθεικε, δι' ὧν τὸ μηδὲ Βάταλος ἀλλ' εἴ
 τι τούτῳ ἐναντιώτατόν ἐστιν ὄνομα καλεῖσθαι ἂν δι-
 20 καίως αὐτὸν οἶμαι δείκνυσσι, τό τε Οἰνόμαος ἔχον τι
 μέγα καὶ τραγικόν, ἐφ' οἷς ταπεινὸς καὶ ἄνανδρος ὁ
 Αἰσχίνης ὤφθη, τεθέν, σαφῶς τῶν ἐναντίων αὐτὸν 351
 ὀνομάτων ἄξιον ἀποφαίνει. εἰ δέ τι τοῦτο καὶ σκώμ-
 ματος ἔχει, ἑτέρου λόγου. ἀλλὰ μέθοδος μὲν αὕτη βα-
 25 ρύτητος ἰδίᾳ τῆς εἰρωνείας. — Εἰδέναι μέντοι χρή,

19—367, 15 deest Pa; in hac parte Vh eius vicem gerit

1 τὸ om. VcBa 4 Dem. 3, 27 4.5 ἔχει τὰ πράγματα Pc
 6 πᾶν VcBa 10 p. 364, 20 11 ὁ τῇ m.po. ex ὅτι Pa 12 Dem.
 18, 180 16 cf. Aesch. 1, 131 18 τέθεικε Ac | μήτε Vc | μή[δὲ]
 Βάταλον? 19 τούτων Ac 20 ἔχων VcBa 22. 23 ὀνομάτων
 αὐτὸν V 25 ἰδίᾳ PcVhV (cf. 367, 12); ἢ διὰ Portus

ὅτι μὴ πᾶσα εἰρωνεία ὁμοίαν ἔχει τὴν βαρύτητα, δῆλον
 δὲ τοῦτο καὶ τῶν προειρημένων γεγενῆσθαι νομίζω.
 ὅτε μὲν γὰρ ἐφ' ἑαυτοῦ τις χρῶτο τῇ εἰρωνείᾳ, καὶ
 μάλιστα εἰ πρὸς τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὸν ἐχ-
 θρὸν λέγοι, καθαρὰν ποιεῖ τὴν βαρύτητα, οἷόν ἐστι 5
 καὶ τὸ «ἐμοὶ δὲ ὅς, εἴτε τις, ὧ Ἀθηναῖοι, βούλεται νο-
 μίσαι μανίαν· μανία γὰρ ἴσως ἐστὶ τὸ ὑπὲρ δύνάμιν
 τι ποιεῖν»· ἐν ταύτῃ γὰρ ἐκπρεπῆς ἡ βαρύτης. ὅτε
 μέντοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν τις χρῶτο τῇ εἰρωνείᾳ, τὸ
 μὲν ἡθος ἴσχει πάντως ὁ λόγος, σφόδρα δὲ ὀλίγον τι 10
 τὸ τῆς βαρύτητος καὶ ἀμαυρὸν ὑποφαίνεται, οἷον «πῶς
 ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ πράγματα ἔχει;» ἐν
 μέντοι τοῖς ἐσχηματισμένοις ἐπὶ βαρύτητι φύσει ζητή-
 μασι δύναται κατὰ τὴν τοιαύτην μέθοδον ἐπ' ἀμφοῖν
 ἐκπρεπῆς εἶναι ἡ βαρύτης, ἐάν τε ἐφ' ἑαυτοῦ ἐάν τε 15
 ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ τις ἐθέλῃ χρῆσθαι τῇ εἰρωνείᾳ, οἷον ὁ
 Θεμιστοκλῆς δόξαν τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὸν ἀνοικισμὸν
 πιπράσκειν τὰς ναῦς, ἐπέειπερ ἥττητο ἀντιλέγων, ἐαυ-
 τὸν προσαγγέλλει· αὐτός τε γὰρ πάντα, ἐφ' οἷς θαν- 387
 μάζεται, φήσκει θανάτου ἄξια ἐαυτῷ πεπραχῆναι· καὶ 20
 γὰρ ὅτι τὸ χρησθὲν μόνος εἶδεν, οὐ τιμῆς ἀλλ' ἀτιμίας
 ἄξιον εἶναι, διότι μηδὲν ἐστὶ τῶν νεῶν ὄφελος, καὶ ὅτι
 352 κράτιστος ἐν ταῖς ναυμαχίαις ὤφθη, καὶ τοῦτο ὁμοίως
 τὰ τε ἄλλα παραπλησίως· τοὺς τε πεπεικότας νυνὶ πι-
 πράσκειν τὰς ναῦς θανμαστοὺς εἶναι πόλλας καὶ μό- 35
 νους τὸ συμφέρον εἰδέναι. ἡμαρτῆσθαι μέντοι φήσκει

2 ἐκ (pro καὶ) Ac 6 cf. 364, 23 | ὅς VcBa; ὡς VhAc; om.
 Pc 7 τὸ — 8 ποιεῖν om. VcBa 11 cf. 365, 4 12 ἔχει τὰ
 πράγματα Pc 13 βαρύτητος Pc 16 ἐθέλει VcBa | cf. Aps. I 2
 p. 220, 11. 16 Sp.-H. 20 φησὶ VcBa | cf. [Dion.] II 1 p. 329,
 15 Us. 24 ἄλλα πάντα VcBa 26 φησὶ VcBa

καὶ τῇ τύχῃ τὸ μὴ ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ κεκρατηκέναι ἀντι-
λέγοντας, ὅτε ἔπειθεν ἐκείνα, ἐφ' οἷς νῦν θάνατον αὐ-
τοῦ καταγινώσκει· οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν ἔδει τὴν πόλιν
οὔτε ὅσα ἄλλα εἰπεῖν ἔχει. προσθήσει δὲ βαρύτητα,
5 καὶ τὸν Κυρσίλον ὅτι στεφανοῦν ἀλλ' οὐ καταλιθοῦν
ἔδει, καὶ ὡς ἀσφαλέστερον νῦν οἰκήσουσιν ἀποδόμενοι
τὰς ναῦς· οὐ γὰρ ἐπιβουλεύσειν αὐτοῖς διὰ τοῦτό γε
αὐτό, διότι τῶν νεῶν στέρονται, οὔτε βασιλέα οὔτε
ἄλλον οὐδένα· διὰ γὰρ τοῦ πεζοῦ σεσῶσθαι τὴν Ἑλλάδα
10 καὶ τὸ μηδὲν ὦφθαι τὰς ναῦς παρὰ τὴν χρεῖαν. καὶ
ὅλως τὰ ἐναντία διὰ τῶν ἐναντίων ἐνδείξεται παν-
ταχοῦ, ὅπερ ἴδιον μὲν τῆς εἰρωνείας, ἐργαστικὸν δὲ τῆς
βαρύτητος. — Καὶ μὴν καὶ τὸ περὶ τῶν ὁμολογουμένων
ὡς ἀμφισβητουμένων εἰς ἐρώτησιν ἐκ διαπορήσεως καθ-
15 ἵστασθαι βαρύτητος ἴδιον, οὐκ ἀπήλλακται δὲ οὐδὲ
τοῦτο εἰρωνείας, οἷον «ἄρα μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένη-
σιν ὑμῶν δοκῶ;» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ ὁ Θουκυδίδης «ἄρα
ἄξιοι δοκοῦμεν ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμόνιοι;» — Τοιοῦτόν
ἐστὶ καὶ τὸ ἐνδοιάζειν περὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὃ δὴ
20 καὶ τοῦ ἐνδιαθέτου ἔφαμέν πως εἶναι λόγου, οἷον «εἰ
δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς οἷς ἐτιμᾶσθε ἡδίκηκέ τις ὑμῶν, πόσῳ
μᾶλλον μισοῖσθ' ἂν ἢ σφῶσισθε δικαίως;» εἰθ' ἡ ἐν- 353
δοίαισι μετ' ἐπικρίσεως «ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῶ». καὶ
388 τοῦτο δὲ εἰρωνεία τις τὸ ἐνδοιάσαι περὶ τοῦ ὁμολο-
25 γουμένου. — Παραπλήσιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ ἐπικρίνειν
τι ὡς δέον γενέσθαι, ὃ βούλει ἐνδείκνυσθαι, ὅτι οὐ

1 [I]τὸ Vc 1.2 ἀντιλέγοντας m.1Ba, m.po.Vc; ἀντιλέγοντος
PcVhVcAc 2 νυνὶ V 5 ὅτε Pc | cf. Dem. 18, 204 6 ἀφελέ-
στερον Ba 7 ἐπιβουλεύειν Ac 16 Dem. 18, 107 17 ὑμῶν
AcBa, v.l.P; ὑμῖν P Vc | Thuc. 1, 75 20 p. 361, 21. 362, 9 |
οἷον om. Pa | Dem. 19, 238 21 ἡδίκησέ V | πολλὸν VcBa 25 τοῦτο
Ba, m.1Vc

δέον, οἷον «μέλλων δὲ τοῦ τε ἰδίου βίου παντὸς ὥς
 ἔοικε λόγον διδόναι τήμερον καὶ τῶν κοινῇ πεπολιτευ-
 μένων». διὰ τοῦτο δὲ καὶ τῇ ἐπικρίσει ἐνδοιαστικῇ
 κέχρηται τῇ «ὥς ἔοικεν», ἵνα τὸ ἄκων αὐτὸ ποιεῖν ἐν-
 δεῖξεται καὶ ὥς ἀναγκάσαντος τοῦ Αἰσχίνου. εἰ δὲ καὶ 5
 δεινῶς μεθώδευται τὸ νόημα, ὅπερ ἐβούλετο ποιῆσαι,
 ἐνδειξαμένου τοῦ ῥήτορος, ὅτι κατ' ἀνάγκην καὶ τοῦ
 ἐχθροῦ βιασαμένου οὕτω ποιεῖ, μὴ θανμάσης — σχε-
 δὸν γὰρ οὐδὲν τῶν τοῦ ῥήτορος, ὃ δὴ πολλάκις εἶπον,
 ἀπῆλλακται δεινότητος —, ἀλλὰ νῦν, εἴπερ βαρὺ ἐστὶ 10
 τὸ εἰρημένον, ἐπισκεπτέον· περὶ γὰρ ταύτης νῦν ἡμῖν
 πρόκειται λέγειν τῆς ἰδέας. περὶ δὲ δεινότητος, ὥς
 πολλάκις ἐπηγγειλάμεθα, ἐροῦμεν αὐτίκα· καὶ γὰρ τὴν
 τάξιν μετὰ πάσας ἔχει τὰς προειρημένους ἰδέας, εἰ καὶ
 τῇ δυνάμει πρὸ τῶν ἀπασῶν ἡμῖν αὐτὴν κατατακτέον. 15
 Ἄλλ' ἐννοιαὶ μὲν αὗται καὶ μέθοδοι βαρύτητος.

Αἰεὶς δὲ τις ἢ τι ἕτερον τῶν ἐπομένων ταύτῃ ὥς
 εἶναι βαρύτητος ἰδίον οὐδὲν ἐστὶ. φαίην δ' ἄν, ὅτι καὶ
 μᾶλλον ἐτέρων ἀρμόττοι ἂν αὐτῇ, ὅσα ταῖς ἡθικαῖς
 ἰδέαις ἡρμωστο, λέγω δὲ ἀφελεία καὶ τῇ ἐπιεικείᾳ, καὶ 20
 ἔτι τῷ ἐνδιαθέτῳ καὶ οἷον ἐμψύχῳ λόγῳ.

354

Περὶ δεινότητος.

9 Ἡ δεινότης ἢ περὶ τὸν λόγον ἔστι μὲν κατ' ἐμὴν
 γνώμην οὐδὲν ἄλλ' ἢ χρῆσις ὀρθῇ πάντων τῶν τε προ-

1 Dem. 18, 8 | δὲ[VII] τοῦ Vc 4 τῇ om. VcBa | αὐτὸ[I—II]
 Ac 5 ἀναγκάζοντος Vc 6 μεθωδεύεται P 10.11 τὸ εἰρημένον
 ἐστὶν V 14 μεθ' ἀπάσας VcBa | εἰρημένους Pa 15 πρὸ τῶν
 VcBa; πρῶτον PAc 17 cf. Aristid. II 469, 26 Sp. 19 ἐτέρων
 om. Pc | καὶ ὅσα Pc 20 ἡρμωσεν V | δὲ P; δὴ Ac; om. VcBa |
 τῇ om. Pc 20.21 καὶ ἔτι: cf. 321, 20. 217, 23 ann. 22 mg.
 ἰδέα ζ P 24 τῶν τε Pc; τε om. Syr.; τῶν τότε Pa; τὲ τῶν V

ειρημένων εἰδῶν τοῦ λόγου καὶ τῶν ἐναντίων αὐτοῖς,
 καὶ ἔτι δι' ὧν ἑτέρων σῶμα λόγου γίνεσθαι πέφυκε.
 τὸ γὰρ εἰς δέον καὶ κατὰ καιρὸν καὶ τὸ οὕτως ἢ ἐκεί-
 νως εἰδέναι τε καὶ δύνασθαι χρῆσθαι πᾶσι τε λόγων
 389 εἶδεσι καὶ πάσαις ἀντιθέσεσι καὶ πλίστεσιν ἐννοίαις τε
 6 προκαταρκτικαῖς ἢ καταστατικαῖς ἢ καὶ ἐπιλογικαῖς
 ἀπλῶς τε ὅπερ ἔφη τὸ πᾶσι τοῖς πεφυκόσι λόγου σῶμα
 ποιεῖν χρῆσθαι δύνασθαι δεόντως καὶ κατὰ καιρὸν ἢ
 ὅντως οὕσα δεινότης ἔμοιγε εἶναι δοκεῖ. ὥσπερ γὰρ
 10 δεινὸς χρῆσθαι πράγμασι λέγεται δῆπουθεν ὁ εἰς δέον
 τοῖς παραπεσοῦσι πράγμασι χρώμενος οἷον ὕλη τινὶ
 οὕσι τῆς ὥσπερ τέχνης αὐτοῦ καὶ δεινὸς στρατηγὸς ὁ
 τοῖς ὑπὸ τὴν στρατηγίαν πράγμασιν εἰδὼς εἰς δέον
 χρῆσασθαι, ὕλη δὲ δῆπουθεν καὶ ταῦτα τοῦ στρατηγοῦ
 15 πάντως, οὕτω καὶ ῥήτωρ ἂν εἴη δεινὸς ὁ τοῖς τῆς ῥη-
 τορικῆς πράγμασι καὶ ταῖς ὕλαις αὐτῆς εἰς δέον χρώ-
 μενος, πρᾶγματα δ' ἂν εἴη δῆπουθεν καὶ ὕλη ταύτης
 τὰ προειρημένα, λέγω τὰ τε εἶδη τοῦ λόγου καὶ τὰ
 λοιπά· τούτων γὰρ ἕκαστον εἰ δὴ τις εἰδὲν πότε μὲν
 20 δεῖ, πότε δὲ μὴ δεῖ λέγειν καὶ ποῦ καὶ μέχρι πόσου
 καὶ πρὸς ὅντινα καὶ πῶς καὶ διότι, καὶ εἰ μὴ εἰδεῖν
 μόνον, ἀλλὰ καὶ δύναιτο, πάντως ἂν εἴη δεινότατος
 ῥητόρων καὶ οἷος ἅπαντας παρεληλυθέναι, ὥσπερ καὶ 355
 ὁ Δημοσθένης παρελήλυθεν· ἐπεὶ καὶ δεινὸν εἰ εἴποι

3 τό τε γὰρ VcBa 6 καὶ om. Pa 7 σῶμα λόγου Pa
 8.9 ἢ ὡς ὅντως V 10 χρῆσθαι P (obversabatur rhetori Dem.
 1, 3: πανοῦργος ὧν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι);
 χρῆσασθαι V | πράγματι Ac 12 οὕσι VcAc; οὕσι Ba 14 δῆ-
 που V | ταῦτα PAc; πάντα VcBa 15 ὁ ῥήτωρ Ac 17 καὶ
 ὕλη δῆπουθεν PAc 17.18 l. 4 sq. 19 cf. 378, 16 21 καὶ διὰ
 ποίων ante καὶ πῶς m.po. supr. Vc 23 ῥήτωρ V 23.24 καὶ ὁ
 om. V 24 καὶ (κἂν m.po. supr.) δεινὸν εἰ εἴπῃ Pa; κἂν δεινὸν
 εἴποι PcV

τις ποιητήν, ὥσπερ ὁ Θεόκριτος εἶπεν ἐν Χάρισιν ἢ
Ἰέρωνι τὸν Σιμωνίδην

«εἰ μὴ δεινὸς ἀοιδὸς ὁ Κήιος αἰόλα φωνέων
βάρβιτον ἐς πολύχορδον ἐν ἀνδράσι θῆκ' ὀνομαστούς»,
οὐδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο δῆπουθεν λέγει, ὅτι τοῖς τῆς ποι- 5
ητικῆς ἰδίῳ εἶδεσιν οἶδέ τε καὶ δύναται χρῆσθαι· οὐ
γὰρ δεινὸν ἀοιδὸν οὕτω λέγοι ἂν τὸν Σιμωνίδην, ὥσπερ
οἱ πολλοὶ λέγουσι δεινὸν ῥήτορα τὸν ταῖς βαθείαις ἢ
περινενοημέναις ἐννοίαις ἢ μεθόδοις χρώμενον ἢ καὶ
λέξεσι μέγεθος ἐχούσαις ἢ τι τοιοῦτον ποιοῦντα. εἰ δέ 10
τις ἡμῖν περὶ τοῦ ὀνόματος διοίσεται, δεινὸν εἶναι ῥή-
τορα λέγων τὸν φοβερόν ἢ μέγαν ἢ ἰσχυρόν ἢ πάντα
ταῦτα — τοῦνομα γὰρ δὴ τὸ τῆς δεινότητος τάττειν τοὺς 390
ἀρχαίους ἐπὶ τούτων, ἐπὶ μὲν τοῦ φοβεροῦ

«αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι, φίλε ἐκνρέ, δεινός τε» 15

καὶ «δεινή τε σμερδνὴ τε», ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου καὶ
ἰσχυροῦ

«αἰνῶς ἀθανάτησι θεῆς εἰς ὧπα ἔοικε» —,

356 προστιθείη δὲ καὶ τὰ περὶ τοῦ Ὀδυσσεύος ῥηθέντα τεκ-
μαιρόμενος, ὅτι δεινὸν αὐτὸν ῥήτορα βουλόμενος δεῖ- 20
ξαι ὁ ποιητὴς φοβερόν τε καὶ μέγαν κατὰ τοὺς λόγους
πεποίηκεν, οἷον τὸ «νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίησιν»
ἔπεα φθέγγεσθαι· εἰ ταῦτά τις ἡμῖν λέγων περὶ τοῦ
ὀνόματος τῆς δεινότητος διοίσεται, πρῶτον μὲν ἀγνοεῖ,
ὅτι τὸν ὡς ἐγὼ λέγω δεινὸν ῥήτορα ὁ ποιητὴς δείκ- 25

3 κεῖνος Theocr. 16, 44 5 δῆπουθεν τοῦτο Vc 8 δεινὸν
om. Ac 18 δεῖ Vc 14 φοβεροῦ οἷον V 15 Hom. Γ 172
16 Hom. Ε 742 | τε καὶ σμερδνὴ τε Pc | δὲ om. VcBa 18 Hom.
Γ 158 19 λεχθέντα VcBa | cf. schol. Demosth. p. 39, 22 Dind.
20, 21 ὁ ποιητὴς δείξαι V 22 Hom. Γ 222 | νιφάδεσσιν Pa; νι-
φάσιν VcBa | χειμερίησιν om. Ac

νυσιν· εἰς δέον γὰρ καὶ κατὰ καιρὸν τῷ μεγέθει καὶ
 τῇ τραχύτητι καὶ σφοδρότητι κέχρηται ὁ Ὀδυσσεὺς αὐ-
 τῷ, ὅτε τοῦ λόγου κατὰ τε Ἀλεξάνδρου καὶ κατὰ τῶν
 Τρώων ἐπιφορᾶς δεομένου. ἔπειτα τί φήσκει περὶ τοῦ
 5 «αἰδοῖ μιλίχην» ἀγορεύοντος καὶ «τοῦ δὲ θεὸς μορφὴν
 ἔπεσι στέφει»; εἰ γὰρ μὴ δεινότητος εἶναι τινος ἔρει
 τοῦτο ἀλλ' ἄλλου τινός, τί φήσκει περὶ τε τοῦ ἐν Φαί-
 αξιν Ὀδυσσεύος καὶ ὧν αὐτόθι δημηγορεῖ; ὁ γὰρ αὐτὸς
 δῆπουθεν ἐστὶ κἀνταῦθα κἀκεῖ, ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως τῷ
 10 λόγῳ χρῆται, δεινὸς ὧν ὡς ἀληθῶς καὶ ταῖς ιδέαις
 τοῦ λόγου εἰς δέον τε καὶ κατὰ καιρὸν χρῆσθαι δυνά-
 μενος· ἂν μὲν γὰρ κατηγορῇ βίας, ἀρπαγῆς, μοιχείας,
 παρανομίας, ἀσεβείας τῆς εἰς τὸν ξένιον Δία, τῶν ἄλ-
 λων, ἃ ἂν τις εἴποι κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν
 15 Τρώων, εἰκότως τότε «ὅπα τε μέγαλιν ἐκ στήθεος»
 ἵησι καὶ «ἔπεα νιφάδεσσιν εἰκότα χειμερλήσι» καὶ ὅλως
 ἐστὶ μέγας τῷ λόγῳ καὶ σφοδρὸς καὶ διηρημένος· ἐὰν 357
 391 δὲ ἐπᾶραι καὶ διαχέαι τρυφῶντας ἀνθρώπους ἔνεκα
 τῆς εἰς αὐτὸν φιλανθρωπίας βούλεται, οὐκέτι ὡσαύ-
 20 τως ἀλλ'

«οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
 ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα»
 καὶ τὰ ἐξῆς. οὕτω καὶ ὁ τοῖς προσώποις τὸ δέον ἀπο-
 διδοὺς οἶμαι ποιήσκει ῥήτωρ,

25 «ἄλλον μιλίχοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι»

1 γὰρ δέον V 2 τῇ σφοδρότητι V | ὁ om. Ac 3 τε ἄτε
 VcBa | κατὰ τε τοῦ V; τοῦ om. P, Syr. | κατὰ om. VcBa
 4 φησι V 5 Hom. θ 172 | Hom. θ 170 (ἀλλὰ θεὸς κτλ.) | μορ-
 φὴν θεὸς Ac 7 φησὶν Ba; ?m.1Vc | τε om. VcBa 9 ὡς ἀν-
 τὸς Ac 10 [ὧν m.2] Pc 14 τις ἂν Ac; ἂν om. VcBa 15 τό-
 | τε add. m.2 | Pc | Hom. Γ 221. 222 16 ἵησι PAc; εἴη VcBa,
 Hom. 17 διηρημένος Syr. 19 φιλοτιμίας Pc 21 Hom. ι 5
 25 Hom. M 267

παροξύνων. τί οὖν ὁ περὶ τοῦ τῆς δεινότητος ὀνόματος
 ἡμῖν διαφερόμενος φήσῃ περὶ τούτων; ἢ ὁ αὐτὸς νῦν
 μὲν δεινός, νῦν δὲ οὐ δεινὸς ἦν; ἐγὼ μὲν γὰρ κἀν-
 ταῦθα κἀκεῖ τὸν αὐτὸν εἶναι φημι καὶ τῇ αὐτῇ χρῆ- 5
 σθαι δεινότητι καὶ τέχνῃ, τοῖς εἵδεσι τοῦ λόγου γινώ-
 σκοντά τε ὥς δεῖ χρῆσθαι καὶ δυνάμενον. καὶ τί δεῖ
 παραδειγμάτων ἄλλων, ἐξὸν ἀπ' αὐτοῦ γε τοῦτο ἰδεῖν
 τοῦ ῥήτορος; καὶ γὰρ οὗτος δεινὸς μὲν ἔστι καὶ ὁ αὐ-
 τὸς πανταχοῦ, μιᾷ χρώμενος ἐπιστήμῃ καὶ δυνάμει ἐν
 πᾶσιν, εἰς δέον δὲ ἐκάστη χρώμενος ἰδέα· καὶ ταῖς 10
 ὑποθέσεσι καὶ τοῖς καιροῖς καὶ τοῖς προσώποις τὸ δέον
 ἀποδιδούς ἄλλος μὲν ἔστιν ἐν ἰδιωτικοῖς, ἄλλος δ' ἐν
 δημοσίοις, καὶ τῶν δημοσίων δ' αὖ ἕτερος μὲν ἐν Φιλ-
 ιππικοῖς, ἕτερος δ' ἐν συμβουλευτικοῖς, δεινός γε μὴν
 ἀπανταχοῦ. εἰ δὲ νῦν μὲν καὶ εἶναι δοκεῖ δεινός, νῦν 15
 δὲ οὐ δοκεῖ, καὶ τοῦτο αὐτὸ κομιδῇ δεινὸν ἔστι καὶ
 τῆς οὔσης δεινότητος ὥς ἀληθῶς τὸ δύνασθαι σὺν
 ἐπιστήμῃ τούτων ἕκαστα ποιεῖν ἐν δέοντι. Ἄλλ' ἤδη
 γε περὶ αὐτῶν τούτων λεκτέον.

358 Δεινὸς τοίνυν λόγος ὁ μὲν καὶ ἔστι καὶ εἶναι δοκεῖ, 20
 ὅνπερ καὶ μόνον οἱ πολλοὶ καὶ οἱ τάχ' ἂν ἡμῖν ἀμφισβη-
 τήσουντες περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς δεινότητος λέγουσιν
 εἶναι δεινόν· φανερόν δ' ἔσται τοῦτο ἀντίκα ἐκ τῶν
 ῥηθησομένων. ἀλλ' ὅπερ ἐλέγομεν, δεινὸς λόγος ὁ μὲν
 καὶ ἔστι καὶ εἶναι δοκεῖ, ὁ δὲ ἔστι μὲν, οὐ μὴν δοκεῖ, ὁ 25
 δὲ οὐκ ἔστι μὲν, δοκεῖ δὲ εἶναι· περὶ δὲ τοῦ μήτε ὄντος 392

1 τοῦ[II—III] Pc | ὀνόματος om. Vc 6 pr. δεῖ Pa V; χρῆ Pc
 7 ἐπ' Sc 8 μὲν om. V 9 ἀπανταχοῦ V 10 πᾶσιν VcBa |
 δε καὶ ἐκάστη Pa 11 alt. τοῖς om. V | δέον P; πρέπον V
 13 δ' om. V 15 καὶ om. Ac 21 alt. οἱ om. Pc | ἡμῖν ante 22
 περὶ Ac 21. 22 ἀμφισβητήσαντες V 24 γὰρ λόγος V 25 ἔστι
 μὲν — δοκεῖ suppl. m.po. Pc

μήτε δοκούντος εἶναι τοιούτου περιττὸν διαλαβεῖν. γί-
νεται δὲ ὁ μὲν εἶναί τε δοκῶν καὶ ὥς ὄντως ὢν δεινὸς
κατὰ τε ἔννοιαν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα πάντα, καθ' ἃ καὶ
τὰ λοιπὰ εἶδη τοῦ λόγου· ὁ δὲ ὢν μὲν δεινός, οὐχὶ
5 δοκῶν δὲ εἶναι τὸ πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον· ὁ
δ' αὖ δοκῶν μὲν εἶναι δεινός, οὐ μὴν τοιοῦτός γε ὢν
ὥς ἀληθῶς διὰ τῆς λέξεως τὸ πλεῖστον γίνεται.

Τούτων δὲ τοῦ μὲν καὶ ὄντος δεινοῦ καὶ δοκούντος
εἶναι τοιούτου παραδείγματα οἷ τε Κατὰ Φιλίππου λόγοι
10 καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ Φιλιππικοὶ καὶ τῶν δημοσίων
οἱ πολλοί· καὶ γὰρ βούλεται δοκεῖν δεινὸς εἶναι λέγειν
ἐνταῦθα, ὅς γε καὶ ὁμολογεῖ ζηλοῦν τὸν περιφανῶς
δεινότατον γεγονότα λέγειν τὸν Περικλέα, καὶ οὐ μόνον
φαίνεται τοιοῦτος ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἔστι. καὶ ἔστι
15 μὲν οὕτως ἐνταῦθα δεινός, ὥσπερ καὶ ἐν ἅπασιν αὐ-
τοῦ τοῖς λόγοις, εἰς δέον καὶ κατὰ καιρὸν εἶδει τιτὶ
λόγου χρησάμενος· κέχρηται μὲν γὰρ ἐνταῦθα τῇ φα-
νερᾷ δεινότητι τοῦτο αὐτὸν ἀπαιτούντος τοῦ λόγου·
διότι δέ, οὐχὶ νῦν καιρὸς εἰπεῖν. Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπανι-
20 τέον. ἔστι μὲν γὰρ οὕτως ἐνταῦθα δεινός, δοκεῖ δὲ
εἶναι καὶ φαίνεται δεινός τῷ λέγειν οὕτως καὶ τοι- 359
αῦτα, οἷα πάντας αἰσθάνεσθαι, ὥς οὐ κατὰ τοὺς πολλοὺς
ἔστι τὰ λεγόμενα οὔτε ταῖς ἐννοαῖς οὔτε τοῖς λοιποῖς.
— Τοιγαροῦν ἔννοιαι μὲν τῆς τοιαύτης δεινότητος αἱ
25 παράδοξοι καὶ βαθεῖαι καὶ βέλαιοι καὶ ὅλως αἱ περι-
νενοημέναι, οἷον «οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὥ Ἀθηναῖοι,

· 2 τε om. Ac | δεινὸς ὢν V 3 τὰ om. VcBa 4 οὐ VcBa
9 οἷ — λόγοι om. Laurentius in versione latina 11 λέγων,
ει m.1 supr., Pa 12 Dem. 61, 44. 45? 15 οὕτως V | καὶ om. Vc
17 μὲν om. Ac 17. 18 φανερά Pa Ac, Syr.; φ[αν m. po.; ex ob?]
εραῖ Vc; om. Pc (suppl. m. po.); φοβεραῖ Ba 18 αὐτὸν om. V,
Syr. 21 τὸ VcBa 21. 22 τὰ τοιαῦτα VcBa 22 πάντ]α ex
ω]ς Pc 22 αἰσθάνεσθαι Sc 26 Dem. 1, 4

τοῦθ', ὃ δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων,
 καὶ βέλτιστον ὑμῖν» καὶ πάλιν «ὃ γὰρ ἐστὶ χείριστον
 ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα
 βέλτιστον ὑπάρχει» καὶ πάλιν, ὃ δὴ καὶ βλαινόν ἐστι
 διαφερόντως ἐν τῷ Παραπρεσβείας, οἷον «ἐγὼ δὲ οὐδὲ 393
 συμπεπρεσβευκέναι φημί σοι, πρεσβεύειν μέντοι σὲ 6
 μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ; ἑμαυτὸν δὲ ὑπὲρ τούτων τὰ βέλ-
 τιστα»· καὶ πάλιν τὸ ἐν τῷ Ὑπὲρ τοῦ στεφάνου περι-
 νενοημένως εἰρημένον, οἷον «οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο
 τοῦ προβουλεύματος, τούτοις, ἃ διώκει, συκοφαντῶν 10
 φανήσεται» καὶ τὰ ἐξῆς οἷον «οὐκοῦν ἃ μὲν ἐπέδωκα,
 ταῦτά ἐστιν, ὧν οὐδὲν σὺ γέγραπαι· ἃ δὲ φησιν ἡ
 βουλὴ δεῖν ἀντὶ τούτων μοι γενέσθαι, ταῦτ' ἔσθ', ἃ
 διώκεις», καὶ τὸ ἐνθύμημα δὲ τοιοῦτον τὸ ἐφεξῆς, οἷον
 «τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, 15
 τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων γράφῃ;» πάννυ
 γὰρ περινενοημένως διόλου ἐνταῦθα τῷ λόγῳ κέχρη-
 ται· ἔπειδ' οὐκ ἠτιάσω, φησί, τὸ ἐπιδοῦναι, ὁμο-
 λογεῖς καὶ τὸ ἐπ' αὐτῷ τι ἀντιλαβεῖν ἔννομον εἶναι·
 εἰ γὰρ μὴ ἐκείνο παράνομον, οὐδὲ τοῦτο. ἀλλ' ἡ μὲν 20
 360 ἔννοια τοιαύτη. οὐ μὲν οὔτε ἡ μέθοδος οὔτε ἡ ἐξ-
 αγγελία δοκεῖ πως φαίνεσθαι δεινὴ, εἰ καὶ ἔστι τοι-
 αύτη ἑκατέρω, ἀληθινὴ δὲ μᾶλλον καὶ ἡθικὴ μετὰ κάλ-
 λους καὶ σφοδρότητος φαίνεται. δῆλον δὲ τοῦτο καὶ
 τῶν ἐφεξῆς εἰρημένων ἐστίν, ὅτι σφοδρὰ ταῦτα καὶ 25
 ἡθικὰ ἦν, ἐν δέοντι δὲ οὕτως εἰσῆχθη. οὐκοῦν ἔννοιαι

2 Dem. 4, 2 3 τὸν (pro τὰ) Ac 5 τῆς παραπρεσβείας Vc
 Ba; περὶ παραπρεσβείας Ac | Dem. 19, 189 8 τὸ om. Ac
 9 Dem. 18, 118 11 Dem. 18, 119 12 οὐδὲ Ac 13 ταῦτ'
 ἔσθαι (sic) Pa; ταῦθ' ἔσθαι (sic) Vc; ταῦτά ἐσθ' Ac 16 ἀπο-
 δόναι Ac 19 αὐτὸ Ba | τι om. Ac 20 μὴ γὰρ Ac 23 καὶ
 etiam ante μετὰ add. Syr.

μὲν αὐταὶ καὶ αἱ τοιαῦται λόγου τοῦ καὶ ὄντος ἀληθῶς
 δεινοῦ καὶ δοκοῦντος εἶναι καὶ ἔτι πρὸς ταύταις αἱ τὸ
 μέγεθος ποιοῦσαι σχεδὸν ἅπασαι, οἷον ἀκμή, σεμνότης,
 αἱ λοιπαί. — Μέθοδοι δὲ ὡσαύτως, ὅποσαι τε ἐοίκασι
 5 ταῖς προειρημέναις ἐννοίαις, λέγω ταῖς περινενοημέναις
 καὶ βαθείαις, καὶ ἔτι πᾶσαι αἱ ἴδιαι τῶν τὸ μέγεθος
 ποιουσῶν ἰδεῶν· ὅθεν καὶ νομίζουσιν οἱ πολλοὶ ταῦτ'
 εἶναι μόνον δεινότητα. — Καὶ γὰρ καὶ ἡ λέξις ἡ τού-
 394 των τῶν ἰδεῶν ἀρμόττει τῇ οὔσῃ καὶ φαινομένη δει-
 10 νότητι· αἱ γὰρ σεμναὶ καὶ τραχεῖαι καὶ σφοδραὶ καὶ
 ὅλως αἱ τετραμμέναι δειναὶ τέ εἰσιν ὡς ὄντως δι' ἐνάρ-
 γειαν, ὅτε τι πρᾶγμα δι' ἐναργείας σημαίνειν, εἰς δέον
 παραλαμβάνομεναι, καὶ φαίνονται τοιαῦται διὰ τὸ αὐ-
 τό. — Σχήματα δὲ καὶ συνθήκη τά τε λοιπὰ ἐφεξῆς
 15 ἅπαντα οὐχ, ὅσα δὴ πασῶν ἦν τῶν ποιουσῶν τὸ μέ-
 γεθος ἰδεῶν, ταῦτά ἐστι καὶ τῆς δεινότητος, ἀλλ' ἅπερ
 τῆς σεμνότητος ἦν καὶ ἀκμῆς λαμπρότητός τε καὶ περι-
 βολῆς. μάλιστα δὲ τῆς ιδέας ταύτης καὶ τὸ κατὰ συ-
 στροφὴν σχῆμα οἰκεῖον· δυνάμει γὰρ μεγάλη φύσει τε
 20 κέχρηται καὶ φαίνεται χρώμενον, οἷον «ὁ γὰρ Μεσσηνὴν
 Λακεδαιμονίοις ἀφιεῖναι κελεύων πῶς ἂν Ὀρχομενὸν 361
 καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδοὺς τῷ δίκαια νο-
 μίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιημέναι σκήψαιτο;» καὶ πάλιν «ὁ

1 ὄντως VcBa | ἀληθοῦς Ba 4 καὶ αἱ Ac | δὲ VcBa; τε
 PAc 6 ἴδιαι om. Vc 7 τοῦτ' Ac 8 δεινότητος Vc | alt.
 καὶ om. V 11 τέ P; καὶ V | cf. 298, 21 11. 12 ἐνέργειαν Ac
 Ba, (α m.1 supr.) Vc 12 ἐναργείας, ε m.1 supr., Vc; ἐνεργείας
 AcBa 13 τοιαῦτα Pa 14 συνθήκη Ac 18 sq. cf. 294, 7 sq.
 20 Dem. 6, 13 | μεσ[Ι]ήνην Vc 21 ἀφιεῖναι V; cf. 317, 21
 22 τ[ῷ] m.1 ex ὁ Vc; τῷ Ac; τὸ PBa | γε ὁ γὰρ ὀρχομενὸν καὶ
 κορώνειαν τότε θηβαίοις παραδοὺς πῶς ἂν μεσσηνὴν λακεδαι-
 μονίοις ἀφιεῖναι κελεύων· τὸ (τά add. Pc) δίκαια νομίζειν ταῦτ'
 εἶναι πεποιημέναι (πεπ. om. Pc) σκήψαιτο P 28 Dem. 9, 17

γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, ταῦτα πρῶτων καὶ κατα-
σκευαζόμενος» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ τὸ «εἰ γὰρ ὅθ' ἤκομεν
Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες» καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀλλ' ὁ μὲν
καὶ ὢν καὶ δοκῶν εἶναι δεινὸς λόγος οὕτω γίνεται. •

Τοῦ δ' αὖ μὴ δοκοῦντος μὲν εἶναι δεινοῦ, ὄντος δὲ 6
ὡς ἀληθῶς τοιούτου παραδείγματά εἰσι σχεδὸν ἅπαντες
οἱ ἰδιωτικοὶ τοῦ Δημοσθένους λόγοι, καὶ τῶν δημο-
σίων δὲ οὐκ ὀλίγα μέρη· τὰ γε μὴν τοῦ Λυσίου θαρ-
ρῶν ἴσως εἴποι τις ἂν ὅτι πάντα. γίνεται δὲ κατ' ἔν-
νοιαν μὲν οὐδαμῶς, ἐν δὲ τῇ μεθόδῳ, καθάπερ ἔφθην 10
εἰπών, τὴν πλείστην μᾶλλον δὲ τὴν πᾶσαν ἔχει δύνα-
μιν ἢ τοιαύτη δεινότης καὶ τοῦτο δῆλον ἐξ αὐτῶν τῶν
παραδειγμάτων. τὸ γὰρ σφόδρα ἡθικαῖς καὶ ἀνειμέναις
καὶ ταῖς ἐννοαῖς καὶ τῇ λέξει καὶ πᾶσι τοῖς ἐπομένοις
τῇ λέξει, οἷον σχήμασι, κώλοις, συνθήκαις, ἀναπλύσεσι, 15
ῥυθμοῖς, τὸ πᾶσι δὴ τούτοις ἡθικῶς καὶ ἀφελῶς καὶ
ἀνειμένως δοκοῦντα λέγειν ὑπορύπτειν πως καὶ κατα- 395
σκευάζειν, ἃ βούλεται τις, μᾶλλον, ἢ εἰ μὴ ἀνειμένως
μὴδ' ἀφελῶς ἐδόκει λέγειν, καὶ τοῦτο καὶ ἐν προοιμίῳ
καὶ ἐν καταστάσεσι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι ποιεῖν 20
σφόδρα οἶμαι δεινοῦ λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντός γε εἶναι
362 τοιούτου. τοῦτο δ' αὖ καὶ τῆς ὄντως δεινότητός ἐστι,
τὸ δοκεῖν ἀφελῇ τινα καὶ ἀπλοῖκόν παρῆχεσθαι λόγον
καὶ αὐτόν πως εἶναι δοκεῖν τοιοῦτον, πᾶν τοῦναντίον
ὄντα τε καὶ ποιοῦντα κατὰ τὸν λόγον. οὐ μὴν διάρμᾳ 25

1. 2 ^{παρα} κατασκευαζόμενος Pa 2 Dem. 1, 8 3 τοιαῦτα PAc;
ἐξῆς VcBa 10 p. 373, 5 | ἔφθην m.1Pa 12 δεινότητος Pc
14 pr. καὶ PAc, Syr.; om VcBa 14. 15 (πᾶσι om.) τοῖς (ἐπομένοις
om.) τῆς λέξεως Ba 20 pr. ἐν om. Ac 22 τοιούτου PAc; δει-
νοῦ VcBa | τοῦτο P; τοιοῦτον V (-το Ac) | καὶ τὸ τῆς V | ὡς
ὄντως Ba 24 δοκ[εῖν m.po.] Pc, (ν m.po. supr.) Pa

γε οὐδὲ ἀξίωμα τι δύναται ἂν ἔχειν ὁ τοιοῦτος λόγος
οὐδὲ τοῖς ὅλοις εἶναι δεινός, εἰ διόλου τοῦτον ἐργά-
ζοιτό τις αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐπεὶ καὶ βίας πολλάκις
καὶ βαθυότητος δεῖ καὶ μεγέθους τινός, οἷς ὁ μὲν ῥή-
5 τωρ χρηται κἀνταῦθα, λέγω καὶ ἐν ἰδιωτικοῖς, Λυσίας
δὲ καὶ οἱ κατὰ Λυσίαν ἦττον, ἵν' ἀσφαλῶς ἀποφαίνη-
ταί τις, ἐπεὶ τάχ' ἂν, περὶ τούτων εἰ δεῖ λέγειν, ἢ
βραχεία ἢ οὐδὲ ὅλως τούτοις ἐκείνοι γε χρησάμενοι
φαίνονται. Δύο μὲν δὴ ταῦτα δεινότητος εἶδη.
10 Φαίνεται δὲ λόγος δεινὸς οὐκ ὢν τοιοῦτος, ὃ δὴ καὶ
τρίτον ἔφην δεινότητος εἶδος εἶναι, ὃ τῶν σοφιστῶν,
λέγω τῶν περὶ Πῶλον καὶ Γοργίαν καὶ Μένωνα, καὶ
τῶν καθ' ἡμᾶς δὲ οὐκ ὀλλύων, ἵνα μὴ πάντων λέγω.
γίνεται γὰρ τὸ πλεῖστον περὶ τὴν λέξιν, ὅταν τραχείας
15 καὶ σφοδράς τις ἢ καὶ σεμνὰς συμφορήσας λέξεις εἴτ'
ἐξαγγέλλῃ ταύταις ἐννοίας ἐπιπολαίους καὶ κοινάς, καὶ
μάλιστα εἰ καὶ σχήμασι χρῶτο κώλοις τε καὶ τοῖς ἄλ- 363
λοις πᾶσιν ἢ τισὶ κεκαλλωπισμένοις ἀκμαίοις τε καὶ
σεμνοῖς. καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸ τῶν ἀποδείξεων λειδο-
20 ραῖς ἢ σφοδρότησιν εἰκῇ χρῆσθαι ἢ ἔνθα ὅλως μη-
δενὸς τοιούτου δεῖ, καθάπερ εἶωθεν Ἀριστογείτων
ποιεῖν, φαινομένη τις ἐστίν, οὐ μὴν οὕσα δεινότης·
ὑπόκενον γὰρ καὶ ψυχρὸν μᾶλλον τὸ τοιοῦτον· ἐπεὶ
396 κἂν ἐννοίαις χρήσῃται τις ἢ καὶ μεθόδοις ἐχούσαις
25 μέγεθος, οἷον σεμναῖς ἢ σφοδραῖς ἢ τραχείαις ἢ λαμ-

1 γε Pa V; τι Pc | τι om. Vc | δύναται ἂν Ac 2 εἰ om. m.1
Pa | τοῦτο Pc 6.7 ἀποφαίνεταί Pa Vc, (ἡ m.1 supr.) Pc; ἀπο-
φήνηται Ac Ba; ἀποφήνωμαι (om. τις) v.l.P 7 εἰ δεῖ λέγειν
περὶ τούτων Ac, (δὴ) Vc Ba 8 οὐδὲ om. Vc Ba 9 δὴ καὶ ταῦτα
Vc Ba 11 p. 373, 6 | εἶναι δεινότητος εἶδος V 14.15 σφοδράς
τις καὶ τραχείας Ac | τραχείας καὶ σεμνὰς τις ἢ καὶ σφοδράς
Vc Ba 16 κενάς Ac, m.1 Vc; καινὰς Ba 18 ἅπασιν Vc Ba
20 κεχρησθαι Pc

πραῖς ἢ ἀκμαίαις ἢ καὶ ταῖς περιβαλλούσαις τὸν λόγον,
 μὴ κατὰ καιρὸν δὲ ποιῇ τοῦτο μηδὲ ἐνθα δεῖ, φανεῖ-
 ται μὲν δεινός, οὐ μὴν ὥς ἀληθῶς γε ἔσται τοιοῦτος.
 τὸ μὲν οὖν δὴ τῇ λέξει χρῆσθαι μεγάλη ποτὲ ἐπὶ σμι-
 κρᾶς τινος καὶ λιτῆς ἐννοίας χρήσιμον εἶναι καὶ μὴ 5
 μόνον τῇ λέξει ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπομένοις αὐτῇ συγχωρῶ,
 ἐπειδὴ καὶ Ἰσοκράτης φησὶ ῥήτορος εἶναι τὸ τὰ σμικρὰ
 μεγάλως εἰπεῖν δύνασθαι καὶ τὰ μέγала σμικρῶς· οὐ
 μὴν ἀπλῶς ἐστὶ χρήσιμον, ὥσπερ σχεδὸν οὐδὲ ἄλλο
 οὐδὲν εἶδος λόγου, ἀλλ' ὅτε εἰς θεὸν παραλαμβάνοιτο. 10
 ἐστὶ δὲ τοῦτο μεγάλης καὶ τελεωτάτης ἐπιστήμης οἶμαι,
 τὸ χρῆσθαι τοῖς καιροῖς εἰδέναι τε καὶ δύνασθαι· ἢ
 γὰρ ὥς ὅντως δεινότης αὕτη ἐστί, καθάπερ ἔλεγον εὐ-
 364 θὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ περὶ δεινότητος λόγου, τὸ τοῖς εἰ-
 δεσιν ἅπασι τοῦ λόγου καὶ πάσαις ἐννοίαις εἰδέναι 15
 πότε δεῖ καὶ ποῦ καὶ πρὸς ὅντινα καὶ πῶς καὶ ἐφ' οἷς
 χρῆσθαι, καὶ μὴ μόνον εἰδέναι, ἀλλὰ καὶ δύνασθαι.
 τοῦτο δὲ ιδίως ἐστὶ πραγματείας ἐπομένης μὲν τῷ Περὶ
 ἰδεῶν λόγῳ, καθάπερ ὁ Περὶ τῶν ἰδεῶν τῷ Περὶ εὐ-
 ρέσεως, χωρὶς δὲ ταυτομένης καὶ καθ' ἑαυτήν. ἀγαπη- 20
 τὸν γὰρ, εἰ καὶ μὴ πάρεργον ἑτέρας τις τὸ τοιοῦτο
 πραγματείας ποιησάμενος μηδὲ ἐν προσθήκης ἀποδοὺς
 μέρει, καθάπερ νῦν ἂν γένοιτο, ἰδίαν δὲ ἀποδοὺς
 σπουδήν, ἣν προσήκει τῷ τοιούτῳ, μὴ πάντῃ σφαλεῖν
 τοῦ λόγου τοῦ περὶ αὐτῆς· ἐπεὶ καὶ ὅσα τὸν Περὶ τῶν 25
 ἰδεῶν γράφοντες λόγον τοῦτον αὐτὸν ἐν ἐνίαις αὐτῶν

1 περιβαλλούσαις VcBa 2 τοῦτο ποιῇ V (ποιεῖ Ac) 3 ἔστι Vc 4 δὴ om. Vc | ποτὲ καὶ ἐπὶ VcBa 4. 5 μικρᾶς Ac 7 ὁ Ἰσοκράτης V | Isocr. 4, 8 9 γε ἐστὶ V 10 οὐδὲν om. VcBa 11 τῆς τελεωτάτης V; cf. 35, 11 τῆς μεγίστης καὶ τελεωτάτης 14 p. 368, 24 sq. 16 καὶ μέχρι πόσον add. post ποῦ p. 369, 20 (om. p. 319, 6) 18 μὲν om. Syr. | τῷ περὶ τῶν V, Syr. 23 ἰδίᾳ Ba 26 αὐτὸν ἐν supr. m.1Pc; [αὐτ]ὸν ἐν Pa | αὐτὸν etiam pro αὐτῶν m.1VcBa

ἐπηγγειλάμεθα ἔν τῳ περὶ δεινότητος ἐρεῖν, ταύτης
 ἐστὶ τῆς πραγματείας. καὶ ὁποῖόν γε τοῦτο καὶ ὅποσον
 ἔργον, ὁ πειραθεὶς γνώσεται· σχεδὸν γὰρ οὐδὲ ἀνθρω-
 πίνης ἐστὶ δυνάμεως, θείας δέ τινος ἰσχύος τέχνη
 5 πάντα ὑποβαλεῖν ταῦτα, καιρούς, πρόσωπα, τόπους,
 397 αἰτίας, τρόπους, τᾶλλα ὅσα τοιαῦτα, καὶ δεῖξαι περὶ
 πάντων μὲν προβλημάτων, πάντων δ' αὖ τῶν ἐν τού-
 τοις εἰδῶν καὶ τρόπων, πάντων δ' αὖ τῶν κατὰ μέρος
 νοημάτων, εἴτ' οὖν εἴη προκαταρκτικὰ εἴτε πιστωτικὰ
 10 τε καὶ συστατικὰ εἴτε ἀντιθέσεων λυτικὰ εἴτε ἐπιλο-
 γικὰ, πασῶν τε ἰδεῶν λόγου, ποῖον μὲν τι προσήκει
 τὸ ὅλον εἶδος εἶναι τοῦ λόγου κατὰ τόδε τὸ ζήτημα, ἐπὶ
 τῶνδε τῶν ἀνδρῶν, περὶ τοῦδε τοῦ προσώπου λεγόν-
 των, κατὰ τόνδε τὸν καιρὸν, ποῖα δὲ αὐτῶν τὰ κατὰ 365
 15 μέρος νοήματα, καὶ τίνα μὲν εἰπεῖν τῶν εὐρεθέντων,
 τίνα δὲ ἄρρητα ἔαν ἐνταῦθα βέλτιον — ἐτέρωθι γάρ,
 ἂν οὕτω τύχη, καὶ τοῦναντίον ἔσται —, καὶ τίς τοῖς
 κριθεῖσι ῥηθῆναι τάξεις ἀρίστη νῦν καὶ ἐπὶ τῶνδε —
 πάλιν γὰρ καὶ τοῦτο ἐφ' ἐτέρων καὶ κατ' ἄλλον καιρὸν
 20 τάχα ἴσως ἐτέρως ἔσται —, καὶ πῶς μὲν τοῦτο, πῶς
 δὲ ἐκεῖνο εἰσακτέον, καὶ τίσι μὲν πλεονάσαι τῶν ἐν-
 νοιῶν καὶ τίνα τρόπον βέλτιον, τίνων δὲ τὴν ταχίστην
 ἀπαλλάττεσθαι καὶ δι' ἐλαχίστου πῶς αὐτῶν ἐπιμνη-
 σθέντα· ταῦτα γὰρ δὴ πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα τέχνη δια-
 25 λαβεῖν καὶ ταῦτα μὴ διὰ σφόδρα μακρῶν θείον οἶμαί
 τι προᾶγμά ἐστι καὶ οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως. οὐ μὲν
 ἀλλ' ὅσον γε ἀνθρώπου φύσις ἐξαρκεῖν τοῖς τοιούτοις

3 ἔργον suppl. m.2Vc 5 πάντα ὑποβάλλειν ταῦτα Ba; ὑπο-
 βάλλειν ταῦτα πάντα Ac 10 ἀντιθέσεως VcBa 11 τε τῶν ἰδεῶν
 Pc | [II—III] λόγου Pa 13 περὶ PaV; κατὰ Pc 14 αὐτῶν τὰ
 PAc; αὐτὰ τῶν VcBa; αὐτῶν τῶν mg. m.po.Vc 18 νῦν om. V
 21 πλεονάσαι μὲν Pc 26 τι om. Syr.

ἱκανή, καὶ ἡμᾶς ἐξαρκέσειν οἶμαι καὶ διαλήψεσθαι γε περὶ τούτων ἀπάντων ἐν τῷ Περὶ μεθόδου δεινότητος ἱκανῶς εὐθὺς μετὰ ταῦτα. πρότερον δὲ εἰπεῖν ἀνάγκη περὶ τε πολιτικοῦ λόγου καὶ τῶν κατ' ἄνδρα εὐδοκι- 5 μούντων ἐπὶ λόγοις οὐχ ἀπάντων ἀλλὰ τῶν γε κρα- τίστων, καὶ ἀφ' ὧν οὐ χαλεπὸν ἂν γένοιτο τοῖς τε τὰ προειρημένα πάντα καὶ τὰς γενικὰς ιδέας ἐπεγνωκόσι τοῦ λόγου καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐκάστου γινώσκειν, ἃ δεῖ, καὶ νέων ἤδη καὶ παλαιῶν. Ἀλλὰ λεκτέον γε ἤδη περὶ τοῦ λόγου τοῦ πολιτικοῦ. 10

366

Περὶ λόγου πολιτικοῦ.

398

10 Ὁ πολιτικὸς τοίνυν καλούμενος λόγος γίνεται μὲν διὰ πασῶν τῶν προειρημένων ιδεῶν, οὐ μὴν ἀπλῶς γε, κραθειςῶν δέ πως πρὸς ἀλλήλας, ὥς ἐλέγομεν. καὶ ὁ μὲν τῇ ἀρίστη μίξει χρησάμενος τούτων τὸν ἄριστον 15 δηλαδὴ τῶν πολιτικῶν λόγων ἐργάζεται, ὁ δὲ μετ' ἐκεῖνον τὸν κατὰ δεύτερον λόγον γινόμενον τῶν πολιτικῶν ἄριστον, ὁ δὲ καὶ μετὰ τοῦτον τὸν κατὰ τρίτον δηλαδὴ λόγον τοιοῦτον, καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὲ ὡσαύτως εἰρή- 20 σθω. ἥτις δὲ ἀρίστη μῖξις αὐτῶν καὶ τίς ὁ κράτιστος 20 τῶν λόγων τῶν πολιτικῶν, ὅτι μὲν ὁ Δημοσθενικός, οὐδεὶς ἀμφιβάλλει δῆπουθεν· οὐ μὴν ἀπλῶς γε ἡμῖν περὶ Δημοσθένους νῦν πρόκειται λέγειν, ἀλλὰ περὶ τοῦ καλλίστου τῶν πολιτικῶν, ἵνα ἀπὸ τούτου καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ' ἄνδρα εὐδοκιμούντων ἐπὶ τοῖς πολιτι- 25

1 οἶμαι Ac 5 γε om. Pc 9 δεῖ P Ac; δὴ Vc Ba | pr. ἤδη om. Sc 11 περὶ τοῦ πολιτικοῦ λόγου Pπ, (om. τοῦ) Sc Va 14 cf. 217, 15. 305, 6 cet. 15 cf. Longin. I 2 p. 215, 16 Sp.-H. | τοῦ- 20 τον Ba 16 (δηλα om.) δὴ V 18 καὶ om. Ac 20 τίς δὲ ἡ ἀρίστη Vc 23 νῦν om. Pc 25 ἄλλων τῶν om. Vc Ba

κοῖς λόγοις χαρακτηρίζειν ἡμῖν μὴ ἢ χαλεπόν. συμβαίνει γε μὴν ἀναγκαίως περὶ τούτου λέγουσι καὶ περὶ Δημοσθένους λέγειν δοκεῖν, ἐπεὶ καὶ ἀναστρέφει· ἄριστός τε γὰρ πολιτικῶν λόγων ὁ Δημοσθενικός, ὃ τε αὖ
 5 Δημοσθενικός λόγος τῶν πολιτικῶν ἄριστος.

Φημὶ τοίνυν δεῖν ἐν τῷ τοιούτῳ λόγῳ πλεονάζειν μὲν αἰεὶ τὸν τε τὴν σαφήνειαν ποιοῦντα τύπον καὶ τὸν ἠθικόν τε καὶ ἀληθῆ καὶ μετὰ τούτους τὸν γοργόν, τῶν δ' αὖ τὸ μέγεθος ποιοῦσῶν ἰδεῶν τὴν μὲν περι-
 10 βολὴν διόλου πλεονάζειν καὶ οὐχ ἥττον γε ἢ τὴν καθαρότητά τε καὶ εὐκρίνειαν, τὴν μέντοι τραχύτητα καὶ σφοδρότητα παρισυῶσθαι μὲν πως τοῖς εἰρημένοις, κατὰ δεύτερον δὲ καὶ τρίτον λόγον. ἀκμὴ δὲ καὶ σεμνότης 367 ἀπ' αὐτῶν καὶ ἔτι λαμπρότης εἶναι μὲν ὀφείλει, οὐ μὴν οὕτως οὐδ' ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ' ὅσον καὶ αἱ προ-
 15 ειρημέναι τῶν ἰδεῶν, ἀλλ' ἐπ' ἑλαττον, ὅπου γε τὴν σεμνότητα καὶ διακόπτειν ἐν τῷ πολιτικῷ χρὴ λόγῳ καὶ 399 καθαιρεῖν ἀπὸ τοῦ μεγέθους, οἷον «ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, καὶ μεγάλην πόλιν οἰκῶσι καὶ μικράν, 20 φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται»· παρεντεθὲν γὰρ τὸ «καὶ μεγάλην πόλιν οἰκῶσι καὶ μικράν» καὶ διακόψαν τὸν λόγον καθεῖλεν ἀπὸ τοῦ μεγέθους καὶ ἥττον ἐποίησε φανῆναι σεμνόν. ἤδη δέ που καὶ ἡ λαμπρότης ταῦτὸ πέπονθε τοῦτο, ὥς καὶ παρὰ τῷ Δημοσθένει, οἷον
 25 «αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη», εἶτα πρὶν ἐπαγαγεῖν, ὃ σφόδρα ἂν ἐποίησεν αὐτῷ τὸν λόγον λαμπρόν καὶ σοφιστικόν,

3 ἀντιστρέφει Ald. 4 αὖ om. V 14 ἀπ' om. VcBa 17 χρὴ om. Pc 18 Dem. 25, 15 20 φύσει — 21 μικράν om. Ac 20 πα-
 ρ[εν] m. 2 ex α]τεθὲν Pc; παρ[α]τεθὲν PaVcBa 23 σεμνόν φανῆ-
 ναι V 24 ὥς om. VcBa 25 Dem. 18, 188; cf. p. 266, 9

λέγω τὸ «τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε περιστάντα τῇ πόλει κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος», διέκοψε καὶ ἦττον ἐποίησεν αὐτὸν φανῆναι λαμπρὸν παρενθεῖς τὸ «τὰ πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων». — 5
 Μέγεθος μὲν οὖν μέχρι τοσούτου καὶ τοῦτον τὸν τρόπον προσεῖναι δεῖ τῷ λόγῳ τῷ ἀρίστῳ τῶν πολιτικῶν· δεινότητος δὲ τῆς μὲν καὶ οὐσης καὶ φαινομένης ὡς ἐλάχιστον, τῆς δὲ ἐν μεθόδῳ κειμένης πάμπολυ — περὶ ταύτης δὲ ἔφην ἰδίᾳ πραγματεύεσθαι —, τῆς δὲ φαι- 10
 νομένης μόνον δεινότητος οὐδέν, πλὴν εἰ τὰ λαμπρὰ καὶ ἀκμαῖα εἰς τοῦτο ἀναφέροι τις· τούτων δὲ ὅπόσον 368
 δεῖ μετεῖναι τῷ πολιτικῷ λόγῳ, προεῖρηται. — Κάλλος δέ, ὅπερ ἔφαμεν εἶναι καθάπερ κομμωτικόν, διόλου μὲν ἔχειν ὁ πολιτικὸς λόγος ὀφείλει, ἦττον δὲ ἐμφανύ- 15
 μενον, οἷόν ἐστι καὶ παρὰ Δημοσθένει, καθάπερ ἐδείξαμεν ἐν τῷ περὶ κάλλους. ἔνθα μέντοι λογισμῶν δεῖ καὶ λεπτότητος, ἐνταῦθα καὶ πλεονάζειν προσήκει τοῖς τοῦ κάλλους ῥυθμοῖς καὶ ταῖς συνθήκαις καὶ ἀναπαύ-
 σεσιν· αἱ γὰρ ἐπιμέλειαί τῆς λέξεως ταῖς πυκνότησι 20
 τῶν ἐννοιῶν ἐπιτηδεύει, καὶ τὸ καθαρὸν αὐτὸ τῆς συνθήκης τε καὶ ἀναπαύσεως ἀφαιρεῖται τῶν τοιούτων νοημάτων ἢ καὶ ζητημάτων τὸ ἄγαν αὐστηρόν, χάριν 400
 τινὰ προσβάλλον ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ διεγείρον τὸν ἀκροατὴν καὶ οὐκ ἔων ἄχθεσθαι τῇ πυκνότητι τῶν νοημάτων 25
 καὶ τῇ συνεχείᾳ· τοιαῦτα γὰρ τὰ ἐν τοῖς λογισμοῖς κεί-

1 ἐπιστάντα PV 9 ἐλάχιστον Pa | cf. 376, 10 10 δὲ ταύτης Ac | cf. 378, 18 | πραγματεύεσθαι? 11 μόνον PaV; μὲν Pc 12 ὁπόσων Ba 13 μετεῖναι δεῖ VcBa | p. 381, 13 14 καθάπερ τι V | p. 298, 1 15 ὀφείλει λόγος Pc 17 cf. 298, 6. 299, 11 cet.

μενα καὶ δυνάμεως λόγου δεόμενα· ἐπεὶ γὰρ ἐστὶν ἡ
τοῦ λόγου δύναμις τὸ τὰ πολλὰ ἢ τὰ δυσχερῆ καὶ σκο-
λιά τῶν νοημάτων ἢ τὸ συναμφοτέρον δι' ἐλαχίστων
σαφῶς εἰπεῖν ἄνευ τοῦ προσπεσεῖν εἰς τινα κακίαν λό-
5 γου, οἷον εὐτέλειαν ἢ σκληρότητα, δεῖ τινος κάλλους
τῇ βραχύτητι, ὃ δὴ ποιεῖ ἐπιμέλεια. πρὸς δὲ τούτοις
μάχεται πὼς τῷ εὐτελεῖ τὸ ἐπιμελὲς καὶ μὴ ἐρριμ-
μένον· ὥστε, εἰ καὶ συμβαίνει διὰ λεπτότητα νοη-
μάτων, ὃ δὴ πολλάκις πέφυκεν ἐν τοῖς τοιούτοις γί-
10 νεσθαι, καταφέρεσθαι τὸν λόγον εἰς εὐτέλειαν, ὁρθώ-
σειας ἂν οὕτως αὐτὸν τοῖς τοῦ κάλλους σχήμασι καὶ
τοῖς ῥυθμοῖς ταῖς τε συνθήκαις καὶ ἀναπύσεσιν.

Ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ἀκριβῶς ἐν τῷ Περὶ μεθόδου δεινό-
τητος ἡμῖν λελέξεται, τὸ πότε καὶ πῶς δεῖ πλεονάζειν 369
15 ἐν τίσι τῶν ἰδεῶν, νυνὶ δὲ ἀπλῶς περὶ πολιτικοῦ λέ-
γομεν λόγου καὶ Δημοσθενικοῦ ἐν τῷ καθόλου καὶ οὐ
περὶ τινὸς Δημοσθενικοῦ ἢ πολιτικοῦ. διαφέρει δὲ ἢ
καθόλου τι λέγειν ἢ ἐπὶ μέρους· ἐπεὶ καὶ οἱ δημόσιοι
λόγοι τοῦ ῥήτορος καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ καὶ πάλιν τῶν δη-
20 μοσίων ὁ Πρὸς Λεπτίνην καὶ ὁ Κατ' Αἰσχίνου Δημο-
σθενικοὶ δῆπουθεν εἰσιν ἅπαντες, διαφέρουσι δὲ ἀλλή-
λων πάμπολυ τῷ μὴ περὶ ταῦτόν εἶδος πλεονάσαι. εἰ
γὰρ καὶ ἄλλοις τίσι πολλάκις εἶδουσιν οἷον τραχύτητι
ἢ ἐπεικείᾳ ἢ ὅλως ἥθει ἢ τινι τῶν λοιπῶν δι' αἰτίας
25 τινὰς ἐπὶ πλεῖον δεῖ χρῆσθαι, ἀλλ' ὃ γε ἀπλῶς Δη-
μοσθενικὸς καὶ πολιτικῶν κάλλιστος λόγος ἐκείνως καὶ
δι' ἧς ἐλέγομεν κρᾶσεώς τε καὶ μίξεως γίνεται, πλεο-

1 [ἢ m.2] Pc; ἐστὶ λεπτοῦ λόγου? 2 ἢ τὰ om. VcBa 6 τρα-
χύτητι, βρα m.2 supr., Pc | δεῖ Vc | ἢ ἐπιμέλεια V 7 μάχεσθαι,
ται m.1 supr., Pc 7. 8 διερριμμένον Pc 8 συμβαίνοι V
14. 15 πλεονάζειν καὶ ἐν Ac | cf. 378, 15 sq. 27 p. 381, 6

νάζοντος μὲν κατ' αὐτὸν τύπου τοῦ τὴν σαφήνειαν ποι-
 οῦντος καὶ τοῦ ἡθικοῦ τε καὶ ἀληθινοῦ καὶ μετὰ τού- 401
 τους τρῦ γοργοῦ τῆς τε περιβολῆς παραπλησίως τού-
 τοις, τραχύτητος δὲ καὶ σφοδρότητος οὐ παραπλησίως
 τῇ περιβολῇ, κατὰ δεύτερον δὲ καὶ τρίτον λόγον, σεμ- 5
 νότητος δὲ καὶ λαμπρότητος καὶ ἀκμῆς ἔτι ἐνδεέστερον
 ἢ κατ' ἐκείνας, δεινότητος δὲ τῆς μὲν ἐν μεθόδῳ μά-
 λιστα, τῆς δὲ ἄλλης ἥκιστα ἢ ὡς ἐλάχιστα, κάλλους δὲ
 τοῦ κομμωτικοῦ πλεονάζοντος μὲν ὁμοίως τοῖς πρώτοις,
 καὶ μάλιστα ὅτε δυνατῶς ἐξαγγεῖλαι τι δέοι, ἀνεμφά- 10
 τως δὲ καὶ ἥττον ἔχοντος φανεράν τὴν ἐπιτήδευσιν·
 διὰ γὰρ τούτων ἀπάντων οὕτω μιγνυμένων ὁ κάλλιστός
 τε πολιτικὸς καὶ Δημοσθενικὸς λόγος γίνεται.

370 Τούτου δὲ τοῦ λόγου τοῦ πολιτικοῦ ὃ μὲν ἔστι συμ-
 βουλευτικός, ὃ δὲ δικανικός, ὃ δὲ πανηγυρικός. καὶ ὁ 15
 μὲν συμβουλευτικὸς δῆλον ὡς ἐν τοῖς μέγεθος ποιοῦσι
 μᾶλλον πλεονάζει τύποις μετὰ τῆς καὶ οὔσης καὶ φαι-
 νομένης δεινότητος· δεῖ γὰρ καὶ φαίνεσθαι τοιοῦτον
 τὸν συμβουλευτικὸν διὰ τὸ ἀξιωματικὸν ὀφείλειν εἶναι
 ἅμα ἔχοντα δηλαδὴ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἃ τὸν κάλλιστον 20
 τῶν πολιτικῶν δεῖν ἔφραμεν ἔχειν λόγον, ἡθους δὲ πλήν
 ὅσον ἐπὶ βαρύτητι καὶ τοῦ κατ' εἰρωνείαν σφοδροῦ με-
 τρίως μεθέξει. εἰ δὲ τινὲς τῶν συμβουλευτικῶν οἷον
 οἱ φύσει τοῦ ῥήτορος οὕτως ἐπιγραφόμενοι συμβουλευ-
 τικοὶ πολὺν τὸ ἡθικὸν ἔχουσι καὶ τὸ ἐπεικές, οὐ δεῖ 25
 θαυμάζειν τὸ εἰρημένον· νυνὶ γὰρ οὐ περὶ τῶν κατὰ
 μέρος λόγων χαρακτηρίζομεν, ὃ δὴ πολλάκις διεμαρτυ-

2 τε om. Pc 4 δὲ Sc; τε PV 11 δὲ Sc; τε PV 18 λόγος
 V, v l. Pc; om. P 16 μὲν κάλλιστος συμβουλευτικὸς ὢν δῆλον
 Ac | ἐν om. V 17 pr. καὶ post μετὰ Ac; om. VcBa 19 τὸν
 PAc; τὸ VcBa 20 πάντα om. VcBa 25 alt. τὸ om. V 27 cf.
 380, 23

ράμην, ἀλλὰ περὶ τοῦ καθόλου διαφέροντος εἰδους ἐν
 λόγῳ συμβουλευτικῷ, ὁποῖόν ἐστι τὸ ἐν Φιλιππικοῖς·
 ὥστε, εἰ προσώπων τις ιδιότης ἢ τι τοιοῦτον ἕτερον
 ἠνάγκασε κατελθεῖν ἀπὸ τοῦ οἰκείου ἀξιώματος τὸν
 5 συμβουλευτικὸν λόγον εἰς τὸ ἡθικώτερον ἐν τῷ Ὑπὲρ
 Μεγαλοπολιτῶν ἢ καὶ τῷ ἄλλῳ, μηδὲν τοῦτο ἐμποδῶν
 402 εἶναι νομίζωμεν πρὸς τὸ δεῖν τοιοῦτον εἶναι τὸν ἄρι-
 στον τῶν συμβουλευτικῶν, ὁποῖον ἐξαπατηροῦμεν,
 ἀξιωματικὸν λέγω καὶ οἷς εἵπομεν πλεονάζοντα· ἐκεῖνος
 10 γὰρ οὐκέτ' ἂν ἄριστος εἴη τῶν συμβουλευτικῶν ὅ γε τῇ
 οἰκείᾳ φύσει διὰ τι χρήσασθαι ἐμποδισθεῖς. εἰ δέ τις
 καὶ τοὺς Φιλιππικοὺς φήσκει διὰ τὸ τοῦ Φιλίππου πρόσ-
 ωπον μέγεθος λαβεῖν, ὅτι ἐκεῖνο ἐπιφορὰν ἐνεδέχετο
 καὶ σφοδρότητα, ἐννοεῖτω, ὅσῃν καὶ χωρὶς ἐκείνου τρα- 371
 15 χύτητα καὶ ἄλλως ἀκμὴν κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἔχουσιν
 οἱ λόγοι οὗτοι καὶ παρησίαν καὶ μέγεθος· πρὸς ἅπερ
 συλλαμβάνειν μὲν καὶ τὸ τοῦ Φιλίππου πρόσωπον
 ἀνάγκη συγχωρεῖν, αὐτὸ μὴν τοσοῦτόν γε, ὅσον αὐτὸ τὸ
 τῆς συμβουλῆς ἴδιον. περὶ δὲ προσώπων καὶ καιρῶν ὁ
 20 Περὶ μεθόδου δεινότητος ἀκριβέστερον ἐπιδείξει λόγος.
 Ἄλλ' ὁ μὲν κάλλιστος συμβουλευτικῶν ὅπερ ἔφημεν
 λόγων τοιοῦτος.

Ὁ μέντοι δικανικῶν κάλλιστος ἀνάπαλιν ἔχει τούτῳ,
 εἰ μὴ περὶ δημοσίων εἴη καὶ μεγάλων πραγμάτων καὶ
 25 συμβουλῆς ἐγγύς, ὥς ὁ Κατ' Ἀριστοκράτους ἔχει καὶ
 ὁ Ὑπὲρ τοῦ στεφάνου καὶ ὅσοι τοιοῦτοι· οὗτοι γὰρ σχε-
 δὸν ὡσαύτως τῷ συμβουλευτικῷ τύπῳ χαρακτηροῦν-

3 ιδιότης V 5 ὥς ἐν Sc, (ὥς add. m.po.) Pc 6 [καὶ m.po.]
 Vc | τούτῳ Ba 7 νομίζ[ω] ex ο[μ]εν Pc | τοῦτον Pc 9 p. 384,
 19 10 τῶν om. AcBa (8 ὁποῖον — 10 συμβουλευτικῶν m.po.
 suppl. Vc) 13 ἐδέχετο Ac | cf. 290, 5 14 γρ σφοδρότητα καὶ
 ἄλλως ἀκμὴν ἐννοεῖτω P 16 παρησίαν γε (vel τε) καὶ Ac

ται, τάχα δ' ἂν οὐδ' εἶναι τούτους δικανικοὺς φύσει νομίσαι τις. ὁ μὲντοι μὴ τοιοῦτος ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δικανικὸς ὅπερ ἔφην ἐναντίως ἔχει τῷ προειρημένῳ. ἦθους τε γὰρ καὶ τοῦ κατ' ἐπιείκειαν καὶ ἀφέλειαν πλείστον αὐτῷ μετεῖναι δεῖ· βαρύτερος δὲ ἢ τινος τῶν 6 τοιούτων ἥκιστα μετέχει ἢ ὅτι βραχύτατα· μέγεθος δὲ τὸ μὲν κατὰ τὴν περιβολὴν ἀπὸ ἐννοιῶν δέχεται — οὐ γὰρ ἀπὸ γε τῆς λέξεως ἢ τῶν περὶ τὴν λέξιν ἢ καὶ τὴν μέθοδον τῆς ἐννοίας πλήν ὅσον ἐπ' ἐλάχιστον —, τὸ δὲ κατὰ τὰς ἄλλας τοῦ μεγέθους ιδέας οὐκέτι, πλήν 10 εἰ μὴ πού τὴν κατ' ἐννοιαν σφοδρότητα ἢ πού καὶ τὴν κατὰ λέξιν μετὰ σχημάτων τῶν περὶ αὐτήν. τοῖς δὲ 403 λοιποῖς μέρεσι τοῦ πολιτικοῦ χρῆται, καθάπερ καὶ ὁ συμβουλευτικός. καὶ τοιοῦτοί γε οἱ Δημοσθενικοὶ δικανικοί, τουτέστιν οἱ ἰδιωτικοί. 15

372 Ὁ δὲ πανηγυρικῶν λόγων κάλλιστος ἐν λέξει πεζῇ, οὐχ ὥς ἐν ζητήμασι πολιτικοῖς ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο πανηγυρικός, ὅς οὐδὲ πολιτικὸς ἴσως ἂν κληθεῖη, πάντως ἂν εἴη δῆπουθεν ὁ Πλατωνικός· ὥστε πάλιν, ὁ περὶ τοῦ καλλίστου πολιτικῶν λόγων λέγοντες ἔφαμεν τὸν 20 αὐτὸν τῷ Δημοσθενικῷ τοῦτον ἀποφαίνοντες, τοῦτο καὶ νῦν περὶ τοῦ καλλίστου πανηγυρικῶν λόγων φαίμεν ἂν, τὸν αὐτὸν καὶ τοῦτον εἶναι τῷ Πλατωνικῷ· καὶ γὰρ ἐνταῦθα ὁμοίως ἀναστρέφει, καθάπερ κάκει· ὁ τε γὰρ κάλλιστος πανηγυρικῶν λόγων ἐστὶν ὁ Πλατωνικός, 25 ὁ τε αὖ Πλατωνικός λόγος τῶν πανηγυρικῶν ἐστὶν ὁ κάλλιστος ὥς ἐν λέξει πεζῇ, περὶ οὗ λεκτέον· περὶ γὰρ

6 εἰ' Ba 7 τὴν om. V 10 οὐκέτι ἐστὶ VcBa 11 ἢ πού καὶ Ac, (καὶ etiam ante πού, m.1 supr.) Pa; καὶ ἢ πού καὶ Pc; καὶ εἰ' πού καὶ VcBa 17 σχήμασι Ac 19 δ' ἂν VcBa 20 τοῦ om. VcBa | p. 381, 2 22 τῶν ante πανηγυρικῶν supr. m.1Ac 24 ἀντιστρέφει Pc | ἐκεῖ, supr. κά, Pa 27 πεζῇ λέξει Pc

τοῦ πολιτικοῦ πανηγυρικοῦ, περὶ οὗ μετὰ τὸν περὶ
συμβουλευτικοῦ καὶ δικανικοῦ λόγον φαίη τις ἂν εἰ-
πεῖν προσήκειν, μικρὸν ὕστερον λέξομεν· οὐ γὰρ ἄλλως
ἐγχωρεῖ.

5 Ὁ τοίνυν κάλλιστος πανηγυρικός καὶ ὅπερ ἔφαμεν
Πλατωνικός ταῖς μὲν τὸ μέγεθος ποιούσαις ιδέαις πλήν
τραχύτητος καὶ σφοδρότητος γίνεται πάσαις, διήκειν
δέ πως χρὴ διὰ τούτων τὴν ἀφέλειαν μὴ ἐλαττουμένην
αὐτῶν ποσότητος ἕνεκα, πλήν ὅπου καθαρῶς ἐξάγειν
10 τὸν λόγον εἰς σεμνότητα δεῖ. αἱ δὲ γλυκύτητες εἴπερ
ἄλλοθι πού κειρὸν ἐνταῦθα ἔχουσι μάλιστα καὶ αἱ
ἐπιμέλειαι αἱ τὸν ἄβρὸν καὶ ὠραῖον ποιοῦσαι λόγον.
δεινότης δὲ ἡ μὲν κατὰ μέθοδον, ἥπερ ἥμιστά ἐστι φα-
νερά, πάντως ὑπεστι καὶ τῷ πανηγυρικῷ· ἡ δὲ ἄλλη ἐν
15 τούτῳ γε οὐδαμῶς, πλὴν ὅπου τοῦτο αὐτὸ ἐνδείξασθαι
βούλεται πρόσωπόν τι τῶν παρ' αὐτῷ ποιοούντων τὸν
40¹ λόγον πανηγυρικόν, ὥσπερ τῷ Πλάτῳ πεποιήται ὁ 373
Σωκράτης ἐνδείξασθαι δεινότητα λόγων τῷ Φαίδρῳ
βουλούμενος, καθὼς ἀντιπαρατίθησι τὸν αὐτοῦ τῷ Λυ-
20 σίου· ἥδη δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πρὸς ἄλλους κατὰ τὸ μι-
μητικὸν εἶδος τοῦ πανηγυρικοῦ λόγου φαίνεται τοῦτο
πεποιηκώς. γοργός γε μὴν ὥς ἐλάχιστον ἐν πανηγυ-
ρικῷ λόγῳ ὁ λόγος εἶναι ὀφείλει· ἀφήγησις γὰρ ἐστὶ
σχεδὸν ἅπας. τοῖς δὲ ἄλλοις εἵδεσιν ἢ καὶ μέρεσι τοῦ

1 P mg.: ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ πανηγυρικοῦ 2 λόγου P Ac
3 προσήκειν Ac, (v postea add. m.1) P; προσήκει VcBa | μικρὸν^{ωι}
P | p. 388, 18 5 p. 386, 19 6 ὁ πλατωνικός Pc 10 δὲ V,
(γὰρ supr.) Pa; γὰρ Pc 11 et 12 αἱ om. VcBa 13 cf. 376, 10
14. 15 ἐν τούτῳ γε om. VcBa 17 παρὰ τῷ Ac, v.l. P 18 Plat.
Phaedr. 237 19 τῶν (pro τὸν) VcBa 20. 21 τὸ μμητικόν Ac
21 φαίνεται λόγου V 22 [γ]ὲ Pc; om. V

πολιτικοῦ παραπλησίως χρήται ὁ πανηγυρικός καθάπερ
ὁ τε συμβουλευτικός καὶ ὁ δικανικός. ἐν δὲ τοῖς ἀμοι-
βαίοις τῶν πανηγυρικῶν, ὃ δὴ καὶ αὐτὸ πολὺ παρὰ τῷ
Πλάτωνι ἐστίν, ἤδη καὶ αἱ τραχύτητες καὶ αἱ σφοδρό-
τητες ἔσχον καιρὸν οὐκ ἐλάχιστον, ὥσπερ καὶ τὰ τῆς 5
δεινότητος εἶδη πάντα, καὶ τῶν γε τοῦ Πώλου λόγων
ἐν Γοργία τινὲς τῆς φαινομένης εἰσὶ καὶ οὐκ οὔσης
δεινότητος. καὶ οὐ μόνον ταῦτά γε τὰ εἶδη τὰ ἀμοι-
βαῖα ἀλλὰ καὶ πάντα ἤδη δέχεται διὰ τὸ μιμητικόν τε
καὶ δραματικὸν καὶ οὕτως, ὥστε κεχωρίσθαι πως ἀπ' 10
ἀλλήλων αὐτὰ καὶ μὴ κεκρᾶσθαι, ἀλλ' ἰδίᾳ μὲν ἔχειν
εὐρεῖν ἀφέλειαν, ἰδίᾳ δὲ σεμνότητα, ἰδίᾳ δὲ ἕκαστον
τῶν λοιπῶν, ἔστι δ' οὗ καὶ τὸ εὖζωνον καὶ οἷον εὐ-
τελὲς εἶδος τοῦ λόγου· αἱ γὰρ μιμήσεις τῶν προσώπων
καὶ τούτῳ χάραν ἤδη δεδώκασι. — Καὶ ὥς μὲν ἐν 15
λογογραφίᾳ τοιοῦτον εἶδος εἶναι δεῖ τὸ πανηγυρικόν·
ὥς δ' ἐν ζητήμασι πολιτικοῖς, ἔνθα τοῦ πολιτικοῦ παν-
ηγυρικοῦ εἶδους δεῖ, περὶ οὗ μικρῷ πρότερον ἐπηγ-
γελάμην ἐρεῖν, — ἔστι γάρ τινα καὶ πολιτικὰ ζητή-
ματα καὶ πανηγυρικά, οἷον εἰ περὶ τῆς προπομπείας 20
374 ἀμφισβητοῖεν Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι μετὰ τὰ
Μηδικὰ ἢ ὅσα τοιαῦτα — ὥς ἐν τοιούτοις ζητήμασιν
οὐκέθ' ὁμοίως ὁ πανηγυρικός ἀλλὰ πολιτικώτερος γί-
νεται καὶ σχεδὸν δι' ὧνπερ καὶ ὁ συμβουλευτικός, μᾶλ- 24
λόν γε μὴν ἐνταῦθα ἢ ἐκεῖ ἢ τε λαμπρότης καὶ ἢ σεμ- 405

1 πολιτικοῦ λόγου Pc | πανηγυρικός λόγος Pc 3 παρὰ V,
v.l.P; om. P 4 cf. 387, 7 6 τὸν . . λόγον m.1VcBa 8 γε
ταῦτά γε Pc 9 ἤδη Ac, (ἐι m.1 supr.) Pc, (εἶδ m.po.) Pa, (γρ
εἶδη m.1) Ba; εἶδη Vc | τε om. VcBa 18 οὗ PAc; οὖν Ba,
(ὅπου m.po. supr.) Vc 18 εἶδος m.1VcBa | μικρῷ ex ὄν] Ba
p. 387, 1 20 καὶ del. Pc 22 τοῖς τοιούτοις Ac 23 ὁμοίς
Ac 24 pr. καὶ V, (ἢ m.1 supr.) Pa; ἢ καὶ Pc

νότης πλεονάζειν ὀφείλουσιν. Ἐπανιτέον δὲ πάλιν,
 ὅθεν ἐπὶ τοῦτο ἐξέβημεν. ὁ μὲν γὰρ πολιτικὸς πανηγυ-
 ρικὸς τοιοῦτος, τῶν δὲ κατὰ λογογραφίαν πανηγυ-
 ρικῶν οὗτος κάλλιστος ὁ Πλατωνικός, καὶ τοῦτον παρὰ-
 5 δειγμα φαίμεν ἂν ἡμεῖς εἶναι τὸ ἄριστον τοῖς βουλο-
 μένοις τε καὶ δυναμένοις πανηγυρικὸν λόγον ἐργάζεσθαι.

Ὡς δ' ἐν ποιήσει — πανηγυρικὸν γὰρ πρᾶγμα δῆ-
 πουθέν ἐστι ποίησις ἅπασα καὶ πάντων γε λόγων παν-
 ηγυρικώτατον — ὥς οὖν ἐν ταύτῃ καὶ τῷ τί τὸ κρά-
 10 τιστον κατὰ ταύτην εἶδος (τοῦτο γὰρ δὴ χαρακτηριζέον
 ἡμῖν κἀνταῦθα πρῶτον, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα τῶν
 γενικῶν εἰδῶν ἐχαρακτηρίζομεν ἀπὸ τῶν καλλίστων
 χαρακτηρίζοντες) οὐχ ὁμοία ἢ διοίκησις, ἀλλὰ προσ-
 εῖναι δεῖ πολλὰ καὶ ἄλλα τοῖς περὶ λόγου πανηγυρι-
 15 κοῦ προειρημένοις ἅπασιν, ἃ δὴ καὶ ἰδιά τις ἂν εἶναι
 φαίη ποιήσεως, περὶ ὧν λεκτέον. ἀνάγκη δὲ πάλιν ταύ-
 τὸν προειπεῖν καὶ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν σῶσαι κἀν-
 ταῦθα τοῖς ἔμπροσθεν κατὰ τοὺς γεωμέτρους· ὅπερ γὰρ
 ἦν ὁ Δημοσθένους ἡμῖν κατὰ τὸν πολιτικὸν λόγον ἔν
 20 τε τῷ συμβουλευτικῷ καὶ δικανικῷ καὶ ὁ Πλάτων ἐν
 τῷ πεζῷ πανηγυρικῷ, τοῦτ' ἂν Ὅμηρος εἴη κατὰ τὴν
 ποίησιν, ἣν δὴ πανηγυρικὸν λόγον ἐν μέτρῳ λέγων
 εἶναί τις οὐκ οἶμαι εἰ διαμαρτήσεται, ἐπεὶ κἀνταῦθα
 ὁμοίως ἀναστρέφει τὸ πρᾶγμα, καθάπερ ἀνέστρεφεν ἐπ'
 25 ἀμφοῖν ἀκκεί· ἀρίστη τε γὰρ ποιήσεων ἢ Ὀμήρου, καὶ 375
 Ὅμηρος ποιητῶν ἄριστος, φαίην δ' ἂν ὅτι καὶ ῥητόρων
 καὶ λογογράφων, λέγω δ' ἴσως ταυτόν· ἐπεὶ γὰρ ἐστίν

2 ἐπὶ τοῦτο om. Pc 4 τοῦτο VcBa, (ν m.1 supr.) Pa 7.8
 ἐστι δῆπουθεν VcBa 8 γε om. Pc 9 τῷ del. Pc; τῷ m.1
 supr. Pa; om. V 17 εἰπεῖν Pc 23 aut οὐκ οἶδα εἰ (Ald.; cf.
 344, 26) scrib. aut οὐκ οἶμαι [εἰ om. Va] 25 p. 381, 3. 386, 24

ἢ πόλεις μίμησις ἀπάντων, ὁ δὲ μετὰ τῆς περὶ τὴν
λέξιν κατασκευῆς ἄριστα μιμούμενος καὶ ῥήτορας δη-
μηγοροῦντας καὶ κιθαρωδοὺς πανηγυρίζοντας ὥσπερ
τὸν Φήμιον καὶ τὸν Δημόδοκον καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπά
τε καὶ πράγματα ἅπαντα, οὗτος ἄριστός ἐστι ποιητής, ⁵
ἐπειδὴ οὖν ταῦθ' οὕτως ἔχει, τάχ' ἂν ταῦτον εἰρηκῶς 406
εἴην, εἰπὼν εἶναι ποιητῶν ἄριστον, ὥς εἰ καὶ ῥητόρων
ἄριστον καὶ λογογράφων ἔλεγον. στρατηγῶν μὲν γὰρ
ἢ τεκτόνων ἢ τῶν τοιούτων ἴσως οὐκ ἄριστος, καίτοι
καὶ τὰ τοιαῦτα ἄριστα μιμούμενος, ἀλλ' οὐ λόγος ἐκεῖ- 10
νοῖς ἢ τέχνῃ οὐδὲ ἐν λόγοις· οἷς δ' ἔστιν ἐν λόγῳ τὸ
ἔργον, οἷον ῥήτορσι λέγω καὶ λογογράφοις, ὁ τούτους
ἄριστα μιμούμενος καὶ λέγων, ὥσπερ ἂν ὁ ἐκείνων
ἄριστος εἴποι, πάντως ἂν εἴη καὶ αὐτὸς ἐκείνων ἄριστος.
ἄριστος οὖν κατὰ πάντα λόγων εἶδη καὶ ποιητῶν ἀπάν- 15
των καὶ ῥητόρων καὶ λογογράφων Ὅμηρος· καὶ γὰρ
μεγέθη καὶ ἡδονὰς καὶ ἐπιμελείας καὶ δεινότητας καὶ
τὸ μέγιστον ποιήσεως μίμησιν ἐναργῆ καὶ πρέπουσαν
τοῖς ὑποκειμένοις ἂν τοῖς κατὰ λέξιν ἂν ταῖς εἰς-
αγωγαῖς τῶν προσώπων καὶ μύθων διατυπώσεις καὶ 20
376 μέτρων διαφόρους τομὰς, ἐξ ὧν καὶ διάφορά πως συμ-
βαίνει γίνεσθαι τὰ μέτρα καὶ ταῦτα ἐν δέοντι καὶ κατὰ
λόγον μεταβαλλόμενα, πρὸς τῷ καὶ τὸ φύσει πάντων
ἄριστον μέτρον προηρῆσθαι καὶ ὅλως τὸ ποικίλον καὶ
ἐξ ἀπάντων ἐν ὅτι κάλλιστον ὁ μάλιστα ἐργασάμενος 25

1 ἀπάντων suspect. (vix κατὰ Πλάτωνα; cf. Leg. II 668 A. IV 719 C cet.) | δὴ Ba, m.1Vc 4 alt. τὸν om. V 6 τοῦτον Ba, m.1Vc 8 ἄριστον post λογογράφων VcBa 9 ἴσως om. Vc 12 [λέγω]? | τούτου m. po. ex ι]ς Vc; τοιούτου m. po.]ς Ba 14 αὐτὸς P; αὐτῶν V 18 ἐναργῆ om. Pa 19 λέξιν καὶ ταῖς Ba 21 [το]μὰς, cr. m. po. Vc, m.2Ba 23 προβαλλόμενα Pc | τῷ PAc; τὸ VcBa 24 προσεῖρησθαι m.1VcBa

παρὰ πάντας ποιητὰς οὗτός ἐστιν. ἱκανὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τήν τε ἀρίστην πόλιν καὶ αὐτὸν Ὅμηρον χαρακτηρίσαι· ἵνα δὲ ἐντελέστερον ἢ τὸ λεγόμενον, ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανέλθωμεν.

5 Ὁ τοίνυν ὥς ἐν ποιήσει λόγων ἄριστος πανηγυρικῶν γίνεται διὰ τε τῶν προειρημένων περὶ πανηγυρικοῦ λόγου πάντων τε καὶ ὡσαύτως καὶ ἔτι διὰ τῶν ἰδίων ποιήσεως παρὰ τὰ προειρημένα, οἷς ὁ μὲν δικανικός τε καὶ συμβουλευτικός ἤκιστα χρῆται ἢ ὅτι σπασ-
10 νιώτατα, καὶ οὕτω δὲ οὐχ ἅπασιν ἀλλὰ τισίν, ὁ δ' ἐν τῷ καταλογάδην πανηγυρικός χρῆται μὲν σχεδὸν ἅπασιν ἀλλὰ μετὰ τινος παραμυθίας καὶ οὐχ ἀπλῶς. ἔστι δὲ ἴδια ποιήσεως παρὰ τὸν ἄλλον λόγον πάντως μὲν που
407 καὶ τὰ μέτρα τά τε ὁμολογούμενα καὶ ὑπ' αὐτῆς ψιλλῆς
15 τῆς ἀκοῆς κρινόμενα. Μάλιστα δὲ ποιήσεως ἴδια αἱ τε μυθικαὶ ἔννοιαι πᾶσαι, οἷον τὰ περὶ Κρόνου καὶ Τιτάνων καὶ ἔτι Γιγάντων καὶ Διὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν ἀνθρωποπαθῶς λεγόμενα, ὥς ἐγένοντο καὶ ὅσα ἔπραξαν ἢ πράττουσιν αὐτοὶ τε πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς
20 ἀνθρώπους, καὶ ἔρωτες αὐτῶν καὶ πόλεμοι καὶ φιλίαι καὶ γοναὶ καὶ τροφαὶ καὶ ὅσα τοιαῦτα. πρὸς δὲ ταύταις, ὅσα περὶ ἀνθρώπων ἢ τινων ἄλλων ζώων παραδοξολογοῦσιν, οἷον ὥς Κάδμος δράκων ἐγένετο ἐξ ἀνθρώπου καὶ ὥς Ἀλκυὼν ὄρνις καὶ ὅσα περὶ ἀηδόνων 377
25 ἢ χελιδόνων λέγουσι. ταύτης δὲ τῆς ιδέας καὶ τὸ γν-

1 πάντας τοὺς VcBa 5 λόγ^{ος} Vc; λόγ^{ος} Ba 6 p. 387, 5
7 pr. καὶ m.1 supr. Pa; om. Ac 8.9 δικανικός (sic) f. 257 v'
(τε om.) καὶ Pa 14 καὶ τὰ ὑπ' Ac 15 sq. cf. Theon. II
95, 4 sq. Sp. 18 ἐγένετο P 21.22 ταύταις PVcBa (cf. l. 16);
τούτοις Ac, v.l.P 23 cf. 203, 21 23.24 ἄνων VcBa 25 καὶ
χελιδόνων, η m.po. supr., Vc

ναίικας ἐξ ἀνδρῶν ποιεῖν ὡς τὸν Τειρεσίαν καὶ ἄνδρας
ἐκ γυναικῶν ὥσπερ τὸν Καινέα. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ
πτερωτοῦς ἀνθρώπους λέγειν, ὡς ἔφυσαν, καὶ ὅλως
σύνθετά τινα ζῷα ἢ ἐκτράπελα, οἷον Πήγασοι καὶ Γορ-
γόνες καὶ Κένταυροι καὶ Σειρήνες καὶ Τρίτωνες καὶ 5
Λαιστρυγόνες καὶ Κύκλωπες καὶ Περσεὺς καὶ ὅσα τοι-
αῦτα. μυθικὰ δὲ κἀκεῖνα καὶ ποιητικὰ τὰ ὑπερβάλλοντα
μὲν ἀνθρώπου φύσιν, ὑπ' ἐκείνων δὲ τερατολογούμενα
ὡς γεγονότα καὶ πιστεύεσθαι ἄξια, οἷον ὅτι Ἀχιλλεὺς
τοσόνδε ἐπήδα καὶ ὅτι ὁ Αἴας ἢ ὁ Ἑκτωρ τηλικοῦτον 10
ῥαδίως ἐρρίπτει λίθον καὶ ὅτι τηλικοῖδε ἦσαν, καὶ ὅλως
τὰ τοιοντότροπα ποιητικά. καὶ τὸ τὰ ἄψυχα τοῖς θεοῖς
μετ' αἰσθήσεώς τινος ὑπουργεῖν φάσκειν, οἷον «αὐτό-
μαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ» καὶ τὸ «τοῖσι δ' ὑπὸ
χθρῶν διὰ φύε», καὶ ὅλως τὸ τὰ ἀδύνατα καὶ ἄπιστα 15
τερατεύεσθαι. τὸ μέντοι «ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ»
καὶ ὅσα τοιαῦτα ποιητικὰ μὲν καὶ ἡδέα, ὡς ἐν τῷ περὶ
γλυκύτητος ἡμῖν εἴρηται, ἦττον δὲ ἔχει τερατολογίας, 408
πλὴν εἰ τοὺς ἵππους αὐτοῖς ἢ τινα ἄλλα ζῷα φωνὰς
ἀνθρωπίνως προῖεσθαι ὡς λίαν μυθικὰ τις καὶ ποιητικὰ 20
εἶναι λέγοι. Ἀφελὲς δὲ καὶ ποιητικὸν ὁμοῦ καὶ τὸ
λεπτῶς εἰς τὰ κατὰ μέρος ἰέναι, οἷον

378 «κνίσῃ δ' οὐρανὸν ἵκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῶ»

καὶ ὅτι ὁ δεῖνα τὸν δεῖνα οὕτως ἀπέκτεινε καὶ ὅτι
«κύμβαχος ἐν κονίῃσι πέσε» καὶ ὅτι 'ἀσθμαίνων' καὶ 25

3 λέγειν ἀνθρώπους Pc; ἀνθρώπους τινὰς λέγειν V 4 pr. καὶ
om. Pc 6 περσεὺς, m. po. πρωτεὺς supr., Vc | καὶ περσεὺς δὲ καὶ
V 9 ὁ ἀχιλλεὺς Vc 9. 10 cf. Hom. Φ 269. 302 10 καὶ (pro ἢ) Vc
11 cf. Hom. H 264. 268 13 Hom. E 749 14 τὸ om. V 15 νεο-
θηλέα πολὴν add. vulg. post φύεν ex Hom. Ξ 347 16 Hom. N 27
18 p. 335, 8 21 ὁμοῦ post δὲ V 23 Hom. A 317 | ἦκεν Ac
25 ὁ κύμβαχος Pa | Hom. E 586 | ἐν κονίῃ Pc; om. Vc Ba | ἐπεσεν
Vc Ba | Hom. E 585 cet. 25. p. 393, 1 (καὶ om.) ὅσα τὲ Ac

ὅσα τοιαῦτα· ἐν μὲν γὰρ ποιήσῃ χρήσιμα, ἐν ἱστορίᾳ
δὲ εὐτέλειαν ποιεῖ, πλὴν ἔνθα ἀφελῶς τις πάνυ βού-
λοιτο ἱστορίαν γράφειν· ἀφελῇ γὰρ καὶ ἡδέα ὁμοῦ τὰ
κατὰ μέρος. Ἰδία μὲν οὖν ἔννοιαι ποιήσεως αὐται
5 παρὰ τὰς ἄλλας ἐννοίας τοῦ λόγου τοῦ πανηγυρικοῦ,
αἵπερ εἰσὶ καὶ αὐταὶ ποιήσεως οἰκεῖαι.

Μέθοδος δ' αὖ ποιήσεως ἰδία πάλιν παρὰ τὰς τοῦ
πανηγυρικοῦ λόγου μεθόδους μίᾳ τὸ μὴ παρ' ἑαυτῶν
δοκεῖν λέγειν, ἅττ' ἂν λέγωσι, τὰς Μούσας δὲ παρα-
10 καλεῖν ἢ τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τινὰ ἄλλον θεὸν ἀκείνου
ποιεῖν δοκεῖν εἶναι τὸν λόγον ἰδιον. πάλιν δ' αὖ ταύτη
ὁ μὲν συμβουλευτικὸς καὶ δικανικὸς ἥκιστα χρήσεται,
ὁ δὲ πανηγυρικὸς μετὰ τινος παραμυθίας.

Λέξεις γε μὴν φανερὰ πᾶσιν ἥτις ἐστὶν ἡ ποιητική,
15 καὶ ὥς τῶν κατὰ πόλιν καλλίστη λέξεων ἡ Ὀμήρου·
καθαρὸς γὰρ ὥς ἐν ποιήσῃ κινδυνεύει μόνος ἢ σὺν γε
Ἑσιόδῳ κατ' αὐτὴν εἶναι.

Σχήματα δὲ ἰδία ποιήσεως οὐκ ἐστὶν, ὥσπερ ἦν
νοήματα καὶ μέθοδός τις καὶ λέξεις, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ἔχει
20 ταῦτα τῷ πανηγυρικῷ, κατὰ δὲ τὸ μιμητικόν, ὥς ἂν τὰ
εἶδη τῶν λόγων ἀπαιτῇ.

Κῶλά γε μὴν ἰδία ποιήσεως καὶ συνθῆκαι ῥυθμοί
τε καὶ ἀναπαύσεις ῥάδιον μὲν εἰπεῖν ὅτι τὰ μέτρα,
καὶ ἀληθές γε τοῦτο κατιδεῖν, ἕως ἐφ' ἑαυτῆς ἡ πόλις 379
25 μένει ψιλή· ὅταν δὲ περὶ Ὀμήρου λέγωμεν, ἀνάγκη

1 μὲν om. Ba 1.2 δὲ ἱστορίαι Ac 2 ἔνθα ἂν Sc | τι Pa 3 ἱστο-
ριογραφεῖν Ac | [ἡ]δέα VcBa 6 et 7 ποιήσεων VcBa 7 ἰδία
om. VcBa 8 ἑαυτὸν Vc 9 δοκεῖν om. VcBa | ὅτ' ἂν VcBa
10 ἀπόλλω V 11 εἶναι δοκεῖν V 14 γε om. VcBa | μὲν Vc
16 ὥς om. Pa 17 τῷ ἡσιόδῳ V 18 mg. ἐν ἄλλοις τὸ ἦν οὐκ
ἐστὶν P 20 ταῦτα om. Ac 22 ποιήσεως mg. suppl. Pa 24 καὶ
ὥς ἀληθές Pc 25 μένη VcBa

προστιθέναι, ὅτι τόδε τὸ μέτρον, καὶ τοῦτο δὲ οὐχ ἀπλῶς 409
 ὅτι 'ἐξάμετρον δακτυλικὸν καταληκτικόν', οὐδὲ ὅτι ἦδε
 ἢ Ὀμηρικὴ ἀνάπαισις ἢ ὅδε ὁ ῥυθμὸς ἢ ἦδε ἢ συν-
 θήκη, ἀλλ' ὥσπερ καὶ περὶ τῶν σχημάτων ἐν τοῖς κατὰ
 μίμησιν ἐλέγομεν, οὕτω συμβαίνει τοῦτο κἀνταῦθα γλ- 5
 νεσθαι· ὅταν γὰρ ἢ διάθεσιν ἐμπαθῇ τοῦ λέγοντος
 προσλάβῃ ὁ ποιητὴς ἢ τι ἄλλου προσώπου ἥθος μιμη-
 ται ἢ καὶ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τοιόνδε τι ἢ τοιόνδε πράγμα
 ἐξαγγέλλῃ, ἀνάγκη τὰς προσηκούσας ἐνταῦθα καθ' ἑκα-
 στον γίνεσθαι κατὰ τὰ εἶδη τῶν λόγων ἀναπαισεις καὶ 10
 βάσεις καὶ συνθήκας καὶ ῥυθμούς, οἷον σεμνοὺς ἢ τρα-
 χεῖς ἢ ἀφελεῖς ἢ περικαλλεῖς καὶ ἐπιμελεῖς ἢ ὅσα εἶδη
 ῥυθμῶν τε καὶ λόγων ἐλέγομεν. τοῦτο δὲ συμβαίνει
 μάλιστα μὲν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοῦ ἐξάμετρον
 σχημάτων — ἔστι γὰρ αὐτοῦ σχήματα δύο καὶ τριά- 15
 κοντα, ὥς διδάσκουσιν ἡμᾶς οἱ γραμματικοί —, ἔπειτα
 καὶ διὰ τὴν ποιὰν ἀνάπαισιν, ὃ καὶ μέγιστον ἐν τοῖς
 τοιούτοις· ἐξίσταται γὰρ καὶ τοῦ οἰκείου πολλάκις τὸ
 μέτρον ῥυθμοῦ κατὰ τὰς ποιὰς τῶν στίχων τομὰς καὶ
 ἀναπαισεις ἐννοιῶν κατὰ τὰ κῶλα· τὸ γοῦν «αὐτοῦς 20
 δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν» ἀναπαιστικὸν πῶς ἐστὶ γενο-
 μένης ἀναπαισεως ἐν τῷ 'ἡρώων'· διότι δὲ ἢ τούτου
 ἐδέησεν αὐτῷ ἐνταῦθα ἢ ἐτέρωθι πού ἄλλων τινῶν
 ῥυθμῶν, οὐ χαλεπῶς ἐπιγνώσῃ ἂν ὁ τὰ προειρημένα
 πάντα περὶ τῶν ἰδεῶν ἀπασῶν τοῦ λόγου ὁρθῶς ἐπ- 25

2 γρ ὅτι οὐδὲ ἦδε (ἦδε Pa) P 3 Ὀμηρικὴ suspect. 4. 5
 p. 393, 20 | exsp. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς περὶ τῶν σχημάτων [κατὰ
 μίμησιν] ἐλέγομεν 7 δ (pro ἦ) m.1Vc, ?Ba | ἄλλο P 7. 8 μι-
 μεῖται VcBa 8 ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτὸς Pc 11. 12 ἢ τραχεῖς om.
 VcBa 18 πολλάκις ante καὶ VcBa | ἰδίου, mg. οἰκείου, Ba
 19 ῥυθμοῦ ante 18 τὸ VcBa | ἢ καὶ V 20 κατὰ τὰ V, (om. τὰ)
 Pc; καὶ τὰ Pa | Hom. A 4 αὐτός Pc 21. 22 γενομένης —
 ἡρώων om. Pc 22 ἦ om. Sc 24 ἐπιγνώη VcBa

εσκεμμένος καὶ ἔτι τὸν περὶ δεινότητος μεθόδου, ὅς
μετὰ τήνδε ἡμῖν τὴν πραγματείαν τέτακται.

Νυνὶ δὲ ἤδη περὶ τῶν μετὰ τούτους τοὺς προειρη-
μένους ἄνδρας τρεῖς ὑφ' ἐκάστῳ τούτων τεταγμένων
5 καὶ οἷον τὰ δεύτερα καὶ τρίτα φερομένων καθ' ἕκαστον
ἐκείνων ἐν τοῖς κατ' αὐτοὺς εἵδεσι λεκτέον, καὶ πρῶ-
τόν γε περὶ τῶν πολιτικῶν. δεῖ δὲ ἀναγκαίως πρότερον
410 εἰπόντα διὰ βραχέων, τίς ὁ ἀπλῶς πολιτικὸς λόγος, οὐχ
ὁ Δημοσθενικὸς ἢ τοῦ ἄλλου, ἀλλ' ἀπλῶς ὁ πολιτικός,
10 καὶ τίς ὁ ἀπλῶς πανηγυρικός, ἀλλ' οὐχ ὁ κάλλιστος
πανηγυρικός ἢ Πλατωνικός ἢ Ὀμηρικός, οὕτω καὶ περὶ
τῶν καθ' ἓνα λόγου ἀξίων ἀνδρῶν διὰ βραχέων χα-
ρακτηρίσαι· περὶ γὰρ τοῦ δικανικοῦ ἱκανῶς εἴρηται.
ἀλλὰ πρότερόν γε περὶ τοῦ ἀπλῶς πολιτικοῦ ὅπερ ἐλέ-
15 γομεν ῥητέον.

Περὶ τοῦ ἀπλῶς πολιτικοῦ.

Ὁ τοίνυν ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν λόγος πολιτικὸς γίνεται 11
μὲν διὰ τε τῶν τὴν σαφήνειαν ποιουσῶν κατὰ τὸν λόγον
ιδεῶν καὶ τοῦ κατ' ἐπιείκειαν καὶ ἀφέλειαν ἡθους καὶ
20 ἔτι τῆς τὸν ἀληθινὸν ποιούσης λόγον ιδέας, ὃ δὴ ἔστι
τοῦ πιθανοῦ. δεῖ δὲ ταῦτα ὡς ἐν ἀκούειν πάντα· ἐκ γὰρ 381
τῆς μίξεως τούτων καὶ οἷον ἐνώσεως ὁ ἀπλῶς πολιτικὸς
γίνεται λόγος, οὗ δὴ καὶ πάντες μετέχουσιν, οὓς ὀνο-
μάζομεν πολιτικούς, πλὴν ἴσως τοῦ Ἰσοκράτους κατὰ τι·
25 πλείστον γε μὴν αὐτοῦ μέτεστι Λυσία τε καὶ Ἰσαίῳ
καὶ Ὑπερίδῃ, διὸ δὴ καὶ μάλιστά εἰσι πιθανοί.

1 μεθόδου δεινότητος Ac 3 τοὺς m.po. suppl. Pa | p. 380,
21. 386, 19. 389, 21 4 (τούτων om.) τεταγμένους VcBa 7 δὲ
om. Pc 11 πανηγυρικῶν VcBa 12 καὶ διὰ VcBa 16 λόγου
add. Sc 17 ὡς om. Ac | πολιτικὸς λόγος Pc 18.19 ιδεῶν κατὰ
τὸν λόγον VcBa 20 λόγον ante ποιούσης Ac; om. Ba

Διαφέρουσι δὲ οὗτοι ἀλλήλων, ὅτι τῷ μὲν *Λυσία* μετὰ τούτων καὶ τὰ τῆς ἐπιμελείας μετρίως ὑπεστι καὶ τὸ τοῦ κόσμου σφόδρα ἀνεμφάτως, γοργότητος δὲ ὡς ἐλάχιστον, περιβολῆς δὲ τῆς μὲν κατ' ἔννοιαν μετρίως πως, τῆς δὲ κατὰ μέθοδον ἢ λέξιν ἢ τὰ ἐπόμενα ταύτη 5 σχεδὸν οὐδ' ὅλως. καὶ τῶν ἄλλων δέ, ἃ τὸν ἀξιωματικὸν ποιεῖ λόγον, ὡς ἐλάχιστον αὐτῷ μέτεστι, πλεῖστόν γε μὴν δεινότητος ἔχει τῆς κατὰ μέθοδον.

Τῷ δὲ *Ἰσαίῳ* πρὸς ἐκείνοις, ἃ τὸν ἀπλῶς ποιεῖ πο- 411 λιτικὸν λόγον, πολὺ τὸ τῆς γοργότητος ὡς ἐγγὺς εἶναι 10 τοῦ καλλίστου λόγου τῶν πολιτικῶν καὶ τὸ ἐπιμελὲς περιτιτότερον ἢ κατὰ *Λυσίαν* περιβολή τε ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μεγέθους εἶδη καὶ πού καὶ ἀκμῆς ἔμφασις, ὡς ἀπολείπεσθαι μὲν τοῦ *Δημοσθενικοῦ* κατὰ ταῦτα οὐκ ὀλίγῳ, ὑπερβάλλειν δὲ καὶ πολλῷ τὸν *Λυ- 15 σίαν*. δεινότης δὲ ἢ κατὰ μέθοδον πολλή μὲν καὶ παρὰ τούτῳ, δεινότερος δὲ ὁ *Λυσίας*.

382 Ὁ δ' *ὑπερίδης* τὸ μὲν ἐπιμελὲς ἥμισυ ἔχει, διὸ καὶ ἥττον δυνατὸς εἶναι πως δοκεῖ· μέγεθος δὲ αὐτῷ ἐστὶν ὑπέρογκον, σκληρὸν δὲ τοῦτο καὶ οὐ κεκραμένον, ὥστε 20 μὴ σφόδρα εὖ τῷ ἡθικῷ τε καὶ καθαρῷ κεκρᾶσθαι. κίνησις δὲ καὶ γοργότης σχημάτων πάνυ ὀλίγη παρὰ τούτῳ. δεινότης δὲ ἢ κατὰ μέθοδον ἐστὶ μὲν καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ῥήτορσι καὶ παρὰ τούτῳ, ἔλαττον δὲ ἢ κατὰ τὴν παρὰ τῷ *Λυσίᾳ* τε καὶ *Ἰσαίῳ* καὶ ἔτι τῷ 25 κορυφαίῳ αὐτῶν, λέγω τῷ *Δημοσθένει*. παρὰ δὲ *ὑπερίδῃ* κακείνην εὗροι τις ἂν τὴν δεινότητα, ἢ καὶ φαί-

1 οὗτοι om. VcBa 2 ὑπεστι μετρίως Ac 4 μὲν om. Pc
11 καλλίστου λόγου τῶν πολιτικῶν P; δημοσθενικοῦ V, v.l.P
15 ὀλίγον Pc 19 εἶναι πως δυνατὸς Pc | αὐτοῦ VcBa 23 δει-
νότητος m.l.Vc 25 κατὰ τὴν suspect.

νεται καὶ ἔστιν, οὐχὶ τὴν κατὰ μέθοδον μόνην, σπανίως μέντοι, ὅπου γε καὶ παρὰ τῷ Δημοσθένει σπάνιον τοῦτο. ἴδιον δὲ Ἰπερίδου τὸ καὶ ταῖς λέξεσιν ἀφειδέστερόν πως καὶ ἀμελέστερον χρῆσθαι, ὥσπερ ὅταν
 5 'μονώτατος' λέγῃ καὶ 'γαλεάγρα' καὶ 'ἐκκοκκύζειν' καὶ 'ἐστηλοκόπηται' καὶ 'ἐπήβολος' καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Ἄλλ' οὗτοι μὲν ταύτῃ διαφέρουσιν ἀλλήλων. λέγοιμεν δ' ἂν ἤδη καὶ περὶ τῶν λοιπῶν, ἥπερ ἕκαστος αὐτῶν, ὁ αὐτὸς ὢν τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν πολιτικόν, ἕτερος αὐ-
 412 τῶν ἰδίῳις τισὶν ἑτέροις γίνεταί, δηλαδὴ τῷ πλεονάζειν
 11 περὶ τι λόγων εἶδος ἢ τὸνναντίον ἐλάττονι χρῆσθαι τούτῳ ἢ καὶ μέσως πως. καὶ πρῶτόν γε περὶ τοῦ Ἰσοκράτους λεκτέον.

Ὁ τοίνυν Ἰσοκράτης ἔνεκα μὲν καθαρότητος καὶ 383
 15 εὐκρινείας, αἱ δὲ τὸν σαφῆ ποιοῦσι λόγον ἰδέαι, πολιτικώτατός ἐστι πάντων, ἥθους δὲ καὶ ἀληθείας ἀμοιρῶν ἥττον ἐστι πιθανός. ἐπιμελεία μέντοι καὶ κόσμῳ περιτεύει, μεγέθει τε ὡσαύτως, πλὴν ὅτι τὴν σφοδρότητα ἢ τραχύτητα, εἴ που καὶ χρῶτο ταύταις, τῇ ἐπιμελείᾳ
 20 ἐκλύει· καὶ τὴν περιβολὴν δὲ ἥττον ἐν τοῖς περὶ τὴν λέξιν ποιεῖ καὶ τὴν μέθοδον, τοῖς κατ' ἐννοιαν δὲ μάλιστα περιβάλλει· γοργότητος δὲ οὐδὲν ὅλως παρὰ τού-
 τῳ. πλέον δέ, εἰ καὶ δυσχερὲς εἰπεῖν, τὸ ὑπτιόν τε καὶ ἀναβεβλημένον παρ' αὐτῷ καὶ ὅλως τὸ πρεσβυτικὸν
 25 καὶ διδασκαλικόν. τῷ δὲ φύσει ἀληθείας ἀμοιρεῖν καὶ ταῖς ἐργασίαις περιττός ἐστιν, ὥσπερ ἐπιδείξειν εὐρέσεως ἐννοιῶν ποιούμενος καὶ πολλὰ οὐ χρησίμως λέγων· δῆ-

2 ὅπου — 3 τοῦτο om. Pc 3.4 πως ἀφειδέστερον Vc; πως ἀφειδέστερόν πως Ba; γρ ἀφειδέστερόν πως P 4 κεχρησθαι VcBa | Hyper. fr. 239 Blass³ 5 ἐκκοκκύζειν PcAcBa 10 τὸ Ba 15 cf. 226, 14 | λόγον ποιοῦσιν Vc 19 ἢ (pro εἰ) Ba 20 ταῖς VcBa 23 τε om. V 25 τὸ Ba, m.1Vc

λον δ', ἐξ ὧν εἰς τὰς αὐτὰς ὁ ῥήτωρ ἐμπεσὼν ἐννοίᾳς αὐτῷ οὐχ ὁμοίως ἐχρήσατο ταῖς ἐργασίαις καὶ πίστεσι· πολλὰ δὲ τούτου τὰ παραδείγματα. καταφανέστερον μέντοι, ὃ λέγω, γίνεται ἔκ τε τοῦ προοιμίου τοῦ τετάρτου τῶν Φιλιππικῶν, οἷον «εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος 5 πράγματος προὔτίθεται» καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ τοῦ Ἀρχιδάμου· τῆς αὐτῆς γὰρ οὔσης προτάσεως, ὅτι δεῖ καὶ νεωτέρων πρὸ τῶν πρεσβυτέρων ἀνισταμένων ἀνέχεσθαι, ὃ μὲν ὥσπερ θέσιν τινὰ ὁ Ἰσοκράτης διὰ πλειό- 384 νων κατεσκεύασεν, ὃ δὲ μιᾷ ἠρκέσθη κατασκευῇ. εἰ δέ 10 τι καὶ ἄλλο ἔχει τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τούτου ὑπαίτιον, ἑτέρου καιροῦ ἐξετάζειν. ἢ μέντοι κατὰ μέθοδον δεινότης ἔστιν οὐκ ὀλίγη καὶ παρὰ τούτῳ. Ταῦτα περὶ 413 Ἰσοκράτους.

Ὁ δὲ Δείναρχος πολιτικὸς ὢν ὥς οἶα σαφῆς καὶ 15 ἀληθῆς καὶ πιθανὸς πολὺν τὸ σφοδρὸν ἔχει καὶ τὸ τραχὺ κατὰ τε τὴν ἐννοίαν καὶ τὴν μέθοδον· κατὰ δὲ αὐτὴν τὴν λέξιν ἥττον ἔστι σφοδρὸς, κατὰ μέντοι τὰ περὶ τὴν λέξιν, οἷον σχήματα, κῶλα, συνθήκας, ἀναπαύσεις, ῥυθμούς, καὶ πάνυ σφοδρὸς τε καὶ τραχύς 20 ἔστι· διὸ καὶ ἥττον ἐπιμελὴς ὁ λόγος αὐτῷ, γοργὸς μέντοι καὶ δεινὸς οὐ μετρίως· μᾶλλον δὲ εἶναι δοκεῖ ἢ ἔστι δεινὸς διὰ τὸ τῆς τοιαύτης μᾶλλον μετέχειν δεινότητος. καθόλου τε ὁ ἀνὴρ ἐμφαινόμενον ἔχει πολὺ τὸ Δημοσθενικὸν διὰ τὸ τραχὺ καὶ γοργὸν καὶ σφο- 25

3 τὰ om. V 4.5 πρῶτον Portus 5 Dem. 4,1; cf. 284,9—20
6 Isocr. 6,1 7 εἴ τι Ba, m.1Vc 13 καὶ om. Ac | ταῦτα — 14
Ἰσοκράτους om. VcBa 15 περὶ δεινάρχου τοῦ λεγομένου κρι-
θοδημοσθένους mg. P | ὥς om. VcBa | οἶα Pc, (ον supr.) Pa;
οἶον VcBa; οἶόν τε καὶ Ac 16 ἔχει τὸ σφοδρὸν Pc | alt. τὸ om.
V 19 τὴν om. VcBa 20 τε om. Ac 23 τῆς τοιαύτης: sc.
τῆς τρίτης, p. 377, 10 sq. | μετέχειν μᾶλλον VcBa 25 βραχὺ
m.1VcBa | [σφο]δρὸν Pc

δρόν, ὥστ' ἤδη τινὲς καὶ προσπαλζοντες αὐτὸν οὐκ ἀχαρίτως κρύθινον Δημοσθένην εἰρήκασιν. Ταῦτα καὶ περὶ Δεινάρχου.

Ὁ δ' Αἰσχίνης πολιτικὸς μὲν ἔστιν εἵπερ ἕτερός τις, σοφιστικὸς δὲ καὶ γαῦρος καὶ τῷ μεγέθει μετὰ τοῦ κατὰ σχῆμα κάλλους πλεονάζων· οὐ γὰρ μετὰ τοῦ διὰ παντὸς ἐπιμελοῦς, ἐπεὶ τούτου γε αὐτῷ τοῦ κόσμου βραχύ τι μέτεστι. καὶ δι' ὀλίγου μὲν ἔστιν ἐπιμελής, 385 ἀμελέστερος δὲ καὶ ἀτονώτερός πως. τῷ δὲ ἠθικῷ τῷ κατ' ἐπιείκειαν χρώμενος οὐκ ὀλίγω, τοῦ τύπου τοῦ ἀληθοῦς ἦττον μετέχει· διό, καίτοι πολλῇ τῇ σφοδρότητί τε καὶ τραχύτητι χρώμενος, ἔστιν οὗ τόνον οὐδένα ἔχει διὰ τὸ μὴ πεποιθότως μηδὲ ἀληθινῶς προφέρεισθαι τὸν λόγον. ταῦτ' οὖν αἷτιον καὶ τοῦ μὴ πάνυ 15 γοργὸν μηδὲ εὐκίνητον εἶναι. δεινότης δὲ ἢ κατὰ μεθ- 414 ὁδον μὲν ἔστιν οὐκ ὀλίγη παρ' αὐτῷ, ἢ δὲ φαινομένη τε ὁμοῦ καὶ οὕσα ἀναγκαίως ἐκ τῶν προειρημένων.

Περὶ δὲ Ἀντιφῶντος λέγοντας ἀνάγκη προειπεῖν, ὅτι, καθάπερ ἄλλοι τέ φασιν οὐκ ὀλίγοι καὶ Δίδυμος 30 ὁ γραμματικὸς, πρὸς δὲ καὶ ἀπὸ ἱστορίας φαίνεται, πλείους μὲν γεγόνασιν Ἀντιφῶντες, δύο δὲ οἱ σοφιστεύσαντες, ὧν καὶ λόγον ἀνάγκη ποιήσασθαι· ὧν εἷς

1 αὐτῷ Ac 2 ἀχαρίστως V 3 δεινότητος m.1Pc 4 πολι-
τικὸς m.po. suppl. Pc 4.5 τις ἕτερος Ac 6.7 μετὰ τοῦ διὰ
Sc, v.l.Vk; διὰ τοῦ μετὰ PAcSfVκ; διὰ τὸ μετὰ VcBa; δὴ τοῦ
δια Og 8 ἐπιμελής PAc; ἀμελής m.1VcBa, v.l.P 10 ὀλίγον
Ba 11 καίτοι οὐδὲ πολλῇ Ba, (δὲ punctis del.) Vc 13 πεποι-
θότως Pc, (ι ex ν) PaVcBa, cf. 355, 25; πεπονθότως Ac 14 τὸ
(pro τοῦ) VcBa 16 οὐκ ὀλίγη vix san. 17 ὁμοῦ om. Pc
18 Diels, *Die Fragmente der Vorsokratiker*² 587 | τοῦ ἀντιφῶντος
Ac 19 Didym. p. 310 Schmidt 20 τῆς ἱστορίας VcBa 21 μὲν
γὰρ Ac

μέν ἐστὶν ὁ ῥήτωρ, οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι
 386 καὶ <οἱ> δημηγορικοὶ καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι, ἕτερος
 δὲ ὁ καὶ τερατοσκόπος καὶ ὄνειροκρίτης λεγόμενος γε-
 νέσθαι, οὗπερ οἷ τε Περὶ τῆς ἀληθείας εἶναι λέγονται
 λόγοι καὶ ὁ Περὶ ὁμοιοίας [καὶ οἱ δημηγορικοὶ] καὶ ὁ 5
 Πολιτικός. ἐγὼ δὲ ἔνεκα μὲν τοῦ διαφόρου τῶν ἐν τοῖς
 λόγοις τούτοις ἰδεῶν πείθομαι δύο τοὺς Ἀντιφῶντας
 γενέσθαι — πολὺ γὰρ ὥς ὅντως τὸ παραλλάττον τῶν
 ἐπιγραφομένων τῆς Ἀληθείας λόγων πρὸς τοὺς λοι-
 πούς —, ἔνεκα δὲ τοῦ καὶ παρὰ Πλάτωνι καὶ παρ' 10
 ἄλλοις ἱστορουμένου πάλιν οὐ πείθομαι. Θουκυδίδην
 γὰρ Ἀντιφῶντος εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητὴν ἀκούω
 πολλῶν λεγόντων, καὶ τὸν μὲν Ῥαμνούσιον εἰδὼς ἐκεῖ-
 νον, οὗπερ εἰσὶν οἱ φονικοί, τὸν Θουκυδίδην δὲ πολλῶν
 κεχωρισμένον καὶ κεκοινωνηκότα τῷ εἶδει τῶν τῆς Ἀλη- 15
 387 θείας λόγων, πάλιν οὐ πείθομαι. οὐ μὴν ἄλλ' εἴτε εἷς
 ὁ Ἀντιφῶν ἐγένετο, δύο λόγων εἶδεσι τοσοῦτον ἀλλή-
 λων διεστηκόσι χρησάμενος, εἴτε καὶ δύο, χωρὶς ἐκά-
 τερος ὁ μὲν τοῦτο ὃ δὲ ἐκεῖνο μετελθὼν, ἀνάγκη χωρὶς
 περὶ ἑκατέρου διελεῖν· πλεῖστον γὰρ, ὥς ἔφαμεν, τὸ 20
 μεταξύ.

Ὁ τοίνυν Ῥαμνούσιος Ἀντιφῶν, οὗπερ οἱ φο-
 νικοὶ φέρονται, πολιτικὸς μὲν καὶ κατὰ τὸ σαφὲς καὶ 415

1 σοφιστικοὶ (pro φονικοὶ) Og 2 οἱ add. vulg., cf. l. 5 | καὶ ὁ πο-
 λιτικός post δημηγορικοὶ add. vulg., cf. l. 5, 6 5 prim. ὁ Pa V; οἱ
 Pc; om. Va | καὶ οἱ δημηγορικοὶ del. Sauppe (cf. l. 2); post 5 λόγοι
 transp. Lb 5, 6 καὶ οἱ πολιτικοί Md 6 τῶν P Ac; τοῦ Vc Ba
 7 τῶν ἰδεῶν Lb 10 ἔνεκεν Vc Ba | τοῦ ex τούτου Vc Ba | Diels
 (v. s. 399, 18) affert Athen. XI 506 F ('Plat. Menex. 236 A?')
 12, 13 cf. Ofenloch, Caecilii fragm. p. 89 sq. 15 <τούτου> κεχω-
 ρισμένον Blass | τῶν om. Ba, m.1Vc 16 εἴτε om. m.1Vc 17 ὁ
 om. Plt 18 διεστηκότων PV; cr. Blass 20 l. 8 | ἔφημεν Sf
 (cf. 385, 21)

κατὰ τὸ ἀληθινὸν καὶ τὸ ἄλλως ἡθικόν, ὥστε καὶ πι-
θανός, ἥτιον δὲ ἅπαντα ταῦτα ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους·
ἐπεὶ καὶ πρῶτος λέγεται τοῦτο μετελθεῖν τὸ εἶδος καὶ
ὅλως εὐρετῆς καὶ ἀρχηγὸς γενέσθαι τοῦ τύπου τοῦ πο-
5 λιτικοῦ· καὶ γὰρ ἐστὶ τοῖς χρόνοις τῶν δέκα ῥητόρων
τούτων πρεσβύτατος ἀπάντων. μεγέθει δὲ χρῆται μὲν
οὐκ ὀλίγῳ, καλῶς δὲ πῶς συνυφασμένῳ καὶ οὐ κατὰ
τὸν Ὑπερίδην διεστηκότι τῶν ἄλλων οὐδ' αὖ κατὰ τὸν
Αἰσχίνην σοφιστικῶ, καίτοι τῆς λέξεως αὐτῷ πολλαχοῦ
10 διηρημένης. ἐπιμελής γε μὴν οὕτως ὥς μὴ εἶναι προσ-
κοφής, γοργὸς δὲ μετρίως ἐστὶ καὶ δεινὸς ὡσαύτως.

Ὁ δ' ἕτερος Ἀντιφῶν, οὐπερ οἱ τῆς Ἀληθείας
εἰσὶ λεγόμενοι λόγοι, πολιτικὸς μὲν ἥκιστα ἐστὶ, σεμνὸς
δὲ καὶ ὑπέρογκος τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῷ δι' ἀποφάνσεων
15 περαίνειν τὸ πᾶν, ὃ δὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ τε λόγου ἐστὶ 388
καὶ πρὸς μέγεθος ὀρῶντος, ὑψηλὸς δὲ τῇ λέξει καὶ
τραγύς, ὥστε καὶ μὴ πόρρω ἐκληρότητος εἶναι. καὶ
περιβάλλει δὲ χωρὶς εὐκρινείας· διὸ καὶ συγγεῖ τὸν
λόγον καὶ ἔστιν ἀσαφής τὰ πολλά. καὶ ἐπιμελής δὲ
20 κατὰ τὴν συνθήκην καὶ ταῖς παρουσίαις χωρίων. οὐ
μὴν ἥθους γέ τι οὐδ' ἀληθινὸν τύπον μέτεστι τῷ ἀνδρί,
φαίην δ' ἂν ὥς οὐδὲ δεινότητος πλήν τῆς φαινομένης
μέν. οὐ μὴν οὔσης γε ὥς ἀληθῶς.

Ἐγγύς δὲ τῆς ιδέας ἐστὶ ταύτης καὶ ὁ Κριτίας·
25 διὸ καὶ μετὰ τοῦτον εὐθὺς περὶ Κριτίου λέξομεν. ἔστι

4 καὶ ἀρχηγὸς om. P | cf. Clem. Alex. II 51, 15 St. 5 χρ[ό]ο
ex ωμέ[νοις] VcBa 6 πρεσβύτερος Sf 7 καὶ etiam post πῶς
Og 8 cf. 396, 20 | διεστηκότ[ι] m.2 | Pc | cf. 399, 5 10 δια-
ρημένης VcBa; διηρημένης Ac, v.l.P 12 Diels l. l. (v. s. 399, 18
ann.) 588 13 εἰσὶ λόγοι οὕτως λεγόμενοι Pc, (om. οὕτως) VcBa
14 12 Pc V, 13 Pc V, 14 Pc V | τὸ VcBa | ἀποφάνσεων V; cf. 248, 13 25 τε
PaV; om. Pc 17 καὶ om. Ac | τῆς ἐκληρότητος Pc 24 ταύ-
της ἔστι Pc 25 τούτων m.1VcBa | Diels l. l. 612

γὰρ καὶ οὗτος σεμνὸς μὲν παραπλησίως τῷ Ἀντιφῶντι
καὶ διηρημένος πρὸς ὄγκον καὶ τὰ πολλὰ λέγων ἀπο-
φαντικῶς, καθαρώτερος δὲ τὴν λέξιν καί, ὅτε περι- 416
βάλλοι, διευκρινῶν, ὥστ' εἶναι καὶ σαφὴς ἅμα τῷ με-
γέθει καὶ εὐκρινείᾳ. ἔχει δὲ πολλαχοῦ καὶ μάλιστα ἐν 5
τοῖς Δημηγορικοῖς προοιμίοις καὶ τὸ ἀληθινόν τε καὶ
πιθανόν. ἐπιμελής δὲ ὢν οὐ μετρίως ὅμως οὐχ ἀπλῶς
χρηται τῷ τοιούτῳ κόσμῳ οὐδὲ κατὰ τὸν Ἀντιφῶντα
προσκόρως καὶ σαφῇ τὴν ἐπιτήδευσιν ἔχοντι, ἀλλ' ὥστε
μετέχειν καὶ κατὰ τοῦτο τοῦ ἀληθοῦς. τοῖς δ' ἄλλοις 10
τοῦ ἥθους εἴδουσιν οὐ σφόδρα τι χρηται, οἷον ἐπιεικεία
389 ἢ ἀφελεία ἢ ὅσα τοιαῦτα. Ταῦτα καὶ περὶ Κριτίου.

Ἐπεταὶ δὲ τῷ περὶ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου λό-
γῳ ὁ περὶ Ἀνκούργου τοῦ καὶ ὀνομασθέντος οὕτω
ῥήτορος. 15

Ὁ τοίνυν Ἀνκούργος πολιτικὸς μὲν ἔστιν εἴπερ τις
ἕτερος, πλὴν ἴσως τοῦ κατὰ τὴν ἀφελείαν ἥθους ἔνεκα,
πολὺν δὲ τὸ τραχὺ καὶ σφοδρὸν ἔχει χωρὶς ἐπιμελείας·
ἢ γὰρ ἂν ὁ αὐτὸς ἦν πως τῷ Δεινάρῳ. τῇ δὲ λέξει
καὶ πολὺν τραχύτερός ἐστιν· ὅθεν φημὶ καὶ τοῦτον τὴν 20
φαινομένην, οὐ μὴν οὕσαν ὥς ὅντως δεινότητα ἔχειν·
τοπικώτεροι γὰρ εἰσιν οἱ λόγοι μᾶλλον αὐτοῦ καὶ κατα-
δρομὴν ἔχοντες ἔστιν οὗ κατὰ τῶν ἀποδεδειγμένων
πραγμάτων. χρηται δὲ πολλαῖς πολλάκις καὶ ταῖς παρ-

2. 3 ἀποφαντικῶς P; ἀποφατικῶς V; cf. p. 401, 14 ann. 3 ὅτι
VcBa 3. 4 περιβάλλοι Ba; περιβάλλει VaOg 8 οὐδὲ κατὰ τὸν
Ἀντιφῶντα: p. 401, 19. 20 9 προσκορῆς m.1Vc | ἔχοντα Vc | ὥς,
om. τε, VcBa 11 [ἢ θ' m.po.]ους VcBa 13 τοῦ Ῥαμνουσίου
om. Sf 16 ἔστιν om. VcBa 19 ἢ κτλ. vix. san. | cf. 398, 15 sq.
21 cf. 377, 10 | (ὥς ὅντως om.) τραχύτητα, m.2 δεινότητα supr.,
VcBa 22 τοπικώτεροι V, m.2Pc, v.l.P; τοπικώτεροι P; cf.
86, 19. 377, 16. 19 24 πολλαῖς om. Sf | πολλάκις om. VcBa

εκβάσειν, ἐπὶ μύθους καὶ ἱστορίας καὶ ποιήματα φερό-
μενος, ἃ δὴ τῆς φαινομένης ἐστὶ καὶ αὐτὰ δεινότητος.

Ὁ δὲ Ἀνδοκίδης πολιτικὸς μὲν εἶναι προαιρεῖται,
οὐ μὴν πάντῃ ἐπιτυγχάνει τούτου· ἀδιάρθρωτος γάρ
ἐστὶν ἐν τοῖς σχήμασι καὶ ἀδιευκρίνητος καὶ τὰ πολλὰ
ἐπισυνάπτει τε καὶ περιβάλλει ἀτάκτως διὰ τὸ ταῖς
ἐπεμβολαῖς χωρὶς εὐκρινείας χρῆσθαι· ὅθεν ἔδοξέ τισι 390
φλύαρος καὶ ἄλλως ἀσαφὴς εἶναι. ἐπιμελείας δὲ αὐτῷ
καὶ κόσμου πάννυ βραχὺ μέτεστι γοργότητός τε ὡσαύ-
τως. καὶ μέντοι καὶ τῆς κατὰ μέθοδον δεινότητος ὀλί-
γον, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ὀλίγον ἔχει, τῆς δ' ἄλλης σχεδὸν
οὐδ' ὅλως.

Τῷ μὲν οὖν Δημοσθένει οἱ λοιποὶ τῶν δέκα, μεθ'
ὧν καὶ ὁ Κριτίας, ὑποτεταγμένοι οὕτως πῶς τὰ δεύ-
τερα καὶ τρίτα τοῦ δικανικοῦ τε καὶ συμβουλευτικοῦ
τῶν λόγων εἶδους ἀποφέρονται. τούτῳ δ' ἔπεται μὲν
περὶ τοῦ ἀπλῶς πανηγυρικοῦ λόγου εἰπόντας περὶ τῶν
κατὰ τοῦτο μετὰ Πλάτωνα εὐδοκιμούντων λέγειν, ὥσπερ
ἐκεῖ περὶ τῶν μετὰ τὸν Δημοσθένην εἰρήκαμεν.

20 Περὶ τοῦ ἀπλῶς πανηγυρικοῦ.

Ἔστι δὲ σχεδὸν οὐ ῥάδιον περὶ τοῦ ἀπλῶς πανηγυ- 12
ρικοῦ ἀποφήνασθαί τι, πλὴν τοσοῦτον, ὅτι πάντ' ἐκεῖνα
τὰ εἶδη, ἐξ ὧν ἔφαμεν τὸν κάλλιστον πανηγυρικὸν καὶ
Πλατωνικὸν γίνεσθαι λόγον, δύναται καὶ καθ' αὐτὰ
ἐκάστα πλεονάσαντα ποιῆσαι τινα τύπον πανηγυρικόν,
25

2 ἐστὶν οἶμαι καὶ Ac 4 ἀδιάρθρωτος m.1VcBa 7 κεχρησθαι
VcBa 8 σαφὴς m.1Pa 11 καὶ om. V | <μετ>έχει? 13 τῶν
om. Pc 15 τὰ τρίτα PaAc 17 [λόγον]? 20 ad l. 16 mg.
Ba, (om. τοῦ) P (ad l. 21: περὶ τῶν μετὰ πλάτωνα πανηγυρίζειν
εἰδότην P); om. VcAc 23 p. 387, 5. 388, 8 25 τύπον om.
Ba, m.1Vc

οἶον σεμνότης μόνη, ἀφέλεια, πάλιν γλυκύτης, καθα-
 391 ρότης, ἐπιμέλεια, ἅπανθ' ἀπλῶς τὰ προειρημένα· καὶ
 φαίνονται γε οὕτως καὶ οἱ εὐδοκιμοῦντες τῶν ἀρχαίων
 κατὰ τὸ πανηγυρικὸν χρησάμενοι τῷ λόγῳ, περὶ ὧν
 ῥητέον. — Ἀνάγκη δὲ πρῶτον τοσοῦτον προειπεῖν, ὅτι 5
 τοῦ καλλίστου τῶν πανηγυρικῶν ὀφείλοντος ἔχειν μέ-
 γεθος μεθ' ἡδονῆς καὶ ἔτι κόσμον καὶ σαφήνειαν, ἥδη
 δὲ καὶ προσώπων μιμήσεις καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἐν
 τῷ περὶ πανηγυρικοῦ ἡμῖν εἶδους λέλεκται, ἃ δὴ καὶ
 οὐχ ἡ ποιήσις μόνη οὐδὲ μὴν ἡ λογογραφία, ἀλλὰ καὶ 10
 ἡ ἱστορία ἔχει πλεονάζοντα πάντα, πάντως δεῖ καὶ
 τοὺς ἱστοριογράφους ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς τετάχθαι,
 ὥσπερ οἴμαι καὶ εἰσὶν, ἐπεὶ καὶ μεγέθους καὶ ἡδονῶν
 στοχάζονται καὶ τῶν ἄλλων οἴμαι σχεδὸν ἀπάντων, εἰ 418
 καὶ μὴ παραπλησίως ἐκείνῳ τυγχάνουσι, λέγω τῷ Πλά- 15
 τῶνι· ὥστε ἀνάγκη καὶ περὶ τούτων ἐνταῦθα εἰπεῖν.
 ἀλλ' ἐπ' ἐκείνους γε ἴτεον πρῶτον τοὺς μετὰ τὸν Πλά-
 τωνα κατὰ τὸ πανηγυρικὸν εὐδοκιμοῦντας, ἄλλως τε
 ἐπειδὴ τινὲς αὐτῶν καὶ ἀμφοῖν μετέχουσιν, ἱστορίας
 τε καὶ τῆς ἄλλης λογογραφίας, ὥσπερ οὖν ὁ Ξενοφῶν, 20
 περὶ οὗ δὴ καὶ πρῶτον λεκτέον.

Ἔστι τοίνυν οὗτος ἀφελῆς μὲν ὥς ὅτι μάλιστα καὶ
 τούτῳ πλεονάζων τῷ εἶδει παρὰ τὰ ἄλλα εἶδη πάντα
 τοῦ πανηγυρικοῦ, ταῖς μὲν ἀπὸ τῆς ἀφελείας αὐτῆς

11—406, 2 in Ba multa legi non possunt; eius vicem gerat Sf

2 πάνθ' VcBa 5 πρότερον VcBa 6 τῶν om. VcBa | πανη-
 γυρικῶν ex οὐ | Ba 7 μεθ' om. VcBa 9 p. 387, 5—388, 14 |
 καὶ om. V 10 alt. ἡ om. V 11 ἡ om. V | δὲ ante δεῖ add.
 AcSf, (lin. del.) Vc 18 aut μεγεθῶν (cf. 390, 17) aut ἡδονῆς
 scrib. 20 οὖν ὁ PAcSf; καὶ Vc 22 μὲν om. Ac 23 ἥθει
 Sc, (γρ εἶδει m.2) Vc | πάντα εἶδη Vc; εἶδη om. Ac

ἡδοναῖς πολλαῖς χρώμενος, γλυκύτησι δὲ ταῖς ἀπὸ τοῦ- 392
 των οἶον ταῖς ἀπὸ τῶν μύθων καὶ τῶν τοιούτων μα-
 νότερον· ἐπεὶ καί, ὅτε περὶ τῶν κυνῶν διέξεισιν ἡδο-
 νὰς ποιῶν, κατὰ τὴν τῆς ἀφελείας αὐτῆς ἐπίτασιν τοῦτο
 5 ποιεῖ καὶ οὐ κατ' ἄλλο τι τῶν φύσει γλυκύτητος ἰδίων.
 τὸ μέντοι περὶ τὸν Ἀβραδάτην καὶ τὴν Πάνθειαν πᾶν
 ἡθὸς τε καὶ πάθος πολλὰς ἔσχε τὰς ἡδονὰς μυθικῶς
 πλασθέν, καὶ τὰ περὶ τὸν Τιγράνην δὲ ὡσαύτως καὶ
 τὴν γυναικα αὐτοῦ τὴν Ἀρμενίαν. ἔφαμεν δέ, ὅτι μα-
 10 νῶς μὲν χρῆται ταῖς τοιαύταις γλυκύτησι, χρῆται μέν-
 τοι καὶ ταύταις. μεγέθους δὲ κατὰ μὲν ἐννοίαν ἄπτε-
 ται πολλαχοῦ, καθαιρεῖ δὲ καὶ τοῦτο καὶ βιάζεται πρὸς
 τὸ ἀφελὲς ταῖς μεθόδοις καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς περὶ τὴν
 λέξιν ἅπασι. καθαρὸς δὲ καὶ εὐκρινὴς εἴπερ τις ἕτερος
 15 ὁ Ξενοφῶν, δριμύτησι δὲ καὶ ὀξύτησι χαίρων, ὧν τὴν
 φύσιν ἐν τῷ περὶ γλυκύτητός τε καὶ ἀφελείας εἰρή-
 καμεν. ἐπιμελεία δὲ ὡς ἐν ἀφελείᾳ τε καὶ ἀπλάστῳ λόγῳ
 χρῆται πολλῇ, τῆς δὲ παρὰ τῷ Πλάτῳ ἀφελείας
 πολλῇ ἢ παρὰ τούτῳ ἀφελεστέρα ἐστὶ, κατ' αὐτὰς τὰς
 419 ὑποθέσεις τῶν πραγμάτων τοιαύτη γινομένη, οὐ μόνον
 21 κατὰ τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐπόμενα τῇ λέξει. Συμπόσια
 γοῦν ἀμφοτέροις ἐστὶ γεγραμμένα, ἀλλ' ὁ μὲν καὶ ὀρ-
 χηστρίδων εἰσόδους καὶ ὀρχημάτων εἶδη τινὰ καὶ φιλή-
 ματα καὶ πολλὰ τοιαῦτα λέγειν μεθ' ἡδονῆς οὐ παρ-
 25 αιτεῖται, ὁ δὲ ταῦτα ἀφείς ταῖς γυναιξίν, ὡς αὐτός
 φησιν, ἐπὶ τὸ σεμνότερον ἄγει τὴν ἀφέλειαν τῶν πραγ-

2. 3 μανώτερον P VcAc 3 Xen. Cyneq.; cf. p. 335 6 Xen.
 Cyrop. VII 3, 8 sq.; cf. 360, 6 | πανθείαν P AcSf 7 ἔχει VcSf
 8 Xen. Cyrop. III 1, 36 sq. 11 cf. [Dion.] Art. II 1 p. 266, 13 Us.
 13 ταῖς τε Sf 14 ἄλλος (pro ἕτερος) Pc 15 ὀξύτητι Pa
 16 p. 328, 5 sq. 339 17 ἀφελείῃ scripsi; ἀφελείαι codd. 22 συγ-
 γεγραμμένα VcAcSf 25 Plat. Symp. 176 E

μάτων. τοιοῦτος δὲ ὁ Ξενοφῶν κἂν τοῖς ἱστορικοῖς,
 393 οἷος κἂν τοῖς ἄλλοις, οἷον ὅτι χιλὸν ἐστέψαντο, ὅταν
 λέγῃ, καὶ ὅτι τοῖς παισὶν ὡς ἐνεοῖς διελέγοντο καὶ ὅτι
 πίνειν ἀπὸ τοῦ κρατῆρος ἐπικύψαντας ἔδει καθάπερ
 βοῦν· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα καθ' ὑπερβάλλουσιν
 ἀφέλειαν ἔχει τὴν ἡδονήν, ἥπερ οὐχ ὁμοίως ὁ Πλάτων
 χρῆται. κἂν ταῖς μιμήσεσι δὲ τῶν προσώπων μᾶλλον
 εὐδοκιμεῖ, ὅτε ἀφελῇ καὶ ὡς ὄντως ἄπλαστα καὶ ἀπαλὰ
 καὶ ἡδέα ἦδη ψυχῶν μιμοῖτο, ὥσπερ καὶ τὸ τοῦ Κύρου
 παιδὸς ἔτι ὄντος καὶ ὅσα τοιαῦτα· παρὰ δὲ τῷ Πλά- 10
 τῶνι τοιοῦτον οὐδὲν ἔστι, πλὴν ὅσον ἐν ταῖς κατὰ
 μειρακίων ἡλικίαν, οἷον ὅτε τὸν Θεαίτητον ἢ τι τοι-
 οῦτο πρόσωπον εἰσάγοι, πάντως οὐ κατὰ τὸ Κύρου
 δῆπουθεν ὄν, λέγω παιδὸς ἔτι ὄντος, ἢ κατὰ τὸ τῆς
 Ἀρμενίας γυναικὸς ἢ ὅσα τοιαῦτα. ἴδιον δὲ Ξενο- 15
 φῶντος καὶ τὸ κατὰ ποσὰ διαστήματα χρῆσθαι ποιητι-
 καῖς πως λέξεσι πολὺ τῶν ἄλλων τῇ φύσει διεστηκυῖαις
 λέξεων, ὥσπερ ὅταν λέγῃ 'πορσύνειν' καὶ ὅσα τοιαῦτα.
 Μετὰ δὲ Ξενοφῶντα τάττοιτ' ἂν ὁ Αἰσχίνης ἡμῖν,
 394 λέγω δὲ τὸν Σωκρατικόν. οὗτος τοίνυν ἔστι μὲν 20
 ἀφελῆς καὶ αὐτὸς εἶπερ τις ἕτερος, πλείονι δὲ τῷ καθα-
 ρῷ καὶ εὐκρινεῖ ἢ τῷ ἀφελεῖ χρῆται· ταῦτά τοι καὶ
 λεπτότερός ἐστι κατὰ τὴν λέξιν τοῦ Ξενοφῶντος· ἐν-
 νομαῖς γὰρ οὐκ ὀλίγαις καὶ αὐτὸς σεμνοτέραις χρῆται, 420

2 explicit codicis Ba pars antiqua; eius vicem gerat Sf

2 Xen. Anab. IV 5, 32. 33 8 ὅτι Pc 9 cf. 1, 5. 322, 13 |
 ψυχῶν om. Pc | τὸ om. Sf; καὶ τὸ om. m.1 Vc | cf. Xen.
 Cyrop. I 3, 3 11 τοῖς VcSf 12 ἡλικιῶν PaAc, ?m.1Pc | τὸν
 om. VcSf | Plat. Theaet. 144 13 τὸ τοῦ Vh 14 cf. l. 10
 15 cf. 405, 9 18 Xen. Cyrop. I 6, 17 22 ταῦτα^η P 23 τοῦ
 ξενοφῶντος κατὰ τὴν λέξιν VcAcSf | cf. 405, 10

ἡδοναῖς δὲ ταῖς ἀπὸ τῶν μύθων τε καὶ μυθικῶν με-
τριώτερον. ὅσον δὲ ὁ Ξενοφῶν ἀφελεία τῇ κατ' αὐ-
τὸν ὑπερβέβληκε τὴν Πλάτωνος ἀφέλειαν, φαίης ἂν
ὅτι τοσοῦτον πάλιν αὐτὸν τὸν Ξενοφῶντα ὑπερβέβληκεν
5 ὁ Αἰσχίνης τῇ λεπτότητι· διὸ καὶ πολλῶ καθαρώτερός
ἐστὶν ἐπιμελής τε ὥς ἐν ἀφελείᾳ σφόδρα καὶ μᾶλλον
γε ἢ Ξενοφῶν.

Ὁ δὲ Νικόστρατος — ἄξιον γὰρ οἶμαι, τάχ' ἴσως
δὲ καὶ ἀναγκαῖον μετ' ἐκείνους καὶ τούτου ποιήσασθαι
10 μνήμην — ἀφελῆς μὲν οὐδενὸς ἥτιόν ἐστι τῶν προ-
ειρημένων, λεπτότερος δὲ καὶ πολλῶ καθαρώτερος σχε-
δὸν ἀπάντων· ὑπέρισχρον γὰρ αὐτῷ τὸ εἶδος καὶ οὐ-
δαμοῦ μέγεθος ἔχον, πλήν εἰ που κατ' ἔννοιαν μόνην.
μύθοις μέντοι χαίρων καὶ ταῖς ἀπὸ τούτων ἡδοναῖς·
15 ὅς γε καὶ μύθους αὐτὸς πολλοὺς ἐπλασεν, οὐκ Αἰσω-
πέλους μόνον, ἀλλ' οἷους εἶναί πως καὶ δραματικούς.
ἐπιμελής δὲ κατὰ τὴν σύνταξιν ἀλλ' ὅτι μάλιστα, μετὰ
μέντοι τοῦ μὴ λυμαίνεσθαι τῇ ἀφελείᾳ. 395

Ἄλλὰ περὶ μὲν τῶν κατὰ τὸ τοιοῦτον τῶν πανηγυρι-
20 κῶν εἶδος λόγων εὐδοκιμούντων ἀνδρῶν, μεθ' ὧν καὶ
τὸν Νικόστρατον ἐτάξαμεν, τοσαῦτα εἰρήσθω. ἐξῆς δ'
ἂν λέγοιμεν περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱστορικὸν εἶδος ἐλλογι-
μων. οἱ γὰρ Ἰσοκράτους τε καὶ Λυσίου Ὀλυμπικοί τε
καὶ Παναθηναῖκοι καὶ αὐτὸ τοῦτο Πανηγυρικοί, καὶ
25 ἐπιγράφονται οὕτω Πανηγυρικοί, δηλὸν ἐστὶν ὥς ἄλλο
τι βούλονται· μετρίως γὰρ πως ἔχουσι τὸ πανηγυρικὸν

3 ὑπερβέβληκε Pa; ὑπερβέβηκε VcAcSf | φαίην VcAcSf (ut
389, 26. 401, 22) 4 τοσοῦτω VcSf | ὑπερβέβηκεν VcAcSf,
(λ supr., m.1) Pa 5 ἐν τῇ Ac 11 δὲ m.2 supr. Pc | πολλῶ
ante καὶ AcSf; om. Vc 18 ἔχων m.1Vc | μόνον VcAcSf | cf.
[Dion.] II 1 p. 266, 15 Us.; ibi quoque una cum Xenophonte
nominatur 15 πολλοὺς αὐτὸς Pc

καὶ ὅσον τάχα ἂν καὶ συμβουλή τις ἢ δικανικὸς λόγος
δέξαιτο· εἰ δὲ ἄρα καὶ ταύτης εἶεν τῆς ἰδέας τὰ τε
ἄλλα καὶ διὰ τὸν κόσμον τὸν περὶ τὴν συνθήκην τοῦ
Ἰσοκράτους, ἀρκεῖ τὰ λεχθέντα περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ
τῶν δικανικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν ἀνδρῶν εἰρη- 421
μένοισι. ἀλλὰ λεκτέον γε ἤδη καὶ περὶ τῶν ἱστορικῶν 6
πλὴν Ξενοφῶντος· ὁποῖος γὰρ εἰς τοὺς λόγους ὁ ἀνὴρ,
ὀλίγῳ πρότερον εἰρήκαμεν.

Ἐν τοίνυν τοῖς καθ' ἱστορίαν πανηγυρικοῖς πανη-
γυρικώτατός ἐστιν ὁ Ἡρόδοτος· τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι μετὰ 10
τοῦ καθαροῦ καὶ εὐκρινοῦς πολὺς ἐστὶ ταῖς ἡδοναῖς·
καὶ γὰρ ταῖς ἐννοαῖς μυθικαῖς σχεδὸν ἀπάσαις καὶ τῇ
λέξει ποιητικῇ κέχρηται διόλου. μέγεθος δὲ πολλαχοῦ
μὲν ἔχει καὶ τὸ κατ' ἐννοιαν, κατὰ μέντοι τὴν ἐπι-
μέλειαν καὶ τὸ πολὺ τοῦ κόσμου τὸ συναμφότερον καὶ 15
τὴν ἡδονὴν ἔχει καὶ τὸ μέγεθος· οἱ γὰρ πλεῖστοι τῶν
θυσμῶν αὐτῷ κατὰ τε τὰς συνθήκας καὶ κατὰ τὰς βά-
σεις δακτυλικοὶ τέ εἰσι καὶ ἀναπαιστικοὶ σπονδειακοὶ
396 τε καὶ ὅλως σεμνοί. ἦθη δὲ καὶ πάθη προσώπων εἵπερ
τις ἄλλος κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται, διὰ δὲ 20
τούτων καὶ πλείονι τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται, ὥς
ἐν τε ἄλλοις καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν κατὰ
τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον ἀκκείνου πρὸς Ξέρξην
περὶ τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων λόγους. Τοσαῦτα
καὶ περὶ Ἡροδότου. 25

Περὶ δὲ Θουκυδίδου μέλλων λέγειν προδιορίζομαι

1 καὶ (pro ἦ) Vc 3 τὴν om. Pa 3.4 τοῦ Ἰσοκράτους
suspect. 9 το[ίνυν m.po.] Pc 17 κατὰ om. Ac | cf. 251, 23
20 πολιτικώτατα PcAcSf 21 τοῦτο Ac 22 τοῖς ἄλλοις Ac
23 τοῦ m.1Vc | vel Ἀρτάβαζον, cf. Her. 7, 46 sq. 24 ἀνθρωπείων
PaVc, cf. Her. 7, 47; ἀνθρωπίνων PcAcSf, cf. Her. 7, 46
26 προδιορίζομαι Pa

τοσοῦτον, ὥς οὐκ, ἐπειδὴ μεθ' Ἡρόδοτον ἐμνήσθημεν
 αὐτοῦ καὶ μετ' ἄλλους, διὰ τοῦτο χρὴ νομίζειν, ὥς τῇ
 κατὰ λόγους ἔξει τε καὶ δυνάμει μετ' ἐκείνους ἡμῖν
 τέτακται· ἐπεὶ οὐδὲ Ἡρόδοτον μετὰ Νικόστρατον δῆ-
 5 πουθεν ἢ μετ' Αἰσχίνην, ἀλλ' οὐδὲ μετὰ Ξενοφῶντα
 ἡμεῖς τάττοιμεν ἂν λόγων τε δυνάμεως ἕνεκα καὶ τῆς
 κατ' αὐτοὺς ἔξεως, ἄλλως τε καὶ ἐν εἵδει πανηγυρικῷ·
 422 τῇ δὲ ἀκολουθίᾳ τοῦ περὶ τῆς ιδέας ἐκείνης λόγου ἐπό-
 μενοι ταύτῃ τῇ τάξει κεχρήμεθα, ἰδίᾳ μὲν τοὺς ἄλλους
 10 πανηγυρικούς, ἰδίᾳ δὲ τοὺς ἱστορικούς τιθέντες. καὶ
 τῶν ἱστορικῶν δὲ ἐν πρώτοις Ἡροδότου διὰ τοῦτο
 ἐμνήσθημεν, ὅτι πανηγυρικώτερος καὶ ἡδίων οὐ Θου-
 κυδίδου μόνον ἀλλ' ἴσως ἀπάντων ἐστὶ τῶν οὕτω γρά-
 φειν λόγους προελομένων· ἐπεὶ Θουκυδίδης γε καὶ 397
 15 ἀμφισβήτησιν τῶν παράσχοι, μεθ' ὧν ἐξετάζοιτ' ἂν δι-
 καίως· οὐχ ἥττον γὰρ δικανικός ἐστὶ καὶ συμβουλευτι-
 κὸς ἢ πανηγυρικός, λέγω καὶ κατὰ τὰς ἐννοίας καὶ τὸ
 μῆδεν ἀκατασκεύως εἰσάγειν. ἀλλὰ τετάχθω μὲν, ἔνθα
 αὐτῷ καὶ προσήκει τετάχθαι καθ' ἐκάτερον, κατὰ τε τὸ
 20 τῶν λόγων εἶδος καὶ κατὰ τὸ προκεκρίσθαι τινῶν, ἐτέ-
 ρων δέ, εἰ καὶ τοῦτο συμβαίνοι, τὰ δεύτερα φέρεσθαι
 τῆς περὶ τοὺς λόγους ἔξεως ἕνεκα· ἡμεῖς δὲ ὁποῖός τις
 ἐστὶ χαρακτηρίσομεν.

Ὁ τολύνην Θουκυδίδης μάλιστα μεγέθους ἐφιέμενος
 25 τυγχάνει μὲν του μεγέθους, οὐ μὴν οὐπὲρ ἐφλέσθαι
 μοι δοκεῖ μεγέθους τυγχάνει· βούλεται μὲν γάρ, ὥς

2 ὥς καὶ τῇ VcAcSf 3 τοὺς λόγους AcSf 4 μετὰ — 5
 οὐδὲ m.po. suppl. Vc 6 τάττωμεν Pc | γε Ac | ἕνεκα Pc
 11 διατοῦτο Ἡροδότου Ac 12. 13 μόνον Θουκυδίδου AcSf 14 γε
 PAc; μὲν Sf, (γε supr.) Vc 15 παράσχῃ⁹¹ Vc 17 pr. καὶ supr.
 m.1Vc; δὲ Sf 21 δὲ om. Sf 23 χαρακτηρίσωμεν vulg. 26 μὲν
 om. Pa

ἔγωγε οἶμαι, σεμνὸν εἶναι τὸν λόγον αὐτῷ, ὅπερ ἴδιον
 μεγέθους πανηγυρικοῦ, φαίνεται δὲ ὑπερβαίνων τοῦτο
 καὶ μάλιστα κατὰ τὴν λέξιν ἐπὶ τὸ τραχύτερον μᾶλλον
 καὶ τὸ σκληρότερον καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ ἀσαφέστερον,
 καὶ ἔτι κατὰ τὴν συνθήκην τῶν λέξεων· ἐπιμελεῖται 5
 μὲν γὰρ κόσμου ἀλλ' ὅτι μάλιστα, βουλόμενος δὲ εἶναι
 καὶ τοῦτο ὑψηλὸν αὐτῷ καὶ ὑπέρογκον πάλιν ὑπερ-
 ἐκπίπτει κατὰ τε τὰς ὑπερβολὰς καὶ τὰς καινότητας
 τῶν συνθηκῶν, ὥστε ἐπὶ τὸ σκληρότερον καὶ δι' αὐτὸ
 ἐπὶ τὸ ἀσαφέστερον φέρεσθαι. ἀξιωματικὸς δὲ ὁ ἀνὴρ 10
 398 ἀλλ' ὅτι μάλιστα, ταῖς δὲ ἐννοίαις εἶπερ τις ἄλλος πο-
 λιτικὸς ὁμοῦ καὶ σεμνός· οὐδὲν γὰρ ἀκατάσκευον οὐδ'
 ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀπολείπει. ταῖς μέντοι μεθόδοις οὐ
 τοιοῦτος· μετὰ γὰρ μεγέθους τινὸς γνωρίμου ἢ τινος 423
 ἑτέρου τοιούτου καὶ τὰς κατασκευὰς εἰσάγει· διὸ καὶ 15
 ἀγλευκῆς ἐστὶ σχεδὸν διόλου· εἰ δέ που καὶ γλυκύτητα
 ἔχοι, μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ιδέας αὐτοῦ
 ἐκφαίνεται τὸ μέρος ἐκεῖνο, οἷόν ἐστι καὶ τὸ «Τηρεῖ
 δὲ τῷ Πρόκνην τὴν Πανδίωνος ἀπὸ Ἀθηνῶν σχόντι
 γυναικα» καὶ τὰ ἐξῆς καὶ ὅσα τοιαῦτα. θαυμάζειν δέ, 20
 εἰ καὶ μὴ τοιοῦτον ἦν τοῦτο, οὐκ ἐχρῆν, ὅτι καὶ ἡδο-
 νήν που ἔσχεν ὁ λόγος αὐτῷ· σχεδὸν γὰρ οὐδ' ἄλλος
 τις τῶν κατ' ἄνδρα λόγων ὁτιοῦν ἐν εἶδος προελόμενός
 τε καὶ ἐργασάμενος δύναιτ' ἂν καθαρὸς ὁφθῆναι καὶ

1 αὐτ[ῷ], ex ὅν? Pa 2 μεγέθους om. Pa, mg.: μεγέθους
 λόγου ἴδιον μεγέθους (sic) | λόγου add. ante πανηγυρικοῦ VcAcSf
 8 cf. 249, 24 5 καὶ om. Vc | σύνθεσιν VcAcSf 6. 7 καὶ τοῦτο
 εἶναι αὐτῷ ὑψηλὸν Vc 8 περιβολὰς VcAcSf 9 διατοῦτο
 AcSf; cf. l. 4 15 διὸ — 16 σχεδὸν om. Vc 17 ἐχ[ο]μ Pa; ἐχ[ε]i
 Pc 18 ἐμφαίνεται AcSf | Thuc. 2, 29 | τῷ (pro alt. τὸ) Vc
 19 δὲ om. Vc 21 οὐκ punctis del. Vc (ἦν, τοῦτο [οὐκ] Spengel,
 collato Ma)

μὴ οὐχὶ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀμνηγέπη προσαψά-
μενος εἰδὼν τοῦ λόγου. ἔτι ὥς ἱστορικὸς ὁ Θουκυ-
δίδης κέχρηται μὲν καὶ μιμήσει κατὰ τε τὰς δημηγο-
ρίας καὶ ἐν τισι διαλόγοις, ὁ αὐτὸς δὲ ἐστὶ καὶ τού-
5 τοις, μᾶλλον δὲ μειζόνως ἐν τούτοις ἐστὶ τοιοῦτος,
οἷον αὐτὸν ἐχαρκτηρίζομεν, ἐπεὶ ἔν γε τῇ ἱστορίᾳ
ἥττον ἐστὶ σκληρὸς καὶ τραχύς· ἔχει γὰρ πολλὰ ἐν-
ταῦθα καθαρὰ τε καὶ εὐκρινῇ καὶ τὸν γε διδάσκαλον
αὐτοῦ τὸν Ἀντιφῶντα πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, τούτοις 399
10 δὲ οἷμαι καὶ μᾶλλον παρελήλυθε. Τοσαῦτα καὶ περὶ
τοῦ Θουκυδίδου.

Ἐκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος, παρ' οὗ δὴ μάλιστα ὠφέ-
ληται ὁ Ἡρόδοτος, καθαρὸς μὲν ἐστὶ καὶ σαφής, ἐν δὲ
τισι καὶ ἡδὺς οὐ μετρίως· τῇ διαλέκτῳ δὲ ἀκράτῳ Ἰάδι
15 καὶ οὐ μεμιγμένῃ χρησάμενος οὐδὲ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον
ποικίλῃ, ἥττον ἐστὶν ἔνεκά γε τῆς λέξεως ποιητικός.
καὶ ἡ ἐπιμέλεια δὲ αὐτῷ οὐ τοιαύτη οὐδ' ὅμοιος ὁ
κόσμος ὁ περὶ αὐτήν· διὸ καὶ ταῖς ἡδοναῖς ἐλαττοῦται
πολλῷ τοῦ Ἡροδότου, ἀλλὰ πάνυ πολλῷ, καίτοι γε
20 μύθους τὰ πάντα σχεδὸν καὶ τοιαύτην τινὰ ἱστορίαν
424 συγγραψάμενος. ἀλλ' οὐ μόνον ἡ ἔννοια ἱκανὴ λόγων
εἶδος ὅτιοῦν ἐξεργάσασθαι, πολὺ δὲ ἔχει καὶ ἡ λέξις
καὶ τὰ περὶ τὴν λέξιν, οἷον σχήματα, κῶλα, συνθῆκαι,
ῥυθμοί, ἀναπαύσεις, πρὸς τὸ καὶ ἡδονὰς ποιῆσαι καὶ
25 γλυκύτητας, οἷαί εἰσιν αἱ παρὰ Ἡροδότῳ, καὶ νῆ Δία
γε ἄλλο τι λόγων εἶδος, ὥς ἕκασται πεφύκασιν ἐργά-
ζεσθαι λόγων ἰδέαι. εἰκότως οὖν τοῦτο ὁ Ἐκαταῖος
πέπονθε, τῆς ἐπιμελείας καὶ τοῦ περὶ τὴν λέξιν κόσμου
μὴ ὁμοίως φροντίσας. Τοσαῦτα καὶ περὶ Ἐκαταίου.

5 ἐστὶν ἐν τούτοις Vc 11 τοῦ om. VcAcSf 12 καὶ (pro δὴ)
Pc 14 οὐ om. Vc 15 τὸν om. Vc 19. 20 μύθους γε VcAcSf

400 Περὶ δὲ Θεοπόμπου καὶ Ἐφόρου καὶ Ἑλλαντίκου καὶ
 Φιλίστου καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις περιττὸν ἔδοξεν εἶναι
 μοι γράφειν, μάλιστα μὲν καὶ διὰ τὸ ἀπὸ τε τοῦ περὶ
 τῶν ἰδεῶν λόγου καὶ τῶν κατ' ἄνδρα εἰρημένων μὴ
 χαλεπῶς ἡγεῖσθαι δύνασθαι τινα καὶ περὶ ἐκείνων 5
 χαρακτηρίσαι, πρὸς δὲ τούτῳ καὶ ὅτι ζήλου καὶ μιμή-
 σεως τὰ εἶδη τῶν λόγων αὐτῶν οὐ πάνυ τι, μᾶλλον
 δὲ οὐδ' ὅλως, ὅσα γε ἐμὲ γινώσκειν, ἡξίωται παρὰ τοῖς
 Ἑλλησι, καθάπερ τὰ τῶν ἄλλων οἶον Θουκυδίδου,
 Ἡροδότου, Ἐκαταίου, Ξενοφώντος, τῶν λοιπῶν. 10

Τούτοις ἐπόμενόν ἐστι τοὺς μεθ' Ὅμηρον ποιητὰς
 χαρακτηρίσαι, ὥσπερ τοὺς μετὰ Δημοσθένην ῥήτορας
 ἐχαρακτηρίζομεν καὶ τοὺς μετὰ Πλάτωνα λογογράφους
 πρῶτον περὶ αὐτῶν ἐκείνων εἰπόντες, Πλάτωνος καὶ
 Δημοσθένους, ὥσπερ καὶ περὶ Ὁμήρου. Ἰσως δὲ καὶ 15
 περὶ τούτων οὐκ ἀναγκαίως εἰρήκαμεν, δυναμένων
 ῥαδίως χαρακτηρίσειν καὶ πάνθ' ὄντιναοῦν καὶ νέον
 καὶ παλαιὸν καὶ ποιητὴν καὶ λογογράφον καὶ ῥήτορα
 τῶν τὰ γενικὰ δὴ ταῦτα εἶδη τοῦ λόγου καὶ οἶον στοι-
 χεῖα πάσης ιδέας ἐπεσκεμμένων, περὶ ὧν τὴν πᾶσαν 20
 πραγματείαν ταύτην συνεστησάμεθα· ὥστε περιττῶς
 401 ἂν πλεονάζοιμεν καὶ περὶ τῶν ποιητῶν καθ' ἕναστον
 διεξιόντες, ἄλλως τε καὶ πάνυ πολλοῦ γενησομένου
 τοῦ λόγου, μὴ μόνον περιττοῦ· δεῖ γὰρ δήπου πρότε- 25
 ρον, εἰ μέλλοι τις ταῦτα ὀρθῶς διευκρινήσειν, ἰδίᾳ
 μὲν περὶ ἐποποιίας εἰπεῖν τι καὶ τῶν κατ' αὐτὴν δευ-
 τέρων γε καὶ τρίτων μεθ' Ὅμηρον, ἰδίᾳ δ' αὖ περὶ

3 τοῦ περὶ om. m.1Vc 6 τούτοις Vc 10 καὶ τῶν VcSf
 13 p. 395 sq. | p. 404 sq. 14 πρότερον VcAcSf | p. 386, 16 sq.
 15 p. 380 sq. | p. 389, 21. 391, 5 sq. 17 cf. 213, 7 19. 20
 β
 ἐπεσκεμμένων καὶ οἷον στοιχεῖα πάσης ιδέας Pc 27 τε (pro γε) Vc

τραγωδίας καὶ κωμωδίας ὡσαύτως τῶν τε λυρικῶν
 ποιημάτων καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν τῆς ποιήσεως ἀπάν-
 των καθ' ἑκάστον γε αὐτῶν εἰπεῖν, τίς ὁ πρῶτος καὶ
 διὰ τί καὶ τίς ὁ δεύτερος καὶ διὰ τί, ὥστε σχεδὸν εἰς
 6 ἀπέραντόν τι τὸν λόγον προελθεῖν.

Ἀπόχρη οὖν τὰ προειρημένα καὶ τέλος ἡμῖν ὁ Περὶ
 τῶν ἰδεῶν λόγος τοῦτο ἔχέτω. μεθ' ὃν ὁ Περὶ τῆς
 κατὰ μέθοδον δεινότητος γεγράφεται, ὅς ἐστιν ἔλλειμμά
 τι τῆς πραγματείας ταύτης, καίτοι πολλῷ καὶ ταύτην
 10 παρεληλυθώς, ὥς καὶ μικρῷ πρότερον διωρισάμην καὶ
 αὐτὸ δηλώσειν τὸ πρᾶγμα φημί.

3 γε P; τε VcAcSf 4 καὶ τίς — διὰ τί om. Vc 7 τῶν
 om. Vc | μεθ' ὃν κτλ.: cf. 380, 3 10 cf. 378, 18 11 subscr.
 τέλος τοῦ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐρμολόγιον βιβλίου β'· μεθ' ὃ ἐστὶ τὸ
 τρίτον τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος P; ἐρμολόγιον περὶ ἰδεῶν
 βιβλίου β' Vc; om. AcSf (Ba deest)

ΠΕΡΙ ΜΕΘΟΔΟΥ ΔΕΙΝΟΤΗΤΟΣ

- 1 Πᾶν μέρος λόγου εὔρεται μὲν ἐπὶ μνηύσει πράγμα-
τος, καιροῦ δὲ ἰδίου τυχόν, ὃ δὲ καιρὸς κατὰ ἥθους
προσθήκην γινόμενος ἰδίαν διάνοιαν ἀπεργάζεται, οὐ
μόνον ἰδίαν, ἀλλὰ καὶ διάφορον, οὐ μόνον διάφορον,
ἀλλὰ καὶ διαφόρους, οὐ μόνον διαφόρους, ἀλλὰ καὶ
ἐναντίας. οἷον κακοῦργος πᾶς ὁ κακὸν τι ἐργαζόμενος,
ἰδίως δ' ὁ κλέπτης. διάφορον δέ, οἷον δημηγορεῖν τὸ
ἐν δήμῳ ἀγορεύειν, ἰδίως δὲ τὸ κεχαρισμένα λέγειν καὶ
τὸ ἀπαίδευτα λέγειν. διαφόρους δέ, οἷον ἄνθρωπος γέ-
νους ὄνομα καὶ ἥθους ἡμέρου καὶ τύχης ὄνομα καὶ
πανουργίας. ἐναντίας δέ, ὡς τὸ «μείναι' ἐπὶ χρόνον»,
τὸν πολύν, τὸν ὀλίγον, καὶ παρὰ Πλάτωνι 'χρόνον' δὴ
τὸν πολὺν δηλοῖ· καὶ τὸ «αὐτός, ὧ Φαίδων, παρε- 15

P = PaPc
VcAcSf; Ph

1. 2 sic PVcSfPh; 'Ερμολόγους om. AcLbMdOhVil, m.1Nc;
ἐρμολόγους τέχνης ἐρητορικῆς τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος Of
4 pr. δὲ om. Vf | vix san. | ὃ — 5 γινόμενος post 5 ἀπεργάζεται
Sc 5 ἐργάζεται VcSfPh, v.l.P | καὶ οὐ Ld 6 καὶ add. ante
οὐ P 7 καὶ add. ante οὐ Od 8 <ἰδίαν μὲν> οἷον? 9 δ'
om. m.1Sf 10 δὲ om. Ph | cf. Plat. Gorg. 502 CD | ἢ καὶ Vt |
καὶ — 11 λέγειν om. Va 13 Hom. B 299 14 [τὸν πολύν]
Spengel; schol. Ven. A: δτι Ζηνοδότος γράφει 'ἔτι χρόνον', ἀπι-
θάνως· ἔμφασις γὰρ γίνεται πολλοῦ χρόνου διὰ τοῦ 'ἔτι' | Plat.
Phaedr. 278 D (ἐν χρόνῳ), Tim. 21 D (διὰ χρόνον)? fortasse l. 14
παρὰ Θουκυδίδῃ [2, 18] vel tale quid submotum est, cum glos-
sema παρὰ Πλάτωνι ad l. 15 ascriptum eo irreperet 15 Plat.
Phaedon. 57 A

γένου; αὐτός, ὃ 'Εχέκρατες». ὃ μὲν γὰρ ἤρετο ὥς
θαυμάζων καὶ μακαρίζων τὸν παραγενόμενον, ὃ δὲ
ἀποκρίνεται σεμνυνόμενος καὶ μεγαφρονῶν.

Περὶ πάσης λέξεως.

403

6 Πάσης λέξεως τῆς ἀγνοουμένης ἐν πεζῷ λόγῳ τρεῖς 2
μέθοδοι τῆς εὐρέσεως· ἡ γὰρ ἐθνικὴ ἐστὶν ἢ λέξις ἢ
427 τεχνικὴ ἢ νομικὴ. ὃ γοῦν παρασάγγης οὐκ οἶδα τίς
ἐστὶν· ἐθνικὸν γὰρ ἐστὶ καὶ Περσικὸν ὁδοῦ μέτρον,
οἱ τριάκοντα στάδιοι· σχοῖνος δὲ Αἰγύπτιον, οἱ ἐξή-
10 κοντα στάδιοι. νομικὸν δὲ ὄνομα τὸ τοιοῦτον «πομ-
πεύειν ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν εἵλετο»· ἐν Ἀθήναις τοῖς
Διονυσίοις ἐπόμενον καὶ ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο καὶ
τοῦτο ἐκαλεῖτο πομπεύειν· καὶ ἡ εἰσαγγελία καὶ ἡ
φάσις καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα νομικά ἐστι. τεχνικά
15 δὲ ἐκεῖνα· «ξεύξαντες τὰς παλαιὰς ναῦς» ναυπηγικὸν
ὄνομα, καὶ δις διὰ τεσσάρων μουσικόν, καὶ μοσχεύειν
γεωργικόν, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν λέξιν ἀμαρτημάτων.

Τὰ ἀμαρτήματα κατὰ τὴν λέξιν κατὰ δύο τρόπους 3
20 γίνονται, ἀκυρίαν καὶ παραφθοράν· ἀκυρίαν μὲν, οἶον,

1 εἴρετο Vc 3 ἀποκρίνεται Pa 4 mg. PPπ; om. VcSf; περὶ
πάσης λέξεως ἀγνοουμένης ἐν πεζῷ λόγῳ LcPe; πόσαι μέθοδοι
τῆς ἀγνοουμένης λέξεως ἐν πεζῷ λόγῳ mg. (m.1?) Ac; πόσαι καὶ
ποῖαι μέθοδοι τῆς εὐρέσεως ἀγνοουμένης λέξεως ἐν πεζῷ λόγῳ
mg. Ph | mg. α̃ PAc 5 aliter [Dion.] Art. II 1 p. 366, 18. 386,
13 Us. 7 τί Ald. 8 καὶ om. NeOdViq 9 αἰγύπιος Ac |
σχοῖνος — 10 τοιοῦτον om. Pc; cf. Herod. 2, 6; Athen. III 121f sq. |
οἱ om. Vb, cf. Herod. 10 νομικὸν δὲ om. Ph | Dem. 18, 124
10. 11 τιμᾶν ἐν ἀλλοῖς (vel ἀλλῶ?) mg. Ph | γὰρ τοῖς Ac 13 εἰς-
αγγελία δὲ καὶ Ald. 14 τὰ ἄλλα La 15 Thuc. 1, 29 16 τὸ
ὄνομα ScVt | διὰ πασῶν MdOhVs, v.l. Lb 18 supr. PPπ; om.
VcAcSfPh | mg. β̃ PAc 19 τὰ περὶ τὴν λέξιν ἀμαρτήματα Sc
Vt, cf. [Dion.] II 1 p. 365, 3 Us.

ἐὰν εἴπῃ τις ἔρωτῶ καὶ παρακαλῶ ἄντι τοῦ δέομαι, ἀκύνως εἴρηκε· τὸ μὲν γὰρ παρακαλεῖν ἢ καλεῖν ἐστὶν ἢ προτρέπεσθαι, τὸ δὲ ἐρωτᾶν πυνθάνεσθαι. παραφθορὰν δέ, οἶον, ὃ καλοῦσι διαζῶμα, ἐὰν τις εἴπῃ διαζώστραν ἢ τὸ αἰμωδεῖν ἀμωδεῖν καὶ τὰ τοιαῦτα. 5

**Πότε ταυτότητι ὀνομάτων χρησόμεθα καὶ
πότε ποικιλίᾳ.**

- 4 Πότε ταυτότητι ὀνομάτων χρησόμεθα καὶ πότε ποικιλίᾳ; ταυτότητι μὲν, ὅταν τοῦ πράγματος ἐν ὄνομα ἢ τὸ ἐναργέστατον· τότε γὰρ οὐ ζητεῖν δεῖ χορηγίαν 10 ἀφανίζουσιν τὴν ἐνάργειαν τοῦ πράγματος, ἐὰν δέ τις παραλάβῃ, ἐπιδείξιν μὲν ἄκαιρον ἐποιήσατο, τὴν χρεῖαν δὲ ἀπολώλεκε τῆς συγγραφῆς. Ὅμηρος

«ὥς δὲ χιῶν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν, 428
ἦν τ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ, 15
τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
ὥς τῆς τήκετο καλὰ παρήια δακρυχεοῦσης.»

οὔτε τὸ λείβεται οὔτε τὸ χεῖται οὔτε τὸ λύεται οὔτως ἀρμόζει ὥς τὸ ἑτήκεται· ὅψις γὰρ ἐστὶ χιόνος ἀναλυσκομένης ἢ τηκεδών. 20

Ὅταν δὲ πολλὰ ὀνόματα ἔχῃ τις ἰσότημα καὶ ὁμοίως ἔχοντα ἐνάργειαν χρήσιμον, ἢ ποικιλία ἀρμόζει, οἶον Ὅμηρος

1 καὶ om. Ph | cf. Suid. s. v. παρακαλεῖν 2 ἀκύνως Ph | γὰρ om. Ph 4. 5 διαζώστραν εἴπῃ Pc 5 ἢ (pro καὶ) Ph | de eodem verbo: [Dion.] II 1 p. 366, 2 sq. (cf. 365, 3) Us. 6. 7 Pπ, mg. P; om. VcAcPh; περὶ ταυτότητος ὀνόματος καὶ ποικιλίας mg. Sf, (ὀνομάτων) Vt | mg. γ PAc 8. 9 πῆλικία (sic) Ph 9 ἢ ὄνομα AcSfPh 10 τότε γὰρ om. VcPh 12 μὲν om. Sf Ph | cf. [Dion.] II 1 p. 366, 16. 17 Us. 13 γραφῆς Sf 14 Hom. τ 205 | δὲ om. Ph 17 δάκρυα χεοῦσης Pa 19. 20 ἀναλυσκομένη ἢ Ph, m.1Vc 21 τις μὴ ἰσότημά μὴδὲ ὁμοίως Ac

«ὥς δ' ὅταν ὠδίνουσιν ἔχῃ βέλος ὀξύ γυναικα,
 δριμύ, τό τε προΐεισι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι, 405
 Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι»·

ἔχομεν ὀξύ, δριμύ, πικρόν, ἐπεὶ δ' οὐκ ἔχει ἄλλο ἰσότη-
 5 μόν, ἐπὶ τὸ πρῶτον ἐπανέρχεται

«ὥς ὀξεῖ' ὀδύναι δύνον μένος Ἀτρείδαο».

καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ προοιμίῳ τεκμήριον, σημεῖον,
 παράδειγμα, μαρτύριον, καὶ αἰὲ κύκλον ποιεῖται τῶν
 ὀνομάτων· «ἐκ δὲ τεκμηρίων, ὧν ἐπὶ μακρότατον σκο-
 10 ποῦντί μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει», καὶ «μαρτύριον δέ·
 Δήλου γὰρ καθαιρομένης ὑπὸ Ἀθηναίων», καὶ «ση-
 μεῖον δ' ἐστὶ ταῦτα τῆς Ἑλλάδος ἔτι οὕτω νεμόμενα
 περὶ τε Λοκροὺς τοὺς Ὀζόλας καὶ Αἰτωλοὺς καὶ Ἀκαρ-
 νᾶνας», καὶ «παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν
 15 ἐστὶ διὰ τὰς μετοικίας ἐς τὰ ἄλλα μὴ ὁμοίως αὐξηθῆναι».

Περὶ περιττότητος.

Ἡ περιττότης ἐστὶ διπλῆ, καὶ κατὰ λέξιν καὶ κατὰ 5
 γνώμην· ἐκατέρω δὲ διπλῆ, καὶ ἡ κατὰ λέξιν καὶ ἡ κατὰ
 429 γνώμην, καὶ ἡ μὲν κατὰ λέξιν γίνεται διατριβῇ καὶ

1 Hom. A 269 1—15 cf. [Dion.] II 1 p. 385, 15—386, 8 Us.
 (loci Thucydidei simili modo turbati) 2 τό om. Ph 4 ἔχει
 μὲν Ac | πικρόν· ὀξύ· δριμύ Vc | ἐπειδὴ δ' VcSfPh 6 Hom.
 A 272 | ὀξεῖαι PVc | ὀξεῖεσο· δύναι Ph 9 Thuc. 1, 1 10 Thuc.
 1, 8 | καὶ μαρτύριον δέ om. Vc 11 καθαιρομένης PAcPh |
 Thuc. 1, 6: σημεῖον — 12 νεμόμενα; ea laudat etiam [Dion.] l. l.
 386, 7 12 δ' om. Sf | νεμόμενα ScVt, Thuc. 1, 5; γενόμενα
 VcAcPh, (γὰρ καὶ νεμόμενα ἡγουν κατοικοῦμενα m.2) Sf; γινό-
 μενα P 13 περὶ τε — Ἀκαρνᾶνας leguntur Thuc. 1, 5 (καὶ
 μέχρι τοῦδε πολλὰ τῆς Ἑλλάδος τῷ παλαιῷ τρόπῳ νέμεται περὶ
 τε A. κτλ.); om. [Dion.] 14 Thuc. 1, 2: καὶ παράδειγμα κτλ.
 16 supr. PPπ, mg. Sf; om. VcAcPh | mg. δ PAc 17 pr. καὶ
 om. Sf 18 pr. καὶ — 19 γνώμην om. Sf 18 utrumque ἡ om.
 Ph 19 καὶ ἡ μὲν κατὰ λέξιν om. Ph

406 πλήθει, ἡ δὲ κατὰ γνώμην κατὰ ἐπενθυμήσεις καὶ λόγων καθολικῶν τοῖς ἰδίοις συμπλοκήν.

Διατριβή ἐστὶ βραχέος διανοήματος ἡθικοῦ ἔκτασις, ἵνα ἐμμείνη τὸ ἥθος τοῦ λέγοντος ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ ἀκούοντος, οἷον ἔτην μὲν ὕβριν Μειδίου πάντες ἴστε',⁶ ἐξέτεινε δ' αὐτὸ οὕτως «τὴν μὲν ἀσέλγειαν καὶ τὴν ὕβριν, ἣ πρὸς ἅπαντας ἀεὶ χρῆται Μειδίας, οὐδένα οὐδ' ὑμῶν οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν ἀγνοεῖν οἶομαι»· καὶ τὸ Περὶ τοῦ στεφάνου προοίμιον ὁμοίως ἔχει

Πλήθος δέ ἐστι ποικίλων ὀνομάτων ἰσοτίμων ἐπὶ¹⁰ χυσις εἰς κίνησιν ἡθους, οἷον «τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὐτῇ ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ λοιδορίαν καὶ προπηλακισμόν ὁμοῦ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα», ὅπου καὶ τὸ πλήθος ἔδειξεν εἰπὼν ὁμοῦ.

Ἡ δὲ ἐπενθύμησις ἐστὶν ἐνθύμημα ἐπιφερόμενον, ὃ¹⁵ μὴ προστεθὲν μὲν οὐ ποθεῖται, προστεθὲν δὲ τὸ πᾶν ὠφελεῖ. οἱ δὲ καθολικοὶ λόγοι δηλονότι τί ποτέ εἰσι. παραδείγματα καὶ τῶν ἐπενθυμήσεων καὶ τῶν καθολικῶν λόγων παραλλάξ εἰσιν, ὥς ἐν τῷ Θουκυδίδου ἐπιταφίῳ· ὧν ὁ καιρὸς οὗτος· πρὸς μὲν τὰ σκληρὰ καὶ²⁰ αὐθάδη διανοήματα ἐπενθυμήσεις παραλαμβάνονται, ἵνα μαλάξωσι τὰ ἥθη, πρὸς δὲ τὴν πίστιν τῶν ἰδίων λόγων οἱ κοινοὶ λόγοι καὶ καθολικοί. ἀμφοτέρων δ'
407 ἦν ἐν τῷ ἐπιταφίῳ χρεῖα· καὶ γὰρ αὐθαδέες ἐσσι καὶ ἄπιστον τὸ λέγειν ὅτι ἐδεῖ λέγεσθαι ἐπιτάφιον', τῶν²⁵

⁶ διατριβή δε ἐστὶ Vδ | ἔκτασις VcPh ⁶ αὐτὸ VcSfPh; αὐτὴν PAc | Dem. 21, 1 ⁷ πάντας Ph | χρῆται μειδίας ἀεὶ Pc
⁸ οὐδ' VcSf; om. PAcPh ⁹ τὸ τοῦ περὶ στεφάνου Ph
¹¹ Dem. 18, 12 ¹² αὐτῇ codd. ¹³ δὲ (pro καὶ) Sf | ἐνθυμήσεων Ph
¹⁹ παραλλάξ εἰσιν Sf, m.po.P, v.l.P; παραλλάξεις Ph, m.1P Vc; παραλλάξεις εἰσιν Ac | ὥς om. v.l.P ²¹ νοήματα Ac
²⁵ γενέσθαι Pa 25. p. 419, 1 τοῖς πάλαι οὕτως ἐδοκιμάσθη Thuc. 2, 35

πάσαι οὕτω δοκιμασάντων. πρὸς μὲν οὖν τὸ αὐθαδὲς
αἱ ἐπενθυμήσεις, πρὸς δὲ τὸ ἄπιστον οἱ καθολικοὶ λόγοι.
430 Τῶν δὲ αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν διανοημάτων θερα- 6
πείαι καὶ παραμυθίαι δύο, ἡ βραχεῖα προσθήκη ἢ ὁμο-
5 λογία τοῦ τολμήματος. βραχεῖα μὲν οὖν προσθήκη οὐ-
τως «ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὧς Ἀθηναῖοι, μονονουχὶ
λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων
αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστί» καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ «ὥσπερ
ἑωλοκρασίαν τινά μου τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας κατασκε-
10 δάσας»· καὶ Πλάτων «ἄλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι
ποτίμῳ λόγῳ», αὐθαδὲς τοῦτο· τίς οὖν ἡ βραχεῖα προσ-
θήκη; «οἷον ἄλμυρὰν ἀκοὴν». — Ὁμολογία δὲ τοῦ
τολήματος, ὡς ἐν τῷ Κατὰ Τιμοκράτους «καὶ γὰρ εἰ
φορτικὸς ὁ λόγος εἶναι δοκεῖ, ὅμως ἐρῶ· ἀποκτείνετε
15 αὐτόν, ἵνα τοῖς ἀσεβέσιν ἐν Αἰδοῦ θῇ τοῦτον τὸν νόμον».

Περὶ παραλείψεως καὶ ἀποσιωπήσεως.

408

Πότε παρὰλειψις καὶ ἀποσιώπησις γίνεται; ὅταν βου- 7
ληθῶμεν τὴν ὑπόνοιαν μέλζονα καταστῆσαι τοῦ πράγ-

1 οὖν AcSf; γὰρ VkNc; om. PVcPh 2 αἱ AcSf; om. PVc
(1. 2 Vc: τὸ [I]ἄν[θαδὲς m.po.] Vc; Ph: τὸ θαυμάσαι) | λόγοι
om. Pa 3 non incipit novum caput VcAcSfPh; caput εἰ P
(mg. πόσαι καὶ ποῖαι παραμυθίαι τῶν αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν
διανοημάτων P); εἰ περὶ αὐθαδῶν ἐπινοημάτων Pπ, mg. int. Pa |
δὲ om. Ph | ἐπινοημάτων Pπ 4 [ἡ m.2 ex ἡ] βραχεῖα προσθήκη.
[καὶ add. m.2; ἡ m.2 ex ἡ] Sf | cf. 448, 22; de metaphoris (τὸ
ὥσπερ εἰ φάναι καὶ οἰονεῖ κτλ.) cf. Aristotelem et Theophrastum
Π. ὕψ. 32, 3, 4; cf. Arist. Rhet. Γ 7 p. 1408 b 2. II. εὐρ. p. 202, 16
6 Dem. 1, 2 | ὧς Ἀθηναῖοι om. VcSfPh 7 ἐκείνων om. Ac
8 αὐτοῖς om. Sf | αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστί om. Ph | ἐστί om., ἡ
ἐκείνων εἴπερ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε add. Ac, cf. Dem. |
Dem. 18, 50 9 τινὰ ἀλλ' οὐ τῆς Ph 9.10 κατεσκεδάσεν Ph
Sf; κατεσκεδάσας Vc 10 Plat. Phaedr. 243 D | οἷον ἄλμυρὰν
P 11 δὲ ante τοῦτο add. Sf, (er.) Vc 18 cf. Dem. 24, 104
15 τοιοῦτον (om. τὸν) Ph 16 supr. Ac, mg. PSf; om. VcPh |
mg. εἰ AcSf, εἰ P 17 τότε Ac

ματος ἐν τῇ γνώμῃ τῶν ἀκουόντων, ἢ λέγομεν· οἷον λάβωμεν πρῶτον ἐκ τοῦ λόγου παράδειγμα ὅπως οὗτος κέχρηται τῷ πατρὶ· λέγω ἴσως ἢ ἀντεῖπεν ἢ οὐκ ἐπέσθη, ἢ δὲ ἀποσιώπησις μερίζουσα τὴν ὑπόνοιαν πεποίηκεν, ὥς ἐπιβουλεύων τῷ πατρὶ. Δημοσθένους δὲ τῇ 5 ἀποσιώπησει τῇ τελείᾳ οὕτως κέχρηται ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφάνου «ἀλλ' ἐμοὶ μὲν — οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς οὐδὲν εἰπεῖν ἀρχόμενος τοῦ λόγου».

Ἐν προσποιήσει δὲ παραλείψεως μνήμη τῶν πραγμάτων κατὰ τρεῖς τρόπους γίνεται, ἥτοι ὅταν μικρὰ 10 μὲν ἢ τὰ πράγματα, χρήσιμα δὲ τῷ λέγοντι· ἢ ὅταν ἢ γνώριμα, διὰ μὲν τὸ γνώριμα εἶναι φησὶ παραλιπεῖν, 431 διὰ δὲ τὸ χρήσιμα εἶναι λέγει αὐτά· ἢ ὅταν ἐπαχθῇ ἢ, χρήσιμα δὲ τῷ λέγοντι, διὰ μὲν τὸ ἐπαχθῇ εἶναι φησὶ παραλιπεῖν, διὰ δὲ τὸ χρήσιμα εἶναι λέγει αὐτά. 15

Παραδείγματα τούτων, τῶν μὲν μικρῶν ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου «ὅσα μὲν οὖν ἢ τοὺς χορευτὰς κωλύων ἀφ-εθῆναι τῆς στρατείας ἠνώχληκεν, ἢ προβαλλόμενος καὶ κελεύων ἑαυτὸν εἰς Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητήν, ἢ τὰλλα ὅσα τοιαῦτα, ἐάσω», εἶτα τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει 20 τοῦ προσποιεῖσθαι παραλιπεῖν «οὐ γὰρ ἄγνοῶ τοῦθ', ὅτι τῷ μὲν ἐπηρεαζομένῳ τὴν αὐτὴν τούτων ἕκαστον 409 ὁργὴν ἤνπερ ἄλλ' ὅτιοῦν τῶν δεινοτάτων παρίστη,

1 ἢ λέγομεν Ac; ἢ εἰ λέγομεν Vδ; ἢ λεγομένων Ph 2 exsp. ἐκ τοῦ βίου, cf. 451, 14 | ad problema p. 208, 18 refert Diac. 3 πρὶ[I] AcSf 6 τελέει ex ενταί[αι] Ph | τοῦ om. Ph 7 Dem. 18, 3 | cf. 361, 13 | δὲ m.1, γὰρ m.po., Vc 8 εἰπεῖν οὐδὲν Ac SfPh, Dem.; οὐδὲν om. Vc 13 λέγει Pa 14 μὲν τὸ Pa Vc AcSf; δὲ τὸ Pc; [τὸ del.] μὲν τὸ Ph 15 παραλείπει Ph 16 λέγει Pa 17 Dem. 21, 15 18 τὰς Pa | στρατιᾶς Ph 21 προσποιεῖσθαι hic et p. 421, 6 suspect. | παραλείπειν Ac; παραλιπεῖν Ph 23 [ἦν m.po.]περ Vc; ὥσπερ Sf | παρίστη AcPh, (σι add. m.po.) PcVcSf; παρίστησι Pa

ὑμῖν δὲ τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος οὖσιν οὐκ ἂν ἴσως
 ἄξια αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἀγῶνος φανείη». — Τῶν δὲ γνω-
 ρίμων ἐν τῷ Περὶ τῆς ἀτελείας «ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τινῶν
 κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν
 5 ἀδίκων ἐστίν, ἐάσω», εἶτα τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει τοῦ
 προσποιεῖσθαι παραλιπεῖν «καὶ γὰρ εἴρηται τρόπον
 τινὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν ἴσως γινώσκεται». — Τῶν δὲ ἐπ-
 αχθῶν παράδειγμα ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφάνου «ἐν μὲν
 δὴ τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴστε ὅτι κοινὸς καὶ φιλ-
 10 ἄνθρωπος καὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ
 καὶ οὐδὲν ἂν εἴποιμι περὶ αὐτῶν, οὔτε εἴ τις ἐκ
 τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτε εἴ τισι θυγατέρας ἀπο-
 ροῦσι συνεξέδωκα», εἶτα τὴν αἰτίαν τοῦ παραλιπεῖν
 ἐπιφέρει «ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν με-
 15 μνῆσθαι παρὰ πάντα τὸν χρόνον, τὸν δ' εὖ ποιήσαντα
 εὐθύς ἐπιλελησθαι, εἰ δὲ τὸν μὲν χρηστοῦ, τὸν δὲ μὴ
 μικροψύχου ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου. τὸ δὲ τὰς ἰδίας
 432 εὐεργεσίας ἀναμιμνήσκειν μικροῦ δεῖν ὁμοίον ἐστὶ τῷ
 ὄνειδίζειν».

20

Περὶ περιπλοκῆς.

410

Τὸ περιπλέκειν διαβάλλεται μὲν ὡς κακία τοῦ λέ- 8
 γειν, εἰ δὲ ἐν καιρῷ γίγνοιτο, ζηλωτὸν ἂν σχῆμα εὐρε-
 θείη. καιρὸς οὖν τῆς περιπλοκῆς τῶν λόγων τριπλοῦς.

3 τῆς om. P Ac | Dem. 20, 2 | τινῶν m. po. suppl. Sf 5 εἶτα
 — 6 παραλιπεῖν om. Sf Ph, (m. 2 suppl.) Vc; utique προσποι-
 εῖσθαι suspect., cf. p. 420, 21 7 διαγινώσκεται Pa 8 τοῦ
 om. Ac 8. 9 ἐν δὲ τοῖς Dem. 18, 268 9 δὴ om. Vδ | κοινῶς
 καὶ φιλανθρώπως Ph 11 τούτων Vc Ac Sf Ph | τισιν Ph 14 δεῖν
 P, Dem.; om. Vc Ac Sf Ph 18 μικροῦ δεῖν om. Pc 20 supr.
 Vc Sf, mg. P; περὶ τοῦ περιπλέκειν Pπ; περιπεριπλοκῆς πότε
 περιπλέκειν εὐκαιρον καὶ ποσαχῶς γίνεται mg. Ph, (om. περὶ
 περιπλοκῆς) mg. Ac | mg. 5 Ac, 5 P

περιπλέκομεν γάρ, ἥτοι ὅταν αἰσχροῦ ἢ τὰ λεγόμενα· φυ-
λαττόμενοι γάρ τὴν ἀπρέπειαν τοῦ λόγου αὐτῶ τῶ περι-
πλέκειν δηλοῦμεν ἃ θέλομεν εὐπρεπῶς καὶ πικρότερον
τὸν λόγον ποιοῦμεθα· ἢ ὅταν λυπηρὰ ἢ τοῖς ἀκούουσιν,
ἢ ὅταν ἐπαχθῇ τοῖς λέγουσι.

5

Παραδείγματα τῶν μὲν αἰσχροῦ ἐν τῷ Κατὰ Τι-
μάρχου φησὶν Αἰσχίνης «εἰδὼς δ' αὐτὸν ἐνοχον ὄντα»,
θέλει μὲν εἰπεῖν «τῇ πορνείᾳ», φυλαττόμενος δὲ τὸ
αἰσχρὸν περιπλέκει λέγων «οἷς ὀλίγω πρότερον ἠκού-
σατ' ἀναγινώσκοντος τοῦ γραμματέως». — Τῶν δὲ λυ- 10
πηρῶν ὁ Δημοσθένης, ὡς ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς φησιν
«ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφ-
ιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντι-
ληπτέον ἐστὶ», καὶ ἐπειδὴ λυπηρὸν ἐστὶ τὸ λέγειν «εἰ
δὲ μή, ἀπολεῖται τὰ πράγματα», περιέπλεξεν «εἴπερ ὑπὲρ 15
411 σωτηρίας ὑμῶν αὐτῶν φροντίζετε»· καὶ πάλιν παρὰ
πόδας ἔνεστί γε περιπλοκὴ μετὰ συλλήψεως «ἡμεῖς δέ»,
ὑπακούεται «ἀμελοῦμεν», ἀλλὰ τοῦτο λυπηρὸν ἐστὶ τοῖς
Ἀθηναίοις· πῶς οὖν περιέπλεξεν; «οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι
δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά». — Τῶν δὲ ἐπ- 20
αχθῶν τὸ παράδειγμα ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου· φησὶ γάρ
ὁ Δημοσθένης πρῶτον μὲν ὅτι «ἐθελοντὴς χορηγεῖν
ὑπέστην», ὅπερ ἐστὶ φιλοτιμίας, εἶτα δὲ «κληρουμένων

2 γάρ om. Ph, (suppl. m.po.) Vc | αὐτῶ[ι] τ[ῶ] m.po. ex δ | Vc
6 παράδειγμα VcAcSfPh; cf. 420, 16 7 Aesch. 1, 2 11 ὡς ante
12 ὁ Pe; suspect., cf. l. 7 | φησιν PAc; om. Vδ; ἐστὶν VcPh;
| ἐστὶ, del. m.1 | φησὶν Sf 12 Dem. 1, 2 | cf. 419, 6 14 καὶ ἐπει-
δὴ PSf; καὶ om. VcPh; ἐπειδὴ δὲ Ac 15 ἀπολεῖται m.po. ex
αι | Sf 16 ὑμῶν om. VcAcSfPh, Dem. | ἐφροντίζετε Ph 17 ὑμεῖς
AcPh, (ὁ ex cr.) Vc 18 ὑπακούεται P, (γράφει καὶ ὑπόκειται m.2)
Sf; ὑπακούετε AcPh; [ὁ m.po.]πακούεται er.; οντ'ες supr. m.po. |
Vc 20 τρόπον ἔχειν VcAcSfPh | δέ γ' Ph 21 τὸ om. Ma
28 ὑπέστη Ald.; ὑπεστὶν Vc; ὑπεσχόμην mg. P; Dem. 21, 13:
ὑπεσχόμην ἐγὼ χορηγήσειν ἐθελοντὴς

433 πάντων πρῶτος αἰρεῖσθαι τὸν ἀύλητὴν ἔλαχον», ὅπερ
 ἐστὶν εὐτυχίας· ἐπάγει γοῦν λέγων «ὕμεῖς μὲν οὖν, ὡς
 εἰκός, ἀμφοτέρω ἀπεδέξασθε, τὴν τε φιλοτιμίαν τὴν
 ἐμὴν», καὶ ἐπειδὴ ἐπαχθὲς ἐστὶ τὸ λέγειν «τὴν εὐτυ-
 5 χίαν», περιέπλεξε «καὶ τὸ συμβᾶν ἀπὸ τῆς τύχης».

Ὅτι δὲ τὸ ὄνομα τοῦ σχήματος τοῦτο ἐστὶν ἡ περι-
 πλοκή, Αἰσχίνης φησὶν ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρχου «οὗτος
 φανήσεται οὐ μόνον ἡταιρηκῶς, ἀλλὰ — μὰ τὸν Διό-
 νυσον, οὐκ οἶδ' ὅπως δεῖ περιπλέκειν ὅλην τὴν ἡμέ-
 10 ραν — καὶ πεπορνευμένος», ὡς δι' ὅλου τοῦ λόγου
 περιπλέξας διὰ τὸ αἰσχρὰ εἶναι τὰ ῥήματα, ἐπὶ τέλει
 δὲ νικηθεὶς ὑπὸ τῆς χολῆς εἶπε «καὶ πεπορνευμένος».

Περὶ ἐπαναλήψεως.

412

Ἐπανάληψις γίνεται κατὰ τρόπους τρεῖς, ἐπὶ πράγ- 9
 15 ματος διδασκαλία, ἐπὶ προσώπου συστάσει ἢ διαβολῇ,
 ἐπὶ ἥθους βεβαιώσει.

Ἐπὶ πράγματος διδασκαλία, ὡς παρ' Ὀμήρῳ

«ἄλλ' ὃ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
 Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν».

1 πάντων om. VcSfPh | πρῶτον m.1Pa 2 τῆς εὐτυχίας Vc
 AcSfPh | ὅν Ph 4.5 καὶ τὴν εὐτυχίαν Ma 5 τῆς om. Vc
 6 τοῦ σχήματος ante τὸ VcAcSfPh 7 οὗτος Ph; οὕτως· P Vc
 AcSf; Aesch. 1, 52: οὐκέτι δῆπον φαίνεται μόνον ἡταιρηκῶς
 κτλ. 8 δὲ οὐ Vc 9 δεῖ om. Vc, (add. m.2) Sf; δυνήσομαι
 Aesch. 10 γο καὶ ὅς· ἀντὶ τοῦ ὅστις αἰσχίνης P 11 ῥήματα
 P; εἰρημένα VcAcSfPh, v.l.P 12 εἶπεν ὑπὸ τῆς χολῆς Pa | καὶ
 πεπορνευμένος P; om. VcPh, (suppl., m.2?) Sf; καὶ περιπλέκειν
 (sic) Ac 13 supr VcSf, mg. P; ἐπανάληψις mg. Ac; περὶ ἐπ-
 αναλήψεως ἐπὶ πόσοις καὶ ποίοις ἐπαναλήψεις (sic) γίνεται mg.
 Ph | mg. ζ Ac, η P 14 τρεῖς m.po. suppl. Pc 17 καὶ ante
 ἐπὶ add. m.po. Pc 18 Hom. α 22 18—424, 10 eadem fere
 exempla [Plut.] De vita et poesi Homeri 32—34

ἐπανέλαβε τὸ ὄνομα, ἵνα δείξῃ, ὅτι δύο γένη Αἰθιο-
πων. — Ἐπὶ προσώπου συστάσει

«Νιρεὺς δ' Αἰσύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας εἰσας,
Νιρεὺς, Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν»· 5

ἐπανέλαβεν, ἵνα κοσμήσῃ τὸ πρόσωπον. ἐπὶ διαβολῇ δὲ
«Ἄρες, Ἄρες βροτολοιγέ»· ἐπανέλαβεν, ἵνα τὸ πρόσω-
πον διαβάλλῃ. — Ἐπὶ ἡθους βεβαιώσῃ

«τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἰμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν»· 434

ἐπανέλαβεν, ἵνα τὸ ἀνδρεῖον βεβαιώσῃ. 11

Παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς ἐπὶ μὲν πράγματος διδασκαλίᾳ
Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν «ἀδικεῖ Σωκράτης οὐς
μὲν ἢ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων, ἕτερα δὲ καινὰ
δαιμόνια εἰσφέρον· ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθεί- 15
ρων». καὶ Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς «πάντες ὅσοι
413 πώποτε ἐκπεπλεύκασι στρατηγοὶ παρ' ἡμῶν, ἢ ἐγὼ
πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοιμός εἰμι, παρὰ τούτων τῶν τὰς νή-
σους οἰκούντων χρήματα λαμβάνουσι. λαμβάνουσι δὲ
οἱ μὲν πλείονας ἔχοντες ναῦς πλείονα». — Ἐπὶ δὲ 20
προσώπου συστάσει, ὥς Ξενοφῶν πολλάκις Κῦρον
ἐπαναλαμβάνων. ἐπὶ δὲ διαβολῇ, ὥς ὁ Δημοσθένης

1 ὅτι om. Vc 3 Hom. B 671 | δ' om. Ph Sf, (m.2 suppl.) Vc |
αἰσύμηθεν P Ac, (l ex v) Vc; αὐ σύμηθεν Ph, (αὐ post αὐ postea
add.; m.1?) Sf 4 om. P 6 γρ συστήσῃ P 7 Hom. E 31;
μιαιφόνε add. Vc; μιαιφόνε τειχεσιβλήτα add. Pc 8 διαβάλλῃ
Vc, m.1PcSf | ἡθους δὲ Vc 9 Hom. T 371 | cf. 304, 10 | ἐγὼν
P | αἵτιός εἰμι m.1Vc 10 μένος δ' αἰθῶνι σιδήρῳ add. vulg.;
δέμας δ' αἰθῶνι σιδήρῳ (om. altero εἰ — ἔοικεν) Vδ 13 Xen.
Mem. I 1, 1 17 ὑμῶν Pc, Dem. 8, 24 20 πλείονας Pc 21 ὥς
P Vc Ac; ὁ Sf; om. Ph | e. g. ad Cyrop. III 2, 14 sq. relegat
Diac. 22 ὁ P; om. Vc Ac Sf Ph 22 et p. 425, 2 cf. 353, 3 et 6;
356, 15

«ἀλλ' Ἀνδροτίων ἡμῖν πομπείων ἐπισκευαστής, Ἀνδρο-
τίων, ὃ γῆ καὶ θεοί», καὶ ἀλλαχοῦ «ὕμεῖς δὲ Χαρίδη-
μον εἰ χρή φρουρεῖν βουλευέσθε; Χαρίδημον; οἴμοι.»
— Ἐπὶ ἡθους βεβαιώσει «ἔστιν ὑμῖν, ὃ Ἀθηναῖοι,
5 χρήματα, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων
στρατιωτικά», καὶ πάλιν ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου «ἀλλ'
ἵππον, ἵππον μὲν οὐκ ἐτόλμησεν ὁ κατάρατος οὕτωσὶ
πρίσθαι». καὶ Ἡρόδοτος «φονεὺς μὲν τοῦ ἑωυτοῦ
ἀδελφεοῦ, φονεὺς δὲ τοῦ καθήραντος».

10 *Περὶ τοῦ κατὰ πεῦσιν σχήματος.*

Τὸ κατὰ πεῦσιν σχῆμα ἀναντίρρητόν ἐστι· γίνεται 10
γὰρ ἢ περὶ τῶν φύσει ὁμολογουμένων, οἷον ἄρ' οὐκ
ἔστι νῦν ἡμέρα; ἢ περὶ τῶν τῷ λόγῳ προαποδεδειγ- 414
μένων, οἷον εὐρέθης ἐπὶ τῆς οἰκίας διορωρυγμένου
435 τοῦ τοίχου ὑφαιρούμενος τὸ ἱμάτιον· ἄρ' οὐκ εἰ κλέπ-
16 τής; καὶ γὰρ τὰ τῷ λόγῳ προαποδεδειγμένα ἴσα τοῖς
φύσει ὁμολογουμένοις τῇ δυνάμει ἐστίν.

Ἀναντίρρητον δὲ ὅν τὸ σχῆμα τρεῖς ἔχει μορφάς, ἢ
πρὸς τοὺς ἀκούοντας ἢ πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας ἢ αὐ-
20 τοῦ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος.

Ἡ πρὸς τοὺς ἀκούοντας πεῦσις ἐλεγκτική, οἷον «πότε

1 Dem. 22, 78 | ὑμῖν AcSf, Dem.; cf. 353, 3 2 Dem. 23, 210
2. 3 εἰ χρή φρουρεῖν χαρίδημον VcPh 3 χαρίδημον; ὃ γῆ καὶ θεοί·
οἴμοι Pc 4 Dem. 1, 19 | ὑμῶν P | ὃ (om. Ἀθηναῖοι) Ph 6 Dem.
21, 174 7 μὲν om. SfPh | οὗτος PchVc 8 Her. 1, 45 9 ἀδελ-
φοῦ Sf, m.1Vc 10 supr. VcSf, mg. P; om. Ac; περὶ τοῦ κατὰ
πεῦσιν· περὶ τίνων γίνεται τὸ κατὰ πεῦσιν σχῆμα καὶ πόσας καὶ
ποίας ἔχει μορφάς· καὶ οἷα ἐκάστη· πόσας δ' ἐπιστροφάς ἔχει ἢ
πρὸς ἑαυτὸν Ph | mg. ἦ AcPh, θ P 12 δὲ (pro γὰρ) P 12. 13
cf. 362, 17 14 εὐρέθης Vc 14. 15 τοῦ τοίχου διορωρυγμένου
VcSfPh 16 τοῦ λόγου m.1VcSf 21. p. 426, 2 : 277, 5. 6. 360,
17 21 Dem. 4, 10

οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, πότε ἂν δεῖ πράξετε; ἐπειδὴν τί γέ-
νηται;» — Ἡ πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας ἀνατρεπτική,
οἷον «τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον
εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρὰ νόμων γράφῃ;»
— Ἡ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος πεῦσις διπλῇ·
ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει καὶ πίστῳσιν κατὰ πρόληψιν
ὑπονοίας καὶ λύσιν. ὅταν γὰρ αὐτὸς ἑαυτοῦ πυνθά-
νηται ὁ ῥήτωρ, ἅμα καὶ ἐπέστρεψε τοὺς ἀκούοντας καὶ
τὴν πίστιν προκατέλαβε· πιστεύει γὰρ ἕκαστος τῶν
ἀκούοντων ἔννοῶν, ὅτι οὐκ ἂν ἠρώτησεν ἑαυτὸν ὁ ῥή-
τωρ, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀποδείξειν, καὶ εἴ τινα ἔχει ὑπό-
νοιαν ὁ ἀκροατής, θεραπεύεται· ὥσπερ ἐπὶ ταύτης τῆς
415 ἐρωτήσεως «ἔστιν ὑμῖν πόρος, ὃν ἂν μὲν ἤδη ζητῇτε
οὐχ εὐρήσετε, εἰδὼν δὲ περιμένετε, εὐρήσετε», εἴτ' ἐπι-
φέρει «τίς οὖν ἔσθ' οὗτος ὁ νῦν μὲν οὐκ ὢν, αὐθις 15
δὲ γεννησόμενος; αἰνίγματι γὰρ ὅμοιον τοῦτο· ἐγὼ φράσω.»

Περὶ ἀσυνδέτου.

11 Τὸ ἀσύνδετον σχῆμα καὶ τὸ μετὰ τῶν συνδέσμων
λεγόμενον δοκεῖ τὸ μὲν δεδῆσθαι, τὸ δὲ λελύσθαι. ταῦτο

1 ω (om. Ἀθηναῖοι) Ph | πράξετε Ph 8 Dem. 18, 119 5 δι-
πλῇ· P; διπλῇν AcPh, (v er.) Sf, (v m.po. in ras.) Vc; Diac.:
διότι γράφεται διπλῇ, διὰ τοῦτο ἀσαφὲς ἔδοξε τις τὸ ῥητὸν
κατὰ τὸ ἑλλειπτικόν· ὥφειλε γὰρ εἰπεῖν οὕτως ἢ . . . διπλῇν ἔχει
τὴν ἐνέργειαν, ἀκοῆς . . . ἐμοὶ δὲ μηδὲν ἐλλείπειν δοκεῖ· χρὴ
γὰρ στίξαι τελείαν εἰς τὸ διπλῇν ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει κτλ.

6 ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει καὶ, numeri m.po., Sf | καὶ om. Ph
7 καὶ ante ὑπονοίας Ma | ἑαυτὸν Ph 10 ἐννο[ι] er.] ὢν Pc
11 ἐπίστευσεν AcPh 11. 12 ὑπόνοιαν ἔχει Ac, (εἰλεν) Pc 18 Dem.
14, 24 | ζητεῖτε Ph 14 περιμένετε Vc 16 γεννησόμενος· αἰ-
νίγ[μ]ατι γὰρ ὅμοιον, τοῦτο ἐγὼ^β, numeri m.po., Sf | ὅμοιον. τὸ
τοῦτο^β Pa; ὅμοιον· [I—II] τοῦτο[I] Pc | τοῦτο m.1 (m.po. γρ τοῦ-
τον) Vc 17 supr. PaSf, (καὶ συνδεδεμένου add. m.2) Vc; mg.

δὲ ἀμφοτέρωθι δηλοῖ, καὶ ἐργάζεται καὶ μέγεθος ὁμοίως
καὶ ἥθος, ὅταν ἑκατέρου καιρὸς ᾗ. ταῦτόν δ' ἐργαζό-
μενα οὐχ ὁμοίως ἐργάζεται, ἀλλὰ τὸ μὲν μετὰ συν-
436 δέσμων πραγματικὸν πλῆθος ἢ μέγεθος, οἷον «Ὀλυν-
5 θον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο
καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἔω», τὸ δὲ ἄνευ
συνδέσμων λεγόμενον ἡθικὸν ἐστὶ «καὶ πάλιν ἡνίκα
Πύδνα, Ποτίδαια, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ
καθ' ἕκαστον λέγων διατρίβω, πολιορκούμενα ἀπηγ-
10 γέλλετο».

Περὶ προεκθέσεως καὶ ἀνακεφαλαιώσεως.

416

Τὸ ἐν ἀρχῇ τι λέγειν ἐπὶ κεφαλαίων, περὶ ὧν τις 12
μέλλει κατασκευάζειν ἢ διδάσκειν, οἱ τεχνικοὶ καλοῦσι
προέκθεσιν, τὸ δ' ἐπὶ τέλους ἀναμνησκεῖν τὰ ἀπο-
15 δεδειγμένα ἢ λελεγμένα οἱ τεχνικοὶ καλοῦσιν ἀνακεφα-
λαίωσιν. οἱ δὲ παλαιοὶ τὴν μὲν προέκθεσιν καλοῦσιν
ὑπόσχεσιν, τὴν δὲ ἀνακεφαλαιώσιν ἐπάνοδον, ὡς Δη-
μοσθένης δηλοῖ λέγων οὕτως «δίκαιόν ἐστιν ἐμὲ τρία
ὑμῖν ὑπεσχημένον ἀποδείξειν, ἐν μὲν ὡς παρὰ τοὺς
20 νόμους», καὶ τὸ ἕτερον οὕτως «ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐπὶ
τὰς ἀποδείξεις, ὡς τὰ τούτων ἀδικήματα καὶ δωροδο-
κήματα τῶν νῦν πραγμάτων» καὶ Πλάτων ἐν ἀρχῇ

PcAcPh | mg. θ AcPh, τ P 18 cf. 316, 2. 319, 4. 357, 1—20 |
alt. τὸ om. PhPπ

2 ἥθος PAc; πλῆθος VcSfPh, v.l. P 4 ἥθος Ac | Dem. 9, 26
5 καὶ ἀπολλωνίαν καὶ μεθώνην Ac 7 συνδέσμων Vc | Dem.
1, 9 8 παγασαί μεθώνην Vc 9 ἕκαστα Ac | ἅμα λέγων Ph |
λέγω Pa 9. 10 ἀπήγγελλτο Ph 11 supr. Pa VcSf; mg. Pch,
(add. ἢ ὡς οἱ παλαιοὶ ὑποσχέσεως καὶ ἐπάνοδον) Ac | mg. τ Ac
Ph, τὰ P 14. 15 τὰ ἀποδεῖξι ex ιδα, m.2? | γμένα Sf 15 λε-
λεγμένα PAc, m.2 v.l. Vc; δεδειγμένα VcPh, (ειγ ex ιδαγ, m.2?
po.?) Sf; δεδιδαγμένα mg. P 17. 18 cf. 236, 22 18 Dem.
23, 18 20 Dem. 18, 42 22 ὁ πλάτων Ac | Plat. Phaedr. 266 DE

φησι προοίμια καὶ διηγήσεις, εἴτα πίστεις, «τὸ δὲ δὴ
τέλος τῶν λόγων ἔοικε πᾶσιν εἶναι κοινῇ συνδεδογ-
μένον, οὗ τινες μὲν ἐπ'ἀνοδον ὄνομα τίθενται, τινες
δὲ ἄλλο τι», καὶ ἄξιον ζητῆσαι, τί ἐστὶ τὸ «ἄλλο τι».
«συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι», <φησὶν δ> Δημοσθέ- 5
νης, «τὰ κατηγορημένα».

417

Περὶ τῶν ἴσων σχημάτων.

13 Τὰ ἴσα σχήματα ταῦτά ὄντα ποτὲ μὲν ἐστὶν ἀγωνι-
στικά, ποτὲ δὲ ἐπιδεικτικά, ποτὲ δὲ σοφιστικά.

Ἀγωνιστικά μὲν ἐστὶν, ὅταν τῇ φύσει τῶν πραγμά- 437
των συνδράμῃ ἔξωθεν πάρεργον, ὃ καὶ χωρὶς τῶν ὀνο- 11
μάτων ἕκαστον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ πρᾶγμα μνηύει καὶ
λεχθὲν λανθάνει, πολλάκις δὲ ἀναγινωσκόμενον εὐρί-
σκεται· οἷον

«νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλλα δῖαν, 15
ἔς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἔς δ' ἐκατόμβην
θείομεν, ἃν δ' αὐτὴν Χρυσήϊδα καλλιπάρηρον
βήσομεν»·

τέσσαρα ἴσα, 'ἐρύσσομεν', 'ἀγείρομεν', 'θείομεν', 'βή-
σομεν'. καὶ Θουκυδίδης «αἵτιον δ' ἦν οὐχ ἡ ὀλιγαν- 20
θροπία, ὅσον ἡ ἀχρηματία· τῆς γὰρ τροφῆς ἀπορία

3 ὃ Plat. Phaedr. 267 D | ὄνομα ἐπ'ἀνοδον SfPh 4 καὶ — ἄλλο
τι om. Ac | ἐστὶ etiam post ἄξιόν Vc 5 Dem. 19, 177 | cf. 52, 11.
12 | συλλογίσασθαι Ph | δὴ om. Pa | φησὶν δ Vδ; φησὶ ante 6 τὰ
add. Portus 6 τὰ εἰρημένα Ph 7 supr. VcSf; (om. τῶν) Pπ,
mg. PaAc; om. Pch | mg. ἰα Ac, ἰβ P 11 πάρεργ[α ex on] Sf |
δ Ph, (τε add. m.2) Vc; ὅτε P; ἃ Ac, (ex δ) Sf; γὰρ δ καὶ χωρὶς
τῶν ὀνομάτων ἕκαστον mg. P 12 αὐτῶν καθ' αὐτὸ VcAcSfPh |
μνηύει... 13 λανθάνει... εὐρίσκεται Ph 15 Hom. A 141 17 ἐν
(pro ἃν) Pc 19 τέσσαρα — βήσομεν om. Pc 20 Thuc. 1, 11 |
οὐκ (om. ἡ) AcPh; οὐχὶ (om. ἡ) Vδ 21 ἀχρη[ματ m.po.; ex στ?]ία Sf

τόν τε στρατὸν ἐλάσσει ἡγαγον». καὶ Δημοσθένης «ἂν
τοίνυν ἐξελέγξω σαφῶς Αἰσχίνην τουτονὶ καὶ μηδὲν
ἀληθὲς ἀπηγγελκότα καὶ κεκωλυκότα ἐμοῦ τὸν δῆμον
ἀκοῦσαι τᾶληθῆ καὶ ἀνηλωκότα τοὺς χρόνους καὶ πάν-
5 των τούτων δῶρα καὶ μισθοὺς εἰληφότα».

Ἐπιδεικτικὰ δέ ἐστιν, ὅταν τὰ ἀγωνιστικὰ πολλὰ
γένηται καὶ ἐπιτηδευθῇ εἰδημόνως εἰς ἡδονὴν ἀκοῆς
σώφρονα, ὥσπερ τὰ παρὰ Ἰσοκράτει ἴσα τὰ ἐν ταῖς
παραινέσεσι μάλιστα. 418

10 Σοφιστικὰ δέ ἐστιν, ἃ νῦν μὲν ἐπαινεῖται, ὑπὸ δὲ
τῶν παλαιῶν κωμωδεῖται, ὅσα αἰσχροῦς καὶ κενῶς κο-
λακεύει τὴν ἀκοήν· ἃ Πλάτων διαβάλλει «ὦ λῶστε
Πῶλε, ἵνα προσείπω σε κατὰ σέ» καὶ «Παυσανίου δὲ
παυσσαμένου· διδάσκουσι γάρ με ἴσα λέγειν οὕτως οἱ
15 σοφοί». — Δημοσθένης δὲ καὶ Ὅμηρος καὶ τὰ τοιαῦτα
ἐποίησαν ἀγωνιστικά, «Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν»,
ὄνομα καὶ ἀρετή, καὶ «ἐρρῶσθαι πολλὰ φράσας τῷ
σοφῷ Σοφοκλεῖ».

438

Περὶ ὑπερβατοῦ.

20 Οἱ νῦν οἴονται τὸ ὑπερβατὸν πλοκὴν εἶναι ἐρμη- 14
νείας καὶ περίοδον κεκαλλωπισμένην· οὐκ ἴσασι δέ, τί
ἐστιν ὑπερβατόν. τὸ γὰρ ὑπερβατὸν οὐ μόνον οὐκ ἔστι

1 Dem. 19, 8 | cf. 300, 23. 301, 2 | ἂν om. VcSfPh 2 ἐλέγξω
Sf | τοῦτο νικᾶν Ph 3 ἀληθ[ὲ] ex ὦ]s Sf | ἐπηγγελκότα Pa h
4 ἀνῆλωκότα Pa; ἀναλωκότα Pc 8 καὶ ὥσπερ τὰ παρὰ τῷ Vc
AcPh, (om. τὰ) Sf 10. 11 contraria similibus verbis Diodor. XII
53, 4 11 κ[ε]νῶς PaVc 12 Plat. Gorg. 467 B 13 Plat. Symp.
185 C | cf. 302, 4 14 μὲν γὰρ ἴσα Ph 16 Hom. B 758 | cf. 304, 9
17 Dem. 19, 248 19 supr. PaVcSf, mg. Pch; πῶς γίνεται ὑπερ-
βατόν mg. Ac | mg. ἰβ Ac, ιγ P 22 [οὐ μόνον]ν [ὅτι ex.] ἐστι
Pa | οὐ μόνον om. Ph (etiam in argumento mg.) 22. p. 430, 3:
cf. 232, 1; 305, 16

καλὸν σχῆμα, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον· γίνεται δέ, ὅταν τὴν αἰτίαν τοῦ λεγομένου, ἣν μέλλει ποθεῖν ὁ ἀκροατής, μέσῃν ὁ λέγων τάξῃ· καὶ οὕτως γίνεται σαφηνείας ὄργανον τὸ ὑπερβατόν, οἶον

«ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος οὐδ' ὅπῃ ἡώς, 6
οὐδ' ὅπῃ ἡέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον»·

419 εἰ γὰρ εἰρήκει ὦ φίλοι, φραζώμεθα θᾶσσον', ἐτάραξεν
ἂν αὐτοὺς καὶ ἐποίησεν ἐρωτῆσαι, τί γέρονε· διὰ τοῦτο
διὰ μέσου τὰς αἰτίας τοῦ φράζεσθαι θᾶσσον ἔταξε. 10
καὶ Θουκυδίδης «οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐφοβήθησαν, μὴ πολέμιοι ᾗσαν αἱ νῆες» — διὰ τί; ὁ Θουκυδίδης ἔταξε
διὰ μέσου τὴν αἰτίαν τοῦ φόβου «ἦν γὰρ νύξ»· διὰ
τοῦτο καὶ ὁ τὴν αἰτίαν σημαίνων σύνδεσμος προ-
ηγεῖται, ὁ γάρ. 15

Μακρὸν δὲ γίνεται ὑπερβατόν, ὁπότεν ἡ αἰτία ἐτέρας αἰτίας χρεῖαν ἔχῃ, οἶον «ἐπειδὴ δὲ οἱ τε Ἀθηναίων τύραννοι καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἐπὶ πολὺ καὶ πρὶν τυραννευθείσης οἱ πλεῖστοι καὶ τελευταῖοι πλήν τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων κατελύθησαν» — 20
πῶς, ὦ Θουκυδίδη; «ἡ γὰρ Λακεδαιμόνων μετὰ τὴν κτίσιν τῶν νῦν ἐνοικούντων ἐν αὐτῇ Λωριέων ἐπὶ πλεῖστον χρόνον στασιάζασα ὁμῶς ἐκ παλαιτάτου καὶ

4 οἶον om. VcAcSfPh 5 Hom. κ 190 | [τ'] Vc; ποτ' Sf 7 ἀννεῖται Ph; ἀ[ν]νεῖται Vc; ἀννεῖται PAcSf 7 et 8 φραζώμεθα P 8. 9 [ἐτάραξεν | γὰρ m.1 supr.] ἂν αὐτοὺς καὶ ἐποίησεν ἐρωτῆσαι τί γέρονε εἰ εἰρήκει ὦ φίλοι φραζώμεθα θᾶσσον διατοῦτο| Pc 9 ἂν om. Ph 10 ἔταξε ante τοῦ VcSf, (ἐξέταξε) Ph 11 οἱ δὲ Κερκυραῖοι et ὧσιν Thuc. 1, 51 | cf. Theon II 82, 20 Sp. | δέ, γὰρ supr. (m.2?), Vc 12 ἔταξε post 13 μέσου VcSfPh, post αἰτίαν Ac 14 ὁ om. Ph 16 ἐτέρας om. Vc 17 Thuc. 1, 18 22 ἐν αὐτῇ οἰκούντων Pc 23 παλαιοτάτου Sf, (o er.) VcPh

εὐνομήθη καὶ ἀεὶ ἀτυράννευτος ἦν»· αἰτίαν τῆς αἰτίας
ἀποδίδωσιν «ἔτη γὰρ ἔστι μάλιστα τετρακόσια, ἃ Λακε-
δαιμόνιοι τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῶνται, καὶ δι' αὐτὸ δυνά-
439 μενοι καὶ τὰ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι καθιστᾶν»· εἴτα
5 ἐπανέρχεται ἐπὶ τὴν ἀρχὴν «μετὰ δὲ τὴν τῶν τυράν-
νων κατάλυσιν».

Το δὲ παρ' Ὀμήρῳ

«αὐτὰρ ἐπεὶ διὰ τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες»

10 οὐκ ἔστιν, ὥς δοκεῖ τισίν, ὑπερβατόν· οὐδεμία γὰρ
αἰτία μέση κεῖται, ἀλλ' ὥς ἐγένετο ἡ δυσκολία τῆς ὁδοῦ 420
διὰ σκολόπων καὶ τάφρου, εἴτα ὁμαλὴ ἔξοδος ἐν τῇ
φυγῇ, οὕτω καὶ ἡ ἐρμηνεία ἔχει, τὸ πάθος τῶν φευ-
γόντων τῆς λέξεως μιμουμένης.

16

Περὶ ἀντιθέτου.

Τὸ ἀντίθετον σχῆμα ἀναντίρροπτόν ἐστι· γίνεταί γὰρ 15
διὰ τῶν ὁμολογουμένων. ἔστι δὲ διανοήματι διανόημα
ἀντικείμενον. ἀπλούστατον δὲ ὃν ἰσχυρόν ἐστιν, οἶον
«ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων· ἐτέλεις, ἐγὼ δ'
20 ἐτελούμην· ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ' ἐθεώρουν· ἐγραμ-
μάτενες, ἐγὼ δ' ἐκκλησίαζον· ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύ-
ριπτον».

Τοῦτο δὲ τὸ ἀντίθετον ὁ Δημοσθένης ἐποίησε κακό-

1 εἰς ἀεὶ Ac 4 καθίστασαν Thuc. 5 γὰρ (pro δὲ) Ac
8 Hom. O 1 | τάφρον Ph 10 τισίν: cf. schol. Ven. A (ὑπερβατόν
γὰρ ὁ τρόπος) 12 τάφρων^{ον} Ac; τάφων Ph 15 supr. VcSf;
mg. P, (τοῦ ἀντ.) Ac, (add. τί ἐστι καὶ οἶον) Ph | mg. ιγ AcPh,
ιδ P 16 cf. p. 173 18 [circ. IX]ἀντικείμενον Vc 20. 21 ordo
mutatus est, cf. Dem. 18, 265 20 post ἐτελούμην add. Vc: καὶ
σὺ μὲν ἐχόρευες ἐγὼ δ' ἐχορήγουν, quod explicat etiam Diac.
23 δὲ om. AcPh

ηθες, τὸ μὲν προᾶγμα ἀληθὲς λαμβάνων, τὸ δὲ ἀντι-
 κείμενον ψευδὲς ὄν· ὥς ἐν τῷ Περὶ τῆς παραπροσβείας
 εἰσάγει συμπόσιον Φιλίππου καὶ τῶν Ὀλύμπια νενικη-
 κότων καὶ διάλογον Σατύρου τοῦ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ,
 οὕτω δὲ ψυχαγωγεῖ τοὺς ἀκούοντας, ὥστε οἰηθῆναι ἐν
 συμποσίῳ εἶναι· εἶτα ἀντιτίθῃσι συμπόσιον ἕτερον ὡς
 γενόμενον Αἰσχίνῃ ψευδόμενος μηδέποτε γενόμενον,
 ἵνα ἐψυχαγωγημένοι διὰ τῶν προτέρων λόγων οἱ δι-
 κασταὶ πιστεύωσι καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις ὡς ὁμοίως
 ἀληθέσι. τοῦτο κακότηδες ἀντίθεται. 10

421

Περὶ παρίσου καὶ πῶς γίνεται.

440

16 Πάρισον σχῆμα ἔστι τε καὶ λέγεται, ὅταν τὸ αὐτὸ
 ὄνομα ἄλλην καὶ ἄλλην προσλάβον συλλαβὴν διαφερού-
 σας διανοίας ἔχῃ. παρὰ μὲν Ἰσοκράτει οὕτως «ἐὰν ἦς
 φιλομαθής, ἔση πολυμαθής»· τὸ γὰρ μανθάνειν ἐν ἀμ- 15
 φοτέροις ἐστίν, ἀλλ' ὅπου μὲν τὸ πολὺ πρόσκειται καὶ
 σημαίνει τὸν πολλὰ εἰδότα, ὅπου δὲ τὸ φιλο πρόσ-
 κείται καὶ ἔστιν ὁ ἡδέως μανθάνων. καὶ παρὰ τῷ
 Θουκυδίδῃ «καὶ προεπιβουλεύειν αὐτοῖς μᾶλλον ἢ ἀντ-
 επιβουλεύειν»· τὸ γὰρ ἐπιβουλεύειν ἐν ἀμφοτέροις εἴρη- 20

1 τὸ μὲν — 2 ὄν om. Vδ 2 ψεῦδος AcSfPh | ὅς? cf. 423, 10 |
 τῷ παρὰ τῆς προσβείας Ph | περὶ om. VcSf; περὶ τῆς om. Ac |
 Dem. 19, 192. 196 3 εἰσάγει λόγῳ Vc; εἰσάγει γὰρ Vδ | Ὀλυμ-
 πία Ac; γρ' ἐν Ὀλυμπία Pc 4 τοῦ om. Ph | post ὑποκριτοῦ
 add. Sf: αἰτουμένου τὴν θυγατέρα ἀπολλωφάνους; repetunt Vc
 Ph: καὶ φιλίππου καὶ τῶν ὀλ. νενικηκότων 5 οὕτω δὲ PAc; καὶ
 οὕτω VcSfPh 7 αἰσχίνῃ^{ov}, m. 1, P; αἰσχίνου VcAcSfPh 9 πι-
 στεύωσι VcAcSf 11 sic mg. PPπ, (καὶ om.) supr. VcSf; mg.
 περὶ παρίσου (om. cet.) Ph, (παρίσων) Ac | mg. ιδ AcPh, ιε Pa
 14 Isocr. 1, 18 | ἦς [ὁ ex.] Pa 16 καὶ om. Sf 17 φιλο SfPh;
 φιλῶ Vc; φίλον PcAc; φίλτρον (cr.; ex φίλτρον?) Pa 18 pr.
 καὶ om. Sf 19 Thuc. 1, 33 20 τὸ γὰρ ἐπιβουλεύειν om. Ph |
 γὰρ om. Sf

ται, ἀλλ' ὅπου μὲν πρόσκειται προ καὶ σημαίνει τὸ φθά-
νειν ἐπιβουλεύοντα, ὅπου δὲ ἀντι πρόθεσις καὶ δηλοῖ
τὸ ἀμύνεσθαι δεύτερον.

Περὶ προσποιήσεως.

- 6 Πότε ῥήτωρ προσποιήσεται σχεδιάζειν; τριῶν οὐσῶν 17
ιδεῶν ῥητορικῆς ἐν τῇ συμβουλευτικῇ μάλιστα δεῖ καὶ
ὁμολογεῖν, ὅτι ἐβουλεύσατο· οὐ γὰρ ἀνέχεται ὁ συμ-
βουλευόμενος τὰ ἐπιόντα λέγοντος τοῦ συμβουλεύοντος,
τοῦναντίον δὲ χρὴ ἐσκέφθαι ὁμολογεῖν καὶ πεφροντι-
10 κέναι, ὥς ὁ Δημοσθένης «ἀλλ' ὥς ἔοικεν ὁ καιρὸς 422
ἐκεῖνος οὐ μόνον εὖνουν ἡμῖν καὶ πλούσιον ἄνδρα
ἐκάλει, ἀλλὰ καὶ παρηκολουθηκότα ἐξ ἀρχῆς τοῖς πράγ-
μασι»· μάλιστα γὰρ τοῦτο δεῖ προσεῖναι τῷ συμβούλῳ,
ἐμπειρίαν πραγμάτων.
15 Ἐν δὲ τῇ δικανικῇ, καὶ ἐσκεμμένος ἦκης, προσποιοῦ
αὐτόθεν λέγειν, ὅπερ ποιοῦσι πάντες οἱ παλαιοί· γρά-
ψαντες γὰρ πάντες ὑποκρίνονται σχεδιάζειν — διὰ τί;
ὅτι ὁ δικαστὴς ὑποπτεύει τὸν ῥήτορα καὶ δέδοικε, μὴ
ἐξαπατηθῇ τῇ δυνάμει τῆς ῥητορικῆς. αὐτὸ τολύνν
20 τοῦτό ἐστι τέχνη τοῦ ῥήτορος τὸ δοκεῖν αὐτόθεν λέγειν,
441 ἵνα καὶ οὕτως ὁ δικαστὴς παραχθῇ· καὶ προοίμια ὥς

1 τὸ πρὸ VcAc | καὶ om. Sf 2 ἡ ἀντι Ma | προτίθεται? |
καὶ om. Sf 3 δεύτερον om. m.1Ma 4 supr. VcSf, mg. PAc
Ph | σχεδιασμοῦ add. Portus | mg. ιε AcPh, ις P 10 Dem. 18,
172 13 μάλιστα γὰρ τοῦτο scripsi; μάλιστα τοῦτο Ph; μάλιστα
τοῦτο γὰρ PaAcSf, (γὰρ supr., m.1?) Vc, (δὲ m po. supr. post
μάλιστα) Pc 15 ἐσκεμμένως Ph | ἐσκεμμένος — 16 αὐτόθεν:
cf. 358, 16 | cf. Dem. 21, 191 c. schol. 18 ὁ om. Ph 19 τοί-
νυν καὶ VcAcSfPh 20 ἔστω SfPh | τέχνη τοῦ Ph, v.l.P; τεχ-
νίτου PVcAcSf | cf. Alex. III 14, 10 Sp. 21 παραχθῇ Ac,
(π m.1 ex τ) Sf, v.l. Diac.; παραχθῇ PVcPh, v.l. m.2 Sf | καὶ
om. Ph, add. (m.2?) Vc

αὐτόθεν εὐρίσκοντες λέγουσι πάλαι σκεψάμενοι καὶ κεφάλαια ὥς μεταξὺ ἀναμνησθέντες κατὰ πάσας τὰς δίκας.

Ἐν δέ γε ἐγκωμιαστικῇ ιδέᾳ οὐ κωλύει ἀμφοτέροις χρησθῆναι ποτε, καὶ ὁμολογίᾳ γραφῆς καὶ προσποιήσῃ σχεδίου.

5

Περὶ αὐξήσεως, πότε χρηστὸν ἐν δίκαις εὐκαίρως.

- 18 Πότε ῥήτωρ αὐξήσῃ χρησεται ἐν δίκαις, εἴτα τότε ταῖς ἀποδείξεσι; δύο δὲ καιροὶ τῆς χρήσεως καὶ μέθο-
423 δοι, ὅταν τὸ πρᾶγμα ἀμελῇται ἢ τὸ πρόσωπον τὸ κρινόμενον ἔνδοξον ἢ. ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρῆται Αἰσχίνης 10 ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρχου καὶ ἐν τῷ Κατὰ Κτησιφώντος. ἐν μὲν γὰρ τῷ Κατὰ Τιμάρχου καὶ τὸ πρᾶγμα ἀμελεῖται — λοιδορία γὰρ δοκεῖ ἢ ἐταίρησις εἶναι καὶ σκῶμμα ταπεινότερον —, καὶ τὸ πρόσωπον τὸ κρινόμενον ἔνδοξον ἐστίν — ὁ γὰρ Τίμαρχος τιμᾶται καὶ 15 λελειτούργηκε καὶ ἀρχὰς ἤρξε καὶ ἐστὶ περὶ μέσῃν ἡλικίαν —. καὶ ἐν τῷ Κατὰ Κτησιφώντος ἡ τῶν παρὰ νόμων γραφὴ ἀμελεῖται διὰ τὰς συμφορὰς τῆς πόλεως τό τε πρόσωπον τιμᾶται, Δημοσθένους, καὶ ἀξίωμα ἔχει. διὰ τοῦτο πρότερον αὖξῃ, εἴτα τότε ἀποδείκνυσιν, ἵνα 20 ἐπιστρέψῃ καὶ ἀναγκάσῃ προσέχειν τοὺς δικαστὰς καὶ μήτε τιμῇ τοῦ προσώπου μήτε καταφρονήσῃ τοῦ πράγματος μὴ θέλωσιν ἀκούειν. αὕτη ἡ αἰτία τοῦ καὶ τῇ

1 καὶ om. Ph; supr. Vc 3 γε om. Vc, add. (m.1?) Ph 6 supr. VcSf; mg. PPh, (om. πότε — εὐκαίρως) Ac | mg. ιξ AcPh, ιξ P 7 <πρότερον> αὐξήσῃ? | τότε PAcSfPh; πότε m.1Vc, v.l. m.po. Pa ad 7. 13 cf. 377, 19 (283, 19) 8 δὲ SfPh, ?m.1Vc | αἱ (pro καὶ) Ph, m.1Vc 9 καὶ (pro ἢ) Sf 12 γὰρ om. Vc 18 τὰς etiam ante τῆς VcAcSfPh 19 δημοσθένους Ph, (-ῆς) Ac; del.? | cf. 290, 3 20 ἵνα [Π ex.; μὴ?] Pc 22. 23 πρᾶγμα[^ο μὴ m.po. ex τος] Pc 23 θέλωσιν Ph | τοῦ om. Ph

αὐτῇ τάξει ἐν ἀμφοτέροις τοῖς βιβλίοις τὰ περὶ τῶν
πολιτειῶν διεξελθεῖν.

Περὶ ἐγνωσμένου ψεύσματος, πότε χρηστέον αὐτῷ.

Πότε ῥήτωρ ψεύσεται συνειδότην τῶν ἀκροατῶν, 19
5 ὅτι ψεύδεται; ὅταν τὸ ψεῦδος συμφέρῃ τοῖς ἀκούουσι·
442 διὰ γὰρ τὸ οἰκεῖον λυσitteλὲς οὐκ ἐλέγχουσι τὸν ῥήτορα.
οὕτω Δημοσθένης ἐψεύσατο ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφά-
νου· Αἰσχίνου γὰρ λέγοντος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ
τὸν αὐτὸν καιρὸν πρέσβεις πρὸς Φίλιππον ἔπεμψαν
10 περὶ εἰρήνης καὶ πρὸς τοὺς συμμάχους περὶ συμμαχίας
κατὰ Φιλίππου, καὶ τοῦτο πεποιηκότων Ἀθηναίων, φη- 424
σιν ὅτι «καὶ διαβάλλει τὰ μέγιστα τὴν πόλιν, ἐν οἷς
ψεύδεται· εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τοὺς μὲν Ἕλληνας εἰς πό-
λεμον παρακαλεῖτε, αὐτοὶ δὲ περὶ εἰρήνης πρὸς Φίλ-
15 ιππον πρέσβεις ἐπέμπετε, Εὐρυβάτου πρᾶγμα, οὐ πό-
λεως ἔργον οὐδὲ χρηστῶν ἀνθρώπων διεπράττεσθε».

Περὶ ὅρκου, ποῖον οὐκ ὁμεῖται καὶ ποῖον ὁμεῖται.

Πότε ῥήτωρ ὁμόσει καὶ ὅρκῳ χρήσεται; οὐδέποτε ἐπὶ 20
πράγματος ὁμεῖται, οἷον ἔποίησεν οὗτος νόνον ἢ προ-
20 δοσίαν ἢ τόδε τι, ἀλλ' ἐπὶ ἡθους βεβαιώσει, ὥς ὁ Δη-

1 Aesch. 1, 4. 3, 6 3 mg. P, (καὶ πότε) Ph; supr. (καὶ πότε)
VcSf; περὶ ἐγνωσμένων ψευσμάτων πότε χρηστέον αὐτοῖς supr.
Ac | mg. 15 AcPh, 17 P | χρήσεται Pπ 4 ὁ ῥήτωρ Ac 7 τοῦ
om. Ph 8 Aesch. 3, 68 | οἱ om. Pc | ὑπ[ὸ ex ἐρ] Vc 11 τοῦ
φιλίππου Ac 11. 12 φασὶν Ph 12 Dem. 18, 24 | καὶ om. Pc |
τὴν πόλιν τὰ μέγιστα οἷς Vc | τὴν om. Ph 14 παρακαλεῖτε AcPh
15 πέμπετε Vc; ἀπεπέμπετε Ac; ἔπεμπον Ph 17 supr. VcSf;
(καὶ om.) mg Ph; om. P; περὶ ὅρκου πῶς ὁμεῖται ῥήτωρ (om.
cet.) supr. Ac | mg. 17 AcPh, 18 P 18 πότε — χρήσεται VcSf;
(ὁ ῥήτωρ) Vδ, (ὁ er.) Ph; mg. P; om. Ac 19 πρᾶγματι Diac.
19. 20 προδίδωσιν VcSfPh 20 cf. 326, 24

μοσθένους «ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, δι' ἀμφοτέρω, ὧ Ἀθη-
ναῖοι, νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ νομίζοντες δεινὰ πεπον-
θέναι» καὶ πάλιν «πολλὰς δὲ δεήσεις καὶ νῆ Δία ἀπειλὰς
ὑπομείνας». ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι ῥήτωρ πραγμα-
τικὸν ὅρκον οὐκ ὁμνυσιν ἀλλ' ἡθικόν. 5

Πρῶτος δὲ ὅρκον ἡθικὸν Ὅμηρος ὤμοσεν, εἴτα Πλά-
των ἐμιμήσατο, εἴτα Δημοσθένους ἐκληρονόμησε Πλά-
425 τωνος· ἡθικὸν δ' ἕκαστος ὁμόσας καὶ ἰδέα ἕκαστος
ιδέα τοῦ ἡθους ἐχρήσατο, Ὅμηρος μὲν τραγικόν

«οὐ, μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμεῖο», 10
τὰς συμφορὰς τοῦ πατρὸς ὅρκον ἐποιήσατο, Πλάτων δὲ
ἡθικὸν μὲν ὁμοίως, ἡθικὸν δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡθους
«οὐ, μὰ τὸν Ζῆν', ὧ Καλλίκλεις», Δημοσθένους δὲ
ἡθικὸν πολιτικὸν «οὐ, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκιν- 443
δυνεύσαντας καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι παραταξαμένους». 15

Περὶ συνηγόνων, τίσι δοτέον.

21 Πότε ἐν τοῖς προβλήμασι ῥήτωρ μέρεσι τίσι συνηγόν-
ρους δώσει καὶ κατὰ πόσους τρόπους; τέσσαρας· ἢ διὰ

1 Dem. 21, 2 | ὧ (om. Ἀθηναῖοι) Ph 2 νομίζοντες Pa 3 Dem.
21, 3 | δὲ om. VcSfPh 5 ἀλλ' ἡθικόν: cf. 327, 4 sq. 6 ὁμῶς
ὅρκον ἡθικόν Ac 7 ὁ δημοσθένους Ph 7. 8 Πλάτωνος scripsi;
πάντων codd.; Quint. XII 10, 24: *non illud iusiurandum 'per
caesos in Marathone ac Salamine propugnatores reipublicae' satis
manifesto docet praeceptorem eius (sc. Demosthenis) Platonem
fuisse?* 8 ἕκαστον Ph 9 ιδέαι τοῦ ἡθους PcVc; τοῦ ἡθους
ιδέα PaAcSf, (τοῦ ex τὸ) Ph | ἐχρήσατο PAc; χρησάμενος VcSf
Ph 10 Hom. v 339 | ἐμοῖο Sf 13 μὰ τὸν Ζῆνον, om. οὐ, Plat.
Gorg. 489 E; Diac.: σφάλμα ἐστὶ γραφικόν <τὸ οὐ W VII 1282, 9>
μὰ τὸν Ζῆνα· παρὰ πᾶσι (ἐν ἅπασιν W VII) γὰρ τοῖς <Πλατω-
νικοῖς W VII> βιβλίοις μὰ (om. W VII) τὸν Ζῆνον ἔχει (ἀπό-
μνυσιν W VII) 14 Dem. 18, 208 | cf. 327, 15 sq. 16 supr. Vc
Sf, (om. τίσι δοτέον) Ac; mg. PPh | mg. ἰθ. AcPh, π P 17 ὁ
ῥήτωρ Pc

φύσιν, εἰ γυνή τις ἐστὶ, συνήγορον δώσομεν· ἢ δι'
 ἡλικίαν, εἰ παιδίον ἐστὶν ἢ ὑπέργηρος καὶ ἀσθενής· ἢ
 διὰ τύχην, εἰ δοῦλός ἐστιν ἢ ἄτιμος, ὥσπερ ἐν τῷ Κατὰ
 Μειδίου Δημοσθένους Στράτωνι συναγορεύει· ἢ εἰ δι'
 5 εὐπρέπειαν κατέγνωσταί τις, καὶ τούτῳ δώσομεν συν-
 ἡγορον.

Περὶ τοῦ ἐναντία λέγοντα κατορθοῦν ἐναντία. 426

Τίς μέθοδος τοῦ ἐναντία λέγοντα, οἷς βούλεται γε- 22
 νέσθαι, κατορθοῦν, ὃ βούλεται, μὴ δοκοῦντα ἐναντία
 10 οἷς θέλει λέγειν; ἢ κακία ἢ ἐν λόγοις ἐνταῦθα ἀρετὴ
 φαίνεται. τίς δέ ἐστι κακία ἐν λόγοις; εὐδιάλυτα λέ-
 γειν καὶ ἐναντία καὶ στρεφόμενα. ταῦτα ἐν τούτῳ τῷ
 σχήματι τῶν λόγων ἀρετὴ γίνεται.

Ὅμηρος αὐτὸ πεποίηκεν· Ἀγαμέμνων ἐστὶν ὁ ἀπο-
 15 πειρώμενος τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ βουλόμενος αὐτοὺς μέ-
 νειν λέγων δεῖν μὴ μένειν ἀλλὰ φεύγειν, καὶ δι' ὅλης
 τῆς δημηγορίας εὐδιάλυτα λέγει καὶ στρεφόμενα, διδοὺς
 ἀντιλαβὰς τοῖς ἐναντιούμενοις, ἐπὶ τέλει δὲ καὶ ἐναν-
 τιώματα λέγων· τὸ γὰρ φάναι

20 «καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται»

1 συνηγό[ρους, ex ων?] Pa 2 καὶ P Ac, (postea add. m.1)

Sf; εἰ Ph; ^{καὶ} ἢ, utrumque m.po., Vc | ἀσθενής ἐστὶν ἢ VcSfPh
 3 ἐστὶ τις Ph | ἢ PAcSfPh; εἰ Vc | ἄτιμός ἐστιν VcSfPh
 4 Dem. 21, 83 sq. | συναγορεύει Pa | εἰ om. Ph 4. 5 Diac.: τουτ-
 ἐστὶν ὁ ἡταιρηκώς 5 τούτου P 7 supr. VcSf, mg. P Ph; τίς
 ἢ ἐν λόγοις κακία supr. Ac | mg. π AcPh, κα P 8. 9 λέ-
 γοντος . . δοκοῦντος VcAcPh; λέγοντα . . δοκοῦντα Sf, (os m.1
 supr.) P | cf. [Dion.] II 1 p. 296, 15 sq. Us. 9 ἐναντίου Ph
 10 alt. ἢ om. Vc 10 sq. cf. [Dion.] II 1 p. 327, 19 sq. 328, 25 sq.
 322, 4 cet. Us. [Plut.] De vita et poesi Hom. 166 14 ὁ P; ante
 ἀγαμέμνων VcAcSfPh 15 καὶ om. VcSf 18 cf. [Dion.] II 1
 p. 321, 1. 330, 6. 7 Us. 20 Hom. B 135 | νεῶν om. m.1Vc | λέλ-
 νται Ac

δηλονότι ἐναντίον ἐστὶ φανερώς τῷ 'φεύγωμεν'· πῶς 444
γὰρ φεύξονται ναῦς οὐκ ἔχοντες; τοῦτο δ' ἂν εἶπε καὶ
κωλύων τις αὐτοὺς ἀποπλεῖν, οὐ κελεύων δὲ μένειν
τοῖς λόγοις.

Ἐν δὲ ταῖς σχολιακαῖς ὑποθέσεσιν ἔστι καὶ ἄλλη τις 5
427 τέχνη, ἣ βοηθεῖ ταῖς τοῦ ἀντιδίκου προτάσεσι καὶ διὰ
μακρῶν προβάλλεται καὶ διὰ μαρτυριῶν ἔσθ' ὅτε. ἀλλὰ
ἀντιλέγειν προσποιοῦ· οὕτω γὰρ λέγων οὐχ ὑποπτει-
θήσῃ, καὶ ὃ βούλει, σοὶ ἔσται. ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ
σχήματι τῶν λόγων τὸ μὲν νικῆσαι λέγοντα ἡττηθῆναι 10
ἐστὶ, τὸ δὲ ἡττηθῆναι λέγοντα νικῆσαί ἐστι· γέγονε
γὰρ, ὃ βουλόμεθα.

Περὶ τοῦ προτείνειν τὰς τοῦ ἐναντίου προτάσεις.

23 Ὁ κατηγορῶν τὰς τοῦ μέλλοντος ἀποκρίνεσθαι οὐχ
ἀπλῶς προτείνειν προτάσεις, ἀλλὰ κατὰ τρόπους τρεῖς, 15
ἐπιστήμην, δόξαν, ἀκοήν· ἐπιστήμην μὲν 'οἶδα, ὅπερ
νὴ Δία ἐρεῖ' καὶ ὅσα τοιαῦτα, δόξαν δὲ οἶον 'τάχα
τοίνυν ἴσως ἐρεῖ', ὡς ἀμφιβάλλων περὶ τῆς προτάσεως,
ἀκοήν δὲ ὡς ἀκούων περὶ τῆς προτάσεως 'πυνθάνομαι
τοίνυν μέλλειν αὐτὸν λέγειν'.

20

1 Hom. B 140 c. schol. Ven. B 2 δ' αὖ εἶπε [καὶ m.1 supr.]
Pc 3 δὲ om. Vδ | μένειν P VcSfPh; ἐν Vh; μόνοις Ac; μόνον
Vδ 5 cf. [Dion.] II 1 p. 329, 14 sq. Us. | σχολιακαῖς Ac 6 βο-
ηθεῖ VcAcSfPh; βοηθεῖται P 7 διὰ μαρτυριῶν PAc; διὰ
μαρτυρίας VcSf; διὰ μαρτυρίας Ph, v.l.P 8 γὰρ καὶ VcAcSf
Ph | cf. 250, 1 sq. 366, 17 sq. 11 pr. ἐστὶ om. Ph 13 supr.
VcAcSf, mg. PPh | mg. κα AcPh, καβ P 14 (ὃ γὰρ) — p. 439, 11
laudat Dox. (in Herm. II. ιδ. p. 238, 14) | cf. [Dion.] II 1 p. 362,
17 sq. Us. | οὐ κατηγοροῦντας τοῦ Ph 16 <οἶον> οἶδα Spengel
ἔτι (pro ὅπερ) Fuhr; cf. [Dion.] l. 23 17 οἶον P SfPh, Dox.;
om. VcAc 17. 18 cf. Dem. 21, 191 18 ὡς postea add. Vc
(m.1?); om. SfPh 18 τὴν πρότασιν Dox. 19 ἀκούω ἢ (om. περὶ
τῆς προτάσεως) Dox.

Τὰ μὲν δὴ σχήματα τῆς προτάσεως τῶν τοῦ ἀπο-
 λογουμένου κεφαλαίων ταῦτα· ὁ δὲ καιρὸς ἐκάστου
 τίς; δεῖ γὰρ εἰδέναι, πότε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ δόξῃ
 καὶ τῇ ἀκοῇ χρησόμεθα· ἢ γὰρ ἀκαιρίᾳ πολλάκις καὶ
 5 ἐναντία ποιεῖ. τῶν μελλόντων προτείνεσθαι ὑπὸ τοῦ
 ἀπολογουμένου [τοῦ οὖν ἀντιδίκου] τὰ μὲν ἐστὶν ἰσχυ-
 ρότερα, τὰ δὲ ἀσθενῆ, τὰ δὲ μέσα· τὰ μὲν οὖν ἀσθενῆ 428
 τοῦ ἀντιδίκου ὡς εἰδὼς τῇ ἐπιστήμῃ προβαλῇ, τὰ δὲ
 μέσα τῇ ἔξει ὡς στοχαζόμενος, ὅπερ ἐστὶ τῇ δόξῃ, τὰ
 10 δὲ ἰσχυρὰ ὡς πυνθανόμενος. ἵνα δοκῇς ἀκούειν αὐτά,
 μὴ συνειδέναι δὲ ἰσχυρὰ ὄντα. Οὕτω μὲν δὴ δεῖ προ-
 445 τείνειν.

Δημοσθένης δὲ τὰ ἄμικτα ἔμιξεν ἐν τῷ Κατὰ Μει-
 δίου, ἐπιστήμην ὁμοῦ καὶ ἀκοήν, λέγων οὕτως «ἐστὶ
 15 δὲ πρῶτον μὲν ἐκεῖνο οὐκ ἄδηλος ἐρῶν, ἐξ ᾧ ἰδίᾳ
 πρὸς τινὰς αὐτὸς διεξιὼν ἀπηγγέλλετό μοι»· διὰ μὲν
 γὰρ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ κεφα-
 λαίου τῇ ἀκοῇ κέχρηται, διὰ δὲ τὴν προσποίησιν τῆς
 καταφρονήσεως τῇ ἐπιστήμῃ. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Περὶ τῆς
 20 ἀτελείας ἰσχυρότατον προτείνων τοῦ Λεπτίνου κεφά-
 λαιον, τὸ τῆς ἀξίας, τῇ ἐπιστήμῃ προέτεινεν οὕτως
 «ἐστὶ δ' οὐκ ἄδηλον τοῦθ', ὅτι Λεπτίνης, κἂν τις ἄλλος
 ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ, δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ περὶ αὐ-

5 τὰ μέλλοντα Dox. | ἐπὶ Dox. 6 τοῦ οὖν ἀντιδίκου P Vc Ac
 SfPh; om. Vδ, Dox. 6. 7 ἰσχυρὰ Dox. 8 προβαλεῖ AcSfPh,
 Dox. 9 τῇ λέξει Ph; τῇ τάξει, ἔ supr., Vδ; | II]τ[ῇ m.po. ex ι; I er.]
 ἐξει Vc; cf. Syr. 1 p. 35, 6 10 δοκῇ AcPh, Dox. | αὐτὰ ἀκούειν
 Sf 11 συνειδέναι VcSfPh, m.2Pc, cf. Syr. 1 p. 35, 4 (addit τοῖς
 ἀντιδίκους), [Dion.] II 1 p. 363, 7 Us. (addit τοῖς ἐναντίοις); συν-
 ιέναι PAc, Dox., m.po. Vc | δὲ om. VcSfPh 11. 12 | εἰπεῖν del.]
 προτείνειν Ph 14 ὁμοῦ om. Vδ | Dem. 21, 25 16 ἀπηγγέλλετό
 Ph 21 ἀξίας (τα m.2?) Vc | cf. 441, 12 22 Dem. 20, 1 τοῦθ'
 om. Pah VcAc 23 περὶ αὐτοῦ ἐρεῖ Vc

τοῦ, φήσκει δὲ ἀναξίλους τινὰς εὐρομένους ἀτέλειαν ἐκ-
δεδυκέναι τὰς λειτουργίας». λέγομεν οὖν, ὅτι ὁ Δημο-
σθένης χρήται τοῖς σχήμασι καὶ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ
φύσιν, καὶ ἐνταῦθα τῷ μὲν Λεπτίνῃ ἰσχυρότατόν ἐστι
τοῦτο τὸ κεφάλαιον, τῷ δὲ Δημοσθένει εὐλύτον. 5

429 *Περὶ τοῦ λεληθότως τὰ αὐτὰ λέγειν ἢ ἐαυτῷ ἢ
ἄλλοις.*

24 Τοῦ ταῦτα λέγοντα ἢ ἐαυτῷ ἢ ἄλλῳ τινὶ μὴ δοκεῖν
τὰ αὐτὰ λέγειν διπλῇ μέθοδος· τάξεως μεταβολή, καὶ
μήκη καὶ βραχύτητες. ἡ δὲ αὐτὴ καὶ τοῦ παραφράζειν 10
μέθοδος· ἡ γὰρ τὴν τάξιν μεταβάλλεις, ἥπερ ἐκεῖνος
ἐχρήσατο, ἡ τὸ μέτρον· εἴπερ γὰρ διὰ μακρῶν ἐκεῖνος,
ταῦτα ἐν βραχείσιν συνελών λέγεις, ἡ τὸ ἐναντίον.

Τίς δὲ ἐκατέρου τούτων ὁ καιρός; ἡ μὲν συμβουλευ-
τικὴ μήκη καὶ βραχύτητας ἐπιδέχεται· τῆς γὰρ τάξεως 15
μεταβολὴν οὐ δύναται ἔχειν, ὅτι ἐν συμβουλῇ πάντως
πρῶτον τὸ κατεπεῖγον εἶναι δεῖ παρὰ παντὶ συμβου-
λεύοντι. ἐν δὲ τῇ πανηγυρικῇ νόμος ἐστὶ τῶν κεφα-
λαίων τῆς τάξεως ἀμετάβλητος ἡ φύσις τῶν πραγμάτων. 446
χρώμεθα οὖν τοῖς μήκεσι καὶ ταῖς βραχύτησιν, ὥσπερ 20
ἐν συμβουλευτικῇ μὲν ἰδέα ἐποίησεν ὁ Δημοσθένης ἔν-
τε τοῖς Ὀλυνθιακοῖς καὶ ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Χερρο-

1 εὐρομένους Ph, m.1Vc, (α m.1 supr.) P; εὐραμένους AcSf
8. 4 καὶ παρὰ φύσιν om. PVcPh; γρ καὶ οὕτως· καὶ κατὰ φύσιν
καὶ κατὰ τέχνην. ἡ οὕτως· καὶ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν Pa;
γρ' καὶ κατὰ τέχνην m.2Sf 4 ὡς καὶ ἐνταῦθα Ac 6. 7 supr.
AcSf, (τοῖς ἄλλοις) Vc; mg. Pa, (om. τὰ) Pc, (om. τοῦ) Ph | mg.
κβ VcAcPh, κγ P | ἡ τοῖς ἄλλοις Vc; ἡ καὶ ἄλλοις Pπ 11 μετα-
βαλεῖς Vδ 12 γὰρ et ἐκεῖνος om. VcAcSfPh 14 δὲ om. VcPh
16 ἐν μὲν VcAcSfPh | πάντων Sf 17 παντὶ τῷ Pc 21 ὁ om.
VcSfPh 22 τῷ Vδ; τοῖς PVcAcSfPh | ἐπὶ Ph

νήσῳ ὄρατιωτῶν· τὰ αὐτὰ γὰρ λέγων ἑαυτῷ μάλιστα
ἔλαθεν. ἐν δὲ πανηγυρικῇ ιδέᾳ Πλάτων τὰ αὐτὰ λέγων
Θουκυδίδῃ ἐν τῷ Ἐπιταφίῳ οὐ μόνον ἔλαθεν, ἀλλὰ
καὶ ἄλλα λέγειν ἔδοξε· τὰ γοῦν περὶ τῶν πολέμων
5 Θουκυδίδης μὲν ἐπιμνησθεὶς παρήκεν, ὁ Πλάτων δὲ
ἐπεξεργάσατο· τοῦναντίον δὲ Πλάτων μὲν παρήκε τὰ
περὶ τῆς πολιτείας, Θουκυδίδης δὲ ἐπεξήλθεν.

Ἐν δὲ τῇ δικανικῇ ιδέᾳ καὶ ἡ τῆς τάξεως μεταβολὴ
χώραν ἔχει, ὥσπερ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ Περὶ
10 τῆς ἀτελείας· Φορμίωνος γὰρ προκατηγορήσαντος τοῦ
νόμου καὶ χρησαμένου τοῖς κεφαλαίοις τῆς διαιρέσεως, 430
τῷ δικαίῳ, τῷ συμφέροντι, τῷ καλῷ, τῷ τῆς ἀξίας,
ἀνέστρεψε τὴν τάξιν μεταβάλλων· πῶς δὲ τοῦτο ἐποίη-
σεν, ἐν τοῖς περὶ τοῦ λόγου διεξήλθομεν.

15 **Περὶ τοῦ ἀνεπαχθῶς ἑαυτὸν ἐπαινεῖν.**

Τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἐπαχθοῦς ὄντος καὶ εὐμισήτου, 25
〈τοῦ〉 ἀνεπαχθῶς ποιῆσαι μέθοδοι τρεῖς· κοινότης λόγου,
ἀνάγκης προσποιήσις, προσώπου ὑπαλλαγή.

Τούτων παραδείγματα. ὁ Ἰσοκράτης ἐν τῷ πρώτῳ
20 λόγῳ τῶν παραινέσεων τὸ πρῶτον προσοίμιον ἑαυτοῦ
ἔπαινον κατεσκεύασε· θέλει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἔγὼ ἀνὴρ

1 cf. Theon. II 63, 32 Sp. 4 ἐπὶ Vc | πολέμων VcAcSfPh, v.l Pa, cf. Thuc. 2, 36; πολέμιων P 5 μὲν om. Sf | Plat. Menex. 239 A sq. 6 τὰ Sf; om. P VcAcPh 7 τῆς om. Ac 13 ἀν-
έστρεψε VcSf | μεταβάλλων Ph; μεταβαλὼν P VcAcSf 14 scil.
ἐν τοῖς εἰς τοὺς δημοσίους ὑπομνήμασιν, cf. 308, 12 | περὶ αὐτοῦ
λόγοις Sf, (τούτου) m.po.Vc 15 supr. VcAcSf, mg. PPh |
mg. πῶ VcAcPh, κδ Pc (er.? Pa) 16 cf. Alex. III 4, 13 Sp.;
Aristid. II 506, 8 Sp. | ὄντως Ph 17 addidi 19 τὰ παρα-
δείγματα AcSfPh | δ om. Ph 20 ἑαυτοῦ mg. suppl. m.lPh
21 cf. [Dion.] II 1 p. 24, 19 Us. Plut. De se ipsum laudando
c. 1 sq.

εἰμι σπουδαιότατος καὶ μόνος φίλος ἀγαθὸς ἀποθανόν-
 τος τοῦ πατρός, ὃ Δημόνικε, σοὶ εὐνοῶν· πῶς οὖν
 αὐτὸ ποιεῖ; κοινῷ τῷ λόγῳ χρῆται περὶ τε σπουδαίων
 ἀνδρῶν καὶ φαύλων λέγων καὶ διακρίνων ἥθη ἀγαθῶν
 καὶ πονηρῶν φίλων, οὕτω δὲ φαίνεται αὐτὸς ὢν τῶν 5
 ἀγαθῶν ἀνδρῶν. — Ὁ δὲ Δημοσθένης ἐν τῷ Περὶ τοῦ 447
 στεφάνου μέλλων ἑαυτὸν ἐπαινεῖν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πο-
 λιτείαν πολλάκις τῇ ἀνάγκῃ χρῆται λέγων «ἐὰν δ’
 431 ἐφ’ ᾧ καὶ πεπονήκα καὶ πεπολλίτευμαι βαδίζω, πολλάκις
 λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἑμαυτοῦ». — Ἐπειδὴ δὲ 10
 τῇ ἀνάγκῃ πολλάκις χρώμενος ὑποπτὸς ἐστὶ, καὶ τῇ
 τοῦ προσώπου ὑπαλλαγῇ χρῆται. ἔστι δὲ τοῦτο· ὅταν
 τι μέτριον λέγῃ, τότε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λέγει, ὅταν
 δὲ ὑπερήφανον καὶ ἐπαχθέες, πρὸς Αἰσχίνην· «οὐ λί-
 θοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις ἐγώ, ἀλλὰ τὸν 15
 ἑμὸν τειχισμὸν εἰ βούλει σκοπεῖν, εὐρήσεις ὅπλα καὶ
 πόλεις καὶ συμμάχους», καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ «ὢν μέν-
 τοι ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπέδωκα, οὐδεμίαν ἡμέραν
 ὑπεύθυνος εἶναι φημι. ἀκούεις, Αἰσχίνη;» ἀπέστρεψε
 τὸν λόγον, ἵνα δοκῇ τὸν ἐχθρὸν λυπεῖν, μὴ Ἀθη- 20
 ναίοις ὀνειδίζειν.

2 εὐνοῶν Pa, (ν m. po. in ras.) Pc; εὐνοῶ VcAcSfPh 3 Isocr.
 1, 1 sq. 4 φαύλων· λέγων γὰρ καὶ Sf 5 δὲ om. VcAcSfPh
 8 Dem. 18, 4 10 ἑαυτοῦ Ph ad 11 et 20 cf. [Dion.] II 1 p. 336,
 11. 13 Us. 13 λέγει om. Ph 14 Dem. 18, 299 15 ἐτείχισατο
 Ph 16 ἐὰν βούλημι VcSfPh, cf. Dem. 17 Dem. 18, 112 17. 18
 μὲν τῆς ἐκ τῆς Ph 19 εἰμι (pro εἶναι φημι) Ph 20 δοκῇ Ph
 20. 21 ἀθηναίους Ph, (ν ex ι, m. 1?) Sf

**Περὶ παλαισμάτων δικαστηρίων, ἃ Δημοσθένης
ἐτεχνήσατο.**

Δύο παλαίσματα δικαστηρίων Δημοσθένης ἐπετεχ- 26
νήσατο, τό τε οἰκεῖον ἰσχυρόν, καὶ μὴ κρινόμενον ἤ,
5 εἰς κρίσιν ἀγαγεῖν καὶ τὸ τοῦ ἀντιδίκου ἰσχυρὸν κρι-
νόμενον ἐκβάλλειν. ταῦτα τὸν ἀμφοτέρω ποιεῖ Δη-
μοσθένης καὶ λανθάνει πράττων· ὅταν γὰρ τὸ οἰκεῖον
εἰσάγῃ χαριζόμενος ἑαυτῷ, ἀνάγκην προσποιεῖται, ὅταν
δὲ τὸ τοῦ ἀντιδίκου ἐκβάλλῃ πανουργῶν, ἀπλότητα
10 ὑποκρίνεται.

Τοῦτο ἐποίησε καὶ ἐν δυσὶ λόγοις, ἐν τε τῷ Περὶ
τοῦ στεφάνου καὶ ἐν τῷ Κατὰ Ἀριστοκράτους. ὅταν 432
γὰρ τὸ τῆς πολιτείας καὶ ἀξίας ἐπάγῃ, ἀνάγκην ὑπο-
κρίνεται «ἐὰν δὲ ἐφ' ἃ καὶ πεποίηκα καὶ πεπολί-
448 τευμαι βαδίζω, πολλάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ
16 ἑμαυτοῦ»· ὅταν δὲ τοὺς νόμους κλέπτῃ, ἀπλότητα προσ-
ποιεῖται λέγων οὕτως «ἔτι μέντοι καὶ τοὺς νόμους
δεικτέον εἶναί μοι δοκεῖ», ὡς παρέργον μνημονεύων
τοῦ ἰσχυροῦ τῷ ἀντιδίκῳ. — Καὶ πάλιν ἐν τῷ Κατ'
20 Ἀριστοκράτους εἰσάγων τὸν περὶ Χερρονήσου λόγον

1. 2 mg. P; supr. (ἐπετεχνήσατο) Ac, (τῶν δικαστηρίων; ἐπετεχ-
νήσατο) VcSf; om. Ph | mg. κδ AcPh, κε P 3 δημοσθένους
VcSfPh; ἃ δημοσθένους Ac 3. 4 ἐπετεχνήσατο Pa, (ἐπ supr.,
m.1?) Pc; ἐπιτεχνήματα VcAcSfPh; γρ ἐπὶ τέχνῃ μετὰ δημο-
σθένην Pa; γρ' ἐπιτεχνήματ δημοσθέ Pc 5. 6 καὶ ante κρινόμενον
supr. Vδ 9 ἐκβάλλῃ Sf | καὶ ἀπλότητα VcSfPh 11 καὶ om.
Portus 12 τοῦ om. Ph | καὶ — ἀριστοκράτους Ac, m.po. PaVc
Sf; om. P VcSfPh 13 γὰρ PAc; om. Ph; suppl. m.po.Vc, m.2
Sf | ἐπαγάγῃ VcPh; ἐπείσάγῃ Ac 14 Dem. 18, 4 16. 17. 444, 3:
cf. [Dion.] II 1 p. 302, 23 Us. (de Demosth. II. παραπρεσβ.): ἀπλότη-
τος προσχήματι κλέπτων τὴν πανουργίαν τῆς κατασκευῆς 16 ἀπλό-
τητ[α ex ι] Vc 17 Dem. 18, 58 18 παρέργον Ph 19. 20 καὶ
πάλιν λέγων θεάσασθε — τοὺς λόγους (sicut p. 444, 5. 6) καὶ πάλ-
ιν ἐν Vc, (om. ult. καὶ) AcSfPh

οὐδὲν προσήκοντα τῷ ἀγῶνι φησὶν «ἀνάγκη δέ ἐστι
πρῶτον ἀπάντων δεῖξαι, τί ποτε ἔστι τὸ Χερρόνησον
ἀσφαλῶς ἔχειν ἡμᾶς πεποιηκός», εἶτα πανουργῶν καὶ
πολίτην ἐργαζόμενος τὸν Χαρίδημον, ἵνα αὐτῷ ἰσχύη
ὁ περὶ τῶν νόμων λόγος, ἐπιφέρει «θεάσασθε τοίνυν, 6
ὥς δικαίως καὶ ἀπλῶς ποιήσομαι τοὺς λόγους, ὃς εἰς
μὲν ταύτην τίθεμαι τὴν τάξιν αὐτόν, ἐν ᾗ πλείστης
ἂν τυγχάνοι τιμῆς, ἃ δ' οὐδ' ἡμῖν τοῖς γένει πολίταις
ἐστίν, οὐδ' ἐκείνῳ δεῖν οἶμαι γενέσθαι παρὰ τοὺς νό-
μους».

10

433 *Περὶ δευτερολογιῶν, διὰ ποίας αἰτίας μερίζεται
λόγος, καὶ πῶς γίνονται.*

27 *Δευτερολογιῶν εἶδη τάδε· ἥτοι γὰρ διὰ μέγεθος τοῦ
ἀγῶνος μερίζεται ἡ κατηγορία ἢ ἡ ἀπολογία· ἡ προκατ-
ηγορήσαντός τινος καὶ προαγωνισαμένου ὁ δεύτερος λέ- 15
γων ἀνξήσει χρῆται, ὥσπερ οἱ Κατὰ Ἀριστοτελείτῳ λό-
γοι ἔχουσιν· ἢ τὰ αὐτὰ ὁ δεύτερος λέγων οὐκ ἀνξεί
μὲν, προστίθῃσι δέ τινα ἢ ἀφαιρεῖ, ὥσπερ κατορθῶν
τὰ εἰρημένα, ὥς ἔχει ὁ τοῦ Νέστορος λόγος ἐν τῇ δευ-
τέρῃ φρασεδίᾳ μετὰ τὴν Ὀδυσσεύος δημηγορίαν· ἢ προ- 20
αγωνισαμένου ἑτέρου ὁ δεύτερος λέγων τὰ μέλλοντα
δεύτερα λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου προκαταλαμβάνει
λέγων, ὥσπερ ὁ Κατ' Ἀνδροτίωνος ἔχει, προκατηγορή-
σαντος γὰρ Εὐκλήμονος, ἃ μέλλει λέγειν Ἀνδροτίων,
ὁ Διόδωρος προκαταλαμβάνει. Οὗτοι τέσσαρες τρόποι 25
δευτερολογίας.*

1 Dem. 23, 8 2 τὸ om. Ph 3 ὑμᾶς Vδ; cf. 235, 22 5 Dem.
23, 24 6 εἰ Pc 8 τυγχάνη Pc 11.12 supr. VcSf, (δευτερολογίας
et γίνεται) Ac; mg. (γίνεται) PPh | mg. πᾶ AcPh, πᾶ P 13 γὰρ
om. VcSfPh 14 ἢ κατηγορία ἢ (om. ἢ) Ph 17 ἀνξήσει (om.
οὐκ et μὲν) Ph; [οὐκ m.po. supr.] ἀνξί[ει μὲν m.po.] Vc 19 Hom.
B 337 23. 24 κατηγορήσαντος VcAcPh 24 γὰρ m.2 suppl. Sf

449

Περὶ διηγήσεως.

Οἱ παλαιοὶ διηγούμενοι διπλῇ τινι μεθόδῳ χρῶνται, 28
 ἀναφορᾷ δι' ἀσφάλειαν καὶ διὰ πίστιν βεβαιώσῃ, οἷον 434
 Ἰσοκράτης «Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννή-
 5 σας, ὥς οἱ μῦθοι λέγουσι καὶ πάντες πιστεύουσι», τὸ
 μὲν «ὥς οἱ μῦθοι λέγουσιν» ἀναφορά, τὸ δὲ «καὶ
 πάντες πιστεύουσιν» ἡ βεβαίωσις. καὶ Εὐριπίδης «Ζεὺς,
 ὥς λέλεκται» ἀναφορά, «τῆς ἀληθείας ὑπο» βεβαίωσις.
 καὶ Ἡρόδοτος «οὕτω δὲ λέγουσι Κορίνθιοι» ἀναφορά,
 10 «ὁμολογέουσι δέ σφι Λέσβιοι» βεβαίωσις. καὶ Θουκυ-
 δίδης «λέγουσι δέ» ἀναφορά, «καὶ οἱ τὰ σαφέστατα
 Πελοποννησίων μνήμη παρὰ τῶν προτέρων δεδεγμένοι»
 βεβαίωσις. καὶ Δημοσθένης «ὥς δὲ ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ
 τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς
 15 οἷον τε ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους»· καὶ τοῦτο
 <παρὰ> Πλάτωνος ἔλαβεν «ὥς ἐγὼ του παρὰ βασιλέως
 ἐλθόντος ἤκουσα, ἀνδρὸς ἀξιοπίστου».

Περὶ κοινῶν διανοημάτων, πῶς αὐτὰ ἰδιώσομεν
 λέγοντες.

20 Οἱ παλαιοὶ κοινὰ λέγοντες διανοήματα ὁμολογία τῆς 29
 κοινότητος ἴδια αὐτῶν ποιοῦσιν. Ἰσοκράτης «ἅπαντες 435

1 supr. VcSf, (διηγήσεων) Ac; mg. P Ph | mg. κς VcAcPh, κς
 P 3 Diac.: τινὲς εἰς τὸ 'ἀσφάλειαν' στίζουσιν, εἴτα τὸ ἐξῆς
 ἀναγινώσκουσι 'καὶ πίστιν βεβαιώσῃ'. . . ἔνιοι δὲ 'δι' ἀσφάλειαν
 καὶ πίστιν' ἀναγινώσκουσιν, εἴτα τὸ ἐξῆς 'βεβαιώσῃ' 4 Isocr.
 1, 50 6 οἱ om. Vc 7 Eur. fr. 591 N.²; Rhein. Museum 63, 145
 l. 13; 146 l. 1 8 καὶ τῆς Vc | ὑπο om. Ph, (m.po. suppl.) Vc |
 ἡ βεβαίωσις VcSfPh 9 οὕτω P VcAc, v.l. m.2Sf; τῶι Ph, Her.
 1, 23; το Sf 10 ὁμολογοῦσι Ph | καὶ — 13 βεβαίωσις om. Pc |
 Thuc. 1, 9 12 δεδιδαγμένοι m.2Sf 13 Dem. 2, 17 14 γεγεν-
 νημένων Pa | ἤκουσα τινὸς Vc 15 καὶ τὸ τοῦ Ph 16 παρὰ
 add. Ma, cf. 348, 6 | Plat. Alcib. I 123 B | τον Pc VcAc; πον Pa,
 m.1Sf; τῶν Ph 18.19 supr. VcSf, (ἰδιασόμεθα) Ac; mg. Pa,
 (νοημάτων) Pc, (καὶ πῶς) Ph | mg. κς VcAc, κη P 20 διανοή-
 ματα λέγοντες Ac 21 Isocr. 8, 1

μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα μέγιστα φά-
σκειν εἶναι, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ ποιῶνται τοὺς λόγους·
οὐ μὴν ἄλλ' εἰ τῷ καὶ ἄλλῳ ταῦτα ἤρμοσε λέγειν,
καὶ ἐμοὶ προσήκει», καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ Κατὰ Τι-
μοκράτους «εἰώθασι μὲν οὖν οἱ πολλοί», καὶ Αἰσχίνης
ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρχου «καὶ ὡς ἔοικεν οἱ εἰωθότες
λόγοι λέγεσθαι ἐπὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν οὐκ εἰσι
ψευδεῖς· αἱ γὰρ ἴδιαι ἔχθραι πολλὰ πάνυ τῶν κοινῶν
ἐπανορθοῦσι», καὶ πάλιν Αἰσχίνης ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρ- 450
χου «οὐκ ἄγνοῶ δέ, ὅτι ἂ μέλλω ἐν πρώτοις λέγειν». 10

Ἐν δὲ τοῖς Ὀλυνθιακοῖς Δημοσθένης τῷ πρώτῳ
λόγῳ, χρώμενος κοινῷ διανοήματι τῷ ἀντὶ πολλῶν
χρημάτων αὐτοὺς αἰρήσεσθαι τὸ κοινῇ συμφέρον, οὐ
χρηται τῇ ὁμολογίᾳ τῆς κοινότητος, διότι πανουργῶν
χρηται, καὶ παραλείπει τὴν ὁμολογίαν, προκατασκευάζει 15
δὲ διὰ τοῦ προοιμίου τὰ θεωρικὰ χρήματα δεῖν ἀπο-
δοῦναι τοῖς στρατιώταις. εἰ μὲν οὖν ὁμολόγει τὴν
κοινότητα, ἔφασκε δὲ λυσιτελεῖν καὶ αὐτῷ εἰπεῖν, ὑπο-
πτεύετο· νῦν δὲ κοινῷ χρησάμενος διανοήματι καὶ λα-
θῶν αὐτοὺς ὁμολογοῦντας ὕστερον ἀναμιμνήσκει ἀρ- 20
νεῖσθαι αἰσχυνομένους περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων.
διὰ τοῦτο καὶ ἐπισφραγίσατο ἐν ἀρχῇ τὸ διανόημα
οὕτως «ὅτε τολῶν τοῦθ' οὕτως ἔχει». ἔθως δὲ Δη-
436 μοσθένους ἐστίν, ὅταν τι διοικήσῃται ἑαυτῷ χρήσιμον,
μὴ πρότερον ἀφίστασθαι, πρὶν ἢ ἐπισφραγίσῃται. πε- 25

2 ποιοῦνται, mg. ὧν, Ph 5 Dem. 24, 4 6 Aesch. 1, 2
6 καὶ — 9 τιμάρχου m.po. suppl. Vc 10 Aesch. 1, 4 11 τῶν
Ὀλυνθιακῶν? | δημοσθένους om. VcSfPh | ἐν τῷ vulg., cf. p. 447, 3
12 τὸ Ph 13 νομίζειν add. ante αὐτοὺς VcAcSfPh, cf. Dem.
1, 1 15 προπαρασκευάζει VcSfPh 16 et 20 Dem. 1, 19. 20
21 αἰσχυρόμενος Ph 23 Dem. 1, 1 | δὲ m.po. suppl. Vc 23. 24
δημοσθένει VcAcSfPh 25 ἐπισφραγίσεται PAcPh | πεποιήται
Ph; πεποίηκεν δὲ Vc

ποίηκε τοῦτο ἐν τοῖς τέτρασι λόγοις, ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφάνου, ἐν τῷ Κατὰ Μειδίου, ἐν τῷ Κατὰ Ἀριστοκράτους, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν.

Περὶ χρήσεως ἐπῶν ἐν πεζῷ λόγῳ.

6 Κατὰ πόσους τρόπους ἐν πεζῷ λόγῳ χρήσις ἐπῶν 30
γίνεται; κατὰ δύο, κόλλησιν καὶ παρωδίαν. καὶ κόλλησις
μὲν ἐστίν, ὅταν ὁλόκληρον τὸ ἔπος εὐφυῶς κολλήσῃ
τῷ λόγῳ, ὥστε συμφωνεῖν δοκεῖν· οἷον παρὰ τῷ Αἰ-
σχίνῃ ἐν τῷ Κατὰ Τιμάρχου ἐπιστάσά που ἡ τοῦ Πα-
10 τρόκλου ψυχὴ καθεύδοντι τῷ Ἀχιλλεῖ ἐπισκήπτει περὶ
τοῦ ὁμότατος αὐτῷ γενέσθαι

«οὐ γὰρ ἔτι ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἐταίρων
βουλὰς ἐξόμενοι βουλευόμεν»

καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν φησὶν Εὐριπίδης

451 «ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετὴν τ' ἄγων ἔρως

16 ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἶην ἐγώ». —

Κατὰ παρωδίαν δέ, ὅταν μέρος εἰπὼν τοῦ ἔπους παρ'
αὐτοῦ τὸ λοιπὸν πεζῶς ἐρμηνεύσῃ καὶ πάλιν τοῦ ἔπους
εἰπὼν ἕτερον ἐκ τοῦ ἰδίου προσθῇ, ὡς μίαν γενέσθαι
20 τὴν ἰδέαν· οἷον Δημοσθένους ἐν τῷ Παραπρεσβείας
«ὅστις δ' ὁμιλῶν ἴδεται ταῦτά πρεσβεύων Φιλοκράτει, 437

1 τοῖς om. Sf (cf. 443, 11) | τοῦ om. Ph 3 Ὀλυνθιακῶν (om. τῶν) Ph 4 supr. VcAcSf, mg. PPh | mg. κη VcAcPh, κθ P 5 καὶ ποίους add. ante ἐν Sf | ἐν τῷ VcAc | cf. 336, 15 sq. 6 alt. καὶ om. VcSfPh 12 Aesch. 1, 149; Hom. Ψ 77 14 ἐφ-εξῆς VcSfPh | ὅ φησιν Sf; φησὶν ὁ Ph 15 Aeschinis 1, 151; Eurip. Stheneboeae fr. 672 N.²; Rhein. Museum 63, 148 l. 19 | οὐδείς (ex οὐδ' εἰς?) Ph | ἀρετῇ Vc, m.1Sf 16 ὡς Ph | ἀγῶ Vc 18 πεζῶς λοιπὸν (om. τὸ) Pc 19 ἕτερον <μέρος>? 20 περὶ παραπρεσβείας Ac 21 Dem. 19, 245; Eur. fr. 812 N.³ | τὰ αὐτὰ AcSfPh; ταῦτα Pc; καὶ ταῦτα Dem.

οὐπώποτ' ἠρώτησα γινώσκων, ὅτι ἀργύριον εἴληφεν οὗτος, ὥσπερ Φιλοκράτης ὁμολογῶν».

Περὶ τῶν κεκρατηκότων ἐν τοῖς ἀκροαταῖς παθῶν.

31 Πρὸς τὰ κεκρατηκότα πάθη οὐ δεῖ ἀντιτείνειν, ἀλλ' εἰκοντα παραμυθεῖσθαι. Ὅμηρος ἐποίησε, Θουκυδίδης 5 ἐμιμήσατο, Δημοσθένης διεδέξατο, Ἰσοκράτης παρέδωκεν. Ὅμηρος

«ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι·
καὶ γὰρ τίς θ' ἓνα μῆνα μένων ἀπὸ ῥῆς ἀλόχοιο
ἀσχαλάει σὺν νηὶ πολυζύγῳ».

10

Θουκυδίδης ἐν Περικλέους λόγῳ «δουλοῖ γὰρ φρόνημα τὸ αἰφνίδιον καὶ ἀπροσδόκητον καὶ πλείστῳ παραλόγῳ ξυμβαῖνον». Δημοσθένης «εἰ δέ τις ὑμῶν τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὁρῶν ταύτῃ φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σῶφρονος μὲν ἀνδρὸς λογισμῷ χρῆται· 15 μεγάλη γὰρ ῥοπή». Ἰσοκράτης δὲ σαφῶς οὕτως αὐτὸ παραδίδωσι «μηδὲ πρὸς τὰς τῶν παραπλησιαζόντων ὁργὰς τραχέως ἀπαντῶν, ἀλλὰ θυμουμένοις μὲν αὐτοῖς εἰκων, πεπαυμένοις δὲ τῆς ὁργῆς ἐπιπλήττων».

438

Περὶ ὁμολογουμένων ἀδικημάτων.

452

32 Τῶν ὁμολογουμένων ἀδικημάτων μίαν παραμυθίαν ἢ 21 ὁμολογίαν καὶ ἀπολογία. Ὅμηρος τοῦτο ἐδίδαξεν, Ἡρό-

8 mg. Pa, (περὶ om.) Pc; supr. (τῶν om.; ἀκούουσι) VcAc Sf; mg. περὶ κεκρατηκότων, om. cet., Ph | mg. καὶ VcAc, λ P
4 cf. [Dion.] II 1 p. 281, 8. 9 Us. 8 Hom. B 291 10 ἀσχαλάει Ph 11 Thuc. 2, 61 12 Dem. 2, 22 14. 15 ταύτῃ τοι φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίσοι Vc 15 νομίζει Sf 16 σαφῶς Vδ 17 πλησιαζόντων VcAc, Isocr. 1, 31 18 ἀπαντᾶν VcAc 19 εἰκεῖν Ac | ἐπιπλήττειν Ac 20 supr. VcAcSf, mg. PPh | mg. λ VcAcPh, λα P 21. 22 sic PSfPh; ἢ ἀπολογία καὶ ὁμολογία

δοτος ἐμιμήσατο. οἶον Ἑλένη τῶν κακῶν αἰτία πᾶσι, καὶ Ἑλλησι καὶ βαρβάροις, καὶ μάλιστα τοῖς Τρωσὶν ὁμολογουμένως κακὸν ἐλήλυθε· τί οὖν ποιεῖ; ὅταν διαλέγεται τῶν Τρώων τινί, ἐαυτῆς κατηγορεῖ καὶ ὁμολογεῖ τὴν ἀδικίαν, καὶ τοῦτο οὐ μόνον αὐτῇ ἀπολογίας, ἀλλὰ καὶ ἐλέου καὶ παραμυθίας αἴτιον γίνεται· αὐτῷ γοῦν τῷ Πριάμῳ διαλεγομένη ἐαυτῆς κατηγορεῖ, ὥστε τὸν γέροντα, εἰ καὶ ἐμίσει αὐτήν, μεταβαλέσθαι καὶ ἐλεεῖν· ἀποκρίνεται οὖν

10 «οὐ τί μοι αἰτία ἐσσί· θεοί νύ μοι αἰτιοί εἰσι». —

Καὶ παρ' Ἡροδότῳ ὁ Ἀδραστός ἐστίν, ὑπὸ Κροῖσου εὐεργετηθεὶς καὶ καθαρθεὶς καὶ φύλαξ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἐκπεμφθεὶς· εἶτα ἀποκτείνας τὸν Ἄτυν ἐν τῇ θήρᾳ καὶ τοῦ Κροῖσου βοῶντος καὶ ἀγανακτοῦντος ἐαυτὸν προ-
15 τείνων, κατηγορεῖ ἐαυτοῦ καὶ ἀποκτεῖναι κελεύει· ὥστε τὸν Κροῖσον παρ' Ἡροδότῳ τὴν τοῦ Πριάμου φωνὴν ἀφιέναι πρὸς τὸν νεανίσκον «εἷς δέ μοι οὐ σὺ τούτων αἷτιος, ἀλλὰ θεῶν κού τις, ὅς μοι προεσήμεινεν ἐν τῷ ὄνειρῳ».

Vc; ἡ ὁμολογία καὶ ἡ κατηγορία Ac | Diac.: ἡ δὲ σύνταξις ἐστὶ τοιαύτη· μία παραμυθία καὶ ἀπολογία τῶν ὁμολογουμένων ἀδικημάτων ἡ ὁμολογία τοῦ ἀδικήματος ἐστίν; cf. [Dion.] II 1 p. 314, 6. 367, 8 Us. (de elocutionis vitiis); Fuhr, Nov. Symb. Joachim. 1907 p. 114

3 κακὸν Ac; κακῶς PVcSfPh (κακὸν ἦλυθε de Achille Φ 39, de Ulixē γ 306) 5 τοῦτο om. Ph | ἀπολογία AcSf, (ex cr. m. po.) Vc; ὁμολογία Ph, ?Vc m. 1 6 [Dion.] II 1 p. 314, 6. 334, 4. 14 Us. 8 μεταβάλλεσθαι AcPh 9 γοῦν Vδ 10 Hom. Γ 164 11 Her. 1, 35 sq. 12 εἶτα αὐτὸς ἀποκτείνας VcSfPh 14 παρ-εδίδου ἐαυτὸν Κροῖσῳ προτείνων τὰς χεῖρας Her. 1, 45 17 ἥς Ac 18 κοῦ PVcAcSf; καί Ph; γὰρ καὶ οὐ τις ἄλλος P | προεσήμανεν VcAc; προεμήνυσεν Sf

439

Περὶ τοῦ τραγικῶς λέγειν.

83 Τὸ τραγικῶς λέγειν Ὅμηρος μὲν ἐδίδαξε, Δημοσθένους δὲ ἐμιμήσατο. ὅτι μὲν γὰρ τραγωδὸς καὶ πατήρ τραγωδίας Ὅμηρος, Πλάτων μαρτυρεῖ· ὅπως δ' ἐτραγωδήσεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ποιήσει, θεωρητέον. 5

Ἰλίου ἄλωσιν οὐκ εἶπε, τέχνη παραλιπών· οὐ γὰρ ἤρμοζεν αὐτοῦ τῇ τῆς ποιήσεως τραγωδίᾳ ἐνὸς πολυχύλου πόρθησις· τί οὖν ποιεῖ; πάσης πόλεως εἶπε πόρθησιν ἐν δυσὶν ἔπεσιν

«ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει, 453
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄρουσι βαθυζώνους τε γυναικας». 11

ἂν δ' Ἐκτωρ ἀποθάνῃ, Ἀνδρομάχῃ λέγει τι καὶ Ἑκάβῃ, ἀλλὰ καὶ Ἑλένῃ καὶ χορὸς Τρωάδων, καὶ πολλὰ δράματα ὥς εἰπεῖν ἀποπληροῦντα τὴν τραγωδίαν. τί οὖν ἐκ τούτων τὸν χρηστὸν νομίζομεν Ὅμηρον λέγειν ἡμῖν; 15
τὰ μεγάλα τῇ βραχύτητι τῆς ἐρμηνείας φυλάττει μέγала, τῆς συντομίας τὸ μέγεθος αὐτοῖς διασφραζούσης, τὰ δὲ μικρὰ καὶ φαῦλα τῇ περιβολῇ τῶν λόγων μέγεθος προσλαμβάνει.

Ταῦτά ποιεῖ Δημοσθένης καὶ οὕτω τραγωδεῖ Φωκέων 20
ἄλωσιν ἔθνη οὖλον ἐν ὀλίγοις ῥήμασι λέγων «ἦν

1 supr. VcAcSfPh, mg. P | mg. λᾱ VcAcPh, λβ P 4 Plat. Reip. X 598 D 5 αὐτοῦ Ac 6 τέχνη vix. san.; Laurentius vertit 'artificiose eam relinquens' | καταλιπών P 8. 9 πόρθησιν εἶπεν VcAcSfPh 10 Hom. I 593 | [H]κτείνουσι|v er.] Vc | ἀμαθύνει Ph ad 10. 20. 451, 3: cf. Theon II 62, 24; 31. 63, 3 Sp. Aps. I 2 p. 317, 3 Sp.-H. 11 δ' (om. τ') AcPh 12 Hom. Ω 725. 748. 762 | τί καὶ m.po.; ex η] Vc; τι (om. καὶ) Ph 15 τὸν om. Ph | νομίζομεν Ph | ἡμῖν ante Ὅμηρον Vc, ante λέγειν Sf Ph; om. Ac 16 φυλάττειν VcAcPh 18 σμικρὰ Pc 19 παραλαμβάνει VcSf; προσλαμβάνειν Ac 20 οὕτως Sf; οὕτως VcAc Ph 21 Dem. 19, 65

ιδεῖν οἰκίας κατεσκαμμένας, τείχη περιηρημένα, χώραν
 ἔρημον τῶν ἐν ἡλικία, γυναῖα δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα 440
 καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκτρούς»· μονονουχὶ παρ-
 ἔφρασε τὸ Ὀμηρικόν. ἐν δὲ τῷ Κατὰ Κόνωνος αἰκίας
 5 τῆς ὕβρεως περιήγησιν ἐποίησεν ἀκριβῶς ἕκαστα δι-
 ηγούμενος, δηλονότι τὴν φανυλότητα τοῦ πράγματος αἰ-
 ρων εἰς μέγεθος τῇ περιττοτέρᾳ ἐρμηνείᾳ καὶ τὴν ὕβριν
 τραγωδῶν.

Περὶ τοῦ κωμικῶς λέγειν.

- 10 Τοῦ κωμικῶς λέγειν ἅμα καὶ σκώπτειν ἀρχαίως τρεῖς 34
 μέθοδοι· τὸ κατὰ παρωδίαν σχῆμα, τὸ παρὰ προσδο-
 κίαν, τὸ ἐναντίας ποιεῖσθαι τὰς εἰκόνας τῇ φύσει τῶν
 πραγμάτων. τούτων παραδείγματα λάβωμεν τὰ μὲν ἐκ
 τοῦ κωμικοῦ, τὰ δὲ ἐκ τοῦ βίου, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ρήτορος. 441
- 15 Τὸ μὲν κατὰ παρωδίαν οὕτως ἔχει
 «ὄλᾱς; Θεώλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει»·
 θέλων γὰρ εἰπεῖν «τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχει» διὰ τὸ
 τραυλὸς εἶναι δῆθεν ἀμαρτῶν τῇ φωνῇ διεκωμώδησε
 τὸν τρόπον.
- 20 Τὸ δὲ παρὰ προσδοκίαν τοῦτο
 454 «βδελυρὸν μὲν οὖν τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ ἂν ἐβουλόμην
 λαχεῖν, ἐπειδὴ δὲ ἔλαχον»·

2 ὀλίγα om. P; γρ γυναῖκα δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα Pa, (γύ-
 ναια) Pc 3. 4 μονονουχὶ παραμικρὸν παρέφρασε Sf 4 Dem.
 54, 3 sq. 9 supr. VcAcSfPh, mg. P | mg. ἰβ VcAcPh, λγ P
 10 τὸ Ph 11 cf. Auct. ad. Her. I 6, 10 14 τὰ δὲ ἐκ τοῦ βίου
 post ρήτορος Pc; del. Spengel, at cf. 452, 5 sq. | ἀπὸ (pro alt.
 ἐκ) AcSfPh 15 τὸ scripsi; τὰ codd. 16 Arist. Vesp. 45 |
 ὄλᾱς θεόδωλος . . κόλακος Vc | θεόδωλος Ph; θεόδωλον Sf
 17 θέλων — ἔχει om. Vc 18 τὴν φωνὴν VcSfPh 20 οὕτω
 Ald. 21 Fragm. com. anon. 187. IV p. 650 Meineke | τὸ om.
 Ph | γρ οὐκ ἀνεβλόμην Ac 22 τυχεῖν Sf

προσδοκᾷ μὲν ὁ ἀκροατῆς ἀκοῦσαι ὑπομενῶ, φησὶ δὲ
«οὐκ ἂν ἐβουλόμην».

Τὸ δὲ ἐναντίως χρῆσθαι ταῖς εἰκόσι πρὸς τὰ μεγέθη
τῶν πραγμάτων οὕτω γίνεται, ἐὰν μεγάλῳ μικρὸν ἀντι-
τιθῶμεν καὶ μικρῷ μέγα, οἷον ἑμαχέσαντο οἱ ἕρτυρες
ὡς Αἴας καὶ Ἑκτωρ καὶ Ἑκτωρ καὶ Ἀχιλλεὺς ἑμα-
χέσαντο ὡς ἀλεκτρονίδες.

Τούτοις πᾶσι χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ Περὶ τοῦ
στεφάνου· ὅθεν δηλοῦται, ὅτι κωμωδεῖν ἐπίσταται· τῇ
442 μὲν παρωδία οὕτως «τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος 10
ἐποίησεν Ἀτρόμητον», τῷ δὲ παρὰ προσδοκίαν οὕτω
περὶ Αἰσχίνου λέγων «οὐδὲ γὰρ ὦν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ’
οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται», τῇ δ’ ἐναντιώσει τῶν εἰκόνων
οὕτως «ἀντοτραγικὸς πύθηκος, ἀρουραῖος Οἰνόμαος».

Περὶ ἀμφιβολίας.

15

35 Τοῖς μὲν πολλοῖς δοκεῖ πολλὰς ἐν τοῖς βιβλίοις ἀμ-
φιβολίας γίνεσθαι ὑπὸ τῶν παλαιῶν· ἡμεῖς δὲ φαμέν,
ὅτι οὐ δύναται ἐν τῷ παλαιῷ βιβλίῳ ἀμφιβολία εἶναι·
ἀνάγκη γὰρ τὴν διάνοιαν εἶναι ἄτοπον τὴν ἑτέραν ἢ
τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως. τὸ γοῦν παρ’ Ὀμήρῳ «θεοῖσι 20
δὲ θῦσαι ἀνώγει Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον» τοῦτο λέ-
γουσιν εἶναι ἀμφιβολίαν, πότερον Πάτροκλον κελεύει

3 ἐναντίως, in argumento mg. ἐναντιαίς, Ph 4 παραδειγ-
μάτων VcPh 4. 5 ἀντιτιθῶμεν Pc; ἀντιθῶμεν Pah VcAcSf
6 ὡς om. AcPh | alt. καὶ Ἑκτωρ om. AcPh 6. 7 cf. Demetr.
De eloc. 160 9 ἐνθεν Vδ, (δ supr.) Pa 10 et 12 Dem. 18,
130 11 τὸ VcSf 14 (ἀτό om.) τραγικὸς Ph | Dem. 18, 242
15 supr. VcAcSfPh, mg. P | mg. λγ VcAcPh, λδ P 16 de
controversia simili cf. [Dion.] II 1 p. 323, 6; 295, 3 Us. | cf.
Theon II 82, 29 Sp. 17 γενέσθαι Vδ 18 ἀμφιλογία Ph 20 δὲ
(pro γοῦν) VcAc | Hom. I 219 21 ὃν om. Ac 22 ἀμφίβολον? |
Πάτροκλον om. Vc

σφαγιασθῆναι ἢ τῷ Πατρόκλῳ προσέταξε τοῖς θεοῖς
θῦσαι. καὶ τὸ

«ὦ Ζεῦ, γένοιτο καταβαλεῖν τὸν σὺν ἐμέ»

ἀμφίβολόν φασιν εἶναι, λέγοντες καὶ τοῦτον εἶναι δύνα-
5 σθαι τὸν νοῦν εὐχομένου τῷ Διὶ ὑπὸ τοῦ συνὸς κατα-
βληθῆναι· οὕτω μὲν διὴ ὁ νοῦς ἄτοπός ἐστιν, ἢ δὲ
ἐρμηνεία ἄλογος. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον «στασιάζαντες
455 δὲ ἔτη πολλά, ὥς λέγεται, ἀπὸ πολέμου τινὸς τῶν προσ- 443
οίκων βαρβάρων ἐφθάρησαν»· ζητοῦσιν, ὑπὸ τίνος
10 ἐφθάρησαν, ὑπὸ τοῦ πολέμου ἢ ὑπὸ τῆς στάσεως. ἀδύ-
νατον ὑπὸ τοῦ πολέμου εἶναι τὴν φθοράν· ὃ δὲ λέ-
γει, τοιοῦτόν ἐστιν ἑστασιάζαντες ἀπὸ πολέμου, ἐφθάρη-
σαν, ἵνα ἢ μὲν στάσις ἢ γεγονυῖα ἐκ τοῦ πολέμου, ἢ
δὲ φθορὰ ἐκ τῆς στάσεως· οὐ δεῖ γὰρ λέγειν ἄπὸ πο-
15 λέμου ἐφθάρησαν. Τοσαῦτα περὶ ἀμφιβολίας.

**Περὶ ἐργασίας δημηγορίας, διαλόγου, κωμωδίας,
τραγωδίας, συμποσίων Σωκρατικῶν.**

Δημηγορία, διάλογος, κωμωδία, τραγωδία, συμπό- 36
σια Σωκρατικὰ διὰ τινος διπλῆς μεθόδου πάντα πλέ-
20 κέται.

3 sq. cf. Aristid. II 508, 6 Sp. | adesp. fr. 188 N.² | καταλαβεῖν
Ph 4. 5 δύνασθαι καὶ τοῦτον εἶναι VcAcSfPh 5 εὐχομένῳ
Vc; exsp. εὐχομαι | τοῦ om. Pc 7 καὶ τὸ post τρόπον add. Ac |
Thuc. 1, 24 8 τινὲς Vc 9 τίνων Ac 10. 11 <ἀλλ' ἐστιν>
ἀδύνατον? 11 [ὃ m.po.] πὸ Vc 11 sq. Diac.: παρόραμα τοῦτο
τῷ Ἑρμογένει ἐγένετο 11. 12 ὃ λέγει δὲ τοῦτό ἐστιν VcSfPh
13 ἵνα — 14 στάσεως om. Ac 14 οὐδεὶς γὰρ λέγει (m.po. γρ'
καὶ οὐ δεῖ λέγειν) Vc | γὰρ supr. Ph 15 τοσαῦτα περὶ ἀμφι-
βολίας om. Vc 16. 17 supr. AcSf, (διαλόγου δημηγορίας) Vc;
mg. Ph; περὶ δημηγορίας διαλόγου καὶ τῶν λοιπῶν Pπ, mg. P
mg. λδ VcAcPh, λς P

Ἡ μὲν δημηγορία ἐπιτιμήσιν ἔχει καὶ παραμυθίαν, τῆς μὲν ἐπιτιμήσεως κολαζούσης καὶ παιδευούσης τὰς γνώμας τῶν ἀκούοντων, τῆς δὲ παραμυθίας τὸ λυπηρὸν ἐκβαλλούσης ἐκ τῆς ἐπιτιμήσεως. παράδειγμα ταύτης τῆς πλοκῆς πάντες οἱ Φιλιππικοὶ ἀναμιξὺ συγκείμενοι. 5

Κωμωδίας δὲ πλοκὴ πικρὰ καὶ γελοῖα, τῶν μὲν πικρῶν σωφρονιζόντων, τῶν δὲ γελοίων παραμυθουμένων· ὅπερ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ποιημάτων ἔστι καταμαθεῖν, οὐχ ἥμιστα δὲ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ὁ Ἀριστοφάνης δηλοῖ λέγων οὕτως 10

«ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν»

τὸ πικρόν,

«ἦσθην δὲ βαιά»

444 λέγων γελοῖον πάθος.

Τραγωδίας πλοκὴ οἶκτος καὶ θαῦμα, ὅπερ ἔστι κατα- 15 μαθεῖν καὶ ἐκ τῶν τραγωδιῶν, οὐχ ἥμιστα δὲ καὶ ἀπὸ τῶν Ὀμήρου· τοῦτον γὰρ ἔφη ὁ Πλάτων πατέρα τραγωδίας εἶναι καὶ χορηγόν· εὐρήσομεν οὖν ἐν τοῖς προοιμίοις αὐτοῦ ἀναμιξὺ οἶκτον καὶ θαῦμα.

Συμποσίου Σωκρατικοῦ πλοκὴ σπουδαῖα καὶ γελοῖα 456 καὶ πρόσωπα καὶ πράγματα, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Ξενοφῶντος καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος Συμποσίῳ. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Κύρου παιδείᾳ φησὶ Ξενοφῶν «ἀεὶ μὲν οὖν ἐπεμελεῖτο ὁ Κύρος, ὅποτε συσκηνοῖεν, ὅπως εὐχαριτώτεροί τε λόγοι δηθήσονται καὶ παρορμῶντες εἰς ἀρετήν». 25

1 μὲν γὰρ Vδ | cf. [Dion.] II 1 p. 331, 25 Us. 2 ἐπιτιμίας Vc 4 ἐκβαλλούσης Sf | τὸ ἐκ Vc | παραδείγματα Vc 9 ὁ om. VcSf 11 Arist. Ach. 1 | δὴ om. Ac 13 δὲ βαιαὶ Vc; βεβαία Ph 14 λόγων AcSfPh, (s ex o?) Vc | γελοίων VcAcSfPh 15 δὲ πλοκὴ VcPh 17 cf. 450, 3; Plat. Reip. X 598 D 18 εἶναι om. Vc 19 ἀναμιξὺ om. P 23 Xen. Cyrop. II 2, 1 24 εὐχαριστότεροί AcSfPh 25 δηθήσονται AcSf; ἐμβληθήσονται Xen.

Διαλόγου πλοκή ἡθικοὶ λόγοι καὶ ζητητικοί. ὅταν ἀναμίξης προσδιαλεγόμενος καὶ ζητῶν, οἱ ἡθικοὶ παρεμβληθέντες λόγοι ἀναπαύουσι τὴν ψυχὴν, ὅταν δ' αὖ ἀναπαύσῃται, ἐπάγεται ἡ ζήτησις, ὥσπερ ἐν ὀργάνῳ ἡ
5 τάσις καὶ ἄνεσις γίνεται.

Περὶ ἀποφάσεως.

Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὲ μὲν τὸ ἴσον δύναται, 37
ποτὲ δὲ τὸ ἔλαττον, ποτὲ δὲ τὸ πλεόν. ἴσον μὲν, ὅταν
δι' ἐγγύτητα τῆς λέξεως φεύγων τις τὴν ταυτότητα
10 μεταβάλλῃ τὴν λέξιν· οἶον «θύων τε γὰρ φανερός ἦν
καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν», ταὐτὸ ἐδήλω- 445
σεν. ἔλαττον δὲ καὶ πλεόν ἦτοι ὑποστελλομένων ἡμῶν
δι' ἀσφάλειαν ἢ ἐπιτεινόντων δι' αὐξησιν κατὰ ἥθους
προσθήκην· οἶον
15 «ὦ ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας»·
ἐνταῦθα τὸ 'οὐ κακῷ καὶ ἄφρονι' ἔλαττόν ἐστι τοῦ
'ἀγαθῷ καὶ φρονίμῳ'· οὐ γὰρ δὴ οἶδεν αὐτόν, ἵνα αὐ-
τῷ ταῦτα μαρτυρῇ, ἀλλ' ἱκανὴν φιλοφροσύνην εἶναι
νομίζει κακίαν ἀφελεῖν, οὐχὶ ἀρετὴν προσθεῖναι. ὅταν
20 δὲ λέγῃ «ἐπεὶ οὐ μιν ἀφανρότατος βάλ' Ἀχαιῶν», μεῖ-
ζον ἢ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως· τὸν γὰρ πάνν·

1 διαλόγου — 5 γίνεται post 454, 14 πάθος Vδ | cf. W. Schmid, *Der Atticismus* I 219, 4 2 ἀναμίξεις, η sup. (m.2?), Ph; ἀνα-
μίξι[I]ς Sf | καὶ om. VcPh | οἱ γὰρ Sf 2.3 λόγοι παρεμβληθέντες
Ac 3 δ' ὁὖν Vc 5 καὶ ἡ ἄνεσις Sf 6 mg. P; (καὶ κατα-
φάσεως add.) sup. VcAcSf, mg. Ph | mg. λε VcAcPh, λε P
7 cf 306, 8 10 μεταβάλλῃ VcSf; μεταβάλλ[η ex ει] Pa | Xen.
Mem. I 1, 2 | φανερός Ph 11 ταυτὸν Sf; ταὐτὸ γὰρ Ac 15 ὦ
om. Hom. ζ 187; ἡ Ph | ξεῖν' Vc; ξεῖν'[I] Pa 17 ἀγαθοῦ καὶ
φρονίμου PAc 19 καὶ κακίαν Pc 20 Hom. O 11

ἰσχυρὸν δεῖξαι θέλει. ὁμοίως δ' ἔχει καὶ τὸ «οὐδ' ἄρα
τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς»· τὸ γὰρ λίαν λελυπῆσθαι
τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν.

¹ θέλει δεῖξαι VcAcSfPh | Hom. *A* 330 c. schol.; [Plut.] *De
vita et poesi Homeri* 25 ² λελυπεῖσθαι Ph; λυπεῖσθαι vulg
³ subscr. τέλος τῆς περὶ μέθοδον (sic Pa; μέθ^δ Pc) δεινότητος P;
ἐρμογένους περὶ μεθόδου δεινότητος VcPh; om. AcSf

Π = Προγυμνάσματα
Σ = Περὶ στάσεων
Ε = Περὶ εὐρέσεως
Ι = Περὶ ἰδεῶν
Μ = Περὶ μεθόδου δεινότητος

- Ἀβραδάτης* *Ι* 360, 6. 405, 6
Ἀγάθων *Ι* 337, 9 sq. (fr. 11 N.²)
 cf. *Σ* 35, 9. *Ε* 153, 2
Ἀγαμέμνων *Μ* 437, 14
Ἀδραστος *Μ* 449, 11
Ἀθηνᾶ *Π* 17, 8. 18, 2. *Ε* 104, 19.
 [*Ε* 121, 18: *μὰ τὴν Ἀθηνᾶν* Ac;
μὰ τὴν ἀλήθειαν cet.]
Ἀθῆναι *Ε* 102, 16. 143, 3. *Μ* 415, 11
Ἀθηναῖος *Π* 15, 19. 20, 12. *Σ* 33,
 20. 38, 6. 78, 10. *Ε* 96, 2. 97, 3.
 98, 8. 13. 102, 19. 105, 24. 108, 2.
 114, 20. 117, 19. 20. 131, 17. 138,
 23. 139, 3. 144, 1. 20. 145, 4—16.
 149, 18. 20. 205, 2. 4. *Ι* 366, 17.
 388, 21
Ἀθως *Ε* 151, 8. 152, 12. *Ι* 246, 6
Ἄλως *Ι* 392, 10. *Μ* 452, 6
Αἰγινῆται *Ε* 207, 13
Αἰγύπτιος *Ε* 110, 3. 111, 3. *Μ*
 415, 9
Αἰγυπτος *Ε* 111, 6. 7. 12
Αἰήτης *Π* 5, 3—16
Ἄλιος [*Ε* 126, 3: *μάρκε αἴλιε*
 v.l. m.2Vc]
Αἰολεῖς *Ε* 115, 2
Αἰσχίνης orator *Ι* 399, 4 sq. 401,
 9. (*Κατὰ Τιμάρχου*) *Ε* 131, 6.
 15. *Μ* 434, 11. 12. (*Ι* 1) *Ι* 346,
 14. (*Ι* 2) *Μ* 422, 7. 446, 6. (*Ι* 4)
Μ 435, 1. 446, 10. (*Ι* 13 sq.) *Ε*
 130, 3. (*Ι* 52) *Μ* 423, 7. (*Ι* 131)
Ι 365, 16. (*Ι* 149) *Μ* 447, 12.
 (*Ι* 151) *Μ* 447, 15. (*Π* 88) *Ι* 358,
 20. (*Κατὰ Κτησιφώντος*) *Μ* 434,
 11. 17. (*Π* 6) *Μ* 435, 1. (*Π* 68)
Μ 435, 8. (*Π* 202) *Ι* 316, 12 (*Π*
 205) *Ε* 129, 3. — (*ἐν τῷ Κατὰ*
Τιμάρχου: in Timarchea non
 legitur) *Ε* 143, 3. — A. in
 exemplis *Σ* 55, 13. 17. *Ε* 95, 24.
 96, 3. 102, 10
Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικός *Ι* 406,
 19 sq. 329, 9. 409, 5
Αἰσώπος *Π* 2, 1. — *Αἰσώπειοι*
μῦθοι *Π* 2, 1. *Ι* 407, 15
Αἴτνη *Ε* 110, 7. 111, 20. 23. 112,
 5. 162, 12
Ἀλέξανδρος rex Macedonum *Σ*
 33, 4. *Ε* 169, 18
Ἀλέξανδρος Paris *Ι* 371, 3. 14
Ἀλκιβιάδης *Π* 24, 10. *Σ* 68, 6. *Ε*
 113, 19. 24. 115, 9
Ἀλκμαίων *Π* 4, 15. — *Ἀλκμαιω-*
νίδης *Π* 15, 19
Ἀλκυών *Ι* 391, 24
Ἀλυάττης *Ε* 114, 22
Ἀνακρέων *Ι* 322, 16. 323, 22
Ἀνδοκίδης *Ι* 403, 3 sq.
Ἀνδρομάχη *Π* 20, 8. 21, 14. *Μ*
 450, 12
Ἀντιφῶντες δύο οἱ σοφιστεῦ-
σαντες *Ι* 399, 21
Ἀντιφῶν ὁ ῥήτωρ *Ι* 400, 18 sq.
Ῥαμνούσιος *Ι* 400, 22 sq. 402, 13.
Θουκυδίδου διδάσκαλος *Ι* 411, 9

- Ἀντιφῶν* ὁ τερατοσκόπος καὶ ὄνειροκρίτης λεγόμενος *I* 400, 3 sq. 401, 12 sq. 402, 1. 8
Ἀπόλλων *Π* 11, 17. 16, 23. 17, 14. *I* 393, 10
Ἀριστείδης e. g. ἀδικῶν *Σ* 33, 8
Ἀριστείδης comparatur cum Demosthene *I* 353, 27 sq. (ἐν Σικελικοῖς, *I* 567 Dind.) *I* 353, 25. (Πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ τῶν τεσσάρων, *Π* 301 Dind.) *Π* 20, 16. (ἀντιλέγων τῷ Καλλιξένῳ) *I* 244, 20. 23. (sedis incertae) *Π* 20, 11 [Aristidis Artem hic illic laudavi: *I* 228, 24. 284, 24 cet.]
Ἀριστογείτων (coni. Ἀρμόδιος) *Σ* 33, 20
Ἀριστογείτων orator *I* 257, 22. 377, 21
Ἀριστοφάνης ὁ κωμικός *M* 451, 14; cf. *Σ* 88, 13 sq. (Ach. 1. 2) *M* 454, 11. 13. (Vesp. 45) *M* 451, 16
Ἀρίων *Π* 4, 15. 11, 12. 14
Ἀρμενία (Xen. Cyr. III 1, 36) *I* 405, 9. 406, 15
Ἀρμόδιος (coni. Ἀριστογείτων) *Σ* 33, 19
Ἀρτάβαζος *I* 408, 23
Ἀρτεμῖς *Π* 17, 14
Ἀρχίδαμος *Σ* 31, 3. 55, 6. *E* 141, 20
Ἀρχίλοχος *I* 319, 23. (fr. 86 B.) *Π* 1, 7
Ἀσία *E* 115, 1
Ἀταλάντη *I* 341, 8
Ἄνυς *M* 449, 13
Ἀχιλλεύς *Π* 16, 1. 22. 20, 22. 21, 16. *I* 392, 9. *M* 452, 6
Ἄψυρτος *Π* 5, 12—19
[*Βασιλικός*: cf. *I* 216, 23 ann. 362, 25 ann.]
γεωμέτραι *I* 389, 18
Γίγαντες *I* 391, 17
Γοργίας *I* 377, 12. (fr. 2) *I* 249, 2
Γοργόνες *I* 392, 4
γραμματικοί *E* 199, 7. *I* 394, 16
Δαρεῖος *E* 207, 11
Δάφνη *Π* 11, 18
Δείναρχος *I* 398, 15 sq. 257, 24. 402, 19. κρείθινος *Δημοσθένης* *I* 399, 2
Δηιδάμεια *Π* 20, 22
Δῆλος *E* 116, 3. 9
Δημάδης in exemplo *E* 102, 15. 19
Δημόδοκος *I* 390, 4
Δημοσθένης *Π* 8, 4. *E* 148, 7. 161, 16. 172, 14. *I* 214, 24. 215, 8. 22. 216, 6. 217, 4. 224, 21. 238, 9. 241, 16. 243, 19. 256, 22. 279, 25. 286, 8. 288, 27. 289, 9 sq. 298, 6. 299, 11. 17. 300, 4. 301, 17. 305, 4. 318, 2. 23. 319, 1. 320, 4. 324, 18 sq. 350, 23. 363, 10. 369, 24. 372, 8 sq. 373, 13. 376, 11. 377, 4. 380, 23 sq. 382, 16. 384, 23. 396, 14. 26. 397, 2. 398, 1. 403, 13 sq. 412, 12 sq. *M* 434, 19. 435, 7. 436, 7. 443, 3. 446, 23. 448, 6. 450, 2. 20. 451, 3. 452, 9. — *D.* in exemplis *Σ* 29, 15. 30, 5. 55, 13. 16. 68, 16. 76, 9. *E* 95, 25. 102, 10. 134, 7. 144, 16. 157, 2. 4. 6. 161, 8. — (Ὀλυμπιακοί) *M* 440, 22. 446, 11. 447, 3. (1) *E* 143, 12. *I* 294, 4. 302, 4. 310, 8. *M* 446, 12. (2) *M* 419, 6. 422, 12—20. (3) *I* 350, 9. 369, 10. (4) *I* 303, 16. 373, 26. (8) *I* 294, 8. 316, 4. 376, 2. (9) *M* 427, 7. (10) 300, 8. (11) *Σ* 77, 14. *I* 303, 11. (12) *Σ* 77, 8. *I* 316, 6. (19) *M* 425, 4. (19. 20) *M* 446, 16. 20. (21) *Σ* 78, 6. (23) *Π* 9, 1. *E* 180, 14. (24) *E* 178, 12. 180, 9. (*Π* 2) *I* 362, 5. (3) *E* 182, 12. 20. *I* 239, 10. 21. (3. 4) *I* 291, 8. 10. (4) *E* 177, 10. 180, 18. *I* 240, 1. (5) *I* 295, 2. 305, 22. 308, 2. (10) *I* 343, 19. (15) *I* 305, 18. (17) *Σ*

- 78, 9. *M* 445, 13. (22) *M* 448, 13.
 (23) *E* 150, 2. 175, 16. 176, 5. (III
 20) *I* 256, 13. (22) *E* 199, 11. 200,
 4. 9. 10. (27) *I* 272, 5. 365, 4. 366,
 11. (28) *E* 199, 19. (cf. 30) *I* 285, 6.
 (31) *E* 199, 13. *I* 229, 11. 16. 248,
 22. 256, 7. 258, 10. 16. 299, 1. 306,
 5. (cf. 36) *I* 270, 16. (*Κατὰ Φιλ-
 ίππου, Φιλιππικοί*) *I* 290, 6. 373,
 9. 10. 385, 2. 12. *M* 454, 5. (IV 1)
E 175, 4. *I* 284, 9. 292, 7. 10. 13.
 398, 5. (2) *I* 374, 2. (3) *I* 239,
 9. (10) *I* 259, 16. *M* 425, 21. (15)
I 217, 17. (18) Σ 79, 10. (19) *E*
 187, 18. (27) *I* 303, 22. 316, 13.
 (29) *I* 356, 17. (44) *I* 259, 14. 356,
 21. (49) *E* 200, 7. 11. (VI 13) *I*
 317, 21. 375, 20. (VII 2.3) *E* 136,
 2. (45) *I* 255, 27. 258, 8. (*Περὶ
 τῶν ἐν Χερρονήσῳ στρατιωτῶν*)
M 440, 22. (VIII 1) *I* 239, 4. (16)
I 313, 14. 356, 23. (20) *E* 178, 11.
 (24) *M* 424, 16. (27) *I* 342, 7.
 (37) *I* 285, 1. 16. 286, 14. 18. (55)
I 229, 13. (74) *I* 259, 3. 355, 18.
 356, 10. (IX 1) *I* 288, 22. 317,
 17. (17) *E* 177, 7. 178, 22. *I* 294,
 9. 342, 22. 375, 23. (18) *I* 343, 2.
 (22) *I* 229, 12. 248, 23. 258, 12.
 16. (26) *I* 351, 18. *M* 427, 4. (28)
I 258, 11. (31) *I* 260, 24. (68) *I*
 270, 20. 271, 12. (68. 69) *I* 357,
 7—17. (69) *I* 270, 22. (X 1) *I*
 316, 15. 318, 25. (6) *I* 256, 2. (12)
E 177, 14. (46) *I* 270, 15. 271, 4.
 (73) *E* 195, 10. *I* 261, 15. (XIII
 31) *I* 285, 4. (cf. 34) Σ 33, 10.
 (XIV 24) *M* 426, 13. (36) *E* 177,
 16. (*Ἐπεὶ Μεγαλοπολιτῶν*) *I*
 385, 5. (XVI 16) *I* 349, 24. (18)
I 361, 16. (30. 31) Σ 79, 15 (cf.
 XVII 23) Σ 33, 10. (*Περὶ vel
 Ἐπεὶ τοῦ στεφάνου*) *I* 265,
 23. 283, 20. 290, 4. 354, 4. 385,
 26. 418, 9. *M* 443, 11. 447, 1.
 (XVIII 1) *E* 107, 13. *I* 253, 18.
 287, 19. 290, 19. 299, 6. 311, 13.
 327, 2. 353, 22. (3) *I* 278, 17.
 279, 4. 361, 13. *M* 420, 7. (4) *M*
 442, 8. 443, 14. (6) *I* 329, 7. (8) *I*
 361, 23. 368, 1. (12) *M* 418, 11.
 (13) *I* 304, 2. (14) *I* 285, 3. 286,
 20. (15) *I* 291, 20. (17) *I* 236,
 18. (18) *I* 288, 13. 293, 22. 294,
 19—23. 314, 17. (21) *I* 241, 1.
 (22) *E* 177, 19. *I* 361, 5. (23. 22)
I 288, 9. (24) *I* 313, 7. *M* 435,
 12. (27) *I* 285, 2. (30) *I* 301, 9.
 (31) *I* 300, 17. (35) *I* 250, 3.
 (41) *I* 263, 5. 361, 3. (42) *I* 359,
 11. *M* 427, 20. (44) *E* 185, 8.
 189, 22. (45) *E* 190, 5. *I* 248, 17.
 (46) *E* 190, 9. (47) *I* 275, 19. 361,
 18. (48) *E* 191, 8. *I* 272, 16. 273,
 5. 9. 274, 26. 275, 24. 302, 10.
 (49) *E* 190, 18. (50) *M* 419, 8.
 (51) *I* 326, 17. 356, 8. (58) *II* 8, 6.
M 443, 17. (60) *I* 290, 22. (61)
I 266, 19. 270, 17. (63) *I* 263, 1.
 271, 17. 286, 1. (65) *I* 275, 11.
 (66. 62) *I* 262, 20. (69) *I* 316, 4.
 (71) *E* 184, 8. 185, 1. 20. 186, 15.
 189, 2. *I* 272, 17. 273, 10. 275, 1.
 276, 22. 317, 1. 318, 1. (80) *I*
 347, 16. (82) *I* 262, 15. 313, 19.
 360, 14. (96) *I* 265, 18. 267, 23.
 (96. 97) *E* 171, 14. (97) *I* 245,
 12. 248, 12. 250, 10. (98) *I* 265,
 16. (102) *I* 284, 2. (107) *I* 367,
 16. (112) *M* 442, 17. (117) *E* 135,
 21 sq. 148, 10. (118) *I* 374, 9.
 (119) *I* 301, 19. 374, 11. *M* 426,
 3. (121) *I* 261, 14. (124) *M* 415,
 10. (126) *I* 250, 13. 358, 1. (127)
I 261, 12. 263, 16. 358, 10. (129)
I 272, 6. 324, 24. 358, 3. (130) *I*
 362, 4. *M* 452, 10. 12. (131) *I* 351,
 11. 23. (136) *I* 237, 12. 290, 17.
 (139) *I* 262, 11. 263, 4. 359, 19.
 361, 19. (141) *I* 326, 26. 354, 8.
 (145) *I* 250, 17. (149) *I* 282, 12.
 (169) *I* 291, 19. 316, 10. 320, 7.

- (172) *M* 433, 10. (179) *I* 304, 19.
 (180) *I* 348, 10. 365, 12. (188) *I* 265, 11. 266, 5. 10. 15. 267, 11. 306, 14. 381, 25. 382, 1. 4. (189) *I* 374, 5. (196) *E* 193, 11. (197 sq.) Σ 69, 11. (198) *I* 303, 14. (204) *I* 367, 5. (206) *I* 347, 19. (208) *I* 266, 24. 327, 15. *M* 436, 14. (209) *I* 261, 11. 262, 12. 356, 3. 359, 20. (217) *E* 193, 5. (242) *I* 245, 19. 278, 15. *M* 452, 14. (251) *I* 313, 10. (260) *I* 325, 7. (265) *M* 431, 19. (267) *I* 338, 6. (268) *I* 351, 16. *M* 421, 3. (269) *M* 421, 14. (299) *I* 265, 8. 267, 9. *M* 442, 14. (318) *I* 272, 9. 360, 21. (in nostris Demosthenis codicibus non legitur) *I* 325, 13. (δ τῆς Παραπρεσβείας λόγος) *E* 127, 23. 128, 8. *I* 383, 20. (XIX 4) *E* 127, 13. *I* 235, 12. (8) *E* 148, 9. *I* 300, 23. 322, 9. 323, 1. *M* 429, 1. (10) *I* 303, 3. 294, 24. 314, 13. (12) *E* 124, 20. *I* 293, 17. (13) *I* 229, 12. 298, 22. (15) *E* 124, 23. (16) *I* 248, 23. (17) *I* 282, 18. (25) *I* 240, 7. 287, 12. (27) *I* 240, 11. 287, 14. (42) *I* 287, 26. (65) *E* 124, 10. *M* 450, 21. (78) *E* 139, 14. *I* 327, 7. (79) *E* 139, 23. (113) *I* 352, 24. (120) *E* 131, 15. 177, 20. (124) *I* 239, 10. (128) *I* 356, 6. (134) *E* 138, 19. 139, 4. (154) *I* 290, 14. (158) *I* 283, 2. (172) *I* 354, 11. (177) Σ 52, 12. *M* 428, 5. (181) *E* 178, 15. 179, 18. (182) *E* 129, 1. 134, 20. 135, 2. 137, 3. 144, 4. (184) *E* 144, 12. (189) *I* 393, 1. (192. 196) *M* 432, 3. (199) *I* 355, 11. 356, 4. (224) *I* 256, 11. 258, 9. (238) *I* 362, 9—15. 367, 20. (245) *M* 447, 21. (247) *I* 338, 11. (248) *M* 429, 17. (255) *I* 271, 20. (259) *I* 270, 4. (263) *I* 259, 1. (272) *I* 278, 20. (284) *I* 356, 7. (287) *I* 324, 21. 23. (289) *I* 343, 4. 10. (290) *I* 360, 17. (296) *I* 270, 19. 271, 3. 9. (298) *I* 306, 19. (*Πρὸς Ασπίνην, Περὶ τῆς ἀτελείας*) *I* 308, 9. 350, 23. 383, 20. *M* 441, 9. (XX 1) *E* 99, 4. *I* 287, 23. 306, 10. 307, 17. 309, 22. 26. 310, 17—23. *M* 439, 22. (1. 2) *E* 135, 6 sq. (2) *E* 177, 23. 181, 3. 15. *I* 310, 15. 349, 15. *M* 421, 3. (10) *I* 279, 5. (11) *I* 227, 7. 268, 4. 19. (13) *I* 349, 10. (26) *I* 291, 23. (41) *I* 237, 15. 307, 12. (73) *E* 195, 15. (79) *E* 160, 19. (93) *Π* 27, 3. (102) *I* 271, 24. 349, 9. (*Κατὰ Μειδίου*) Σ 63, 7. *E* 181, 8. 15. *M* 447, 2. (XXI 1) *E* 99, 12. *I* 345, 19. 418, 6. (2) *M* 436, 1. (3) *M* 436, 3. (9) *E* 129, 17. (13) *I* 231, 2. 281, 6. 288, 24. 314, 24. (13. 14) *M* 432, 28. (15) *M* 420, 17. (25) *M* 439, 14. (58) *I* 225, 16. 227, 6. 230, 3. 233, 9. 268, 16. 289, 3. 6. (69) *I* 281, 11. 348, 9. 364, 23. 366, 6. (78) *I* 354, 23. (83 sq.) *M* 437, 4. (143) *I* 268, 17. (161) *I* 281, 22. (174) *M* 425, 6. (191) *M* 433, 15. 438, 17. (*Κατ' Ἀνδροτίωνος*) *M* 444, 23. (XXII 1) *E* 97, 21. *I* 299, 13. 302, 7. (7) *E* 179, 6. (78) *I* 353, 3. 356, 15. *M* 425, 1. (*Κατὰ Ἀριστοκράτους*) *E* 128, 10. *I* 239, 11. 385, 25. *M* 443, 11. 447, 2. (XXIII 1) *E* 96, 20. 107, 16. *I* 236, 7. (4) *I* 346, 13. (6) *E* 99, 15. (8) *E* 124, 2. *I* 235, 21. *M* 444, 1. (18) *E* 127, 1. *M* 427, 18. (18. 19) *I* 236, 22. (20 sq.) *I* 346, 2. (24) *M* 444, 5. (51) *I* 238, 18. (66) *I* 330, 9. (70) *I* 246, 14. (103) *I* 292, 17. 23. (109) *I* 258, 22. (112) *I* 306, 7. 311, 14. (195) *I* 306, 5. (210) *I* 353, 6. 356, 15. *M* 452, 2 (*Κατὰ Τιμοκράτους*) *E* 130, 13. 131,

11. (XXIV 1) I 362, 21. (4) M 446, 5. (6) I 229, 19. 232, 13. (11) I 316, 3. (81) E 179, 10. (104) M 419, 13. (οἱ Κατὰ Ἀριστογείτονος λόγοι) I 261, 6. M 444, 16. (XXV 15) I 245, 10. 14. 251, 3. 7. 254, 3. 381, 18. (16) I 245, 9. 251, 17. (62) I 229, 11. 258, 10. (80) I 261, 8. 263, 15. (XXVII 1) I 346, 12. (XXXIX 34) I 289, 22. (XXXI 1) I 227, 14. 230, 3. (XXXV 74) I 324, 15. (LIII 16) I 324, 16. (LIV 1) I 228, 13. (1. 24) I 345, 8. (3 sq.) E 123, 12. M 451, 4. (31) Σ 45, 16. (LVI 1) I 227, 16. (LVII 31. 35) I 324, 17. (LIX 1) E 97, 25. (in nostris Demosthenis codicibus non legitur) I 325, 19. (LXI 44. 45?) I 373, 12. (ἡ Ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου ἐπιστολή. II 1) I 364, 15. (II 8) I 257, 1. 6. (ἡ Ὑπὲρ τῶν Λυκούργου παίδων ἐπιστολή) I 364, 12. (III 37) I 257, 7. (III 42) I 256, 4. 258, 20. — De Demosthenis interpretibus: I 216, 20—217, 11. 325, 12. 19. 342, 11. 362, 25 sq. (285, 7?) — De Hermogene Demosthenis interprete v. infra p. 467
- Δημοσθενικός E 189, 20. (εἶδος) I 221, 23. 305, 10. (ἰδέα) I 224, 12. (λόγος) I 217, 12 sq. 291, 2. 296, 23. 380, 21 cet. (παράδειγμα) I 248, 26. 308, 8. (σχῆμα) E 194, 2. (τύπος) I 237, 24. — (Δεῖναρχος . . . ἔχει πολὺν τὸν Δημοσθενικόν) I 398, 25 (cf. 399, 2 κριθίνος Δημοσθένους. 398, 15 ann.)
- Δίδυμος ὁ γραμματικός (p. 310 Schmidt) I 399, 19
- Διογένης II 6, 11 13
- Διονύσια E 129, 22. 131, 16. 201, 7. M 415, 12
- Διονύσιος (ὅς δοκεῖ περὶ λέξεώς τι πεπραγματεῦσθαι) I 311, 8
- Δόλων II 10, 20
- Δωριεῖς E 115, 1
- Ἐκάβη M 450, 12
- Ἐκαταῖος ὁ Μιλήσιος I 411, 12 sq. 412, 10
- Ἐκτωρ II 10, 18. 20, 8. 21, 14. I 392, 10. M 450, 12. 452, 6
- Ἐλάτεια Σ 76, 9
- Ἐλεγχος (παρὰ Μενάνδρου) II 20, 10
- Ἐλένη M 449, 1. 450, 13
- Ἑλλάνικος I 412, 1. 7
- Ἑλλᾶς I 367, 9
- Ἑλλήν II 15, 18. Σ 33, 10. E 108, 4. 114, 19. 22. 115, 3. 6. 116, 4. 169, 21. I 412, 9. — τὸ Ἑλληνικόν M 437, 15. — πόλεις Ἑλληνίδες E 118, 2
- Ἑλλήσποντος I 246, 6
- Ἐπίχαρμος (fr. 287 K.) II 8, 11
- [Ἐρμαγόρας: Σ 28, 9 ann. 37, 17 ann.]
- Εὐθυκράτης I 276, 6
- Εὐριπίδης (Andr. 229. 230) I 341, 12. (Hec. 1) I 338, 8 (568 sq.) E 204, 11—15. (fr. 591 N.²) M 445, 7. (fr. 636) I 344, 6. (fr. 672) M 447, 15. (fr. 812) II 9, 9. M 447, 21. (fr. 930) E 203, 21. 204, 3 sq.
- Εὐφορίων (fr. 159 Sch.) I 341, 18
- Ἐφορος I 412, 1. 7
- Ζεὺς I 391, 17. ξένιος I 371, 13. νῆ Δία Σ 74, 18. I 217, 5. 234, 12. 255, 2. 257, 23. 312, 18 (om. P). 317, 6. 318, 8. 411, 25. M 438, 17
- [Ζήνων: I 216, 23 ann.]
- Ἡλείοι E 115, 9 sq.
- Ἡρακλῆς II 20, 2

- Ἡρόδοτος* Π 4, 14. I 408, 10 sq. 331, 1. 336, 3. 409, 1. 4. 11. 411, 13. 15. 19. 25. 412, 10. M 448, 22. (I 6) E 114, 22. I 230, 11. 24. (7) I 230, 10. (23) Π 4, 14. 15. M 445, 9. (24) Π 11, 13. (35 sq.) M 449, 11. (45) M 425, 8. 449, 14. (53) E 114, 18. (67) Π 17, 1. (80) I 265, 7. (82) E 170, 10. (II 6) M 415, 9. (24) I 244, 5. (VI 105) I 331, 2. (VII 35) I 334, 14. (46 sq.) I 408, 22. (VIII 65) I 246, 8. 331, 2
- Ἡσίοδος* I 336, 11. 393, 17. (Op. 121) I 337, 3. (203) Π 1, 6. (289) Π 8, 8
- Θεαίτητος* I 406, 12
- Θεμιστοκλῆς* Π 20, 17. E 146, 19. I 366, 17. 367, 10
- Θέογνις* (175) Π 8, 21
- Θεόκριτος* (I 1) I 323, 20. (III 1) I 322, 19. (XV 88) I 247, 20. (XVI 44. 45) I 370, 1
- Θεόπομπος* I 412, 1. 7
- Θεόφιλος* [Ac: E 126, 3]
- Θεσμοφόρια* Σ 58, 4. 6
- Θετταλοί* Σ 78, 8
- [*Θέων*: in ann. ad p. 1—25 passim eius Progymnasmata laudavi]
- Θηβαῖοι* E 169, 18
- Θουκυδίδης* Π 4, 14. I 408, 26 sq. 249, 16. 400, 12. 411, 9. 412, 9. M 448, 5. (I 1) M 417, 9. (2) M 417, 14. (5) M 417, 12—14. (6) M 417, 11. (8) M 417, 10. (9) I 250, 22. M 445, 11. (11) M 428, 20. (18) M 430, 17—431, 6. (24) M 453, 7. (27) E 115, 15. (29) M 415, 15. (33) M 432, 19. (51) M 430, 11. (66 cet.) E 117, 20. (75) I 367, 17. (110) E 194, 17. (139) E 98, 10. 106, 2. (II 8) E 116, 2. (11) I 316, 18. (29) I 410, 18. (35) M 418, 25. (36) M 441, 4. (60) E 143, 15. (61) M 448, 11. (102) Π 4, 15. (139) E 207, 13. (III 22) Π 22, 16. I 304, 8. (82) I 249, 19. (89) I 244, 13. (116) E 110, 6. 112, 5. (VII 10) Σ 34, 2. (VIII 16) I 304, 8
- Θυραία* E 170, 10
- Ἰακχος* I 246, 8. 331, 2
- Ἰάς* I 336, 9. 13. 441, 14
- Ἰάσων* Π 5, 7. 11. 13
- Ἰλιάς* Π 4, 12
- Ἰλιον* M 450, 6
- Ἰλλυριοί* Σ 78, 8
- incerti auctores rhetorici: (*ἔνιοι*, *τινές* sim.; cf. etiam *Θέων*, *Μινονικανός* cet.):
- Π 3, 15. 4. 6. 7. 16. 18. 7. 8. 15, 3. 9. 14. 18, 20. 20, 15. 22, 7. 23, 15. 18. 20. 24, 2. 25, 10. 26, 11. 14
- Σ 31, 8. 54, 13. 74, 16. 75, 12
- E 148, 22. 149, 23. 158, 21. 177, 1. 184, 6. 189, 12. 198, 2
- I 220, 9. 11. 228, 24. (284, 23. 24. 285, 7?) 297, 8. 298, 2. 314, 22. 328, 6. 375, 7. (399, 1. 19. 400, 11. 13. 403, 7) — cf. p. 461 de Demosthenis interpretibus
- M 429, 20. 431, 10. 452, 16. 21. 453, 4. 9
- incertus poeta comicus: (fr. 187. IV p. 650 M.) M 451, 21
- incerti poetae tragici: (adesp. 122 N.²; cf. Dem. 18, 267) I 338, 10. (adesp. 188) M 453, 3
- Ἰούλιος Μάρκος* E 126, 3
- Ἰσαῖος* I 395, 25. 396, 9 sq. 25
- Ἰσθμός* E 134, 8. 144, 17
- Ἰσοκράτης* Π 7, 15. I 397, 14 sq. 229, 18. 237, 23. 238, 8. 299, 2. 10. 300, 4. 301, 13. 25. 307, 2. 395, 24. 407, 23. 408, 4. M 429, 8. 448, 6. (I 1 sq.) M 442, 3. (18) M 432, 14. (31) M 448, 17. (50) M 445, 4. (IV 8) I 378, 7. (VI 1) I 284, 16. 398, 6. (VIII 1) M 445,

21. (IX 71) II 16, 17. (XII 2) I 298, 3. (XIX 30) I 328, 18. (dictum) II 7, 13
ιστοριογράφοι I 404, 12
Ἴωνες E 115, 2
- Κάδμος* I 391, 23
Καινεύς I 392, 2
Καλλίμαχος polemarchus II 16, 21
Κατάνη E 110, 6. 111, 20. 23. 112, 4. 8. 9. 162, 13
Κένταυροι I 392, 5
Κλέων Σ 34, 3. 6. 76, 11 sq. E 170, 16
Κορίνθιοι E 115, 14. 118, 4
Κριθοδιμοσθένης pag 398, 15 ann. (I 399, 2: *κρίθινον* *Ἀημοσθένην*)
Κριτίας I 401, 24 sq. 403, 14. — in exemplo Σ 33, 19
Κροῖσος E 114, 18. 21. 115, 2. M 449, 11. 13. 16
Κρόνος I 391, 16
Κύζικος Σ 68, 6. E 113, 20
Κύκλωψ E 203, 15. I 392, 6
Κυλώνειον ἄγος E 117, 22
Κύπριοι μῦθοι II 1, 9
Κῦρος E 114, 20. 115, 8. I 406, 9. 13
- Λαιστρυγόνες* I 392, 6
Λακεδαιμόνιοι E 113, 6. 114, 19. 115, 6. 14. 117, 20. 146, 2 (v.l.). 6. 169, 19. 205, 3. 207, 6. 12. 19. 208, 4. I 388, 21
Λακεδαίμων E 113, 8. 207, 3
Λασθένης I 276, 6
Λεῦκτρα E 169, 20
Λέων (coni. *Πανταλέων*) Σ 41, 21. 42, 4
Λιβυκοὶ μῦθοι II 1, 10
Λυδοί E 110, 2
Λυκοῦργος ὁ ῥήτωρ I 402, 14 sq.
Λυσίας I 297, 14. 21. 324, 19. 347, 9. 376, 8. 377, 5. 387, 19. 395, 25. 396, 1 sq. 12. 15. 17. 25. 407, 23
- Μακεδών* E 102, 16
Μαραθών Σ 38, 7. E 113, 6. I 246, 4
Μαρδόνιος Σ 34, 4. 7. E 207, 11
Μάρκος Ἰούλιος E 126, 3
Μαρωνεῖται Σ 33, 10
Μεγαρεῖς E 98, 8. 10. 14. 105, 23. 106, 2. 207, 14
Μένανδρος I 319, 23. 323, 23 sq. (fr. 19 K.) II 9, 13. (fr. 411) II 9, 7. (fr. 545) II 20, 10. (fr. 588) E 201, 5
Μένων I 377, 12
Μήδεια II 5, 3. 16
Μηδικά I 388, 22
[Μητροφάνης: E 148, 22 ann.]
[Μινουκιανός: ann. Σ 28, 9. 15. 29, 7. 31, 1. 8. 12. 32, 4. 34, 17. 35, 17. 36, 7. 39, 17. 40, 10. 48, 10. 49, 4. 59, 5. 67, 1. 74, 16. 75, 13. E 148, 22]
Μοῦσαι II 6, 9. E 102, 24. I 393, 9
μουσικοί I 223, 8 sq. 224, 2. 234, 10
- Νάρκισσος* II 11, 11
Νεῖλος flumen E 110, 4. 111, 4
Νεοπτόλεμος II 17, 2
Νέστωρ M 444, 19
Νικίας Σ 34, 2
Νικόστρατος I 329, 10. 407, 8 sq. 21. 409, 4
- Ξενοφῶν* I 404, 20 sq. 224, 21. 328, 13. 329, 8. 337, 6. 339, 24. 406, 23. 407, 2. 4. 7. 409, 5. 412, 10. (Anab. IV 5, 32. 33) I 406, 2 sq. (Cyneg.) I 405, 3. (3, 5) I 335, 10. (3, 7) I 335, 10. 11. (3, 8) I 340, 21. (4, 3) I 335, 10. (5, 33) I 335, 20. (Cyr. I 3, 2) I 323, 15. (3, 3) I 406, 9. (4, 19) I 323, 16. (6, 17) I 406, 18. (II 2, 1) M 454, 23. (3, 9) I 325, 23. (III 1, 36 sq.) I 405, 8. (2, 14 cet.) M 424, 21. (VII 3, 8) I 360, 7. 405, 6. (Hell. VII 1, 41) E 194, 8.

- (2, 9) *I* 328, 18. (Memor. *I* 1, 1)
M 424, 18. (1, 2) *M* 455, 10.
 (Symp.) *I* 405, 22. *M* 454, 21
 Ξέρξης *E* 160, 2. 207, 11. *I* 408, 23
- Ὀδύσσεια *Π* 4, 12
 Ὀδυσσεύς *Π* 20, 2. *I* 370, 19 sq.
M 444, 20
 Ὀλύμπιος Pericles *Σ* 76, 22. *E*
 97, 2. — Ὀλύμπια *E* 115, 9
 Ὀλυνθός *E* 160, 11. — Ὀλύνθιοι
Σ 77, 7. *E* 160, 7
 Ὀμηρος *I* 389, 21 sq. 279, 26. 336,
 11. 412, 11 sq. *M* 436, 6. 448,
 5. 22. 450, 2 sq. 454, 17. (*A* 4)
I 394, 20. (141—144) *M* 428,
 15. (249) *I* 333, 24. (317) *I* 392,
 23. (330) *M* 456, 1. (*B* 24) *Π* 8,
 19. 10, 5. (135) *M* 437, 20. (140)
M 438, 1. (204) *Π* 9, 15. (217)
Π 22, 11. (291—293) *M* 448, 8.
 (299) *M* 414, 13. (337 sq.) *M*
 444, 19. (671—673) *M* 424, 3.
 (758) *I* 304, 9. *M* 429, 16. (*Γ* 158)
I 370, 18. (164) *M* 449, 10. (172)
I 370, 15. (221) *I* 371, 15. (222)
I 370, 22. 371, 16. (*A* 224) *I* 306,
 9. (*E* 31) *M* 424, 7. (214) *I* 311,
 18. (585. 586) *I* 392, 25. (742) *I*
 370, 16. (749) *I* 335, 1. 392, 13.
 (*Z* 201. 202) *E* 194, 11. (*H* 264.
 268) *I* 392, 11. (321) *I* 336, 21.
 (433) *I* 311, 18. (*I* 219. 220) *M*
 452, 20. (593. 594) *M* 450, 10.
 (*K* 224) *I* 336, 16. (299 sq.) *Π*
 10, 18. (*A* 269—272) *M* 417, 1.
 6. (*M* 267) *I* 371, 25. (433—435)
I 253, 6. (*N* 27) *I* 392, 16. (29)
I 335, 1. (392. 393) *I* 252, 16.
 (Ξ 346) *I* 242, 24. 258, 15. 332,
 9. (347) *I* 332, 19. 392, 14. (*O*
 1. 2) *M* 431, 8. (11) *M* 455, 20.
 (*Π* 102) *E* 198, 9. (111) *E* 198,
 13. (212—214) *E* 191, 17. (215
 —217) *E* 191, 12. (*T* 371. 372)
I 304, 10. *M* 424, 9. (Φ 269. 302)
I 392, 9. (388) *I* 334, 25. (*X* 133)
I 252, 4. (Ψ 77. 78) *M* 447, 12.
 (262 sq.) *Π* 16, 24. (Ω 274) *I*
 258, 15. (725. 748. 762) *M* 450,
 12. (α 22. 23) *M* 423, 18. (ε 293
 —296) *E* 197, 5. 6. 3. (ζ 187) *M*
 455, 15. (θ 170. 172) *I* 371, 5.
 (ι 5. 6) *I* 371, 21. (190. 191) *E*
 203, 11. (481) *E* 203, 3. 16. (κ 190
 —192) *M* 430, 5. (λ 54) *I* 348,
 17. (243. 244) *I* 333, 1. (245. 254)
E 201, 19. 202, 1. (ξ 1) *I* 229,
 10. 258, 14. (ο 410) *I* 311, 19.
 (σ 130) *Π* 9, 17. (τ 205—208)
M 461, 14. (υ 339) *M* 436, 10.
 (ω 465. 466) *E* 194, 9. — δ δια-
 φθεύρας τόδε τὸ ἔπος (Hom.
X 133) *I* 252, 3. 8. 20. — Ὀμη-
 ρικός *I* 394, 3. 395, 11. *M* 451, 4
 Ὀρέστης *Π* 17, 2
 Ὀρόντης *I* 248, 4
- Πακτωλός *E* 110, 2
 Πάν *I* 331, 2
 Πάνθαια *I* 360, 6. 405, 6
 Πανταλέων (coni. Λέων) *Σ* 42,
 1. 3
 Πάτροκλος *Π* 17, 1. 21, 16. 17
 Πεισίστρατος *E* 104, 17
 Πελοποννησιακὸς πόλεμος *E*
 116, 3
 Περικλῆς *I* 373, 13. — in exem-
 plis *Π* 24, 9. *Σ* 29, 15. 31, 2. 51,
 8. 55, 7. 76, 21. *E* 96, 16. 97, 1.
 3. 141, 19—143, 24. 146, 2. 4. 205,
 3. 4. 6. 207, 2. 4
 Πέρσαι *Σ* 34, 8. *E* 151, 7. 153,
 10. — Περσικός *M* 415, 8
 Περσεύς *I* 392, 6
 Πήγασοι *I* 392, 4
 Πίνδαρος *I* 249, 6. 8
 Πλαταιαί *I* 246, 4
 Πλάτων *I* 386, 16 sq. 214, 24.
 224, 21. 243, 13. 348, 21. 388, 4.
 403, 18. 404, 15. 405, 18. 406, 6.
 10. 407, 2. 412, 13 sq. *M* 436, 6.

- (Alcib. I 123 B) M 445, 16. (cf. Apol. 21 B?) Σ 33, 11. (Charm. 175 A) I 348, 23. (Gorg.) I 388, 7. (467 B) M 429, 12. (489 E) M 436, 13. (cf. 502 CD?) M 414, 10. (cf. Leg. VI 757 E?) I 345, 13. (cf. Menex. 236 A?) I 400, 10. (236 D) I 250, 9. (239 A sq.) M 441, 6. (Phaedon. 57 A) M 414, 15. (Phaedr. 230 B) I 331, 23. (230 D) I 333, 18. (234 E sq.) 297, 14. (237) I 387, 18. (237 A) I 338, 21. (241 D) I 337, 21. (243 D) M 419, 10. (244 D) I 247, 17. (245 C) I 245, 6. 251, 16. (246 E) E 200, 18. I 246, 18. 248, 1. (259 B) I 330, 7. (264 B) I 297, 12. (264 C) I 297, 10. (266 DE) M 427, 22. (267 D) M 428, 1. (Reip. II 377 AB) Π 1, 3. 5. 2, 4. (V 468 CD) I 336, 18. (468 E) I 337, 1. (cf. VI 492 E?) I 221, 5. (X 598 D) M 450, 4. 454, 17. (Symp.) I 405, 21. M 454, 22. (174 D) I 336, 16. (176 E) I 405, 25. (185 C) I 302, 4. M 429, 13. (197 C) I 337, 13. (203 B) I 330, 3. (222 C) I 348, 23. (Theaet. 144) I 406, 12. (Tim. 28 C) I 247, 5. cf. 216, 15 - 17. 217, 9. (29 E) I 243, 6. 247, 3. (30 A) I 243, 8. 10. (58 A) I 244, 7. (locus incertus) M 414, 14. (dictum) Π 6, 9. — Πλατωνικός (λόγος) I 386, 19 sq. 395, 11. 403, 24. (ιδέα) I 224, 12
- Ποσειδών Π 17, 8
- Ποτίδαια E 117, 19. 118, 4. 160, 8. 10. 207, 13
- Πρίαμος M 449, 7. 16
- Πρωτεύς [I 392, 6 v.l. m. post. Vc]
- Πύθιος Σ 33, 11. 76, 11. 19
- Πύλαι E 170, 13 (v.l. πύλοι)
- Πύλος Σ 76, 11. 19. E 170, 16
- Πῶλος I 377, 12. 388, 6
- Ραμνούσιος Ἀντιφῶν I 400, 12. 13. 22
- ρήτορες, οἱ δέκα I 401, 5. 403, 15
- Σαλαμίς I 246, 5
- Σαπφώ (fr. 4 B.⁴) I 331, 19. 20. (fr. 45) I 334, 9
- Σειρήνες I 392, 5
- Σικελία Σ 68, 7. E 110, 5. 113, 24. — πρὸ τῶν Σικελικῶν Σ 34, 7
- Σιμωνίδης (Theocr. 16, 44) I 370, 2. 7
- Σίφνιοι Σ 33, 10
- Σόλων Σ 87, 5
- σοφισταί (οἱ περὶ Πῶλον, Γοργίαν, Μένωνα) I 377, 11. (οἱ καθ' ἑμᾶς) I 377, 13. (ὑπόξυλοι) I 249, 1. — σοφιστικά <σχήματα>, ἃ νῦν μὲν ἐπαινεῖται, ὑπὸ δὲ τῶν παλαιῶν κωμωδεῖται κτλ. M 429, 10
- Σοφοκλῆς (Ant. 175) I 338, 13. (fr. 1006 N.²) I 341, 7
- Στησίχορος I 338, 25
- Συβαριτικοὶ μῦθοι Π 1, 10
- Σφακτηρία E 170, 17
- Σωκράτης I 387, 18. — in exemplis Π 14, 19. 15, 7. Σ 33, 8. — Σωκρατικός (Αἰσχίνης) I 406, 20. (συμπόσια) M 453, 19. 454, 20
- Σωτάδεια cf. I 253, 2
- Τειρεσίας I 392, 1
- τεχνικοί M 427, 13. 15
- Τιγράνης I 405, 8
- Τίμαρχος E 130. M 434, 15
- Τιμοκράτης E 130. 131
- Τιτᾶνες I 391, 16
- Τρίτωνες I 392, 5
- Τρῶες I 371, 4. 15. M 449, 2. 4. — Τρωάδες M 450, 13. Τρωικός πόλεμος I 330, 22
- Υπερίδης I 347, 9. 395, 26. 396, 18 sq. 401, 8. (Ἰηλιακός) I 243, 15. (fr. 239 B.³) I 397, 4

<i>Φαίανες</i> I 371, 7	<i>Φορμίων</i> M 441, 10
<i>Φήμιος</i> I 390, 4	<i>Φύη</i> E 104, 16
<i>Φίλιππος</i> Σ 55, 14. 68, 14. 17. 76. 9. 77, 8. 78, 7. E 95, 24. 102, 15. 134, 7. 139, 1. 4. 144, 16. 146, 10. 11. 157, 1. 160, 6. 161, 9. 11. 187, 14. I 260, 23	<i>Φωκείς</i> E 125, 2
<i>Φίλιστος</i> I 412, 2. 7	<i>Χαβρίας</i> E 160, 18
<i>φιλόσοφοι</i> E 140, 19. 175, 13. II 25, 8	<i>Χαιρώνεια</i> Σ 68, 14
	<i>Χείρων</i> II 16, 2
	<i>Χερρόνησος</i> E 123, 21. 134, 6. 10. 144, 16. 145, 9. 146, 14sq. 151, 3

ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ

Auctor Progymnasmatum 8, 14: τὴν δὲ τελεωτέραν διδασκαλίαν ὕστερον εἶση. 14, 14: τὴν δὲ τελεωτέραν μέθοδον ὕστερον εἶση.

Hermogenes Περὶ στάσεων 35, 10: πραγματείας γὰρ ἰδίας καὶ οὐ μικρᾶς, εἰ μὴ καὶ τῆς μεγίστης καὶ τελεωτάτης, ἐστὶν ὁ περὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ λόγου καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐκάστης λόγος, cf. 34, 17sq.

53, 12: ἀκριβέστερον δὲ ἐν τῷ περὶ προοιμίου λελέξεται ταῦτα.

Auctor Περὶ εὐρέσεως 138, 9: ὡς μυριάκις ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐπιδείξομεν.

132, 2: περὶ μὲν τῶν κεφαλαίων εὐρέσεως κατὰ τὴν διαιρετικὴν ἐξεθέμεθα τέχνην καὶ ὅσα ἐκάστης τῶν στάσεων ἴδια καὶ ὅσα κοινὰ καὶ τὰ τούτων διάφορα. 136, 21: τὴν ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν ἐναντία κεφάλαια τῆς ἀντιλήψεως ἢ διαιρετικῇ παρέδωκε τέχνη. [194, 2: παρ' ἡμῶν ἐν τῇ τέχνῃ ὡς παραγραφικὸν μεμελέτηται PMr, (διαιρετικῇ τέχνῃ . . .) Ac v.l.P; om. VcBa]

208, 17: ὁ δὲ καὶ εὖρημά ἐστιν ἐμὸν ἐν μελέτῃ γενόμενον ἐμῇ καὶ ἐκδέδοται. 209, 17: οἶον ἡμῖν ἐξενήνεκται καὶ περὶ τοῦδε προοιμίου δεύτερον τόδε κτλ.

Hermogenes Περὶ ἰδεῶν 378, 19: καθάπερ ὁ Περὶ τῶν ἰδεῶν τῷ Περὶ εὐρέσεως <sc. ἐπεται>.

395, 1: τὸν Περὶ δεινότητος μεθόδου, ὃς μετὰ τήνδε ἡμῖν τὴν πραγματείαν τέτακται (sic). 378, 25: ὅσα τὸν Περὶ τῶν ἰδεῶν γράφοντες λόγον τοῦτον αὐτὸν ἐν ἐνίαις αὐτῶν ἐπηγγειλάμεθα ἐν τῷ περὶ δεινότητος ἐρεῖν, ταύτης ἐστὶ τῆς πραγματείας. 383, 13: ἀκριβῶς ἐν τῷ Περὶ μεθόδου δεινότητος ἡμῖν λελέξεται τὸ πότε καὶ πῶς δεῖ πλεονάζειν ἐν τίσι τῶν ἰδεῶν. 385, 19: περὶ δὲ προσώπων καὶ καιρῶν ὁ Περὶ μεθόδου δεινότητος ἀκριβέστερον ἐπιδείξει λόγος. 413, 6: τέλος ἡμῖν ὁ Περὶ τῶν ἰδεῶν λόγος τοῦτο ἐχέτω. μεθ' οὗ ὁ Περὶ τῆς κατὰ μέθ-

οδον δεινότητος γεγράφεται, ὅς ἐστιν ἔλλειμμά τι τῆς πραγματείας ταύτης κτλ. cf. 378, 14—380, 2. 382, 10; adde 223, 2. 238, 5. 14. 280, 14. 284, 8. 286, 11. 313, 18. 319, 4. 321, 10. 330, 17. 357, 3. 360, 10. 363, 23

299, 17: τὴν μὲν αἰτίαν, δι' ἣν ἐνταῦθα ἐπετήδευσεν οὕτω κεκοσμημένον προσκόρως τὸν λόγον εὐθύς ἐν προκαταρκτικοῖς παρασχέσθαι, θεωροῦντες τὸν λόγον αὐτὸν τὸν Κατ' Ἀνδροτίωνος εἰρήκαμεν. — 308, 9: ὃ γε μὴν Περὶ τῆς ἀτελείας σχεδὸν ἅπας ἐστὶ τοιοῦτος . . . τὴν δὲ αἰτίαν . . . αὐτὸν ἐξηγούμενοι τὸν λόγον εἰρήκαμεν. — 354, 4: ἐδείκνυμεν τοῦτό τε καὶ ἕτερα πλείονα ἐπόμενα τούτοις, ὅτε τὸν λόγον <sc. τὸν Περὶ τοῦ στεφάνου> ἐθεωροῦμεν.

348, 15: παρασχέσθαι μὲν τι τοιοῦτον ἐγὼ σοι νῦν . . . οὐ δεδύνημαι, «ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἤπειγεν» ὡς ἀληθῶς.

Hermogenes Περὶ μεθόδου δεινότητος 441, 9: ὥσπερ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ Περὶ τῆς ἀτελείας . . . πῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἐν τοῖς περὶ τοῦ λόγου διεξήλθομεν.

Pa: Paris. 1983
saec. XI, f. 52 r;
= p. 36, 4—10
(scholia nume-
ris ad textum
relata: W VII
177, 24—178, 28;
scholia signis
ad textum re-
lata: 174 ann. 71
et 176 ann. 2, —
Facsimile dex-
tram partem
scholiorum non
ostendit).

Pc: Paris. 2977
saec. XI, f. 70 v;
= p. 36, 6—9
(scholion nume-
ris ad textum
relata: W VII
175, 30—177, 4;
175, 30—177, 4;
scholion signo
ad textum rela-
tum: 176 ann. 2).

Tabula II.

37. ποχρῶτα ἀποδοῦναι τὸν μισθὸν δὲ τῷ
 38. εἰς τὸν δὲ λαὸν τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι. ἡ δὲ
 39. λέξις τοῦτο ἐστὶν ἡ δὲ.
 40. Πάντος οὗτου οὖν προτελεῖται τοῦ ζητήματος
 41. εἰς τὸν δὲ λαὸν τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 42. εἰς τὸν δὲ λαὸν τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 43. ἡ δὲ λέξις τοῦτο ἐστὶν ἡ δὲ. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 44. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 45. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 46. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 47. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 48. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 49. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 50. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν. ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.

Ac: Ambr. 523 saec. XI, f. 39 v; = p. 36, 3—12 (solus Ac ad
 minorem modum redactus est: codicis lineae sunt circ. XI cm).

1. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 2. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 3. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 4. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 5. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 6. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 7. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 8. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 9. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 10. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 11. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 12. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 13. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 14. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 15. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 16. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 17. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 18. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 19. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.
 20. οὐδὲν νεώτερον ἢ τὸν αὐτὸν ἀποδοῦναι τὸν μισθόν.

Ph: Par. 3032 saec. X, f. 27 v; = p. 36, 5—37, 1.

Hermogenes ed Rabe.

